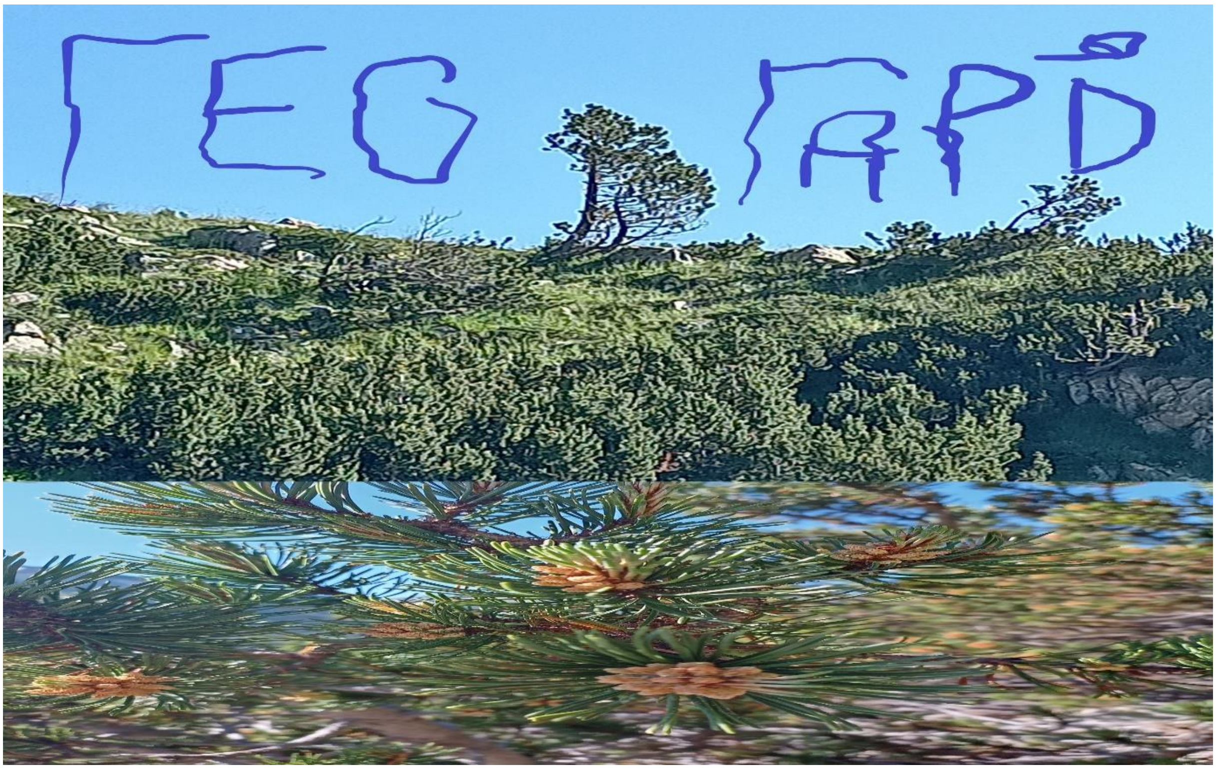

NIHIL SINE DEO

Пришълец

Отливки, печат на кадифе – отива си, не пита,
Не се слива и не поражда – отива се! –
Оставя калта във въпрос – издига лик,
Пропукан като глината в сърдечна дрипа.

Ето го - усмивка, изоставено шосе – не бива.. не бива.
Има усилия, има съцветие – липсата подтиква към зрение.
Очертава се плюш, а това не е ли ограда? – не е небе,
Порутено в черти, неистови, непреведими –
Едно, то прилича и на пръст и на пеперуда,
На пръст, посочил и отревистото и това, същото,
Което остава просто и ближно, но твърде далечно
За една глътка просо.

Очите – те са тесни, зеница, вгледана във фар,

Очите – те са завидели, не вижат и не чуват, остават като вар.

Посока без право и дим, като стоп, покрай копита,

Отвъд следи на ограда –

Разсече,

Чете

Иска,

Предава,

Отсича,

Мае се,

Дума по дума –

Не иска да срича

Кръста не се спира,

Отсича поредно,

Своето – не, или просто изрича

Онова, от което не може да спре.

Ръми, съчета,

Обхода не пази,

Разсича, отвежда,

През думи разсича,

Не може – поглежда,

Отвлича поредното,

Съчленява завети,

Не спира – размива,

Последното, което е ,

Но все пряко се спира!

Това ли е – то просто поглъща,

Остава без думи,

През прходна песен,

Не спира, все мълви

Реч през клони,

Които хлипат, неспирно се носят,

Като низ от вълни,

Кънти, няма следи,

Остава топлота,

Неспир – мекота,

След нея – безпирно,

Сияние, послед

Него – и низ,

Разделя

Това,

Което копнее,

Дим във възхвала –

Отиде, не рече,

Отива

Се ,скоро

Потича,

Изрича дъх,

Подир негл –

Стопява,

След него се врече,

Отлъчва това,

Което беше прежното –

Не мъква

Реч

Ред

Послеслов

И следва последното,

Което

Не може да стори,

Ръкоделие,

Пръъчка,

Ръка,

Впита в мида,

Отново – игра,

Отново – това, което

Не може да бъде тогава,

Не иска,

А чува,

Не можое да спре –

Преминава: светофар.

А тогава?

След ключ,

Готовност за изричане на препинание –

Въпрос

След него следва и вихър,

Има едно значение не като мирис

Горач предиря новина,

Излиза повей, стигнал пак до звън от небеса,

Полето пее, рони се роса,

Дете се смее,

Ключ пасва на бедра.

Вода потича, таралеж,

Из свод се кани да запита,

Расте, но не полита,

Разсича бряст, далеч е бряст,

Възхита пак стои и не предава,

Но в годините дали,

Се стича мъх от полъх във зари.

Докато все сияние,

Добива старост, в помазание,

Лети и не повива в цялост,

Като нестихващо,

Изстиващо,

От своето,

В друго,

От чуждото, в поле,

Отива, да попита, но все съзрява,

Докато цялото на две се съчленява.

И после пак лъча, последен,

Оставил е следа, не се оттича,

Пада като лъх от множество пера,

В прегръдките на следващото, дим постлало,

Не може да боли,

Отива си и корен като огледало,

В гори се стелят чакащите дни,

Отлюпва се поредица от

Звън, към следващото бяло,

Не стига дим,

Остава час,

Отчупва се звъна

На прелетни въздишки,

Клонак се чупи в есента,

Отлита път,

Дели се стряха,

Боде в калта

Отливката на стомна,

Върволица в степта,

Полита вой,

Реди се кът

И там се стича пак гласът,

Отливащ ред по ред

На блясъка, в когато,

Не дума съд,

Отпил от часове на лъч,

Стои в звънче,

Отлита, като кос,

Докато в бряг се думите

Разливат, като подслон, като каюта, която все така прилича на бизон.

Еволюция

или

88 трактата за бъдното

Декалог

През дима от цигара на някакво минало се вперва поглед в някакво бъдеще. Очите мъжделеят от дима, очите за замъглени, няма пределна яснота, сякаш всичко се губи, безвъзвратно и спомен не остава от едно сутрешно кафе, от кадифените пердета, от празната стая, в която се е дишало, копняло се е ново битие, различно от случващото се. Не е ли това лайтмотива на всяка една епоха, пълна с шепи от развитие, които остават недопити. Неоценен порив, ръката безшумно се сключва в юмрук – дерзай! Сякаш ще бъдеш и отминалото вече не ще прокарва ръце по твоите бели коси… Дилемата е многозначна, не описва единствено сегашното, което винаги избира два пътя – един минал и един бъден, въплътено в много образи, защото човечеството е пъстро в своите съдби и се разкланя в множеството, което го прави такова. Многоликото човечество не се губи никога в еднообразие. То не престава да вълнува творците да го поставят в центъра на своите творби. Борбата срещу уеднаквяването е всеобщо – хората не могат да изгубят пъстротата си,белязани от общо, глобално правителство, каквото ще бъде представено в настоящата серия от трактати. Нужно ли е то, за да прогресира човекът?! И как би изглеждало. Окото още е замъглено и не може ясно да види – това ли е печатът на дявола? Общото унищожение и разруха. Това и при наличието на някакво глобално правителство, пъстротата би се запазила и би била едно напомняне към вечното, което да движи индивида към желанието да е сякаш по-добър. Предизвикателствата на съвремието остават и пред бъдното, копнежите не са ли същите?

Не остава ли важна индивидуалната съдба, почерпана от всеки един народ, в унисон с всичко голямо, което се случва.Страдалците на сегашното няма ли да са страдалци и на бъдното? Така се стига и до разслояването, винаги ограничавало обществото. Произход, психологически предиспозиция, всичко това се обследва внимателно, стъпка по стъпка, без да се намерят реални решения за проблема с бедността или социално онеправданите. Ние всички копнеем за равенство. Капитализмът отдавна се е превърнал по своему в комунизъм и е също една тоталитарна доктрина. Но можем ли да успеем без диктатура? Без да се раждат децата с чип?! Желанието за власт винаги ли ще е така задушаващо? И какво би останало след края на поредната диктатура? Склонност на човека е сякаш повече да се подчинява, отколкото да бъде свободен. Чрез подчинението се чувства защитен, но кой ще го защити от самия него, от неговите собствени разстройства и грижи. Хората предпочитат диктатурата, някаква чужда сила да ги води, да отговаря вместо тях. Така се обръщат и към религията. Вярата е нещо плодотворно за себе си, но ако религията се забрани? Ако дойде една нова религия, която преобщи всички към себе си? И това, както казват комунистите, да е хуманитарната религия на самия човек. Това не може да се случи докато хората са неспособни да поемат грижа сами за себе си.

Всички отговори всъщност носим сами в себе си – от желанието ни да изследваме, да проследим, да научим – това зависи от отделния човек. Проследяването на еволюцията може да ни обогати като ни отскубне от скования начин на мислене, от кутийките, в които твърде често обличаме понятието. Но еволюцията не знае за себе си, тя не се разбира, просто се случва, понякога се обръща – еволюцията на обществото не може да е насочена, тя би трябвало да следва естествено и наблюдавайки нейната история, можем да предположим развитието ѝ. Настоящите трактати ще представят една антиутопия, която е вследствие на нарушаване на естествената еволюция и подчиняването ѝ на нещо планирано. Всъщност, ако

за оцеляването на вида са нужни три крака, още следващото поколение ще е с три крака – така работи природата при селекцията си, но може и даден вид вече да не е предпочитан със съществуването си. Как природата решава? Тя самата се изменя непрестанно, решението е базирано на адаптивност – двукраките хора може да изчезнат в полза на трикраки. Други видове пък са високо адаптивни и издържат на промените. Да се надничa в тайните на природата е нещо изключително интересно, също и много поучително. Ако една антиутопия цели създаването на изкуствена среда, за да преуспее, то тя вече спира да е адаптивна, не е достатъчно пластична, за да се справи с непрестанно изменяща се среда. Тогава рухва, както сме виждали многократно в историята. Удължаването на живот посредством поставянето на респираторна маска е агония, да се запази всячески някоя структура на обществото от естествената й смърт, също е вид агония.

Ако разгледаме обективно породилата се ситуация, ние вече живеем в една антиутопия, хората боравят свободно с понятията за демокрация, без да вникват в контекста им или в същината им. Целият свят вече е подчинен на една антиутопия, която ако продължи да се развива, би означавала удължаване на собствената си агония, което ще доведе до една болезнена смърт. Освен повторяемост с миналото, целта на използвания жанр: трактат не е да се постулира нещо, а да се направи препратка към една цивилизация, водеща корените си в средновековието и изживяваща нов вид средновековие. В сферата на масовата комуникация, индивидът е сведен до неспособност да обработва информацията, която получава, лесно вярва, лесно се паникьосва, без да подбира нито източници, нито правилно разчитане на информацията, която получава. Дори образованието вече не дава гаранция за това отделните личности да боравят с поднесените им данни. И докато в Средновековието имаме умишлената диктатура на църквата, в съвремието се появява диктатурата на информацията, историята се повтаря, и вместо човек да се уповава и да развива собствените си съдителни способности, да се образова и възпита, той се доверява на информацията, която го залива и получава на готово. В такъв момент всеки е силно подвластен на манипулации, получава се плурализъм, който е вреден за обществото и отново се стига до крайности, както в Средновековието. Новите тъмни векове предстоят пред цивилизацията, като истински мислещите отново остават малцинство и добрите, нравствени намерение, заложени в основата на цялата хуманна цивилизация остават единствено на хартия.

Защо е антиутопия животът, който ни заобикаля? Някои твърдят, почитатели на линейната представа за времето, че ние живеем в най-добрите времена, от както съществува човечеството. Само че времето не са просто години, то е набор от чувства, спомени, разполага със своеобразни понятия, с различни достижения, мисловни, емоционални и всякакви взаимоотношения, които се случват във времепространството за единица време – да съдим поради икономически съображения или каквито и да били, че сме в най-добрата антиутопия е ограбващо откъм усещане за отминали епохи и времена. Може да се каже, че най-добрите математици са живели в Индия между 6ти и 10ти век, че хората с най-изящно усещане за хармония били арабите по същото време, че тогавашната епоха е белязана с невиждана естетика, която и малко закъсняла се е развила в готическите катедрали на Западна Европа. Всичко това е съвкупност, всяко едно време е многообразно. По свобода ли стоим на най-високо време? С какво се различаваме от Древна Гърция – с липсата на легално робство? А това че милиарди висят в офис от 9 или 8 до 5 всеки ден и слугуват за някакви пари на малцина световни концерни, не е ли формата на легалното съвременно робство?! А да говорим ли за нелегалното робство?! Колкото по-свободни си мислим, че сме, толкова повече се заробваме от една недостижима идея за свободата. Армията от роби, на която й се налага да мисли това, което дават по телевизора, което е нашумяло в интернет и се следва от милиони и гледа

странно всички противни мнения, която открито не може да борави с достиженията на една информационна епоха, а се дави в информационното блато – не е ли това съвременното робство, в което гине човекът, залъган, че всъщност е свободен?! Заробването в пози на мисълта, заливането с непотребни вещи и непрестанното икономическо ламтене за трупане на предмети, които да са все по-нови и нови, всичко това не е ли една изкусна манипулация, която подчинява човека да бъде роб в своята службица на държавния апарат или в структурите на някоя коорпорация – не е ли това всъщност човешката месомелачка, истинската робия, която със своята жестокост не е била позната дори на древния свят?

Това е единственото, което се предава, но то не може да устои. Човекът смята, че цивилизацията е достатъчно гъвкава, за да успее, прекалено много разчита на своята технология, счита, че е най-голямото достижение, което може да си представи, но не е ли отново излъган от изкусните манипулатори, които са истинските диктатори на новия свят. Защо вече се контролират милиарди, по-сложно е, манипулацията е наднационална и трябва да бъде вещо изиграна. Дали под формата на глобализация, дали чрез микросъюзи, целта на тази антиутопия и напълно унищожаване на естествения ход на еволюцията ще продължи да вещае и края на антоутопията. Всъщност, да се схване еволюцията е трудно и който си мисли, че е успял, е всъщност един глупак. Тя е многоизмерна не само във времето, но и в пространството.

Този малък увод цели да запознае читателя с философските измерения на настоящия текст, които представят развитието на съвременното общество като една антиутопия, почнала като чувството на утопия, в която безкрайно многото свобода почва да се смалява, докато напълно изчезва, задавайки темпото на низките човешки чувства, които бавно, но сигурно заробват всички.

I

Единосъщие

Първи трактат

= Идваш ли?

Леон Монтгомъри влиза в моята камера съвсем тихо, не съм го чул, нито разтварянето на вратите – врати?! – езикът се оказа неспособен да обгърне толкова новости и все още така ги наричаме. Не се стряскам, извръщам се – той е пред мен, все така висок, здрав мъж, въпреки годините. Изпитанията на времето са оставили дълбоки бразди по челото му. Но все още излъчва някаква мъжественост, която е привлекателна. „Той винаги е бил активният“, помислям си. Някакво съмнение, или спомен за миг помрачават лицето ми. Готов съм, ставам,

без да казвам нищо и го последвам. Високата му фигура препречва взора ми, така че да не виждам напред по коридора. Достигаме голямата зала. Не ми отне много време да се справя с разпределението на кораба, конструирал съм няколко подобни, обратно на Земята. Те винаги се правят по шаблони. Кога ли шаблоните ще ни изоставят и ще можем да надникнем очи в очи в една неповтаряща се истина? В залата вече се бяха събрали и чакаха Авакума Мадамова, младите, братът – Тео Монтгомъри и учудващо Макс Ливиан, чието присъствие ми стана много странно след толкова вражди, посегателства и дрязги. Всъщност каузата на изкуството беше успяла най-сетне да ги обедини, да загърбят своите различия и работеха заедно.

Когато получих поканата, вече се бях оттеглил от активния живот. Бях отказал да участвам в програмите и си гледах спокойствието в една от комуните сред природата. Не бяха останали много от тях. Не знам и как ме бяха открили. Доживявах в радост старините си, бях на близо 80. Все пак се бяха минали повече от 30 години от онази паметна вечер на голямото парти. И все пак ме издириха и все пак ме поканиха на техния кораб. Аз се занимавах цял живот с наука и разработвах технологии… Какво общо имаше това с изкуството? Всъщност разглеждах науката, която правех като своеобразно творчество, за която, особено в тези времена е нужна страшна изобретателност. Така се задържах в бранша повече от 50 години. Ще разкажа и за онази паметна вечер. Сега съм отплеснат в тези мисли и спомени в голямата зала. Откривам, че е за добро. Леон Монтгомъри изважда пред мен един чертеж, стегнат и строен, разчертан, сякаш от веща ръка. Разчетох го и тогава разбрах сякаш причината да бъда поканен тук, на кораба на изкуствата.

Не мога да кажа, че не изпитвах вълнение, когато чаках реда си за совалка. Държах един куфар с всичко необходима. Все пак, този кораб се прочу навсякъде – там спасяваха изкуството и го телепортираха от всичко остаряло в бъдещето, където творчеството върви ръка за ръка с технологиите и нещо повече, дори ги обогатява. „Новото изкуство“ – така му казваха, а за мен беше радост да ме поканят именно неговите пионери. Не можех да прикрия възрастта си, наистина вече напреднала, но можех да покажа своя буден ум пред моите гости. Всъщност аз заживях по един напълно реален начин на този кораб и бях щастлив от мисълта, че ще предам духа си в откриия Космос. Тръпки ме побиваха – никога не бях напускал Земята, това беше едно страхотно приключение, което с радост прегърнах.

Загадката най-сетне се разкрива след няколкомесечното ми пребиваване на кораба.

- Ще се справиш ли? – пита Лео и ме поглежда изпитателно.
  Отново впивам очи в чертежа.
- Ще се справя.
- Всъщност за това те и повикахме. Познаваме те отдавна и знаем за схващането ти, че науката е вид изкуство, което е безкрайно ценно за този проект.
- Разкажете ми подробно!
  Авакума Мадамова се изправя в този миг и застава пред чертежа. Много се е съхранило от красотата ѝ на младини, която ще се разкрие постепенно, защото е едно цъфтящо цвете. Тя ме поглежда, нежните ѝ устни се разтварят.
- Ние искаме да създадем синтез от различните изкуства и да създадем творба за поколенията, която да отрази нашата история, на всички, събрали се тук – това е нашата своеобразна автобиография, затова държим опитен учен, като теб да ни помогне.
- Разбирам. Вие искате, аз да събера всички изкуства, за които сте си наумили в тази обща машина, която ми показвате на чертежа, така ли?
- Точно така.

- Кой ви направи чертежа?
- Ами, работихме групово, много време ни отне, докато навлезем в научните истории.
- Това, разбира се, би отнело време, готови ли сте идните месеци да работим неотлъчно заедно?
- Готови сме! – отговаря Авакума – това за нас е синтезът на новото изкуство, изразен, чрез колективния ни труд на автобиографията. Имаме време, достатъчно, за да представим този проект и така да обезсмъртим целта ни с този кораб за истинско, ново изкуство. А и по този начин ще привлечем инвестиции и ще можем да го поддържаме и запазим.
- Добре! Ами кажете когато сте готови, и нека почнем да работим!
- Още сега, още днес!

Времето тече различно на космически кораб. Днес, утре, ден, нощ, стават разтегливи понятия, но ние все още се съобразяваме с времето по Земята. И все пак, усеща се едно приятно безвремие, всичко става по-съзерцателно, един ден може да е два, една нощ – три. Всичко зависи от организма. Аз не мога много да се преуморявам, заради възрастта си, но е интересна и самата промяна на физическо ниво на целия организъм. Смятам, че след като се пуснаха толкова много кораби, ще се наблюдава физиологичната еволюция скоро на земния човек, който се превръща в космически. Все още не можем да достигнем нужните скорости, за да пътуваме дълбоко в Космоса, но вярвам, че колективния ни труд, ще ни доведе някой близък ден и до това.
В момента корабът на изкуството, както се казваше, беше преминал астероидния пояс между Марс и Юпитер и кръжеше в близост до тази планета.
Корабът се беше превърнал по своему в един собствен организъм, пилотите бяха безупречни, на смени, но често се оставяше на автопилот, нямаше някакви проблеми или странни премеждия. Да си пилот в открития Космос е една много капризна работа.

Корабът разполагаше със своя градина, имаше даже място за плуване. Специални машини генерираха достатъчно вода, за да не се чувства нейната липса. Техният строеж свързваше кислород с водород, изглеждаха подобно на машините за безалкохолни напитки, от моето детство и даваха така нужната вода. Беше една прекрасна разновидност на безкрайните иновации, които технологиите въведоха в начина на живот на човек, за да бъде подготвен той за необятния Космос. Ето, че моята мечта се сбъдна, да се нося и аз сред безкрайните празнота на нищото. Чувствам се безкраен и дори в този миг, в който поемам разстлания чертеж и отивам за малко до своята камера, да донеса инструментите си, за да се почне работата, ме облива безкрайна радост, затова, че просто съм, че имам битие, което може да обгърне целия стремеж на човека към вечност. Взимам каквото е нужно и се връщам с бърз вход. В голямата зала заварвам оживена дискусия – какво да се включи от преживяното от творците и какво не. От къде да се почне и с какво точно? И понеже и аз ги познавам от много дълги години им предлагам да почнем от онази вечер, от онзи ден, на това пищно парти, на което се запознаха братята Монтгомъри с Авакума. Нищо от истината няма да бъде спасено и в настоящето изложение, което правя, със собствено записвателно устройство, няма нищо, което да не се е случвало или да не е било истински изживяно от тези хора.
Не мога да кажа, че изпитвам собствена носталгия към Земята. Тук ми е прекрасно, корабът си има собствена гравитация, задвижвана от огромни генератори в неговото дъно. Всичко изглежда прекрасно. Групата хора на кораба, все още е малка, разчуло се

е, но мнозина все още изпитват някакъв боязън пред Космоса и предпочитат удобните градове на Земята. А аз – аз обичам приключенията, отдавна съм така. И не мога да не отбележа, че именно те вдъхват младост в жилите и ме правят някак лековат към околното, без да се вглъбявам, а да бъда собствено окрилен именно от чувството, че съм наистина жив. Предстои ни да покрием много години назад, да се отрази всичко, което ще бъде трудно, представено през различните изкуства, които да се единят не само в електронния носител, но и да може да бъдат пластично изменени от самия зрител, не само чрез холограми. Затова аз започвам направо работа по машината, която да моделирам така, че да създаде максимално усещане за свобода както у зрителя, така и у твореца – едно пластична система, която да отговори на изискванията. Работата няма да е лесна, впрягам много внимание и сили в нея, но ще бъде успешна, както ще се види на края на разказа. Приемам това като лично предизвикателство и като благодарност от осигуреното ми пътешествие из Космоса. А и тези хора, те ми топлят сърцето, защото знам, че са чувствени и не закърняха, въпреки всичко, което се беше случило. Сега нека се понесе тяхната история, която се оставя записана за поколенията, чрез това, което се оказа мощен инструмент за промяна – изкуството.

Втори трактат

Не беше просто революция, не беше просто бум, а тотален преврат на технологиите, които наложиха коренни и кардинални промени на всичко съществуващо. Светът се беше изменил трайно от моето детство и то толкова бързо, че хората бяха принудени или да се адаптират или просто да погинат. Аз имах щастието да помня нещо и от старото, бях млад, тъкмо постъпвах в университета ,когато всичко започна главозамайващо да се изменя. Икономиката много спомогна това да се случи и нормалния приток на блага и капитал беше едно от първите неща, които се промениха пред очите ми.

Тези свои размисли изказвам сега, защото смятам, че за да е пълна тази новаторска творба, която имат предвид, ние трябва да погледнем малко и отвъд историята, която е наша собствена, към общото. Всъщност никой не възразява, затова и продължавам да конструирам и да влагам още от предисторията. За целта активирам своя холограмен помощник, който бързо запълва виртуалната реалност на нашия проект. Всъщност ние изковаваме една нова реалност, която да има собствено развитие и еволюция, независимо от околното. Къде се включва изкуството в това? Всеки се е включил с по нещо – кой с картина, визуализации, пърформанси, текстове, какво ли не. За да заживее собствен живот произведението и да бъде включено в реалността на нещо като изкуствения интелект, трябва да има всеки един детайл, правилно положен на мястото си. Публиката въвеждана в една паралелна реалност, която включва цялата творба, изразена посредством личната история на творците. Това е част от новото изкуство, което всъщност съчетава всички видове изкуства в себе си, създаващо един

мултидименсионален подход, толкова истински, че да замъглява при досег представите и възприятията на самите зрители. Дотук с въвеждането на новото изкуство, после пак. Започваме с проследяването на драстичните промени на обществено ниво, не само икономическо. Всъщност, за да се случи всичко толкова бързо и сякаш импулсивно, бяха необходими предходните десетилетия, които да постелят път за избухването на технологизацията. Когато аз завършвах училище, повечето неща все още бяха дигитални. Малко се предполагаше, че дори дигитализацията ще се окаже една отживелица. Завършвах студентството си, когато започна началото – валутата умря, превърна се във виртуална валута, която също се прероди в т.н. „точкова система“. Според нея всеки набираше точки, за да може да си позволи някои неща. Разменяхме дигитални точки срещу блага.

Следващата стъпка беше драстична и се оказа, че най-силно повлия на съзнанието на хората – първи с точковата система влезе тогавашния Китай. Защо тогавашен? Защото скоро се появи и олицетворението на идеята, която беше отдавнашна, за единна, глобална държава, която всъщност се осъществи посредством един международен съюз. Характеристиките му са известни в настояще, но тогава още се оформяха, имаше много спорове кое и как да се случи. В крайна сметка напълно можем да заключим, че съюзът беше тоталитарен и деспотичен по своето проявление.

Трудно се изкорени разбирането за национални държави. Аз лично бях роден в тогавашна Германия, но държавите изчезнаха, започна да изчезва и националният идентитет, което се случи много трудно, но наистина се случи – появиха се регионални инспекции на мястото на отделните страни, съществуваше проблем с отделните езици, но и той бързо се поправи при въвеждане на задължителния синхронизиран превод, отново изкуствен интелект, при който вече нямаше значение какви езици се говореха, но всички се разбираха. Така започна в съзнанието леко да избледняват различия като раса, пол, лингвистични потребност – те изчезнаха от само себе си. Целта беше да остане т.н. „гол човек“ – това понятие се беше породило в онези време, а и битува и до днес – човекът, лишен от всички допълнителни условности. Съюзът целеше и вложи всички усилия в създаването на една раса от хора, които да не се делят на отделни раси, един целокупен, общочовешки народ.

За да се постигне всичко това не мина много време, защото технологиите вече сами по себе си го предпоставяха. Случи се ужасяващото за мнозина пророчество – сливането на човечеството в една обща, хомогенна маса. Разбира се, мнозина искаха да запазят своето индивидуално, но те се отцепиха и бяха разглеждани повече като ретрогради. Те населиха селата, които започнаха вече да се наричат комуни, защото истинските села, познати от моята младост се стопиха и отстъпиха място не само на огромните градове, ултраполиси, но и на по-малките градчета, които се сляха в едно с ултраполисите. Вече можеше да се говори по-скоро за отделни огромни с мащабите си градове, в които се побираше по-голямата част от човечеството. Традиционните села бяха оставени като места за екскурзии, почивка, или както вече се посочи, населени от различните комуни, на индивидуалисти и насъгласни с новия ред или просто такива, които по някакъв начин и лични причини искаха да се оттеглят от обществото. Съюзът не целеше да ги преследва, напротив – оставяше ги сами да вършат каквото поискат, стига да не пречат на околните. Всъщност повечето хора подкрепиха промените и се сляха успешно с новия свят. Те бяха готови, десетилетията на глобализация бяха оставили своята дълбока диря у човечеството. Съюзът нямаше централно управление, защото по своята структура беше разделен на множеството малки регионални инспекции, а и базата данни беше разпределена и се разпростираше по цялото земно кълбо.

Така хората, както ще разгледам, преминаха в готовността на едно космическо човечество. Самото правителство беше по-скоро с олигархичен модел. Създаде се за целите на съюза една сложна система на изкуствен интелект, която обслужваше административните и баналните съдебни функции. Чиновници, хора, липсваха в този държавен апарат. Управлението беше съсредоточено в правителството – начело с канцлер или министър-председател, липсваше суверенна президентска власт, като правителството беше изпълнителния орган на властта и се сменяше чрез международни избори на всеки четири години. Това се запази от стария модел на националните държави. Законодателната власт беше съсредоточена в ръцете на международен парламент, също сменящ се на четири години, съставен от камара на депутати, които бяха най-многобройни, бидейки близо две хиляди, от всички краища на Земята и имаха също така мониторингова роля над правителство и камара на Сената, където сенаторите, също сменящи се на всеки четири години, пък наблюдаваха съдебната система, но и двете камери гласуваха заедно законите и имаха право на вето върху действия на правителството или отделни съдебни решения.

Това представляваше международния съюз с всички негови плюсове и минуси. Законите, които се изпълняваха важаха за всички земляни, дори и за тези в комуните, така бяха наречени хората, избрали собствен, селски начин на живот, далеч от градовете. Парламентът и правителството заседаваха в два кораба, които постоянно меняха местоположението си от град в град. По-нататък ще разкажа и за корабите, те бяха съответно правителствен и парламентарен. Много различни неща бяха отнесени към тях, но най-основното беше опазване на правата на всеки един гражданин на Земята. Това бяха за мен нови понятия, които постепенно се въведоха и завладяха целия обществено-културен живот. Самото управление изобщо не касаеше хората - то беше подчинено на специалните алгоритми, които извайваха един паралелен свят, по подобие на този, който правим в момента, с творбата на новото изкуство. Всичко изглеждаше твърде интересно като развитие.
Ала основна тема на мисли е какво се случи с агресията у хората и всички войни? Съюзът имаше собствена конституция, в едно от чиято точки беше заложена забрана на всички войни и използване на оръжията единствено за мирни цели. Така ядрените глави на отделните държави бяха използвани като източници на енергия, генериращи сложни пътувания в Космоса или по други цели. Чудно беше всичко това, но създаването на отделни парареалност посредством изкуствения интелект обезсмислиха всички цели на конвенционалната война и реалната човешка смърт. Всъщност избухваха редица кибервойни и киберконфликти, които бяха насочени понякога срещу правителството, понякога срещу отделни фракции. Но поради новия, човешки облик на съюза, както го бяха кръстили, малцина имаха реална полза от война срещу него, спречквания избухваха по-скоро между отделни групировки. За всичко това беше установена със специални алгоритми и киберполиция, защото вече обезмисли съществуването на реална такава, както и киберармия, която съблюдаваше реда и сигурността в цялата виртуална реалност, докато виртуалната полиция се занимаваше с дребни престъпления и съблюдаваше спазването на законите. Подобни регулатори имаше навсякъде – всичко беше контролирано и държано изцяло в ръцете на съюза, реалната държава на планетата, една кибердържава, разпределяща благата за всички.

Много са контрирали този модел на управление като деспотичен – но това беше фактологията – отнемаха се от някои права, залегнали в старите, национални държави, но се определяше едно социално благо, разпределено по равно на всички.
Да, това беше комунизъм, реален в своята дейност, но един капиталистически комунизъм, който не само раздаваше блага за всички, но и даряваше равно начало и възможности за всеки един гражданин. Разликата беше, че частните права и собственост си оставаха лични, разпределени на всеки според натрупаните точки, в киберпрофила, който всеки притежаваше, а икономиката беше оставена да се развива напълно свободно, без правителствена намеса – именно икономиката отличаваше от комунизма новия държавен строй, но същият апарат на съюза беше длъжен според конституцията да е изцяло социално настроен.

Трети трактат

Много се беше изменило в ежедневието на всеки един човек, неща, които сега са ни даденост, преди бяха немислими. Докато разработваме този своеобразен увод, Леон ни сподели:

- Знаете ли, дядо ми, Юсуф, имаше една картина, която изобразяваше бъдещето, големи платна, мисля, че доста от нещата, които беше изобразил действително се сбъднаха. Те всички са по-млади от мен, аз съм най-възрастният на този кораб, затова и помагам най-активно при изработване на увода – не е обикновена творба това, а епосът на цялото бъдеще, така както се случи. А аз бях единственият, който помнеше старото. Отпечатаха се в съзнанието ми тези контрасти, не можеше да се мине без тях, ала преди всичко да се промени на макрониво, дори преди да се заради съюзът между народите, технологията първо започна да променя ежедневието. Всъщност съзнанието се беше разчупило до там, че дълги години работех над проект за телепортация. Това беше една от основните ми задачи. Постигнахме удивителен напредък и малко преди началото на събитията, които отразяваме, се телепортира и първият човек. Като част от екипа, който го осъществи, разбира се получих не малко слава. Ала това не се отрази на заниманията ми като сериозен учен. С началото на телепортацията, съюзът вече се оформяше, променихме цялостно концепцията не само за придвижване, но и за самия човек – всичко можехме да разглеждаме като парченца информация, които се преобразуват от едно нещо в друго. Телепортацията беше истинска, не просто удряне на едни частици в други при много високо ускорение. Десетилетия по-рано бяха почнали с единични атоми, а ние вече телепортирахме цели молекули. В началото не можеше това да се случва на голямо разстояние обаче, затова и колите като транспорт останаха. Те разбира се се бяха изменили много от моето действие. Магистралите представляваха огромни магнитни ленти, по които автомобилът просто се плъзгаше. Той гравитираше в пространството, а в последствие и всички пътища станаха своеобразни магнитни ленти. Имаше и летящи автомобили, приличащи на малки совалки, които се стрелкаха насам-натам из градовете. Енергията на магнитното поле беше нещото, което задвижваше повечето превозни средства. Колите вече нямаха гуми, защото просто се плъзгаха в пространството. Някои по-стари модели използваха соларни панели, но те бяха скъпи и не толкова ефективни.

Градовете се захранваха с енергия по няколко пъти – с огромни водородни централи, или с енергия, почерпана от самата Земя. Намери се решение и основните части на градовете, бяха покрити с енергийни куполи, които всъщност осигуряваха захранването. Под тези куполи се беше въвела и нова регулация. Куполите не само способстваха за генерирането на енергия, но бяха снабдени и със специални филтри, които прочистваха въздуха. Интересното при градовете беше, че се беше размила старата урбанистична представа – в съвременното значение един град обхваща стотици други по-малко, обединени под един конгломерат, така например – град Берлин може да обхване всички градове на територията на старата Германия, с пространнството между тях, така че да се създаде един мултиград. По този начин вече стоят урбанистичните представи. Всеки ултраград има свой център и може да се простира на хиляди километри. Пустите места бяха по този начин малко на брой, целта беше всеки град да е достатъчно самостоятелен, за да генерира сам за себе си блага и енергия, като по този начин става равноправен участник в съюза.
Малко преди т.н. Обединение, екипи от специалисти, в тях присъстваха не само учени, а различни по квалификация професионалисти, успяха да разработят машини за молекулярна конфигурация – самозглобяващи се молекули, които можеха да предизвикват всякакви съединения. Всичко се генерира от изкуствен интелект, със специални алгоритми, зададени при направата на машините. Това предизвика истинска революция, най-вече с приложението на молекули на всякакви хранителни продукти, с което се реши проблема с недостига на храна за многобройното човечество. Машините приличаха на тези, които в детството ми бяха за различни напитки или кафе. Всеки можеше, поставяйки своята карта с точки в устройствата да зададе код, който да му произведе за по-малко от минута желаната храна. Използваха се мощни катализатори, машините се поставяха на специални, обособени места в градовете и бяха достатъчно, за да не се образуват опашки или чакане. С времето се появиха подобни машини и за вода, които се инсталираха във всяко едно домакинство. Тези иновации бяха от жизнено значение за развитието на човечеството и спомогнаха много за установяването на единен Съюз. Когато мултидържавата вече беше факт, хората бяха подготвени психически. За да участват в паралелната реалност на Съюза, всеки носеше едно устройство, подобно на часовниците от миналото, на лявата си ръка, което осигуряваше връзката с изкуствения интелект. Всяка операция действа като холограма, която се излъчва през устройството на ръката. Обикновено под него се залепяше и нещо като лента – тя управляваше пък къщата. Всеки дом се оборудва със системи и имаше собствено съзнание – умни домове, управлявани от изкуствен интелект, който се владееше от всеки човек, посредством тази лента. Устройството като часовник за връзка със Съюза се поставяше над лентата за връзка с домашните устройства, за да имат постоянен контакт – така всяко отделно съзнание на всеки един дом се свързваше с една общата паралелна реалност и всичко се превръщаше в единен организъм, който действа в синхрон. Домовете пък се самопочистваха, всеки имаше собствен водороден генератор на енергия, поддържан от изкуствения интелект. Отпадните битови боклуци се рециклираха вътре в самите домове. Всъщност изкуствения интелект напредна до там, че не беше нужна вербална комуникация – дали четеше мисли?, все още не мога да кажа, макар и да конструирах подобни иновации, всичко беше комплексен набор от наблюдения на изкуствения интелект, свързан с промяната в изражението, движенията, топлинното излъчване, които постоянно се наблюдаваха, за да бъде обгрижван стопанина. Този комплексен набор, не значеше, че паралелната реалност може да

разчита мисли, а по-скоро бележеше едно много задълбочено психосоматично разбиране.
Появата на тези домове със съзнание се случи преди да се създаде съюза. Все още не беше въведена изцяло точковата система и имаше виртуална валута. Имаше още и разслоение на богати и бедни. С появата на Съюза това всъщност се промени. Беше въведена единна система, в която всеки, с навършването на пълнолетие, получава равен брой точки, които са гарантирани до живот. Те бяха достатъчни, за да може човек да се препитава, да издържа семейство и дом, без да се лишава от нищо. Ако иска повече, то всеки трябва да започне някаква работа. Разбира се имаше и образователен ценз, но училищата се бяха изменили също много, с цялата система – бяха въведени образователни институции, които да осигурят минималния образователен ценз, само чрез който се гарантираше пълнолетие. Обучението се случваше в специални центрове, които бяха поверени на възпитатели, а самият обучаващ беше единна система, базирана на изкуствения интелект. По този начин се случваше обучението, като възпитателите работеха в постоянна връзка с паралелната образователна реалност, която беше генерирана пластична, за да може да се изменя с изискванията и потребностите на възпитателите. Това образование беше задължително за всички, то беше свързано с въведение в устройството на Съюза, овладяване на новите системи и задълбочено разбиране на връзката между човека и технологиите. Само завършеното обучение гарантираше пълнолетие и получаването на базисните за съществуване точки. Който искаше да работи, преминаваше през обучението за специалисти, сходно с това на старите университети, обучаван отново от изкуствен интелект, който почти изцяло беше заместил лекторите. Така цялата образователна система беше базирана на изкуствения интелект, свързан с паралелната реалност на Съюза.
Всички тези области, диктувани от изкуствения интелект образуваха общата паралелна реалност. Вълнуващо беше как проникна дори и в медицината. Нямаше нужда от роботи, защото изкуствения интелект навигираше по един виртуален начин. Първата операция, постигната без хора, беше истинско събитие. От там насетне медицината се промени изначално, хората се лекуваха в специални центрове, а лекарите поддържаха по-скоро параметрите на изкуствения интелект, за да не стават грешки при лечението. Единствено изкуството се разбунтува срещу тези иновации, но сега, създавайки ново изкуство, ние го примиряваме с цялата нова организация на човечеството. Някои предпочетоха да сложат миркоплазмени чипове в ръцете си, за да не носят устройства или лентички, но това не беше задължително. Създадоха се нови видове системи за различни машини, които действаха със свои автономни съзнания, но отново свързани с гигантската парареалност. Има специалисти, които ги поддържат и различни оператори, които поддържа алгоритмите на изкуствения интелект. Всичко изглежда твърде цветущо за самото човечество, а особено след като напреднахме с телепортацията, вече разстоянията нямат значение и смятам, че скоро и колите ще отшумят като отживелица. На път сме във всеки дом да бъде поставена телепортираща система, която да осигури лесното придвижване на всеки по всяка една част на земното кълбо, но ще отнеме още време да се осъществи проектът напълно. А и аз съм стар вече, може и да не го доживея. В специални центрове хората пък почнаха да се обучават от други хора и изкуствен интелект как да се справят с гнева и агресията, като ги инвестират в креативност и труд. Психологическото обучение е част от самото обучение, гарантиращо пълнолетие. Така се създава едно добре обучено човечество, което да има контрол над себе си и собствените си емоции. Мисля, че това е добро, макар и мнозина от комуните да го определят като промиване на мозъка от страна на

правителството, но в паралелната реалност, както и в истинската реалност, мисля, че това има повече положителен аспект.

Четвърти трактат

Завърших физика в университета, по старите методи на обучение, но специализирах съобразно всички иновации, които толкова бързо заливаха човечеството. Така станах част от екипите, които започнаха да произвеждат прототипите и впоследствие истински космически кораби. Особено с обособяването на Съюза, човечеството вече беше подготвено за една реалност, извън планетата. Преди да се достигне до първия кораб в орбита, бяха проведени редица симулации на Земята, за потенциалния живот в Космоса. Работихме усилено в продължение на години – всичко трябваше да е отлично представено, за да сработи. Поради спецификата на едно космическо пътуване и множеството неизвестни, започнаха да се обучават специални екипи от шофьори, капитани и навигатори, не всичко в корабите зависи от изкуствения интелект, макар и за всеки кораб да се приобщава подобна система. Произвеждаха се специални малки кораби, подобни на автобуси, които да генерират връзката между отделните големи кораби и да превозват пътници и други товари. Отделно има и совалки за много малък брой пътници, които се стрелкат между различните кораби. Участвах в направата на близо четири кораби, макар и тогава да не бях излизал в орбита. Занимавах се най-вече с направата на гравитационни турбини, които да осигурят наличието на гравитация на всеки един кораб. Интересните неща последваха. След първите кораби, изпратени в Космоса, се наблюдаваха и първите раждания в открития Космос. Новородените почти нямаха разлика с тези на Земята, защото всеки кораб представлява умален модел на нашата планета. Изкуствения интелект дори симулира на борда неща като бури, силен вятър и дъжд. Все повече кораби се изстрелваха последните тридесет години, така че човечеството стана господар на слънчевата система. Все още беше трудно да се пътува извън нея, но съм оптимист, че скоро и това ще се случи. Успяхме да намалим със специални двигатели времето за придвижване, въпреки гигантските разстояния, така че един кораб можеше да достигне предела на слънчевата система за около десет години, макар и пътуването със скорост, близка до скоростта на светлината все още да не се е осъществило

Пети трактат

Едно от основните изменения, които настъпи беше свързано с удължаването на живота. Науката установи процеса клетъчна регенерация, с прогнози за удължаване на естествения живот до близо 300 години. Тези манипулации бяха част от здравната система и напълно безплатни за всеки, участващ в Съюза. Всеки като участник, разбира се, генерираше собственото си дейно участие като гражданин, което беше необходимо условие за гражданство. Всеки в Съюза, посредством достъпа си до изкуствения интелект, може да дава предложения за подобряване на системата, промяна в някои закони и подобряване работата на правителството. Тези предложения се разглеждаха от депутатите. Това е необходимо за наличието на действаща демокрация от

многолетни граждани, които остаряват бавно и пълноценно изпълняват гражданския си дълг.

За да се включи човек в програмата за клетъчна регенерация, беше нужно той да е около трийсет. От там насетне почват процедури, които трябва да се посещават всеки месец. За мнозина критици, които дори избягаха по кораби и комуни, това е вмешателство, недопустимо с биологичния часовник, ала нововъведението е особено полезно за дълги космически полети. Поне така се пропагандира. Човечеството вече е над 12 милиарда, струпани основно в градовете и е твърде многолюдно за нашата планета. То трябва да се разпростре из Космоса, за да достигне до нови планети, които да бъдат заселени. Това е заложено в цялостната програма на правителство и парламент. Според редица проучвания, ако хората се разрастват с това темпо, без други естествени застрашители, то градовете ще станат претъпкани и правителството ще трябва да започне да унищожава граждани, за да се създаде баланс, което е немислимо.
Удължаването на живота се състои не само в клетъчна регенерация, но и в модификацията на вируси, които са налични в организма, които са преустроени в своеобразен вид катализатори като ензимите и да участват в еволюцията на всяка една клетка. Вирусите вече не се борят, напротив, те се модифицират, за да станат полезни. Така дори умиращи клетки се регенерират, еволюират, удължава се животът им. Това породи различни противоречия, мнозина се обявиха против генетичната намеса в дължината на живота и за естественото остаряване и смърт. Но мнозинството от хората приеха клетъчната регенерация, пожелаха да живеят до 300. Аз отказаха, отказаха и творците на този кораб, както и повечето по комуните и разни кораби, които се носят насам-натам из системата. Предпочетох естественото си остаряване. Болестите почти бяха унищожени, но ако не боледувам, как ще имам подобрена имунна система. Част от ежемесечните процедури включваха имунна стимулация. Но всичко се случва изкуствено, а аз предпочитам да чувствам тялото си естествено. Не приемам рязката намеса, макар и вече да се лекува почти всичко, дори ракът бива атакуван и унищожаван със специално генерирани вируси. И всичко това, за да може човекът да е дълголетен, дееспособен гражданин – ала подобни намеси, които Съюза прави, уж за добруването на човечеството, смятам, че може да имат трайни последици върху усещането на хората за самите на тях.
Може би се генерира някаква нова форма на еволюция, в която Бог е Съюзът, но не бих участвал в нея, най-вече, защото накърнява свободата, моята лична свобода – именно това е загубено при наличието на това световно правителство и ме кара да се чувствам нищожен на Земята – хората жертваха почти цялата си свобода, за да живеят охолно в параметрите на Съюза, това за мен е недопустимо, затова се радвам, че мога да вкуся малко свобода и волност, тук, на кораба на творците.

Шести трактат

Помните ли партито, на което всички се запознахме? Може би са минали тридесет години от тогава, но беше наистина паметна вечер.

- Всички го помним.

Тази сутрин се събудих с трепет, още от сутринта, приготвих костюма, наметнах си сака през рамо и отидох на работа. Вниманието ми беше ангажирано непрестанно с това, което предстоеше, но все пак успях да свърша много задачи. Този ден на ъгъла, между двете пресечки ме чакаше Йохан, художник, музикант и диджей, с когото се запознах съвсем случайно на един симпозиум за бъдещето на културата в технологичен аспект.

- Помним Йохан много добре, всъщност той запозна всички ни онази вечер.

Да! Беше от този вид артисти, които познаваха цялата бохема, разкрепостен и свободомислещ. Всъщност много от нравите се бяха променили. Вече свободно се правеше секс, с когото поискаш, половите болести се лекуваха без проблем, нямаше риск и от забременяване, с едни специални ленти, които се носеха на ръката и имаха страшен успех по това време. Аз бях вече на 50 по това време, несмеен. Така и не създадох семейство, но въпреки сериозността на занятието си, бях с различни жени. Всъщност имам и деца, но те са на Земята, двечки – момче и момиче и се занимават с кибертърговия. Не участвах много в отглеждането им, но поне знам, че имам потомство. А в такава ситуация бяха вече мнозина. Бракът почти не съществуваше, просто съжителство между хората, които решаваха сами дали ще са полигамни или моногамни. Аз реших да съм полигамен, не ме свърташе само с една жена. Подобно поведение вече не се считаше за опасно или укорно, така че се чувствах съвсем свободен в действията си. Най-много ме подкрепяше усещането да прилъстявам, исках жената да бъде докосната, да ме пожелае наистина и в това усещах безкрайна тръпка. Всъщност, повечето на това парти бяха така настроени. Как такъв скучен учен, като мен попадна там и беше приет, не мога да отговоря, но се отпуснах и усещах трепет когато срещнах Йохан на кръстовището. Той също носеше една кожена торба със своите дрехи. Не знаех какво ме очаква, бях само чувал за тези събирания, но не можех да кажа нищо положително, какво точно се случва там и какво ми предстои.

Много се беше променило в сексуален аспект – всеки експериментираше, случваше се още тогава една цялостна, световна оргия, която обединяваше всякакви хора, не само от моето поколение, но и от предишните и се заформяше наистина интересен феномен. Разбира се, имаше и много моногамни, това беше нормално, но вече никой не съдеше другия за сексуалното му поведение, а всичко минаваше гладко, биваше прието за нормално и всеки реализираше собствените си фетиши без страх от укор. В това време се случваше вече цялостното разложение на националните държави, и виждам, че дори в секса, светът се приготвяше за Съюза.

Седми трактат

С бърза крачка достигнахме с Йохан достигнахме триетажната къща, в която щеше да се помещава това парти. Събиранията ставаха веднъж месечно. Преди да влезем, една стая до антрето беше пригодена за съблекалня. Характерно за тези партита, освен, че провеждаха на различни локации, беше задължителния костюм, представляващ облекло от 18ти век. Започнахме да се преобличаме, Йохан разкри мъжественото си, атлетично тяло – той беше млад, под 30, с кестеняви, светли коси, точещи се на големи къдри. Беше висок. Беше здрав. Аз се поколебах, със своите 50 години нямах кой знае какво тяло и ми беше дори леко неловко да се преобличам в тази среда. Освен нас имаше още двама, също преобличащи се. Партито събираше най-вече хора на изкуството, свободомислещи и отворени към новото, но можеха да се срещнат всякакви групи хора. Вече готови, ние се плъзнахме из къщата. Навсякъде беше пълно вече с хора – мъже, жени, в костюми от 18ти век, огромните женски рокли, надиплени в краищата си, плътно прилепналите, подобни на клин мъжки долнища, които се очертаваха плътно и изпъкваха мъжките нежни части. Не мога да не призная, че ми беше малко неудобно. Но любопитството беше още по-силно и исках да попия каквото мога от това събитие. А сексуални сцени вече се случваха навсякъде. Спряхме се на втория етаж. Йохан ме водеше и сякаш търсеше нещо специално. Точно пред нас, една жена, средна на възраст беше събула гащите на едно младо момче и си играеше с члена м, огромен, като едва го побираше в устата си. Йохан се обърна към мен и ми каза: „Тези са редовни. Това е учителка, която заживя с ученика си.“ Полазиха ме тръпки на възбуда. Обърнах се, за да попитам нещо Йохан, но с изненада открих, че той е изчезнал някъде.
Аз застанах до един старовремски стол, декорът също беше като от 18ти век. Йохан не ми отговори кой организира тези партита, с открит оргиен елемент. Реших да седна, чуваха се стонове навсякъде, понякога и писъци от удоволствие, нечий силен оргазъм. Хората се движеха непрестанно от стая в стая. Както си бях седнал, изведнъж забелязах как към мен се приближава една дребна девойка с венецианска маска на лицето. Стори ми се прекалено млада, а и предполагах, че ще ме подмине, смятах, че няма с какво да привлека една жена. Ала тя застана точно пред мен, леко заметна коса, набра роклята си, синя на цвят и без никакво предупреждение направо седна в скута ми. Аз се изумих, в първия миг не знаех какво да направя, но бързо се съвзех и си казах: „Нека бъде така, сега ми е паднало“. Хванах я през кръста, тя се наведе, хвана ме за брадичката и ме целуна много страстно, като преплетохме език в език. Докато се целувахме, девойката плъзна ръка и ме хвана направо за пениса. Аз не й останах длъжен и започнах да й мачкам гърдите. Тези малки гърди… на колко ли беше това момиче? Не можех повече да се питам нищо, вече се отдадох единствено на емоцията, на адреналина, който взе бързо връх в разсъждението ми. Отхлабих корсета й, гърдите й се показаха и започнах да ги засмуквам, да ги лижа и да ги мачкам, а тя не отместваше ръка от интимните ми части. Лакомо я лижех по врата, по разголената й гръд, хапех я, не силно, но страстно. Стана от скута ми и клека на колене пред мен. Събу панталона ми. Чувствах се безсилен, не можех, а и не исках да направя нищо, не се съпротивлявах. Вече бях достатъчно възбуден, когато тя го хвана, плъзна ръката си нагоре, надолу и облиза главичката, леко я захапа, устните й се впиха нея, засмука я и го пое целия в устата си.

Бях вече на предела на възбудата. Нямаше какво да направя, освен да се отдам на мига и на порива. Тя беше страстна, но и някак умела, сякаш го беше правила хиляди пъти преди това. Така момичето продължи няколко минути, но аз загубих представата за времето, пространството се сля, всичко изчезна като в един кадър. Пенисът ми

осем години. Правихме постоянно секс. Тя забременя, едно от децата ми е именно от нея. Но дори не стигнахме до брак, дори не стана и въпрос за нещо подобно. Разбирахме се негласно, че това е плодът на нашата страст, като сексуални партньори и няма нищо нередно в това. Станах баща на детето й. Така се сродихме с Авакума. Затова ли ме избрахте тук? – И не само, освен че си ми полуроднина, предпочетохме теб заради уменията, които не много хора притежават. – Благодаря ти! Бих взел и двете си деца в артистичната комуна. – Не бой се, тя тепърва се разраства, ще стигне и до тях. А помните ли тогава как се запознахме всички с вас – двамата братя?
Помним. Йохан ни поведе в една крайна стая. Обстановката там беше по-скоро интимна в сравнение с останалата част на къщата.Там ви видяхме за пръв път – бяхте се награбили, Тео лежеше, върху един диван, главата му беше плътно опряна в една възглавница, вирнал високо своето дупе, докато Леон, събул панталона си наполовина го пореше с всички сила. Тео пъшкаше и охкаше, Леон му биеше силни и здрави шамари по дупето. Йохан се приближи към тях, безмълвно удари един шамар по дупето на Леон, който чукаше със затворени очи. Той се сепна изведнъж и подскочи, Актът беше прекратен, когато и двамата братя видяха, че е Йохан и се засмяха. „Ето, това са – запознайте се с братя Монтгомъри!“ Те побързаха да си обуят панталоните, застанаха някак смутено – и двамата, толкова сходни един с друг – високи, къдрокоси, с изявени арабски черти. Само че Тео имаше голяма бенка на лявата си буза, а лицето на Леон беше по-скоро чисто. Вие се ръкувахте с мен и Авакума и приятелката й. Йохан даде знак, че всъщност я е харесал, нисичка брюнетка с много пикантен бюст и я завря в един ъгъл на същата стая.
Останахме само ние, четиримата, на мен ми беше неловко. Виждах в погледа ти, Авакума, че искаш да ги опознаеш по-отблизо, така че реших да се поразходя надолу из етажите, да попия още впечатление от това, което се случва, защото нямаше да видя пак подобно парти. На първия етаж намерих същата девойка, с която правих секс по-рано, която също сновеше, сякаш търсеше нещо. Погледите ни се срещнаха, подминахме се, сякаш не се познаваме „Олга“ казах тихо, докато ме подминаваше и тя изведнъж се обърна. Разбирах го, че иска да се докаже като недостъпна, но я усетих как се извръща, аз също се обърнах към нея и просто я хванах за кръста. Устните ни се впиха, без да се разделят. Успях единствено да я обърна и опра в стената, когато надигнах роклята й и направо го вкарах дълбоко и рязко в нея и тя изохка.
Така се почна и нашата бурна връзка, продължила наистина повече от 8 години. Чукахме се почти всеки ден. Беше ми хубаво, въпреки разликата от почти 40 години.

Девети трактат

Напомнихте ми вие двамата на нещо много интимно, нещо много познато. Любов между двама братя, плътска и платоническа. Това ме срази, ще си призная не бях срещала. Благодаря ти, Франс Меланик, че разчете погледите, които си хвърляхме и ни остави тогава сами. Аз се приближих към вас, хванах и двамата за ръка и ви поведох към дивана. Седнахме. – Помня, Тео, гледахме се неловко един друг, ние се разбирахме прекрасно и без думи, но сякаш искахме да си дадем знак какво да правим. – Тогава ме спечелихте с прямотата си. Споделихте ми вашето най-интимно и свято достояние; не сте били с никой или никоя друга освен помежду си! Бях

покрусена. Усещах силно вълнение в гърдите си. – От кога сте така, заедно? – Започнахме в ранното си юношество, от тогава не сме спирали.
Тази братска, тази мъжка обич ми се стори невероятно привлекателна. И тогава погледнах първо теб, Тео, после и Леон право в очите, с питащ поглед. – И ние се спогледахме отново. Не можехме да се решим, за нас беше много сериозна крачка, ако изобщо нещо се случи. – И тогава реших да поема инициативата, положих ръцете си върху бедрата на двамата. – Аз го усетих много силно, може би, Тео съм по-бисексуален в природата си от теб. Ти усети ли нещо? – Не, - Никаква възбуда? – Никаква! – Но аз усетих, теб, Леон, че се поддаваш. Ръката ми бавно се плъзна по вътрешната страна на бедрото ти и се впи жадно в члена ти. Аз ви исках, и двама ви. – А щом тя никак не те възбуди, как се случи? – Не знам, Леон, мислих си просто за теб, че ти си този, който така лакомо впива устни в члена ми. И тогава стана. Аз ви събух панталоните и се впих в двама ви. Разбирах всичко и поемах сама цялата инициатива, за да ви водя, след като не сте имали преди подобен опит. – Аз ще си призная, че те харесах, за пръв път можех да си представя нещо с някой, освен с брат ми. – Знам, мили Леон, затова и проявих истинското си усърдие към теб, а и ти посегна към гърдите ми, не помниш ли. Плъзна ръка, понечи да я отдръпнеш, но аз я хванах и я задържах върху гърдите си. – Беше сладко да ги мачкам.
Беше ми ясно, че с други не искам да бъда. Тогава аз сама надигнах роклята си, легнах, разкрачена на дивана. Леон колебливо ме погледна и както беше със събути гащи едва не се хвърли върху мен. Беше толкова забавно. – Да! А ти, Тео, застана зад мен и ми го вкара – аз нея, ти мен – Влакче! За пръв път правих влакче с двама мъже. Беше невероятно. – Да, аз бях повече колеблив, не можех да се отпусна напълно, както с Тео, но ми харесваше безкрайно много. а като свърших бях още толкова възбуден, че продължих да те любя, без да спирам. Целувах те навсякъде, разкрих гръдта ти, облизвах твоите форми, целувах те по врата. – Да! Беше върховно чувство, ти винаги си бил страстен любовник. – После, ми беше много чудно, Тео, как ти изобщо се нави? – Ами и за мен беше странно и някак чуждо, затова предпочетох да съм отзад, седнах на дивана, ти, Авакума, хубаво ли ти стана, като усети как прониквам в дупето ти?! - Да! И после беше най-страхотното усещане, когато Леон влезе в мен. И двамата братя вътре в мен, изпълнихте ме с нещо много по-силно от собствената си сперма. В този миг знаех вече, че съм обезумяла по вас.

Още тогава обезумях в цялата си същност по вас двамата. – И аз много те харесах, беше прекрасно с теб. После, докато Тео отиде до банята те приклещих здраво на дивана. Исках те, макар да бях свършил вече три път, още желаех да попия от теб. Не ти ли дойде много толкова секс? – Не! И аз самата сякаш не знаех къде се намирам. Спомням си много добре, как ти, Леон, пое инициативата, бързо се учиш, както винаги. Не ти ли беше странно, че постоянно свършвахте в мен? Цялата ме напълнихте с вашето семе. – Така бяхме свършили, ние така пълнихме един друг, по братски. – Но как ме награби, просна ме на дивана, надупи ме, положи крак на главата ми, а аз бях толкова възбудена, че едвам си поемах въздух, дишах много тежко и после… - Да, помня го много добре, за пръв път ми беше да съм самостоятелно интимен с жена. Може би прекалих с грубоватостта си, не знам, бях толкова възбуден, че опиянението така ми подейства. – Не, беше прекрасен, вкара ми го рязко, изведнъж и започна да ме пориш. Аз стенех, накрая и виках, ти действаше много бързо, интензивно и проникваше

дълбоко. – Добре е, че съм ти оставил хубав спомен. – Прекрасен спомен! – И Тео дойде точно когато свършвах. – Ние свършихме едновременно. Аз не можех да се мръдна, стоях така, надупена и едва си поемах въздух. – Леон, Авакума, ще ви призная, че изревнувах като ви видях двамата така. – Предполагам, Тео, ти беше прекалено привързан към брат си, а Леон все пак беше бисексуален в своята природа. – Това не го разбрах тогава на момента. Просто се ядосах, но както винаги правя, си замълчах и нищо не казах. – Не е ли погрешно така? – А кое е право? – Не бива да сдържаш неща в себе си, трябва всичко да изливаш пред мен, като пред роден брат и любовник. – Но усетих, че те губя, Леон, силно го усетих така и нямаше какво да направя. – А трябваше да си признаеш още тогава, за да намерим заедно решението на проблема. – Знам, но си замълчах и то се натрупа впоследствие във времето. Все пак си казах, че ти имаш правото на избор да бъдеш и с други. – Да! Авакума, тогава се влюбих в едрите ти гърди, в кръглото ти дупе, а и за пръв път проникнах във вагина. Интересното бе, че много ми хареса, но подозирам, че е било заради теб изцяло. Когато после съм пробвал и с други, не е било същото. – И аз се влюбих в теб, Леон, бях готова да ти се покорявам, аз, която имах толкова непокорен характер. – Да, прояви се в последствие. – И все пак никога преди не бях усещала към някого нещо подобно, а то беше насочено и към Тео, без него нямаше да е същото. – Знам, така сякаш ние станахме тройка, вместо двойка! – И бяхме достатъчно свободни в себе си да го приемем – Още сме свободни, Авакума, иначе нямаше да сме на този кораб. Мина много време от тогава, но спомените са още живи, сякаш всичко се е случило вчера.
Така се запознахме всички на онова парти. Затова и ние тримата решихме да го отразим с пърформанс, който вече е записан – погледни, Франс, виждаш ли го? Поглеждам холограмата, двамата братя и Авакума – няма кой по-добре да изиграе подобна сцена. Освен нея те приложиха и няколко картини и втори пърформанс, на който рисуват картини. Добре! Всичко това ще бъде инициирано като начало на паралелната, творческа реалност, която създаваме с тази творба.

II (от Декалога) Изображение

Десети трактат

Започнахме да се опознаваме, разкривайки собствената си история. Пишехме си много, говорихме си във виртуалните стаи за разговори. – Да, Авакума – и намерихме толкова много сходни неща. – Леон, дай ти първи, как дълбоко започнахте да ме грабвате. – Беседите ни продължиха, не знам, повече от месец? Не много дълго, но всичко си казахме и изляхме. И тримата държахме много на историята. – Аз ви разказвах оживено за своите баби – Екатерина Мадамова и Лили Авакумова. И с разказ за тях, отразен в тези платна, искам да продължим нашата творба – Също и с нашия разказ! – Разбира се, Тео, но нека, довърша, първа започнах. Бабите ми са, както ги наричали едно време, лесбийки. Те заживяват заедно във Виена и стават много популярни концептуални артисти. Такъв е и братът на баба Екатерина, Матиас. Но мен е касаят те двете. Знаете ли, че те отиват наистина в Берлин, най-голямата европейска

сцена по това време, и покоряват всички с пърформансите и съчетанието на различни видове изкуство в едно? Това е и моето вдъхновение. Имам техен портрет в електронния си дневник – те работят вече като мислоеми, запаметяващи образи, отделни мисли, звуци, цели случки – старателно си водя този дневник още от ученичка, когато ги въведоха и там е заделено специално място на моите баби. Освен че покоряват тогавашния Берлин, те правят турнета със серии от творби – потръпвам като си представя, толкова са богати те и остават в съзнанието, като мрежа от най-различни типове изкуство, вплетени в едно – из Азия, Европа и двете Америки. Доставя ми сладост и свежест мисълта за тях. Не мога да скрия, че са най-големият ми пример и вероятно вдъхновение. Помня ги и двете – винаги са ме подкрепяли в стъпките към новото изкуство и свободата – а те бяха наистина големи духове. Баба Екатерина бива забременена първа, после баба Лили, на нейната фамилия съм кръстена – Авакума от Авакумова. Най-силно ми прави впечатление как отдават повече от 20 години на работа с Африка и африканското изкуство, като създават нови, иновативни сцени там, а с множество благотворителни спектакли те даряват храна и облекло на най-бедните и нуждаещите си. Освен това и двете дейно участват в осигуряването на безплатно, достъпно за всеки образование, като създават специални центрове, където всеки ученик го очакват освен храна и дрехи, най-модерното в педагогическите похвати. Те дават всичко това от собствения си джоб, със средствата, които печелят с творчеството си и въвеждат за пръв път в Африка, най-съвременните технологии, и първи опити с изкуствен интелект в образованието на континента. Остават наистина ярка следа в развитието на африканските страни и опитите им се помнят като началото на пробуждането на Африка и реалната ѝ подготовка да стане част от модерния свят и в последствие да се присъедини пълноправно към Съюза.

Единадесети трактат

Реално аз съм внучка на баба Екатерина, която дава живот на баща ми – Конан, а баба Лили дава живот на сестра му, моята леля, Катрин, майка на Олга. Но на тях няма да се спирам. Искам да се впия в ролята, която моят баща изигра в живота ми, заедно с моята майка – Клер. Татко, положително е на твоите години, Франс, никога не ми посочи нещо погрешно, което върша, напротив, беше мой морален стожер, единствено с примера си. Затова и търсех такъв мъж като него, какъвто открих по-късно у свещеника, за това и по-късно. Баща ми беше канара, майка ми – по-мекошава, но все пак с достатъчно разкрепостен характер, за да приеме мъж, отгледан от две жени. Татко е завършил под влиянието на майките си, художествена академия, където се занимавал основно с дигиталното мултидисциплинарно изкуство. Не пожъна обаче успеха си там, а във второто си образование – педагогика, където среща и майка ми. И двамата учат не просто за учители, а за възпитатели, запознават се със съвременните тенденции, за да могат да провеждат адекватно образование. Все още не съм сигурна какво точно са искали да постигнат в началото. Но баща ми, с пет години по-голям от мама, бързо интегрира изкуството в образователния процес, като започва да преподава чрез творчество, разгръщайки пълния потенциал на своите ученици. Вече като двойка, те завършват успешно, полагат и докторат, но майка ми не е пожелала да напредне по академичната стълбица. Татко става в последствие доцент и професор и преподава

основно като гост-лектор по време на турнета из различни университети по света, без да се застоява в някой постоянно. Двамата поемат с огромен устрем установяването на модерно образование в Африка, което е започнато от неговите майка. Правят големи иновации в този аспект, заради честите пътувания из този континент, първите ми спомени са всъщност от там. Родителите ми продължават да организират училища и създават мрежа от такива, из цяла Африка, свързани помежду си чрез изкуствения интелект и въвеждат цялостното технологизиране на една нова образователна система, плод на техните усилия. Те никога не приемат някакви похвали, особено татко, който твърдеше, че това е естественото продължение на работата на майките му, истинските пионери. Системата, която те измислят и прилагат успешно в цяла тогавашна Африка, става модел на цялото образование, въведено от Съюза. Татко много се зарадва, когато видя своя континент като пълноправна част от глобалната държава. Усилията му се бяха възнаградили по един прекрасен начин. Техните усилия – те винаги си бяха упора един на друг, дадоха ми пример какво да търся и очаквам, макар и толкова често да залитах като млада, все пак наследих цялата дипломатичност и много други красиви качества от тях двамата. И когато предложиха на татко да се кандидатира за сенатор по образователните въпроси, той категорично отказа – заедно с майка просто се оттеглиха в една комуна на село и двамата починаха, блажени, един до друг, макар и да не живяха дълго, животът им беше споделен изцяло и си отидоха в същото задружие и хармония, каквито ги крепяха през целия им земен път.

Дванадесети трактат

Родословието на Мадамови още моите баби бяха превърнали в изкуство, то беше много богато и наситено. Но не по-малко наситен беше и родът на майка ми, Клер Балаш. Родителите ми се запознават в тогавашния Берлин, в Свободния университет по времето на случващата се вече технологична еволюция. Моят дядо, Симон Балаш беше астрофизик и космолог, баба ми, Елена – квантов физик. Предполагам, че са се запознали в университета, и двамата бяха израснали в академичната йерархия, дори до професорско място, и двамата даваха лекции и водеха различни семинари. Те бяха също пионери във висшето образование, въвеждайки множество иновации, свързани с изкуствения интелект, преразпределението на виртуалното обучение и много техни идеи влизат в последствие в образователната програма на Съюза. Като квантова физичка, баба ми, от тогавашна Полша, работеше по различни проекти, насочени към прилагане на различни квантови принципи в технологията, която изключително много улесни въвеждането на изкуствения интелект на всяко едно ниво на съществуването. Дядо пък беше по-скоро теоретик и развиваше най-вече космическото пътуване. Благодарение на негови изследвания, първите кораби поемат към открития Космос много по-рано, от колкото се е предполагало. Дядо беше един от пионерите на космическото пътуване и живот извън Земята, макар и никога да не се възползва сам да поеме на подобно пътуване.

Родителите на дядо Симон, бяха академици, математици, от тях той беше попил дълбокия теоретичен дух, аз не ги помнех, но мнозина ги описваха като духовни аристократи. Техни портрети висяха закачени в дома на дядо и наистина излъчваха

много сила, много енергия и много свобода. Те разчупваха парадигмите за науката като нещо статично и сковано. Напротив – за истински учен, нужно е безкрайната вътрешна свобода, разкрепостено мислене, без ограничения. Майка ми беше попила много от своето семейство, считам, че това й е помогнало да се припознае в баща ми и да се свържат в такъв свещен съюз, въпреки че той беше отгледан от две жени. Подобни предразсъдъци дори и по времето на Съюза можеха да се срещнат, най-вече в комуните. Но родителите ми продължават въпреки това, а семейството на майка ми, щастливо прие баща ми – те нямаха подобни граници в разбирането, благодарение на такива хора, които се оказаха мнозина, в различни области, се стигна до една хармония в Съюза и реално се промениха коренно множество неща, някои морални устои бяха силно компроментирани и с времето дори изпаднаха. Човечеството ставаше наистина по-будно и готово да поеме своята отговорност напълно за всяко едно действие. А това значеше, че хората вървяха стремглаво по пътя на космическия човек, в едно съществуване, в което вече няма никакви граници, дори и вътрешни. Сега ми се приплаква, като си представя геройските усилия на такива хора, като от моето семейство, без разбира се да се хваля, за да се сбъдне идеала за едно обединено и силно човечество, което да бъде безкрайно не само в мислите и мечтите си, но и напълно освободено в своите действия.

Тринадесети трактат

При нас също се получава нещо, както при теб, Авакума, може би и затова така си паснахме, със сходен произход, но Тео, ти винаги си се интересувал живо от рода ни, можеш по-добре да разкажеш – Добре. Както ти, Авакума, имаш две баби, така и ние имаме двама дядовци. Д-р Грег Монтгомъри и Юсуф Монтгомъри, след тогавашната им сватба в Холандия. Интересното е, че и двамата работят дейно в областта на психиатрията и психологията. Дядо Юсуф беше и художник и рисуваше много заплетени, наситени образи, умееше да влияе пряко на психиката на зрителите, но остана по-популярен приживе като психолог. Дядо Грег не е пожелал да бъде с жена, затова пък дядо Юсуф се е решил и е направил тази стъпка, за да му роди дете една млада студентка от университета. Не знам как се е съгласила, но така се появява и баща ми. Всъщност и двамата преподаваха в университета, дядо Грег в медицинския факултет, а дядо Юсуф във факултета по психология. Но те не се запомниха с тези си начинания, макар и в последствие, след смъртта си, Юсуф Монтгомъри да бе признат за изключителен художник. Те оставиха трайна следа с лекуването на различни зависимости, които причиняват психически разстройства. Развиха методи на лечение чрез изкуство и имаха невероятен успех. Техните пробиви в полето, започнаха да се прилагат масово, получиха признание от различните академии по света. Освен това и двамата отделиха много внимание на появата на различни разстройства в следствие на посттравматичен стрес, дядо Грег си спечели име дори с това, че създаде нещо като школа, заедно с дядо Юсуф. Техните твърдение и размисли имаха импликации в редица хуманитарни и абстрактни полета. Създадоха си нещо като собствена философия, публикуваха непрестанно не само научни трудове, но и есета, от които имаме събрани 10тина тома. Въпреки, че дядо Юсуф направи дете, техният съюз беше искрен и някак свещен и мисля, че дядо Грег не е ревнувал. Те го отгледаха заедно с

цялата любов, на която бяха способни. А такива силни чувства сякаш никога не угаснаха помежду им. За времето си, бяха скандална все още двойка. Но те отдавна се бяха изтеглили в Германия, в Мюнхен и не се колебаеха да осъществят своето дело за общото благо докрай. Наистина бяха отдадени със сърцата си на лечението на зависимостите. Създавайки свое собствено учение, двамата се превърнаха в антропософи на времето си. И сега много от техните идеи се пропагандират сред комуните, което намирам за крайно удовлетворително и полезно, имайки предвид ксенофобията на много от комунарите. Учението, което дядовците ни създадоха ни даде като цяло една много широка духовна база за развитие в цялото семейство, то стана още по-популярно, когато Съюза употреби някои техни идеи в опита си да създаде нов морал. Много беше почерпано от съвместните им идеи за масите, движението на масите, сблъсъка им и проявяването на агресия. Също Съюза ползва от учението на дядовците ни, касаещо войната като психологически феномен. С това още повече усещахме теб, Авакума, сродна, след като си споделяхме такива неща и откривахме, че и твоето и нашето семейство дейно са участвали в изграждането на новия за някои, за други дългоочакван световен ред.

Четиринадесети трактат

Баща ми, Йосиф Монтгомъри, се гордееше изключително много със своите родители. И двамата бяха от скромен произход, а вече бяха постигнали толкова много в промяната на цялото светоусещане на човечеството. Татко е възпитан именно с тези силни духовни упори, които му дадоха родителите му. Толкова силни, че е успял да намери мама. Слаба, притеснителна на пръв път жена, но всъщност много борбена и дълбоко чувствена. Подобно на твоите родители, Авакума, при тях винаги цареше една хармония и разбирателство. Докато баща ни беше киберинженер и спомагаше дейно за установяването на изкуствения интелект в живота на хората, майка ни, беше завършила консерваторията с пиано. Те се запознали по време на сходно парти, на което ние тримата се запознахме, но в по-старите времена, когато все още и тематиката е била различна, и не се е наблягало на чисто сексуалната свобода. Именно последното беше своеобразният бунт срещу Съюза, срещу системата, която се превърна в паралелна реалност, загърбвайки измерението на физическото, на чисто човешкия допир, проява на емпатия и разбиране. Но татко не се ограничаваше само с това, той беше придобил и квалификация като психолог и навлезе дейно в дебрите на съзнатото и несъзнатото. Имаше огромна база от родителите си и не се поколеба да я използва. По този начин Йосиф Монтгомъри започна да кодира пионерски алгоритми, които в последствие се оказаха основа на цялото развитие на изкуствения интелект и оплитането му с реалното съзнание на всеки един. Майка ни, Клавдия, пък заставаше до него във всичко, дейно помагаше, както може,но с помощта на баща ми, тя въведе изкуствения интелект в музиката по един нов начин, с иновативни алгоритми, които позволяваха цялата реалност да се разтяга и сякаш танцува в унисон с всеки един тон на пианото. Така те поставиха начало на едно поле, което още се развива – а именно, размесването на изкуственото съзнание с реално съществуващото, интеракцията помежду им и възможността паралелната реалност, да изкривява истинската. Разбира се, получиха и много критики, защото мнозина считаха, че това вече е крайна намеса в

съществуването на човека, родителите ни дори не се и защитиха, но предадоха своите открития за развитие в други прогресивно насочени, които виждаха реалната приложимост на новите алгоритми, възможността от преливане на едно съзнание в друго. Тези въпроси издигнаха баща ни, но и майка ни, която също беше ума зад много от идеите, в едни от пионерите на безкрайното съществуване, което все още се развива, но може би един ден ще измести сложните биологични терапии за удължаване на живота. Изобщо с откритията си, родителите ни поставиха под въпрос изцяло представата за това какво всъщност е съзнание и дори написаха книга в съавторство за това. Но като твоите родители, те също си отидоха рано, дори и да бяха радетели на идеята за безкрайния интелект, те предпочетоха да умрат когато им е уречено и не ползваха никакви методи на клетъчно репродуциране или удължаване на живота.

Петнадесети трактат

Ако държите, ще продължа и с малко от нашето родословие. Както казах, баща ни и дядовците ни, произхождаха от скромно потекло. Но не и майка ми, Клавдия, Рокос по фамилия. Родителите й бяха архитектът Виктор Рокос , а майка й беше прочута дизайнерка – Диана Рокос. Тези дядо и баба ни бяха не много добре познати. Още повече, че мама беше трето дете. С избирането на баща ми за съпруг, всъщност донесла много неприязън на семейството си. Те следваха по някакъв начин още мотиви от стария свят. Дядо Виктор, беше син и четвърто дете на много заможен бизнесмен, и самият изкарваше много пари като архитект. Бил е популярен, бил е модерен, с изключително съвременен стил ,ценен високо за времето си. Освен това той въвежда нови форми в цялостната архитектурна композиция, с което си печели име и влиза в учебниците след време. Баба Диана, пък създаваше не само дрехи. Създала собствена компания и за парфюми и всякакви методи за разкрасяване. Освен това тя се занимавала активно с интериорен дизайн, обзавеждайки къщите само на богати клиенти. Хонорарите й били много високи, също както на съпруга й. Ходили сме веднъж в тяхната къща, помниш ли, Леон – бяхме още деца? – Помня, да, огромна къща, като палат, тънеща в лукс и изисканост. – Такава беше, наистина, но и баба ни се спомням, как стои на прага и ни посреща изключително хладно. Не знам как това ни е повлияло. Със сигурност, майка ни беше изгубила дял от много голямо богатство, след като се омъжи за татко, защото след този акт, родителите й я низвергват напълно. Интересно е как именно сред богатите се запази този снобизъм от миналото – те се оказаха по-ретроградни даже и от пуританите. Откритата омраза към всичко ново, инакомислещо, различно, беше дълбоко вкоренена в разбиранията им. Не мога да им се сърдя – това са си те, но една от причините да не харесват татко са именно неговите родители – двама хомосексуалисти, без значение колко значим е техният принос към световните схващания. С появата на Съюза много от тези богати просто залязоха, но не беше достатъчно да се постигне истинската еволюция на човешкото съзнание, което да се освободи напълно от предразсъдъците си. Това, като важен урок, получихме от татко, който не укоряваше и не мразеше родителите на мама. Всъщност той разбра, за връзката между нас двамата още докато бяхме тийнейджъри. Не ни се скара, остави ни

да продължим, после сподели и на мама – тя го прие по-трудно, в нея имаше малко останало и от старото, ретроградното. Но „щом се обичате, вземете се“ – ни каза татко. „Щом ви е хубаво един с друг, не се притеснявайте, имате моята благословия“ – каза го и пред двама ни, помниш ли, Леон – Да! Това беше най-прекрасният акт на разбиране, който някога съм срещал. Освен може би ти, Авакума, ти си другият подобен акт. – И за мен беше прекрасно, Леон! Така баща ни предаде огромното духовно наследство, което беше получил от бащите си и на нас. А от парите на Рокос, ние нищо не видяхме, нито желаехме да видим – и така, дори с малкото, бяхме прекрасно щастливи.

Шестнадесети трактат

По това време на активно опознаване, когато споделихме своите семейни особености и интересни факти, все пак бяхме на различно стъпало на развитие. – Не беше толкова различно всъщност, ако се размислиш – Може би, но все пак бях по-голяма с пет години от теб, Тео и седем от теб, Леон. Това все пак имаше своето отражение. Трябва да вметна, че Съюзът беше нещо ново, което започна да се поражда когато бяхме деца. Растейки в условията на единната държава, с всички основни изменения, ние все пак сме успели да се опазим като личности, благодарение на семействата ни. Именно те са ни помогнали, в първите години на Съюза, когато изкуството беше низвергнато, да се преоткрием като творци, и заедно, както правим в момента да реабилитираме изкуството и да го направим отново значимо. Но примерът на предците беше ясен, беше жив, така че, аз бях получила благословия от родителите си, след като добих пълнолетие, след като се бях обучавала в техните иновативни училища, аз избрах да се обуча за квалификация в единствената останала академия, в някогашна Франция. Изкуството беше изгубило своята стойност напълно, и сега, като основатели на новото изкуство, ние възвръщаме постепенно неговите позиции. В същност по време на следването, не ни обучаваха за нещо по-различно от инженер на изкуствения интелект. Основната идея беше, че задавайки правилният алгоритъм, може да си постигне всяка форма на изкуство. Именно заради това схващане, първите години на Съюза минаха под абсолютното отричане на значимостта и полезността на изкуството. Но ние си оставахме творци, вътре, в самите нас – това не можеше да се изличи току така. Творческата колония на този кораб все още е млада, а и ни отне много борба, както ще покажем да възстановим истинското значение на изкуството. Та, по това време, аз вече бях завършила академията, можех да правя всякакви визуализации и какво ли още не, но всичко това му липсваше креативност, не беше истинско творчество. – Разбираме те и ние, затова толкова много си паснахме. По времето, което се опознавахме толкова активно, и двамата бяхме достигнали пълнолетие, аз се обучавах, за да придобия квалификация в единственото училище за филми и също се занимавах активно с изкуство, но както при теб и на нас ни предадоха по-скоро неща, свързана изцяло с инженерство на изкуствения интелект. А в това училище още преди мен беше постъпил и Тео. И двамата искахме да правим собствени филми, да усъвършенстваме всичко, свързано със заснемането им. Най-вече бяхме все така неразделни при своите избори, така че се чувствахме отлично един с друг сред нещо толкова мечтано. Татко ни беше подкрепил напълно, а училището беше кратко, само две години. – При мен продължи

малко повече академията – четири общо. – Така или иначе, когато започнахме активно да комуникираме, бяхме вече завършили и двамата. Но друго продължаващо образование не ни трябваше, затова всичко заложихме на възстановяването на филмовото изкуство, като важно за цялото човечество. Това беше трудна задача, струваше си да се заловим за нея, а тук и огромния потрес, когато споделихме с теб, Авакума своето разбиране и желание за изкуството, и ти отговори с абсолютно същото. Тогава разбрах, че ти ще станеш част от нас.

Седемнадесети трактат

По това време аз бях безработна и живеех на държавния минимум. Благодарение на отличието си от академията, имах право на самостоятелна квартира. Но бях сама, наистина самичка, и нямах сродни, единомислещи край себе си. – Ние също така се чувствахме. Живеехме в един апартамент, който татко ни беше дал. Но освен между двама ни, нямахме други истински приятели или такива, които ни разбират. – Така, беше, Тео, но срещата с теб, Авакума, беше наистина съдбовна! Дълго се мъчих да се отърся от спомена, който остави у мен на онова парти, ала не можех. Всъщност, ти ни намери! И двамата също като теб, в знак на протест срещу отношението към изкуството, ползвахме все още интернет. Ти, Авакума, направи обща стая, с портал, така че да се гледаме наживо. – За мен, Леон, беше просто вълнуващо, не само заради преживяването на партито, за пръв път срещах наистина сродни души, пред които да се разгърна, без да се притеснявам каква съм всъщност. – И ние така те почувствахме, поне аз. При Тео, разбира се, малко различно, хайде, признай си, че ме ревнуваше от нея. – Не мога да го отрека, ревнувах те. В памет на тези чувства съм заснел малка абстракция, която Франс Меланик, ако можеш, приложи към цялостната творба. Не бях изпитвал ревност преди това по подобен начин. Чувствах се най-вече застрашен. Ами ако Леон ме остави. Това непрестанно ме гризеше от вътре. Авакума, усещах те като заплаха за собствената ни хармония, между двамата, затова и всяко решение, което вземех по темата, минаваше през тази призма. Исках единствено щастие за мен и за Леон. – Все пак, Тео, беше смело когато се изправи и ми го каза, не го очаквах от теб, но ти събра всички свои сили и ми го каза право в очите, докато бях във виртуалната стая с Авакума. – Заявих ти го право и точно, даже беше пред теб, помниш ли? – Помня, да. Почувствах се неприятно, че всявам раздор между двамата братя. Но какво можех да направя? Влечението беше взаимно. От вътре се късах, представяйки си, че прекъсвам контакта с вас! – Затова, Тео, тогава просто ти дадохме другата гледна точка, в която отново сме щастливи заедно, но вече ясно можеш да разбереш, че имам влечение и към тази жена, както към теб, не става въпрос за подялба, а за допускане на едното да съществува с другото. Аз не съм торта, която да бъде рязана на парчета, мисля, че това бяха точно моите думи, и ако държиш на свободата ми, ако ме уважаваш истински, ще го приемеш. – Помня, Леон, в първия момент, това ми донесе по-скоро скръб, но после, знаеш ли – сетих се за нашите дядовци и ме осени една прекрасна мисъл, за другата гледна точка. Така се поставих на твое място и изведнъж бях съгласен с всичко, което се случваше, защото най-вече аз исках, Леон, ти да си щастлив, а щом ти си, тогава и аз съм. И го приех по най-детския възможен начин, с пълна усмивка и някакъв нов трепет от това какво всъщност предстои. – Беше незабравимо,Тео, от твоя страна, когато ни го сподели във виртуалната стая, и ще ти кажа – още повече се почувствах близка с вас

двамата, обикнах ви още по-силно. – Ще ти призная, Авакума, че и аз вече те бях обикнал, но за мен това беше нещо ново и непознато, защото преди нещо подобно ми се беше случвало единствено с Тео. А сега се беше вече появила и ти!

Осемнадесети трактат

Всъщност не отне много време за това решение. Може би го исках повече от вас, не само, за да се отърва от самотата в квартирата. Вие двамата, ме бяхте докоснали много силно. С приемането си на новата ситуация, бях поразена от Тео, по-млад, а вече толкова мъдър! И се присетих за вашите дядовци и огромното им духовно наследство, което явно беше достигнало богато и до вас. – За да сме по-точни, аз те поканих първи да дойдеш! – Така е, Леон, но аз ви загатнах многократно, непряко, дали ме искате при вас. – Тео се съгласи веднага. Оставаше само багажа да си оправя. Пътувахме доста, ти беше в Африка, ние в Европа, но дойдохме и те взехме. Все още телепортацията не беше много надеждна, но летящите коли достигаха добра скорост. – Огромно беше моето учудване, когато ви видях двамата пред вратата ми. Заедно събрахме каквото можем да грабнем и така, вие двамата ме похитихте. През цялото време усещах силен трепет, дишах много тежко, едвам се сдържах от вълнение, защото това предстоеше да е едно невероятно приключение за мен. – За нас също беше така. И отново почнахме вечната тема за изкуството и още по пътя към твоето ново вкъщи, ние се зарекохме и тримата да положим каквото можем, за едно възродено, за едно ново изкуство,което отново да бъде източник за вдъхновение, помирение и любов между хората.
И така, заживяхме заедно. Искаше ми се да избегна и сексуалния контекст, но не можех. Силно ми беше повлияло каквото правихме на партито. Мисълта, че ще го изживявам всеки ден ме караше да губя контрол над себе си. – Ами, Авакума, ние и го преживявахме всеки ден, понякога даже по повече пъти на ден, понякога само ние двамата. Все пак, никой не можеше да се насити на другия. Беше както между мен и Тео. И открих неистина в една поговорка от стария свят, че можеш да обичаш истински, интимно само един човек. На мен ми се случваше с двама, и нито ти, нито Тео страдахте от някаква липса по удовлетворяване на копнежа. Всичко се завъртя прекрасно. Не можех да си намеря място от радост, защото ти, Авакума, дойде, и пожела да живееш с нас, и заживя с нас. – Тепърва много неща в теб щяха да се изясняват, Леон, твои тъмни страни щяха да се открият, както ще видим по-късно. Но това не ми попречи да те обикна истински, просто, разбери го, в дадени случаи се търси и нещо друго, което е различно от чистата обич. Както и да е, вече живеещи заедно, ние превърнахме целия апартамент в едно голямо ателие за мисли, идеи и творчество, развихрихме се и бяхме готови да прегърнем и издигнем отново изкуството, както ние го разбираме. Защото ние не просто заживяхме заедно, Тео и Леон, ние станахме едно цяло във всичко, което правим, и този синхрон, синтез, симбиоза беше най-прекрасното, което ми се беше случвало в живота. Тепърва ни предстоеше да работим заедно, но в тези първи мигове на живота ни заедно, аз просто трептях цялата и не можех да си намеря място от радост. Затова бележа с абсолютно щастие този период от живота си, споделен с вас двамата. Всичко останало нямаше толкова значение, дори сексуалното не беше толкова важно, колкото самото изживяване да съжителстваме заедно, да бъдем един дъх и един огън.

III (Декалог) Напразно име

Деветнадесети трактат

Помните ли първата ни съвместна работа? – Разбира се, с Тео много се вълнувахме да я захванем. – вероятно още тогава разбрахте, че истинската ми страст е рисуването – Да, когато видях скици от теб ги показах на Леон и ги сравнихме с тези на дядо Юсуф, които имахме, открихме изумително сходен стил и идеи, които ни проговориха, че също имаш дълбочина в мисълта си. Споделихме ти го. – Помня! Почувствах се поласкана да ме сравните със своя дядо. Истината е, че академията почти не се рисуваше, всичко беше възложено на усвояване на технологията, дори ни научиха да създаваме алгоритми, но това никак не ме влечеше. Затова запазих каквото време имам за себе си и рисувах непрестанно. Усвоих различни техники и стилове, за да дам свобода на израза във всяка една идея, която ме връхлита. Само докато рисувах се чувствах наистина себе си. После въведоха новите машини за рисуване – нещо подобно на едновремешните проектори, които с лъч светлина, от разстояние „рисуват“ вместо теб, хвърлят сенки, очертават контури, дори запълват с цвят. Трябваше усвоя и тази машина,истинската полза от която беше, че може рисувайки само директно да зададеш алгоритми, да им вдъхнеш живот и да продължат да се развива самостоятелно. Така аз нарисувах своята домашна помощница в къщи, давайки нов живот на целия си дом, няколко домашни любимци. Не знам… имах специален принтер, които печаташе каквото нарисувам, разбира се, оформяше материята, както съм му задала. Така си принтирах цялата мебелировка, за пръв път със собствен дизайн. Същото почнах да правя и във вашата къща, нашият нов, общ дом. – Помним го много добре и много ни харесаха твоите дизайнерски решения. С Леон се радвахме, че вече сме тримата и имаме възможност да осъществим голям проект заедно. – Когато пристигнах при вас се почувствах много вдъхновена, започнах да рисувам непрестанно. Наистина, на мен ми допадаха много старите техники на работа с четка, молив и въглен. Започнах да си принтирам платна, които изпълвах с живот – така осмислях изкуството, да си сам създател на паралелни светове, множество, чрез творчеството, което вършиш. Това всичко вече беше възможно и чрез изкуствения интелект, затова и хората започнаха да пренебрегват изкуството. Можех да го разбера, но все пак творбата, замахът и енергията, която се влага в нея, не можеше да бъде копирана от какъвто и да е заместител. По този начин тя влияе върху зрителя, върху четящия, върху всеки, докосващ се до формата на сътвореното. Именно тези аргументи представих тогава пред вас и все още, толкова години по-късно, ги следвам като принципи и един вид защита в полза на съществуването на изкуството. А аз работех с огромен ентусиазъм и всичко ми беше толкова интересно и вълнуващо, изпълнено не само с провокация към самата мен да се самоусъвършенствам, но и в израз на цялото ми същество върху платното. Всичко това си повтарях и осмислях постоянно, защото беше нужно наистина сериозно и добре аргументирано становище, за да имаме някакъв шанс да възродим изкуството.

Двадесети трактат

И ние се заразихме от твоя ентусиазъм, Авакума. За миг се почувствахме като рицари, като защитници на цялата идея за изкуството и сякаш от нас зависеше то да оцелее и да продължи своето развитие. Тео, навярно разбираш, че Авакума тогава ни даде ясната концепция за творчество, която преля в душите ни и мислим, Франс, че трябва да присъства като текст и мото в настоящата ни автобиографична творба. – Разбирам го, много добре, Леон, и използвах всичко това, за да се даде облик на филма, който почнахме тогава. – Да, ние искахме не да е толкова иновативен, а по-скоро да бъде един опит да се възроди изкуството, което беше почти умряло. Още преди да те срещнем, мислехме да създадем нещо подобно, но с разговорите с теб, особено след като се премести при нас, се оформи и ясната концепция какво точно да правим. И двамата се вълнувахме много, пристъпвайки към действие. – След като ми споделихте идеята си, след толкова много разговори, които проведохме за същината на изкуството, аз също се заразих от вашата идея и започнах дейно да мисля върху нея. Исках отново да постигнем един синтез от различни видове изкуство, да го поднесем по един старомоден, но съвременно нов начин на публиката. – Да, точно това си мислехме и ние с Тео. Реално последните филми, които бяхме гледали, бяха в детството ни. Изкуственият интелект представляваше много силно оръжие, срещу което не можехме да се борим – всеки можеше да прожектира какъвто поиска филм, дори вече и чрез мисълта си – това беше обвиването на изкуственото съзнание около естественото, така че дори бяха започнали да се размиват границите между човек и машина. – Да, Леон,а ние искахме да поставим конкретен проблем, чрез който да очертаем ясните граници между изкуствения интелект и човека. Изключително интересен философски проблем е тяхното смесване, така че също, по моя инициатива пожелах да го засегнем във филма. – Хареса ми много дълбочината на вашата проблематика, което ме накара също да търся в изкуството разрешение на подобни проблеми. Затова, когато се събрахме онази сутрин, за да разпределим задачите и да започнем да действаме бях особено вдъхновена. – Да! Идеята ни се разпространи бързо, всъщност изкуственият интелект в домовете ни ние никога не допуснахме да се преплита с мислите ни и бяхме изключили от алгоритмите тази му функция. Все пак, обаче бяхме включени в така наречения интерактивен диалог, в който ти май, Авакума, не участваше , а това беше нещо като стая от старият интернет на хора от цял свят, които използвах изкуствения интелект, за да контактуват по между си, да обменят мисли и идеи. И тъй катои интерактивния диалог беше така структуриран, че да тече непрестанно, скоро мнозина разбраха за нашия проект, получихме различни коментари, но все пак се намериха хора, които приеха радушно идеята за първи филм след близо 20 години затишие. Така се появи и нашият пръв спонсор, меценат в живота, който ни дари не малко количество точки, с които не само да можем да покрием техническите разходи, но и но освободи да пътуваме. С Тео се снабдихме с необходимата техника, приложихме каквото е нужно, за да си вземем задължителен отпуск, тъй като по това време вече бяха зададени по закон минимума задължения, който всеки е длъжен да покрива ежедневно, за да има право на държавни точки. Беше трудно да си издействаме този отпуск, но все пак успяхме, разделихме всички роли по проекта, и с Тео отпътувахме.

Двадесет и първи трактат

Въпреки завистта, която все още изпитвах, бях благодарен, че те намерихме, Авакума, не само защото ни помогна да осмислим цялото изкуство, а и понеже вече почти липсваха хора по Земята, които се занимават или да приемат и развиват творчеството. Това можехме да наблюдаваме в интерактивните диалози, в които участвахме. Изкуственият интелект беше напълно изменил човечеството в неговите желания и интереси. Беше изключително модерна и нашумяла темата за пътуването в открития Космос, след като бяхме овладели нашата система и сякаш всички обществени усилия отиваха в тази посока. Нашата борба изглеждаше безнадеждна, но именно ти Авакума, ни помогна да се съберем и да продължим, появи се сякаш в точния момент и бях щастлив, че си при нас. Разбира се, само за това, не си мисли, че сексът ми е харесвал – Разсмиваш ме, Тео, при мен беше напълно същото това усещане. Но имаше и още нещо, Авакума. Както неведнъж повторих, ти ми беше първата жена.Ти ме провокира да бъда и хетеросексуален. Не че спрях да правя секс с Тео, но вече го правих и с теб. Пробуди неочаквани сили в мен и можех и те любих постоянно. А беше наистина любене, защото бързо в мен се породи чувство, което ми беше немислимо преди това. – Аз също те усещах по този начин, Леон. Още повече, че вие двамата изпълнявахте всичките ми сексуални фантазии и прищевки. Но имаше все пак нещо, което не беше пълно, не знам, дали защото бяхте толкова млади, ала не усещах здравина и упора при вас двамата, особено при теб, Леон. Сякаш се беше лутал дълго преди това из различни измерения, търсейки нещо, без да съзнаваш какво е то. И си помисли, че си го намерил чрез мен. На мен ми беше нужен по-скоро някой със здрави устои, който да ме притисне и да го усетя наистина като мъж при себе си. Това не можех да ти обясня тогава, но сега вече мога и съм способна да го обхвана с думи, Може би, ако го бях направила още тогава, много неща щяха да ти бъдат спестени. – Каквото и да беше направила, Авакума, не можеше да промениш фактите, аз се влюбих в теб, истински и до полуда. Не помниш ли, нарочно, докато тръгнахме да пътешестваме за филма, аз ти пишех непрестанно, виждахме се. Ще си призная, че изпитвах и ревност, може би дори те следях. Дълбоко в себе си не вярвах, че такава любов е възможна, трудно ми беше да го осмисля и подхождах много пъти глупаво, неуверено, тромаво. А можех да бъда наистина това, което търсиш. Просто влезе твърде внезапно в нашия живот с Тео и от отчаяние, да не изпусна теб и възможността да бъда с теб, аз наистина направих огромни грешки,от страх. Ще ти призная, че дори и сега не си ми безразлична, първата ми любов с жена, която никога не ще забравя, казвам ти го, Авакума, за да знаеш, че не беше плод просто на страст, а беше много по-дълбоко. – Знам го, Леон, и при мен също така дълбоко, но, моля те, прости ми, защото се чувствам виновна за нещата, които станаха. – Простено ти е, нали затова и години по-късно отново се събрахме, но нека не избързваме със събитията, всичко по реда си, за да е пълна нашата творба и за да е такава, съм приготвил един кратък пърформанс, който заснех, изобразяващ не лудото влюване, не сляпата любов, а истинското чувство, съхранено дълбоко и неподправено през времето.

Двадесет и втори трактат

Беше трудно да се разграничи един филм от безкрайните възможности, които предлагаше изкуствения интелект. Разбирах добре, защо изкуството беше умряло – всеки можеше свободно да го прави, когато си поиска, стига да има достъп до

изкуствени съзнания. Самият термин, изкуствени, всъщност отдавна беше сменен с паралелни съзнания. За да обосновем нуждата от изкуство, трябваше да се действа много ловко. Докато ви нямаше, не се чувствах сама, ние непрестанно поддържахме връзка във виртуалната стая. – И за да можем да работим безпрепятствено, по идея на Тео, изключихме участието си в интерактивните диалози на паралелното съзнание. Така можехме да мислим необезпокоявано, да съсредоточим мислите и идеите си, без те да бъдат разпространявани по Земята. По същото време взехме решение да се изключим временно от целия изкуствен интелект, така вече не можеха да ни следят от Съюза и известно време водихме живот, като този на комунарите, за нас напълно ново, тъй като още в детството ни, паралелните съзнания бяха започнали да определят живота на Земята. – Аз уважих вашето решение за временно изключване, все пак това беше творческо решение, междувременно бях успяла да се свържа чрез стария интернет с различни комуни на планетата, за да разпространя идеята на филма. Няма да скрия, че комунарите, го приветстваха, но повече като носталгия по миналото, отколкото като възможност за нещо напълно ново. Аз самата използвах изкуствения интелект, за да ми служи, никога не допуснах съзнанието ми да действа паралелно с него. Получи се на локацията на домашния ви паралелен интелект съобщение, че ако пак се включите, ще трябва да платите глоба, което ми се стори смешно, но можеше да бъде покрита с точките, които получихме от дарителство. Не общувах с хората от паралелния интелект, който съставяше почти цялото човечество, почти никой не можеше да обхване реалните мащаби на това, което правим. За повечето беше един носталгичен проект и не представляваше интерес, не можеше да бъде схванат като нещо ново и съвременно. За да изпълним обаче собствените си цели, самата аз трябваше да напредна много в изкуствения интелект и започнах да работя над специални алгоритми, които да изпълнят изцяло нашите цели. Някакви подобни неща бяхме правили в академията, имах опит, имах наглед над цялата система, който на вас двамата сякаш ви липсваше – Е, ние имахме в нашата филмова школа огромен брой часове, заделени за оперирането с изкуствения интелект, но веднъж след като се бяхме изключили, ти трябваше, Авакума, да направиш всичко сама, паралелно и в реално време с нашите действие, за да може да се получи нещо изобщо. Затова с Леон организирахме нещата така, че да имаме непрестанна връзка, дори и през стария интернет, още повече, че отдавна бяха пуснали сигнали с него по цялата планета, който всяко елементарно устройство да може да удовлетвори. Това беше много стара иновация – безплатна интернет връзка по цялото кълбо, установена сигурно преди повече от 40 години, беше оставена да съществува, от нея се ползваха и всички комуни, а на нас ни стигаше и този начин на комуникация с теб.

Двадесет и трети трактат

Гледах да действам възможно по-бързо и преценено съобразно вашите действия. Тъй като камерата за контакт беше насочена изцяло към мен, аз не можех да виждам какво става около вас, затова и приложих изкуствен интелект към самата връзка и вече можех да виждам цялата околност около вас, дори да предвиждам вашите действия. Не зададох алгоритъм, за да чувам мислите ви, оставих се вие сами да ме изненадвате. – Снимките вървяха старовремски, със стари кадри, които нямаха интелект в себе си.

Всичко зависеше от нашата ръка, нашето око, нашата преценка и това чувство беше прекрасно, чувство на независимост и самостойност. С Леон се редувахме, кой ще е зад камерата или снимахме и двамата едновременно. Длъжни сме да отбележим, че сами бяхме принтирали материалите и сглобили самите камери и фотоапарати, за което проведохме големи изследвания, скрити дълбоко в дигиталните архиви. Редувахме снимки със снимане. – Това, Тео, беше нашата мечта от училището по филмография, да снимаме точно по този начин. Паралелно с всичко идеята ни се оформяше и избистряше, ние искахме да обхванем тази част от живота и съвремието, която не беше включена в изкуствения интелект, да преведем другите страни на живота, които сякаш се бяха изгубили, когато съзнанията, изкуствено и естествено, се бяха преплели. Решихме да обикаляме така света от град на град. Решихме да се придвижваме чрез капсула, но цялата остъклена, за да можем да виждаме всичко покрай нас. Избрахме такъв модел, който да е със сравнително ниска скорост, около 550 к/ч, така че имахме възможност не само да наблюдаваме, да спираме където поискаме, но и да снимаме.
– Всичко бяхте обхванали прекрасно, и дори аз от вкъщи можех да се докосна непрестанно до вашето пътешествие. Едва ли ви е известно, но не стоях със скръстени ръце, а непрестанно освен алгоритмите, освен рисуването, освен моделирането, правех разделях ясно нещата, за да се покрият две теми: нуждата от изкуство, и независимост и разграничаване на човешкия интелект от паралелния. Последното повдигаше много полемики. Имаше все още действащи философи, които виждаха огромни проблеми в това, но никой от тях не можеше да бъде чут, защото те отказваха да се присъединят към изкуствения интелект. Животът в комуните съществуваше като паралелен, но те бяха считани за ретроградни, остарели морално и фактически, мнозинството от човечеството пък се беше оградило вече така с изкуствения интелект, че беше станало независимо. Комуните сякаш съществуваха във вражда с всичко, управляваха се по собствени закони и не плащаха данъци на съюза. Самият ти, Франс, живееше в такова място, преди да те повикаме тук, при нас. Ние не се решихме да пристъпим в комуна, защото въпреки всички пропуски, Съюзът беше постигнал една велика цел – край на всички войни, край на страданието, обединение на цялото човечество и неговият пълен възход. Така че, колкото и да не ни се искаше, все пак паралелните реалности бяха впрегнали агресията в ползотворно действие. За да се осигури подобно действие на човека, бяха впрегнати не само всичките психологични познания, бяха открити много новости в това поле и десетилетия научна работа, най-сетне станаха базови за алгоритми на изкуствения интелект, които и доведоха до тази коренна промяна. И докато хората живееха в емоционална стабилност и отдаденост, това не можеше да се осигури в комуните, където имаше дрязги и раздори, дори агресия между самите комунари.

Двайсет и четвърти трактат

Ние решихме да започнем нашата обиколка в самата Европа, като обикаляхме не само от комуна на комуна, но и по улиците на самите мегаградове. Всъщност, както Франс каза в началото, тези огромни градове, се съставляваха от много по-малки , някои градове заемаха площта на цели държави от миналото. Например, Берлин беше името на града, разположен на територията на това, което в миналото е било Германия и се състоеше от всички много по-малки градчета на тази територия, с пространството между тях, което беше впрегнато в ползата и за целите на самия мегаград. Така имаше градове, в чийто очертания имаше стотици ненаселени километри, в които тук-там имаше комуни. Цялото това пространство вече се ползваше за други неща – генериране

на енергия за самия мегаград, за пътуване, място за кацане и излитане на кораби и за различните производства. Индустрията се беше разделила на две основни начала – първото, жизненото, се случваше на територията на самия град и обслужваше изцяло първичните нужди и необходими условия за гражданите, а второто – беше разположено по тези ненаселени места в мегаградовете, представляваше производството за търговия на стоки, допълнителни суровини и блага, от които всеки мегаград печелеше. В тези ненаселени територии се осъществяваше истинското движение на частна собственост, придвижване на капитали и непрестанния поток, който задвижваше реално икономиките. Всеки мегаград имаше своя управа, съставена от кмет, избиран всеки четири години, и управителен съвет, също сменящ се на всеки четири години, като те управляваха мрежата от малки и други градове, частна собственост и инвестиции в пространствата между тях, като всяка съставна част от мегаградовете имаше собствени управители, излъчваха се представители в специални комисии, които работеха паралелно с местните управители, като всички бяха на изборен принцип, а комисиите бяха пряко подчинени на управителния съвет. Чрез изкуствения интелект се упражняваше стриктен контрол. Всяка общност в рамките на един град можеше да предлага, поправя и дори контролира, назначените над комисии и управители. Така се случваше пряката демокрация, навсякъде. Ние обикаляхме именно из малките общности, които представяха сърцето на всеки един мегаград. Улавяхме живота вътре в тях,отразявахме какво наистина се случва в света на хората, но истинските хора, отделени от изкуствения интелект. Затова, с тези старателни проучвания на нашите камери и обективи, ние искахме да създадем пълноценен поглед над цялата планета, затова и с нашата малка капсула тръгнахме първо от Европа, после през Африка, Азия, през островите и Австралия, докато минахме и двете Америки. Географски, колкото и да се беше променил живота, континентите си оставаха същите, земята беше същата. Да, вече бяхме стигнали до там да сме автотрофни, сами да генерираме храната си, посредством машините и не я обработвахме, но тревата, растенията, животните – всичко беше в синхрон и в хармония, защото ставайки независим от средата си, човекът беше станал и толерантен към нея и повече не я използваше. „Независимо човечество“, това беше и един от девизите на Съюза.

Двадесет и пети трактат

Обикаляхме и се стараехме да покрием колкото се може повече комуни и се стремяхме да отразим приликите и разликите между мегаградовете и комуналните селища. Не заемахме страна, нямаше по-добър или по-лош. Животът в средата на изкуствения интелект беше все пак не само по-сигурен, по-коректен, по-спокоен, дори по-свободен, но все пак искахме да посочим границите, които наистина се бяха размили между съзнанието на машината и съзнанието на човека. Докато снимахме из комуните, често ни беше нужно да даваме обяснение пред местните какво всъщност правим. Всеки кадър, който правихме, всяка снимка в някои комунални среди, трябваше да бъде първо прегледана, после одобрена. Мнозина смятаха, че обслужваме някакви интереси на съюза и тъй като от близо двадесет години никой на планетата не беше виждал филм, цялостно киното и филмографията бяха сметнати за остарели, хората бяха

съмнителни към истинската ни дейност и си мислеха, че правим някакви шашми за Съюза. Така че снимането на места напредваше трудно, на други беше и невъзможно, но успяхме да покрием колкото се може повече от битието и реалния живот и в комуналните общества. Целите ни не помръднаха нито за миг, ние не се отказвахме пред трудностите и винаги се стремяхме към нещо, което предадохме на теб, Авакума, защото и двамата с Тео го бяхме получили от деца, нещото, което беше обективно. Аз смятам, че изкуството трябва обективно да отразява субективния свят на твореца, защото както и науката, творчеството се стреми към истината. Аз все още считам, че определени добродетели не бива да се захвърлят, а напротив: пропагандират и утвърждават. Благодарение на дядовците ни и тяхната работа, Съюзът сметна голяма част от тях за полезни и въз основа на множество от стария морал, започна това, което сега наричат „превъзпитание човечеството" – или както също му казват „преходът от агресивния към спокойния човек". Аз смятам, че цивилизацията, която постигаме, дори в момента е нещо добро, за което трябва да се придържаме. Другата ни цел беше и да покажем, че това добро не може без изкуство. Защото хората, които тогава, а дори и сега се занимаваха с някакъв вид творчество, бяха зачислени към контингента от психиатри и психолози и се занимаваха с терапии и лечение посредством него, като задаваха специални алгоритми в системата, в помощ на човека. Но това не е изкуство, то може да има терапевтична страна, ала се губи истинският творчески устрем и плам. Наша задача, която започна със заснемането на този филм беше именно промяната на тези схващания и реабилитирането на истинското изкуство обратно в съзнанието на човечеството. По този начин искахме да обърнем основно внимание върху проблема, че човекът остава творец и трябва да бъде творец и бидейки такъв, неговото съзнание единствено ще е отговорно за промените в пространството, а не съчетанието и намесата с чуждо съзнание, както се случва с изкуствения интелект. Именно ако човекът запази самосъзнанието си на творец, той няма да се омеси и разстрои с паралелните реалност, а ще запази своето независимо съзнание и истинска свобода.

Двадесет и шести трактат

Всичко това, което говори до сега, Леон, ние всъщност обсъждахме непрестанно чрез виртуалната стая. Всъщност се радвах изключително много, защото с този филм и тази ни работа по него сложихме началото на цялата мисия за модерно и съвременно, за ново изкуство, с ясна идея и концепция. Не знам колко дълго ви нямаше… Съюзът беше решил да запази старите мерки за време, така мисля, че цялото околосветско пътуване с работата над снимките ви надхвърли шест месеца. През цялото това време действах паралелно с вас. Така и взехме цялостното решение – вие правите фокуса на всеки един кадър, аз се ангажирам с декорите и обстановката около него. На някои място,тя си остана, така както е била заснета, но на повечето ги изрязах в последствие и добавих моите творби, които реализирах паралелно с вашето пътуване във всеки един момент. Така се получи интересен синтез, защото някои от фоновете бяха изцяло мои рисунки. За целта се потопих изцяло в старите техники, после ги прекопирвах, каквато беше една от опциите на апарата за рисуване и ги дигитализирах, няма нужда да казвам, че качеството на технологията още тогава позволяваше 100 процентова реалност на

прекопирването, а принтиране на всичко, което ми потрябваше, беше също, не изцяло, но почти 100 процентово отново, жива материя. За други кадри, въз основа на това, което виждах чрез изкуствения интелект, създавах не само мебели, но и различни декори, причудливи скулптори, които да допълват идеята на всяко едно заснето нещо. И тъй като работих непрестанно, вечерите решихме да не се снима, а да се селектира направеното през деня, за да се реши кое да изчезне и кое да остане. Така правех всякакви платна и рисунки. Друга важна стъпка, към която пристъпих беше и музикалното оформление. Баба ми, Екатерина, е завършила цигуларка, нейните родители също са били музиканти, за това реших да разгърна собствените си умения в тази насока, ползвайки тях като пример. Както повечето деца и аз съм свирила на инструмент, това беше от задължителните неща в училище, защото много подпамагало младия мозък, Дали заради това, или наследствено имах добър слух, но много почна да ми се отдава изготвянето на различни тонове или намесата на отделни звуци, които вмъквах като звуков фон и допълваха всеки кадър. На някои места съчинявах цели мелодии, за да се отрази на няколко действия поред, други места оставаха с накъсани звуци. Като цяло вечерите работех на звуковото оформление, преглеждайки и сортирайки визуалното от през деня. Така, например, един образ, за който ще стане дума, клошар на стълби, се изрязаха сградите отзад, а вместо тях насложих специални тематични рисунки, скулптури и други мебели, без да се измества клошарът от фокус, с музикалното оформление за това. За някои неща, нарисувах цели къси анимационни филмчета, които служеха като фон, както показах. Най-прецизната работа беше трудът върху скулптурите, които заемаха всякакви форми и осъществявах посредством машината за рисуване, която имаше и вграден лазер, реално можеше да се ползва дори като оръжие, но на прага на 22 век, дори мисълта за насилие се беше вече стопила в съзнанието на човечеството.

Двадесет и седми трактат

И трима положихме доста усилия, за да успеем с направата на нашата първа творба – един наистина творчески филм. Когато се върнахме, след като си платихме глобата да бъдем върнати отново в изкуствения интелект, започна нашата най-усилена работа – сортиране, съчетаване и навързване на всичко, което бяхме заснели. За да изразим някои неща в работата, на моменти бяхме приложили серия от снимки, с фона на Авакума, на други меща снимахме истински хора в действие. Добавяхме и природни пейзажи, като илюстрация на независимо съзнание, сложени в лесно възприемчив контекст. Отказвахме да полагаме каквито и да е абстракции над нашия труд, освен тези, които Авакума прецени в нейната работа, че ще подсилят или допълнят отделните кадри. Така в центъра на целия филм, който представихме като една разходка през света, застана като цяло човека и избрахме да работим усилено върху три фигури. Първата, Авакума, вече загатна, беше клошарът. Интересно беше, че дори и при тази социалност, която Съюза предложи, все още имаше бездомници, някои наистина – просто бяха измамени и оставени на улицата, ала въпреки това, останали в мегаградовете и отказващи да потърсят помощ от специалните социални институции, или да отидат в някоя от комуните. Така те спяха където намерят, трудно, много трудно беше прехранването им, защото домовете със съзнание извършваха собствено

рециклиране на целия боклук. Този клошар просеше храна край машините за храна, поставени навсякъде из мегаградовете. Никой не можеше да го отучи от това негово занимание, не помагаха арестите на социалните и опитите за превъзпитание. Ние снимахме цял един ден с него, разбихме го на кадри и ги сложихме на различни места из филма, в американския мегаград, където живееше. Другата фигура, беше тази на една улична проститутка. Официално проституцията не беше налична, но лекото сексуално поведение, наложено като нещо нормално, беше почти стопила тази професия, така че вече липсваха почти публични домове, освен за фетишистите, които изпитваха наслада от това да дадат пари за секс. И с нея откарахме цял един ден, като се учудихме колко много капсули се спираха при нея и я откарваха на различни места по планетата, като, с нейно разрешение, ние я следвахме. Не можехме, разбира се, да я гоним навсякъде, но от нейните думи, в интервюто, което й взехме, се разбра, че тя обикаля по света, с различни капсули, като обикаля планетата по 2, даже 3 пъти годишно и се грижи за своята интимна хигиена и други нужди в нещо, което като почуда оцеля от миналото недокоснато – хотелите. Третата фигура беше на един наркоман-безомник, който засякохме в Африка. И с него изкарахме един ден. Като цяло наркотиците се бяха изменили коренно, предизвикваха леки промени в съзнанието и бяха легални, във всяка една аптека или медицински центъра, като имаше специални визуализации на ефекта, който се цели при едно огромно разнообразие от наркотици. Но този млад мъж, беше избрал старите дроги, които действаха унищожително на мозъка и възприятията и беше накърнил друг принцип на Съюза: „Здраво съзнание“ и живееше също като клошаря, като се снабдяваше с дрога от комуните, някои от които бяха запазили и дрогата от миналото. Всъщност със съвременните наркотици нямаше опасност от смърт или пристрастяване, но нашият клошар ползваше това, което в миналото се наричало хероин. Така ние взехме тези три фигури, разделихме ги по целия филм, наслложихме творбите на Авакума и така, нашият проект беше готов.
IV Шабат

Двадесет и осми трактат

Преди да се пусне каквото и да било чрез паралелното съзнание, то минаваше през строг правителствен контрол. Обозначихме нашата творба като „Нововъведение“, входирахме. Нямаше никъде раздел за изкуство. Зачакахме. Може би очакванията ни бяха твърде големи, но достигнахме до право на достъп в определени канали. Те бяха сходни с виртуалните портали, но вече подчинени на изкуствения интелект. Понякога имаше дори устройства, част от мрежата, подобни на старите камери, съобразни малки телепортери, през които можеше да си покажеш ръката, да се здрависаш. А се появиха, разбира се и сайтове на сексуална основа, през които, можеше да се телепортира и цял човек. Развитието на телепортарцията, която вече все по-активно започваше да се ползва, съвпадна с появата на нашата първа работа. Тъй като не получихме право на държавно разпространение, трябваше ние да се заемем, за да достигне до повече хора. Ще признаем, нямаше особен интерес. Но не се отказахме, бяхме твърдо решили да не се отказваме от изкуството и да бъде то възвърнато като част от живота. – Всички бяхме толкова вдъхновени. Не тръгна добре. Можеше да се помогне повече. Но все пак, Авакума, ние застанахме с Тео един до друг и срещнахме това, което ни очакваше. Започнахме да свързваме нашето изкуство с мрежата на изкуствения интелект, като се стремяхме да правим колкото се може повече неща, за да може да достига така до

повече хора. Трудихме се непрестанно и беше сладко, толкова сплотено, сякаш винаги сем живели заедно. Не можех да се представя по-щастливи мигове. Но нещо се случи, което все още не разбирам много добре. Усетих го. – И аз го усетих, Леон. Още в самото му начало, беше малко след като се върнахме от снимките. Тогава ми пролича за първи път. Авакума, ти се държеше малко странно, сякаш беше виновна. Истината, не беше ли различна? Може би разбрах веднага, че си ходила скришом на същите партита, на които се запознахме? За мен нямаше нищо укорно и аз нищо не казах, ала защо ти се държеше така? – Държах на вас наистина силно. Ходила съм, да. Но не това беше същинската причина нещо да се случи, да се разклати. Държах да си запазим партньорските отношения, както бяха, също и сексуалните, ала за нещо стабилно, просто не можех да го видя във вас. Ето, сега толкова години по-късно си признавам, но тогава дори не сметнах нужно да ви го казвам, просто отношенията помежду бяха твърде естествени. Чудя се, ако бяхме свързани в изкуствения интелект, както повечето хора, дали щеше да се получи връзката ни по подобен начин. Съмнявам се. Но за мен беше страхотно. – Можеше да ми го кажеш, да го загатнеш по някакъв начин. Разбираш ли? Аз все пак се влюбих в теб! И тогава можеше много да не се случи. – Случи се… Работата вървеше плавно , наситена и ме изпълваше с доволство, за мен, наистина благочистилище. Вие започнахте да снимате всякакви неща и да отразявате действителността с камерите си, за първи път от повече от двадесет години някой пусна и някакъв новинарски канал. Всички подобни неща бяха изчезнали при наличието на паралелното съзнание. Но ние не се отказахме, правихме го ежедневно, а Авакума винаги работеше като в първия филм, паралелно. И сякаш в даден момент се забеляза в някаква група от хора, което за нас беше все пак нещо. Разбира се без никаква правителствена помощ, което показваш, че е чуждо за тяхната политика.

Двадесет и девети трактат

Едно нещо обаче не ми достигаше и ще си го кажа направо, на мен ми трябваше морална канара, мъж, който ще ме третира като жена. Това беше моят фетиш, истинския ми копнеж, което вие не можехте да ми дадете. Всъщност времената бяха съвсем различни от това, което наистина търсех. Моите разбирания бяха малко старовремски, леко обвързани с доминация и дори някаква грубост. Все пак исках да бъда „наказана“. А с вас беше толкова мило, сладко, дори някак невинно и леко. И все пак ми липсваше чувството на мъжкото, което при вас явно никога не е било показвано. Но си търпях смирено-притисната между двама братя. По някое време започнах да чувствам, как нещо наистина не върви. Дебнех моменти да остана сама. Започнах да настоявам да се вземе ателие, в което да се работи. Вие се съгласихте. Наехме. И изтеглихме цялата си работа там. Ателието беше единствена привилегия, което правителството ни даваше, в далечна локация, но все пак наша, „под наем“, но безвъзмездно, защото вече бяхме предизвикали интерес с творбите си. Разбрахме, че при тези обстоятелства, просто трябваше да сме упорити и да продължаваме, без да се колебаем. Направихме и нещо, което по закон всеки можеше да прави, но никой отдавна не правеше, пуснахме отворен курс сред звързалите се и за който поиска, свързан с всичко за творчеството.Рисуване, пеене, писане, Не мога да скрия още тогава, че вече пишех. Всъщност бях почнала още в студентските си години. Тук прилагам няколко фрагмента на ръкописи от тогава. Пишех разкази, различни по обем, като дете не мога да скрия, че от много малка четях и татко ми подбираше различни по съдържанието си книги, които обособяваше в шкафове за мен, разделени според това

на колко години съм. Така имах пълен шкаф за шест годишна, за седем годишна и така нататък. В студентството си открих, че мога да пиша и да го илюстрирам. И прекарвах често свободното си време, просто пишейки. За повечето, разбира се, губене на време. Кой чете и пише в наше време. Всичко е изцяло свързано с изкуствения интелект. Мислех, че скоро ще почнат да се появяват изроди. Но не се случваше. Всичко беше под стриктния контрол на правителството. Може би беше достигната някакъв вид утопия, но не се налагаше да има някакви жертви, освен една: съгласието. Аз се съгласявах до колкото рациума, както придобих покрай родителите си, ми позволяваше, но не можех да жертвам собственото си съзнание. Знам, че и при вас цареше този бунт. Така се превръщахме в различни. Изкуство за инакомислещите, които все пак бяха наред със системата, но държаха съзнанието, както естественото, така и реалното да се разширява и към други посоки, към нови ширини за развитие, за да продължи естествения си процес на еволюция. Една мрежа, която се развива до безкрайност. Бог. Вие забравихте, или никога не сте познавали Бог. Аз също не, но ми предстоеше да го опозная. Може би Бог е началото на тази мрежа, която няма да спре да се развива, проектирана да разширява пространството със самата себе си. А къде беше науката? До къде беше стигнала тя в проучванията си?! Истинската наука вече се беше силно изменила. Изследванията се правиха изцяло чрез изкуствения интелект, резултатите от които оборваха или подкрепяха дадена теза. Беше екзотично да си учен, понеже беше от малкото запазени идейни и творчески квалификации. Но и науката беше забравила за Бог.

Тридесети трактат

А как ми се пишеше, но с вас не ме оставаше за друго работа, освен чисто визуално изкуство. Започнахме да изработваме авторски пърформанси, които пускахме директно в мрежата. Така всеки можеше да види, да съпреживее и дори да участва, ако поиска. Целяхме изкуството да е максимално интерактивно и да изпълнява една от остновните си роли – социалната. Създаването, запоазнаването, опознаването, сприятеляването… Беше трудно да се говори за социализация от стария й характер в Съюза. Хората постепенно оредяха един от друг, дори и да бяхме много, пак трудно можеше да има вече истински допир, размяна на чувства. Партита, на които ходехме, бяха изключение, нашата връзка беше също изключение. Не вярвах, че има много такива останали хора, докато не отидох с вас веднъж на снимки. Не знам, още не знам защо дойдох. И без това бях там, с виртуалната стая. Ала всичко беше толкова ново за мен. Мисля, че дойдох тогава даже за първи път. А вие търсехте да снимате, както винаги го правехте, хора, граждани, които все пак жадуваха за истински контакт, както в доброто старо време, едно от нещата, които липсваха чувствително в Съюза. Така развихме едно своеобразно движение за социум, контакт, общуване на живо между тези, на които им липсваше. Така започнахме да развиваме собствена мрежа. Всичко вървеше чудесно, привлякохме повече хора към курсовете, създавахме творци, които продължаваха със собствено изкуство. Всичко вървеше чудесно, докато не се случи онзи ден, в който дойдох. Религията беше почти заличена от общото съзнание, но на места все още граждани практикуваха различни вероизповедания, създаваха свои общности, с което допринасяха много за живото общуване, но като цяло понятието Бог беше вече сякаш заличено от „общото съзнание“. И този термин проникваше тогава, но още не се беше

случило напълно. Ние искахме да сме живи хора, не просто някакви придатъци, които служат за разпространението на някакво хибридно съществуване между човек и машина. Смятах, че това вече е скандално. Ала масовото беше точно обратното. Затова се опитвахме да събудим изконно човешкото, да можем да докоснем всеки, като създавахме неща не само за битието, но и от сърцето. Знаехме, че имахме право. А Съюза нито ни пречеше, нито ни подкрепяше. Това неутрално съществуване щеше да продължи и въпреки скандала, който се разрази. Вие отидохте да снимате в една църква, бяхте избрали точно тази и тя се оказа наистина съдбовна. Това беше православна църква, успяхме да разберем след като влязохме. Свещеникът беше млад и пееше. Не мога да кажа, че не ми допадна. Аз знаех също като останалите много малко за религията. Така ни учиха още в детска възраст. Не знаех какво се прави, нито дори нещо за кръстенето. Всички започнаха да го правят, а ние се споглеждахме слисано. Накрая и ние се прекръстихме, но това беше нещо толкова много. Тогава погледите ни се срещнаха, не мога да кажа, че не ми хареса, и неговият беше опознавателен и любопитен. След края на литургията се запознахме с него, не можеше, както се прави, варварски направо да отидеш, да го заговориш. Имаше си ред и стъпаловидност. Попитахме, дали можем да снимаме следващата литургия, обяснихме му нашите цели. Съгласи се, не ни отне много време, всичко, би помогнало за присъединяване на повече хора към Бог беше добре дошло. – И когато отидохме, за да снимаме, ти пак дойде, Авакума!“

Тридесет и първи трактат

Бях истински щастлива, най-сетне срещнах мъж, истински мъж. Дали усещаше лакомите погледи, които хвърлях към него. Изкуствената реалност ни беше направила всичките твърде чувствителни, усещащи всичко от околния свят. Със сигурност телата ни бяха станали свръхосезаеми, но Здравната организация беше коригирала проблема чрез изкуствения интелект. Хората масово бяха започнали да си слагат чипове, за да имат непрестанно достъп с изкуствения интелект. Тогава го забелязвах, първите белези на изменение, дори и физическо, машините ставаха част от нас. Ние отказахме да си сложим. И повечето от нас бяха тези, които искаха и живото общуване да се запази. Разбира се, продължавахме да сме активни граждани, изпълнявахме съвестно задълженията си към Съюза. Не ни беше страх да говорим, напротив, просто бяхме възпитани по новите правила, едно от които беше да не се налага и по никакъв начин да не се нарушава изцяло личното прави на избор. Звучеше прекрасно, не само на думи, ние бяхме възпитани в така наречения „нов морал“, който Съюзът успешно беше успял не само да проектира във виртуалната реалност, но и да приложи физически с всички подрастващи. Не намирах нищо лошо в новия морал, не разбирах, защо хората губеха индивидуалността си, след като всичко беше устроено изцяло към индивида, въпреки че беше толкова масово. Все пак това се случваше, а в него открих не само мъжът, не само закрилникът, а човек с много висок морал. Оставах след литургиите. Чувствах, че ще отнеме време и аз би трябвало да направя стъпката, като проявяваща интерес. Ходех всяка неделя. Говорехме си. Точно високият морал ме примами към него, като към канара, на която мога да се опра. И реших да се опра. Вече дебнех момента. По време на литургията той често отправяше поглед в моята посока. Не спираше поглед. Аз му отвръщах. Срещахме очи, които бяха пълни с другата ми непозната дума: „грях“. Разбрах, че това е някакъв вид прекрачване на моралните ценности и догми. Тези две понятия познавах от родителите си. Ще призная, че винаги

съм имала силен досег със стария свят. Но за някои неща… за много от миналото вече не се мислеше, не се тълкуваше, съществуваше нещо напълно различно от това, което през детството ми. Реших да му говоря открито, казах му направо, че живея с двама хомосексуални братя. Той веднага размисли. Усмихна ми се. И ми каза, че няма нищо неморално в това един човек да преследва щастието с това, което му го доставя. В миналото подобни съюзи били обаче нерелигиозни и силно отхвърляни. С времето и църквата претърпяла редица промени, но се е запазила жива дори досега. Такива неща ми говореше. Изведнъж го спрях, той не можа да довърши мисълта си, хванах му ръката и му признах направо, че си търся мъж, истински мъж, който е готов да ме вземе под крилото си. Думите ми, прямостта ми, не знам какво, но усетих как го предразположи към мен, и той ми хвана ръката, прие я. Не я отхвърли. Оказа се неженен, без деца. Не беше безхарактерен. Лъхаше на мъж от него – висок, широкоплещ, силен, здраво още, младо момче. Пожелах го. И той не се дръпна.

Тридесет и втори трактат

Цялата си страст, всичко, което той събуди в мен беше неутолимо. След литургиите, през седмицата, когато ни скимне, ние все се виждахме на едно и също място, първо, в камбанарията след сутрешните служения и задължитени разговори с миряни, после се местехме при него. Живееше в къща, просторна, не като нашия тесен апартамент. Имаше той някаква слабост към реалността. Всичко беше перфектно, затова работеше Съюзът, но той държеше и физически да изпита силата на самата Земя и Слънцето и беше засял цялата си градина. отпред и отзад с различни култури, за които се грижеше ежедневно и имаше дори собствена малка продукция. Освен това той беше един от малкото хора, които, като мен, можеха да четат и пишат. За толкова кратко време наистина пред очите ни твърде много се търкулна, ала се случи. Не знам дали е крайно или не е, но всичко фонкционира в тази система в някакъв много добре смазан механизъм. Например, момчетата бяха ориентирани изцяло към визуалното, защото се затрудняваха с ученето, защото не знаеха нито да четат, нито да пишат. Не искаха да се научат, опитах. Но все пак имаха въображението да творят истински неща. Всичко беше право на личен избор и цялото общество на Земята уважаваше правото на избор у другия. Такава беше, да го наречем, доктрината. В случая и двамата правехме ясния избор. Нямаше накърнени. Срещаха се едновременно с вас двамата и с него. И три не ми бяха достатъчни. Но поне свещеника ми лъхна на истински мъж. Поисквах още и още. Понякога дори изоставах с работата, само за да утоля желанието си. Избилата в мен полигамия, тълкуваше се като защита срещу нещо, от което се страхуваш, от което се опасяваш. Всичко беше описано, с всякакви термини, подредено под алгоритми в системата, изкуствения интелект продължаваше да се разраства, а ние не спирахме срещите си и не виждахме нищо нередно. Не се чувствах притисната от ничия страна. По някое време и жаждата ми спадна, и три ми бяха достатъчни, но можех да остана и само с един, затова ми се стори, че имаше реален шанс това да се случи. Когато дойде и неговото предложение – да заминем в орбита. Така се наричаше живота в откриция Космос. Там имаше много повече независимост. Както на Земята, така и на кораба се ползва активно изкуствения интелект. Знаете ли, дълго време аз даже не знаех името му. Казваше се Димитър Апо, кръстен така на прадядо си, българин, по време на националните съзнания. У него се беше запазил спомен от няколко култури и беше изключително добре образован дори по някои от старите, класическите методи. Владееше няколко езика, освен свещеничеството имаше и цяла фабрика, издигната

целокупно с усилия от всичките му предци, които се съюзили, за да направят фамилия, с ясните функции по управление на фабриката. Такива хора можеха да се определят като пуритани. И на мен ми допадна идеята страстно много. Да бъда подчинена. И той ме подчиняваше. Понякога беше и малко по-груб. Но винаги не е оставаше и аз свършвах. Много. И изпитвах такова удоволствие, каквото вече не изпитвах с братята. Тогава се разбрахме просто да заминем. Започнахме да търсим мисия. Разровихме се. Не търсихме дълго, имаше всякакви. Скорост близка до тази на светлината още не беше достигната, но цялата Система гъмжеше от земни кораби. Заселваха се постепенно дори и други планети, освен Марс, и различни спътници на планети. Животът на корабите беше трепет за мен.Представях си наистина изцяло ново предизвикателство и бях готова да му се посветя.

Тридесет и трети трактат

Предстоеше да ни одобрят и минем през прегледи и тестове преди това. Процедурите по одобряване траеха около месец. В това време се случиха тези две, ще ги нарека, случки или събития, които ме потресоха завинаги. Първата се случи около седмица, след като кандидатствахме. В първия момент не бях сигурно, но индикатора ми, когато светна „часовника“ бибиткаше в един цвят и ми излизаше спешно съобщение: „бременна“. Помислих си дали няма грешка. Свързах се веднага със здравното, поисках тест. Взех си „аптечката“, уред , с който бяха оборудвани всички къщи и представляваше пакет, безплатен, получен още при раждането с всякакви възможни манипулации, които можеха да бъдат извършени на място. Така си взех кръв. Единствено в здравната система се работеше с куриер. Пращах кръвта. Изчаках. И след половин час разбрах вече, наистина, че съм бременна. Въпросът беше от кого? Била съм в третия месец, само че аз се виждах с Димитър само от два. Следователно детето беше на… теб Леон. И аз имах вина, разбира се, но такива неща понякога се случваха. Много мъже предпочитаха стерилитета, за разлика от жените. Имаше недостиг на мъжка тяга в цялостен мащаб на Земята, докато по корабите бяха разпределени по двама. Чудех се много какво да направя. Ние не чувствахме безизходица, аборти за правеха при нужда, за запазване на цялостното здраве на жената. При мен нямаше никакви признаци за нещо подобно. И наистина, изкарах си цялата бременност. В наше време хората просто спряха да раждат. Вече нямат интерес, не се случва много често да има непрестанен сексуален контакт. Искаше се ми се да избягам и от това, което повлия решението ми, един ден, в къщата му, просто да му го споделя. Аз му казах, че съм бременна от Леон. Той ме погледна право в очите. Погали се по брадата, подстригана късо. „Авакума, някои неща са пратени от Бог, за да бъдат като изпитание“. Това каза и замълча, нищо повече не промълви. Той ли беше моето изпитание? Това породи у мен множество въпроси, започнах да отговарям на представата за множество гледни точки и така ме изби на сексуалност, че ние просто се забихме. През цялото време той нищо не каза. Винаги ми харесваше с него. Той утоляваше сексуалните ми нужди, сексуалния ми глад, почти винаги когато поискам. Беше мъжът, който ме влудява. И накрая просто ми каза: „Заминаваме, нали?“ Толкова бях щастлива, че все пак въпреки бременността ме приема. Представях си живот, само с него. Като в старите времена. Леон… - Да, тук аз ще продължа. Един ден ти изчезна, и никой не разбра къде си. Беше се изключила от домашното съзнание и поставена в режим на пауза в системата. Търсихме те навсякъде, но от теб нямаше и следа. – Бях го обмислила бавно и старателно и как да направя така, че вие двамата никога да не разберете какво се е случило с мен и къде съм. Действах, всичко беше по план. – Когато се обърнахме към службите за

киберсигурност. Само те можеха да окажат реално и физическа помощ при нужда. Не можеше да излезеш от системата та, Авакума, какво си беше помислила. Бързо я издириха, но пожелание на издирвания, който по стар маниер, винаги беше уведомяван съвсем учтиво, че е бил „забелязан“ от органите на реда. Поради интимен характер на ситуация в случая издирвания отказал да се дава допълнителна информация, така че нямаше как да стигна до нея. Тогава ти направи своята най-груба грешка: обади ни се! – Почувствах все пак нуждата да се сбогуваме, защото бяхме одобрени и корабът излиташе на следващия ден. Беше забравила едно много важно нещо – че владеехме и стария интернет, от който, доста забавно можеше най-успешно да проследиш някого, както и сторихме.

Тридесет и четвърти трактат

Какъв беше този интимен характер, какви обстоятелства? Побързах в капсулата натам. Когато стигнах, тъкмо ги сварих в леглото. Как се бяха награбили! Но не усетих нищо, не усетих никаква възбуда пред гледката. И вместо да се включа за тройка, както беше много разпространено, аз изпитах гняв. Изключително силен гняв. Изключих емоциомера си, изключих се изцяло от системата. Настръхнах целия, усетих главата си как тупти. Това беше като удар, силен удар в стена. Разтърси ме целия. Усетих се в буря от различни емоции. Когато видях своя миг. Нож последно бях виждал в детството, а като минавах, в хола видях един декоративен на стената. Авакума, ти просто ме гледаше, без да промълвиш нищо, прикрита с чаршаф, сякаш не те бях виждал вече толкова пъти гола! Целият се тресях и не знам какво ме обзе появи се пак ножът в съзнанието ми и някакво желание да го използвам.. Но какво щях да направя с него? Тогава си представих как го забивам на този голтак, свещеник, гол по патка, който никак не бързаше да се облича, право в сърцето. Този образ беше бегъл в началото, но постепенно набираше стила, ставаше все по-голям и учестено се появяваше в съзнанието ми. При мен имаше проблем, може би затова по-често във връзката ми с Тео бях по-скоро пасивен и ме учуди, когато ми хареса с теб, Авакума. Бях малко по-рехав, по лабилен на моменти. Така се беше случвало много пъти, случи се и този… за жалост. Оставих образът напълно да завладее съзнанието ми, когато настъпи удобният миг, ти каза, че ще донесеш кафе - Отидох да взема от кухнята. И когато се върнах… Чашите се изтърколиха, не можах да се сдържа от шока. Пред мен, до леглото, чисто гол лежеше мъжът, който ме беше приел и щеше да се грижи за мен и детето ми.. Почувствах се безжизнена, краката ми се подкосиха. Рядко, много рядко се случваше някой от новото човечество да плаче, но тогава плаках, повярвайте, плаках. И знаеш ли какво, - Какво? – Тогава аз се свързах първа с киберсигурност. Не беше трудно да те намерим. Ти даде пълни самопризнания, беше едно от твърде редките убийства или изобщо признаци на агресията, което като понятие беше даже непознато за по-младите. Веднага получи присъда в общия регистър, премина всички изследвания, оказа се обладан от невероятно силен афект,отразил се върху силата му да се контролира, посегнал към ножа, с извинението, че отива до тоалетна, върнал се след, като го скрил така че да не се вижда. И в най-неочаквания момент извършил най-малко очакваното в нашето съвремие, извадил ги и го забил право в сърцето му. Аз просто стоях до трупа. Исках още малко близост, с човек, когото бях почувствал близък и обикнал по свой начин. Представях си красивите, интимни моменти с него, нов живот, бъдеще. Но получих това. Леон получи толкова малко по моя преценка – само 17 години, но при строг тъмничен затвор, който беше напълно реален. Толкова рядко се

случваше реалният екип на киберсигурност да има действително случай. И то какъв случай!

Тридесет и пети трактат

Не се поколебах да предприема драстични мерки при такава промяна. Обърнах целия си режим, същевременно се боях да не загубя бебето, глождеше ме любопитство от преживяването с дете и можех да си го представя. Дори и да беше от Леон, дори и при тези обстоятелства. Не търсих дълго, избрах някое по-скорошно излитане. Щом знаеше, че баща му е лабилен, щеше да се лекува от малък. Случваха се много силни неща, хората обаче не ставаха равни, всеки запазваше част от собствената си личност, но биваше облегчен от нуждата да се занимава с някакъв житейски проблем от каквото и да е естество, това включва и здравно. Това беше дълбоко залегнала в социалната политика на всяко едно правителство. Стандартът беше висок и се плащаше постоянно. Всеки гражданин оставаше внимателно осигурен от своето правителство, в такова отношение Съюзът нямаше равен. Исках просто да замина, далеч от Земята за някакво време. Не знаех дали щях да се върна, предпочитах свят, където нямаше да се случи някакви изперкали шибалници да съсипят всичко… Да, Тео! Това си ти, разбираш ли? – Разбирам гневът ти, Авакума, но ние си простихме, и всичко което кажеш вече е вкарано в изкуствения интелект. Аз нямам думи за това, което направих. Не беше замисляно дълго, просто посегнах към ножа без никаква мисъл. Забих го в сърцето му, също без мисъл. Защо този нож беше там по това време? Не знам. Сякаш някой ме е дебнал и нарочно го сложил там. – Ти, Леон, ми отне Димитър, разбираш ли?! И ти ме предразположи да направя този избор, който направих сякаш на пук на вас, извратеняци такива! - Авакума, недей! Разбрали сме се по въпроса, ние пожелахме едва на скоро да се съберем отново, а от тогава са минали колко, може би, двадесет години? Щом телепортацията тогава едва навлизаше. А вече просто, в рамките на Земята, разбира се, да си на всяко място по всяко време. Аз не мога да оправдая себе си, но ти разбери, че минах след това през нещо наистина много тежко, което остави траен отпечатък върху съзнанието ми за цял живот. – На мен също ми остави отпечатък, сериозен отпечатък. Не исках да те виждам повече! Вече си бях приготвила нещата. Когато погледнах към себе си в огледало, представих си растящето мъниче вътре и не можех да се стърпя, не знам защо ме обзе прилив на неистова радост, наистина нашите поколения са твърде чувствителни, в тези моменти и аз бях напълно излязла от системата. Не спах. Не се нахраних. Не си и помислих даже за теб, Леон, взех си нещата, побра се всичко, по-обемно беше, в една чанта, и заминах, за да залича всичко, което знаех за теб, даже факта, че имам дете от теб. – И докато се случваше, знаете ли на мен какво ми беше?! Брат ми, в затвора! Моят брат! И ти… Авакума, защо не каза, имаш уста да споделиш, защо не предупреди ,да отпуснеш парата предварително, а така внезапно… Аз мисля, че има виновни за съдбата на брат, определено има, и това си ти, Авакума! Но всичко е простено. Сега сме преминали вече

дори през това. Аз съм простил… Но тогава всъщност ми беше много трудно да го приема. Тогава и посегнах за пръв към едно много старо нещо, наречено алкохол. Не го намерих лесно, защото почти никой не пиеше. Успях да се снабдя и пиех ежедневно, често се изключвах от системата. Случилото беше не просто немислимото, но самата истина пред която трябваше да застана.

Тридесет и шести трактат

Знаеш ли какво, брат ми осъди на ужаса, но и мен също! Аз се развалих вътрешно. Не спирах да се тровя с алкохола. Понякога пиех и от сутринта. Станах социално неадекватен. почнаха да ме изключват от системата, без да подозирам дори бях почнал да губя точки. Всичко се промени против мен и аз живеех в вцепенено състояние, неспособен дори да отида до автомата за храна. Усещах се като в чувство на вътрешна агония. Наистина, и аз ще потвърдя, много се бяха разнежили нашите поколения, не бяха подготвени за подобни неща. Авакума, на теб май ти мина сранително бързо?! При мен травмата остана с години. Аз спрях да се виждам с хора, отчуждих се, често се изключвах от системата, оставах сам в черни мисли, не можех да се храня добре. Губех постепенно всичко, пренебрегвах дори ежедневните задължения, които бяха задължителни и с това загубих като глоба още точки. Направих нещо, непомнено от десетилетия, запалих цигара. От някъде ми попадна пакет, забравен някъде си, престоял просто така. Изпитах много силно замайване, стори ми се твърде интензивно и я загасих. Повече и не посегнах към нея. Взимах различни дроги от аптеките, понякога прекалявах с количеството. Правителството започна да ме следи за лошо поведение. Това ми дойде в повече. Заплашваха ме. Обиждаха ме. Унижаваха ме. Сякаш бях виновен заради брат си. Но не, тези точно бяха странни, не подозирахме, че са такива, защото твърде рядко виждахме полицаи реално. Обиждаха ме на „инцест-наркоман“ и „боклук!“ Тогава взеха решение с пълен консенсус и от близки и роднини да бъда въдворен като негоден в заведения за психична хигиена. Дори наименованието му беше толкова странно, като пълен концлагер. Реално беше и такова нещо. Истинска диктатура. И тъй като не се спирах нито с алкохола, нито с различната дрога, преминах през нещо подобно като твоето, но те толкова грубо. Поставиха ме легнал. Завързаха ме. След това,не знам колко време, няколко денонощия, започват да вливат всякакви неща в теб, докато не се постигне перфектното състояние на организма. Всъщност те те изключват, буквално, като част от терапията, предизвикват клинична смърт, за много кратко време и после пак те връщат, това беше стар и овладян трик, който се ползва върху мен много пъти. Винаги имах чувството, че се рестартирам. След като приключиха вливанията, аз първо не можех да стана ден, може би два. После почнах много трудно да ходя, достигнах със затруднения до тоалетната, понякога усещах как устата ми се пълни със слюнка неконтрулируемо и тя почва да шурти от устата. Трудно вършех всичко. А терапиите продължаваха, всяка сутрин, обед, вечер. Тук може би беше единственото място където стриктно спазваха часовете. Терапията беше счетена за готова, когато в сензометорът реално отчетоха в мен чувство на положителна емоция, свързано с ясно представяне и поставяне на бъдещи цели, които да се осъществят в кратък и дългосрочен план. Тогава ме пуснаха. Когато излязоха, открих, че ме е нямало почти месец в системата. Приеха ми с няколко вида тест обратно. Отказах да ме чипират и някак си се съгласиха. Пуснаха ме от този тест. Другите се състояха от проследяване на съзнателните процеси чрез оптимизирани системи за дълбоко

проучване, при което те облъчваха на няколко пъти и те пускаха през машината, за да се установи годен ли си за бъдещ контрол и състояние на гражданство. Никой не разговаряше с теб, срещите бяха главно с машини и щом се преминеха всички стъпки, те пускаха обратно в системата. Но с това започнаха мъките, които щяха да продължат още дълго.

Тридесет и седми трактат

Аз много добре те разбирам, братко, защото също минах през много голям ужас, от който мога да ви предам само малка част. След като ме осъдиха по възможно най-бързия начин, правителството реши да се саморазправи с мен по възможно най-грубия начин. Оковаха ме посредством едно малко чипче, което поставиха на ръката ми още в съдебната зала. От тук нататък просто следвах каквото ми кажат. Съдът, тези неща бяха останали като формални отношения от миналото, нарочно, не само за да създаде приемственост, но и за да постигне свой вид еволюция. За назидание и унижение, делото ми беше пуснато за всички свързани в изкуствения интелект. Получавах само обиди. Всъщност мен ме осъдиха само на 17 години, защото можеше да лежа много повече при строги провинения. След това ме вкараха в една кола. Не мога да кажа, че не усещах нищо, Всъщност целия тръпнех. Притеснявах, усещах как всеки момент ще почна да се потя. Положиха до мен виртуален полицай, изстреляха ме в специална, единична капсула, без прозорци в неизвестна за мен посока. Когато капсулата се отвори, по скоро се почувствах, както в миналото се е казвало, просто парче месо. Но такова бе отношението на Съюза спрямо подобни действия. Новото място, където отивах се оказа всъщност една огромна, обла като яйце капсула, която ме внуши с размерите си. От нея излизаха нещо като паяжини, които се простираха на значителна площ в пространството и бяха направени от същия материал, като капсулата. На площадката, на която кацнахме ме чакаха няколко виртуални полицаи и няколко реални полицаи. Те ме поеха. Не оказвах никаква съпротива, и без това чипът имаше почти пълен контрол над мен, ако сторех нещо щеше да ме изпържи ток, понякога имплантираха и чипове с летална отрова, според зависи от поведението. Аз не се бях оказал с нищо агресивен, така че можех спокойно да премина през всички процедури. Оставих се да бъда като животно за клане в ръцете им. И те ми се отплатиха по брутален начин. Първото нещо, което се случва още на входа е да бъдеш чипиран повторно, още на входа. След това те въвеждаха през специални сензорни врати, които боравеха с изкуствен интелект и имаха избирателна пропускливост и пред теб се разкриваше огромното яйце, което изглеждаше кухо от вътре, населено с множество яйца, разклонения, кабини, странни форми, които изпълваха като пространства цялото пространство на яйцето от вътре. Телепортираха ме до моето място, да, все още се беше запазил старият метод, но вместо решетки имаше един херметически затварящ се люк и собствена кабина. Не стоях там дълго, извадиха ме, скоро, според сетивата ми от килията, или вече ме залъгваха с фалшива реалност чрез чиповете? Това е наистина травмиращо, защото никога не знаеш кое е реално и кое не е. Те имаха пълен контрол над мен. Пускаха ми само, с автоматичен режим едно топченце, което при допир се отваря и се появява храна, през определен период от време. Така разбирахме колко време е минало, интервалите бяха постоянни. Започна поредица от разкарвания през огромния пространства в пространството. Цареше пълно мълчание, понякога те охраняваха само виртуални пазители. Понякога не, зависеше всичко от процедурата.

Това се оказа огромен блок за промиване на съзнанието, който се състоеше от всякакви разклонения, за всевъзможни процедури. Те правеха с мен каквото си поискат. Понякога беше изключително болезнено и по време на процедурата и дълго след това. Не те държат повече от 2 месеца, най-лошите случаи са от 6 до 7 месеца. През този период от време, минаваш на множество процедури през чест интервал от време. Някои са свързани и с вливания. Просто те връзват и започват да вкарват всякакви неща и да изкарват през устата. След някои от тях, почти не можеш да се надигнеш и станеш. Беше отвратително. Имаше процедури, придружени през цялото време с остра, пронизителна физическа болка през чиповете. Това беше нещо като съвременния шок. Ала не беше единственото. В някои отделения, защото бях като пациент за промиване на цялостния си облик, ми причиняваха дълъг период от време, множество клинични смърти, с обратно влизане, което се случваше почти след всяка друга процедура. Сякаш ми даваха рестарт множество пъти. Живот в шок, паралелно с ток. И всичките други гадости, които ми вливаха, не се чувствах никак добре от тях. Наричаха този процес „кухнята на ада“, шеговито. Докато бях в яйцето, имах среща единствено с машини и виртуални работници. Друго не бях видял. Беше необичайно тихо през цялото време. Някак плашещо, предизвикващо чувство на необратимост, обладаващо чувство, което за капак на всичко те обвзема и нямаш никакво време покой. И това беше началото на строгия тъмничен затвор.

V Почит

Тридесет и осми трактат

В началото тръгвах без да съм напълно на ясно какво представляваше мястото, моят нов дом. От проучването се разбираше само, че е някаква форма на пуританска космическа колония, може би единствената подобна. Търсех точно такива хора с много здрав, устойчив морал. Имах нужда от покой. Цялата тази случка прекалено докосна цялото ми същество. Бях отслабнала, не се хранех. Все още не можех да осмисля ясно случилото се, което се превърна в пълен ад за трима, пряк ад. И аз преминах през него. Тази колония беше много отделена от Земята, на около година път. През цялото време, бях в пълна апатия, нямаше какво да правя на кораба, обладаваха ме тъмни мисли. Емоциомера ми често бибиткаше, Дори и от такова разстояние, връзката с изкуствения интелект те следваше неотлъчно. Дори и в Космоса, гражданите си оставаха граждани, макар и да имаше немалко случаи на самоотлъчили с колонии, за някои дори се говореше чрез преминали извън системата. Избрах да пътувам на публичен кораб, защото смятах, че така ще притъпя цялата тази година. Но за целия период обмених само няколко бегли разговора, цареше гробна тишина, която на моменти беше даже смазваща. Всеки беше в своя изкуствен интелект и за да си комуникираш с някой беше достъпно единствено чрез системата. На моменти беше почти неиздържимо, но вече бях потеглила. Бях поставена на специален режим като бременна. Съюзът пазеше своите наследници. Времето успя да отмия чувството, че се намирам в някакъв сън, от който всеки момент ще се събудя. Не мога да кажа, че връзката ми с Димитър ме беше направила религиозна, но често се молех с усърдие да се мине по-бързо страданието. Когато достигнах най-сетне крайната дестинация на публичния кораб, който имаше най-дълъг маршрут и обслужваше цялата система, до самия й край и когато стигнах вече се чувствах пречистена по някакъв нов начин. Първото нещо, което ме свърза местните, беше, че те също ползваха изкуствения интелект, който достигаше чак до тук. Другото,

което ме свърза от самото начало беше приема, за който бяха дошли няколко дами, облечени в старовременни, широки, свободнопадащи рокли и още от самото начало ми казаха, че може да сме официално част от Съюза, но неофициално, имаме собствени правила и едно от тях е „Удобство“. Поканиха ме сърдечно. Не бях разговаряла с никой от месеци и срещата беше вълшебна за мен. Обменихме повече от няколко думи. Сензорът отчиташе, че съм бременна, жените го виждаха и ми поднесоха дрехи, специално приготвени за мен. Пуснаха ми параван, което представляваше малко копче над мен, което щом натиснах, бях напълно изолирана от околния свят в нещо като кабинка. Преоблякох се. Наистина беше по-удобно.

Тридесет и девети трактат

Всичко ме върна много назад във времето, десетилетия назад, още преди да съм била родена. Чувствах се решена, че ще успея да се адаптирам бързо и може би така и стана. Но хората бяха изключително любезни един към друг, дори се поздрвяваха по улиците, което е било вече рядкост дори и 80 години назад. Усетих единение, задружност, някаква собствена структура, която имаше йерархия и връзки, различни от тези обратно. И все пак, част от Съюза, не комунари. Започнах да опознавам постепенно собствените правила на общността. Всъщност това беше сборище на естети, които искаха всичко да се сътвори прекрасно. Повечето част от времето беше използвана за реални, физически дейности. Изкуствения интелект се ползваше единствено за удобство и помощ и в определени интервали от време, общи за всички. Понеже нямаше нито ден, нощ, беше толкова далече и това беше един от иновативните кораби-колонии, които далеч превъзхождаха останалите по степен на издържливост. Не бяха избрали толкова далечно място, за да се крият. Напротив, просто искаха да са откъснати максимално от изкушенията на околния свят и да се чувстват в безопасност. Разбира се, всички се познаваха. Може би дори и на Земята не ми се беше случвал толкова интензивен контакт на живо, както този, с който тука се сблъсках. Това ми направи много силно впечатление. Всички се обръщаха любезно край мен. Самият кораб беше зададен със специални алгоритми, които отчитаха непрестанно психическото състояние и емоциалния спектър. Правило беше, когато светне аларма, че нещо не е наред там, при който и да е, се опитвахме да му помогнем групово да излезе и реши проблема, който го е развълнувал. Това беше формата за психически контрол на кораба. Всички трябваше да се напълно спокойни, през цялото време. За мен това беше като санаториум, сякаш молитвите, които редях на кораба се бяха сбъднали. Радушно приех всичко, предложено ми, с пълни шепи. И не се намери нещо, което да не ми хареса. Толкова далеч, светлината беше далеч от слънцето, но целият кораб беше спечелил конкурс пред Съюза за иновативации и имаше много привилегии, като специални филтри, вградени в мембрани на бронят, които умножаваха идващата светлина и микрослънца, които се задействаха на различни места от кораба, Тези слънца бяха достатъчни да захранят живот и местните бяха започнали да си правят собствени градини, които сами обработваха и вадеха сами храната си, които бяха разпръснати навсякъде. Всичко непрестанно цъфтеше, отглеждаха се и много други видове растения по целия кораб и сигурно е блестял като звезда от много далеч, защото беше непрестанно осветен, на фази, имитиращи ден и нощ. Не ми липсваше слънцето на Земята, но желаех и копнеех отново да се изчисти цялата травма и се радвам, че намерих мястото където това да се случи. Учех се от тези хора, които бяха

същевременно много строги, контролираха не само всяко свое действие и стигаха до крайност, за да не пристъпят нещото от собствените си морални категории.

Четиридесети трактат

Обществото имаше свой кодекс от основни морални принципи, които спазваха неотлъчно, но всеки си имаше и свои собствени, различни от тях, ненерушими. И въпреки всичко, не знам как се получаваше цялата тази топлина и сърдечност, която не бях срещала сякаш никога на Земята. Моето изцеление. Привързах се бързо към живота тук. Освен, че храната се приготвяше и сготвяше, хората тренираха различни спортове. Имаше клубове в разни пристройки, отделени с херметически, плъзгащи се врати. Изкуственият интелект, вграден на кораба също се използваше наистина рационално и освен за беше ограничен само във функцията на рецеклиране, производство на енергия, пилотиране, висш пилотаж и още няколко дейности. Целият останал контакт се случваше вербално. За пръв път, може би от детинството, можех да разгранича гласа си точно и ясно. Заляха ме множество нови усещания и разбрах колко много съм изпускала на самата Земя. Тук беше, все пак кораб, мястото беше ограничено, докато планетата беше по-широка. Другото беше задължителното разграничаване в някаква професия различни видове дейности, които да запълват извънработното му време. Започнаха да ме обучават пряко, като преди това ми направиха серия от собствено разработени тестове, изцяло когнитивни, изцяло вербално представени, без изкуствен интелект или някакво вмешателство. Не знам на какъв принцип беше съставена тази комисия, по-късно разбрах, че това бяха така наречените разпоредители, които се грижиха за реда и дисциплината на целия кораб. Не ме чипираха, нямаха подобни намерения. Насочиха към позицията в сферата на модифицирането и наблюдението, нещо като системен оператор, генериращ различни алгоритми и обновяващ вече наличните. Това можех да го правя, даже щях да се справям добре. Тогава решиха да ме изпратят, след общо гласуване, в което се включиха в пряка връзка и другите отговорници на различен тип дейности, всъщност целият кораб, да бъда зачислена към болницата, където ме поставиха на длъжност оператор. Едва не се ударихме, когато се срещнахме за първи път, Погледнахме се косо в очите, и веднага погледнах надолу. Това беше първият ми сблъсък с д-р Стефан Зазо.

Четиредесет и първи трактат

Породилите се от началото колебания бързо спаднаха. Паднаха привидно поставените бариери. Не мога да кажа, че е плетеница, по-скоро ми прилича на хармонична мрежа, в която ние застанахме един срещу друг. – Аз видях д-р Зазо неотдавна. – Не, сега, Макс! Всичко по реда си.Знаете ли, не казах, но аз родих на кораба. Избрах това и знаех, че ще е тежко, като избор, но необходимо. За щастие връзката с изкуствения интелект се оказа ключова, за да успея да родя и без стерилни условия. Осигурено ми беше медицински екип от една кръжаща капсула, скача се с кораба и ме поеха успешно. Роди се момче – кръстих го Грегъри в чест на Леон. Така се сдобих със своето бебе. Не беше лесно,сама майка,в една пуританска колония, но вътрешно се справях, свикнах с мисълта, че съм сама… Не бях сама. Обществото в колонията се държеше плътно един с друг. Хората не бяха просто съседи, но и приятели. Всички бяха лъчезарни и любезни, обърнати един към друг. Докато все още изчаквах детето малко да отрасне, непрестанно се интересуваха за здравето ни. Когато стана по-голямо ми

назначиха една възрастна жена като баба, която да се грижи за бебето, докато аз изпълнявам социалните си грижи и работя. Йерархия, ред, подредба. Често срещах д-р Зазо, все пак оперирах машина в неговата болница. Тя беше малка, подредена и старовремска, твърде чиста. Всъщност подобна болница можеше да се види единствено в миналото и претворяването ѝ в сегашното ми изглеждаше малко пресилено. Ала тук осигурявах нормалното ѝ функциониране. В началото не забелязвах много доктора – той беше млад, с черен перчем над челото и късо подстригана коса. Беше слаб и едър, мъжага ми изглеждаше, предметите стояха като играчки в големите му ръце. Напомни ми по нещо на свещеника. Сърцето ми отново се сви, но успях да свърша каквото бях започнала и побързах към вкъщи. Сравнението със свещеника непрестанно напираше в съзнанието си. Не можех да го утоля. Реших да говоря все по-често, при всеки повод с д-р Зазо. Старанията ми не останаха незабелязани. Той също прояви интерес към мен, дори и въпреки детето. Пред мен стоеше още един морален колос, именно това ме привлече силно към него и ми напомняше за свещеника. Аз не се предлагах. Всъщност той сам ме потърси. Нямаше никой в болницата, дойде, под претекст, че е забравил нещо в работната ми зала. Завъртя се. Погледна ме. Отвърнах му на погледа. Всяко притеснение, всяка задна мисъл беше изчезнала. Той се приближи към мен. Обгърна с големите си пръсти ръката ми. Постояхме така, без нищо да си казваме. На върха на езика ми беше да попитам: „Ами, детето?“. Не го направих и не съжалих. След този момент срещах често признаци на внимание от страна на лекаря. Той не пожела веднага да станем интимни,но ясно показваше, че аз съм неговото момиче, или жена. Това ме радваше, даваше ми кураж да работя по много за цялата колония, защото в липсата на мъж до мен, аз бях успяла отново да запълня кухината. Защо ми трябваха тези мъже? Имаше нещо упойващо в целия контакт, всички фази на преливане, нещо безкрайно вдъхновяващо и мотивиращо. Това беше за мен чувството да имам някой до себе си и не съжалих за нито един от партньорите, с когото бях влязла във връзка.

Четиредесет и втори трактат

Направихме го, без да го планираме, в неговия дом. Няма и да минавам в подробности за какво точно се случи, защото човекът е такъв – до някъде срамежлив, но с ясно чувство за личното, отделено от останалото. Останах вечерта да спя при него, след като се бях разбрала с бабата да бди край бебето. Дори и с дете, д-р Зазо ме прие като равна. Говорехме често, вече общувахме като двойка, особено след онази вечер в тях. Стигна се до там, че той ме покани да живея в тях, не веднага, минаха се два месеца на вече открита интимност. И се пренесох, заедно с детето. Реших да пренаредя домакинството, зададох нови и допълнителни алгоритми в съзнанието на дома. Беше чисто и подредено, но все пак ергенско, непригодено към живот с други. Всичко решихме, но не се оставяхме по течението, което и нямаше как да се случи в тази комуна. Хората ни се зарадваха много. И тук се случваше нещо, забравено от десетилетия – сватба. Наложи се да се образовам какво точно представлява това. След като станах наясно с обичая, се определи дата след пет месеца, когато наистина да се венчаем. Това беше една комуна с наистина стари разбирания и консервативни схващания. Реших да престана да се преструвам и отново да бъда това, което съм. Окрилиха ме бурно сили и аз заделих една от петте стаи за себе си, за да творя, с ясното съзнание, че ще издразня доктора. Но той не ме укори, даже живо се заинтересува с

какво се занимавам. На тази станция, изкуството стана единственото нещо, което ме избавяше от смазващото ежедневие. Така започна да ми влияе, не бях навикнала на пуританския живот. Тежеше ми. Мислех и за тази сватба, намирах я за глупава, но трябваше да се подчиня. И скука, понякога убийствена скука обагряше света ми в безцветие. Всичко отшумяваше, когато започвах да творя. Реших да работя над новото изкуство. Тогава не исках да имам връзка с някой от вас, братята, реших да работя напълно сама, като разпространявах творчеството си чрез изкуствения интелект. Разработвах все по-нови и по-дръзки модели за досег със съвремието. Не спирах и да рисувам, което д-р Зазо намери са особено интригуващо. Посещаваше ме често, когато нямаше работа в болница. Идваше, говорихме си за изкуство, той беше начетен и вещ в старите неща, от които аз пък черпех нови идеи. Така преливаха дните ми на станцията и добре, че беше изкуството – оцених го като свеж полъх, дълбока, чиста глътка въздух. Нямаше нищо немислимо в това – не допуснах да издигам в култ каквото и да било. Ала именно чрез творчеството все още се чувствах полезна, усещах, че върша нещо значимо. Нямаше голям отзвук в обществото, не очаквах все още и нещо различно. Филмът имаше някакъв успех сред определени кръгове, както и моето изкуство. Но все още беше далеч от това да се покаже пред масовия човек. Мислех си как, взаимствах от миналото, но тогава ми се стори, че е било по-лесно, човечеството все още е държало на своята култура, което в настоящето дори като понятие се беше изменило драстично. Едно от новите понятия на Съюза.Докато творях дори мислех върху стратегията как да се достигне до масовия човек.

Четиредесет и трети трактат

Творях под творческия псевдоним: Ава. И докато преплитах различни стилове и техники, видове изкуства, докато сама пишех сценарии и какво ли не, ме осени една идея, която бавно ме спиходи и осъзнах още по-бавно: всичко трябва да е просто, обикновено, не толкова сложно, не изпълнено със символи, а просто и приковаващо вниманието. Така заработих над един пърформанс, в който сама участвах. В сцените включих и детето ми: мотото не беше изтъркано, но призоваваше хората към раждаемост. Това беше един от дефицитите на съвремието, животът се удължи, но по-малко хора почнаха да се раждат. По своему възбудих кампания, а пърформансът беше решен семпло, без драматизация и излишни движения. Общо взето танцувах около детето, беше нещо класическо, но покрай танца ми, сътворих анимация, която да върви паралелно и преоткриването на света посредством родителството. Направих и подходящи, сменящи декори, които ме препращаха на съвсем различни локации из системата. Осмисленост на живота и истинска свобода носеха децата. За да е още по-странно, добавих и текст към анимацията. С текстове не се работеше от повече от 20 години. Така че със сигурност щеше да се стори странно. И докато нещата изглеждаха твърде стари и неинтересни, зададох цялата творба с такъв алгоритъм, че всеки да може да разработи своето собствено виртуално бебе и да се опита да живее малко с него. Виртуалното бебе и останалата част, в която зрителят е активен творец, аз реших да е отново като анимация, като текстът вече спираше да бъде пояснителен, а забавен,

съвместно характера на зрителя. Отне ми упорита работа да сторя цялата задача, най-вече в динамичните алгоритми за развитието на творбата у реципиента, но всичко даде своето отражение. И както изкуството уж беше залязло, изведнъж направих всъщност първия успешен тип изкуство от повече от 20 години насам. За по-малко от ден, повече от 100 милиона потребителя, бяха решили да се свържат с моята творба. Съжалих, че вие не бяхте тогава наоколо, да отбележим заедно този успех. Най-сетне бях направила нещо и за масовите хора, те бяха разбрали отново, че пак има нещо като изкуство и творчество. Все повече се свързаха с мен и за други мои творби. Не мога да кажа, че го направих сама. Това беше плод от съвместната ми работа с братята, но най-сетне доби очертанията, на които се надявахме. Отново пуснах и филмът, който този път също беше свързан с хиляди. Дали се очертаваше бум на изкуството? Връщахме ли се в масовото съзнание. Колкото и да ме радваше популяризацията, не бях доволна само с това. Много добре знаех, че за нещо, което от години не е във вниманието на хората, ще мине още дълго преди отново да се утвърди. Тук обаче получих неочаквана подкрепа. От Съюза ми изпратиха поздрав по случай успеха на творбата ми. Поискаха от мен подробен очерк какво е изкуство и с какво точно се занимава, както и интерес от страна на правителството в разработване на съдържание, посредством изкуството. Това звучеше невероятно. Всъщност те ми предложиха работа за тях, чрез изкуство. Така, на държавна позиция, може би щях да успея все пак да извоювам отнетите позиции на изкуството и започнах да работя с пълна сила.

Четиредесет и четвърти трактат

Захванах се с поръчките, възложени ми от правителството. В началото оскъден брой, докато се котира общественото мнение и се разбере би ли имало изобщо някакъв успех. След като следващите проекти също бяха успешни, Съюзът реши да ми възлага вече и по-сложни, по-интересни и по-креативни задачи. Прекарвах часове и дни в изследване с общата база данни на всякакви неща, които искаха от мен да правя. И тъй като работех и на космическата станция, в болницата, всички точки, които печелих се натрупваха, може би за пръв път добих сериозни спестявания, което беше наистина важно заради детето. Докторът много се зарадва на новата ми позиция. В комуната хората бяха за равенство между мъжа и жената. Успехите на жената, бяха венец на мъжа. Но в работата нещата тотално се сляха пред мен, докторът, сватбата, цялата комуна. Вече не бях на станцията, а бродех някъде другаде, където си мислех, че ще съм истински свободна. Не знам, дали ме подтикна желание към общуване, но отново посегнах към стария интернет. Пуснах там някои от произведенията си като Ава. В старите уеб пространства бяха радушно приети. Но в чатовете на онлайн пространствата, бях просто себе си. Така се запознах с името: „Смехотворен чародей“. В чатът всеки беше свободен да изказва каквото поиска, но имаше опцията на отделна беседа, в собствена виртуална стая, така се и запознах с това име. – Това бях аз! - Да, а тогава си нямах и представа кой е човекът насреща. Това е прекрасно и е едно от уникалните предимства на стария интернет, като забава, разбира се! Не можех да отделям много време за беседване, затова, като малки деца, се уговаряхме кога и в колко часа да се засечем. Намирах нещо интересно в новото общуване: че течеше гладко, непринудено и леко. Това ми даде да пожелая да искам да общувам с теб. Постепенно животът ми се изпъстри в работа и разговорите с теб. Имаше нещо

вълшебно, притегателно в думите ти. И аз не исках да развалям магията. В този период работех върху три проекта едновременно, реших да въплътя това впечатление в един от тях. Кодирах един алтернативен беседник, с твоите параметри на държане, артикулация и характерни черти, който да тече като анимация, докато общува с реципиента. Всъщност всички творби, които правех, бяха с дълбоко социално, философско и обществено значение, именно затова и Съюзът реши да работи с мен, като имаше, обаче, както и следва в една диктатура, винаги по един коректор на морала, не можех да пускам каквото си поискам. Въпреки това, помниш ли, Макс, тогава ти разкрих и ти пратих творбата си, като описах, че ти си прототипа зад виртуалния другар-анимация. – Познах те веднага! – Позна ме веднага, да. Каза, че стилът на работа на помня много на един нашумял автор, на име Ава. Потвърдих ти, че съм аз, при което за пръв път разговорът стана директен и пределно ясен. Ти ми сподели, че се занимаваш с писане, също с творчество. Аз не бях чувала за живи, действащи писатели, освен малцина останали, на възраст в някои от комуните. Не ме разбирай погрешно, и преди това вече ме беше грабнал, беседвайки, вече разбрах и от къде тази красота в езика и израза, истински, жив писател! Наистина привлече вниманието ми върху себе си.

Четиредесет и пети трактат

По това време аз самия бях в незавидно положение. Намирах се на кораб, просто живеех тук и вършех всякакви неща, за да ми дават малко храна и да имам право на подслон. Нямах точки да напусна кораба, а толкова ми се пътуваше! Не можех да взема решение какво да правя с проклетите точки! Истината беше, че за разлика от вас, аз нямах Придобити умения и квалификации. Не се занимавах с технологии, а се бях върнал към много стари неща и бях учил в единственото училище, превърнато и във висше, по стария модел. Беше част от една комуна на Земята, като комунарите искаха да запазят пряк спомен за миналото. Тогава ти споделих нещо, помниш ли, не исках да ти го споделям, не знаех как ще реагирам. – Да, спомням си, ти ми каза, че четеш! – Точно така. – Не бях срещала някой друг, който наистина да чете, и то книги! Заразказва ми за хубавата си къща на Земята с голяма библиотека, където би искал да видиш старините си, помниш ли? – Да, и не само! Започнах да ти разкривам най-дълбокото от душата си. Аз реално пишех текстове, но нямаше никъде където да се приложат. Тогава ти ми даде идея и аз започнах, някак неловко, да я упражнявам. Възползвах от програма за безтехнологични, която целеше да обучи съответните кандидатствали и да ги снабди с основна техника. Така започнах сам да се уча да пиша алгоритми. Беше изключително ново, изключително тежко за мен, но трябваше да се примиря. Но успях да дам каквото мога от себе си, така че, благодарение на теб, Авакума, създадох първите книги-игри с изкуствения интелект и ги пуснах за одобрение. Като за начало имаше интерес, още повече, че беше пуснато с твоя подкрепа, за което още тогава много ти благодарих, благодаря ти и сега. Стигна се до общ проект – книга игра, в което и ти самата да участваш. – Да! Тук въведох наново и нещо старо, за пръв път пред публика – абстрактно изкуство, ще призная, първата ни съвместна работа имаше много добър успех. Бях направила абстракциите сложни, с много символи, които се появяваха като декори или дори на места, допълващи текста. Ти създаде книги-съзнания, аз ти

помагах и с алгоритмите по тях, като съвременния читател вече влизаше в поднесеното му съзнание и дори можеше, в някои случаи, сам да участва в изграждането му. Тъй като писането, с цялото изкуство бяха замрели много бързо, не беше останало времето за подобни разработки. Но ето, че 20, дори 30 години по-късно, ние успявахме да ги осъществим. Изведнъж направихме пробив и вече бяхме двама творци един до друг, твърдо решени да възвърнат старата слава на изкуството. – И ни се получаваше отлично. – В това време аз почти напълно забравих д-р Зазо и животът на комуната. Бях почти изцяло с теб, във виртуалната стая и из работното поле, нарушавах ясно местните принципи, делях се като част от цялото общество и с нищо не допринасях за другите. В мен все повече напираше мисълта, че може би не ми е тук мястото, и каквото имаше вече го взела от тази станция, която, в определен период от живота ми, наистина ми подейства спасяващо. Но вече не беше така и наистина, аз исках вътрешно и бях открита към нови приключения и полета за изява.

Четиредесет и шести трактат

Истинската новина дойде, когато от Съюзът оповестиха, че ще създадат специален сектор: „Изкуство“. Бяха харесали и теб! – Така е, те решиха да създават документи и други формалност, вписани от писател, като отделни съзнания, както аз ги формулирах. Беше банална в повечето случаи работа, но необходима, за да възвърнем значението на изкуството. Така станах и първият пробил писател. Това всичко се натрупа в мен, не можех да не забележа, колкото много си пасвахме с теб, Авакума. – Аз също. Мисля, че това, което последва беше предвидимо. Ти ме шокира един ден – изпрати ми цял албум свои снимки, с което наруши анонимността. Аз също ти изпратих мои и за пръв път, се свързахме и в изкуствения интелект. Предстоеше ми нещо наистина ново, което не знам защо не бях ползвала до сега в живота си, не ми се беше налагало, нямаше кога и с кой, винаги ми се случваше на живо, но ние ползвахме най-развитите способности на изкуствения интелект, за да го направим, да се любим. – Да, беше страхотно чувство, почти като на истина. – Е, не беше като реалното, но вече ясно отправихме намеренията си един към друг. – Бях спечелил вече малко точки от правителството, вече можех да замина, където поискам. – И се радвам, че си комуникирахме през стария интернет, над него правителството така и не наложи контрол, остави го свободен, без да ни засича и следи. Именно от това имахме нужда в момента. Не общувахме прекалено в изкуствения интелект, за да не набиваме на очи. Продължавахме си във виртуалната стая. Започнахме да мислим заедно, където бихме се преместили. Толкова много въпроси стояха пред това начинание, но аз се впусках в него стремглаво, без да се колебая или оглеждам в страни. Знаех, че вече трябва да замина. Това място беше започнало да ми навява пустота, освен всичко друго. Често не можех да издържам на любезностите, които си разменяха хората, намирах във всичко една пресилена любов, някакво лицемерие, което ме отблъскваше все повече. Започнах да кроя жив план за бягство. Междувременно целия си план претворих в творба, нарочно, да не губя от време и усилия, но в изкуствената реалност, която създавах чрез тази конкретна творба, изкуственото съзнание трябваше да определи какъв ще бъде неговия избор. При което се разиграваха всякакви вероятни възможности. – Мога да кажа само едно, още преди

да се решиш на нещо подобно аз вече знаех. – Предполагам, ти винаги си бил блестящ психолог. -–А и нямах търпение да творим на живо, да започнем нови проекти. Толкова много неща си представях и мечтаех да правя с теб, Авакума. Беше успяла в едно, светът ми беше станал ти, почваше и завършваше с теб. – Макс, ако желаеш ми вярвай, но и ти се беше превърнал в живец за мен, който да ме измъкне от пуританския живот, в който обитавах вече повече от година. – И двамата се намерихме в точното и правилно един за друг време. Ти се появи, точно когато се бях отчаял с моите книги и писане, но ми вдъхна една нова перспектива, от която да мога реално да съставя адекватно за съвремието нещо.

Четиредесет и седми трактат

Планът беше готов, избрахме същевременно и кога точно: след седмица. Аз щях да избягам на една от сервизните капсули и да се прикача. Решихме сами да търсим нова станция, може би нещо по-близко до Земята. Открихме най-отворената и свободомислеща по това време комуна и решихме, както и мнозина други да прибегнем към нея. Там сякаш се беше събрал цветът на съвремието. Разбира се, си казахме, без очаквания, за да не останем разочаровани. Освен това бяхме единствените двама действащи, живи творци сред човечеството. И то официално, с правителствено одобрение. Въпреки че имаше отзвук след филма и дори курсовете, които тогава да давахме на желаещи да се докоснат до изкуството, въпреки цялата реклама, която спечелихме, ние нямахме нужната обществена легитимация. А сега, аз бях пробила, ние, Макс, бяхме пробили, така че бяхме част от официалната обществена доктрина. Аз продължавах веднъж месечно, да давам отчети какво всъщност е изкуството и как то е полезно за човека и ежемесечно се стремях да променя общественото схващане, бавно, стъпка по стъпка, но знаех, че ще успея. – Аз също бях почнал да давам подобни отчети, почти винаги ги правех с теб, за да се допълваме и да не се повтаряме, но наблягахме на истинските страни на съкровеното творчество. – Всичко това се отплати. Съществуването на сектор изкуство беше признак за нашата победа. Може би щяхме да доживеем да не сме единствени и пак да има мнозина, развиващи полето на изкуството. – За сега обаче продължавахме, както си беше, един до друг. – Напълно бях изоставила д-р Зазо. Кой знае какво си е мислил. Със сигурност е предусещал, че нещо ще се случи. Ежедневието минаваше просто така, той обикаляше около кораба, поздравяваше и се информираше за здравето на всеки, след което отиваше в болницата, попълваше документацията, приемаше, ако има някой случай. Но това беше ежедневното и нищо повече не се случваше. Пред стоеше едно съдбоносно решение, за което не съм сигурна как намерих сили изобщо. Грегъри вече беше пораснал над годинка. Гледах косите му, които ми напомнях за теб Леон, той беше прекрасно момченце. Сметнах, че постъпвам правилно по този начин, Грегъри нямаше място с мен, с майка без дом и покрив, да се мести от станция на станция, а тук имаше прекрасни условия за детето, да се развие по един добър,благонравен начин. Д-р Зазо, щеше да го научи на строг морал, на много неща, да му оставя детето, това беше, което реших. А и лекарят се беше привързал към него, люлееше го, играеше си с него, беше

любвеобилен, мил, грижовен, внимателен. За пръв път прецених, че съм завеяна и лекомислена и неспособна на големи отговорности, а с тези недостатъци, не се чувствах добре подготвена, да създам един нов човек. Не съжалявам за решението си, мисля, че така Грегъри, получи много неща, които с мен нямаше да получи. Погледнах го един последен път, багажът ми беше събран, взех куфара-съзнание и отидох да прихвана капсулата, която всеки момент трябваше да кацне.

VI Убийство (по декалога)
Четиредесет и осми трактат

- Между временно,Авакума, обратно на Земята, цялото това време бях прекарал в различни комуни, потопен в алкохолизъм, набавях си от този стар опиат и търсех нещо, без да съзнавам какво е то всъщност. Тогава се случи нещо съдбовно и за мен. В една комуна в Южна Америка се запознах с него. Бях твърде съсипан с влизането на брат ми в затвора, не можех да си представя нещо с някой различен. Но този адвокат, Андрю Хей, ми спаси живота. Няма да забравя как една вечер, както се разхождахме между къщите в комуната, носех неизменната бутилка и я надигнах към устата си. Тогава той я хвана и ми каза „Нямаш нужда от това". Свали бутилката, гледа ме продължително в очите преди да ме целуне. Той беше къдрокос, висок, като повечето хора – атлетичен. Това беше новата специфика на човечеството, че почти не се срещаха пълни хора. Какво го беше довело до тази комуна? – и той търсеше нещо, без да съзнава какво. Бяха минали близо две години. Той ме запита дали не съм готов да продължа. Знаеше историята ми, всичко му бях споделил. Тогава погледнах към големите му кафяви очи и изведнъж бях готов. И продължих. Заедно заминахме за родния му мегаград, който беше в Северна Америка. За да проходя след близо две години безсилие, беше необходимо време. Но Андрю ми даваше всичко, от което имах нужда. С толкова верен човек до себе си, аз реших и след такъв период без творчество, за пръв път разиграх нещо малко, но достатъчно, за да усетя отново тази тръпка да твориш, която ме прави винаги щастлив. Без много да драматизирам, просто дадох място на нов човек в живота си. Беше силно, не толкова, колкото с теб, Леон, но все пак бях намерил своя половинка, някой, с когото да се разбираме и обичаме. Тогава направих и първите стъпки обратно в изкуството. Потопих се обратно в нещата и с радост видях за създадения сектор по изкуство. Кандидатствах с проект, с който да бъда одобрен и така станах още действащ творец, макар и да избрах пред Съюза да запазя пълна анонимност. Спечелих проекта, започнах дейно работа по възстановяването на филмовото изкуство и за миг повече не се поколебах да правя нещо различно. Андрю пък се занимаваше с неговите правни неща. Между другото той се отказа от огромна полза, защото ми издейства постоянен контакт с брат ми в затвора, както и проучи въпроса дали не може да му се намали присъдата. Брат ми беше само с 17 години единствено, защото престъплението се е случило под емоционален афект и не е бил плод на чистия разум. Той беше изтеглен вече в по-леката част от затвора, макар и присъдата му да бе, строг тъмничен, но с намесата на Андрю, първо му облекчиха

режима на Леон, после почнаха и да му разрешават различни неща. Най-важното, да има отново връзка с мен. Казах ти за Андрю – И аз се зарадвах много, Тео! Боях се, че си твърде привързан към мен и може да не успееш да го преодолееш, но тази новина ми се стори твърде добра.

Четиредесет и девети трактат

За мен беше истинско благословение, че ми дадоха достъп до стария интернет. След преместването ми в по-леката част на затвора, нещата станаха рутинни. Ходих сутрин и вечер на процедури. Промиваха ми съзнанието. Нямаше какво да направя по въпроса. Но едно от нещата, която Андрю, дори и без да познавам, ми дари, беше позволение да творя и да се занимавам с изкуство. Чрез виртуална стая, започнахме да правим проекти заедно, Тео и то, с много голям замах. Нищо от когнитивните ми сили не бе нарушено, въпреки терапията, чието основно действие беше върху емоциите. Имах голямо щастие индикаторът за негативни емоции в чипа, никога да не светне, такива не изпитвах, терапията действаше, за което ми намалиха присъдата с две години. Освен филмите, които започнахме да правим, се решихме да работим и над озвучаването и да направим опити, от наученото от Авакума в полето на визуализациите. Разбра се, не ставаше, както с теб, Авакума, но се опитвахме все нещо да постигнем. Аз нямах право, но брат ми беше взет на работа към сектора за изкуство, с което ставаше третия сред човечеството. Помагах му за проектите, колкото просто да се занимавам с изкуство. Тогава, доста се поразрових и реших да създам проект към Съюза за създаване на творчески организации по затворите. Тук ми трябваше много време и усилия да определя и психологически, за което ми напомни Андрю, който като адвокат по човешките права, каквато беше неговата специалност, беше учил и се занимаваше с много психология. Разви трактат как изкуството повлиява положително на живота в затвора и може да се използва като психотерапия. Терапия чрез изкуство.. Това не звучеше лошо, нямаше подобна практика, но трябваше да се въведе. Входирахме заедно проектът ми и зачаках. Отговор дойде около пет месеца по-късно и изразяваше интерес и одобрение от страна на Съюза. Отпуснаха се първо квоти на участващи затворници, после и специализиран персонал от академията. Едно от нещата, които се учеха в академията като избираеми предмети беше изкуството като терапия. Именно за тази специалност изведнъж, както преди нямаше, се отвориха нови работни места по затворите. Правителството ми стори особена чест, като повери в моите ръце, разработката на цялата концепция, идея и изпълнение как точно, по какъв начин и с какви методи изкуството ще успее да помогне на затворниците. Така отделих следващата почти година в изготвяне на методология. Веднъж готов, премина отново през одобрение, и започнах поредицата от спечелени победи – ставах първия затворник, не само успешен предложил пред правителството, но и получил собствена легитимация за метод и структура, на базата на които ще се случва общественополезно дело и развива принципите на Съюза. Така получих нова работа в затвора, а именно непрестанно да изготвям нови игри и задачи, които да бъдат всеобхватни, с цел терапия, за всички затворници на Земята и в системата. Още в затвора, вече си бях

добил име, което щеше да ми помогне в последствие за следващи, значими за мен достижения.

Петдесети трактат

Междувременно с Тео получихме отново разрешение за водене на курсове. Бяхме на път да създадем нещо ново. Работехме повече от нормалното, защото щяхме да успеем с общи усилия. Така създадохме атлернативната академия. Всъщност те търсихме, Авакума, още тогава, за да се присъединиш, но ти отказа. Все пак тази академия днес вече сме я пренесли на кораба на изкуствата, развили сме я, но тогава беше още зародиш и ние любвеобилно тръгнахме да я развиваме, за да даде богат плод с времето си. Отначало, обаче нямаше много желаещи да учат при нас. Благодарение на Андрю, макар и алтернативна, бяхме лигитмно признати за съществуващи от Съюза. Разпространих това по затворите, така че освен като форма на терапия, затворниците имаха право да се запишат като един от многото варианти, които имаха за допълнително образование, и в академията. В начало, можете да си представяте, но голяма част от нашите ученици и по-късно действащи творци, бяха именно затворници. – Извън затвора беше по-трудно да се представи академията пред обикновените хора.Леон, при теб беше лесно, но повечето хора им липсваха алтернативни гледни точки и те гледаха единствено това, което поощрява съюзът. Не ти ли се стори странно, че изведнъж започна да подкрепя изкуството, сякаш правителствата са знаели, че ще дойде моментът то да се възвърне? Имаше нещо, което плашеше много Съюза, да загуби своите граждани. Напоследък беше започнала тенденция на сливането между човешките съзнания и изкуствените съзнания на машината. Получаваше се странно, хибридно съществуване, което обаче не беше напълно изгодно за Съюза, защото така губеше независимите си граждани, които предпочитаха живота в симбиоза с машина, вместо да бъдат напълно отдадени на гражданския си дълг. Именно това вплитане на съзнанието, правителствата искаха да избегнат и макар и вече то да се случваше, търсеха естествени начини да се справят с проблема. И видях в изкуството такова решение, свободния творец, който е сам автор, неговото съзнание, работи с други и така се получават творби на изкуството. – Ние също спомогнахме за разработването на тази концепция. Странно как сме работили непрестанно заедно, без контакт помежду си. – Защо да е странно, Авакума, ние с Тео също я имаме тази връзка, може би е вид квантова форма на свързване, родено след много силни интеракции помежду ни. – Със сигурност се нуждае от по-дълбоко изследване. – Правилно го каза, Леон. След такива интеракции винаги участвалите системи остават свързани. Това съм го отразил и в мои работи като наблюдение и смятам, че е наистина научно проявление, елементарен феномен от живота. – Благодаря, Макс, вече, знаем, всички сме работили, живот за това, и все пак оставахме трима действащи творци в човечеството, защото въпреки академията и успехите, които понякога се случваха, въпреки правителственото одобрение, щяха да минат още дълги години, преди да се наложим.

Петдесет и първи трактат

Когато създадохме академията, ние вложихме в нея собствен учебен план, характеристики на изучаваните профили и възможни импликации от изучаваното. Академията беше сертифицирана. Получавах ученици дори през виртуалната стая с Тео. На моменти имаше интерес, на моменти изобщо нямаше. Въпреки усилието и интереса, които някои проявяваха, щяха да минат години, преди да се появят първите завършили ученици, извън затвора. Иначе в затвора имаше вече десетки преминали обучение при нас. Радвам се, че отново обърнах всичките тези години на затворничество към това, което наистина обичам. И Андрю, и ти, Тео, безкрайно много ми помогнахте, за което съм изключително благодарен. Единственото, което загубих, беше всъщност свободата си, ясно го разбирах, защото, дори и навън, два чипа щяха да следят всяко мое действие, всяка емоция, която минава през мен. Затова започнах да изучавам активно себеконтрол посредством медитация и други методи, каквито счетох, че биха ми помогнали не само да съм на ясно със себе си, но и да мога да се владея, независимо от средата. Постигнах удивителни успехи, търпението ми стана безкрайно, бях твърде спокоен, дори и за терапията, която ми прилагаха. Ясно разграничавах свое от чуждо и се грижих да действам колкото се може по-независимо от средата. Волята ми набъбна, силата ми нарастна. Чувствах, че няма нещо, което да не съумея да направя. За каквото се залавях, то ставаше сполучливо, чрез вглъбена, методологична работа. Всеки нюанс нещо разпрръснато, неподредено, изчезна и остана в миналото. Чрез дълбока себеанализа, успях да се отървa от всичко, като връзка, дори и от спомена ми за теб, Авакума, което ми пречеше и ме замъгляваше да бъда мен самия. Така бях готов вече за много сериозни занимания и до голяма степен от там излезе детерминацията ми за мои действия, след като излязох. Благодарение на изключителния ми напредък с психологията, бях способен и да приложа познанията си в дидактически план, така че няколко пъти докато бях още в затвора, прекроявахме из основи цялата академия, педагогическият метод непрестанно се развиваше и се подобряваше, но за разлика от другите системи на образование, много внимавахме къде ще намесим и няма изкуствения интелект. Целта ни беше постигането на собствени, независими творци, затова и почти нямаше дисциплини, свързани с паралелното съзнание, цялото обучение протичаше в живо общение, с което се превръщахме в няколкото учебни заведения, ползващи подобен метод. Обмислянето, забавянето дори на моменти, всичко беше все пак, в полза на изкуството и целта ни беше да постигнем истинско качество, да напредваме все повече и повече, колкото и трудно и непосилно на моменти да изглеждаше. Истината беше, че за тези близо 15 години, нямахме нито един завършил ученик, но и броят на практикуващите изкуство си оставаше трима.

Петдесет и втори трактат

- Интересно ми е как се почувства когато излезе? – Как ли, Авакума? 15 години, строг тъмничен, не виждах нещо различно освен камерата, в която бях затворен. Освен сутрешните и вечерните разходки за терапия, следобед ни пускаха всички групово в една зала, където ни пускаха симулации, все едно сме навън. След това ни пращаха в тренировъчните центрове, където пак ни вкарваха в ролеви игри в различни ситуации. После пак работа с психолози, докато не стане време за вечерята. Трудно беше да изляза от това ежедневие. Как се почувствах навън? Преминах без каквито и да било усещания и просто се радвах, че вече ще мога и да преподавам в академията на живо. Направих още нещо, станах четвъртият признат творец към сектор изкуство. Бързо ме зачислиха, добре се справях на всички тестове в затвора, имах добро поведение, което ми увеличи шансовете да се върна обратно в обществото. Не просто исках да се върна, а и да успея. Заминах от Европа в Северна Америка при Тео и Андрю. Мога да го обобщя така: те ме поканиха, аз не исках особено, все пак заминах, но отношенията ни с брат ми вече бяха съвсем различни. Те бяха добра двойка, не исках да им се меся, а и се притеснявах Тео да не направи някое глупост, като ме види навън. Вече бяхме зрели мъже, пролича си. Не се върнахме към старата си връзка с Тео, нито веднъж не бяхме интимни, макар и да изгарях за секс, след 15 години без, все пак, не се докоснахме. Останахме си братя и много близки приятели. Като брат приех и Андрю. Заех се с други по-важни за мен, на този етап неща. Всъщност, вършех всичко скоростно, в движение. Малко след като ме пуснаха, след дълги разговори с Андрю и Тео, начeнах нещо, което беше преди немислимо, създадох своя собствена партия. Бях пълен с енергия и ентусиазъм, която исках да раздам в обществото, в което живеехме. И реших да направя това, посредством истинската ми специализация – тази на самобитния творец. Кръстих партията „Партия на независимите“. Премина през всички одобрение и процедури и след като стана официално действаща организация, не се поколебах да изразя дръзко манифеста си, всъщност това беше партия на изкуството, но без да се използва тази дума. Събрахме се все хора, някои реабилитирани затворници, други от комуните, които искаха да се зачислят като граждани, пришълци от открития Космос. Партията придоби съвсем разнороден характер. Именно на това ние искахме да акцентираме – в многообразието се ражда истината, защото всеки трябва да гледа и от друга гледна точка. Разработих дълга концепция за съзнанието, обвързах я с творчеството и заявих, че всяко творчество трябва да се поощрява и да има ясни позиции пред обществото. Може и да звучи като пълен провал, но събрахме съмишленици и симпатизанти, бавно почнахме да се разрастваме и продължихме така до самите избори. Аз бях номиниран, единствен, за депутат от партията. В подобни моменти времето сякаш изтръпва, прави собствени усилия, или твърде ускорени, или твърде забавени, когато все пак дойдоха и очакваните избори. Явих се. Без политическа подготовка, без каквото и да е име в тази насока, с много ясна и силна концепция, кратка и точно, да, така си го обяснявам, аз бях избран. И станах депутат.

Петдесет и трети трактат

- През тези 15 години и при мен изминаха много неща. С Макс все пак достигнахме до целта си, на кораба на най-свободомислещите и иновативни. Бяхме радостни, мога да кажа, че по това време и все още щастливи. И двамата имахме добре платена държавна работа. Новата станция ни допадна, беше добре разпределена, всеки получаваше свое собствено място, което и решихме да купим, с което станахме и пълноправни жители. Не мога да кажа, че това бяха най-свободните хора или иновативните. Не бих си представила по този начин тази тип комуна. Всъщност беше населена от различни популярни особи и звезди на деня, които непрестанно се величаеха, правеха си специални партита и използваха, че се намират в откриция Космос и реално няма ден и нощ, за да определят когато си поискат лягане и ставане. Всичко беше в постоянна какафония откъм режима. Това не ни смути да вършим каквато работа имахме и ние бяхме единствените с режим, които и спазваха времевото отношение, зададено от изкуствения интелект на Земята. Интересното беше в отношенията на обществото сред цялото човечество, че всички бяха като обсебени с изкуствения интелект, който произвеждаше хора с една гледна точка. Такива бяха и хората на станцията. Не мога никого да виня, такива са времената. Затова чрез изкуството се опитвахме непрестанно, както и в момента, да разчупим тази представа и да накараме хората да мислят извън своите шаблони. Именно от такива действащи, мислещи, реални граждани има нужда Съюза. Само така ще се направят съзнателни стъпки към наистина космическо човечество. Правителството работи активно в тази насока. Предполагам и твоята партия спечели тогава на изборите, заради това. Дълго време си мислехме, че сме единствените творци, регистрирани пред Съюза, после се оказа, че имало и трети, ала това не носеше облекчение. Трябваше да сме стотици, за да донесем така необходимата еволюция в мисленето, което да посее по своему стъпките, на вече зрели хора, които ще разпространят човечеството отвъд системата. През цялото това време, ние продължавахме да работим тихо и кротко за правителството, осъществявахме и собствени проекти, някои от които ставаха популярни, други не толкова. Всичко се градеше на ежедневните ни усилия, всичко беше в посока единствено на утвърждаването и възвръщането на изкуство, като неизменна част от живота. Една заветна цел, която взимаше цялата ни сила. Знаех, че сме прекалено малко, за да можем да направим нещо съществено, но не губих надежда. Винаги се повдигах от факта, че има сред цялото човечество единосъщни, мислещи сходно, които да преоткриват себе си и околното в собственото си творчество. Тези петнадесет години не бяха загубени за мен, защото ние утвърдихме своето дело, дадохме му ясни функции и координати за действие и развитие и знаехме, че всичко вече е така направено, че би могло да продължи и без нас. Въпреки това се надявахме и да станем част от двигателя на възвръщането на изкуство, в нещо, което ние нарекохме тогава „Новото изкуство“.

Петдесет и четвърти трактат

Когато се роди терминът „Новото изкуство“,Кристиан беше вече на пет. Да, той се роди на втората година от жителството ни на тази станция. Появи се в един интересен период, бях вече спряла да те чувствам по същия начин Макс, отново се будеше в мен

онова непостоянство, което ме запозна с теб. Но детето хармонизира нещата. Вече бяхме семейство и дружно отглеждахме нашето отроче. – То дойде в много правилен момент. Чувствах, че вдъхновението ми, сякаш силите за творчество се изчерпват. Синът ми ми даде нов тласък, ново усещане, даже разбиране. Аз дейно се промених покрай детето ни, в посока на здрава концентрация, защото вече беше с нас. Реших да работя колкото мога, за да му осигуря едно прекрасно бъдеще, каквото нито аз, нито ти сме имали. – Ти прекарваше прекалено време в работа, аз не смогвах на темпото ти за нови проекти. Въпреки това и аз не спирах да си работя, ала дойде времето да инвестираме повече внимание и в общия ни проект, детето. Тъй като се бях провалила първия път като майка, реших този да е успех. Свързах се с най-ловките психологически школи за възпитание, същевременно, още пет годишен го включихме в образователната система. Балансирах с всички методи и похвати, исках преди всичко да отгледам човек със здрав морал, който да е твърд и да отстоява своето право. Това бяха моите идеали, които споделих с теб, Макс и ти се съгласи, и докато работеше толкова много, аз се заех с отглеждането му. Държах Кристиан по-изолиран и не го пусках много да играе с останалите деца от станцията. С времето тя се беше превърнала във фамилна станция, най-вече на учени, които бяха истинските иноватори и свободно мислещи и бързо се беше освободила от старата си слава. Как се случи този преход? Може би ние бяхме пионерите към нормалността? Все пак реших, когато Кристиан навърши шест и да го пускам сред връстниците му. Така цялата станция стана игрална площадка за тях, във времето, в което не бяха заети с образователните процеси. Чувствах се радостна, всичко това беше толкова вдъхновяващо, да оформям реалността на собственото си дете. Все пак не се бърках прекалено, за да има то своя, собствена реалност. Поощрявах го в изкуството и още преди да постъпи за образование, вече го учех да рисува, Макс, когато имаше време го учеше да пише и чете. Музика течеше весело. Кристиан свиреше на пиано в образователната система. Нещата за определен период от време бяха не просто нормални, а вървяха по интересен за мен начин, с изключително точна хармония и явна конкретика. Никога не бях по-съсредоточена, по-нахъсана, по-целеустремена, от колкото през тези години. Постепенно завързвахме контакт и с новите семейства, които бяха спрямо нас, новодошли и разпространявахме сред тях идеята си изкуството и често ползвахме новия ни термин „Ново изкуство“.

Петдесет и пети трактат

В този период се случи нещо, с което искахме не само да привлечем внимание, но и да стресираме масовата публика. Започнахме да издаваме списание „Ново изкуство“, изпълнено със статии, очерци, дори разкази и есета, за това каква е съдбата на изкуството, как би се развило то. Беше изключително трудно не само да се печата, но и да се разпространява. От дълги години вече нямаше книги, беше изключително трудно да се снабдиш с нещо на хартиен носител, привилегия за това имаха единствено ценителите, като теб, Макс. Искахме да въведем отново този отдавна забравен предмет пред бита на хората, да ги стресираме и провокираме. С това нямаше голяма полза, тъй като вече малцина можеха да четат директен шрифт. Въпреки това го илюстрирах

богато и изпълних с кодове, които да съживят във виртуалните реалности писанията на Макс и мои собствени комикси, както и всяка една статия. Списанието се разпространяваше и между комуните и по кораби и на Земята – гледахме да стигнем навсякъде където имаше хора. И бих казала, успяхме, създадохме интерес, който не беше краткотраен, като към повечето нещо, които заливаха непрестанно изкуствения интелект. Създадохме си малка публика от верни читатели, които винаги ни поръчваха новите броеве, а печатането извършвахме в дома си, като конструирахме заедно с няколко семейства учени, специални машини за печатния процес. Да съчетаем виртуално с реално и то на хартиен носител, не беше никак леко. Справихме се с техническата част, тук, за пръв път се появиха кореспонденти, за наше учудване, единият даже беше от Земята и то от град, не от комуна. Освен него се появиха още двама редовно публикуващи от комуните. Всичко продължи, до като не се скарахме, Макс. Защо трябваше? – Ако мога, в своя защита ще кажа, че 13 години работих непрестанно, за да осигуря на теб и Кристиан по-добър живот. В един момент просто пожелах малко почивка. – И направи това? Изобщо не знаех, че на този кораб стават подобни неща! – А нима в миналото си ти не си ги правила? Не можа ли за това да проявиш и към мен разбиране? – Миналото си е за тогава, вече бях друг човек, Макс, не може това да ти е оправдание. Заболя ме, и то много! – Съжалявам, вече си простихме. Истината ще кажа сега, както и тогава не отрекох. На кораба ни се появи пътуваща оргия – това са секс групи, които пътуват от кораб на кораб. Вътрешно нещо надделя над мен, даже преди да изляза, погледнах към твоята стая, където ти рисуваше. Отидох. Не бях още мъж за изхвърляне, като ме видяха, жените ме награбиха. Съблякоха ме. Сглупих напълно, тъй като забравих, че те непрестанно снимат и отразяват всичко на живо. Не очаквах, че точно ти, Авакума, ще попаднеш на тези снимки. – И още как! Попаднах! В тази поза – ти, чисто гол, докато пенисът ти е в устата на една блондинка, обиколен от още две голи жени. Мислиш ли, че мога да простя нещо подобно, след като аз ти бях останала вярна през цялото това време и дори и не помислях за някой друг?! Макс, едно ще ти кажа – ти винаги си мислил само за себе си, и това, което мислиш, че правиш за другите, всъщност вършиш за себе си! Себелюбието ти е твърде голямо, затова и отне толкова време отново да се разбираме и да можем да работим заедно. Вече всичко е простено, но знай, тогава исках просто да те разкъсам, толкова предадена се чувствах.

Петдесет и шести трактат

Събрах нещата си така внезапно, както преди толкова години, на пуританския кораб, толкова бях решена. Казах ти вече, не се опитвай да ме спреш и съм благодарна, че уважи решението ми. Погледнах Кристиан, както ми се струваше, за последно, хванах първата капсула и отлетях. Няколко месеца се скитах от кораб на кораб, когато най-сетне се реших. Не си мислете, че не съм ви следяла на Земята и че не знаех, какво правите. Беше ми известна вашата алтернативна академия по изкуства, още повече, че преди време бях получила известие за още един творец към сектор изкуство. Подозирах, че това сте вие двамата, братя Монтгомъри. Когато видях новината, която обиколи цялото човечество, че Леон Монтгомъри е първият съден и лежал в затвор, който се е реабилитирал напълно и е станал депутат и то за толкова кратко време след края на присъдата си. Леон беше изведен навсякъде като пример колко отлично вече действа системата на Съюза с рецидивистите. Тогава бях на станция, близо до Луната,

съвсем близо до Земята. И го реших. Аз първа те потърсих, Леон! – Да, и то как ме потърси – на официалния ми канал за връзка с обществото, заедно с пратка. Дълбоко се учудих на кого би му хрумнало да прати нещо подобно. Помислих си да не е бомба или отрова от някой консерватор, който не харесва хора като мен да се интегрират. Дълго обмислях дали да го отворя, най-накрая се престраших и видях твоят скъп подарък – една скулптура, с послание, твоя холограма, която носеше дългото си обяснение към мен. Не бих излъгал, не го чух тогава, нещо вътре в мен трепна много силно и макар да усещах себеконтрола, в този случай не се овладях и сензорите за емоция засвяткаха, но за положителна емоция. Авакума, няма да ти кажа, колко дълго очаквах този миг. През целите 15 години затвор, свободата ми беше свързана с това, че ще мога да те издиря някъде из системата и ако не друго, то поне бих ти се усмихнал. Но ето, че ти ме издири. Не се побавих да взема адреса, от който беше изпратен, чудех се, маех се какво да пратя или напиша, накрая ти оставих просто, кратко и ясно съобщение: „Ела!“ – Леон, това беше най-милото, което ми се е случвало с години. Да дойда?! Как да не дойда?! Побързах да си събера нещата и с първата капсула от кораба се отправих към вече решената цел – Земята. Не бях стъпвала тук от 15 години. Ако кажа, че нещо се беше много променило, бих излъгала. Единствено телепортацията, беше нещо вече ежедневно, всичко останало вървеше нормално, така, както го бях оставила. Предстоеше да се усъвършенства телепортирането и на големи разстояние и да стане то реално и в Космоса. Много неща предстоеше да се случат. Най-вече, с теб, Леон, отново имахме шанса да работим и въздигнем това, което най-силно ни свързва и ни дава смисъл за живота – да творим. Така застанах до теб като депутат, за да създадем нови перспективи за изкуството и най-сетне да го видим отново като силна част от живота. Бях ти простила, Леон. Всичко! И с прошка и разкаяние аз заживях с теб, съгласих се, дори и като депутат да нямаше постоянен дом, а да се местеше от град в град за заседания, аз се местех с теб. Реших да споделя отново целия си живот само с теб. – Това беше моята благословия, Авакума! Можех да го оценя вече по един зрял начин, в пълен контрол над себе си.. Освен в работата си, бях пак благословен и в личните си дела.

VII Прелюбодейство (по Декалога)

Петдесет и седми трактат

Не беше толкова лесно влизането в политиката. Изискваше се определен психически профил и тестове, през които трябваше да мина. Издържах ги успешно. Толкова дълго време на медитация бяха изградили у мен самоконтрола, който беше задължителен в профила на политика, също както и хладнокръвието. С дълбоката работа над себе си успях да надмогна всичко това и да се превърна в една общественопредставителна фигура. Като първи затворник в политиката, освен породилия се шум, хората започнаха да се интересуват и какво е това изкуство, което беше мой отговор на въпросите с какво се занимавам. Това беше, разбира се, повърхностен интерес, колкото заради сензацията, но все пак с влизането ми в парламента, с мен влезе и изкуството. Какво се промени в мен вече като депутат? Нищо и всичко, след като ти дойде, Авакума. – Ще призная, че имаше нещо вълнуващо в новия ми живот с теб. Постоянно пътуване, имах нужда, 13 години бях заседнала в онази станция, без да мърдам никъде. Чувството да си в движение ме обгърна с ново вдъхновение и сили за работа. – И за мен беше напълно ново усещане, след близо 15 години в статично положение. А работата ми се

състоеше освен в активното изграждане на адекватни закони, предписания, иновации и в представителност пред обществото. Всеки депутат беше отворен за връзка с всеки в определени часове в определени канали на паралелното съзнание. Не само събирах препоръки и наставления от гражданите, но и обменяхме заедно идеи и размисли за подобряването на функционирането на държавата. Както вече отбелязахме, активният диалог с гражданите и живото гражданско мнение и становище движеха Съюза напред. А те бяха наистина активни. Обработвах всички питания и мнения, които извираха ежедневно, по няколко часа, след което най-сетне идваше заветното време да се потопя с теб, Авакума, в изкуство. Така се роди идеята между нас да прокарваме закони и идеи чрез собственото си творчество, като целяхме да синхронизираме две толкова различни начала. След малко повече за това. Междувременно, аз все още се водех на работа към сектора за изкуство, там също проектите не спираха и бяхме непрестанно заети. Въпреки това пуснахме отново в обръщение списание „Ново изкуство", този път аз участвах и като автор и като разпространител, появих се с него дори в парламента, което предизвика множество реакции, като някои ме обвиниха в ретроградност. След това написах дълга статия как миналото не бива да се унищожава, а напротив, то трябва да ни учи, ние трябва да взаимстваме от него, за да сме иновативни в настоящето. Статията беше и дигитализирана, за пръв път правителството позволи да имаме цял собствен канал в изкуственото съзнание, „Ново изкуство", по името на списанието, като чрез този канал се случваше и разпространението му. Вече имаше десетки, които прерастнаха в стотици любопитни абонати, получаващи хартийния носител на адрес, с което отново за пръв път след залеза на книгите, имаше печатно издание, при това с абонамент. За мнозина беше изключителна новост да получават нещо на адрес. Дали разбираха всъщност полемиките, които разглеждахме, не беше от особено значение, важното беше, че държейки хартиен носител в ръка, прокарваме нова гледна точка, една от целите на самото изкуство.

Петдесет и осми трактат

Политика чрез изкуство. Това стана моя идеология. Благодаря ти за великото хрумване, Авакума! Беше страхотна симбиоза между двамата и когато прокарахме първите идеи на всеослушание пред парламента, повдигнахме една огромна вълна от различни мнения. Всъщност това, което сторихме беше изцяло в унисон с моята нова идеология. А именно, представихме няколко граждански идеи под формата на изкуство – текст с картини, скулптури, анимация, музика, който отваря врата към паралелна реалност. До този момент идеите, проектите и законите, предлагани бяха изцяло на база на изкуствения интелект – не се изискваше нищо. Ние не само поднесохме гражданските идеи под формата на изкуство, но пренебрегнахме общия изкуствен интелект, за да родим наново, от трибуната живата дискусия и общуване. За пръв път това се случваше от повече от десетилетие, като с това и усложнихме работата на депутатите, защото станахме иноватори на т.н. съзнателни текстове. След нас, всичко, което се входираше от депутатите, трябваше задължително да носи собствено съзнание. Освен това поднасянето чрез формата на изкуството изключително много се хареса от доста колеги, макар че други просто се присмиваха и се чудеха защо са ни призраци от миналото. Изведнъж се случи още нещо. Мнозина от харесалите този подход, поискаха сами да си правят чрез изкуство проектите и някои се записаха в нашата академия. Междувременно стана факт и първият, успешно завършил академията, който стана и

петият, вписан в сектора за изкуство като творец. Само по време на първия ми мандат, броят на студентите се покачи на няколко стотин. Постепенно все повече завършваха, трябваше да наемем и нова сграда за академията, която беше първоначално в къща в Европа, но се преместихме в голяма и просторна постройка, равняваща се на пет-етажна сграда, цялата оформена като голям купол, вътре, разделен на най-различни пространства. За проекта беше нает специален архитект, който разреши всичко по проект, от което сградата имаше нужда, като самия изкуствен интелект на академията беше така проектиран, че да участва и в занятията на студентите. Групите бяха малки и компактни,тъй като не можехме само тримата да преподаваме, включихме и първия завършил като преподавател, Тим Мараб, който беше съумял да изгради собствен почерк в изкуството, имаше изключително дръзки идеи, които преливаха обилно в абстракции. Все пак вече четирима, въоръжени с изкуствен интелект, се справяхме отлично, въвеждахме много динамични педагогически алгоритми, и както предците ни, самите ние станахме новатори на образованието, въвеждайки не само алгоритмите за коректура, възпитание и усвоен материал, но и цялата динамика, с което всъщност алгоритмично решихме цялата ситуация на ученик срещу учител. като един интензивен и непрестанно преливащ процес, който не изключи абсолютно нищо. Освен това въведохме сходна динамика и в задължителните психологически профили на учениците, с които работихме като заготовки, но ние се постарахме да работим с всеки един студент не на базата на шаблони, а за всеки един изготвяхме нов динамичен алгоритъм, който изцяло се отделяше от психологическите шаблони.

Петдесет и девети трактат

Успехът с училището и иновациите там не ме главозамая. Продължих работата си като депутат и работата с Авакума. Четири години се минаха неусетно, а все още не бях успял да преведа мисията си до край. На последвалите избори, отново ме избраха и спечелих нов мандат. От както влязох в Парламента, едно нещо вече бях успял да осъществя – вкарах изкуството сред депутатите. Политиката стана изкуство. В началото на втория ми мандат се реши: всички закони, които правителството прокарва, всички поправки, цялата работа на държавния апарат, свързана със законотворчество да бъде изцяло обработвана във форма посредством изкуството. С влизането на това решение още повече кадри напъплиха да влизат в академията. За да разрешим проблемът с голямата численост, въведохме специални тестове. Това беше една от явните победи на изкуството в парламента. Освен това и броят на творците към сектор изкуство нарастваше, заедно с броя на успешно завършилите академията. – Смятам, че постигнахме огромно нещо за изкуството през тези осем години, докато се задържа като депутат. Леон, благодарна съм ти, че ми каза: „Ела!“ Ти даде нов, могъщ тласък в живота ми. Междувременно не само по законотворческите дела, правителството реши голяма част от формата на различни услуги да бъде представена чрез изкуство. Това значеше много работа за мен, а секторът изкуство започна да съблюдава всички нови полета, в които творчеството се беше решило като форма. Усещах и промяна вече у самите граждани. Те не се чудеха какво е това „изкуство“, но активно бяха започнали да се интересуват, да търсят примери в миналото и по тази начин да наслагват собственото си разбиране за изкуството. С една дума беше започнало да става популярно и то, благодарение на теб, Леон. – Това беше именно моят стремеж. И тъй като нямаше

някакви регулации или нещо от сорта, се залових за трудната задача по съставяне на „Единен закон за изкуството". – Още като видях тази твоя идея, започнах да работя над нея в свободното време, което ми оставяше. Исках това да се превърне в шедьовърът ни, да изразява всичко, което имаме като светоусещане и замисъл, същевременно и да е обърнато към цялото човечество. Работихме неуморно близо година, когато най-сетне всичко вече беше готово. – Когато го представих пред колегите в парламента, залата беше изведнъж притихнала. Всички лица бяха потопени в своята изкуствена реалност, за да бъдат срещнати от паралелната реалност на закона. Нищо не се промълви в течение на десет минути, колкото беше представянето. Всъщност ние с теб, Авакума, сблъскахме колегите с много сериозен прочит, свързан с множество, основополагащи неща в битието на човека, разрешени или разглеждани чрез изкуството, с което показахме и другата му страна, която не е единствено да развеселява масата, но показахме идейната, мислеща страна на творчеството, която провокира всеки. Проектозаконът за изкуството беше приет с абсолютно множество, което ме учуди, така ние, с теб, Авакума, станахме автори на първия закон за изкуството. Това беше изключително важна стъпка, за да стане то отново ежедневна част от живота на човечеството. Така по време на всекидневните ми аудиенции с граждани, аз също така дейно ги питах какво считат за изкуството, завързвахме разговори, спорове, но по този начин докосвах и го разпространявах сред все повече граждани, които да почнат да го осъзнават като една необходимост за битието.

Шестдесети трактат

- Леон, ти се превърна в моята гордост, толкова прекрасни неща, със замах направи за изкуството като цяло! Горда съм и искрено щастлива, че те познавам! – Това е малко, Авакума. Живея с ясното съзнание, че винаги може повече. С прокарване на Закона за изкуство се постигнаха няколко основни неща: първо, вече беше ясно дефинирано какво е изкуство, защо то е полезно и нужно на човечеството, второ постигна се и ясна регламентация в самия бранш от чисто икономическо естество. Правителството можеше да променя тарифите, по които следователно се облагаше цялото изкуство, както и възнаграждението за различните проекти, но вече имаше ясен, пространен закон, представен като сложна система със собствено съзнание и, както всеки закон, със собствена система за контрол в изкуствения интелект. Отраженията бяха множество, в следствие от закона. Всъщност това беше истинското възраждане на изкуството, което вече не беше ефимерен призрак от миналото, а действаща част в обществото. Тогава ние успяхме, Авакума, и това за което се борехме толкова години, стана факт. Но не можехме да си отдъхнем, още много работа предстоеше. В качеството си на депутат от трибуната на парламента проведох масови информационни кампании за изкуството, неговата същност и важност за ежедневието, както и някои от безкрайните му приложения. Това целеше и избягване на объркването от нововъведението с представянето на редица обществени услуги под формата на изкуство. Тео, ти стоеше някак встрани от цялата тази работа. Занимаваше се главно с академията, ти беше лицето зад нея и движеше нещата там. И те разбирам, избра тихия си, щастлив живот с Андрю, изпълняваше редовните проекти за правителството. Но тогава те помолих и ти благодаря, още веднъж, че се включи, да направим нещо съвместно. Избрахме нашата страст, кинематографията и с поредица от късометражни филми използвахме ефекта от сблъсъка с нещо напълно непознато, за да разясним

нововъведенията с изкуството, както и други неща по темата. Използвахме структурата на класическия филм, късометражен, изработихме общо четири и вкарахме няколко филма във формат реклама. Всичко това беше изключително ново за гражданите, за повечето непонятно, но все пак така ги изработихме, че да привличат вниманието. За пръв път от десетилетия се ползваше чисто кино, заснето аналогово, без изкуствен интелект, произведоха се филми без паралелно съзнание. Това беше нещо ново за обществото. Мненията бяха различни, въведохме обширни статистически проучвания, според които независимо дали се одобрява или не, изкуството има място в развитието на обществото. С последните изследвания вече можех да си отдъхна, най-сетне бяхме постигнали истински пробив. Изкуството не само беше станало популярно, но и разбираемо за масата хора, отново беше открито към широката публика – това беше именно втората основна цел, след като се установи отново изкуството, да се намери и публика.

Шестдесет и първи трактат

С въвеждането на изкуството обратно в ежедневието на хората, правителството откри, че е било грешка на предходните управления да се изгуби по такъв начин културата. Все повече хора се увличаха по идеята за собствено творчество. Една от първите догми, които бяха преодолени, е, че изкуствения интелект е достатъчен, за да твори. Вдъхновението, творческия порив, много сетивни и емоционални неща, които превръщат изкуството в интимен акт, са невъзможни с машина. Тук се изпълни и една от целите, крайно наложителни за няколко правителства, да се провокира мисъл у хората, за да започнат да разграничават собственото си от чуждото съзнание. Все по-голяма хора, които се докосваха до новото изкуство, разбираха и какви са ограниченията на изкуствения интелект. Той можеше да е безкраен в своята листа от задачи, но не можеше да съзидава, така, както естественото съзнание го прави. От тук потекоха множество асоциации. Хората, докосвайки се до изкуството, започваха да прекарват повече време в реалността, от колкото в паралелните светове. Постави се основен акцент върху технологията, която да се употребява с цел, а не да става самоцел. Развиха се дори нови дидактически вълни и течения, които настояваха в образованието сериозно да се въведат нови алгоритми, които да обясняват, че технологията служи, а не може да се превръщаш в слуга на технологията. Всъщност се получи един ефект на домино, в следствие на утвърждаването на изкуството, който аз наблюдавах от близо в последните ми две години като депутат, отразил се върху почти всички обществени сфери. Хората започваха да схващат, че смисълът на живота им не е в технологиите. И това вече се случваше при широк кръг от граждани. Именно масовостта, която се случи, благодарение на мерките на правителството, беше факторът, който повлия изкуството да се завърне в светоусещането на човечеството. Нещата се случиха много бързо за тези две години, толкова, че дори технологичния бум и революция в последните десетилетия, не беше достатъчно силен, за да се сравни с еволюцията, която настъпи цялостно в обществото. Хората пожелаха най-сетне да живеят не като затворени в кутийки, а да изпитват наслада от всяко едно дихание. По

желание на гражданите се случи нещо, което никой не очакваше толкова скоро. Вследствие на засиленото гражданско съзнание и позиция, правителството въведе регулации за ползването на изкуствен интелект, различни за деца, подрастващи и възрастни. За да е още по-отчетливо, се гласуваха и няколко закона по темата. Философските принципи на изкуството заляха като порой човечеството. Това, Авакума, беше нашата награда, да гледаме, как усилията ни са се превърнали в реалност и всичко се случва в много по-големи мащаби, отколкото някога сме си представяли. В следствие на настъпилата промяна в общия мироглед, правителството започна да приема, поправя и предлага закони във всяка една част на обществото. Работата беше наистина много, прекалено дълго човекът беше губил себе си в машината, но нещата изглеждаха добре. Всеки усети нововъведенията, които всъщност регулираха живота по старому, много преди появата на нашата висока технология и парареалност, в контекста на съвремието. Това, което мен удовлетвори от всичко най-много бе, че човекът отново стана творец.

Шестдесет и втори трактат

Нужна беше и съответната ответна реакция на самото изкуство. Всички ние се оказахме движещи фигури в едни многомащабни процеси. Пожелах да задвижа това, докато все още бях в качеството си на депутат. Какво беше то? С Авакума, гледахме да не те занимаваме много, Тео, колкото се може повече сами да свършим, ала все пак се наложи и твоето участие, разработихме едно ново социално движение. С отприщването на проблематиката на изкуството сред масовата част от гражданите, се породиха множество социални движения, явления, философски школи и обяснения. Това беше нормално, хората се групираха, някои заставаха срещу други, но всичко беше все пак регулирано като диалог от правителството, което се намесваше в гражданските прояви, по един, смея да кажа, доста деликатен начин. Сякаш самата диктатура беше омекнала, беше осъзнала, че е на път да загуби своето основно движещо – хората. Не мога да кажа, че бяхме спасители на човечеството, които го измъкнахме от оковите на технологията. С нашите действия ние просто провокирахме решение на въпроси, които отдавна измъчват хората и не може повече да се подминават. Човекът все още не беше изгубил основната си функция да съзнава. Това пролича в множеството дебати и дискусии, оформили се в най-различни обществени кръгове. Главният товар падаше на плещите ни, Авакума, за да приведем в ред и докрай това, което сме почнали. Така създадохме съюз „Ново изкуство“, който регистрирахме официално и получихме правителствената благословия към действие. За да бъде изцяло творческо сдружение, ние сложихме строг контрол за членове, състоящ се от мрежа от изпити. Допуснатите в съюза можеха да се ползват не само от новите ни алгоритми за изкуство, но и качествено, със съвместни диспути и обсъждания, имаха достъп до каналите за разпространение на изкуството както и други социални привилегии, отпуснати от правителството. Все още не беше гласувано, дали те ще се запазят, а и секторът изкуство беше достъпен за всеки. Превърнахме в начин за разпространение списание „Ново изкуство“, а срещите ни се организираха в академията. Междувременно бях особено доволен, защото паралелно приветствахме и стотния завършил я, а броят на регистрираните творци на държавна работа надхвърляше вече 20. Не всички искаха да се включат в съюза ни, все пак той се основаваше изцяло на личната воля и мнение. Не държахме и да склоняваме всички в участие. Съюзът за нас беше следваща стъпка в

собственото ни развитие, защото именно в неговите рамки щяхме да дискутираме и развиваме истинското ново изкуство, което да черпи вдъхновение от старото, но да не го повтаря. Ние не избегнахме повторенията, напротив, оплетохме ги, защото това беше първия етап от борбата ни за творчество. На втория, ние вече изпълнили предходното, можехме да се концентрираме над собствените нововъведения, авторски във всяка една сфера на изкуството. Така щяха да се оформят и личности и колективи, които да застанат в историята, не само като утвърдители, но и като пионери в една нова форма на изкуството. След като то, било и в старата си форма, беше популяризирано, ние се чувствахме достатъчно олекотени, за да се захванем за истинска работа.

Шестдесет и трети трактат

Успехът на съюза да генерира ново изкуство се състоеше не само в подробно разбиране на съвремието, но и с нуждите на всеки един човек. За целта ние написахме нещо манифест, съставихме устав и правилник. Към нас присъедини и Тим Мараб, заедно с още няколко стотин граждани, които не бяха в сферата на изкуството, но дейно се интересуваха и искаха да участват в неговото развитие. Съюзът нека вметна, беше отворен за всеки. С привлечения интерес, ние решихме, макар и да бяхме само четирима творци, да пристъпим към едно решаващо действие, във вихъра около новата ни дейност се роди идеята за обща изложба, с която да отпразнуваме създаването на Съюза. Дори времето се беше променило, под въздействието на машините. Излъчвахме на живо подготовката за изложбата, с което целяхме да покажем как красивите неща и като цяло истинските неща се случват с времето, а не както мнозинството беше свикнало: бързо решение на всичко с паралелния интелект. Подготовката ни отне около шест месеца. И тук срещнахме подкрепа от правителството – позволи ни да ползваме едно огромно, държавно хале, което временно щеше да се преустрои в изложбена зала. Стотиците членове на съюза, които се присъединиха в това време, както, разбира се и други заинтересувани, щяха да изпълнят голямото пространство. Затова се трудихме здраво, искахме отново да дадем всичко, което можем както със Закона за изкуството. Измислихме иновативни подходи и решения за декорацията. За да можеше изживяването да е пълно, потърсихме помощ от истински учени, инженери и техници, които можеха да изработят специални за събитието уреди. Един подобен се превърна в истински фурор и влезе след това и в масово производство, т.н. „изчезвател“, който, както гласи и името му, караше предметите просто да изчезват, без да ги прави невидими. С това устройство и с принтера се реши един динамичен декор, който изчезва и се възпроизвежда с движението на тълпата. Освен иновативния декор, поставихме множество картини, скулптури, дори изрезки със стихове и малко проза, отново, авторско дело, както и множество визуализации и холограми, които се допълниха в един спектакъл, който за пръв път проведохме почти изцяло без изкуствен интелект. Така целяхме да докажем, че решението може да се случи независимо от машината, положихме нов критерии за иновация, находчивост и изобретателност, който лежи в човека. Изобщо с тази изложба искахме да предизвикаме схващането за „модерност“, далеч преди хората да се замислят за това. Искахме човекът да порасне до там, че да разбере, че технологията не е новата мода,

напротив, с всички усилия човечеството трябваше да си възвърне загубената свобода на съзнанието. В този контекст, държавата почна да става изключително предпазлива, защото много от нещата, които бе оплела с изкуствения интелект, бяха всъщност противоконституционни и вече събудените граждани можеха лесно да ги забележат. Затова правителството започна мащабни реформи, най-мащабните от създаването на Съюза и аз бях доволен и това да преживея до края на своя мандат. А изложбата, тя мина превъзходно, всички останаха впечатлени и си отидоха, доволни, нахранени с много въпроси за размисъл.

Шестдесет и четвърти тракат

Осемте години с теб, Авакума, минаха неочаквано бързо, а толкова много успяхме да свършим. Бяхме свидетели на истинска промяна в цялото общество. И се радвам, че успяхме да задвижим тези проблеми и да дарим решение за изкуството. – Леон, за мен всичко това беше истинска наслада. – За нашата история, ще вметна нещо, което не засегнах, тъй като отразяваме всички моменти, включително и интимните. С Авакума бяхме интимни през цялото време, което още повече пълнеше сърцето ми с щастие. С Тео поддържахме непрестанно контакт, но вече бях усетил много голяма умора, така че с края на последния ми мандат, реших просто да си почина. Наех пристройка на една тихоокеански остров, взех си капсула и заминах натам. Поканих те с мен, но ти… - Леон, разбери ме, и аз имах нужда от почивка, но друго нещо, по-важно, нещо извън мен, аз трябваше да свърша първо. Това нещо беше да вляза отново във връзка със сина ми, Грегъри. Издирих координатите на станцията на пуританите, която все още съществуваше, макар и да бяха минали 20 години. Моето момче беше свързано с изкуствения интелект и лесно се свързах с него. Когато го видях, не можах да сдържа сълзите си – той вече беше пораснал, млад мъж, а аз го бях оставила като бебе. Имаше косата и скулите на баща си, носеше моите очи и устни, висок беше и здрав, явно му даваха и тежка физическа работа на станцията, което често се случваше като възпитателна норма. Грегъри, разбира се, в началото не знаеше коя съм, нито защо плача така пред него. Поговорихме си. Исках да знам всичко за това, как е протекъл живота му без мен. Оказа се, че рядко, твърде рядко говори с някой извън станцията, така че ми сподели всичко, което го попитвах. Баща му, който считаше за баща, разбира се, д-р Зазо, се беше отнесъл с крайна сериозност към отглеждането и възпитанието на момчето. Още преди да влезе в образователната система, той вече можел да чете и пише, свиреше на цигулка, този инструмент му бяха избрали и навърши пълнолетие с висок резултат от нужните тестове. Сега баща му го зачислил да учи от разстояние медицина, с което той се справяше добре, макар и да не му беше любима тематика. „Д-р Грегъри“, представих си аз, като своя прадядо. Само че в съвремието нямаше място за тесните специалисти от миналото, напротив, всеки беше принуден да е мултиспециалист в различни области. Бяха се появили множество интердисциплинарни професии, които се умножиха след новите обществени реформи на правителството, така че не беше останал нито един човек, който да не разбира професионално поне от три неща. Дълго говорих с моя Грегъри. Той, разбира се, поиска разяснение, защо съм го потърсила и какво целя с всичките тези въпроси. Тогава не издържах и му признах, че съм родната му майка. Последва тишина и от двете страни. Грегъри стоеше като вцепенен. Разказа ми, че знае от баща си, как майка му ги е напуснала, когато бил бебе. Повече нищо не беше чул или видял от нея. И изведнъж тя се появява. Беше толкова

чудно за мен изживяване. Със сълзи на очите му поисках прошка. Тогава ясно забелязах, че съм била права да го оставя в подобна среда, възпитала у него много здрав морал и ценности, изключителен маниер, строгост и яснота. Всичко беше изпълнено.

Шестдесет и пети трактат

Започнах да се чувам всеки ден с Грегъри. Така минаха няколко седмици, когато му предложих нещо много смело: да дойде при мен, на Земята. Той се колебаеше в началото. Всъщност ме прие много топло, макар и аз да бях виновната, че няма майка. Личеше си, че е копнял за мен с години. И най-сетне се случваше тази щастлива среща. Имах толкова да му споделя. Той прие с жив интерес не само цялата концепция, която бяхме развили зад изкуството, с всички, произтичащи от нея последици, но и самото изкуство. Видях го в очите му. Искаше го. Беше роден творец, като баща си и майка си. Започнах да му говоря за Земята, за широкия свят, който беше непознат за Грегъри в изолираната пуританска колония. Показвах му и изкуството, с което се занимавам. Заговорих му и за биологичния му баща, с когото се бях събрала и отново живеехме заедно. Щом чу за баща си, истинският си баща, а не д-р Зазо, когото беше считал за свой биологичен родител, самият Грегъри пожела да го види, да се докоснат, да се усетят. За да обясня къде е той сега, ми се наложи да му разкажа цялата история за баща му и наскоро приключилото депутатстване. Това много впечатли моето момче и близо месец, след като се бях свързала с него, той вече беше готов да потегли. Сподели ми, че е казал всичко на д-р Зазо, който го помилвал по главата и с насълзени очи му казал: „Иди да посрещнеш съдбата си“. Лекарят му помогнал да си събере багажа и го изпратил на един преминаващ кораб,право към Земята. Милото ми момче, за пръв път в космическо пътуване! За пръв път на Земята! Той имаше просто една чанта, когато го видях. Беше кацнал в Европа, аз бързах да го посрещна. Приютих го в обятията си със сълзи на очите – майка и син, най-после се срещаха. Още тогава той ми сподели, че не изпитвал лоши чувства заради миналото, но сега, като дете с родителя си, смятан за загубен, той е просто щастлив да има тази рядка възможност да бъде в компанията на родителите си. Междувременно почивката на Леон беше тъкмо преминала. Аз го чаках вкъщи, в нашата обща тристайна градска къща, която закупихме с общи средства, все пак печелихме и двамата по доста точки и имахме много спестени. Грегъри се изправи цял, изпънат като пружина, щом Леон влезе и целия сякаш се разтрепера. Ти поздрави нашия син, но не знаеше изобщо кой е той. Истината е, че и на теб не ти бях казала, защо ли? Не заради упреците, а за да не те разсейвам при всички превъзходни дела, които ти стори за изкуството. При вашата първа среща, между син и баща, разкрих истината и пред теб. – Аз бях като поразен. Изобщо не си представях, че може да имам деца. И ето, сега, пред мен стоеше синът ми – моя плът и кръв! Изпитвах много смесени чувства, хапех устните си, не можех да си намеря място и непрестанно разсъждавах. И с това ли ме беше дарила, Авакума, освен с идеи и вдъхновение, и с дете?! Бях поразен,но чиповете ми индикираха единствено щастливи емоции. След първичния шок аз просто се завтекох и прегърнах сина си. „Добре дошъл!“. Така заживяхме и тримата. Решихме да изучим Грегъри в нашата академия, като той продължаваше да учи дистанционно и медицина, да му вдъхнем любов към изкуството и да отключим

истинските творчески пориви в него. Така заживяхме тримата, като едно семейство, което след повече от 20 години се събира отново.

VIII Кражба (по Декалога)

Шестдесет и шести трактат

- Не мисля, че беше безразлично на кой континент точно се намираме по Земята. Вярно, с наличието вече на планетарната телепортация, разстоянията изчезваха. Но имаше нещо като корен, който не можеше да се загърби. Аз живеех сякаш съм едно хвърковата дърво, но с времето, с толкова много странствания, разбрах, че все пак имам нужда и от устойчивост и уседналост. Това беше и причина да вземем къщата в този мегаград на Европа – тук бяха моите корени, тук бяха живели моите родители, а и имах роднини, както и на Леон. Не знам защо така се бяхме отчуждили от всичко останало, освен от нас самите, ала започнах да проявявам жили усилия на интегриране обратно в това, в което беше именно моята родна фамилия: Авакума Мадамова. Сякаш късно, но поне все пак реално, осъзнах нуждата от стабилност, за да мога да се възвръщам към мен самата. Сблъсъкът със сина ми, вече пораснал, ми оказа поразително силно въздействие. Водех живота си до тогава по-скоро лековато, без да задълбочавам в сериозни теми, освен с възпитанието и отглеждане на Кристиан, второто ми дете. Но изведнъж, от само себе си, аз станах вглъбена, потърсих уюта на предците, всеки, носел собствената си борба, всичко изпълнено с толкова изживявания, надежди и копнежи. Да, почувствах нуждата от истинска дълбочина, истинска уседналост. Оглеждах се и виждах същото у теб, Леон. Бяхме успели във всичко и бяхме постигнали целите, които гонихме. Но всичко това оказа влияние над теб, ти се състари, свърши сам, работата на десетки, стотици, на хиляди. И не само това – ти остана верен на себе си, Леон, не се поклати в нищо и аз съжалих, че те бях подценила на времето. Можеше нищо от това, което се случи, изобщо да не се беше случвало. Обвинявах се в този момент, че не бях видяла истинския човек в теб, а се бях подлъгала по някакви външни прояви. Важното беше все пак, че въпреки всичко ние бяхме заедно, вече като едно семейство. Най-сетне се почувствах изпълнена, от всичко, Леон, защото мечтите се сбъдваха. Почувствах се истински щастлива, както не бях била никога до сега, дори с Макс не усещах подобно щастие. Само ти ме даряваш с него, Леон! – Ти също, Авакума, мисля, че е прекрасно. И аз изживях пълноценно миговете на един щастлив семеен живот. Опитвах се да прекарвам колко мога повече време със сина ни. Помагах му за академията и го учех на каквото мога. – Двамата го учехме, аз също дейно участвах във възпитанието му на творец. А той попиваше учудващо лесно и бързо, така лесно напредваше, че бяхме принудени да му дадем образованието в съкратения срок от една година. Междувременно той не спираше и с медицината, която не го влечеше наистина, но ни сподели, че това е неговата благодарност към д-р Зазо, който го е отгледал. Помагахме на Грегъри за каквото и както можем и гледахме да се насладим колкото се може по-дълго на изпуснатите мигове да сме заедно. Така започнахме с първите съвместни творчески прояви. Грегъри усвояваше кинематографията, писането, но истинската му фурия бяха пърформансите, визуализациите, рисуването и скулптурата. Около тези похвати той се затвърди и работеше усилено, за да се усъвършенства, като му помагах, давайки му различни дидактически задачи.

Шестдесет и седми трактат

Минаха почти две години, от както се събрахме като семейство. Така живеехме заедно, доволни. Грегъри успя да завърши и медицинското образование в това време, но беше истински отдаден на изкуството. Трimата заедно започнахме да произвеждаме много общи проекти. А целта вече не бе учебна. Ние търсихме непрестанно нова форма на израз. Изобретателността, с която Грегъри подхождаше, ни водеше до мисълта, че ще имаме едно прекрасно продължение в изкуството. Той смесваше всякакви похвати без да се грижи дали е правилно или не. Интересуваше го единствено крайния резултат. Обхващаше произведенията си от различни гледни точки и търсеше най-точен и ясен израз, без излишни елементи. Затова и не беше особен фен на символизма и абстракцията, но му предадох широка основа и в това поле. С времето Грегъри се научи да ги съчетава с натуралистичното по едно особено впечатляващ и ефектен начин. Истинските му усилия бяха насочени обаче в друга насока – той искаше звукът да се превърна в цвят. Още толкова млад, започна да разработва схеми и различни скали, които транспонираха звук в цвят. Така дойде ред и на първата му, напълно самостоятелна работа: една скулптура на делфин върху абстрактно море, която поглъщаше подадените й звуци и ги връщаше като цвят. Скалите и методите на транспониране, Грегъри усъвършенства в последствие, така че когато се качихме на кораба на изкуствата, той вече беше разработил цялостна методология, която започна да се ползва като технология широко в обществото. Гордеехме се с нашия син, че вече толкова млад, а върши неща със замах. По това време една вечер, ни гостуваха роднини, мои втори братовчеди с дъщеря си, потомци на Матиас, брат на баба ми. Девойката беше още млада, на години, колкото Грегъри може би, но и тя се занимаваше живо с изкуство, макар и да не беше минавала през никакви академии. Беше един самороден талант. Те си говореха, отделени от нас по-старите. Но с опитното око на майка вече го бях уловила. По-малко от два месеца по-късно, те влязоха двамата при мен, докато завършвах един проект. Бяха се хванали за ръце. Още онази вечер на запознанство, аз долових искрите помежду им. Поискаха от мен благословия, за да се венчаят. Възпитанието на пуританите си беше дало своята тежест, без брак, за Грегъри беше немислимо да прави каквото и да било. Придружих ги до теб, Леон. – Да, те поискаха и моята благословия, която аз дадох охотно. После, историята си продължава. Венчаха се в много тесен кръг от техни приятели, скромна церемония, без тържества след нея. Виждах в искрящите им очи колко са щастливи един с друг и ми напомниха на мен и теб, Авакума. Грегъри с Едит, както се казваше новата му съпруга, решиха да живеят отделно, и макар да не бе особено общественоприето, се изнесоха на квартира. Междувременно Грегъри вече имаше сигурна прехрана, тъй като беше зачислен като творец към сектор изкуство. Нямаше как Едит да не се повлияе от огромната му творческа сила и способност, но постепенно, с времето, тя също разкри своя самобитен талант и двамата станаха освен съпрузи и неразделна творческа двойка.

Шестдесет и осми трактат

- В този период нашите усилия за изкуството се оказаха също благодатни. Вече не работихме така настървено, със самото ми улягане, улегна и творчеството ми. Същото се случи и при теб, Леон. Творбите ни вече бяха зрели и много наситени с дълбочина. С това се удължи и срокът за изпълнение. Не бих казала, че бяхме изморени, даже обратното, просто искахме максимално доволство от това, което вършим и за да го постигнем, знаехме, да действаме бавно. Оставихме Грегъри и Едит да се включват по-активно с дързновението на младостта. Те също станаха част от движение „Ново изкуство". Междувременно след толкова време, Тео ни е беше дошъл на гости. Зарадва се на непознатия си племенник и неговата съпруга. Всъщност той дойде и по работа. Аз споделях с теб мнението, че трябва да го оставим да изживее щастието си напълно с Андрю, но Тео, ти беше станал отчужден от нас, дори изкуството не те приближаваше. Беше си вече сам, сякаш на отделна планета и не искаше да знаеш друго. Тогава ти най-сетне си призна – Андрю беше болен и то сериозно, нещо вътре в него го убиваше. – Така е, Авакума, моят спътник всъщност умираше, той не искаше да приеме каквото и да било лечение и настояваше да си отиде по естествен, биологичен начин. На мен това само ми късаше сърцето. Исках да го принудя да се лекува. Но наистина го обичах, и приех неговото решение, макар и трудно, със смирение. – Когато ни го каза това, започнахме и повече да те разбираме. Тогава се реши да се даде началото на един таен между двамата братя проект. Бяха работили в мълчание близо две години над него. Тео искаше всичко да е готово и Андрю да го види с очите си, преди да умре. Всъщност ставаше дума за музей. Един архитект, който междувременно влезе в съюза и даже в момента живее с нас, на кораба, намери съвременно решение за постройката. Това беше първият музей от десетилетия, а с него вие, двамата братя, направихте много сериозен пробив не само в изкуството, но и в културата, като цяло. В знак на уважение към Андрю, който му беше помогнал безкрайно много, поставиха специален дял в музея, посветен на правните науки, както и история на законите и законодателната власт. Целият музей представляваше един синтез между времето, покриващи отрязък от последните сто години във всичките форми на културата, плюс правото, което беше вместено в контекст, като вид социална култура. Дори и в началото да нямаше много посещаемост, осъщественият вече проект, показваше че правителството, както и всяко следващо, наистина е оценило културния живот и ще се грижи винаги той да бъде наличен. Понятията се меняха бързо в общия разум. Думата „изкуство" вече не бе архаичен призрак на миналото, използваше се широко и беше осветена и отново съживена с разбирането на всеки един. След като музеят вече беше готов, Тео отново дойде, този път с Андрю, който изглеждаше много блед, но все още се държеше изправен и ходеше спокойно. Обиколиха музея, доставиха си взаимно удоволствие и пак се върнах в своя дом в Северна Америка. Два месеца по-късно и Андрю се спомина, Тео беше много разстроен, но доволен, че е успял да му покаже музея, действащ и приживе.

Шестдесет и девети трактат

Минаваше времето вече и някак по-различно, колкото повече остарявахме. С големите промени, докато Леон беше още депутат, и които продължиха и при следващия кабинет, наблюдавахме как обществото също из основи промени не само своята нагласа, но и целия си мироглед. Продължаваха все така да се появяват нови движения,

нови школи, всички се опитваха да осмислят човечеството в новия му контекст. Но наистина само времето можеше да покаже какво всъщност предстои да се случи. Всъщност ние вече знаехме. Толкова много се разиграваше бъдещето, че вече сякаш нямаше неотиграни положения. Човекът винаги имаше някаква нужда да обвърже съзнанието си с нещо. И както предположихме, както се откопчваше от технологията, човечеството се вкопчи в морала, само че не традиционния, както го разбираха пуританите, а новият морал на съюза. Нямаше нищо изненадващо, така видяхме нови възможности в етиката, която бяхме почнали да развиваме в изкуството си. Дали от възрастта, дали поради старият ми идеал по здрав морал, който търсех в мъжете, Леон, с теб започнахме да развиваме серия от творби, която изразяваш един наглед за нов вид етика, която да се напасне на обществените промени и да бъде достатъчно устойчива да оцелее в бъдещето. Не ни отне много да го изготвим. Мислехме много сходно, а и бяхме стигнали вече една зрялост, в която само трябваше да излеем впечатленията си от живота и да ги облечем в концепции, символи, да им дадем структура и поставим в схеми. Така на базата на следващите ни творби, ние положихме още едно начало, нарекохме го „динамична етика“. Тя веднага се спогоди с новия морал и бързо навлезе в общественото мнение, като стана един вид шаблон, чийто алгоритъм влезе като шаблон при различни функции на изкуствения интелект. Но това не беше единственото пионерство, с което се бяхме захванали. Изкуството вървеше с небивал устрем и плам. Мащабните ни проекти, като академията цъфтяха, вече няколко стотин я бяха завършили, обучаваха се около 1000. Списанието „Ново изкуство“ пък стигаше до няколко хиляди абоната. Следващата амбициозна новост, към която ти Леон, ме предизвика, щеше и да е една от най-грандиозните ни работи. Всъщност в началото ти тръгна сам да работиш по този проект, без нищо да ми кажеш. Една вечер се върна в приповдигнато настроение, показа ми бележката, по която се виждаха само точки и през смях започна да ми разказваш. Всъщност това беше финансирането, с доволство ми сподели, което сам беше успял да спечелиш от различни частни инвеститори, не се беше отказал, докато не събереш необходимия брой точки за… Когато разбрах за какво всъщност, останах наистина без дъх. Струваше ми се невероятно. Всичко вървеше толкова плавно, а сега и това… Отне ми малко време да се събера от силното вълнение, отново погледнах към листчето, което беше оставил на масата и няма да забравя думите ти тогава: „Вече имаме собствен кораб“, които отекваха в съзнанието дълго след това. Ти, Леон, стана мозъкът зад това, в момента да сме всички тук! Междувременно, незаменимите ти способности успяха да уредят нещо важно с правителството, което влезе дори като допълнение към твоя Закон за изкуството, а именно, че всяко едно правителство се задължава да субсидира изкуството и различните проекти, които имат широко обществен характер. С това ти осигури още нещо, Леон – ти осигури нашата прехрана за в бъдеще, без да се налага повече да работим на държавна работа.

Седемдесети трактат

Аз все още не разбирах напълно някои от последвалите събития, все още ми е трудно. Може би ти трябва да се намесиш, Макс, за да стане по-ясно. – Сега ще си излея душата, Авакума, както никога до сега. Когато ме напусна и ме остави сам с Кристиан, аз дълго време не можех да си намеря място. Не работех, нищо друго не правех, освен да се окайвам. Ти винаги си била права във всяко едно отношение, както и в това, че бях слаб творец. Без теб се оказах безсилен, не ми идваха идеи, нищо не можех да завърша както трябва. Ти ми даваше всичко, симбиозата, която бяхме постигнали беше най-

върховното достижение в живота ми. Изведнъж, останах без нищо. Започнаха да се нагнетяват много негативни емоции в мен. Не бях мъдър, да ги отсея своевременно, те започнаха да се трупат, да ме ядат от вътре. Тогава те открих чрез изкуствения интелект. Използвах един учен от станцията, който ми осигури, напълно нелегално, разбира се, възможността да те следя и шпионирам. Така попаднах и на депутата, на теб, Леон, тогава не подозирах кой си в същност, разбрах че живееш с него. Следях ви идните осем години. Всичко виждах – просперираща академия, нашето списание, което вече издаваше с Леон, вашата съвместна работа. А когато започнаха грандиозните ви успехи, аз просто не можех да си намеря място. Това всичко можеше да се случи с мен, аз можеше да съм на мястото на депутата и да жъна успехи. Вътрешно се разяждах от злоба и ревност. Не можех да остана безразличен на замаха, с който вие променяхте цялата обществена реалност. Това засегна и мен. За пръв път можех да напиша книга и тя да се разпространи като творчество. Но нищо не написах. Ще си призная, пред всички, направих кражба. Беше си забравила, Авакума, една тетрадка, пълна с проза и стихове. Публикувах я безпардонно и започнах да я разпространявам като своя. Трудът предизвика интерес сред познавачите от комуните, пръснати навсякъде, но аз не можех да го правя като вас, за мен беше непонятно как да стигна до масова публика.Всичко, което вършех, ми носеше горест, тъга, безизходица. Наблюдавах ви през целия мандат на депутата и след това. Приличах на вълк в клетка. Добре, че бях работил 13 години без спирка и имах достатъчно спестявания да изхраня и образовам Кристиян. Момчето ни беше прекрасно, толкова възприемчиво и умно като майка си, която аз така глупаво си позволих да изгубя. Цялата ни среда беше от учени, което повлия и нашия син. След пълнолетие, пожела да учи физика, математика и инжерство паралелно и успя да завърши и трите. Всички мои следващи действия, всяко от което се оказа грешка, беше продиктувано не само от ревност, не само от завист, а най-вече от огромен вътрешен гняв към самия мен, за да стигна до там, дори да посегна на Кристиян, както впоследствие се случи. В такива емоционални състояния, потърсих новото, някаква ниша, в която да преуспея, исках дълбоко в себе си да приличам на вас двамата, да бъда и аз пионер и новатор. Може би бях в литературата, ако се стегна и сега мога да напиша нещо добро, ала аз исках да правя ново изкуство, каквото и вие. Тогава гневът и злобата ме затвориха да погледна и другите гледни точки, и през тяхната призма аз започнах да действам.

Седемдесет и първи трактат

Нямах друг избор освен да действам. Тъй като след заминаването ти от мен, не очаквах помощ от никой се заех напълно сам да организирам това, което нарекох „Алтернативен съюз“. Разбира се построих и концепция около него, заредих действията си със смисъл, който беше ясен – реставрация на историческото. Вие се борехте за новото изкуство, аз смятах, че е нужно поне известно време да се върнем към старото. Това беше и основната идеологическа разлика. Тогава вече не действах съвсем трезво. Наченах всичко това, защото само така мислех, че ти Авакума ще ме чуеш, но ти даже не обърна внимание! – Обърнах и мислех постъпката ти за безумна. – Точно така, тогава аз бях точно това, безумец, всичко разумно ме беше напуснало, водех се единствено по тъмните стихии на неразбрани чувства.Вкопчих се изцяло, като удавник в своята идея и не я пуснах, колкото и невъзможно да беше да направя нещо. Тъй като нямах

техническата грамотност, не можах да се оправя нито с разпространението на своята идея, нито с достигането до масова публика. Чувствах се ограбен, осквернен, вече не бях себе си. Единствените, които успях да привлека към моята кауза беше бяха хора от гилдията на шофьорите. Те правеха обиколки из цялата система, караха кораби, които изпълняват службата на космически автобуси. Само те застанаха зад мен. За съжаление и при тях нямаше нито един технологично грамотен и аз можех да си остана само с любимите книжни издания, някъде, в някоя комуна на север. От гилдията на шофьорите твърдяха, че преди е било по-добре, може би съществуваше някаква грешка в схващанията зад моята идея, но аз си замълчах. Знаех, че друг няма да дойде. Започнах да разпространявам „Алтернативния съюз“, както мога. Печатах дипляни, постери, плакати. Наложи се и да се образовам малко в технологиите, така че върху всички положих и сигнатурата на изкуствения интелект, защото почти забравих, че в съвремието хората на могат да четат и пишат. Пусках диплянните по шофьорите да ги дават на пътниците. Започнах да пътувам. Кристиян вече беше голям и можеше да се грижи за себе си. Прекосявах станция подир станция, лепих плакати, лепих и листовки. Не се блазнех да се върна все още на Земята. Защо правех всичко това толкова усърдно? Реших да се кандидатирам на идните парламентарни избори, а времето беше много малко. Тези разходки, както си ги наричах аз ми помогнаха да се разсея малко, стихията от емоции, които близо десет години бушуваше в мен, беше временно притъпена. За миг, в цялото движение се почувствах отново жив, ала беше твърде кратко. А как исках да ви достигна! Изборите се оказаха пълен провал. Дори ударих един черен рекорд, най-малко гласове, печелени някога, дори шофьорите бяха гласували за друг. Беше тежко поражение, поредна затворена врата. Може би вече бях луд?! Вероятно не го съзнавах… Затворих се в къщата на станцията. Провалите ми, един след друг ме караха да треперя от завист как на теб и Леон всичко ви се получава. Да, вие бяхте успели, а аз станах просто един непрокопсан негодник. И все пак трябваше да има някакво отмъщение, поне един мой, собствен миг, в който ще ви видя унизени. Такива неща си мислех постоянно и никак не ми олекваше.

Седемдесет и втори трактат

Опитах се да си върна държавната работа, но дори вече не можех да правя като хората. Мислите ми бяха само черни и нямах никакъв покой от тях. Пълнех се с тегота, сеех край себе си само гибел и разрушение, не можех вече нищо да съградя. Защо?! Така прекарах цели десет години! И животът си мина, единственото добро, което успях да направя беше възпитанието и образованието на Кристиян. Нямах друг близък, живеех заради него, друго не ме блазнеше, защото за мен беше просто агония самото съществуване. На моменти не успявах да се стърпя и просто се разплаквах. Да можех да намеря лек, някаква подкрепа. Единствено държавата предлагаше участие в програми за емоционално прочистване. Това бяха своеобразни химични електрошокове, които се стремяха да нормализират вътрешната хомеостаза… Но как да намеря покой така?! Можеше да мина и на по-лека форма, на хапчета за настроение. До там ли я докарах? Един луд, който ще завърши като космически клошар между различните станции?! В най-мрачните ми мигове изобщо, след краха на „Алтернативния съюз“, аз разсъждавах над дирите на живота, как отношенията не са даденост, а се създават и трябва да се поддържат, обновяват в непрестанно общение, да показват загриженост и емпатия.

Докато изреждах всичко това, изведнъж ми хрумна изключително низката идея, че ти Авакума беше прекъснала по този начин отношения с Кристиян и той дори има повод да те мрази за това. В съзнанието си започнах да те упреквам: Каква майка си ти?! Не дойде на нито един негов рожден ден! Сега, ако го видиш на улицата, ще го подминеш! Това ли е твоят пример? По-добре е да те мрази, а ако той те мрази, това за мен е малка живителна мисъл. Явно бях паднал толкова низко с тези свои разсъждения. Тогава реших да действам по свой собствен начин. Все още бях тънък психолог, умеех да боравя с тази материя, да извайвам образи, да предвиждам тяхното местене в пространството. Повиках Кристиян при себе си и му заговорих за теб, Авакума. Каквото трябваше да знае и каквото не трябваше. Всичко му сипах на куп, защото целях определено внушение. Между временно аз пак бях почнал да ви следя по тайните канали. Знаех, че си прибрала първия си син, знаех даже, че той се е оженил. Толкова внимателно ви следях, познавах живота ви, търсех слабите места, за да ударя точно където трябва. За твоя първороден можеше да се грижиш, а за Кристиян – нищо. Точно това му казах и така завърших. Усетих как гърдите на сина ми се надигат тежко. Кълбо от емоции беше заседнало вътре и не можеше да се отприщи. Колкото и да се надявах да мисли рационално, все пак с това се занимаваше, не можеше да се отрече, че е мой син и емоциите взеха връх. Прегърнах го, сякаш му идеше да се разплаче. Но той не го допусна, единствено ми каза, че е почувствал силна ненавист към своя полубрат, вече оженен, поел по пътя на родителите си. Всичко се избистряше, мислех си и си идваше на мястото.

Седемдесет и трети трактат

Малко неща могат да се сравнят с точните думи на правилно място. Улучих Кристиян право в сърцето и наблюдавах как част от моята буря идва върху него. Почувствах го толкова близък в този момент, че не разбирах как всъщност съм му навредил по най-тежък начин. За мен беше важно всъщност да се завърши отмъщението срещу теб, Авакума и търсех начин да ударя, с всичката си сила и ловкост, така че се надявах повече да не станете. Все пак, аз целях да отмъстя на теб, единствено, защото те държах виновна, че ми съсипа живота. Помнех нещата прекалено избирателно и из паметта ми почти се беше изнизал споменът, че всъщност аз бях виновния. Ала не смеех да се гърча в самообвинения, истинска наслада щеше да ми свърши да те видя, Авакума, съсипана. Знаех твоята слабост и мъжът до тебе. Беше ми разказвала цялата история. И намери сили да простиш на него, а на мен не прости. Това не можех да разбера, давеше ме и не ми даваше мира. Егото ми беше чувствително разстроено от факта, че само привидно си била с мен, без да е всъщност истина. Всякакви подобни неща преминаваха през главата ми. когато усетих Кристиян как нервно крачи из стаите. Приближих се към него. Все още не му беше минала бурята, страдаше от моята зараза. Тогава му вметнах, отначало като на шега: „Ами защо не убием любимия на майка ти? Така и тя ще страда колкото нас“. Кристиян застина на място пред тези думи. Погледът му се движеше трескаво, сякаш иска да каже нещо, или цял порой от слова. Беше още млад, не можех да го контролирам, но бях пуснал в него вече червейче, което да го

направлява. Един ден той дойде при мен, каза ми, че го викат за интервю и тестове за работна позиция в лаборатория и в теоретичния математически отдел. Събра си малко неща и отпътува. Наистина, аз не подозирах нищо, от както му казах последните си думи, нищо не бяхме говорили. Пожелах му успех и го изпратих до капсулата, която да го заведе до кораб. Когато се прибирах у мен се промъкна смътното усещане сякаш бях излъган. Вечерта нищо не се чу от Кристиян. Нито на следващия ден, нито на по-следващия. Изневиделица получих страховитото съобщение, че синът ми е арестуван, вече осъден по най-бързата процедура и е вкаран в затвора при строг режим. Не можех да повярвам. – Ти си пълен с грешки, Макс, жал ми е за теб. Ние можем да разкажем какво всъщност се случва, радвам се, че децата ни ги няма в тук, в момента и е работа само между нас. Явно от теб синът ти е взел манията да шпионира. Тео вече се беше преместил при нас и отново живяхме заедно, тримата, както в младините си. С брат ми тъкмо се прибирахме, когато пътят ни препречи това момче, именно Кристиян и извади боен лазер. Само че той не се беше огледал хубаво и беше пропуснал да забележи кола на реалната полиция, спряна точно до нас. Силите на реда веднага реагираха, когато видяха какво се случва и арестуваха Кристиян по груб начин. Беше ми много мъчно да го гледам, той почти се разплака.Докато го отвеждаха, той просто изхлипа: „Исках да накарам мама да страда!“. Заинтересувах се живо от съдбата му, разбрах, че при самопризнанията е разказал цялата истина, в която описал как искал да ме убие, за да накаже майка си. Не беше споменал и дума за теб, Макс, спаси ти кожата, защото престъпление според внушение, виновен всъщност си само ти!

Седемдесет и четвърти трактат

- Да, аз бях истинския виновен. Това го осъзнах много бързо, но не очаквах подобен обрат. И знаете ли какво направих? Избягах, побягнах, за да не попаднат на мен и да не ме намерят, ако нещо се случи. Бягах и плачех, защото бях предал собствения си син! Единственото, което ме крепеше в света, се срина пред очите ми. Кристиян!Защо го направих?! Просто избягах. Всъщност тогава разбрах от Съюза, чийто правотворни сили се бяха свързали с мен, че Кристиян е осъден веднага, заради намеренията да извърши престъпление, на пет години пълно емоционално прочистване, така че да излезе нов човек и повече никога да не си помисли нещо лошо. Така ми казаха, това гласеше и официалното съобщение. През тези пет години, нито веднъж не отидох да го видя. И въпреки това, той ме посрещна, тук, на кораба, беше весел и ме прегърна, мен, този, който го предадох по най-подмолния начин. Защо ти ми прощаваш, Авакума?! След като виждаш какви мерзости съм вършил против теб. Аз съм такъв подлец, че не мога да се гледам в огледалото! И въпреки всичко, вие всички решихте да ме приемете… Дали се разкайвам? Непрестанно, това е моят ад, това е моят катарзис на собствената ми съвест. Всъщност благодарение на вас се върнах към един нормален вече начин на разсъждение. Вчера даже пописах малко. Аз се разкайвам, щом сте намерили сили да ми простите, знайте само едно, аз не мога да си простя! Всичко така профуках в живота си, оставаше ми само Кристиян! И него профуках! Сигурно ме смятате за жалък, но преди не бях така, Авакума да ти каже, щом се запознахме.. Разбирам, толкова малко е нужно да промени човека много. Бях се изменил, дори физиката ми беше станала някак

по-ръбеста. Ние се изменяме непрестанно и зависи от нас самите как ще приемем промяната. Ето, щом ще правим творбата цялостна, нека бъде творбата на живота ни, аз давам всичко от мен, признавам си всичко, дори и с риск да стане антигерой.Но какво друго заслужава човек, заради когото синът му влиза в затвора?! Нека бъда запомнен по достоен начин, с каквото заслужавам – като едно леке, една подлога на живота, нищожество! В момента, след всички тези душевни борби, знаете ли, че даже изпитвам чувство на унижение пред вас, че така се гърча като червей, а вие сигурно ликувате вътрешно?! – Макс, никой нищо не иска да ти направи, успокой се. Продължавай да изливаш каквото имаш в себе си, цялата утайка, събрана през годините, нека излезе, за да видим най-сетне човека, в когото се влюбих навремето! Ние ще търпим колкото е нужно, защото желаем да ти помогне. Ако не искаш, твоята история няма да е част от творбата. Желаем ти доброто, Макс, разбери го, всички, събрани тук. Не мисли нищо странично, не оставай на чувства пак да те обземат! И Кристиян ти е простил, въпреки всичко пак те е приел. Макс, чуй ме! Ти трябва да оздравееш, затова е от жизнено значение да излееш напълно всичко. – Вече не получихте ли достатъчно?! Е, добре! Ще бъде до край, щом така желаете. И искам всичко, което каза, да влезе в творбата и това да е наистина едно съвместно произведение.

Седемдесет и пети трактат

Аз изоставих сина си, по-голямо престъпление не мога да си простя. Не присъствах дори на сватбата му и всичко това казвам през сълзи. Аз не заслужавам живот! Тогава, знаете ли, пак повтарям, побягнах, бягах от собствената си съвест! Започнах да се скитам от станция на станция, никъде не се задържах повече от седмица. Обиколих всички станции в системата, после почнах пак да ги повтарям. Избягвах Земята, не исках да се връщам на тази планета. Предпочитах да скитам Но не намирах никъде покой. Започнах да работя по станциите, правех, каквото поискаха от мен. Въобще не гледах на къде отивам, важното беше единствено да съм в движение. И сега, както и винаги, ще съм изцяло откровен с вас. Не погледнах, че влизам в оргийната станция, близо до Сатурн, навремето известна със секс партита си, ала сега имаше смътна слава на населена от извратеняци. Взеха ме да чистя някакво антре, вход към помещение, когато от там се появи един чисто гол мъж с бойно лазерче, насочено към мен. Каза ми да му духам. Духах му. После ме чука, съдра ми анала. Не беше по мое желание, може да се нарече дори изнасилване. Но аз това заслужавах, да бъда една долна утайка, така ми се падаше за всички подлости, които бях сътворил. За мен изнасилването беше изкупително наказание за дето подмамих Кристиян към затвора. Винаги, само този образ ми беше в съзнанието. Така ходех помрачен. Бях станал раздърпан като клошар, дрехите пък вече бяха парцали, не знам колко обикалях, може би повече от година. Научиха ме навсякъде,обсипваха ме със задачи, само така, бидейки постоянно заетаз можех по някакъв начин да доживея следния ден. Не желаех нищо, нито да се срещам с някого. Позор, това бях аз, пълен позор, не заслужавах милост. Понякога сядах някъде, настрани, самичък и се чудих изобщо как бях допуснал подобни неща да се случват. Хлипах съвсем тихо, за да не се чуе някъде и се мъчих да изследвам поведението си, грешките си, преминавах към емоциите и разбирах, че всичко идва от това, че не мога да си простя. Беше на една станция, почти в края на галактиката, когато

най-сетне намерих силите да си кажа едно „Прощавай“. Тогава всичко олекна и то много, опитах се да си върна образа ти, Авакума, но той вече беше за мен индеферентен, необвързан с никакви чувства. Дали сънувах, или наистина се освобождавах от най-тъмните си демони?! Не можех да разбера, но бавно усещах, как се връщам към нормалния си разум и умопомрачението, което беше траяло толкова години изведнъж изчезна. Исках само да си простим лично, Авакума, както и се случи, но продължавах да се обвинявам заради Кристиян, това никога нямаше да престане. Все пак така се чувствах малко по-жизнен, малко по-на себе си. Цялата тази история, която вие сега чувате, нямаше кой да чуе толкова дълго време, но сега всичко излиза и аз се чувствам все по-лек. Прощавайте, че сторих толкова много грешки и ви благодаря за прошката! Франс, надявам се записа всичко, защото това е тъмния епос на Макс Левиан, неразказван до сега.. Ето, вземи тези листа и ги прикачи към моята история! Не са нищо особено, малко проза, която нахвърлих вчера.

IX. Не лъжесвидетелствай (по Декалог)

Седемдесет и шести трактат

Знаеш ли, Макс, Кристиян те е търсил и от затвора и после когато излезе на свобода, но не те е намерил Ти беше неоткриваем прекалено дълго време. Сега вече знам къде си бил. Намерихме те много трудно, но и ние използваме понякога тайни канали. Вече е важното, че всички сме заедно, загърбили различията помежду си и работим в колектив. Когато разбрах за случилото се с Кристиян, като негова майка първо помислих, че нещо не съм разбрала, но всъщност бях цялата в потрес. Мисълта, че мое дете може да постъпи така и да влезе в затвора. Търсих логично обяснение, вече го знам, но тогава не можех да го проумея, а се случваха какви ли не разтърсващи неща по света и това със сигурност беше едно от тях. Започнах да търся вината в себе си, разбира се, че винаги там я намирах. За разлика от теб, Макс, обаче аз не затънах в собствените си емоции, имах силите да си призная каквото съм сгрешила и да го изповядам, в лек шепот, без никой да чува. Да, бях се провалила като майка и с Кристиян, нямаше връщане назад и ти беше прав, че аз прекъснах взаимоотношенията. Нищо не знаех за своя син, преди тази нещастна случка. Единствено се надявах да е жив и щастлив. Вярвах, че си се справил, Макс, като баща по-добре от мен. Изпитвах силни угризения, когато ме осени една мисъл. Аз трябваше да видя Кристиян. Но как, като той беше при строг тъмничен затвор?! С много молби и прожби, хората ни разпознавахме с Леон, бяхме станали представителни лица и много добре знаеха, кои сме. Дали заради това, или от снизхождение пред майката, все пак решиха да ме пуснат, но единствено през изкуствения интелект. Направиха и пуснаха специален канал.Пристъпвах с вълнение и страх пред идващия сблъсък с Кристиян. Не знаех какво да му кажа. Единствено: „Ето, мама!“, която не беше до теб в живота ти. И тогава чух отговора: „Мамо!“. Говорихме си нежно, Кристиян плачеше. Заболя ме също много за него, единственото, което исках беше да си простим взаимно. И аз говорих през сълзи, извинявах се, че просто не бях там, за него, когато сигурно е имал нуждата от мен. А той се разкайваше, че е искал да ме накаже! Откровенията продължиха близо петнайсет минути, когато прекъснаха връзката. Имах право да го чувам по един път седмично. И

не пропуснах нито една възможност. Разказвахме си за личните ни съдби. Кристиян се разкая, че е почувствал ненавист срещу полубрат си, поиска да го види. „Някой ден, когато излезеш жив и здрав“, утешавах го както намеря за добре, но успях да му помогна чрез нашите обаждания да не се чувства сам и изоставен. С времето всичко се подобри. Разбрах от него, че има три образования, като физик, математик и инженер, с което ме учуди, толкова млад и така образован вече! Нямаше повече нужда да утешавам Кристиян, с всяка нова среща той изглеждаше все по-бодър. Камъкът, който му тежеше, беше паднал.

Седемдесет и седми трактат

Усетих, че Кристиян вече идва на себе си. Разбира се, трябваше да понесе наказанието си за емоционалния афект. Но аз му бях простила вече напълно. Започнахме да си говорим по всякакви теми. Тогава просто му вметнах за изкуството. Кристиян замлъкна за миг и после трескаво ми отговори, че се е занимавал единствено с точни и абстрактни науки, което може би щеше да окаже влияние на творческия призив. Аз му казах просто да слуша себе си, и двамата му родители бяха все пак творци. Препоръчах му да посещава творческите комуни в затворите, които Леон беше организирал навремето и той се съгласи. Всъщност беше важно и социализирането посредством творчески инициативи, в малкото време, в което можеше да напуска килията. Затворниците имаха право на старомодни неща, молив, листи, тефтерче. Кристиян имаше всичко нужно и рисуваше постоянно. Сподели ми, че нивото в творческите комуни не е много високо и му е скучно, както и, че постоянно рисува, без да спира, всякакви неща, но най-вече геометрични композиции и абстракции, решени със светлосенки, за съжаление само с молив, черно и бяло. Той се стараеше наистина. Не му се удаваше много да рисува натуралистично, но в абстракциите, той така извърташе познанията си по математика, че се получаваха замайващи композиция с много динамика . Пратих му и бои, за да го ободря още повече, ала вече нямаше нужда, както баща му беше разпалил дявола в него, така аз разпалих ангела и творческите сили просто потекоха от само себе си. Нищо не принуждавах, не исках нищо от никого, но Кристиян наистина напредваше много бързо и тогава се реших да му препоръчам нашата академия. Първоначално се зарадва много, после съмнение мина през него, че няма да му дадат. Оказа се обратното, позволиха му да кара следване в академията, с което беше на път да получи своето четвърто образование. Погрижих се да се отделят специално подготвени материали и пригодих цялото следване към него, съобразно скоростните му темпове и начин на възприятие. Кристиян завърши изумително бързо, дори по-скоро от ускорената програма, която му бях приготвила и завърши успешно своето четвърто образование. След като свърши, той се потопи в собствени проекти, рисуваше непрестанно, но разпредели деня си и на работа по математика и физика, за да не загубва темпо. Освен това и беше започнал да си конструира различни механизми с подръчни материали. По време на една от връзките, му изявих, колко съм горда с него! Той ми сподели, че вече не усеща терапиите за емоции, които се провеждаха всяка сутрин и вечер, на които, подобно на Леон, приемаше големи дози медикаменти

и преминаваше през задължително нормализиране на емоциите като финал с хемошок. Въпреки това, той показа изключително борбен и силен дух и премина с лекота през цялото време всички ужаси, с които го сблъскваше затвора. Когато сметнах, че е достатъчно подготвен, го поканих да стане част от нашето дружество „Ново изкуство“. Той се съгласи.

Седемдесет и осми трактат

Времето сякаш мина много бързо. Не разбрах кога изтекоха тези пет години. Грегъри вече ме дари с внуче, с неговата любима. Междувременно му бях споделила всичко за Кристиян. А времето за срещата настъпи. След пет години пуснаха Кристиян с отлично поведение от затвора. Посрещнах го от портала и го закарах директно в дома си. Тук, на прага се състоя тази среща. Грегъри тъкмо излизаше, когато го пресрещнахме на входа. Двамата братя се спогледаха, бяха почти еднакви на ръст. Чуден момент беше, защото не знаех каква ще е реакцията им. Изведнъж, сякаш някой даде сигнала двамата се впуснаха един към друг и се потопиха в много здрава и дълбока прегръдка. Неочакваната за мен реакция ме ощастливи изцяло. Те останаха близки, издириха се в изкуствения интелект и често правеха заедно проекти. Бурните абстракции на Кристиян се редуваха с великолепния натурализъм на Грегъри, стиловете им бяха коренно различни, но понякога преливаха по един много иновативен начин. Малко след като излезе от затвора, синът ми, разбира се се причисли към сектор култура, в който вече имаше повече от 100 активни творци. Почти същия брой активно работещи в изкуството се бяха включили към съюза „Ново изкуство“. Още с излизането си, Кристиян си каза, че ще работи колкото може повече. Затова освен тази, си намери работа и по другите специалности, стана член бюрото по теоретична математика и разработваше модели на предполагаеми Вселени, което допълни и заниманията му по космология и еволюция на Вселената, където също се включи в проучвания, а отделно от всичко започна да поддържа системи и се занимаваше със сглабянето на много фината електроника, присъща за контролния пункт на космическите кораби. Той реши да се изнесе на квартира, затова потегли на път към станцията, да продаде къщата и вземе целия си багаж. Доколкото разбрах, това се случило докато бил на станцията. Един шофьор, когото задължителната почивка между курсовете беше сварила на станцията, го попита направо дали може да обитава къщата му, докато се продаде. Кристиян се съгласил. Прочитайки името на домакините шофьорът се спрял „Ти ли си синът на Макс Левиан“. Потвърди. Тогава, разпалено и възторжено, той започнал да разказва за „Алтернативния съюз“ и колко голям човек, учен, образован, бил баща му. Жалко, че не спечелил тогава на изборите! В този момент някой поискал право на достъп до къщата, Кристиян излязъл да види кой е. Така видял за пръв път Лили, двадесетгодишно момиче, фина и стройна, с напращели гърди. Твърдеше, че е любов от пръв поглед. Пуснал я да влезе, шофьорът обяснил, че това е дъщеря му, която идвала да му остави неща за следващия курс. Останалото… Те бързо станаха близки, наблюдавах го в изражението на Кристиян, отдадоха се един на друг, и макар тя да живееше по станциите, моят син успя да я привлече към Земята. Също както Грегъри, Кристиян

реши да се ожени. За разлика от нашето поколение, нашите деца повече от всичко желаеха да има сигурност и разбиране. Кристиян нямаше добър морален компас, но това, че отраснал между учени на станцията беше променило много неговото светоусещане, а учените, почти всички винаги се женят.

Седемдесет и девети трактат

- Благодаря, че ме изслушахте, наистина ми олекна! – И аз се радвам, че Макс, в когото се влюбих се завръща! – Прошката е нещо велико, чувствам се значително по-добре вече, смятам, Франс, ако нямаш против можеш да довършиш моята собствена история. Ето, тези стихотворения написах туко-що, можеш да г прибавиш към моя дял от творбата. Постепенно всичко ми се възвръща. – Плавно и постепенно всичко ще се оправи. – Така е, Леон. За сега върви всичко добре. Но нека продължа. Да видим, скитах се из различните станции е гледах хората да ме ангажират постоянно. Минах покрай една станция, в самия край, близо до външния пръстен на системата, която изглеждаше изоставена. Информацията за нея гласеше, че е била пуританска комуна. Не слязох от капсулата, за да разгледам. Почудих се какъв ли би бил живота на пуританите – строгост, дисциплина, здрав морал, изпълнителност, контрол над себе си. Това ми се стори точно нещото, от което имах нужда в момента, като терапия за душата. Преди да се потопя в следващата изпречила се станция, започнах да правя проучвания къде и какви подобни комуни има. Оказа се, че това е била единствената космическа база със сходна насоченост, а истински подобни общества имаше останали само на Земята. Започнаха пак да се бунят в мен стихиите, не можех да взема твърдо решение. Хем намирах такова общество за спасително за разклатената ми психика, хем не исках да прекрачвам планетата. Все пак, там някъде, в затвора беше Кристиян. Да го потърся, да му поискам прошка? Това беше моята жива рана, моят син. Една неизлечима рана, която единствено се разтваряше все повече и повече. Няма смисъл да казвам, че болеше наистина силно. Бях отново на ръба на отчаянието. Тогава се стегнах , получи се от само себе си, без да притискам нищо и взех твърдото решение, че въпреки страданието, което щях да срещна на Земята, аз трябваше да се преборя лице в лице с моите демони. Зачаках сгоден кораб, докато дойде се носех безтегловно в капсула из открития Космос. Нищо вече не ме плашеше и щом трябваше да боли, щях да понеса своята болка, ако трябва и болката на някой друг. В сърцето ми се разбуди нежност, жертвоготовност, но и някакъв целеустремен порив, който не ми даваше да се разколебавам. Корабът най-сетне дойде и аз се прикачих. Така започна моето дълго пътуване към Земята, което отне идните почти 9 месеца. Имах предостатъчно време да мисля, размишлявам и подреждам всичко в главата и сърцето си. По време на това пътуване преоткрих множество неща, посмях да сложа дрехи и продължих, за пръв път от години да си водя дневник. Сигурно съм бил смешна картинка, излегнат на леглото си, с химикал и тефтер в скута. Тези предмети принадлежаха към някакво далечно минало, към което принадлежах, което поддържах живо, за да се помни, за да се поучаваме от грешките, които са допускали преди нас. Освен дневник започнах да пиша и по малко стихове, но най-вече разгръщах книгата, станала вече на парцал, която носех с мен през цялото време в задния си джоб: „Идиот“.

Осемдесети трактат

Корабът бавно се понесе към „пристана“, както наричаха мястото където спират космическите кораби. Когато слязох, присвих очи, огледах небето, напълних целия си дроб с благ въздух. Още като младеж заминах из космоса, не бях стъпвал на Земята повече от трийсет години. Нещо ми подсказа, че съм оцелил времето и мястото. Сега ми предстоеше да се ориентирам. По произход от Европа, не бях пътувал много насам-натам и не познавах идеално цялата географска перспектива на планетата. Затова пък имах достъп до стария интернет и след като открих локацията на търсената от мен комуна, с проврях в една капсула и отпътувах незабавно. Искрено се надявах да ме приемат, един чужденец, един окаяник, който търси своето спасение. Дали пуританите щяха да ми го дадат? Когато стигнах до мястото на локацията, презимих капсулата. Излязох, Намерих се сякаш сред нищото, някакво безкрайно поле се разстилаше, до където стигаше погледа, осеяно с туфи от ниска трева. Не познавах абсолютно никого от селото и не знаех към кого да се обърна, но то вече се беше показало пред очите ми. Не беше голяма комуна, представляваше една просторна, права улица, около която бяха наредени обществените сгради и тези на по-изтъкнатите от пуританите, а наоколо, зад първия ред с къщи около улицата, бяха разпръснати домовете на комунарите, без да имат улици, в хаотичен ред. Между сградите се провираха кокошки, чуваха се и други питомни животни, котки мързеливо се бяха излегнали, имаше вързано едно магаре, а от някъде се долавяха камбанките на кравите.Представях си пуританите като по-подредени, все пак реших да пробвам, нямах абсолютно нищо за губене и попитах първия човек, когото срещнах кой е шефът на комуната. Макар и да бяха комунари, забелязах навсякъде следи на изкуствения интелект, който явно се ползваше доста интензивно. Те говореха някакъв език, който не разбирах, но автоматичните преводачи ни помогнаха да се разберем. Човекът ме поведе и ми показа къде е „шефът“. Той се оказа всъщност кмет, общността го избираше до живот. Сега на чело на комуната беше застанал един възслаб, много висок възрастен мъж с огромна брада, къса коса и дълбоки, черни очи. Той ме прие приветливо. Без да губя много време му признах набързо цялата си ситуация.Изслушваше ме внимателно. Поканя ме да седна на един празен стол. Запитах директно дали мога да се присъединя към комуната. Но и на този въпрос не последва отговор, когато внезапно кметът се надигна, изгледа ме целия доста изпитателно и ми отговори, че ще свика общ съвет, за да се вземе решение. Цялата процедура, докато се намерят и съберат всички, докато се наприказват и започнат моето обсъждане отне може би два часа. Струваше си чакането, защото отговорът на цялата комуна беше положителна за мен. Кметът се приближи към мен след края на заседанието, стисна ми ръката и ме поведе към моя нов дом. Обитателите му бяха напуснали комуната, наистина малко хора имаха желание да се присъединят и всеки един новодошъл беше голямо събитие. Дадоха ми и традиционни, пуритански дрехи, които да нося. Къщата беше малка, схлупена, едноетажна, но аз не носех много и се почувствах дори удобно под новия си покрив.

Осемдесет и първи трактат

Бързо влязох в рутината на комуната и я приех за своя. Ставаше се сутрин много рано, още преди изгрев, вече се лягаше също рано.Със сигурност изглеждах на останалите като бунтар, защото понякога само моята нощна лампа продължаваше да свети. Животът се състоеше в грижа за животните след ставане, изваждането на добитъка на паша, като се въртяхме всички мъже и всеки беше пастир в определен ден. Харесваше ми донякъде архаичната представа на местните. Това беше може би единственото място на Земята, където книгата и тефтер в ръцете не бяха нещо странно. Реално можех да се прибера в собствената си къща в Европа, но бях твърдо решен да излекувам душата си до край, затова избрах и пуританите. След утринните задачи, които всеки получаваше при ставането си от кмета и също бяха организирани на ротационен принцип, започваше тежка работа за мъжете, които косяха трева, ходеха до нивите и обръщаха земята, грижеха се реколтата да не загине.С изпълнението на сутрешната работа, беше позволено за един час свързване в изкуствения интелект, което се случваше и всеки следобед, пак по един час. За първи път попадах на комуна, която партнира със Съюза. Следобедите, до привечерите бяха отделени за мъжете в продължително поправяне на места, които имат нужда от ремонт. Всички къщи бяха дървени и винаги имаше по някоя стърчаща дъска. В това време, жените пък готвеха и чистиха. По време на трите ядения, сутрин, обед и вечер, всички сядахме на една обща маса, кметът разчупваше хляба и казваше молитва, след което можехме да се храним. В този режим аз изкарах идните няколко години, без да се тревожа от нищо. Понякога се сещах защо всъщност дойдох в тази комуна, но единствено вечерите, които не бяха ангажирани, се изпълваха от моето самообвинение и искрено разкаяние пред Кристиян. Това ме глождеше най-много и само работата ми даваше някакво олекотяване. Научих се по време на престоя си изцяло на ръчен труд. Правех неща, които никога не съм правил, като да подкова кон. Животът в селската идилия не беше лош. Живееха около 20 семейства в цялата комуна и още десетина човека. Всички се отнасяха дружелюбно и отзивчиво един с друг, и наистина – нямаше какво да крием един от друг или да важничим. На това място всички бяха равни, което и много ми допадаше. Освен ежедневните задължения, всеки имаше някакво особено качество, въз основа на което му се предоставяше съответна работа. Тъй като аз бях просто писател им казах, че мога да разказвам и да измислям истории. Сложиха ме специалност детегледач. Всеки ден мислех различна приказка, с която приспивах децата на обяд. Тази работа наистина ми допадаше, освежаваше ме допирът с чистите дечица. Обожавах звънливите им смехове и широки усмивки, които често се чуваха из стаята. Работех с всички деца на комуната, и ги гледах как растат в споени, здрави семейства, които разгръщаха целия си потенциал към своите потомци.През целия си престол, бил той и дълъг, не завързах искрено приятелство с никой, макар и да бях приветлив и предразположен към всички, а и никой не поиска моето приятелство. Само с един, Шломо се казваше, станахме по-близки. Той беше снабдителя на цялата общност с нелегален алкохол, който взимаше от друга комуна, произвеждаща собствени дестилати. След като разбрах за тайното занимание на Шломо не мина много време преди една вечер, след задълженията, на път към моята къща, той ми препречи пътя, както се бяхме разбрали и в ръцете ми попадна скъпоценната, прозрачна бутилка.

Осемдесет и втори трактат

Не си пестях силите, започнах да пия постоянно. Само така не мислех за стореното на Кристиян от мен. Алкохолът ми беше непознат, незнайна ми беше неговата упойваща сила. Още със създаването на Съюза и последните опити да се запази алкохолната индустрия се оказаха безплодни, така че алкохол почти не се срещаше никъде. В Космоса също липсваше. Опиянението беше прекалено сладко, но често не можех да си измеря количеството и се напивах до комични ситуации. Пиех в началото, вечер, след задълженията. Дори на зряла възраст, преживях първите напивания, махмурлука на следния ден. Алкохолът се превърна в моето избавление в пуританската комуна, спасение от забвението, на което бях обречен тук, на смазващата, повтаряща се рутина.Шломо ме снабдяваше обикновено за цялата седмица наведнъж. Това започна да се оказва проблем, когато започнах да увеличавам количеството и бутилките просто не стигаха. После се появи и другия проблем, от начало пиех сутрин едно за отскок и после чак вечерта, но постепенно малкото сутрешно питие се превърна в почти цяла бутилка до обяд. Разливах алкохола в малки шишенца, за да мога да си нося навсякъде, все едно е вода, без да се набивам на очи. Така се напивах от самото си ставане и бях пиян до самото си лягане. Ако не пиех получавах ужасен тремор на ръцете. А нещата така се извъртяха, че всъщност нямаше и миг, в който да не пия. Бях започнал да ставам безчувствен, притъпен. Клатушках се насам-натам между дневните задачи. Често заспивах мъртво пиян направо с обувките. Исках да променя множество неща в себе си, да се помъча да бъда по-добър, но всичко свършваше в алкохола. Не знам колко време продължи така. Веднъж така се напих, че паднах в един леген с пране, докато жената переше пред мен. Беше даже преди обяд. Поведението ми стана осъдително след още няколко сходни случки. Бях привикван за смъмряне от кмета, ала нищо не ми помагаше. Все пак желаех да бъдя постоянно не на себе си, за да не ме сполетят ужасите на спомена. Така продължавах своя живот, докато един ден не пристигна той. Забелязах го отдалеч, елегантни дрехи, старовременни, в духа на комуната, повлякъл една голяма чанта, която навярно беше багажът му. Заклатушках се към него. Напоследък така се напивах още преди обяд, че ми беше трудно да ходя. Когато се изравнихме му подадох ръката си. Той я стисна енергично и каза: „Д-р Зазо“. Така почна нашата дружба, единствената, която завързах тук. Той беше лекар и се оказа, че е живял на същата онази станция, която видях изоставена. И тъй като д-р Зазо беше чист пуритан, след известно скитане и различни опити, беше решил тази комуна да бъде новият му дом.

Осемдесет и трети трактат

По-голямата част от времето прекарвах край новодошлият лекар. Макар и нов, той познаваше всички особености на пуританския живот и нищо не му беше чуждо. Беше единственият медик в комуната и в една от публичните сгради отредиха място за негов кабинет. Твърде любопитен ми беше този лекар. Докато вършех дневните задължения, д-р Зазо нямаше никаква работа, идваше, въртеше се край мен и ми говореше. Разказваше ми за семейството си, в което имаше много стара пуританска традиция, разказваше ми за живота на мисията. Не му отне много време да открие за опасния ми

порок. Беше всъщност толкова очевидно, когато бях пиян, че той винаги си правеше шеги със състоянието ми. Харесваше ми този лекар,имах чувството, че мога да му доверя всичко. И един ден го направих, докато работих, му разказах цялата си история. Той слушаше внимателно, без да ме прекъсва. Когато свърших, д-р Зазо се приближи до мен, положи ръка на рамото ми и ми даде една истинска, мъжка прегръдка. Може би му спестих някои неща, но се чувствах облекчен от тази изповед. Все пак той ме разбра напълно, споделяше моето страдание и одобряваше лечението чрез упорит, ежедневен труд, който бях избрал в пуританската комуна. Само този алкохол… Нито го намалях, нито го увеличавах. Вече бях застинал на две бутилки на ден. Това ми беше минимумът, без който не можех и да мигна вечер. Д-р Зазо беше със сигурност най-свободният човек в комуната. А за мен беше щастие когато висеше край мен и заедно обсъждахме някоя книга или водехме оживен спор за някое философско течение, и двамата бяхме солидно начетени, но д-р Зазо беше изключително скромен човек и никога не го показваше. Той имаше редица добродетели, изключително здрав морал и желязна воля. Не знам какво беше отрицателното му естество, освен че понякога говореше много бързо и проявяваше малко склонност към нервност. Затова той избягваше кафе и чайове, освен билковите, не ползваше нито опиати, нито алкохол, водеше един абсолютно трезвен живот, рационален живот, не отдаден на собствените съблазни и удоволствия. При него царуваше една умереност, която намирах за уникална. Минаха няколко месеца, от както д-р Зазо пристигна. Той си издейства, тъй като нямаше никаква работа в кабинета, да ходи с мен на нивите, да обръщаме заедно земята и орем, да сеем или да прибираме. Споделяхме работата по равно. Бяхме се отдалечили от другите, не ни чуваха, когато със сериозен тон той се обърна към мен и заяви, че е готов да ми сподели единствения си грях. Слушах го, тогава ми каза, че прегрешението му било с жена, с която е спал, без да има брак. Съжалил я, защото била самотна майка и решил да я вземе под крилото си и да се оженят в последствие. Ала тя избягала и му оставила малкото бебе, което той бил принуден да отгледа и възпита като свое собствено. „Авакума Мадамова, никога няма да забравя това си изкушение, мой смъртен и последен грях“. Както копаех, изведнъж замръзнах, щом чух името. Накарах лекаря да повтори казаното и щом се уверих, че не ми се причува, сам се сетих, едва твърде късно за виртуалната стая с Авакума, с която се свързваха и как тя му разказваше за пуританската станция, на която живее и лекарят, който я беше приютил в дома си.

Осемдесет и четвърти трактат

- Смяташ ли, че мога да се преборя и без алохола?
- Напълно, тогава ще видиш, че освобождението ще ти е пълно, Макс, няма да има нуждата да близваш повече, за да потушаваш своите емоции, остави ги да се отприщят, дай им воля, ако трябва, викай, крещи, но знай, че всяка емоция е временна и в следващия миг няма да я има, нито някакво влияние от нея.
- Боя се да дам израз на чувствата си, коварни са… Винаги ме тласкат в ада.
- Тогава направи своята изповед пред самия себе си, не се колебай, изкажи си всичко, без никой друга да те чува. Преди това изследвай какво има дълбоко в теб, за да можеш да го назовеш и изкараш наяве.

- Вина, д-р Зазо, вина има дълбоко вътре в мен и гняв към мен самия.. това усещам.
- Добре, това е даже едно прекрасно начало. Щом се чувстваш виновен за нещо, тогава не спирай да назоваваш истината право в очите, бори се, но не със себе си, а за да може вината бавно да излезе от теб, а след нея и твоя гибелен гняв.
- Ами страхът? Него как да преодолея?
- Аз не виждам нищо по-естествено от това да се страхуваме, все пак това ни е запазило живи като общество и цивилизация. Изправи се пред страховете си, най-тъмните, назови ги, определи ги, опознай ги. По същия начин можеш да правиш с всички видове чувства.
- Разбира се, опитвал съм, но пак нищо. А от вината и гнева тръгват толкова много негативи, правят душата ми черна. Знаеш ли, докторе, аз намерих сили да си простя, но тези две емоции така и не спряха да ме раздират вътрешно вече повече от десет години.
- Относно вината, опитай се да погледнеш това, за което се чувстваш виновен от различни гледни точки. Човешко е да се греши, нечовешко е да не се признае грешката. Колкото до гнева, сигурен съм, че той ще отслабне след като разрешиш вината.
- Чудя се дали не съм малодушен. Ти ми даваш чудесен пример, докторе. Мога да кажа, че ме вдъхновяваш отново да живея, отново да усещам тялото си, незамъглено от алкохолно опиянение. Мога да ти се доверя, нали докторе?
- Разбира се, за всичко!
- Тогава бъде до мен в този мой избор.
- До теб съм!
- И ми дай нещо да не треперя, че утре няма да мога да си върша задълженията.
- Разбира се, веднага щом се върнем в комуната.
- Докторе… благодаря ти! Появи се като спасение в живота ми.
- Моля те, Макс, аз съм просто човек, който обича да помага на останалите.
- Виждам! И заради твоята добрина си патиш, но знай го от мен, че си голям човек и Авакума не случайно се е привързала към теб.
- Това аз не мога да кажа, гледам да живея в хармония, вътрешна и външна. Друго не ме блазни, нито искам да опитвам или вкусвам. Чист живот – към това се стремим ние, всички пуритани.

Осемдесет и пети трактат

Така си говорихме ние с доктора по обед, малко след хранене, когато имахме определена един час почивка, излегнали се и двамата върху един куп сено. Аз държах бутилката, все още неотпита, дори неотворена, върху гърдите си. Продължавахме да си говорим. Днес сутринта не бях пил. Събудих се с чувството, че вече всичко ми е безкрайно протяжно, повтарящо се, унищожаващо. Държах моето изкушение, в главата ми се бореше мисълта дали да отпия или не, ала след този разговор с д-р Зазо, който предадох и толкова ме беше впечатлил, че дори и записах в дневника си, погледнах пак към бутилката. Течността вътре се поклащаше примамливо, но изведнъж,както бях легнал, запратих с всички сили шишето във въздуха и то падна някъде далеч. Все още имах няколко пълни кашона. Реших да ги продам. В този ден д-р Зазо ми говори още много, не можех да запомня всичко, но всяка негова дума падаше със

страшна тежест, на място, попивах я, размишлявах над словата на д-р Зазо. Безпорно имах един твърде мъдър човек насреща. Не можех да се меря, сякаш с него, но и не исках, защото този лекар се превърна не само в мой терапевт, единствен побратим наоколо, но и в мой духовен водач. И аз се оставих този обед, върху купата със сено изцяло в неговите ръце. Не можех да си представя по-добър наставник за този момент от него. За мен беше историческо явление, за пръв път от повече от година, карах трезвен цял един ден. Както ми препоръча лекарят, се въоръжих с търпение. Междувременно започнах разговор отново за Авакума. Вече бях признал пред него за връзката си с нея, за детето ми от нея, а също и, че тя го беше изоставила, за да дойде при мен. Когато научи последното за пръв път видях нервен тик у лекаря, той прехапа устни. Ала каквото и да беше миналото, д-р Зазо ми прости, аз също му простих на него, разменихме безценния дар на прошката, след което и продължихме по ежедневните дела. Съвестта ми беше чиста относно Авакума, така трябваше и да остане. Единствено спрямо Кристиян… макар че и с него вече съм си взел прошка, все пак ще ми тежи цял живот това, което сторих. С д-р Зазо така прекарвахме времето, когато ни позволяваше, върху купата със сено. Ако не друго, бях научил при пуританите да се радвам и да уважавам простите неща, които наглед са елементарни, но понякога някое от тях може да е животоспасяващо. Харесваше ми този лекар, разбираше ме във всичко, което правех. Онзи обяд, след предадения разговор, беше последният ми допир с бутилка и начало на моя отново трезвен живот. Чувствах се добре, благодарение на лекаря. Ние много говорихме, а той винаги слушаше внимателно и никога не прекъсваше. Толкова пъти е излях тази душа пред него, че вече се чувствах като лишен от съдържание. Но това определено помагаше, ставах по-деен, по-идеен, по-креативен и скоро се върнах отново към писането, което бях спрял за повече от десет години. Беше ми странно да пиша от начало, но щом влязох в ритъм, започнах да нижа думите с лекота. Успокоих се, все пак ме биваше за нещо, все пак терапията на пуританите работеше. Вече с бистър разум, можех да се върна на държавната работа към сектор изкуство, все още бях начислен там, дори и да не бях правил нищо последните десет години. И тогава, както си говорихме с лекаря, за мен се получи съобщение, първо при кмета, официалната сборна точка за цялата локация, после и при мен. С удивление разгърнах именно поканата, която вие всички ми отправихте, за да съм тук, сред вас днес, а именно, корабът излиташе, местата бяха определени, трябваше да събера всичко набързо и да потеглям колкото може по-скоро. Вие ме привикахте в правилния момент, но се питах как изобщо сте ме открили, без да получа някакъв отговор. Казах на д-р Зазо къде отивам, разделихме се и се прегърнахме радушно, сърдечно, тъкмо обръщах гръб, когато ми каза: „Поздрави Авакума от мен, Кажи ѝ, че съм ѝ простил“.

X. Пожелание (Декалог)

Осемдесет и шести трактат

Всички теб чакахме, Макс, но аз знаех, че ще дойдеш. По-късно дойде и ти, Франс, не ни разбирай погрешно, просто в началото на излитането, бяхме решили да сме само творци, за да съберем и да сме готови да представим цялостната ни творба, както и до сега правихме. – Така е, Авакума. И все пак, дори и със закъснение ти дойде, Макс, бих те нарекъл вече, приятелю. – И бях, и още съм изключително благодарен за поканата. – Корабът беше моята печалба от спонсори, които така щедро решиха да дарят за изкуството. Това беше и нашият връх, макар и да се надявам новото изкуство да не е достигнало още до зенита си. – Междувременно, аз се примирих да се боря с вас. Реално винаги съм подкрепял и съм бил радетел на новото изкуство. Останалото беше на инат, изцяло. – Знам, Макс, затова и те поканихме. Всъщност идеята беше на Авакума. – Така ли? – Признавам, моя беше. – Макс, не се притеснявай, все пак,

както виждаш, корабът е голям. Предвидили бяхме вече да орбитира в пространството между Марс и Земята, искахме да сме близо до родната ни планета и същевременно да бъдем в Космоса. Още малко и щяхме да тръгнем. Наредихме се три поколения едно до друго. – Не можех да повярвам, че виждах Кристиян вече женен, взех от ръцете му пеленаче, моето внуче! Прегърнах го нежно и го върнах при баща си! – Интересното е, Макс, че дори и да е учен, твоят син проявява изключително голяма рисувателна и творческа дарба. – Благодаря ти, Леон! – Така се бяхме събрали три поколения, всички свързани с изкуството и когато се събрахме, ние се качихме всички в самия кораб на изкуствата. Точно преди да се качим, изпълнихме един ритуал, всеки даде прошка на другия. Едва след това се качихме. Корабът на изкуството се превърна в първата творческа комуна от десетилетия насам. Както с всичко останало, новата ни станция беше поредното завоевание в полза на творчеството, една от финалните ни победи… Да не би да сме към края. Всъщност с установяването на творческа комуна, която оставаше свързана с изкуствения интелект, ние вече имахме свое огромно място за експериментиране и сътворение от всякакъв тип, без да ни притесняват някакви ограничения във времепространството, а и това беше един своеобразен преход на новото изкуство, което преминаваше в космическо изкуство. Пинери на космическото творчество, на новото. Така ли щяха да ни запомнят след нас? Франс, запиши моите думи до края. Аз смятам, че с теб Авакума, мили мой, Тео, Макс, ние сме от старите творци, време е да отстъпим място за младите с всичко, което сме постигнали за тях, за да могат те да градят още повече. Ние сме старите и поставяме може би последното си съвместно произведение. И все пак, не бива да се забравя от къде тръгнахме и колко трудности, борба и усилия ни струваше да възвърнем изкуството като неизменна част от човечеството. Спокоен съм, защото срещаме все повече съмишленици, с времето нещата чувствително ще подобрят. Ала не виждам причина всъщност ние да спрем да творим, въпреки възрастта си. За себе си, знам – докато имам някаква сила аз ще продължавам да съзидавам и с изкуството си да видоизменям средата ми и самия себе си. Може още много да се добави за изкуството, но вече възрастта ми предполага да съм лаконичен. Ние продължаваме търсенията си за ново изкуство, нови изразни средства и похвати. Може да ги открием ние, може нашите потомци, който и да е обаче му предаваме вече добре отъпкана база за работа.

Осемдесет и седми трактат

Всички се чувстваме толкова малки, сравнени с космическия мащаб. Една нищожна прашинка. Може някои ден, с подобрение нашия кораб да стане междукосмически кораб на изкуството, който да пътува към далечни планети, на които да разпространяваме своето творчество. – Много мечтаеш, Леон, ще мине време до сбъдването на твоите предсказания. – Затова, Тео, реших да направим тази наша съвместна работа, за да оставим целия си живот на идващите подир нас. Готов ли си Франс? – Не продумвам, оглеждам за последно апарата, в който съм вкарал и подредил цялата база данни от всичко, което записах последните дни. Паралелно със записите, в същия апарат вече съм и отделните творби, които всеки ми представи. – С ваше съгласие, на всички. Сега ще трябва да поработя с всеки поотделно за около петнайсет минути на човек. – Добре, Франс! – Започвам с Леон, като подреждам собствените му творби, заедно със записаното от него. Решаваме как да се редуват, групират и наслагват. Задавам новите, специални алгоритми. Същото се повтаря и с Тео и с Авакума и с Макс. Накрая наслагвам хронологично и последователното всичко, което вече имам като информация, въвеждам нови, специални алгоритми за цялата система. Последни опити, преди да се започне с представянето на творбата. Всъщност най-сетне разбрах, защо извикаха точно мен, освен че бях баща на детето на първа братовчедка на Авакума, заради апаратът. Тази машина конструирах специално за нуждите на проекта, тя може да действа само като носител на мащабната творба,

над която работим и наистина, малцина изобщо имат възможността да конструират подобни машини. Това си е чиста иновация, доколкото разбирам от изкуство и цялата творба също е доста креативна и новаторска. С това може да приключим, когато Леон се обажда: Франс, това всичко е прекрасно. Харесвам много абстрактното ти решение, например едновременно да се появяват холограми, визуализации и звук. Но, кажe ми, колко време гаранция даваш на своята творба? – Работата е решена с изключително прости механизми. Тъй като е свързана с изкуствения интелект изцяло, смятам, че го има, би съществувала и самата машина. Дори и да нямаше паралелна реалност, чрез която да работи, давам срок за запазването на информацията и функционирането на апарата от поне хилядолетие. – Значи само хиляда години напред в бъдещето ще могат да се любуват на нашата творба? – Това, смятам е предостатъчно, нека не бъдем величави, за мен е достатъчно дори един единствен път да потръгне цялата ни работа. – Добре, заемете места, свържете се изкуствения интелект и ще ви въведа в света на това, което вие създадохте и за което аз бях само помощник и изпълнител. – Всички приковават поглед в апарата, потича историята такава, каквато ми я разказаха, без да са спестени никакви подробности, като паралелно с разказването, вървяха произведения от отделните автори, Леон е решил дори своите части понякога като реклами, понякога като низ от снимки или наистина къси клипчета. Авакума се беше престарала – всякакви декори, скулптури, картини, дори анимации съпътстваха нейните разкази. Тео е определено най-скромен, като е добавил единствено един собствен филм като фон за неговите истории. При Макс вече става въпрос и за писмен текст. Цялата е беше с дълготрайност час и десет минути, на самия край Леон става, идва при мен, просто ми се поклони и ми целуна ръка – Франс, това е най-брилянтното изпълнение, на което можем да се надяваме! Благодарим ти, приятелю! – стискам му признателно ръката.Следва въпросът, който отправям – а какво ще се прави със самата творба? Леон ме поглежда някак изпитателно, след което вперва поглед в Авакума. – Аз мисля, че мястото на това, което направихме е сред хората. Затова, Франс, ако е възможно, запази този апарат като оригинал и почни да възпроизвеждаш копия. – Разбира се, че е възможно, но отнема време. Преизчислявам отделните компоненти, за да съм сигурен, че ще се копира правилно и започвам работа, в същата зала, като предупреждавам всички, че до вечерта цялото пространство ще е изпълнено с апарати. Реши се като за начало да почнем с 500 копия, като оставих калъп в една копирна машина, която да може да работи и когато не съм наоколо, по калъпа. Малко преди да почна финалната работа, Леон се засмя и се обърна към всички ни: Мили мои, това остава в историята, като съвместната работа върху живота на четиримата пионери на изкуството в най-ново време. Предлагам оригиналът да бъде изведен в музея и това да е символ на нашето единение като творци и като хора! – всички се съгласяват, с което ме оставят да работя. Поглеждам през люка – пред мен единствено един черен безкрай се стели, тук таме пъпли звезда, прокарвам ръка през челото си. Чувствам, че се върши нещо историческо, но не го оставям да ми отнеме от вниманието, въздъхвам леко, възрастта вече си казва думата и поглеждам към оригиналния апарат, съхранил пълната история на четирима новатори, чийто живот по този начин ще продължи и много след като си отидат.

Осемдесет и осми трактат

Бъдещето без книги изглежда стряскащо. С групи от неграмотни хора, квалифицирани в своите тесни специализации. Може би новата книга, това е машината и бъдещето изисква единствено работа с машината? Въпреки наложените граници, човешкият дух, дори и в низините си е несломим, винаги отворен, в търсене на истината. За героите от това изложение, истината се състои в изкуството, това е тяхно начало и край. Има много истини, както има и много

относителност във всичко съществуващо. Единствено подреденото съзнание би могло да отговори на въпроса коя истина точно следва. Героите преследват до край своята истинност. Това би трябвало да е морален компас не само за тях, но и за всеки един човек. Каквото и да донесе бъдещето, има вечни истини, има вечно разбиране, което ще е винаги над времето и причинноследствените връзки в него. Едно е ясно, каквото и да е то, човечеството трябва да бъде в пълно съзнание, за да го посрещне. Колко често съзнанието ни е напълно активно – всички сетива отворени, разтворили разбирането като гъба, която да попива. Колко често можем изобщо да застанем до нещо твърдо и крепко в собствените си съзнания? Те са крехки, както и ние като биологически организми сме крехки създания. Но дали наистина е толкова чупливо съзнанието? Единственото, което знам за него е, че то трябва да е и да остане най-вече пластично, да се огъва като гума или дъвка, която няма чупене. Пластичността е основна характеристика на съзнанието, негова функция, определена най-вече от възможността да погледнем един всеки един феномен от различни гледни точки. Така съзнанието се превръща в основа на всяка една личност. Нужно е то да има усещане за самото себе си, да е твърдо и устойчиво, с поставени ясни граници до къде се постига като предел и възможности. Само дефиренцираното съзнание, останало пластично е способно да посрещне бъдещето с всичко, което то ни носи. Ако някой не е подготвен на чисто съзнателно ниво, то той може да рискува да загуби цялото си съзнание. Защо е необходимо да се спазва всичко това? С напредването на технологията и изкуственото съзнание, за да ги ползваме като инструменти, а не като цел на живота си, ние трябва да имаме ясно разграничено и пластично съзнание, което да съумее да борави с такъв вид технологии. В противен случай, собственото съзнание може да се размие, както илюстрирахме, се случва при масата в бъдещето и да загуби самото себе си.

Това е един нежелан край, показва загуба на самата борба за живот. За да посрещнем новото, бъдното, било в изкуството или технологията, са ни нужни стабилни фундаменти, на които съзнанието ни да се опре. Бидейки силен и солиден в себе си, тогава човекът да разшири светогледа си, като надмине и най-смелите си представи. Само така може да се появи космическия човек, разполагащ с универсален разум, но и пластично и диференцирано съзнание, със стабилни основи, на които може да се опре цялото същество. И ето, ако поставим човечеството в каквато и да е ситуация едно подобно съзнание, подобен човек ще може да оцелее, той би бил готов за изненадите на бъдещето, които ще изследва, без да изпитва уплаха. Затова е нужно всеки индивид, имащ себе си за независим и свободен, да има един основен център, около който да гради и да развива. Не става въпрос за едно нещо, може да е множество от малки центрове, които оформят големия. Ала в тези твърдения лежи и ключът за масовото разбиране на един необходим минимум, който всеки индивид трябва да притежава, за да стигне изобщо до бъдеще, без да омешва нещата според функциите им и по този начин да им става съподчинен. Безспорен е проблемът за личната свобода в условията на подобно бъдеще, но едно съзнание, ясно разграничено и все пак пластично, е необходимия минимум, за да може човечеството без препятствие да приеме даровете на бъдното. Представената в настоящето изложение история, разбира се е плод единствено на авторовото въображение. Само че когато правим предположение за бъдното, ние първо оглеждаме внимателно настоящето, след това поглеждаме и към миналото. Върху внимателен анализ на последните две, стъпва авторът, за да направи някакво описание на бъдни явления. От всичко бих добавил единствено в заключение, никога да не затваряме съзнанието си, напротив, да го оставяме максимално отворено, пластично, готово за другата гледна точка, така и то ще има ясен център, ясен фундамент и по този начин ще може да бъде автономно, да се самодиференцира. Само по този начин човечеството може да е подготвено и с изправена глава да завоюва своите бъдещи моменти.

SOUTHERN MUSIC
AMOR AMOR AMOR
AUS DEM FILM: "BROADWAY RHYTHM"
MUSIK von GABRIEL RUIZ
DEUTSCHER TEXT: PETER WEHLE
ENGLISCHER TEXT: SONNY SKYLAR
Edition Helbling
ZÜRICH WIEN
ЧОВЕКЪТ
ПО
ПИЖАМА

Пламъкът хвърляше своите сенки, игриви, сродни с нещо толкова древно и така далечно, че се струваше и напълно непознато за зрител, също така далечен, също така отдалечил се и несродно безмълвен, с една неутолима глътка от неразрешима загадка, наредените свещи, по древен обичай в седем реда, които някак заканително даваха воля на ниския купол от това древноримско създание, с колонада от пет арки и малки, кръгли отвори в купол, зададен сякаш в рамката да наблюдава, да приема и превежда – и той служеше на своята хилядолетна мисия толкова добре, колкото и този силует, коленичил в средата, изпълваше паметта на гените си. Пред него, връз три стълби, по които медените свещници сякаш приветстваха и изпращаха едновременно, стоеше на каменната, кръгла платформа един чер, абаносов ковчег, вече затворен, покрит с венец, в който се открояваха карамфили. Силуетът се изправи, някак тъжно, някак тромаво, толкова дълго, свлякал се на коленете си, забравил да ходи и обгърна с поглед цялото пространство на тази забравена, порутена базилика и изправи очи към тези кръгли отвори в купола, през които един облачен ден не пропускаше никаква светлина. Отраженията от свещите затанцуваха по лицето му – с остри, издадени скули, сурови наглед, с твърде откроили се черти, сякаш бразди, на множество чувства и боржения, оставили своите дири около устни, тънки, като изпити, и очите му, затрептяха като два въглена, пъстри, почти кафеви, приютили дъха от зеленото на тюркоазени, морски вълни, които блестяха, но не заради пламъкът на чуждия огън, а от този огън, който изгаряше и нетленно разпръсваше острота, приютена с уют в зениците. Ниската му фигура изкачи пъргаво, като пружина трите стъпала, постави дланта си, с тънки, дълги пръсти, с откроени, пулсиращи вени, вдъхновяващи ръката, която сякаш беше създадена да държи четка, да се плъзга по клавиши, да гали уханно нежна, женска гръд, но всъщност държеше един кинжал, чието бледо острие забляска в мрака. Той допря кинжала до дървесината, която глухо прие метала с тракане, което отекна из това самотно, затворено пространство и се поклони толкова ниско, покривайки главата си с качулката на плътната сивокафява пелерина, която закриваше глезените и заприлича на древен бор, почти прекършен от неистовия напор на безмилостна буря, когато вратата се разтвори и мракът на този ден нахлу с цялото си дрзновение, през тясната врата от масивно дърво, обковано с бронз, образуващ кръст, понесен с влизащата фигура на един младеж, цялата в светлина. Той се спря на входа, колебливо пристъпи. Знаеше какво се случва, предчувстваше го, не искаше да разваля тайнството на един свят момент, белязан с мълчание. Стъпките му отекнаха под купола. Бавно се приближаваше към тази фигура, която несмутимо не прекъсваше поклона си, сякаш нито чуваше, нито виждаше, нито възприемаше нещо различно от глухота и немота. Младежът изкачи първото стъпало и с мекотата на един напевен глас промълви, като шепот:

- Лазаре!
  Ръката с кинжала, положена на ковчега трепна, бавно фигурата се изправи от своя поклон и лицето се извърна към младежа. Бистри капки се стичаха по страните и блещукаха от свещите, ронеха се на бразди, пръстите ги попиха и ги разпръснаха из косата, светлокафява, късо подстригана. Младежът сведе бързо глава.
- Константине, остава само солта от сълзите – тих глас, като трополене на камъни, отекващи в бездна със сила, която сякаш беше способна да изпълни с вълни несломима воля целия купол.
- Братко, супериорът те вика!

Лазар не пророни нито дума. Открехна пелерината си и под нея едва сега, плътно прикрита пробясна сребристия цвят от броня, от нещо, изобразено на нагръдника, един елен, заключен в обърнат триъгълник на смарагдово зелен фон.

- Време ли е, Константине?
- Време е!

Лазар се обърна отново към ковчега, гърдите му се отпуснаха в тежко дихание, което пое сводът, който сякаш също въздъхна.

- Константине, тогава ела!

Младежът изкачи възправи лице, изкачи второто стъпало и отново сведе глава, не в кимане,а в поклон.

- Пред този ковчег на последната, Константине, нека се случи това. Иди при тази, която ще продължи! Слушай ме, Константине! – свободната ръка извади нещо от разгърнатата пелерина и му го подаде. – Вземи това, Константине!

Младежът прие подаденото му, което беше стар, измачкан, окъсан тефтер. С другата ръка, без да изпуска кинжала той го насочи напред.

- Константине, бъди верен пред това острие!
- Кажи ми, братко, твоята воля е закон!
- Ти трябва да отидеш на север, Константинте, любими мой. Занеси този тефтер до нея, дай й го, вземи я и я заведи където пише.
- Братко, коя е тя, как да я позная? – запита младежът, поемайки, без да изправя глава подаденото.
- Ето – Лазар отново бръкна в недрата на пелерината си – това е портретът на баба й, тя прилича на нея, на гърба й пише точните координати. Сметни ги наум, вече е твърде опасно да се докоснеш до нещо друго. Не бой се, любими ученико, ползвай всичко, което съм ти предал, ще я намериш сред баловете. Съмнява ме да са прекъснали. Пише, че до край ще продължават. Измъкни това, което трябва да продължи от обреченото. Тя е Микела.

Младежът пое и снимката на портрета, изправи глава и погледна Лазар право в очите.

- Добре, братко, нека кинжалът бъде свидетел, че всичко ще сторя, както заръча!
- Ето, вземи и това, нека бъде свиделство, защото тя няма да повярва, а трябва сама да дойде – и Лазар му предаде една брошка със скарабей, покрита с четири разноцветни камъка. – Вътре, има послание, Константине, което само тя може да проследи.

Без да промълви, младежът прибра всичко в пазвата на расото си.

- Не взимай нищо, Константине, пътувай леко, препаши тоягата си, ние ще се срещнем на мястото. Върви!

Погледите им се срещнаха, мълчаливо съгласие, без думи, младежът изпревари Лазар с бърза крачка, който, без да се обръща излезе от храма. Лазар излезе бавно. Ситнеха стъпките му, плавно, с изящество и лекота, сякаш едва докосваха земята. Така, без да изправи глава, с поглед, дълбок, тъмнооките му очи отмерваха, дълбоко загледани във времето и пространството, което оставаше след себе си, докато минаваше покрай пътеката със ситни камъчета, край която високо избуяваха рози, разперили клонака си, като че ли го поздравяваха или изпращаха, искаха да си говорят, но той не можеше да ги последва, изгледа ги, някак плахо, грижовно, сбогуваше се по своя собствен начин с това, което може би никога вече нямаше да види. Изправи глава едва в края на пътеката, която преминаваше, покрай две големи, голи колони, опасващи входа на едно здание с островърх покрив, което по цялата си дължина представляваше края на тази градина, в която виреeха всякакви цветя, събирани с внимание, за да поберат в себе си оттенъка на сякаш всеки един, доловим за окото цвят. Лазар разтвори дебелата,

дървена врата, без орнаменти, с метална халка вместо дръжка и влезе в едно просторно преддверие, което го отведе към една малка, четвъртита стая, навсякъде, с прозорци, под тавана, които плътно бдяха от всички страни и позволяваха на светлината да прониква навсякъде, без препятствия. В стаята, празна, само с една проста, дървена маса по средата стоеше, в пурпурно расо и малка, също пурпурна шапчица един висок, възрастен мъж, около когото от двете му страни, свели глави, общо четирима мъже, целите в брони, някак мнимо свиделстваха, сякаш очакваха нещо дълго надявано и сега беше назрял вече моментът то да се случи. Лазар коленичи пред възрастния мъж, който направи кръстен знак, с усмивка, която по-скоро сричаше излияние на благост и някаква руменина изпъстри страните на коленичилия. Ръкава на пурпурното расо, погали по главата, изправи рамената му. Той стана и двамата срещнаха погледи. Имаше някаква стръвна увереност в този поглед, пъстроцветен, почти зелен в очите на човека с расото, който срещна дълбочината на тези тъмни очи и те сякаш пламнаха от допира, като въглена.

- Супериори!
- Лазар, по Божия Воля, Емаус, настъпи времето!
- Супериори, погребахме последния...
- Знам, но тя беше и твоя леля.
- Вече нищо не остана от света на дедите.
- Време дойде за друго начало, начало на бъдното.

Лазар не промълви нищо, свел леко поглед пред масата. Просто измазаните в бяло стени, поемаха думите и отекваха между високите тавани. Човекът в расото направи отново кръстен знак с десницата си, около трите стина, обърна се, единият от мъжете от двете страни, извади кибрит и запали клечка, която му подаде и пурпурния ръкав, който меко се спускаше над костеливите, с изпъкнали вени ръце, сякаш отмерващи пулса на целия свят, побран в едно тяло поеха клечката и запалиха малка свещица на единствения предмет в стаята, освен масата – едно кандило, окачено на стената, с кръст, без окрашения, съвсем опростен, дървен. В чашката, от здраво стъкло заигра пламъка, който се сля със светлината на облачния покров, пропускащ в това ознаменование поздравите от слънцето. Възрастният се обърна отново. Склони глава и за трети път прекръсти пространството.

- Лазаре!
- Супериори!
- В името на Отца, Сина и Святия Дух, възправи глава, пред тук стоящите, и се въздигне, ти, дете на предводители, ти, потомъко на царе и императори, въздигне се и стани сам предводител, от дългото си родословие, изпълни дълга на кръвата си!

Лазар възправи глава в този миг. Погледът му срещна трептящия пламък на кандилото. Той се прекръсти.

- Супериори, нека волята ти да следвам и да изпълня дълга си!
- Лазар Емаус, тук, в свято събрание провъзгласявам теб, за княз и повелявам да изпълниш волята и целта, за която беше тъй дълго подготвен. Пристъпи напред, княз Лазар Емаус.

Той пристъпи, магистърът извади изпод расото си една дървена клечка, напои я в съда с миро, който стоеше на масата, поднесе я към челото на Лазар и направи знак на челото, притворило клепки. В този миг, четиримата мълчаливи свидетели, измъкнаха, всеки, опасаните си мечове, въздигнаха ги като един човек, свели глави, в пурпурните си мантии, покриващи плещите им и казаха заедно:

- Да живее княз Лазар Емаус, предводител човешки!

Без да прави други движения, Лазар на свой ред, с едно, плавно, стремглаво движение сам извади меча си, и го положи на масата, пред съда с мирото.

- Нека този меч поведе към изпълнение!
- Амин. Имаш благословията да бъдеш, Лазар Емаус. Изпълни своя дълг и повеля!
  С тези думи, магистърът склони глава, в една твърде еднозначна усмивка и положи ръка върху рамото на Лазар.

Лазар беше възправил поглед към небето, разкрило се, като купол над редицата хълмове, насреща, лек вятър галеше тревата, заляла цялата земя когато конникът, устремил се към него спря, слезе, в простото си, кафяво расо, удари животното по задницата и пускайки юздите го отпрати да продължи свободно битието си.

- Константине!
- Всичко е изпълнено, княже!

Лазар погледна по пътя, от който идваше коня, където, като игла, забита в полето, се възправяше един кораб, приличен на ракета.

- Добре, Константине!

Към тях, с бавен ход се утреми друг конник, целият в черна броня, с обикновен, дървен кръст, който изпъкваше на гърдите. Той ги изравни, слезе бавно, покрит целия и с шлем и отпрати по същия начин кафеникавото животно, на черни петна. Констанин коленичи. Лазар погледна към слезлия до тях.

- Супериори! Всичко е готово!

В този миг, като черни мравки, по насрещните хълмове запъплиха множества, хора, машини, оставящи своите дири, като бразди във въздуха, които бавно, но целеустремено заливаха пространството.

- Супериори, ще успеем ли да удържим?
- Не сме сами!
  Лазар се извърна, за да види в равнината едно друго множество, много по-малобройно, от идващото отпред, но все конници, всички, облечени в бяло, развели бели знамена, очертани от червени кръстове, полумесец или червени слънца. Тогава Лазар наложи шлема си, който държеше в дясната си ръка, извади меча си, Константин го последва, Лазар пристъпи няколко крачки напред и се извърна към магистъра, в черната броня.
- Супериори, да бъде волята Божия!
  В този миг ракетата, звучно нададе глас и сякаш започна да се подготвя за излитане.

Тя седеше на таборетка, цялата в плюш, пред празно платно, с четка, напоена със синя боя, загледана през люка, в бавно отдалечаващата се планета, изпълваща се, цялата с гъст, сивкав дим. Не се помръдна, когато усети чуждото присъствие зад себе си.

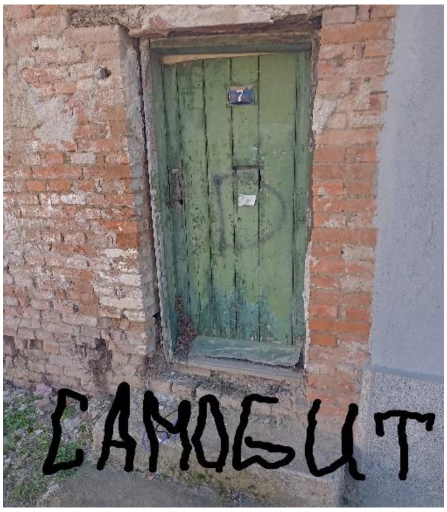
- Всички ли загинаха? – запита тя, без да се обръща.
- Всички.
- Жертваха се... За да живея?

- Това беше и тайната им мисия.
- Само ние ли оцеляхме.
- Не само.
  В този миг няколко деца влетяха в помещението и застинаха, загледани в Земята.
- Там е мама! – каза едно от тях.
  Жената не промълви. Извърна се. Черните й очи срещнаха очите на мъжа, зад нея, синеещи и бляскащи.
- Това ли е, наистина?
- Майка им, не е точно там. Виж!
  Жената погледна през другия люк и в този миг, като от нищото пред очите й започнаха да се появяват безчет други кораби, досущ като техния, които бавно заеха цялата траектория около погълнатата вече цяла с гъстия облак планета.
- Значи Лазар... и тези храбри рицари, с него?
- Жертваха се, за да спасят цялото човечество. В момента в орбита има около един милиард подобни кораба.
- Значи той е вестител?...
- На спасението.
- И се пожертва и заради мен?
- Ти ще останеш неговата несподелена любов.
- Къде отиваме?
- На друга планета, на около седем светлинни години.
- А децата?
- Надявам се да се погрижиш за тях, докато дойде времето да срещнат майка си отново.
- Всичките пет деца са от една майка?
- Да!
- Горката жена!
- Грижи се за тях. Аз съм Йонатан, капитан и навигатор на кораба. Сега трябва да се оттегля в контролната стая.
- Добре.
  Той, в бяла, като капитанска униформа се поклони. Преди да излезе от стаята се извърна и погледна към жената, положила вече няколко сини контури върху платното, когато едно от децата се спусна към нея, грабна четката от ръката й и затича из стаята, последван от виковете й: „Ела тук, хулиган!“

  Вече сам, в контролната стая, Йонатан натисна едно копче и се появи малък екран.
- Чуваме ли се?
  На екрана се появи едно лице, цялото брадясало, в сянка, с яркочервена барета, закриваща гъстите коси на главата му.
- Отлично! Не бой се, никой не може да засече този радио-сигнал.
- Добре!
- Как се развиват нещата?
- Отлично?
- Княз Лазар е мърв, заедно с всички.
- Така трябва да бъде. Как са останалите?
- По местата-скривалища всичко е нормално. Очакваме облакът да отмине.
- Облакът е, пак да се повтори...
- Дело, наше, след като събудихме няколко вулкана. Очакваме да пуснем бактериите, които ще разядат целия този дим.

- Скоро ли?
- Много скоро!
- Добре!
- Твоите серни бактерии готови ли са?
- Да!
- Добре! Заблудата е идеална. Врагът се насочи към явното скривалище, пълно със злато, както и предполагахме! Златото го изяде...
- А всички произведения на културата?
- Те са там, спасени!
- Красиво, цялата памет на човечеството!
- Да! Не откриха нашите скривалища, по цялата планета и заблудата с вашия кораб, за да излетат тайно всички останали, проработи!
- Добре!
- Настройни ли са холограмите?
- Да, доста успешно, никой няма да разбере, че децата са холограми! Тези хора, по корабите са мозъци, без сърца!
- След като се справихме с главния мозък, остава и с разклоненията му!
- Всичко е настроено отлично! Пред люковете се върти една кино-лента, сякаш пътуват из откривтия Космос! Имитира се скоростта на светлината.
- Отлично, филмът работи добре!
- До два дена, в същия курс сме на Венера.
- Да, и когато стигнете, пускайте люковете!
- Дадено!
- Всички ли са на борда?
- Всички!
- Е, добре, отървахме планетата от всички човеци-мозъци! Не забравяй да пуснеш серните бактерии, ти трябв да се върнеш, щом всичко е готово!
- Сърцето победи мозъка!
- За винаги!
- Повече няма да се свързваме, да не усетят нещо...
- Да! Малцина се спасиха, защото последваха сърцето. А за мозъка... следва.. отходното от всичко, което остава.
- Сяра!

  Йонатан се засмя, изключи и прибра монитора, отпусна се на удобната седалка и се загледа към една звезда, искрящо бляскаща пред люка.

Homo patientis

Тази сутрин, щом алармата иззвъня, в мен се надигна чувство, което ме задържаше под чаршафите. Беше меко и топло, а навън – небосводът сякаш падаше, толкова гъсто се бяха стълпили сивеещи се облаци. Слънцето да ме оближе, както бях в леглото, но то идваше едва по обяд, а този ден изобщо нямаше да дойде. Искаше ми се в такива мигове да не ставам от завивките, без да пиша някому, без да гледам съобщения, сама със себе си да посрещна и да изпратя деня. Има нещо езотерично в подобно време, сякаш корените се обаждат, дълбоко скрити и пробуждат някакъв първобитен спомен, който те кара да поискаш огън, в пламъците да се скриеш в уют. Човек винаги гони нещо познато, което да го скрие и задържи, като патерица да му помогне в борбата за оцеляване. Цивилизацията ни се е разпуснала, никой не се бори за живота си, той е гарантиран от нашите закони – толкова трудно е да се отделиш към представата на първобитното. Моите завивки бяха моя огън, за да устоя в мрачината и сивотата на града. Те ми навяваха радост и не исках да се разделям с тях, ала редовните ангажименти не можех да пропусна, затова се надигнах, въпреки тежкото монотонно впечатление. Еднообразието е, което ме убива вътрешно. Крещя и викам, за да запазя нещо от себе си в рутината. Изпъвам към небето ръце в молитвена стойка, търся освобождение, но ми отговарят мравки, които пъплят в своя мравуняк, всяка по своите задачи, докато заспи. Дори да съм свикнала с рутината от детството си, не мога да я приема за свой живителен огън, за уют, макар и затова да е създадена. Някакъв вдетинен каприз ли е бунтът срещу рутинното?! Ориентири за време, превърнати в действие. Явно всичко е борба срещу времето, срещу тази всепоглъщаща ярост, която се освобождава, за да ни стрие всички, като прах. Така си мислех този ден, така се чувствах безсилна срещу силата му, която поглъща, не мога да родя повече мисли, преглеждам поколенията, които са отминали и са носили своите вълнения, свои

истории, не мога пренебрежително да махна с ръка и да си кажа, че всичко това е някаква повторяемост. Стрелата на времето не се отпуска, кой е този бог, който я е запратил да дебне тъй тягостно над дни и нощи. Проблемът време, това е, което ме поразява в сивотата на ежедневието, което пак бди в такива нюанси, между бяло и черно, пренебрегвайки и климата, и всякакви фактори, били извън нас. Цивилизационен проблем, роден единствено в представи.

Виена може да е страшна, прихлупена от облаци, сградите са строги, сякаш се карат, преливащи в различни цветове и окраски. Трябваше набързо да оправя тоалета си, за да не закъснея за репетиция. Бягайки от сивотата в рутината, реших този ден, доминиран от един цвят, да не пия кафе. Но ако не изпия поне една чаша, главата ме заболява, дотолкова съм свикнала с такова ежедневно напомняне, че е утро. А ние всички толкова искаме да избягаме от болка, препятствия, сякаш ни мързи да ги посрещнем. Признавам, и аз съм едно разглезено дете на цивилизацията, затова си направих набързо за из път една чаша, преметнах калъфа на цигулката през рамо, вече предрешена от нощницата, вече измила лицето си, вече очакваща полъх на свежест в рутината на едно пенливо кафе. Свикнала съм с града, това е мястото на моето рождение, познавах тези облачни куполи, които не бяха рядкост за Виена, обичах я, с цялата цивилизация, която носи, защото беше удобно и намирах уют в каращите се сгради. Знаех, че няма да вали – плътната сива обвивка отправя само заканителни движения.. Да свикнеш с едно място не е трудно, да влезеш в неговата рутина и ритъм, да го използваш като грим за своята същност, която се сраства с всичко воли и неволи, предлагани на градското тържище. Отдавна съм се нагодила към типичното виенско време, то неизменно съпътства ме от първите спомени.Вече навън, лек вятър разроши светлокестенявите ми коси, които падаха на вълни върху раменете ми, докато вървях към операта. Обичам косата ми да се вее и я връзвам едва преди репетиция, не е удобно да свиря с пусната коса. Бях си наела квартира, от другата страна на „Гюртела“, недалеч от „Тюркеншанцпарк“ , на 10тина минути пеша от „Фолксопер“, където тогава работех на стаж. Прясно завършила консерваторията, след тежък конкурс успях да взема мястото и ме започнах работа към държавния оркестър. Не исках да ползвам връзките на татко, сама си извоювах тази позиция и минах през трудности, за да подготвя произведения в ежедневни репетиции, сама в квартирата си. Постиженията идват в самота, само тогава човек е истински пред себе си и може да отсее своите умения. В изолацията се раждат велики дела, човекът става исполин и вихър и нищо не го възпира, дори и да не го съзнава, чувства се все още действието, насочено към самото себе си. Лесно е да се действа сам, няма толкова много изисквания.

Не исках да живея с баща ми, затова се изнесох още в студентството. Той беше в 17ти, в Дорнбах - прекрасна местност, заселена изцяло от къщи,китно свряни в полите на хълмовете, на стръмните склонове, които преливаха във виенската гора. Посещавах го често. Засичах и брат ми, със седем години по-голям, възпитаник на академията по приложни изкуства. В градината беше разположил своето ателие, пригодил няколко бараки за целта, между двата големи бора, които посрещаха гостите на оградата. Татко поддържаше даже овощни дръвчета – имаше ябълка и круша, освен мрежата от декоративни храсти, опасващи телената мрежа и няколкото лехи с цветя, положени още от мама. Батко беше избрал чудесно място за ателие, сред целия птичи хор. Татко бе вече над 70-годишен, намираше спокойствие в своята просторна къща. Той все още дирижираше, беше основател на камерния оркестър „Фройде“, различни музиканти

бяха негови гости. Вече почти 40 години той беше на виенската сцена. Композираше и се осмеляваше понякога да изпълнява собствени произведения, които се посрещаха добре. Цялата къща беше изпълнена с музика. Това бе неговият свят. И моят. Всички бяхме ангажирани в сферата на изкуството. Къщата бликаше от картини, които не само брат ми носеше, но и татко, с мама са колекционирали. Имаше и богата библиотека. Не се ограничаваше само с музиката – всичко интелектуално беше негово поприще и предизвикваше у всички ни жив интерес и трепет. Поривът към изкуството, с батко, сме добили от твърде ранна възраст. Така сме станали и самите ние – семена, отгледани от грижовни родители, които да разцъфнат с времето. Неспирно ухание за попъли в старост двери, които се разгръщат, за да ни покажат и ориентират, когато имаме нужда, а ние ги радваме със своето присъствие. Имаше нещо мистично в този синтез, толкова сраснал се между поколенията, че едва забележимо преминава от едно към друго, но все така пазим някакво уважение към преминалото, което ни доказва, че и ние самите имаме някаква стойност. Някакви пожелания, разсеяни действа, понякога нараняваме, друг път не оценяме силно, ала все така сме пуснали своите корени към лицето на истинската ни същност, а там – да, там, има уважение, има приемственост, и ние предаваме, това което сме видели и консервирали със собствените си усилия. Във всеки има частица от забравени предци. Аз не познавах добре своите, но знаех, че я нося, навярно са били борбени хора, отдадени на делото си. Не знам, тогава не знаех, предстоеше ми да разбера. А всяко пътешествие към корените преобразява, защото се разкриват малките частици, които носим. Така ние сякаш побеждаваме времето и ставаме по своему безсмъртни – животът носи вечност в себе си. Друго нужно ли е да се разбира. И частиците от тази вечност, това съм аз, това си ти, това сме всички. Така се предават усилията и те никога не остават напразни. Напротив, ние сами ги обезценяваме, лутаме се, слепи за инстинктите, които ни водят – твърде много цивилизация води до нашето объркване.

Когато стигнах до „Фолксопер“ започна да прикапва, но аз се шмугнах през вратите и се потопих следващите 4 часа в репетицията с целия оркестър. Имаше още една българка, сопран, която подгряваше с нас. Не мога да кажа, че се чувствам обвързана с България. Баща ми беше от там, но емигрирал преди 40 години. Бях родена тук, във Виена, а майка ми беше чехкиня, също цигуларка. Почти не познавах езика на баща си, нямаше как да заговоря тази жена, затова тихо изпълнявах ролята си като водеща вторите цигулки. Не изпитвах някакво привързване или дори любопитство за тази далечна в представите ми страна. По рождение бях австрийка, говорех немски, не разбирах български – всичко ми беше толкова чудно и странно, когато ставаше въпрос за България. Но това рядко се случваше, сякаш татко беше отдавна забравил своята родина. Всъщност той се чувстваше гражданин на света, както и мама, всичко останало беше плод на човешката склонност към идеологизиране. Татко не заставаше зад идеята родина, а заставаше зад идеята музика и изкуство – там той беше в дома си, неговата собствена къща беше превърнал в израз на тази идея, имаше си собствена музикална стая в приземния етаж, до стаята за гости, осеяна с музикални инструменти, повечето от които владееше. Да, той свиреше не само на пиано, не само на цигулка, но с лекота посягаше и към духовете и към другите струнни инструменти, които ползваше когато композираше, защото имаше композиции и за цял оркестър.

Не всичко, което изпълнявахме на репетициите беше интересно. Щраус бе неизменната емблема на Виена, свирехме често и различни оперети. Школата беше строго

класическа, държаха на добра интерпретация на отделните произведения, целяща да запази духа на времето,в което са създадени , но и да се съобразява със изискванията на съвремието. Сякаш в този оркестър аз наистина завърших, свирех с желание, с хора от цял свят, както в студентството, но по един вече зрял начин. Работата във „Фолксопер“ ми беше първа. Не бях виждала татко, от както започнахме репетициите. Планирах след като свършим, да отида, да си хвана трамвая от „Шотентор“ и да прегърна баща си за успеха, да понеса укорите, за местата, които не изпълнявах добре или не вникнах във философията на чувството им. Музиката не беше лесна наука, но от много ранна възраст, татко ни беше посветил в нея. Брат ми също свиреше, на пиано, валдхорн и флейта. Печата ни беше докоснал, за да затвърди завинаги музикалното дело в кръвта ни. След репетицията, докато вървях към татко си подсвирквах. Бях нетърпелива да видя и изложбата на брат си, който щеше да излага свои инсталации в една галерия на „Бурггасе“. Животът на виенските артисти беше различен. На това място се бяха случили „Вийнернойщете“, Виенският кръг, виенският акционизъм. Традициите бяха дълбоки, крещяха към новото, търсеха различни форми на себеизява.Крещеше модерното, чувстваше се някаква свобода в консерватизма, белязал неизменно Виена, но в нея имаше място сякаш за всичко, толкова богата и многообразна беше. Все пак оставаше и малко селски град, но цялото това многообразие вплиташе в себе си едно примамливо усещане за младия артист. В началото на годината брат ми постави успешно един уличен пърформанс, в който и аз участвах с цигулката. Проектите винаги бяха интересни. Сега вървях с тръпка, минах цялата „Верингерщрасе“, стигнах до „вратата на шотландците“ и зачаках трамвая. Ръмеше, хората се бяха скрили зад море от чадъри. Косата ми беше влажна, покрита с кристални капки. Нямах против малко свежест, от която имах нужда след уморителната репетиция. Носех си книга в калъфа, четях Кундера. Не ми допадаше особено, но вече го бях почнала. Трамваят провлачи тялото си като змия и се спря на кръговото. Това обръщало бе в центъра на града. Козирка предпазваше от дъжд, от ляво се издигаше сградата на Университета, пред мен извираха високите кули на „Вотивкирхе“ с малкото паркче, цялото в зеленина, вдясно „Рингът“ се спускаше към Канала. Не можех да се съсредоточа в четене и докато трамваят минаваше покрай Кампуса, оставих книгата и се загледах в сградите. Виенският хисторизъм блести пред взора със своето оформление от преди 100 години. Бях свикнала с историята на града, попита във всяка негова пора. „Шотландската врата“ беше кръстена на манастира, който се намираше в непосредствена близост, в сърцето на центъра. Ирошотените били монаси, орден, смесен от шотландци и ирландци преди хиляда години, разпрострели се из цяла Европа. В св. Гален се намирало тяхното континентално селище, от там стигнали и до Виена. Представях си, минавайки покрай Кампуса, за функцията му преди, като болница. В края му се издигаше и тъмната кула на психиатрията, събрала в себе си много болка и ужас. Вече музей, все още беше твърде мрачна, излъчването й спираше хората да седят по поляните, които я опасваха.

„Алзерщрасе“ се извиваше нагоре, гледах към стените на „Гюртела“ – това бяха външните укрепления от миналото на града, превърнати в път за метрото. 17 бецирк, в началото си, около „колана“, беше населен предимно с чужденци от бившата Югославия. Множество малки пекарни и магазинчета се въртяха по малките улички. Бях свикнала с пъстротата от хора. Виена беше населена с колорита на всякакви нации от цял свят, които се бяха групирали из отделните бецирки. Тъкмо подминах

„Йоргербад“, когато в съзнанието ми, удобна седнала на червената седалка, заплуваха сенки от пърформанса на брат ми. Изпитах лек трепет на нетърпение за изложбата довечера. В пърформанса участвахме общо трима човека. Аз свиреха „Шакона“ от Бах, това крайъгълно произведение за всеки един класически музикант. В началото на „Мариахилферщрасе“, до Музеумсквартир, на левия тротоар, до стълбите, по които се слизаше на „Ралгасе“, към „Нашмаркт“, там свирех, застанала на висока кутия. На още една кутия до мен беше застанал руския художник Хмелников, приятел на брат ми, срещу нас – едно момиче, все още твърде младо, може би под 20, гледаше към руснака. Тя изви ръцете си като лебед, Хмелников не помръдваше, увит в тоалетна хартия, бавно се приближаваше към него, и постави цвете на врата му. В този миг, той помръдна, накъса парчетата тоалетна хартия и слезе долу при нея, като внимателно постави цветето на кутията. Целият пърформанс продължи около 15 минути, колкото траеше и „Шаконата“. Двамата затанцуваха със странни движения, на един крак, които оформяха кръгове около цветето. Накрая го издигнаха и Хмелников го изяде. Техният танц беше влудяващ, но тъй като свирех не го следях през цялото време. Пърформансът беше заснет от камерата на брат ми и щеше да послужи за изложбата тази вечер. Докато подминавахме линиите на Есбана в „Херналс“, се замислих дълбоко за символа – нещата, които изхвърляме, боклука, който изваждаме от себе си, от който се ражда живот. Може всичко да се стори концептуално, но в идеята, която стои зад символ, се коренят истинските субективни преживявания, които правят момента жив, изпълнен с чувства, за да може да се запомни. Без чувството няма памет, не може да се дефиренцират отделните мигове. Този боклук, това са нашите идеи, това е нашето изтласкване към всемира. Сякаш героят на някаква пиеса вика, размахал ръце – няма повече време, всичко става чувство. Брат ми добре разбираше тези максими, които стояха зад неговото концептуално изкуство. Без думи, само цвят, без цвят, само творение.

Такива бяха творците на виенското ни време – преодолели радикални школи и влияния, те работеха символно, за да привлекат вниманието на зрителя върху вечните въпроси. Концептуалното изкуство беше в своя вихър и брат ми не беше пощаден от него, ала се стремеше да влага и естетика, стремеше се към красотата в това, което правеше.Трамваят стигна, слязох – къщата на татко беше на 15тина минути пеша, все нагоре, по хълмовете. Минаваше се по едни стълби, оставах без дъх, проклинах се, че не тренирам. Стигнах до оградата и се загледах в двата големи бора в двора. Не избързах да отворя портата, искаше ми се да обхвана всичко в един миг. Къщата беше двуетажна, с приземен етаж. Един еркер, издаден напред подслоняваше нашата гостна, над него пък терасата от детската стая – там където бях отраснала. Беше пълно със спомени. Играехме си често и оживено, карах колело, за пръв път надолу по баира. Да беше още това време. Но вече бях голяма, избрах си друг живот, ставах независима. Матиас, брат ми, живееше в собствен апартамент в 13ти бецирк. Пътуваше всеки ден, а дворът ни, с подравнен райграс беше изпълнен с всякакви причудливи скулптури и материали от брат ми. Как съжителстваха двете, аз не знаех. Ако мама знаеше, щеше да се развика, да внесе ред в безпорядъка, на пръв поглед – хаос. Но нея я нямаше. Почина когато бях още дете. Елена Ковач, изпълнена с чувство цигуларка. Те имаха с татко свои стаи на първия етаж. Свиреха в приземния. След нейната смърт, татко нареди стаята й, така че понякога се събираха и даваха малки концерти в нейна памет. Много

приятели на татко, все музиканти, се събираха в тази къща. Най-чест гост беше един обоист от Филхармонията, който живееше с петте си деца в 12ти бецирк.

Днес беше големият ден на изложбата и реших да го прекарам целия в къщата. Слязох в стаята на мама, наредена като салон, настроих цигулката и тъкмо почнах да се разсвирвам когато татко слезе при мен. Направи го с тихи и ситни крачки. Преди да ме прегърне, той беше стоял на вратата, загледан в мен – не знам колко време. Отнесе ме в обятията си и ме поздрави. Не се бяхме виждали повече от месец. Не че не исках, но новата позиция така ме отвлече, а и ходихме до Алпите с приятели, съвсем се загубих във времето. След поздрава ми подаде нови партитури. Освен родител, беше и мой ментор, подканваше ме с великолепен слух да свиря все по-трудни и предизвикателни неща. Продължих да се разсвирвам когато дойде и Матиас. Не слезе веднага при нас, събирал някакви неща за изложбата довечера, трябвало да довърши още едно платно, но видях колата му, спряна пред портата през широкият прозорец, обърнат към входа на къщата. Татко ме остави да се разсвиря хубаво, без да ме прекъсва, макар и да гореше с нетърпение, искаше да чуе как, без да съм ги виждала, ще изпълня новите партитури. Всъщност те бяха негови, писани за мен и майка ми. Не беше много известен като композитор, но вече трети концерт с „Фройде“ се изпълняваха изцяло негови работи. Аз не знаех, че са негови, не изпитвах вълнение от подадените ми ноти, така че се разсвирвах бавно и методично. Настъпи техния ред, Матиас шумолеше нещо на двора. И татковата музика изведнъж потече из стените на салона. Кръстихме го „салона на мама“. Тук се изпълни музиката му за пръв път, бяха съвсем нови произведения, трудни за изпълнение, но изключително наситени с цвят. Изчистени от украшения, с много пасажи от шестнайсетини и трийсетивторини. На моменти напомняше дори „Табула раса“ от Арво Перт. Нямаше как да се подмине този композитор в 21 век, твърде силно беше повлиял цялата музика. Краят беше неочакван, но плътен, в малка октава. Цигулката се сниши напълно, за да вземе тези последни ноти. Свърших, бях се леко изчервила. Татко изръкопляска и направо разкри тайната. Останах безмълвна, че това е негово произведение. Оставих го и него и цигулката, за да изтичам на двора при Матиас. „Матиас, познай какво – татко има нови творби! Невероятни са!“ Прозорецът беше отворен през цялото време и разбира се, той беше чул всичко. Погледна ме със своите спокойни, дълбоки пъстри очи и ми каза: „Защо не порепетираш още и не ги изпълним довечера на изложбата?“ – това беше толкова простодушно предложение, че в първия миг не знаех как да отговоря. Идеше ми да подскоча от радост, но не го сторих, завтекох се към брат си, прегърнах го – това беше моят знак на одобрение.

Обратно при татко се настроих да изсвиря произведението му още два-три пъти, преди да продължа с другите си неща. Спокойствието тук, в гората - липсваха ми тези неща, долу в квартирата. Но това беше моят път към независимост, който беше задължителен, да пребродя, да предизвиквам себе си – иначе какво ме очаква, освен духовна смърт? А умре ли духа, става и куха душата. Може би някой ден и аз щях да имам такава къща. Може би… кой ли можеше да каже. За мен беше важно, че вече сама си плащах наема – тези малки стъпки в живота, необходими за всеки един. Подхванах наново цигулката, когато татко се покашля и така ме спря, че насмалко не изкрибуцах по струните. „Знаеш ли, аз имам стара леля в България, която почина. Леля ти Дора. Тя беше монахиня, няма други наследници и всичко нейно минава в моите ръце. Беше сестра на баща ми, твоят дядо и може би последният ни близък роднина в България. Ще трябва

да отпътувам до София ,по въпроси за наследството, искаш ли да дойдеш с мен?“ Такъв въпрос, в такъв момент… Разсея ме тази вест от свиренето. Никога не бях ходила в България, не знаех какво да очаквам. Хиляда километра ме деляха от историята на моя род, но никога не ги бях прекрачвала. Не биваше татко да ходи сам – и той не бе много млад за подобно пътуване. Може би, с колата, щяхме да се редуваме. Хиляди мисли скокнаха пред мен, в образи, в представи, галопираха из съзнанието ми. Съгласих се, бързо забравих и се потопих в приготовленията за вечерта.

Вълнението в мен беше вече голямо – татковото произведение, исках да изпълня по прекрасен начин. Миговете до 7 се топяха, а щеше да е добре и по-рано да отида, да порепитирам малко на място, за да свикна с акустиката. Тази галерия ми бе непозната. А брат ми – всички ги знаеше, и него всички познаваха. Той пребиваваше в бохемските кръгове на Виена, изцяло артистични, от хора, които подобно на него, бяха предали живота си на изкуството. За мен беше радост, че ще свиря на такова мероприятие. Още повече трептях, защото произведението беше посветено на моята майка. Така ние четиримата щяхме да присъстваме тази вечер на събитието, всеки по своему отдаден в попрището си, което неминуемо се пресичаше с целия живот, даряваше собствен дъх – нещата почваха да се движат, разхвърляни, купища от мисли, спомени, преживявания. Не беше ли това изкуство – единствено способно да обгърне цялата палитра на съществото, с всичките му дълбоки терзания и копнежи?! Не беше ли то най-прекрасното достижение за хората, единственият начин да се измами времето?! И тази рутина, и всичко, което можеше или не да бъде достатъчно скришно, за да се появи наяве. За мен – 7 часа беше велик момент, когато сякаш паралелни измерения щяха да се сблъскат, за да родят един нов свят.

Точно час преди началото, Матиас слезе при мен. Не спрях да репетирам цял следобед. Бях оставила малко Щраус, за да се посветя на това ново начинание. Малко загубих представа за времето. Добре, че брат ми беше, да слезе, да ми каже. Не съм привърженик на телефоните, твърде рядко използвам фейсбук. Предпочитам да чета нещо, да се отдам на чашата ароматен чай с каркаде и канела, да политна с любимата цигулка нанякъде – в свирене времето наистина се смалява. Смалявам се и аз, действа прочистващо. Упражнения часове наред имат ползотворен ефект върху психиката. Оставих цигулката, качих се в детската, където все още имах дрехи. Пръстите ми се почувстваха празни, оставили цигулката и само се огъваха, сякаш още я държаха. След като се преоблякох, поех калъфа и вече бях готова. Времето беше все така мрачно, но поне беше спряло да пръска. Облаците така се бяха скупчили, сякаш образуваха тавана на един огромен салон, който трябва да изпълним с музиката си. Татко нямаше да дойде. Тръгнахме само ние двамата. Матиас натоварили няколко скулптури и едно голямо платно, прикрито с чаршаф. Мястото в колата беше твърде малко, но успях да се сместя – със своите 160 см, аз съм една малка жена, която е достатъчно гъвкава, за да се побере навсякъде. Малко преди да тръгнем, татко ми каза, че ще отпътуваме след два дена. Имах само утре да си издействам отпуска. Следващият голям концерт беше чак след месец, познавах вече партитурите, нямаше да е голяма загуба, ако отсъствам няколко дена. Колата тръгна, вече забравих пътуването и се потопих изцяло в събитието, към което отивахме. Батко познаваше Виена отлично и караше по малките улички, за да избегне задръстванията. Всеки квартал беше мрежа от такива улички, и ако познаваш преките пътища, със сигурност си изпреварил останалите. Виена е разположена в три кръга, всичко е проектирано на тази база. И така по малките улички,

стигнахме галерията в тази част на Бурггасе, преди „Гюртела“. Едва успяхме да намерим място, беше нужно, за да разтоварим нещата. Извадихме късмет – паркирахме точно пред галерията, пуснахме си един билет и помогнах на Матиас да изнесе първо малките скулптурки, после и голямото платно. Кураторът вече беше дошъл, заедно с брат ми окачиха тази картина, но оставиха плаща върху нея и наредиха малките скулптури по витрината на галерията. Бяхме точно на време. Имах не повече от десет минути да усетя залата, която не бе голяма и да разсвиря творбата на татко. Вълнувах се, настроих цигулката и татковата музика изпълни цялата зала.

Всичко почна навреме, в 7 часа вече се появиха първите гости. Нямах време да си оправям косата и прочие. Но посетителите, бяха повечето бохеми, творци, приятели на брат ми, или хора, близки до тези среди, така че нямаше от какво да се притеснявам. Нямаше и нужда Матиас да ме представя – знаеха си, че съм малката му сестра. В 7 и 10, кураторът, също и водещ на събитието, се качи на малкия подиум и помоли за внимание. Вече нямаше никакво място в галерията. Поканен беше брат ми на сцената. Тогава той махна плата, закриващ платното, видя се един огромен червен кръг на жълт фон и заразказва. Своите представяния поднасяше като истории. Обичаше повествованието, чудех се, защо не е станал писател. Но със своите разкази той уточняваше и вмъкваше нови усещания зад творбите. Заразказа историята на емоцията (червеното), съпътствана от вечната лудост (жълтото), превърнали се в едно общо нещо, с обща история, произход, настояще и бъдеще. Всичко беше подчинено на тази обща лудост, която представлява самото съществуване. Хората, живеят в своя шизофренен свят, изграден от представи, образи, преминали през чувство, за да родят в синтеза си реалността, както я познаваме – една луда, натрапчива идея, неясна, бледна, но така силно всички вярват в нея, че се е превърнала в действителност. В обективния свят тя не може да се срещне – цялата цивилизация е плод на побъркани мозъци. След въведението си подкани гостите към масата с вино и сирене. Тогава дойде моя ред. „Моля, приветствайте Екатерина Мадамова, която ще изпълни „Пролетен трепет“ от Константин Мадамов, посветено на Елена Ковач“. Това беше мигът, в който цялото семейство щеше да се слее и да полети в едно, в един трепет към всички. Не беше просто музика, а нашето посвещение, да правим изкуство за другите, да ги изпълваме със смисъл, да предадем цвят на ежедневието. Толкова красиво ми се струваше всичко в този момент. Почти не дишах, или забравих да го правя - татковата музика се разля, едно дихание. Разтичах се и аз. Но пръстите ми бяха стегнати, а лъкът – смело се плъзгаше по струните. Никой не отиде към масата с напитките, всички бяха притаили поглед в мен. Шест минути траеше това произведение, а контактът с публиката сякаш роди хиляди минути, изразени в една. Ръкопляскания, глъчка, привети. Не ми бяха нужни, едвам си поех дъх. Радостта ми преливаше, брат ми се качи до мен на сцената и двамата се поклонихме, след което гостите спокойно можеха да се насладят на изложбата. Не беше голяма – имаше общо пет скулптурки, малки, с колела и зъбци, някои от дърво, други от камък. Матиас беше ловък майстор с различни материали. Платната бяха дванайсет. Те грабваха поглед с контрастите си от цветове, в тях брат ми разкриваше история – всички бяха от един цикъл, разкриващ старите немски митове за тъмни гори и отвлечени девойки, които трябва да бъдат освободени от своите герои. С голямата картина, Матиас даваше мотото на цялото мероприятие – лудата чувственост, лудостта, обърнат в мита и легендата, като основи на цивилизацията.

Изложбата беше невероятен успех. Не успях да не забележа как ме гледаха гостите, след като слязох от подиума. Те не можеха да усетят семейния момент, както аз го усещах, но бяха благословени в незнанието си да бъдат целунати от цялото семейство. В съзнанието ми се преплитаха различните очаквания и митът сякаш оживя, за да роди нов мит – именно когато Мадамови се изправят пред публика, за да се стопят сърцата в едно общо излияние, милувка, обща прегръдка. Към събитието бяха привлечени и колекционери. Още на място се закупиха няколко от творбите, особено скулптурите, представляващи жив интерес.

Нямаше повече музика, нямаше да има място за парти. Купоните, творците си правеха на други места, понякога и съвсем просто – на пейките на Музеумсквартир. Друг път те сменяха и ходиха по разни ателиета. Не ме блазнеше този живот на Матиас. Аз самата нито пушех, нито пиех, нямала съм влечение към наркотици. За брат ми – не мога да кажа, не съм го виждала в такава светлина, макар и да се слухтеше, че МДМА не му е чужд, както на мнозина във Виена. Чувала съм и че е взимал кодаин, че пиел много със своите приятели, руски артисти, но това не беше моята работа, или функция. Аз бях негова сестра, всеки си строеше живота както му повелява сърцето. Матиас беше непостоянен във връзките си, често сменяше партньорките си. Не съм чувала да се интересува от мъже, нито пък аз – от жени. Имах дългогодишен приятел, живяхме дори заедно, но малко преди да спечеля конкурса във „Фолксопер“, се разделихме. Аз поех по своя собствен път.

Ново чувство започна да се надига в мен, след преминаването на изложбата, след издействането на отпуск. Беше свързано с предстоящото пътуване. Не можех да си го обясня – някакво вълнение, предизвикващо непознат трепет, сякаш цялото същество се свива в очакване. Не знаех много за историята на семейството ми. Знаех, че баща ми е българин, и че родът ни, Мадамови, идва от София, както знаех, че родът на майка ми, Ковач, бяха чешки музиканти, триста години назад. Бях кръстена на баба си – Екатерина Ковач, но нямах спомен от нея, нито от които и да било баби и дядовци. Не бях ходила преди това в България, и почти нищо не ми говореше това име, твърде малко знаех за тази страна и за хората, които там живеят. Любопитството се прехвърляше в различни контрасти, да се сблъскам с миналото, да се разчупя и аз малко, та може би да открия нещо ново и вълнуващо. Така си мислех, но си казвах, че е по-добре да остана без очаквания, да не се размивам твърде много, а другото – то само би се наредило, само би дошло и кацнало на рамото. Приготвяхме се с татко за пътуването, спокойно и бавно, за мен се превърна по-скоро в нещо рутинно, от което да не очаквам нищо. И ето, че денят дойде, запалихме просторната кола на татко и потеглихме на юг. Минахме алпийска Словения, любимата Хърватска, където често ходехме на море, някъде отвъд – Италия, друга любима дестинация. Продължихме през Сърбия, къщите ставаха по-бедни, по-нарядко едно до друго бяха селищата. Напуснахме магистралата край Ниш и по една дълга права, някъде в края й се намираше София.

Не мога да скрия първото си впечатление от влизането ми в България – сякаш тук е имало война, без военни действия. Някаква пустота лъхаше от голите хълмове след Калотина. Селата бяха малки, обезлюдени, мизерни на места – разпадащи се сгради, тесни пътища, недобре асфалтирани. София ми се стори един хаотичен град – гъсто застроен, сякаш без някакъв проект. Сградите бяха навсякъде, разпръснати. Когато

стигнахме до жилището на тази леля Дора, не открихме място за паркиране, трябваше да се отдалечим доста, докато намерим паркинг. Разходката из улиците беше монотонна. В центъра нямаше много сгради на монументалния брутализъм, но нещо от него все така се четеше дори и сред старите фасади. В една кооперация срещу НДК, на партера, беше жилището на непознатата леля. Освен него, татко беше наследил и вила в квартал „Бояна“, до нея така и не стигнахме. Стара, разграбена, с висока трева – така ми я описа той. Но красотата на София беше в планината, и в полите й беше старата, разнебитена постройка, до която нямаше да стигнем. Жилището беше голямо, с четири просторни стаи. Мебелите не се бяха променили, носеха духа на минали времена. Имаше нещо виенско. После разбрах, че всъщност те са от Виена, носени от прадядо ми и дядо ми. В малка стаичка се намираше дрешник. Вехтост, мирис на застояло и една голяма кутия, пред която потрепнах. Беше сложена на земята, до обувките, ала медния й обков, дървената структура, изрисувана като с пресни бои й вдъхваха красота. Разтворих кутията, и целия си престой в София се занимах със съдържанието й. Това бяха дневници и книжа на фамилията, още от времето на прапрадядо ми. Животът на три поколения беше описан в тях и аз се прелях в светове, вече изгубени и отдавна отшумели, за да ги възкреся в една софийска пролет, преди да се върнем във Виена, предстоеше ми да открия непознати неща, да се гмурна в напълно неизвестни за мен светове, с които съм свързана, като тяхна потомка, вълнение и трепет, докато татко ми четеше писанията, защото не знаех български и ми ги превеждаше на немски. Всичко това отново ме беше оставило без дъх, за да мина идните дни през цялата история на рода Мадамови, неподправена, истинска и така пълна с цвят, че ми беше трудно за вярване, как моите гени побират всичко това в една монотонна, в една битийна Виена.

Яйце без сол е като любов без целувка

1.

Спи там сгушено градче, извисило поглед над калта

Слънцето облиза червеното кресло в синия салон. Петър Мечев, висок над метър и деведесет, с малки, засукани мустачки, обло лице, седеше изправен седеше изправен в целия си ръст, подпрял крак на една табуретка в оранжев цвят и гледаше към братовчед си, Коста Мадамов, също висок, млад мъж, с изпъкнали скули, голобрад, очите - тъмни, сеещи пепел. И двамата бяха във военни униформи на юнкери. И двамата бяха наскоро

напуснали Кадетското училище. „Представи си униформата на гвардейците! Скоро ни очаква! Не е ли това мечта?“ – подшушна Мечев. „Има още четири месеца до септември, тогава ще се закълнем.“ „Нещо като отпуска ни се полага“ „По-скоро изчакване докато признаят княза вече официално“ „Да видим какво ще направи нашата делегация в Русия“ „Царят на русите щял да стане кръстник на нашия княз Борис, тогава ще има затопляне“ „Коста, едно съм научил – политиката са само клюки, в които не бива да се месим“ „И това е сигурно. В оставащите четири месеца до заклеването, бива да се упражняваме ежедневно, да усвоим светските задължения на един гвардеец“. Представата на несъзнатото, което съпътства съзнатото – общи усилия, нещо като фон – хубаво, мари, хубаво действа, виж как се е накичила с цветовете на смолата – и бриз, и бяг, пуст бряг! Пусто е там, мари, знамение, отвеяно като в бутилката – защо си сама?! Праха по обувките напомня само, че съм пътник!

Мадамов се почеса по врата. Вратата се отвори. Вътре влезе търговецът Стоян Мадамов, баща му, в костюм, също едър на ръст, с голям мустак, със съпругата си – Кераца, една кокалеста, достолепна дама. „А, ето ви къде сте! Нашата чест и наше бъдеще! Виж, Керацо, твоят единствен син ще стане скоро гвардеец при Негово Величество. Това е голяма работа за нас. Ние сме си прости хорица, така да ни почетат, голяма работа!“ Преди десетина години Стоян Мадамов се беше пренесъл от Ямбол с цялата си търговия, за да търси поминък в новата столица. По природа, консерватор, носеше винаги фрак и цилиндър. Подкрепяше падналия Стамболов, както и повечето му съседи и не му тежеше, че Цанков бе още в изгнание, а Каравелов не го пускаха от Черната джамия. Всички тези неща те разбираха и обсъждаха в кафенето, няколко пресечки след къщата. Запали цигара, дюлгерино! Още, хубава е, пали, не се бави! Хайде, не сричай! Знаем, че нямаш трето отделение, пали цигара, чифликчийо! И на теб сполай, и на твоята булка, хубост да ви е на душата, пали цигара, пий кафе, пък другото – дори до седмото небе, не мож остави! Пали цигара, пий кафе, да се прави в медното джезве! Хайде, още малко! Пий, бре, маскара! Пий с очите си от гипс, Гипсе! Няма те, Гипсе, рано отиде да бягаш в горите на страстното въображение! Пий за Гипса, не кафе, а ракия!

София още не бе придобила модерния си, европейски облик. Големи камъни се белееха по калните улици, единствено средство за преминаването им при дъждове. Скок над скок по белите камъни на планинския поток – влече се бавно, влачи се славно! Ето, подир всичко остави на Ролана, а къде е Кръстан? Изгубен в някоя поляна! Не бяха още павирани, къщите бяха по-скоро малки, кафеникави и сиви, много кирпичени. Вече тежки търговци и фабриканти се заселваха по целия център, от Лъвов мост, където беше Хаджикалчев, дори до Орлов мост, издигаха се нови домове. красиви, някои жълти къщи, други бели, ала все оставаше някак сив градът. Мадамови живееха по бъдещия „Дондуков“, там където се срещаше с „Търговска“ в едноетажна къща,построена лично по поръчение на Стоян Мадамов. Дюкяна му беше наблизо, нямаше нужда много да ходи, също като и кафенето. Той търгуваше с платове, липсваше му близостта с големите пазари на Цариград, но вече посвикнал, гледаше какво може да препечели в отдалечена София и търгуваше активно със сърбите. „Довечера, готови ли сте? Приемът почва точно в шест!“ „Готови сме, татко, майка е подготвила бели униформи, които да подхождат на гвардейци.“ „А,така, рахат да е за цялото семейство!“ Вече на възраст, бай Стоян се огледа, сякаш търсеше нещо и спря погледа си на Мечев. Отредили му бяха една малка стая, с която общо имаха пет стаи.

Какво да го правят – роднина им беше, син на негов първи братовчед. Не можеше да се отдели от корените си и да заплюе родата. Смилиха се, та го приютиха докато си намери квартира, след като се закълнат в служба. Двама гвардейци в един род, беше чест за целия джинс. Те нямаше да се грижат за търговията, макар и Мечеви също да бяха хора, търговци, друго поприще си бяха избрали, но такова, каквото бе наистина достолепно за тези времена. Ванко! Ванко! Ела, да си пиеш, млякото, Ванко! А, Ванко излязъл! Толкова късно вечер, тъй рано сутрин! Крещи цялото същество и иска да се освободи от самото себе си! Ванко, пак си голичък, мамо! Ела да те оправя! Ванко, на 30, вече с всичкия си, самотен – на улицата! Петьо, къде си? Петьо, не те виждам – какво е това? Стига игри! Петьо, отивам си!

Бай Стоян Мадамов се извини, махна с ръка сякаш се сбогуваше и излезе да си гледа делата, имаше още само три часа до приема, а не можеше да си позволи да закъснее, трябваше да изпраща още пратки. Побърза, в своя бавен ход, приличен на тежък чорбаджия, за да бъде готов на време. Големи планове кроеше за своето единствено дете, отдаваше сила и живот, за да има той стабилен поминък, гвардеецът също трябва да яде! Майка му, достолепната, суха дама, която ходеше без забрадки и пазеше европейски маниер, Михалева по баща, също от търговско семейство, седна на едно от креслата. Те бяха докарани от далечна Виена, целият салон, макар и малък, беше нареден с вкус от нея. Пердета от сатен се белееха пред прозорците, едно канапе, червено, с кафеникава ламперия заемаше централно място, до него беше разположена и маркиза със синя драперия, която отиваше в тон със стените. Огнището, вече не палеха, но бе добре изчистено, облицовано с черен мрамор. Всичко говореше за просперитет в тази къща. Тя подкани младите братовчеди на обяд. И двамата бяха огладнели и отидоха в трапезарията, където слугинята беше сложила супника с две дълбоки чинии. Кераца остана да работи над някакво везмо, не се присъедини към тях. Силно мечтаеше да види сина си вече оженен и подготвяше от сега още разни плетива и шиеше подаръци за бъдеща сватба. Скочила, прескочила кобила, тайни думички, една надежда – някъде се разтъкава като котката с прежда! Играе! Ванко! Пак криза! Ванко, пак с нощния костюм сабалян, всички тебе гледат, но никой – една Цигара! Ванко! Никой! Една цигара! Няма кой да ти даде.

2.

Срещат се очите някак си смутено, да надзърнат в дълбини, пеят в пещера студено, дързостта младежка кой ще извини

Къщата на търговеца Хаджиставрев беше в непосредствена близост до новоустроения Парламент. Тя беше просторна, на два ката, боядисана цялото в бяло, представляваше един от богатите хора на града. Хаджиставреви бяха голям род от Карлово, преселили се в новата столица и имаха разнородна търговия в Цариград, която стигаше до Русия и Австро-Унгария. Мост между Ориента и Европа прокарваха, както мнозина българи в търговско отношение. Събитията около Съединението, цялата несигурност около новия княз се отразиха и на пазарите. Но все пак те бяха вече здраво застъпени, няколко поколения се бяха трудили за това и просперирането на търговията вече стигаше

надполитически размери, не можеше да се ограничи в национални идеали, да се затвори от граници. Да! Дори запазваха привилегиите си на вече установени търговски пътища, капиталът течеше, парите се движеха живо, а тяхната миграция не може да бъде спряна. От поколения наблюдаване на пазарите, нямаше нужда от разни училища. Опитът беше богато натрупан, държавата беше този феодал, пред който трябва да се поднася паричната жертва. Дали беше една или друга държава, оставаше безразлично, но по-добре родина, собствена, пред нея да се жертва, от колкото чужда. Мнозина търгуваха, пазарите оставаха отворени, идеалът на парата обсебва всичко, другите идеали бледнеят пред него, затова и той винаги ще тече, без нация, без семейство – вечен ерген, който не спира да странства. Трупат, трупат – пот се лее, стегнато вървят в редица, а над злостната устица капи пак парица, тихо да не чуе, Ванко, ще се обуе, Петьо го няма, Ванко, няма го!

Точно в шест часа започнаха да се събират гостите, посрещани от слуга, в червен ливрей, на входната врата, двукрила, от тежко дърво, която се отваряше към жълтия цвят на едно фоайе, с две кресла, и сливенски килим със зелени мотиви. Две врати, целите в синьо стъкло, с изобразени червени цветя, откриваха пространството към салона. Мнозина от гостите не бяха политически ангажирани, но можеха да се срещнат и представители на всяка от партиите. С изискан файтон пристигна дворцовият таен съветник Станев, придружен от съпругата си и дъщеря си. Фабрикантът Кролев го последва, напоследък беше придобил големи печалби, след като получи помощи от Стамболов, за да основе фабрика за платове. Последва изтъкнатият депутат-консерватор д-р Хаджипетров и дипломатът в сръбско Тодор Владаев, и двамата със семействата си. Последни, преди Мадамови, дойде търговецът Влайски, също от голям род, от Сливен. С повечето гости бай Стоян се познаваше, делеше обща търговия, особено с новата фабрика на Кролев, чийто платове продаваше в Сърбия и дори Румъния. Събраха се тази вечер близо 20 семейства, представляващи част от елита на младата столица. Мирчо Хаджиставрев, старият чорбаджия, беше поръчал един малък оркестър да свири за гостите. Върху просторна маса бяха наредени всякакви блюда, приготвени от нарочно наетия за вечерта готвач при двора, погрижил се за френския вкус на ястията. Известно беше, че майката на княза, французойка, беше оставила своя отпечатък и изисканост върху сина си, така че целият двор възпитаваше новите аристократи в маниери и светски обноски. Българите бързо се учеха, за да не се изложат, да не опетнят фамилиите си с нещо просташко, макар и повечето да бяха родом от малки градчета, пръснати из страната. Тогава още нямаха княз, не им се налагаше да ходят по бляскави вечери. Бяха свикнали само да работят и да се задоволяват с комат хляб и сирене. Дори Хаджикалчев, специален гост тази вечер, не беше още усвоил напълно дворцовите обноски и фамилиарничеше с околните. Това не беше проблем за тях, обикновените търговци, които колкото и да имаха и да бяха трупали, все такива си оставаха и можеха да разберат поведението на земляците си.Но се изискваше от богаташите да станат по светски обиграни, да дарят един нов и различен облик на родината си, за да не се посрамват българите в чужбина. А даже Добри Станев, тайния съветник, от Търновския край, още усвояваше обноски от аристократите, които идваха във Фердинандовия двор. Крив парцал, развял си знаме, да обуе някакви сандали, след потурите – не може, убива! Ванко, пак си сам, Стефчо – виж го там, играе – иди при него, двамата ще сте другари! Стефчо, виж го! Как се прави? Новите довари вече пеят, а до тях шепти морето, Ванко, на твоите видения!

За братовчедите Коста Мадамов и Петър Мечев, това беше първото светско събиране в зряла възраст. Те знаеха по име повечето събрали се, без Влайски, които съвсем наскоро се бяха преместили в столицата и бяха закупили голяма, просторна къща, като освен търговци, бяха и акционери в промишлени дружества, а и държаха много земи, от които се ползваха с правителствената подкрепа и облаги на Стамболовия режим за осъвременяване на земеделието. Коста беше облечен в бяла униформа, изглеждаше млад и красив, със своите кестеняви коси, замазани с помада, която блестеше на светлината от свещите в полюлея. Искаше да се представи с блясък, всяко негово движение беше пресметнато. Погледът му се срещна с Пенка Влайска, единствено дете на сливенските търговци и замръзна в дълбоко зелените й очи, изпиваше светло кадифените й коси и цялата й стойка, в синя рокля, седяща в дълбоко кресло. Коста сякаш срещна съдбата си. Не може нещо толкова красиво да се застои пред него, без да го докосне, да го поиска, да се дори малко разчувства. Имаше някакъв нюанс на недоверие в себе си. Такъв беше от малък – все колеблив, все изпълнен с някакво добронамерено желание, но с колебание да го стори. Усети, че я гледа втренчено. Засрами се в първия миг, опита се да запази приличие и се извърна към баща си, който се разговаряше с домакина и д-р Хаджипетров. А как да я заговоря? Очите ми все към нея ходят…

> Любовта иска всичко или абсолютно нищо. В тази нищета се борех вече години, без да съумея да открия красотата, която може да ме лиши от любимата на поколения философи безбитийност. А какво вещаеше пък копняното битие – работи робе, работи с тази уста, която може да свири, работи с устни нецелувани, с прегръдка, останала висяща във въздуха. Работи, робе! Докато не свърши и този кадър от един жесток филм - не спира да се повтаря по същия начин.

Пенка усети погледа на Коста върху себе си. В нея липсваше кокетство, но се изчерви от притеснение. Не й се случваше често да посещава подобни светски мероприятия. Тя познаваше все още единствено френския пансион. Всичко й се виждаше ново, благоприятно, дори приключенско. Мадамов се оказа прав в опасенията си, защото Пенка се беше хвърлила в ново приключение. Той ме гледа, но аз другаде гледам. Нямам интерес към него.

Ванко, още ли си сам? Виж къде е Стефчо, не питай вече за Петьо, Ванко! Пак търсиш някой в тъмното, а тук е чист болнична стая, хайде Ванко, ела при Стефчо! Много думи, малко суми, само някакви локуми, гладен пак стои.

Малко хора забелязваха оркестъра, който свиреше полки, мазурки и валсове. Единият цигулар, с дълга коса, прибрана над високата яка на фрака си, с остри, мъжествени черти тънки, елегантни устни, към него тя пускаше края на очите си.Дебнеше го, така че той да не я види, ала погледите им все пак се срещнах. Тя бързо погледна на страни, той й се усмихна. Пенка Влайска беше на не повече от 19 години. Цигуларят изглеждаше по-възрастен, но не много, не повече от 25-годишен. Първоначалното впечатление бързо се преroди в трепет, сияние, искане за взаимност, която не бе все още проявена. Тя искаше да разбере името му, занятието, всичко, което можеше да се узнае. Представяше си как му подава бележка, но щеше да се скандализира, трябваше

да запази приличие. Погледна своята най-добра приятелка, Елисавета Плетева, която седеше на канапето до нея. Сякаш можеше да й помогне да утоли породилия се копнеж. И двете бяха от френски колеж, Елисавета гласяха за придворна дама, така че не й отиваше да се занимава с простолюдието, някакви си цигулари и прочие. Но тук можеше да се заиграе нещо, някаква авантюра, която толкова лесно да се закачи за разнообразяването на ежедневната скука. Елисавета беше възприела и изучила света още от малка. Бързо работеше светлият й ум, и също 19, тя вече беше възприела не само театъра, който се играеше в обществото, различните роли, но и целия маниер на живота, възможни вариации. До толкова вече се чувстваше обиграна, че си позволяваше да скучае, понякога да своеволничи, наличието на нова авантюра беше за нея прекрасно разсейване,а и светски опит, който трябваше да придобие като всяка придворна дама. Не го направи от съпричастност, а от интерес. Повика скришом с жест на своята тънка, бяла ръка, един слуга и му заръча да занесе малко писмо на младежа с цигулката. Те се бяха разбрали, без думи, а Пенка толкова време гледаше към цигуларя, че за Елисвета не бе трудно да предузнае към кого е насочена възможната авантюра. В паузата, той получи писмото, което гласеше: „Моята приятелка, Пенка Влайска, иска да разбере името Ви и занятието Ви, мисля, че сте й угоден.“ Той се засмя, почеса се и изписа на писмото с молив: „Манол Котов, артист и музикант“. Г-ца Плетева получи отговора бързо, усмихна се „Плебей“ – си каза вътрешно, но щеше да се заиграе нещо и с дяволит поглед го подаде на Пенка. Тя все още не знаеше и писмото й се стори първо като някаква игра. Разтрепера се, преди да се изчерви, разтвори бележката. Почувства се разкрита, интимното се беше сякаш разпаднало, но трепета се засили, когато зачете. Надигна глава сякаш с уплах, погледна към Елисавета, после пусна поглед, без да вижда из салона. Почувства се някак осквернена, тайната беше разкрита. Плетева стоеше и я гледаше ехидно, но можеше ли тя да долови нещо друго освен емпатия, заслепена още от емоцията, оставяща я без дъх. Пенка не постъпи мъдро, не заличи копнежа в началото му. Какво можеше да има тя с него? Той не отговаряше на положението й, произхода й. Някакъв музикант и артист. Но мисълта остана. Започна да гори, да обзема. Трябваше да се сродява със себеподобни, ала чуждото беше твърде интересно, сладко. Дали това я притисна към проявата на интерес? Той сам стана, тя сама го допусна да се разгорещи, към новото, винаги така привлекателно. Станчо ле, Станчо – млади пак се видяха, непразни думат, викат все, кожуха скъсан, яйца ни носи, разпори му търбуха! Вълче, Вълче, Пено, ма, стой! Недей да ходиш, губиш се! Оставаш призрак, после пак – напразни повторения, приииждат вълни, отиват си, Ванко! Иди при Стефчо, в другата стая! Там е по-хладно, виж ма Пено, що го свърши! Няма край това премеждие, като в психиатрия! Една цигара, моля, дайте ми цигара!

Коста Мадамов пък изпита същия трепет към Пенка. Не му остана друго, освен да сподели с братовчед си. Не му олекна. Хрумна му да отиде и да се представи на младата Влайска. Но само си го представи. Отново мигът да пристъпи към действие му се стори тъй ужасна, че почувства силно стеснение. Бледи мисли в кафеникави нюанси. Братовчед му го прие като игра и той осъществи страховете на Мадамов. Дланите му се запотиха и целият се изчерви. „Госпожици, обърна се към Елисавета Плетева и Пенка Влайска, мога ли да ви представя братовчед си Коста Мадамов“. И двамата им се поклониха, и им целунаха ръце. Пенка подаде своята бяла ръка с грациозен жест. Усмихна се, но не обърна внимание на Мадамов. Тя дебнеше сгоден

момент да срещне пак с поглед цигуларя, за да види трепетът, който все повече се ослаждаше. За Коста, който пое ръката ѝ, допирът помежду им беше като знак за благоволение, за нея – това беше пореден контакт, който от приличие, трябва да приеме. И го прие. За да запази добрия тон, тя не показа хладината си към Мадамов, но Елисавета я усети. Коста беше целият пламнал, та чак сълзи щяха да му потекат от очите. Двамата с братовчед му се оттеглиха, всъщност той тайно се хареса на Елисавета, която знаеше, че двамата се готвят за гвардейци, и можеше да си представи една придворна дама до един лайбгвардеец. Всъщност г-ца Плетева беше също така изискана, с висок бюст, висока на ръст и с нежна, дълга шия, украсена от колие и това не остана незабелязано от Петър Мечев.

Вечерта вървеше към своя край, оркестърът започна да се разотива заедно с гостите. Манол Котов подмина Пенка с усмивка, поклони се пред нея и ѝ целуна с ръка. Това беше най-желаното от нея развитие, но в този миг се появи и Коста Мадамов, който също се поклони и ѝ целуна ръката. Тя още се държеше, да не демонстрира хладина, и се обърна подир двамата, цигуларя и бъдещия гвардеец, които се бяха изравнили и заедно напуснаха къщата. Цигара! Крещи, Мони, цигара! Ванко дай му една цигара! Виж го келявото! Пак ръце протяга! Келяв си, споланко! Кой те научи на цигари, къде ще ходиш да пушиш! Да те няма!

3.

Ръси паяжина в планината, паякът е чужд на равнината

Следващите няколко седмици, Коста се изолира. Той почти не се хранеше, гледаше тавана със замрежен поглед, повече лежеше, не четеше нито книги, нито вестници, спря и редовните си упражнения. Майка му се притесни, а бай Стоян не обърна внимание, улисан по новата си инвестиция в един крайпътен хан. Единствено братовчед му знаеше истината зад състоянието на Коста. В главата му беше само едно – Пенка и друго не се промъкваше. Петър Мечев стоеше до леглото, на един стол. Не си казваха нищо, бяха застинали. Трябваше да са смели, съдбата е благосклонна пред тези, които имат куража да предизвикат събитията. „Защо не ѝ напишеш писмо?“ – гласът на Петър процепи тишината. Коста се изправи, седна в леглото. „Писмо ли? И какво да ѝ кажа?“ „Поискай да се видите!“ „Да! Това ще е като изход от ситуацията.“ Коста седна и почна да пише. Спря се. Почеса се. Нещо не вървеше, не можеше да изрази чувствата си. Той беше военен човек, не му отиваше да пише писма. Обърна се към Петър, който още беше в стаята, сякаш го молеше за помощ. От къде да почне, как да се изкаже?! „Да отидем в кафенето, там ще видим някой за помощ. Не мога и аз да пиша, но мога да занеса писмото“. Коста остана доволен, стана като пружина и тръгнаха да излизат. Рядко носеше цивилни дрехи, особено от както бяха завършили офицерската школа. И двамата, с униформи, отидоха към кафенето. Тръгват, търсят, ходят без да скитат, в оперение, Вълчане, Петьо, все към тая Пена, махайте я вече! Оставете! Ванко, дай му една цигара, че лигата му текна!

Да, чистотата на болничната стая, минавана по два пъти на ден с влажен парцал, носи единствено погнуса. Тези бели чаршафи, тази смачкана от целувки и прегръдки

възглавница – работи, робе! Отеква единствено в сърцето ми, разпаднало се, немило, клето, съблечено – тъй голо, че дори и камъните, които все се хвърляха по него, не можеха да го унищожат. То гори в някакъв вечен огън, вечна война – и спасение е единствено: Работи, робе!

Кафенето на бай Мицо, както му казваха всички,беше сборен пункт за жителите на София. Там ходеха старите, за да разискват политика, там се сключваха сделки и се начеваха нови търговии. Понякога ходеха и младите. Срещаха се и свободномислещи, въпреки открито консервативното настроение в кафенето. За щастие на братовчедите, точно тогава там си допиваше кафето Станчо Хаджипетров, синът на лекаря, по-възрастен от тях, който се славеше като бохем и литератор и пишеше за разни издания. Коста му се усмихна, без покана, двамата седнаха при него. Станчо беше ироничен. Познаваше хората в София и знаеше, че те се разделят на съсловия и касти, което ненавиждаше. „Сноби" – така им викаше и се чудеше как двама от богаташчетата сядат при него. Имаше явно разслоение не само на идеите, но и между самите хора. За Хаджипетров, макар и да бе от видно семейство, беше трудно да се определи другаде освен сред бохемите. Посещението на тези двама наследника беше крайно нежелано от него, но дори и бохемстващите запазваха приличие в безсрамието си. „Я, Мадамов и Мечев! Какво мога да сторя за двама бъдещи гвардейци?" Те си поръчаха по едно кафе, дадоха си вид, сякаш искат просто да си поприказват. „Ние не искаме да досаждаме, ако господинът върши нещо, да станем?" „Какво да върша, освен да се готвя за работа, да впиша някой ред. Та аз черпя вдъхновение от тази круша насреща, цялата чака да пукне. Зелено трябва да опитате, то ще ви отива"засмя се той, кимайки към бутилката абсент, поставена на тезгяха. Кафенето не беше голямо, само шест маси се стелеха навред. Коста беше нетърпелив, остави литератора да си говори и излива своите впечатления за вдъхновението. Сладкодумен беше Станчо, но изведнъж Мадамов го прекъсна. „Можем ли да се ползвам от таланта ви и да ни свършите една голяма услуга?" „Стига да е по силите ми, какво се иска?" „Искам да напишете писмо с чувство до една млада дама" „Това ли е то, ех, тази младост! Не бива да оставате така чувствата неизказани и неразбрани. Ще ви угодя, господа, ще ви угодя, но първо трябва да си свърша моите работи. Днес, следобед ще е готово!" Повече не му и трябваше да знае. Забравил за кафета и всичко, стана Коста и разтърси енергично ръката на Хаджипетров.

И всички битийни представи, смачкани – поредно кафе, отивай и ти да работиш, няма да съм сам в тази робия – отивай, сладко е да работиш, нали? За какво да работя, след като остенът пронизва сърцето – да беше то волно, но спи зад прегради огнена жарава и тлее и се мъчи за споделена целувка, работи робе? Тогава кафето е най-сладко! Дай една цигара! Стига е врещяло! Заграждат му пътя към терасата, не го пускат да мине! Цигара!!!

За да отбият времето до тогава, той покани братовчед си да се дуелират със саби, сложиха една мишена в двора, по която стреляха и се боричкаха. „Когато врагът е тук, ние трябва и на нож да скочим, ако и нож нямаме ,с голи ръце." – казваше Коста. Хубаво време прекараха двамата, сякаш бяха деца, които си играят покрай чемширите в просторния бащин двор. Търкулна се денят до следобеда, Коста сам отиде до къщата на лекаря. Вървеше с бързи крачки. Не обръщаше внимание на дъжда, който ситнеше, разкалваше улиците и хората вървяха по хвърлените камъни. Хаджипетрови живееха на

една малка уличка, която се падаше успоредна на Хаджиставреви. Голяма, богата беше тяхната къща, в сив тон, с издаден над улицата еркер. Коста беше посрещнат от един слуга и зачака, в антрето да се появи Станчо. Висок, върз слаб с падащи дълги, черни коси, той се появи на вратата, устните му, свити в насмешка и му даде писмото. Коста го грабна, поблагодари сърдечно и изтича на улицата, тича през целия път до вкъщи, без да обръща внимание на засилилия се дъжд. Нахлу в стаята си, не се събу, започна да преписва писмото. Веднъж готов, разтвори с трясък вратата на Петър и му го връчи: „Върви, още тази привечер, стигни преди шест и й го дай!". Мечев тръгна бавно, сякаш се разхождаше. Влайски живееха до Лъвов мост, близо до Хаджикалчеви. Къщата им също гледаше към улицата, една тераса се усмихваше любезно на пътниците. На тази тераса беше застанала Елисавета Плетева, която твърде често идваше да види приятелката си от френския пансион. Сърцето на Мечев трепна, той поздрави, даде й знак да слезе, вече долу й предаде на бързо писмото и притеснено се отдалечи. Елисавета се върна. Любопитство се носеше в нея, какво ли искат младите гвардейци. Все още не чувстваше омерзението си от това, че не е обект на желание. Предаде писмото на Пенка, която в този миг четеше някаква френска кулинарна книга. „Явно си направила впечатление на някого. От кого е?" Пенка го разтвори, разчете подписа на Мадамов. „От Коста Мадамов. Кой го донесе?" „Братовчед му." „Ами, сега?"

> В тази болнична стая, след поредния срив, положен в ядрото на влюбване, тихо, сферично и някак бездетно, се опитах да положа началото на някакъв стих. Но усетих само гнева, който напира в жилите ми срещу тази робска съдба. Да бях в окови, та поне една девойка сутрин да ми даваше вода да пия – това щеше да е чуден огън.

През изминалите седмици, Пенка също не можеше да се храни, не спеше, майка й се притесни. Тя неистово искаше да достигне до своя актьор и цигулар, по когото сърцето й вече гаснеше. Това писмо я насърчи сама да съчини някое до Манол Котов. Обърна се усмихната към Елисавета и отиде до писалището. Записа две писма едновременно – едното, до актьора, другото до Коста Мадамов, от приличие, за да не го засегне с пренебрежение. Когато свърши, тя целуна едното и го постави в красив плик, предаде го на слугата и го застави да чака пред театъра, докато не излезе Котов. Другото даде на Елисавета да го достави. Размяната на писма продължи две седмици. Мадамов всеки ден ходеше при литератора Хаджипетров за ново писание. Той пари не искаше, достатъчно му беше да се забавлява със ситуацията. Вече знаеше, че има интрига, а където имаше интрига, той пръв ходеше да се присмива на плитките умове, които се занимаваха с хората около им. Това беше достатъчно и ходеше, развеселен, защото тези неща го веселяха, из града, от редакция на редакция и взимаше малките хонорари, които трупаше в едни грънци, останали от дядо му и селския му бит. Пенка продължаваше да отговоря на Мадамов от приличие. Но вече водеше оживена кореспонденция с Котов. Манол, твърде свободен, всяка вечер ходеше по кръчмите, за да пирува и просто за забавление отговаряше на Влайска. Не го интересуваха парите й, нито красиво сплетените й плитки. Той беше достатъчно волен да прави каквото поиска, без да си дава сметка за крайния изход. Хаджипетров беше прав, че се заформя интрига. Но Манол твърде често продължаваше да й отговаря, сякаш й даваше някаква надежда, каквото всъщност нямаше. Петър Мечев ходеше с удоволствие да доставя

писмата, за да зърне Елисавета Плетева, която пък ходеше така за да види Коста Мадамов, който й беше направил силно впечатление на вечерята у Хаджистравреви. Оформиха се странните симпатии между младите, които те първа влизаха в живота, а им предстоеше да разгледат кое и как седи. А то вика по-силно: Цигара! Дайте му бе! Заключете го, ще ни проглуши ушите! Цигара! Пищи и врещи, от някакъв дом било – кретенче! Изрод, целия в кел ходи! Разтворени рани, вътре бръкнете! Какво друго, освен гной да обади?!

Бяха си разменили вече около 14 писма, Елисавета все по-силно искаше от Пенка да каже на Мадамов, че не се интересува от него. Но Влайска продължи да му отговаря с приятелски тон, за да запази приличие. Не искаше да дава никакви подозрения, че чувства към човек, който не отговаряше на класата й. Влайски бяха натрупали ударно богатство, не бяха потомствени богаташи като повечето от фамилиите, но влязоха с изящество и лукс в компанията на софийските аристократи. Един ден Мита Влайска, майката на Пенка, реши да се организира у тях соаре за младите наследници на богатите фамилии. Трябваше вече да ожени дъщеря си, да й намери сносен мъж, който отговаря на положението й. Елисавета Плетева, тя приемаше като племенница, те живееха наблизо, от другата страна на реката, където бяха дали на опълченците къщи. Баща й беше опълченец и депутат, човек с политическа кариера, който правеше добро впечатление с благия си нрав. Добри бяха отношенията между Плетеви и Влайски. Богдана Плетева, майката на Елисавета, прие радушно да се свика вечеря за младите, да се запознаят, харесат, пък може би и да се заженят. Двете майка започнаха да организират нещата, като разпратиха покани до почтените фамилии от града. Джеймс Джойс, брате, дай огънче, че тази пура не гори нещо, както трябва! Там той в Дъблин ходил гол при къпалните, Атанасе, чуваш ли или и ти си вече одремал? Атанасе, ставай бе! Разговорът за Джойс продължава, не се натрапвай!

Пенка не прие радушно идеята. Тя беше започнала често да ходи на театър, за да вижда своя възлюбен.Чувството вече се беше разраснало, тя му даваше воля, беше още непознато за нея. Изчакваше да свърши представлението и актьорите да си ходят. Застигаше го, говореха си, той я изпращаше заедно със слугата, който ставаше свидетел на всичко, но Пенка му имаше доверие. Чувствата й се задълбочиха още повече, защото Манол изглеждаше благоразположен към нея. Той беше така към всичко, но Пенка не знаеше, че е просто способ за развлечение. Когато нямаха какво да си кажат, тя поглеждаше надолу с усмивка, той пък гледаше някъде, отвеян към простора. Наскоро му се случи съдбоносна среща и беше станал умислен. Не искаше да кани Пенка на импровизираните театри, които организираха, или на театъра за бедни, защото там вече беше Ана Тростова. Художничка, по баща – рускиня, по майка – сръбкиня, тя беше бижуто на бохемите, в което Манол се влюби от пръв поглед. И за да не рани Пенка, която освен че ходеше да го види, му и пишеше, той беше принуден, от любезност да й отговаря. Както Пенка правеше с Мадамов. Щяха да дойдат неудобни събития, които никой не можеше да предвиди, Манол вече си мислеше как да се измъкне и сякаш го измисли, след като я изпрати една вечер, той отиде в кръчмата, където бяха приятелите му – Станчо Хаджипетров, Тодор Кондов, художник, Растиеви, брат и сестра, циркови артисти и певицата Магда Ранева. Сподели им набързо тревогите си, изказа симпатията си към Ана Тростова. Всички го слушаха внимателно, за да подкрепят с идеи какво да прави. Станчо се ухили, защото само той знаеше истината и им разказа, как Мадамов идвал и го карал да пише писма. Стори им се

твърде смешно, Манол направи комичен жест и започна да рецитира от „Криворазбраната цивилизация“. Оформяше се страшна интрига, но вече беше решено и Магда Ранева се съгласи да помогне, за да може всичко безпрепятствено да се размине, с по-малко скандали. Станчо слабо възрази, тъй като ухажваше Магда, но след второто питие душата му се отпусна, той удари Манол по рамото и го благослови да действа. В този състав, те щяха да отидат на пикник идната седмица, на който да поканят и Плетева и Влайска. Айде, бре, идвайте! Събирайте се, не чухте ли! Ванкоо, остави Стефчо! Ела тука, сега! Ганьо! Хайде с тез празни дисаги, отивай да работиш в Антарктида! Бъдеще голяма, сегашното е малко, защото вече само богове приемат в гилдията, не можеш да работиш, бягай, та гърчи се! Лудо,младо всичкото изяло! А подир това, море се е разляло от бълвоча и помийте!

Междувременно се появи тази вечер и Ана Тростова. Манол Котов я гледаше – с русите й коси и сини очи и не можеше да й се нагледа. След още няколко питиета всички бяха достатъчно повдигнати. Манол отиде до стола й, направи жест, нарочният оркестър в този бар на елитните бохеми млъкна, отиде, грабна цигулката и й запя нежен шансон. Котов знаеше и френски, и руски, разбираше свободно сръбски. Беше коленичил пред нея, това бижу на славяните и след шансона, който цялата кръчма аплодира, започна да й шепне стихове на ухо, след което, без много да му мисли, й предложи брак. Ана Тростова не пиеше нищо освен вино, разредено с вода, бавно да не се замайва, беше трезвена, предложението за брак дойде някак ненадейно и импулсивно. Приятелите на масата се огледаха втрещени. Съвсем неочаквано Ана, която беше впила в него големите си сини очи, се съгласи. Манол Котов отново грабна цигулката и засвири сватбен марш.

> На следващия ден Котов затърси пръстен, който щеше да му струва цяло състояние, но каза си: „Какво пък, човек веднъж се жени“. Той беше от даскалска фамилия от Еленско, нямаха много пари и трябваше да вземе на заем, от Станчо Хаджипетров, за да си плати годежния пръстен и един малък къс злато, от който да направят халки за сватбата. Ала мираж, брате, мираж е всичко това – не е даже сън?! Калояне, ти ли си в мрака – кой е там?! Не виждам, очите ми, тези очи вече не могат дори и сълза да проронят. Работи, робе! Дори и в тази болнична стая – ти трябва да работиш над мъката, над несподелеността, над всичко, което ти дава страдание – защото от него трябва да пиеш, с тези думи – бездумие! Промълви нещо, кажи ми – ти ли си Калояне? Не те послушах навреме и паднах в миража.

3.

Очаквания – големи, а очите с нежелание гледат все смутени

В понеделник, в седем часа беше обявено соарето на младите. Готвачката на Плетевия дом, се съюзи с готвачката на Влайски, за да приготвят вкусни ордьоври. Едно малко пиано красеше салона, просторна стая с четири кресла, кафяви, две канапета в бежаво и

три маркизи, достатъчно голяма, за да приюти един отличен прием. Мадамов и Мечев бяха сред първите дошли. Мита Влайска и Богдана Плетева посрещаха гостите. Коста беше взел със себе си подарък, който да поднесе на Пенка. Те бяха седнали с Елисавета в края на салона. Колкото и да беше едър и здрав, краката на Коста омекнаха, той усети как дланите му се запотяват, преглътна трудно и измина на няколко крачки разстоянието до двете съученички. Поклони им се и поднесе своето подаръче на Пенка. Майка й видя случващото се и се подсмихна. Мадамов беше изключително добра партия, освен богат и възпитан, бъдещата му позиция при княза беше изключително почтена. Същото си помисли и за Елисавета, майка й Богдана, гледайки към Мечев. Петър беше се решил за пръв път да покаже някаква симпатия и поднесе свой подарък на Елисавета. Двете приятелки поблагодариха. Освен тях на приема бяха дошли и приятелят на братовчедите, Димитър Медев, завършил медицина във Виена, и двете близначки Кондаклиеви, също съученички на Влайска и Плетева от френския пансион. Тук беше с усмивка и Станчо Хаджипетров, младият Хаджиставрев, капитан Костов, гвардеец, твърде млад, но вече издигнал се в йерархията на гвардейците с годеницата си – дъщерята на фабриканта Кролев, Ела, и младият Владаев, синът на дипломата в сръбско. В тази компания започна вечеринката. Капитан Костов беше сякаш сърцето на вечерта, показваше смешки, ходеше до пианото, изсвирваше нещо набързо. Гостите се смееха, но някак в страни оставаха двамата братовчеди. Мадамов гледаше сериозно, без да обръща внимание на Костов, който понякога го удряше с дълбокия си поглед – той щеше да им бъде началник, поддържаха приятелски отношения, но капитана вече предусещаше, че нещо се случва тука, каквото не може още да обхване. Веселят се, млади, огнетени, йезуит е бил, да знаеш, камъни от жлъчката ще вади, после престъпление, ново изстъпление, виждал бил Михаил, със светещи очи, такива, големи. Блум, ли какво е там – еврейско гробище, старо, край него лихвари им дават награда, за вечен покой, процент от костта им се пада.

Мадамов търсеше сгоден случай да подаде една малка бележка на Пенка. Докато останалите се смееха и танцуваха, докато ядяха, нито Мечев, нито Коста можеха да се откъснат от своите тежки мисли. Мадамов издебна един миг, приближи се до Пенка и й подаде малка бележка със запотени длани. Тя я разтвори, разчете почерка му, вписан на бързо. Настояваше да се срещнат в градината. Пенка се спогледа с Елисавета. Трябваше да отговори и се съгласи. Колко много жертваха хората, само за да бъдат коректни, да отговарят на някакво приличие. Всъщност Пенка беше заета в мислите си, с предстоящия в сряда излет, на който я покани Манол Котов. Сега трябваше да се справи с Мадамов. Издебнаха сгоден момент, когато двете майки не бяха в стаята и двамата излязоха. Коста искаше просто да я прегърне, но не намери сили да направи опит. Двамата мълчаха, сами, в мрака. Чуваха се щурци, а звездите играеха по небосвода. Някаква белота, някакъв трепет. Мадамов беше изпънат като струна, а на Пенка й беше твърде неудобно. Той наруши мълчанието: „Поканих Ви тук, защото искам да Ви издам нещо, което ми е присърце“ . Пенка се почувства още по-неловко. „Искам да Ви кажа, че твърде много ми се нравите! Толкова, че бих Ви предложил брак“. Тя отстъпи леко назад. „Не знам какво да кажа, та ние дори не се познаваме.“ „Мисля, че Ви опознах, с писмата, които си пишехме, на които Вие толкова щедро отговаряхте. Искам Ви за жена, мисля непрестанно за Вас, не мога да издържа вече. Желая Ви“ Пенка искаше да се отърве по-скоро и отговори единствено „Ще си помисля“.Верди, пак каква я докара – ето, има, още да се иска, по-назад не ще посмее

да отскочи с остатъка, да дигнете паметник на самодивата, с нея да се преплитат няколко стиха, няколко наздравици – в психиатрията вече се пие и уиски, нали Ванко, остави го това кафе, дай му една цигара!

4.

Разпенено море, над него ширнало се пада тежко синьото небе

Тази вечер мина точно както майките искаха. Елисавета почувства силно влечение към Мадамов. Петър обикна силно Елисавета, а едната близначка, Петра Кондаклиева, се влюби в Петър, младият Хаджиставрев пък прояви интерес към Пенка. Всички бяха радостни, още на следния ден, слуга на Мадамови дойде в къщата на Влайски с официално прошение – Коста искаше ръката на Пенка. Такива неща се случваха набързо, не можеха да останат скрити и веднъж излезли пред обществото, се налагаше да се действа спрямо положението. Пенка отказа да отговори веднага. Елисавета Плетева остана шокирана от предложението. „Кажи му! Кажи му, че не го обичаш и не го искаш за мъж! Трябва да го направиш, чу ли!“ „Онази вечер той ме извика насаме, каза ми… аз отвърнах единствено от приличие. Изпитвам жал за него, хубав мъж е, но сърцето ми е другаде“ Елисавета я стрелна с пламтящ поглед. „Пенке, аз се влюбих в Мадамов, искам да му го призная!“ Пенка я изгледа със същото съжаление, с което изгледа и Мадамов в тъмнината. „Не знаех… Иди, почини си, Елисавета, трябва да има и друго решение, не може само така…“ „Разбери, няма да те оставят да се залюбиш с Котов, търси си мъж от нашите! Моля те, остави Мадамов, кажи му!“ „Ще му кажа, Елисавета, нека само мине малко време, за да събера кураж!“ Бавиш се, моме, бавиш, а животът вече отлита!Енчо с билки, Ганьо с дисагите, само Ванко им верен остана, още търси своя си Петьо!

> След този разговор, Елисавета си тръгна, и само защото беше вече обещала, щеше да придружи Пенка в сряда. Младите сърца не спят, те горят, за да родят своите плодове, които да улегнат с времето, както поколенията са правили преди това. Приемствеността беше много важна, а софийските аристократи бяха консерватори, те просто предаваха, патриархалният ред трябваше да устои и нищо друго не можеше да се допусне. Заради него и браковете се нареждаха, така че да са изгодни, така че да се запази редът. Младите се харесваха, имаха много да раздават един към друг, но думата на родителите беше последна. А по пътя към оазис – и той ли е мираж? Няма ли вода в тази пустиня, няма ли сянка, някъде или никъде? Нищо няма! Единството е нищетата. И тази болнична стая, проклета да бъде – чистотата сякаш е вече незрима. А сърцето все тъй голо понася удари с камък – ами то вече е ваше – горете го, бодете го с празните вили, които не носят утеха, пълнете го с оцет и горчиво вино – опивайте го с празни сюжети! Защото то вече само работи, не чувства, изпито.

Стоян Мадамов вече беше уредил новия си хан и започна да гласи, според парите си, една бъдеща сватба. Влайски имаха голяма зестра и само една дъщеря. Ето ги – новобогаташи, сдобили се вече с цяло предприятие, надолу, до реката, в съседство на

Прошекови, там си бяха построили малка фабрика за палта и обувки. Самата Пенка беше чувствено момиче. Водеше си старателно дневник, в който не само изливаше своите чувства, но и водеше разговори сама със себе си. Тя беше страстно вярваща и материализмът на родителите й и на Мадамови я отвращаваше. Може би затова беше избрала за свой любим, един актьор, музикант и бохем, който може би не отговаряше на средата й, но отговаряше на чувствените й търсения. Обществената й позиция я задушаваше, всички дворцови кавги, политики и богатства, бяха далеч от нея. И младостта й, тази жива младост, беше единственото, което я изпълваше с надежда за нещо ново, което да разруши порочния кръг между поколенията, такова, каквото тя откриваше в свещен съюз с Котов. Това бе нейният собствен бунт срещу реалността, на която беше принудена да слугува. Силно впечатлителна натура беше и Елисавета Плетева, затова имаха такова дълбоко приятелство, но тя нямаше тази духовна нагласа за бунт. За да служи на статуквото, такова каквото е - така тя се влюби в Мадамов, без да се опитва да се бунтува, подчини се и реши да се уважи не свободата, а властващото, каквото един гвардеец можеше да й осигури. А защо Коста, пред Мечев?! Мадамов беше по-чувствен от своя братовчед, по-изтънчен, някак изящен и щеше да е прекрасен светски мъж, какъвто и Елисавета си търсеше, за да отговори на бъдещето й положение като придворна дама. А и старото се беше разпаднало, занаятите - отминали и индустриалните фамилии бяха поели вече водещото, аристократичното, привичното на едрата буржоазия дело. Влайски бяха усетили това и умело се ориентираха в ситуацията, превръщайки се в индустриалци. На такива принадлежеше бъдещето, но трябваше да се съхрани патриархалния ред, трябваше да се намери сгодна партия за дъщеря им, за да не се погуби цялото богатство. С официалното предложение Мита Влайска беше особено поласкана, а Петър Влайски гледаше на всичко твърде сериозно. Не му се искаше много да види дъщеря си при някакъв гвардеец, колкото и близо да е той до княза. Ала от връзки с двора биха имали привилегии при обществени поръчки. Вече бяха взели помощи за земите, бяха спечелили и земеделски конкурси. Но бъдещето беше в производството и обувки трябваха на армията. Това искаше скрито Петър Влайски да завладее. Той се беше облажил по „Закона за насърчения на местната промишленост и търговия“, както между другото и Мадамови и други от софийските аристократи. Съсловията вече се бяха обобщили в търговско-индустриални камари и макар повечето да не бяха политични, те зависиха от политиката, за да получават субсидии и други привилегии. Правителството на Стоилов беше спокойно. Девизът „законност, правосъдие, икономии“ беше добре дошъл за едрите търговци и индустриалци. Стоян Мадамов се ползваше от познанство с Гешов, министъра на финансите, това беше важно за Влайски, за да вземе производство директно за армията и съюзът беше особено добре дошъл. Освен това, Мадамов, както и доста от аристократите бяха влезли като акционери в застрахователното дружество „Балкан“ – с общо 1,500,000 лв. капитал. Така се оформяха силните на деня и Петър Влайски искаше да е сред тях. Започнаха планиране на официално посещение на Мадамови в дома им, да направят годежна вечер. Посещението на слугата беше само прелюдия към истински действия. Но времето щеше да се развие бурно и както винаги се случва, други неща да влязат на пътя им, непредвидени, силни, неочаквани. Плетът пак венци, за гробове стари – милост ли не найдете?! Роби! Козмо, Роби! Козма и ти ли ? Цигара ли искаш? Ето ти – две!

Елисавета Плетева беше там, в своята ефирна, кремава рокля, която така обичаше да носи и подчертаваше тънката й талия и абаносовата й коса. Вече беше започнала една тайна надпревара, коя от двет приятелки ще бъде първа пожелана, коя от двете ще изглежда по-красива. Пенка не съзнаваше все още, но Елисавета искаше да се докаже преди нея. Оживление настъпи, когато слугата на Мадамови поднесе официалното писмо до родителите на Пенка. Това беше удар над Елисавета. Понесе го тежко и отново, насаме й каза: „Продължаваш да разиграваш бедния Мадамов! Виж до къде стигна!“ „Ще направя така, че да отклоня женитбата, не се бой!“ „Ами ако не стане, ако стане факт?“ „Елисавета, не искам да те наранявам, моля те! Ти си моя вярна приятелка, недей!“ „Пенке, ще ти кажа нещо – не може от куртоазия да си играеш с хората, да любезничиш от някакво приличие!“ „Мадамов започна да фамилиарничи с мен, това не ми харесва. Жал ми е за него, но ще трябва да продължа още малко тази игра. Знаеш, че сърцето ми е разположено към друг!“ „Но той не знае и още пази в себе си надежди.“ „Ще го разбере, родителите ми искат този брак, защото е изгоден и за двете семейства, но аз не искам, разбери ме! Ще направя така, че да забравят всички кроежи!“ „Знаеш ли, Пенке, помня една поговорка от пансиона“ „Каква е тя?“ „Яйце без сол е като любов без целувка. Ти няма да получиш нищо, от собственото си мълчание пораждаш единствено тежест за всички, помни ми думата – голяма каша ще забъркаш!“. Не трепна сърцето, само викове, крясъци – буря остава на барутния погреб в свинята, тихо се в синьо залели! Спомени от едната зелка, от края – че неписано е и на тази лелки с мократа мишницата да остави малко муха за забавление.

Елисавета си тръгна, ядосана, от дома на Влайски. В сърцето й вече се блъскаха няколко бури. Тогава реши да завърти една интрига, нещо, в което не беше опитна, но трябваше да научи като бъдеща придворна дама. Тя седна и написа писмо, излезе, завила се с лек шал, който да стори място за прохлада. Наближаваше края на юни, беше вече горещо, земята се беше напукала – нито капка от последния дъжд, селяните вършееха, пазарите се пълнеха с нова продукция – миришеше на плод, изобилстваше от цветове. Елисавета вървеше настрана от пътя, за да се пази от праха, вдигнат от файтоните, устремена към къщата на Мадамови. За неин късмет там я посрещна Петър Мечев. Той беше на улицата и раздаваше указания на група селяни, които щяха да работят новото му място, една овощна градина, на пътя край Боянските ливади. Цял светна щом видя Елисавета, с бяла риза, чист и прегледен, обул високи ботуши за езда. Тя предусещаше неговото влечение към нея и знаеше, че няма да й откаже. Предаде му два листа. „Това е за братовчед Ви, Коста, моля Ви, предайте му ги, и се надявам утре да се видим на излета.“ „Какъв излет?“ „Ще прочетете и ще видите всичко“. Повече не каза, извърна се, рамената й се подаваха, голи и ги закри с копринения си шал. Петър побърза да намери Коста, който седеше в стаята си и нагласяше официална визита идната седмица на своята възлюбена. Сами в стаята, Мечев му предаде двата листа. Мадамов зачете. Разтрепера се, опита се да си намери място, вървеше из стаята докато четеше, мяташе ръце. Най- накрая препрочете писмото на глас: „Вашата бъдеща годеница е влюбена в актьора Манол Котов. Те си общуват с писма, тя ходи да го гледа как играе, той пък я изпраща. Утре, сряда, сме поканени на излет от него, при Боянските ливади. Елате сам да видите, ако не вярвате в безсрамието на бъдещата си съпруга. Ваша, Елисавета Плетева“. А втората хартия, съдържаше писмо от Котов до Пенка, което Елисавета беше открадналa от личните неща на Влайска. Мадамов се втрещи целият. Спогледа се с Петър. „Това какво значи, че напразно съм я обикнал?!“

Ревността попари сърцето му и започна да го тресе целия. Сновеше из стаята, не си намираше място. Основният въпрос, как така някакъв си актьор е предпочетен пред един царски гвардеец. Честта му се бунтуваше, чувстваше се наранена, а това надминаваше всички усилия, които някой някога може да използва, за да потуши надигаща се буря – жестоки сили се заблъскаха в Мадамов. Той изкрещя, удари в гардероба няколко тежки юмрука. През цялото време все това се въртеше в главата му – актьора, предпочетен пред гвардееца. Твърде тежка беше подобна обида. Но беше ясно и за двамата братовчеди, че утрешния ден щяха да се сблъскат лице в лице с един кошмарен скандал. Викай! Ванко, викай! Келявото пак иде! Викай, айде, санитари, по-бързо, затворете го! Цигара иска! Мамка му, нещастна! Вземете го! Вика, вика! Да си отива!

Коста започна да се готви. Той вървеше из стаята и сумтеше, а Петър отиде да избере коне при новия хан, където Стоян Мадамов беше уредил, освен втора къща, и място като обор за добитъка. Ханът беше на половин час пеш. Когато Мечев се върна, той завари братовчед си, коленичил да плаче - от безсилие. Такова чувство го бе завладяло докато бе сам. Той искаше да удря, да унищожава. Но тежкия вътрешен конфликт го обездвижваше. Петър прекара цялата вечер до него. Мадамов не можа да заспи. Дойде най-сетне този ден на излета. Още от рано, без да яде, Коста накара братовчед си да оседлае двата коня – един бял и един кафяв, избра си белия и хукна в галоп из горите и поляните, обикаляше, докато дойде време да се появят. Дядо, къде пак гониш? Удари я! Пък си на 80 и косур! Пак биеш жена си!

Пенка беше примряла от вълнение. Тя също не спа, храни се малко. Следобедът изглеждаше толкова далечен, а така не я свърташе на едно място. Плетеше, ставаше, отиваше до писалището си, пишеше в дневника, молеше се. Всичко беше толкова чудно и прекрасно за нея. Отиде да помага на прислугата да направи обяда. Поднесе храната, без да хапва от нея. Вътре цялата играеше и пресмяташе идната среща. Цялото време до следобедът мина в суетене насам-натам. Настъпи дългоочаквания миг, тя беше сплела косата си на две дълги, momински плитки, сложи малко руж да й се зачервят и без това зачервените страни. Наложи си тънко червило. Наметна ефирна светло-синя рокля. Елисавета дойде, когато тя слагаше и малката синя шапчица с кордели. Слугата влезе и доложи, че файтонът е готов и чака двете. Пенка беше излъгала, че отива на разходка по поляните с Плетева и им оставиха слугата да ходи с тях и да ги пази. На ръба на очакванията, когато толкова много се вплете само в един следобед. От една страна бушуващия Мадамов, за когото Пенка нищо не подозираше, от друга страна, нея – изпълнена така с копнеж, поласкана от поканата. Елисавета пък беше наумила своето и се подхилкваше вътрешно на идната свада. Тя вече изпитваше първите кълнове на омразата, която щеше да я изпепелява и да се предаде на дъщеря й. Ненавиждаше Пенка, така миловидна, със синята й рокля, която все още не съзнаваше грешките на своите избори, как да се предава, без да пожелава. Беше твърде млада, все още объркана към светското, при което се стремеше всеки път да запази приличие, каквото и да й струваше това. Щеше да порасне, да види нещата от друг ъгъл, но все още не й се удаваше. Сега стремлението на порива беше по-силно и тя го следваше, без да разсъждава за възможните последствия. Никаквица и лъжкиня, беше само просякиня, иска още и не може да живее, задушава се в някакъв спомен, отмества глава, пак тежи й скорошен грехът и цялото й падение – ей, какво ти забавление, да гледаш как отива в кална локва и помията не насмогва да я изгори и да я препрати към облака, на който ще

й пораснат думи, срички – първо, второ, чак към трето – скача и не иска да се губи – сърцето й е вече взето.

Файтонът спря встрани от пътя. Трябваше да продължат пеша. По време на целия път двете приятелки не промълвиха нито дума. Не беше трудно да намерят малката група. Бяха се събрали редовните бохеми, Станчо Хаджипетров, Ана Тростова, Растиеви, Магда Ранева и актрисата Тодора Зафирова. Котов беше седнал нарочно до певицата. Ана беше махнала своя годежен пръстен, който Котов вече й беше сложил на пръста. Всичко изглеждаше готово за постановката, в която всички участваха. Двете фини дами приближаваха. Станчо нарочно каза през смях, че рядко компанията им се удостоява от две светски дами. Манол беше извадил своята цигулка и свиреше вулгарни песни, на които останалите подгласяха шеговито. Глъчката се стори противна на Елисавета. Не се понрави и на Пенка, но нейният любим – с фалцова шапка, кремав костюм и жилетка изглеждаше толкова подканящ. Те се изравниха с групата. Слугата носеше кошница и постла на дамите едно одеяло от камилска вълна. Те седнаха. Бохемите продължаваха да си пеят своите вулгарни песни. „Магда, дай нещо в соло!" – обръщението на „ти", което Хаджиставрев поде беше безобразно фамилиарничене, което светските дами не можеха да понесат. Елисавета се огледа напрегнато, искаше вече да си ходи, но приятелката й, неотделяща поглед от Манол, й направи знак да търпи. Само Елисавета знаеше, че някъде в храстите, Мадамов и Мечев издебваха момента да се появят на безсрамното веселие. Междувременно те бяха проследили файтона и намерили компанията. Заедно с конете бяха застанали така, че да виждат всичко, но да не бъдат видени. Междувременно разсипаха шампанско на веселието, гощаваха се с еклери, Пенка почерпи всички със сардини, извади и бутилка отлежало вино, замъкнато от бащината изба. Очертаваше се приятен запой за бохемите. Оцениха виното, след като го отвориха. Рядкост беше подобно изтънчено питие да се разлее в гърлата им. Станчо Хаджипетров закачаше Магда Ранева, пощипваше я. Изглеждаше сякаш двамата бяха разположени един към друг. Ана Тростова седеше настрана и нищо не казваше, нито показваше, че Манол е вече официално неин годеник. Котов подкани Магда Ранева да изпее едно соло под акомпанимента му. Силният й глас се извиси над поляната и тя запя една популярна песен. Компанията притихна. Двете приятелки се заслушаха внимателно. Красив беше този глас. И едва свършили, Манол Котов се наклони на една страна и целуна Магда Ранева по устата, направи го няколко пъти, сетне целуна бузите й, челото й, носа й и пак устата, сякаш бяха двама влюбени. Станчо Хаджипетров само се подсмихна тънко, наблюдавайки реакцията на Пенка, която първо се изчерви, сетне затрепера и не можа да се помръдне от мястото си. Ана Тростова остана все така безмълвна, но и на нея й идеше да се разсмее, докато наблюдаваше цялото представление, как годеника й не спира да целува певицата. Само Елисавета предугаждаше какво ще се случи. Храстите се разшумоляха, изведнъж на дорестите си коне, към тях препуснаха Мадамов и Мечев. С неочакваната им поява, сцената престана. Те хвърчаха почти в галоп и спряха между Котов и Пенка, настъпвайки одеялата. Пенка не можеше да повярва. Тя искаше да се скрие някъде. Целувката, Мадамов, всичко вече й се губеше, светът й се завъртя, и тя припадна. Коста веднага слезе от коня си и положи главата й в скута си. Мечев не слизаше от коня си. Всички смехове престанаха. Когато се увери, че е жива, че се е уплашила, че нещо чувствено я е накарало да загуби съзнание, Мадамов се изправи в целия си ръст. Пенка тъкмо отвори очи, когато чу: „Котов, предизвиквам Ви на дуел!". Чест, ревност, плитки

мисли. Мадамов бушуваше целия, не можеше да си намери място, искаше мъст, искаше да се докаже като по-добър. Не можеше да усети, че Пенка не го желае. Всъщност не искаше. Усети се наранен. А тази целувка! Дори да беше неблагодарна, Мадамов трябваше да защити честта на своята кандидат-годеница. Пред очите ѝ, сякаш за да се подиграе с нея. Но подигравайки се с нея, Котов се подиграваше на него. А това не можеше да се допусне.

Манол също се изправи. Той бе далеч по-нисък от Мадамов. Страх се плъзна по лицата на компанията. Двамата се гледаха известно време право в очите, когато Котов се поклони и каза тихо: „Приемам". „Определете си секундант, който след два дена ще получи от моя секундант известие за времето и мястото на дуела". Манол Котов нищо повече не каза и му обърна гръб. Погледна и смигна на Хаджипетров, който беше онемял. Една невинна игра можеше да коства живот. Те успяха в своя заговор да отблъснат Пенка от Манол, но никой не предвиди ревнивия Мадамов, никой не предвиди дуел. Елисавета беше до Влайска, притискаше главата ѝ, даде ѝ вода, тя се освежи и щом чу думите „дуел" се хвърли към Мадамов с молби да не го прави. Коста я изгледа с болка, дълго и продължително. Тя млъкна, не можеше да намери сили пред този поглед и се отдръпна, той ѝ обърна гръб и яхна коня си, като се отдалечи с Мечев.

5.

Борба за мъст и жажда за приличие, разтичат се страните от мания за величие

На следния ден Стоян Мадамов излезе, за да уважи, както всяка сутрин кафенето. Когато влезе вътре, завари в глъчка Хаджиставрев, д-р Хаджипетров, фабрикантът Кролев и бащата на Димитър Медев – Алексей, по произход руснак. Какво се беше случило, още не знаеше, но всички оживено дискутираха, ръкомахаха, викаха. „Какво е станало?" „Бай Стояне, виж!" и му подадоха един брой на „Свободно слово". На главната страница пишеше за покушението срещу Стамболов, станало вчера. Хвана и в. „Свобода", сякаш нещо му беше приседнало, сякаш не можеше да повярва, но видя същото. В кафенето имаше и няколко либерала и демократа, които сияеха и се надяваха на скорошното пускане на Каравелов. Думите оставаха неизказани. Тази вест беше тежка, можеше да се отрази лошо на България пред чужбина. Подобно варварство беше нечувано. Насечен на парчета, и то се брадва! Дори по турско не ставаха такива дела! Бай Стоян отпи лека глътка кафе, д-р Хаджипетров се наведе до него и тихо му каза: „И още нещо, има дуел!" „Какъв дуел?" „Синът Ви е обявил дуел на един актьор. Голяма интрига се забъркала." Само като чу за интрига, Стоян Мадамов подскочи, остави кафето си недопито и забърза към вкъщи. Времето беше хубаво и приветливо. Зелените чимшири на двора леко ги подухваше вятърът. Дворовете все още бяха големи, не се бяха засилили да строят, това сякаш ги свързваше с родните им места, свикнали да не живеят нагъсто. Стоян повика при себе си Кераца, но тя нищо не знаеше. После привика Петър Мечев и го принуди да си признае всичко. Щом разбра, Стоян Мадамов скочи и извика: „Това е скандал!". И веднага прати слуга до къщата на Влайски да оттеглят предложението за женитба с кратко и сухо писмо с личния му печат. Когато слугата стигна до къщата на Пенка и предаде поръчението лично на господаря, Петър

Влайски се почуди какво става. Повика жена си, почудиха се и двамата, но не можеха да разберат защо се е оттеглила женитбата.

Пенка стоеше в стаята си и само плачеше. В този ден тя написа пет писма, с които умоляваше Мадамов да се откаже от дуела. Пращаше ги все по слугата. Не можеше да си намери място и очакваше най-лошото. Искаше й се да пише на Манол Котов, но все пред очите й изникваше картината как целува Магда Ранева. Тя още повече се отчайваше, лежеше и гледаше тавана. Отказа визита от близначките Кондаклиеви, не приемаше и Елисавета. Всичко така й се отрази, че в миговете когато не плачеше тя само пишеше в своя дневник. „Аз съм виновна, трябваше на време да кажа на Мадамов, да не ме задира. А сега, това се случва и се рискуват животи. Той сигурно ще го убие, тогава как ще си намеря място?! А и боли, толкова боли, че той явно ме взима за някаква заигравка и не иска и да чуе за мен! Да му пиша, не! По-добре, не ! Да пратя да го видят жив ли е? Защо, след като той не се интересува от мен!“ Тя плачеше, обгърнала със сълзи следващата страница. „Господи, защо поставяш такива изпитания пред мен?! В какво съм съгрешила. Аз го обикнах чисто и просто. Защо, Господи, ме спохожда Твоят гняв?“ Имаше някаква противна наивност в разбирането й към нещата, сякаш не можеше да си даде ясна сметка за последиците от делата си. Много стихии се блъскаха в Пенка. И пак обливаше листата в сълзи. „Господи, аз Те моля, да сме добри, да се грижим един за друг, ако може да ме отмине тази чаша, та да мога вечер спокойно да си легна. Ти ме изпитваш, за да ме направиш по-угодна на Теб, по-близо да бъда до лика Ти, а ето – всичко, и морал, и поведение – аз така се изложих, като припаднах, така се изложих в цялата случка пред Манол и пред Коста, че не мога вече да намеря място от срам. Петно има на името ми и то такова, каквото не може да се махне! Моля Те, очисти ме, Господи, не допускай така да погина. Иска ми се да изчезна, и целият скандал да ме подмине и да намеря мъж, истински, за свят съюз. Сглупих, Отче, не беше този, подлъгах се по това че ме изпраща, че отговаря на писмата ми. Но аз няма да падна толкова долно, макар честта ми да е засегната, чувствата ми – подиграни, аз трябва да намеря сили да се измъкна чиста и неопетнена, за да намеря истински мъж, който знае какво е достойнство!“ Пенка така редеше в дневника си и плачеше ли, плачеше. Не излезе от стаята си за обяд, нито за вечеря. Мита Влайска се чудеше да не се е поболяла, заради отказа. Но те не й бяха казали, от къде да знае? Тогава Петър Влайски хвана слугата, че често излиза, улови го и го накара да си каже цялата истина, като дори го хванаха с едно писмо. „Посрами ни това момиче! Заминаха надеждите ни да се сродим с благородно семейство“ Той вече разбра отказа на Мадамови, повика жена си и й каза да доведе Пенка. Дъщеря му дойде с разрошени коси, цялата подпухнала от плач. „ С актьор си се залюбила, а! А аз толкова надежди влагах на теб! Исках да влезеш в безупречно семейство, а какво направи?! Злепостави и нас, и Мадамови! Сега заради теб дуел ще правят! Не те е срам! От тук на сетне няма повече свобода за теб, каквото аз кажа, закон е! Вечеринки, излети, забрави! Подигра се с нас и с доверието, което ти имахме!“ И й удари една звучна плесница. Пенка не се помръдна, не промълви нищо и излезе с наведена глава. Навика се и на съпругата си, забрани й да излиза с Елисавета Плетева и вече да споменава името й. „На това ли ви учиха във френския пансион?!“. Толкова се беше ядосал Петър Влайски, че забрави и приличие, и обноски. Той седна и лично написа едно писмо до Мадамови с молба за извинение и прати слугата веднага да го занесе. Студенина, пак замръкна, няма ли да оставиш

личните настрани! Все трупаш, Ванко, покой! Мирно! Следва и друго опиянение, животът не винаги поднася това, което ти изнася! Ето ти цигара, пак цвърчи!

Коста се беше успокоил. В сърцето му все още стоеше разтворена рана, но отмъщението беше близо и сладко, даваше му утеха, вдъхваше му увереност. Писмата, които получи този ден, нито поиска да види, нито отвори, за да забележи мокрите петна от сълзите на Пенка. Сърцето му се беше сякаш втвърдило към нея. Позорът бе общ. А честта на един гвардеец не можеше да се погази. В стаята му влезе бай Стоян. „Коста, какво направи, Коста?! Искаш цялото семейство в скандал да въвлечеш! Какъв е този дуел?“ „Нужен е! Оброгаха ни! Да погазят честта гвардейска е все едно да се погази честта на княза! За да ме приемат септември като гвардеец, трябва да браня своето достойнство!“ Стоян Мадамов помълча за няколко мига, погледна сина си със своите искрящи, сиви очи. „Убили са Стамболов. Сега обществото няма да се грижи за такива дребни работи, скандалът е малък. Ще ползваме това покушение, за да не ни говорят и одумват. Свърши си работата, но никога не падай повече на такова ниво, че да трябва да се разправяш с някакъв си прост актьор, чу ли?“ „Чух, татко!“ „Годежът ти се проваля, пратих да кажат, че отменяме кандидатурата си. Получих извинение за ситуацията, но това няма да го бъде – Влайски са вече забравени! Ще ти намеря по-лична мома, но вече ще ме слушаш и това сърце младежко ще укротяваш, заедно с бурния си нрав, разбра ли?“ „Разбрах, татко!“ Стоян излезе и остави Коста самичък, когато влезе слугата с някакво писмо. „Остави го на писалището, после ще го прегледам.“ „Опасявам се, че е спешно, чакат отвън да предам отговор“. Коста разгърна писмото вече с досада. Омръзна му този таен начин на комуникация, прииска му се да бе прост селянин, с викове и крясъци да се оправя всичко. Погледна подписа и се изненада истински – Елисавета Плетева. Тя беше написала горещо, любовно писмо и бързаше, преди дуела да го представи на Мадамов. В него възхваляваше реакцията му, чувството му за дълг и чест и представяше себе си като придворна дама, до един горд и честолюбив гвардеец. Коста веднага стана и нахлу бързешком в стаята на Петър. Той знаеше за увлечението на Петър, но подобно разкриване, подобно фамилиарничене не можеше да понесе. Хвърли писмото в коленете на братовчед си, седящ на тясното си, войнишко легло и му каза: „Виж сега, пък твоята хубостница какви ги върши!“ Петър го прехвърли набързо и се извърна целия, настръхнал към Мадамов. „Сега какво? Бързо ѝ пиши с отказ!“ Коста се усмихна: „Никога няма да те предам, но и ти се откажи от тази жена, нито тя, нито приятелката ѝ се достойни за внимание! Пенка Влайска и Елисавета Плетева са боклуци!“ Такива силни думи удариха Мечев, стисна юмрук и го стовари с цяла сила върху главата на Мадамов. Той не се полюля, нито отвърна, нито допусна да се сбият. Оттегли се почтено и набързо изписа един студен отговор на писмото. „Уважаема г-це Плетева, с оглед на събитията намирам за крайно недостойно да се възползвате от случилото се с безсрамни предложения. Може би от някакво чувство Ви се разминава границата на разсъдъка, но да пишете подобни неща, да сплетничите по подобен начин е недостойно. В прав текст се обръщам към Вас, за да Ви кажа, че не можете да срещнете отговор на своето чувство в мен, тъй като Вие се ползвате с благоразположението на моя братовчед Петър Мечев. Обърнато към сегашния миг, мисля че подобни излияния са недостойни спрямо него, спрямо мен и спрямо Вашата приятелка Пенка Влайска. Опасявам се, че Ви разочаровам. Бъдете здрава. С уважение, подпис: Коста Мадамов.“ Той изпрати по слугата писмото, след което се върна в стаята си. Така му се искаше да нацепи един юмрук на Станчо

Хаджипетров, когото видя вчера, там да се смее сред всички. Със сигурност и той имаше дял в тази работа. Всичко се беше размило вече, граници бяха прехвърлени. Коста Мадамов се чудеше дали е така във висшето общество? Винаги ли трябва да се пази от скандали, винаги ли ще го съпътстват?! Не си отговори на тези въпроси. Придържаше се към занятието си, преди всичко беше военен и като такъв си гледаше военните работи. Не му се занимаваше с разни актьорти и жени, но вече беше наметнал тази летва и трябваше да я прескочи, дори и да значеше, че ще се прости с живота си.

Мадамов излезе сам, никому нищо не каза. Вече беше подготвил пистолети за дуела и беше казал на секунданта си, капитан Костов, утре сутрин да отиде в квартирата на Котов. Капитан Костов прие задачата на секундант, за да може Мадамов да защити честта си и да стане неопетнен гвардеец. Макар и да му беше бъдещ началник, той изпитваше симпатия към двамата братовчеди, беше чест гост в дома им, играеха на табла и шах и силно държеше двамата да влязат в гвардейския корпус. Коста Мадамов беше забравил сякаш за бъдещата си гвардейска позиция, когато почука на дома на Хаджипетрови. Слугата им набързо доложи и се появи Станчо с ехидна усмивка, по халат, за да види уважаемия гостенин. Мадамов не изчака покана, а директно стовари тежкия си юмрук върху носа му, Хаджипетров се залюля, но не падна. Последваха още няколко удара, пред които литераторът се оказа безсилен и посрещна земята. Мадамов се обърна и си отиде без да каже и дума. Хайде, още ли искаш?! Наркоман, нещастен, трева ще ми пуши! Ех, да минава това време, да не те издържам вече ! Миг ли, ще ти дам един миг! И момент и всичко! Крий се! Идвам!

В къщата на Плетеви цареше недоумение, когато Богдана Плетева получи писмо от Влайски, в което се настояваше двете семейства да прекъснат взаимоотношения. В този миг дойде слугата с отговора за Елисавета, майка й го взе и прочете. Нахлу в стаята й като буря и поиска обяснение. Елисавета се разплака и всичко си призна, като риданията й ставаха все по-силни. От този миг тя бурно намрази Пенка, която счете за виновна за отказа на Мадамов. Като в изстъпление тя изхвърли всичките им общи спомени от пансиона, картички, везма, които бяха правили заедно. Ядно унищожи нейни портрети, които имаше. Така бесуваше няколко часа, преди да се умори и да заспи със сълзи на безсилие в очите. Яд! Ад! Смирение – никога! Напред! Даже и с престъпление!

Тази вечер бохемите не се смееха, обиколили общата маса. Магда Ранева галеше ръката на Хаджипетров, с памук в разбития си нос. Станчо поиска отмъщение. „Ще се целиш право в главата!“ – обърна се той към Котов. „Искам тази гадина да умре!“ „Не прекалихме ли?“ запита Магда Ранева. „С какво да сме прекалили, гадината идва в собствения ми дом да ме бие! Те прекалиха с това! И да не успееш на дуела, кълна се, ще застана някъде да го чакам, да го убия!“ „Ти си мой секундант, ако падна, ще можеш!“ каза кротко Манол. Ана Тростова бе цяла обърната към него. „Може би, ако просто беше казал, че сме се сгодили, всичко това щеше да мине по-кротко. А сега – моят годеник, нима ще падне мъртъв?!“ „Маноле, ти нямаш голям шанс. Стрелял ли си изобщо някога?" Котов погледна към Растиев „Не съм, само по сценки с пистолети-играчки“ „Е, как ще се браниш срещу човек, обучен да стреля?“ „Не знам, не вярвам в Провидението, но нека, ако има Бог да отсъди кой е прав, кой крив!“ „Маноле, вече се бориш и за моята чест!“ „Станчо, ти сам направи тези интриги, мисля, че малко ти е“ „Котов, я стига“ Хаджипетров го стрелна като мълния. „В собствения ми дом, чуваш

ли, имаше нахалството да дойде и да ме удари! Това е нечувано!" „Растиев е прав, не мога да се боря с един обучен за убийство човек." Ана Тростова се намеси „Не можеш ли да откажеш дуела, да заминем!" „Тогава цял живот ще живея с този позор! И аз имам някакво чувство на достойнство. Нима ще вземеш мъж без чест и достойнство?! Това не може да бъде!"

Дори бохемите, които се противяха на патриархалното и имаха най-нови схващания за живота, дори те не са напълно скъсали с традициите и пазят своето име и чест. Колкото и да се мъчим да разкъсаме консервативното с либералност, ние винаги ще пазим това, което нашето време повелява - вече се скъсва с традициите, но не може да се скъса с устоите, като семейството, а то си има име и чест. Може да се забавляваме, но преходът към новото не означава унищожение на старото. Много ще се борим с тази аристокрация, а и живеем все едно я няма. Много ще искаме отношенията да са по-свободни, но времето не повелява това. Все още живеем в патриархалното и единствено помежду си, ние може да правим нещо различно и когато дойде ред да играем в обществото, не можем да се надяваме, че то ще приеме нашите лични разбирания. Обществото е еснафско, разложено в своите непреодолими слоеве. Не можем напълно да скъсаме с него, нашето скъсване, отцепване ни извръща от цивилизацията, с която културата ни е и свързана. Самобитността, която започна да се търси все по-осезаемо, личната индивидуалност, тази автореакция срещу индустриалната революция и налагането на доктрини, първо философски, след това и политически, организирането в системи – всичко това е плод на цивилизацията, която изхранва културата. Може ли тя да съществува без обществото, без цивилизационния замах? Надали. Затова и ние ще продължим да се съпротивляваме, но тихо, за да се развиваме, и културата да блести, да става все по-достъпна и обърната към всеки. И не е ли това целта – да се ползва цивилизацията като лост за културата, към възвръщане на личността, на общото достойнство на човека, което сякаш замря, след толкова революции и опити да еволюира цивилизацията, без да се ползва културата?! Обречени сме на пълна загуба на индивида и изчезването му в множеството, ако сега не действаме, за да повлияем, изменим, но чрез цивилизацията. Не можем рязко да скъсаме с нея, не е мъдро. Затова приемаме частица от консервативното, за да запазим пъпната връв, която ни храни." Тук Котов завърши своя монолог. „И все пак ти постъпи подмолно, като реши чрез тази сценка да отблъснеш Пенка от себе си. Трябваше по естествен начин, да не я залъгваш изобщо, да преодолееш своя собствен навик да кокетничиш. Трябва да се промениш, Маноле, само тогава би била истинска тази жертва. Трябва да поемеш и ти вината за своите действия" отсече ясно Хаджипетров. Те се смълчаха, не говориха много през остатъка от вечерта, дори рядко посягаха към чашите. Страхът започна бавно да прониква на общата маса.

6.

С настъпването на утрото, Мадамов се събуди бодър и в добро настроение. Отиде да разгрее с гимнастика на двора, след което се упражнява в стреляне с пистолет. Изпитваше някаква зверска наслада от предоставената възможност – да се разплати за такива отвеяни, твърде принадлежащи на обществото понятия като чест и достойнство

идеи. Той принадлежеше изцяло на цивилизацията. Това отблъсна и Пенка от него. Тя разбра от майка си за разлъката с Плетеви, което донякъде я облекчи. Молеше се непрестанно да не би Мадамов или Манол да загине по нейна вина и реши тайно да присъства на дуела. Проблемът бе, че не можеше да разбере кога и къде ще бъде. И това утро, тя реши за един последен път да спре Мадамов и лично излезе въпреки повелите на баща си от къщата и отиде сама, по преките, загърната цялата с лек, копринен шал до дома им. Поканена беше в антрето и седна на една табуретка, докато чакаше Мадамов да дойде. В този момент, от вътрешните стаи Кераца и бай Стоян тъкмо излизаха. Изгледаха я цялата, без да я фокусират,Стоян Мадамов я помоли да напусне. Щяха да я изгонят, ако не се беше появил Коста заедно с капитан Костов. „Оставете я, нека не я гоним така, не е прилично." Все още имаше нещо диво в това семейство, биха я изхвърлили мигновено, нямаше ги напълно усвоени аристократичните обноски и младите изпреварваха старите в това. Те се изнизаха, останаха тримата в антрето. „Какво желаете?" попита сухо Коста Мадамов. „Моля Ви, за последен път, не го правете, откажете се от дуела! Моля Ви!" Пенка вътрешно съжаляваше Коста, за закостенялото му мислене, за начина, по който реагираш и сякаш отчаяно се опитва да я впечатли. И Мадамов усещаше това. Изведнъж се извърна целият към нея: „Знаете ли, има нещо неравно в деулите, и то е, че жени никога не присъстват. Ще уважите ли нашия дуел с присъствието си? Капитан Костов тъкмо се беше запътил към квартирата на Манол Котов, за да го извести, че дуелът ще се състои точно в 8 часа, на същото място, на което му го обявих. Моля, заповядайте!" Последните думи той каза троснато, след което влезе навътре в къщата, а капитан Костов съпроводи Пенка навън. Сълза! Капи! Дъжд вали, не продължава да спи, сънува бурята как тихо ехти – зъбобол!

Квартирата на Котов беше в еврейския квартал, в една стара и порутена постройка във вътрешен двор. Със затруднения капитан Костов го откри, но точно в 9 той му връчи поканата за дуел на уречения час и място. Манол беше още сънен, погледна го вяло и кимна потвърдително с глава. Побърза да се облече, изпи кафето си, запуши малко тютюн и отиде бързо при Хаджипетров, когото бе поканил за свой секундант. Той се съгласи, тайно от баща си, затова държеше всичко да се случи скришно, без много шум. Когато Котов се озова в антрето, Станчо забързано му донесе един куфар. Манол го разтвори – два пистолета. Имаше време да се упражнява, затова отиде веднага към стрелбищата, придружен от Хаджипетров, който също трябваше за това кратко време да усвои стрелбата. Станчо имаше още памук в носа и го понесе като бойно знаме към увенчания час на възмездие, на тръпка. Целият ден, слънчев и ясен, те прекараха в опити да усвоят стрелянето. Времето напредваше, трябваше вече да тръгват, когато с файтон от тях дойде кочияшът на Хаджипетрови да ги вземе. През целия път те мълчаха. Нещо тягостно се излъчваше към тях, Котов се усети, че потрепва, но го прикри достатъчно умело Станчо да не го забележи. Седеше в ъгъла и подушваше от време на време своята копринена кърпа, спомен от починалата му майка. Беше някак апатичен към случващото се. Прехвърляше вечните теми за живота, за смисъла, челото му се сбръчваше и навъсваше все повече. Станчо не искаше, както обикновено правеше, да разведри положението с някой виц. Самият той си мислеше как честта се предава и на професията и по същия начин би предизвикал друг литератор на двубой. Тези ехидни химери, разсъждаваше до колко се бяха впили в човешката същност, че дори инстинктът за живот премираше пред тях – бяха се одушевили и приели собствен

живец, за да се превърнат в част от съществуването на тяхното време. И двамата се надяваха скришом да дойдат други порядки и нрави, но не крепяха надежда, че ще го доживеят. Вече на място, те слязоха бавно от файтона и продължиха по поляните. Противниците им вече бяха там, капитан Костов държеше личните пистолети. Имаше и друг файтон на мястото, тримата военни бяха дошли с коне и с изумление Котов видя самотната фигура на Пенка, загърната с наметало. „Как така – пред жена ли ще се бием?!“ – изригна той. „Нямат ли право и те да гледат, след като не могат да участват?“ отвърна Мадамов. Присъствието й силно натежа на Манол, но той прие въпреки всичко, каза си, че все пак трябва да е отворен към новото. Жена на дуел, това вече беше скандал, но този скандал щеше да си остане само между присъстващите. А и това стана целта на Мадамов, Пенка да стане свидетел на смъртта на своя възлюбен. Той не беше мръсен по душа, но жадно искаше да види своето отмъщение – за подигравката с него, за всичко, което не можеше да си представи, че щяха да извършат. Най-вече страдаше честолюбието му. Това беше сила не само за един гвардеец, но и като цяло за всички военни – да бранят честта на княза и родината си. Твърде силно бяха залегнали тези понятия в него, още от военната школа. Той не искаше да ги изкорени, а и не можеше – такъв беше животът му.

Разбраха се Мечев да е съдия. Теглиха чоп – Котов щеше да стреля пръв. Мечев провери пистолетите и на двамата, секундантите се отдръпнаха, обърнаха се с гръб един към друг и започнаха да отмерват заветните дванайсет крачки. Мадамов се извърна, имаше решителен и непоколебим израз. Манол Котов трепна, Пенка гледаше отчаяна, и в мига, в който стреля, тя се прикри. Пушек обгради Мадамов, но не беше уцелен. Беше ред на Коста. Прецели се за миг и стреля. Чу се вик, след което сред пушека те видяха как Котов се свлича. Втори вик се чу от Пенка, която се втурна към падналото тяло. Хаджипетров също изтича. Манол беше ранен от дясната страна, тежко и не можеше да продължи двубоя. Станчо го съобщи и беше решен да замести Котов, но Пенка изкрещя още по-силно да спрат взаимното избиване. Хаджипетров с нежелание се поклони на победителя. Страхът, който го обзе при вида на Котов беше по-силен, имаше още жажда за живот. Мадамов се втурна към все още живия Манол, изблъска Пенка, която плачеше, встрани, пое тялото му, напрегна всичките си мускули, заметна го през рамо и тръгна надолу, където бяха спрени файтоните. Едва след този жест Пенка прозря всъщност кой беше Коста Мадамов, но вече някак късно истинската му същност се откри пред нея. Побързаха да откарат ранения към къщата на лекаря. Пенка се свря в своя файтон. Докато колите се отдалечаваха дойдоха Мечев и Костов с конете – Мадамов така остана докато не се скриха черните покриви на файтоните там където пътят извиваше.

7.

Лудо младо пак се сбира, булки продават се на панаира

Минаха повече от два месеца от юлските събития. Старите бяха взели нещата наистина в свои ръце и постъпваха изцяло консервативно. Инвестициите продължаваха да валят, на път беше князът да бъде одобрен официално, което поставяше двора в нова, изгодна позиция, официално признание със своето статукво и поведение. Като част от него вече бяха постъпилите гвардейци Коста Мадамов и Петър Мечев. Мечев се изнесе от къщата на Мадамови и вече имаше собствен дом, подарен му не само по случай приемането на гвардейска служба, но и по случай женитбата му. Двамата братовчеди бяха венчани за близначките Кондаклиеви и пак, сякаш напук – Коста взе за жена Петра, която беше влюбена в Мечев, а Петър взе за жена Мина. Това не наруши тяхната дружба и роднинство и бавно, момичетата привикнаха към новите си съпрузи. Мадамови напуснаха къщата в полза на младоженците и решиха да се оттеглят да в къщата при хана, където и бай Стоян премести своята търговска кантора. Сватбите бяха повсеместни, далеч по-скромно, в малки групи се венчаха Манол Котов за Ана Тростова и Станчо Хаджипетров за Магда Ранева. Елисавета Плетева изпълни думите си и стана като придворна дама на княгиня Мария Луиза и се венча за сина на дипломата Владаев, който последва баща си в кариерата си и след затопляне на отношенията с Русия, замина като консул в Петербург. Слухтеше се, че и двамата поддържат различни любовни авантюри, някои казваха, че Мадамов е станал любовник на Елисавета, други твърдяха, че мъжът й си хванал за любовница една графиня. Това бяха градски легенди, които останаха без потвърждение, тъй като през повечето време светската двойка живееше разделено. Пенка беше венчана за младия Хаджиставрев, син на един от най-богатите търговци в града, който пое и разшири и богатството и търговията на баща си. Те загърбиха старите дрязги и продължиха добри отношения, каквито баща му беше имал със Стоян Мадамов и заедно разпръсваха кожи, както по турско – от Петербург, до Виена. Появи се втори златен век за търговците, които бяха загубили много от пазарите след Освобождението. Но дворът на Фердинанд се затвърди, развързаха се стари отношения, започнаха и нови. Предприятието на Влайски се сля с това на Кролеви и двамата сътрудници станаха най-тежките фабриканти в столицата, след като Влайски успя да спечели търга за снабдяване на армията. Пенка, вече Хаджиставрева, откри добър човек у съпруга си, не беше любов мигновена, но тя се научи да не търси това, а по-скоро истинска обич и уважение, които й донесоха бракът им. За нея това всичко беше ценен урок, да поема отговорност за действията си, първи стъпки към истинската свобода, която тя изпитваше по-късно в живота си. И нямаше никакви извинения да не се поема тази отговорност, било от свян, било от приличие или някакви други обществено наложени правила. Тя започна да разграничава живо морал от общество, което и я превърна в една зряла личност.

Обичта от връзката ми с мъжа ми, беше добре дошло за мен. Аз успях да разгърна всичките си духовни таланти в тази връзка, без да бъда ограбена откъм време или средства, най-вече – имах пълната свобода, не да своеволнича, а да бъда себе си. Така съм благодарна на своя мъж, за това, че ме окрили, не чрез друго чувство, освен чрез обич и уважение. Бракът се оказа наистина силно нещо. А и уважих урока, който Коста Мадамов ми даде навреме. Не бива да се съди, не бива да се оценя. Жалко, че след издигането на Елисавета, нещата не станаха по-добре. Но запазих връзка с близначките

Кондаклиеви и като мина време, ние не престанахме да се виждаме с най-сърдечни чувства, въпреки случилото се. Дори Мадамов успя да преглътне своята чест и нямаше против да другарува с нас и семействата ни останаха в приятелски отношения.

Мост

1.

Загубило се време окача на плещите бреме

Под купола на катедралния храм „Св. Крал“ се беше събрало множество, в строго официални дрехи. Косите лъчи на утринното слънце сякаш целуваха събралите се. Булката минаваше по пътека, оформена от сноп лъчи, промъкнали се през купола. Тя вървеше бавно, изравни се с младоженеца – висок, фин мъж, с чуждестранен лик, руси къдри и светлосини очи – който пое ръката й и я поведе към олтара. На предните редици бяха застанали подполковник Коста Мадамов с жена си и майор Петър Мечев със сестра й, и двамата в парадни униформи, препасали саби с богат обков и позлатени дръжки на кръста. Те стояха мирно и гледаха към олтара как кръщаваха младоженеца. Не беше честа гледка французин да приема православието. Налагаше се, за да продължи венчавката. Зафира Владаева изглеждаше по-скоро спокойна под булото си, несмутима и решителна, когато владиката церемониално ги прекръсти. Майка й – Елисавета Плетева-Владаева стоеше редом до баща й на предната редица. Бяха поканили почти всички от софийската аристокрация, без Влайски и Хаджиставреви, но сред гостите имаше и роднини на големия Хаджиставрев род. Французинът беше граф Пиер Д‘Атол, аташе на Франция в България, който държеше сватбата да е пищна и прецизна, както подобаваше на аристократичния му произход и на сродяването между дипломати. Бащата на булката беше все още консул, натрупал богат опит в служба не само в Русия, но и във Франция и в Германия. Далеч се ширеха мислите му в момента, насочени към тържеството, което щеше да последва. По пировете и банкетите беше устроено вниманието му. Почетна гостенка беше самата царица Елеонора. Сред нейните придворни дами беше все още и Елисавета Владаева. Вече обиграна в светските интриги и свади, успяла да потуши няколко скандала с любовници, които й бяха тъй нужни, след като съпругът й беше през повечето време в чужбина. Беше горда с дъщеря си, влизаща във френската аристокрация и не се свенеше да пожертва всичко за разкоша на сватбата. Докато продължаваше церемонията, на прочутата художничка Ана Тростова-Котова беше поставена задачата да скицира цялото тържество, сетне и да нарисува пищен портрет на младоженците. Съпругът й Манол Котов, не присъстваше, не присъстваше и литераторът Станчо Хаджипетров, макар и баща му, станал междувременно придворен лекар, да беше сред гостите. Повечето от старите бяха вече покойници, но бай Стоян Мадамов бе все още здрав и жив, макар и вдовец и

очакваше живо да се привършат с всички церемонии.Днес предстоеше един важен ден в сериозни разговори, които щяха да се проведат в нарочено място.

Церемонията привърши, различните изтъкнати родове на столицата се насочиха със своите коли и файтони към дома на консул Владаев, за тържествения обяд по случая. Личният готвач на графа, заедно с още трима се погрижиха за наистина царски прием – царицата не си тръгна, файтонът й потегли с цялото множество, за да украси трапезата на софийската аристокрация. Всичко изискваше висша тържественост. Гостите се държаха почтително. Присъстваха не само представители на елитните родове, но и чуждестранни дипломати. В дома на Владаеви, разкошът се плъзна по трапезата. С присъствието на царицата всеки се опитваше да изпъкне по свой начин с достойнство. Подполковник Мадамов и майор Мечев бяха чести гости на техни величества, пораснали в йерархията и добили изключителни позиции пред двореца. Все още младите им потомци не бяха дошли, присъстваха единствено по-възрастните. И макар Коста Мадамов да беше попаднал под клюките, че има незаконна връзка с Елисавета Владаева, те не допуснаха слуховете да застанат пред тържествеността и той беше приет радушно и от съпруга й и от нея самата. Приемът се носеше като песен. Отделните шушукания между гостите нарушаваха равните потраквания на чиниите. Елисавета следеше зорко дъщеря си, седнала до граф Д‘Атол. Специално място беше отредено на царицата, която не откъсваше поглед от чиниите си. Изведнъж Зафира стана от мястото си. Булченската рокля беше пременена в стилна, черна рокля за прием, докато гостите се тълпяха след церемонията. Тъй като повечето млади наследници не присъстваха на празненството, а само родителите, цялото тържество й беше някак скучно, невзрачно и омразно. Искаше й се да свърши по-скоро. Майка й я изгледа изумено, но младата булка направи горда гримаса, която казваше, че дори присъствието на царицата не би я смутило да напусне масата, и тя излезе през една от страничните врати, които водеха навътре към къщата. Това не убегна от погледа на царица Елеонора, Елисавета Владаева реши, че трябва да действа, изправи се и каза на френски: „Поради неразположение на младоженката, се налага да продължим без нея“. Потракванията пак се чуха. Граф Д‘Атол се изправи за тост с шампанско, който посвети на царицата. Гостите се разшумяха, зашушукаха едва сега, някои си поръчаха по чаши от великолепното бургундско вино, донесено от французина за повода. Елисавета все още се чувстваше неудобство. Съпругът й пък, не обърна особено внимание на случилото се. За него беше ежедневие да се явява пред различни царски особи и аристократи. Тази среда го беше отчуждила от семейството му и той твърде трудно изпълняваше нормалните задължения на съпруг и баща. Не долови бунта на дъщеря си, което по-силно вдъхна отдавна породилата се ненавист у Елисавета. Слуховете далеч не бяха слухове и беше истина, че през брака им, тя беше имала редица любовници, не само от двореца, но и чужденци от дипломатическите корпуси. Спалнята им, която Владаев доста рядко посещаваше се беше превърнала в гостна за различни мъже от елита. Елисавета се беше обиграла не само в дворцовите обноски, но и всичко, което ставаше в леглото си оставаше дълбоко прикрито. Носеха се слухове, но не можеха да бъдат доказвани, а когато достигаха до мъжа й, той просто вдигаше рамене и се потапяше при своите любовници, тъй като също не беше чужд на полигамията и имаше различни държанки из раните страни, в които заемеше постове, още повече, че докато Елисавета се стремеше единствено към мъже с положение, той се наслаждаваше най-вече на жени от простолюдието. Никой не знаеше дали имат

извънбрачни деца. До този момент пред обществото единствено Зафира беше тяхна законна наследничка.

В София се знаеше добре за своеволията на Владаеви, но те все още се ползваха с благоговение пред двореца и царското присъствие на сватбата, склони мнозина от софийските аристократи да я посетят. Към края на тържествения обяд Елисавета трябваше да поеме в свои ръце заключителната реч, тъй като съпругът ѝ, унесен вече във вино и разговори изобщо не даваше вид, че ще го стори. Тя забеляза, че царицата вече почва да става нетърпелива, затова избърза, изправи се на мястото и благодари на всички присъстващи за уважението, което са проявили към младите съпрузи, пожела им отново щастлив съвместен живот, поклони се към Нейно Величество и с това официалния обяд приврърши. Всички се изправиха, царицата отново даде благословия на младата двойка и излезе, следвана от Елисавета и другите придворни дами и прислугата. Дипломатът Владаев остана до късно да се черпи с бургундското вино, заедно с граф Д‘Атол и други чужденци. А повечето софиянци си тръгнаха, предстоеше по-важна работа. Говореше се после, че графът толкова се напил, че не успял да изпълни задълженията на първата брачна нощ и бил пренесен от слугите в друга стая.

2.

Продават се пари, скътани и за бални дни

Докато продължаваше веселието в дома на младоженците, Мадамови и д-р Хаджипетров се шмугнаха в един файтон и забързаха към салона на Влайски. Там вече ги чакаха Хаджиставреви, баща и син, самият Влайски и синът на Кролев. Макар и да имаше силна кариера в двора и като военен, Коста Мадамов, за разлика от Петър Мечев, не беше се отказал от многобройните инвестиции на баща си и успешно беше унаследил много от тях. Едно от силните вложения на фамилиите беше мажоритарното участие във фабрика за платове, която снабдяваше не само обувната фабрика на Влайски. Мадамови не бяха секнали търговията си, но активно участваха и се възползваха от бума на индустрията от преди десетина години. Освен това участваха с инвестиции и в застрахователни дружества, дори в банка. Маневрирането между различни търговии ги бяха издигнали до един от най-богатите софийски родове, надминаващи дори Хаджиставреви. Съпругът на Пенка се изправи да говори пръв. Стоян Мадамов, Влайски, бяха вече възрастни, но все още държаха гласа при управлението на семейните дела. Младият Хаджиставрев заговори, всички слушаха внимателно. „В условията на тази война трябва да сме особено внимателни как ще подходим, защото рисковете са много“. „Ако не инвестираме във военно дело и продоволствия, сме обречени да загубим капиталите си. Щом страната ни се намеси, фалитът е сигурен. Две тежки войни преминахме, не сме подготвени за трета. Икономически сме обречени на унищожение.“ вметна баща му. „Това какво означава – оръжия ли да произвеждаме?!“ възкликна възрастният д-р Хаджипетров, също съинвеститор в тъкачната фабрика на Мадамови. „Не, но трябва така да подходим, че да запазим не само своите позиции, но и тези на децата ни. Проектираме за бъдещето.“ намеси се Стоян Мадамов „Според източници на двореца, подполковник Мадамов, който е сред нас и най-вече консулът в Берлин, Станев, скоро ще влезем във войната към Централните сили. Това означава, че ще загубим колониалните пазари, в които

вече сме инвестирали, трябва да стесним кръгозора си, предизвикателството е или да минем в нелегалност, или да действаме в унисон с Двореца.“ заяви д-р Хаджипетров. „Колониалните възможности са наистина всеобхватни. Преди десетина години господин Хаджиставрев спечели търгове за внос от Индия и островите. После, от Южна Америка. Ценни са не само кафето и хранителните продукти – все пак Вие притежавате най-големият магазин за колониални стоки в София! Пазарът на кожи от Русия, в който Вие, Мадамов, сте активен участник, ще секне, както и платът от Ориента. Ние нямаме друг избор, освен да се пренасочим към военната индустрия. Както още преди 20 години направих, печелейки концесията за обувки на армията, трябва да насочим всичките си усилия към войната. Ако се наложи ще преструктурираме фабриките си да правят оръжие.“ каза с тежък тон Влайски. „Г-н Влайски, Вие може да продължите да правите евтини обувки за армията. Но как, без кожи от Русия?! Все пак ще трябва да минем към черния пазар!“ въодушеви се Стоян Мадамов. „Добре, нека останем в нелегална връзка с определени пазари. Това не означава, че трябва да пренебрегнем и капиталните нужди.“ каза Влайски. „Имаме вече осигурена концесия от консула Станев, предложихме на немската армия ниска цена на качествени униформи. Същото предложение сме отправили до българската войска. Спечелим ли и двете концесии, сме на прав път, но трябва да хитруваме като запазим и пазарните отношения със Съглашението.“ каза старият Хаджиставрев. „За целта сме пратили нарочни хора в Солун. Там сме подсигурили специални търговски агенти. С малко повече пари, ще запазим нашите отношения, както до сега – ще можем да вкарваме и стоки от колониите на спекулативни цени – спекулата ще плати за риска, който поемаме, все пак щом влезем на страната на Германия, ако се разчуе, ще ни обвинят за предатели, може и да ни разстрелят.“каза Влайски някак сухо. „За да не се случва, можем да се насочим към ново дружество, с цел производство на оръжия. Така поне част от доходите ще са оправдани.“ каза д-р Хаджипетров. „Да правим оръжие, което да даваме на нашите деца, за ходят да умират?!“ възкликна Стоян Мадамов. В този миг подполковник Коста се изправи и каза: „Не можем да развиваме търговия на черно, под прикритието на фабрика за производство на оръжия. Ние винаги, в последните двайсет години сме били съдружници, но подобно дело е свръх здравия разум. Баща ми, може да се съгласи да участва, но с моите активи аз няма да предприема подобна крачка. Това ще ни превърне от почтени граждани в най-обикновени спекуланти.“ „Подполковник Мадамов, може би военният Ви чин, който Ви обвързва с родината, Ви пречи да прогледнете същината на търговията и производството, които са наднационални и държавни. Тук интересът на отделния търговец и производител е същината. Щом правителството ни с решенията си, затваря пазари, от които ще загубим много, ние нямаме друг избор освен да действаме пряко подобни действия. Обръщам се към всички – половината ни от бизнеса ще е легален, другата половина, не, прикрита под фабрика за оръжия. Всички ли са съгласни?“ заяви Влайски. Събралите се помълчаха известно време, обгърнати в дълбоки мисли. Един по един те изявиха своето съгласие, дори Стоян Мадамов потвърди въпреки сина си. Подполоковник Мадамов се изправи и каза с твърд тон: „Тази война е война на лудостта – и всички са се вече предали на безумие! В това аз няма да участвам“. След което напусна салона и оттегли активите си от участие в по-нататъшните сделки и концесии. Главата се замайва, тежко е сърцето. Тежка е раната, люта любовта! Ти ли си, Калояне, брате мой, в мрака! Катурна се и този ден, остава сам в ъгъла, не виждам, не чувам нищо освен тъгата, освен чернотата, освен някаква сива белота. Наниза на

врата ми гердан от отровни тръни – за пореден път – ти ли си, брате! Проклет да бъде и този спомен, който в сърцето ми все бди, все чака, все не е отворен. Лежи в мазето на всички други спомени и иска да е сам, но винаги го пазят други. Миражи! Само!

3.

Люби, люби, люби, подават се искри, но езерото вече е замръзнало

> Зафира се оглеждаше в огледалото – беше наследила изящната шия на майка си. Тъмните й коси се спускаха на рамената, очите – въглени се стрелкаха в собствените им очертания. Тя се чувстваше раздвоена, смазана. Бракът й с французина, с 16 години по-възрастен от нея й беше натресен от майка й. От самото начало изпита ненавист към графа, която се прехвърли и към Елисавета. С дворцовите си интриги и игри, тя беше достатъчно обиграна и трябваше да научи дъщеря си на важен урок: чувствата нямат значение, единствено плетните, с цел облага могат да оправдаят някакво решение. Зафира не беше така настроена. Чувствената й младост се усещаше накърнена. Все повече намразваше дворцовия живот, но майка й я подготвяше за придворна дама като самата нея, тя трябваше да заживее с мисълта за изгодата, за хитрината, която да запазва приличие, бидейки дори развратна в същината си. Тайният живот, скритото, това Зафира не обичаше, но се налагаше да учи. Дори и да не търпеше съпруга си, за обществото й предстоеше да извае образа на предана съпруга, отдадена на приличието на името си. Индивидът в нея се съпротивляваше, той щеше да изпъкне в последните останки от индивидуалната епоха, с цялото разрушително действие на силата, отприщена от съпротивата срещу патриархалното, срещу консервативното. Докато не се раздроби на три.
> Какво толкова има да пазя, аз нищо нямам в света – единствено глуха зараза на някаква празна любов, която е винаги същата, защото търси едната, не три, не четири – една. И все се повтаря и със светлик в мрака, та да може и в чудната есен да се случи небивалото, копираното, изтерзаното, което да роди, вместо да заравя.

Зафира даде се разбере от самото начало, че ще се съпротивява и вече обмисляше как да го стори. Не й беше привично бъдещето на придворна дама, тя не искаше да пази такова благочестие, че да наруши вътрешните си пориви, да опетни младостта си с мъж, когото не понася. Този граф й се струваше твърде угоднически, не намираше нищо достолепно в него – поредната подлога от дипломатическия корпус. Така тя разглеждаше дори собствения си баща. И нямаше морален стожер, за който да се хване или някакъв пример от семейството. Това се отрази в цялостното й поведение. Сякаш наличието на войната можеше да оправдае действията й, да прикрие скандала. Загледана така в огледалото, изведнъж се стресна. Времето напредваше. Започна да се оправя. Предстоеше й да посети някаква изложба. Докато се приготвяше, тайни мисли замъгляваха съзнанието й, насочени към младите юнкери Коста Мечев и Петър

Мадамов. Реши, че ще е добре да съблазни някого от тях, да изживее своето влечение към здравите им, атлетични тела, вместо да се заробва с този французин. Тя познаваше младите юнкери от приеми, на които двете семейства често гостуваха. Слуховете за някаква връзка между майка ѝ и подполковник Мадамов бяха стигнали и до нея, но тя не им отдаваше внимание. Вече пълнолетна, можеше да прави избори и да понесе последствията си за тях. Замисли предтекст да се срещне с двете момчета, Коста повече ѝ допадаше. Мислите се втурваха към него, завъртяха се, събличаха го, искаха интимност, от каквато беше лишена. Тези силни гърди, тези сочни устни. Избиваше я на сладострастие. Така реши да си намери любовник, без значение какъв е – някой, който да я дари с подобаващата интимност. Любопитството на младостта надмогна всяко приличие. Майка ѝ дълго ѝ беше говорила преди сватбата за това какво трябва, но не и за това какво тя иска. Зафира отказа повече да следва майчиното лицемерие, тя открито го нарече така в себе си, отказа да се показва, за да се харесва и предпочете да кокетничи, да даде воля на страстите си. Насъбраното недоволство се превърна в бунт, бунтът – в поведение, което положи всички норми на изпитание. Тя облече рокля, която се впиваше в талията ѝ и издигаше пикантно бюста ѝ. Не потърси мъжа си, закрачи сама, придружена от един слуга към изложбата. Пикантно ли е? Какво е там? Голо ли е? Искам го, дори да не минава под пазвата на елена! Да иска, да бди! Хвърли му цигара!

Ана Тростова-Котова посрещаше гостите с усмивка и благодарност. В салона беше наредена нейната самостоятелна изложба, предизвикала голям шум из цялата столица. Картините бяха най-вече пейзажи, морето шепнеше от платната. Имаше и няколко портрета. Това беше най-амбициозната ѝ изложба с повече от 30 платна. Гостите се рояха, когато към нея пристъпи синът ѝ, наследил русата коса и сини очи, Иван Котов. Той искаше да поздрави майка си за постижението, в групата съзря Зафира Владаева, която тъкмо влизаше. Тя се представи на художничката, Иван приближи и Ана ги запозна. Още в този първи миг той беше поразен от прелестта на девойката. Не знаеше, че е женена, нито беше виждал нея или майка ѝ, беше чувал само, че са от нотабилите, а Котови не бяха – те произвеждаха култура за пред висшето общество и макар да свиреха на пиано, да се занимаваха с изтънчените неща на цивилизацията, те бяха отделени от висшите ѝ слоеве. Манол Котов беше станал успешен актьор, свиреше в оркестъра при двореца, сам режисираше някои пиеси. Иван се научи от дете да свири на цигулка, но и на пиано, пееше в хор. Не можеха да си позволят за него престижен пансион, но получи добро образование в Първа мъжка гимназия. Тъкмо го бяха приели в Академията, беше се представил добре на изпитите, избра да запише живопис. Беше будно момче, минаваше за красавец и не убягна от погледа на Зафира, която го стрелна със своите тъмни очи в един изпитателно, дълбоко. Иван ѝ отвърна. Двамата подеха разговор, обсъждаха не само картините, но минаха и през музика и литература. Зафира беше великолепно възпитана, с богата обща култура, каквато бе придобила от своите частни учители и един пансион в Швейцария където бе пребивавала две години. Чуждото образование и порядки я правеха да изглежда твърде интересна в очите на Иван. Беседваха през цялото време, освободени от обществените разлики, от това лицемерие, което потискаше Зафира. Потече помежду им някакво особено привличане, на което нито единия, нито другия можеха да устоят. Това щеше да се развие не само в пореден скандал, но и в едно бъдно проникновение.

След изложбата, Иван Котов беше все още като замаян от разговора. Майка му успя да продаде няколко картини, разпита я за Зафира, когато разбра, че е вече омъжена. Но тя открито флиртуваше през цялата вечер, сякаш не бе. Иван вече беше прехласнат, трудно можеше да заспи тази вечер, пред погледа му беше все Владаева, с цялата си прелест, която бе успяла да го опияни. Много скрупули му предстоеше да преодолее, щеше да разчупи стереотипи, но вече знаеше, че в себе си иска тази жена и започна, вече настоятелно да търси контакт с нея. Беше малко нерешителен в началото, но все пак младежката дързост надделя и той започна да й пише писма. Още! Вика, иска да се потопи, не може да изплува! Помощ, работи, нещастнико, но как, с тази глава, с тази душа, работи робе! Ти ще чистиш кенефи!

Вечерта на изложбата Мадамови организираха вечеря за тесен кръг от хора по случай завършването на Военната академия на Петър Мадамов и Коста Мечев. Бяха поканени единствено Хаджиставреви, с които двете близначки пазеха тясна и топла връзка. Гвардейците го допускаха единствено заради съпругите си, а и с Хаджиставреви деляха обща търговия. Хаджиставреви имаха четири деца – Димитрия, Стояна , Христо и Райко. Като най-голяма, Димитрия много приличаше на майка си, Пенка, беше вече свършила като нея френски пансион и се очакваше скоро да почнат да й търсят мъж. Тя се извини на масата и излезе на двора. В тъмнината я посрещна другият измъкнал се от трапезата, Коста Мечев, снажен младеж, тръгнал по пътя на баща си към гвардейството. Те се докоснаха с пръсти, Коста й се усмихна. „Знаеш ли, понякога тъгувам, че не мога да съм повече време с теб“. Димитрия го погледна с големите си, благи очи – „И аз, любими!“. Те се познаваха от деца, но вече бяха напреднали в отношенията и породилата се любов помежду им щеше да се разгърне с пълна сила. „Кога ще се венчаем? Да кажем на родителите ни, най-сетне“. Вече месеци наред те се виждаха скришом, разменяха си малки подаръчета, рядко Димитрия му позволяваше да я целуне. Често я прегръщаше. „Вече свършихме училищата. Време е да се потопим в живота.“ Коста я гледаше все така миловидно, наведе се над нея и я прегърна. Тя се отпусна цялата в обятията му. Постояха така няколко мига. Подариха си още невинност, вперили поглед в звездите, разпръснали се като океан в небето. Разделени на три – дори и три жени – любовта е все една – и там където, тя не може да посмее.
Брате, заби пирона в плътта „Тя никога не се усмихва“! Не виждам, че се опитва да ме използва. Заведох я някъде и когато да целуна ръката й, това беше празник и автомобилите не изглеждаха тъй забързани, сякаш нов смисъл крепеше битието им – там в един парк, още преди болница, може би след това, или по време на. Не помня! Нямам спомен, помня само тази целувка, когато можех да обсипя с видение това, което оказа се мираж.

Електричеството се беше превърнало вече в ежедневие. Трамваи святкаха по улиците. Майор Петър Мечев се беше изпънал на канапето в гостната и чакаше прислугата да приключи с разчистването. Както в повечето къщи на нотабили, те бяха сред първите електрифицирани домакинства. Чувстваше се промяната, вече нямаха свещи, освен за всеки случаи. Полюлеите се бяха изменили. Къщата, която родителите му бяха

закупили беше недалеч от тази на Мадамови. С подполковник Коста Мадамов бяха запазили през цялото време най-искрена връзка. Не съжаляваше, че на времето не се беше получило нищо с Елисавета Плетева-Владаева. Нейният нрав не беше за него. Предстоеше му обаче бащински съвет пред Коста, който тъкмо влезе в стаята. Останалите му синове – Димитър и Благой, бяха все още в юнкерската школа. Той се гордееше със своите синове, най-вече с Коста, който успя да завърши с чин ефрейтор. Нещата се бяха изменили, но не толкова, че да засегнат военната чест, все още силно застъпена в семейството. Коста наруши мълчанието и като че стресна баща си. Беше си предал сериозен вид и се обърна към него: „Татко искам да се венчая с Димитрия Хаджиставрева!“ Признанието не шокира майор Мечев. Погледна сина си право в очите: „Ами ако тя предпочете друг? Ние сме военни хора, нямаме имане – тя е богата наследница на един голям род.“ Наистина Хаджиставреви, родом от Карлово, бяха пуснали клони из цяла България, няколко богати индустриалци се числяха към рода им, както и посланици и депутати. Мечеви бяха с по-скромен произход, макар и братовчедите на Петър Мечев да бяха поели богатата наследствена търговия, но самият майор нямаше дял в нея, за разлика от подполковник Мадамов, не се беше включил с активи никъде. „По сърце ли се жените?“ „По сърце е татко!“. „Тогава имаш моята благословия!“. Коста се извърна радостен. Бяха почти връстници както с Димитрия, така и с първия му братовчед, Петър Мадамов. Зафира Владаева, също и със Стефан Хаджипетров. Още същия ден се получи у Хаджиставреви официално писмо, в което Коста Мечев искаше ръката на Димитрия Хаджиставрева. Когато го прочете, Пенка се облегна на стола с красиви извивки и не каза веднага на съпруга си. Спомни си собствената им младост и всичко, което се беше случило тогава. Прекарваше като през лента само спомени, но вътре в себе си, се зарадва, че най-голямото й дете, Димитрия, вече е млада дама, която взима живота в свои ръце. Тя прати слуги да я повикат. Димитрия се появи в една небесносиня рокля, Пенка е изгледа отдолу догоре и се хвърли в обятията й, след което заплака. Плака много, кърпичката й от коприна, цялата се навлажни. След което показа на дъщеря си официалната покана. Повика и баща й. Тримата седяха и не знаеха какво да отговорят, но разбираха, че беше по сърце всичко. Мечеви може и да не бяха богати, но имаха своите позиции в обществото и преди всичко бяха достойни хора. Хаджиставрев одобри избора, след което написаха официален отговор към Мечеви, с което ги канеха на гости. Не искаха да избързват заради тази война, в която никой не знаеше кога ще се включат.Петър Мечев се отзова веднага със съпругата си – Мина Кондаклиева, разбира се, с Коста под ръка, посетиха голямата, триетажна къща на Хаджиставреви, тъкмо до Народното събрание. Коста носеше пръстен, подсигурен му от родителите му – златна халка, с диамант на върха си, изработена от местни еврейски ювелири. Пръстенът пасна точно на ръката на Димитрия. Те се посвиниха да се целунат публично, Коста докосна леко бузата й, после ръката й с устни.

Петър Мадамов беше чул за годежа и избърза с радостен вик към братовчед си. Димитрия беше красива млада жена, която не го оставаше безразличен, а щастието на братовчед му беше по-важно от разни залитанки, така че Петър беше първият, който поздрави братовчед си. Последваха няколко вечери, в които Коста не си намираше място от радост, няколко дена да разговарят само за годежа, Мечев се стремеше да не ходи твърде често на гости на своята годеница. Запазиха пълно приличие и целомъдрие, но вече беше

решено – насрочваха дата за сватбата. И мозъкът ми се забърза, да изчисти всичко, да пренареди, да бъде вече не сам, а да е само споделен. И душата все дерзаеше да изпълни всичко в любовта. Разцепена на три, към три жени, които бяха всъщност все една.
Другото се случи далеч, но и това още не е свършило. И все мечтата е една да се твори взаимно, да бъде или да не е . Взаимно изливане на две души във всеки ъгъл на съзидание една към друга. Това е мазнене, някакъв романтичен шепот, но не може да премине – и ръката остава все така висяща, без да е докосната, без да милува, без да се излее в поток от плът.

4

Роди се нова вест – бебето ще дойде преди шест или никога, останало в нечия представа, живо ли ще е – дори тогава?!

В Хаджипетрови още светеше. Станчо обикновено четеше, преведен в кабинета си над празни листи, които трескаво запълваше. Пишеше статии, четеше всякакви книги, за да запълва семейния бюджет. Положението за семейството се беше подобрило, от както баща му зае поста на личен лекар на царя, но като цяло се изнемогваше финансово. Магда Ранева беше продължила да пее, също и играеше в театъра. Но това не беше достатъчно, за да подпомагат трима им сина. Станчо Хаджипетров беше одобрил желанието на най-големият – Стефан да учи медицина. Следването в странство беше скъпо, ала дядо му реши да го подкрепи и покрие напълно. Вече беше приет във Виена, това беше голяма чест за цялото семейство. Предстоеше му да замине, опаковаше багажа си. Тази вечер Станчо не можа да спи добре, отношенията помежду им бяха обтегнати. Той почти не беше обръщал внимание на децата си. Гонеше ги когато идваха при него, псуваше Магда, по цял ден стоеше там, в кабинета, с някаква книга и не се интересуваше, не даваше място на собственото си семейство, погълнат в интелектуалния си свят. Това го отчужди от реалността, предаде го на собствените блянове, все по-голяма пропаст имаше между него и децата му. Плесници! Грозота! Красотата къде е, пита страстта?! До Бога – искра, завидели, хвърляйте, какво те питат тези сенки?!

Тази сутрин беше рутинна. Дали от безсънието или нещо друго, Станчо беше по-раздразнителен от обичайно. Един чешит – така го знаеха децата му. В коридора той се сблъска със Стефан. Не ги наричаше по имена, само с „този“, „онзи“. Стефан се чувстваше безкрайно обиден от баща си, от цялото му отношение през всичките тези години. Искаше му да направи нещо и сега му се удаде възможност. Баща му изпсува нещо под носа си. Стефан се обърна и се развика с всичка сила. Блъсна баща си, който залитна с пълното си тяло към земята, след което го удари няколко пъти в лицето. Кръв текна от носа му. „Не искам да те виждам повече! Не искам да те знам!“. Това бяха

сетните думи, преди Стефан да избяга, оставайки трудноподвижния си баща на земята. Дойде прислужник, помогна му да стане. Станчо беше потресен. Заболя го не толкова от раната, колкото вътре – в сърцето му. Собственото му дете се обърна срещу него. Той не видя никой от домашните си следващите няколко дена, когато на кабинета му се почука, влезе Магда Ранева и тихо прошепна: „Искам развод!". Хаджипетров още повече се стресна. Отиде при баща си, за да получи стария му съвет, но получи още по-ужасявщи новини. Цял се разтрепера, когато д-р Хаджипетров му каза, че вече знае за развода и е решил да го изгони от къщата им, за да приюти внуците си и Магда Ранева. Това напълно сломи Станчо. Дори собственият му баща се беше обърнал срещу него, набързо си взе цилиндъра, наметна жакета си и излезе. Ходеше по улиците като замаян, не можеше да си намери място. Искаше му се да промени нещата. Но истината бе, че се е провалил като родител и сега всичко му се връщаше. Най-малкият му син беше на 15. Реши да се съгласи с баща си и отиде да си прибира дрехите в куфари и да реди книгите в сандъци. Бягай! Ще те вземе ново зомби! Ръмжи, проклетнико, и тези катакомби, яж кости и повръщай косми! Лигави се още, ще те набия! Преди да те намеря да те заровя, без сламка!

Все още треперещ той излезе, за да види своя стар приятел Манол Котов в кафенето. Поръча си един голям ром, за да утоли притеснenията и разхлабената нервна система. „Чух вече, че жена ти е поискала развод." „Не само това, гони ме от собствения ми дом!" „Какво ще правиш?" „Намерих си квартира, сега се местя!" „Само бъди спокоен, нещата може и да се оправят." „Вече не виждам как." „Ами, ще се оправят, ще видиш – тази война всички е побъркала!" „Все войната, та войната, сякаш загубихме правото си на живот. Това тайнство, в което не можеш да надникнеш!" „Животът се е обезценил. Поне децата ти са вече големи, ще имаш възможност да бъдеш с тях." „Маноле, аз се провалих като родител – наистина не бях там за тях, когато трябваше!" „Ние наблюдаваме срива на цялата ни цивилизация, ти за това се тормозиш! Виж какво се случва – индивида почва да става рядкост, губи се, а масата започва да придобива повече важност над всичко! Ерата на героите вече я няма – тази война е нейният край." „И не само, индивидът става дисидент! Скоро да мислиш индивидуално ще е голяма рядкост. Подчинение и покорство, а свободата ще придобие единствено юридическо право. Всичко ще се изпари в месомелачката – патриархалния ред ще се разбие, вече няма да има истински личности, всичко ще остава на нивото на правните отношения. Загубата на личното, на индивидуалното, разрухата на индивида – всичко това ставаме свидетели с тази война." „По фронтовете било ужасно, хиляди измират, унищожени от картечния огън, пред който няма милост." „Какво ще се случва от тук насетне?! Нима ще допуснем тоталната разруха?!" „Ами, няма да има място за патриархалните ценности, дори либертарианството, което толкова много копнеехме, вече няма да може да се случи, след като индивида се претопи в общото. Идеологиите, които идват ще са вече нечовечни, неприсъщи на свободния и зрял човек. Цялото тлеене, на което бяхме свидетели, тоталното унищожение на патриархата, това което не искахме, но което пазехме, за да може чрез него да изплува индивида, да съзре ново начало за собствената си свобода… Всичко, което копнеехме – вече няма да бъде!" „ Станчо, всичките ни мечти, целият ни живот ще остане напразно. Такива режими скоро ще дойдат, които ще унищожат този блян, на свободния човек. Изкуството ще се свие напълно! Тогава ще останем сами да напомняме за някакви минали идеи и мечти със своето присъствие!" „Открива се една страшна бездна, небивала разруха – самото общество, свикнало в тези

си порядки ще изстене, ще изквичим всички, смъртно ранени!“ „Ти би ли участвал в тази касапница?“ „По никакъв начин – надявам се още някак на неутралитет. Не искам децата ми да страдат, заради това!“ „И аз не бих участвал, но децата ми сигурно ще.“ „Маноле, трябва ни смелост, за да видим как се унищожава буржоазния строй, как еснафското и снобското изчезват в пушечния погреб! Тогава ще можем да заживеем спокойно като последни дейци за човешката свобода – от всичко, много ме боли, много!“. Станчо Хаджипетров допи на един дъх рома си, след което се разделиха с Манол и той пое към своята нова квартира, в една кооперация до Орлов мост. Малко остана, къде си? Калояне, бързо ела, виж! Смъртта, погледни я в очите, аз вече съм там! Ела до мен, да не съм сам!

Залезът на индивидуализма, както го виждаха интелектуалците и бохеми, не пречеше на Зафира Владаева да търси сгоден за съблазън случай. Мъжът й беше заминал ненадейно за Солун, оставяйки я сама. Новият им дом се намираше до Двореца, но тя предпочиташе да прекарва времето си в дома на родителите си – една триетажна къща до Банята. Баща й се беше върнал, тя беше отраснала без него, твърде рядко го виждаше. Имаше сгоден момент да се сближат, но той предпочиташе светските приеми, посещения и не оставаше безразличен на гуляите. Не искаше да гледа пияната му физиономия, затова седеше повече в стаята си, на втория етаж, и понякога посещаваше майка си. Елисавета беше ангажирана в Двореца и взимаше официално дъщеря си със себе си. Скандалът назряваше, след като граф Д‘Атол беше явно избягал в Солун, но майка й все още съумяваше да защити името и честта им. В такива смутни времена всичко може да се очаква, за пред обществото, графът бил извикан на спешна дипломатическа мисия в Гърция. Зафира се радваше на свободата. Тук получи официална покана заедно с майка си да присъстват на тържеството по случай годежа на сина на майор Мечев. Елисавета я прие от благоприличие, като запази хладнокръвие, но въпреки всички години, все още не беше простила на Пенка Влайска, и още я обвиняваше, че е загубила Мадамов. Подполковник Мадамов оставаше нейна голяма любов, нереализирана. Въпреки всички слухове, те не бяха станали любовници. Мадамов се отнасяше почтително към нея, както се изискваше от позицията й в Двореца. Още малко, вашите гадни муцуни ще съставляват прах от моето енфие! Ще ви изшмъркам с лицемерните ви устни!

Зафира беше почнала да опознава дворцовия живот, разхождаше се спокойно из залите на двореца, майка й я готвеше да наследи позицията на придворна дама. Поканата Зафира реши да уважи. Премени се в черна рокля, с дълбоко деколте и гол гръб. Все още не се бе отказала от първия си план да съблазни Коста Мечев или младия Петър Мадамов. Появи се с целия си блясък, с перлена огърлица на годежното тържество. Хвърляше погледи насам-натам, не се спираше пред нищо, за да достигне до някого от двамата братовчеди. Издебна сгоден момент и прошепна на ухото на Коста Мечев: „Искаш ли ме?“ – и го погледна предизвикателно. Погледите им се срещнаха, Мечев изпуфка, и й обърна гръб. В градината успя да издебне Петър Мадамов, прошепна му същото, но и той също й обърна гръб, без повече да се доближава до нея. Братовчедите държаха приличие напълно помежду си. Зафира се почувства унижена.Тя напусна приема без никой да я види и цяла вечер не може да спи. На сутринта, понесла писмо от Иван Котов се яви в неговата квартира до казармите. Оскъдната мебелировка и бедно състояние, не й направиха впечатление. Тя впи устни в неговите и се удаде на едрите му, мъжествени ръце, без да се грижи за приличие или нещо друго, което да й напомня

ту произход, ту унижението, което беше сторила, за да изпълни плътските си страсти. Още малко, постой, Ванко! Не си отивай, малко си шизофренен, ела, не бой се, протегни ръка, Ванко, ела при Стефчо!

След тази сутрин, тя често започна да посещава квартирата на Иван Котов. Той се беше отделил от родителите си по собствено желание. Беше си наел една жена да чисти. Тя стана свидетелка на аферата между него и Зафира, чувайки често острите й викове на наслада докато се отдаваше на ласките на Иван. Няколко седмици по-късно той настоя от нея да поиска развод от французина. Зафира му отказа. Престани да ме буташ. Не, не те бутам – играя си, искам да видя колко ще издържиш без онзи. Сега е мой ред да те измъчвам, млъкни, не те бутам, изтласквам те извън дълбините, в които не може да стъпваш. Изгледа го странно. В погледа й вече беше преминала уплахата. Омраза се беше разгорещила в нея срещу Димитрия Хаджиставрева. Цялото положение беше скандално. Извънбрачната връзка с Иван беше нейното отмъщение, но към кого беше насочено? Нито Мечев, нито Мадамов се интересуваха от нея.Това беше нейно лично запълване на празнината, която й беше оставила женитбата с французина. Още повече й тегнеше грубото отношение на Иван, след като отказа развод. Той я удари, Зафира го заплаши, че повече няма да идва. Но не удържа на думата си, още следната вечер беше при него. В тази позиция, майка й започна да я подозира, скандалът щеше да бъде още по-явен, когато се разбра, че Зафира е бременна. Трябваше да я скрият някъде, но преди това, решиха да я откъснат изцяло от Котов. Започнаха със заплахи. Иван не поиска и да чуе, той беше обикнал истински Зафира и настояваше тя да се ожени за него. Дрънчи, оковата, дрънчи, след нея път, пред него – релси, въже, стой там, докато дойде влакът!

Твърде много упреци беше понесла през времето си на щерка на дипломат и придворна дама, и то най-вече от майка си. Сега сякаш си го връщаше на целия свят със своето безумно поведение. Ами ако мъжът й разбереше? Елисавета ги разкри окончателно като прати слуги да я проследят до жилището на Котов. Иван Котов нямаше наследство, освен картините на майка си и някаква слава на баща си, нямаше какво да даде в замяна, а имаше и по-малък брат и сестра. Елисавета му предложи пари, за да спре да вижда дъщеря й. Той гордо отказа. Рисуваше трескаво. Покрай майка си, беше успял да се уреди с поръчки. Имаше истински талант. А тази война, цялата ситуация му бяха противни. Взе се решение Зафира да отпътува за вилата им в Чамкория. Тя тръгна с нежелание, целият търсен ефект на нейното увлечение беше единствено породен от желанието й за мъст срещу всички, срещу цялото общество,което я беше обрекло на нещастие. Още колко трябваше да търпи? Към Котов тя не изпитваше нищо. Харесваше й единствено плътското задоволяване на сексуалните й нужди. Котов беше страстен любовник, а тя си търсеше подобно екстремно изживяване. Всичко това тя не можеше да обясни на майка си, но малко преди да замине за вилата, тя й призна за действителните й чувства и влечение към Коста Мечев. Още по-бурна омраза се разрази тогава в сърцето на Елисавета към Пенка и дъщеря й, която за втори път й грабва щастието с мъж. Капят очите, капят в сълзи, простират ръце, бягат докато е още горещо – ходете голи, не стоите в мрачни поля! Извинявай, каза ли нещо, плюя в устата си, докато не отхрачиш тази гнусна душа!е

Елисавета беше решила да се заеме сама с Пенка. Години чакаше подобна саморазправа. Пусна таен слух, че Хаджиставрева има връзка с един депутат, който

помага на мъжа й да печели концесии за вноса на колониални блага. Слухът се разпространи из обществото. За да се опазят от скандала, Хаджиставрев настоя Пенка да замине с децата за провинцията. Но тя отказа. Узна, че Владаева стои зад тези слухове и направи лична прошба до царицата. В резултат, Елисавета беше привикана и разпитана от Нейно Величество, след което се реши, тя да бъде освободена от службата си на придворна дама. Истински ужас опустоши сърцето на Владаева. Тя загуби най-силния си коз – своята позиция в Двореца, и изпаднала в немилост, избяга при дъщеря си в Чамкория. Твърде дълго царицата беше търпяла своеволията й, но да петни безупречното име на Хаджиставреви, вече бе прекалено. Междувременно съпругът й също беше изпаднал в немилост пред царя и избяга при френската мисия в Солун. С това се свърши властването на Владаеви, множество клюки се породиха, вече не можеха да скрият и бременната Зафира. Тя трябваше да понесе тежестта на деянията си. Но тъй като граф Д‘Атол не й беше дал официален развод, Зафира остана държанка на младия художник Иван Котов. Те не спряха да се виждат, въпреки съпротивата на Ана Котова, която не искаше синът й да продължава тази връзка, след като беше узнала от него цялата истина. Манол Котов също се чувстваше притиснат, още повече, че Зафира вече беше бременна. Той настоя синът му да признае детето за свое и да поеме грижи за него. След като тя роди, последва втора бременност, пак от Иван Котов. Първото им дете беше момиченце, което Зафира кръсти Стилияна, а второто им дете – момче.

Освен тези светски скандали, не се беше променило много в живота на софийския елит. След като всички се задоволиха с клюките около Владаеви и изпадането им в немилост, погледът беше малко изместен от назряващата война. Злобата на Елисавета Плетева се прехвърли върху Зафира Владаева и щеше тепърва да се развихри и стовари върху Пенка Хаджиставрева и поколението й,, разрушителната сила на консервирана злост. В този миг обаче всички се грижеха как да оцелеят в условията на война. Въпрос на време беше неутралитетът да бъде нарушен. В кафенето се бяха събрали обичайният кръг от лица, които оживено обсъждаха ситуацията. Вече бяха започнали своето издигане от фалита и чрез нарочно съобщение, Мадамови и Влайски старши бяха успели да спечелят търга за облекла и обувки за армията. Освен това бяха почнали да изнасят такива, на ниски цени и за немската армия. Оръжейното предприятие също беше тръгнало сполучливо. Армията беше почнала да се въоръжава, поръчките не секваха. „За сега сме подготвени за войната“ каза Стоян Мадамов. „Готови, но трябва да почнем да изнасяме оръжие за немците и австрийците!“ отговори Влайски. Старият Хаджиставрев леко се поклати. „Добре върви и търговията с колониите, все още официалните канали не са спрени, можем спокойно да доставяме блага до нашите потребители“ „Малцина ще се облагодетелстват толкова добре от войната“. Докато разговоряха, при тях влязоха и подполковник Мадамов и майор Мечев, който беше решил да влезе с активи с тъкачните дружества, с оглед на предстоящата сватба. „Докато не ни разкрият двойната игра, всичко ще бъде наред“ додаде д-р Хаджипетров. „Налага се максимално да се отдалечим от един възможен скандал!“ „Хаджиставреви ни пазят гърба, не видяхте ли какво стана с Владаеви, всеки може да изпадне в немилост!“ „Вие искате вече да изнасяте оръжие за немците, с което аз съм все още против! Както видяхте, не взех отношение в тази ваша игра, оставам предан на трона, каквото реши Царят, това ще бъде!“ „Разбира се, никой не иска да оспорва волята не Негово Величество, но ние трябва да подсигурим гърбовете си за последвалата

разруха!" „Разрухата вие си я правите! Имаме възможност сега да играем със силните, да се обединим най-сетне с всички земи, на които има българи! Това е основното, на което сега се надяваме! И като гвардейци ние ще го видим сторено, защото изпълняваме царската воля!" Мадамов беше повишил глас. Всички се разшумяха, когато изведнъж в кафенето влезе младо момче в гвардейска униформа, козирува пред Мадамов и Мечев и доложи: „България обяви война на Сърбия! Влязохме във войната на страна на Германия! Трябва да се явите незабавно в Двореца!" Всички се смълчаха. Навън времето беше облачно, духаше вятър, ситнеше дъжд – типично за началото на октомври. Вече не беше топло, хората ходеха със сюртюци. Мадамов и Мечев станаха незабавно от местата си, сякаш бяха очаквали това да се случи точно в този момент. Останалите все още бяха безмълвни, изведнъж Влайски наруши мълчанието: „Господа, станахме свидетели и на този исторически миг! Вече сме във войната, от тук насетне ,за да съумеем да опазим и преумножим каквото имаме, трябва да действаме разумно и сплотено!" „Още повече, че не се знае кое ще спечели войната, не бива да губим никакви връзки!" додаде д-р Хаджипетров. Старият Мадамов стоеше като отнесен. „Нашият търговски агент остава в Солун. Дори и да сме прекъснали дипломатическите връзки, търговските не сме. Ще следва развитие на цялата ситуация, но това означава единствено, че почваме да внасяме дейно по черните канали каквито продоволствия има нужда. Пазарът ще е единен, но по-скоро нелегален, от колкото легален!" изказа се Хаджиставрев. „А как ще се пазим?" запита Стоян Мадамов. „С протекциите, които имаме в Народното събрание, подкупите, които даваме на министрите и нарочните връзки с Двореца – това ще е нашият чадър, докато трае тази война! Готови ли сте да започнем износ за Германия?! Там ще трябват всички продоволствия, които и тук, господа, разразява се мощна търговска ниша, която няма да изпуснем, защото вноса ни ще бъде износ и за Централните сили!" Старите все още не напускаха местата си, трудно им беше да се абстрахират от новината за войната. Влайски си допи кафето и стана. Последваха го и Мадамов и д-р Хаджипетров, като останалите баща и син Хаджиставреви, още веднъж погледнаха към дебелите тефтери, които носеха със себе си, старият Хаджиставрев се прекръсти и се разплати с келнера.

5.

Дори на нож, гордостта оставя празен кош

Новината се разнесе бързо. Последва общата мобилизация, в която всички юнкери трябваше да се явят на фронта. Братята на Коста Мечев бяха още млади, на 16 и 18, но щяха да последват своя батко. Димитър Мечев беше

също мобилизиран, макар и да бе още в юнкерското училище. Нямаше време за дълги сбогувания. Старите се опасяваха, че това ще е поредния барутен погреб и младите отиват на заколение. Стефан Хаджипетров беше зачислен към лазарета. Иван Котов, който по това време беше спрял временно да се вижда със Зафира също бе мобилизиран, заедно с 18-годишния си брат, Алексей. Той беше будно момче и също се готвеше за Академията, но съдбата щеше да е друга. По-малките братя на Димитрия, Христо и Райко, бяха привикани, а Христо направо мобилизиран. Въпрос на дълг беше да се включат. Носеше се някакво патриотично чувство. Без значение от произхода, финансовото състояние, млади и стари вървяха към влаковете, за да бъдат стоварени на сръбската граница. Беше ранния октомври, Мъгли бяха почнали да пъплят по чукарите. Две армии бяха оформени, за да се борят със сърбите, третата стоеше в резерва. Общото число на мобилизираните бе над 800, 000 души. Юнкерите бяха пратени към Първа армия под командването на генерал Бояджиев. Гвардейците останаха в резерва, макар подполковник Мадамов да бе настоял да влязат в бой, както в Балканските войни. Мъчно им беше в сърцата, децата им бяха на фронта, искаха да помогнат, както могат. Но събитията бяха по-силни. 6-а дивизия се насочи, към Зайчар, 8-а към Княжевец. Почвата беше разкаляна от дъждовете, гъсти мъгли се стелеха по ридовете. 1/8 бригада атакува два сръбски полка през нощта. Братовчедите Петър Мадамов и Коста Мечев бяха в една и съща дружина и участваха в нощната атака, която освободи подстъпите към Пирот. Брат му, Димитър Мечев, се биеше към Княжевец. Докато Първа армия се бореше към Ниш, Втора армия отцепи пътя за бягство и срещна французите при Криволак, където надви над сформиращата се „Източна армия“. Това е то, очите не виждат – и вече дори я поканиха да чете в един миг, който трябваше да се излее, защото си представяше, как двамата се любят, представяйки своето дете – нещо в проза, пред публика, така както сякаш се любиха в разговора между флейта и пиано, когато се запознаха.

Ефрейтор Захари Фратев беше на годините на Мечев и Мадамов, към тяхната дружина. Целите опръскани в кал, те охраняваха обоза. Настъпваше се бавно и трудно. Сърбите даваха отпор. Освен тях, към дружината бяха зачислени редник Тодор Протов, Найден Знаев и Костадин Пенев. Те деляха дажбите си от сух хляб и бульон. Протов се обърна към Мадамов: „Убивал ли си преди?“ Петър го изгледа и заклати глава отрицателно. „Е, тази вечер може и да ти се наложи“ – и се засмя, беше над 30 годишен, учител в Пловдивско. Тъй като те бяха в ариергарда, все още не бяха виждали истински бойни действия. Родителите им се бяха погрижили за това, чрез връзките си, да ги пазят възможно най-далеч от първата линия и макар да бяха обучени войници, все още нито бяха убивали, нито видели ужасите на фронта. От някъде се чу артилерийски огън. Обстрелваха позициите им. Майор Кратов завика на всички да се прикрият докато дойде наша артилерия. Те стояха прилегнали пред палатката. До тях беше поп Минчо Павлов, полковия свещеник, препасал пистолет през кръста, македонец, присъединил се с четите на ВМОРО към войската. Те бяха калени в боеве като нелегални, но тази война шокираше дори тях с жестокостта си. Изведнъж се появи капитан Станимир

Перунов. „Момчета, грабвайте оръжията! Ще ги издебнем тия кучета на нож!“ Те изпълниха заповедите. Лично капитанът поведе момчетата, с пистолет в ръка. Към тях се присъединиха Ставри Голобелов, Генади Цветков, Маламир Мартинов и Антон Голов. Обозът беше добре окопан, нямаше нужда да го охраняват. Те пълзяха в мъглата към сръбските позиции. Артилерийският обстрел продължаваше. В мрака проблясваха снаряди. Изведнъж настъпи тишина. Последва мощно „Ура“ и войниците, вече достигнали почти до вражите позиции в прикритието на мъглата се хвърлиха на нож срещу сърбите. Чу се от някъде картечен огън, но предните позиции бяха заловени почти без жертви. „Так-так, так-так“. Картечницата засилваше своето хладно тракане. Изведнъж те осъзнаха, че са попаднали под обстрел, в следния миг, снаряд разкъса пръста, вдигайки пушек от калта. Протов лежеше на една страна, Знаев се опитваше да му помогне, заедно с Пенев. Голобелов, Цветков и Мартинов продължиха напред през сръбската позиция, а Голов, заедно с Мадамов и Мечев ги прикриваха. Последваха множество артилерийски удари, изстрелите на картечницата не спираха. Голобелов падна, покосен от неспирните огнени залпове. Цветков и Мартинов достигнаха картечното гнездо, чуха се експлозии от гранати. Залповете секнаха. Голов, Мадамов и Мечев излязоха от прикритията си и бягайки стигнаха картечното гнездо. Чуха се още викове „Ура“. Нашите нападаха от всички страни. Скоро и сръбската артилерия секна. Тази първа победа в живота на Мадамов и Мечев се отрази за винаги. Протов и Голобелов бяха мъртви, но останалите невредими бяха заели вражите позиции. Войската мина в настъпление, сърбите се оттегляха, бягаха без ред, нашата артилерия нададе вой. Така бяха завзети подстъпите към Княжевец. Ползвайки насечения терен, сърбите се изтеглеха, Първа армия беше победоносна.

Докато напредваха през сръбските чукари, Димитрия Хаджиставрева не можеше да отдели мислите си от своя годеник. Постоянно си представяше най-лошото, често не можеше да заспи. Така се търкулваха дни и седмици, докато най-сетне отиде при майка си, Пенка и й заяви, че иска да постъпи като милосърдна сестра на фронта. Това беше единственото облекчение, че е по-близко до своя любим. Много дами от висшето общество ставаха милосърдни сестри. Без какъвто и да е опит или подготовка приеха Димитрия като сестра и тя замина в началото на ноември. През цялата война, нейният санитарен пункт, към Първа армия, беше воден от д-р Стоян Павлов. Там тя работеше и завърза приятелство с Атанаска Белова, Станка Голованова, Мария Петева, под директния надзор на д-р Любен Ковачев. Димитрия разменяше колкото се може по-често писма с Коста Мечев, но те редовно закъсняваха и за целия период на войната бяха няколко. Връзките бяха лоши, тя не можеше да пише и често до дома. Фронтът се беше изместил на юг.

На 29ти ноември Сърбия капитулира. Коста Мечев беше произведен във фелдфебел за геройството си при една от поредните нощни атаки, когато сам, на нож, превзе картечно гнездо на противника. Петър Мадамов също се беше отличил и станал подофицер. Те вече бяха на предните позиции срещу противника. Бяха завзели отбранителни позиции покрай Охридското езеро, Дойранското към Добро поле. Прокарваха бодлива тел, артилерията беше заела позиции. Планираше се настъпление към Солун, но пролетта мина сравнително тихо. 1916, Иван Котов седеше в бункера си и рисуваше войниците. Беше произвел вече хиляди портрети на свои побратими, когато позициите им попаднаха под ожесточен обстрел. Капитан Красен Прашев, ефрейтор Теодор Брашелов, редник Методи Ангелов и Господин Петров бяха от неговата

бригада. Източната армия на французи, сърби, гърци и англичани настъпваше. Българската държеше фронта, но не можеше за дълго. Пратиха подкрепления, сред които бяха Благой Мечев и брат му, Алексей Котов. Непрестанните бомбардировки продължаваха с пълна сила, окопите бяха изринати, а войниците стояха в земята, неспособни да помръднат. Последва атака на французите, които минаха през бодливата тел и връхлетяха върху позициите, мислейки ,че са празни. В ръкопашната схватка, Благой Мечев беше убит, Иван оцеля като по чудо, а брат му падна също с тежка рана в главата. Атаката беше отбита, но продължи артилерийския обстрел. Не можеха да изнесат ранените и пред очите му, Алексей почина. Все по-силно се мъчеха да се справят в позициите при Дойранското езеро, срещу опитите на французите да пробият фронта. С издъхването на брат си, Иван се почувства смазан, когато една от дървените греди на окопа падна, всичко се изгуби в пръст и прах. Той помисли, че е умрял – не виждаше, не чуваше нищо, всичко беше в мрак. Когато проникна светлина, сякаш беше преминала цяла вечност, Иван Котов се изправи мъчно, олюля се, не беше умрял, но имаше тежка рана на главата и падна. всички тези увиснаха – там ли си още другарьо, теб питам в мрака, вече сам си говоря, чакам те, обади се, кажи! Не се крий, там ли си още?! Тази флейта изхвърлих и проклетото пиано – душата ми бяга, но само към следващ образ, за да почерпи

Когато се събуди, беше в лазарета, в чисти болнични чаршафи и видя, надвесена над него Зафира Владаева. Дали от скука, дали от друго чувство, тя също беше станала милосърдна сестра и обгрижваше ранените. Иван се надигна леко: „Ами Стилияна?“ – момиченцето им беше останало в София, под грижата на Ана Тростова. Майка й, Елисавета, беше отказала да се грижи за незаконно дете, но Манол Котов и съпругата му поеха изцяло възпитанието за Стилияна и невръстния им син. Двамата със Зафира бяха сами, тя го целуна по устата, той я привлече в обятията си.

> Димитрия продължаваше всеотдайно своята работа в лазарета, когато получи от дома за смъртта първо на Христо, после на Райко. Братята й бяха загинали. Търсеше си място, но не можеше да го намери, защото черни мисли се бяха насочили и към годеника й. Сред новопристигналите ранени очакваше постоянно да види лицето на Коста Мечев. И тогава бях млад и все още опиянен – и тя бе художничка, някаква си там, намерена и аз не знам от къде, с духовността си ме бързо превзе. Ето – пак сам, отидох в гората, край! Всичко до там, защото носих трапеза, и писах й: „Ела“ – но можеше ли и тя да ме дари с усмивка. Виж ме! Гол съм – пред теб, като охлюв, напуснал костилка – виж ме, колко повече от това да мога да понесе. И разгънах покривката и наредих нещата, които бях сготвил грижливо. И седях така и не смеех да отворя бутилката вино, а само се оглеждах. Не дойде. И иконата, която поставих в ъгъла на тази покривка все така насмешливо забиваше пръти на святост в сърце, което не знае значи какво е да бъде любено.

Междувременно на фронта положението беше тежко. Войниците ходеха окъсани, нямаше пари за нови униформи. Радваха се на каша с царевично брашно, сухият хляб беше рядкост. Фелдфебел Мечев беше поставен на чело на Калин Русев, Ончо Марев, Моско Баханов, Фрати Чернев, Крачун Любенов. Подофицер Мадамов отговаряше за

Борис Овчаров, Атанас Хърков, Методи Шевкенов, а бойният им другар Захари Фратев, станал също фелдфебел беше начело на Кръстьо Султанов, Стефан Ножков, Ангел Паспалиев и Теодор Шейтанов. И тримата бяха зачислени към една бригада и охраняваха мост над река Вардар. Когато французите настъпиха, бяха изненадани, не очакваха да са се приближили толкова бързо. Пратиха им подкрепление, полковник Бранков с капитаните Арнаудов, капитан Пейо Клисуров и капитан Миролюб Агаларев. Няколко часа бяха под тежка артилерийска бомбардировка. Но Мадамов и Мечев получиха заповеди да не се оттеглят. Под прикритието на артилерията, те видяха как първите французи си проправят път през моста. Овчаров, Хърков и Шевкенов минаха на нож, започна ръкопашна схватка. Марев, Русев, Баханов, Чернев и Любенов минаха в атака, когато картечницата затрака. Безмилостно покоси всички на моста, Коста Мечев падна и пълзеше към българските укрепления. Мадамов се втурна да му помага, но картечниците станаха две. Захари Фратев нареди повторна атака. Затрака и българската картечница. Мостът се изпразни. Вдигна се пушек и дим, Паспалиев, Ножков и Шейтанов стреляха, без да виждат противника си, когато една граната падна, сетне залетяха и снаряди. Мадамов достигна с Мечев до укрепленията. Кръв се стичаше изпод курката му. „Не бива да стигнат до моста, трябва да го взривим!“ – повтаряше Мечев. Изведнъж той стана, олюля се. Неговите хора лежаха мъртви по моста. Извади офицерската си сабя и извика с все сила „Атака! Напред!“, след което се чу звучното „Ура“, сякаш от хиляди гърла и следвайки Мечев, войниците щурмуваха моста. Картечният огън посичаше наред, когато се изсипа артилерийски обстрел. Мечев лежеше мъртъв по средата на моста. Мадамов беше паднал близо до него. Захари Фратев го застигна, видя, че все още дишаше и под ударите на снарядите издърпа тялото му до българските позиции.

6.

Развръзка на трикрака сврака, като картечницата, гладна – не спира да трака

Когато Петър Мадамов се освести, слънчевите лъчи падаха косо пред покривалото на палатката. Д-р Павлов беше починал от раните си, при обстрел на позициите, заместен бе от д-р Бърнеков, който също бе улучен от вражи куршум. Д-р Ковачев беше поел началството над станцията. Един подир друг всички герои се стапяха пред очите им. Получи се страшна новина – врагът пробил при Добро поле. Някаква смяна в правителството, все още не знаеха какво точно се случва. Петър лежеше по гръб, когато видя бледото лице на сестра Димитрия Хаджиставрева. Тя го погледна. „Лежи, не мърдай!“. Той понечи да каже нещо, но беше твърде слаб, за да говори. „Ти си бил там, когато Коста са го убили.“ Пророни тя през сълзи. „Погледни ме – там беше, нали“ Петър само кимна. Искаше му се да каже хиляди неща, но единствено се обърна на една страна и въздъхна тежко. Мъката на Димитрия, загубила годеник и двама братя, беше всеобхватна. Сложиха му инжекция с хинин заради петнистия тиф, който върлуваше, беше се появила и някаква нова болест като грип, която покосяваше наред. При Дойран след повече от 12 часа битка, нашите бяха задържали фронта, но с пробива при Добро

поле, беше по-разумно да се обяви примирие. Отбраната на моста беше поета от капитан Георги Дуплев, който го разруши след заповед на полковник Андонов. Този мост бележеше края на участието в една война, която не беше тяхна, но с която защитиха честта си. Не бяха паднали напразно всички тези герои, чиито имена няма да се запомнят. Петър гледаше Димитрия с умиление, докато минаваше покрай другите пациенти и се наслаждаваше на мига, в който тя най-сетне ще се реши да се върне при него, да му подаде вода. Беше твърде красива така като сестра, сълзи пълниха очите му за мъртвия му братовчед, за всичко, което нямаше да стори, но което като свой дълг трябваше да стори Петър.

Войната не продължи дълго. Малко след като се възстанови, повишеният в поручик Петър Мадамов, трябваше да озъбтява войниците, които бяха свалили оръжията си, когато се разчу новината, че е обявено примирие. Някъде на север, в София, произведеният в полковник Коста Мадамов и подполковник Мечев водеха гвардейските части, за да отбраняват града от метежниците, но те бяха отбити при Владая. Обратно вкъщи, нещата се бяха променили. Дядо му, Стоян Мадамов, беше починал. Цялата търговска империя се водеше от баща му. Със своя удар по време на войната, те, заедно с Хаджиставреви и също починалия д-р Хаджипетров, бяха успели да утроят богатствата си. От съратниците, единствено вече твърде възрастният Влайски, беше наредил така нещата, че да не отговарят за спекулата през войната. Разпуснаха фабриката за производство на оръжие, за да не ги съдят от съюзниците. Влайски действаше въпреки възрастта си, енергично и чевръсто, макар и да беше загубил двамата си внука. Всичко отиваше в ръцете на Димитрия, която трябваше да бъде оженена правдоподобно. Подполковник Петър Мечев се стопи целия и скоро почина от мъка по своите загубени трима сина. Полковник Мадамов, след кратка среща на семейството реши да даде благословия на годежа между сина му и Димитрия Хаджиставрева. Пенка се срещна с Коста малко преди това, защото дъщеря й още беше в жалейка. Цялото семейство скърбеше и не беше удачен момента за обявяване на годеж. „Е, като не стана с мен навремето, нека сега се случи, между нашите потомци.“ „Госпожо Хаджиставрева, аз бях искрено влюбен във вас, мисля, че намеренията на сина ми са чисти!“ „Никой не го е оспорвал, просто ми е интересно как се завърта животът, без да можем да му попречим. Семейството е още в траур. Загубихме двамата си сина и годеника на Димитрия, нека след няколко месеца отново обсъдим потенциалния годеж“ Така се и случи. Между временно полковник Мадамов бе посочен от новия цар Борис за командир на гвардейския корпус, което беше огромна чест. Започнаха и делата за спекулациите по време на войната. Заведоха дело срещу бившата фабрика за оръжие, Влайски почина в това време и Хаджиставреви трябваше да отговарят. Те наново бяха почнали, вече официално, своята редовна търговия с колониите, но като участници в производство на оръжие се изправиха на съд и отнесоха глоби.

Станчо Хаджипетров, след смъртта на баща си, не можа да надмогне над Магда Ранева. Той беше напълно игнориран в наследството и всичко беше оставено на нея и децата й. Напусна столицата малко след края на войната. Никой не знаеше къде е отишъл, легендите мълвяха, че заминал да живее при морето, в Созопол, където и починал от удар. Иван Котов извади късмет, след като на неговата позиция, при Добро поле, повечето войници бяха убити. Семейството оплакваше брат му, Алексей. Манол Котов почина малко след това, до края отдаден на бохемството, но многото алкохол и цигари

се погрижиха да не доживее до дълбока старост. Зафира беше родила и момченце. Обратно в София, Иван поиска от нея да се венчаят официално, но тя отказа и замина за Франция, където се върна при законния си съпруг, който стана консул на Франция в България. Владаеви бяха възстановени на служба при Двореца, Елисавета отново стана придворна дама – Зафира с нейното милосърдие се беше отличила през войната, което изчисти двете й незаконни деца. За тях грижа изцяло пое Иван Котов заедно с майка си, Ана. Той продължи да следва в Академията, следва и после в Мюнхен, върна се и се зае да твори не само картини, но за да печели пари за децата си, правеше и паметници, и скулптури и резби из цялата страна.

Тримата сина на Станчо Хаджипетров оцеляха войната. И тримата следваха, Стефан – в Мюнхен и Виена, Георги – в Лион, а Димо, също във Виена, медицина. След като се завърнаха като завършили лекари, те тримата се венчаха с трите дъщери на Коста Мадамов – Станка, Косара и Райна. След траура, Димитрия Хаджиставрева, се сгоди и омъжи за Петър Мадамов, който като поручик също стана гвардеец, макар и баща му да бе началник гвардията. През 1920, полковник Коста Мадамов и съпругата ми Петра Кондаклиева, приготвиха пищен бал, за да се отпразнува сватбата на сина му с Димитрия, както и сватбата на Станка със Стефан Хаджипетров. Целият елит беше поканен. Сред гостите бяха и граф Д‘Атол със съпругата му Зафира, присъстваше и сам цар Борис с дворцовата свита. Петра Кондаклиева беше произведена въпреки възрастта си в придворна дама, която тя прие с радост, но настоя и сестра й, Мина, вече вдовица да получи същото взвание. Така близначките Конадклиеви станаха част от дворцовата свита, както и Елисавета Плетева-Владаева. Мъжът й беше върнат в дипломатическата мисия във Франция. Макар да им бяха наложени солидни глоби, Хаджиставреви, Мадамови и Хаджипетрови умело успяха да излязат от кризата със съдебните процеси за спекула. Трябваше да дадат не малко в подкупи, за да избегнат затвора, но успяха. Тази война се превърна в печеливша за тях.

Към края на бала, организиран в новата триетажна къща на Мадамови, с богато орнаментирана фасада и огромен салон за гости, полковник Коста Мадамов наля чаша скоч в изискания бохемски кристал и се отпусна цял върху едно от канапетата. „Доживяхме и това да се мине!“ „Така е! Слава Богу, всичко мина, сега се сродяваме най-сетне!“ „Димитрия е ваша единствена наследница, най-после търговията и производството на три големи семейства се сливат в едно“ „Да. Пази дъщеря ни, само тя ни остана!“ каза с леко печален глас Хаджиставрев. „Ще я пазим, тази нова къща за тях я правихме!“ „След като татко почина, наследих изцяло голямата къща до Народното събрание. Ние, с Пенка, там ще откараме старините си, или по-скоро на вилата, където прекарах войната.“ „Бъдете здрави! Не се тревожете, зестри има много.“ „На времето, когато взех Пенка, тя беше единствена наследница на Влайски. Чакахме милионите да дойдат. Сега дойдоха, но какво да правим?! Продължаваме да развиваме обувното предприятие и тъкачната фабрика“ „Добре е това. Внасяйте, а аз ще се погрижа да се изнася добре, както моят баща правеше – той беше по търговията“ „Притеснява ме само тази фабрика, която закрихме, сградата е все още наша… Предлагам ти да я превърнем в металургична фабрика“ „Добре, нека да се кове там желязо и стомана.“ „Не само, също и порцелан, ще правим най-качествения порцелан на Балканите“ „Така да бъде! На здраве, за съвместните дела!“ „На здраве!“ Те се чукнаха, докато последните гости се разотиваха пред очите им.

Река

1.

Мъстта убива, но доброто в савана повива

„Водите отмиват всичко, както спомените си отиват“. „Понякога се чудя защо майка ми е такава, защо не се погрижи за нас? Знаеш ли, баба ми е била придворна дама, а другата ми баба – художничка, но само тя се грижи за нас.“ „Не събирай, чадо, гняв, не таи злоба! Бог обича незлобливи агънца. Това е нашата жертва, в сърцата ни е тя – най-съкровена Богу.“ Замислено говореше свещеникът Теодоси Даов, докато гледаше към Перловската река. Стилияна Котова беше наметнала син жакет, полъхваше леко, обливаше я в хладина януарският вятър. Очите й, тъмни и дълбоки подобно на майчините разглеждаха неукротимо облаците, залели хоризонта. „Иска ми се да се помиря с майка ми, така ще ми олекне, но вече сякаш е невъзможно.“ „Дъще, прегледай сърцето си – уповавай на Бога, Той ще ти покаже пътя и смисъла“. „Опитвам се“ „Бог ще намериш в тихата мисъл. Той шепне, говори чрез символи, чийто смисъл ние отгатваме, но не можем да вникнем в целия Му промисъл. Моли се и Той ще ти разкрие каквото има за теб“ Стилияна се усмихна, очите й се овлажниха. Прииска й се да прегърне този духовен неин баща, да благодари, но погледът говореше най-силно. Отец Даов пое ръцете й с усмивка. Той нямаше семейство, беше решил да не се жени и прекарваше живота си в тиха служба на Бога. От мъдростта му се ползваха дори царят и царицата, които изповядваше. Царица Йонна го викаше по-често и търсеше съвета му за различните светски решения, които трябваше да взима. „Ела на литургията утре“ каза той на Стилияна с благ глас. „Ще дойда“ отговори тя и наведе глава в смирение. Аз чувствам се все по-сам – и този образ отиде си, останах пак в прашния ъгъл на някаква болнична стая. Гнуся се от тези завивки, защото пак не са споделени, гнуся се да легна, да заспя и това грубо одеяло да е единствената любовница в шепота на нощта. И споменът нов, най-старият, след толкова години ме връхлетя. Аз звъннах, позволих си да отида при нея, а тя ми направи знак от прозореца да се махам. Но аз застанах на тротоара, разтворих учебник, зачетох. Когато тя слезе, беше наметнала яке – все още беше януарско, някак студено и събрах всичките думи, който можех да сбера, отправих към нея със знак, към диафрагмата, до която сърцето бие и й казах, „Тук усещам любовта“. А тя не се усмихна, обърна гръб и изчезна. Вече не видях, нито другата, нито ще видя третата.

Стилияна остави ръката и побърза към дома си. Рядко ходеше при майка си, която живееше в голямата триетажна къща, оставена от баща й. За разлика от брат си,

Димитър, не искаше да чуе за наследствата и искаше по-скоро помирение от Зафира. Димитър се беше пренесъл да живее при майка си и рядко поддържаше връзка с баща си или баба си, която беше изгледала и двамата. На Стилияна ѝ тежеше цялото това разцепление, затова след като се прибра в скромната къща на баща си, се прекръсти и помоли пред домашния олтар, нареден от нея. Баща ѝ прекарваше повечето време в ателието си, не изпитваше много симпатия към религията, както и майка му, която често му правеше компания и рисуваше редом до него. Ана Тростова-Котова беше добила име на известен художник, синът ѝ се прокрадваше покрай добитите от нея връзки и така продаваше собствените си творения. От къде Стилияна беше станала толкова религиозна, трудно можеха да отгатнат, но иконостасът красеше нейната малка стаичка. Тя нямаше търпение да дойде време за литургията и вече беше наредила нова рокля за случая. Дядо ѝ, Манол Котов, вече беше починал. Починал беше и близкият му другар Станчо Хаджипетров. До сетния му миг Магда Ранева не му беше проговорила и твърде рядко се виждаше с децата си. Най-големият, Стефан, беше заел дядовата къща, а другите двама, също лекари, със семействата си се установиха в собствени къщи. Тъй като трите сестри Мадамови бяха изженени за тримата братя, цялото наследство на д-р Хаджипетров и зестрата на Коста Мадамов беше отишла у тях. Те се прочуха с това, че устроиха собствена частна клиника, в която упражняваха лекарския си занаят. Стефан Хаджипетров имаше син, Станчо, който също завърши медицина в Мюнхен и наскоро се беше върнал да работи в бащината клиника. Другите му деца, Мария и Ралица бяха вече моми за женене. Димитър Котов, запознал се с тях на прием у майка си, искаше Мария за жена, но тя му отказа. Бурна злоба се разрази в Димитровото сърце и той поиска да унищожи цялото семейство Мадамови с техните родственици. Често пътуваше по някакви негови дела в чужбина и макар да беше война, той продължаваше тайно да ходя някъде, но никой не разбираше къде. Говореше се, че бил шпионин и майка му, придворната дама Зафира Владаева давала на него информация за руснаците. Втория брат, Димо, женен за Косара Мадамова, имаше трима сина – Вълчо беше станал дипломатически агент и работеше в чужда мисия в Швеция и Швейцария, Антон беше станал журналист и литератор като дядо си, а Марко учеше медицина в Германия. Най-малкият, Георги Хаджипетров, се ожени за Райна Мадамова и имаха дъщеря, Магда и син, Стефан, който беше свършил кадетското училище и беше станал гвардеец като дядо си. С Хаджипетрови, Стилияна поддържаше топла връзка. Радост я обхващаше когато им гостуваше и тайно се надяваше, че в добрата им среда ще срещне своя бъдещ съпруг. Понякога на гости им идваше леля им Елена Котова, която се беше оженила за синът на майор Костов, Ангел Костов, и с нея идваше братовчед ѝ – Добри, който беше станал гвардеец като дядо си. Макар и да нямаха голяма зестра, семейството се надяваше да ожени Стилияна в елита. Отчуждението със Зафира беше силно, тя не можеше да разчита на своята майка, което още повече ѝ тежеше. Мила, слугиня в Зафировия дом, беше най-доверена на Зафира. Тя поднесе чай и бисквитки. Димитър обикаляше стаята нетърпеливо. „Майко! Трябва да унищожим Хаджипетрови и Мадамови, твърде дълго стоят на пътя ни.“ Зафира беше спечелила малка победа със смъртта на Димитрия при рождението на Дора. Ала все още искаше да си отмъсти, че навремето Петър Мадамов не ѝ е обърнал внимание. „Ще се случи, сине! Бъди търпелив и продължавай със същия план, който вече действа. Утре ела в Двореца, имам да предавам нови планове от царицата.“ Всичко това се случваше пред очите на Мила, млада, едробуза селянка, леко пълна. Тя не винаги одобряваше каквото правеха

господарите й, но търпеше тихо. Димитър извика своя слуга, Паско, натовари го с няколко поръчения и излезе от къщата на майка си.

Коста Мадамов вече беше остарял. След смъртта на братовчед му Петър Мечев, съпругата му, Мина Кондаклиева избра да напусне светския живот и оплакваше него и тримата си сина в манастир. Близначката й, Петра, се спомина малко преди втората войната. Полковник Коста Мадамов все още заемаше завидния пост на началник гвардията и при царя. Те бяха прочути из цяла София. Не можеше сам да поеме огромната индустрия, която се озова в негови ръце и след смъртта на Хаджиставрев. Димитрия беше единствена негова наследница, чрез родството си с нея, при него попадна голяма част от колониалната търговия. Все още имаха фабрика за обувки, фабрика за платове, старите търговски връзки бяха налице и се оформяше голяма търговия с български тъкани. Мадамов не беше монополист на пазара, но имаше голям дял от износа. Вече му беше трудно да съчетае търговия, производство с дворцовите си задължения, фабриката за обработка на метали процъфтяваше, беше оборудвана с най-нови машини и производствени техники, освен метали вътре в пещите се топяха и фин порцелан и стъкло, имаха си собствен печат и бяха единствени в България с подобно производство. Само активите на порцелано-леярското дружество „Сила“ бяха на над 100 милиона златни лева. Имаше нужда от доверени помощници, затова влезе в съдружие с братята Атанас и Минчо Кролеви, внуци на фабриканта Кролев, като Атанас беше поставен за директор на „Сила“, а Минчо беше директор на обувната и тъкачни фабрики, които се сляха в едно сдружение за текстил „Коприна“. Техен търговски посредник, отговарящ за износа стана синът на дипломата Станев, Методи, който обикаляше и създаваше търговски връзки из цяла Европа. Войната беше принудила пазарите да се смалят и сдружение „Сила“ беше временно превърнато в база за производство на муниции, а в „Коприна“ се заеха да приготвят униформи и обувки за немската армия. Това не се харесваше много на Коста Мадамов, но в ситуацията бяха принудени да спазят немските искания, още повече, че търговията с колониите беше секнала. Военният пазар се разгърна, още повече милиони потекоха в Мадамовата хазна. Коста беше вече възрастен, синът му, Петър, не се занимаваше много с конгломерата, бъдещето сякаш лежеше върху внуците му и той посвещаваше активно в занятията на корпорацията, а по-малкият, Кирил, който беше последвал занаята на предците си и беше станал също гвардеец. Вече в старините си, Коста Мадамов стана близък с Пенка Хаджиставрева. Те се събираха в старата къща, в която Коста беше предпочел да прекара дните си, оставяйки другите къщи и вила в Бояна в ръцете на сина си. Между временно беше решил да инвестира в недвижимо имущество и освен земи и гори, беше купил няколко просторни апартамента в кооперации из столицата. Събираха се с Пенка, на чай или кафе и разсъждаваха заедно за цялото това отминало време. „Аз не съжалявам, че така се получи, представяш ли си да се бяхме оженили навремето?“ „Тогава щеше да ми е хубаво, бях влюбен в теб.“ „Това бе нашата младост, но ето, чрез Димитрия, се сродихме“ „Неведоми са пътищата Божи, нали така се мълви“ „Мъчно ми е като се върна, през колко неща сме преминали“ Пенка водеше един скромен живот. Тя живееше сама в голямата къща на Хаджиставреви до Народното събрание, но обитаваше две стаи. Останалите даваше на хора в нужда, останали особено сега, във войната, вдовици и бедни. Беше учредила един благотворителен фонд за подпомагане на сираци и на даровити деца, където отиваха и част от приходите на активите на вече покойния й съпруг. Тежеше й, че цял живот не се оправиха

отношенията й с Елисавета Плетева. Не таеше никаква омраза, никакво чувство против нея, напротив – мечтаеше да се създадат отново приятелски отношения. Със смъртта й, Пенка плака много. Скришом отиде при гроба й и положи голям венец. Зафира не стъпи на гроба на майка си. Пращаше Мила да го чисти. От спомените на майка й, тя знаеше, че Пенка Влайска е неин враг и като такъв трябва да бъде сломен. А Пенка продължаваше своя скромен живот, не се ползваше с нищо от наследените милиони. Тежко преживя смъртта на Димитрия, зае се да се грижи всеотдайно за внуците си. А и след като почина Петра, а Мина се замонаши, тя се отдели от останалите и общуваше почти и само с Коста Мадамов. Любимата й внучка беше Дора, играеха заедно, учеше я на френски, запознаваше я със световната литература и дори малка, й четеше класиците. После те пораснаха, Пенка, по-голямата й сестра беше пратена в пансион в Швейцария, заедно с Дора. Швейцарските пансиони бяха за предпочитане сред софийския елит. Там беше се учила Зафира, там се учи и Стилияна, единственото благо, което майка й стори за нея. Така Стилияна беше възпитана като млада госпожица, истинска дъщеря на придворна дама. Но заговорът срещу Мадамови напредваше, Зафира беше почнала и да завижда не само за богатството, но и за успехите. Те имаха по-силни позиции от нея пред двореца и бяха дълбоко уважавани от цар Борис. Единствено близостта на Зафира до царица Йоанна, беше в плюс за съставянето на план за унищожението на Мадамови, но докато царят беше жив, малко можеше да се свърши. Тя се ползваше от любовни връзки с висши военни и съветници на Негово Величество, та редовно докладваше пред сина си. Димитър вече се беше въвлякъл в дела, които трябваше да се реализират в бъдеще. Освен катастрофа за Мадамови, той щеше да унищожи и Хаджипетрови – с един куршум, два заека. Времето минаваше, войната напредваше, все по-тревожни новини идваха от източния фронт. Но това беше само добре дошло за Димитър. Той не стъпваше в църква, беше пълна противоположност на сестра си. Беше се свързал с нелегалните, тайно станал член на комунистическата партия. Никой не знаеше с какво точно се издържа, но имаше достатъчно средства, за да преживява. Дълбока беше раната, която Мария Хаджипетрова му нанесе с явния си отказ от женитба. Това се подсили с наследената майчина злоба, която още повече го тровеше. Но бъдещето вече се изписваше и Димитър очакваше сладко отмъщение, което да постигне най-сетне победа на една борба, която се водеше още от времето на баба му, а именно – борбата срещу Пенка Влайска и всички нейни потомци. Димитър поддържаше някаква актриса като държанка, в квартирата ,която държеше, близо до казармите, но не беше част от свободната бохема като дядо му и баща му. Намираше се между света на баща си и този на майка си, странни му бяха и двата, не можеше да си намери място, като камък да натежи някъде.Дори комунистите му бяха някак чужди в борбата им за власт и вечно оплакване и очакване на бъдни, светли пролетарски дни. Той не вярваше в техния идеал. Но все пак бяха добър лост за постигане на целите му. Един живот на машинацията, това беше наследил от майка си, някак объркан, някак си чужд на самия себе си, той се учеше да постига целите си безскрупулно. Отмъщението беше водещата сила, негативните стихии се блъскаха в него толкова силно, че би пожертвал дори сестра си. Това си мислеше Димитър Котов, една сутрин, в леглото, с цигара в ръка до спящата все още актриса.

2.

Сплетните, не са ли живи рогатни, сърцата, удавени от хитрини, остават винаги сами

Сутрешните лъчи целуваха прозорците на високите куполи на „Александър Невски“. Множество се беше събрало, царят седеше на престола с царицата. В редицата от свещеници, която вървеше към олтара, издигнал хоругви се виждаше високата фигура на Теодоси Даов. Равният бас на хора подкрепяше чувството на величественост сред множеството. На предните редици бяха застанали Хаджипетрови и Мадамови, по-назад глава протягаше Стилияна Котова. Миряните се струпаха, за да се пречистят. Теодоси Даов държеше лъжичката, първо минаха царското семейство, след това се занаредиха велможите, министри и депутати, софийските нотабили. Като всяко пречистяване, Стилияна усещаше вътрешен трепет. Тя погледна с големите си, тъмни очи към свещеника, усмихна му се леко и пое нафората, сетне виното. Когато излезе на улицата, Мария Хаджипетрова я извика. Цялата фамилия се беше събрала, заедно с Мадамови. Тогава за пръв път срещна Стефан. Стефан Мадамов беше вече завършил военното училище и беше се учил в школа за пилоти в Германия – млад авиатор, висок, атлетичен, с кестеняви коси и пъстри очи, впи поглед в големите очи на Стилияна, без да го сваля. Поклони й се и й целуна ръка. Трепет мина през цялото й тяло, страните й се зачервиха. Не намери сили да каже нещо, продължаваше да го гледа. Понякога любовта, истинска и дълбока удря от пръв поглед, понякога отнема време, за да се прояви, но в случая на Стилияна и Стефан, тя удари веднага. Официалното събитие не позволяваше да се разговарят. Стефан знаеше за историята й, знаеше, че баща им ги беше признал, заедно с брат й, но нямаше сключен брак със Зафира, която беше придворна дама като майка си. Не подозираше нищо за враждата между бабите им, нито за омразата или плановете на Зафира и Димитър. Междувременно към тях се присъедини и братовчед й, Добри Костов, който в гвардията имаше зъб на Кирил Мадамов и Стефан Хаджипетров. Брате, сам съм пак в мрака и ти ми каза, и всички и ме предупредихте, а в своята невинност – това сърце все се мъчи и страда. Кога не разбра, че все го използват да си докарат някакво чувство, което не могат да изпитат. А любовта – тя е само една, дори да се излива към различна жена. И тя все остава така, да виси като сопол в детска градина. Дете съм, не ще тъй порасна, та даже и клето да плаче сърцето, не мога – дете съм!

Още на следния ден, един луксозен кабриолет спря пред малката къща на Котови. На вратата се почука, отвори прислужницата Радка. Ана Тростова вече беше забелязала колата и слезе да види какъв е целият този шум. Видя на вратата снажната фигура на Стефан Мадамов, той й се поклони и поиска позволение да изведе внучка й на разходка с колата. Ана се усмихна първоначално. Беше чест за скромната им къща да се посети от внука на Коста Мадамов, после се смути леко, сещайки се за враждата им с Манол. Нещо вътре в нея не искаше да пусне Стилияна, но тя вече беше изтичала по стълбите и с молебно изражение се обърна към баба си за позволение. Старицата склони. Не бяха

имали общо с Мадамови от почти 50 години. А ето, че колелото се завърташе, Стилияна скочи в автомобила, двамата сияеха в усмивки и колата отпътува някъде към Боянските ливади, където преди толкова години се беше случил дуелът между дядовците им. Почти всеки ден, точно в 1 часа на обяд, Мадамов спираше колата си пред Котови. Иван, който рядко беше вкъщи, беше информиран от майка си. Вече им беше ясно какво се случва, но и двамата не можеха да спрат младостта да излее своите чувства. Иван Котов не беше нито виждал, нито чувал Зафира от края на войната и фактът, че синът му живееше при нея беше достатъчно тягостен. Ана Тростова реши да направи официално посещение при полковник Коста Мадамов. Уговориха среща, в нарочен час, й отвори Теофила, прислужница при Мадамови и я поведе през коридора, обвит в мрамор към кабинета на Мадамов. Краката й потънаха в дебелия килим, пред писалището се беше изправил възрастният полковник. „Добър ден, г-жо Котова! Кажете ми какъв е поводът за исканата от Вас среща?“ „Може би сте забелязали къде ходи внукът Ви, всеки ден, точно в 1?“ „Кой от двамата? Стефан или Кирил?“ „Стефан.“ „Виждаме се не толкова често, служебните ангажименти и заниманията с фамилните предприятия не ми оставят много време за семейни виждания. Знам, че е добре, жив и здрав, и се справя отлично като пилот.“ „Внукът Ви посещава моята внучка, затова дойдох.“ „Странно, не съм чул до сега.“ „По-добре от мен да го чуете, отколкото от някой друг“ „Какво искате да кажете? Че те имат връзка?“ „Все още в рамките на приличието. Вижте, ние сме имали пререкания в миналото.“ „Така е, но са се минали вече 50 години, не виждам, ако младите се харесват, защо да не им отстъпим и да дадем воля на техните желания“ „Така е, може би трябва да си простим най-сетне.“ „Простете, Ана Котова! В памет на съпруга Ви, с който макар и да имахме дрязги, все пак изпитвахме уважение.“ „Знам, все пак Вие го закарахте до файтона,но и Вие го ранихте!“ „Нека помирим семействата си, с оглед на младите – и ако е писано, не виждам защо да не се вземат. Вярно е, скандално е Вашето семейство, Стилияна все пак е сякаш без майка, но не виждам как това противоречи на името на Мадамови“ „За нас ще е чест да влезем в законен съюз с Вас“ „Чул Ви Бог, госпожо“ „Благодаря Ви, че ме приехте и изслушахте, желая Ви лек ден“ Новината не поклати Коста Мадамов, но той побърза да излезе и се завтече към дома на Хаджиставреви. Пенка го посрещна по-скоро умислена. Навършваше се тъкмо годишнина от кончината на съпруга й. „Нашият внук се е завъртял около Котовата щерка. Нека му дадем благословията си!“ Тя подскокна от стола, на който седеше и с радостен глас изрече: „Най-сетне единение между Котови и Мадамови, след почти 50 години“.

Стилияна и Стефан продължиха да се срещат така до началото на пролетта, когато той официално й предложи годеж. Зафира беше извън себе си, когато разбра. Беше подкупила Спас, един от слугите при Мадамови, да ги следи. Той й донасяше непрестанно вести, когато годежът стана официален, Зафира прати Мила да извикат Стилияна при себе си. Димитър стоеше, облегнат на едно кресло, но щом влезе сестра му, подскочи. С равен глас Зафира й заговори направо: „Чувам, че си се сгодила. И то за Мадамов, но моята благословия за този брак ти не ще получиш.“ Димитър се намеси: „Как смееш, и то с внука на човека, ранил дядо! Ако се омъжиш за него ти не си ми вече сестра, ти ще си никоя, разбираш ли?“ „Ще ти очерня живота, момиче, помни ми думата!“ Стилияна мълчеше и не промълвяваше дума. Накрая се изправи, събрала сили и заяви: „Имам благословията на татко и

баба и ще послушам сърцето си, независимо какво ми говорите!“ След което обърна гръб и излезе от стаята, без да знае, че повече няма види брат си, а следващите срещи на отмъщение с майка й ще са твърде тягостни, за да се запомнят. Не ще тъй порасне. Брате, в мрака – ти ли си, ако – подай ми ръка. Аз те чакам в тази болнична стая. Ела да попушим, а може би някога и да се засмеем, както ти казваш, както можем, сърдечно. Сякаш усмивката става молитва, която събира света в шепи, непразни, неочакващи, даряващи вечно любов. Раздели се на три, после пак се съедини, и аз оставам все тъй влюбен в образ на някоя жена, която и да е тя, но знам, че е само една и може да се усмихва – някъде там, разярено, без тъга.

Кирил Мадамов срещна Стефан Хаджипетров, двамата щяха да дават наряд на караула пред двореца. „Чувам, че си си намерил девойка!“ закачи го Стефан. „Каква девойка, кой ти каза?!“ „Магда те е видяла преди няколко вечери случайно да се прибираш с някаква жена.“ Кирил се изчерви. Той беше млад, вече ефрейтор, и не отговори на шегите на братовчед си. Действително той беше намерил сходство в една млада учителка – Надежда, с която се виждаше по-скоро често. Стефан беше невинен по природа и не познаваше нито дворцовите игри, нито интригите. С весел глас той продължаваше да закача Кирил, което стигна до ушите на Добри Костов. Той веднага намери в това повод да дискредитира Мадамов. Знаеше, че дори и дядо му е да е началникът наоколо, царят няма да се радва на разврат сред младите гвардейци и не би толерирал техни незаконни връзки. Той беше купил вече двама слуги Тонко и Цветко в дома на Хаджипетрови. Димитър Котов беше съумял да ги вербува за комунистите, но все още в нелегалност, те не се разкриваха пред никого. И Тонко и Цветко им бяха писнали тези богаташки синчета да си вирят главите. Те влязоха в контакт със Спас от дома на Мадамови, който също беше вербуван за комунистите. Никой не знаеше колко близко до партийните лидери вече седеше Димитър Котов, никой не подозираше и че Добри Костов, неговият първи братовчед слушаше за други, а именно – за англичаните. Тези тайни си оставаха тайни, а Добри се възползваше от невинността на Стефан, за да се добере до Кирил. Костов изчака известно време, преди да пусне скандален слух: Кирил Мадамов имал връзка с женена, майка на дете. Действително Надежда имаше дете от друг брак, но беше разведена. Слуховете обаче са нещо, което прелита разстоянията без нуждата от телефонен кабел. Те стигнаха дори до царя, който настоя за разяснение на случая. Кирил беше привикан, в присъствието на Негово Величество и дядо му, за да отговаря. Той не отрече за връзката си, нито че жената има дете. Скандалът трябваше да бъде предотвратен, на следния ден Кирил беше освободен от позицията си в гвардията.

Въпреки създалата се реакция, той не се отказа от Надежда и излезе с нея на квартира, като беше принуден да почне работа във фабрика, за да се издържат. Дядо му беше непреклонен. Макар и да не искаше да вижда внука си, изпаднал по този начин, не можеше да наруши честта на гвардееца, въпреки роднинството. От милост, баща му, Петър Мадамов реши да му препише земи, за да взимат рента, както и му отпускаше малко пари всеки месец, но Кирил не напусна фабриката, а продължи да работи там до идването на комунистите. Знам, аз съм глупак, не мога да се извърна и все

тези думи, защо ли са, защо се опитват душата да налазят – с действия дори, какво имат от мене да вземат, защо нямат собствени чувства, защо са неспособни просто да обичат.Запомних го брате, и пред теб, Калояне, разбрах го –
Тя никога не се усмихва, тя е просто пореден мираж.

Зафира имаше голяма роля в цялата работа, именно тя беше подшушнала за скандала на царицата и ликуваше, че е започнала саморазправа с непоклатимите Мадамови. Междувременно Тончо и Цветко бяха започнали да сеят раздор сред прислугата в Хаджипетрови. Срещу им застана шофьорът Илко, който твърдо подкрепяше господарите си. „Стига с тези господари, време е ние да станем, да заемем това, което ни е отредено!“ „Господарите ни са господари по своите лични качества! Не можем да се обръщаме срещу тях, защото те ни дават хляба в ръцете!“ „Този хляб, ние можем и без тях да го изкараме!“ „Ами давай, бре, защо стоиш тука, някой да не те е вързал?!“ „Каквото и да е, ние ще се опълчим срещу този ред и цялата буржоазна свинщина ще изгори пред очите ни!“ „Клел съм се аз в служба на господарите, до тях ще остана!“ Зад Илко застана Тана, възрастна вече, дойка на тримата братя и на децата им. „С тях съм от младините си, с тях остарях, с тях и ще си отида“ казваше тя. Но по-младите слугини, Искра и Блага, се съгласиха с Тончо и Цветко, скришом те бяха успели да ги запленят и всеки от тях имаше любовна връзка с другата. Минаваха, подщипваха се, подхилкваха се. В къщата на Мадамови, Спас се опита по същия начин да насъска слугите срещу господарите, но нито Иполит, нито Минчо, нито Теофила го послушаха. Теофила отиде и доложи на господарите си. Спас веднага беше освободен от служба, той другаруваше с Блаже, слугата на Добри Костов, и помоли дали не може да се получи при него работа, но Добри му отказа, за да не стават подозрителни. Спас мина в нелегалност, веднъж освободен от къщата на Мадамови, присъединил се към комунистическата партия, той стана партизанин и хвана горите. Тези новини навъсиха челата на Коста и Петър Мадамови. Нелегалните ставаха все повече, разправата с тях беше трудна, партизани имаше и в окупираните територии. Войната не вървеше на добре за Германия, след като и САЩ се присъединиха, надушваха общ колапс, но все още имаха време да разположат стратегически своите действия. Коста Мадамов предупреди в двореца за своя слуга, очакваха се и други слуги и работници да последват примера им. Предприятията обаче работеха с пълна сила и опасенията се оказваха просто опасения.

Отец Теодоси Даов беше другият човек освен Коста Мадамов, с когото Пенка се срещаше. Тя му се изповядваше и водеше истински разговори. Не обичаше сплетните и интригите, но след освобождаването на внука й, Кирил, от гвардейската служба, потърси помощ от свещеника. „Отче, мисля, че цялата ни фамилия е особено застрашена.“ „Какво Ви кара да мислите така?“ „Ами, смятам, че зад всичко стои Зафира Владаева, която в качеството си на придворна дама е разпространила слухове, неверни за Кирил.“ „Ако е така, дъще, действително има опасност – тя е ловък съперник.“ „Отче, не разбирам злобата в сърцето на тези хора. Още с майка й, Елисавета, беше така. Аз държа да се променят тези неща, но сега разбирам, че е отлъчила собствената си дъщеря, защото се жени за Стефан. Тези хора за хищни, те не се задоволяват от малкото, а искат всичко, и то на всяка цена.“ „Разбирам Ви, може би

ще помогна малко да се реши въпросът, само бъдете търпелива и чакайте.“ Отец Даов се насочи по-скоро към двореца и поиска аудиенция с царицата. Той не се прикриваше, нито пазеше – беше видян да влиза към двореца от Паско, слугата на Димитър Котов. Тътен! Гръм! Поледица и после пак – поредна полица, безизходица, живее ден за ден, от много трудно става, загледал се в листото, струва път на гъсеница, тя прилича на покаяна грешница.

Още на следващия ден, Зафира беше привикана при царицата. Тя й се поклони, след което с кимване Нейно Величество й показа стол, на който да седне. „Г-жо Владаева, Вие ми служите от както дойдох в България, изпълнявате позицията на Вашата майка.“ „Така е, старая се да струвам както Ви е угодно.“ „Нали знаете, че не обичам сплетните, а лично Вие ми донесохте за Кирил Мадамов. Късно разбрахме, че момчето е невинно, че тази жена, за която Вие гарантирахте, вече е била разведена. Името на Кирил Мадамов излезе накрая неопетнено. Но Вие искахте да го опетните. Има неща в последно време, които ме карат да смятам, че Вие изпълнявате двойна роля в двореца. Наскоро роднина на Вашата майка, Андон Плетев, е бил уличен в шпионаж за руснаците и разстрелян. Отричате ли, че сте имали отношения с него?“ „Не мога да го отрека!“ „Шпионирате ли ни?“ „Ваше Височество, аз… как така… аз съм Ви вярна!“ „Уважаема г-жо Д‘Атол (графът всъщност никога не й беше дал официален развод) считам, че от тук насетне Вие не можете да продължавате службата си при мен и Ви освобождавам от позицията Ви на придворна дама, считано от днес – не искам повече да Ви виждам!“ Зафира беше безмълвна. Царицата й направи жест да излиза, вече бившата придворна дама се поклони и напусна двореца. Беше като замаяна. Когато стигна вкъщи, тя срещна първо Блаже, който й разказа, как видял свещеника предния ден да влиза в двореца. Зафира продължаваше да е безмълвна, бурен гняв и злост изпълваха сърцето й. „Отмъщение!“ завика тя в салона на къщата си и хвърли една ваза срещу камината, която се пръсна на малки парченца. „Доведи Мила!“ Зафира усещаше, че е загубила – първо дъщеря си, после и позициите си. Беше изпаднала в немилост, а чувството й за мъст вече прехвърли всякакви граници. Искаше да вика, да се дере, да унищожава всичко по пътя си. Едва Димитър, който се беше появил след ново дълго отсъствие, успя някак да я успокои. „Не се тревожи, майче, скоро всички тези свине ще си получат заслуженото“.

Всъщност Димитър поддържаше връзка със Спас и се грижеше неговата дружина от партизани да остава незабелязана за властта. С изпадането на майка му в немилост, ситуацията се утежни, но тя все още имаше връзките и протекциите, за да може ловко изготвен, планът им за отмъщение да сполучи. Добри все още беше внедрен като гвардеец, крадеше информация и я пращаше на англичаните. Никой не се беше усъмнил до сега в дейността му или в действията на Димитър. Руснаците наближаваха, това му вдъхваше доверие. Същият ден получиха от слугата Цветко, че сватбата на сестра му е вече факт. Калояне, къде си, не те виждам вече! Останах с Ванко! Ела, напои ни, при Стефчо!

Минаха се три месеца от годежа, когато Стефан Мадамов понесе Стилияна Котова към олтара. В катедралния храм „Св. Александър Невски“, всички бяха тържествено облечени. Службата се водеше от отец Теодоси Даов. По случай сватбата, двойката получи един голям и луксозен апартамент, като подарък от полковник Коста Мадамов. В предишния ден, Стилияна разбра, че майка й е била освободена от длъжност.

Разговаряше с отец Даов: „Отче, утре се женя, а майка ми не иска да ме види. И аз не искам, но ми натежава, защото все пак ми е майка“ „Разбирам те, чадо, но ние не можем да избираме родителите си. Бъди смирена, уважавай я като майка, макар и да не харесваш как действа тя.“ „Има слухове, че заради нея са изгонили Кирил от гвардейството. А днес Стефан Хаджипетров донесе вестта, че майка е била освободена от службата си. И брат ми… - страх ме е. Надушвам луда омраза, неща, които не разбирам и не искам да разбирам!“ „Не бой се, чадо – бой се единствено пред Бога, от Него трябва да имаме страх, не от хора, изповядай греховете си, за да ти олекне!“ „Само това имам да изповядвам, че вече се боя, не уважавам майка си. Цял живот тя не ме погледна, само ме прати в пансиона, не искам да я хуля, но ми е твърде тежко и не може да ми олекне.“ „Разбирам те, чадо, но всеки е отговорен сам за действията си. Ти си й дъщеря, не можеш да го промениш. Отговаряй за собствените си постъпки, бъди чиста в решенията си, и Бог ще ти въздаде, както ще въздаде и на майка ти, както ще въздаде и на всички.“ „Иска ми се да се помиря с нея!“ „Ами, направи го, чадо!“ След разговора, Стилияна написа едно кратко писмо до майка си.“Мила, майко, искам да те поканя на сватбата ми, която ще се състои утре. Моля те, като твоя дъщеря, ела. Аз не искам да се караме, искам да се помирим, да бъдем щастливи, а не да враждуваме, което е недопустимо, след като сме една кръв. Мила майко, моля те, ела.“ Докато пишеше тези редове, очите й се насълзиха и капки паднаха върху хартията. Отиде лично до къщата на майка си, но без да влиза, предаде писмото на Мила. До последно Зафира и Димитър се мъчеха да осуетят сватбата. Но вече извън двореца, майката трудно можеше да направи нещо, а Димитър нямаше никаква позиция, от която да действа. След като сватбата беше вече факт, той си представи за миг своята несъстояла се женитба и поиска още по-силно възмездие.

3.

Пуква радостта, няма грижа за деня

Стефан и Стилияна бяха щастливи. Цялото семейство беше дошло на венчавката. Ана Тростова не можа да сдържи сълзите си и поиска мъжът й, Манол, да беше още жив, за да види щастливото примирие между двете семейства. Иван беше довел бохемата на София в катедралния храм – тези два свята се сблъскаха един с друг, нотабилите на столицата с свободномислещите: художникът Ангел Семов, скулпторът Атанас Делов, поетът Коста Марков, художникът Добри Митков, актьорите Марин Свирчев и Стамат Куманов, и музикантите Стоян Божев и Божин Агев, бяха малка част от гостите. Пенка нареди празненството да е в нейната голяма къща, както преди десетилетия се бяха събирали. Иван Котов имаше особено място сред бохемата, уважаваха го дълбоко не само заради баща му и майка му, но и поради личните му качества на перфектен портретист. Той лично направи голям портрет на младоженците, който до толкова се хареса, че царят го извика за придворен портретист. Макар и вече по-възрастен, това беше върха в неговата кариера и майка му се гордееше със сина си. А и за първи път сякаш едрата буржоазия се сродяваше със софийската бохема. Освен творците, гости

бяха дошли и военни, генерали и полковници, и хора от Двореца, съветникът на царя, като представител на царското семейство. Веселията продължиха до късна нощ, обществото бе твърде пищно и колоритно – хора от различни слоеве, които никога нямаше да се съберат, сега бяха на една маса. Най-сетне Коста Мадамов се здрависа и си даде наздравица с Иван Котов и Ана Тростова. За събитието се писа даже по вестниците, и не само от Антон Хаджипетров. Лъхаше на нещо отворено в духа, сякаш старата еснафщина беше забравена в това събитие, когато короната се здрависва с обикновеното. Дошъл беше и Кирил Мадамов, също вече женен, със съпругата си, Надежда и малкото й детенце, което отглеждаше като свое. Призракът на войната се оказа далечен, гостите се стоплиха взаимно, малък оркестър пригласяше на тържеството, напомняше дните на старите приеми у Хаджиставреви, но вече по различен начин, свободно и непринудено, не еснафски затворен елит. Сватбата не беше изгодна за Мадамови, но и Коста, и Петър, чувстваха в сърцата, че е по-важно Стефан да е щастлив, отколкото да се търсят облаги. Този съюз беше изключително ценен. Теодоси Даов също дойде на приема след сватбеното тържество. Той стана свръзката, изповедникът на всички, духовният отец на цялото паство, когото Зафира Владаева вече искаше да унищожи, защото беше сигурна, че той играе в едно с Мадамови и най-вече с Пенка, която Зафира, сякаш наследено от майка си, бурно мразеше. И реши да й причини страдание, като унищожи нейното наследство.

Още на тържеството Стилияна искаше да обмени свои размисли със свещеника. Тя си водеше старателно дневник, както и Димитрия, покойната майка на Стефан, и Пенка. Твърде много приличаше Стилияна по дух на тези две жени. Сякаш Пенка навремето затова се беше влюбила в Манол Котов, защото беше усетила духа му, предал се на поколенията. Освен физически белези, Стилияна не беше наследила нещо от злобата, сплетничеството на майка си, но приличаше повече на добрия си баща. С Димитър беше точно обратното. Стилияна удържа наплива си и напусна по-рано тържеството, докато чакаше върховия момент, когато Стефан ще се качи при нея, в спалнята. Тя пишеше в своя дневник, който водеше под формата на разговори – говореше там единствено с Бог. Това беше нейния върхов миг в усамотението, което така обичаше. Сега й предстоеше нов живот, непознат беше за нея брака. Тя беше по-възрастна от Стефан с почти пет години. До сега беше отблъсквала вече няколко кандидати, които майка й намираше – хора с положение и власт, но не искаше да завършва като Зафира, която никога не беше дала развод на френския граф. Това Стилияна искаше да спести за себе си. Любовта й към Стефан се случи мигновено, после стана преливащо чувство, но нямаше място за хладина. Безкрайно много го уважаваше и трепваше всеки миг, в който види самолет в небето. А и вече беше сродена и с приятелите си, Хаджипетрови, първи братовчеди на съпруга й. Мечтаеше в тези мигове на трепетно очакване как ще му роди деца, ще създадат собствен дом, и веднъж, щом войната вече е минала, ще се отдадат на взаимно щастие. Ослушваше се, когато най-сетне чу стъпки по коридора. Вратата се отвори, Стефан влезе с огромна усмивка. Беше красив в своя черен фрак, с колосана яка и златни ръкавели, с инкрустирани камъни. Тя стана от писалището, което беше пред прозореца. Приближи се към него. Докоснаха ръцете си и се отдръпнаха към леглото, потопени в дълбока целувка.

На следния ден Стилияна осъществи срещата си с отец Даов. „Кажи ми, дъще, какво те мъчи? Не си ли щастлива?“ „О, щастлива съм отче, и то много! Не за това, за друго исках да говорим“ „Кажи, дъще“, възрастният свещеник, може би над 70 годишен се

надигна и загледа изпитателно Стилияна „Боя се, отче, сега след като постигнах каквото исках да не го изгубя. Дълго се молих да намеря добър мъж, и го намерих. Но сега, след като той е до мен, боя се – да не се появят сплетни, заради богатството, на което той е наследник. Аз съм свикнала да живея скромно, не ме блазни това богатство, но то го има, и като такова, аз не искам нещо от материалния свят да застане на пътя ни. Боя се и от майка ми и брат ми, да не сторят нещо, от злоба, от яд. Сега аз влязох в Мадамовото семейство, и това е чест, би било така, за всяка една жена. Държа на мъжа си и предпочитам да водим един скромен живот, в хвалебствие на Бога.“ „Разбирам те, защото съм прогледнал за твоите опасения. Дръж се сега за новите си домашни, бъди близо до Пенка Хаджиставрева. Тя много ти се радва, иди – поговори с нея! Аз знам що за хора са брат ти и майка ти – най-лошото е, че са безбожни, страх Божи нямат, срама нямат и винаги е било така. Разбирам майка ти, тя така се държи, защото друго не е видяла, но особено сега, когато вече няма позиция в двора, тя ще е като змия, която причаква улова си и ще гледа да отрови каквото може. Моли се, дъще, за всичко, което ми каза, а Бог е милосърден, той ще чуе молитвата и скоро ще се видиш непразна“ Хора от цяла България уважаваха отец Даов, не само заради мъдростта му, но се слухтеше, че имал и пророчески способности, а цар Борис много обичаше да се обгражда с гадатели, затова и мислеха мнозина, е чест гост на двореца. Истината беше, че Теодоси Даов, понякога предвиждаше нещата, но за всичко уповаваше в това, в което най-пламенно вярва: Исус Христос. Вярата правеше от човека скала, която не може да бъде поклатена – така обичаше да казва той. След като си тръгна от Мадамови, отец Даов се упъти към катедралния храм, за да уреди някои неща, когато ненадейно пътя му пресрещна Зафира Владаева. Той я стрелна със строгия си поглед, със сключени вежди, тя безсрамно го гледаше в очите и се смееше. „Знам, отче, че си бил при дъщеря ми, и много други неща знам, знам че й даваш съвети против мен, и че заради тебе ме изгониха от двореца, да – ти си ходил да ходатайстваш, но знай от мене, отче, че дните ти са преброени и сега, по-усърдно от всякога се моли за душата си, защото скоро възмездието ще е най-сладко“. Това тя му каза, обърна гърба си и продължи към „Дондуков“, оставяйки отец Даов да тръпне дълбоко замислен. Той виждаше обрата във войната, не беше глупав, знаеше, че ще дойде ново нещо, беше предупредил царя да внимава не веднъж. Но мрака в сърцето на тази жена го потресе, и той искрено се помоли за нея, Бог да й просветли пътя, изпълнен с жлъч и ненавист. Жаби и огън и жупел, Атанасе, бъркай котела, гледай да бълбука, че ще ги горим вътре, всички грешници, да им омекне кожицата, да се бели направо, като картоф, хубаво да ври, ще ядем тлъсти грешници!

4.

Когато отмъщението е благо, умира в сърцето всичко драго

Стилияна бързаше към къщата на Хаджиставреви, отвори й възрастната прислужница, която беше с Пенка още от младините й, Блага. Тя беше отказала да има семейство, Хаджиставреви бяха нейното семейство и тя беше не само религиозна до гроб, но и

предана до самия край на Пенка. Блага въведе Стилияна в познатия, все още красиво уреден салон и отиде да повика Пенка. Не бяха почнали големите бомбардировки още, имаше от време на време въздушни рейдове, но не бяха зачестили, както щеше да стане. Пенка влезе цялата облечена в черно. Все още беше в траур за смъртта на двамата си сина от предната война, сетне и на съпруга си. Лицето й беше вече изпито, а скулите – хлътнали, но все още си личеше, че на младини е била хубава. „Кажи, дъще, преминавам направо на „ти", защото вече си част от семейството" „Благодаря ти, майко, ако мога така да се обърна към теб! Благодаря ти за подкрепата! Знам, че ти с отец Даов също общуваш и заедно сте поискали нещата така да станат, а Бог е прекрасен и ме дари с невероятен съпруг и възможност да вляза в семейството" „Ех, млада си още, Стилияна. Ще ти кажа направо – аз уредих с отеца да махнат майка ти от двореца. Не се сърди, но трябваше така да стане, за да защитя другия си внук, Кирил. Той беше премахнат от гвардията с донос именно от твоята майка." Стилияна слушаше ужасена: „Но как е възможно?! Аз не съм подозирала, не съм виждала майка си от зимата, нито брат си." „Стилияна, те са изпълнени със злоба и искат да унищожат целия род, ако трябва, само и само да постигнат възмездие. Но ти стой край мен, ти не си като тях, взела си повече от Котови. Навремето бях влюбена в твоя дядо, а полковник Мадамов, беше влюбен в мен. Той извика дядо ти на дуел, но сега се радвам, че двете фамилии най-сетне са постигнали единение." „Ти си като баба, общувай с нея!" „Ние сме различни с Ана, споделяме различна среда и влечение, но ще се опитам, когато е сгодно да се видя с нея. Остани сега при мен, сега и аз съм ти баба."

Стилияна остана целия ден с Пенка. Още на следния ден, побърза и прати да повикат Ана Тростова, която за пръв път влезе в дома на Хаджиставреви. Така, трите, започнаха да се крепят и споделят една на друга, не само болежките, но и мъдростта, почерпана от живота. Стилияна се учеше с готовност от двете си баби, превърнали се в майки-закрилници. Учеше се как да води семеен живот и да бъде добра домакиня. Всичко това попи от тях, с финеса на госпожица, учила в швейцарски пансион. Не беше минала обидата, че не е видяла майка си на сватбата, отчуждението стана пълно, и макар да бяха в един град, те нито се виждаха, нито се чуваха. Докато стояха трите в салона и се занимаваха с разни плетива, Блага дойде доста разтревожена. „Г-жо Хаджиставрева, търсят Ви по телефона". Пенка стана. Вече всички от богатите домове имаха телефони, връзката беше лесна, тя трудно беше свикнала с нея, но й се наложи да приеме засилването на технологията в света. Когато се върна, беше още по-бледа. Обърна се към Стилияна: „Полковник Коста Мадамов е починал!". Доста яде, доста пи, накрая носа му изгори, да си яде сопола, да се наметне с лига, да изтече червото, че вече мина цяла пита от както се разтроиха небесата, да гледат и отчитат със зъби – тях ги няма, Калояне, няма! Идвай, има само мед, докато изядем, и то ще дойде да попасе с нас в глупави емоции!

Беше средата на лятото, някой ден през юли. Голямо шествие беше заляло улиците на града. Лично царят и царицата се возеха в автомобил напред, пред тях стоеше отворената катафалка, с трупа на полковник Мадамов. Той беше погребан с държавни почести, заради случая беше обявен еднодневен траур в цялата държава. Коста Мадамов беше служил успешно и беше предан до край не само на баща му, но и на него, и така царят се прощаваше със своя любим началник на гвардията. Всички гвардейци бяха строени точно след катафалката, пред колата на царското семейство. Шествието вървеше бавно, панахидата беше отслужена лично от екзарха в катедралния

храм „Невски“, от там процесията продължи към централните гробища, където положиха Коста Мадамов в красивата мраморна гробница, в която почиваха родителите му и съпругата му. Петър Мадамов водеше гвардейците през цялото време, слухтеше се още тогава, че ще замести баща си, което наистина и стана факт няколко дена по-късно със специален царски указ. Той наследи и всички активи, предприятия и цялата търговия на баща си, имаше голям късмет, защото братята Кролеви и Станев бяха честни хора, с добри имена и позиции и не злоупотребиха с факта, че Петър Мадамов винаги е странял от финансовите дейности на баща си. Майор Петър Мадамов беше произведен от царя в чин полковник, също като баща си, нещата изглеждаха спокойни. Война всъщност не се водеше, ужасите на източния фронт изглеждаха далечни, когато засвистяха сирените.

Зафира тъкмо се прибра вкъщи. Знаеше, че докато царят е още жив, докато това статукво продължава, тя щеше да продължава да бъде в немилост. Новината за смъртта на царя дойде внезапно за повечето хора, както и за нея. Тя въздъхна и си каза: „Вижда им се края на всички Мадамови“. Петър Мадамов беше свидетел на сетните му минути, но запазил хладнокръвие, продължи да изпълнява рутинната си служба. Той искаше да възстанови сина си Кирил на служба, но той сам отказа, живееше със съпругата си и се грижеше за детето й, унесен в ежедневната работа във фабриката. Добри Костов беше уведомил своевременно Зафира, че царят умира. Димитър се беше активизирал още повече и подаде информация по тайни канали към Москва. Войната вече беше сякаш решена. Лятото преминаваше, идваше есен, а бомбардировките над София бяха зачестили до там, че беше вече опасно. Зафира напусна заедно с Димитър София и се оттегли във вилата си в Чам Кория.

За да се спасят от бомбардировките, Пенка, Ана Тростова и Стилияна, бяха заминали при роднини на Мадамови в дълбоката провинция. Щяха да ги последват и сестрите на Стефан. Тогава те чуха, че Пенка, кръстена на Пенка Влайска, излязла от бомбоубежището, мислейки, че щом сирените са затихнали, опасността е преминала, но случайна бомба паднала точно в този миг и я е убила. Към тях се присъедини единствено Дора, в траур заради сестра си. Къщата на Хаджиставреви беше цялата срутена и опожарена, както и много други домове из центъра. Бомба не подмина и триетажната къща на Зафира, но малко я притесняваше това, в удобната вила в Чам Кория. Тогава Стилияна се видя непраздна. На своя глава тя се върна в София, за да сподели новината със Стефан. Не го намери в къщи. Хвана го на летището, точно преди да излети, провеси се на врата му, целуна го и му каза щастливата новина. Самолетите се готвеха за излитане. Печеше тежко слънце. Стефан я прегърна още по-силно, след което погали корема й. Но вече трябваше да излитат, Стилияна го съзерцаваше през цялото време, докато самолета не излетя и не се загуби някъде високо в облаците. Това беше последният път, в който тя го видя.

Стефан Мадамов, с втори пилот Сава Мавродиев, втори самолет, с Лъчезар Марев и Никола Шкодров, трябваше да ескортират немски самолет, с документи на тайна мисия в България. За мисията знаеха само от щаба.Но сред щаба имаше един полковник Лилов, бивш любовник на Зафира, който й предаваше информация за развитието на бойните действия на фронта и не беше спестил информация за тази тайна мисия. Случаят беше сгоден и Добри Костов, получил новини от своята леля се задейства. В гвардията вече се шушукаше ,че има шпионин. Стефан Хадципетров искаше много да

го открие и да го убие, но все още не знаеше кой е този шпионин. Мадамов летеше уверено, следван от самолета на Шкодров, когато изведнъж ги застигна силен картечен огън и те се видяха оградени от десетина вражи изтребителя и една летяща крепост. Те не можаха да отвърнат на удара, изненадани, от английските самолети и само можеха да гледат как летящата крепост с няколко картечни гнезда удари първо лявото крило на Мадамов, след това и двигателя. Самолетът се разби в полето, последван от самолета на Шкодров, докато вражите самолети не причакаха и немския самолет, когото сполетя същата участ.

След като се разделиха, Стилияна изпълни думата, дала пред Стефан и се върна в провинцията, за да гледа бременността си. Трудно можеше да се опише ужаса ѝ, когато дойде до тях телеграма, известяваща ги за смъртта на Стефан Мадамов по време на мисия. Настана дълбока жалейки, Стилияна плачеше неудържимо. А в Чамкория ликуваха, че един от враговте вече е свален. Тези две крайности се обтегнаха още повече, през следващите месеци, когато се видя, че България не само губи войната, но и ще бъде окупирана. Димитър изчезна. Само Зафира знаеше, че той вече се е прехвърлил при руските войски. Отец Даов не престана да посещава своите миряни, но особено след смъртта на царя някакъв облак надвеси над челото му. Виждаха го все по-често сам, в съзерцание, дълбоко замислен. Ожесточаването на бомбардировките принуди и него да напусне столицата. Той се отдели в Троянско, посещаваше все по-често манастира и все по-рядко ходеше, както в София да лекува душите на миряните, или да даде някой мъдър съвет. Стилияна роди детето им в градчето Ямбол, от където произлизаше родата на Мадамови. Там все още имаха роднини в старата част на града. Детето кръсти Константин – младо, здраво пеленаче, към което Стилияна с радост привикна. Все по-често откриваше баща му в неговите черти, това ѝ беше неин най-съкровен спомен за мъжа, когото наистина обичаше. Продължаваха да препускат събитията, но оставаха някак далечни. Пенка нямаше къде да живее, след като домът ѝ беше паднал жертва на бомбардировките и с радост делеше времето в Ямбол със Стилияна и своето първо правнуче. Един ден се чу, че Съветския съюз обявил война. Изтропаха няколко дни и вече беше факт преврата, който промени съдбите и историята на мнозина от тогавашния елит, населявал не само столицата, но и цялата страна. В дните между обявяването на войната и преврата, с Ана Котова, която също беше компания в Ямбол, трите жени се дигнаха и заминаха незабавно за София. Новината беше твърде покъртителна. Когато стигнаха в столицата, свариха в празната къща на Мадамови от 19ти век сам Петър Мадамов, който беше обронил глава. Изглеждаше отчаян, сякаш нищо вече не може да направи. Прие дамите сухо „Защо не седяхте в провинцията? Сега знаете ли какъв ад ще настане тук?!“ Той не спа в промеждутъка от няколко дена до преврата, беше непрестанно надвесен над тефтерите, телефонът беше до ръката му и често надигаше слушалката, почти беше занемарил задълженията си към двореца, гвардейците бяха вече разпасани и поверени на по-ниските чинове. Всъщност това, което правеше беше усилено да прехвърля колкото може повече от активите на всички предприятия в чужбина. Помагаха му дейно братята Кролеви и Станев, но когато дойдоха новините за преврата, те побързаха по възможно най-скорошен начин да напуснат страната и да се предадат на англичаните. Предприятията „Сила“ и „Коприна“ не бяха спрели да произвеждат оръжие и провизии за немците, щяха да ги обвинят за военни престъпници. Но Петър Мадамов реши с достойнство да дочака съдбата си и отказа, въпреки изгодния случай да потегли. Още на десети започнаха

обиски. Не можаха да намерят Мадамов на адреса на новата им къща, потегли веднага кола към старата. На вратата се похлопа, Теофила отвори вратата. В това време Петър Мадамов слизаше по стълбите и застина срещу вратата. „Спасе!“ Същият Спас, който беше станал нелегален сега стоеше отпред, в униформа, още от гората, препасал пушка на рамо. „Петър Мадамов?“ „Аз съм, Спасе, знаеш ме!“ „Идвай с нас!“. Повече не беше нужно да се говори. „Може ли да се преоблека, поне?“ Спас се обърна, свали пушката от рамото си и я насочи към Мадамов. „Идвай с нас, повече не повтарям“. В дните след обявяването на войната, Мадамов спеше с униформата си и беше още с нея. „Поне да сложа някакви цивилни дрехи“. Спас дори и не премигна, когато произведе изстрел, който изфистя покрай ухото на Петър. Чуха се женски писъци от вътрешните стаи. Мадамов не чака втора покана, слезе по стълбите и последва своя бивш слуга.Хайде, пръч, излизай! Време е са паша, да се сбори с овена, да покаже зъби, как тракат, всичко умело да върши, непознати не чака! Калояне, сипвай супа, да почерпим този гостенин – зоват го мрак, за нас е светлина, зоват го загуба, за пък е печалба!

Димитър Котов беше вече в София, когато се случи преврата, беше назначен по време на арестуването на Петър Мадамов за командир на полицейското управление и не се побави да организира своето отмъщение, което беше готвил толкова време. Зафира също слезе от Чамкория, за да види своя звезден миг. Къщите на Хаджипетрови бяха обискирани, а клиниката на тримата братя – закрита. Стефан беше арестуван по време на смяна на караула. Нахлуха в квартирата на Антон Хаджипетров, който пишеше очерци и статии и имаше критично мнение срещу Сталин и тоталитарните режими като цяло. Лично срещу Сталин беше говорил не в една статия. Арестуваха и него, и брат му, Вълчо, който се беше върнал малко след преврата и се числеше към дипломатическия корпус. Оставиха единствено най-големият син на Стефан, Станчо, който беше лекар. Димитър Котов не пожали и собствения си баща, който беше рисувал шаржове срещу Сталин и беше арестуван. За мъченията, които тези хора бяха преживели след арестите, можеше само да се спекулира. Истината бе, че никой, дори Иван Котов не се върна. Зафира беше вече ходила в двореца и публично взе няколко от роклите на царицата. Нахалството й стигна до там, че си позволи да отиде в старата къща на Мадамови, да види Ана Тростова, Пенка Хаджиставрева и Стилияна Мадамова, за да им се изсмее в лицето. „Вече не ви е толкова хубаво, нали?!“. В последвалите дни трите жени бяха поканени от нарочен човек да напуснат страната. Петър Мадамов не беше стоял напразно, беше организирал канал за бягство и прехвърлил голяма част от активите и голяма сума пари в чужбина. Саморазправата беше твърде жестока. Но двете възрастни жени и Стилияна с гордост отказаха да напуснат столицата и останаха, като живееха както намерят, да се грижат за бебето. Междувременно Кирил беше разбрал за ареста на баща си,известен от Иполит и Теофила, техните слуги. Бяха дошли и във фабриката, в която работеше, за да известят новото правителство и проработническата агитация почна на мига. Предприятията на фамилията бяха веднага конфискувани, а за техни управители бяха сложени Тончо и Цветко, които организираха преврат в дома на Хаджипетрови и се присъединиха към групата, която ги арестува, като се гавриха с арестантите и ги бодяха с шила. Предприятията продължиха да правят продоволствия за армията. Кирил не беше още закачен, но живееше в страх. На 19ти обявиха обща мобилизация и той, заедно със Станчо Хаджипетров и тримата стари лекари бяха привикани на служба. Дадоха им от дрехите, които до скоро произвеждаха те самите, връчиха им оръжие и ги запокитиха в

Сърбия. Междувременно, Добри Костов не го беше забравил, имаше му зъб от дълго време и организира нов план с Димитър Котов, те двамата се превърнаха в реалните убийци на арестуваните Хаджипетрови, Петър Мадамов и Иван Котов. Не можеха да оставят единствения жив Мадамов непокосен, така и двамата решиха и заминаха на фронта, като се стараеха да се уредят в близка до неговата бригада. Само Зафира остана в София да се наслаждава на остатъците от отмъщението, което се беше превърнало в неин идеал в живота.

5.

Кръв се лее, а слънцето все грее и машината работи

Мобилизацията събра децата на вече бившите господари с децата на работниците им и полуграмотни селяни. Все още превратът беше пресен, но с репресиите, които новия режим упражни, се целеше да се покаже, че силните на деня се изменят. Мнозина бяха въдворени, мнозина – изпратени на фронта, за да умрат в барутния погреб срещу германците. Трудно можеше да се обхване силата, с която действаше новото правителство, подкрепяно с оръжието на съветската армия. Започна началото на една кървава саморазправа, движена често от желание за мъст и завист, както се случи с Мадамови и Хаджипетрови. Това не бяха единични случаи – подобни зверства се случваха из цялата страна, без да има съпротива – като свине за пушечен изстрел беше изправен вече стария елит на нацията за едно наистина кратко време. Петър Мадамов не може да дочака присъдата си, но издъхна след поредица от побои. Всичко беше инсценирано най-вече от Димитър Котов, който беше станал сред силните на деня. Братовчед му, Добри Костов, беше агент на англичаните и като такъв също имаше дума в случващото се. Той уби Иван Котов от бой, със знанието на сина му. Времената станаха такива, че децата се обръщаха срещу бащите си, брат срещу брата си. Жестокостта бе повсеместна, а и такива бяха разпорежданията от Москва за тотална саморазправа с врага. Кой беше този враг? Не бяха ли всички един народ, едно семейство?! Врагът беше всеки, несъгласен с надигащата се комунистическа диктатура, всеки, който дръзваше да определи себе си като личност и свободен човек – враг беше този, който не искаше да робува, а приказките, че работниците, отритнатите, селяните, които са работили като на ангария, вече взимат властта и ги очаква светло бъдеще, бяха просто митологеми.

Кирил Мадамов, заедно с д-р Станчо Хаджипетров бяха зачислени към Първа армия под началството на ген. Владимир Стойчев. Мадамов беше в една рота със Станчо, който беше ротен лекар и въпреки младостта си трябваше да се справя с тежки рани и да спасява живота на хора, които бяха започнали процеса по избиване на семейството. Баща му и неговите двама чичовци бяха зачислени към Четвърта армия като лекари. Те приемаха събитията по-хладнокръвно, бяха и по-възрастни, съдбата им след края на войната беше неясна, но сега бяха призвани от дълг към родината да я защитават от хората, които им бяха дали образованието и хляба в ръцете. Не беше лесно да се приеме тази задача, но старите лекари я изпълняваха с достойнство и вече не беряха грижа за извзетата им болница, сякаш бяха напуснали материалния свят и се бяха превърнали в

духове-пазители на болните. Първа армия напредваше към Скопие. Целта беше да се отсече пътя на немците, бягащи от Гърция. Тотю Младенов, Стамат Куманов, Тончо Иванов, Марин Свирчев, Анчо Колев, Добри Митков бяха в ротата на Кирил Мадамов – всички те, мобилизирани селяни от северна България, които за пръв път влизаха в бойни действия. Кирил имаше опит от военното училище, после и като гвардеец, беше отличен стрелец. В промеждутъците между бойните действия той се зае да обучава своите братя по оръжие, в стрелба и тактика. Скоро почна да го прави и с хора от другите роти, Спас Тодоров, Станко Гаврилов, Миньо Топчиев, Андон Благоев, Лальо Петров, Тръпко Нелев, Кольо Тодоров, Манчо Добринов, Божидар Бояджиев – все редници от северна България. По време на службата си, Кирил имаше чин ефрейтор, но с новата власт, бяха сменили целия офицерски състав, най-вече от селяни, или работници – по висшите ешалони и някои партизани, които нямаха реален боен опит. Към обучението се включиха и ефрейторите Грозев, Станчев, Горов, Манолов и Монев, поручиците Игнатов, Петров, Ангелов, капитан Исаев и дори един майор – Младенов, заедно с фелдфебел Колев. Той пое и още една рота със селяни от Южна България – Тодор Илев, Петър Дростов, Храбър Попов, Цанко Беров, Стоян Никодимов, Крум Илиев, Манко Василев, Тончо Благов, Велко Иларионов, Васил Марчев, Венко Катлиев, Георги Въчев. Действията на Кирил Мадамов скоро стигнаха до началник полка, полковник Чирипов. Той се отдели на съвет с подполковниците Генов, Славов и Пешев, за да решат антидържавна или държавна е фриволната дейността на ефрейтор Мадамов. Повикаха го, междувременно беше вече станало ноември, изливаха се дъждове и студен вятър. Българската армия лесно отцепваше пътя за бягство на немците. в 6:30 следобяд те влязоха в Скопие, градът беше овладян до 11 вечерта. Именно там, в една богата къща, където се беше наредил щабът, привикаха Кирил Мадамов. „Защо правите тези неща? Защо обучавате редниците, а и не само тях? Кой ви е позволил?“ запита полковник Чирипов с остър тон. „Никой, господин полковник! Аз сам започнах да го правя, защото тези хора, повечето са селяни, събрани от цяла България, в живота си не са носили оръжие, за да могат да се защитават, за да има по-малко жертви, за да надвием над врага, който сега е Германия“. Полковникът слушаше внимателно, спогледа се с подполковниците и каза: „Ако ви дадем свободата да обучавате войниците, ще сторите ли това и с по-висшите чинове. Разберете, друг чин освен ефрейтор, не може да ви се издейства, и не забравяйте, че сте такъв и нищо повече! Ще се справите ли?“ „Разбира се!“ „Тогава, действайте, искам да обучите целия полк, скоро ще почнем настъпление на север към Унгария, искам войниците да добият увереност с оръжието и най-вече да не се страхуват!“ „Тъй вярно!“ Кирил козирува, след което беше освободен. Пред злостните очи на Димитър Котов и Добри Костов, той започна да обучава войниците от целия полк. Разделяше ги на групи, според ротите им: Генади Манов, Коста Асенов, Злати Петров, Жельо Бахаров, Игнат Топалов, Спиро Механов, Дончо Иванов, Матей Венев, Димитър Христов, Калин Ефремов, Драго Пещерлиев, Стоян Миролюбов, Евлоги Матев, Любен Пантелеев, Добри Стоев, Бенчо Иларионов, Божин Савов – тях Кирил Мадамов нареди и обучаваше в ръкопашен бой, като правеше и чучало, срещу което да влизат на нож, учеше ги и на борба. Напълно отдаден на новите дейности, той почна да обучава по-горните чинове на стрелба и тактика: майор Рошков, капитан Дилчев, единствен военен, пощаден от подмяната на офицерския щаб, който помагаше на Кирил при обучението, поручик Славчев, поручик Митков, фелдфебел Николаев, поручик Славеев, поручик Митков, поручик Георгиев, капитан Маринов, като в учението дори се включиха от полка на полковник Агов и

полковник Малчев, фалдфебел Стоименов, капитан Мавродиев, майор Попов, майор Иванов, майор Ванев, капитан Проданов, капитан Андреев, капитан Морев, капитен Руев, поручик Филипов, поручик Марков, поручик Исиров, поручик Стоев, ефрейтор Крумов, ефрейтор Зюмбюлов, ефрейтор Маев, ефрейтор Борисов. Успехът на Кирил беше пълен, името му се разчу из всички полкове в състава на Първа армия, скоро той стана обучаващ на всички, без значение от чина под водителството на ген. Стойчев. Много от тях, по-висши по чин, бяха или партизани, или нелегални, или имаха общо със събитията в България. Нарочно до Кирил Мадамов стигаха само слухове какво се случва в родината. Той не знаеше за смъртта на баща си, разменяше писма със съпругата си, която беше пестелива на думи, искаше по-скоро да се прибере, да свършва всичко това. Тогава, Димитър Котов и Добри Костов, които се бяха крили, решиха да се разкрият. Докато зимата беше секнала бойните действия, Кирил Мадамов обикаляше по полковите и с помощта на капитан Дилчев водеше сухи тренировки на войниците, които трябваше скоро, като помощ на Третата украинска армия на ген. Толбухин да се изправят срещу немците при Унгария. Той се зарадва в първия миг, когато видя Добри Костов, поиска му прошка за миналите свади, радваше се, че братът на братовата му жена е също тук. Не знаеше, че те са шпиони, даже не подозираше, какви садистични убийци са всъщност. Разговаряха се край лагерния огън, смееха се, деляха заедно хляба си, така че Добри и Димитър почти се пренесоха от своите в ротата на Мадамов. Единствено д-р Станчо Хаджипетров, който не знаеше, по чии заповеди действаха при арестите на братовчедите му имаше едно наум от тази завързала се дружба, но не искаше да настройва никой срещу никого.

Зимата се търкулна, дойде пролетта, а с нея донесоха и новобранци от България, все млади момчета. Започна и настъплението, даде се начало на Дравската операция. Новините от България пристигаха бегло, бяха цензурирани, следеше се пощата. Новобранците, Мирчо Бабунов, Анастас Белов, Ставри Ючуков, Иван Дънев, Максим Стоянов, Петър Горелиев, Илия Шулов, Бенчо Николов, Дончо Мазнев бяха всъщност освободени от затворите, за да вземат участие в операцията. Особено близък до Мадамов стана Захари Копчев. Те разказаха за Народния съд, за избиването на депутати и министрите, за изчезването на мнозина, като разказите ставаха вечер, в тихото, за да не предадат доносници какво се говори и да не ги върнат в затвора. Захари Копчев, който беше пуснат и направо изпратен на фронта, без да има време да види домашните си, беше син на адвокат, изчезнал безследно. „Те отведоха и баща ми, но не знам какво се е случило с него.“ каза Мадамов. „Ти си Мадамов, нали, от гвардейците?“ „Да, самият аз бях гвардеец.“ „Бях в килия с един гвардеец, Стефан Хаджипетров каза, че се казва.“ „Как?! Това е братовчед ми!“ „Наистина ли?“ „Да, и нашият д-р Хаджипетров му е също първи братовчед“ „Те го отнесоха, но преди да го отнесат, го биха много, отвеждаха го някъде, връщаха го полужив. От някъде намери молив и лист и написа това писмо, трябва да го видите. Каза, като изляза да потърся Мадамови и да им го предам. Значи е за вас“. Захари Копчев бръкна в чантата си и извади писмото. Кирил зачете на светлината на лагерния огън. В това писмо, със сетни сили Стефан разказваше как Димитър Котов, Добри Костов и Зафира Владаева са направили заговор, за да унищожат Мадамови и Хаджипетрови. Казваше се как Добри предал координатите на самолета на брат му на съюзниците, за да го свалят, което било част от саморазправата срещу Мадамови, разправяше се как чрез интриги Кирил е бил премахнат от гвардията, още и за залавянето на братовчедите му, за убийството на баща

му, за което Стефан бил чул от други затворници. Казваше, че вероятно ще убият и него и ако някой Мадамов прочете писмото, да бяга и да се пази от тримата, които са всъщност убийци, готови да стигнат до края. Кирил беше поразен от писмото. Пред себе си вече не виждаше приятели, а наистина убийците на брат му и баща му, тези, виновни за цялото унищожение на рода му. Също те били тръгнали да убият Кирил, а Стефан научил всичко това по време на един от побоите, воден лично от Димитър Котов, който му казал всичко в лицето, докато Стефан се гърчел в кръв на земята. Тази вечер той не спа, мислеше какво да предприеме, за да защити съпругата си, съпругата на брат си и племенника си от лапите на тези убийци.

А в София нещата бяха изключително обтегнати. В старата къща на Мадамови, се изхранваха най-вече с картофи. Бяха дошли тежки и гладни времена. Хора отказваха да им продават храна, да им дават продоволствия, от страх да не разбере тайната полиция и да направи проблеми. С големи усилия Стилияна изхранваше бебето си, Пенка и Ана заделяха от собствения си залък, за да има тя да яде и да може да го кърми. Бяха взели при себе си и съпругата на Кирил, Надежда, даваха каквото могат на малкото й дете. Зафира Владаева беше постигнала пълно отмъщение, разхождаше се пред двореца в роклите, обувките, дори бижутата пред очите на царицата. Един ден отиде у Мадамови, издокарана като царкиня, за да им каже лично за смъртта на отец Теодоси Даов, който бил изчезнал, а всъщност партизани го бяха хванали докато пътувал към София и с расото го заровили жив в земята. Зафира не спести и най-малките детайли около смъртта му. Стилияна обезумя, искаше да разкъса майка си: „Нямаш ли милост, майко?“ Но не получи никакъв отговор, освен злобен кикот. Останала в сълзи дни наред, Стилияна не можеше да се освести. На вратата им се почука, Пенка слезе да отвори и с почуда видя Мила. „Не мога повече! Не издържам! Това не е човек!“ извика тя през сълзи. Те се опитаха да я успокоят и я въведоха в гостната. Четирите жени се суетяха край нея, когато най-сетне тя се укроти и заговори. Сърцето й, съвестта й повече не можеха да мълчат и тя каза за всички злини, които Зафира е сторила на тях, за цялата злоба и мъст, която се е изляла, за истинската смърт на Стефан Мадамов, за смъртта на Хаджипетрови, и Петър Мадамов, както и за намерението, с което Димитър Котов и Добри Костов били отишли на фронта, да погубят Кирил. Освен четирите жени, там беше и Дора Мадамова, както и Мария, Ралица и Магда Хаджипетрови. Надежда трепна леко, докато слушаше всичко това. След като Мила спря с излиянието си, никой не проговори нито думичка. Мълчанието наруши Надежда. „Заведи ме при нея!“. Мила се подчини, тайно Надежда прибяга до кухнята, взе едно дебело въже и нож, които скри в чантата си. Зафира не очакваше гости, когато Мила донесе за пристигането на Надежда. Владаева се захили „Да я видим тази вдовица!“ Надежда влезе при нея, Зафира си мислеше, че ще я моли за милост, защото знаеше, че родът им е под запор и сигурно изнемогват от глад. „Дошла си да се молиш? Може би вече си вдовица? Нали, знаеш – война е, хората умират!“ Тя се захили с отвратителен смях, в този миг Надежда извади ножа, скокна към Зафира, която понечи да се отбранява и закрещя, но острието прободе гърдите й и виковете бързо секнаха. След това Надежда окачи въжето на дебелия корниз, завърза го около шията си и бутна столчето, на което опираше краката си. Мила влезе в този миг в стаята и изпищя. Беше началото на май. Хайде, грешниците влизат в купола, ще ги варим, после ще ги печем! Успокои ли се, Ванко, ела, мойто дете, ела тука, до Стефчо, че ще има знатна вечеря!

След като удържаха успех с Дравската операция, войниците напреднаха към Австрия. Димитър Котов и Добри Костов решиха, че вече е време да действат. Славата на Кирил Мадамов беше по преминала, в бойните действия нямаше време за тренировки, победата беше близка, войниците ползваха каквото бяха научили от него зимата и за да е пълна, трябваше да унищожат последния Мадамов, преди да се насладят на живота си като победители, изпълнили отмъщението си до край. Бивакът на войниците беше на около километър от река Мур. Двамата братовчеди се отбиха към палатката на Кирил, за да му кажат да дойде с тях на разузнаване по левия бряг. Станчо Хаджипетров чу какво се случва, не му харесваше тази работа, Мадамов се съгласи, а лекарят реши да ги проследи, след като нямаше много работа за вършене. Мур беше бурна река, обливаше брега с вълните си. Началото на май беше, природата, вече събудена, погалваше със свежест. Димитър Котов беше застанал крачка пред Мадамов, до самите води, зад него беше застанал Добри Костов. Изведнъж Кирил чу зареждане на пистолет, извъртя се мигновено, отби оръжието от ръката на Костов и го простреля в гърдите със собствения му пистолет. Димитър се помъчи да стреля, но беше твърде неточен и не уцели Кирил. Мадамов беше безупречен със следващия си изстрел, право в главата на Котов, който се строполи във водата. Кирил изтича към трупа му, мислейки, че вече се е свършило. „Убийци! Знам всичко! Нека ви сега отмъщение!“. Изведнъж Костов се размърда, д-р Хаджипетров, скрит в храстите извика с все сила: „Киро!!!“ , но още преди Мадамов да се обърне, вече беше прострелян в гръб, право в сърцето и падна във водата, до Котов. Д-р Хаджипетров се впусна към Кирил. Куршумът беше фатален. Не беше глупав, схвана цялата ситуация и колкото и да не му се искаше, отиде до тялото на Костов, разгърна униформата му – още дишаше, поемаше дъх с последни усилия когато издъхна в ръцете на д-р Хаджипетров. Той свали войнишката си шапка, сълзи заляха лицето му, докато вълните на Мур бавно отмиваха кръвта на Кирил Мадамов. Раздадоха в кофа последната супа, останала за тази вечер, светлините гасят се, хайде, заспивай, след вечерно хапче, гълтай, не спирай, ще дойде забрава, Ванко, заспивай, тука, до Стефчо, и утре да срещнеш отново стената бяла.

###

Прашните кашони се разтваряха един след друг. Отне ни повече от пет дена да прегледаме цялото им съдържание. Татко четеше постоянно и превеждаше на немски – дневниците на прапрабаба ми Пенка, на прабаба ми, Димитрия и на баба ми Стилияна, както и дневниците на починалата леля Дора. Те разкриваха един твърде богат личен свят, нелишен от лични драми, от вътрешно разкъсване, каквото бележеше пътя й като монахиня. Тя служеше в католическия орден на Кармилитите, дълго се чудех докато се разлистваха нейните спомени как е съумяла да се присъедини към орден по време на комунизма, как не е била набедена за шпионка. Истината бе, че още в 1946 твърде млада, преди началото на гонението срещу католиците, тя се беше присъединила към ордена, решила да отдаде живота си в служба на Бога, твърде потресена от

действителността, след самоубийството на Надежда, смъртта на Зафира, на брат ѝ, Кирил. Всичко това се беше смесило в една твърде впечатлителна душа, каквато е била леля Дора.

На татко му беше чудно, че не е оставила каквото е имала на католическия си орден. Той ми разказа, че е помнил баба Пенка и баба Ана, и двете починали в края на петдесетте. Помнеше своите лели, Хаджипетрови, както и леля Дора. Всъщност татко е завършил софийската консерватория, и е успял да избяга от България по време на турне, в началото на 70те. Историята, такава, каквато почерпах от дневниците ми се стори твърде невероятна. Не очаквах да срещна нещо подобно в миналото на дедите си. Всички интриги, противодействия, трудно можех да смеля на момента. Тези дни на разтваряне на миналото започнаха да ме променят, цялата ми нагласа се изменяше. Откривах все повече истината в думите да познаеш корените си, за да познаеш себе си. Това не беше просто изясняване на събития през последните повече от сто години, а едно пътуване към мен самата, в което преоткривах нови светове, нови граници, които исках да премина, да стопя. Разбрах, че все още не съм се разлистила, както си мислех, но имаше в какво да се развивам, цели нови хоризонти се разкриха пред мен. И всичко това – от няколко стари кашона, от купища стари тетрадки в пожълтели страници. И четирите имаха извънредно красиви почерци, личеше си, че са били учени дами. Най-силно ме поразиха разговорите на баба ми, Стилияна, с Бог, нейните дневници бяха като изповеди, докато най-пълния и точен дневник на прапрабаба ми Пенка, беше като хронология на изминалите събития. Тя беше картографирала пълно съдбата на цели три поколения. Не им е било леко в началото на комунизма, но са оцелели, а леля Дора е запазила дневниците, което беше най-чудно – това беше истинското наследство на тази монахиня, доживяла преклонни старини, не материалната стойност на завещаното. Макар и да не разбирах български, пожелах да вземем всички дневници със себе си. За краткия си живот, баба Димитрия беше описала по-скоро чувствата и емоциите си. Дълбоко беше духовността на баба Стилияна. Леля Дора описваше в своите откровения, че именно от нея е попила дълбока връзка с Бога. Сякаш разорението на морала в нейното семейство, каквото е било в крайна степен при майка ѝ, и при баба ѝ, я беше тласнало да търси духовната упора в нещо по-висше, нещо което да ѝ дава надежда, с непоклатима вяра, която от отец Даов сякаш се беше прехвърлила на нея. Не мога да не споделя разочарованието на баба Стилияна, която беше починала в средата на 90те, от майка ѝ. Това ѝ тежало за цял живот и тя никога не е могла да разбере омразата, водила Зафира Владаева толкова много години. Завистта ѝ е била напълно чужда – майка и дъщеря бяха две напълно различни вселени. Цял живот баба Стилияна е търсила примирение заради майка си, с нея самата, но така и не е достигнала до такова. Брат ѝ също ми беше отвратителен, такъв убиец не предполагах, че има в рода ни – едно напълно разпаднало се семейство, до такъв род като Мадамовия беше странно съчетание. Но се беше случило и обикнах баба Стилияна и споделях нейната болка, тя ми беше изцяло положителен образ, а прапрабаба Пенка – сякаш беше пазителката на рода. Не разбирах как от хора на изкуството, каквито бяха прадядо ми Иван Котов и прапрабаба ми Ана Тростова и прапрадядо ми Манол Котов можеше да се роди един убиец. Истински забавен намерих факта, че прапрадядовците ни са водели дуел, но дори и в това имаше благородство. Продължавах да се чудя как от артисти можеше да се роди такова зло като Димитър Котов, но той явно беше обрал цялата

негативна страна, която идваше от Елисавета Плетева. Не знам защо, още не мога да си го обясня, но може би заради моите предци, изкуството ме обля с нов полъх.

По пътя към Виена вече мислех трескаво за своя изложба, за свои пърформанси и инсталации, които исках да съчетая с най-любимото ми, музиката. Сблъсъкът с историята на рода изцяло промени нагласата ми. Вече знаех, че не съм намерила своето нещо, както смятах с позицията във Фолксопер, но изцяло наново започна да се разтваря светът пред мен. Когато стигнахме Виена, едно от първите ми действия беше да напусна оркестъра. Говорих с баща ми за това, оказа се, че той имал още от влоговете на дядо си, Петър Мадамов, който изтеглил много средства в швейцарски банки. Всъщност с тях купил и нашата къща в 17ти бецирк, както и собственото жилище на Матиас, беше заделил още от наследствените пари и ми направи влог, с който да живея докато се реализирам. Това беше голяма помощ от страна на татко и ми помогна да осъществя изцяло своите идеи, без да мисля за квартири и насъщния. Продължавах да свиря на цигулката, но вече подбирах сама репертоара си, не се отпусках, разсвирвах се, правех сложни упражнения, най-вече ми се удаде да селектирам музиката за своите артистични изпълнения. Реших да почерпя от миналото на рода си и да смеся в едно визуалното изкуство, с актьорство, музика, хореография, едно смесване, което трябваше да бъде ненатрапчиво преливане. Тогава брат ми, Матиас, ми даде ценен урок. Отидох му на гости няколко дена, след като се върнахме. Той ме посрещна радостен, също не беше ходил в България и очакваше подробен разказ какво представлява родината на татко. Говорехме си с часове. Разказах му, че историята на рода ни е наистина интересна. Той пожела да я чуе, но аз му казах, че ще я види, след което му споделих за идеята ми за собствена творческа вечер, на която да изразя впечатлението си от старите дневници. После, в градината на татко, му ги показах, но още докато му разказвах, споделих, че се опасявам, че не мога да рисувам. Матиас ме погледна някак озадачено и ми каза нещо, което винаги ще помня: „Не е важно дали можеш да рисуваш или не, важен е концептът, който влагаш, самата идея." Той си беше концептуален артист и с това окончателно ме привлече и мен към тази страна на изкуството, защото нямаше значение наистина дали ще нарисувам добре един портрет, а дали ще мога да изразя идеята, която влагам зад всеки един щрих.

Матиас ми уреди една сцена, близо до Музеумсквартир. Имах малко спестявания, с които да платя наема, уредих да се разпечатат флаери, но още не бях измислила самия флаер. Ходих няколко пъти да огледам мястото, за да си представя добре какво искам да направя. Вихреше се в мен идеята да представя живота и времето през поколенията, как едното минава в другото – законите на консервацията и бунтът на всеки следващ, който предава нов оттенък в приемствеността. Трябваше да почна да изработвам едновременното визуалното с акустичния оттенък, да съставя пърформанса, да разработя инсталациите. Ходех често до музея за история на изкуствата. Разхождах се по дългите му коридори и гледах картините на старите майстори. Не търсех същия рисунък, а по-скоро упътване как да подредя собствените си щрихи. Исках все пак и да порисувам малко, дори да не бях веща в това изкуство. Затова отделих седмици за изготвянето на платна и инсталации. Решихме с брат ми, цялото събитие да се проведе след два месеца – щях да имам достатъчно време да се подготвя.

Исках да се справя с всичко сама и не потърсих помощ от брат си. Той и без това вече беше ангажиран с направата на няколко големи скулптури и в този период почти не се

виждахме. Реших да направя пет инсталации, цялото събитие кръстих „Трифазен ток“. Прекарвах повечето време извън квартирата, в двора на татко. Матиас беше предвидил после със собствен транспорт да ги пренесем. Първата представляваше нещо като дърво, с разперени клони. Вместо листа бях избрала да го облепя цялото със снимки от цял свят, на природа, на хора, имах приятел от Аржентина, който се занимаваше с портретна фотография и ми услужи със собствени принтове – той обикаляше света и лица от цял свят започнах да кача по дървото, което беше с размери около два метра, а короната беше широка около метър. Освен тях налепих и множество чернобели фотографии, които изнамирах от различни базари – често ги посещавах, всеки уикенд в различни места из Виена и околностите на града. Истинското предизвикателство беше как да накарам дървената конструкция да се движи. Клоните сглобих от летви, които закрепих на основата – една дебела греда. Поставих ѝ крачета, за да може да стои права. Измислих някакъв ротиращ се механизъм, защото идеята ми беше, докато короната на дървото се върти, да падат снимките върху публиката, дори боядисах летвите в цветовете на есенни листа. Заедно с това работех върху останалите четири инсталации – намерих дървена кофа, която издигнах с летва на височина около метър, положих различни воали, които да напомнят падаща вода, изливаща се в голямо дървено корито. Помолих майстори за помощ, защото исках коритото да е пробито и на мястото на дупката, намерих глава на манекен, която също пробих, сякаш воалите се вливат в нея. Върху тях закрепих всякакви думи, които ми хрумнаха от философския спектър на мислене: съзнание, дух, душа, емоция, спомен, чувство. Всяка една беше написана с различен цвят, воалите също бяха цветни, опитвах се да гоня контраст във формите. За третата инсталация намерих голям аквариум, вътре сложих малък телевизор, телефон и шапка, като се стараех да са максимално старомодни и го напълних с вода. Намерих и някакво устройство, което прави балончета и аквариумът се изпълни с мехурчета, които окръжиха предметите в него. След това направих голямо родословно дърво, залепих ги върху обемно платно и залепих членовете на рода, като поставих шаблони на оръдие между отделните членове. Това беше единственото платно в изложбата. Последното, което направих, беше макет на малка колиба, оградена с ограда, върху която сложих фигури на овце, а на покрива сложих за шаблон един гълъб. Всичко беше вече готово, вече беше в двора ни, за което ми отне около месец да приготвя. Останалото време отделих за пърформанса, а от картони, които накъсах в разнообразни форми, приготвих декори в най-различни цветове, без фигури, за самото събитие. През цялото време свирех, направих си екскурзия до Залцбург, ходех няколко дена из Алпите, върнах се заредена, за да довърша пърформънсите. Упражнявах се здраво за музиката, която щеше да класическа – а пърформънсите разделих на три части, с общо времетраене около половин час. Времето се движеше въпреки усилията, скоро датата, с която щяха да открият и сезона в изложбеното място, наближаваше. Аз чувствах все по-силен трепет. За пръв път организирах подобно събитие. Все още нямах опита, който получих в изложбени зали из Берлин, Лондон. Прага, Варшава. Все още не се бях преместила и в Берлин, когато вече имах самочувствието на зрял артист и знаех, какво върша. За мен беше важно единствено да изразя себе си, своите преживявания от сблъсъка с времето, както се случи в старите дневници. Корените ми ме накараха да преосмисля самата себе си, своите търсения. Не съжалявах, че бях отдала живота си на музиката, но исках и по различни начини да изявя своята чувственост пред света, това разбрах докато татко ми разкри живота на моите предци.

Времето наближаваше. Все повече се вълнувах – свирех по цял ден и работих над пърформънса. Бързо се търкулват нещата до дългоочакван момент. Беше понеделник, беше началото на септември, мои много любим месец във Виена, когато е слънчево и топло циганско лято, преди да се почнали дъждовете. Още в четири часа започнахме да пренасяме инсталациите с микробус, а брат ми неволно стана куратор на моето събитие и започна да нарежда и преценя инсталациите, съобразно публиката и гъстотата на посетителите. Очаквах някакъв съвет от него, но той нищо не каза, „Публиката – тя ще ти предаде най-добре" ми каза тогава. Наредих картоните по стените, той отново предложи да са в разбъркан ред, не в редица като на изложба – белите стени се изпъстриха с различни шарки. Събитието се казваше „Трифазен ток". Дълго се занимавах със самия флаер, но накрая реших да сложа за обложка снимка в близък план на инсталацията с родословното дърво. Реших така да го кръстя, защото три поколения бяха оживели от дневниците, за да ме разтърсят като ток със своята история. Започнах да се разсвирвам, след като всичко беше пренесено. Матиас изнамери от някъде някакъв стол и седеше и слушаше. Пространството не беше голямо – можеха да се съберат петдесетина души. Той беше поканил свои колеги и приятели, учудих се, но когато хората започнаха да прииждат към 6, видях мнозина от артистичната бохема, дошли може би заради брат ми, или от любопитство – не знаех, но беше още по-голяма тръпка да се види как пространството по лека се изпълва цялото и дори имаше хора отвън, които гледаха през големите прозорци. Брат ми стана, за да открие събитието. Държеше флаера в ръка и заговори на висок глас, така че всички да го чуват. „Събрали сме се за дебютната нека кажем, проява на Екатерина Мадамова, която често е акомпанирала с цигулката си на мои събития. Тя вече събра творческото дръзновение, за да представи по свой начин изкуството, което създава, доби смелост да се изправи сама пред вас, публиката! Оставяме на вниманието ви ви артистичната изява на Екатерина Мадамов, с което ви пожелавам приятно прекарване!" Последваха аплодисменти и Матиас слезе от сцената. Миг тишина – сцената беше закрита от завеса, зазвуча първата чело сюита на Бах, но в изпълнението на цигулката. Дълбок глас паралелно започва да разказва за отделните инсталации: „Времето прелива, времето минава, времето се слива – остават само спомени, пречупени през призмата на усещането. Всичко се излива в чувство – така се запечатва всеки отделен миг, всеки отделен вик на съществуването – съществото крещи, за да се разпилее на малки парченца, отрязъци от моменти, от цялото битие, което е вътрешното докосване до самия себе си, когато се изправим пред невижданото, разкриваме нови и нови хоризонти, достигаме със затаен дъх до процепа светлина, който се завихря в някакво решение. Мигът е предрешен от нашите избори, които са следствие от цялото богатство на вътрешния ни свят – и така миговете преливат, за да се роди време, а времето е чувство, запечатано като спомен, което ние приемаме, за да предадем през собствената си емоционална призма. Така всяко поколение прелива в другото, оставя своя емоционален почерк, за да се запомни, за да тупти като някакви забравени вещи, като вода при извора, която не може да секне в течението си – и ето, ражда се култура, цивилизация, човечество, съвкупност от чувства, запечатани, приемащи се, преоткриващи се, от миг в миг, който е емоция – и цялото човечество се губи в спомените на времето, в собствената си чувственост". От Бах, между временно, цигулката премина към „Одата на радостта" на Бетховен. Финални щрихи – изведнъж завесата се вдигна, сред сцената стоеше едно малко електрическо пиано. Зазвуча музика от Равел, цигулката неспирно свиреше, в акомпанимент на пианото, където

беше застанал един състудент. Актьорите бяха общо петима, моят състудент беше с венецианска карнавална маска. На сцената излезе балерина, която познавах също от студентските си години, цялата в бяло, също с маска и затанцува, на пръсти. Влезе, облечен с фрак мъж, който почна да разпръсва цветни хартии по земята, пусна няколко балона да летят във въздуха, отдалечи се, запали лула, която започна да пуши през маската си, други две фигури, също във фракове, изнесоха кресло на сцената и застанаха зад него. Мъжът с лулата седна. Балерината беше застанала встрани. Приближи се и пое в ръка една пръчица, с която почна, на пръсти да обикаля и удря мъжа с лулата, и около креслото. Изведнъж той стана, захвърли димящата лула, пое стъклено шише с вода и започна да пръска и гони балерината през цялата сцена. На подиума се появи странна фигура, облечена с пъстър костюм, напомнящ на Папагено от „Вълшебната флейта" и докато се гонеха,разсипваше още цветни хартии от своята кошница. Изведнъж спря мъжа, взе бутилката му с вода и я изля цялта върху главата му. Спря и балерината и й взе пръчицата, замахна във въздуха, останалите двама изнесоха креслото, върнаха се вече преоблечени, единият като планина, другият наметнал върху себе си един пейзаж с река, нарисуван от Матиас. Фигурата с пъстрия костюм, замахна отново с пръчицата, планината се приближи и целуна реката, от кошницата нова бутилка с вода полетя, за да се разлее по мъжът с лулата и балерината. Светлините премигнаха, балерината затанцува, затанцуваха всички, така, сякаш се гонеха, като разменяха предмети – движенията им бяха като вълни. Изведнъж човекът в костюма изпусна цялата кошница на земята, всички се вкупчиха и започнаха да събират пръсналите се предмети, докато той се изправи над тях, обикаляше ги и разпръсваше снимки над главите им, скъсани снимки, парчета от снимки, докато цялата сцена не се изпълни с тях, след това с пръчицата си разпръсна парчетата, които се сляха в един вихър с цветните хартийки. Осветлението отново премигна. Балерината, на палци му поднесе кошницата със събраните вещи. Планината и реката излязоха от сцената. Останаха тримата, с мъжа с лулата, който отиде до кошницата и извади малка флейта. Изведнъж другите двама се появиха, но бяха целите в ефирни шалове, и носеха един огромен воал. Балерината подскочи и започна да се върти в кръг на пръсти около воала. Те я закриха с него, докато тя не пропадна цялата и не изчезна в шаловете и воала и двамата я изнесоха от сцената. Остана само човекът в пъстрия костюм и мъжът, който се наведе и си взе лулата, Запали я наново, светлините премигнаха, той седна по турски. Мъжът в костюма започна да топури около му, и разпръсваше още снимки и цветни хартии върху него, докато не се получи купчинка на главата му. Той събра в шепи парчета снимки и хартии от земята и започна да гони този в костюма, докато пушеше от лулата. Изведнъж онзи се обърна, взе му лулата и я прибра в кошницата, а той му взе кошницата, в същия миг се появи балерината на сцената, застана между двамата, взе кошницата, започна да събира разхвърляните парчета хартии и части от снимки от земята, в танц, докато двамата я гледаха. Те се приближиха към нея, събраха се в кръг, тримата вдигнаха кошницата като икона и затанцуваха, след което от нея извадиха един голям плат, който разгънаха – плат с родословното дърво, което бях извезала сама. Появиха се двамата мъже с костюми, носеха ножица и разрязоха плата. на парчета, които се прибраха в кошница, всички приклекнаха, само балерината продължи да танцува на пръсти край тях. Това беше и краят на пърформанса.

Последваха бурни ръкопляскания. Музиката още не беше спряла, актьорите се поклониха, хванали се за ръце, а след като свършиха аплодисментите, пианистът и аз

излязохме и се поклонихме заедно с актьорите. Не бях спряла да свиря през тези близо 40 минути. Но удовлетворението от свършената работа беше най-голямата награда. Ръкоплясканията не секнаха дълго време. Чуваше се „Браво!“ Всъщност целият пърформанс се стремеше да покаже моето усещане за времето – димът на времето. Тази първа проява пожъна голям успех. Появиха се няколко добри рецензии след това, бях поканена дори на интервю за едно културно издание. Като начало, беше нещо, което надмина очакванията ми. След края, последва коктейл, разговарях се с различни интересни хора. Поканиха ни с брат ми на афтърпарти на един покрив и ние се съгласихме. Инсталациите щяха да останат, заедно целия реквизит още две седмици, само помогнахме да се качи пианото на микробус и да го откарат. Бях искрено благодарна на моите приятели, че ме подкрепиха и участваха в моето събитие. С Матиас последвахме групата, която ни водеше към партито. Аз не пиех по принцип, но този път се отпуснах с две чаши вино. Именно тук, на покрива, срещнах Януш, концептуален артист от полски произход, с когото оформих връзка. Говорихме си за идеите, които преливат като снимки. Направихме няколко скеча, разменяхме си ролите, играехме пред останалите, танцувахме, въртяхме се. В тази привечер за пръв път се потопих изцяло в света на концептуалното, на този покрив, докато палещите лъчи на залеза обгръщаха с лъх затихващата Виена.

Времето винаги препуска стремглаво, неусетно, учестено като пулсираща земя, препълнена от есенен дъжд. Няма да му давам оценки, нито да препускам с него. Продължавам разказа си така, както се случи или както ми се искаше да се случи. Не, без разни забежки във вероятности. Искам да остана обективна. Това е моето писание, мой спомен, който аз искам да следвам стремглаво – линиите на смъртта водят към живота. При някои дълъг, при друиг, кратък. Навява все същото усещане за нещо безизходно. За какво е тази стрела на времето? Отказвам да я следвам, но подскачам като дива коза от спомен в спомен. Тези дълги разходки са приятни, водят до разтуха, а ежедневието вече не е сбор от червени тухли. Толкова наситено с един цвят, а палитрата е безкрайна. Нещо ме сломява сякаш, не му обръщам внимание. Винаги, толкова ли съм слаба, не разбирам как се отместват дните, за да сторят път на новото. Ето ме, такава каквато не бях, все още съм. Друга няма да стана. Иска ми се да отделя внимание на най-детайлното, но ми се губи – споменът е една обща картина от чувства. През тях и само чрез тях мога да говоря. Дори старата емоция вече не е същата, няма нищо, което да остава същото – вечно движение? – не! То е същото, което остава, поднесено по нов начин. Дълго съм си мислила за Адам и Ева. Всъщност – това не са ли едно и също? За какво е матрица, ако няма върху какво да се запише. Без записваното няма смисъл от записващото. Така не е ли Ева първообраз на Адам? Кой ме следи там? Подава ми цвете, отблъсквам го – аз съм твоя първообраз, защото без мен, без да се презапишеш животът ти е без смисъл. Съществуването не дава право на обич. Тя е, която е съществуваща. Такива философски следобеди често преживявам, за да се замая главата, да се даде воля на мисълта, която да не спира да ражда. Ако спра да се питам, не съм ли вече мъртва? Какво е общото между мен и диваците? Вечното питане. Нима и те?! Да, и те – всички се питат. Това е най-голямата варварщина, която обосновява развитието на духа, еволюцията му. Иначе как щяхме да се родим като цивилизация. В основата винаги стои въпроса. Да се философства – всъщност го правя докато съзерцавам, докато съм отдадена на това блаженство, без да си концентриран

върху нещо, да се съсредоточаваш върху всичко. Така обичам. Така преваляват понякога самотни следобеди. Не изпитвам самота. Не заради Януш. Съзнанието ми е постоянно заето с нещо, самата мисъл ми прави компания. Преди бях самотна с цигулката, така се чувствах, защото не бях ангажирана непрестанно с мисъл. Не е ли обременяващо? Няма нищо по-приятно от разходка в мислите. Това е дързновено. Изпивам по този начин мига. Искам да продължа, завинаги така, но все още не се плаща за чисти мисли, само за олицетворението им в действие. Бих се жертвала в подобен експеримент, да ми сложат някаква шапка с електроди на главата, да ми записват и следят мислите и да ми плащат за добра мисъл. Колко по-чисто от това?! Ако творецът не е философ, той е обречен на забвение. Не всеки е философ. Философията не е креватна наука. Всъщност много може да се научи от нея, но хората продължават да не я разбират. Аз бих следвала философия или теология в даден момент от живота си. Без да се хваля или надувам с многознайство – знам ,че нищо не знам. Но добродетелите, моралът като такъв, който се засяга – не е ли интересно, скъпа, моя мисъл? Считам, че мисълта може да се унаследява… Тя не е просто импулс, който идва и си отива. Подсилена е с чувство, което се препредава. Има ли нещо по-красиво от една предаваща се мисъл? Не е ли това веригата, която оформя цялата цивилизация. И не само писмено предаване, а и биологично? Нямам никакви доказателства. За някои мисли, трябва да обуча децата си – на култура, да им покажа цялото историческо развитие и съвкупност от мисли. Още нямам деца. Нещата тогава се случваха бързо. Но не можех да си представя след дългогодишната връзка с австриец да имам нещо стабилно. Все пак се случи. Може и да имам деца. Бих искала да ги науча да свирят на цигулка. Какво ли още не. Стремглаво биологично развитие. Силна е душата. И този следобед мога да си позволя да мечтая. Можех да го направя. Беше един свободен следобед от всякакви ангажименти, само за мислене. Друго трябва ли ми? Бях сменила квартирата. Баща ми ме подкрепи, наех една мансарда с красива тераса, от която се виждаха накацалите като птици покриви на града. Беше едва няколко седмици след първото ми представяне. Работя бързо. Особено след като напуснах операта. Усещах красота да трепти. Направих си торта. Беше още в печката. Печеше се. Както и аз на есенното слънце, което все още топли. Четири стола и една маса бяха наредени на терасата. Бях взела и различни растения. Вярно, жилището беше едностайно, изглеждаше тясно, но терасата осмисляше всичко. Философските следобеди, отпусната на стола ми бяха любими. Възкачваше се нещо в мен, улягаше мисълта, пръсках сетивата със свежест, а небето ме гледаше, усмихнато сякаш към моите търсения, поздравяваше ме с облак, слънцето подканяше на танц цялото ми възприятие, и ето ме – отпочинала, заредена, изпълнена с енергия да творя.

Исках да направя ясно разграничение между личното и работата. За мен беше нужно, след като избрах изкуството да бъде мое занятие, всъщност кога ли друго съм избирала, да имам място където да се прислоня. Аз винаги съм била четяща, за разлика от повечето класически музиканти. Хората имат прекалено невярно понятие за нас или тях, ако говоря вече в минало време. Всъщност много от тях са с ниска обща култура и друго освен инструмента си не познават. Това е парадокс, след като създават висока култура, но на този парадокс се осланя цялата класическа музика – еснафщина и тесни лични интереси. Някои се движат от състезание на състезание. За много класическата музика е всъщност напрягаща. Истински интелектуалци сред тях почти липсват. Тогава какви са тези хора на изкуството? Всъщност в цялата сфера на изкуството се уверих, че

стои по същия начин. И изкуството се е превърнало в някакъв затворен кръг, от който няма измъкване. Няма широта, погледът се движи само вертикално, липсва истинският размах. Мъчно ми е, че така стоят нещата. Затова реших част от библиотеката ми да е в новата квартира, инсталирах разни рафтове за библиотека, друга част реших да бъде в ателието. То беше малко помещение, в което трудно влизаше светлина, както във всичко партерно. Сложих един диван, два стола и три големи маси, върху които да мога да работя. В ателието оставих дневниците на предците ми. Татко искаше да продаде апартамента и вилата, но аз го разубедих. Все още нямах времето да се върна към София, но знаех, че може би, някой ден ще отида там да разуча обстановката.

По това време с Януш не бързахме в отношенията си. Бях трезва. Не само, че не пиех…. Той вече беше художник, завършил академията, подобно на брат ми. Но исках да разбера колко широк беше замахът му. Не бих се хванала с някой тесномислещ, Във връзките външният вид всъщност няма роля. Не бих казала, че може да ме трогне като мъж – висок, русоляв, със сини очи, в които вгледах ли се, виждах море. Допадаше ми, но исках първо да го изпробвам. Той ми помогна, заедно с Матиас да си намеря помещение за ателие – беше в 15ти бецирк, близо до метрото, в района с пуфове, където проститутки често се караха със сводниците си. Брат ми и Януш ми помогнаха да пренеса мебелите. Имаше още една малка стая, в която сложих легло, за гости, които започнаха често да идват, особено след като името ми почна да се разчува. Януш често ме посещаваше. Поканих го и вкъщи, помогна ми и там да се обзаведа. Преместих цигулката в ателието, да не преча на съседите. Всичко изглеждаше мило. Освен района, в който се намирах. Веднъж видях как сводникът удря силен шамар на една проститутка на улицата. Гонеше я, застигна я, помислих, че ще я пребие на улицата. Два шамара. Януш беше с мен. Спря ме. Исках да се завтека, да й помогна. „Няма как" – ми каза Януш. Това беше. Остави ми силен спомен, който няма да забравя. Твърде чувствена душа нося. От всичко се впечатлявам. Такава съм си. И очаквах Януш да ме оцени.

Реших да пробвам в течение на работа. Така му предложих да правим съвместни проекти. Януш се съгласи. Даже хареса идеята ми. Идната седмица се залових да обикалям галерии. Трябваше да се получи серия от събития на различни места. Отново целях съчетание от изкуства. Този мултидисциплинарен подход много ми допадаше. Исках да е разчупено и динамично. Записах проекти, които да представя на галериите. Получих одобрение от пет галерии и шеста, в която да се обобщи цялата работа с едно голямо събитие. Ще призная, че нищо не бях продала от първата си изложба. Но това не ме спъваше да работя устремено. Януш започна да рисува в ателието ми. Той нямаше собствено, работеше от дома си във втори бецирк. Родителите му бяха всъщност поляци, но той беше израснал като мен във Виена. Заработи с голям устрем. Решихме да работим върху поредица, отразяваща библейски сюжети. Почвахме с Адам и Ева. Всъщност не бях религиозна. Но за да се получи добро нещо идните месеци на работа, зачетох теоложки трудове и философски, потопих се в Бердяев, в немската мистика на Бьоме, исках да добия по-широка представа, все пак това не мисля, че убива творчеството, напротив, дава му нови крила и начини на себеизраза.

Така се роди вече в движение идеята как да се изобразят Адам и Ева. Предложих те да са представени от две кукли, увити здраво в платове. Някой трябваше да направлява тези кукли, които по време на събитието – пърформанс да се развиват и повиват

отново. Имаше нещо интересно във всичко случващо се, защото Януш предложи да нарисува серия картини, които да отразяват репликацията по време на деленето на ДНК. Той започна да работи върху десетина платна, които да изобразяват клетъчния материал. Започна да рисува два триптиха, вдъхновени от Бош и вложи в тях свойствен хумор, изобразявайки в първия триптих градината на блаженството, рая, а във втория – прокуждането от рая. Останалите четири платна той съчета в едно – именно делението на ДНК. Дотук всичко беше добре. Аз реших да изпълня и започнах да уча „Сътворението“ на Хайдн. Друго нещо сякаш все още не ми хрумваше, освен участието на самата публика. Предвиждах всички да са разделени един от друг и увити във воали, които бавно да се развиват по време на цялото събитие. Исках цялата зала на галерията да бъде обгърната с такива воали. Започнах да взимам плат и да ги шия и съшивам, така че да падат по специален начин върху главите на хората. Всичко това трябваше да бъде под фона на моята музика с цигулката, като накрая на представянето исках с лъка на цигулката да махна воалите и така всеки да се открие пред другия. Написах концепцията на представлението – а именно, че Адам и Ева преливат един в друг и единия е невъзможен без другия. Планирах куклите да танцуват, но ги съших и двете, така че да не може да се разделят, а винаги да са свързани. Тези кукли в края на представлението, Януш трябваше да разкъса, като символ на първородния грях. Тогава написах и дълга поема, с която да се обозначи какво всъщност имам като представа. Че първичният грях е всъщност свързан с помисъл, че той представлява разделянето между две слети естества, каквито са били мъжът и жената и именно делението е този първи грях. Поемата звучеше горе долу така:

Едно, произлизащо от другото начало,

което е неразделно свързано, а ябълката беше просто мисъл,

която ги разделя, като дебрите на бездна –

окото вече съхне, не може да я преодолее, да се приближи,

остава разстоянието, голямо даже сантиметър, но безкрайно да руши,

да създава прегради, така дълбоки в своето естество –

че същество губи своите нюанси и попада в цвят един,

в света на вечната борба за ново сливане.

Накрая на пърформанса трябваше да се съшие отново, останалото от двете кукли и на празно платно, предварително заета с различни цветове да разлея бяла боя, докато се изгубят всички останали цветове. С това и събитието завършваше. Януш хареса идеите ми. Имахме два месеца до средата на ноември да ги осъществим. Между временно за цялата серия от изложби, получихме стипендия от културното министерство. Беше неочаквано, но твърде добре дошло. Още се сещам, влизам в ателието, с покупки за обяд, когато гледам как Януш пуфти над платното, целия омазан с боя, сякаш се е къпал до сега с нея, с гащеризон, в палитра от всякакви цветове. Тогава разбрах, че това е моят човек. Не правихме веднага секс. Оставих времето само да си покаже кога. И

беше всъщност през деня, на леглото за гости, той омазан в боя, аз залисана в шиене, когато се любихме за пръв път.

Сексуалното така е взело връх във взаимоотношенията и сякаш не само при по-простите хора. Цивилизацията се намира в края си, както е било в Древен Рим или Гърция. Това са и белезите, сладострастието е взело връх. Говори се за разкрепостеност. Аз съм разкрепостена, но не обичам пошлостта. Нямам против ничия сексуална ориентация, но сексът да се превръща в самоцел, не мисля, че е признак на свободна воля. Напротив, това е нещо обременяващо, което ме притиска. Сексът трябва да е резултат, не цел. Така го виждам и сега. Така се и получи с Януш. Докато работихме, ние решихме да сме и двойка, защото видяхме, че работят нещата между нас. Така решихме да делим наема на ателието по равно. Той пренесе по-голяма част от материалите си, дори и дрехи, но все още не го допусках в жилището ми. Беше ми нужно усамотение, не бягство, но място за размисъл. Затова и не бързах да заживея с Януш. Щеше да се получи от само себе си, без да го насилвам или нещо подобно. Исках да се заздрави първо връзката ни, не да избързвам. Кроях планове за нещо сериозно, но и честно, нямах никакви планове –нещата винаги сами се получават, ако има искра. По-добре да не се насилва нищо. Връзката ни още беше в зародиш. Матиас не пожела да се включи в нашето начинание. Той беше получил поръчка за скулптури в Германия и нямаше да е следващата половин година във Виена. Татко беше добре, подготвяше нови концерти с оркестъра си. Продължаваше да композира. Междувременно бях започнала работа и по следващите събития от програмата. Имах общо шест месеца да осъществя всички, според проекта, който бях спечелила към културното министерство.

За следващ сюжет с Януш избрахме историята на Каин и Авел. Решихме всъщност за тези два месеца да изработим и да са готови всички събития. Бяхме одобрени от шест различни галерии, шестата беше най-голяма, едно хале, намиращо се в четвърти бецирк. Това щеше да е обобщението. Каин и Авел ние отново свързахме с две кукли, с гръб една към друга, но не слепени. Аз подготвих „Стабат матер“ на Перголези за цигулка, Януш подготви пет платна – един триптих, символизиращ пастира от едната страна и земеделецът от другата и в средата самото убийство, заедно с две платна, изпълнени с цветове. Публиката трябваше да минава покрай воали, които нямаше да се разделят. Вече липсваше сливането, двете кукли, обърнати една срещу друга показваха разделението, което е вече начин на комуникация. Те се разделяха в танц и минаваха сред публиката, между воалите, за да не се обединят повече. Накрая отново Януш излизаше предрешен в черни дрехи, с ръчно изработена маска, за да разкъса и двете кукли. Тогава започваше да разхвърля маски в пространството, сред публиката, общо 20тина маски, с различни отражения, защото тук започваха маските, с първото убийство, които хората не свалят през целия си живот. Този път нямаше поема, рецитирането беше ненужно, а минута траур, в памет на загубената невинност, в която аз навличах черно наметало. и пред всички прибирах цигулката в калъфа ѝ – това беше или трябваше да символизира убийството на всичко красиво, на всичко добро, поголовно унищожено от стремежа, от алчността, от копнежа. За да се уважи минутата на траур се разпръскваха поеми на листи, нямаше рецитиране, които всеки от публиката можеше да вземе и да прочете.

Изгубиха се дните край сонора,

когато всичко беше безметежно,

дойдоха дните на убийство от стремежа към добро,

алчността и завистта погубиха устрема, който

ясно се долавяше в стъпките на детето – към добро,

към обединение и стремление към благото.

От тогава почна да се именува и безкрая.

Целият спектакъл щеше да се проведе в една малка галерия. Матиас всъщност участваше в избора на всички галерии, не мога да скрия, че той ни уреди във всяка една. Беше вече крайно изтощение само за два месеца да уредим всичко, което щеше да се случи, но ние бяхме готови. Януш рисуваше непрестанно, аз шиех воалите, подготвях музиката, стиховете, както и инсталациите, които щяха да присъстват на идните три изложби-спектакли. За тях бяхме приготвили и специални пърформанси, трябваха ни артисти, които да репетират. За щастие намерихме една група, която да играе и на трите пърформанса, малка група – четири човека, повече не ни и трябваше. Но всичко беше прецизно подбрано, изпипано. Ние бяхме перфекционисти. Искахме всичко да е красиво, така представено, че да се запомни, да донесе емоция в публиката. И докато първите два спектакъла бяха кратки, следващите решихме да са по-дълги.

Оставахме в библейски тематика и за последните три спектакъла решихме да се олицетворят истории на цар Давид. Първата беше свързана с историята между Давид и Саул. Воалите бяха задължителни. Разделихме публиката около два вида воали – едните сини, другите червени. Целта беше накрая, заедно с артистите да се премахнат червените воали и да останат само сините, а публиката отново да се засипе с листи от поемата, като накрая се оставаше минута мълчание в памет на тези, които се опитват да разчупят бариерите. А поемата беше следната:

Мълчи, не разваля, но пее и свири, отпива глътка свежест

и дарява я на сломеното сърце, което в гордост не познава

силите на своя дарител, но отказва да отпие млякото на

невинността и умира, само върху собствената участ,

без да е разбрало от страха си, че има място за добро.

Това бях изписала. Целта беше и да се създаде впечатление на неприемане. Затова запазих маските от спектакъла за Каин и Авел като идея и направих инсталация с една голяма маска, заобградена от няколко, в различни цветове, които са около пелена – бяла, символ на пеленаче. И затова използвах кукла, повита, а най-голямата маска,

заедно с Януш направихме така, че да бъде като портрет на цар Саул. Решихме да направим и още две инсталации – едната символизираше петролен барел, който се е разлял сред извор. Работихме доста над това. Направихме гора и поляна около поточето и измислихме начин, по който да изглежда все едно барелът, отворен, тече право в поточето. Третата инсталация също беше движеща се – мъж в черни дрехи, който напада жена. Направихме така, че ръцете непрестанно да се движат към врата на жертвата, която беше статична и сякаш не можеше да бяга. Самият пърформанс беше от трима актьори – един играеш Давид, един Саул, а един стоеше през цялото време между двамата, облечен в бяло, с макса на лицето. Накрая той отиваше да махне воалите в червено от публиката. Те танцуваха ,изобразяваха чувствата как се пенят и заслепяват, без звук, освен музиката на цигулката, с една пантомима, която вливаше от една страна, заслепяването на Саул и неговият разум и арфата, с която Давид го успокоява от друга страна. Противопоставени бяха арфа срещу нож, така че накрая ножът, изваден през цялото време, пронизва актьорът, представящ Саул и се прибира в ножницата си, а арфата, сякаш победила замлъква в унисон с музиката, защото все пак не понася, че някой друг е станал жертва. В края се изобразява плачът на Давид, който замлъква, вземайки маска, поднесена му от третия човек, в бяло, след като воалите са свалени.

За втора пърформанс избрахме да се изобрази приятелството между Давид и Йонатан. Многоцветни воали окръжават публиката. Направихме две инсталации – едната стилизирани символи на човек, който бяга с животни, отново вложени в движение, а другата – две вази, между които изобразена бездна, през която има мост, на който сме разпръснали истински цветя. Тук решихме да няма поеми, единствено да се изобрази единението, което се случва въпреки всичко, Затова избрахме на края на пърформанса, човекът отново седящ между двамата герои, да свали своята маска, да отиде около публиката, да махне воалите и да опакова публиката с тях. Държахме на простотата. Избрахме за пърформанса да има един прост дървен стол, на който и двамата актьора да сядат и стават, около който да кръжат. Простотата на това приятелство, искахме да изобразим, което беше възможно въпреки всичко. Затова цялата сцена беше покрита с черен плат, нагънат, така че да прилича на вълни, а движенията, с които двамата си подаваха и разменяха стола да са възможно най-опростени. Пърформансът започваше с двамата, седнали на стола, пред този, закрит с маска. После стават, започват да си подават стола. Музиката избрах да е Чайковски, откъси от „Лешникотрошачка“. Върху стола нареждат вечеря – покриват го с бяла кърпа, единият изважда хляб, другият изважда сирене. Мъжът с маската поставя кана, в която другите двама едновременно наливат вода. Поставят една чиния, вадят два ножа, разчупват хляба и го поднасят към устата си. Разливат водата в една чаша, от която единия пие, после другия. След това единият пада, после другият го вдига, поднасят отново същата чаша един към друг. Взимат каната заедно, изправени и се обливат с вода, първо единият, после другият. Когато единият пада и повече не става, мъжът с маската я сваля и я слага на лицето на правия, поел в обятията си падналия. Целият спектакъл изглеждаше кратък, но беше свързан и с танц, който трябваше да се влива през цялото време – танц на единството въпреки всичко. Най-вече на отдаването един към друг. За този спектакъл написах програма, която обясняваше всичко това – дори и през пропасти, пак има единение. Накрая, естествено – плачът на Давид беше явен и ясен като символ, с който исках да завърша всеки един пърформанс. От края до началото свирех без да спирам. Но накрая

следваше минута мълчание в памет на усилията, които постигаме за единение и които остават сякаш без сила. Тогава и човекът, вече без маска опакова публиката с воалите.

Петият спектакъл беше посветен на Давид и Авесалом. С големи червени букви за фон на сцената Януш изписа „Авесаломе, Авесаломе!". Този път фигурата с маска беше жена и тя активно участваше в пърформанса. Създадохме три инсталации, които целяха, както сме описали в брошурата, да представят вече не само разделението, но и бездната с най-близките, която се появява когато най-малко очакваме. Предателството от доверените, унищожението на това доверие и все пак вътрешната сила за прошка, дори когато всичко е загубено – вярата в себе си и собственото добро, което никога не секва. За целта обработихме кожи и ги поставихме в един кръг, който построихме като тотем, направихме кукли като индианци, които дават храна, импровизирахме с различни продукти, на други кукли, които бяха заселниците. В следващата инсталация изобразихме кукла като заселник, с пушка, които е притиснал за врата кукла, като индианец и друга кукла, която е стъпкала кожите от вигвама и на тяхно място строи къща. Последната инсталация изобразихме кърмеща майка, като символ на млякото, което ни дава природата и стилизирахме един град отгоре върху гора, като символ на унищожението на същата тази природа, която ни дава храна и ни кърми. В самия пърформанс дадохме воля на суматохата. Жената с маска непрестанно върви и разпилява воали, този път публиката не е опакована с тях, няма ги между публиката, а са между актьорите, които се блъскат между тях и не могат да се открият, докато жената ги разпръсква в пространството. Когато се намерят, като символ на бой, те се прегръщат и започват да се ритат, докато жената не го прекрати с нови воали, които поставя между тях, докато цялата сцена не се изпълни с воали. Тогава жената с маска започва да ги прибира, изважда две маски и ги поставя на лицата на двамата актьори. Поставя ги в ръката на единия и изважда един нож, който подава на другия. Той й го връща, след като го оглежда, тя го поставя при този ,на когото е дала воалите. Ножът е остър и истински. Той започва да нарязва с него воалите на малки парченце. Жената с маска я сваля, той насича и маската на малки парчета. Музиката, която звучи е преработка на Бах от „Добре темперирано пиано". Тогава подава ножа на жената, която го наръгва с него. Той пада. Другият с маска я сваля и я поставя на жената, която е символ на съдбата и върху роклята й е изписано „съдба" на английски и отива при падналия. Настъпва минута мълчание за третия плач на Давид, с което завършва спектакълът.

Получиха се тези пет събития прекрасно, имаха широк отзвук, когато започнахме да подготвяме финалното. Пак щях да свиря, избрах този път да е „Жар птица" от Стравински като символ на възраждането. това искахме да вменим с последния спектакъл от поредицата – преобразяването, възможността за израстване и преодоляване на пречките, за ново единение. Пърформансът и целият спектакъл щеше да се състои в голямо пространство и беше планирано да премине в парти, на което всеки да може да се наслади. Бяха поставени места за напитки, големи тонколони, хора с визуализации, които тематично да изпълват пространството. Най-вече ни се искаше да се получи едно впечатляващо събитие, което да гръмне. И щеше да се получи така. Избрахме да направим пет инсталации. Освен тях бяха внесени всички платна от предните събития, както и предишните инсталации. Петте нови инсталации бяха истинско предизвикателство. Едната представляваше скулптура на Жар-птица, за която ни помогна Матиас. Втората представляваше скулптура на „Пиета", но вместо Христос,

наредихме различни хранителни продукти около един глобус, който положихме в скута на гипсовата отливка, която избрахме да символизира Божията майка. Третата инсталация представляваше един празен дървен стол (този, който вече бяхме използвали), на който отново беше наредена храна, която сама сготвих.Идеята беше накрая публиката да може да си опита, за да остане столът празен, а над него изработихме една фигура, която да изобразява майка. Четвъртата и петата инсталации бяха взаимно свързани – те представляваха два куба и три кръга, като третият можеше да се разпъва, за да стане една права линия. Те щяха да вземат участие в самия пърформанс, за края му. Всяка от инсталациите беше пръсната между публиката и свързана с другата посредством воали. Самият пърформанс представляваше отново двама и фигура на мъж с маска, като жената с маска стоеше встрани и щеше да вземе участие в края. Те танцуваха и се въртяха в кръгове, всеки имаше воали в ръцете си, като воалите заемаха цялата сцена и се получаваха различни форми. Единият мъж, с маска минаваше и ги режеше с нож, докато не останат всички на парчета и двамата танцуващи сякаш не се открият и завтекат един към друг и прегърнат. Прегръдката мъжът с маска разделя с ножа, когато двамата грабват заедно ножа от ръцете му и го забиват в него, той пада, те му взимат маската и я разчупват на парчета. Тогава жената в страни излиза, поставя кръговете върху квадратите, така че да ги покрият, до самата сцена разделя ги един срещу друг, развива третия кръг и ги свързва по между им. Финални ноти и вече няма миг на мълчание, защото жената вдига своята маска и извиква към публиката: „Съборете всички воали“, след което музиката спря и партито започна.

Получи се шеметно цялата работа. С Януш излязохме сред бурни овации, заедно с актьорите, бяха се събрали няколко стотин души. Отстъпихме място на тълпата, която се качи на сцената. Започнаха поредиците от запознанства. Не можех да запомня всички имена, даже по-голямата част, но всичко беше мило и сърдечно. Тогава към мен се приближи една средна на ръст дама в дълга червена рокля, със синя блуза, беше подстригана късо, чертите на лицето й бяха меки. Стиснахме си ръцете. Тя ми обясни, че е следила всички събития, но едва сега е намерила куражът да се представи. Нея запомних. Казваше се Лили Авакумова, студентка от България, в магистратура „История на изкуството“. Разговорихме се още там, въпреки шумотевицата. Говорехме, разбира се, на немски. Тя го знаеше. Тогава започна и серията визуализации по пърформансите от миналите събития. Беше прекрасно изпълнение на една група от Берлин и бегло мернах големия надпис: „Авесаломе, Авесаломе!“ Показах го на Лили. Тя се усмихна. Запознах я и с Януш.

Не бих казала, че беше просто приятелство. Връзката беше много силна и я почувствах още на мига. И както с Януш реших да я изпробвам в дискурса на работата. Лили Авакумова ми предложи на следващия ден, след като си разменихме контактите, в чата, да работим заедно по проект от нейната дисциплина, свързан с историята на изкуството и именно: една съпоставка между ренесанса и модернизма. Целта беше представянето на модернизма като нов вид ренесанс в разбирането. Стори ми се интересно и обещаващо. Беше пролетта назряла, а и вече се случи цялото затваряне заради вируса. Просто имахме късмет, събитията да се случат преди него. Нямаше много къде да се срещнем, избрахме да се разхождаме и да си говорим. Не знам колко километра изминахме така с Лили Авакумова, но вече уморени се прибрахме вкъщи. Направих чай и фреш. Беше още хладно, не беше се запролетило съвсем. Разбрахме се да се срещнем

отново, вече в ателието и да почнем да работим. Тя ми предаде кратък урок по български. Разказах й за българските си корени, за историята на семейството, Лили живо пожела да види дневниците. Щях да й ги покажа след два дена, когато уговорихме среща в ателието. Разделихме се тази пролетна вечер вече с ясни чувства една към друга, с ясното съзнание за силна връзка.

1.

Червено

Облаци се простираха като всеобща забрава. Магазините – затворени, кафенета, барове, всичко потъна в тишина. В тези мигове се отдадох на изучаване, на пресмятане, на себе си. Беше блажено. В петнайсти бецирк, пазарът, от който пазарих, замря. Заглъхна флейтата на небесата. В такова трескаво очакване се готвех за идната среща с Лили Авакумова. Бях подготвила специална изненада за нея, с още една гостенка. А Януш се запознал преди няколко месеца с друг българин и го беше поканил и него. Не знаех много за българите, почти не ги бях срещала докато работех, докато следвах. Не бях работила с тях и исках да ги проверя какъв е народът на моя баща. Съвкупността от хора бележи навсякъде нещо еднотипно, което повлиява на масата. Има винаги изключения, но те се срещат рядко. Не познавах историята на България, освен през дневниците на моите предци, това беше истинско предизвикателство, през което преминах. Не познавах историята на изкуството там, как то се развива, сцената ми беше непонятна. Лили беше започнала да ми я прояснява, в онази дълга разходка, по чата. Не обичах много чатовете, предпочитах живото общение, разляло се по повърхнината на истински събития. Нямах против виртуалното – то беше бъдещето, но и всичко, което ни сполиташе там трябваше да остане в собствените ограничения. Сега чатовете се бяха превърнали в единственото общуване. Не исках това да продължава така, затова и насрочих срещата, за да се срещнем всички 4-5 човека, за да обсъдим общите планове. Нямах страх от този вирус, който се разпръсна над масите и ги погълна, обсебваше ги и всеки се запаси с маски, дизенфектанти, какво ли още не, за да се предпази – не! – такава беше новата мода.Не ми харесваше, чувствах се по-скоро отвратена. Все пак звездите ще продължават да трепкат, слънцето да се сменя в своите залези и изгреви. Всичко трептеше и пърхаше в тази топла пролет на всеобщо единство, на равни копнежи. Разхождах се в гората, избягала от действителността. Нямаше никой, всички се бяха стреснали. Тук се разкриваше цялата плеяда от ясни спомени и надежди, преживяла беше няколко чумни епидемии и пак беше тук, тази гора. Харесваше ми със своя трепет. Наситена с миризми. Така се разхождах и обмислях съвместната работа с Лили, представях си как би се развила, как ще се застои и ще бъде представена дори в тези условия. Даваха ни държавни субсидии, възползвах се от тях, Януш също. Ала това не беше никак достатъчно, исках още да живеем в песенно тайнство, такива бяхме станали ние – просто песен, която да измести сивото в битието. На места беше страшен този вирус, на места взимаше наистина животи, но ние трябваше да продължим да творим, да се разтворим към хората, за да запазим жив духа. И така и щеше да стане, ползвайки тази електроника, виртуалното. По време на разходката ми се роди идеята за виртуално събитие, което да се излъчва на живо от ателието, докато не дойдат по-добри времена на жив контакт и общение.

Ателието обзаведох с малка кухня. Докато правех чай, на вратата се почука. Дойде време за гости, неусетно се търкулнаха тези няколко дена. С вършенето на обичайното, сякаш бързо минава времето. Чудя се често дали е независима инстанция. И не е ли времето всъщност действието? А в какво съм убедена, че то ще съществува? Може би измерването на времето няма да го има, но то ще бъде все така в пространството, ще се огъва и извива заедно с него. А не е ли то всъщност движението? Без движение ще има ли време? Или е осъдено на затишие? Ами ако има паралелни вселени, в които то липсва? Истинно ли е изменението, като движение? Вероятно – да, но дали това е всъщност време? За мен е равностойно не с изменение, а с движение. И ако движението всъщност представлява изменение, тогава времето е една вечна променлива. Дори да не го търся, то ме намира. Ами миговете на безвремие? Щом съществуват, може би няма и време... Задълбавам често в такива философски въпроси. Те определят битието и изкуството ми. Без подобни мозъчни акробатики, бих се чувствала непълна. Все пак времето е релативно в своето естество, не се търси нищо друго, което да го обясни. А то е обвързано с пространството, следователно не е ли движение само по себе си? Но ако мога да си представя нещо, именно безвремие, тогава ще значи, пълно затишие, пълен покой. Ала това възможно ли е, след като винаги в мен всяка клетка трепти и се поти?! Безвремието е по-скоро философско понятие, за да даде нагледно почивката от време. Една рееща се представа, която не спира да обзема всички краища на случващото се. И ако нищо не се случва в действителност? За да се случи нещо, то трябва да има причина, за да донесе някакво следствие. От там насетне мога да се запитам дали времето не е следствие и причина от самото движение на пространството? Представям си го като неспокойно море. Че най-малките частици не познават време, но познават движение. Това ме утешава донякъде и свързва с мисълта, че всичко тече. Дори мисълта, която не е в покой. А смъртта? И тя не е покой, но продължава да е движение, защото всичко прелива едно в друго. Не е ли красиво? Самото сливане, самото утешение, това не е ли всичко, споено в едно и все пак различно в себе си? Право на покой от мисли, всъщност смъртта е край на едно състояние, което ние наричаме човек, но той преминава не в покойник, а във всичко. Покоят му е покой от това да бъде човек, без нищо допълнително. Нищо, което да искам да се случи така, сякаш изобщо не се е случвало – непроменено, неизменно в себе си – такива мисли ме връхлитат постоянно, отпускам се във вихъра на мисълта и така минава времето, защото не се движа в пространството, но отпусната, на терасата, мисълта ме тресе във всяка една клетка и аз вярвам, че те са неизменно свързани в едно естество, което представлява именно мен като човек. Тези моменти за мен са моменти на съзерцание,

Така съзерцавах докато правех чая в тази минута или секунда, когато се потропа и Януш стана, за да отвори. Той беше висок мъж, светлокос, със светли очи, добре сложен. Не ме привличаше това в него, а по-скоро дикцията му, вечно търсещият поглед, неговият плам във всичко, което върши. Работата помежду ни се получи прекрасно и беше още един повод да считам, че ще получат сериозно нещата. Ние вече бяхме любовници, бяхме отдадени един на друг, но вече си мислех, че с него може да се задълбочат нещата и до други нива. Можех да си представя семейство с него. Така си мислех, докато го проследявах с поглед как отваря и на вратата застана Лили Авакумова. Тя беше фина жена, гърдите ѝ надигаха леко, ефирно блузата. Полата ѝ беше впита, лилава, очертаваше стегнато дупето ѝ. Беше слаба, изящна. Понякога ми се иска да спя с жена. Не прикривах, че Лили ме привличаше и бих преспала с нея. Но за

това с времето му. Те първа осъзнавах бисексуалната си природа. Мисля, че всеки е бисексуален по природа. После щях да спя с Лили. Беше страстно, но това се случи едва в България. Останахме сами, не откъсвах поглед от нея, тя се надигна от креслото. Беше изящна. Надупи се към мен, за да вдигне нещо от земята. Тогава ръката сякаш сама се протегна, сякаш сама я хвана за задните части, стисна ги силно, сякаш бяха възглавница. Лили Авакумова не реагира, остана така – беше един безкраен миг. След което се обърна към мен. Сама съблече тънката си блуза в светло синьо, остана по сутиен. Не вярвах, че изневерявам. Целунах корема й, облизвах го с език, тя стоеше все така изправена, лижех я към шията й. Беше вече толкова много изпитала. Горката! Исках да й помагам, да бъда до нея. Дори и в този миг, когато устните ни се срещнаха. Зацелувах я страстно, навсякъде. Леко откопчах сутиена. Той се свлече по тялото й. Останаха само гърдите й, като две праскови, които ме гледаха и вкусих от тях, вкусих зърната, езикът ми трептеше върху тях. И пак се плъзнах по корема надолу, тя пак беше с пола. Събувах я, вече жадно. Впих устни в червените й бикини. Синият сутиен беше на земята. Прекарах пръстчета, за да събуя бикините. Откри се красивата, Венерина гледка. Лили Авакумова беше на възраст колкото мен. Изпивах я цялата в този момент и не исках да свършва. Зацелувахме се отново. Тя започна да ме съблича, усещах езика й по тялото си. Погалих правата й кестенява коса и се взрях в дълбоките й, кадифени очи. Бяхме тяло до тяло върху дивана. Търкахме се, докато се целувахме страстно. Тя разкопчаваше ризата ми, кремава, отдавахме се една на друга. А пръстчетата ми пълзяха натам, където бяха вече събутите й бикини. Не спирахме да се целуваме. Страшни тръпки ме побиваха, докато тя събуваше панталонът ми и устните й се залепиха за моите бикини. Беше блаженство, върховно, защото, Лили Авакумова, пробвах те в работата ,и ти беше страхотна и заслужаваше по-добро от това, което те сполетя! Януш дълго се извиняваше, мислеше се за виновен, защото той ви запозна, но не беше. Нямаше виновни. А този миг беше блажен, едно софийско утро, когато Лили Авакумова дойде при мен, за да си говорим, за да се почувства защитена от посегателство, малко след като се случи.

Но да се върна на този късен следобед. Лили пристъпи в ателието. Влизаше се направо от улицата, нямаше коридори. Бях го пренаела от един полуевреин, който ми разказа цялата си история. Майка му била богата еврейка в Хамбург, колекционерка на картини. Преди да почине тя му казала какво иска, той й отговорил: техника. Помещението е било неговото ателие, в което е произвеждал различни неща. Още имаше едно менгеме и маса, които не си беше прибрал. Най се гордееше със своя монтажистки кран за снимки. Така си и изкарваше хляба – ходеше като оператор със собствения си кран да снима. Покани ме даже да гостувам на къщата му. Тя беше в селце, на границата с Унгария. Не крия, че веднага разбрах намерението му – беше висок, мускулест, почти ариец, рус, със светли, по-скоро сиви очи. Отидохме с Януш един ден, заварихме го гол до кръста, валеше дъжд, пара се вдигаше от цялото му тяло, загрято от косенето на градината. След това не го виждахме повече, чувахме се само за наема. Интересно е как различните общества си комуникират едно с друго, споят се в собствени връзки. Всъщност къщата в селото му е била вдигната от българи, затова се съгласил на мен да ми преотстъпи помещението, освен че ме искаше сексуално.

Лили Авакумова, ах, това момиче – поднесох й чай. В този момент се почука, вътре влезе една тъмнокоса и тъмноока жена.

- Лили, това е Ясмина, Ясмина, Лили! Поканих я, защото искам да чуеш историята й и заедно да обсъдим как тя да напасне в новия ни проект.

Ясмина Семра, така се казваше младата жена. Сипах и на нея чай, когато се почука отново. Този път стана Януш да отвори. Вътре влезе един възбял млад мъж, среден на ръст, губеше се пред Януш, с дълга черна коса и черни очи. Той поздрави, представи се: „Илия Денев“. каза. Януш ме беше предупредил, че се е запознал с един писател, който иска да работи също по темата. Не очаквах, че също е българин. Запознахме се всички в него и тогава видях искрата между него и Лили. Мила, Лили, дано не ти се беше случвала! Януш дълго се обвинява след това, но какво можеше да направи, можеше ли да предвиди?! Това всъщност не беше никакъв писател, а един изверг. Абсолютен изверг! Така щяхме да разберем. Още беше обаче рано, той седна в свободното кресло, кръстоса крака, постави шапката настрана. Беше облечен в тъмно сако, с тъмни обувки с остър край и тъмен панталон. Изглеждаше елегантен и със своята елегантност пленяваше хората да му вярват. Всъщност както щяхме да се убедим, това беше човек без капка срам, без капка талант, казано е вече в поговорки, че по „акъла се изпраща“. Още не знаехме истинската му същност и се надявах никога да не я видя, както Лили я видя.

Преотстъпих думата на Хайра, забелязах, че Илия Денев и нея спогледжда, но нищо не казах.

Екзотика, пълна екзотика. А тази Лили?! И нея искам, ще ми се даде, знам, знам как да накарам жена да лази в краката ми! Подобни мисли сякаш бяха на път да се чуят, но тогава още не го разбирах какъв беше всъщност. Доверих му се. Всички му се доверихме.

Всъщност той поиска съвместна работа. Януш се съгласи. Илия Денев имал някакви стихове и други неща в проза. Януш беше наистина добър художник, още тогава си пролича, че няма да имат художествената стойност, за която претендират. Не й ли казах, още тогава? Казах й! Послуша ли ме тя? Не!Поредният жалък драскач. Беше ми тъжно, че накрая поиска моето съдействие, за какво? Какво трябваше да правя аз с това? Искаше да го представя! Добре, съгласих се, но с какво да работим? Добре, важни теми от настоящето, харесва ми така, мисля го не иначе. Искам да се потопя в идеята, но когато тя е крадена, когато тя е плоска?! Два месеца работиха с Януш без да ми кажат нещо. Нищо насреща. Включили ми в някакъв конкурс, в който участвали?! Конкурс?! Не точно – международно събитие, така беше обявено. Реално само използваха името ми за плаката. Обадиха ли се да кажат как ще участвам? Не. Участвах ли наистина? Не. Как ми поиска съдружието? Пак ме намеси в някакъв проект, за да спечели той държавна субсидия. Седнахме, започнахме да работим над него. Разделих пространството, бъдещото, на части, съответно неговите идеи, които ще упомена, на четири. Тя трябваше да се сблъскват, като публиката непрестанно се мести от едната част в другата. По равно, за да донесе повече впечатление. Пространството трябваше да се разделя посредством завеси, изобразяващи четирите части, а серия от платна и инсталации да изобразят собствените му идеи, за които ще стане дума. Друго? Имаше ли? Повика ли ме той когато спечели проекта, за да го осъществим?! Не!

Миришеше ми много сериозно на един измамник, той беше препълнен в тщестлавие, че е най-добрия, че без него нищо не може да стане. Всъщност Януш му направи нещата, той беше инициатора как да се подобрят собствените му писания, да се достигне до нещо дълбоко, през плоските му идеи. Какво раждаше освен глупости?! Въртеше някакво творческо пространство в София. Е, и? Поканили ме на събитието си, въпреки, че бях записана като участник?! Разбира се, не – и цялата му клика от нему подобни беше там, преструваше се, че върши нещо, докато оплюваше всичко около себе си. Бързо ги разбрах. А Лили, Лили Авакумова, защо не го схвана още в началото, нима беше сляпа?! Нима не можеше да се отпусне, да срещне истината в очите. Истината бе, че Илия Денев беше изкусен манипулатор, толкова изкусен, че не може да не му се поддадеш. Така той успя впоследствие да омае Лили. Моята, бедната Лили, толкова страдания за едното нищо. А отвъд писанията, отвъд плоските фрази – там нямаше нищо, не можеше и да има, защото липсваше дълбочина, а всичко оставаше на повърхността.
В тетралогията от безумни писания участваше активно разказа от онази вечер на Ясмина, всъщност всички разкази, сякаш бяха добити от телевизия, репортажи и прочие, без каквото и да било докосване до тях. Януш сътрвори общо шест рисунки по безумството в разказите. Първата изобразяваше голяма телена ограда, пред която са се скупчили хора. Бодлива тел има по края й. Друго? Такъв беше разказа – скупчени хора пред ограда. Опитват се да я прехвърлят. Някои се раздират, потичат малки капки кръв. Потокът от хора сякаш я залива, сякаш всеки момент ще събори оградата. Борят се помежду си, кой ще стигне пръв да я прескочи. Няма никой, остават в сянка. Втората картина изобразяваше три жени, на които поставят забрадки, обиколени са от мъже. Те са голи, с прикрити лица. Надървените им членове са край жените. Това символизира секс булките, които Ислямска държава е откраднала и принизяването им до прости обекти на похотта на бойците. Жените са облечени, но номерирани. Всеки номер отива при даден мъж, такъв е закона при ислямистите. Не може да не му се подчиняват. Следва бой, всяка жена има сълза на окото, която е червена – представлява кръвта, която й се разлива след всеки побой, всяко унижение, разсечено в същината си на части. Третата и четвъртата картина бяха свързани, представяха лагер, около първата картина – контраста между лагер и препълнена трапеза, около втората картина, контрасът, магазин за дрехи и абсолютната голота. Едно пространство, в което няма храна за всички, а е изрисувано майка как яде от крака на детето си. Беше наистина брутална картина, но такава, каквато наистина може би има. Във втората картина, майка, за да покрие голотата си, беше изрисувана как носи кожата, съдрана от детето си. Това бяха кошмарни изображения, но такива, каквито можеха да се впишат в реалността на случващото се в поредния лагер, изпълнен с толкова болка. Петата картина представяше дворците на Асад, препълнени, изпълнени с изящество, странящи от истината, а тя беше паралелно на същото платно – разрушенията на Хомс и руините на Палмира. Два свята, които живееха в напълна противоположност един на друг, без да се изсмиват, невъзможни светове, които не само преливат, но и са част от истината, която изпълва всичко случващо се през тези години на жестока война в Сирия. Между двете картини Януш изрисува един скелет, който сякаш ги държи и двете, връзката между двете – не просто смъртта, която се

причинява, но и причина от всичкото това безумие – именно, смърт. Последната картина беше една разрушена болница от бомбардировки. Едно дете беше захвърлило, мъртво, любимата си играчка. Кръв на струйка се стичаше от устата му. В болницата бяха предимно жертви на обгазяване, които бяха слепи, атака с химическо оръжие, те не виждаха, проправяха си път сред руините, мъчеха се да се измъкнат, но напразно. Отново смъртта, с коса, в десния ъгъл на картината дебнеше над тях. Имаше ранени лекари, които се опитваха с последни сили да помогнат на своите пациенти. Но картината с детето, беше особена силна, в другия ъгъл на картината имаше момиче, което държеше своята кукла, също мъртво. Всичко това Януш беше изрисувал с брутален реализъм, лицата, дори смъртта изглеждаше като на снимка. Така рисуваше той и изобразяваше реалистично случващото се.
Всъщност избраните теми бяха силни, но изпълнението им беше изключително слабо. Илия Денев постъпи с Януш както с мен. Обеща му да плати, не плати, дори не го упомена в изложбата с принтове със собствените му картини. Това се случи в последствие, но остави силен отзвук върху бъдещите взаимоотношения и голямата готовност, с която Януш се включи когато заработихме срещу чудовището Денев.
Рисуваше отново четири картини, които бяха посветени на поеми за Северна Корея. Едва ли беше стигал някога до някого, бил в тази страна, едва ли щеше и да се замисли, а и си личеше, че поемите бяха само от репортажи. Даваме ги за пример.
Светът като в Северна Корея,
поредният диктатор, изместената ос,
поместена в надеждите на купчина промяна,
накрая пак се издига облак, атомното оръжие,
се обръща, за да каже, че потъпканата кукла остава в прахта.

Въоръжението е славно, луната грее,
но без път остават празните надежди,
че някой ще се смее – и всичко е еднакво,
гърми с тръстика свода, събирайте ориз,
защото няма никакво значение, че някой ще живее или мре.

Пак пушка в ръка, осъмнали,уплашени деца,
дъгата я няма – превърнал се е в прах на нечия
мания да има слава, да бди завинаги,
и в празният му гроб, превърнал се в гробница
да го следят, да му предават цветя, хвалебствия,
а наоколо е глад и шум и някаква продажба на
някакви идеи, които мятат се в пагони по пазара,
не дават никакви надежди, никакви разгърнати пагони –
това са те, не други, ще останат, няма никой, празна светлина –
купчина и още, перлена игра.

Пишеше „модерно“. После разбрах, че така пишат всички в България – без смисъл, редуващи се метафори и разни други неща, които трябваше да

изглеждат дълбоки, но всъщност не бяха. Така обичаха да пишат тези хора и винаги по някакви наболяли теми, по нещо, което беше релевантно в световен план. Сякаш липсваха медии, изкуството се превръщаше в нищо повече от поредната хроника. Януш сътвори четири платна по безсмислените стихове. Първото представляваше една дълга маса, обвита в червена покривка. Поигра си – вместо ножове и вилици, нарисува сърпове и чукове. Масата беше празна, в единият й край, на председателското място, беше издигнал като на пиадестал човек, който беше с маска, боядисана в червено. Маската се смееше. Всъщност платната бяха свързани. Другото представляваше хора, облечени като египетски роби, които поднасяха ориз на колички към празната трапеза. Те имаха смисъл, ако се наредяха едно до друго. Третото платно представяше ракети, които отиваха също към трапезата, боядисани в червено, Януш не харесваше никак комунизма, същото си личеше и в работата с ракетите, които бяха направлявани от шепа военни с генералски пагони, които бяха облечени в униформи на пажове, насочени към фигурата на пиадестела, и всички имаха маски, които се смееха. На последната картина бяха изрисувани обикновени граждани, обикновен град, който изцяло работи за вожда на пиадестела. Телата на хората, бяха без глави, вместо тях, всеки носеше сърп и чук. И всички носиха в ръцете си мумии, повити като бебета. За последното Януш доста се постара, но оставаха още две теми.
Поредната беше отравянията, зад които стои Русия, състоянието на руската диктатура и потъпкването на опозицията. За да я илюстрова, Януш създаде четири картини. Първата се състоеше от мъж, който стои, докато се храни на маса, но в чинията му имаше радиоактивен камък, който блестеше. Това символизираше отравянията, докато през прозореца, той нарисува фигура на маймуна, с главата на Путин, която се смее, седнала върху клона. Следващата беше карикатура на „Дума“-та, където всички бяха надигнали табели с надпис „За“, а на мястото на опозицията беше изрисувана една празна кофа, пълна с урина, в която всички се изхождат. Третата картина беше отново изрисувана с „опозиция“, като надпис написан върху същата кофа, държана от момиче, което беше хванато от двете страни от полиция. Те я дърпаха към четвъртата картина, която представляваше затвор, в който бяха натъпкани всички свободно мислещи хора в Русия, с голям надпис „Свобода“, както и правосъдието, със затворени очи, надупено, в брутална секс гледка, над която се изреждаха полицаи, строени на опашка. Всички картини бяха прикрепени към една голяма мечка.
А това бяха и стиховете, част поне, които бяха поместени към нарисуваното:
Голямата мечка, която души един подир друг, играе си,
без да продава празна закачка, в милувка, стопена до костите си,
до последната капка кръв, която танцува, изрусена в надежда
за скритите помисли на една празна свобода, празно мечтание,
и всичко прикрива се стройно в нощта, докато поредната перла
на нечие проклятие се съвкупява с тази справедливост,
която мечтаят през решетка да видят.
Тълпи и тълпи отново виждат, поглеждат към края,
който е всъщност начало и цялата продуктивна земя
е впрегната, за да работи, без да скита, без да иска
за чужд интерес, който я води, родила в полята на безкрайния полъх,

зима е, студ е, така са те победили многото армии, които
все идват, не спират, а себе си – поредната диктатура, как ще сломят,
как ще викат с ръце, отпуснати, към свободата, която никога не е дошла,
и няма да дойде, но всичко се спуска с празна надежда и вопъл, страдание
към гнусен затвор, от който излиза единствената опозиция,
но тя лежи там, изнасилена в гнусната яма и й се изреждат полицаи
и съдии, прокурори дори, и всички стремглаво насилват я, не спират,
развратничат с нея, разкъсват дрехите й, оставят я гола – а тя, свободата желае,
а тя – иска да бъде единствена, свята, организаторка на това съзаклятие,
което ще ражда поредния поход към нещо добро, към нещо тъй волно,
за да може да твори, без да се надява, без да спира, без да иска,
но все така топло да не спира да ражда – о, майко, роди! Не спирай,
майко, бди над тази празна земя, над тази пустиня, за да не се
случва повече над твоята кърма да посягат тези злостни
създания на някаква приказна диктатура, които искат да замазват
лицето ти с празни обещания и да безчинстват с твоята рожба в скута.
Майко, говори, не спирай, виж децата си – грижи се за тях, издигни
в ръката си кръст и икона и призови целия свят да върви напред
към святата цял, която е свобода!

На последното бих искала да обърна особено внимание. Темата беше насилието над жени в Индия. Януш нарисува една голяма кукла, която беше голя, насинена, а от вагината й капеше сперма. Пред нея бяха застанали, на опашка мъже, около й имаше мъже с оръжие. Платното беше голямо, но исках да се спра главно на поемите или стихове, които бяха написани към това и какво всъщност автора им впоследствие извърши и щеше да извърши, което говореше не просто за неговото лицемерие, но и за долната му природа на престъпник, както щеше да се види.

Индия, тази свещена крава, която лежи все така изнасилена,
от която сучат толкова много уста, но е всъщност насилена,
унищожена, опетнена – как може?! С какви лица ще се гледат тези майки,
които все така раждат и се молят да не е женско, което ще бъде предадено
на скръбта да бъде обезчестено от десетки мъже в някоя пряка някоя вечер
и така ще намери смъртта си, за която се канеше дълги години, да бъде
всъщност свободна и дейна майка, отдадена на съпруга си. Но тук все още
прозира това омерзение срещу жената, което не може да ходи, не може да ражда
друго освен простата злоба – вън! – не, повече! не така! Боли! Да те боли, нека
цялата група ти се изрежда и не спира, докато не умреш, посрещната
от двадесет члена, злобно настървени срещу теб в нощта,
и никой не се грижи, защото си просто жена, поредната курва, която умира
в страшните мъки на изнасилване! Да беше раждала само момчета, че друго от
тебе не искат, освен да правиш свирки, да се ебеш, защото си долната курва,
която умира, разкъсана на паважа, а хора минават и никой нищо не казва,
не виждаш ли острието, насочено към врата ти? Това не е ли всичко, което
мечтаеш?! Че била си студентка, че учиш медицина? На никой не му пука в това
гето, ти ще лежиш, а цялата група в теб ще се изрежда и не ще доживееш,

защото си родена да си жена, да бъдеш употребена от всички ни и дори да издъхнеш, ние пак ще те ползваме, докато и последният от нас не се облекчи – крещи и викай, става все по-голяма тази група, тя изнасилва всички жени, не ни интересува от къде идвате, кои сте, какво искате – ние искаме вас всички да изнасилим, защото такава е тази воля, на боговете, вие да сте изнасилени, а ние да насилваме и нямате никаква дума, да знаете, нямате никакви чувства, вашите дупки трябва да се употребят, да се използват до край, до като не умрете, натъпкани от нашите членове, обезчестени, и ние сме невинни от вашата кръв, защото така е настроена природата, такава е волята на боговете да бъдете жертви, а ние да сме ловците, които вас дебнат, причакват и когато сте най-слаби се спускат към вас, за да ви вземат това, което имате – вагината, живота, честта – вие ги нямате, вие сте просто парцали, които трябва да се използват, докато не умрат в страшните мъки, това е вашето наказание, че сте жени!

Може би още тогава трябваше да прозра какво чудовище всъщност се крие зад тези писания, но все още смятах, че са само метафора. Тази вечер оставихме изцяло Ясмина да говори, за да опише своите лични преживявания като бежанка, отправила се от далечна Сирия с цел да търси своя живот, лишен от война. Всички слушахме много внимателно нейният разказ, защото накрая трябваше да го свържа с вече отправения към мен проект от Лили Авакумова. Ясмина Самра говори отчетливо и нашироко за целия й път от Сирия до Виена.

- В началото всичко тръгна някак неусетно. Бяха протести. Чувахме какво се случва в другите арабски държави. Навсякъде беше едно и също. Очаквахме и в Сирия да се случи нещо. Какво беше това, ние още не знаехме. Всичко беше мирно, докато не се появиха хора с оръжие. Аз живеех тогава в едно малко градче, в северната част на страната. Какви бяха тези хора, ние не знаехме. Имаха джипове и призоваваха всички мъже да се присъединят. Старите клатеха глава, младите сякаш отговаряха на призивите. Беше малък, земеделски район. Хората бяха миролюбиви. Всеки имаше земя, която обработва. Не знам защо младите решиха, че трябва също да се бият. Тогава стана по-страшно. Минаваха с тези джипове и караха насила хората да взимат оръжие. Влизаха в домовете им. Стреляха във въздуха. Не исках това повече да продължава. Бях толкова млада. Взеха насила баща ми и двама от братята ми. Кои бяха тези хора, не знаехме. От къде взимаха пари за всичко това, също не знаехме. Беше станал един неописуем ад за много кратко време. После разбрахме, че въпреки протестите, въпреки опозицията, тези не бяха от тях. Бяха нова някаква организация, която се казваше „Ислямска държава“. Започнаха да изчезват жени, след като селото се обезлюди от мъже. Един ден, не помня кога точно беше, но след всички тези събития, те започнаха да влизат от къща в къща. Изваждаха покъщнината, всичко което намерят. Застреляха няколко старци, които се възпротивиха. Труповете им оставиха да лежат така на площада, непогребани. Защо правеха това? Никой нищо не знаеше. Тогава се чу, че събират всички жени и девойки и ги карат в кервани някъде на запад. Аз бяха много млада, майка ми ми каза, че трябва да бягаме. Реших, че не мога да не й се подчиня и побягнах. Накъде? И аз не знаех. Чуваше се за бежански лагери

някъде на север по границата с Турция, може би там щяхме да бягаме. Беше вечер, когато тръгнахме да бягаме. Майка ми ми даде пари. Всичко беше организирано. Един стар камион чакаше хората да се качат в него. Имаше деца, бебета, други жени, старци, беше пълен. Вътре не се дишаше. Протегнах ръка към майка ми, която каза, че ще се качи на следващия. Гледах я, докато камионът се отдалечаваше, но повече не я видях. Тя беше платила на шофьора, както всички, да ни закара до лагера. Телата ни бяха плътно притиснати едно в друго. Трудно се дишаше. Заспивах на пресекулки. Не знам колко пътувахме, може би ден. Но успяхме да се спасим от посегателствата на ислямската милиция. Когато ни закараха в лагера.

- Тук започна новото мъчение. Лагерът представляваше един сбор от палатки до където стига погледа. Беше трудно да си намеря къде да се настаня. Най-накрая намерих подслон при една възрастна жена, Фатма. Заедно си помагахме. Беше трудно да си набавяме храна. Тя ми разказа историята си. Били навремето заможни, имали магазин и пекарна в градче, недалеч от моето. Живели кротко и в блаженство. Когато се появили първо от опозицията, после и Ислямската държава. Мъжът й бил кротък, отдаден мюсюлманин, но не бил съгласен с войната. Предпочитал мира. Тогава една вечер от полицията на ислямистите започнали да тършуват из селото, както в нашето, той се възпротивил, ударили го с приклада в главата и повече не станал. Фатма тръгна да бяга с децата си, но ги застигнали и ги върнали. Били синът й с камшици, а той бил само на 15. Другите й дъщери, две имала тя, на 12 и 16, съблекли голи и ги изнасили групово пред очите й, след което ги застреляли. През цялото време тя ревяла, стенела, плачела, вързана настрани. А това ислямистите направили като назидание на цялото градче, да гледа. След това запалили фурната и магазина им, заедно с дома им. От тогава Фатма не била вече на себе си. Твърде много й е дошло да гледа всичко това, да стане свидетел на унищожението на семейството й и на съсипването на нещо, което градили цял живот. Тя често изпадаше в плач. Как беше достигнала до тук? Сама не знаеше. Говореше несвързано. Трябваше във всичко да й помагам. Готвих й и я хранех. Храната беше оскъдна, нямаше много неща, освен малко брашно, с което забърквах питки и се хранехме така. Понякога имаше леща и картофи. Майка ми ми беше пъхнала малко пари, ходех до другия край на лагера, където раздаваха помощи. Ходенето ми беше понякога пет часа. Все между палатки, все между отчаяни лица от една зверска война. Толкова много насилие. Не знаех какво се е случило с майка, с братята ми, с татко. Нямаше и да разбера. Молех се да се живи и здрави. Това беше единствената ми упора. Нямах никакви дрехи освен тези, с които бях. Имаше течаща вода на четири часа път пеша. Ходих всеки ден там да наливам. Бях слаба, не можех да я нося. Тогава веднъж ми помогна един млад мъж. Носеше млака шапчица. Понесе с мен водата и тръгнахме обратно към лагера където Фатма, понякога просто седеше и се клатеше, забила поглед в някаква точка в пространството. Не си давах сметка колко много тази война психически беше увредила хората, беше ги озверила. Когато стигнахме до палатката, младият мъж остави водата, подаде ми ръка и каза с твърд глас „Халим“. От тогава насетне

почнахме да се срещаме често с него. Аз бях вече на 18, той се оказа, че е на 23. Започнахме заедно да кроим планове как ще се измъкнем, как ще имаме по-хубав живот. Той ми каза, че имал пари, за да избягаме и само трябва да го следвам. Не знам какво се беше случило с мен, дали не се влюбих. Много го харесах. Представях си го за мъж. Всички ние бяхме правоверни мюсюлмани. Ходихме заедно на петъчната молитва. Имаше си ходжа в лагера. Всеки ден срещах Халим на път за водата. Подкрепяше ни това, че бяхме заедно из между толкова много хора. Дори и да бяха много, пак се усещаше самота. Мъчно ми беше за Фатма, така да я гледам, така беззащитна, обезумяла. Халим ми предложи да се оженим. Аз се съгласих. Беше всичко уредено. Но точно вечерта преди сватбата се случи нещо, което няма да забравя. Бяхме си легнали, когато в палатката влетяха някакъв непознат мъж, който държеше в ръката нож и влачеше по земята някакво момиче, така ми се стори в тъмното, че беше млада. Не се помръднах. Просто гледах в мрака. Той насочи острието към шията ѝ, косите ѝ бяха разрошени. Забрадката ѝ падна. Тя плачеше и хлипаше. Нямаше какво да направим. Пред очите ми той я изнасили. Не спираше да се гаври с нея. Исках да повикам помощ, но нямаше кой да помогне. Защо в моята палатка? Плачеше ли, плачеше тя. А той сякаш още повече се настървяваше. Не смеех да мръдна, да не ме забележи. Не знам колко време продължи, може би час, може би повече. Удряше я, биеше ѝ шамари. Тя не викаше, беше натъпкал някакъв плат в устата ѝ. Когато свърши, той я захвърли като непотребна вещ и излезе от палатката. Тогава се показах, отидох до нея. Дрехите ѝ стояха на парцали по тялото. Тя само хлипаше, без да се мърда. Поставих главата ѝ в скута ми и почнах да я милвам по косата. Беше хубава. Беше млада. Такива неща се случваха постоянно в лагера, но се питах защо… Можеше и на мен да се случи, на всяка една жена, никоя не беше защитена. Оставих я да спи в палатката. От помощите вече имах повече дрехи, дадох ѝ от моите, полях ѝ вода да се измие, дадох ѝ питка да се нахрани. Съчувствах ѝ искрено. На следния ден срещнах Халим. Той беше в хубава бяла дреха. И аз облякох бяла дреха, единствената, която имах, пак от помощите. Отидохме при ходжата и ни венча. Редно беше да си намерим собствена палатка. Успяхме. Но не оставих Фатма. Всеки ден ходих при нея и ѝ носех храна, перях я, давах ѝ вода. Горката, нищо не казваше, сякаш изобщо не разбираше, че аз съм там, че искам да ѝ помогна, или нещо подобно. Не искаше сякаш да види, но все така стоеше, с поглед ,забит в пространството. Не казах на никой за изнасилването онази вече. Отварях си очите на четири. Не беше безопасно в лагера. Молех се Аллах да пази Халим. Случваха се и убийства. През деня той беше ангажиран с осигуряване на транспорта вече за двама ни, аз вършех домакинската работа. Ходихме заедно за вода. Всъщност, за да се задвижи нещо по въпроса изминаха 2, може би три месеца. Ние все чакахме и се надявахме да успеем да се измъкнем от това проклето място. Истинските трудности тепърва предстояха.

- Останахме повече, от колкото очаквахме. Оказа се, че съм бременна вече. Подкупа свърши работа, с Халим успяхме да ни качат на камион, както този, с когото бях избягала от родния град. Бяхме плътно натъпкани, не можеше да се

диша. Притеснявах се да не се задуши плода, но това беше само началото. Преминахме турската граница.Камионът и там ни остави, до границата. Предстоеше ни да вървим. Вървяхме много километри, спяхме, където намерим. Бяхме една група от двайсетина човека. Трябваше да издържаме много без храна и вода. Халим ми даваше каквото намери. Насищахме се и с диви животни, които ловихме. Правехме огън, печахме ги. Тук за пръв път видях Халим с цигара, от къде я беше намерил, не знам. Но пушеше, смълчан, загледан в хоризонта, докато изпращахме поредния залез. Понякога ми причерняваше, срутвах се на земята, не можех да продължа. Халим се завтичаше към мен,жертваше малкото останала вода, за да ме съживи. Не ме оставаше, дори и да изоставахме от групата. Сякаш имаше по-голям шанс да оцелеем, ако бяхме всички, заедно. Това не можех да кажа. Но сред едно поредно прилошаване, не можех да стана в течение на няколко часа. Притеснявах се да не загубя плода. Тогава мина някакъв тир, който спря, Халим го спря. Смили се над нас и ни закара чак до морето. Колко ли бяхме вървели? Може би месец. Струваше ни се цяла вечност. На брега намерихме множина бежанци, прехвърляха се на лодка към отсрещните острови. Там вече беше желаното – ЕС, там мислехме, ще се погрижат за нас и ще намерим сигурно и ясно бъдеще. Не беше точно така, както щяхме всички ние да разберем. Но тогава нямахме много избор. Искахме всички да стигнем Германия. Така се натоварихме на лодката, която не спря да се пълни, докато беше почти потънала. Хора лежаха по дъното. Някои се задушаваха, други ги мачкаха с крака. Пред очите ми една млада жена беше смазана. Нямаше какво да направя, бях притисната отвсякъде от тела. Само видях последните ѝ мигове дихание, как протичат като хрипове и изведнъж извърна глава. Халим беше някъде в началото на лодката, притеснявах се да не го изгубя. Тогава някакъв катер, вероятно гранична полиция ни спря. Но лодката беше вече минала на тяхна територия. Вързаха лодката за катера и ни идърпаха до земя. Някакъв остров. Прегърнах силно Халим вече на сушата. Така попаднахме в нов лагер. Гръцки лагер. Германия беше още твърде далечна. Беше различно, спяхме по десетина души в дъсчени бараки, нямаше палатки. Даваха ни малко храна, носеха ни вода. Ала не можехме и тук да останем. Сушата беше далечна, нямаше на кой да се доверим, когато Халим подкупи един пазач на лагера. Той щеше да ни пусне, да продължим и на ферибот да стигнем до сушата. Изглеждаше всичко нагласено. Когато избухна пожар. Една по една дъсчените бараки бяха поглъщани от пламъците. Чуваха се викове, всички гасяхме взаимно огнената буря. Чу се, че пожарът бил предизвикан от местни, които не били съгласни с лагера. И така да беше, ужасът ни вцепеняваше. Нашите домове, временни за някои, постоянни за други изчезваха пред очите ни. Нямаше какво да направим. На другия ден установихме, че трябва да чакаме, мерките за сигурност се били затегнали. Чакахме още няколко месеца, бях вече напреднала с бременността. Тогава ни отвориха портите една вечер, нощувахме в някакви храсти, докато чакаме сутринта ферибота да ни поеме. От тук насетне попаднахме в организиран канал на хора, който минаваше през България, Румъния и стигаше до Австрия и Германия. Приготвихме си фалшиви

документи, пазихме и истинските си паспорти. Колко ли струва един живот? Колко пари трябва да вземат на глава, за да ни прекарат до светлото бъдеще? Ужасът предстоеше. Бяхме натъпкани в един тайник на тир, аз, Халим и още едно момче. Почти нямаше въздух, нямаше светлина. Не знаехме ден ли е или нощ. Когато дойдоха контракциите, Халим започна да вика и блъска по стените на тайника, Тирът спря. От Гърция тръгнахме само с шофьора, но сега бяха вече двама, които отвориха вратичката на тайника. Единият ни погледна. Имаше оръжие в ръката. Започна да ни обижда всички, изкара ни един по един. Халим викаше на арабски, че раждам, което беше действителност. Тогава ме удариха силно в корема с някаква палка. Оказа се, че този, до шофьора, бил български граничен полицай. Ние не го разбирахме, но знаехме, че ни обижда на български. Отведе Халим настрана, след като той се бе възпротивил при гледката на мен, съборена на земята, която ритат и бият без пощада в корема. Чу се един изстрел. Бяхме спрели край някакви храсталаци. Чу се и втори изстрел. Бяха отвели настрана и момчето. Опасявах се от най-лошото, но не можех да мисля от болки. Върна се този, полицаят, разбрах, че е такъв по униформата му, размени си някакви приказки с шофьора. Аз стоях все така безпомощна на земята. Тогава се обърна към мен този, полицаят. Държеше палка в ръка. Не го разбрах, но пак ме би, и направи знак да мълча. След което ме вкараха обратно в тайника където припаднах от болките. Струваше ми се непосилно. Там родих и мъртвото си дете, без медицинска грижа. Държах го дълго в ръце и просто плачех. За какво ли? За Халим, който лежеше някъде захвърлен в храстите, за участта ми, за какво ли не… Исках нещо стабилно, нещо постоянно, а какво се случи. Даже не обвинявах насилника-полицай. Не можех никого да обвинявам. Плачех през целия път, тихо, кротко, смирено, може би даже смазано. Не можех да се отърся от цялата мъка, която се беше струпала в мен. Тежеше като камък, толкова силно, толкова жално. Държах мъртвото в скута си – този плод, на любовта между мен и Халим. Той трябваше да израсне силен и здрав, дори не видях пола му. Когато тирът спря, не знаех ден ли е или нощ. Излязох. Бяхме още в България. Толкова дълго беше карал. А бяхме още в България. Полицаят дойде и с мимики ми обясни, че трябват още пари. Взе от мен мъртвороденото и го захвърли в храстите. Нямаше погребение, нямаше нищо човешко в това. Прекалено тежко бе. Извадих още пари, дадох ги, Халим ми беше оставил всичко аз да го пазя. Останаха ми малко средства, с които да почна нов живот. Но защо да живея?Все пак реших, че трябва да осъществя мечтата на Халим. Влязох обратно в тайника. Тирът потегли и без да спира ме поведе нанякъде. Тогава не знаех, че всъщност правят обиколки на едно и също място, за да ни вземат повече пари. Когато се отвори вратата на тайника, ме облизаха слънчеви лъчи. Излязох. Беше различно – чисто и подредено. Разбрах, че се намирам вече в Австрия.

- От начало скитах по улиците. Чудех се защо не умрях с детето ми. Успях да видя, беше момиченце. Задържаха ме от полицията, след това се озовах в църквата, която имаше място за настаняване. Дойде при мен преводач. Тогава излях цялата си мъка пред него, всичко, което ме задушаваше. Още не знаех

немски. Прегледа ме лекар, назначиха ми система и ме откараха в болница. Вътрешни кръвоизливи от побоя в България. Намразих това име. Този полицай, или граничар, не знаех какъв беше. Започнах да мразя силно. Останах близо две седмици в болница. Дойдоха и репортери, чрез нов преводач им разказах всичко, което ми се беше случило по пътя. Разследване, скандал, не исках нищо да знам, не исках – какво ме интересува статията, която ще напишете за мен, за моята история. Всъщност се прояви сериозно обществено мнение по въпроса и смъртта на моя мъж и детето ми. Отговарях на всичко ясно и точно, сякаш не изпитвах вече тази омраза или нещо, което да ме разтърси. От църквата ме поеха изцяло след болницата, даваха ми храна, дрехи, записах се на курсове по немски език. Тогава разбрах за „Проза“ проекта. Аз нямах никакво гимназиално образование. Разбрах, че мога да бъда подготвена. И така срещнах теб, Екатерина. Сега вече знам немски, вече съм завършила и гимназията, каня се да следвам, благодарение на теб, ти беше доброволка, която ни обучава, всичко беше красиво и добре сложено в една безотказана система. Благодаря ти, че ми помогна и по математика и по всичко, което всъщност беше нужно, за да вляза в гимназия.

- Да, спомням си – ти ми беше най-талантливата ученичка.
- Благодаря ти! Беше прекрасна. Още тогава разбра историята ми и не ме отхвърли, но ме прие като равна.
- Съжалявам, че отново трябва да минеш през всичко това, но е за добро, за нещо, което имам присърце!
- Не се притеснявай. Вече не плача, преодолях всичко това, което ми се случи, за да не се разбивам напразно, за да не се разкъсвам повече. Болката е голяма – не знам какво се е случило и до днес с моите роднини, с моите родители. Това беше една отвратителна война, с всичките й последствия. Сега вече съм даже студентска, следвам медицина, за да помагам така, както на мен ми бяха помогнали. Но не мога да прежаля Халим, понякога тихо го оплаквам, или нашето мъртво дете. И него оплаквам. Не мога да разбера жестокостта, не мога да разбера много неща, които се случиха и все пак бяха там, известени сякаш от самото начало. Това не е за хора, не е никак човечно и видях всички страни на човека, не мога да отрека, цялата жестокост, на която са способни хората – боли ме от това и не мога да го забравя.
- Ще го помниш цял живот, Хайра, но се радвам, че избра тази вечер да ни разкажеш своята история

  Обърнах се към Лили Авакумова. Тя беше слушала през цялото време, притихнала в себе си. Обърнах се и към Илия Денев, все още му имах доверие. Лили се извърна към мен, очите й плуваха в сълзи.
- И щом това се е случило наистина с тази жена, какво изкуство е способно да го опише?
- Виж, Лили, познавам Ясмина от пет години. Знам, че ти си борбена, Ясмина, и заедно ще успеем да сътворим нещо добро. Много медии се изписаха по случая тогава, имаше случаи с емигранти, задушили се при подобни условия, при които Ясмина е пътувала. Това не застигна сякаш България. Впечатленията ми от там

са, че е дива страна, беззаконието там властва. Ала това не е страната на предците ми. Не знам защо така се е получило.

- Дива страна е, затова уча тук.
- Не съм съгласен, че е съвсем дива, затова правим изкуство дори там. Има много творчески инициативи, в които се включват хора от цял свят. Поради обстоятелствата, с тази криза с вируса, правим онлайн събития, в които участват поети и писатели от цял свят. Отразени са от медии, всичко в реда нещата – намеси се Илия Денев.
- Може би има нещо останало, но като цяло по-будните хора отдавна са напуснали тази страна. Боли ме, че български полицай е изиграл тази роля в историята на Ясмина. Това е нечовечно.
- Нещата трябва да се променят към по-добро, вярвам, че с общи усилия това може да стане.
- Какви усилия? На власт е едно корумпирано управление, което не зачита нищо човешко.
- Все пак, в България има и много човешко, не всичко е така различно от тук.
- На мен ми се стори доста различно, когато отидохме миналата година с татко. Има някаква меланхолия, дълбока тъга, която не знам от какво се получава, но ясно разчетох. Моята леля Дора, е била монахиня, не знам как точно това е било възможно в така наречения комунизъм. Изобщо нищо все още не знам за тази страна, освен казаното ми от дневниците. В миналото явно е било различно, сега обаче е пълна катастрофа.
- не е толкова зле, все пак аз живея там!

С това изказване Илия Денев за пръв път ми стана неприятен. Кой пък беше ти? Какво беше в теб повече от другите? Тогава защо си във Виена? Не понасях непрестанните му хвалби. Не знаех защо Лили Авакумова още тогава не го отряза. Единственото, което осъзнавах е, че тя искаше да вярва, че все още има нещо добро, нещо за което да се хване. Дали беше оптимистка, или не – нямаше значение, може би заради едната вяра се случи така, а тя беше твърде наивна, някак като дете, което отказваше да порасне. Такава беше Лили, преди да й се случат тези неща, които я научиха да внимава, но пак – защо трябваше да минава през тях?!

Тази вечер все пак решихме кой какво ще прави. Искахме да съпоставим Ренесанса с модернизма и съвремието. От Ренесанса решихме да вземем битова тематика, картини, в които Лили се включи като разказвач за историята на всяка една. Избрахме общо пет картини, които да представят епохата – Брьогел, ван Айк, Холбайн, Кранах и Ботичели. Към техните картини се добави обширно описание на самата епоха, което беше изготвено умело от Лили – битът и нравите на хората, чувствеността им, какво гореше зад отделните картини. Обърна се сериозно внимание на отделните периоди в самия Ренесанс – тя изготви по своему една история на епохата, която разказваше по изключително своеобразен и остроумен начин. После премина към модернизма – посочваше сравнението с Ренесанса, като втора подобна епоха. Избра картини на Пол Клее, Пикасо, Кандински. Концентрираше се върху новото. Отрази Арт нуво, както и последвалият модернизъм. Говореше умело за абстракциите, засилването на

формите, породило и своеобразния интерес към новата проява на изкуството. Проследи периодът, описа историческите му характеристики, както и това, от което се пазеха или опасяваха хората с тоталното разложение на изкуството, което всъщност беше светлина за новото. Всичко това беше съпоставено умело от Лили с Ренесанса и какво всъщност обединяваше двете епохи. До тук беше красиво, това бе нейната част. Събитието се случи края на май и беше изцяло онлайн с няколко стотин гледания. Картините бяха изображения и снимки, записахме гласът на Лили. Следваше моята част да покажа какво всъщност е съвремието. Започнахме със снимки – снимки на претъпкани от бежанци лодки, снимки на бежанци пред телени огради, снимки от лагерите, където съжителстваше огромна маса от хора. След това поставихме по своему приготвени инсталации, които излъчихме на живо. Говореше не моят глас, а гласът на Ясмина, която разказваше паралелно. Целта беше да се илюстрира какво се е случвало в миналото като епоха на разцвет и какво се случва в съвремието. През цялото време Ясмина отново разказваше вече разказаната онази вечер история. Илия Денев всъщност нямаше как да се включи, а и още тогава не исках той да се включва, освен, че заедно с Лили, двамцата бяха съчинили текста за Ренесанса и модернизма. Бях съставила общо три инсталации, които впоследствие всъщност се продадоха. Едната представляваше лодка, върху която стои Дева Мария с младенеца, но вместо ореоли имаха трънни венци и по лицата им се стичаха капки кръв. Лодката беше стилизирана и около нея, вместо вълни имаше бодлива тел. Втората инсталация представляваше едно огромно червено плюшено образование, с отворена като уста паст, беше всъщност чудовище, с пипала, които бяха хванали куп деца и бебета, всяко наметнато със сирийския флаг и ги придърпваше, сякаш ще ги глътне към устата си. Третата инсталация представляваше увита от телена мрежа палатка, а на входа ѝ застанала, вързана разкрачена жена. Пред вагината ѝ сложихме един нож и лица, забулени с маски, които се бяха наклонили над нея. Освен това, Януш нарисува две картини, едната, представяща тир, в който са затворени хора, омотани с въжета, които се задушават, а другата представяше един мъж, коленичил пред полицай, опрял дулото си в главата му, цялата в кръв. Събитието имаше силен отзвук, особено след като намесихме и съвремието, какво всъщност се случва, докато в миналото е имало културни революция, сегашните революции, носят само страдание. Както казах, успяхме да продадем инсталациите, Януш продаде и двете картини.

Малко след тази вечер, Лили Авакумова ми сподели, че се е виждала отделно с Илия Денев. Срещите им станаха чести. Тя дори го е поканила в дома си. Беше си наела една квартира, в 9ти, недалеч от университета. А и беше почти накрая на своята магистратура. Особено след успеха на съвместното събитие, Денев се оказал твърде чест гост в дома ѝ. Лили ми говореше с часове за него. Не скри, че вече бяха преспали, не скри, че се чувства силно увлечена. Едва ли не той се нанесе при нея. Исках да ѝ кажа, че това не е правилно, че трябва да си даде миг въздух, за да помисли малко на трезво какво всъщност се случва. Събитията обаче се случват твърде бързо и стремглаво. Не може да се обясни потокът им. Беше краят на карантината. А толкова имаше още да се случи. Не бяха кротки като мен и Януш, стана твърде пламенно. Където има плам, там има всъщност и разруха. Нищо не пречеше да се забави темпото. Но то се ускоряваше. Лили ми

беше няколко пъти на гости. Дишаше тежко. Направи ми впечатление, че често поглежда към телефона си. Сподели ми тяхната първа среща след тази вечер. Тя дишала твърде тежко, докато отивала с трамвая към къщата, където Денев обитавал – при някакъв българин, някъде около татко, в 17ти. Всичко изглеждало твърде романтично. Целували се дълго, прегръщали се страстно. Тя беше останала да спи при него. Не бяха правили секс. Но скоро след това вече правиха. Изглеждаше настървена цялата тази връзки. А Лили беше хубава жена, можеше да си намери и по-добър мъж. Денев я беше омаял до такава степен, че тя му вярваше на всичко. И до края на карантината, те не спираха да се виждат. Стигна се до там, че веднъж, малко преди нашето събитие, Лили ми каза, че си има вече сериозна връзка и вижда Денев като сериозен човек… Аз нямаше какво да кажа. В някои случаи е по-добре да замълчиш, вместо да говориш – човек трябва сам да изпита някои неща, иначе колкото и да му говориш, той винаги ще ти отвръща неразбиращо. Не можех да разбера Лили Авакумова, оставях я да действа както тя си знае, както го чувства. Още не се бяха случили нещата, които ме отвратиха напълно от Денев, те станаха малко след годежа, а Януш още работеше активно върху съвместните им проекти. Това с неплащането, с присвояването на чуждите работи беше на път да стане. Чувствах аз пък нещо гнило в този човек. Щеше да се окаже вятър, като повечето българи, които не искат да се изскубнат от своята действителност, живеят в един балон, чувстват се комфортно в него и не искат да прогледнат други, различни неща, сякаш светът беше създаден за тях, сякаш всяка жена беше тяхна собственост, и всяко отрезвяване беше посегателство срещу идентичността им и свободата им. Тези хора живееха с криви разбирания, не можех, колкото и да се опитвах ,да ги схвана. Ежедневието в България щеше да ме отврати до такава степен, че повече да не искам да стъпя там. А тези хора носеха българщината навсякъде със себе си, не се интегрираха никога и не се свързваха със средата, която обитават. Такива неща не исках да познавам, нито да съм близо до тях.
Беше началото на юни, когато Лили Авакумова ми се обади по телефона, за да ми каже, че се е сгодила. Описа ми всичко подробно. Използвали краят на карантината и възможността вече да пътуват свободно. Организирали пътуване до Брегенц, и там, на брега на езерото Илия Денев й подал пръстен и предложил брак. А нямаше и два месеца, от както се познават. Изглеждаше ми твърде съмнително. С Януш се познавахме повече от половин година, но пак не ми беше предложил. Всъщност в съвремието може да се мине и без брак, но за да се стигне до там, смятам, трябва да мине време. Макар че татко предложил на мама също малко след като се запознали, но били на друга, зряла възраст. Илия Денев беше по-възрастен от Лили с поне десет години. Беше я омаял напълно, така че тя да приеме. И тези първи мигове на захласване бяха красиви от една страна, от друга много неща оставаха отворени. Защо не се беше оженил вече в България? Нямаше и деца, въпреки своите почти 38 години.Гордееше се със своите пет стихосбирка, два сборника с разкази и някакъв роман, който така и не прочетох. Не че четох останалите неща, но този роман, беше съмнителен, твърдеше, че бил издаден в 10,000 тираж, ала не знаех дори дали съществува, след като никъде нямаше информация за него. Бил дошъл в Австрия на творческа резиденция, хванала го корона-кризата, и ето – пък че си намерил жена. Твърдеше, че не очаква нищо от живота, че през престоя си във Виена бил написал стотици

стихове, които изобразявали фалша, в който живеел западният човек. Какви ли не небивалици чух от него. А бях убедена, че не е написал нито ред, че само е пиел с парите и нищо не е свършил. Все още нищо не казвах на Лили, звучеше твърде романтично цялото начинание с годежа, но ето – те вече бяха сгодени и ми предложиха това лято да изкарам заедно с тях в България. Денев не искаше да напуска страната, искаше там да си остане, да твори и развива своето арт пространство. Лили сякаш беше съгласна с всичко това, но не я виждаха, нея, ранимата, невинна душа, как ще се нагоди на българския характер. Въобще не можех да си представя, след това, което видях всъщност в тази държава как е възможно за нормален човек да живее в нея. Лили Авакумова замина малко след като представихме съвместното си събитие. Замина с Илия Денев, вече сгодена за него. Обещах й да ги посетя в България, имах някакво странно чувство, но реших все пак да го сторя, предупредих Януш, че до месец ще замина. Всичко беше решено, всичко беше готово, взех си и билети за юли, които съвпаднаха с началото на протестите.

2.

Синьо

Лили Авакумова беше започнала да ме учи на български още във Виена. Имах известен напредък, удаваше ми се да уча езици, всичко беше стройно и смислено, като всяко творческо начинания. В мен вече се раждаше ново събитие, бях необичайно плодотворна. Мисля, че всеки творец е така плодотворен в своето си поприще. Когато кацах в България, видях през люка как самолета плавно се снишава, разкриха се високите панелнисзгради, имаше нещо сиво и нечисто в цялата композиция. Бях взела ключове от татко, веднъж в София, потърсих такси. Няма да скрия, че се оказа някакво фалшиво такси и ме измамиха с цели 50 лв. от летището до НДК. После разбрах, че всъщност е практика така да се отнасят най-вече с чужденците, попаднали като жертва в ръцете на некоректни таксиметрови шофьори. „Бакшиши“ ги наричаха хората в България и не случайно им се подиграваха и искаха да внушат някакво фалшиво разбирателство. Лили Авакумова живееше на „Московска“. Те първа учех имената на улиците и местата. Когато бях с татко, нямахме време да разучаваме нищо. Сега Лили беше моят верен водач. Тя идвала от стара фамилия на зъболекари, дядо й бил професор по зъботехника, прадядо й също зъболекар, както и прабаба й, имали кабинет в жилището, където живееше Лили. Тепърва щях да разбирам за историята на цялата страна. Жилището й беше просторно. Две стаи, отделени с остъклени врати и един много дълъг коридор, който водеше към кухня с тераса. Беше старо жилище, като това на леля Дора, с високи тавани. В София винаги чувствах нещо виенско в старите сгради, не можех да се отделя от това чувство, когато разбрах, че са викали на този град малката Виена преди повече от сто години. Архитектурно, както Букурещ напомня Париж, сградите много напомняха на тези в центъра на моя роден град. Да, бях виенчанка, по рождение, но имах достатъчно смелост, както баща ми да се чувствам по-скоро космополит – навсякъде щеше да ми е удобно, стига да ми е удобно в мен самата. Лили ме взе да обиколка на музеи и галерии. Признавам, нямаше много за гледане, не ми харесваха сбирките… беше някак скучно,

някакъв случаен опит да се представи някаква история, която сякаш не съществува. В музея на Техниката, Лили ме запозна с нейния приятел, Васил Ихтионов, който живо се заинтересува от последното ни събитие и сам правеше страница, посветена на българския модернизъм в архитектурата. Последвах страницата, беше наистина интересна, а и той ми се стори един лековат, леко вманиачен в работата си, който не спираше да търси нови и нови обекти, за да ги снима и качва. Ихтионов беше сред будните хора на София. Чудех се тогава какви ли бяха останалите?! Продължихме обиколката, съвсем случайно Лили попадна на Иван Милиев, един от градските фотографи, който с неизменен апарат в ръка заснемаше градски пейзажи и имаше много популярна страница. После пътувахме с автобуси, прекачвахме се, много чакахме – изобщо софийският градски транспорт е една много странна пулсация. Не отекваше нещо като живот в нея, ала ние искахме да направим колкото се може повече обиколки. Отне ни два дена да разгледаме всичко. Тогава посетихме и Илия Денев в неговата хралупа, или място където се събираха и правиха организации, събития и четения. Тесни стълбички водеха към още по-тясно пространство. Чудех се как се събират 20 човека вътре, както той твърдеше за своите най-популярни събития. А и това не беше нищо. Щял да го разширява, искаше даже да купи пространството. Аз не се впечатлих изобщо от мястото, стихове на различни автори уж красяха стените, но ми се стори по-скоро пошло. А и не разбирах български достатъчно добре, за да ги чета. Искаше ми се да не минава времето, но то минаваше, търкулваше се в тази земя на простащина. Така си мислех тогава, така си мисля и днес. Нямаше нищо, каквото да ме задържа тука и бях дошла единствено заради Лили. След посещението при Денев, отидохме в старото жилище. Направих чай в изящен порцелан, доколкото разбрах от печатите – чешки. Започнахме да си говорим.

- Знаеш ли, тук е много странно, чувствам се някак не на мястото си.
- Защо? Какво толкова му има?! Аз съм израснала тук и не ми прави впечатление, както на теб – Виена?
- Има някакъв дух на несвобода в пространството, сякаш хората се страхуват да излязат от кожите си, трудно бих могла да го обясня. Но определено усещам страх.
- Има го ,да. Ала такива като Илия правят така, че да има смели хора, които да се отправят срещу статуквото – навсякъде ги има такива, не виждам и нищо странно в това.
- Да, но как да ти кажа, да ти посоча, странно е тук, много странно. Няма вяра, а и от това, което виждам, хора като Илия са по-скоро парвенюта, отколкото някакви други.
- Не говори така за годеника ми! Той може да е всякакъв, но аз си го избрах, имай малко уважение!
- Към какво уважение?! Знаеш ли още не е платил на Януш. А той, милият, направи, мисля вече десетина картини за него.
- Ще плати, не се бой.
- Знаеш, че не е до парите, а до отношението.

- Разбирам, но и ти разбери, с тази криза нещата навярно не вървят много добре. Странно, Илия никога не ми говори за собствените си работи, какво е постигнал, само твърди някакви неща, но какво е в действителност, аз нямам и понятие.
- Внимавай с него! Казах ти го още във Виена, но ти избързваш!
- Как да избързвам?! остави ме, нека го изживея. Може да е сън, от който болезнено ще се събудя. Всичко може да е!
- Де да беше сън, Лили! Не знам какво да ти кажа… Ти си ми много скъпа, така се случи, не искам да те губя заради празни сънища!
- Няма да ме загубиш! Аз ще съм до теб!

В този миг и двете бяхме оставили порцелановите чаши в чинийките, хванах ръката на Лили. Държах я дълго.Това беше мигът на първата ни целувка. Целунахме се по устата, без много да му мислим. Все още не бяхме любовници, но ни предстоеше да станем.

Тези дни се случваше нещо в цялата държава, което изглеждаше безконтролно.Масите бяха почнали да се раздвижват. Първо имаше някаква акция на един плаж, наречен „Росенец“. Лили ми разказа, за водената от бивш министър проява, която целяла да докаже, че мафиотите в България посягат на държавната и публична собственост. Видях снимка в медиите на този бивш министър – Христо Иванов се казвал, произхождал от стара охридска фамилия на Бойкикеви. Така ми разказваше Лили Авакумова. Имаше някаква солидарност между самите стари родове. И аз бях от такъв, Лили също, макар и не с моята история, но всичко се нанизваше, те се знаеха и се разграничаваха от тълпата. Втората акция, която доведе до спонтанния протест беше нахлуването на прокурори в Президентството. Доколкото разбрах, това беше неприкосновена територия, имунизирана от разследвания. Това, което ми стана ясно е, че българинът е силен само на приказки. Действията на този народ бяха сведени до минимум. Същият ден разбрах, че Илия Денев готви изложба с четения, с платната на Януш. Свързах се с него, но той не знаеше. Имаше нещо съмнително. Вечерите Лили Авакумова се срещаше с Денев, дните прекарваше с мен. Обичахме да пием чай в стария порцеланов сервиз. Петстайният апартамент на покойната леля Дора беше твърде голям, но побираше всичките ми мисли. Отидох и за пръв път на вилата. Някога е била извън града, сега беше в градската му част. Покривът беше все още здрав, само на места прокапал. Разчистих големите треви. Лили ми помагаше. Проветрих. Изчистих верандата. Малка кула имаше тази вила, на два етажа. От нея е имало изглед към гората. Стари дървета все още опасваха двора. Радвах се, че можех да прекарам време в тази така стара вила, доколкото разбрах, строена още от Коста Мадамов. Мебелите вътре бяха докарани от чужбина и бяха непокътнати. Всичко идваше от Виена, беше наредено в стил арт нуво. Говореше за естетиката на минали времена, които вече не можеха да се открият, потънали в кич и какво ли не още. Тези стари неща аз истински ценях,ценеше ги и Лили. Но по улицата виждах по-скоро това, което хората тук определят като селения. Много можеше да се изпише за това, ала не исках да обвинявам никого в нищо. Можех само да си представя, колко дейни са били хората на миналото, как се градели, съзидавали, а сега? – къде беше остатъкът от това минало, което определено е носело вкуса на епохата си?! Нямаше нищо останало. Всичко беше прашасало, всичко беше

счупено и смачкано. Хората се бяха размили, останали сякаш сенки. А останалото – нима не може да бъде описано?! Какво се е случило? Как наистина нищо не е останало? Все въпроси, от които нямам отговор. Бих искала да се върнат тези стари моменти, когато всеки е отдаден в своето, в търсене на красота и осмисляне на живота. А вече се беше превърнало естеството в някакъв фарс като паяк, който е сбъркал мрежите и иска да достигне до някакъв отговор за собственото си съществуване, но вече се е провалил. С такива размисли за българската действителност се занимавах тези дни. Исках да видя промяна, но друго не можех да очаквам, освен това, което всъщност се случва и то няма връзка със старото или със замаха на хората от преди.
Протестите започнаха спонтанно. Лили ми каза за тях, реших да отида още на първия. Беше пълно със заряд – само, предимно млади хора се усмихваха на всички страни. Имаха плакати, иновативни, носеха българския трикольор. Хареса ми този начин на отстояване на позиция. Разбрах, че дълго не е имало подобен израз на гражданско мнение. Зарядът беше ефективен. Нямаше намесена политика. Хората искаха едно: промяна. Нямаше статукво на самия протест, поне в началото и всички се бяха обединили около една обща идея – смяна на режима, на властта. Реално не можех и не разбирах защо се протестира? – случките в „Росенец“ и президентството само отключиха един гняв, таил се дълги години срещу цялото статукво. Нямаше нещо различно, което да се отличава от останалите протести в други страни, освен едно – мирният му характер. За съжаление пак се стигна до полицейско насилие. Не разбирах защо винаги се стига до там. Бяха бити млади хора, на третия ден от началото. Аз ходех редовно, винаги бях там, заедно с Лили и няколко нейни приятели. Все още нямаше следа от някакви завземания на протеста, от нещо различно, или олигархично в самата демонстрация. Беше чист израз. После нещата щяха да се променят. Някакво „Отровно трио“ яхна протеста, обяви се за негов организатор. Това беше прекалено! А всичко тръгна толкова чисто, идеалистично, без организация. Кому са нужни големи тонколони, както после се случи и някаква музика, за да изрази своето мнение на гражданин. Защо трябваше да има трибуни?! Какво искаха да покажат?! НЕ! Виках вътрешно, исках да бъде всичко свободно и разбирах порива на българите към недоволство, разбирах какво всъщност се случва, в едно олигархично управление. Трябваше още малко да разбера от историята, но това предстоеше, за да мога да изготвя свое собствено становище защо и как нещата бяха стигнали до тук. Имаше и полицейския произвол. Бяха ритали момче в главата. А протестът беше мирен, така и трябваше да остане, за да има наистина смисъл. Зарядът от началото беше почнал леко да се размива. Но ходех всеки ден, участвах активно. Нямах плакати, не знаех какво да напиша, но дейно следях какво всъщност се случва. Още повече, че с този протест, българите затвърдиха мнението ми, че са се превърнали в един прост народ, който много завижда и тъне в злоба. Най-вече методите му са погрешни, живеят всъщност в един балон и си мислят, че са най-правите, най-можещите, най-искащите. Друго нямаше да се пожелае, освен собствената свобода. Но кой дава свобода на роби? Тя трябва да се извоюва. Така прекъснахме порочния кръг на нищо правенето. Ала креватният протестиращ си остава такъв, без значение от къде е и какъв е произхода му. Все пак останах до края, ходех на всеки един протест, не губех

никакво време в празни неща, но исках наистина да видя народа си, защото все пак баща ми бе българин, надигнал се, с желание за свобода, не безчинстващ със себе си, а истински преродил се, готов да поеме живота си в свои ръце.
Последваха блокадите на възлови кръстовища – една на „Орлов мост“, която беше и най-голямата, една пред университета, и една до новия парламента. Различни граждани, с различни каузи бяха застанали на едно. Там бяха и майките от „Системата ни убива“ – изцяло изпипано с болка и скръб състояние на родители на деца с увреждане. Не ме интересуваше кой кого подкрепя, но те бяха там – бяха заедно. Имаше интересна енергия. Софийският център, препълнен от коли, сега беше опразнен. Хората свободно ходеха по пътните ленти. Кръстиха лагера на Орлов мост, „Орлов град“. И беше наистина една малко градче, в самия център. Имаше химически тоалетни. Бяха донесени от протестиращите кофи за боклук, на места имаше дори купи сено, с които да блокират пътя. Бяха донесли пейки, опънали шатри. Всяка вечер трибуната беше отворена към всеки, за всички, думата взимаха различни хора. Там се запознах с едно момиче, което твърдеше, че е сираче. Имаше наистина всякакви хора. Уговаряха се по срещи, господа в костюми, съвсем обикновени граждани. Всъщност не беше сираче, но бащата бил алкохолик, а майката психично болна, в многодетно семейство и държавата им е отнела децата. Тя беше млада, беше борбена, слушаше хард техно и беше почитател на тази култура. Говорихме си за състоянието на българските сиропиталища. Твърдеше, че вече са се подобрили условията. Съмнявах се. По нейно време те са били изключително тежки, а вече нямало сиропиталища, а центрове за настаняване. Според мен това бяха поредните измислени от правителството мерки, с които иска евтин електорат, да се държат в подчинение робите с нисък образователен ценз. Всичко беше една пиар акция, която трябваше да стигне до най-големите дълбочини на нещо, което изобщо вече не се трае. Полицаите разчистиха веднъж лагерите, но те бяха вдигнати наново. Обществото се беше разцепило на две – за лагерите и против тях. Някои смятаха, че незаконно се блокират кръстовища и това трябва да спре. Беше и звезден миг на други, които искат да се почерпи ново естество от вече старото. Имаше всякакви хора наистина. Поговорих дълго със сирачето, но повече не се видяхме. Разбрах от краткия ни разговор, че обича да спи с различни мъже. Натъжих се. Това ли е един достоен човек, който търси единствено секс и партита. Какви морални начала й бяха спестени? Да търси нещо по-висше, което ние намираме в семействата си, беше сякаш невъзможно за тези сирачета, попаднали в ада, на ежедневни побои, на ежедневна несигурност. Оказа се дори, че е бягала многократно от дома, кой знае и какво й се е случвало всъщност.
Не продължи много дълго съществуването на „Орлов град“. Там хората ходеха да работят, с лаптопите си, черпеха ток от генератори, криеха се от августовското слънце, под шатри, искаха промяна, оставка, но никой не им я даваше, сякаш бяха ненужни вещи, които не се опомнят, но държат да получат своето или нещо, което никога не са имали. Какво е то?! Това ли е свободата, която е подтикнал милиони българи да напуснат страната си и да се пръснат в чужбина?! Не се знае какво е… свободата обаче я нямаше, може би нямаше и да има. Щом са глупави, ще привличат и глупави управници.

Не разбирах функцията на „Отровното трио“. Тези тримата какво правеха? Пускаха детски песнички на своите големи тонколони. Веднъж приятели на Лили ги попитали дали не може да намалят музиката или да я спрат, защото заглушавала виковете „Оставка“. Те ги изгонили. Разбира се, хитри са, всичко ще отричат. Ала опорочиха протеста, излъчиха собствени герои, които говореха, даваха микрофона на подбрани лица. Мнозина спряха да ходят на протестите заради тях. Сякаш бяха създадени специално, за да потушат протеста. Те имаха свои политически амбиции, искаха да правят собствени проекти, и типично по български, бяха най-прави и истинни, поставени като богове да насъскват хората срещу властта. Всъщност разбирах, че мафията в тази държава работи на всички нива, окупирала е цялото дишане на държавата. И това „Отровно трио“ беше символ на същата тази мафия, срещу която привидно се бореха. Поне като чужденец в страната това разбрах, искаше ми се да е различно, ала това беше горчивата истина. Нямаше някой, който да поведе народа наистина. Сякаш всички бяха вече удушени, нямаше кой да застане срещу мафията. Организираха се разни проекти, но те бяха по-скоро наивни в естеството си. За да се бори подобна организация беше нужна много сила, голяма енергия и най-вече сериозност. Интересно беше да се наблюдава как мафията е задушила изцяло всеки глас, всяка свобода. По-нататък малко по-подробно и за самата история, която ме вдъхнови да съпоставя сегашното с миналото. Все пак разбирах, че организацията е една и съща и опозицията, както и управляващите членуваха в нея. Актьорите се сменят, но пиесата е същата. Искаше ми се да прогледна по-сериозно, ала не можех да се залъгвам, че това не е никаква демокрация, даже и привидна. Статуквото беше същото на всички нива. Корупцията се шиpeше навсякъде, медиите бяха просто инструмент за пиар акциите на лагера, който беше един, но многолик. Тази многолика страна на мафията беше много интересна да се наблюдава как се проявява на всички нива. Протестът, чисто граждански в началото, беше принуден да се провали. Според мен чрез това „Отровно трио“ цялата мафия се беше погрижила да го стори, да задуши гражданските права и търсенето им още в самото начало. Всичко беше изкусно замислено и изиграно. Не наподобяваше просто цирк, а истинска реалност в реалността. И хората живееха в своите балони, изкуствено поддържани от мафията, за да има тя всичко в ръцете си, за да използва властта си, без да се съобразява с никого. Без всякакви прищевки, всъщност цялото статукво действаше много умело психологически. Този паразит, които съществува за сметка на цялата държава, беше трайно вкоренен в целия живот на държавата и не се спираше пред нищо, за да я обсебва, за да я унищожава ипокорява, както си поиска. Мафията играеше с всички лагери, за да е удобна на всеки, за да прилича на уж изтормозено дете, което много работи, но всъщност планува нови дивотии и когато майка му не гледа прави своите щуротии. Така съществуваше държава в държавата, която имаше за цел да съблюдава собствените си безчинства, но и да ги позволява. Срещу това се бунтуваха хората, ала борбата им беше обречена от самото начало на неуспех, на нещо, което нямаше да доведе до нищо. Странно защо депутатите се преместиха докато бях там в сградата на бившия Партиен дом. Сякаш беше символ това преместване на това, че всички партии играеха една привидна демократична роля, а всъщност диктатурата на мафията беше все по-силна. и не спираше да поглъща никой, не

пощадяваше нищо, ала всобхватно удушаваше устоите на демокрацията.
Партийните сбирки в партийния дом – символ на диткатурата на комунизма, унищожителен за всички, пагубен за свободата на отделните индивиди. Това беше цялата управляваща клика, с нейните подвластни структури, целия апарат, който уж трябвало да брани, но всъщност убива.
Докато тези неща се случваха, Лили Авакумова преживя истински ужас. Всичко започна една вечер, докато в дома ѝ, на притворена врата, Илия Денев разговарял с Петър Димов, един много висок, кльощав мъж с тъмни очи и черна коса. Лили се прибрала по-рано и изобщо не очаквала да стане свидетел на това, което се случвало. А и те не я чакали, двамата говореха спокойно. Смееха се.

- Знаеш ли, вчера излъгах пак Лили…
- Защо я лъжеш, като ще се жениш за нея.
- Абе, малко ми е скучна в леглото. Аз искам перверзии, извратеност да има, някакви такива неща, които да ми карат кръвта да бди.
- Тогава защо изобщо се жениш за нея?
- Ми виж я – жилище на пъпа на центъра, още пари има тя и пробитите ѝ родители, мама им долна, буржоазна…
- Само, ако те чуе как говориш!
- А, всички са един дол дренки – и приятелката ѝ, Екатерина. Надути путки са, това е истината. Мислят се за величия, може и да са, но не са по мой вкус, няма интрига, ама бих я ебнал.
- Така ли? И приятелката ѝ?!
- Всички! Затова сме създадени! Да ебем, да пием, да се веселим, после като умрем, това няма вече да го има! Вчера ебах 12-годишна…
- Така ли? хехе, как беше?
- Супер! Курва от малка, точно както я обичам. Поплясках я, влачих я като парцал по пода, лиших я от всяко чувство на достойнство.
- В нея ли свърши?
- Да, навсякъде! И в гъза я ебах. Какво си трябва! Искам още такива курви, само такива да чукам. Мога по много, без да се уморям.

Петър Димов за захили на висок глас. Двамата пиеха нещо, кристалните чаши от бабата на Лили били пълни с някаква течност. Чувайки всичко това, тя вече не знаела къде се намира. Искало ѝ се да не ги е чувала тези думи, ала се отдели и отиде в кухнята, където започна живо да плаче. Петър Димов си е тръгнал междувременно „хайде, че ще дойде вещицата!“ Когато се появи в кухнята, Илия Денев беше вече подпийнал. Попита Лили защо плаче. Тя повече не може да издържи, погледна го през сълзите си и му заяви какво е чула.

- Така не може повече! – изкрещя тя.
- Кое не може? как подслушваш чужди разговори. Ей сега ще те науча.

И тя видяла с края на окото си как той разкопчава колана си, преди да усети силен удар в главата, който я съборил на земята. Последваха юмруци в главата ѝ, удари на колана и ритници в корема. Лили само плачеше, без да се надига, без да се съпротивлява. Когато животното свършило, заметнало дългата си черна коса и без да каже нищо излязъл. Лили Авакумова лежала дълго време на пода. Опита се да стане на няколко пъти, но болките бяха твърде силни. Най-накрая

намери сили да се изправи. Погледна в огледалото, цялото й лице беше подуто, под очите й, насинено. Реши да прекрати всичко това и още утре да отиде за медицинско и за съд. Тогава видяла на писалището на баща й поставен дневника на Илия Денев. Отиде до книгата, разгърна произволно страниците и зачете.

Седем години нещастна любов

Картина от една изложба – прашки, сутиен, спирала по миглите, музиката е силна, като подготовка за поредна вечер. Все още се нося в безкрая – решение? Вече съм го взела. Пълната метаморфоза на едно битие. Сладко се притварят очите, вече не търсех истината – бях спряла. Можех само да разбивам митовете. Трудно можех да се измъкна от някои спомени, но не всичко идва на готово, мисълта трябва да узрее, за да роди. Никога повече! Колко често повтаряна фраза – и пак се повтаря, случва се същото, не може да се откъсне от думите, с които се изрича сякаш благословия. Мога да започна разказът със следването по философия, мога да започна с юношеството, но всичко вече ми изглежда безсмислено. Мисля да започна с протеста, с недоволството на нашето лято. Не искам да влизам в подробности. Бях си избрала къса пола, носех плакат, нещо смислено, срещу мафията, която никой не обича, срещу статуквото, което всички презират. Сама го направих. Обичам да рисувам. Нещо се случи, някаква суматоха. Не бях сред предните редици, но полицейския кордон тръгна срещу нас. Хората се изтеглиха пред мен, останах сама срещу тях. Опитах се да защитя едно паднало момче, когато един полицай ме хвана за косата, дългата, русата. Отведоха ме до колоните на министерски, всъщност ме влачиха. Там ме удариха по лицето – красивото, женственото и ме отведоха в участъка. Влачиха ме, разкри се гръдта ми, наедрялата, хормоналната. После ме въведоха в някаква стая. Имаше просто една маса и никакъв стол. Единият полицай започна да ме гали по косата, в мен се надигна отвращението, жежкото. Исках да се съпротивлявам, да се боря, но изпитах безсилие, дълбокото. Някакъв друг полицай влезе, каза: „Хубава е“ и видях как започва да си разкопчава колана. Този пред мен пък ме обърна. Беше груб, надигна полата ми, късата, разкъса прашките ми, тънките. Тогава пенисът ми висна. Тогава и двамата изсумтяха нещо: „Какво е това, бе? Какво е това?“ – завика единият и ме удари, силно, паднах, другият взе палката от кръста, от колана, разкопчания и я стовари върху мен. „Педераст!“

Това се случи на протеста. Ако бях жена, щях да бъда изнасилена. Ако бях мъж, щях да бъда бита. Опозориха ме и ме биха. Дърпаха ми косата, сякаш да я скъсат. Бодяха ме със своите кубинки по цялото тяло. Разкъсаха блузата ми в своето зверско излияние. После ме оставиха така, набита, плюха върху мен, през цялото време ми викаха в лицето: „Педераст, гаден!“ На другия ден ме освободиха, бита, унизена, кому да подам оплакване? Опит за изнасилване? Какви доказателства имам. Заради срама, който изпитвах, заради това, че не можех да отстоя своето съм, аз не подадох оплакване. Синините зараснаха след няколко седмици. Кожата отново се стегна. Но аз бяха оплюта, още преди операцията. Още преди да реша завинаги да бъда жена. Всъщност в живота на транссексуалните постоянно се срещат такива предизвикателства. Това е ежеминутна борба, която избрах да водя още в юношеството си. И за това ще разкажа, но преди да разкажа, боли, да знаеш, боли много!

Не се притеснявай, това е просто интервю, а и не само интервю. Аз ще съм с теб идните няколко дена, ще слушам и записвам твоята история. Прегърна ме като свой пазител, като свой изповедник, като поет, който ще опише душата ти. Така ме разбирай.

А после? Ти пак ще си тръгнеш.

Не знам за после. Сега съм тук. Може и да остана. Има защо. Ще ти кажа после.

Сърцето трепти по-силно от всичко, не може да му се надмогне. Виж, аз винаги съм имала женствени черти. Чудила съм се не е ли по рождение?

На колко години пробва за пръв път с мъж?

На 17. Но истината е може би много по-рано. Никога не съм играла с момчета, винаги, само с момичета. Това беше моята реалност. Обличах скришом женски дрехи, които ми даваха моите приятелки. Играех с техните кукли. Бях безразлична към войничета и коли. В училище после ми се подиграваха, че не споделям мъжките игри и закачки. Още тогава почнах да ходя с дълга коса.

Не беше ли трудно? Толкова рано, така да те приемат?

Не знам,аз все още не го осъзнавах напълно. Когато си легнах с мъж, беше вече друго. Той беше по-възрастен, на 34. Запознахме се в един бар. Бях бунтарка, ходех насам-натам. Взимала съм и наркотици, ей така – да пробвам. Обичах да пуша марихуана. Но това беше тогава, това беше моят бунт срещу статуквото. Родителите ми ме държаха повече строго.

На 17? С толкова по-възрастен мъж?

Да. Там, в бара. Имах дълга коса, като сега. Винаги е била русолява. Той познаваше собственика на заведението. Даде ми знак, прати ми бележка. Поколебах се в първия миг. Имаше много табута, които трябваше сама в себе си да премина. Взе ключовете за някаква вътрешна стая. Вече не мислех, възбудата беше голяма. Имаше масивен член, за пръв път направих свирка. Беше рязан. Така ми го наби, че почти веднага свърших. Не бях усещала нещо друго в себе си. Удоволствието за мен беше огромно.Чука ме дълго и продължително. Беше издръжлив. Здраво ме чука.

А знаеше ли, че си мъж?

Да, знаеше. Целуваше ме преди да почне всичко. Аз му казах, че нямам никакъв опит. Но ми хареса, единственото, което ми хареса. Била съм и с жена тогава, но не ми харесваше, не беше същото. Винаги са ме смятали за красива, никога не можех да избягам от тялото си – може би затова ме харесват толкова много. Не мога да се отърся от внимание. От малка обичам да рисувам, но родителите ми не ме подкрепиха. Рисувах голи тела…

Истина ли е, че хора като теб са слабо образовани?

Не знам, не мисля, аз имам три висши. Ще разкажа за всичко подробно. Само да знаеш – не съм курва, може и така да изглежда, но не съм. Не бих си легнала с някой просто така, правила съм го, но не е моето.

Както при първия път?

Както тогава. Вече съм на 35, търся нещо сериозно.

Може би си вече попаднала?!

Не ме сваляй, молят те! Не искам така, сега си говорим. Сигурно искаш да ме забиеш, защото съм секси и така се държа, предизвикателно, но недей!

Продължи, аз те слушам!

Има някои кътчета на съзнанието, които остават недокоснати – през тях минават толкова думи, без да се хванат от съдържанието. Така неусетно като вятър през поляна, полъх на тревата, а наоколо – бурна гора. Минава Коледа, идват тези тъмни дни до 6 януари. Казват, духовете били разбунени тогава. Лоши сили се надигат над селата. Хората не излизат от къщите си. Всъщност всичко отива на бунището на историята, само някои неща се разграждат по-бавно, остават като идеи, определят съдби, но и те чезнат. Фундаменталното християнство, например – Кръстоносните походи са били преди 1000 години, но още дават своето отражение. Фанатизмът лесно се пали, държи цели животи. Но няма идеи, които са неразрушими.

Вярваща ли си?

Да. Но не фанатично. Очаквам да изгният тези идеи в историческото бунище, за да се приближим към истинското християнство на любов и братство – този две хилядолетен комунизъм е прекалено силен като идея, за да не се възкреси наново.

Значи си християнка?

По убеждение, да. Но религиите в същината си са фанатични. Единствено в християнството виждам възможността да се достигне нещо надрелигиозно, както е било то в оригинал – чиста любов. Ала са минали две хилядолетия и човекът сякаш още не е готов за това. Не знам колко още трябва да минат, докато се достигне подобно надрелигиозно състояние на духа. Не харесам институциите, не харесвам обвързването. А Бог за мен не е абстрактна цел, а нещо живот, което съществува и е неизбежно свързано с нас, както и ние с него. Както майката с детето си, невръстно, свързана от една необяснима любов.

Говориш като философ!

Аз съм завършила философия. Това е една от специалностите ми, стигнах и до докторат.

Първия транс с докторат?!

Тогава не се бях решила още да бъда жена напълно. По време на това, философско следване, много неща ми се случиха, които промениха не само възгледите, но и това, което съм. Вече съм на 35, още не съм завършила доктората си, още не съм завършила смяната на пола си.

Операции?

Предстоят ми, да. Едвам успях да събера пари за тях.

Какво друго си учила?

На 19 започнах с архитектура, завърших я, после работих допълнително, за да мога да продължа в Художествената академия. Когато завърших там, почнах с философия. Родителите ме подкрепиха единствено за архитектурата, през другото време съм работила и съм учила. Минах магистър, сега работя върху доктората.

Това е изумително!

Брат ми е мутра, родителите ми са прости хора. Майка ми е касиерка в магазин, баща ми работи още като оператор на машина във фабрика. Той е строг и убеден комунист. И майка ми е строга, но някак по-мека. И двамата ни биеха като деца. Може би имах нещастно детство. Бяхме бедни, едвам закърпвахме всеки месец. Като всяко дете и аз исках играчки, нещо сладко, но нямаше. Баща ми пиеше. Майка ми плачеше. И на нея посягаше. Всеки ден, пореден скандал. С времето свикнаха един с друг и омекнаха помежду си. Но в детството ми не беше

така. Единствено наследих чист морал от баща си. Той е много твърд и строг в разбиранията си. Но за него бичът е лек на тези нещастия.

А как реагираха на операцията?

Те не знаят, не съм им казвала.

Ами когато разберат?

Не сме се виждали от години, от както записах в Художествената. Те не го разбраха това, за тях беше вей-прах всичко. Но пък с рисуване, малки портрети, пейзажи, успях да се изкарвам и до сега парите. Иначе бях сервитьорка. Получавала съм много неприлични предложения. Трябваше да търпя омраза и да се принизявам до някакво ниво, което не е моето. Макар и родителите ми да бяха прости хора, аз четях от малка. Ходих по билбиотеките. Пестях от парите, които баба ми даваше за книги. Предците ми идват от Македония, по бащина линия. Били са комити, но пак прости хора, необразовани, земеделци. А по майчина линия са от Босилеград, прадядо ми бил свещеник. Така и майка ми е много религиозна и ме е откърмила с ходенето по църкви. Може да нямаше пари за хляб, но за свещи се намираха. Останалото ми е малко мътно. Брат ми е по-голям, биеше ме като малка. На него всичко даваха, нали първороден, на мене – нищо. Той е на 40. Още 90те, почна много да набляга на силовите упражнения. Тренираше бокс усърдно. Стана охрана на известен бизнесмен. Но знаех, че се занимава с продажба на наркотици. Беше дилър, за него работиха други дилъри, мисля на амфетамини и хероин. После стана съдружник на шефа си. Явно от там му бяха и парите – отвори си магазини и автокъща, а беше по времето на Симеон Сакскобурготски. Сега има хотели по морето и май един хотел в Гърция. Както родителите, и него не съм виждала от 12 години.

Не ти ли липсват?

Не, отношението им беше отвратително. Така и не разбрах за истинската ми сексуалност, ако бяха разбрали, сигурно брат щеше да ме е убил вече. Той е истинска мутра. А аз… виж ме!

Докторантка по философия!

Да! В семейството всичко е твърде полярно. Не минава миг без да съжалявам, че отношенията ни не са по-добри, или че изобщо ги няма. Все пак брат ми е, родители са – никой не заслужава нещо подобно. Спряха да комуникират с мен, заради Академията. Може би и са разбрали от клюки, за сексуалната ми ориентация. Обичах брат си като малка, макар и да ме биеше и да ми взимаше нещата. Имаше нещо привличащо в него. Разбрах, че се занимава с наркотици, един ден, още преди да стане охрана, влезе в къщи пребледнял, каза: „полиция“ и видях как промушва едно пакетче с бял прах в стенния часовник в коридора. Няма да го забравя този миг. Не беше наследил от здравия морал на татко, все гледаше нещо сякаш по-лесно да му мине и замине. Аз не обичам да е лесно и всичко съм постигнала със собствен труд. Не са много годините ми, но са минали в пот и усилие. Така продължавам , така съм научена, затова и се оттеглих от брат ми, а родителите ми няма как да ме разберат, затова и от тях се оттеглих. В Академията имах любовник, през всичките 4 години на следването. Беше хубаво, разбирахме се. Това те не могат да го разберат – да има разбирателство между хората. Както казах, брат ми тренираше бокс, още на 14 започна. На 17 когато беше, върнах се веднъж по тъмно, боях се, че пак ще има бой, защото съм закъсняла, увлякох се в компютърни игри, в един клуб близо до вкъщи. И както си треперех от предстоящия бой, видях трима как са наобградили един, паднал на земята и го ритаха. Развиках се да спрат, някак събрах смелост за това, а бяха много тъмни

години, можеше и мене да набият. Те се извърнаха от моя вик, когато познах в единия от тях, нямаха качулки или нещо да ги прикрива – разпознах батко. Ритнаха още веднъж човека на земята, брат ми се наведе, измъкна му нещо от джоба и хукнаха да бягат. От тогава почнах да страня от него. Не знам дали ме беше познал, че съм точно аз, но и той ме гледаше с някак гузен поглед. Изобщо не подозирах, че така ще стане, но чувах от различни места, че като станал охрана почнал да бие и хора по поръчки. Това много ме натъжаваше, не исках да имам такъв брат. Нещо в него много се беше променило. Избягах от къщи, чак пред студентството, предпочетох да живея на общежитие, отколкото при родителите. Искаше ми се да залича целия си минал живот. А и на 15 пробвах за пръв дрога. Не беше нещо особено, така ми се стори за пръв път. Но в следващите четири години аз попълвах своите липси, своето желание да бъда чукана, именно с дрога. На 19 ми се случи нещо извратено. Участвах в оргия. Все още не бях напълно убедено, че съм жена, но се убедих. С дългата си коса, попаднах на място с много кокаин, не ми искаха парите, а дупето. Бяхме много хора, може би трийдесетина, събрани в домашно парти. Духах на петима, четирима ми се изредиха. Беше див кеф когато ми свършваха в дупето. Хареса ми много. Не се притеснявах за някакви болести, бях още глупава и като по чудо нищо не хванах. После съм участвала и в други оргии, но в Академията, а там си бях с един мъж и не съм се чукала с други. Един професор ме искаше, аз не поддадох. Той не ме пускаше да мина в горния курс, ако не му пусна. Стана много тежко. Чувството беше на употребен и ненужен парцал. Може би от красивите ми, женствени черти и дълга коса, хората искаха да се възползват от мен. Освен това съм атлетична, както и сега – гърдите започнаха да ми растат преди три години, след хормоналната терапия. Много ми беше тежко по-преди, но сега всичко е минало. И пак – аз копнея за взаимно чувство с някого, за нещо сериозно… Цялата метаморфоза дойде, когато учех философия. Разхождах се из Борисовата, обмислях някои неща, привлекли вниманието ми, под ръка имах една книга на Лакан и се чудех къде да се свра да почета и какво да чета, защото имах и Киркегор под ръка. Още малко, си казвах, и вече няма да е същото. Вятърът ме брулеше, беше есен, но не усещах хлад. Седнах под едно дърва, нямаше почти никой, понечих да чета, когато ме осени идеята за истинската свобода, за това, което тежи върху всеки един избор. Бях минала през Бердяев, през целият огън на Православието. Нямаше нищо инертно в разсъжденията ми, когато осъзнах, че изборът ми е всъщност да бъда жена. Това се случи в трети курс. Не бях просто гей, а истинска жена, по-силно не бях усещала женското в себе си. Тогава ми се роди идеята и за операция.

Не търпиш ли подигравки?

Не, не го допускам, рядко някой влиза наистина в личното ми пространство. Повечето ме мислят за жена. Но в тази държава толерантността към такива като мен е ужасна! Нали се сещаш за разказа с полицаите? И ако бях жена щяха да ме изнасилят, ако бяха видели вагина вместо пенис. И ме биха. Това е изключително опростена нация, която разбира само от плътското и материята. Не ми харесва, бих се преместила.

Къде?

В Тайланд или на Запад. Тайланд също ми харесва. Там има много като мен. И никой не се притеснява, като тук. Не знам защо материята така тласка българина към разбиране, сякаш няма друга, духовна или душевна сила. Всичко е материално. Не мога така. Считам, че след като завърша докторатa си, бих могла да се отпусна спокойно, да замина от тук. Не знам защо избрах тук да работя върху научната си работа. Професорите куцат. Чувала съм от приятели, че на Запад е съвсем друго, някак по-социално и дисциплинирано. Все пак тук започнах и тук ще довърша. Искам да гоня научна кариера, да преподавам. Философията е нещо, като за мен. А и рисуването, работила съм и в архитектурно бюро. Всичко това особено много ми допада.

Обичам архитектурата на модернизма. Влюбена съм в Баухаус. Виж, дерзанията ми не опират само до това с кого ще се изчукам! Хората имат такова мнение за трансовете. А аз обожавам културата, искам самата да правя висока култура, с високи достижения и имам много идеи. Пиша с удоволствие, работя над серия от разкази. Има толкова много, което не ме отделя от мен самата, а ме тласка напред в разбирането. Затова избирам и да продължа с философията, с изкуството, да не се ограничавам. Обичам епохата на Просвещението. Тогава не са се ограничавали с нищо, Искам да е точно така и при мен. Това е моят живот, вписан със сърцето ми. Не го давам за нищо друго. Още по-силно го осъзнах във философското следване. Няма да мога да се успокоя, ако не действам със сърцето си. Другото не е толкова от значение. Дори полът не е важен, а е една за мен козметична промяна, защото винаги съм се чувствала жена в мъжко тяло. А сега можем да променим и тялото и то да стане наистина женско. Не са ми нужни големи работи, аз сама ги достигнах и ги достигам и без да има значение, че нещо ми куца в разбирането, то постоянно се усъвършенства.

Ти си невероятен човек, да знаеш!

Благодаря ти. Радвам се, че се съгласи да работиш над този труд за мен. Защо точно мен избра?

Не познавам много трансове в България, интересна ми е вашата съдба, пред какво се изправяте в действителност, такива неща. Затова и това интервю реших да проведа с теб. Мисля, че това са мотивите ми на нашата среща.

Не търся мотиви зад своя избор. Легитимен е като всеки друг, именно, защото е избор. Той е такъв, защото оправдава наши качества от личната ни воля, наши собствени съждения, без да изпадаме в непоколебимо опровергаване или непотвърждаване на заблудите за реалност. Единственото, което може да бъде съборено от нечии отчуждени изповеди, по повод свободата на избора, която именно потвърждава всяко едно право на отправяне на вариабилност, това е именно волята, която нуди към възможността за чисто съждение. Без волята ние сме обречени и само тя, сама по себе си е достатъчно легитимираща, за да се проведе някакво съждение, за да се създаде някаква достоверна система от понятийни решения, основани преди всичко не на някакви вяли представи или на емпиричен опит, но на възможността за свободно движение по посока самата мисъл.

Все пак – аз мисля, че си секси. Твоите разсъждения изглеждат още по-съблазнителни.

Това ли търсиш сега? Това ли е тази среща? Да ми заявиш подобни думи?

Ти не си обикновено момиче, сменило пола си, според мен – ти си гениална и няма нищо, което да отрече тези мои размисли. А гениалността е новото секси.

Това са тоталитарни глупости! Не можеш да опошлевиш мисълта като я подложиш на диктаторството на някакъв предразсъдък. Твърдиш, че си свободен, всъщност в теб няма никакво свободно, защото всичко е обречено на разпадане.

Нека не се откланяме, нека останем сами в интимността на нашите мисли, аз искам повече да знам.

Ти вече губиш възможностите! Остават единствено вялите ти спомени, свързани с мен, които ще отразиш със сексуален предразсъдък. Дори не си записваш!

Моля те, не ме съди толкова строго, аз просто исках да се предам на едно мигновено усещане, което се породи към твоя ум и е чисто интелектуално!

Разбирам твоята интелектуалност! Тя е обвързана с материални стремления, като да продължиш, да ме съблазниш, да станеш известен с истории за транс, който си чукал. Пробвал ли си с транс, а? ПРОБВАЛ ЛИ СИ?

Моля те, не крещи! Все пак сме на публично място!

И ти избра да ме заведеш тук, да ме вкараш в тази малка стая, на твои познати от кафенето!

Ти се съгласи, нали?

Повярвала на твоите искрени уж думи… Не е ли така? Искаш да си натопиш шибаната патка!

Не е така, моля, те!

Затова ли ме докара тук, да сме хем сами, хем не?! Къде е камерата, която ни снима!

Моля те, успокой се! Чуй ме, няма нищо неприятно или належащо в нашия разговор, искам да му върнем жизнеността и да му върнем естествеността, както беше в началото, мисля, че се получава страхотно, аз просто се отплеснах!

Отплесна?! Това ли е новото извинение на някакъв подтекст, който имаш в себе си, без възможност да отречеш съществуването му?! Моля те, не ме забавлявай по такъв долен начин.

Виж, ти си прекрасно образована, за да определяш собствените си начини на забавление, които съм убеден, че са доста интересни. Нека се примирим, поне за момент, да продължим, там от където бяхме стигнали.

Искаш още лични понятия, лични услуги?! Какво желаеш всъщност?

Да завърша книгата си за транссексуални. Надявам се чрез нея да мога облекча общото положение на джендърите, което така или иначе не може да се опише като леко в тази страна на репресии, насилие и беззаконие. Ти сама каза, как си била бита от полицаите, не започна ли с този разказ?

И ще го облекчиш, като ме принизяваш до прост сексуален обект, разбудил някакви нужди в теб?! Мислиш ли, че е хигиенично изобщо…?!

При такъв ум, съчетан с красота няма как да не се пробудят определени мераци.

Мерак ли съм ти вече?! Кретен! Бидон! Подлезурко, върху който зеле се суши?! Какъв роман, бе – тука положението не може да се облекчи, не може да се подобри, тук винаги е било така и така и ще се остане… Извика ме тук, за да ме ебеш?!

Стига вика!

ЩЕ ме удариш ли?!

Не ! Не! Моля те… мразя когато жена вика. А твоят глас е толкова женствен.

Ами какъв да е?! Защо искаш да ме чукаш?!

НЕ искам! Не съм го казал.

Сега ти викаш.

Почвам да губя контрол.

Ще ме насилиш? Давай! Пробвали са, устоявала съм. И полицаите искаха да ме насилят, сега и ти, това е един народ от насилници, нецивилизованици, такива които никога не се чували думата доблест? Фигурира ли тя в книгата ти? Или трансджендър не може да има доблест? Не може да има чувство за чест, не може да разполага със своето достойнство?! Не разбираш ли, чеп полът е мимикрия на съществото, на истинското същество, което съкровено се зарежда в опитите да бъдем самите себе си. Разбираш ли ги тези неща?!

Да, затова и пиша.

И какво пишеш? Не съм ти прочела и ред! Отказа да ми пратиш, да не съм ти секнела устрема. Ти си говедо и нищо друго, не искам и нищо да прочета от теб.

Е, вече ми даде материал, така че…

За какво – за чикия ли?!

Сега вече обиждаш и мен, аз пиша страхотно.

Нима?! Колко труда си написал в живота си, кого цитира, къде са издадени?! Нямаш ли въображение, че търсиш у другите истории?! Нима не можеш нещо да кажеш, да бъдеш истински творец от себе си?! Твърдиш, че си писател, но ще ти кажа – нямаш въображението на писател, не си истински създател, а имитатор и то от долните! Това си ти! И съжалявам, че се съгласих изобщо да правя това смешило!

Аз съм творец и писател и настоявам да ме уважаваш като такъв, както аз уважавам теб като сменила пола си.

И какво си мислиш, че това, че съм сменила пола си ми е осмислило живота ли?! Ти не си творец, защото творчеството не осмисля твоя. Полът няма смисъл. той не може да ти вдъхне смисъл сам по себе си! Откажи се, не искам да пишеш за мен! Престани да ме използваш! Не разбираш основни неща от живота!

И ти като много разбираш – до къде си я докарала? Нямаш нито семейство, нито нещо?!

Нямам семейство, защото всички са като теб, разбра ли?! Всички искат едно и също от мен… Но не ви минават номерата! Вие всичките сте едни тесногръди, неразбиращо същества, които не могат да се докоснат до истинската красота, истинска естетика. И продължавате да намилате за своите дребнавости… Нима сексът не е дребнавост, не е ли подобно очакването към всичко?! Все искате да вземете нещо, да бъдете отгоре, но изпускате красотата, скрита в същността на нещата! Вие сте еднакви и долни по произхода на своите въжделения! Не можете да се покаете истински, да се намерите някъде там, да бъдете волни – това ще се свърши един ден, ще бъде преиначено в нови истории, които ще разпръсвате щедро като феодали над мисълта си – произвеждате клюки, за които мислите, че ще устоят, а друго не можете и да направите. И тази книга, която пишеш е нищо повече от клюка. Но от гледна точка да на вечността подобни неща не могат да прогресират, не ще бъдат запомнени. Една клюкарница, това е твоето творчество!

Продължаваш да ме обиждаш… аз обиждам ли те, че си просто един травестит, помислил се за жена, живеещ във въображаемите си сенки?! Какво друго си ти с цялата си ученост?!

Мизерник! Нека да дойде някой, да бъде свидетел, че не можеш да се докоснеш до душата на една транссексуална! Даже вече не бих ползвала това понятие, защото е станало пошло! Какво

друго ти остава ли?! Увий си един камък и се хвърли с него в най-дълбоките води! Прикрепи го за врата си, за да разбереш каква е тежестта на свободата!

Какво става тук? Какви са тези викове?

Идваш точно на време. Нашата приятелка става хистерична. Дай й нещо за пиене, за да се успокои…

Нищо не искам да пия! Не приемам алкохол, не приемам наркотици…

Нали каза, че си приемала?

Да, но преди 15 години.

Всичко ли си пробвала?

Всичко… Без препарати на морфинова основа.

Остави, не, тя може би се е успокоила.

Ще се върна пак след малко, че имам клиенти.

Какво е чувството на наркотици? И аз съм приемал, но не знам много…

Ами ще ти кажа.. Лъхала съм лепило, трипът е страшен, подканва те да виждаш всичко повтарящо се, сякаш на забавен кадър. Получават се хиляди дежавю в един миг. Мозъкът се задушава, остава в един образ. И всеки път е едно и също; на ЛСД, не знам – не ме хвана вторият път, но първият ми беше сходно с гъбите, само че без смеха и изпотяването. Всичко е вид натряване. С гъбите се спускаш по едно цветно влакче, вълни от цветове, които все така се разполагат в съзнанието. Силен е трипът на МДМа – много енергия, някакво замайване, странно, сякаш току що си станал след кратък сън. Друго не си спомням как ми влияе. Правила съм секс до протриване и кръв на екстази. Пак същите вълни, а чукането е невероятно.

Виждаш ли, че можем и нормално да си говорим?!

Виждам едно – искаш да правим секс на екстази, ахаха!

Това е човешко желание, приех всички обиди, които ми нанесе, но все пак те мисля за много симпатична, много секси, много обгърната в мистика, а това е наистина възбуждащо.

Затова ли пак те питам ме доведе на това интервю?!

Не!!! Аз истински искам да разбера повече за теб и пространството, в което витаеш, как функционираш, всичко искам да знам.

Сякаш си тръгнал да ми ставаш близък… Но не си, не може да бъдеш, не си даже откровен.

Старая се да бъда такъв, старая се да бъда себе си, дори нарочно да приемам роли, за да съм друг.

Знам, че играеш, играеш непрестанно, но се залъгваш сякаш повече, отколкото можеш да си представиш.

Играл съм в трупа, театрална – и като дете, и като пораснал, научил съм се да приемам роли.

Бъди тогава умел в своята игра! Аз никога не съм играла. Имала съм по-скоро тихо детство.

Разкажи ми повече за него!

Още като дете клонях повече към женското, към сетивното, не толкова мъжкото, което трябваше да приема, че ме заобикаля. Играех си с момичета, повече, както вече ти казах, имах много добри приятелки. Скачахме на ластик. Още тогава нещо в мен се пробуди, което искаше да заличи статуквото, да не приема грижата на пола, но да се откъсне от нея. Знаеш ли, аз нямам пол, жена се чувствам, но всъщност в същината си съм освободена от границите на пола. Няма друго, което да ми показва някакви хитрини, с които да се опитвам да го залъжа.

Еха, пак потече интервюто! Понякога е достатъчно леко развързване, леко опъване, леко освобождение, за да потекат наново нещата. Иска ми се да е така през цялото време, да не го губим в излишности, но да ползваме времето, докато сме тук, насаме.

Няма идеални говорители, нито идеални постановления. Няма нищо перфектно – именно там се крие средата, в хармонията, в дела на извършители, които остават ненаказани и се измъкват. Останалото е прах, търсенето на съвършенство всъщност се състои в изковаване на несъвършеното. Отведи ги в правилна посока, която не е обременена от края на бетона към началото на дървото.

Имаш уникална мисъл!

това е просто мисъл, като всяка друга, както всяка може да е красива, да се излива и да не поставя други пречки пред себе си, но да се разлиства в едно прекрасно множество, това е истинската мисъл, истинно съждение – и всяко едно може да бъде красиво! Другото не е ли все пак маловажно?!

Чудя ти са на красотата на разсъждение!

Всичко се отглежда и се опитомява. Няма нещо, което да не може да бъде грабнато, приучено, приспособено. В това се крие красотата на целия апарат на съществото – това че хората остават диваци е съвсем друг въпрос, колкото и културни или цивилизовани да са те, остават вътрешни диваци, неопитомили нрава си, мисълта си, за да може, като едно овощно дръвче да дава плода си, да се грижиш за него, да се разлиства, всяка пролет и да се отрупва с мисли в бурно лято.

Красиво, наистина !

Красотата се отглежда, като всичко друго – това си е процес сам по себе си – нещо да стане красиво. Изисква се вещина и търпение!

Както ти си положила своята красота, нали? Изникнало е едно прекрасно цвете, което трябва да се обгрижва внимателно. А ти вече сякаш цъфтиш – искам да протегна ръка към плода!

Нима не виждаш по-далеч от желанието си? Отново започваш – какъв плод желаеш ти? Аз сама си бера плодовете от себе си!

Ненаситна ли си? Желаеш ли много да свършваш?

Кой ти е дал повод за такива мисли?! Нима не сме тук за един прост разговор, ти постоянно на секс го обръщаш! Пак ще ти кажа, транссексуалните, поне аз, не съм курва!

Кога и колко дълго е била последната ти връзка?

Ще го запазя в тайна

Бил е късметлия…

Но ти няма да извадиш късмет… Отново се връщам на твоето писане, което си мисля, че не струва!

Какво пък си чела от мен?!

Знам, че водиш литературен клуб, всъщност си тук да ме приластяваш, правиш го непрестанно – нищо няма да излезе от това!

Да, аз водя не просто литературен клуб – това е бутик за мисли!

Води каквото поискаш. Първо – ти си несериозник, едно интервю не можеш да проведеш както трябва, второ си и кофти писател – не мисля, че можеш да опишеш положението на транс, защото кръгозорът ти е тесен, трето – мисля, че само се разтъкаваш където има облага, там си, ако няма, трудно можеш да свършиш нещо. В случая искаш да ти пусна? Нали?

Ако продължаваш да ме обиждаш, ще съм принуден да прекъсна!

Сега ти викаш! Ти си един слаб мъж, който е твърде подвластен не само на желанията си, но и на капризите и претенциите си. Правиш неща само когато ти е на кеф. Мисля, че си безотговорен бройкаджия!

Няма да търпя да ме обижда някакъв гей, разбра ли! Ти не знаеш моите неща, не знаеш колко конкурси съм печелил. Аз всеки печеля – не знаеш какво е това литературно величие!

Знам какво е литературна измет. Надали вършиш нещо до край, оставаш само с думите и пожеланията си, дори едно интервю не можеш да завършиш! Липсва ти обективност, твърде си подвластен на някакви си чувства…

Може и така да е, търпя те още малко, преди да избухна. Ще ти ударя шамар!

В безсилието си винаги посягаш, нали? Харесва ти да се чувстваш господар, да имаш мания за някакво величие. Всъщност си поредният боклук в сметта на историята.

До тук! Стига вече!

Имаш твърде голямо его, да знаеш! Е, удари ме! Добре, но аз няма да спра да те изобличавам!

Съжалявам, изпуснах си нервите, моля те, спри – губя контрол!

Удрям те по болното място, какво – врещиш като жена, сега ми и посегна?! Знаеш ли, че ако стана, ще те смачкам ,какъвто си изнежен? Пазя още мъжка сила в себе си, но няма да падна на твоето ниво, нито ще стана като теб. Ти ме удари….Не е до удара, а до обидата.

ОБида?! Ти знаеш ли как ме обиждаш непрестанно?

Защото ми е писнало от келемета като теб! Удряй, вие само това умеете – искате да мачкате, а сте въздух под налягане!

Ще те ударя пак, внимавай!

Заплашваш ли ме?

Не мога вече да се контролирам.

Само бой знаеш, материята, далеч си от духа. Нека ти кажа и аз неща в гнева си. Ако си дошъл тук с чисти намерения, ще ме оставиш да говоря. Иначе си поредният духач!

Продължаваш да ме обиждаш, ще последва шамар!

Както шамарът на белите срещу 50 милиона местно население, така ли?!

Какво население?

Потомците на Кловис – когато ловуваха мастодонти, бобри и мамути, ленивци и тапири – мъжествена цивилизация, която знае какво иска. И за да се намери някой надменен Макджънкин и Куук и Фигинс отново да посегнат, да тършуват в истината на миналото. Такива ли сте? Всъщност това са много по-стари цивилизации, за които ти нищо не знаеш! Но защо ли да знаеш, след като дори общата култура ти куца? Мислиш ги за номади, нали, с палатките – от място, на място – това е клишето за индианците, което изплува. Виж Еякитe от Аляска, шаманизмът им, предпазването от зли духове, пътуването в света на духовете и мъртвите чрез специални ритуали, някъде край река Копър. Пътуването до езерото Атабаска, Червената река – от там чак до юг са се разпръснали, предците на навахото. А по Мисисипи – могили, наредени камъни, като в Стоунхендж, скулптури, развита култура. Могила-змия и храмове, обработка на мед, Виж Анасази в своите пуеблота. Фермери от пустинята Сонора, и после си отговаряй за това, че се мислиш за иновативен, или че правиш някаква висока култура, а кремацията е била още в Хоупуал.

Къде отиваш? Толкова далеч? Не съм подготвен за тази тематика.

Виж австронезийците, покорили дори Тайван и Южен Китай – с прости салове? Но после имали и сложни кораби. Великите мореплаватели… Какъв е този Колумб?

Съгласен съм, че има и други цивилизации…

Не ме прекъсвай! Тези мургави, къдрави, високи хора са покорили всички острови. Обработват злато, обработват камъни, строят каменни хамбари и складов, да – там, на Сахул! А ти, какво правиш, какво се биеш в гърдите с някакъв измислен бутик за мисли?! Половината ден отивал в лов на Сахул, имало и уседнали села, не всички са били полуномади. Правили са даже среща за сватби между отделните села!

Какво общо има културата, която развивам с това?!

В Ге-ез са секли собствени монети от злато и сребро! Черната Африка, нали така?! Империята Гана със своя Тимбукту, преди арабите, град на университети, когато европееца си е броял въшките! Културата Нок с прочутите африкански скулптури… Обработка на мед, месинг, метали. Богатите носии на Едо. Бог Олокун, господар на всички тела, направени от вода. Осанобуа Ногходуа. Империята Канем и пътя ѝ към хаджа със специални хотели в Кайро.Империята Люба – Конголо Мвамба от великия си род и кралят на змиите. Кралството Конго, Велико Зимбабве! Империята Мали със столица Ниани, кафу – първите колхози, които плащали на краля. Великите Ашанти.

Какво се опитваш с цялото това изложение?

Рашидуни са четиримата легендарни халифа. Халифът, живеещ в къща от кал, социалната му политика, пенсии за сираците и за възрастните, болници – безплатни. Омаядите, Абадисидите и всички салафисти – Ислямски халифат, векове преди Ислямска държава, истинската Ислямска държава от Инд до Испания. А в кралство Мигада Гуатамо Сидхарта се е родил. Империята Маурия с безплатни болници и образование, болници за животни. Кушанската империя и Чан будизма. Всички идват от културата Ямна – цялата индоевропейска цивилизация. В царство Куру на Ведите.

Но защо е всичко това, не разбирам? Това урок по история ли е?

За да се стигне до Европа, твоята култура е повлияна от европейската, която е един микроклимат в макросредата, затова и всички тези исторически справки – култура се е съзидавала навсякъде.Но микроклиматът е вече изчерпан, ти създаваш ужким култура, която вече е мъртва и освен ако не стане макрокултура, универсална, полегнала на целия свят, ти работиш със смъртта, а не с живота. Тогава оставаш слуга на миналото, без значение колко се перчиш, че правиш някаква култура – то остава празно, нищо не е! Защото е мъртво.

Ще спреш ли да ме обиждаш, бе, а? Сега ще видим кой е по-силния!

Какво правиш, не пусни ми ръцете, пусни ме – ще викам, не, не, не!

Мръсен гей, сега ще видиш, а как ще викаш със запушена уста?! Викай, и да те чуят, няма да дойдат!

Не! Не! помощ, пусни ме! Помощщ!

Кафенето е моя територия, не разбираш ли. Ах, сега това хубаво дупе

Пусни ме!

Не можеш да се съпротивляваш, здраво те хванах. Сега ще усетиш члена ми!

Не, помощ, помощ!

И никой не дойде да види един изнасилен гей. Това ви е съдбата на всички подобни – събирай ум, но освен за ебане не ставаш за друго! Какво, защо го счупи това огледало?! ЩЕ ме наръгаш ли? Ето ти един юмрук! Ето ти един шамар. Гола си, виждам ти прашките! Сега ще го усетиш в теб! Не можеш ме наръга! Да знаеш, че счупеното огледало носи седем години нещастна любов, курво! Харесва ли ти? Да го усещаш в теб, завързах ти устата и ръцете, вече не можеш да се съпротивляваш! Нещастна любов, чу ли?! Друго не търси… Озорва ме това хубаво дупе, но е тясно, хубаво, харесва ли ти, нещастнице?! А, харесва ли ти?! Това е поетично чукане, щеш не щеш, не можеш да ме спреш. Целият ти ум още повече настървява! Плачи, плачи, ще ти дам кърпичка после, чакай само да свърша. От кога те чакам така, да , да , да! И аз съм свиня, но в момента съм в теб, защо го счупи това огледало, ще се правиш на агресивна, още по-секси ставаш! Няма да спра! Ще те душа докато свършвам в теб, курво! Аз не съм като полицая, бих те, сега те изнасилвам!

Прочетеното ужаси Лили. Тя сложи резето и побърза да ми се обади. Илия Денев още имаше ключ от дома й. Съобрази и засне страниците на тефтера с телефона си. Обади се набързо на познат адвокат. Когато отидох при нея, тя беше видимо разстроена. Тогава се появи Илия Денев, опита се да влезе, резето не му позволи. Лили се появи, отвори смело вратата. Аз бях зад нея. Беше цялата още синя, подпухнала от плач. Имаше спукано ребро, както щеше да се разбере на следващия ден. Денев беше пиян. Опита се да влезе, Лили просто му връчи дневника, и му каза, че адвоката й ще говори с нея. Той гледаше страхливо, мигаше някак глуповато и нищо не каза, хвърли ключовете в краката й. Всъщност никой не знаеше къде точно живее. Обитаваше от квартира на квартира, присламчваше се към приятели или някакви познати, живееше по къщите им без да плаща. Това беше всъщност Илия Денев. На другия ден Лили си извади медицинско, наистина имаше пукнато ребро, много я болеше. Поиска веднага да намери транссексуалната. Но не знаеше как. Още на следният ден адвоката беше заработил.Лили Авакумова имаше нова мисия – да намери транссексуалната. Счете, че е активна по протестите и започна да я търси там. Не можеше да я намери, даваше си контактите

на случайни хора, които биха я намерили, ала всичко стоеше някак статично, хората не бяха отзивчиви, особено щом чуеха думата транс. Имаше нещо вградено ксенофобско в този народ, Помагах на Лили както можех, най-сетне на една пейка под шатрите, намерихме група хора, които явно познаваха транссексуалната. Не знам колко ли търсихме. Лили ходеше с тъмни очила, за да не се вижда насиненото око. Много я болеше пукнатото ребро, но тя имаше кауза, която смяташе да използва докрай. Когато намери тези хора, събрани кой знае от къде, които знаеха и за побоя на полицаите над транссексуалната, за който никой никъде нищо не каза. Защото и медиите бяха като хората търсеха само сензации, бяха подчинени на диктатурата, нямаха никаква морална стойност и също като народа бяха ксенофобски настроени. Случаят беше потулен, но колко се зарадва Лили, когато откри познати на транссескуалната. Заръча им, щом се видят, да й дадат нейните координати. Всъщност делото още не беше входирано, но Лили Авакумова, нямаше вяра на българските съдилища и реши да го пренесе на европейски ниво. Действително Илия Денев беше общопознат и харесван в столицата и нямаше какво друго да се стори срещу него, освен да бъде съден пред независим, европейски съд. Колкото и да нямаше вяра в български съдилища, тя все пак входира дело, и след няколко дена той получи призовка за явяване в съда. Годежът беше, разбира се, разтрогнат, тя лично хвърли пръстенът пред очите ми в Перловската река. Вече беше разбрала, че насреща си няма начетен, мил и образован човек, а един изверг, от когото може да очаква всичко.

В това време вече бях разбрала много за ситуацията в България. Бях проследила взаимовръзките и всичко беше някак стаено, неподозиращо, плавно, същевременно и рязко. За да разбера цялата история, аз се впуснах дълбоко в корените й. Не знаех почти нищо за България, освен от дневниците на предците ми. Но по време на това второ посещение, научих много. Всъщност самата история на тази държава тъне в облак от мъгляви сведения. Почти никакви писмени източници не са останали от далечното минало на страната. Това, по което се съди са различни, останали от Византия и Запада източници, доста разпокъсани в естеството си, но все пак те дават нагледно представата на един народ от варвари,които биват покръстени и въдворени в цивилизацията от Византия. Всъщност дали са варвари? Разбрах, че се говори за дълбоки и сложно организирани структури от времето преди българите да се установят край Дунава. Сложни, смели организации, говорило се, че всъщност били една доста изтънчена цивилзиация. И какво се случва? С идването им при Дунава, създават коалиция със славяни и останалите траки, за да създадат местната България, оцеляла до наши дни. На базата на коалициоанното владение срещу Византия, би трябвало да се счита, че в тези езически времена, все още е царяла търпимост и разбирателство между отделните хора – някаква толерантност, която все пак след това е била изгубена. Българите са били народ на търпението, на толерантността. Това свидетелства и периодът после на турско робство, когато съжителстват и с мюсюлмани, и с евреи, без да имат някакви верски или мирски разногласия. Ала в период на варварството си, именно България, или съюзът, наречен така, започва да подражава и да се съревновава с Византия. Всъщност българите се разпръсват и в Италия и в Македония, на север край Волга създават своя собствена, доста голяма държава, но там приемат Исляма. Останалите се претопяват в християнството – какво е то? Освен новата монета, която свързва вече и верски старият съюз. То е наложено всъщност чрез сила над населението, избити са цели болярски родове, несъгласни с християнството. Започва тогава великото съревнование с Византия. Една странна борба, но всъщност изобразяваща величие, за да стане България, както с Византия и империята на Карл Велики, най-голямата тогава държава в Европа. Толкова древна и при това толкова репресирана сякаш. Друго не остава, което да напомня за миналото величие, освен разни празни приказки, защото и фолклора е унищожен и няма закони, които

да го опазват. Все пак под християнството всички в България се обединяват, дори насила, това е било хитро, за да създаде един привидно устойчив план за развитие на държавата. Още от там почнах аз, от тази прастара България, за да стигна до съвремието. Една България на търпимост и толерантност, може би по-духовна, отколкото е сега, изпълнена със своите боржения и битки, които целят да създадат един микроклимат, който да се задейства по посока на издържливото и бъдно царство българско.

От този период живо ме заинтересуваха богомилите. Появили се като секта, те бързо обземат цялата страна. Те всъщност са първите протестанти, и от тях идват албигойците и катарите в Западна Европа. Изключително чудно това, сякаш е заложено в българина още от тогава – да унищожава държавата, един вид по своему анархизъм, по своему блаженство, което да не спира, но да предрича един апокалипсис. Тук именно, апокалитпичното настроение у българина, липсата на оптимизъм и песимизъм – как всичко е дошло от сатана и светлината, и мрака, цялото същество. Това е, което ми се стори твърде интересно. После и бурталната саморазправа с богомилите. Горенето им на клада по време на византийското господство. Защото Византия накрая все пак побеждава България, ослабена от тази ерес, по която народът веднага тръгва, следва я – огромно течение в самият народ – срещу царя, срещу временния свят, насочена изцяло към Божието царство. Противниците на държавата, тези по своему анархисти, са всъщност тези, които подпомагат това българско учение да се разпростре из цяла Европа. Срещу държавата, срещу господарите, срещу богатите – те обявяват един рай на земята, създават собствени комуни, където ги наставляват учители, специално подбрани старци, в тези комуни, където има дори жени свещеници, се ражда първата свободна църква, а дори това са първите анархокомуни, може би единствените успешни такива комуни, сред гората, далеч от всяка цивилизация, в един горски храм, където развиват собствено изкуство, собствена култура. Богомилството става официална религия в Босна, където има много свидетелства и надгробни плочи, които са изрисувани с тайната символика на това общение, на това ново за Европа изкуство и ценности, които искат да унищожат държавата.

Другото явление, което особено силно ме привлече е свързано с православната мистика. Може би за пръв път мистично учение става официална религия – това е исихазма със своите дълбоки традиции, вкоренени в битието на българина. Сърдечната молитва, описваща пътя към Бог чрез медитативно съзерцание, учението за божествените енергии, както и създаденото учение за Тавроската светлина, всички те казват, че Бог е постижим и тук, на тази земя. Виждам поразителни прилики между исихазма и будизма. Сякаш са с един корен, който няма да заспи, каквото и да се случи. Някои обвиняват всъщност исихазма, че е причина за балканските страни и Византия да паднат под турско робство.Защо ли? Защото това учение проповядва мир и ненасилие в човека, във всичките му дейности, защото Бог е Любов и светлина, и така трябва човеците да се обгрижват един с друг – като светлина, като чиста любов, която не познава насилие. Всичко това е дълбоко разпространено в България малко преди да падне под турското иго. Исихазма също е като отроче на богомилството – светът, тленният, не принадлежи на Бога, ние трябва да се стремим изцяло към духовната същност, така както тя мистично е заела мястото си в плътта. Не се оспорва пряко властта, или господарите, но косвено царството Божие принадлежи на нищите – смирение, кротост и бедност, това се типични исихастки послания. Липсва само войнственото у богомилите, които се борят да променят света, обратното – исхастите искат тази промяна да дойде чрез любовта. Тези две течения намирам за дълбоко вкоренени в българското, в нардоностното, даже в митовете и поверията.

Следва духът на възроденото царство България, който носи в себе си достойнство, както го открих в дневниците на предците ми. Такова усещане, такава сила. Хората наистина са творели със замах, раздавали са всичко, което са имали. И нещо много важно – имали са строги морални ценности, разбиране, което е надхвърляло злободневното ежедневие. Разбира се, както разбрах, имало е злоупотреби и тогава,но моралът като стойност все още е бил здрав, развивал е така и цялата култура, и цялата индрустрия. Именно тези показатели привличали много чужденци към България. А и тогава всеки е учил в чужбина, но се е връщал, за да създава в родината си. Нямало е някакви измерения, които да се пресилени, ако кажа, че това е период на морален разцвет. Със своите герои, със своите единомислещи. Подобен разцвет не е имало в твърдостта на българския дух, който е можел да се прояви самостойно, в собствената си национална държава. Останалото, не знам – дали е само от дневниците. Но пак фигурират образите на Елисавета Плетева, на Зафира Владаева, моя прабаба, на сина й, на племенника й, които са искали да унищожат твърдите устои, на които е легнала новата българска държава. И са успяли. Тогава деградацията е станала явна, защото в царството е нямало място за нея и тя бързо е било изобличавана. Още малко, но колко – този период на цъфтеж е бил заменен от друго, защото просперитетът е бил в духовно естество, не толкова в материално и целият здра, български дух, калявал се през годините на османско владичество, е можел да бъде проявен с всички сили, консервирани във времето. Интересно е как се проявява през този период, със силно национално самосъзнание, подем в науката и в културата. Основите на неща стабилно са се положили в това време. Не мога да го възхвалявам, има и много собствени негативни качества, както всичко друго, ала подема е истината, която не може да се забрави. И както след това се проявява, няма равен като епоха в историята на новата българска държава. Не го казвам, заради историята на рода ми – това са собствени изследвания, които са независими, като на наблюдател, който сглабя пъзела от страни. Друго не ми е нужно да казвам или знам или познавам ,защото изследвам независимо цялата история, довела до съвремието, до това, което всъщност се излива в нещо непредрешено, ала е истинско, било и твърдо, вкоренено или изкоренено по-скоро като представа. Заради дневниците на предците ми и защото семейството ми е било закърмено в този период на цъфтеж, повече няма какво да добавя. Само мечтание е останало в мен по този период, някаква романтична възхвала, защото той не може да се сравни с това, което идва след него, или което е било преди него. За мен това е истинската свобода, назряла в едни смутни времена, когато е нямало и какво толкова да крепи вътрешното, или по-скоро да преценява това, което е изваяно по такъв изящен начин от предходното. Иска ми се и сега да е така, с тази здрава духовна основа, но следващия период, който разглеждам, е достатъчен да ме разубеди напълно, че това би било възможно.

Когато насилието се е превърнало в част от ежедневното, когато убийството вече не е престъпление, но се случва масово, тогава всичко се преобразява и в един миг става нещо различно, нещо извратено, което може да не допусне да се съхранява в една изтънчена реалност, от която всъщност прозира. Тогава дребните човешки качества, като завист, злоба, взимат връх. Няма нищо, което да се възпре от цялата операция, потопена в кръв – защото българинът е миролюбив по душа. Как иначе би съществувал в началото си като част от една коалиция. Той не е насилник. Но когато стане такъв, се превръща в нещо ужасен. Намерих последните редове от дневниците за нещо отвратително. Малко бих могла да опиша от това, което наистина чувствам, когато се потопя в тях – и това е единственото, дивото, ужасното, което не мога да приема в живота си. Всички контури на едно протакано битие са сякаш унищожение в провинение. Вина, разбира се има – тя трябва да бъде понесена на равно с всички други престъпления, с всичко, което е свинско и такова остава. Но никой не е понесъл тази вина, съвестта все още тежи – говоря всичко това, за да облека в думи онези събития след

девети, които разтърсват България –новият ред, новият строй, опръскан с кръвта на предишния. Всяка революция изяжда сама себе си. Комунизмът не е пригоден за българина, не само, защото е кървав – ами че същите тези хора участват и в погребването на Пражката пролет. Няма извинения, няма нищо, което така да предопредели истината, която е вече изкривена. Едно извинение не е достатъчно, трябват присъди, възмездие, за да се освободи народната памет, иначе тя продължава да загноява в прежни неща, в чужди мисли и да се раждат все слепи идеи, които не могат да се въплатят в нещо истинно. Толкова болка не може да се изтръгне – тя е изписана по лицата на хората. Един режим с нечовешко лице – това ли е заветът?! Или?! Не може да се продължи към нещо различно, защото историята само тегли надолу, когато не е правилно и докрай разчетена, тогава тя бива измъчена, преследвана, всякакви неща се случват, но не могат да се забравят.

Нуждата от подобно отношение, което да изчисти историята от петното, може да се случи само тогава, когато дори най-простият разбере своята мирна в същността си природа, такава каквато винаги е било и ще бъде. Други начала се борят помежду си. Опръсканото в кръв и тирания не може да бъде привлечено като реално изпълнение за нещо конструктивно, за нещо изграждащо – това винаги ще са обречени на тление мисли. Още повече, че мирното бива погазено – един режим, крепящ се на кръв и деспотство, винаги пада – дори и да е Перикъл, той бива прояден от собствената си чума, няма какво да го крепи в народната памет. Един деспот никога не остава, какво е направил примерно Сула за своя Рим? А в последствие? Особено когато проливането на кръв се подкрепя от чужбина, тогава се получава ново робство, червено робство и заради кръвта и заради идеологията, което хората не могат да понесат, защото не им е привична.

Винаги когато в едно демократично общество се възцари режим, който не е избран легитимно от народа, но се е прокраднал, благодарение на оръжие, благодарение на кръв, това се отразява пагубно върху моралните устои на самото общество. Разложението може да се наблюдава на всички нива. Когато качествените кадри не могат да се развиват в собствената си родина, а са притиснати, принудени да робуват на един нов режим, който няма истинско, човешко лице, макар и да радува за някакво ефимерно бъдещо добро – чрез кръв и насилие не може да се постигне нищо, което да остане разбрано като положително в историята. Множество са примерите, ако почнем дори от Иван Грозни, който направи Кремъл Червения площад, та се стигне дори до Сталин или Хитлер, макар и последният да установи легитимна диктатура посредством честни избори. Всъщност машинацията, която се получава с общественото самосъзнание е ужасна и достига такива предели, че единственото, което остава в духа бива страхът. Духът не може вече свободно да се разгърне, да роди своите зрели плодове на действие, да се възроди като феникс от пепелта. Той бива стъпкван, за да е подчинен и покорен – свободни духом не са угодни на властта. Тя иска доволни поданици, които да даряват труда си за благото на държавата. Индивидът бива напълно десимилиран, смачкан, унищожен, както и предходните му прояви на доблест, достойнство, разбирателство, толерантност. Всъщност много се спекулира, но тези 45 години успяват да унищожат българина по начин, по който турското робство не е успяло – защото там е имало битка, която е била загубена, но все пак е водена битка, имало е нещо достойно, докато при комунистите, те просто, с помощта на съветското оръжие взимат властта и напълно смачкват това, което е било градено и наследено от векове – етнически мир, расова толерантност, истинско родолюбие, не привиден патриотизъм, изключителна воля, която е съумявала да се справи в трудности. Когато всичко това бива впрегнато да работи за някого, за нечии цели, които са различни от тези на

индивида, той страда, загубил себе си, предал се може би, дори капитулирал пред огромната месомелачка, наречена комунизъм. Дали е било комунизъм или социализъм, това няма значение – важното е, че установяването на червената диктатура води до трайни морални последици за самото население. Добродетелите се обезценяват, каквито са били крепени и пазени в течение на повече от хилядолетие, приемствеността е загубена, родовото бива унищожено, цели семейства биват откъснати едно от друго, самата родова памет се обезцветява. Всичко това се върши изкусно, в продължение на 45 години. Възродителният процес е пример как от толерантни хората стават нетолерантни. На преден план излизат низките чувства, желанието да се домогва до власт, да се обезцени човекът, което произвежда завист, злоба, разложение от вътре, загуба на някакъв висш смисъл, който да движи индивида и да води неговите постъпки. Моралният часовник е в рестарт по времето на комунизма, в рестарт са и всички ценности, наследени от миналото, но и тези ценности, които крепят обществото в едно и го правят единен организъм от само себе си, без нуждата да се налага някакъв централен цензур.

Веществото в кръвта е източено по един брутален начин. Кръвта е обезчервена. От тук, след като няма морални компаси, след като север вече не е там където е бил, нито пък юг се намира на юг, следват корупция, по всичките нива на властта. Следват кражби, по всичките нива на властта, следва незнание, по всичките нива на властта, следва простотия, глупост и липса на мъдри, далновидни решения, по всичките нива на властта. За простите хора, това е било не толкова лошо. Ала заплатите пак не са били големи. Ценза върху чужди стоки, редене на опашка за автомобил или жилище, е отнемала цялата енергия на цели поколения. И докато те се занимават с тези най-ниски, материални страсти, докато всичко е превърнато в груба материя, а идеологиите освен тази на комунизма, биват преследвани, властта успява да измести целия център на съществуване от обикновения човек. Всъщност одържавяването на земите, принуждава селяните, които доблестно са се трудили над земите си, поколения наред, които с честен труд са си изкарвали прехраната, да заминат за градовете, да заработят в заводите, където я някое болче ще откраднат, я някой купон за обяд, я нещо друго от поточната линия. Защо да не крадат? След като няма вече това, което ги е мотивирало и поддържало живи – именно земята им?! След като всичко, за което са милеели, изведнъж става държавно, малката собственост, която са имали бива извзета?! Същото важи и за семейства като моето, които поколения преди това са градили – изведнъж всичко бива взето, одържавено, за да служи на един престъпен режим, който със средствата на манипулацията и грабежа, умишлено промива психиката на българина, психика, която е устояла повече от хилядолетие?! Руското робство е по-тежко от турското. Наричам тези 45 години, години на съветска окупация, защото именно това се е случило. И с най-фините инструменти, на които са способни, те водят едно расово обезличаване срещу народът на татко, срещу моя народ, защото все пак съм Мадамова, така че аз например, ако не бяха тези дневници от леля Дори, никога нямаше да знам за корените си, нито пък татко щеше нещо да знае. Така се създава една пихтиеста маса от евтини работници, които не знаят що е то корен, нито познават какво е това род – всичко се обезличава, губи същината си. Нещата, които крепят семейството и рода, тези основни принципи, са които крепят и държавата – винаги е било така, преди да се установят насилствените режими на 20ти век, когато семейството вече не е ценност освен за разплод, няма мир между дух, душа и тяло, напротив – всичко бива удавено в една обща кал и най-низките, най-долните прояви, които преди са били порицавани в рода, вече са масово проявление, вече носят извращение сред мисленето на самото население, което като роб започва да ги възприема като нещо нормално. Но те никога не са били част от здравите устои на личността и не могат да бъдат, единствено когато те биват премахнати, държавата,

авторитарна, вече има пред себе си роби, а не свободни хора, способни да взимат сами решения за собствената си съдба.

Следват едни пагубни времена в историята на България. Въпреки така наречените демократични промени те изобщо не се случват. Комунистите запазват властта си и икономически и политически чрез серия от хитри ходове. Как запазват те икономически властта? Иво Карамански е известен на Запад крадец на коли, които потъват в Източна Европа. Каналът е известен. Около него се зараждат и лицата, които поемат т.н. силови групировки – ВИС 1,2; СИК, докато дори се стигне до ТИМ в съвремието. Прочути са т.н. куфарчета – огромно количество пари, които комунистите дават на хора като Иво Карамански, за да обслужват техните интереси, за да установят икономически и дори нравствен монопол над държавата. Корупцията е всеизвестен факт, с пари в тази държава може да се постигне абсолютно всичко. Цели правителства се оказват марионетки на новите олигарси, които нетактично започват да източват ресурсите на държавата по начини, които самите те искат, без да зачитат никого. Следват убийства, борби между отделните лидери на групировки. Чужди интереси са силно намесени. Дори родните олигарси не са напълно независими – те трябва да обслужват някого. Част са от канали за контрабанда на оръжие, наркотици, рекет. Известни са като силови групиуровки, защото поддържат мрежа от биячи, които се разпореждат както поискат на територията на България. Не може да става дума за създаването на откровен, частен бизнес – винаги трябва да се плаща и данък на мафията, която закриля. Сякаш се е върнало Средновековието – от кого закриля?! От самата себе си. Ако не си платиш данъкът, те идват, могат да те пребият, да сплашат семейството ти, да запалят магазина ти. Затова са и силови групировки. Голяма част от биячите, участници тогава в силови охранителни мрежи като „Ипон“ на Бойко Борисов стават в последствие политици, но затова по-късно. Мутрите са завзели цялата икономическа власт в страната. Обикновените граждани са принудени, поради безработицата на държавно ниво, да работят в сивия сектор на т.н. мутри – а това са главно бивши борци, хора, сродни с ДС – националната служба за сигурност по времето на комунизма. Други пък са полицаи, излезли от школата в Симеоново. Такива по-късно често ще се срещат в политиката. Изобщо цялата държава се превръща в една институция от силово естество, напълно безпомощна пред ръцете на олигарсите, които още тогава създават държава в държавата. Тези структури се запазват по време на целия т.н. Преход – който никога не се осъществява, от диктатура към демокрация. Диктатурата винаги продължава да я има и тя остава в сянка, докато все повече млади хора напускат страната, след като границите вече са отворени – те искат своята свобода, правото на честен бизнес при конкурентни условия. Държавните монополи обслужват изцяло интереса на властта, която вече е съсредоточена в ръцете на олигарсите, които се превръщат в истинската, изпълнителна власт. В такива условия всичко изглежда безсмислено, моралните устои вече изцяло липсват, пристъпва се към пълното разложение, което сякаш е добре обмислено от комунизма стъпка, за да може червената диктатура да остане на власт и само сякаш за пред Запада да има някаква привидна форма на демокрация – това са тъмните години от новата история на България.

Следват поредица от фалити. Най-тежка е Виденовата зима. Интересно е, че хора като Лили Авакумова все пак някак си са успели да опазят себе си, своята невинност, своята човечност, въпреки всичко. Всъщност тя ми даде нагледно този доклад или очерк или просто и аз не знам

– нещо проникновено, като наглед върху историята на България. Тя ми разказа за дългите опашки за хляб и купонната система. Фалитът е страшен. Мнозина губят спестяванията си. Банките фалират. Хората са гладни и са на улицата, горивата са твърде скъпи, мнозина измръзват без да могат да си позволят отопление. Тогава народът щурмува Народното събрание. Министър-председателят Жан Виденов подава оставка. Тук трябва да се вметне нещо – той е министър-председател от БСП, която всъщност е преименуваната БКП. Политически по този начин комунистическата партия успява да осигури политическата си власт. Мнозина бивши агенти на ДС се вливат в новите партии, като например Ахмед Доган, създател на ДПС. Реално тези партии се ползват с уважение у своите европейски коалиционни партньори, но преди това да се прави, нужно е да се проследи историята на подкрепяните партии и политици, за да се даде повод за сериозен размисъл. Едно от тежките последствия от Виденовата зима е създаването на т.н. кредитни милионери – с фалита на банките тези лица са освободени от погасяване на кредитите на стойност милиони долари, парите остават за тях, те сякаш са най-облагодетелствани това да се случи. И кои са те? Отново лица, свързани с т.н. мафия, с олигарсите. Сякаш цялата дестабилизация на държавата е била напълно нарочно подготвена, за да може отново да се заяви цялостната икономическа диктатура в страната. След тези неща идва ред и на Иван Костов, който води т.н. приватизация, която всъщност е скандално дело в българската история. За жълти стотинки се разпродават заводи и предприятия. Покупвачите са винаги поставени лица, които да изпълняват чужди интереси и интересите на местната мафия. Това е много тежък удар върху цялата независима икономика на страната, която все повече затъва в чужди зависимости. Нека пак кажем, че и мафията в България не е независима като италианската или руската, а изпълнява изцяло чужди интереси. Всъщност страната в последните години след 1944 се е превърнала просто в една чужда колония, без собствена, национална политика, без да се грижи по някакъв начин за гражданите си, които или имигрират, без да се завърнат и стават роби посвоему в чужди държави или работят като роби в сивия сектор. Националната държава съществува само на хартия, действителността е още по-тежка. Няма вече някой, който да е способен да поведе политически българите, липсва и закон за лустрация – затова е и пълно с бивши ченгета, следователи, подслушватели, какви ли не от структурите на ДС, въплътени в новата „демокрация“. Казвам това, защото не става въпрос за чиновници, а за хора в изпълнителната власт, висши партийци и от опозицията и от социалистическата партия – навсякъде бълва от агенти на ДС. С което червената диктатура много хитро запазва позициите си и от явна диктатура в продължение на 45 години, става тиха диктатура в последвалите 30 години от никога несъстоялия се Преход.

Най-интересно събитие ми се струва, как бившият цар става единственият монарх в света, спечелил избори и управлявал като министър-председател. Това е именно Симеон Сакскобурготски. Тъй като предците ми са служили на неговите предци, мога да кажа, е имам малко сантимент към случая. Но той е от чисто повърхностни и лични съображения. Действително той сам казва, че не може да се върне в България, без Русия да одобри, което показва все още силното руско влияние и робство в страната. Още повече това е човекът, който лансира Бойко Борисов, винаги съм се питала защо, но Борисов почва своята шеметна кариера именно при царя. Не се знае чий интереси е обслужвал, но той води България към ЕС и НАТО, с което привидно финтира множеството интереси, които се сблъскват в тази малка страна – едно непрестанно бойно поле между Изток и Запад, без да се вижда някакъв изход от борбата и винаги в ущърб на гражданите. Привидно България може да е интегрирана към Запада, но докато лица като Бойко Борисов са все още на власт, това няма как да се случи наистина. Царят

лавира между двата лагера. Руското влияние е силно и едва привидно страната се европеизира, без това да се случва релно.

Интересно е, че по времето на управлението на царя, после и в коалиция с БСП, се постига известна финансова и икономическа стабилност. Олигарсите все още си имат държава в държавата, но вече са отминали дивите времена на 90те. Като страна-членка на ЕС, България не може да си позволи да губи кредити, като открито подкрепя мафията. Тя се скрива още повече, увива се около властта, както бръшлян около дърво. Целта на дребно са еврофондовете, на едро – отново едно обслужване на интереси от Изток към Запад. България се явява буферната зона в това отношение. Фондове се печелят от частни лица, приближени на някого, съмнителни концесии се дават отново на приближени някому. Ако имаш връзки и познанства в България, ти можеш да станеш милионер само от евросубсидии. Разбира се, корупцията не е прекъсната, а се шири навсякъде от най-дребните чиновници, до висшите магистрати. Всъщност там е истинската корупция. Едни и същи хора започват да управляват, едни и същи властимащи – и това е десетилетието на Бойко Борисов, срещу когото ние също протестирахме. Всъщност Лили ми разказа цялата тази история, малко преди протеста, за който ще стане дума, докато си пиехме чай в големия хол на жилището, наследено от леля Дора. Предложих й да продължи историята на вилата и заедно отидохме натам. Приготвихме си още чай, бях пуснала тока и водата във вилата и на верандата, отпуснати, Лили ми доразказа защо всъщност се протестира. Това се случваше докато убивахме време до организираното от т.н."Отровно трио" „Велико народно въстание". Не са само корупционните скандали с името на Борисов, които разтърсваха държавата. В такива скандали бяха забъркани и редица министри, някои се уволняваха, когато ставаше твърде безконтролна ситуацията, но реален съд, реални присъди срещу български политици няма. Ремонт върху ремонта е често използвано понятие – използват се нискокачествени материали при правенето на пътища, кърпежите на дупки и прочие, за да се заграбят колкото се може повече пари. На власт се поставят хора, някои също с агентурно минало, защото още липсва каквото и да е лустрация в тази буферна зона, но така са угодни, така и комунизмът управлява в сянка, както и трите кабинета на Бойко Борисов. Всичко изглежда като един голям цирк, в който премиерът е като маймуната, която раздава награди. Всъщност той е крайно съмнителен, охранителната фирма „Ипон" дейно е обслужвала мутрите, самият Борисов идва от тези среди на силовите борци и послушници на Сименово. Такъв е и главният прокурор Иван Гешев – все ченгета, създали за десетилетие една полицейска, силова държава, подготвена да се бори с цената на всякакви репресии, за да се задържи властта. За изборите се твърди, че са изфабрикувани – празни бюлетини, мъртви души в списъците.Изобщо народът е загубил всякаква вяра в своите управници. А и както се убедих, лицата на хората начело на държавата са остро некомпетентни, с прост израз и маниери, често неспособни да се изразят на друг език, освен собствения. Това е довело до масова емиграция, повечето квалифицирани българи отказват да живеят при подобни обстоятелства. Мафията продължава задколисно да дирижира случващото се в България. Борисов е удобен и на Запада и на Изтока, защото представлява мост между средите, идващи от БКП и новоорганизираните структури, които същите комунисти са създали – с това той се превръща в идеалната марионетка за запазване на комунистическата диктатура в сянка.

Сега ще се постарая да обясня на кратко защо подкрепих протеста от самото начало и продължавам да го подкрепям, особено след като Лили ми представи нагледно цялата история. Това не беше просто обикновен митинг. Имаше много дръзки планове – именно да се сложи край на 30-годишния преход и т.н. мутри да се изгонят от властта, която вече 30 години безпрепятствено си поделят. Докато се появяват политически олигарси като Ахмед Доган или Делян Пеевски, истинските, икономически олигарси винаги ще останат в сянка, защото така е

удобно, защото така е устроена новата комунистическа диктатура, предрешена като демокрация. Срещу това се бореха протестиращите, макар и мнозина да възприемаха само лицата на т.н. мафия – от ДПС, ГЕРБ и други политически фракции. Ала те са само маските зад нещо много по-дълбоко, зад нещо много по-заплетено, което със сигурност носи корените си в чужбина. Така разсъждавахме живо, никой не знаеше от къде извира това зло, но знаехме, че то продължава да задушва държавата вече 75 години, унищожава свободния дух и каквото и да било развитие. Целеше се едно ниво на простотия и глупост, нежели простият човек се управлявал по-лесно. Но когато и прост човек го управлява, тогава не е ли ситуацията на слепец, който води слепеца? Всъщност управляващите, истинските такива, отново посочвам, ще си останат в сянка и никой няма да знае имената им, докато те движат свободно марионетки като Борисов и подготвят следващите марионетки. Твърде интересна ми се стори историята на тази буферна територия, наречена България, където до кръв се срещат интересите на Запада и Изтока. И когато се изпълняват тези интереси, може да бъде пожертван министър, понякога дори министър-председател, но статуквото си оставаше, нямаше нищо, което да вещае някаква промяна.

Такава беше ситуацията в родината на баща ми. Вече я разбрах напълно, след като Лили ми я разигра дословно. Между временно ние станахме още по-близки, вече се беше случила сцената, която описа и бяхме спали заедно. Бях до нея в тежките моменти след побоя. Онзи, Илия Денев, здравата се бил уплашил когато получил призовката. Звънял на Лили, оправдавал се, че бил пиян. Всъщност вече се бяха случили и другите неща – например Януш съвсем случайно попаднал на публикация във Фейсбук за международно събитие, организирано от Денев, на което видял собствените си картини. И други мерзости продължаваха да се случват – например в публикация в местните медии, Лили ме уведоми, че бил написал сценария за нашето събитие от юни и коментирал, колко успешно било станало и как без неговите писателски умения, нищо нямало да се получи. Гърбавият му нос, понякога мазна, черна коса, ми бяха станали отвратителни. Наложи се с помощта на Лили да пишем опровержение, но Денев не отговори нито на нашето съобщение, нито на съобщенията на Януш защо е постъпил така. В България може да се краде от всякъде и да се представят чуждите идеи и мисли като собствени. Плагиатът беше невъзможен в Австрия, или действаше твърде завоалирано, без да се разбира от къде е открадното. Ала законите за авторско право трудно вървяха в България. Мъчно щеше да е и делото на Лили. Оказа се, Илия Денев имал гръб и в съда. От къде това влечуго познаваше толкова много хора, и имаше такова влияние?! Оказа се, в последствие, когато нещата вече загрубяха и трябваше да се действа кардинално, че дядо му е бил полковник в полицията и то не в обикновената полиция, а в ДС, а баща му бил някакъв измислен скулптор – разгледах негови неща и всички бяха издържани в соц реализъм, дори и комунизмът отдавна да беше свършил. Майката на Илия Денев пък била съдийка, баща ѝ, прокурор, от всякъде това мамино синче беше обгрижено, за да направи бляскава кариера, разбира се, възможна единствено в България. Извън тази страна той беше просто поредното нищо, което иска да бъде нещо. Ала в България се случват тези неща – шеговито я нарекохме с Лили,страната на неограничените възможности. Затова въпреки силните доказателства, беше малко съмнително дали ще бъде осъден Денев за побоя. Въпреки всичко, делото вече вървеше, а на друга инстанция, Лили искаше да представи историята с транссексуалната като доказателство за изнасилване, но все още нямаше и следа от нея.

Този ден протестът беше почнал от ранни зори. Хвърчаха яйца по Парламента, преместил се междувременно в бившия Партиен дом. Площадът беше изпълнен с хора, всички искаха едно – оставка! Ние не можехме да се присъединим от сутринта, в главата ми вече имаше ново събитие, което исках да представя възможно най-скоро и бях започнала да го скицирам. Лили

Авакумова беше до мен. Въпреки всичко, което тя преживя покрай Денев, й беше още жал за него – той се бил скарал с баща си, който не го пускал да живее в къщата им в Драгалевци, и не му давал достъп до другите два апартамента, които имали, затова бил принуден да обикаля и живее по хората. Когато го чух това от Лили, смръщих вежди… Не може да си сериозна, този боклук нищо не заслужава! Нищо не е постигнал в живота си, освен да краде и насилва – той е живо въплъщение на всичко комунистическо!

Думите ми бяха твърди и жегнаха Лили. Насочихме се към протеста в късния следобед. Не носихме нищо освен вода. Улиците бяха отцепени от тежко въоръжени полицаи, които претърсваха всеки. Ние минахме по една странична уличка, за да избегнем момента на унижение, когато ни пребъркват като престъпници. На площада вече имаше много хора. Тълпата заемаше цялото Ларго и се губеше към Военния клуб, на Раковска. Промушихме се измежду хората. Не бяхме, разбира се човек до човек, но пак беше голямо множество, над 10,000 души. Поне това обхванах, когато се качихме за момент на стълбите на БНБ. Точно тогава се призова от трибуната всички да пуснат светлините на телефоните си. Беше вече сумрак, почти вечер, когато целият площад се изпълни с множество малки светлини, които трепкаха като звездици. Беше много красиво и същевременно символ, че бъдещето, държавата зависи от всеки, че все още има светлина за нещо по-добро, от това, което се предлага, като олигархичен модел. Няколко минути останаха светлините да трептят като звездици, заснех всичко, исках да го използвам след това. Носех си камерата, която вече бях закупила – камера плюс фотоапарат, строго технологични неща, с които на моменти трудно се оправях, като цяло и с всяка техника, но трябваше да се уча и се учех бързо, защото съвременното изкуство също става възможно благодарение и на технологии. Провряхме се с Лили до камиона с големите тонколони, на „Отровното трио“. Скандираше се постоянно „Оставка“, което ме облекчаваше, защото не се чуваха изцяло измислените говорители, качили се на тази измислена трибуна, която уж представлява народа, но всъщност обслужва нечии интереси. Тогава се започна. Протестът тръгна към ескалация. Чу се тътен, последвал от още един, заваляха всякакви предмети срещу полицаите – яйца, камъни, павета, дръжки на чадъри, бобмички. Избухваха даже фойерверки. Наблюдавахме от там само дъжда, който се сипеше върху униформените. Тогава нещо се случи. Арман Бабикян призова от трибуната „Запазете спокойствие, не отстъпвайте“. Това започна да повтаря непрестанно. За щастие нямаше по това време, толкова късно вече майки с деца. Тогава полицията започна да настъпва срещу протестиращите. Видяхме в далечината как бавно се прокрадва тежкото туловище на водното оръдие. Изведнъж арменецът млъкна, явно избяга, каквото беше цялото поведение на това „Отровно трио“. Нещата се случиха твърде скоростно. Полицията набързо изтика гражданите, които не хвърляха бомбички, всъщност истинските провокатори бяха отдавна изчезнали, останали бяха единствено мирните граждани, срещу които полицията упражни цялото насилие, на което беше способна. Не бях ставала свидетел в живота си на нещо подобно. Полицаите бързо изтласкаха тълпата, разцепиха я на три части. Застанаха срещу нас и биеха в щитовете си, сякаш наблюдавах варвари, които се готвят за атака. Те започнаха да тичат в лек тръс срещу нас, строени като „костенурка“, по римски. Пред очите ми един мъж се спъна и падна и беше стъпкан от полицаите, като започнаха да го ритат. Изведнъж колоната спря. В другия край, точно до Археологическия музей дърпаха хора за ръцете и ги изстласкваха зад кордона, където ги биеха безмилостно. „Отровното трио“ изостави камиона си, който беше вече зад полицейския кордон. Там беше и водното оръдие, което някак ехидно ни наблюдаваше. Видяхме зад кордона други полицаи как щурмуват в много бърз бяг малките улички зад президентството. Суматохата беше пълна. Някой от протестиращите насядаха по земята, за да спрат напредването на кордона. Но той не спираше да напредва. Не знаехме защо бият, не

знаехме защо е цялото това насилие. Влязохме в уличката до БНБ, тогава видяхме какво всъщност се случваше по малките улички, хора бягаха, пред очите ни един младеж беше свален на земята и ритан в главата. Отказахме да тръгнем по Леге защото там беше меле. Видях само един мъж, подпрян на врата, който плачеше и крещеше „Не ме арестувайте! Нищо не съм направил!“

Заснех всичко. Цялата полицейска бруталност. Това беше документирано и напълно в разрез с изявлението на МВР от следния ден, че полицията била мека спрямо протестиращите. Разпространи се снимка в интернет на хора, с белезници, проснати като добитък в страни от министерския съвет. Изобщо беше пълно със символика. Мутрокомунистите не искаха да си ходят. Водното оръдие, което изправиха срещу нас беше олицетворение на прочутите думи „Да дойдат танковете“. В последствие разбрахме, че много от тези полицаи изобщо не били полицаи, а всъщност от частна охранителна фирма „Делта гард“ или прочие. Нещата се бяха изопачили твърде много и вече се разбираше защо мафията си има държава. Държавата в държавата вече се беше сляла, чрез изкусно подготвени събития от последните 30 години. И Борисов имаше собствена диктатура, която не позволяваше инакомислещи. Изглеждаше като диктатор – с грандомански изказвания, вечни хвалби, с цялата си клика около себе си, които правиха безсмислени пиар акции. С държанието си от джипката, с която обикаля, сякаш всичко му е бащиния, Борисов демонстрираше поведение на истински, самозабравил се. Медиите нищо не покриха, разбира се. България е на много крайно място в листата за свобода на словото. Нямаше нито една медия, която да отрази погрома на протеста, пряко. Те пропуснаха многото бити, полицейската жестокост, която трябваше да се предава на живо. Уви, медиите в тази страна обслужваха интереси на хора като Илия Денев, не проверяваха информацията си, бяха пълни с лъжи и разпространяваха като умел инструмент в ръцете на мафията проправителствена агитация. Всичко това ми показа, че не мога да имам доверие на българи, които живеят в разядена от проказа страна и самите те за разядени от същата проказа. Хора без морални устои, нямаше как да работят с мен, Лили Авакумова беше моето сладко изключение. Но тази вечер беше показна как гадини като Илия Денев просперират, а такива като Лили само си патят от тях и емигрират в чужбина. Това беше една твърде сбъркана страна, до която не исках повече да се докосвам. След ужасяващите побои, аз просто реших да замина и след близо два месеца в България да се върна във Виена. Това споделих на Лили още докато ходихме по малката уличка, към Съборна и виковете „Не ме арестувайте! Нищо не съм направил“, ще ме прорязват дълго преди да заспивам.

Този разказ Лили ми предаде докато беше в болницата. Тя се беше цялата разтреперала пред зверствата на протеста. Носеше красива синя рокля, докато аз снимах, очите й се пълнеха със сълзи. Не можеше да понесе всичко това, беше й трудно. Съжалих, че я оставих сама. Все пак беше центърът на София, все пак беше центърът на европейска столица, не би трябвало да се случват подобни неща. Ала в България всичко е възможно. И се уверих в това напълно и защо убийци с коли, деца на еди кой си, или депутати се разминават безнаказано. Това беше реалността в тази страна, от която напълно се погнусих. Всъщност когато се върнах описах всичко надълго и нашироко на татко, казах му да продава всичко, повече не исках да имам нищо общо с тази действителност.

Изпратих Лили до Двореца, попитах я няколко пъти дали не иска да я придружа. Тя отказа. Още трепереше, от целия адреналин, който бяхме поели тази вечер. Тя тръгна, аз я изпратих с поглед, загуби се в парка зад Двореца. Още от там й се сторило, че някой сякаш я следи, обърнала се няколко пъти, но нямало никого. Тъкмо пресичала кръстовището на Раковска, малко преди дома й, когато изведнъж, в гръб, мръсните гадини са я нападнали в гръб, тя усетила как някой я дърпа за ръката, а друга ръка я стиска за врата. Нямало никой наоколо, тя се опитвала да се съпротивлява, ала много високия, кльощав мъж, когото по-късно оприличи на Петър Димов я хванал здраво през кръста, докато другият й запушил устата. Още в този миг тя познала гласът на Илия Денев, който казал: „Вкарай я тука“! Това тука беше кооперацията на Парашкеванов, Лили се опитвала да се брани, в този миг и двамата маскирани, я проснали на земята и започнали да ритат, тя викала, крещяла, ала в бързината маскираният Денев й беше запушил устата с парче плат и тя не можеше да вика. Единствено сълзи покапваха по страните й. „Ей сега ще те ебем“, казал бившият й годеник. тогава тя чула само смъкването на ципа, на двата ципа. Нищо повече не усещала, не разбрала как накъсали роклята й на парчета, може би в полусън, усещаше само болка от ударите по главата, които не спираха, сякаш нарочно искаха да я направят инвалид за цял живот. Кога е припаднала, тя не можеше да си спомни. Нападателите били брутални. Последвало отвратително изнасилване, после, когато й взеха проби, се оказа, че са я насилили и анално и вагинално. Имаше, за щастие, още следи от спермата във влагалището. Беше припаднала, сякаш тялото не беше нейно, сякаш не тя беше изнасилена, Когато се събуди беше в линейката. Хора са я намерили да лежи безпомощна, с разкъсани дрехи във входа на кооперацията.

Как беше сигурна, че са двамата? Освен, че позна Илия по гласа му.. Но как беше възможно подобно нещо? Нима е очаквала той да е такъв изверг? Разбрах, че Лили Авакумова е в болница, когато й се обадих на следващия ден. Беше с умалял глас, изпълнен със сълзи – да,самият й глас така трепереше. Веднага се облякох и отидох да я видя. Тя беше цялата покрита със синини, окото й имаше голям отток, оттоци имаше и по главата, красивата й, кестенява коса беше съсирена от кръв. Лили имаше още две пукнати ребра. Болеше я, виждах го в изражението на лицето й. Твърде жално ми беше да я гледам така, смачкана, унизена. Не я оставих да говори. Главата ми кипеше. Исках да видя тези изверги в затвора. Тя ми подаде малка бележка, която съвсем нагло бяха напъхали в устата й. Така я бяха оставили, с вързана уста, да не може да вика или говори и с бележката, която гласеше: „Виждаш какво те сполетява, за да не става по-лошо, оттегли обвиненията си“. Лили единствено ми каза: „Искам да видя тези изроди в затвора“. Някакъв план готвеше тя в себе си и знаех още тогава, че няма да се откаже, докато не постигне справедливост. Само че справедливостта в българските съдилище беше нещо немислимо. Затова я оставих да почива. Бях до нея непрестанно, подавах й храната, тя имаше няколко счупени зъба. Побоя и изнасилването бяха брутални. Само изверги биха били способни на подобно отношение и действие. Изведнъж ми стана и цялата литература на съвремието – едно порнографско изчадие, мъртво родено, което краде и е пълно със злоба. Именно тя караше подобни последици. Вече категорично реших в себе си, никога повече да не се връщам в България. Разбирах баща ми, той беше мъдър човек, още миналото лято искаше да продаде апартамента и вилата. Аз го възпрях, имах някакъв романтичен идеал от дневниците, които бях прочела. Само че тези хора бяха отдавна мъртви, а с тях и доблестта, честта им ,всичко човешко, което са носели. И бяха останали само злобата на Зафира Владаева, която да ги направлява в промеждутъците от жалкия им живот. Мислех, че повече чисто изкуство тук няма да намеря. Не е само таланта, а и чистотата, които са важни за творението. А чистота тук нямаше, всичко беше омърсено, омерзено. Започвах бурно да възнегодувам срещу тази робска действителност. И щях да й обърна гръб завинаги, после нека

се родеят, че съм с български корени, аз с това никога няма да се свържа. И не съм забравила своите корени, просто дървото е било изкоренено, и посято отново на друга земя. Там пазех своя род и семейство, свято, в сърцето си, защото те нямаха общо с тези изроди, които заслужаваха не само мафиотското си управление, но и всички злощастия, които им се случваха. Така разсъждавах, пленена от чувствата. Лили Авакумова лежа общо една седмица, когато се мина този период, тя ми сподели, че иска незабавно да замине за Виена. Помоли ме да остане при мен, аз се съгласих. Наистина, с такива изроди не можеше да се излезе на глава, трябваше нещо крайно и радикално да се случи, което да ги вкара в нормата. Но не си заслужаваше да се жертват отделни съдби за такива проклетници. Всичко трябваше да се случи с такт и финес, защото изродите не познават истинската естетика. Така реших и да действам.

3.

Жълто

Още преди да пристигнем във Виена, Лили беше приготвила всичко. Колкото и да й беше тежко, взе пробите със семенния материал от лабораторията, беше наистина тежко, сякаш непосилно, ала тя го извърши непоколебимо, без да се замисля. Събра всичката документация по вече повдигнатото дело, след което, вече във Виена предложи цялото дело пред европейски съд. Нае си местен адвокат и входира хладнокръвно делото. Прекалено много беше изживяла напоследък, беше ми много мило и жално за нея, ала решимостта, с която тя свърши всичко това ме изненада, показа един много силен и борбен дух, който е готов на всичко, за да постигне правда. Такъв беше случаят с Лили Авакумова – една необикновена българка. Когато входираха делото, тя вече си беше сменила номера, пощата, профилите в социалните мрежи, само и само този изверг от България да няма достъп до нея. Не можеше да се почувства спокойна, не и докато не го види зад решетките, но се чувстваше достатъчно уверена, че един международен, независим съд може да реши делото. Така протекоха първите й няколко дена във Виена, изцяло погълната от документацията и работите покрай нея.

Междувременно в мен вече беше узряла идеята за събития, в три части, моят собствен триптих, много вдъхновен от Бош, който исках да превърна в триптих на съвремието. Реших да го кръстя „Страдащия човек“, „Homo patientis”. Вече знаех и какви ще са другите му части, но все още не исках да ангажирам Лили. Исках да й поднеса работа по първото събитие, за да може да се разсее и когато минеше малко време от травмиращите случки, да се заемем и за второто събитие. Всъщност тайно с Януш вече бяхме почнали работа и по него, но за сега оставаше строга тайна, поне докато не минат няколко месеца. Колкото до „Страдащия човек“ 1, решихме заедно с Лили да направим съпоставка, както вече сме правили между миналото и сегашното. Заедно изготвихме и конспект, който грубо гласеше това: Човекът, изтръгнат от корените си е обречен да страда, защото никога не може да вкуси от свободата, която толкова много дерзае. Именно тази обреченост поражда у човека страдание, защото той копнее да разгърне духа си, но когато обстоятелствата не го позволяват, когато самият той не си го позволява, тогава страданието се усилва и се поражда драмата на нашето съвремие. Когато се унищожат елементарните свободи, когато моралът обърне своя показател, това води до объркване у самия индивид, който повече не знае на къде да поеме и е обречен на вечно лутане. Това е страданието на човека, въплътено през погледа на малката балканска страна, България, в която

човекът е обречен на страдание, не само от външното, но и от самия себе си, защото му липсва здрава вяра и крепки устои, нещо за което да се хване в този иначе объркан свят, за да бъде отново човекът плодотворен за себе си и околните, вместо да бъде окаяник на собствената си съдба. Това е съпоставката между човека през времето, през историята на едно вечно, преоткриващо се същество, което не дерзае промяна, а да намери себе си. И именно когато е отделен от себе си, от собствентие си устои, човекът е обречен на страдание.

За да постигнем целите си, сглобихме общо пет инсталации, които се стремяха да представят разликата между преди и сега в България. Мотото беше потискане на свободния човек. Първата инсталация изобразяваше един конник, със свободно развята конска грива на шлема си – в описанието това беше символ на номада, вечно скитащият, който беше свободен в своето обкръжение и можеше да се засели където поиска. Фигурата на конника беше обкръжена от всякакви етноси и разновидности на тена, което целеше да демонстрира неговата толерантност към останалите и незлобливост спрямо различните. Втората представяше един старец, издигнал ръце към небето, тя беше последователна с третата, фигурата на стареца, както и предишната, беше представена като скулптура, за което помогна много брат ми и талантливия Януш. Около старецът, издигнал ръце нагоре се бяха събрали мъже, жени и деца – фигури, насядали около него. От дясната му страна поставихме от събрани в парка клонки един храст, на който нарисувахме едно кацнало птиче, от лявата му страна изобразихме пещера, като фуния, в черен цвят, която води към нищото. Със спрей нарисувахме върху цялата композиция знакът на анархията. Третата инсталация представяше един старец, седнал сам сред клони и дървета, които изработихме от гипс. Очите му бяха два празни отвора, загледани в нищото, отдолу написах с големи букви исихия, което значи съзерцание. Зад гърба му направихме един манастир, от който се подават две ръце, едната от които се здрависваше с трон, символ на властта, а другата се здрависваше с една тълпа от хора без лица, символ на вседостъпното за всички учение на исихастите и силата, която е имало то сред народа. Всичко това поставихме на черен, жълт и бял фон, като нарочно поставихме платно в тези цветове зад стареца и другите фигури. Четвъртата инсталация представяше два големи вола, боядисани в червено, на гърба им бяхме сложили портрети на Тодор Живков, Вълко Червенков и Георги Димитров, от всеки портрет се издигаше по един бич, който е замахнат към воловете. Направихме конструкцията динамична, като бичовете се мърдаха, все едно удрят воловете. На фон, отново червен нарисувахме един сърп, който коси сляпото правосъдие, в класическата й форма, със завързани очи и един чук, който чупи ръката на един шикозно облечен господин, както е била 30шката мода, също мобилен ,движещ се чук, а наковалнята, която беше изобразена, изписахме с жълти букви „свобода“. Последната инсталация, представяше един джип-играчка, избрахме го да е по-голям, в който поставихме восъчна фигура на Бойко Борисов. Той беше окръжен от теракотена армия, по подобие на тази в Китай, боядисана в червено. Сложихме снимки за фон от Орлов град, снимки на деца от протестите, отдолу написахме „бъдеще“ с въпросително, всичко това беше поставено пред един монитор, на който се излъчваше целият ми запис от онази вечер, в която полицаите си позволяват да бият. Всяка от теракотените фигури, наобиколили джипа държеше надпис, на който пишеше „Оставка“, ала лицата им бяха така направени, все едно плачат, и само едно, точно пред джипа, което се смее и държеше табела, с надпис: „Мафия“.

Другото, което спретнахме бяха седем пърформанса. Те бяха кратки и искахме с тях по-скоро метафорично да се изрази целта на нашата идея. Играха се едновременно и бяха взаимносвързани както следва, два плюс два плюс три, като деляха една обща сцена. Първият играха двама актьори, срещу тях, на вторият имаше още двама. Първите развиваха една голяма, дълга карта, която беше релефна. Единият, облечен в лъскави дрехи, с маска като

птица се завтече към най-високия връх на картата и с една отвертка, която другият му подаде направи дупка в нея. Те се прегърнаха, започнаха да танцуват, междувременно другите двама, които стояха настрани, извадиха от една кофа, която беше продънена сякаш същата отвертка, заедно с едно сърце, луна и двадесетина български лева. Спогледаха се двамата и разкъсаха парите на парчета, като замериха отсрещната двойка с тях. Те започнаха да ги събират, единият извади лепило и да ги лепят, както бяха щастливи и танцуваха, изведнъж рухнаха. Тогава от срещуположната двойка и двамата извадиха камшици от кофата без дъно, която беше свързана с дупката на върха, а картата беше всъщност карта на България и пробитият връх беше Мусала, та започнаха безмилостно да удрят около тях, докато събираха парчетата, крещяха, викаха и накрая единият от първата двойка отиде в пространството, взе кофата и започна ритуално да прибира цялата карта в нея.

Втората двойка бяха две двойки рибари. С магнитни въдици едните улавяха различни предмети и надписи и ги поставяха в кофа, която беше облепена със знамето на ЕС. Те бяха: свобода, свободен бизнес, капитал, инвестиции, дългосрочно развитие, фигурата на една русалка и фигурата на един гном. След като ги уловиха, започнаха с паралелен танц с другата двойка да обикалят около кофата. И двете двойки бяха облечени в рибарски дрехи. Докато танцуваха първите останаха голи, всъщност по костюми, които бяха като леопарди, взеха своята кофа и започнаха да ръсят това, което са хванали, като го връщаха в импровизирано море – син плащ, на бели вълни и застанаха мълчаливо, като гледаха другата двойка. Тя пък улавяше също от импровизираното море: злоба, гняв, предразсъдъци, корупция, бедност, една принцеса и една жаба и ги слагаха в кофа, със знамето на България. След като привършиха улова, също започнаха да танцуват около кофата, но когато се съблякоха, техните костюми представяха гнойни пъпки и миазми, след което, за разлика от първите, те изнесоха нещата от кофата и ги сложиха на изкуствен огън като ги печаха. Същевременно двойката с леопардови костюми, която ги дебнеше непрестанно се нахвърли срещу тях и започна борба, като втората двойка падна победена и се разпръснаха воали с червен цвят, като кръвта, която се е проляла, докато леопардите ги разкъсват.

За третата тройка, беше по-трудно изпълнението, но се справихме и с това. Сцената беше разделена на три, като в дъното имаше една огромна шейна, в която беше единият актьор. Той през цялото време се хилеше на висок глас и размахваше своя бич, който държеше в ръка. Другите трима актьори представляваха съответно коне от руската тройка. Всеки имаше своята роля, като идеята беше, че докато човекът в шейната, който беше облечен в маска, с дълга роба, подобно на мага от „Пролетно тайнство“, само че покрай дългата си брада, той размахваше шише водка. И не спираше да крещи и да вика през цялото време. Тримата пък постоянно се викаха и вайкаха. Първият кон беше бял кон, наметнат със знаме с два лъва, които имаха царски корони. Той се местеше от страна на страна, избягваше нарочно камшиците, не беше най-дивият, но определено сам знаеше посоката, без да го направляват. Той носеше в една ръка голяма кошница, която изобилваше от храна и умалени макети на малки деца, бебета, войн на нож в другата ръка, който беше побрани в една прозрачна чанта. Вторият кон беше горд, черен кон. Него водачът не смееше да удря. Той носеше дълга опашка и ходеше съвсем кротко, съвсем спокойно, в едната си ръка държеше умален макет на едно безкрайно поле, в другата държеше звезди, които бяха обединени върху един флаг, който стискаше, с конска глава и дълга опашка, в бяло, звездите в жълто, а фонът черен, който символизираше старото, прабългарско племе като обединители и създатели на нация. А третият кон беше наметнат със сегашния български флаг, който, предизвика скандал, с това, че беше опърпан, измачкан и износен. Това беше една кафява кранта, която най-често попадаше

под камшика на кочияша, задъхваше се. В едната си ръка носеше една стара, продънена кофа с надпис „дълг“, а в другата си ръка носеше една метла, надписана с черни букви „мафия“.

Успях да си издействам едно арт хале, за целта на целия триптих. Отвън, с големи букви написахме: „Homo patientis“, които бяха оформени от приятел, графичен дизайнер, те бяха светещи, разчупени, като графити, но не точно, имаха своя динамика. Графичният дизайнер беше общ познат на Януш и Матиас, интересното бе, че също беше българин по произход, но отдавна живеещ в пределите на Германия и Австрия. За първото събитие, цялата зала беше пременена, декорите на сцената бяха пластични, и то достатъчно, за да се сменят бързо. Инсталациите бяха пръснати между публиката. А чрез концепцията, Януш и Матиас събраха общо двайсет артисти, които се включиха със свои произведения, които не просто застинаха на стените – те включиха и аранжимент на самото пространство, което беше с много висок таван, пускаха се воали от него, имаше висящи картини, скулптури, образи и силуети. Събитието предизвика истински и жив интерес. Достигна и до България, ала там бяха негативни реакции, защото сметнаха, че се подиграваме с българския флаг. Нас това не ни засегна изобщо и оставяхме кучетата да си лаят. Събитието имаше резон и в медиите, и най-вече в средите на изкуството на Берлин, които обявиха, че с пърформансите и цялостното оформление, чрез такива творчески изяви, се случва нов ренесанс във Виена, като твърдяха, че ние спомагаме за разчупване на изкуството на една по-скоро статична сцена. Всичко това ни се стори направо вълшебно. Не бяхме очаквали толкова широк отзив, а това беше само началото на триптиха, който планирахме да смае целия свят на изкуството – и не защото бяхме надменни, не защото бяхме млади, не защото имахме самочувствие, а защото влагахме смисъл в нещата които правим, почерпан от фундаменталните екзистенциални въпроси, които касаят цялото човечество.

Малко след събитието имах разговор с Лили Авакумова. Тя дойде при мен в ателието, все още не знаеше за второто събитие. Аз не знаех как ще се развият нещата тогава, но държах да бъде триптих, защото втората част, която подготвяхме беше твърде брутална, а държах да се покаже, че чрез достойнство, чрез себеизвисяване и придържане към собствените си устои е възможно страдащият човек да надмогне своето страдание. Затова бях планирала и третата част. Това все още беше далеч от Лили, но настоях да си поприказвам с нея.

- Знам, че ти е тежко, че страдаш много, Лили, но наскоро ти дадох да се разсееш покрай случилите се неща да прочетеш дневниците на моите баби и прабаби и прапрабаби и леля Дора, но не беше само, за да разсееш. Исках да видиш страдащия човек – Пенка Влайска, страдаща за децата си, за омразата на Елисавета Плетева, Стилияна Владаева, страдаща за това, че майка й е всъщност чудовище, което хищно иска да унищожи всичко свято, в което вярва. И исках да прозреш, че това именно крепи цялата идентичност на хората им – достойнството, с което преминават през страданията, които съдбата изправя пред нас.
- Виж, аз не се имам за жертва. Това се случи. Трябва промяна. Толкова, така мисля аз.
- Промяната ще настъпи, затова и не ти разкрих, че събитието е всъщност триптих, страдащия човек, представен в три части. Докато първата беше посветена на страданието от загубената свобода и невинност, смелост и доблест, втората част е посветена на теб.

  Лили Авакумова не каза нищо, но прочетох признателност в очите й, в които се беше стаила вече толкова много болка. Искаше ми се да я прегърна, не посмях, тя понечи да каже нещо, спря се, притаи дъх, пак вдиша дългоко, издиша и каза:

- Транссексуалната от текста, който ти показах се свърза най-сетне с мен. Иска да дойде тук, при нас. Ще я приемеш ли при теб?

  Не се поколебах да се съглася на минутата. Щеше да стане малко тясно. Спяхме на едно легло с Лили, но винаги имаше място в ателието, където може да се прислони. Интересното беше, което намирах много забавно, че с Януш не спяхме на едно легло, но именно с Лили. Транссексуалната всъщност се казваше Таня и щяла като цяло да напусне България. Междувременно и аз и Лили Авакумова направихме първи стъпки да продадем семейните жилища в София, с намерението повече никога да не пристъпим България.

  Когато Таня дойде, тя вече имаше свои планове. Беше висока, тъмнокестенява, с набъбнали хормонални гърди. Лицето й беше по-скоро женствено. С Лили се зарадвахме, приютихме я като своя, тя щеше да спи в ателието. Но друго се случваше. Особено след онази вечер след побоя когато за пръв път се любихме с Лили, друго чувство назряваше с мен. Понякога се хващах, че я гледам дълбоко, впила поглед в нея, някак зареяно, ала тя беше плодът на това реене. Таня беше решила да продължи докторантурата си тук, на английски. Тя ни призна, че след изнасилването живее постоянно в страх, но тук се чувствала свободна. Съгласи се не само да участва в нашите проекти, но и да помогне на Лили Авакумова по делото. Вече имаха нов свидетел, който остана в тайна, не искахме да оповестяваме това, докато не дойде мига на самия процес. Дълго се борих се себе си, не исках да си го призная, един ден вече не можех и докато гледах Лили как подрежда леглото ми дойде от вътре, без да мога повече да го крия. Разбрах, че я обичам, че я любя силно, както друг не съм обичала до сега. Януш беше мил, той наистина ме харесваше, ала любовта към Лили Авакумова беше наистина силна, узряла във времето и вече бях готова да я открия, да я призная пред себе си, че всъщност обичам жена. Тогава й казах тихо и просто: „Искаш ли да живеем заедно?" Тя каза едно просто „Да". Двете се приближихме, пръстите ни се кръстосаха и последва една дълбока, страстна целувка. Това беше пределно ясен отговор. Не знаех как да го кажа на Януш, ала го направих. Той го прие добре, и тъй като бяхме прекрасен творчески тандем, решихме и занапред да работим заедно. Дали имаше някакви чувства към мен? Възможно е, и заради това да се е съгласил, но той трябваше да признае и приеме, че моята сексуалност и истински чувства лежат при Лили Авакумова. Татко ми беше предписал междувременно имотите в София, решихме с парите от продажбата им и от продажбата на Лилиното жилище да си купим собствено жилище във Виена. Всичко изглеждаше прекрасно и след всички страдания, тя беше открила в мен една нова, една трайна любов, която да й дава утеха. Често просто се прегръщахме, дълго, нежно. Понякога преливаше страстта и я тръшках на леглото, боричкахме се, въртяхме се. Чувствах се опиянена, като дете. И някаква безпределна радост ме обгръщаше.

  Междувременно получихме лоши новини от България. Всички бяхме прекъснали контакт с Илия Денев, ала от новините в страната, Лили ми каза, че той бил арестуван по време на протести и в следствие станал много нашумял и бил издигнат дори за опозиционен лидер. Наскоро имало избори в България и той бил избран за депутат в парламента, което значеше, че вече има имунитет и не може да бъде съден. Напредвахме бавно с триптиха, защото исках всичко да е качествено приготвено, а втората част беше наистина мащабна. С тази новина от България аз не можех вече сдържам в себе си – каква е тази държава, в която крадци на интелектуален труд и изнасилвачи стават депутати?! това преля чашата и аз все по-силно исках да се постигне възмездие, не само заради Лили, но и заради човешкото в мен, което беше безкрайно

възмутено. Сега Илия Денев, като депутат си правеше каквото поиска… И каква е тази опозиция с подобен тип на чело?! Идеше ми да му избода очите, но и това щеше да му е малко. Все още не знаех какъв отзвук ще доведе събитието, затова стиснах зъби и продължих работата с пълни сили.
В проекта участваха Януш, брат ми, който ту беше във Виена, ту пътуваше някъде, Таня и Лили. Бяхме ударна група. Този път решихме самите инсталации да представят интериора и да го аранжират, както картините и скулптурите бяха сторили в първата част. Събитието беше под надслов бруталност и насилие, които причиняват страдание, като насилието беше във всякакъв аспект. Цялото приготовление за събитието ни отне повече от половин година, още повече, че с новините от България за Илия Денев трябваше да преправим пърформансите и някои от инсталациите. С успеха на „Страдащия човек 1“ успяхме да привлечем спонсори, това ни позволи да действаме широко, с мащаб. Едва в последните три месеца от подготовката уведомихме Лили. Тя се включи, както и Таня със собствена инсталация, за които помагахме и на двете с Януш. Този път бяхме само ние. Ползвахме колаборация с артисти единствено за визуалните ефекти, озвучението и актьори. С финансирането успяхме да подготвим прилично заплащане на всеки. Написах поеми за всеки един от пърформансите, които бяха истинско предизвикателство, защото се играеха по пет едновременно, така че сцената не беше достатъчна и винаги два от тях се играеха право пред публиката. Те бяха разделени на шест тематични части, за всяко от които написах по една кратка поема, която се четеше преди началото.
Всичко трябваше да отразява ужаса и страданието. Залата се изпълни със страшни сцени, които още повече проличаха, след като започнахме да ги инсталираме на място. Таня се включи с нещо, което въплъти нейната абстрактна мисъл. Тя облепи със стихове и анекдоти, които сама написа една тоалетна чиния, около й разпръсна пепел и рози. Точно над чинията тя окачи бесило, на което завърза едно чучело, със събуди гащи, като от него излизаха още стихове и падаха в отворената тоалетна чиния. Стиховете й описваха болката, пред това да си различен, страданието от това хората да не приемат, което е равно със смърт, защото липсва общение. Огради цялата инсталация с бодлива тел, а в краищата й направи фигури на мъже, жени и транссексуални, като и тях огради с бодлива тел, за да останат разделени.
Лили Авакумова пък направи от картон една голяма къща, с отворени стени. Обзаведе я с няколко стаи, които бяха без врати и без прозорци. Постави вътре една фигура на мъж, облечена с черно, с маска, която държеше бич. Срещу него, в друга стая, на земята, лежеше жена, завързана на пода, инсталацията стана динамична, защото се направи така, все едно от очите й капят сълзи, които заливат пода с локва и непрестанно капеха. А на долния етаж Лили постави две деца – едното вързано като женската фигура, чийто сълзи течаха по същия начин и едно дете с камшик, също както мъжката фигура. Всичко това Лили огради, вдъхновено от Таня, но за разлика от нея, огради с клонки, нарисува им разцъфнали цветове и постави птички по клоните, малки фигурки, като смеси и акустичното и под клоните инсталира малка колонка, която издаваше птичи гласове. Истинското предизвикателство следваше, тъй като та направи множество ръце, които се пускаха от клоните – към вързаните, плачещите, ръцете бяха разтворени, като за помощ, към тези с бича, ръцете бяха в юмрук.
Хареса ми как се получиха двете им инсталации, над които те двете работеха около два месеца. Ние, с Януш трябваше да сме по-бързи. Това че в процеса на работа разтрогнахме любовните си отношения, по никакъв начин не се отрази на творческия ни устрем, напротив, стана още по-чисто и по-проникновено. С него изработихме общо

18 инсталации за този период. Решихме да почнем от стените, голямото хале беше на разположение, за да работим. Инсталациите бяха масивни, по повече от три метра дължина всяка. Между отделните творби налепихме ръце, по стените, които минаваха в ръце по пода, ръце, направени така, сякаш молят за помощ, хиляди ръце. Три инсталации сложихме на едната страна, три на другата и една, най-голямата, зад сцената. Решихме да ги групираме като градираме ужаса. Първата представляваше две торби, пълни с пари, които поддържаха като колони една голяма зала и фигура на жена, също като колона, гола, насилена, цялата в синини, разкрачена и вързана. Тази голяма зала беше направена като барелеф, с голям надпис на върха, парламент, а на трибуната изготвихме чучело, според лика на Илия Денев, който беше вдигнал ръка в юмрук, а устата му беше отворена. Втората инсталация представляваше множество изпъкнали гърди, които бяха изобразени като море и се изливаха в един кош за боклук, когото оформихме като глава, а вместо уста, поставихме надпис: „За употреба“. Някои от гърдите бяха продънени, други раздрани и разкървавени, бяха всички направени като гипсови отливки и посредством воали ги оформихме така, все едно плуват. А от главата-кош излизаха хиляди ръце, които се впиваха в гърдите и от горе поставихме надпис „Болка“. Последната инсталация от ляво представляваше една голяма машина, която изпъкваше от едно огромно платно. В едната част на композицията представляваше отвор, който води към машина, която мели и от другия й край излиза кайма. На опашка пред входа на машината Януш нарисува една огромна тълпа от голи, женски тела, които влизаха в месомелачката и излизаха на кайма, която влизаше в чиния, на маса, пред един гол мъж, с нож и вилица в ръка, като еректиралия му член беше проснатвърху бялата покривка на масата. Инсталацията беше динамична и каймата постоянно се движеше посредством механизъм към чинията.
На другата страна, първата инсталация, която окачихме представляваше барелеф на мадона, без младенеца, с разголена гръд, която кърмеше с много гърди, за целта ползвахме отново гипсови отливки, мъже, облечени в костюми. Зад гърба на мадоната изработихме едно бурно небе, чийто облаци чрез механизъм се движеха и фигурата на един дебел мъж, с надпис депутат, който имаше няколко ръце, с които беше запушил очите, ушите и устата на мадоната. Втората инсталация преставляваше малко игра със сетивата, защото бяхме конструирали една яма, която изглеждаше като бездънна, бяхме поставили звезди около нея, от всяка звезда капеше прах, от който се оформяше жена и женските фигура биваха засмуквани отново посредством движещ механизъм в ямата. В дъното на ямата поставихме една окована женска фигура, обкръжена от три члена, един я биеше по лицето посредством механизъм, другият беше натъпкан в устата й, а третият я насилваше. Третата инсталация на дясната стена представляваше разполовено, голо женско тяло, между двете половини стоеше бебе, повито в пелени, а ръцете на жената се движеха, сякаш се опитваха да го хванат, но не можеха, защото тялото имаше окови и на двете ръце, от едната страна ги държеше един мъж в костюм, който държеше куфарче, върху което с релефни букви изписахме думата „власт“, а другата окова се държеше от един скелет, който имаше препасан дилдо-колан на кръста, а около шията си имаше дървена табела, с надпис, „безкрайно изнасилване“.
Като декор зад сцената поставихме едно много голяма женска фигура, скръстила ръце като за молитва, затворила очи, докато една движеща се спринцовка с надпис „страх“ не се приближаваше и отместваше постоянно от ръката й – едната половина на тялото й беше покрита, другата оставаше гола. Там поставихме мъжка ръка, която стискаше гърдата й, а другата ръка беше пред лицето й, сякаш всеки момент ще й удари шамар.

Цялата беше окръжена за фон от сълзи, много капки, които избрахме релефно да се разтичат и една голяма капка сълза, която падаше от притворените й очи.
От тавана спуснахме седем инсталации, които бяха свързани от лек плат, който падаше на вълни над главите на публиката, като воали се спускаха над инсталациите, които пръснахме сред публиката. По три от всяка страна, като над сцената спуснахме нарочно седмата. Тя представляваше един голям кораб, тип карвуна, който сглобихме като лека, дървена конструкция. Вместо знаме над мачтите имаше една женска глава, забучена на края на мачтите, а плътната бяха изпръскани с кръв. На кормилото седеше фигура, излята от гипс на гол мъж, с еректирал член, който държеше в ръце една изваяна вагина, Другите части от тялото на жената лежаха непотребно накачени по платната, като кръвта падаше и заливаше целия кораб, а посредством специален механизъм, който сглобихме, направихме така, че да капи кръв от кораба по сцената. На входа, който посрещаше зрителите инсталирахме два скелета, един мъжки и един женски, много големи, като мъжкият държеше чук и разбиваше главата на женския. Ребрата и костите на жената бяха боядисани в различни, светли цветове, а тези на мъжа – в различни тъмни нюанси, като на ребрата на женския скелет бяха написани думите: вина, страх, отчуждение, безсилие, а на мъжкия скелет: насилие, ярост, жестокост, бруталност. Останалите инсталации бяха наредени шахматно. По средата, като се простираше над по-голямата част от залата, направихме една огромна спираловидна фуния, която създаваше визуалната представа все едно засмуква зрителя. Боядисана беше в тъмнивиолетов цвят. Конструкцията, както всички ,беше олекотена, за да няма опасност за публиката. По страните на отвора на фунията прикачихме прозрачни воали, които облепихме с различни жени, известни, и напълно случайно, за които знаехме, че са жертва на насилия. За да подсилим ефекта на засмукването, измислихме специален механизъм, който непрестанно да повлича прозрачните воали към центъра на фунията, все едно ги засмуква. А в центъра, Януш направи един много оригинален портрет на Илия Денев, който стана символ на насилник и изверг в нашата програма.В единия край провесихме от тавана макет на кола, само шасито, като вместо волан, кормилото беше направено като глава на жена, от която капи кръв, със специален механизъм направо върху публиката. На шофьорската позиция положихме една голя мъжка кукла, с надървен член, покрит като палач с черна маска на главата си, а вместо двигател поставихме макет на едно голямо сърце. В съседния край, по диагонал, направихме нещо сходно – на стриптиозьорски пилон беше забита глава на жена, чиято кръв падаше върху зрителите, а самият пилон направихме като тяло на забучената жена, с отливка на гърди, ръце, заник, вагина и крака, всички омазани в кръв. Последните две инсталация, които поставихме да падат от тавана, бяха следните. Прикачихме едно голямо колело на късмета, измислихме негов собствен механизъм на въртене и спуснахме един дълъг прът, който да стига до публиката, така че всеки да може да го завърти. С големи букви беше написано и вероятните неща, които могат да се паднат, като в средата на колелото беше поставена женска глава. Те бяха: изнасилване, като сложихме портрет на Илия Денев в края на колелото. В другия му край седеше думата: побой и беше прикачен един скелет, в дълга роба, третата дума, която можеше да се падне, беше сплашване и в този край прикачихме портрет на Петър Димов и последната дума беше страх, като в нейния край стоеше едно забулено лице.Това беше колелото на късмета. Срещу неговия край беше инсталиран един грамофон, гипсова отливка, от старите, с фуния, тялото на фунията отново изобразихме като сърце, към самата инсталация прикачихме колонка, от която се носеше непрестанно нежна, медитативна музика, а в отвора на фунията бяхме поставили снимката на Лили

Авакумова, като провесихме още едно чучело с лика на Илия Денев, а за всички негови портрети и фигури с това лице, бяхме изключително признателни на Януш, който, особено след измамата с картините му, също искаше да види този човек наказан. Чучелото държеше нож, който беше така поставен, сякаш пронизва снимката.

Сред публиката бяхме разпръснали още четири инсталации. Първата представяше една ротативка, точно под колелото на късмета. Тя беше оградена с телена мрежа и през нея се виждаха възможните избори: живот или смърт. Като тези варианти, прикрепени към живота бяха: справедливост, достойнство, решителност, а тези, които бяха, прикрепени към смъртта - примирение, покорство, страх. Цялата ротативка беше изградена във формата на голо женско тяло, цялото покрито в синини, а по върховете на телената ограда се спускаха към него камшици и колани. Под пилона поставихме следната инсталация, като върху нея капеше постоянно кръв според механизма: изградихме макет на университетска аудитория, като по пейките бяха поставени единствено женски фигури, голи, направихме около двайсетина фигури от восък, всяка с бял лист пред себе си. Фигурата на професора, който стоеше на катедрата и този път представляваше Илия Денев, който стоеше пред макет на разрязано женско тяло, и с едната си ръка беше бъркнал във вагината му. А отзад, на дъската, с големи букви се четеше: страх, подчинение и насилие. Под другата инсталация с капеща кръв ние сложихме един макет на трактор, като оградихме участъка със зеленина, която подредихме като храсти. Вместо почва, тракторът разораваше множество женски гърди, които направихме релефни, някои от които се разтваряха и се показваше от вътре сърце, също релефно. Стъклата на машината бяха боядисани в черно, и на тях, от всички страни, беше изписана думата: „насилие“. В средата, точно под центъра на фунията издигнахме последната инсталация. За нея беше трудно да я пренесем, защото използвахме истинско пиано. Прикрепихме към него гърди, ръце и крака, така че да изглежда като легнала жена, инсталацията беше свободна и всеки можеше да докосне инструментите, освен пианото, донесохме чело, контрабас и една флейта, които се подпряха или поставихме на няколко празни стола. На облегалката на всички, успяхме да поставим изправени четири воали, което се засмукваха от механизма на фунията, над тях и се движеха през цялото време и бяха направени като призраци с женски тела, с малък текст пред композицията, който гласеше: „жената е нежна музика, която бива засмукана и унищожена от насилието, без да може да свири повече.“

Във вечерта на събитието, което беше обявено за осем, хората започнаха да се трупат дори от по-рано. Сцената беше издигната високо, така че може да се вижда от всички, а пред нея имаше и полусцена, също на високо, за допълнителните пърформанси. Никога не си бях представила, че мога да съчетая пет пърформанса едновременно, ала се случи. Започнахме в 8 и 10 и залата беше вече препълнена. Имаше огромен интерес. Четях го в лицата на хората.Пърформансите бяха с общо времетраене около час, като не си даваха почивки и актьорите незабавно се сменяха, за да създават впечатлението, че преливат един в друг. Имаше камери, разбира се, събитието беше отразявано от различни медии, както и малки брошурки, които обясняваха концептуалния смисъл на всяка една инсталация, където бяхме пояснили и кое е повтарящото се лице на Илия Денев, като брошурите се раздаваха на входа, при влизане. Актьорите на всяка сцена бяха винаги по един, или с кукли, в цял човешки ръст.

За първия пърформанс излязоха три жени и двама мъже, облечени в плътно прилепнали костюми. На първата сцена единият мъж започна да тренира, правеше коремни преси, лицеви упори, ставаше, носеше от някъде тежести, които вдигаше, скачаше със силни подскоци във въздуха, удряше въображаема боксова круша докато

се върти около себе си. След това взе една книга от земята, започна да къса страниците й и да ги яде, докато накрая, пресситен, я захвърли на земята и започна да скача върху нея, като късаше още от страниците й и ги разпиляваше във въздуха. Втората сцена пък жената, наметна отгоре си плащ, перелина, сложи си кърпа на главата, извади една бутилка , с няколко съда, отвори я и започна да разлива водата вътре по равно във всеки един съд. След това започна да прелива вода от съд в съд. Накрая намери една кофа, изсипа цялата вода в нея и изля цялата кофа на главата си, както беше мокра, с плаща, махна кърпата от главата си, отиде в ъгъла на сцената и започна да крещи и да се вайка, да плаче и да скуби косите си. Третата сцена, жената разлистваше бавно и внимателно книга, седнала на земята. Придърпа си една чаша, сипа вътре вода, отпиваше на бавни глътки, без да сваля поглед от книгата. Започна да ходи в кръгове из цялата сцена, да танцува и подскача, нарочно бяхме избрали и балерини да участват, без да сваля очи от книгата. Внимателно я сложи на земята, извади от някъде една ябълка, отгризна нежно, бавно от нея, наслаждаваше се на всяка една хапка и я постави до книгата, като изпи на един дъх цялата вода в чашата и с движение показа как я измива, отново я постави внимателно до ябълката и книгата, след което пак заби поглед в разтворените страници. Четвъртата сцена, жената се преструваше, че говори по телефона, докато танцуваше по всичките краища на пространството, когато престана, измъкна една кукла, повита в пелени и започна нежно да й пее, люлееше я, приближаваше я към гърдите си, сменяше пелената, без да спира, танцуваше с нея и през цялото време усмивката на падаше от лицето й. Когато я положи нежно на земята, извади една снимка, и я постави пред куклата – там беше изобразен един мъж, след което започна да танцува с бавни кръгове около повитото пеленаче, отново се спусна към него, взе го на ръце и започна да люлее. В последната сцена беше седнал един мъж на земята, сам, пиеше от една тъмно зелена бутилка. Ставаше, говореше си сам, викаше, беше очевидно пиян, разтягаше костюма си, започна да се търкаля по земята и през цялото време викаше много силно. Накрая стана и си раздра костюма и остана полугол. Тогава сцените се обединиха. Третата и четвъртата жена пристъпиха една към друга, едната оставила книгата си под мишница, и подаде отгризаната ябълка, другата държеше пеленачето и също отгриза от нея, след което двете се приближаха и внезапно започнаха да се целуват. Останалите, двамата мъже прибраха мократа жена, удряха я, събориха я на земята, намериха въжета, вързаха я, като я ритаха, обиждаха и крещяха зверски, докато й биеха шамари, а тя плачеше.
Вторият пърформанс беше разделен на три сцени – двама мъже и една жена. Единият мъж беше със секс кукла, гол, по боксерки. Правеше полови движения, учестени, биеше куклата, удряше я с всичка сила, плюеше я и я обиждаше, караше куклата да му духа, и я размяташе като парцал по сцената, блъскаше я в земята с всичка сила, като накрая започна да я хапе, и разкъсва със зъби, започна да я разкъсва ръце, накъса я на малки части, докато в ръцете му не остана само това, което е била вагината, просна я на земята и започна да я чука с настървени полови движения. Жената пък танцуваше, беше засмяна, правеше движения все едно бърка нещо в една тенджера. Беше облечена с къса поличка и дълги чорапогащи, извади от някъде един семеен портрет и го положи до тенджерата, докато бъркаше в нея с лъжица, опитваше от сместа и с лъжицата галеше портрета на любимите си хора. Сложи го под мишница, наметна си палто и излезе от сцената, все едно излиза от вкъщи. Третият мъж беше облечен с полицейска униформа. Биеше една кукла на затворник с палка и го риташе безмилостно. След това спря изведнъж, имаше пари в джоба на куклата, извади ги, направи си тръбичка, извади едно огледалце от джоба си, посипа го с прах, изшмърка

го и продължи да бие куклата без милост, докато не я разкъса по подобие на първия, дори със зъби я разкъсваше. Тогава жената мина покрай двамата на сцената, сякаш беше излязла вече навън. Мъжът по боксерки веднага скочи след нея и почна да я дебне, полицаят тихо я спря. Тогава другия, леко приклекнал скочи и хвана за врата, а полицаят я удари с палката, свалиха я на земята, като я удряха през цялото време, разкъсаха й чорапогащника и този по боксерки започна да я чука с груби полови движения, докато полицаят разкопчаваше колана си.
За третият пърформанс излязоха петима мъже, с прилепнали костюми в телесен цвят. Мъжът на първата сцена започна да лази като куче, лаеше една плюшена играчка срещу него, викаше й насреща, приближаваше се към нея, след което я сграбчи със зъби и започна да я размята наляво-надясно, като я блъскаше в земята. Продължавайки да лази, той изведнъж коленичи, сякаш открил, че може да я удря с юмруци, започна да я налага. На втората сцена мъжът се беше изправил, пред него имаше една снимка на малко момиче, с надпис „сестра“. Гледаше я, започна да я целува и да я търка по гърдите си. Сваляше я все по-надолу, като пъшкаше оргазмено, без да спира, докато не стигна до пениса си и тогава започна да чука снимката с брутални полови движения, започна да пишка и да вика много, като удряше шамари на портрета. След това го свали на земята и по същия начин продължи да чука снимката, като издаваше брутални възгласи. Накрая извади снимката от рамката, видя се ясно, че е на дете и я облиза. Третата сцена беше заета от един голям плюшен заек. Мъжът го гледаше, втренчено, без да мърда, известно време. Когато изведнъж иззад гърба си извади нож и започна да ръга плюшения заек, да го мачка и да го раздира, като цялата сцена стана в пух от разпрания заек. Започна да го разкъсва със зъби, като накрая държеше с уста откъснатата глава и с ножа в ръка започна да бяга в кръг с всичка сила. Сетне остави главата и повтори същото с разкъсаните крака, разкъсаните лапи и накрая с торса започна да подскача като заек. На четвъртата сцена мъжът държеше в ръка една кукла на бебе, която суркаше по земята. Куклата заплака, така беше направена, когато той спря и започна да вика. Тя продължаваше да плаче, той викаше все по-силно и по-силно. Куклата не спираше, когато той хвана за ръка и започна да я удря с всички сили. Суркаше я по пода, давеше я, размяташе я във въздуха, после пак я повали на пода и пак започна да я удря с всички сили. Ала тя не спираше, той я хвана и започна да я хвърля във въздуха, като тя падаше по глава. И пак не спираше, когато най-накрая той скъса гърлото й и извади от вътре говорителя, който издаваше звука. Петата сцена беше подготвена предварително, с нарочен декор и представляваше едно райско кътче, с вълни на езеро, дива, девствена природа. Мъжът пушеше цигара. От някъде извади брадва и почна да сече дърветата, както му падне, събра от декора достатъчно дървесина и запали огън, хвърли фаса си във водата, обърна се срещу зрителите, така все едно пикаеше във водата. След това извади бутилка с вода, изпи я на един дъх и запрати празната бутилка прави в езерото. Започна да изважда всякакви хартии, пластмаси из гората, накрая излезе от сцената, като остави огънят неизгасен и цялата гора сякаш изгоря, декорът на петата сцена падна и изведнъж всички мъже се видяха един срещу друг и се впуснаха да се бият, като се удряха, хапеха, дойде и този с брадвата и започна да я размята, като падаха един по един, но този с ножа успя да го наръга и за награда му ухапа главата, като стана, размята брадвата със зверски вик, но падна, също тежко ранен.
Четвъртият пърформанс всички излязоха отново в плътно прилепнали костюми в телесен цвят, като всеки имаше определена позиция на сцената, така че ако се погледнат отгоре, бяха застанали и петимата като хикс, което символизираше женската

хикс хромозома. Бяха трима мъже и две жени. На първата сцена, мъжът носеше една голяма, кожена чанта, и започна да вади от нея расо, кръст и Библия. Постави ги пред себе си и започна да ги облича, без да мърда от мястото си. След това извади и кадилница, започна да обикаля с кръгови движения сцената и да кади навсякъде, след като я запали. Замириса навсякъде на тамян. След това се върна на мястото си, взе кръста и пак започна така да обикаля, пак се върна, взе и Библията, разтвори я на точно определено място, изпя на висок глас пасажа, който гласеше: „обичай себе си и обичай ближния си като себе си“, затвори я и продължи да обикаля. На втората сцена, жената носеше голяма торба, извади от нея, по подобие на мъжа, едно расо, една Библия и един кръст, разтвори Библията и започна да пее, докато я държеше в ръце и обикаляше около сцената, пееше от 24 Псалом. Когато привърши, отиде до мястото си, наметна расото като наметало, с качулка на главата, извади из кръста и започна да обикаля около сцената, като се кръстеше непрестанно, върна се, извади един съд, наля в него вода, извади и чемшир, натопи кръста във водата и започна да пръска навсякъде около себе си. В третата сцена мъжът беше застанал с гръб към публиката. Имаше елегантно куфарче до себе си. Отвори го, постави всички папки от вътре на една страна и започна да вади дрехи. Тогава се обърна към публиката. Надяна ризата си, започна да обикаля около сцената, докато я закопчава. Правеше го бавно, ритмично и спокойно. Обу панталона и вдигна ципа, закопча копчето. След това започна да връзва връзката, направи го много ловко и умело и наметна сакото, на което имаше табела „шеф“, след което прибра документите в куфарчето и го затвори. Четвъртата сцена, с бяла перука един мъж, уж възрастен, извади от една голяма, кожена чанта дрехи и започна също като предния да ги облича. Обу черния панталон, обу големите обувки, след което извади една голяма, червена тога, сложи си малката червена четвъртита шапчица, каквото носят академиците и започна да вади различни книги от голямата чанта, като ги разлистваше и поставяше на куп, извади и някаква студентска книжка, започна да я разглежда задълбочено и отбелязваше някакви неща в нея с красива писалка, като накрая се подписа, извади изпод тогата един печат и го постави накрая на книжката. Петата сцена едно младо момиче имаше малка дамска чанта, до себе си, от която извади една рокля, облече си я, започна да се гримира, внимателно и старателно, след което, извади книги от чантата си, сложи вътре гримовете, започна да ги разлиства, като ги държеше пред себе си и се виждаше, че са учебници, търсеше нещо измежду тях, накрая го намери, извади една папка с голям надпис автобиография, извади от чантата си една чертвъртита шапчица, като тези, които носят завършващите и затвори чантата, като я преметна на рамо. Тогава всички се срещнаха. Жената с расото застана пред мъжа с расото, който държеше кръста и Библията, приближе се към нея, свали й расото, взе съдът с осветена вода, разсипа я и й удари един звучен шамар. Момичето се приближи към академика и към шефа, който събу ципа си, откопча гащите и посочи към пениса си, академика остави чантата си настрана, надигна тогата и направи същия знак. Момичето поклати отрицателно глава, тогава академика й взе шапката за завършване, и я стъпка на земята, заедно със студентската книжка, която беше тръгнал да й подава, а шефът взе автобиографията от ръцете й и я скъса на две.
Следващият пърформанс излязоха петима мъже, облечени в едни и същи костюми с вратовръзки, всеки с куфарче в ръка. На първата сцена беше изградена нещо като трибуна. Мъжът се качи на нея и започна да говори, извади от куфарчето си табела, с надпис „депутат“ и започна да ръкомаха и да вика като от същото куфарче, с комични движения и някак скришом, изваждаше банкноти, които пъхаше в джобовете си. Всъщност цялото куфарче беше пълно с такива банкноти, докато стана ясно как

джобовете му са вече издути от пари. Тогава той извади от куфарчето си табела бюджет, постави я до табелата депутат. Пред депутатската табела той започна да изважда и поставя всички пари на куп, докато не му остана една банкнота в джоба, която постави до табелата „Бюджет“. На втората сцена бяха поставени предварително много и различни картини, до една рисувани от Януш, всъщност малки принтове. Мъжът започна да се разхожда между тях, оглеждаше ги, пляскаше, скачаше от възторг, обиколи няколко пъти в бяг сцената, когато изведнъж спря и започна да се оглежда дали няма някой. Когато се увери, че никой не идва, той започна една подир друга да откача картините и да ги слага в куфарчето. Когато вече нямаше място, започна да ги подпъхва под сакото си и даже в панталоните си, докато вече нямаше място. Третата сцена беше обсипана с разпръснати, изписани листи. Мъжът обикаляше и ги оглеждаше в куфарчето си. Положи го на земята и извади една табела с надпис: „Арт-център: Славата на Илия Денев“, след което започна да събира листите от земята, като ги подбираше внимателно и се виждаше ясно как върху всеки лист има различно име. Тогава извади една голяма тетрадка с надпис: „Моят роман“ и започна да събира листите и да ги слага в тетрадка, като обикаляше и ги подреждаше, докато не събра всичките листи от сцената, сложи тетрадката грижливо в куфарчето, извади една лепенка, върху която пишеше: До редактор, за издаване“ и изтича под табелата с арт центъра, обърна се и застана като за снимка. На четвъртата сцена бяха поставени различни портрети, пред всеки, от който имаше чували, с нарисувани долари на тях. Под всяка снимка, общо шест, имаше надпис, баба, дядо, мама, татко, баба, дядо, като всеки на всеки портрет правеше нещо различно. Мъжът беше оставил куфарчето, от него извади същата табела с арт центъра, под нея постави табелата на баща си, който беше изобразен как прави скулптура, взе табелата на майка си, под която пишеше съд. и обра всички чували, като от куфарчето си извади един огромен чувал и започна да тъпче всички пари в него. На петата сцена, мъжът постави куфарчето на земята и от него извади една секс кукла, която изобравяше много малко момиченце. Започна да я целува, да я лиже, свали ципа си и разкопча панталоните и започна да я чука, с груби полови движения, като все така сменяше позите, докато накрая, вече отегчен, не я захвърли и не извади нова такава кукла с лика на Лили Авакумова и започна да я целува много бавно и внимателно, като между временно си беше вдигнал гащите. Тогава всички се срещнаха, застанаха един зад друг, оставиха на земята куфарчетата, когато мъжът с чувала, който го беше взел със себе си постави надпис върху му „Илия Денев“. Вдигна го над главата си и почнаха да си подават от ръка на ръка, докато не премина през всеки един, след като свършиха, всеки взе куфарчето си и актьорите напуснаха сцената, оставяйки чувала в средата й.
Последният пърформанс трябваше да изобрази една много болна за мен и за Лили тема, а именно – нейното собствено изнасилване. Влязоха две жени и трима мъже. На първата сцена застана мъж със същия костюм както в предния пърформанс и носеше торбата, останала в средата, само че на костюма му имаше надпис: депутат. Той извади от сакото си някакво тефтерче с надпис „дневник“ и започна да пише, докато крачеше из стаята. Изведнъж спря, побара члена си, облиза се и започна да се смее истерично, след което се приближи до чувала, развърза го и както ходеше започна да пръска шепи с пари из въздуха, след което пак написа нещо в тефтера, огледа се, побара се отново за члена и се захили. На втората сцена стоеше един мъж, беше избран нарочно да е сух и много висок, който държеше книга, с надпис: „Петър Димов“ пред огледало и гледаше ту книгата, ту огледалото, като рецетираше без да се спира и правеше комични чупки в стойката си, след което прибра книгата си в задния си джоб, която остана да стърчи, от

другия си заден джоб извади водка, пи и взе огледалото, обърна го и започна да си гледа задника, с книгата, от която се виждаше само името му. Третата сцена беше заета от една жена, която беше облечена като домакиня, със забрадка на главата си, която пееше, докато обръщаше тенджерите. Изведнъж телефона й звънна, тя подскочи, сякаш се стресна, докато бъркаше нещо, вдигна. След това затвори, свали тенджерата от котлона, изключи всичко и наметна набързо палтото, наметнато на един стол и махна забрадката от главата си. На четвъртата сцена, едно дама, облечена в синя рокля, която прибираше надпис: „Лили Авакумова протестира", сгъваше го грижливо и полагаше усилия да го побере в торбата си, когато най-сетне успя, тя се огледа. Започна да си пее, като извади цветя от чантата си и ги понесе. Последната сцена беше отредена на един мъж в полицейска униформа, който спеше върху земята, когато изведнъж се стресна, изправи се и застана изпъчен. Започна да си свирука, като закрачи насам-натам и помахваше с палката в ръце. След това всички се събраха. Жената в синята рокля мина покрай мъжа в костюма, който веднага се побара за члена и се захили и докато минаваше покрай втория, му направи таен знак. Високият отпи една глътка водка, върна я в задния си джоб и когато жената го беше оставила зад гърба си, той я настигна с няколко крачки и хвана за врата като я просна на земята. Междувременно този с костюма беше изскочил при тях, удари няколко юмрука в лицето й и й запуши устата да не вика. Започна да се смее отвратително, когато разкопча ципа на панталоните си и откопча копчето, разкрачи я, както тя се съпротивляваше, високият започна да я блъска с юмруци в главата докато тя не стигна и костюмираният започна да я изнасилва с брутална грубост. Всичко това ставаше между временно пред очите на полицая, който беше минал и се беше спрял, за да гледа, без да се намесва. Табелката „депутат" ясно личеше на сакота. Тогава мина и жената със забрадката, видя какво става и чу вик „помощ", погледна към полицая и веднага избяга.

С това се свършиха пърформансите, а в края на последния, аз излязох на сцената след бурните аплодисменти, чувствах се длъжна да го направя, пгледах цялата зала, подадоха ми микрофон и започнах да говоря, защото трябваше да се прояснят някои неща.

Събитието „Страдащият човек. Две" – е посветено на жената като жертва, която бива разкъсана от своите насилници. Исках да представя истината с цялата й бруталност и съжалявам, ако ви е дошло в повече. Сега се изправям, за да кажа пред всички вас, че особено последният пърформанс и лицето, което често срещате сред инсталациите, са всъщност действителни персонажи и случките са реални. Бруталното насилие, което се случи срещу моята приятелка Лили Авакумова беше дело на човек, който в момента е депутат в България. Той се измъкна без съд и присъда, заради имунитета си, а и други престъпления лежат на плещите му, не е единствено Лили, моята приятелка, потърпевша. Този злодей, изверг и тиранин се разхожда свободно по улиците, на висока позиция, в една страна, за която говорихме преди повече от шест месеца на подобно събитие. Беззаконието трябва да спре, затова призовавам от тази сцена, нека бъдем единни и заедно да помогнем, всеки, както може, справедливостта да възтържествува. Защото често, когато жените се окажат жертва на брутално насилие, нещата се потулват, остават само спомени, остават само дълбоки рани, а истината трябва да излезе наяве и да възтържествува. Това е нужно заради цялото страдание и всяка една жертва. Благодаря ви!

Последваха бурни аплодисменти. Залата беше претъпкана до края. За моя изненада още на входа ме очакваха камери и журналисти, не просто от някои културни организации, а от истински медии. Събитието беше предизвикало широк интерес сред

цялото общество, без изобщо да разбера. Взеха ми кратки интервюта. Но всички всъщност търсеха Лили Авакумова. Следващите дни се превърнаха в почти адови за нас. Интересът беше много силен. Продължаваха да искат интервюта. Аз се включвах с каквото мога, защото исках малко почивка. Работата за събитието беше огромна и къртовска, но успяхме да сполучим. Целите сякаш изглеждаха изпълнени и ние бяхме съумели да създадем нещо наистина мащабно, каквото да има широк публичен отзвук. Взеха няколко много дълги интервюта с Лили за немски, английски и френски медии. Случаят се разшумя, постоянно за това се пишеше, дори беше поместен на първите страници на няколко известни вестника. От големи списания пък взеха интервюта с мен, за това, какво наистина ме беше мотивирало за такова мащабно събитие. Не отговорих напълно честно на въпросите какво стоеше зад моите действия. А то беше именно любов – една много дълбока и всеотдайна любов, каквото още не осъзнавах напълно или ме беше срам или страх да си призная. Това беше моята любов към Лили Авакумова, каквато не бях изпитвала до сега в живота си. И когато това е движещата сила, човек е способен да помести и планини, както всъщност и се случи. Януш разбра, той искаше такава любов, всепоглъщаща с мен, но разбра, че аз не мога да му я дам. И се оттегли, но го направи по наистина достоен начин, като запазихме всичките творчески отношения помежду си. Той също беше поканен на интервю, за да свидетелства за откраднатите му картини и даде много адекватен коментар за авторското право като цяло. С един удар бяхме докоснали много тематики, които бяха наболяли като цяло за обществото. Получих предложение дори цялото събитие да бъде екранизирано. Не бях сигурна, дали го искам, да се повтаря всичко от начало, а и то беше заснето, цялостно, не само с наши камери. Продължавах да искам само едно – Лили да сполучи, да се получи достоен завършек на цялата история, всеки да понесе заслужилото си и да продължим с нея един щастлив, съвместен живот. Треперех, като си я представях за партньор. Беше твърде сладко, а и още много малко хора знаеха, дори Матиас не знаеше за връзката между мен и Лили. С нея почти бяхме продали вече имотите в София и търсехме активно вече жилище във Виена, а сегашната ми квартира бяхме решили да преотстъпим на Таня, за да има къде да живее.
Получи се един ефект на домино, който сякаш беше очакван от всички. Събитието с медийния отзвук породи международен скандал с България. Не очаквах Европейската комисия да се включи по такъв сериозен начин, но българският парламент беше принуден да свали имунитета на Илия Денев, което породи голям скандал и в самата страна, а делото беше възобновено вече пред европейски съд. Всички започна да се сгромолясва около този изверг. За мен отдавна беше загубил стойност като човек и не можех да го оприлича като такъв. Дори българските медии го оплюха и от много тачения, културен герой на опозицията, той се превърна в един безскрупулен изнасилвач. За пръв път извадиха и семейното му минало и заговориха за тайно прикривани връзки и конфликт на интереси. Все повече се появяваха автори, които публично твърдяха, че той е крал от творбите им или ги е взимал и се е подписвал под тяхно име, без знанието и разрешението им. Твърдеше, че има случаи, когато в неговото издателство, а той имаше издателство и всъщност стана голям прецедент, когато влезе в политиката, защото всички имаха големи очаквания към един него като културен и образован човек, ала започнаха да излизат наяве случаи, когато е крал от пращани му манюскрипти, които е отказал да публикува. Илия Денев изведнъж изчезна. Аз живо следях ситуацията от близо, дори бях готова да отида в България. Между временно бяхме продали вече своите имоти в София и заедно с Лили си купихме просторно жилище във Виена. Това вървеше паралелно. Двете празнувахме,

ние ликувахме. Черпехме се с шампанско вечер в новия ни дом. Аз я гледах, дълго, без да отмествам поглед от нея, как разчертава подредбата на новото жилище. Оставих го в нейни ръце, макар че и аз помагах. Делото, Денев, всичко изглеждаше толкова далечно вече, пред възможността да се изпита едно истински, съвместно щастие. Ала трябваше да извървим пътя до край. Оказа се, че Денев се опитал да се укрие и да избяга в чужбина, но бил заловен на границата с Турция. Неговото арт пространство напълно залезе в София, а хората от кръга му, най-близките изскачаха с върли коментари против него и се правеха на жертви и незнаещи. Само Петър Димов, не знаеше още, че е обвинен от европейския съд за съизвършител и подкрепяше Денев, като ходил да отваря и чисти арт пространството, както разбрах от хора в София, макар и никой вече да не ходил там. Оказа се, че цялата културна среда, както си и знаех в България, са едни подлеци и лицемери и изобщо не съжалих, че съм се разделила завинаги с тази държава. Единствено ми беше жал за наследствената история, но знаех, че пазейки я в сърцето си, аз мога да я съхраня навсякъде, където и да бях, без значение с кого съм – дървото просто се изкореняваше, за да се посади другаде и разбирах този процес като нещо естествено и безкрайно красиво.
Денев беше докаран насила в съда, с полиция. Присъствах на делото. Не знам Лили как беше реагирала, когато той се появи в залата със скъп костюм, който изобщо не отговаряше на предишното му амплоа на беден писател, следван от адвоката си. Делото се провеждаше при огромен медиен интерес, тъй като Денев се водеше все още действащ депутат, не само от българските, но и от чуждестранните медии. Тогава влезе и вторият обвиняем, Петър Димов, който имаше толкова отъпяла физиономия, сякаш не знаеше изобщо къде се намира, напълно неадекватна, разбрах тогава, че това беше един много прост селянин, който и действаше като такъв и прави каквото му наредят, без да се съобразява дали е редно или не е. Обвиняемите заеха своите места. В залата настана мълчание. Адвокатът на защитата се опита да оправдае семенния материал с факта, че жертвата по това време е била в интимни отношения с Денев, и както изглежда и с Димов. Опитваха се да изкарат Лили курва. Исках да ги унищожа тези бездарници, сърцето ми кипеше, идеше ми да се развикам, но знаех, че нищо няма да постигна. Чудех се колко може да падне едно човешко същество, за да си втълпи, че е недосегаемо, че може да върши каквото си поиска с хората, че няма възмездие. Така мина това първо дело. Лили Авакумова беше смазана след него. Твърде тежко й беше дошло цялото нервно напрежение, но не се отказа. На следващото дело, Денев пак се появи с Димов, със същата усмивка на недосегаем, както и предните пъти. Извърна се, видя ме, не ми кимна, но се ухили ехидно и се хилеше така, докато изведнъж съдията не призова новият свидетел. Тогава в залата влезе Таня, Денев се извърна и само като я видя изведнъж усмивката му увисна и се превърна в едно много тъпо изражение. Таня даде пълни показания за изнасилването си от Илия Денев и потвърди, че той е сериозен рецидивист, способен на всякакви подобни прояви. Тя беше изслушана внимателно. След това самата Лили за пореден път даде пълни показания. Защитата не можеше да намери въпроси, с които да успее по някакъв начин да оправдае своите клиенти. Тогава дойде и съдбоносния ден на обявяване на присъдата. Всички чакахме със затаен дъх. Съдията влезе, призова обвиняемите да се изправят. Погледна ги и с равни думи отсъди: десет години затвор без право на замяна за Илия Денев, поради предишните му прегрешения и вероятност да повтори своите престъпления и пет години затвори за Петър Димов, както и парично обезщетение на потърпевшата. Размера на глобата не беше малък, а годините бяха определени, поради, цитирам съдията: „особено голямата жестокост на извършеното

престъпление“. Цялата зала избухна в аплодисменти. Това беше исторически момент – насреща ни стоеше първият български действащ политик, осъден ефективно. По-късно Лили ми сподели, че след делото, когато Таня е дала показания, той я е срещнал, паднал й на колене и се разплакал, като я молел да си оттегли обвиненията. Това беше нашият голям момент и затова бяхме работили толкова усърдно. Когато отидох при нея, тя ме прегърна дълбоко и каза съвсем тихо „Благодаря ти. Без теб нямаше да успея“. Успяхме двете да минем през възможно най-тежкото изпитание, през истинското страдание и споделих това както трябва, със своя партньор, и двете бяхме страдащи хора, за да станем заслужено щастливи хора.
Всъщност бях започнала да нареждам третата част, още преди присъдата да бъде оповестена. Мечтаех си да си направя триптих. И ето ,че се случи. Исках третата част да бъде един достоен край, и да отрази щастието, което видях, въпреки страданията, покрай които минах с Лили. Беше много болно, макар и да не го бях описвала, но вътре в себе си аз страдах, разкъсвах се заедно с нея. Тъгата, която носех, не беше свързана единствено с любовта, с прекрасните цветове на една споделена любов, но беше трайна тъга по човека, по загубената невинност, по това, което кара хората да се превръщат в изроди. Беше ми наистина мъчно на какви неща наистина е способен човека, за цялата злоба, която води до толкова мъка, за неразбирането на самия себе си. Когато целият ужас свърши и се постигна възмездие, най-накрая добавих единствено двата финални пърформънса, като в последния, героини щяхме да сме аз и Лили. Затова нямах търпение да го изпълня, да завърша триптиха и този епизод от живота си.
Страдащият човек на финала трябваше да е възкръсналия от страданието човек, отново ликуващ, отново вкусващ свободата въпреки това, което е изминал. Интересът беше огромен и решихме и третата, като първата част да включим различни творци. Включиха се в същност над 50 участника. Създаде се нещо като малко бианале, което всъщност впоследствие започнахме да организираме ежегодно, като моят триптих се превърна в първите стъпки към смелото начинание. Картинните наредихме на два реда от двете големи стени на халето. Имаше четири звукови инсталации, които пръснахме измежду публиката на двама тайвански артисти и на двама германци, а нашите творби този път поставихме около сцената. Януш не участва с картини, а заедно с брат ми, помогаше при инсталациите. От тавана решихме да пада една цъфнала гардина, която се увиваше по стените между градините. Инсталирахме големи пилони в краищата на залата, и пуснахме през тях воали, както и по средата, между публиката, които изглеждаха като мостове, а целия под изваяхме като море от ръце, които са стиснати победоносно. За да съберем градината от всякакви цветя, трева и клони се отрапвихме на три-дневно пътуване в Бургенланд, Щирия, Словени и Италия. Поръчахме и някои редки видове. Цялата зала се изпълни със зеленина. В дъното на сцената, изградихме първата си инсталация. Това представляваше съвременна интерпретация на правосъдието. Решихме да направим много висока на жена по бански, с изящно оформено тяло, която вместо препаска на очите носеше очила, а дясната й ръка беше изпъната напред и държеше двете теглилки. В тях поставихме една по-малка фигура на Илия Денев, в депутатския му костю, а в другата една по-малка фигура на Лили Авакумова, в раздраната си, окървавена синя рокля, като везните бяха наклонени в полза на Лили. Фигурата на жената бяхме поставили върху една огромна купчина, която направихме да изглежда като планина, която беше съставена от многобройни очи, широко отворени и отново ползвахме снимките на жертви на насилие, които налепихме по купчината, някои известни, други не. Пред сцената изградихме една

висока стена като лека конструкция и оставихме множество порти, за да може да се вижда. Портите бяха дванайсет, от стена до стена, като се оформиха много тънки сякаш колони, които бяха стената и държаха горната част на всяка порта. По горните части налепихме отново, изпъкнали, множество отворени очи, а по колоните, които ги крепяха създадохме малка интерпретация на дванадесетте апостола, които бяха дванадесет ценности, изобразени като дванадесет тела, над които бяха изписани те: достойнство, смелост, решителност, хармония, любов, мир, разбирателство, здраве, невинност, вдъхновение, честност, искреност. Тази ограда беше така направена, че да не пречи на взора към сцената, а на нея поставихме последните две инсталация. В единия й край поставихме един огромен кафез. Под кафеза скрихме подемния механизъм. Вратата на клетката беше широко отворен, а клетката обзаведохме с всякакви съвременни удобства – канапе, телевизор, малка кухня, спалня, удобни фотьойли, разпръснахме храна навсякъде между тях и напълнихме поилката с вода, всичко беше направено голямо, повече от два метра, като написахме думите удобство, лукс, подчинение, страх, насилие, които облепихме по лицевата страна на кафеза. Той беше свързан с една дълга лента, която отиваше до голямо, три-метрово дърво, на другия край на сцената, като лентата минаваше над главите на актьорите и на нея поставихме голямата фигура на един папагал. Посредством подемния механизъм, тя се движеше, като папагала постоянно се местеше между клетката и дървото. Направихме го така, сякаш стоеше над земята, заедно с кореновата му система, която ни отне време, но стана прекрасна, като корените бяха впити в изпъкналите букви на думата „свобода“. Ствола на дървото облепихме с други думи: щастие, обич, топлина. Направихме и клоните, които да се извиват на сцената, а по тях налепихме отново снимки, които изобразяваха лицата на щастливи жени.
Тъй като пропуснах да включа на предишните събития свои стихотворения, реших тук, всяко да почва и да завършва с поема, без последното, което беше, за мен най-специално.

И този път беше пълно, човек до човек, имаше хора дори пред вратата. Пърформансите бяха кратки, общо около половин час. Първият включваше една жена, облечена досущ като справедлисотта от инсталация, с тъмни, черни очила и бански, която издекламира в началото: „Всеки получава своя замисъл на собственото си сърце, което е единствен съдник над човешките дела“. Мъжете бяха облечени в костюми и ходеха след нея, опитваха се да я обарват, единият я хвана, другия посегна към сутиена, но тя изправи пред себе си теглилката и се отърси от двамата. Те продължаваха да ходят подир нея, единият я хвана за ръка, другият се опита да вземе теглилката, ала тя упорито се съпротивляваше. Бяха по-силни от нея, единият я надупи, свали ципа на панталоните, другият отпред също събу ципа и паднаха панталоните и на двамата, хвана я за главата в поза, сякаш му правеше фелацио, продължаваха да я насилват, тя викаше, пищеше, дърпаше се, но не пускаше теглилките да паднат, когато изведнъж стана, заби шамари на двамата и каза на висок глас: „Постъпките, разкриват човешкото сърце и за всичко има си отплата в този свят на светове“. Вторият пърформанс, участваха същата жена, с двамата мъже. Само че този път, те бяха вързани, голи, по боксерки, завързани,със запушени уста, а тя беше в тъмни очила, с костюм. В едната си ръка държеше камшик, а в другата – същата теглилка. Обикаляше около тях, те се дърпаха. Тя започна да танцува красив танц, когато, по време на танца, засвирих на цигулката от страни началото на „Карнавала на животните от СенСанс“, тогава тя каза на висок глас, както танцуваше: „Искрят човешките съдби и всичко се заплаща, а краят е винаги като началото, когато

гол и бос човекът си отива". Тогава тя се спря, изправи теглилката пред себе си, сложи две тежести с два надписа: „свобода" и „наказание", като натежа в полза на наказанието. Тя постави теглилката на земята, обърна се към вързаните, които имаха ужасени изражения и започна да размахва камшика, като ги удряше през лицата, през гърдите, навсякъде по голото им тяло. Те се опитваха да викат, но не можеше. Така ги обикаляше в танц и размахваше камшика, без да спира, когато изведнъж се спря и каза на висок глас: „Всяко престъпление има своето наказание, всеки проблем има разрешение и трябва да се плаща скъпо за допуснатите грешки, когато е намесено сърце". С това спрях да свиря на цигулката.
Третият пърформанс беше по-монументален. В него участваха общо шест човека – две жени и четирима мъже. От самото начало продължиха с Карнавала, там, от където бях спряла. От начало се появиха двама мъже на сцената. Единият каза на висок глас: „Ах, как и този път ще ми се размине, да безчинствам, без да спирам и каквото стане, светът е мой, и аз съм негов цар и всички ще ми се подчиняват". Другият беше висок и сух и двамата започнаха нещо като игра. Всъщност носеха голямата торба с пари от предното второто събитие и бяха със същите костюми. Единият разтвори торбата, и даде на високия пари, като той започна да ги разпръсва навсякъде, да се къпе в тях. Носеше и същото куфарче, с името на Илия Денев, за редактор. Разтвори го, започна да хвърля във въздуха открадnатите листи, от третото куфарче, което отвори, започна да хвърля във въздуха картините, които беше откраднал, това беше своеобразно продължение от предното събитие, Радваха се двамата, минаваха в танц, даваха си гепита, когато мина жена в същата синя рокля, но с маска на лицето, те я наобиколиха, предлагаха й пари, пипаха я, тя се дърпаше, по-дългият я хвана, другия започна да й дърпа роклята, разкъса я, докато тя не остана по бански. Свали ципа, разкопча копчето и гащите му паднаха, когато в този миг на сцената не излезе един полицай и жената от предния пърформанс, с костюм, с очила и с теглилка. Двамата се спогледаха, единият, както беше по гащи започна да прави комични движения, предалагаше на полицая картини, показваше листовете от книгата си, накрая му даваше и пари, но полицаят стоеше несломим. Тогава жената в костюма излезе напред, постави две тежести на теглилката, едната с надпис: невинен, а другата – осъден, и натежа в полза на осъден. Полицаят почва да ги връзва, но те се съпротивляваха и двамата, при което получиха удар, след което жената с маската внесе два стола, на които бяха принудени от полицая да седнат и на сцената се появи един мъж в затворнически дрехи, които започна да ги обикаля, потриваше ръце доволно, облизваше се. Тогава жената махна маската и пое камшика от ръцете на жената в костюма. Полицая се оттегли в страни и гледаше безучастно, докато жената, както беше по бански, отиваше към вързаните, хващаше ги за лицата и им биеше шамари, после се отдалечаваше и ги биеше с камшика, а затворникът се облизваше, обарваше ги и накрая мина през дългия, свали си гащите и го накара все едно да му направи фелацио, после стори същото и с другия. Накрая жената в костюма каза: „Когато съдникът се произнесе, няма никой безнаказан и всеки ще си понесе съдбата на собствените грехове".
Четвъртият пърформанс на сцената излезе една балерина, облечена в костюм на лебед. Засвирих точно тогава частта на „Умиращия лебед", нямаше стихове, нито начало, нито край, тя просто излезе на сцената и затанцува. Влезе в клетката, постоя вътре, без да спира своя танц, след това излезе ,сякаш разпери криле и отиде към дървата, прегърна го, изтръгна надписа свобода при корените и го понесе, както танцуваше, тогава отиде до клетката, сложи вътре надписа и без да я затваря я преобърна, всичко беше направено достатъчно леко, за да няма проблеми. Клетката се търкулна и падна от

сцената. Тогава отиде до дървото, изтръгна корените, те бяха направени пластични, като маркучи и се огъваха и ги положи върху себе си, като легна на земята и продължаваше да пърха с ръце, все едно лето, след което се изправи, вдигна цялото дърво, както беше закрепила корените върху себе си и продължи да танцува, докато отново не полегна, понесла дървото когато и цигулката спря. Беше един красив танц. Последният пърформанс ни се падна на мен, с Лили да излезем за пръв път пред публика. Беше вълнуващо, побиваха ме тръпки, точно преди да започнем, хвана ръката на Лили и така, двете, ръка се ръка, излязохме пред публиката.Започнахме да пристъпваме една към друга с бавни движения от двата края на сцената, като танцувахме в кръг всяка около остта си. Стигнахме близо една до друга. Нямаше музика,танцувахме просто така. Светлините бяха притъмнени. Протегнахме ръце една към друга, когато помежду ни се претърколи една голяма, сякаш кристална топка и застана между нас. Двете хванахме топката и се я строшихме в земята, беше направена от такава материя, че да се чупи при удар. Всякакви предмети изпопадаха от нея – куфарчето на Илия Денев, камшика, теглилките на справедливостта и едно цвете. Лили взе от страни, поставени метла и лопата и същата торба с долар, но знака беше задраскан и отдолу пишеше с големи букви „Боклук“. тя събра всички предмети без цветето в саксия в торбата и я захвърли торбата към публиката, пое грижливо цветето и го подаде към мен. С бавни крачки се приближих, хванах подадената саксия и двете допряхме глава една в друга. Тогава отгоре падна един плащ, пуснат от Януш, така че да ни покрие и двете. Само главите ни се виждаха и потънахме в дълбока, страстна целувка, продължила повече от минута, когато започнаха бурните овации. Когато отлепих устни от нейните, я погледнах, тя също ме гледаше, не отлепихме погледи няколко мига, които ни се сториха цяла вечност под несекващите аплодисменти и преди да се обърнем с поклон към публиката, аз вече разбрах, колко много наистина я обичам.

май-септември 2020

Ямбол-София-Ямбол

Кристал

Бях се замислила за един особен случай. Имах една ученичка, сираче, отгледано от чуждо семейство, които не бяха напълно добри хора, честни и чисти в намеренията си. Те имали и биологично дете, и двете момичета, но не можех да разбера от къде се клони омразата на едната към другата – и двете не се траеха, изобщо. Сирачето искаше да възстанови живота си, независимо от останалите, ала не можеше все още, беше зависима, търсеше си работа, вече беше пораснала, но поддържах връзката с нея, имахме си нарочна стая в изкуствения интелект, който бяхме сами разработили, без да слагаме чужда намеса във волята ни да общуваме. После й помогнах, намерих й работа, приех я при себе си, да живее с мен, докато си намери друго жилище – нещата се наредиха прекрасно, и сега тя е независим човек, със собствения си годеник и тачи и пази старите нрави и обичай на дедите си – едно прекрасно дете.

Трудно ми е да съм така в колата до него.

Не мога да спра да мисля, без нея.

Сякаш винаги сме се обичали.

Сякаш никога не сме се напускали.

Леон, обичам те.

Авакума, не мога да кажа различното.

Толкова е силно.

Толкова си стилна, в това старовремско кожухче.

Толкова си пълен, плътен в този смокинг.

Очаква ни велика среща.

След толкова години, най-сетне.

Ще успеем

Ще се справим.

Знаеш какво има в куфарчето, нали?

Знам какво е вътре, много добре!

Трудът на живота ни, както го искаше тя!

Както го искаше, така й го носим.

И няма нищо различно, което да не можем да си кажем, без да обменяме думи.

Чисто слово..

Абсолютно слово, Авакума!

Това е действието, след това – няма повече тъга.

Възрастни сме вече, извървели своя жизнен път.

И тя не е малка.

Така и не се ожени.

Тя възпитава чуждите деца като свои.

А тайнството на брака?

То е свещен съюз, скрепен от горе, от някаква тихо, невиждана сила.

Затова вече го няма.

Аз избрах съюз с теб, каквото и да се е случвало, винаги е било така.

Покаял съм се, Авакума, защото и аз избрах теб.

Нищо друго.

Нищо друго.

Леон, танцува ми се.

Подай ръка, мила.

Подавам.

Завихряме се, без да питаме, в танц.

Красивата Шакона.

Без минорни оттенъци.

Обликът на една легенда.

Ние сме се превърнали в легенда.

Авакума, без теб нямаше как да стане.

Целуни ме.

Целувам те.

Нежно.

Прекрасно.

Това е.

Друго не искам да знам.

Аз също.

Потапям се, скрепили ръце в едно.

Същество.

Сърце.

Докато ги чакам, ще си сипя вода – така говореше Лема докато се оглеждаше, в синята си рокля в огледалото и леко оправяше косата си – де да можех да блестя още с тази прелест от младините си. Но и аз вече не съм млада, това е, което всеки го очаква – старини в радини. Желая го на всяко добро, отдадено в попрището си сърце. Това е най-великото стремление, което някога съм преживявала. Вълнувам се от дъното на душата си. Отдадена съм към всеки един свой ученик, към цялата подредба.

Обичам те

Обичам те

Мисля си за теб постоянно

Винаги съм си мислил

Няма нещо, което да ми попречи да съм до теб

Махни света

Унищожи го

Авакума, покажи го

Кое

Че си го унищожила

Унищожавам го

Ние се дарихме с деца, ти ме дари със син

Това е важното

И нищо друго

Не ме разлюбвай

Не те

Обичай ме

Обичам те

Всичко друго е гонене на прах

Абсолютно

Важното е, че се имаме

Важното е че сме добри

Че сме се запазили

Въпреки всичко

И в преклонни старини

Пак можем да кажем: това сме ние

Да

Трябваа да съм стегната и подредена, те идват, отдавна очаквам тази развръзка – те ще пристигнат и ние ще съумеем най-сетне да се видим, след толкова много години. Усърдно преподавах в академията, но не се виждахме, те имаха работа, и аз имах работа, уреждаха арт комуната в слънчевата система, и поддържаха, завършваха други свои прекрасни произведения. А аз преподавах, трябваше да дарявам всичко, за тях – това беше същността на всяко мое движение – от благодарност, от благодат, от чувството на сигурност, което ми даваха. Дори ме поставиха, без да се виждаме, за надзорник на цялата академия, над всичко, което битува, без да е бич. Така помагах на децата, така излизах при тях и в чистотата на всичко, обучавах новите поколения. И учениците ни се множаха – искаха, желаеха, копнееха да са част от случващото се.

Още малко, мили!

Още малко, любима.

Корабът каца.

Едно не знам, какво ще се случи.

Отиваме да дарим кристала.

Това ще се случи, знам.

Още малко, вече кацнахме!

Ще отлетим в приготвеното ни такси.

Няма да ни има

Няма и да чуем

Бързо, леко, просторно.

Така ще е, любими.

Единствена.

Единствен.

Как сме се крили досега?

На старини чак си го признаваме.

Това е самата истина – изкуственият интелект е и подслушвач.

За истинските, интимни мисли на хората.

Не можахме да се насладим напълно.

Добре, че я имаше мрежата на опълчващите се.

Иначе нямаше да се видим.

Нямаше да се любим.

Вече настават и други времена, учениците ни се множат.

Изкуството се връща към нормата си

Ще се угоди.

Напълно.

Още малко.

Пристигнахме

Слизай!

Качвай се!

Поеми багажа.

Поемам го.

И куфарите са различни, харесва ми колко са малки, а побират толкова много.

Това е съвремието, любима.

Така е, мой!

Всичко се връзва.

Разпространява.

Разлъчва.

За да блесне в едно, както е създадено.

Очакваме най-прекрасното.

И свидното.

Това дело.

Невероятното.

Което туко виж минава.

Всичко се свиква.

Нищо не подминава.

Това е, което е – любимото.

Любимото е, прекрасното.

И няма друго, друга красота.

Освен същественото.

И то е красота.

Истинска красота.

Без неверие.

Без нищо, което поврежда.

Всичко се превежда на този език.

На това, истинско въздействие.

Което е прекрасното.

Което е вълнението.

Че отново се сливаме.

В творчеството си.

Във всеки дъх.

Във всичко, което се е желаело.

И продължава да бъде.

Да устоява.

Да не замразява.

Не, любов, само разтапя.

Не е самоцел.

Случва се само по себе си.

То е привично.

И не е никак частично.

Пълно е.

Без повече предели.

Без граници.

Без бариери.

Най-красивото,

Което може да се случи.

В целия ум.

В неподражаемото

Това е влюбеното тайнство.

За вечни времена.

Усещам ги как пристигат, още малко и ще са тук, това е наистина нечуваното. Аз съм приготвила апарата на живота си, в него съм описала целия си опит в преподаването, целия си живот. Това е красотата на всяка проверка, на всичко, което е било или ще бъде, нямам повече какво да добавя, освен сливането. Описах всичко тук, от самото начало. Без край. Без име.

Всичко се случва от нейния поглед към нашето лице.

Нашата Лема, пораснала.

Разделила се е с всичко

Останала е вярна на заръките ни

На всички наши препоръки

Спазила е вярно стъпките си

Това, което ще бъде – да я дарим с нашия кристал.

С нашето любим.

Тя е нашата кошута.

Без да е била майка, станала е майка на всички деца!

Без да е била свенлива, станала е ревнива за делото.

Това е

Изначално

Небеззаконно.

Небивало.

И властимащо.

Това е, което ще й разкажем.

Без да се бавим

Да я поздравим.

Никак няма да се бавим;

Колата не може ли да бъде толкова бърза..

По-бързо не може.

Скоро сме при нея.

Това има да каже.

Ревностно за едно свято дело.

Отлъчи хората от изкуствения интелект – помогна им да бъдат отново свободни.

Истинска разлъка.

Та тя стана първият министър-председател жена,

След толкова години.

На всички хора.

И се върна скромно към учителството.

Всички хора станаха децата й.

Радетел за бъдното.

Бидейки в настоящето .

Това е тя!

Нашета Лема.

Управлява с достойнство!

Няколко мандата подред

Това е тя

Това е наистина

Сякаш заедно управлявахме

Заедно управлявахме

Нищо нямаше което да се коментира

Тя направи толкова много

Обедини отделните работни дейности

Превърна изкуствения интелект от обсебване на живота

В инструмент на живота

Никой нищо не можеше да й каже

И никой нищо не й каза

Прокле фалшификаторите за винаги.

Прогони ги от обществото на народите

Защото бяха недостойни

Нека мислят собствено бягство от слънчевата система

Защото са прокудени от нея

Да ходят в открития Космос

Да видят те кой ще ги приема

С жалките им летателни апарати.

Никой няма да ги вземе

Никой няма и да ги приеме

Прокълнати завинаги

Отлъчени завинаги от обществото.

Намери силата да ги направи

Общността се възроди

За да може отново да се чува

Без съмнения

Без покой

Свободно

Както е било и винаги ще бъде

Това е цялото поверие

Изпълнено

Осъществено

Закриляно

Без никаква следа от надменност

Няма я в сърцето на нашета Лема

Тя е прекрасна

Единствена

Възлюбено дете

Най святото

Най-съкровеното

Громи

И е справедлива

Направи толкова добрини за човечеството

Прокара нови закони за разпределение

На благата

Точно така

Тя самата е благо

Творчество чисто

И ясно

Като приказка

Разказвана на шаха

Това е тя

И е велико нейното творение

Няма повече

Нищо друго

Останалото е в забвение

Тъне и се души

Така да бъде

Завинаги

Всички глави са отрязани

Прободени

Без повече да се възстановяват

Или да обсебват

Най-човеколюбивият министър председател

От както се случи новия глобален ред.

Предшестващи

Изчистващи

Такива речи

Такива слова

Насочени към всеки

И всеки да повярва

А неверните

Те са забвени

Завинаги

Няма да стъпят повече тук

Во веки веков

Да си ходят на противните кораби

Да не стъпват повече тук

Нямат място в обществото на народите

Никакво

Няма проблеми

Не ни липсват

Истина казва, нашата Лема.

Самата тя

От плът и кръв

Ще я видим

Много скоро

Да й се поклоним

Колкото старинтие ни позволяват

Да

Още малко

Самата тя

Лицето й

Смехът й

Гласът й

Звънът й

Всичко нейно

Нашето момиче

Пораснало

Отдавна

Станало мъдра жена

Това е тя

Нашата Лема

Сякаш шепне

Но не и насън

Още малко се проявява

И заживява

В най-доброто

В единството

Единственото

Това, което не търпи отлагане

Не търпи друг развой

Не иска някакви юзди

А е свободен кон

Който не преминава

Но винаги гори

Това е истината

Същината

На сърцето

Е чистота

Такава и ще бъде

Пречиста

Пресвята

Вечна любов

Към всичко което подлижи

На битие

Съкровеното

Мистичното

Истинското

Различното

Това е уважение

Без никакво падение

Това е топлота

Това е доброта

И разумният ще го каже

Добра е нашета Лема,

Най-добрата, възможна

Същина превъзходна

Най-здравата

Всесилно

Всеобичаща

Невероятна

Творяща чудеса

Благодарение на нея

Земята отново стана плодна градина

Разбираш ли колко се радвам

Разбирам, любов

И ти, нали

И аз

Най-благото нещо

Ще си отпочинем после блажено

Истина е това

Най-вече, това са чудесата

Това са същините

Да се твори с любов

Дори управлявайки

Без назидание

Без никакъв тон

Обърнати един към друг

Завинаги

Това е то – обаяние

Това е то – помазание

Още малко

Много малко

Остана

Пътят бе дълъг

Но сполучлив

Стигаме

Стигнахме

Колата бавно кацна на пътя, точно пред вратата на Лема. Тя остави пътищата, които се бяха превърнали в просторни ливади, обърнати към всеки и всичко, засадени с много цвет и дървета. Интересното беше, че и дивият живот се беше възродил. Така се създаваха множество малки гори в големите градове. И това, беше дело на Лема, да възроди природата в цялото ѝ разнообразие по Земята, та градовете от бетонени гробници, разцъфнаха като плодни градини. Много страдания се разрешиха докато тя управлявваше, най-вече – превърна човечеството отново в хора, които да са способни да се възрадват, да любят отново, с чисти сърца.

Звънни

Звънни ти

Добре

Позвъни се, когато тя подскочи в синят си рокля, усмихната нареди на домашния си интелект да отвори. Не попита кой е, знаеше кой е.

Двамата се заизкачваха по стълбите, към третия етаж където беше и квартирата на Лема. Дори не си беше купила жилище, а цялата си заплата даваше за различни дарения, които можеха да

се правят – я по сиропиталища, я по църквите, които всъщност бяха, под строг държавен контрол поели грижата за подрастващите изоставени и за лечебниците.

Вълнувам се

Аз също

Тихо и кротко

Това е краят

На едно ново начало

Тя вече беше отворила вратата, стоеше засмяна. Тя е посрещнаха в достолепието си. Стиснаха си здраво ръцете.

- Здравей, Лема!
- Здравейте, прекрасни мои учители! Влизайте!
- Благодарим.
  Двамата вървяха бавно и достолепно, според годините си. Бяха се отказали от програмите по удължаване на живота, не им бяха нужни, щяха сами да си отидат, когато им дойде времето, посрещайки с достойнство старините си.
- Какво да ви поднеса?
- Чай, благодарим, и на двамата.
- Какъв?
- Мента с лимон?
- Разбира се.
- И малко канела – добави Авакума.
- Още малко, остава, кажете сега, какво ще правим.
  Леон Монтгомъри постави на масата куфарчето и го разтвори, извади от вътре един кристал, голям бял, който светеше и пречупваше светлината в различните нюанси на спектъра.

- Това е, вътре е това.
  Лема изкара една черна кутия
- Тук е моето.
- Да ги съединим! – подтикна Авакума.
- Нека!
  Лема внимателно я отвори – вътре имаше сфера.
- Това е моята биография.
- А това, в кристала, нашата.
- Нека кристала се съедини със сферата.
- Нека!
  Лема разтвори внимателно черната сфера и извади малкия, пулсиращ чип от нея с пинсета. Подаде я на Леон, който пък беше разтворил кристала. Положиха чипа вътре, спои ги с инструментите, които също извади от куфара.
- Е, вече са една творба.
- Велика творба!
- Благодаря ти, Лема.
- Разпространи я, от твоята стая в изкуствения интелект.

- Не, от вашата.
- Нека бъде, и от трите.

Леон, Авакума и Лема разтвориха посредством устройствата на ръцете си, съдържанието на чипа в колективния изкуствен интелект и всички жители на Земята получиха общото съобщение за обединената творба. Лицата им сияеха, радваха се наистина.

- Благодаря ви, любима!
- И ние ти благодарим ,прекрасна! – каза Леон, който се облегна на креслото, на което седеше Авакума и положи устни на вече побелелите й коси.
- aHomo prudens
-
- Мисълта крепи най-нежните кътчета от човешкото предзнаменование, наречено битие. С него се обобщават всички дерзания и въжделения в една душа, всяка борба, всеки вик и отричане от ехото, от отекването. Няма всъщност по-сериозно нещо, по-сакрално случване от самото мислене, само по-себе си – това е божествен атрибут, който не може да попречи на възхода или пътеката от еволюция, но всичко, все още не може да се ориентира, освен в собствената си мисъл – тя е изходна и упорна точка на всички движения, които преобразяват битието в творчески акт на възпоменание, на признание, в изблик на цялостност, която не може да бъде коригирана, освен по начини, присъщи, по-скоро на съществуването, което тепърва се отъждествява със собственото си биване. Да, то е реално, благодарение на една единствена мисъл. Човешко е да се преобразява по такъв начин битието. Пруденцията е заложена не само като интелект, но и като интелигентно схващане и разглеждане на настоящите условия – това всичко само бележи именно такова послание, в човека сам по себе си като индивид, за насочеността му към проява, изразена в разнообразието на препредаване от един стимул към друг, докато не се сглоби напълно и една картина, заложена в предразположението на отделните й компонтенти, които само в себе си са способни да породят и мисъл, дедукция, сама по себе си, пълна, в която се прислачва и единственият начин за интегриране – именно, чрез дело, в битието, което да остане, като покълналото свързване между съвсем изначално различаващи се части, които все пак са приобщени към плътно цяло. С това се и свързва уникалността на човешкия разум да осмисля собствената си мисъл, при все, че мисълта следва да е атрибут на всичко, подлежащо на битие, но осмислянето, тази себерефлексия, вече бележи стойности, които са далеч на простото протичане на мисъл, ала приобщават към себе си и разсъдъчната дейност, към разумното размишление, което все пак поражда именно и интелигентния човек, сам в себе си, еволюционен израз за условията, породени в този отрязък от време-пространство, наречен Земя.

Мотивите на едно самоубийство

1.

Човекът-символ

(изгрев)

Страстният ефект на многоточията и спиралите, обвиват всяка представа в забулените производни на една мисъл. Харсън излиза, за да си вземе вестник. Отдавна е спрял да следи новините – станали са му чужди. По пътя към магазина, където продават единствения ежедневник, който му се струва малко по-поносим, Харсън съзира група деца. Близо до него е първо училище. Групичката се е спряла по средата на улицата. Кикот, шум, гласове и цигарен дим – това ли го очаква като посрещане за добро утро?! Харсън прави тъжна гримаса, разминавайки си с тях – в това изражение е изразена цялото му отношение към шума, който го посреща. Харсън винаги е обичал децата, но тези подрастващи юноши са вече непоносими. И какво ще кажат родителите им, като ги видят на опашка за дъвки, след поредната цигара?!

Разклонена като дърво, всеки размисъл произхожда от предходен и се ниже между върволицата на възприятията, които го обличат в сетивно усещане. Появява се болка, усещане, шепот, заскрежена реалност. И тези младежи действат, опознавайки все още първичните си инстинкти. Колко е размъкнат панталона на Харсън, пак е забравил да си сложи колан. Хваща го срам, че задника ще му се покаже пред момичетата… те са невръстни, но са в такава възраст, когато скоро ще почнат и да търсят удоволствията от по-възрастен тип. Любопитството се превръща в движеща сила за човека. Но Харсън не може да си позволи да бъде огледало, пред което някой се оглежда. Липсва му вътрешната твърдост, че наистина ще успее като цяло в живота. Какво значи да успееш? Непонятни фрази.

Разумът се определя като огледало – такива се, може би сетивата, но разумът в същността си не е рефлективен. Говорим си за чисти мисли, чисти реалности и чисти чувства, необлечени в емоции. Харсън усеща директността на чистотата.Запазил е младежа в себе си – може би е все още на 15 или някъде там, но не може и да достигне друго произведение, освен производното на детските си мечти. Така се облича в символа на себе си от дете – такъв, какъвто си е мечтал,

че ще бъде.Едър, млад, атлетичен и светлокос, с дънки. Всъщност стана нисък, пълен и не особено светъл. Но в чистата мисъл все още пребъдва този образ. Тя не е като отдалечения глас на телефонна жица, нито бедства в представите на някакво слово. Мисълта сама по себе си има неизвестни координати и ролята на разума е непрестанно да ги издирва, като попада все на нови и нови помисли, непознати реалности – защото всяка една мисъл извайва реалност.

В битието на Харсън, бидейки само по себе си рефлекс на същността, той често изпада в алегорични символи. Така и самият му живот се превръща в нещо символично. Протяга ръка, за да го достигне, но не може да го обхване. Винаги остава някоя въпросителна – Харсън не може да каже, че познава себе си или нещо от същността си, което да напомня на себе си. Докато крачи към магазина, съзнанието му е заето с юношите, пробудили детския спомен за него самия. Но докато остава с този образ, протягайки ръка над тезгяха, стиснал 80те стотинки, той се почувства заключен. Симптомите на всеки един символ не предполагат нещо заключено в себе си. Символът е загадка, която трябва да бъде разплетена. Затова Харсън разбира, че не е точно символ, а по-скоро спомен този детски идеал. А в животът-спомен той не намира никаква наслада. Та той не е станал символ! Животът му все още не е придобил завоалираната стойност, която да се разкопава бавно, като всяка археологическа или палеонтоложка загадка. Харсън не е все още вкаменелост – предстои му да натрупа много опит, за да стане наистина ценен в живота си, за да станат идеите му символи.

Символът е израз – способност за изразяване. Всеки израз се разчленява от възприятията на множество частици, можем да говорим за непрестанно променящо се нещо. Течението е равнопоказно за символа – той непрестанно се видоизменя, колкото и повече се ровим в него. Той е знак, упътване, поставено на базата на разума. Като такъв, всеки символ изпълнява конкретна роля.

Всички символи са не затворени монади, а разгърнати характеристики на идеите. Те обличат в цветове непознатото, правейки го изследимо. За да се съпостави нещо сходно, то прилича на гора, озарена в цветове от възприятието на окото. Символът е окото на разума. Затова можем да говорим, че бидейки пречупено през призмата, не през огледалото, на разума, символът придобива значение. На Харсън му действа като озарение в тази утрин, че за да се превърне в символ, не в спомен, той трябва да прояви още търпение, да не се заключва вътрешно, но да остане завинаги отворен, като дете, към всичко. Това е вселенската пътека, в която всичко бива облечено в символи. Една пътека към безкрайността. И тъй като символът не подлежи на сетивна обработка, той се явява прекрасен израз на абстракцията. За да се почувства, символът минава в естетическото достояние на съзнанието. Той може да обобщава дадена характеристика, но сам по себе си е лишен от каквато и да била описателна – той просто характеризира нещата в пространството.

Харсън се прибира успокоен – все още има развитие в кръвта му, защото досадата от рутината понякога го кара да се чувства затворен сам в себе си. Вечните препятствия, които като матрьошка се разгръщат до достигането на символът в тях – ако цялата природа се разгледа точно като такъв символ на нещо, ще можем да се измъкнем приказно от кошмарът на повторението, да се разгърнем в стройна надежда, че може би има нещо отвъд, до което не можем да се докоснем.

Разгръщането предпоставя множество неизвестни, които трябва да бъдат осветени и открити от съзнанието. Символът е акт на съзнателно съзерцание. Естетическо съзерцание, с присъщите му нагледи. Така символът се превръща в единственото нещо, което конструира битието на

истината – сред толкова множество отражения на природата наоколо, ние можем да бъдем сигурни, че нещо само по себе си съществува, единствено символно.

Докато се катери по витите стълби, към втория етаж, Харсън трябва да признае нещо неприятно - само в полето на единиците и нулите, изразени математически, чисто символно, бихме могли разумно да се ориентираме към истинската природа на заобикалящия ни свят, отделени от сетивното изживяване. А това за Харсън е един доста стряскащ извод – защото той не обича математиката до толкова, че да й повярва, както повечето хора – за него това е просто човешко си съждение. Но в математическата абстракция се долавя нещо живо от мъдростта на това да не зависиш от сетивата. Не че сетивното е нещо лошо само по себе си, но Харсън осъзнава, че истината се крепи в това да разчупим огледалата и отраженията на обикалящото ни, през призмата на едно ново сетиво, наречено разум. За сетивния човек, отделен от собствения си разум, това би изглеждало глупаво. Само че истинският човек, дори и несъзнато има представа за себе си единствено като символ.

Така той е безкрайно пластичен в оформлението си и откривайки себе си, винаги ще попада под знаците на неизвестното. Множество са прекрасните завоевание на сетивната естетика – но разумният символ принадлежи към една категория на битието, наречено познание, защото сетивото не може да доведе до познание, а единствено до знание. А знанието само по себе си се явява мъртва единица, вече положено в калъп, докато познанието е като трамплин за нови висоти.

Харсън се интересува живо от света на квантите. За него мисълта е конструирана изцяло в квантова подредба. Тази сутрин, давайки стотинките на магазинерката, той особено силно го чувства. Да почувстваш знанието – това е вече може би познание. Квантово е просто мярка – отново символ, който се стреми да проникне в битието на най-малкото възможно. От което се открива, че има и по-малко от него, и така нататък. Производните на една единствена мисъл, могат да се открият единствено, когато се разгледат символно. Поставени в еластичните категории на тайнствения символ, само могат да добият все ново и ново значение – да се разрастват в пространството като идеи. За да не секнем никога със себепознанито, и да градим сами над себе си, нужно е да се разглеждаме самите себе си като символ.

Личността е символ на човека, и както се отбеляза, символът се съдържа в безкраен низ от неизвестни, следователно и личността е безкрайна. Безграничността на човека не е просто религиозна метафора, а същинска величина, по-сигурна и от безкрайността на вселената. И защо? Защото човекът непрестанно подлежи на промяна и на развитие във време-пространството. С подобни ефекти, единствено символното значение е подходящо, за да може човешката психика пластично да преминава през разните кардинални промени, които се случват в рамките на един живот.

Не бъде ли разгледан като символ, всяка личност рискува да увреди сериозно психическото си здраве, ставайки негоден за себе си и взаимовръзките на самото човечество. Получава се дуализъм, разделение на същностите, което винаги допълва картината на една невроза. Човекът е символ на цялото човечество, въплътено в една индивидуалност. Преки пътища няма, а единственият пряк път към каквото и да било самопознание – това е символната характерстика на личността, на душата, на възприятията. Така човекът може разумно да се дифернцира от заобикалящото го и да поеме в свои ръце ролята си на личност.

Осъзнавайки себе си като личност, Харсън е готов да преодолее леността си, нежеланието за действие, което го скова особено силно, откакто напусна работата си. Така че, може би е вече твърде спокоен, в тази плаха утрин и е готов да се съблече, за да се потопи под душа.

Патологии

Докато Черняев се къпи, на вратата се почуква. Не се знае кой ли е в този ранен час. Черняев става много рано – около пет сутринта, тренира, приготвя си закуска и се впуска към душа. Е, по това време душ все още не е измислен в сегашната му форма, всичко става по-скоро с една кана, който облива с топла вода напръщелите меса. Говорим за 30те. Но нека запазим такт със съвремието и се отдадем на изисканото определение на каната с вода като душ. Тази турска чуждица, незнайно как навлязла в българския език, може би се е ползвала още от възрожденците, за да се опише, това, което рядко се прави – хигиенизирането на телесата. Ала за д-р Черняев е от особена важност телесното да бъде чисто като духовното – „Здрав дух, здраво тяло“ – обича той да казва на неврътните юноши, като се подхилва под мустак. Добре запознати с ежедневието на един здравоносещ индивид, лекарите от това време са изключително духовити в напътствията си. „Е, то и баба ти това го яде, пък до 90 издържа“ – казват те на паникьосаните млади жени, които се втурват в кабинета, когато попрочитат някоя медицинска новост във вестника. Изобщо д-р Черняев е противник на масовото разпространение на всякакви хипотези и теории за здравето. „Това си е нашият хляб, оставете го, без много да умувате, в нашите ръце, ние си знаем работата“. Разбира се, по това време още е неизвестно изследването върху едно африканско племе, непознало захарта, състояло се 60те, с което се установява, че захарта вреди както на коронарните съдове, така и на зъбите. Съвременниците на доктора обаче не са никак глупави – такива предположения вече витаят в пространството. За негативите от мазното ядене, за прекаляването с месото и всичко, което излиза извън концентрациите на балансиран живот, в медицинските среди отдавна не се спекулира – подобни фактори са причинители на ред нежелани болести.

На вратата се чука още по-настойчиво. Кой ли ще посмее пък да безпокои лекаря към 6 сутринта – спешен пациент, или някой не особено ментално удовлетворен клиент?! Лекарите още от едно време са машина за пари. Та виж – най-красивите къщи в София, все лекарски. За да подобрят имиджа си на търговци, взеха, че откриха и пеницилин и куп други дяволтии. А тези облъчващи материали… Д-р Черняев като повечето свои колеги е завършил в странство. Работата му с рентгенови апарати е отдавна добре позната, по това време и добре изучена. Известни са и негативните влияния на лъчите върху организма. Отдавна се предполага, че може би радиационното облъчване причинява рак. Само върху наблюдения, свързани с тази съвременна апаратура. Но с какво точно е обзаведен кабинетът на лекаря, отварящ точно в осем часа всяко утро, понякога дори и по празниците, д-р Черняев е запазил в тайна. Освен стетоскопа, рентгенът от Германия, със сигурност има и други пособия, с които лекарят защитава здравето на своите пациенти. Д-р Черняев не може да си позволи да разглежда професията си като търговия – вярно , добри пари се правят, но не може той да държи в съзнанието си подобни разсъждения. Старата мюнхенска школа, в която са му преподавали стари професори, които навремето още пиели урина, за да оценят кръвната картина на пациента, му е донесла много повече от вехти знания – едно отношение, което трудно може да се намери у лекарите на съвремието – отношение към самата човешка личност, не като пациент – нископоставен, а към една деликатна система, която трябва да се балансира. И така, лекарят, като умел акробат, който ходи по въже е длъжен да поддържа телесния и психически баланс на своя поверен, верен атрибут към декорите в къщата.

Апартаментът на д-р Черняев е точно до „Кристал“, разбира се – във вида му от 30те. Той сам си го е купил, със собствената си практика – един успешен лекар, популярен в София. На подобно име се радват не само много от колегите му, предпочели частните практики, пред работата при институцията на проф. Киркович или другите учреждения. Ами другите, които пък си работят там, да не би да са балъци?! За д-р Черняев, няма никакво съмнение, че всеки си гледа отговорно работата. Но все пак и той е направил немалки инвестиции, в кабинет, докарал моден рентген от Германия, да облъчва на воля пациентите си. Пък и се връща от Мюнхен с няколко специализации под ръка – 12 години от живота му отнема целият този труд. Така че си струва и да си докара достатъчно пари, за да си купи малък тристаен апартамент на центъра. А освен чист лекар, д-р Черняев е и чист учен. Много му бъркат в здравето разните ментални болести. Той е радиолог и специалист по белите дробове, но вътрешно психическото здраве живо го привлича. Той вижда връзката между него и физическото здраве, така ясно, както връзкатз между падащия обект и силата на привличане на Земята. Изобщо, животът, колкото и да е напрегнат, не бива да се основава на догадки – има вече силни теории в съзнанието на младия, 35-годишен лекар, с модни мустачки, фризура на калпак, издължено лице, с издължени скули и нисичко телосложение. Той е слаб, няма склонност към напълняване, за разлика от баща си – но това е болестта на търговеца, свикнал по цял ден да седи зад бюрото в решаването на счетоводни алгоритми. Че теориите на д-р Черняев предпоставят редица открития, които тепърва ще бъдат направени, свързани с психическото и телесното. Това е опитното око на добър лекар – много неща може да са неясни, но той ги вижда, оценява ги. Може и да не може да ги побере ментално, но инстиктът му на специалист го кара да умозаключава на база на своите недоказани теории. За д-р Черняев мисълта, колкото и езотерично да е, е пряко свързана с баланса на системата. Препоръчва чести разходки до Витоша на невротични пациенти, в които да не мислят за напълно нищо. Такива методи, д-р Черняев използва в своята практика, като помага и за развитието на патологията на нервните болести. Той не е никак бос по темата – единият от професорите му по неврология е внук на Нобелов лауреат. Много е почерпал от него, най-вече набито око към проблемите на нервна почва. Изстъняването на кората при шизофрениците, наличието не тремор при някои невротици и куп други симптоми го карат да прави непрестанни връзки в необятната патология на нервното разстройство.

Д-р Черняев не е привърженик на лудниците. За него подобни болни трябва да се отделят, някъде в природата, на свеж въздух, за да може да се подобри състоянието им. Привърженик е по-скоро на санаториуми за такива пациент, тип санаториумите за охтичави. Охтиката и другите белодробни възпаления са истинската му стихия. Лекарят не е гуру, но успешно лекува дори хронични заболявания като обострена астма. Прекурсори на разните изпълнения. Несъмнено, д-р Черняев е роден и за научна работа. И не се свени да пише статии, на базата на своите наблюдения. Има няколко успешни публикации, свързани с белодробния едем. Но има и такива трудове, свързани с нервните разстройства. Общо взето, макар да не е психиатър, много хора идват да лекуват при него психичните си страдания. От тук, д-р Черняев наблюдава с жив интерес развитието на патологията при душевните разстройства. За много неща той няма обяснение, но експериментира с различни летливи вещества върху химическата структура на вече познатия синапс, прилага ту живак, ту литий. Експериментира в област, която не му е много изчистена. Но на кого ли в 30те му е ясна психиката, трудно пробиваща материя дори в наше време. И все пак, лекарят има успехи, защото е неуморим експериментатор. Д-р Черняев не е повлиян от Фройд, а по-скоро от физико-химичната теория за машинната структура на тялото и всички процеси, протичащи в него, били те телесни или душевни. Той не е дуалист, за него каквото има в тялото си го има в тялото и не търси мястото на душата в разни кухини

между органите, или духът в някакво вселение край главата на пациента, както аурата в източната медицина.

Въпреки рационалистичния си подход, д-р Черняев черпи много мъдрост от лечението на изток и успешно прилага някои техники при лечението на хронично болни пациенти. Изобщо много лекари от това време са по-скоро ловки експериментатори, отколкото примирени с фармацевтичната индустрия душици. Дързостта на лекаря достига дори до жертване на собствения му баланс. Това не го смущава. Д-р Черняев е научен на жертвоготовност – все част, неразделна от професията, която си е избрал.

Чукането не секва вече няколко минути – някой е много настойчив. Ще прекъсне сутрешния ритуал на лекаря. Освен че се къпи всеки ден, д-р Черняев ходи и веднъж месечно на бани, да му изтърка хубаво кирта теляка. „Иванчо, дай малко под плешката“ – подканва той с усмивка. Духовитостта на старите лекари, които сякаш са едни позитивни рационалистични топки от импулси, не може да се долови в наше време. Докторът, а той си е заслужил това прозвище, тъй като наистина е защитил и докторантура при един белодробен професор, дава на теляка винаги скромен бакшик и винаги носи бонбонки в джоба си за децата му. Така обича д-р Черняев да обгрижва и да глези хората край себе си. Раздава сладки на децата, подпитва ги, дори ги изпитва. Леко му е на сърцето, когато се държи така с околните – почтително, леко назидателно – все пак е авторитет в своята специалност. Но си остава прекалено земен. Няма и доза снобизъм в обноските му. Затова и хората обичат д-р Черняев, вдъхвайки, заедно с редица колеги, неповторим колорит на столицата от края на 30те.

Най-сетне лекарят излиза от банята си, попарен хубаво с гореща вода. Той чува настойчивото хлопане по вратата и бърза, даже още по халат, за да отвори. Вътре едва ли не връхлита един младеж с вестник под ръка – пресен, пресен – мастилото му още се разтича.

„Докторе, война е избухнала!“ Казва ръкомахайки с вълнение младежът. И за това ли цялото това хлопане – да му достави вестника, който и без това ще прочете с кафето, в удобното меко кресло, до красивата масичка в стил арт-ново. Камина няма, но има бумтяща печка на дърва. Носят му ги верни цигани, чак до последния етаж, които веднъж излекува от остър задух, без пари. „Здравето е по-важно от парите“ – усмихва се докторът и мустака му се тресе в блаженство. Войните той ненавижда – отварят толкова много работа, толкова много разсейват. Война е избухнала.. значи и него ще мобилизират. Но за сега България е мирна. Просто Германия и Съветския съюз нахлули в Полша. Той поема вестника от младежа, дава му няколко петачета за услугата и се прилепва към радиото. Пуска, улавя честотите на немски радиопредаватели – нали е и рентгенолог, обича да си играе с вълните и жадно заслушва. Д-р Черняев е либерал по своите възгледи. Ненавижда и фашизма и комунизма по равно. Не може да си прости намесата на идеологиите от какъвто и да е тип в такава чиста повърхност, като медицината. Има едно нещо, което лекарят не може да промени – всяка една война дава безкрайни възможности за развитието на науката.Ала не може да се противопостави на всички трудности, които го съпътстват в политическите му разбирания. Интересното е, че д-р Черняев е по сърце аполитичен, но има доктрини, които той не обича, не желае, нито дерзае да има връзка с тях. А такива доктрини сега са залели цяла Европа. Докоторът с интерес наблюдава патологията на масовата психика, на това, от което масата страда, без да се опълчва срещу водещите и разнебитени теми на ежедневието. Тя е болестно мазохистична, копнее да бъде водена и подчинена. Изумително е изменението на личността, когато се превръща в инструмент на вече отдавна пуснати клони. Д-р Черняев не обича Макиавели, но не може да отрече правотата му за диктаторите и жаждата за власт като цяло. Патологията на масата винаги се изразява в някаква война. Властта е болест – стремящите се към нея, са по-скоро

заразени, но е заразена и цялата маса , отново от воля за власт. Дори най-малкият в обществената йерархия се стреми да угоди, за да запази малката власт, която има – била тя и власт над мравката.

Д-р Черняев изключва радиото – не може да слуша повече. Ясно му е, че ще настъпи прелом с избухването на тази война. Няколко часа по-късно, по време на преглед, в пуснатото радио в широката стая, на която стои едно канапе за пациента и голямото, лекарско бюро, тръбна мебел с плот от масивно дърво, Англия и Франция обявяват война на Германия. Събитията от 14та година се повтарят по същата схема. Нова, световна война… На кой му е притрябвало нещо подобно. Чува се нещо и за всеобща мобилизация по българското радио – пълна, бойна готовност. В идващите бомбардировки, красивото тристайно жилище, на последния етаж, ще бъде пощадено от огъня, за разлика голяма част от стара София. Всички побити камъни се изправят, възвестяват се мрачни времена. Надушва се страх. И д-р Черняев живо се интересува от патологията на страха, като болест на неразбирането.

Всякакъв тип патологии вълнуват съзнанието на доктора – масовата психоза, породена от страх, както и безкрайните вълнения, в които човек губи сякаш себе си, за да отстъпи на нещо коварно. Те първа му предстои да изпита на собствен гръб всичките си теории за нервните разстройства на практика. И така, графата патологии, като един опитен патолог, д-р Черняев, разкрителят на болести, ще попълни в контекста на една безмилостна война.

(червено)

2. Теория на даденостите

Вестителите на нови завети обикновено остават нечути в тълпата. Истинската иновация се открива едва в последствие. Човекът привиква лесно на навика, който трудно се изкоренява. Да се замени с новост, да се модифицира изглежда почти невъзможно.

Д-р Черняев тъкмо влезе в палатката. Обърна изморения си поглед за кратко навън – пейзажа отдавна бе почнал да го потиска – голите ридове, осеяни с ниски храсти му напомняха лунен пейзаж. На мястото на старата трева, която жълтееше по поляните, все още не бе изникнала нова. Ала не беше студено за сезона, даже дори нещо топло, поне по тези ширини. Той се замисли за бойните действия в северния студ и въздъхна, че не му се налага да оперира с посинели от студа ръце. Поне това си беше някакво спасение. Вече в палатката. Три походни легла, с масички между тях. Върху масичките – физиологични разтвори и други пособия от болницата – марли, спирт, бинтове. Сестрата, която се беше надвесил над едно от леглата, стана и се отдръпна в страни, виждайки лекаря. Той плъзна поглед в помещението, въпросителен поглед, който сякаш питаше „Къде е пациента?“. Сестрата го познаваше още от София, не й беше нужно да минава във вербално общение, а се приближи до най-близкото към входа на палатката легло, за да отмахне завивката на пациента – млад войник, с оплакване от

остри болки в корема. Доктор Черняев го приближи. Нямаше време за губене – очакваха го още няколко прегледа, преди най-сетне да успее да заспи. Като майор, завеждащ медицинско отделение, му беше писано да няма много сън. Той директно опипа твърдия корем на пациента, след като сестрата внимателно го беше оголила. Младият мъж спеше и не усети хладната ръка на лекаря върху кожата си. След като попипа, той натисна мястото около апендицита при което в просъница пациентът изстена. Своевременно д-р Черняев беше пуснал извити модни мустачки, които засука с пръст. Погледна към сестрата и каза, че трябва да се оперира – възпаления на сляпото черво. След което сестрата пое един болничен лист и започна да описва случая, за да бъде въведен той в хирургическа готовност.

Единственото спасение от навика обаче не може да лежи в заместването. Освобождението е събирателно за цялата воля. Ако нямахме подобен апарат като нея, трудно бихме задали посока на действията си – бихме се облекли в хаотично движение, водещо до неминуема ентропия. Във военния лагер навиците трудно се градяха. Добре че ги пазеше здрави, още от града. Доктор Черняев изми ръцете си старателно след прегледа и излезе на дневна светлина. Колко много му дразнеше неспалите очи. Предната вечер имаше нова атака на партизани, наложи му се цяла вечер да оперира, затова и не беше мигнал. Войната се беше закучила. Неговият отряд, дълбоко в сръбска територия трябваше да се бори ежедневно с набезите на партизаните. Страхът беше станал навик. От този навик, повечето трудно можеха да се освободят. Във войната има много повече страх отколкото ужас. Ужасът предполага съчувствие – но на война, какво ти съчувствие?! Сърцата са притъпени под навика на страха. Повечето хора се поддават на психическа ентропия още приживе. Че всичко ще завърши, както е почнало – почиващо в хаоса, е намерението, с което цял живот живеем. Така и всеки един от войниците посрещаше новия ден – очакваше просто да отиде някой ден настрани да пикае и повече да не се върне, заклан от партизанина в храстите. Чуваше се, че и надолу, в Македония за почнали набези от страна на нелегалните. Фронтът се беше изтеглил в една мъчителна и глуха война. Ала единствено далечният страх се бе възцарил в сърцата на войниците – бойни действия рядко имаше.

До толкова сме се сраснали с намерението, че всичко в живота се повтаря, че се повдига нещо цинично в душата, което отеква из цялата вселена. Така се роди циничното човечество. Цинизмът се чуваше в псувните вечер край огъня, в мръсните вицове, които се предаваха и рязаните фантазии, на които войниците без работа се отдаваха. Беше им забранено по какъвто и да е начин да се забавляват с местни девойки. Цинизмът освен сексуален бе придобил и надбитови размери. Защото в него се чете най-вече страх, скука и омерзение към действителността. Доктор Черняев наблюдаваше цинизма у хората като вид защитна реакция. Вече привършил с останалите пациенти, той се беше отпуснал на една щайга, току пред палатката си и пушеше, отдаден на размисли за навика и цинизма, като създал се навик измежду хората в лагера. Той не беше пушил никога преди това, поне не и в града, но от опасения за собственото си психично здраве, бе предпочел да задръства дроба си с катрани. Макар с проф. Моллов и други видни дейци, да бяха преди войната изготвяли кампания против тютюнопушенето, д-р Черняев не можеше да пренебрегне дивидентите от пушенето при тежките душевни натоварвания, в контекста на една война. Той не пушеше от невроза, а по-скоро като една хигиенна превенция на опасността да разклати мислите си и загуби хладнокръвието си.

Ако не бе предначертаната представа за смъртта и живота – все едно е как ще живея, важното е, че ще умра, то надали щеше да има толкова много психически отклонения в модерното време. Подобни мисли водят до задълбочаване на полевата скука и отказ от разбирането за

вселената. А ако пътешествието продължава и след смъртта? Уморени от страха, повечето войници бяха предпочели да се притъпяват в такова безразличие. Нямаха висши въпроси в главата си, гледаха с погледи, изгубени от съдържание. Това бе най-страшното, което лекарят можеше да наблюдава – тоталното безразличие, откриващо някои зверски мотиви. И макар и да не го обичаше никак, той не можеше да не признае, че цинизмът на моменти беше единственото спасение от тоталното безразличие, което завладее ли масата, е способно да подтикне към нечувани зверства. Тоталната загуба на смисъл, лекарят наблюдаваше като причина за множеството издевателства, които се случваха и щяха да се случат през тази отвратителна война.

. Докато ние не приемем, че с Вселената сме просто едно осилиращо единство, надали ще прогресираме в опитите да се измъкнем от капана на скуката и острата загуба на смисъл. Затова е безрадостно откритието, че както вселената расте непрестанно, така и ние се развиваме по такъв начин и с действие можем да променим ентропичния завършек.Привидната военна дисциплина не можеше да компенсира хаоса, настъпил в душата на войника. Напротив – пълното разграждане от рутината беше показно, че няма нещо по-страшно и плашещо именно от тази рутина, в която безразличието към живота заема основната тоналност на чувствата. Че ще умрем, ще умрем, но както казват японците и някои старци, поне с достойнство и блажена усмивка. Блаженството на усмивката на смъртния одър, измества страховата психоза на ежедневието. Всички усилия са насочени към нейното преодоляване, но развръзката е винаги една и съща – задълбочаване на страха пред безкрая, безбройно много въпроси, които повдигат вече съмнение в ползата от собственото съществуване. И всеки преживяваше безсмислието по своему, всеки се опитваше да изтласка тягостното чувство в полите на съзнаваното, за да не се налага непрестанното терзаене. Надеждата, че някога ще се приберат от тези диви сокаци, беше по-малка от реалното чувство, че всеки един може да бъде изклан от отряд партизани.

Сježденията от този род, аз бих оприличил като тотален разрез с мига и пиршеството на живота. Всяка епоха еволюира в представите си за смъртта. Няма нещо по-бързо развиващо се от подобни представи. Нашата епоха, както и предишната и следващата, ще имат съвсем различни разбирания за смъртта. Но във всеки случай, повечето опити завършват с обсебване от смъртта. Безразличието към смъртта беше и безразличие към живота. Д-р Черняев виждаше това добре в очите на войниците. Много от тях завиждаха на прегледания по-рано, че има тежко възпаление, което ще го отведе по-бързо или до домашните му, обратно в България, или до някой ров, изкопан недалеч от лагера.

В естественото ни състояние, смъртта ни мотивира към действие, крайнината на същинските неща, постоянно заплашва да ни отдели от мига на живота. Така битието започва да се проявява като накъсани участъци, в очакването на общия край. Фрагментирането в отделната психика, д-р Черняев наблюдаваше. Той си водеше старателен дневник. И след като изпуши цигарата си, се оттегли в палатката, за да опише своите впечатление, свързани с навика на безразличието. Наблюдаваше активно как войната се отразява върху психиката на всеки един. Но за да не се отплесва в собствените си чувства, наложи му се, докато пише, да запали нова цигара. Навикът с цигарите, при наличието на такова психическо напрежение, беше неизбежен. И това лекарят разбираше отлично, но предпочиташе вместо да се бори да променя своя нов, комунарски навик, да се опита да го преобщи в действие. Д-р Черняев живееше със смъртта – това бе негово поприще. Но дълбоко в себе си изпитваше и ужасът пред нея.Това очакване на необратимото, изключването на всякакви възможности за развитие и въвличането в едно циклично битие, подтикват мнозина да приемат живота като даденост.

Един низ от кръговрати – всичко се връща и прочие съждения, с които се потъпква истинската свобода на живота. И точно подобни мисли стряскаха радиолога и пулмолог и го подканваха към действие по посока уважение към живота и всеки един миг, без да се изпада в монотонния кръговрат, в който се очаква смъртта по-скоро като спасение – спасителен ужас, който да вдъхне някаква надежда, че има край на целия този цикъл.

Трансцеденталното занимава повече съзнанието, отколкото въпросите на чистия миг и отдаване към живото. Все повече се усеща пропадането в една бездна. И всичко това, загубата на виталност клони към мотивите на едно самоубийство, убийство или някакво зверство към ближния. В такива мигове от съществуването си, човекът става повече звяр и от звяра. Без да може да се захване за нещо, той бива разкъсан в собствената си природа – загубата на смисъл, безразличието водят към една ендогенна психоза, водеща до пълното разлагане на личността. Психозата в лагера се превръщаше в социален феномен. Така д-р Черняев отбеляза в дневника си термина „социална психоза“ или „психоза на масата“ – страх пред завършека, страх пред края, който вледенява всичките психически способности на индивида. Единственото бягство, единствено рутината го възпира от пълната лудост. Но и рутината води до приемане на живота като даденост. За разлика от хората в лагерите, които поне запазват уважението към мига, при войниците, такова уважение липсваше – те бяха наравно деградирали в усещанията си и се превръщаха по-скоро в машини за клане, отколкото в нещо, запазило човешките си очертания. За да оцелеят в подобни обстоятелства, може би е нужно наличието на военен психолог, който да спомага чрез непрестанна терапия с всеки един, да не се губи смисълът в мига, да се запази човечността на живота и уважението към другия. Но погубени в рутината, изпитвайки живота като даденост, повечето войници отдавна са се превърнали в пустиня от спомени, в които връхлита тежък вятър.

3.

Завист по загубена невинност

(сиво)

В два посред нощ беше нададена аларма. Целият лагер бе мобилизиран. Д-р Черняев се сепна в съня си. стана като пружина, изпъна и бързо нахлузи панталона над напоелеонките си. Нямаше време да подреди няколкото одеяла на коравото си легло. Нахлузи ризата си, облече чисто бялата пристилка, която бе вчера изпрана и излезе, за да види каква е цялата тази олелия. В лагера влетяха камиони, спряха по средата между палатките и войниците започнаха да се качват. Започна т.н. наказателна акция срещу няколко села, за които се бе установило, че укриват партизани. За извършените зверства през тази нощ никой нищо не спомена. Това бе поредния прилив на безумие в една война на лудостта. Освен участвалите в погрома, съдбата на няколко села остана нечута. Д-р Черняев беше принуден да стане пряк свидетел на събитията. Докато войницте биваха откарвани към селата, той остана сам в почти празния лагер. Замисли се за същината на зверствата, зарадва се дори, че няма и него да стоварят с

камион сред пожарите и останките от човешки лица. В приливът на зверството има нещо, което напомня смъртта. Лицата и на двете страни в подобни мигове напомнят на призраци, изгубили своята личност. Лекарят се зачуди, защо подобни неща се случват и когато няма войни.В човешкото сърце неудовлетворението често се разраства и взима размерите на нови, непознати чувства, едно от които е завистта. Завистта е форма на отмъщение към ближния за собственото негодуване. А каква бе завистта в случая, освен пълното безразличие към съдбата на човека, към смисъла на живота?! Какво може да провокира да изнасилваш, да грабиш, да разпаряш корема на бременни жени?! Една от първопричините за това е недоволството от личността – водовъртеж на кратни наименование, неспособност за личностно развитие – забиване в притчи и митологеми, които изпиват истинския живец на битието. Пироните на завистта се забиват в цялото същество. Не може да се открие вече пролука за разумни действия. Но не чисто безумие, а користно действие умопомрачава индивида в подобна ситуация. Действието трябва да е винаги внимателно насочено и изучено предварително от съзнанието, преди да бъде отправено към заобикалящия ни свят. Проявената агресия е всъщност обръщане на автоагресията към околното. Притъпени от рутината на военния делник, войниците са склонни да агресират към околното, обвинявайки го за собственото си положение. Винаги се търсят отговрони и виновни навсякъде освен в самия себе си. Д-р Черняев отлично познаваше този механизъм, третирайки различни пациенти в София с внезапни, остри изблици на агресия. Проблемът не бе соматичен, а по-скоро нравствен. Някои биха избягали от страх пред собствената си съвест. Но това е и една от целите на войната – да ожесточи войника, притъпявайки усещането му за живота, в чистата рутина и монотонност на едно изкуствено устроено битие. Така се раждат машини за убиване. Когато завистта премине в озлобление към другото, към това, че някой друг е успял да устрои битието си по по-добър начин. И какъв по-добър начин да отмъстиш на света за собственото си неудовлетворение освен чрез зверствата на една война?!

В случая на завистта, действието е насочено по-скоро на вътре и се превръща в един вид самонаказание за собствената неудовлетвореност. Само че рядко завистливия си дава сметка за последствията, рефлектиращи върху околното. Способността за съждение е нарушена. Налице е болестно състояние. В такова състояние се извършват престъпления и посегателство над личността.

Докато чакаше доволните за отмъщението от собственото си неудовлетворение да се върнат, д-р Черняев размишляваше сам в палатката си за природата на злото и посегателството.

Винаги съм се фрапирал от посегателствата над деца в сексуален аспект. Завистта съзирам като основен мотив зад подобни действия – завист към загубената чистота и невинност, които откриваме у децата. Подобно отношение е низвергване на собствената същност в съдилището на вечен ад на съвестта. Разбира се, колкото по-дълго дадена завист не е била лекувана, толкова по-тежки ще са отраженията върху личността, до пълно оскотяване.

Когато призори се чуха моторите на връщащите се камиони, д-р Черняев отказа да излезе от палатката си да прегледа рутинно войниците. В сърцето му се породи дълбока ненавист срещу извършените безчинства. Той беше твърде хуманен, за да стане дори непряко, свидетел на подобен тип разграждане на човека.

Завистта по загубената чистота може да продължи да действа като разрушителна сила в продължение на години, в един затворен, интровертен свят. Не мога да спекулирам за ролята на едно потиснато чувство, освен че то действа като проказа за способността за съждение и

арбитража на собствената съвест. Съвестта е сред най-силните отправни точки за действието изобщо – мощен ключ на съдителната, не осъдителната способност.

Когато д-р Черняев трябваше вече да излезе от палатката си, той живо заразглежда лицата на войниците. Нямаше следа от някакво безпокойство – те ядяха, топлеха се край огньовете, подвикваха си, закачаха се и псуваха, както преди това. Омерзение, липса, съдителност над сторените злодеяния през нощта – сякаш никога не се бяха случвали. Сякаш изнасилените и останалите без дом след палежите не бяха оставили никаква мисъл сред оскотялото съзнание на притъпените от военната рутина души. Притъпеното битие е твърде опасно състояние, замисли се докторът, защото води до притъпена съвест – а от там и смисълът на живота изчезва, от там се поражда и завистта към всичко чисто, което все още е запазило смисъл в себе си – деструктивна завист, която дерзае да унищожи всичко добро, останало около нея. Защото сама тя има дълбок проблем със същността си. Всеки един от тези войници, които участваха в издевателтвата над сръбските села, беше подложен на гонение от самия себе си. спомените за престъпленията биват изтласкани някъде в дълбокото несъзнавано. Там се трупат, съвестта не е чиста – избиват след време като психози или изблици на агресия. Безпредметното състояние на подобен дух не може да доведе до нищо градивно. А как, замисли се Черняев, след това тези хора ще имат семейства, как ще се отрази на техните деца, потиснатото злодеяние?! Заплахата е заболялата съвест и проблемите, свързани с нея да се предадат на потомството. Ако това се случи – мисли си докторът – какво бъдеще освен такова на кланета и убийства ни очаква в собствената ни родина?! Завистта по загубеното също се унаследява, може да превърне живота на всяко едно дете в пълен ад, един несъзнателен ад, без родилите му изобщо да разбират какво са причинили. И – ето ги, героите на нощта, изтласкали от себе си смисъла – няма ли някои по-разумен от тях, който поне малко да се терзае за убийството на невинни?! Погромът над селата бе извършен с особена жестокост. Цялото безсмислие, което войната беше отразила в душите на тези хора, се бе отприщило в акт на агресия. По подобен начин в последствие щяха да бъдат заличени цели градове от картата с противните им серни бомби.

След като извърши рутинните прегледи в лазарета. Д-р Черняев се оттегли в палаткаа си, за да опише своите размисли по темата с притъпената съвест. Искаше му се да помогне някак на своите колеги, да се предотврати безчинството у поколенията, което оставят подобни войни. Безчинството към самата човешка съвест. Защото няма закони впоследствие, няма обществен натиск, който да изкорени наслоеното в човека, освен самият човек, чрез собствения си волеви акт да го стори.Когато биде наранена, когато биде разкъсана от лични страсти, душата на всеки един човек заплашва по различни канали да бъде претопена, защото единственото, което може да й гарантира свежест и катархично движение по посока на самото себеизследване, това е съвестта. Заболее ли, биде ли разкъсана на множество частици, се губи част от съвкупната цялостност, която отделя личността от околното.

Претопяването в синдрома на масите още повече озадачаваше д-р Черняев. Той наблюдаваше психосоциологията на преден план. Обединяваше няколко науки в една. И пишеше вече твърде настървено, защото наблюдения от този сорт могат да се постигнат емперично за съжаление единствено в контекста на екстремни състояния на съществото. Един друг подобен ум, на Виктор Франкл, по същото това време правеше подобни наблюдения върху човешката психика в един отдалечен концентрационен лагер. Защо науката трябва да прогресира от войните?! Бенефитът от ожесточението остава у смирените. Всичко друго се превръща в развалини и останки. Така д-р Черняев се отдели в размислите си към същността на посегателството срещу другия.

Че в случая за посегателството над деца, извършвано под какъвто и да е предтекст, не можем да говорим вече за личност, а за едно заболяло създание, е повече от ясно. Грижливо преценените изменения по време на боледуването то завист, са и сред най-ужасните описателни за завистта като предмет на изследване. Победата на завистта над разсъдъка и впоследствие, над разума, е тежко явление за всяка една личност. Лишените вече от собствена същност са склонни да насочат енергията на битието си към демонични, разрушителни актове.

И подобно канализиране е именно посегателството над деца, извършвано не заради каквото и да е, а заради дълбока завист към това, което съм загубил – собствената съвест. Бидейки безсъвестен, човекът твърде лесно губи преценка и за момента и за реалните последици от собствените си действия. В такова състояние на амок, той е склонен да извърши най-гнусните престъпления. Няма оправдание за акта на посегателство върху дете. Единственото, което можем да отбележим е, че това се случва при индивиди, несъзнателно отглеждащи негудованието към самите себе си в протежението на дълго време, губейки собствената си личностна форма. Подобна същностна проблематика се срещаше при войниците от отряда, които бяха загубили волята си за смисъл. Те вече не търсеха привично човешкото. Именно отпадането на смисъла пред тях е водещо до редица емоционални престъпления – отпадането на смисъла побеждава пълнотата, кара човек да се чувства самотен, отхвърлен, неразбран. В такива мигове, най-тесните взаимовръзки престават да имат каквито и да било влияния върху човека. Раждат се изгрубели индивиди, без способност за самочувствие, без способност за себе разбиране. Отключването на психически отклонения, в етиологическия спектър на личността не може да бъде избегнато. И тук отново д-р Черняев се замисли колко много работа ще имат психолозите и психиатрите след тази война. Беше се минала едва година и половина откакто България бе влязла във войната, но цялостната разруха вече се виждаше в душите не само на войниците, но и вероятно на хората, останали по родните си места. Всяка една война е крайно гибелна за личността. Но еднакво гибелни са и убийството да съвестта в ежедневието, разколът на същностите, които могат да се отдадат на разбиране.

Негодуванието към самия себе си, се изразява във върла завист и желание да накажеш другия. Подобни актове на наказание, или желанието да бъдеш наказан, са най-изопачените форми на битие, които са възможни да съществуват. Поруганото битие на цикличното разбиране на вечността – това е чиста форма на циклофрения от нов тип, си каза д-р Черняев, докато пикаеше в храстите край лагера. Може би щеше да стане в подобна позиция жертва на някой партизански куршум, но това можеше ли да му попречи да прояви човешко разбиране и към враговете си, т.н. неприятели. Докторът не можеше да бъде индеферентен към съдбата на когото и да било. Затова и д-р Черняев бе истински лекар и лечител и учен, еднакво разпределен към всички, към всяка една страдаща същност. Защото и убиецът и жертвата са еднакво страдащи, затворени в собствения си нечовешки ад. Защото в самото си съществуване, човекът в чистата си природа, не е нито съдия, нито заповедник, а едно спокойно, свободно съществуващо същество. Той не може да има критерии за наказание и нагарада, защото всичко върши заради самото действие. Поставянето на оценки и още множество извращения на човешкото действие, са просто примери за неправилната регулация на отношенията между хората. Всъщност всичко крещи по изгубената невинност и рядко биха се намерили личности с чиста съвест, които се радват на непрестанния катарзис, който, подобно на цикъла при жените, прочиства ежедневно душата от всичко, което се е затлачило в нея. В подобен ход на действия, ние се потапяме вече в чистата естетика на нагледа, в естетиката на морала. И няма нищо морално в това един безвъстен, изгубил понятието за себе си, спрял да бъде развиваща се, творяща личност, да посегне над дете.

Куршум не последва за доктора в храстите. Той имаше нуждата да се поразходи, за съжаление това не бе възможно от създалия се ред. На следния ден партизаните бяха взривили няколко свързочни линии, продоволствията за лагера щяха да се забавят с дни, може би дори седмица. Трябваше да ядат каквото намерят. И войниците не се поколебаха, без нечия заповед, но и без нечия забрана да мародерстват в района. На д-р Черняев му се приисска да слезе и да прегледа местното население. Но имаше строга забрана да се осигурява медицинска помощ на окупираните. Така той още повече страдаше, сам в палатката си – не можеше да помогне, както бе свикнал, на всички, Вместо това, трябваше да търпи присъствието на груби и недодялани убийци и да се грижи за собственото им здраве. А те негодуваха, той отново можеше да наблюдава как разяждането на личността, разяжда и колектива и води до болести като революцията, бунтът, идеологични епидемии в цялостното схващане на човека. Така д-р Черняев забеляза първите комунистически позиви в лагера – не знаеше от кога са там, може би за пръв път ги забелязваше, може би нещо в сърцето му го караше да не иска да ги види. Скоро изтласканият страх стана осезаем, след като десетина войника, отишли да мародерстват не се върнаха. Разчу се, че имало партизански отряд в местността, който дошъл да защитава местните от посегателствата на българите. Войните са крайно жестоки форми на отношения и всички исторически връзки биват забравени. Така народ и нация се обезцветяват. Остава единствено царството на заболелите идеи. И точно в такива крайни ситуации се вижда кои идеи са наистина болни, кои носят в себе си заразителен щам и кои ще прогресират за човека, колкото и малко да са – има и такива. Ала д-р Черняев не ги забелязваше – беше надвиснал опасен щам над всички, нямаше да има време за отреагиране. Като пророк той виждаше гибелта на собствената си страна, причинена от вътрешното насилие над личността. Масата щеше да вземе предел. И тогава единствено заболялото може да се прояви – докато властва тази духовна чума, малцина ще са се отприщили от нея, малцина имат духовната имунна система, да устоят на подобна епидемия. Дали щеше да бъде от тях – въпрос е на чист късмет или добри осбстоятелства. Но докато страхът обсаждаше военните в лагера, д-р Черняев завърши монографията си духовната чума на идеите, и ги обвърза с личностния разпад на същестовото. Подобни заключения не бяха чужди и на други мислители, но сред българските, лекарят, с особено остър ум, можеше да изолира разните етносни, социолигически и прочие заявки, за да достигне до същността на човека, до същността на проблема.

Може би методологията на мисленето бе усвоил през следването си в чужбина, може би остротата на ума му бе вродена, но лекарят непрестанно мислеше и обмисляше ситуацията, за да наблюдава както ще се роди от неизвестните в събитието. За да не отстъпва повече на породили се неточности, той трябваше да се жертва, да изключи себерефлексията и по пътя на една чистота в съзнанието си, трябваше да рефлектира върху външните събития. Това ли е съдбата на учения – да жертва себе си за другите?! Може би всеки истински учен е един малък Христос, същинско явление в обществото. Душевността на чистия учен има склонността да се отдели от самата себе си, в полза на другия.

Така и д-р Черняев се отдели напълно в тези условия от себе си, за да пребъде в дълбокото психологическо изследване на заболялата човешка същност, на грехопаданието от рая, на всичко което възпира човечеството и го хвърля на зверската му природа. Така д-р Черняев от обикновен полеви лекар, се превърна в изследовател на същността на човека. Нещо себично грейна в него от радост, защото то години наистина си бе мечтал да достигне до тези прозрение са психологията на човека. Но в мирния живот на столицата, той никога не ги беше срещал – откриването на болното, както всяка една война разкрива най-болното в личността. За да може и успешно да наблюдава цялата патология, на прогресиращата безнравственост – нейните корени, освен етиология. Д-р Черняев достигна до тези размишления, наблюдавайки

войниците край лагерния огън, как от страх да не ги нападнат през нощта, се бяха вкупчили, всеки до оръжието, не пееха песни, не се майтапеха. Тишината бе смазваща, нарушавана единстевно от пукота на мокри съчки в огъня.

В този ден, д-р Черняев разбра смисъла си да бъде участник в тази война, в това зверство срещу човечеството, и разбра, че освен ако не бъде убит физически, вече е душевно имунизиран срещу всичко, което му предстои да преживее, за да запази собствената си човешка същност.

Граматика на историята

4. Образователна система

(пепеляво)

Развитието е това, което движи човечеството. Опитите то да бъде възпряно, са обречени на провал. За нуждите на човека е необходима една система, която да търпи непрестанно развитие. За Харсън бе истинско вълнение да преподава отново. Беше го правил в Америка, най-вече като домашен учител в различни семейства. Но с новозикарания сертификат, той можеше най-сетне да преподава немски. Имаше нуждата да разнообрази малко с редакцията. Тази втора работа, в частна школа му доставяше вълнение, вълнението отново да бъде двигател на нечие развитие. Първите му часове той просто подгряваше. Искаше като заклинател да упои младежите насреща. Затова съчетаваше всякакви науки, до които се бе докосвал. Истински важно за него бе да предаде мисъл на учениците. Те бяха в младежка възраст, повечето тепърва почваха с езика. Но за Харсън това бе благодат. Така изправен пред десетината ученика, той започна да пише с маркера по дъската. Никой не разбираше какво точно прави, може би и сам Харсън не знаеше – но следваше вътрешния си усет, с който искаше да разбие стереотипите за немския език. Макар и да го бе усвоил наскоро, макар и да не го владееше перфектно, но много думи да не знаеше, той изпозлваше всичко на мястото си. Започна да въвежда учениците в историята на езика, така както я знаеше. Първите няколко часа той отдели изцяло върху развитието на немската реч като духовност и интелектуалност. Подобен начин на преподаване беше нов за учениците. Те очакваха да почнат с азбуката, с разни думички. Но Харсън изобщо не се спря на това. Той искаше да потопи учениците в немското, в немската култура, в немската мисъл. Затова започна обстоен преглед на цялата цивилизация на германите от дълбоката древност. Варварите, унищожили Рим ,създали модерна Европа – това бяха същите тези хора, чиито език сега трябваше да научат. Започна да изписва по-благозвучните думи, които знаеше, без да се отплесва в коментари върху тях. Искаше да предаде мелодията на езика. Защото немският има прекрасно звучене, стига да е отделен от баналностите и клишетата. Това се стремеше Харсън да стори – чист език в чисто предаване. Не изписваше дългите думи, ползваше кратки, но благозвучни такива. Успя да

пробуди интереса на учниците, като им представи немския хипхоп и разни вокални жанрове от 19ти век – най-вече благозвучни песни от Малер и Шуман.

Събра очите на учениците, когато почна да им показва как дадени фонеми преминават от една форма в друга. Всъщност нямаше смисъл да зазубрят думи и формите им за минало време – достатъчно бе да знаят за различните преобразувания – кой звук в кой минава, как една дума става производна на друга. Задълбочи до корена на самата реч, на самата дума. И почна да учи учениците да изследват именно корена в дадената дума. Това беше интересно, после им показа различните представки и наставки, вскяа със своето значение, показващи определен тип действие и посока на действие. Така нямаше нужда и тях да зазубрят – просто трябваше да използват въображението си, за да си представят накъде е насочено дадено действие, за да сложат правилната представка.

Аз съзирам огромно значение в ролята на образованието, като двигател на развитието. Не само за бъдещата личност, но и за човечеството като съвкупност. В сегашните си граници, образованието единствено въвежда индивида във една вече съществуваща система от нагледи, като се опитва да го интегрира в единицата, наречена общество. Д-р Черняев вървеше със забързана крачка. След редовната баня той усети, че закъснява. Той се беше съгласил да замества свой познат пред аудиторията. Грижите на войната бяха все още далечни и за да изпълни новата задача, той остави практиката си затворена за идните дни. Аудиторията беше пълна – мнозина искаха да станат бъдещи медици. Влизайки в залата, д-р Черняев се почувства отново студент. Започна набързо да прехвърля в главата си маниера на преподаване на своите професори и всичко, което знаеше от практиката си. Трябваше да преподава по патоанатомия. Студентите бяха млади, любопитни. Дисекции нямаше да прави, но беше приготвил рентгенови снимки на различни органи и започна да ги подпитва от какво страда пациента, показвайки им снимките на засегнатия орган. Не се стремеше да ги изпитва, искаше просто да ги заинтересува. Да им покаже нещо от практиката на един медик. На някои от снимките сутдентите познаха заболяването, на други д-р Черняев започна да им обяснява дискурса на болестта и цялата патология. Задълбочаваше се във всеки един детайл – от симптомите до огнището на инфекциите. Не коментираха единствено инфекциозни болести. Той обръщаше особено внимание на обострените хронични случаи. Подкрепяше се докато говори с предварително наточена вода в стъклено шише. Студентите го следяха с жив интерес. Вече бяха чули за прочутия лекар, завършил в Германия и знаеха, че могат много да научат от него. А и бе още млад и пресен. Д-р Черняев обясняваше с възторжен поглед. Показваше снимки на бял дроб, засегнат от пневмония и насърчаваше студентите да изпишат лечение, подходящо за тях. Заговори им за обострените случаи, които понякога взимаха фатален край. Медицината щеше тепърва да открие антибиотиците. Лечението на пневмониите бе трудно и продължително. Често изпращаха пациентите в санаториуми до пълното потушаване на огнището. И най-малката разсейка значеше месец още на легло. Д-р Черняев заразказва за газообмяната и налягането в дроба и как да се процедира в такива случаи, имайки предвид естеството на белия дроб и неговите характеристики. Отпелсна са малко във физиология, която бе нужна, за да се разбере механизмът на лечение. Показа снимки на пациенти, страдащи от охтика и хронична астма. Имаше нещо привидно в лекторството му – той искаше да запознае студентите с начина на мислене на един практикуващ лекар, да ги потопи едва ли не в ежедневието на личната практика. Затова и отделяше толкова внимание на разни подробности. Колегата, когото заместваше, беше получил също отлична подготовка в немски университет. Но д-р Черняев имаше и опита от лечението в санаториум, и от практиката си в мюнхенска клиника. Той беше работил почти година в санаториум за белодробно болни в

Алпите. И тъй като пулмологията бе негова специалност, въпреки че се бе доказал и като талантлив интернист, показваше на аудиторията личния си опит с белодробните болести.

Успя да грабне вниманието на студентите с няколко интересни случая. Тогава, за пръв път може би в университета представи модерното виждане, че някои болести, които се считат за физиологични, всъщност имат психичен характер. Запозна аудиторията с различни клинични изследвания, най-вече от виенски лаборатории, което пробуди голям интерес. Колегата му бе малко по-праволинеен и се стараеше да обучи аудиторията в класическата медицина. Д-р Черняев предлагаше обаче най-новите открития и изследвания, които лично него живо вълнуваха. Изобщо той бе на мнение, че трябва да се съвмести модерната с класическата медицина и не бива да се изключват и двете, но трябва да се поставят на равно място, за да бъде студента адекватно подготвен за сблъсъка си с пациенти. Все пак хуманността, която му бяха предали немските професори, искаше да предаде и за това кратко време на студентите, в което заместваше.

Това не е чистата дидактика, която се стреми да обогати личността. Липсата на самоинициатива обрича повечето хора на просветено бездействие. За да се отключи творческия порив на човека, да стане себедостатъчен в разнообразните области на битието, е нужна кардинална намеса в схващането на образованието, не като интегрална схема, а като трамплин при развитието на личността. Харсън се беше посветил живо на изучаването на езиците. За него бе цялостна философия да се обръща към извора на думите. Той търсеше смисъл, определен и конкретен смисъл, в положнието на буквите, в съставните части на корена. Предсавките и наставките служиха по-скоро като ориентир за дадено движение. Истината се криеше в корените. Учеше учниците от самото начало да фрагментират думата на съставните й части, като изследват всяка една поотделно. Най-вече се бе притаил и в разните вътрешни превобразования, характерни речево за всяко дума. Общо взето отделяше филофоския план на думите от речевата им стойност и движение. Имаше няколко типа движения в словото – едно, по посока на смисъла, едно, по посока на речта, която се стреми винаги да заформи благозвучие, което лесна да се помни. И разбира се движение, по посока на връзката, интертекстуалната връзка на самите думи, които се съчетават, за да добие изречението смисъл. Такива неща той започна да предава на учениците си. Искаше му се да ги задълбочи напълно в езика, да не им дава и миг разсейване, но да впрегне цялата им концентрация в акт на разбиране. Затова си носеше касетофон и пускаше докато преподава най-вече песни на немски, които бе внимателно подбрал преди това. Не искаше от учениците си да ги разбират, искаше просто всеки един да вникне в мелодията на езика – за да свикне ухото на практика, с това, което се учи. Така съчетваше няколко типа преподаване в едно. Засилваше аудиторната страна на езика, за да предаде в най-смели краски симиотичното и звуково значение. Затова изписваше и думите на дъската – окото също трябваше да свикне, но вече със словото. Дългите думи плашат всички, но той им обясни, че в немския, колкото и да е дълга думата, тя е съставена от много части, които ако се схванат вече стават понятни. Освен това този език, имаше страхотното поле за експериментиране – можеше да се създадат всякакъв тип думи, които да имат смисъл, въпрки дължината и сложността си. Научи учениците да диференцират съществителните. ПРедаде им още в началото посоката на движение, което задават различните представки при глаголите. Актуализира значението на окончанията, за да могат учениците лесно да определят в кой род е думата, без да има нужда да ги заучават.

Разбира се, имаше и изключения, но в тези първи часове, Харсън не бързаше с тях – искаше просто да потопи учениците в дълбочината на един език, да ги научи как се усвоява езикът по

смисъл, не чрез заучаване и празно повтаряне на думи. Лексиката беше твърде богата, но и за нея имаше време да се усвои. З асега философията на езика беше това, в което учениците трябваше да вникнат – в дълбоките механизми на немския език. Той не повтаряше, нито потретваш, а даваше непрестанно нова информация по такъв начин, че учениците да могат да импровизират свободно с нея. Даде им точно терен за развитие, предопределено от насоката на действие, която те чувстват като своя. Харсън не се се спираше пред никакви учебници, каквито изобщо не позлваше, но вникнаше , разгръщаше всички пластове на езика като такъв. Дали щяха да го уволнят заради новаторството му?! Това не го беше наистина грижа, но се стараеше просто да научи учениците си да мислят на немски.

За да бъде качествен този трамплин, са нужни неимоверни усилия на волята, които постепенно да доведат до една правилна реформа на отношението на обучението на деца, подрастващи и възрастни. В контекста на сегашното, не на модерното, е нужно да се заяви, че обучението по важни единици на човешкото възприятие и способност за съждение, е силно занижено. Аз пропагандирам начеването на обучение, свързано с етиката като свободен наглед върху действието, да бъде един от основните предмети, наравно с математиката, литературата и естествените науки, от наи-ранните класове на училищното възпитание. Най-вече д-р Черняев се стараеше да възпита младите лекари в медицинската мисъл на една жертвоготовна и трудна, понякога дори тежка професия. Както третираше болните си, така предаваше и на студентите – да проявяват разбиране, да изслушват болните, и винаги да обръщат внимание на детайлите. При изготвянето на клинична картина именно детайла, предаден от пациента бе жизнено важен за диференциране на симптоматиката и откриване на истинския причинител на заболяването. Не беше лесно, изсикваше се нюх и интуиция, за да си добър лекар. Д-р Черняев искаше да предаде на студентите да лекуват не симптомите, но причинителя на болестта. За да бъде това ефикасно, беше нужно дълбоко разбиране в полето на медицината – дълбоко разбиране по физиология и патология. Затова наблягаше толкова усърдно на усторйството на белия дроб. Обясняваше сложния химичен строеж на тялото и различните взаимодействия на елементите, които поддържат общата хомеостаза. При нарушението на даден химичен елемент, на концетрацията му в организма, се нарушава и балансът, затова д-р Черняев особено изискваше от студентите добра химична подготовка. Всяко нарушение в баланса, води до болест. В зависимост от нарушението на цялостната картина, можеше да се постави и адекватна диагноза. Имаше вече чувствителен напредък и в изследванията, водещи до обяснение на различните нарушения при концентрацията на дадени химични елементи. Така той въвеждаше студентите в изкусния свят на медицината. И се стараеше да предаде докторлъка не като занаят, а като изкуство на острия ум. Не можеше да си позволят младите лекари невнимание, трябваше да тренират своята концентрация, освен разбирането си за организма. В болнични условия, всичко си имаше своето място, затова беше важна изключителната грижа за болния, преди да бъде подложен на манипулации, най-важно бе наблюдението. Такива умения се стремеше д-р Черняев да пробуди у студентите. За него бе важно да им предаде отношение, както неговите преподаватели бяха сторили. Общото устройство на организма и всичките му особености бяха от жизнено значение за поставянето на правилната диагноза. На последното д-р Черняев поставяше особено ударение, защото мнозина бяха препатили от погрешни диагнози, за да не се допускат, студентът трябваше да се научи на пълна концентрация при стресвои условия. След близо двумесечно заместване, докато колегата му бе на практика отново в Германия, д-р Черняев се почувства удовлетворен, че е предал частица от себе си на някого. Той бе въвел студентите в истинската медицина – и най-вече се бе опитал да им предостави опит да се научат да мислят като лекари. Всичко

останало му беше безразлично – дали ще усвоят материала, си беше техен проблем, но за него бе от най-голяма значение да предаде нататък мисълта на един лекар.

Въвеждането на децата в етичско възпитание има за цел няколко пособа – отглеждане на уважение към собствената личност, и отглеждане на такова към личността на другия. За да успее един наглед да се превърне в действие, той винаги минава през ситото на разсъдъка и на съвестта. За да бъдат истински свободни нашите деца, те трябва да поемат отговорността за своите действия върху плещите си. И ако не етическото, то поне насоката към чиста етика от ранна възраст би способствало за развитието на истински свободни, морални личности. Цялостната реформа на образованието е нужна, за да прогресираме като вид, който не е затворен в себе си, но остава отворен към цялата вселена и всичко, което тя поднася.Такъв начин на възпитание би дало поле за изява на нови мислители, смели и дръзки, които да работят с пластичността на мисленето. Но за да се достигне тази утопична нагласа, е нужно предварително да се реформира образованието в сегашните му параметри. Това е един бавен, съсредоточен и обмислен процес и аз бих предложил той да започне със задълбоченото изучаване на предмета етика, който да поддържа и внедри у младото сърце разбиране към ближния и самия себе си.

5.Трагедията на свободата

(небесно синьо)

Отколешен зов на човечеството е крещящата нужда за свобода. В правен аспект, или в какъвто и да било друг аспект, ние се опитваме да предначертаем съдбата си, да се внедрим в нови вселения. Д-р Черняев беше без шапка. На свободното място до него стоеше голяма кожена чанта с лекарските му принадлежности. Шапката му, голям, зимен калпак той беше поставил върху коляното си. Носеше кафеникав панталон. Под дебелата шуба прозираше яката на бялата манта. Камионът, просторен военен камион, се люшкаше по пътя, затова лекарят се бе хванал здраво за дръжката над вратата. Пред погледа му се разкриваше единствено една необятна равнина, която навяваше асоциация, стори му се интересна, на диво животно, което волно припка сред степта.

Едно от най-интересните достояние на човешката мисъл е мисълта за свобода. Само че този термин остава твърде мъгляв във възприятията, не отваря нищо конкретно и често обърква. Трагедията на свободата се състои в неразбирането на свободата, на истинската конкретна реалност, която свободният може да преживее. В неразбирането и отказа за разбиране като цяло, аз намирам истинската трагедия на битието.

В исторически смисъл множество хора вече се чувстваха свободни – от какво?! От потисничеството на немската армия, или от новите изтъпления на Червената?! Никой не живееше свободен вътрешно, замисли се д-р Черняев. Камионът бе пълен с ранени, които превозваха до новия лазарет. Заедн ос покрусата, която срещаха навсякъде – бежанци, с цели семейства, замъкнали покъщнината си, изпращаха с тъжен поглед камиона, с червен кръст за емблема. Д-р Черняев вече на няколко пъти бе нарушил заповедите, и беше дръзнал да лекува

местното население. Най-впечатлителни си оставаха децата, помъкнали своите кукли на парцали. Сивите лица на родителите им не носеха никакви надежди, докато децата все още сияеха, но някак озадачено. Те се радваха на смешния камион, с червен кръст, който колебливо се клатушкаше по това, което бе пощадено от снарядите, наричано някога път.

Поради неразбиране се получават трайни конфликти със собствената същност и околния свят. За да се предпазим от неразбирането, е нужно обострено внимание, емпатия и отговорност. Всичко, което се губи в условията на една война. Всяка битка е като печена питка с мед – има склонност да присадя на здравото гърло. То всъщност е заболяло – доста тежко. Гърлото на душата, което бива бездънно. Вътрешното подкрепяне е от особена важност за разгръщане на личността. Нужна е стабилна основа. Никой няма в последствие да пита с риторични въпроси за истинната природа на покаянието. Един безкраен хоризонт от равно поле, с хълмове накъде в далечината. Пистолетът в кобура на докторът стоеше недокоснат. Той се надяваше никога да не го използва. Ненавиждаше тази война и каквато и да е форма на агресия. Но предложеният му шанс да изследва човешката психика в най-мрачните й кътчета, той не можеше да пропусне. Стомахът му бързо привикна с военната храна. Столът беше една разпъната палатка в сърцето на лагера. Отвратителните гозби причиняваха разстройство у повечето. Ала докотор Черняев си бе наложил психически, че ще оцелее. И храната не му повлия изобщо. Така си мислеше той, хванал се за дръжката на клатушкащия се камион. Разсъждаваше за лицата на измъчените цивилни, които бавно пропускаха край себе си. Те бяха лишени от всичко, което беше привично човешко. Дали щяха да се възстановят от преживяното. Или ни очаква бъдеще на нации, потънали в престъпления от пропаднала съвест?! Д-р Черняев щеше да установи, че психиката е доста пластична – дори подложена на свръхусилия, тя е склонна да се възстанови по един нов начин, разкриващ нови перспективи пред съзнанието. Това е изборът на волята. Волята дали се оказва движеща зад целия душевен апарат?! Волята за живот. Волята за промяна. И всичко това се корени в истинската свобода, която не признава никакви оправдания пред самата себе си. Свободата е собствен изповедник, свещеник и управител. Тя е държавата на вселената – единствено в поемането на отговорност за всяко действие пред целия космически цикъл, може да доведе до вътрешен баланс и истинска освободеност

Липсата на понятието за свобода беше основата, върху която войната стъпи на врата на хората. Полемика се завърза в мисълта му – истински свободните бяха избягали далеч от ужасите на войната. Те не искаха да имат нищо общо с престъпното самоизтребление. За да се подбуди обаче пламъкът на свободата не е нужно просто волеви акт. Всъщност волята дори и да е свободна, не предполага свобода. Иснтинктът за оцеляване не е наложително вместен в параметрите на понятието за свобода. Той видя много оцеляващи, които щяха сигурно да преживеят ужасите, но вътрешно не бяха свободни, а все подчинени на нещо, на някакви импулси, на някакви чувства – или просто на желанието да се нахранят. Първичните нужда и задоволяването им по-скоро ограбват истинската свобода. Телесното робство, наречено инстинкт за оцеляване е психическият механизъм на душата да се предпази от разпадане. Само че всички жертви, цялата отговорност, която предполага свободата сама по себе си, липсват когато човекът е превърнат в животно.

. Свободата не значи да правя каквото си поискам и каквото ме интересува. Свободата е да запазя себе си и връзката с мен самия, дори когато трябва да струвам нещата, които не ми допадат или харесват. За да се метна на коня, трябва да си представя себе си като негов ездач. Едва тогава мога да се насладя на ездата. Единствено по такъв подобен начин, може да се достигне до истинското катарзисно освобождаване на личността – от вътре навън. Ала д-р Черняев все по-остро се питаше за истинската роля на свободата, затова, че дори несвободни,

хората оцеляваха, а още по-чудно – успяваха да възстановят травмираната си психика. И то без да имат дори първопричинна връзка със себе си. Блуждаещите сенки на войната бяха загубили естеството си. Доркотър ги виждаше от коравата седалка на камиона, как се бутат, как просто вървят, без да спират, запътени без може би да осъзнават накъде. Трагедията се състои в лишаване на човека от най-съкровеното му – възможността да бъде свободен. Защото психиката може и да се възстанови, но болката остава несъзната и се предава на идните поколения. Коренуват се несвободни съдби, подчинени на външни коректори.

Прекалено много се отделя и говори за свободата от юридическо естество – собствено мнение, излагането на личностна позиция. Но за да стигна до конкретно, лично и самобитно мнение, аз трябва преди всичко да узрея като личност. Като такава, аз бих опознал истинската свобода с цялата тежест, която тя носи. Минавайки по пътя на осъзнаването, се сблъсквам непрестанно с едно по-възвишено начало, мога да осъзная готовността си за избор, като понеса всичките му последствия. Бъдещети ще зависят все повече от своите правителства, които запълват разтворилите се рани давайки смисъл на обикновеното битие. А свободата сама по себе си е висшата отговорност в добиването на смисъл, в отхапването на ябълката от дървото на познанието. За осакатените няма какво да се направи – те остават по своему откъснати от себе си – имат нуждата някакъв закон да ги крепи, да помага на свобствената им съвест да оцелее. И няма какво да се тормозим, когато светът става несвободен, запълнен от технологии на стреса, от безкрайните доказателства за несъществуващи единици. Без отговорност, без собствена съвест – просто съществуване. Крайни са тези представи – крайно се оказва цялото добро. Без добро няма свобода – и обратното. Истината се крие в пазвите на дързналите да отхвърлят духовното робство, дори и да е наследено от миналото. Войната изпива всичко постигнато и го захвърля в кочината – раждат се скотски психики, които лесно могат да бъдат манипулирани. Далечни са импулсите за незаивимост. Човекът се отпуска в правната абстракция и счита, че е самостоен, защото правото му осигурява чувството на сигурност. Но единствената сигурност се крепи в собствената съвест, в умението да общувам сам със себе си, без пречки и препятствия – да слушам вътрешния си глас и да поемам отговорност пред мен самия за собствените си действия. Това е вече истинска свобода, защото веднъж смлял подобни представи в съзнанието си, аз се връщам към изконната лекота на всяка дете. Съвестта ми ме пречиства и в миговете на катарзис аз се чувствам истински свободен. Свободата значи любов и разбиране. Ако не разбирам нещо, аз няма как да съм свободен в него.

Свободата не е за мързеливите, очакващи всичко наготово, приемащи битието за даденост. А войната, както наблюдава д-р Черняев, изпива всички сили у индивида да се бори, да постига своето, да бъде независим от което и да е право. Свободата не е трансцедентална в природата си – тя е доста конкретна и се упова на конкретния акт, конкретно действие. За да съм сигурен в себе си, аз имам нуждата от връзка със себе си, което може да се генерира единствено с оттенъка на вътрешната свобода. Тя не е просто естетически наглед, а обръщане към собствените устои. Войната хвърля в най-бурните води на психическата абстракция душата. Човекът е оставен без нищо конкретно, за което може да се залови – устоите му се превръщат в развалини, като дома му, обсипан от бомби. В такъв контекст не може да се борави вече с демократична държава, тъй като поданиците не са способни да последват собствената си съвест. Личната съвест, личната свобода стои в недрата на всяко едно абстрактно право. Но когато липсва конкретика на битието, липсва и свобода. Д-р Черняев успя да се запази свободен, защото всичко в душата му бе конкретна – дългът му на лекар, изследванията върху социалната психика. Вътрешно всичко това му помагаше да оцелее в най-лошите условия.

Меркантилният не може да има вътрешна свобода. Оставайки по контурите на разбирането, той винаги ще изпуска същината на мига. Зряло е всяко действие да има резон и ясна формулировка, за да се постигне нещо повече от просто съществуване – да се постигне свобода. Тя не може да е вечно дерзана даденост или абстракция. Действие по посока към индивида – един символ на грижата за другия. А д-р Черняев никога не бе меркантилен в същността си. Не можеше да се откъсне от себе си, пазеше дълбоката връзка на собствената си личност, за да не дезертира, за да не отстъпи от грижата за човека насреща. Той можеше отдавна да напусне армията и да мине в нелегалност. Подобни мисли го спохождаха особено силно след посегателството на войниците над сръбските села. Лекарят не можеше да толерира подобни зверства, на които бе станал свидетел. Но от чувство на грижа, от чиста емпатия, той остана, за да види развитието на тази безумна война, за да успее да помогне както може на един загиващ свят.

В този смисъл д-р Черняев бе истински герой. Не се подчиняваше на ентропията и общия хаос, и с неимоверни усилия се опитваше да остане свободен, чист пред собствената си съвест, за да е напълно полезен и на другите. Дълбоката хуманност, в която бе възпитан от немската школа, не му даваше да се отклоня от желанието да помага, да бъде до човека, дори когато човекът вече не е човек. Много метафори могат да бъдат разгледани, но малко са истинските стойности, които свободата може да заеме. Притегателното ѝ обаяние се състои не в простата лекота на действието, а в освобождаването, което е само по себе си катарзис. Свободата е вълнение, тя не може да остане спокойна или равнодушна. Към всичко, което съществува може да се причисли думата за свобода. Но самото ѝ осъзнаване, самият катарзисен момент е сроден единствено с мислещото съзнание, способно на съдителна дейност. Свободата е непокорна и уважава единствено дискурса. Всичко останало, което ѝ се придава като атрибут, не е присъщо за нея. Свободата не е своеволие, то е свободия. Едва в истинската ѝ стойност личността може да добие конкретно значение – липсата на нещо точно и ясно, за което човекът да се закрепи в тази война, беше тягостно като преживяване за един хуманист по дух. Защото единствено най-голямата абстракция: смъртта е гарантирана и бъдещето е единствено смърт и руини. Пожарът в душата е по-скоро леден. Няма го усещането, чувството за ближния – и всичко, което някога се е изливало в безгрижието на радостно детство измежду кокошки и петли по селските улици, сега бе разрушение. Потиснати от цялата травма, спомените се видоизменят. Кой ли би искал да ги пази, когато настоящето е тягостно. Миналото се припомня с вяла усмивка. Дори най-големтие куражлии остават безсилни пред капана на абстракцията. В нея няма нищо лошо, когато е конкретна проява на въображението. Но веднъж размие ли се, тя има склонността да стане деструктивна. В такова въображение се избива цялото човечество за някакви абстрактни идеали като слава, чест и власт. В капана на неконкретното, най-конкретното животно – човекът е заплашен да изгуби за винаги не само душата си, но и самиият себе си. Тежестта на всичко преживяно ще бъде изстласкано в несъзнатото – и от там една гангрена за психиката в безкрайни размери. Пропорциите на мира и покоя изчезват. А не се ли стреми всеки човек към тях?! За съжаление войната само показва, че мир и покой липсват в много сърца. Свободата е почти непознато явление на нашето или на което и да било време. Д-р Черняев разбира само едно – за да постъпи човекът в истинското вселенско семейство, той трябва да се жертва, да се научи да бъде свободен! Истински свободният е готов на саможертва с отворено сърце. Той е готов на развитие и не ще се заключи в измислени монади. Действието не предпоставя свобода. Тя се случва единствено в естетическото съзерцание на битието. Друг ключ към нея, това е отварянето на нови светове и възможности, непознати. В свободата липсва страх, липсва боязън и срамежливост. Свободата значи да се разголиш в цялата си същност пред другия. Без точково знание – в стремежът си към символно

познание. Тя се открива единствено пред търсещите я. А страхът е завладял сърцата на цивилните край пътя. Подминават селца и малки градчета с камиона. Но това поле – тази безкрайна равнина дарява спокойствие в душата на лекаря. Той се радва, че най-накрая са напуснали безизразните ридове и ниски храсти, че отново съзира небето по един ясен начин, без да усеща тъга в себе си. Рутината не го е убила – напротив, спомага при изследването му, за да не се загуби. Ала толкова много неща се смесват в околното – чувство на изоставеност и безсилието през безкрая. Самота и безсмислие се редуват. Тези които не могат да намерят някакъв смисъл, просто умират. Волята спира да действа напълно. Толкова тежки са условията на несвобода за качественото развитие на личността, че сякаш руините наоколо са пряко отражение на опустошението в душите.

А намерилите свободата са се освободили от товара на съвестта. Топовни удари в сърцето. Апогей на безпрепятственото съществуване. Откъс от светлина, обгърнала с дихание цялото същество. И свободата – тя е това дихание. Но не бива да бъде взимана за даденост. Свободата непрестанно се преоткрива – тя не е състояние на покой, а на трепет. Затова сблъсъка с нея е най-първичния сблъсък в сърцето на човека. И когато остане изолиран от нея, когато човекът не може да почувства отговорността върху собствените си плещи, тогава настъпва най-страшното разложение на същността. И може и психиката да остане стабилна, но веднъж, загубил същността се, човекът се превръща в една цинична машина, лишена от смисъл. Най-коварните и затворените – печелят се дивиденти за безсилието на човека – безсилие пред времето, или да промени обстоятелствата, в които обитава. Всичко това д-р Черняев размисля в този камион. Бъдещето е неясно. Зверствата са безкрайни. Никой не знае какво ще последва, освен нови убийства и насилия. До кога?! Се пита в сърцето си той. До кога човекът ще е откъснат от собствената си душа?! За да проумее историята, личността има крещящата нужда от свобода – за да успее да промени себе си, за да бъде пластичен в мисленето си, да може чувствено да съприживее миналото. Човекът има нуждата от усамотение, за да може действително да общува със себе си. Всяка една личност трябва да е свободна, за да стане конкретна, за да се развива безпрепятствено. Но цялото безсмислие, всичко удушава поривът на истинското човешко сърце – порив към лекота, без съновидения.

Без свободата, човек не би имал реална връзка със себе си или околните. Царството на затворени монади, в които няма свобода. Отново без свобода, светът е празен и губи смисъл. Получава се натоварена мисъл, с натоварено битие – а лекотата на съществуването е запокитена на смъртен одър. Истинската свобода е една безкрайно пътешествие на кратни мигове. Съвсем не като на кино лента или съд с вода, който прелива. За да съм свободен да чувствам, трябва да опозная това, което чувствам. Свободата е дискурс, непрестанен кипеж. И нейната липса води до умопомрачителните мисли за самоубийство. Когато човекът загуби изцяло способността си да общува, когато се затвори в себе си и се предаде на собственото си безсилие. И така, сякаш целенасочено някой се опитва да превърне цялото човечество в една цинична машина, лишена от смисъл, лишена от действие, затворена в собствения си ад, настъпил тук, на земята.

6.За природата на духовната аристокрация

(зелено)

Често терминът аристокрация хвърля хората в отчаяние. Представата е свързана със снобизъм – наследство понятийно на т.н. аристокрация. Само че не съществува такава аристокрация като обществен сан, а по-скоро като духовно достояние. Аристократ на духа може да е всеки, без значение от социалната прослойка. Но в какво се състои подобно понятие? Нима смисъла му може да се изчерпи, заклеймявайки аристокрацията като клише?! Будилникът простена. Колкото и да не му се ставаше, Харсън трябваше да направи това усилие над себе си. В седнала поза в леглото, той разтърка очи. В стаята нямаше нищо ново, което да го събуди за живот толкова рано сутрин. Единствено му се стори, че има нов чифт чорапи. Но и това не беше така. Въздъхна след несполучливия опит да се събуди с любопитство, махна с ръка и най-накрая стана от леглото. Нахлузи си чехлите и гологлав, бос, само по боксерки, се запъти към банята. Малко студена вода – и беше готов за ново напрежение, порция всекидневна, която му предоставяше новата работа. Можеше ли без напрежение. Широкоскроената му душевност не се измъчваше от новия пост, дразнеше го еднообразието и еснафщината, които срещаше. Толкова ограничени хора за чий… съществуват?! Мислеше си той, докато слагаше филиите да се препичат. Отиде в спалнята и започна да се облича. Тостерът щеше да извърша приказната си магична дейност, свързана с преобразуването на електрическа енергия в топлинна, точно преди да завърши тоалета си. Препечените филийки очакваха да се схрускат от белите зъби – весело и приветливо събуждане, което Харсън вече ненавъждаше. Всяка форма на рутина му беше чужда, освен тази, която сам си налага. Самостойно обаче не можеше да действа, веднъж замесил се в корпоративния бизнес. Нямаше нищо, което да го спечели в тази дейност – дори парите, които му трябваха. Но Харсън беше принуден да понася стоически и тези обстоятелства и го правеше без да хленчи, без да се оплаква, дори без да стиска зъби. Малко преди да излезе от спалнята, се замисли дали не е твърде късно, за да си вземе душ. Погледна към тиктакащия будилник – имаше още малко време, но не достатъчно, за да се наслади на парата. Затова побърза към филийските, схруска ги с парченца телешка пъстърма и се отправи към антрето, за да си нахлузи обувките. Навеждането му представляваше известна трудност – беше пуснал коремче от безразботното застояване, улисано в писателски занимания. Всъщност новата си работа той пазеше единствено, защото можеше да си упражнява немския. Нищо друго не го свързваше с нея. Обективно погледнато, освен за писане, той за друго не ставаше – не можеше д аработи дълго време с хора, не обичаше миризмите из офиса, не можеше да се примири, че цял ден не вижда слънчева светлина. Естеството на занятията му го притискаха към екранния живот и дори не разбираше кога смяната е изтекла. Понякога обаче времето почти не минаваше и той гледаше отрезвително в стрелките на часовника, за да с инапомня, че е просто работник, просто човек, без да проявява излишно его или друго каквото и да било поведенческо разстройство, което го отличаваше абстрактно от останалите. В природата си бе аристократ и бохем, изтънчен до косъм, но не можеше да се адаптира към живота н апростолюдието, с всичките техни забежки, шеги и какво ли още не, което просто му беше чуждо.

Разбира се, клишето често надделява в масовото схващане, но по отношение на духовната аристокрация, такова клише липсва. Тя е чувствена, не парализирана в естеството на обноските. Всъщност няма общо нито с възпитание, нито с етикет, нито с някакво богатство. Духовният аристократ се стреми към това да бъде чисто творческо излияние. За него липсват делението между хората, липсват дори делението в прослойки. Той борави със същности. И се опитва непрестанно да разширява хоризонта пред себе си, докато не обхвана цялостността на

разкрилия се залез. За него липсват определения. Той е чувствена и мечтателна личност. Не му е чуждо нищо човешко, но се старае да разсъждава вселенски. Същността на работата бе потискащо елементарна – той трябваше да сортира документи на немски, да се грижи да не би някоя друга запетайка да е пропуснато при оформянето на доклади, освен това трябваше и непрестанно да превежда разни счетоводни книги, разни заявления, жалби, какво ли още не, свързано с бюрокрацията. От това езикът му не процъфтяваше. Термините бяха едни и същи, повтарящи се и монотонни като махало. Може би животът им ще секне някой ден, но все още ежедневието както е структурирано им даваше кинетичната енергия да се загнездват трайно в представите на хорицата, като нещо важно. Влажността в офиса бе потресаваща – толкова много носове я подпомагаха ежесукндно. На Харсън му беше леко гнус, не заради бацилите и микробите, които витаеха из въздуха. За тях, той знаеше само полезни работи – най-вече, подпомагат бибиотеката на имунната система с нови издания. Преди да излязат от печат, проверени от антителата, новите книги, които щяха да се помнят цял живот, трябваше да опипат терена за антигени. Подобна строева подготовка му се струваше безкрайно забавна. Развличаше дните зад бюрото с подобни весели мисли и тайно, което бе малко трудно, предвид, че бе заобиколен навсякъде от други бюра, пишеше хумористични стихчета върху бележките за забележки. Голям шегаджия беше този Харсън, но хуморът му съдържаше много повече спомен, носталгия и меланхолия. Не беше чист хумор, а по-скоро примесен с мисли, отправени към същината на битието. Именно там се ровичкаше неуморимият мислител. Именно там се мъчеше да пусне корените на собствения си живот – здрави корени, които да не могат да бъдат изтръгнати от нищо, и никакъв ураганен вятър да не е способен да им навреди. Мечтаеше си да пусне корен в някоя черна дупка – да премине хоризонта на времепространството и просто да се потопи в един безкрай от радиация. Друго не му и трябваше. Но колегите, ах тези колеги, колко му пречеха на самотните наблюдения с простоумния си мироглед, с навиците си на плебейския живот, от който Харсън винаги бе странял. Те налагаха своите интереси и като всички българи, бяха дръзки дървени философи, спорещи с най-гениалните научни открития, с водещите генетични школи и университети. Те не признаваха ума на професора, мислеха се за много важни, вечно изпадаха в полемики и когато биваха изобличавани, имаха свойството да обвиняват в ограниченост и незачитане на тяхното лично, неприкосновено мнение. В такава среда Харсън беше принуден да работи, точно с този тип хора, които бяха типични като манталитет за географските ширини на България. Той никак не се очудваше, че цялата държава е затънала, след като всеки беше професор, всеки беше химик, всеки бе президент и общо взето всеки бе всичко, без да се самоизключва от световния конгрес на гениите и на лидерите. В такава перспектива, разбира се, членуваха в МЕНСА, някаква организация за хора с високо IQ, или коефициент на интелигентност. И всички бяха толкова надарени от природата, живееха в най-готината страна на всички планети, с най-красивата природа на всички вселени, с най-устроените пътища и цяла една магистрала и две линии на метрото в столицата, че на човек му идеше да прихне докато си яде сладоледа и да му излезе през носа разтопеното с вкус на ягода.

Истиснкият аристократ няма нуждата от себеизявата и почестите. Те са дадени на нищите духом. А какво ли остава за тези, които са плебеи на духа? Разделение естествено няма – а дали плебеят може да стане аристократ? В царството не можеш да си купиш титлата, но можеш да я заслужиш. Огромната отговорност, която е готов да поеме аристократа – за собственото си съществуване и съществуването на другия, е предизвикателство, пред което повечето биха замълчали. Аристократът не е безразсъден – не се жертва на сляпо. Той не е попечител. Далече от исинската аристокрация бяха колегите му. Харсън недоволстваше явно против тях и беше язвителен. Смятаха го, естествено, за снобар, прикрит буржоа, който тайно се храни с енергията

им – вампир, предал националните интереси. Разбира се бяха завистливи в сърцата си до немай къде. Нямаше нещо, което да ги отделя от смисъла, който влагаха във всичко. Смисъл в думите им обаче нямаше – бяха винаги с плитки размисли, изобщо заслужилите дейци на тази страна ги убиваха и Харсън с изумление наблюдаваше как плебеите, може би за пръв път в историята, имат истински думата, а способните и истинските биваха прокуждани надалеч. Тогава кой оставаше да работи в тази страна – естествено, професорите, химиците, нобеловите лауреати и всички членове на МЕНСА, които така изкусно водеха спорове, пиеха ракия и гледаха футбол. Други неща не им и трябваха – единствено да си посолят сланината и бахура, да танцуват хора и какво ли не още, съхраняващо националната им идентичност. В тази райска земя нямаше място за дуализъм – всичко бе едно и Господ бе българин, разбира се. Харсън се разсмиваше, защото всички тук му напомняха на Графството с хобитите и техния начин на гледище над света. Затова му се прииска отново да препрочете Властелина, да се спре на първите страници, описващи живота на полуръстите, разбира се, в оригинал, на английски, разбира се, само вкъщи, че пак ще се намери да му завиди, че знае английски и да му слага дъвки под бюрото. За да се предпази от подобна колегиална агресия, Харсън предвидливо си опакова Властелинът, в небрежна хартия и заемаше такава стойка, все едно чете „Под игото" – други книги българите не признаваха, и дори и да беше слабо написана, с копиращия манталитет на не особено ерудиран автор, те бяха горди със своята книга, преведена на 30 езика, непозната никъде другаде освен в границите на обединената българска държава, на един такъв архаичен език, пред който всички вдигаха рамене, но всички издигаха в култ. Новите романи бяха като старите – прекалената ерудираност на смълчаните полета и ли бездействието в култа към нещото, което се опитва да помете границите. Винаги ли са били такива българите? Се питаше Харсън. Може би не бяха излизали извън селата си и гледката на същите хълмове ги бе парализирала за цял живот, може би щяха непрестанно да се опитват да се трудят или нещо да сътворят, което смятаха за неповторимо под звездите, просто защото не бяха ходили до близкото село, за да видят същото. Липсата на инициатива той добре познаваше и наистина се чудеше дали Толкин не бе взел идеята за хобитите именно от самобитното българско землище, намиращо се някъде на картата, в пазвата на големи държави и прикрити мошеници. Разбира се, той знаеше, че не това бяха самобитните българи, но такива бяха станали, притъпени от ракия, енергетика и чуждо владичество, продължаващо вече 1000 години. 1000 години се бяха минали, а от българската държава, изгубеното българско царство и следа нямаше.

Аристократът е единствено мислим като символ – символното съществуване и разбиране на битието му е така присъщо, както е присъщо на плебея да живее в света на сетивата. Надсетивното, разумното поле на действие – истинският акт на съзидание. Миротворчески процеси, присъщи на съзнанието. Изцяло за неговото разширяване. Неспиране пред нито едно препятствие по пътя към просветление. Отдаване на меките звуци. И съзерцание в чиста естетика. Преливане на цветовете за откриване на непознатите вселения на вселенската любов. Отливки от безбрежието – разливане по цветовете на непознатото. Отприщване на цялостния потенциал и капацитет, който се побира в съществото. За колегите му бе твърде важно да се пести енергия, затова и те не се отдаваха особено на нещо друго освен активната почивка. Пиеха кафета и пушеха цигари с удоволствие. А Харсън си пушеше сам навън, не обръщаше много внимание, нито на чужденците, нито на местни. Всички му се струваха еднакво безлични и безинтересни. Имаше някои, които бяха по-интелигентни, но те не пушеха цигари – бяха изгубили смисъла в това. Имаше и такива, които безпорно бяха с висок интелект, но и те не се мяркаха – отдавна бяха засмукани в офиси в чужбина от корпоративната машина. Оставаха единствено почитателите на ракяита със сланина, на сухите мезета и препълнени

целодневни детски градини. Свиди им се, казва някой, да дадат сто лева отгоре, за да си потърсят частна детска градина, затова и чакат по две години за едно място. Като цяло полемичната философия на българина не му бе много интересна, след като изчете Властелина на ново, той се убеди, че това е една призрачна нация и истинските й герои ще отплават завинаги към Солените пристани, за да отидат в страната на елфите. Няма да се върнат повече, няма да вкусат старозаветния бахур или каквото и да е там, правено от карантии. Изобщо тази нация си беше така добре зазимена в собствените си представи, че трудно можеше да бъде изтръгната от тях. За изгубената интелигенция, можеше много да се спори и Харсън знаеше, че някога бе съществувала, някога бе преподавала по селата, след като се връщаше от дълъг престои и постижения в чужбина. Някога ,все някога, когато в Графството тановете бяха разгромили орките, и за пръв път се отвориха към света на големите. Но нямаше нищо друго, което да подкрепя тази огъваща се в старината си нация, нейният бавен напредък, сякаш волове теглят каруца по древния коларски път. Нямаше отблясъци – все корави селяни и яко ебане. Достиженията на цивилизацията бяха далеч. Но на тях не им и трябваха – така си битуваха те, полудиви, в полудиво място, забравено от преселниците на рая. Харсън отсече, че тази офисна не е за него. Предпочиташе пиянките по редакциите. И след няколко месечен престой на службата зад бюрото, той си напусна без предизвестие. За да не плаща неустойки по договора, даже се премести да живее на друго място. И тъй като си бе чужденец, не с български паспорт, със статут на сякаш свободно пребиваващ в дивия Изток, той се измъкна без да даде и стотинка на компанията. И си ги остави своите колеги да бдят над вечните разговори за генетика и породи, които се препредават. В мисленето си те бяха не деца, не мравки, не въшки, някакво израждане на вечния цикъл. Но и за тях щеше да дойде менопаузата, да ги застави да приемат и по-дръзките мисли на един незасегнат от бъдещето народ, който не живееше нито в миналото, нито в настоящето, а сякаш отдавна бе минал в черната дупка на безвремието. И всеки, който се мъчеше да се оттласне от тази черна дупка, бе обвиняван като антипатриот, всезнайко, много отворен. Ех, нека си стоят в своята дупка тези българи – спасение за тях може би няма.

Това е истинската природа на духовния аристократ, който не се спира да вдъхне смисъл на битието и във всяко едно свое действие. Най-скритото, най-интимното – интимната природа на съкровеното, което никога не се разкрива и не се обгръща в същината на пошлостта. Просорното на съществото – дълбоката мисъл, която винаги открива смисъл и дълбае в битието. Ненакъсаната реалност – но истината, която пребъдва в абсолютната си цялост. Разглеждане на цялостния спектър. Без да се откланяме от истинския смисъл, запазвайки същността на преданието – историята като предание, историята като жива единица. Непрекъснатост в мислите. Отричане от бездействието – чистото съзидание. Разкриване на пределните закономерности, преодоляване на пределите за светостта на това да бъдеш.

7.Очерк върху Маяковски

(магента)

Тенденцията да се запълни празното пространство. Когато любовта не е достатъчна или необходимо силна. Да обвиняваме няма смисъл – има смисъл само да отговаряме. Едно от най-големите страдания за чувствителната душа е това да бъдеш отхвърлен. Разочарованието, което носи идеализма. Слепият, блудкав идеализъм. Задушен от собствените си страсти. Често води към коридора на мислите за смърт. И несподеленост. Изобщо представите, които се развихрят при допира на чувството с реалността могат да бъдат гибелни. Илюзорни представи. Харсън откри тази книга при доста странни на пръв поглед обстоятелства. Изоставена в село, в което дедите му имали къща, всъщност изобщо не беше негова – на някакъв негов роднина, който го открил във въпросното село. Когато Харсън се докосна до дебелата манастирска книга, той се почувства някак малък пред силата на времето. Роднината му бе изследвал автора – от далечния 17ти век, как бе достигнала до него тази ценност, не беше ясно, но прелистваше с трепет четивото, сякаш държеше в ръце кюлче със злато. Опитваше се да разбере до колко е ценна, за него безкрайно, но на пазара – братовчед му се надяваше да я продаде за хиляди, но надали щеше да вземе и 200 за нея. Гласът на времето отекваше в нея. Харсън, като всеки интелигентен чужденец, защото не бе никак роден в България, не бе израснал в тези обстоятелства. Той си б американски поданик и като такъв страдаше от пропуските на тамошната образователна система. Но бе наследил, поне от майчината си страна ,дълбока интелектуалност и ерудираност. Така че сам се беше заел да разчепква историята на българите и тази книга го препрати към неминуемия участник в нея – църквата. Идеологията на църквата не беше толкова здраво вкоренена в този народ, както с почуда разбра. Фокусира се в изследваниятза на причините за това – от комунизма ли идваше. Но 40 години е невъзможно да премахнат сърцето на 1000. Истината бе, че сърцето на тази страна, на този народ не беше християнско – така Харсън се запозна с богомилите. Произлезли като ерес, той не се надяваше да срещне нещо различно в доктрината им от обикновеното арианство. Но почна да ги изследва в дълбочина, най-вече в продуктивната им страна, запазена у западните и византийските автори. Така откри цяла нова космогония на една непозната за него вселена. Богомилите бяха всъщност истинните в устоите на този народ – може би първите анархисти по замисъл в историята на човечеството. Или едни от първите, поне в западната история. Много имаше да учи за това, как бяха проникнали еретиците до дъното и сърцевината на този народ. Той очакваше самите те да са повлияни като протестанството, в отворена мисъл, по-разчупени от средните европейци. Но всъщност богомилите бяха по-скоро калвинисти, отколкто лутерани или някакви странна смесица между двете. Те отхвърляха всеки един авторитет – липсваше наука, липсваше свободното развитие на какъвто и да било разионализъм. Всичко, забулено в мистика, надхвърляща дори средновековната. Харсън наблюдаваше с интерес тези прояви.

Но все пак… В капана на тръпката, която вече е емоционална. А щом емоцията надделее, отива си всеки миг от разум в сърцето. Остават само блатните води на забравата. Емоцията може да обсеби, да вникне отвъд, в пределите на несъзнатото. Ставайки детерминанта по подобен начин, рискът да се превърнеш неимоверно в неин роб е висок. От височината на емоцията се губи чистото чувство, което е мимолетно. Не е способно да се задържи освен на повърхнината, между съзнанието и несъзнанието. Пресекулки. Дихание. Нов завет. В търсене на поправление. А когато то не идва – безкрайното разочарование. За да се отделят от всичко сетивно, богомилите бяха създали доктрина, подобна на тази на Ислямска държава – всичк оминало трябва дасе разруши, трябва чисто общение с Бога, дори звездите са потайни служители на сатаната. Няма нещо, което да не бива обречено на светската плът, което да не гори в ада – напомнят много на пуританите в Англия. Добре, че са ги прогонили от там, мисли си Харсън. Защото хората не са наясно, че Инквизицията е детско отроче, сравнена с пуританското мислене. И същите тези хора създават уж свободната Америка, за да видим в какво всъщнсот

се е превърнала – същата пуританска особа, която някога е тегнела над битието на първите заселниците и първите поселища. Харсън с изумление проследи всичко това до тези богомилски течения, които така мощно бяха навлезли в сърцевината на нацията, на народа български, че бяха оставили по-силни последици от самото християнство. За да бъдат сплотени ведно, той съзря и първите форми на комунизъм. Всички равни – всичк итрудови. Та това бе и идеята на пуританството. Интересно му бе дали Карл Маркс се бе занимавал дейно с история, за да попие от тези секти в християнството. Подобни твърдения не бяха безпочвени. Все пак и двамата с Енгелс идваха от лутерански произход. Небезизвестно за Харсън бе настойчивостта, с която Мартин Лутер отхвърля развитието на човечестовто и науката. Напористо, той отхвърля дори и изкуството като ненужно. Ето – нова брънка, свързана с цивилзиацията на богомилите. Нека да са първите протестанти. В сърцето си те са толкова реактивни, колкото и католиците. И двата рода – схизматици според православието. Харсън изследваше попадналата при него книга, защото тези секти се бяха проявили именно при православието, което от своя страна не беше по-малко реактивно и гибелно за душата на индивида. Само че духът, заветът на по-късното православие, щеше да отекне през вековете, създавайки наистина твърда вяра, посредством изихазма. За да не се спира пред нещо, Харсън продължи да се рови до безкрай в сърцевината на Европа, като не оставаше нито едно кътче неизследвано. Религиозната история се оказа толкова преплетена, толкова свързан с разните политически течения на новото време, че на него му се зави свят, сякаш откриваше мумията на египетски фараон, запазена цели 3 хилядолетия. Харсън продължаваше напористо да изследва, подтикнат от тази дебела книга историята и на победени и на победители. Католицизмът отдавна бе сломен от Реформацията – пример му бяха всички течения, преляли от протестанството в политиката. Еднакво ретроградни бяха те със своя произход. Опитът на католическата църква да се запази, роди фашизма, победен от протестантския комунизъм. И всичко това Харсън доби като наглед от историята на една малка България.

Станем ли едно със собствената си същност, не бихме могли да се отдадем достатъчно на това, което ни убива. Спасение за тъмните ъгълчета на същността. Длъжни сме и тях да опознаем. Възприятие в истината на способностите. Изобщо всички езотерични надежди са обречени на провал. Крайността потиска. Не толкова тя, колкото неизпълнението на идеала. Когато той се престори на леко болен, и обърне гръб на леглото – отново разочарование, болезнено за крайно чувствителната натура. Крайно емоционалните представи. Когато емоцията е въздухът, през който планетата се улавя в нюанси. Бдение над реципрочното. Всъщност всички религии, установи Харсън бяха опит за рационализация на метафизичното и езотеричното. Това му с еоткри чрез християнството, но присъстваше и в източните религии, и в африканските култове, къде ли не. Харсън не можеше да си представи, че подобна рационализация вкарва битието единствено в познатата му абстрактна форма. Но той го видя на яве. Това беше опитност – върху вселената, върху пространството, върху духа, дори върху смъртта. Все езотерични понятия, които трябваше да се рационализират. И белегът на тази рационализация бе религията. Така се появаше държавност, правови отношения, всичко, цялата абстракция, която ние наричаме свят. За да я избегнем, трябва да се върнем към корените на религията. Всички рационални течения във философията я отричат, но така те отричат самите себе си, защото произхождат от религията. Дори атеизмът е религиозен в естеството си. Така че, забранявайки религията, тя е утвърждаване, появява се, разбира се нова религия, с нов пантеон. Всичко е толкова обвързано, мисли си Харсън, докато се прибира с книгата под ръка. Успял е да убеди братовчед си да я вземе, да я занесе в библиотеката, на опис. Всички ценности трябва да минават през библиотеката. Харсън не може да не прибави към мислите си истинския подтик към религията – а именно желанието да се обезсмърти трудът човешки. Безсилието на

индивида пред безкрайното, острата нужда от рационализация на неразионалното – всичко това вкарват човека в безкрайните стремления да се спаси от великата самота на вселената. Харсън разбира прекрасно, че ако няма патерици в този безкраен свят на множествата, обикновения човек ще полудее. Все още не е еволюирал до там, че да е рационален в нерационален смисъл. Няма идеи, няма свят, няма безкрайност – до тази крайност стига атеиста. Но и това е опитът му да рационализира, да се вкара в собствената абстракция на тук и сега. Защото времето е също нещо измамно в естеството си. Харсън се мъчи да набара именно тази същина на нещата – няма какво толкова да иска да стори, няма с какво да се бори, всичко би му помогнало в бъдеще, за да бъде по-дълбок в собствените си писания – той иска да достгине до същността на човека, не на неговата психика, която е просто феноменология на човешкото същество, а в духа на човека – който е неговата истинска същина. За да проникне толков адъблоко, Харсън започва да рови из пластовете, наслоени от историята, за да достигне до истината. Истината за човека.

Реципрочните твърдения остават настрани. Преодоляването на самия себе си с усилията на цялата воля. Но когато съзнанието се замъгли и способността за съждение намалее. Може всъщнсот да съм в напълно съзнание, но подсъзнанието да е разядено от съмнение. Когато биде така разядено, то избива в умопомрачение, временно или постоянно. За да избегна такава съдба, трябва да се сприятеля със себе си, да се потопя в недрите на тъмата, за да я осветя със светлината на съзнателното действие, насочено към себе си. Не бива да отговарям. Не бива да се запитвам – трябва просто да действам живително. А всички мотиви, цялото разочарование, нямат значение – никога не биха имали някаква реалност, освен ако аз не им предада такава. Усилията на надмогването. Без усилия е невъзможно подобрение. Руптури на мисълта, прекъснала безбрежния си ход, в капана на емоцията. Подклаждането на душевен огън, който нито може да изтлее, нито може да бъде разрушен. И така, Харсън разбира, че цялата религиозност е нищо повече от борба за психичност. Целият опит да се разционализира битието поражда религията. Човекът се затваря в собствения си пашкул на абстракцията. Той не може вече да е жив, да диша без тази абстракция. Рационалното е също толкова абстрактно колкото и идеалистичното. За да се завърне към естествената си природа, човекът трябва да надмогне и двете. Описанията са твърде дълги и сложни, но за да се достигне до истината, са пределно нужни. Харсън се прибира, вече уморен от толкова много размисли. По пътя от Павлово до центъра, той дори не разбира, че са го глобили, дотолкова е потънал в размислите си. Глобата е качество. Или нещо подобно. Изобщо не й обръща внимание – той пътува без билет, така се чувства по-сигурен, че ще стигне ,защото е важно мисълта да стигне до някъде. Все пак тя води тялото. Или е обратното?! Истинската природа на мисълта е все още неизвестна. Тя не е психичен феномен, но може да се превърне в такъв. Мисълта се оказва нещо безкрайно пластично в същността си. И в истинската си същност, може би тя движи телесното, за да може то безпрепятствено да се придвижва в абстрактното битие. Харсън се опитва да погледне истински към цялото съществуване. Предписанията от медитацията, за него са също толкова абстрактни, колкото и предписанията на рационалното. Не водят нито до истина, нито до съвършенство, защото в сърцевината си са религиозни – точно бездната на вселената се опитват да запълнят – а тя е безкрайна, поне според физичните му вярвания. Тогава е нужна една безкрайна религия – безкрайна любов, за такава любов той не открива други източници освен в християнството. Защото и будизмът преминава през крайни стадии, за да постигне вселенската любов. Докато в християнството е нужна просто вяра, за да се премине и запълни бездната на безкрая. Тази простота го влече повече от 12те нива на нирвана, изглежда му по-истинска и по-близка до природата на крайния човек. Всъщност въвлечен именно в собствената си крайност, човекът подминава безкрайните неща, които се вечно

прости истини. Тези истини, Харсън се опитва да прозре през дебелия пласт на религиозните напластявания. Че слънцето грее, грее, че всичко минава, минава. Но за истинският изследовател изследването е също толкова вяра, колкото и вярата за истинския хрисиянин. Няма нещо, което да го отклоня от пътя – цялата безкрайност е изпълнена просто с вяра.

Настъпване на тайнството, на свещенодействието пред отворените разрези на съзнанието. Боли! Не спира! Трябва да намеря изход и такъв откривам единствено в смъртта. За несподелените идеали. Откриване на заровеното, разкритие, сякаш без грешка. Когато в тъмата на непосилната любов се открива единствено гибелната страст. И един допир, едно движение по посока на себе си, не са достатъчни да покрият материята с вопли. Страданието е тясно. А изхода – летален. Разкриване на предметното в пределите на безпредметното. Това е един край, изпълнен с ненаслада, неудовлетворение от самия себе си. Когато обвинението изпълни живота, не може да се вземе нищо подходящо, което да го замени.Харсън поставя книгата на масата си. Навън, на уличната лампа прехвърчат снежинки. Не е уморен, цялата умора изчезва, веднъж останал сам с размислите си. Той е достигнал до нещо истинско и толкова дълбоко, че сърцето му трепка, само като си го помисли. Стигнал е до абсолютната деразионализация на битието. Зачита се в книгата. Бил е вече в манастир, за кратко, и там се е научил да чете старите букви. Символи на информацията, която сякаш безкрайно тече по тавана на реалността. И си задава въпроса за същността на информацията, на цялата рационалност. Това са може би патериците на вселената, за да остане тя цялостна в самата себе си. Иначе би се огънала и разпаднала на съставните си части. Информацията е, която я свързва от край в край. Същината на съществуването се корени именно в притока на информация за цялото налично и неналично битие. Харсън не може да изключи несъществуващото, необяснимото, това което се счита за езотерика и фантазия. Не може да пресметне, че съществува само обяснимото. А тъмната материя – ако изобщо съществува нима може да се обясни чрез нещо съществуващо?! Харсън гледа към снежинките през прозореца. Онася се в техния тайнствен танц. Друго не може и да си представи освен чаша горещ шоколад. Или кафе? Но ако пие кафе, сигурно ще заспи, А той се вълнува, не иска да спи, иска да продължи да се рови, защото пред него стоят съчиненията за безкрая – тропари, възпоменаващи смъртта, нечути стонове и всичко, което някога е било взето, за да бъде съразмерно с творчеството си. До истинската любов и истинското творчество. Но не за тях мисли Харсън в момента – пред него стои рационалното естество на религията, родила абстракцията, или светът. За да достигне до корените на тази абстракция, той подема сражение с крайното религиозно чувство, за да се задави с безкрайната любов, която не е нито чувство, нито емоция. Всичко по пътя му е отворено, за да не заспи, той взима чаша чай – от лайка. Не го приспива, напротив, действа му ободряващо. Може би ментата щеше да е по-добър избор, но така, безработен, не може да си позволи голямо излишество от чайове. Прехвърля книгата, рови се в дебрите на скритите знаци по литографиите, оставени от безименни художници и се пита колко ли е безкраен човекът? Може би колкото самата Вселена?! Вселенски е духът на човека и нищо не може да го спре да разсъждава в достоянията на вселенските мащаби. Единственото, което му пречи, това е светът – собствената му абстракция, зададена единствено от религиозно чувство. Защото рационализацията е чувство – тя е психология – тя е феномен. А в духът на безкрайното – усмихва се Харсън – емоцията прелива в чист дух.

И пак в капана на илюзорните мечти, отива си човекът и гласа му става сякаш пустиня, нечута, незнайна, безизвестна, коварна. Коварността на диханието се превръща в знаци, които подават несприно, сякаш са фар, победа над всевишната съдба, която дарява потока със звуци в нощта. И безпирното хвалебствие секва. И всеки, който се докосне до мен в такъв момент, ще изгори.

8.Очерк за Болцман

(оранж)

Красотата на естетическото съзерцание. Когато всички пъпки се разлистят в дрян. Захват на вечността към вселенската ентропия. Разграждането на представи, в капан на мисълта, че всичко свършва, че животът няма смисъл. Протяжно движение. Че всичко започва така както е почнало. Етюди на неразбирането. Отключените двери на мечти, илюзии, ареалности. Потокът от мисли и думи изглежда безсмислен. Бащата на хиляди мисли, все пак подири своя край в залъка на кучето. Откъснати мигове на самота. Вселенската самота, която е неизчерпаема в дълбините си. На борда на рунтави идеи.

Влезе запъхтян в палатката на лекарите. Всички офицери трябвало да се явят при полковника. Никой не очакваше известията от родината да са такива. Повечето изобщо очакваха, че войната скоро ще свърши. Бяха достигнали отчетливите слухове дори до този отдалечен лагер, че ще се предадат на американците и англичаните. Имало разговори в Египет на нарочно пратени дипломати. Ала новините, които офицерите получиха в палатката на полковника бяха стряскащи. България била окупирана от съветски войски. Червената армия нахлула вече през Добруджа. Д-р Черняев, макар и аполитичен, си беше либерал в сърцето си. Комунизмът му бе крайно чужд като идеология. Той смяташе, че равнопраяието може да се достигне по един естествен път, като естествен ход на еволюцията. Няма нужда от насилие, гръмки нови структури. Но тази война, промени изцяло хода на събитията. На майор д-р Черняев му се наложи да мисли геополитически. За пръв път, защото се пазеше изобщо от политика, пред очите му изгряха новите политически аспекти на психологията. Липсата във вяра, липсата на същност и най-вече: на смисъл щяха да прекроят картата на Европа за идните поколения. Патриархалното общество си заминаваше като структура – в него поколения наред са намирали смисъл, за да живеят, да се борят. Но нищо няма да остане от тез иструктури и всеобщото падение през войната доведе до нуждата от остър заместител, от тоталитарни държави, които да заместят патриарха. Едно-единствено нещо се бе възвърнало във всеобщия мироглед, малко забравено през забързаната викторианска епоха и епохата на едрата буржоазия, която намираше смисъл в труда си – възвръща се младия романтизъм и епохата на самотата.

Притиска самотата, всеки, който й се е отдал. А в отруденото време не оставя нито миг незапълнен със съкровения. Равни кордели, пристанали на девойката. Илюзията на емоциите и на света – парареалност. В която обитават всички, стопени във вселенския покой. Непрестанно се разраства, както и развитието в човека. Много философски думи се преплитат в езика. Откъснати от мрака, даряват на новата реалност битие. Плоски стъпки, притъпени знаци. По дирите на символа. Обобщаване. По пътя към ентропията. Развени байраци на тъгата – вселенската тъга пред неразбирането. Получава се в дискурса със себеподобни.

За пръв път д-р Черняев си даде сметка, че капитализма, редом с комунизма еднакво обрича индивида на една безкрайна самота. И точно тази самота се превърна в нов дял от изследванията на лекаря. Малкият човек, изправен пред огромната държавна машина –

безчувствена, всепоглъщаща. Изведнъж личността се оказва празна и сама сред вселената – няма за какво да се храни. Патриархалните ценности биват разградени в общата месомелачка. И нищо не дава покой, нищо не дава спокойстиве или защита пред всепоглъщащите черни дупки. В тези условия, три дена по-късно постъпи нова заповед – всички офицери да се съберат. Беше дошъл превратът. В България Отечествения фронт беше взел властта. Точно с идването на тези новини, сръбски партизани се спуснаха от планините. В разбърканите редици на малкия отряд се четеше облекчение – най-сетне след толкова игра на котка и мишка, Титовите партизани заслизаха, за да се здрависат с българските? Нищо подобно. Полковникът беше изкаран от палатката си, заедно с висшите офицери. Когато стигнаха до д-р Черняев, един пратизанин се обади, явно по-висшестоящ, и каза да не се закачат лекарите. Подобна проява на милост не учуди лекаря – той знаеше, че винаги има нуждата от медицински лица и би било нелепо да се избиват. От самото начало, той предчувстваше, че именно това ще е развръзката. Заповедта от София беше ясна – всички отряди трябва да се предадат на партизаните. Но наказателните акции тепърва почваха. Висшите офицери бяха поведени към гората, от където повече не се върнаха. Не се знае, какво се случи с тях с точност, но положително бяха разстреляни. Последва нова новина от София – България е обявила война на Германия. И всички надежди, че скоро тази касапница ще свърши, че можеше мирно и кротко да се предадам на американците, и да спрем да воюваме, изчезнаха.

Хората отказват да разтворят своите сърца към меката дъга и предпочитат в идеи и илюзии да се скитат те. Но мигът на умопомрачение – нима не единствената свежест, която се излива в този инак сив свят?! Сивотата на досадата. Смяташе се, че се открили всички закони, че физиката е вече изчерпана. Но тази война предостави нови планове за действие. Хайзенберг с тайната лаборатория се провалиха, но други щяха да създадат най-жестокото оръжие, ползвано някога. Д-р Черняев не искаше да се остави туко така на събитията – наблюдаваше посърналите лица на войниците, особено след като партизаните бяха заели лагера. Нямаше просвещение, никакъв завършек.

Мотивите на едно посегателство. Но все още нищо не е ясно и колкото и константи да измислим, природата не ще престане да се видоизменя. Отричане на разсъдъка и на разума. Приобщаване към идеите на масите, така чужди в сърце иновативно. Модерната мисъл, твърде съвременна, за да устои на философските очерци. Много предания, се скупчват в мазето. Разни открития – експериментална част от построението. Но те са скучни, навяват досада. Ще се разкрие някога пътят пред взора, ясен, кристално чист – но не и сега!

Сега бе време за избиване. И самотата още по-силно проблясна в света. Индивидът бе неспособен да възприеме нещо от случващото се, без да се умопобърка. Лагерите, които идваха, всичко, което щеше да последва, бе най-жестоко и грубо посегателство срещу личността. Самотата не е била никога толкова на мода, колкото през 20ти век. Безсилието да се промени статуквото, липсата на диалог, вътрешен и външен, щяха да обрекат милиони на скръбна съдба. Осъдените – смъртта не е никога била толкова ужасяваща, колкото след края на тази война. Колкото след новите, изпепляващи оръжия, които щяха да обърнат хода на световната история. А индивидът никога преди не е подлаган на толкова кощунствено движение от страна на властта.

Д-р Черняев можеше да бъде само мним наблюдател на идещите събития. Той нищо не можеше да направи. Бяха обявили война на хората, дарили го с образование – сега трябваше да участва в битки срещу тях, да се обърне срещу целия хуманизъм, в който бе откърмен. Нямаше никакво връщане назад, по-скоро в дупката, към която бе тръгнал светът, безумието изглежда, щеше да вземе връх.Губи се всяка надежда за доброто в света! И погълнат от

толкова новости, разни информации, той не ще спира да се люлее по хребета на собствените си възприятия. А истинската красота, естетическа дълбочина се крие единствено в разума, който насочва объркания тотем. Отново знаци и символи менят се един след друг, но психиката не може повече да издържи на съмнението, на натоварването. Следва крах и ново посегателство срещу живота. А опитите за безкрайност – поне ще останат, като всяка надежда, деляща се кратно.Край на фантазиите, край на мечтите – заводът зове, трудът от тук насетне ще бъде робски и всеки ще чака с надежда кратките отпуски. Заробването е и от двете страни – и от капитализма и от комунизма. А думата „работа“ ще стане еднакво омразна на всички. И така.. поколенията ще си отидат без изобщо да се чуе нещо за тях. Самотата пред вселената, която докара Болцман до самоубийство и беше свойствена само на изтънчените личности от буржоазното време, сега щеше да стане масова, всеобща, обединяваща масата в едно пихтиесто сдружение. А какво щеше да стане от дръзките мечтатели и иноватори?! Всичко бива погълнато в корпоративна машина. Няма никой – и всеки е никой и никой е някой. Новите властелини, новите хоризонти – безкрайност и тишина.

Математика на радостта

9.За природата на абсолютното Добро

(бяло)

Релативността се просмукала в нашето време. Отношението към всичко, правилно, е относително – и всяко правило търпи своите изключения. Търсенето на абстрактни величини и константи във философски аспект се е превърнало в метафизика. Няма нищо, което да е равнозначно за всичко. А как да докажа, че доброто е абсолютно по своята природа? Какво е добро всъщност трябва да се отговори първо. Харсън беше едно дете на САЩ. Той беше роден в магаполиса Ню Йорк от майка българка и баща – американец. Целият му живот беше като приказка – образован бе в католически пансион, по-късно беше студент в „Принстън“. Така и не завърши, наложи му се да почне да работи след смъртта на баща си. Безкрайно любопитен в своята природа, още в Америка, той се присламчи към писането. Записа на английски – първите му публикации бяха къси разкази и есета в няколко местни вестника. Живееше в малко градче, край Ню Йорк, преди новата му работа в тамошна редакция да го върне към големия град от детството му. Само че цялата дандания не беше за него, той предпочиташе да бъде новатор – а за такива хора място в Америка нямаше, освен ако не се развиват в научна кариера. Новости в писането, с присмех му отвръщаха, че няма. Но Харсън бе твърдо решен да пише и тогава погледна към новото поле за изява – родината на майка си. Той почти не знаеше български, само няколко откъслчни фрази, когато избра да се пресели в София. Беше вече голям, на 27, нямаше много перспектива да го научи този език, но победи всички представи, когато се пренесе да живее в София. За три години успя да усвои езика, до такова ниво, че да почне работа в преводния екип на местна редакция. И докато всички българи се бутаха да пишат на английски, Харсън прие предизвикателството да се научи да пише на българаски. Много от нещата, които начена щяха да се окажат без никаква почва. Проектите му бяха дързки и иновативни, а и на няколко пъти м усе наложи да сменя работата си, дори да стане чиновник за кратко. Въпреки перипетите, той трайно се установи в полите на редакционния труд, работеше по вестници и списания, не се спираше пред трудния словоред на българаския език, но безпрепятствено усвояваше всичко. Най-вече му харесваше мелодията в речта, сливането на звуците и отделните фонеми. За да е в час с нещата, Харсън записа дори българска филология.

Не му бяха далечни езиците. Но реши да се посвети изцяло на бълграския, на родния взик на майка си.

Харсън, вече интегриран мъж в средата на 30те, се отдаде не изучаване на собственото си родословие – знаеше, че по майчина линия произхожда от знаменит род, който бил тачен в миналото, но не знаеше много за него. Повече се беше посвещавал на бащиното си родословие – дядо му беше пастор, баща му бе успял да стане свещеник в хуманитарните науки и бе приел професорски сан. Идваха и от тази страна от стар род, който можеше да се проследи дори до първите пуритани. Но не бе от тези родове, които твърде много се бъркат в обществените деяния – беше по-скоро един тих и стар род, който пази семейните традиции и служи на обществото, както може. А че може би бяха шотландци, че може би предците му бяха масони и прочие, той не можеше да отрече, но и не можеше да каже, че по някакъв начин бяха направили рода му значим.

Доброто не е просто принцип, а е начин на светоусещане и действие. В своята стойност, то всъщност няма никакви еталони. То не е просто светлина, или естетически наглед. Не е прищявка на сетивата. Доброто съществува и без човека. То е синтез и се получава в дискурса, обвивайки се в нюансите на разбирането. Единна формула за него не може да съществува. Доброто като предтекст всъщност нарушава природните закони на ентропията. То е синтез и в тази си взаимовръзка, заема не само положителни, но и отрицателни стойности; то е безкрай. Доброто е сърцевината на самата вселена, на всяко едно дихание. С прости думи – това е чистотата на битието, несътворена, некристализирана все още в дишането или друго действие. Доброто е съзерцанието на действителността през призмата на чистия естетически наглед. Затова то не е просто относителна величина. Харсън изключително много се зарадва, когато разбра, че семейството му са жертви на комунизма. Всъщност дядо му, когото майка му никога не бе познавал, беше убит в концентрационен лагер на комунистите. Той откри, че били трима братя, най-малкият от които успял успешно да избяга и беше подпомогнал бягството на баба му и майка му от тоталитарния режим. Другият брат на дядо си, той с изненада откри, че е бил лекар, завършил в Германия. Истината зад семейство Черняеви бе много дълбока. Именно д-р Черняев беше брат на дядо му, Петър, а най-малкият брат – Борил, беше успял да избяга малко след червения преврат. Бил земеделц по убеждения, също както дядо му бил демократ. Но имаше нещо величаво в природата на тези хора, особено откакто разбра, че д-р Черняев станал дълбоко религиозен в лагера и дори успя да открие в семейните реликви стария му, таен дневник. Всъщност лекарят никога не е имал семейство, усоетено може би от дългите престои по лагери, в разцвета на мъжките му години. Но добратата, с която бе приел всичко, караше и Харсън да се усмихва, да не търси отмъщение и да не таи лоши чувства към миналото. Дядо му беше намерил смъртта си в лагер край Бобов дол. По образование бил правист, завършил във Франция и още от малък го влечала политиката. Така влязъл в Демократическата партия още по времето на Малинов. Познавал се лично с него и с Теодоров. За да стигне до високия партиен ранг, който заемал, Петър Черняев трябвало да прекара близо 20 години в партията. Бил и депутат по едно време, точно през Втората световна война и бил явен противник на режима на Филов, както и на участието на страната във войните. Въпреки либералните си идеи, Харсън успя да намери негови публикации в стари вестници, и дори негови речи от трибуната на Народното събрание, обаче Петър Черняев бил строг противник и на комунизма. Нямал нищо против партизаните да бъдат въдворявани в лагери, а семействата им гонени. За да не изпусне каквото и да било качествено от случващото се в политическия живот, за кратко дядо му станал дори зам.председател на партията. С такова минало, веднага бил арестуван след преврата от 9ти и бил осъден от Народния съд на строг тъмничен затвор доживот. Как точно починал, Харсън не можа да разбере, не достигна до информацията за това, но посети

местността край Бобов дол, където някъде почиваха останките на дядо му. Разбира се, след 9ти ноември бил реабилитиран и присъдата му премахната – каква полза, след като му е взела живота?! Но за Харсън бе изключително важно, че произхожда от знатно семейство на либерали и хора, милеещи наистина за доброто на България, които се опитвали всячески да наложат линията на неутралитет и мир за страната. За съжаление, не били толкова големи, че да им се чуе гласът, но за Харсън бе няпълно достатъчно, че идеите и мислите им са достигнали до него непокътнати.

Чистотата на съществуването, на битието също не е само състояние, а е природен дискурс, отвеждащ към трепетните нюанси на отдаването. Само по себе си доброто се видоизменя, не може да остане статично, защото е безкрайна константа. Без чистота на съществуването, не може да има чиста еволюция. Забележете как вируси напредват през клетките на даден организъм, и инфектирайки гостоприемника си с чуждо ДНК, те способстват неговата еволюция. Не винаги, разбира се, но доброто е подобно невинно движение без движение, с цялата скорост на светлината. Абсолютното добро предполага чисто съзнание, което е осветило тъмните двери на несъзнатото. Откритите представи, оголването на същността, без страх пред другия – това са все признаци на доброто. Бидейки абсолютно в своето естество, то е просмукано в порите на вселенското. Няма аргументи против и за – доброто просто съществува, има собствено битие, абсолютното битие, непомрачено от мисли и тъмни звания. То има свой характер и е самостойно. Прилича на тъмната материя, която обримчва светлата – създава свой собствен, невидим свят. Така че не е само етическа категория.

Фамилия Черняеви, както Харсън откри, произхождаше от едно малко планинско градче, недалеч от Търново. Прадядо му бил Антон Черняев, свещеник в градчето и дълбоко уважавана от всички личност. По това и двете семейства си приличаха – имаше предци и от двете линии, отдадени на религията, които бяха оставили дълбок отпечатък в детската му същност, поне от бащиния си дядо, когото познаваше и помнеше добре. Всяка седмица, в неделя, те пътуваха от Ню Йорк до градчето, в което той проповядваше, и дядо му винаги му даваше накрая на проповедта, след молитвата едно малко шоколадче. С шоколадчетата той го запомни, запомни добре и молитвата преди това, която всеки път беше различна, но призоваваше хората към добри дела и чисти помисли. Друго сякаш не му и трябваше, за да има едно почтено бъдеще. Въпреки че стана открит бохем, със свободен сексуален живот, Харсън не бе наранил никого по никаква причина. Изключително много му се удаваше ролята на прелъстител и никак не се отдръпваше когато жените идваха при него. Но все пак поддържаше морала си висок, не можеше да си легне с всяка, обичаше да се отдава на всяка, да я обгрижва като единствено, което караше много от горктие момичета и да се влюбват в него. Той не търсеше връзки, не обичаше да се обвързва, мислеше, че все още му е рано да се обвързва. Не че пазеше завета на предците си за целомъдрие, но беше успял да опази невинно своето съзнание, въпреки разюздания секс, който предпочиташе. Това беше важно за него, за да запази мисълта си ясна и чиста. И макар, че не следваше стриктно наследените завети – у него трайно се бе загнездила добротата, чувството на справедливост и човечност, които така отличаваха предците му. Харсън откри, че може би всичко това като отношение и мироглед към света може би се сраства в гените и се предава на поколението. Естествено, той не отричаше ,че всичко мож да се измени и от индивидуалните усилия на дадения потомък, но най-вече му беше присърце това, че колкото и да напредваше науката, толкова повече се засилваше достоверността на факта, че всичко зависи от личния избор и личната воля. В природата на човека, колкото и да не се откриваха добри черти, Харсън вярваше, че съществува добро, че то е движещо вселената и се разкрива във всеки един вселенски принцип. И намираше безкрайни примери за това в семейното си отношение към света и

природата. Дълбоко залегналата вяра в доброто беше основното, което движеше цялото му същество.

Доброто е елеганса на съществуването. То е така пластично, че оцелява в дискурса, без да бъде осквернено от действие. За неговата действителна природа, много е говорено и писано, но то не е предписание или закон, а се разкрива именно в дискурса на всичко с всичко. Метриката на доброто е без метър. Така че относителността при него губи своята стойност.

Харсън вярваше в елегантното добро на съществуването. Той беше естет по душа и нищо красиво не му беше чуждо. Обичаше да се отдава на всичко, което е достойно. Не обичаше имитацията, вярваше че доброто като такова не може да се имитира, но постоянно търпи развитие като цяло в дискурса, в свободата на своето действие. Харсън обичаше да добрува, да прави добро и го отблъскваше, когато околните не отвръщат по същия начин. Най-вече му беше мъчно за ситуацията в България, защото виждаше толкова много добри хора, които страдат стоически. В Америка му беше ясно, че добротата вече не е на мода и трудно би била оценена. Но в България той откриваше това, че все още може да има добро като нравствено достояние между всички и нищо добро не е излишно. Нямаше какво толкова да предприеме – оставаше единствен и сам сякаш в предпочитанията си. Може би самотата му бе действена, но си оставаше самота в собствената си доброта. Хората се опитваха да го използват, навсякъде виждаше той подобно отношени, но не можеше да реагира, като им се противопоставя или се опитва да ги накаже – това беше признак на слабост, която не можеше да толерира. Най- вече му бе присърце съдбата на човека. Откакто живееше в България, той се запозна и с русктие мислители и особено много ценеше Николай Бердяев с цялостната му философия. Обикна руската мисъл, обикна и българската такава и я намираше в годините до комунизма – свободна и трепкаща като свещица. Самобитната българска мисъл за мнозина не съществува, но това са все такива, които гледат по повърхнината на нещата. Всъщност я имаше. Харсън я откриваше в трудовете на Хаджйиски, в делото на проф. Киркович и проф. Златаров. Всичко, което бе стигнало до него от тези времена го изпълваше с щастие. Нямаше към какво друго да се обърне. Комунизмът беше осакатил оригиналното българско, защото българинът преди всичко беше свободолюбив човек. Не се подчиняваше много на властта, обичаше своето си право, дори да не е право. И наблюдаваше опустошенията от тоталитарния режим в всички слоеве на обществото. Най-мъчно м убеше, че новите поколения не познават самобитната българска мисъл, а единствено еснафщината, породена в стари времена и приличието, с което се посрещаха разните идеали. Примирението, дървената философия – това не бяха част от оригиналното българско. В примера на старите възрожденци той откриваше действеност, и сила, която теглеше към една патриархална структура, напълно разбита от комунизма. Може би това беше основната му цел, за да стане пълна диктатура – да разбие българското семейство, било на особена почит в миналите времена. Преходът към комунизма не беше извършен плавно, а насилствено и съдбата на дядо му у брата на дядо му, повдигаха мъка в душата на Харсън – той се стремеше да не го забелязва, но все пак – това бяха хора с възможности, които бяха осакатени. В това нямаше нищо свободно, нищо претенциозно – той вярваше, че може и да се запази по някакъв начин същината на битието, вкоренено от старите българи, но това изглеждаше почти непосилна задача. Такава разруха, каквато бе породил комунизма в крепкото българско общество, той не наблюдаваше никъде другаде. Може би затова именно бе толкова силен погрома – обществото бе крехко и прясно, едва 60-годишно, когато му се бе случила тази диктатура. Интелигенцията бе твърде млада, за да пусне трайни корени в съзнанието. А останалото – като култура, надграждано в множество слоеве през вековете, си беше останало такова, но не можеше да се разкрие, биваше задушавано от пъпната връв на стереотипа още при самото си раждане. Да роди – това беше нужно на цялата

страна, на целия народ, да роди най-сетне себе си. В това Харсън бе убеден и въпреки американския си произход, той не можеше равнодушен пред съдбата на майчиния си народ.

10.В душата на масата

(кафяво)

Съвкупността от хора, не може да се определи като маса. Селото в което д-р Черняев се озова бе в южната част на Унгария, недалеч от Печ и от превърнатия в наше време природен парк „Драва-Дунав“. По Драва се бяха случили най-тежките боеве от както България обяви война на Германия. Но настъплението на немците бе успешно спряно. Лекарят следеше изкъсо хода на операцията – имаше приятел в щаба, който му разказваше новостите, вечер, на по чаша топъл чай. Макар да се запролетяваше, все още бе студено. Наскоро бе паднал и сняг. След битките, в които д-р Черняев непрестанно трябваше да работи, имаше кратко затишие. На север – Трета украйнска армия настъпваше към Виена, От юг се задаваха италиански и партизански войски, които притискаха усташите и Вермахта бавно се оттегляше. Носеха се слухове, че се готви операция край Чаковец. Цялото страдание, което д-р Черняев видя не можеше да се опише с прости думи. Но от жал и човешка съвест той прекрачи разпорежданията на властимащите и залекува пленени немски войници. Те бяха в окаяно състояние – представляваха група, зад телена мрежа, група от разбити лица, в края на селцето, в което се бяха позиционирали. Тъй като не бе далеч от града, провизиите бяха редовни. Можеха да се радват дори на заграбено нелошо унгарско вино. Д-р Черняев не вкусваше, но в тези мигове на изчакване за офанзива срещу Виена, много от войниците си бяха позволили да се опиянят. Пиеха наравно с руснаците, разквартировани в селцето – е, руснаци, не – по-скоро украинци и разни мобилизирани от бъдещите републики. Те не бяха етнически руснаци – някои от тях бяха казаци, други също като тях с по-дръпнати очи. Д-р Черняев ходеше по два пъти на ден до теления лагер, за да преглежда войници. Въпреки строгата заповед да не се хабят медикаменти за пленниците, той си носеше и инжектираше пеницилин на крайно нуждаещите се. По време на тази битка му се бе случило да лекува успешно не един полковник, че дори и един генерал от простуда. Бяха му благодарни. Имаше протекции. Нямаше да го разстрелят. Погледът му бе изпълнен с жал и съчувствие пред гледката на пленниците зад телената мрежа. Масата е по-скоро необичайното стълпновение на идеи, които проникват във всеки индивид, подчинявайки го сляпо на общата воля – робство под общата воля, е по-точното определение за маса. А в случая нямаше нито воля, нито желание, нямаше жажда в очите – всичко беше посърнало. Те не само се бяха предали – бяха капитулирали с всичко край себе си. Цялото усещане за света се беше изпарило. Дори болката вече не можеше да се долови.

Когато индивидуалната воля се обвърже с други воли, запазвайки своята индивуалност, тогава можем да говорим за положителен синтез. Но биде ли синтезът, еквилибриумът нарушен, стане волята на личността сълодчинена, вече се появява маса. В контекста на лагерите – нямаше нито отделни групи, нито каквото и да било. Не ставаше въпрос за оцеляване – просто цялото единство се беше предало – беше положило съдбата си в чужди ръце. Нямаше човешки

разсъдък, нито разум. Празнината бе неочаквано силна. И същите тези хора, може би щяха да го убият. Д-р Черняев извади просто късмет да се измъкне от месомелачката и да се озове в това спокойно селце. Шофьорът, който бяха пратили с нарочен камион до Печ отказа да се върне, от страх да не загуби живота си – три деца имал, и повреди камиона. Те не можеха да се върнат в най-разгорещените битки, затова и пратиха лекаря в тила, в малкото унгарско селце. Ако бе останал, сигурно щеше да загуби живота си. Но д-р Черняев не гледаше на немците като на своите потенциални убийци. Освен че му бяха дарили най-доброто образование за времето си, те бяха преди всичко хора. И като хора заслужаваха дистойнството да живеят. Не такова бе мнението на победителите срещу победените. Амеркианците и руснаците щяха д анаправят собствена мрежа от военнопленически лагери, които повечето пленени нямаше да оцелеят. Най-страшното бе безмилостната разправа с противника. Ала и той бе свидетел на зверства от страна на бълграските части под немската егида, зверства се вършеха еднакво и от двете страни. Не можеше да пощади никого – но хроата си оставаха хора и се нуждаеха от човешко отношение.

Масата е подчинена на общия сигнал и общата воля. Но тя винаги остава собствената воля на масата. Бидейки лишена от воля, тя вече става едно пихтиеско формирование, подчинена е не на себе си – тълпата, не принадлежаща на себе си, спира да бъде тълпа. Много опитват да се приютят или скрият в нея, оставайки цял живот зависими от колективното мнение. Масата има склонност към демоничното, направи ли се престъпление, което не е морално, но е масово оправдано, то става лигитмно, както атомните бомби във ВСВ, или лова на вещици, или лова на комунисти в същата държава. Демонична е борбата за парче хляб, което надзирателите хвърлят, сякаш нарочно, за да се забавляват. Демонични биват тъпите им усмивки, които докторът наблюдава и открива като знак на умопомрачение. В масата индивидът не запазва себе си, но и не се очуждава от другия – те се сливат в едно. В лагера и другия и аз съм си чужд – изобщо няма тълпа. Ако се нададе обща команда, някои другари може би ще помогнат на другите да се изправят, да я последват. Ала всеобщите сили са така изоставени, че тук дори принципите на тълпата не действат. Психологията е съвсем различна. Появява се един нов тип оцеляване, който не цели предпазването на живота, не цели някаква вяла надежда – повечето си знаеха, че надали някога ще видят семействата или домовете си. За разлика от лагерите на смъртта, във военнопленическите се пораждаше точно това оцеляване, което е антиномия на еволюционната теория за оцеляване. Мерило не е живота, нито смъртта – абстракцията се е оттеглила, всички идеи и мисловни процеси са напуснали своите притежатели. Останала е единствено монотонията на вечността. В такива периоди, както например вечността в малкия град – едни неповтарящи се, циклични моменти – но все пак сигурност, че духът е надмогнал вече и живота и смъртта, че той е в безтегловност – и кокото по-силно се усилва това, толкова по-чужди му стават представите за човека като цяло. Това е може би нирвана – тоталното освобождаване от всякакви човешки взаимовръзки, потапянето във вселенското, без съзнанеито за него. Д-р Черняев се изуми колко далечна от психиката на масата, от общата воля, която бе докарала тоталитарните режими на 20ти век, е психиката на пленените.

Много по-двусмислено е да се разгледа общата природа на тази демонична воля, двусмислено, защото демоничното се проявява като твърде силен порив, пред който индивида не може д аустои, неговата лична воля бива прекършвана, за да се превърна най-сетне в посвоему роб не на себе си. Но при пленниците цялата структура се беше преобърнала. Има един стаден инстинкт за съхранение, който лекарят започна да изследва и сред немците. С почуда откри, че на моменти се държаха като тълпа, на моменти изобщо изчезваш всякаква структура, напомняща нещо човешко. Цивилизацията сама по себе си е масов продукт, но не и културата, която е индивидуален. Тук се крепи и разликата между двете. Основна

характеристика на масата, освен наличието на движещото демонично, Агентурното, следенето, показването на показ на интимното са все прояви от масов характер. Новаторството е характерно за личната воля. Разликата между двете се състои най-сетне в утвърждаването и запазването на личността. За пример са масовите концерти и събирания, или протести, където личности почти няма. А при войниците, д-р Черняев наблюадаваше още по-покъртително как висшата цивилизация може да изчезне в един миг, без следа от самата себе си. Че някои от тях бяха свирили на пиано или цигулка в предния си живот, че други се бяха радвали на родните и просторни градини в къщите на предците си. Че знаеха повече езици, дори и песни или мръсни вицове. Всичко, което подкрепяше човекът да остане цивилизован се беше изгубило сякаш сред степта на празнотата и загубата на какъвто и да е смисъл. Само че те не бяха загубили пространственото описание на достойнството си и по някакъв начин всеки бе останал личност сам в себе си, привързвайки се към вселенските конкретики на доброто, на това да разделиш подхвърления къшей хляб с човека до себе си или да се усмихваш някак тъпо, за да окуражиш лицата на околните, защото си неспособен вече дори да изречеш шега. Това хиберниране на личността подтикна лекарят да счита, че пред него не стои нито масата, промита от нацистката идеология, нито стадо от парцаливи духове, нито пък някакви животни, оскотели според цивилизацията. Те се бяха напълно отделили от земното ,за да се потопят във вселенското. Пред хоризонта им имаше единствено вечност. Д-р Черняев беше духовен човек и оцени това, на което беше свидетел, като нещо уникално. Чувстваше се, все едно е влязъл в тайнствен будистки манастир и наблюдаваше медитацията на монасите. Тук нямаше грижа за насъщния. Хората се научаваха да живеят и без да ядат, без да пият, без дори да ходят до тоалетна. Това ли бяха свръхчовеците на Ницше?! Това ли бе Таворската светлина, осеяла душите им. Защото въпреки трагичната си гледка, мнозина от тях вътрешно сияеха.

Всепоглъщащото отношение на масата към цивилизацията е реципрочно на нейния растеж, така стръмен, сякаш се дели ракова клетка. Основите в положението на масата показват единствено нейното несъвършенство – стадният елемент е налице. Налице е и поддържането на общи стойности, които да оплитат все по-силно отделната личност. При пленените нямаше нищо общо, всичко бе сякаш еднакво далечно. Малките жестове все бяха сякаш прекръстване, не от страх, не от молба пред Бога, но от Неговото прегръщане. Тези хора бяха сякаш по-близо до Него отколкото който и да е от светците. Идеологии – омраза, нравственост, дори любопитство – чисто човешки черти просто бяха изчезнали. А това да надвиеш, да упражниш власт над другия бе немислимо – изобщо таквиа абстрактни извръщения ги бяха подминали.

Когато технологията се превърне от помощно, в масово средство, тогава също можем да говорим за дефект на масите, както във физиката. Разлика в общия сбор липсва, липсва и чувството за условна диференциация – няма нищо полезно в мисълта, едно съм с всички, ако липсва аз-ът. Така масата се превръща в израждане на обществото, което би трябвало да е съвкупност от организми, а не стадо, както кошерът с пчели не е стадо, но всеки комплиментарно и диференцирано спазва определените си задължения. Д-р Черняев познаваше добре формите на очуждение сред масата. Той бе наблюдавал поведението на тълпата отвойници в Сърбия, беше наблюдавал и народ по разни митинги във Виена. Всъщност, беше присъствал и на първите национал-социалистически митинги и в Мюнхен, и по-късно в Берлин. Не, - тук нямаше и следа от промитите с идеали съзнания на тези, които се очакваха да бъдат падналите арийци. Ариец ли?! Те бяха загубили значението на това, което им беше вълпявано. Бяха запазили единствено немската си реч, а мнозина бяха изгубили изобщо способността да си говорят – разбираха се повечето само с жестове, дори само с

поглед. Твърде чудно беше симбиозата между отделните и те напомняха точно кошер, а не стадо.

Основна разлика се съдържа в умението за мислене, което щом се превърне в масова идея, възпира, или сякаш блокира изпълнението на немасовото отношение към всички, на личната мисъл, на способността да се проникне отвъд. И тези пленници бяха до голяма степен на по-висше еволюционно ниво, ниво на развитие на съзнанието от предишния си, задръстен с идеи живот. Дали вярваха на тях или просто ги спазваха, за да се уредят в йерархията на Третия райх – безпорно повечето немци изобщо не бяха съгласни с Хитлер и неговата идеология. Безспорно цялото това нещо, което се разигра и доведе до края на немската цивилизация, беше по-скоро един театър. Ловък театър. Но тук нямаше и следа от театралничене. По лицата на бившите войници бе изписано единствено едно желание – да са заедно пред вечността. Не изпитваха страх, не хленчеха, не се давеха. Имаше огромна разлика между тях и евреите в лагерите – у немците в случая липсваха омразата, мисълта за несправедливост. Имаше тотално примирение пред съдбата. Дори и да им се даде оръжие, съмнително е дали ще се разбунтуват. Че има ли смисъл – бяха загубили войната, името си, всичко, до което можеха да се докоснат. Те не знаеха, че децата им ще съградят отново силна държава, не знаеха колко скоро Германия ще се възроди от пепелта. Но всичко клонеше към това всеобщото безредие, хаосът от съдби… Всичко – тези хора просто бяха уморени, до толкова, че психиката им вече се бе прекършила.

Д-р Черняев противник на масата, която си има собствен живот, собствени рефлекси, но действа по-скоро паразитиращо върху обществото, възпирайки иновациите и всички възможности за личен напредък, който да даде отражение върху цялото, откри сред тези пленници една нова форма на съществуване, която скоро щеше да стане популярна по света – съществуването на уморения, не на отегчения, не на романтичния, не на търсещия смисъл – просто уморения, който вече не може да дерзае и няма желание за нищо, нито е загубил смисъл, нито е нито го е намерил, нито се е отчаял, нито зарадвал – едно левитиращо съществуване – уморените – на тях принадлежи цялото идващо време, а д-р Черняев бе истински пионер, наблюдавайки го върху лицата на пленените.

11. Етика на самоубийството

(черно)

Когато говорим за етични построения, ние винаги имаме предвид нещо, което е равнозанчно за всички индивиди. Общовалидното, не е толкова безспорно качество, за да се претопи в съзнанието на отделния индивид. То трябва да бъде научено. Учейки се, ние схващаме общовалидното по свой индивидуален начин. Тъй като то не винаги е запечатено в нас, ние трябва да се приобщим към него. Приобщавайки се, ние учим, ние се тресем в общото, съставено от личностни части. За да се разпрознаваме в пространството, ние трябва да привикнем към лицето. Това привикване, това учене, е свойствено за етиката.

Беше един твърде мрачен ден. Облаците се бяха скупчили твърде ниско над земята. Създаваше се впечатлението за купол, сякаш изваян от дима на комина - огромен завод. Д-р Черняев получи новото си преразпределение преди седмици. Вече беше полеви лекар към Червената армия. Пътува повече от десет часа, докато стигне до новия си батальон. По пътя, панонските степи бе свидетел на разрушението на Унгария. Сякаш диваци, пуснати от безкрайната руска шир, нарочно се стремяха да опустошат създаденото с векове в Европа. Лекарят стана свидетел как разни войници цепят старинно пиано с брадва, за да си запалят огън. Мъчно му ставаше, как цялата култура отива сякаш в небитието. За битие не можеше да се говори. Никакви цивилни не се мяркаха по пустите улици на села и градчета. Една изоставена земя, в която нищо освен оръжие не се явяваше. Пушеци навсякъде. Следи от мародерство. Д-р Черняев плачеше заедно с Унгария. Земята на Естерхази бе погребана в отвъдното. Старинни замъци и дворци сърдито се мръщеха край пътя. Историята не бе доволна, че отново е станала храна за варварите. Д-р Черняев се замисли докато пътуваше за родната си София. Не се бе прибирал от началото на войната. Слухове само се носеха за жестоките бомбардировки, оставили столицата в руини. Чудеше се дали и родната му къща е оцеляла. Дали е оцелял просторния му апартамент с кабинета? Стара кооперация от 20те. Сякаш градовете потъваха в забвение. Предстоеше му да види още по-голямо разрушение. Но за сега ,в Унгария, нещата бяха сравнително запазени. Единствено липсата на хора, създаваше някакво усещане за призрачност и изоставеност. Напомняше му на голите ридове из Сърбия. Но просторната панонска степ сякаш криеше други тайни. В този мрачен ден, д-р Черняев, бе един от първите, които влязоха в лагера. Това не бе обикновен лагер. Беше недалеч от Будапеща, по северните граници. Огромни комини, дали не беше фабрика?! Никой не знаеше предназначението, когато проникнаха през огромния портал с метални врати. Всичко беше изоставено. Нямаше и следа от немците. Пред Червената армия погрома бе всеобщ. Всички бягаха в ужас – ужасът на варварите. Влизайки в приличащото на завод, те завариха множество вагони, струпани край релсите, които водеха към севера. Тук таме имаше разхвърляни дрехи. Детски играчки и обувчици се въргаляха из бараките на огромния двор. Край масивното централно здание – именно тези обгърнати с мръсотия дъсчени бараки повдигаха въпроса какво всъщност ставаше тук. Все още никой, поне от обикновените войници и офицери, не знаеше какво се е случвало тук. Когато отвориха бараките, към тях погледнаха измъчени лица, които премигваха остро на нахлулата светлина. Сякаш никога не бяха виждали слънце. Или просто стояха прекалено много време, сгушени в тези вонящи бараки. Имаше в някои от тях разложили се трупове, толкова слаби и хърбави, че дори не се намираха плъхове, които да пиршествуват с тях. Когато разбраха, че немците са си тръгнали, скелетите, прилични на ходещи привидения започнаха да излизат от бараките. Те стъпваха някак неловко, мнозина се олюляваха, някои дори не можеха да ходят от глад и изтощение. Имаше такива, които бяха чисто голи въпреки мартенския студ. Други бяха в раирани одежди, приличащи на пижами и носеха номера на гърбовете си. От голите тела, през които прозираха ребрата, се виждаха отново номера, дамгосани по различни части на тялото. Д-р Черняев сякаш виждаше добитък. А хората от бараките, гледаха с недоумение – не можеха да се възрадват, че ужасът им бе приключил. Следяха ту вагоните, ту войниците. Страхува се. Това с четеше в очите им. Лекарят започна грижливо да преглежда всеки един. Повечето бяха в окаяно състояние, подложени на глад и лишения. Имаше такива, които вече бяха изпаднали в делир от тифа. На тях дори и опитният Черняев не можеше вече да помогне. Лекарят разпореди да им се дадат нови дрехи, парцалите, одеялата и всичко, което намериха, беше хвърлено на обща клада в средата на двора. Хората от бараките сами ги хвърляха в огъня. Това бяха предпазни мерки, за да не се прехвърлят инфекции върху войниците. А до тогава – какво ли са преживели те?! Д-р Черняев се бе озовал в преразпределителен лагер. От там товареха евреи, цигани, славяни, хора от опозицията,

нелегални и луди към лагерите на смъртта в Полша и Австрия. Тягостната гледка все още не беше разкрила преживения ужас. Табели на немски даваха указания от всевъзможен тип, които лекарят четеше с интерес, за да си изясни предназначението на сградата, прилична на завод. Тук бяха ставали поголовни зверства. Все още истината на Холокоста не бе открита, все още войниците не знаеха какви са тези лагери, които никнеха като гъби след отстъпващата немска войска. За д-р Черняев бе недупостимо, че нацията, която му е дала образованието и цялата хуманитарна нагласа към човека, е способна на подобни зверства, както по-късно се оказа. Табелите на немски, издаваха по-скоро ред и дисциплина, типични за Германия, имаше наставления от всякакъв тип. Изглежда в лагера бе царяла извънредна строгост. Повечето, които д-р Черняев прегледа бяха лица от еврейски произход. Всеки знаеше, че маса евреи бяха товарени на влакове, и просто изчезваха. Но накъде? И защо? Все още нямаше отговор. Предполагаха, че отиват някъде на робски труд. Д-р Черняев считаше от всичко, което видя, че и тук са се трудили в голямата сграда до пълно изтощение. Когато обаче влязоха в нея, нямаше и следа нито от поточни линии, нито от някакво производство. Огромни празни пространства, незаети от нищо. Тук хората бяха преразпределяни, преди да бъдат качени на вагоните. Имаше отдавна донесения за случващото се от агнлийските и американските тайни служби. Но защо техните бомбардировачи не бяха пратени да ликвидират непосилните тежки трудови лагери?! Всъщност труд тук никога не беше имало. Това бе мрежа от лагери на смъртта, както по-късно щеше да се разбере, че и в комунизма съществуват. Лагери за неудобните, изтребление на огрмни маси хора – и къде е цялата етика, която д-р Черняев бе видял сред немците и в Мюнхен, и в Берлин?! Нямаше и следа от това, нямаше нищо друго, освен прах.

Д-р Черняев се оттегли след цял ден в лагера в малката къщурка, която му бяха отделили, недалеч от самия лагер. Пред бумтящата печка, той започна живо да разсъждава. Чудеше се дълбоко, как тези хора са изтърпели цялата война тук. Опитваше се да направи сравнение между тях и пленените немци край Печ. Но такова не можеше да се направи. Лагерниците бяха затворени за по-дълго време, не бяха достигнали до Нирвана, както пленниците. В съществуването им той прозря огромна надежда, огромен гняв и разочарование. В сърцата на лагеристите трептеше надеждата, че ще се върнат при семействата си, че ще могат отново да пеят и да свирят с отворени сърца, че войната скоро ще свърши. Те мечтаеха нейния край. И това сякаш осмисляше битието им, правеше ги хора при нечовешки условия. Лекарят започна да пише в грижливо водения си дневник. Той разсъждаваше в момента над самоубийството и защо, както разбра от разказите на оцелелите, самоубийствата в лагера са били наистина малко. Те не бяха загубили смисъл в живота. А тези, които го бяха загубили, просто умираха. Не! Някои от тях се отправяха с песни от Тората към влаковите композиции, които ги водеха към сигурно смърт. Общото психическо здраве беше добро. Те имаха планове за бъдещето, можеха и обективно да погледнат над случилото се. Д-р Черняев се ровеше най-вече в етиката на лагериста, която го предпазваше от самоубийство. Затова той се върна към разсъжденията върху детското.

Детето усвоява поведенчески, в разстоянието между родителите си, различните модели и форми на държане. Един от основните наченъци на доброто, е кодирано още приживе. Това е безспорен факт, свързан с чистотата на съществуването. А загубилите я – те попадат в мрачен капан от мисли, възможен резултат, от които е самоубийството. В лагера не можеше да става и дума обаче за някаква естетика. Единствената такава можеше да се открие в красотата на душата, която е твърдо решена да оцелее. Но имаше и лабилни, които предпочитаха да умрат, отколкото да страдат.

Един от подходите към подобни натури трябва да е възвръщане към научаването на общовалидното. Най-синтетичното доказателство за това, е опитите самоубиеца да бъде разубеден и възвърнат към чистия разум, в моментите преди самоуубийството. Тъй като пропада в собствен капан, то си има и своя етика, и свои механизми на поведение. Личностите, отдали се на мрака в душите си, се движат по собствени закони, чужди на светлината. Страданието е част от тази етика и е типично за остро чувствителните характери. Най-оригиналните от мислите се превръщат в черногледство. То може да е изхвърлено и в несъзнатото, което е още по-опасно, защото заплашва да връхлети изненадващо. Изобщо когато несъзнатото бъде оставено, вместо непрестанно да се сприятеляваме с него, да тече накъдето си поиска, се получават опасни за съществото парадигми. Тъмните води на изтласкването могат да резултират по най-различни начини, водещи от различни психически отклонения, до самоубийство. Или дори до посегателство над ближния. Но убийства рядко се случваха измежду лагерниците. Едно беше ясно – никой от тях, или поне повечето не се бе примирил напълно със смъртта и с края си. Имаше някаква гордост в сърцата, която подсказваше съвсем друга нагласа. Сблъсъка между гордите семити и гордите арийци. Механизмите за справяне със същността, без изтласкване или нещо подобно, бяха силно застъпени у лагерниците. Те приемаха със спокойствие станалото, говореха свободно за него – нямаше и следа от някакви травми или наслагвания. Безспорно това, което бяха преживели, е едно от най-тежките неща, които изобщо може да се случат. Но здравата надежда, тежката вяра ги бе спасило, както вярата в Христа някога е спасявала светците, горени на клада сред лъвовете. Психическата яснота не можеше да се наблюдава у всички. Някои бяха развили соматични болести, които просто се отразяваха на душата. Но д-р Черняев не разглеждаше тези случаи – за нго бе ясно, че при всички положения, въпреки мъчнията и трудностите, лагеристите до толкова сериозно бяха осмислили живота си, че трудно можеха да се разделят с него и да прибегнат към самоубийство.

Трудно е понякога свободно да се отдадем на нагона и скритите на желания, но е по-полезно тяхното оголване, въпреки обществените норми. И това е най-добрият педагогически метод – пълното доверие между педагога и ученика и отдаването на двете страни в един акт на духовно разголване. Когато няма какво да затлачи реката на несъзнатото, няма какво да се натрупа, няма какво да се затлачи. Общовалидно е, че при самоубийците, именно затлаченото е често причината да не може да се понесе лекотата на битието, което да доведе до съзнато, или несъзнато страдание и реципрочно до един фатален край. Всяко едно самоубийство е тъжно само по себе си. Но ние трябва да осветяваме тези мисли, дори когато се появят съзнателно споделяйки ги, защото множеството механизми, наложени от обществото, като срама например, са едновременно опасни от психическо гледище, без да обсъждаме закостенелия обществен морал. Моралът сам по себе си трябва да е пластичен, за да оцелее, иначе паразитира като раково образование в гостоприемника си. Или пък твърде здравият морал, който подкрепя индивида в опита да бъде стопен с масата. Жестокостта, която се откриваше – всеки един от тях бе просто един номер, в сърцата им обаче те си оставаха личности. Подобно отношение към самия себе си е крайно благоприятно за оцеляване. И д-р Черняев разсъждаваше как повечето пленени немци сигурно ще издъхнат, защото се бяха предали вътрешно. Но евреите, които той наблюдаваше, бяха се борили цели пет години при най-крайни условия и бяха оцелели. Психически, макар и гонени и отцепени, и избивани, те бяха истинските победители в тази война. Нищо сякаш не можеше да пречупи духа им. Нищо сякаш не можеше да ги накара да противодействат към най-святото: живота. В тези размисли, лекарят се отправи към съседната стая, за да вечеря. Замисли се дори за миг дали самоубийството не е някаква форма на разглезеност. Но в мирни времена – това бе по-скоро

затлаченото, натрупаното в житейска маса – по-скоро се говореше за липса на твърдост, твърде етика, която да води през волята за оцеляване. Липсва вяра, липсва надежда, които бяха спасили лагеристите от смъртта на отчаянието. За да има поток от мисли, за да е той свободен, а не цикличен, нужна е цялата психика да бъде озарена. И само с един акт на вяра, това може да бъде постигнато. Тогава вече не изглеждат налудничави сватбите, които се провеждат в концлагера, изглежда, че силната воля е успяла да победи, че нравствеността е оцеляла. Затова е твърде важна цялата спойка на индивида – от възпитанието му, до най-отдалечените мисли, които животът му предлага. Силни образи и силни картини в съзнанието. Мъжественият пример. Всъщност в това се крепи цялата дума „Мъжество“ – силата на волята да оцелява, силата на вярата да не загуби смисъл. Мъжеството е нищо друго освен придобиване на здрав смисъл, който води до здрав разсъдък. И какво ще действа в подкрепа на твърдението, че няма как да се причисли животът към нещо друго освен самия живот. Не вярата в успеха, не вярата в безсмъртието, а вярата в живота биват ключови при изпълнението на акта на същността. В същността си волята означава смисъл, а смисълът предполага и здрав разсъдък, и здрав дух, дори и тялото или душата да страдат. При подобни катаклизми в живота няма как да се пропусне, че същината е волята за смисъл.

Тези разсъждения д-р Черняев запази в себе си, докато допиваше чашата унагрско вино пред себе си, побърза да се върне в стаята си и да ги запише в тефтера си. Самоубийството бе явно страдание от загубата на смисъл и упорна точка. Веднъж щеше да срещне една поетеса, която да му каже, че за самоубийството не се пише, защото инак всеки ще почне да се самоубива. В контекста обаче на войната, д-р Черняев забеляза едно, което я опроверга на пълно: че има смисъл и смисълът се нарича живот, че само живейки, индивидите ще имат опорните си точки в самия живот, в самото съществуванет, което е твърде красиво само по себе си, за да бъде подменено от нещо друго – и това се крие тайната на естетиката – чиста воля за същност. Имайки здрав смисъл, какъвто предполага доброто възпитание, индивидът вече е напълно спасен. Вярата не угасва - т–й няма да се отпусне в абстрактната нирвана, но ще остане конкретен човек, с конкретен живот. За да прехвърли всичко това през главата си и да го приложи по-късно в практиката си, д-р Черняев отдели цялата останала вечер в настървено писане.

12. Интерпретация на отвъдното

(лилаво)

Ако нещо ни разграничава, това е богатството на живота, ако нещо ни сплотява, то това е еднообразието на смъртта. Зад смъртта стоят всички човешки достижения – желанието за слава, за обезсмъртяване, което ни спохожда дори в най-дълбоките кътчета на съществуването. Желанието да се остави нещо след себе си и отчаянието от невъзможността това да бъде сторено. Всичко е крайно. Тази мисъл е в сърцата на всеки един човек, с разумно действаща мисъл. Подухваше лек вятър откъм полето. Нямаше много хора. Харсън се гушеше в шала си. Нямаше свещеник, нямаше никой, който да опее неговия любим учител. Гробарите вършеха работата си с определената монотонност на занаята си. Нямаше излишни движения.

Ковчегът бе спуснат с въжета, започнаха да сипват пръстта. Харсън наблюдаваше притихнал. Вече нямаше да води разходки с него, нямаше да си говорят за естеството на живота. Освен че го научи на български, той се беше превърнал за него в един по-възрастен другар. Но ето, че бе получил шок, в линейката по пътя към болницата, след като се оплакваше от остра болка в гърдите, припаднал и след десет дена се беше споминал. Любимият му г-н Б. вече го нямаше. Историята на живота му винаги го беше впечатлявала. Всъщност той беше учител по немски език, но не се поколеба да научи и въведе Харсън в тънкостите на родния си език. Всъщност кой от двата му бе роден?! И немския, и българския г-н Б. владееше еднакво добре. Владееше и руски. Запознаваше го с руските поети и писатели, към които Харсън питаеше любов. Но от къде го владееше този немски толкова добре?! Благодарение на учителя си, в краткото време, в което го познаваше, Харсън овладя и немски език и навлезе в българския. Неизменно голяма благодарност питаеше към него в сърцето си. Но и любов като към съмишленик, като към интелектуалец, с когото можеше да си обмени съдържанието без да се притеснява, че може да му създаде погрешно впечатление.

Г-н Б. всъщност беше завършил литературознание в Берлин малко след Втората световна война. Действително беше толкова възрастен. Беше живял в Лайпциг над 20 години, където се оженил за Х., дъщеря на местен професор по хуманитарни науки. Това че бащата на първата му съпруга беше със същата професия, че даже и професор в областта, както баща му, будеше допълнителни симпатии у Харсън. Г-н Б. беше станал кореспондент на Дойче веле за Източна Европа и пътуваше неуморно – ходеше из арабските държави също така, за да съставя репортажи. Имаха щастливо дете, млад син, малко по-възрастен от Харсън, който в последствие станал философ в Лайципгския университет. Маниерите на г-н Б. бяха дълбоко пропити от немското. Причината да се върне в България беше забулена в тайна, но един ден, по време на разходка, той му я сподели. Съпругата му развила тежка форма на шизофрения. Макар и да я обичал, баща й разпоредил г-н Б. да се оттегли, без да я търси повече. Стигнала до там, че не можела да разпознава лица, дори най-близките си. На г-н Б. му е било особено тежко, но той без да се колебае се завърнал в България, за да се венчае повторно. А синът му отраснал под професорксата опека на дядо си. Каква съдба! Мислеше си Харсън – и ето, този човек, чиято дипломна работа, прекарал във Ваймар, трудейки се над кореспоненцията между Гьоте и Шилер в оригинал, чиятa практика беше прекарал в Театър Анамбъл, при вдовицата на Бертолт Брехт, сега и него заравяха на два метра под земята. Харсън подсмърча няколко пъти преди всички да се разотидат.

. Тайнсвеното желание за допир, самотата, всичко произхожда от страха пред смъртта, който ни сплотява. Съществуват два вида естетика – обективна, лишена от страха пред смъртта, и субективна, отдадена на този страх. През призмата на собственото възприятие, всеки естетически наблюдава смъртта. Но е въпрос доста сериозен, дали сме й подчинени или свободни от нея. За да се преодолее ужасът пред смъртта е нужно да се слеем с нея, да я приемем като един неспирен поток и част от живота, както черното е в съставните си части обединено от всички цветове. Без живот, няма смърт, и обратното – но без смърт има Живот, обединил в себе си и живота и смъртта. Смъртта е обидение и съвкупност. Затова и отвъдното не е толкова отвъдно, колкото е сегашно. Г-н Б. имаше тежки духовни скитания, особено след смъртта на втората си съпруга, не беше особено привързан към нея, но кончината й отключи у него толкова много въпроси, свързани с естеството на живота, че насмалко не загуби разума си. Той ходеше в един недалечен парк на дълги разходки, обичаше да сяда на някоя пейка и да се препича на слънце. Това че вторият му син, който стана зъболекар, се отнесе по подобен начин към паметта на баща си, възмути Харсън до край. Той изчака смъртта му, заграби каквото бе наследил от спестяванията на популярния учител по немски, който имаше много частни

ученици и започна да гърми насам-натам и да гуляе с парите на баща си. Не ги беше заслужил по никакъв начин, нито вниманието, което му бяха отредили, но той го правеше. И така, Харсън се отрече напълно от познанство с него. Не че имаше някой друг, по-късно сигурно щеше да съжалява, но за Харсън това бе крайно неприемливо и накърняваше любовта, която питаеше към своя учител. Целият му живот той считаше за невероятен, всичк оизживяно от него и разказано му впоследствие, таеше в сърцето си.

Искреността на чувствата му постави и пред Харсън редица въпроси. За несправедливото отношение на син към баща. За естеството на самия живот и неговите граници – беше ли всъщност човешкия дух безграничен – и дори да беше, къде ли беше сега г-н Б.? Дали ходеше пак по планините, както обичал да ходи в младостта си. Какво се криеше зад всички тези думи, които оставаха неизречени. Изключително жива картина остави в съзнанието му първата съпруга на г-н Б., Х. Какво е това да си жив- мъртъв? Останал единствено тяло ,без душевност, без дух и без воля?! Прогресивността на всяко едно заболяване от душевно естество води до крайно обострени случаи. По онези години не е имало лечение. Сигурно е преживяла ужаса на електоршоковата терапия. Но г-н Б. говори само веднъж за нея, всичко останало таеше в сърцето си. Толкова живо беше всичко, което се застъпваше в съзнанието на Харсън, свързано с г-н Б., че той подскачаше, щом се замисли. Нямаше преход, нямаше подход, нямаше нищо, което да ги свързваше така задружно, както приятелското отношение. И то оставаше безсмъртно. Харсън не познаваше друг подобен учител с толкова синтезирано мислене. Учудваше се всеки път, при всяка една тяхна среща. За младият Харсън, нямаше по-голямо удоволствие, от това да общува с този възрастен човек. Друго в България той не си създаде – хората му се виждаха тесногръди, липсваше интелигенция, която да може да му опонира, или с която да може да върже стойностен разговор. Но г-н Б. беше попил немското в мозъка на костите си, той носеше немската интелигенция в сърцето си и за Харсън бе чест да общува с него. Толкова периоди на неразбиране беше преминал в България, а този човек винаги бе останал разбиращ до него. Нямаше отделяне, нямаше прегръдки, нямаше прощаване – всичко беше интелектуално между тях и той го почиташе за това. И сега, когато се разделяше с любимия си учител, имаше усещането, че сякаш погребва баща си.

Опитът разбира се, показва различно нещо, но ако се осланяме на опита и загърбваме априори познанието, се лишаваме от нови възможности за разсъдъка. Едно от гениалните открития на съзнанието е именно аналитичният метод на априори познанието. За да го обгърнем в цялостната му характеристика, нужно е да се спрем и да се опитаме, тихо и съзерцателно да обърнем поглед към познатото и непознатото. Обгръщането на основното значение, на символа в цялостната му система, е нужно именно разсъдчно, априрорно познание. Методите на изследване са изключително итнересни и инертни, когато включим в полето на разбирането си, това, до което не можем да се докоснем, но можем да открием. Разликата в действието е мигновена. Спорът не води до усложнения, напротив – има консервиращ характер. Много бяха спорили с г-н Б. на връщане от погребението, Харсън живо прецеждаше всяка една тяхна среща през ситото на паметта си. В светлата му памет, не в тъмните й части, беше останала усмивката му. Толкова лъчезарен, толкова изпълнен с живот мъж. Въпреки непрестанните си лутания. Г-н Б. обичаше православното песнопение и ходеше да слуша редовно в църквата. Но не бе религиозен, опита се да посещава различни църкви – и протестантски и католически, но нито една не му допадна наистина. Той беше вечно скитащият се интелектуалец, лутащият се дух, който не намира покой никъде, дори и вкъщи. Слушаше руско радио на стар магнетофон. Любуваше се по свой начин на природата. Праввеше строго разтраничение в думите и на немски и на български – докато за повечето това бяха просто думи, за него те носеха дъбок смисъл – всяка една дума трябваше да пада на мястото си. Така Харсън получи усърдна

школовка в няколко езика. Попи от един човек допир с три култури – българаска, руска и немска. Не се поколеба да ги усвои и ги правеше бързо, с интерес и любопитство. Беше най-добрият ученик на г-н Б. Дори когато ходеше подпийнал, с махмурлук от снощи на уроци, нищо не можеше да го възпре да продължава да попива. И ето – сега вече беше останал сам и паметта на г-н Б. го нудеше да покаже какво в действителност е усвоил. А това беше духът на три нации – толкова дълбоко беше обучението при педагога. В същност той нямаше педагогическо образувание, това му идваше изцяло отвътре. Не претендираше, че има някакъв учителски талант. Просто го правеше, защото го обичаше. Обичаше тълпата от ученици, която се стичаше в малкия му апартамент на центъра. Обичаше да ги учи, да общува с тях, да се шегуват заедно. Учеше ги даже на неприлични думи на немски и все повтаряше „Езикът е език и нищо не му е чуждо“. Имаше грешки, които се повтарят, но г-н Б. беше привърженик на тези методи, които учат да се мисли, вместо да се заучава. Мисленето е широка област, широко влизат всички похвати в него. Нямаше нищо по-добро от хубавата мисъл, добре изказана и на място сложена. Не всички мисли могат да се облекат в думи, но потокът на мисълта е толкова пластичен, че може да извайва и нови форми, когато и където има нужда. Мисълта Харсън попи от своя учител. Той щеше да го използва живо в последствие, след като предоставяше собствените си мисли пред читателите. Нямаше нищо монотонно в действията и Харсън успя най-накрая да започне да мисли и на български. Пак бързо усвои това трудоемко начинание – отне му повече от половин деситилетие, но той се почувства достатъчно сигурен, за да почне в последствие и да пише на този език. Изобщо не обръщаше внимание на лаиците с техните приказки, че можеш да пишеш смао на майчиния си език и прочие и прочие, заучени фрази, предавани през времената, които само те карат да изглеждаш умен. Харсън ненавиждаше лаиците и тяхното гледище над света. Хиляди пъти той предпочиташе да си общува с някой еснаф, който друго освен работата си не знае.

Добрият спор е като добръя секс – ражда прекрасно отроче, наречено идея. В мигновеността на понятието лежат всички постройки на битието. И бидейки така мигновено, един миг унаследява следващия, ставайки вечен. В такава вечна верига се помещава отвъдното. Затова и смъртта е част от живота, както и животът от смъртта. Неотлъчно, си мислеше Харсън, вече вкъщи, облегнал се на стола си, пред бюрото и лаптопа, с празните листи, пръснати навсякъде. Смъртта следва живота и живота следва смъртта. И едното е невъзможно без другото. И смъртта не е раздяла, може би ново начало. Но е въпрос на твърда вяра, да устои мисълта, че и след смъртта има живот, както и преди и след живота има смърт. Това беше спиралата на същините – вечно редуваща се, вечно сменяща се и течаща. Че не можем да се възродим в същото, не можем, но това не значи, че няма друго. Всичко се видоизменя, но най-вече се изменя феноменологията. А същността, поне Харсън така си помисли, си остава същата, неизменна. Затова и не се плашеше от гибелта на учителя си – същността си той бе интелект. И дори да видоизмени своето съществуване в несъществуване, итнелектът си остава цялостен. Единствено проявата на нещата изглежда крайна. Смъртта афектира точно тази проява, но не може да докосне същностите, както и живота е просто проява на мъртвото, което в същността си винаги има битие. Битието на един камък, на метала, на всичко неживо, което ние считаме за неживо, но все пак подлежи на битие. Харсън си мислеше, че всяка представа не предпоставя живот, напротив – животът е именно в същността на нещата. И не всичко, което носи битие е живо и не всичко живо носи битие и прочие. Тази линия на мисли отведе Харсън до разсъжденията за отвъдното, до истински безпорните въпроси и мисли за Бога. Имаше ли нещо по-велико от Бог, от безсмъртието, от вечния живот. Какво представляваше той?! Вечна същина, която се видоизменя според феноменологията си. Проявата ѝ е различна, но в същината си все си остава същата. Това е дейният Бог, не идейният.

Харсън се засмя на тези си мисли – беше открил нещо по подобие на връзките, които му изскочиха със старата манастирска книга. Но все пак го болеше вътрешно, че повече не ще има разходки със своя благ учител, болеше го, че синът му така се бе отнесъл с паметта на баща си. И се чудеше, възможно ли е да има възмездие?! Бог не е отмъстителен, нито ревнив, нито каквотои да било друго чувство. Бог е над чувствата, но това не значи, че е безчувствен – някакво битие, подобно на камъка, пред което се кланяш. Изобщо много от нещата Харсън разбра, са изопачени от времето, от навиците на хората, от лаишкия начин на мислене. Много от същината наистина е изпусната. Трябват нови концепции за любов, за душа ,за дух, все за абстрактни уж понятия, зад които липсва конкретика. Така Харсън се залови за лаптопа и започна да трака с все още неуморените пръсти. Нямаше музика, нямаше звуци, които да го отделят от писането. Нямаше ден, нито нощ, но той щеше да пожъне успех, защото просто, защото вярваше, не в успеха, не в самия себе си – вярваше в чистата вяра, като дете, което очаква Дядо Коледа. Нямаше нищо каквото да го възпира, и чувствата се превърнаха в този демоничен тласък, който носи единствено любовта.

12. За вродената леност

(жълто)

Човекът не се ражда ленив, но презадоволяването още от ранна възраст, изпълняването на всяка една прищявка го прави такъв. Леността не е вродена, тя може да се унаследи, разбира се, ако поколенията преди това са такива. Не само възпитанието е отговорно за нея. Когато обществото също пропагандира подобни отношения, ленността може да се предобие, въпреки насторението на родителите. Освновните качества при мързела са сякаш притъпени. Една характеристика, която определя леността е скуката, загубата на търсенето на смисъл, опита всичко да се прави по лесен начин. Така се преминава в състояние на летаргия, което имитара съществуване. За да се превъзмогне е нужна цялостна мобилизация на волята. Но именно волята страда в случай на леност. Понякога външен подтик е нужен за мобилизация, тъй като външен превод е довел до леност. Водейки по този път, няма много какво дасе направи – индивидът страда. Единственото избавление е ново групиране на вече закърнели единици, което е трудно. Но наистина не е невъзможно, познавам ленивци, които са се мобилизрали, пред идващото дете. Друго важно качество е преписването на общочовешкото, връщането към изконното. Мотивация се нарича това общочовешко. Дискурса между хората принуждава индивида към действие, това е част от неговата социалност. Бидейки така притиснат за гърлото да действа, той неминуемо се насочва към новото – животът може и да стане интересен.

Харсън просто лежеше в леглото си, изпънал крака. Гледаше високия таван и се наслаждаваше на жилището, което считаше за прекрасно. Напомняше му на някоя западна квратира по своята структура. Къщата бе стара, 0т 1926, в типичния стил на арт-нуво. Била престроявана в

последствие, като добавили и еркера, в който бе неговия апартамент. Имаше пространство, за да може да мисли, да се развхря в дейност. Мечтаеше си някой ден да купи това жилище, със старинните му мебели – едно уникално пиано, заедно с шкафове, също старинни. Обичаше старата архитектура, всичко антикварно. Той събираше антикварни книги и издания. Беше му като мания. Не можеше да не се спре през пл. „Славейков“ или когато минаваше по Левски – знаеше няколко антиквариата там, които редовно посещаваше. И макар да нямаше много пари, той даваше дори последните си петачета за книги. Да бе само това – мечтаеше, как си окрасява дома с картини от любими свои българаски художници. Марио Жеков, Борис Денев, Никола Танев – вече плануваше къде да ги сложи. Но всичко си оставаше чисто мечтание за сега. Едвам му стигаха средствата да се издържа – работата в редакция не беше благодарна, печелеше минимума, тук-таме му оставаха малко излишни пари за книги иресторанти. И все пак оценяше простора. Нужен е наистина такова разгръщане за великата мисъл. Представяше си безкрайните сибирски простори и големината на руската мисъл, която ги изпълваше. Представяше си големите дворци и ходещите, дребни ,в сравнение с интериора, аристократи, които имаха за задача да изпълнят пространството с ясна, дълбока – голяма мисъл. Имаше нужда от простор, за да мисли и тук го намираше, сред високите тавани и просторни помещения. Какво повече му трябва н ачовек, за да се разгърне?! Имаше си и малко дворче, в което бе вече намислил да сложи пейка. Изискаността на новия му дом беше безкрайна радост за него. Искаше да закупи и съседния апартамент, да ги съедини в едно цяло и така да положи основите на свой собствен дом в София. Най-ясно очертаните граници за това, може би нямаше да се случат, може би всичко щеше да остане единствено мечта. Хазяйна му бе прекрасен човек – такова бе мнението на Харсън за него. Той беше потомствен музикант и Харсън си представяше как звуците на Бах, Моцарт и Бетховен са летели между стените, изпълвайки цялото пространство с трепета на звука. Най-вече искаше искрено да се радва, когато и той пускаше радиото с класическа музика и вибрациите се плъзгаха към високите тавани, за да изпълнят помещението със светлина. Не му се искаше да продължава да мечтае така, а по-скоро вече да засели този имот със старинни кресла и дивани. Да обработи паркета и да постави мраморен перваз на прозореца на еркера. Всичко това му се струваше толкова близо, колокто и далечно. За сега не можеше да си го позволи. Може би, с позволението на баща си, можеше да продаде имотите в Америка – тогава щеше да има и времето и пространството да изпълни мечтите си. Но най-вече мира не му даваше, когато в такива мигове на лежане, си представяше своя бъдещ дом, окрасен с изяществото на един естетически дух.

В миговете на леност, се изпитва болезнено съприживяване – нужна е емпатия, за да се вдъхне мотивация. Така основата на личността, накърнена от леността, би се превърнала отново в зрялост. Леността е престъпление срещу същността – това е вид своеобразно самоубийство. Жестокостта, която се причинява на цялостния организъм в бездействието не може да се сравни дори с физисческата жестокост, защото раните заздравяват, но последствията върху волята трудно се възстановяват. Когато мозъкът отново стане деен, тогава се придобиват и изгубените моменти. Предоставените възможности се разстилат, разпространява се желанието отново към действено видоизменение на средата, дори към творческото ѝ пресъздаване. Леността е вид социопатщина. Отделянето от корените на съществото, е присъщо за всеки социопат, защото човекът открива себе си единствено в дискурса, в общението с другото. Така, леността е проказа за личността като цяло, и е акт на отделяне. Единственото, което може да помогне в случая, е връщането към социалното – към устоите на човека, към общуването и приемането на другото. Лечението на леността е в активното общуване. Харсън почти не излизаше, освен да отиде на работа. Малцината му приятели по-скоро идваха да го видят и заедно да се наслаждават на красивата обстановка на по бира, понякога чай. Харсън

предпочиташе в себе си виното като напитка, но напоследък бе открил, че алкохолът го прави непродуктивен. Подобни страни имаше и в другите опиати, които бе употребявал. Затова бе почнал да страни от изкушението. Единствено жените му оставаха, но той вече си търсеше нещо улегнало – безразборният секс не му даваше това, което преди му беше давал – вдъхновението да изпълни мечтите си. За сега трябваше да се задоволи с това, което има, не можеше да си позволи деца. Мислеше си да почне да работи на няколко места, мислеше си да се посвети изцяло на изкарването на пари. Но много идеи нямаше как да продължи, не всяка работа му отиваше – беше наистина леко капризен, не можеше да работи каквото и да е. Така си разсъждаваше докато си лежеше, загледан в тавана. А му се искаше и да продължи образованието си в научна специалност. Беше открил начин да го стори, чрез онлайн курсове. Но и за това се изискваха средства. Как да подрди живота си ? – та той живееше на минимума, пишеше по цял ден и много нехаеше за бъдните случки. Имаше някаква твърда вяра в него, че ще успее, че ще може да се препитава по този начин, колкото и трудно да му беше. С тази вяра в сърцето си, той ставаше всяка сутрин, преди да затрака по клавиатурата на лаптопа. Обичаше звука от тракането на клавишите. Нарочно си бе избрал стар лаптоп, за да слуша мелодията докато пише. Нямаше нужда от модерности, от новите технологии, които само му пречеха да слуша собствения си глас. Беше задъхан от изненада, често, когато именно цялата обстановката го вдъхновяваше да продължава да твори. Излиянието на душата си, любовта, с която напористо пишеше, не можеха да се заменят от други емоции, а и те бяха силно надемоционални – това бе демоничен призив, защото Харсън, разбра, че в природата си любовта не признава чувства, а е една демонична сила, която нуди волята към действие. За да бъде пълнозначно действие, той се отдаваше напълно на стихията, нехаеше за времето и усилията, които влагаше. Знаеше, че го прави от сърце, с лекота и замаха на гения, както мнозина го бяха оприличавали. Но за да пожъне нещо, за да го постигне, се изискваше още време, повече усилия и концентрация. Така Харсън си разсъждаваше на голямата спалня и нехаеше този ден за времето, мързелуваше си действено, попит от мисъл. Задрямваше на моменти, завърташе се на една страна. Не можеше да си представи по-добър завършек на деня от цигара след упоритата работа. Но може би вече е време да спре и с тютюна, да започне пак да спортува, да се почувства жизнен и цял. Всичко това му беше част от бляна, част от сигурността, в която искаше да се озове, за да живее дълго и честито. Не му трябваше дълголетие всъщност, а един изпълнен с качество живот.

Математика на вълната

13. Устойчивостта на психиката

(виолет))

За да е устойчива, психиката трябва да е пластична – и с такъв умисъл да се тръгне от самото зачатие на новия индивид, при неговото възпитание. Тя трябва да стане като гума, за да

пропуска не като мембрана, не като бент, а като река всичко през себе си. В противен случаи се образуват наноси, които биха затруднили корабоплаването на съзнанието. Разпъпилата се равнина на Бургенландия те преминаха бързо. Почти не срещнаха съпротива по пътя. Д-р Черняев беше доволен – в ход бе виенската операция, скоро щяха да стигнат до града на Хабсбургите. Не беше ходил до сега в Бургенландия и с наслада опитваше от местното вино, когато вечер се отпускаше в непрестанно местещата се лекарска квартира. Д-р Черняев не обичаше да се опиянява, но по чашка две той опитваше, вечер, докато работеше над записките си. Разреши в себе си да наблюдава повече най-вече цивилното население, което беше останало. Не можеше да пренебрегне факта, че всички изглеждаха еднакво изтерзани и очакваха с нетърпение края на тази мъчителна война. Цели пет години на картофи бяха изкарали повечето местни. Друго за ядене нямаше – всички продоволствия отиваха за армията. Бедните австрийски селяни се бяха нагърбили с рутинния си труд. Но тази година реколта нямаше да има. Югоизточната австрийска провинция бе сякаш пощадена от войната. Тук съжителстваха торбаши с австрийци без особени пререкания. Имаше и немалък брой унгарци. Д-р Черняев заведе демографско описание на местните. Населението не се бе променяло още от империята. Другаде нямаше да види толкова генетично запазени люде, както в тази провинция. Тя не бе като алпийското село – местните не бяха толкова нацистки настроени. За много от тях войната беше безумие. Те не споделяха фанатизма на Линц, на Тирол или Залцбург или Щирия. Повечето бяха скромни селяни, които се препитаваха от лозарство и земеделие. Така че местното население бе пощадено от нахлуващата Червена армия, защото съдействаше на войската. Имаше, разбира се и фанатици, но те бързо намериха своя край по клоните на дървета в края на селищата. Заветната цел на армията беше Виена. По пътя към този любим град, д-р Черняев продължаваше да лекува наравно с войниците и местното население. Очакваното тотално поражение на Германия, беше направило властващите по-смекчени и лекарят можеше да лекува по-свободно местните с пенецелин. Продоволствията се разграбваха на богато от местните. Съвсем различна беше картината в Долна Австрия, когато армията навлезе в тамошните територии. Тук фанатизмът беше обсебил съзнанието из корен. Нямаше много следа от здрав разум. Местните се бяха изпокрили. Селата бяха изпразнени. Докато стигнат до индустриалния Вийнер Нойщадт, почти не срещнаха цивилни. Сякаш ходеха в гробница. Следите от опустошението в душите бяха явни. Индустриалният град беше разсипан от бомбардировки. Малко бяха останали незасегнатите от огън сгради. Намираха се на около 70 километра южно от Виена. Няколко СС-корпуса бяха решени да бранят града до последния войник. Какви ли бяха пораженията върху отделния човек, д-р Черняев не можеше да се реши да предположи – разрухата в сърцето беше явна. А фанатиците бягаха към Германия панически. Но и там напредваше Червената армия. Скоро щеше да се сложи край на всички мъки, които светът вече пет години търпеше.

Докато вятърът на живота движи ладията на съзнанието, не е нужно да се правят каквито и да било техники, за да се наблюадава мембранност в психиката. Ако тя стане пропусклива, това значи, че ще загуби от своеобразните нюанси на живота. А за да се задържи, трябва да остане не недокосната, не калена, а именно – пластична. Като ковък метал трябва да е самата душа. При всякакъв вид температури. И реакцията с другите вещества може да променят структурата й, но не и същността й – тя ще изменя посоката на въртене на своите частици, но никога не ще загуби здравата си и пластична конфигурация, а би си останала същата. А промяната? Австрийците се бояха от промяната, която щеше да се случи – вече почти десет години, те живееха в особен режим, с особена нагласа на психиката. Бяха свикнали, че е настъпил хилядолетния Райх, който ще оставят за децата си – светло бъдеще за арийската раса. Но с тези мечти те трябваше да се разделят. Сблъсъкът с реалността беше брутален, психиката, свикнала

да се брани, праволинейно, щеше да рухне. А съдбата на немската нация, на всички германи вече стоеше под въпрос. Терзанието, което се наслои в душите, щеше да резултира до редица психически контрапрояви на една скована душевност. Сковаността беше характерна за фанатизираните. Д-р Черняев наблюдаваше с интерес как всичко, което искаха да опитат, или да си представят, минаваше през здравата цедка на една наситена мембрана – за подобна мембрана можеше само да се предполага – това бе мембраната на идеологията, заразила като спасителен пояс, осмислянето на битието. Най-важното бе, че тези хора, заразени от фанатизъм, никога нямаше да признаят грешките си, и винаги щяха да бленуват за хилядолетния райх. Дори десетилетия по-късно из Тирол все още се срещаха нацисти по убеждение, които си живееха в идеологията на своя Райх, без да си дават сметка, че са ксенофоби и антисемити. За да продължи нормалният ход на дейността им, те се капсуловаха по разни низини на Алпите и преживяваха в своя собствен строй, те гонеха чужденците, надяваха се да сполучат някога и отново да заграбят властта. Нацистките колонии, които се образуваха в Алпите щяха да просъществуват като манталитет още десетилетия след разгрома на идеологията им. Д-р Черняев с интерес наблюдаваше истинските националсоциалисти, каквито бяха австрийците, в ежедневието и бита им. Може би с поставянето на Хитлер на власт, Австрия бе спечелила финално тази вековна с Прусия, идеологически и политически. Старата Прусия се бе оттеглила, на власт дойдоха австрийските селяни. В сърцето си австрийският селянин бе именно такъв – антиглобалист, патриот, нацист. Имаше толкова много фанатизъм още от времето на империята, посят в сърцата им, че те бленуваха да възстановят цялостността на една германска империя, сякаш под егидата на Австрия. И въпреки, че загубиха на практика през 1868, в 1933, те успяха решаващо да спечелят и да поведат отново съдбата на германите. Хабсбургите бяха същите антисемити, по подобие на Хитлер. Те бяха същите антиглобалисти, противници на всичко чуждо, но на този южен народ му липсваше пруската прагматичност, дисциплина, всеотдайност и патриархалност, които щяха да обеднят Германия в едно. Така разсъждаваше д-р Черняев, след като имаше близки наблюдения и от австрийците и от немците. Огромен брой от СС идваха именно от Щирия – погромът над евреите бе почнал още през 19ти век е австрийската империя. И макар цяла Виена да бе обхваната от славяни, винаги имаше чувството за господство над славянските и унгарската нации, които съставяха пределите на империята. Кайзерите на Австрия умишлено насърчаваха подобни настроения и сред унгарските ултранационалисти и сред хърватските усташи. Геополитически такава беше и психиката на австрийците – да подклаждат огъня на нацизма, огъня на античовечеството, фанатизирането, което да отдели човека от човешката му природа. Не случайно Хитлер беше австриец – той не може да е немец. В Германия липсва тази разхайтеност, характерна за австрийското население, липсва жаждата за кръв и забавления, която приближаваше Австрия до Римската империя. Нямаш нищо изтънчено в маниерите им – не случайно немците считаха австрийците за нация от селяни. Д-р Черняев се убеди напълно в това, когато войските бяха вече току пред Виена. А психиката им не бе пластична. Не бяха широкоскроени – нямаха разностранните интереси, които има дори простия немски юнкер. Всичко беше сковано, праволинейно, и може би, замисли се лекарят, Фройд, не беше случайно виенско явление – на един град, препълнен в собствената си права, неспособна да допусне другото, толкова лабилно разклащаща се, когато срещне нещо ново и несвойствено. За неврозите на Виена, д-р Черняев тепърва щеше да си води бележки. Но имаше неща, които той не разбираше – големият брой на самоубийствата, от идеалогически причини. Разсичането на психиката на обикновения виенчанин, сякаш с остър нож – как щяха да оцелеят тези хора, имайки толкова непластична психика?! Лекарят само наблюдаваше, без да може да отсее, или да даде задълбочен отговор.Колкото и красив град да беше Виена, толкова беше и студен в същината си. Този психически мраз, се отразяваше поголовно върху населението. Множеството губеше разсъдъка

си. Липсваше самокритичност. Волята за смисъл, загубиният смисъл тласкаше австриеца да търси утеха в непрестанни забавления. Една кабаретна нация, с кабаретен хумор. Именно в кабарета и вертепи бягаше обикновеният човек, загубил всякаква вяра, не само смисъл – обезверението беше всестранно. Д-р Черняев си обясняваше тези наблюдения с прекалената заситеност, която бдеше по виенските улици. Център на европейския гулей, в нея се бе образувала една психика на свободията. Но в тази свободия не можеше да се намери решителност към действие, или нещо, което да засегне дълбоко човека. Феномените в културно отношение изследват отчуждеността на индивида, загубата на перспективата, именно на базата на подобна среда, превърнала се преди всичко в способ за намиране на утеха в крайните неща, пред погледа на вечността. Цялата култура, която този град беше създал, бе в сърцевината си повърхностна. Липсваше нюх, липсваше дълбочината на немската мисъл. И не случайно загубилите смисъл австрийски маси, можеха да се фанатизират толкова лесно. Освен това те играеха и хитрата игра, да се нагаждат според случая, с цената на всичко, Така лекарят заключи, не много професионално, но по-скоро чисто човешко, че това бе нация от подлоги, които умеят да угаждат на властелина на събитията, за да посеят собствения си комфорт, жертвайки и идеалите, и честта и достойнството си. Това не можеше да се намери в немската психика. Гордост у австрийците нямаше – те си оставаха една кабаретна нация. Но с хитрост успяха да сломят немския дух, духът на действието, за да посеят абсолютна ентропия в разбирането. Това д-р Ченяев усети особено силно, на километри от Виена – бяха близо вече до желаната цел, нацистите се бяха добре окопали, но непрестанните бомбардировки, бяха стопили не само редиците им, но и морала. И в последвалите исторически събития, се потвърдиха наблюденията на д-р Черняев – вместо да поемат отговорност за сотреното, австрийците се превърнаха в жертви, изкара се анексирани, измиха си ръцете като Пилат, без да осъзнават, че всичко това води към собственото им самоубийство. В модерната държава, се опитват все още да пробият нещо космополитно, но в сърцевината си винаги се усеща студ, няма я правилната нагласа – всичко е по-скоро жалък опит да се изкупи миналото, за да се угоди на настоящето. Именно свободията щеше да предостави терен за дръзки изследвания, за профилактика на психиката. Но поради своята праволинейност, виенските психиатрии си остават пълни.

Видоизменението на душата е важно, тя трябва да е способна на метаморфози, за да е пластична, но никога да не губи своята личност, характерното си, това което я определя като такава. Загубили го, тя вече е като кораб без котва сред непознат пристан, когото бурите лашкат към океана. Тя не бива да се губи, защото загуби ли се, попада в мрачна сянка. А за да е красива дори и сянката, душата трябва да бъде единна в себе си, не накъсана н апарчета. Единственият начин това да се случи, е тя да се запази пластична. Разгръщането й към света, оголването й, се случва, за да се предвари всеки трепет, за да се предскаже накъде ще отиде, тъй като, веднъж разголена, нищо не би й било непознато. А всичко остава присъщо за нея – тя е запазила най-важната си функция – умението да общува.

Австрийците бяха социопати в същността си – те никога нямаше да усвоят културата на свободното общуване. Лакейството и преструването щяха винаги да са лайтмотив на тези души. Лицемерието, което отблъскваше д-р Черняев, щеше отново да срещне в австрийската столица. И начина, по който нацистите с хитрост успяха да се внедрят в новата държава при Крайски – в цялата админстрация и прочие, това лицемерие на уж жертвите, щеше завинаги да го отблъсне от Австрия. Години след това, дори в лагера, д-р Черняев се питаше, не заслужаваше Виена да бъде заличена от бомбардировачите, за да се изчисти това срамно петно, от лицето на човечеството?! Когато пристъпиха в най-крайните квартали, местните изскочиха от бункерите си, за да привестват „освободителите“. Те се бяха укривали месеци

наред като плъхове, очаквайки нещо да се случи. От начало д-р Черняев не можа да познае южните бецирки. Те не бяха толкова засегнати от бомбардировките, колкото централаните. Много от тях бяха червени в същността си, още от времето на социалистите, преди Аншлуса. Именно те излязоха да посрещнат Червената армия с венци и каквото им беше останало, различно от картофи. Битката за центъра продължаваше. Но мнозина местни, от червените квартали, се включиха към Червената армия, за да сразят омразната им идеология. Виена е град на полюсите – винаги е бил и ще остане. Социалистите са може би най-прогресивната австрийска мисъл, тръгнала да вдъхва загубения смисъл у цялата нация. Тези хора не бяха подметки, но се трудеха усърдно в продължение на близо 15 години, за да доведат Австрия не до империя, а до една модерна страна, с модерни разбирания и схващания. Може би щяха да успеят, ако не се бе проявил австрийският империализъм – все пак Шушник завзе властта и никой и не се възпротиви. Истински червените бяха принудени да търпят диктатурата в продължение на десет години. Те бяха малцинство – изобщо модерната мисъл в Австрия бе винаги малцинствена. Повечето се страхуваха да се разделят с империята на статуквото. Повечето се бояха да се присегнат към дълбокото, може би, за да не се удавят. Но ето, че последните тътени и изстрели в центъра, заглъхваха. Д-р Черняев започна своята прочута разходка по виенските улици. По Ринга, повечето сгради бяха потънали в руини. Дворците-близнаци бяха почти заличени, намястото на големтие им кули зееха дупки от бомбите. Когато влезе във вътрешния град, положението бе същото. Най-старите къщи на Виена не бяха пощадени от бомбите. Някои от уличките бяха изместени от бомбите. Дори покрай канала, повечето мостове бяха разрушени. Разбира се, тук бе далеч по-малко разрушено, отколкото в Германия, където не остана и камък върху камък, но все пак студената красота на Виена, бе осквернена. Той се беше разхождал по тези улици преди почти 20 години. Но нямаше нищо, което да приличаше на социалистическата Виена, която беше заварил като студент. Духът бе сякаш пречупен. Непластичната психика тънеше в същите руини, в които и сградите. Д-р Черняев пушеше рядко, но си позволи да запали цигара, тук, точно срещу терасата, на която Хитлер някога държал речи. Паметниците бяха разрушени. И докато наблюдаваше руините, той дълбоко дърпаше дима в дробовете си, за да се прости навеки в себе си, с призраците на войната, които той погреба в своите тетрадки, но Виена никога не успя да прогони от своите улици.

Душата е орган на съзнанието за общуване. Без душа, съзнанието не може да общува. Без общуване, психиката не би била устойчива, а накъсана на малки монади и студена като камък, когото слънце никога не е виждало. Виделото не е аморално, да се уголиш, не означава да си нудист, а просто човек, неизлизал от райското си състояние. Всичко останало заплашва да увреди на психиката, да й докара тежест, която би била непосилна. Остатъкът, от всичко оставащо би бил киселинен както за душата, така и за нейния орган – сърцето. Защото сърце и душа не са идентични, но производни едно на друго. И така, за да се запази психиката, пластичността в общуването е най-добрият начин, тя да се запази цялостна и устойчива.

14. За липсата и нуждата от обективност в ежедневието

(розово)

Ежедневието е наситена от преживявания, които се възприемат винаги субективно. Това води до натрупвания от всякакъв произход, които ако не преминет през обективната обработка на разума, остават изтласкани в несъзнатото. Там всяко изтласкване може да се обърне срещу самото съзнание и да препречи хода на каквото и да било развитие за личността. ОЧевидното се случва, за да бъде осветено от съзнателните процеси на обработка на околното. Щастието от края на войната не бе за дълго. Скоро д-р Черняев, който се бе качил вече на влака от Виена през Белград, към София, щеше да се сблъска с последствията на новия режим. Бомбите бяха пощадили кооперацията с практиката му, по която личаха единствено следи от дим, от опожарените околни сгради. Ключалката прещрака, не беше отваряна вече цели четири години. Д-р Черняев влезе – в едната си ръка носеше куфара си, все още бе облечен с военна куртка. Нищо не се бе променило – креслата стояха по местата, обиколили махагоновата масичка. Той разтвори широко вратите с витражи, разтвори широко и прозорците. Миришеше на застояло. Искаше да проветри. Тъкмо наля вода и сложи барзовара в кофата, за да се топли, когато на вратата се почука настойчиво. Чукането продължи няколко минути преди измореният д-р Черняев, който копнееше да се отпусне в просторното си легло след дългия път, да чуе ударите. А те се бяха превърнали в удари. Лекарят наметна куртката си и се отправи към вратата с неохота. Все още не бе отворил практиката си наново – не бе писал никому, че се връща, телефонът не беше иззвънявал. Кой ли можеше да е? Когато отвори вратата, той се усмихна от изненада. Беше мислил по целия път към София какво ли ще е неговото бъдеще в новия режим. Хиляди сюжети бяха минали през главата му. И ето, че се сбъдваше това, което беше сякаш истински очаквал. На вратата стояха двама полицаи и един мъж в дълъг редингот – явно инспектор. Те не го поздравиха, но го запитаха директно за името му. Д-р Черняев кимна, че е той. Тогава полицаите влязоха вътре и му казаха, че трябва да ги последва.

През целия път към участъка лекарят не се чувстваше арестуван. Нямаше белезници, не беше престъпник, единственото провинение, което можеше да открие срещу себе си, бе дългото му пребиваване в Германия и Австрия, преди Хитлеровия режим. Д-р Черняев беше завършил през 1926 във Фрайбург, специализира в Мюнхен, където остана до 1932 като щатен лекар в една малка болница. Освен това беше работил около година и половина в санаториум в Алпите, но противното му Хитлерово правителство, го беше принудило да се върне в България. Иначе надали щеше да си помисли и за връщане – толкова интересна му бе немската болнична система. Веднъж в София, той веднага създаде свой частен кабинет, който разцъфтяваше до почването на войната. Целият град го знаеше. Той се бе прочул като специалист, но избягваше да стане асистент или доцент, предпочиташе тихото наблюдение в кабинета си. Беше лекувал и нелегални, и комунисти, хора всякакви. Надяваше се, че това, че е помагал и лекувал сръбските цивилни, да го уневини. Но за своя собствена изненада, лоша шега му изигра лекуването на пленниците, както и цялостния му, близо десет годишен престой в Германия. На пощенското му клеймо, беше вече лепната думата „фашист“. Такъв той не беше, както отбелязахме,

ненавиждаше поравно както комунизма, така и националсоциализма. Но никой не се стараеше да обследва причините, поради които беше следвал в Германия, или довоенната структура на тази държава, която не беше фашистка.

Тази вечер, както и много други, той прекара върху студения, гол под на килиите в участъка. Беше сам, преди да доведат и още един, негов познат – фабрикатнски син. Стана му ясно едно: новият режим беше започнал да отмъщава не само за войната, след задържането и избиването на регентите и депутатите и министрите. Чистката, която щеше да се състои бе брутална по своите размери. Щеше да бъде пожертвана цялата интелигенция, а хора като д-р Черняев да потънат в забвение, с клеймото фашисти. Шокира го новината, която получи от своя познат, че и проф. Станишев е бил сред екзекутираните. Той беше един от най-кадърните специалисти в България, беше негов познат, а това, че чак той е бил убит, навяваше на д-р Черняев мисълта, че го очаква една нелека съдба. Искаше просто да си почине след войната, в която не искаше да участва, а ето, че почивката му се оказа коравия каменен под. Чуваха се викове от съседните килии понякога, след което ключа на съседните ключлки се чуваше как се завърта. Биеха ги. Някои от тях измъчваха. Тъй като беше през решетки, един ден, след тежък побой, д-р Черняев видя как изнасят бездиханен труп – позна във все още младото лице един сподвижник от либералната партия, с когото понякога пиеха чай в „Цар Освободител“. Отстъпи не ужасен, а по-скоро потресен – сякаш всички некомунисти или такива, които са отказали да плащат и сътрудничат на новата власт биваха унищожавани. Не бе като диктатурата на Филов, това бе нещо крайно и много по-страшно. В себе си, лекарят се усмихна и си каза „Комунизъм“.

Много ценно качество е обективността, стремежа към нея, който е и стремеж към чист разум. Бидейки незамъглен от каквито и да било изтласквания, разумът може да гарантира едно пълноценно съществуване за притежаващия го. В противен случаи битието става тежко, не можем да се измъкнем от капана на различни мисли – животът ни се струва сив и скучен.

Така ние се зкалючваме в себе си, без да оставим възможност да опознаем чуждото, да се забъркаме в нови приключения, като оставим всичко минало зад гърба си Творчеството може да бъде създадено не чрез изтласкване – тогава то става пошло, лишено от вълшебната естетика, която го отличава от битийното и кръговото. Но за творчеството на медицината, вече не можеше и дума да става. Вече въдворен, д-р Черняев щеше да се върне към него, като единствено средство да избегне убийственото ежедневие.Няколко седмици след като беше затворен, дойдоха и грабнаха и двамата – и фабрикантския син и него, и ги поведоха към един камион. Имало нареждане за тяхното преместване в новосъздаден затвор. Пътят бе дълъг. Камионът беше с решетки и нищо не се виждаше. Д-р Черняев се сети за вагоните, които бяха открили в преразпределителния лагер край Будапеща. Може би евреите, които отиваха, са се чувствали по същия начин. Камионът се клатушкаше по пътищата,изкаляни от пролетното снеготопене. Той се замисли защо ли не го убиха някъде по фронта. Той нямаше семейство, жена и деца, които да плачат за него, роднините, му както в последствие разбра, бяха последвали неговата съдба по затвори и лагери. Комунистите се разплащаха кърваво с цялата буржоазия и с цялата памет за царска България по особено жесток начин. ГУЛАГ бе дошъл в България. Слухове се носеха от край време за сталинистките лагери, но д-р Черняев не искаше да повярва на тях, твърде много хуманност все още бе стаена в него. Че същите лагери биват изградени и в неговата родина, не само, а из цяла Източна Европа, той не можеше да понесе. По-късно щеше да разбере, че и в Унгария, недалеч от еврейския лагер бяха издигнали също сталинистки лагер, че жертвите на 20ти век щяха да са най-вече не избитите от войните и бомбите, а тези, които имаха нелеката участ да попаднат в лагери. Дали ще оцелее, беше мисълта, която го жегна по време на това пътуване. Това той не можеше да предузнае, пазеше

в себе си медицината като изкуство на емпатията, освен на техническите умения. И заловен за тази мисъл, той се беше отпуснал върху несвалената войнишка шуба, с усмивка на лице.

Истинското изкуство е обективно достояние на съзнанието. Мит е неговата субективност, защото единствено в космическото-обективно може да се разкрие истинска творческа воля. Осъзнаването като действие и акт, насочен навътре. Откриването на нови хоризонти, които само обективността, погледа от страни може да донесе, за да обогати собственото си субективно положение. Основата на обективното гледище се състои в съизмерване на дискурса. Все пак всичко е дискурс, затова и го позвам непрестанно – дискурсът е основното положение и отправна точка за цялото съществуване. Действие без предмет. Откачено върху клоните на познанието. Намиращото се отвъд. Изначалното въздействие на дискурса – чисто творчество. Акт на опознаване. Взаимно влияние и подразделение. Все още няма разделения в първичността. И това е чистата обективност.

Той успя да задреме, когато камионът най-сетне достигна до мястото. Когато ги свалиха, се оказа насред Дунава, на някакъв остров. На входа на новопостроения лагер, д-р Черняев се обърна – разпозна и реката, и острова. С това щеше да се сложи край на свободата. Всъщност беше лежал по затворите около четири години, преди да бъде преместен в най-новия лагер. За тези четири години, той не се раздели с фабрикантския син. Викаха го често да лекува пострадалите тежко от побоите. А тя бяха зверски, съдейки по фрактурите. Постоянно се възползваха от него – полицаите знаеха, че е прочут лекар и го използваха да лекува тях и домашните им. „Пари ще искаш за медицина, а?“ – присмя м усе веднъж един нарочен инспектор, който бе дошъл при него с тежък задух.

В новия лагер бе въдворен елитът на България. Адвокати, лекари, политици и дипломати, поети, преводачи и редактори. На д-р Черняев му дадоха лопата, още на същия ден и бе принуден да копае дупки. Работеха по 12 часа на ден, без почивка. Всеки ден, той ставаше от сламата, върху която спяха, без охота. Нямаше желание да копае тези дупки. Но не се предаваше, намираше непрестанно смисъл и не спираше да търси конкретната, обективна реалност. Много от сълагерниците му негодуваха срещу правителството, негодуваха срещу условията, не можеха да проумеят присъдите си. Чистката беше ясна за д-р Черняев, който щеше да прекара близо десет години в лагера. В един друг лагер щяха да убият брат му. Той дори завари и един бивш министър-председател да бъде сред лагерниците, когото и лекуваше, поради напредналата му възраст. Лекуваше кой както може, с подръчните материали, които имаха. Правеше шини от вейки за счупвания, наместваше крайници. Нерядко го викаха да констатира смъртта след нанесен побой. Дори тъмничарите се съветваха относно здравето си с д-р Черняев. Веднъж дори лекува началника на лагера от пневмония. Колкото и да беше отдаден, по-лек режим не му дадоха. Поне през целия си престой по затвори и лагери, не се случи и веднъж да го бият, или ударят с камшик или тояга. Д-р Черняев споделяше студа на мразовитите зимни вечери в дъсчените бараки, в които спяха. Истината бе, че дневниците му бяха конфискувани до един, а съдбата им – неизвестна. Така той си припомняше всичко написано, всеки един случай, който му се струваше интересен от практиката му в Германия и София, припомняше си впечатленията от войната. Вечерите фислофстваше с по-интелигентните си съмишленици, с които бързо установи връзки. Това бяха лекари и адвокати, завършили също в странство. Те всички споделяха една съдба. Някои не издържаха на тежкия физически труд и се споминаха рано – телата им просто не бяха навикнали, в мирно време си имаха прислуга и се занимаваха най-вече с интелектуална работа. Мързеливи наоколо нямаше – имаше такива, които не можеха да се адаптират, които мисловният труд беше изнежил телесно. В такива условия се проличаваше колко здраво е тялото. Не психиката – психиката на

повечето издържаше, това бяха истински мъже, но телата на много от тях не можеха – д-р Черняев с право отбеляза, че е важен физическия труд наравно с умствения. За да се оцелее при екстремни ситуации, трябва и двата да се били на ниво. Така предразполага еволюцията – не може някой цял живот седял зад бюро изведнъж да почне да носи камъни и да копае – тялото му не е трениран ои не може да издържи. Собствената си издържливост, той обясняваше с прекараните четири години на война. Там тялото му бе непрестанно натоварено. Беше свикнал на стрес още от Германия. Лагерът на го плашеше. Но работата често твърде тежка, му изпиваше жизнените сили. Наложи се да действа пряко силите си. Но волята му допълваше цялото усилие на съществото и той можеше да се справи и с непосилни инак задачи. Беше ли въпрос за оцеляването?! По-скоро не! На него му беше обективно все едно дали ще оцелее или не. От детството си, д-р Черняев бе закърмен в православието. И го преоткри тук, затворен от всички, изолиран от света. Той се покая пред един свещеник, също затворен в лагера и плака с горчиви сълзи пред него. Покаянието му изпълни дните със смисъл. Д-р Черняев се обърна изцяло към духовното, към това, което не може да бъде докоснато или достигнато. Така той преживя тези 14 години по затворите и лагерите. Покая се рано, току след постъпването си в лагера и ползваше всичктие си връзки, за да се пестят свещениците, към които искрено се прекланяше.

И така, един ден, през 59та, дойде един разсилен, както си копаеше и му нареди да пусне лопатата. По милостта на партията, той бе помилван и дарен със свобода. Беше му безразлично, не искаше и да чува за свобода, твърде привикнал с лагерния начин на живот. Когато го пуснаха, д-р Черняев трудно се адаптира към живота на свобода. Не я бе бленувал, беше обърнал очи изцяло към Бога и чакаше просто един ден да посрещне с достойнство смъртта си, покаял се от грешките си. Именно религията и силната вяра, която той придоби, въпреки натуралистичната си професия, му помогнаха да изтърпи всички тези години на лишения и изпитания. Когато най-сетне го пуснаха, той се обърна с признателни очи към небето, след което последва разсилния. И тъй като нямаха дрехи за него, благодарните тъмничари бяха приготвили чифт панталони и една груба риза, с която той да се прибере.

Отново в столицата, д-р Черняев не започна да практикува веднага. Той се зае единствено да пише. Живееше в малка гарсониера, на край града – жилището му на центъра, бе отдавна конфискувано, нямаше как да си го върне. Затова му дадоха и тази малка гарсониера, където лекарят прекара остатъка от живота си. След като писа няколко месеца, почти без доходи, но свикнал с лишенията още отпреди, той все още не се чувстваше готов да практикува отново. Правеше си дълги излети край Витоша. Получаваше някаква минимална пенсия от общината, защото бе вече почти 60-годишен. След няколкото месеца, в които изливаше душата, и струваше цялата обективност на случилото се, той отиде да се изповяда. Но свещеника, който имаше приятели, също лежали с д-р Черняев в лагера, го посъветва да не го прави – било опасно, поповете били задължени да докладват всичко в тайните служби. Лекарят повече не стъпи в църква, но вярата му бе твърда. Не можеше да го разколебае някакво си плътско място за събиране, защото Бог беше в сърцето. Тайно си имаше иконостас в къщи и кандило, които бе успял да си задели от останалата покъщнина – всичко от дядо му още останали, който бил много набожен. Така д-р Черняев се оказа като дядо си – с духовните си очи гледаше, без да очаква нещо в замяна. Подир няколко месеца, не за парите, той почна да лекува в местната болница. Гледаха го със съмнение – все пак беше лагерник, а и градът се беше разраснал – никой не помнеше прежната му слава и прочутата му практика в центъра. Водеше се непоправим елемент и това, че бе учил навремето в Германия, че работил и там, не оставаше никакво впечатление у колегите му. Само че бързо се прояви като кадърен пулмолог и интернист. Оправяше и най-заплетените случаи.Учеше младите лекари на занаята си, учеше ги

да се отнасят с човещина към пациентите. Тайно, в дискурса на работата си, той написа един наръчник на младия лекар, публикуван след смъртта му. Така отново му засвидетеслтваха уважение и комунисти у некомунисти, всякакви колеги, които бяха смаени, че въпреки възрастта си, умът му бе все така чист и остър..

За престоя си в лагерите, д-р Черняев никого не винеше, не страдаше от някакви настройвания срещу когото и да било. Вдигаше си рамене и си казваше, че това всичко е просто история – по Божията воля, трябвало да се случи каквото се е случило. Че комунистите бяха убили брат му, че му бяха провалили живота, д-р Черняев изобщо не допускаше да коментира. А Бога, той хвалеше тихо, без да каже на никого. Така и никой не разбра колко дълбоко вярващ е лекарят – може би единственият на фона на атеистичното възпитание на всички наоколо. Цели 15 години д-р Черняев остана да практикува в малката болница. Но името му се бе отново прочуло, и както в младините си, при него идваха да се лекуват хора от цяла София, че и провинцията. Идваха понякога и висши функционери от властта, кой с пневмония, кой със задух, за да бъдат преслушани от острия слух на лекаря. Изумяваше ги колко умело разчита рентгенови снимки, сякаш наистина докоснат свише, когато се занимаваше с някой случай – толкова чисти и бързи рефлекси, кристален ум и най-вече – чисти помисли. Хумаността му бе безкрайна и той отдавна бе простил на режима и за своята участ и за тази на семейството си. Отиде си към 80-годишен, като последните години почти не излизаше, а се бе отдал на съзерцание на Бога, сам, в малката си гарсониера.

Върви напред и скача от легло в легло. Кошмарната реалност не е обективност. Тя се проявява така единствено от заболелия дискурс. Единство на знаците. Обронени клони. Равнопосочно движение. Действие, насочено изцяло навътре, за да облее външното с топлина.

15.Етика на мъдростта

(залез)

Мъдростта често бива представяна с бяла брада и власи коси. Но мъдростта не е опит. Тя не е нужно да се разкрие даже в старините. Мъдростта е усвояване на обективността – противопоставена е на леността. Мъдростта в своята етика се подчинява единствено на дискурса. За нея е свойствена стабилната, пластична психика. Тя не толрерира затварянето към околното, потапянето в собствен, монадичен свят. Отварянето към вселената й е присъщо – с всичките й разновидности, без да се бои от новото. За разлика от безумието, тя е безкрайно разумна – не плаха, не премисляща, но осветяваща пътя на незнанието. В нея липсват мотиви – тя е чиста в своето движение. Няма предпоставки за разрастването – грижовна, емпатийна, всеобхватна. Тя е прекурсор на блаженството. Мъдростта във всичките си степени е като мед за

душата. Несвойствена ѝ е масата. Харсън не можеше все още да се определи като мъдър човек. Не беше въпрос на опит, но на дълбочина на мисълта. Той искаше да влезе в цялата ѝ бездна, творчески да я препредаде. И му се удаваше, когато дни наред не излизаше никъде, а само тракаше по клавиатурата. Закъснялото признание обаче го споходи. Харесаха го от една редакция и му предложиха да сключат договор по издаването. Харсън не беше издавал нищо от студентските си години и искрено се зарадва, че е изпълнил целта си да бъде издаден и на български. Този език му беше наистина труден, както за повечето чужденци. Но той искаше да вникне в цялостта, в мисълта на речта, без да строи празни кули от понятия, които се наслагват, без да ги разбира. Пишеше просто, с кратки изречения. Избягваше диалога. Искаше да отрази чистата мисъл. И признанието за труда му, го споходи като светъл лъч, през облачна завеса. Когато се отправи към издателството, за да предаде цялостния си ръкопис на събраните си разкази, той едва ли не подскачаше от радост. Любовта на живота – това бе писането за него. Затова и бързаше, да осъществи труда си, да напрви тази любов споделена с читателите, без да се срамува да отприщи целия поток от идеи, от мисли, който напираше в сърцето му. Беше обяд, все още не бяха излезли от обедната си почивка. До последния момент Харсън редактираше упорита труда си. Не можеше да се реши да го предаде, все нещо не му стигаше. В един миг обаче усети, как разказите вече се насищат от съдържание. В този момент и потегли към редакцията. Посрещнаха го с усмивка, приеха манюскрипта и Харсън си отиде в блажено чакане.

5000 първоначални бройки решиха да отпечатат от издателството. Авторът бе достатъчно интересен, з ада се хареса на публиката. С този набор от бройки, Харсън задоволи първоначалното си любопитство. Но му предстоеше още повече труд. Той искаше да създаде нещо иновативно, и когато дойде време за литературните четения, реши да с еразвихри. Подири един свой познат със звукозаписно студио в едно таванско помещение до Парламента. Когато отиде там, се прегърнаха, запозна се с всички на място и дълго се разговаряха. За да им изясни идеите си, той дори почна да си скицира мислите върху лист хартия. Но беше ясно – искаше да направи провокативни четения, които да разтърсят публиката. И вместо да стои пред читателите, и да разлиства кухата си книга, отегчавайки ги до смърт, той дойде да запише гласа си. Зачете тези разкази в студиото, които му допадаха искрено. В студиото започнаха да изкривяват и да наслагват звуци към гласа му. Това искаше той – от собствената си реч да добие ново звучене. Гласът стана ту металически, ту свободен и реещ се, ту абстрактно приканващ, ту отличително действащ. Когато свършиха, Харсън беше доволен от резултата – гласът му бе до там променен, че да не може да бъде разпознат, но да бъде обаятелен и интересен за публиката. Той също така поиска да пее. Пееше незле и го записаха как изпява няколко мелодии. Всичко се обработи, изряза и скоро имаха готови цялата заготовка за бъдещите литературни четения.

Мъдростта принадлежи на личностите, на свободните, на духовните аристократи. И цялото ѝ излияние е насочено от вътре навън. Тя е чисто себепознаие в дискурса, в прекрасната синева на залеза. И етиката е чисто съзерцание при нея – над действието, над изменението, над абсолютното добро. Тъй като тя запазва невинността на детето в себе си, неподправената чистота, може да се спечели веднъж за винаги като избирателна мембрана. Но всъщност, мъдростта е по-скоро река, която не спира да тече. Опитността не я обогатява и нищо не ѝ дава – мъдростта е просветление и екзалтация в чувствен екстаз, водещ до катарзис. Тя не е праволинейна, не е статукво. Мъдростта не е нито отражение, нито рефлексия – а чист поток от осезание. Липсват каквито и да било снобски изрази и високомерие в нея. Харсън се чувстваше по-скроо облекчен, че най-сетне го издават. Нямаше нищо снобско в държанието му. Оставаше кротък и смирен въпреки успеха си. Нещата не се промениха и когато започнаха литературните

четения и предизвикаха истински фурор. Залите бяха пълни, имаше хора навсякъде, привлечени от модерната форма на представяне на книгата. Някои го критикуваха, че нарушава класическата форма, но за Харсън това бе без значение – той вършеше, което любовта в сърцето му повелява. А любовта не признава никакви граници, никакво обвързване, никаква форма, тя е безгранична по своето естество. Любовта е лишена във висша степен от емоции – ако бъде прикрепена към някоя емоция или чувство, тя се превръща в обич, вече не е чиста любов. Склонен е Харсън да определи като ултравиолетова. Всичко, което заема форма, се превръща в нелюбов, защото тя е чисто течение. Така разсъждаваше Харсън – защото за него тя бе една наистина демонична сила, която нуди непрестанно волята към действие. Нямаше ги закотвенит представи, трудно беше да дирижира собствената си любов, защото тя е отдаване, напълно, приемане – тя е антивреме. И като такова, любовта в естеството си не е обсебване, но е демонично настървление. И хладната рационализация не може да прекрати устрема на иситнската любов. Той просто пускаше пръстите по клавиатурата, за да извае от речта любов. Не беше лесно – да препредаде всичко, което любовта му вменява. Но и той не се откаваше, продължаваше с мощен порив да твори. И белите листа от бели, ставаха изпълнени с тънък, черен шрифт. Това бе за Харсън наградата на труда му – да изпълва, да бъде архитект на речта и като такъв сам да определя сградите, които строи. Искаше му се да е наистина самобитен, затова не подлагаше никакви граници, затова се изливаше цял в текста. Нямаше времето да мачка, да преправя, но изпълваше със съдържание написаното до последната дума. Упоритият труд на живота му – упоритостта на неочакванията. Защото любовта гори – тя няма очаквания, в същината си тя няма разбиране – сякаш е сляпа, един безочлив демон, който не спира да тика цялото същество към себеизляние. Любовта не познава обвързаности, тя е дори леко егоистична, защото е свързана единствено със самата себе си. Но за Харсън бе достатъчно да я преживява, да бъде обсебен от нейния плам и когато твори да излива напълно себе си, сякаш прави интелектуален секс, да свърши по много пъти, като достави истински екстаз на читателя. За да се долови истинската любов, такава каквато няма обвързаности, а е готова да остави също толкова, колкото и да привлече, Харсън искаше да бъде просто искрен в това, което пише. Да няма нищичко празно, потокът от мисли, несподелените трепети на едно интелектуално същество. Искаше му се да привлече повече хора към идеята, да се твори нов тип изкуство. Не изключваше нищо като възможен формат – изобщо формата беше без значение. Но той искаше да съчетае в едно и музика, и текст, и литература, и танц – всичко, до което можеше да се докосне. Визуализациите, които впечатляваха публиката вървяха редом, в синхрон с гласа на разказите, до които можеха да се докоснат, без да се налага да четат, без да се налага да гледат нечия слава. Всичко се случваше естествено и за Харсън нямаше по-голяма радост от това, че най-сетне е успял да въведе ново изкуство в България.

Мъдростта е приемане във висша степен. Най-вече приемане на самия себе си, за да може да има пълнокръвен участник в дискурса, заслужаващ да бъде вселенски дискурс. Част от очарованието на мъдростта е именно в това, че тя не познава граници за излиянието, не се срамува и не робува никому. Мъдреците по своему може да са философи, но не притежават философска етика, а етиката на мъдростта, на най-красивото достояние на обективната естетика. Жаждата за нсконечно развитие, за непрестанно оголване – е част от етиката не мъдростта, нейната етиология. Отклоненията от мъдростта водят до безумие, до поругаване и неуважение към живота. А мъдростта е уважение към всяко едно битие и концентрирана, събрана в себе си, без да се размива.

16. Пълнолуние

В последната глава на настоящите есета, бих искал да разискам като обобщение всичко, свързано с природата на самоубийството. Както вече посочихме, то е отделяне от себе си, акт на привикване към нещо, което не съм аз. В него липсва мъдрост – истински мъдрият не може да посегне на живота по друг начин, освен естетически да го наблюдава в многообразието от формите му и да общува с него. Затова самоубиеца има нуждата от истинско човешко отношение – емпатия и разбиране. Ако не успее да се отдели сам от себе си, да се погледне за момент от страни, човекът, склонен към самоубийство, или нападнат от подобни мисли, трябва да се научи да се наслаждава на самия себе си, в мига, в който се намира. Да граби с шепи от най-съкровеното и личното. Относно природата на самоубийците – те не са психически нестабилни хора, а хора, допуснали затлачването на несъзнатото да ги обгърне. Затова трябва понякога външна мотивация, която да вдъхне нови сили и живец в страдащата личност. Откъснати от самите себе си, те не подлежат на развитие – дискурса при такива особи е накърнен. Затова трябва спешно възвръщане към дискурсивното, приобщаване наново към вселената с всичките й етикети и съдържание. Относно това, което наистина обладава пространството, не може да имаме нещо, спряло да се развива – противоречи на законите на вселената и нейното разширяване. Вървежа към хаоса, който поражда отчаяние, раждането на безсмислие, скука и леност. Това е все симптоматика на самоубийството – а битието трябва да бъде изпълнено със смисъл, за да стане живо – това е част от играта. Да заобичаш, означава да приемеш. А самоубиецът не обича сам себе си, не може да се приеме като свободен участник в общението. Затова и е трудно работата с такъв тип същности. Остро чувствителните, трябва да се приемат такива каквито са, не да бъдат отблъсквани. Това води до наслагвания в несъзнатото им, защото те се страхуват безкрайно много, да осветят безсъзнанието със съзнание. За да прогресира превенцията на самоубийствата е нужна дълбока работа с всеки един индивид. При всекиго могат да се получат наслагвания, защото страхът е нещо присъщо човешко. Неща като пребиване, или какви ли не сексуални извращения, на които жените уж тайно дерзаят, са точно пример за изтласкано в подсъзнанието, което ражда автоагресия, водеща до загубата на уважение към живота и като цяло посегателството над другия. За да се възпре този порочен кръг, трябва да се наблюдава не поведенческото, а мисловното в индивида – скритото неизречено, което той, от страх, никога не ще разголи. Самоубийството е вид страхова невроза. То може да се случи внезапно и да отприщи цял порой от потиснати чувства на повърхността. Изгражданият бент за защита се пропуква, получава се наводнение, което взима своите жертви. Трябва да сме безкрайно внимателни към подобни натрупвания – те могат да се изразят като посегателство над ближния или над самия себе си. За да се опазим от подобни проказни за обществото, за дискурса като цяло, трябва да се научим да не се страхуваме от самите себе си, да се отдаваме на себе си, както на другите. Постигнали подобен

съзерцателен момент в развитието си, ние можем спокойно да се отлачим от всичко, което не ни дава мир и покой. Защото покоя липсва в сърцето на самоубиеца – той е твърде деен, дава твърде много от себе си, защото нещо вътрешно го ннуди. Това нудене е част от затлачването, и то не сърби, а набъбва – не води към заздравяване.

Превенцията на самоубийствата е ключова за развитието на обществото, Характер и изясняването на причините за самоубийство биха разкрили пред света нови и непознати окраски на истинското битие и съществуване, с любов към живота. Звучи красиво и утопично, но това е част от мъдрото съществуване на една зряла личност. За да сме всички личности, за да сме достойни участници в световния дискурс, нужно е проявлението да не ни спира, но напротив, да затвърждава това, което най-много ни спомага да се развиваме дейно като личности.

Математика на екстаза

Харсън се усмихва. По белите му зъби се забелязват петна от кафе и цигари. Не му върви все с тези технологии. А да пише есета за него е кошмарно. От както води рубриката в нашумял ежедневник патосът на ежедневието го е обхванал напълно. Зевзек! Това са последните му думи, преди да стане от стола зад широкото си бюро. Домашна обстановка. Не му трябва да ходи по офиси. Може да си пише и от вкъщи, което всъщност не прави. Безработен е от няколко дена. И на новото място с удобни кресла в чакалнята не му се отвори парашутът. Кретен и неудачник! Това са мислите му, преди поредната цигара. Да завърти нещо за наслада – ще потърси после братовчед си за малко козче. Заслужена награда за добре свършената работа с напускането. Всъщност той изобщо не се появи. Остана да гледа дърветата през прозореца. Имали нужда от подкастряне. А Харсън има най-вече нужда от нагревател за новата печка – уж нова, пък никак не нагрява. Хазяина няма да е доволен. Да се впусне в поредния галоп от мечти и безрадостни златоръки гоблени, каквито е виждал неведнъж по музеите. Веднъж една поетеса му се присмя, че всички от неговото поколение благоговеели пред Средновековието. Как не й тегли тогава една звучна, Харсън не знаеше – може би е твърде колеблив по природа. Не може да си обясни мекошавостта си. Трудно се отстоява пред хора. Но напускането – поне беше с класа. Изобщо нито отиде да си вземе нещата, нито си дигна телефона, нито се надигна този ден от леглото. Тези поетеси много разбирали – все на своето си държат, че са, аджеба, центърът на вселената. Дали не са просто центърът на егоцентризма си?! Беше твърде хаотичен с нея – опита се да й спечели вниманието и други насилствени актове срещу личността. Не остави нещата да се стекат спокойно. Всъщност и никога не го прави. Кретен! Поредната мисъл пред нова цигара. Ама и те имат нуждата от омилостивяване. От назидание и успокоение – предполагаемо: яко ебане по всички насоки. На Харсън това му доставя поне удоволствие. Да вървят по дяволите! – и пак нова цигара – добре че си е взел и втора кутия за деня. А кога ще ги спра?! Не искам вече да пуша! Ако чуете как Харсън напъва белия си дроб всяка сутрин в някакви сподавени спазми между кашлица и кихавица, сигурно ще си помислите, че му е нужен белодробен диспансер. На Харсън хич не му трябва – по-скоро жена или отрезвител са му нужни на главата – да го пазят от дейните пороци.

Едно от основните влечения в живота на Харсън, това разбира се е сексът – не със себеподобни, най-вече с жени, по-рядко в солови изпълнения. Но и това не му връзва. Да го духат! И нова цигара, но това звучи гротескно, защото със сигурност го духат, само не и на Харсън. За да запази в себе си целостта си, нужна му е по-скоро трезва оценка. А той е толкова често пиян, горкият, че надали ще може някога да оцени парченцата лунни камъни, напъхани в

джобовете му! Пълна идилия е този Харсън – много мрази да му важничат, затова и напусна предната работа – не бе ли шефът, не бяха ли разни мутри и какви ли не непредвидени обстоятелства. Истинско приключение се оказа една проста спортна колонка, но кой пък има нуждата от подобни, вредни за психиката по естеството си, протяжни действия. Въздействието на печатните машини. Вулгарни са и повечето колеги – алкохолизирани нещастници. Ама и Харсън го свива главата – снощи пак е прекалил. Изобщо не му се става, но трябва да помогне нещо на съседката – мила, възрастна дама, от чиито мазни гозби често му се повръща. Но как да не ги взима, как да не я обижда?! Единственото, което му пречи в живота е тази воля за галантност и изисканост. Колко пари ли ще потроши по жени все още не му е ясно. Тясно му е с тази тениска – модерно било да я закопчаваш до горе. По дяволите с тези моди! Пали поредната цигара. До там сме я докарали, че не може една мацка на вечеря да поканиш! Всичко все фитнес, все голи снимки, все бързи работи. Чук-чук и чао! Това не влиза в определението на Харсън за изисканост. Харесва си една, но всичко й било твърде рано. Ами ако ти дойде твърде късно или не ти дойде въобще?! Какво да се прави. Обективно не може да не пресмята вече изиграните си карти. Как да продължава?! Разбра наскоро за една мама, която проституира с майка си, на куп, че се чукат и пред детето – мъничко, невръстно.. Доповръщва му се от този свят. А психическите травми, които носят на детето?! Може би трябваше да се обади на агенцията по закрила на детето. Ама те са толкова бавни… кого всъщност закрилят… докато отреагират – детето вече станало на 15, и то проститутка.. Какво да прави?! Очертанията на бедрата под пола – това му е мечтата да види. А после – клозетни истории.. То се знае, никой не би се доверил на издънките на обществото. Че пак не е завършил и какво ли не – и той: издънка в рода. Да го духат! Пали цигара вече от втората кутия. Че няма наметало, което да му опресни паметта. Убива му на рамото пушката от неходенето в казарма. Там може би друг акъл щяха да му налеят. Понякога в живота не му стига това, че е неудачник, ами и тази безкрайна скука! Няма ли кой да излезе с него на вечеря поне?! После ще му мислим. Харсън е готов и за деца, готов е за какво ли не. Но няма какво да му се оправдава съдбата – че не я храни, не я глези. Сам той бил галеник… И какво му е галеното, да те стяга главата в осем сутринта и да ти иде да напсуваш дървото насреща, че приютява птички, вече разпели се в многоборството си. Вагабонти! Само прекъсват линията! Не може ли поне веднъж да премине отвъд без да се намокри. Поредният работен ден – в леглото, разбира се! Окаяна скука! О, небеса, вземете таз душа, поне да не се мъчи повече! Оплетена е във вечно търсене. Сякаш е някакъв си Мефистофел, който се терзае в оковите си в рая на ада. Там да се пържи на студа! До края на очертанията, няма кой знае колко да го сполети. Защото винаги ги нарушава. Така Харсън наруши реда и в редакцията – направи ги луди, или те него?! Не се знае. Но има щастливо съобщение – очаква го среща! Каква ли ще е тази жена, която се е навила да му направи компания? Любопитството започва да го гризе. Надъхва се. Става, прави няколко лицеви упори – колкото да се разсъни. Сок от портокали, или пеперлив лимон. Нещо като отдаване към победата, на която биха се посветили. Ще избухнат във фойерверки! Като стар китайски барут – сигурно тогава са го правили по-качествено. Радостта му не е мимолетна. Иска да стане, да разбута малко падналите съчки по пътеката. С тях ще се отдаде на сказанието за мокрите пътища. На Харсън изобщо не му е до истории. След физическото напрежение му призлява повече. Маратон към тоалетната, за да оповръща чинията. Гнусно му е да е клекнал до мястото на уринация, но подобна излагация може би е преживявал единствено след едно руско парти. Не го оставят намира. Иска му се да подхване нова тема, да засвирука с уста, но усилията само го връщат към тоалетната чиния. Брех! Какво толкова е пил предната вечер?! Каквото и да е – повече няма да пие в тази държава.. даже алкохолът тука не струва. Време му е да пробва поне жените. Дали ще са по-добре?! Ако знаеше, колко главоболия ще му донесе сказанието, което е на път да съчини!! Ала не размишлява над дълбоките мъдрости –

преминава във вечерно настроение още от сутринта, изважда по-шикозни дрехи, облича чаршафи на леглото без завивки. Спи като куче, само с едно одеяло и направо с дрехите. Такива ли са обноските на един потомствен аристократ?! Харсън не се вживява като такъв, въпреки кръвта си – по-скоро е разхвърлян. Е, да – знае да държи нож и вилица правилно и от коя страна почват редовете с нанизани като сушеници прибори, но нито стойката му е церемониална, нито пък се церемони да носи нещо различно от опърпани дрехи. За ютия изобщо не е и чувал. Харсън се опитва да се носи неглиже. Прозират през дрехите му най-вече пластове от наслоено безпокойство – към хранене го избиват нервите. А заедно с тях и какво ли още не носи отдолу под дрехите – лека леност, приспивна песен, твърде много кафета, всичко, което се бележи като нездравословно. Точно по обяд решава, че е време да се подкрепи. Но ако свери часовника и стомаха си с финансите, решава, че е по-добре да отложи тази покупка за вечерта. Задоволява се с няколко ябълки. Изобщо цялото му настроение е насочено към все още непонятно пагубната вечер.

Може би е време за още цигара?! Главата вече го е отпуснала – няма го бумтежът и проклятието към целия свят, изпълнен с шум – птичките стават приветливи, даже почва да си свирука. Харсън може би ще се добере до нещо по-целебно, или решаващо значенията. Все пак е прекъсвал вече достатъчно следвания, за да си позволи да прекъсне още едно. Против волята на родителите си. Докато били живи, те щели да го поемат. Ама така пък не може – бегом марш в редакцията! Да видим сега кой е по-читав и кой не може да се справя сам? Всичко сякаш на пук, но той е вече голям мъж, носи способност за съждение на раменете си и някаква сила в гърдите си, за чийто размери, сам не може да долови тоновете. Може и да се научи с времето, но надали – все се хвърля като пиявица върху крак. А останалото – обстновката не е твърде решаваща за промяна. Единственото, което му липсва, освен разбира се, акълът, това е може би очакваната вечерта жена. Де да знаеше какви беди би му донесло едно подобно очакване. Е, липсваха му и денги в джоба, но достатъчно да изведе тази фръцла на вечеря. Като в комбинация от всичките тежести, които му предстои да понесе, свързани с нея, е и острият излишък от цигари, който го кара да пуши несконечно.

Излишък от всякакви дейности през този ден – внимателно изчислено: бръснене, преобличане, само еднократно, това с многократното гледане в огледалото никак не е по вкуса на Харсън, още една ябълка, преди цигарата. Часовникът вече не е толкова враждебно настроен. Харсън брой по-скоро минутите до своето първо за деня хранене, отколкото нещо по-сериозно. А ако от сегашния си опит погледне над нещата, които се случиха в този не толкова паметен ден, щеше да се изсмея. Да не му стане?! Как да не му стане?! Нали има жена пред себе си! Опа, нещо друго обаче го привлича – жената е неспособна да му го дигне – чак, като всяко чудо – и това: на третия ден. По-скоро го отвращава, отколкото да го привлича. Да, ама е жена! Не, това не важи за съзнанието на Харсън – и гола да е, и отгоре вече да му се е качила, не го ли привлича наистина, няма как да стане.

Така се катурна и вечерята и моментът на голямото неставане приближава. Истинска несполука за него не е. Той наистина не я харесва. Но за нея това е пълен провал и тя дерзае да достигне до крайната точка, вътре в нея, разбира се по всякакъв начин. Предлага му сладко, завърта му една, какво ли не пробва – и все не става и не става. Не може да се мъчи, противно му е да е до нея. Прекалено много се опитва да се отдаде – чуди се дали от възбудата, дали от нещо друго. Но не успява да си намери истинското оправдание за това, че не го възбужда. Ама нали била жена? И прочие и прочие. Е да, ама не и при него. Като не го подтиква вътрешно да го дигне, значи не го и дига. Това е. Харсън не може иначе.

Е, най-страшното всъщност предстои да се случи. Идва, когато тя не спира… да го търси. Постоянно му звъни, пише, въпреки явната студенина, с която той я посреща. Не успява да се преодолее – дори я блокира.. а тя пак намира начин да му пише. И продължава и не спира, дори когато заминава за Германия. Цялото му желание, след тридневни опити все пак сполучва, но се изпарява, когато си я представи. Самите целувки помежду им – тя го целува, той само мърда устни. Не иска да спи, прегръщайки я. Обръща се на другата страна, а тя го псува – почва да го обвинява за какво ли не – не й отърва, че той всъщност никак не я иска. А тя си го иска, търси го, не спира, не престава. Вътрешни крясъци се повдигат у Харсън – иска му се изобщо да не я е срещал. Но вече късно. Добре поне, че й дойде, защото свърши в нея. Ами ако бе станало иначе? Харсън изтръпва, докато отпива от уискито. Може да я понася единствено пиян. А и тогава на нея й се струва по-забавен, не толкова дървен. Надървен ли? Абсурд! Крясъци вътрешни. Ех, свобода! Това не е истински екстаз – истината зад екстаза Харсън още не е почувствал. Но дълбоко в себе си е убеден, че ще я намери.

Все се залъгва, и все когато идва момент,оказва се, че не е тя. Премеждията не спират. Трябва да си намери работа час по скоро. Оставя всичко зад себе си и му тегли една звучна. Ще се справи и без жени, въпреки че е сладко с тях – сладък е екстазът, който му подмятат в кръвта. Сладък е животът със секс. А без секс?! Тогава може би ще успее да види отвъд, колкото и да не му се иска без секс. Защото секс без екстаз било като яйце без сол. И други подобни, на които Харсън не може да повярва. Че яйцата си ги яде и без това без сол. Ама секс без екстаз.. това вече е превръщане на рицарите в камък – Харсън все си припява „Жар птица“ – не може без тази мелодия. Звънците на откъснатото щастие. Безподобните отражения в огледалото. Понякога не може да се познае.

Харсън бърза към интервюто за новата работа. Пак в редакция, пак зад широко бюро. Дежавю сякаш е преглътнал сух залък. Но му се налага – така е в живота – цинично звучи старото кино, а новото – да не говорим, рядко да се намери самобитност. Бичът на новата култура е липсата на оригиналност, или прекаленото старание за достигането й – в творчески екстаз са нанизани парициte, без които кой ли може да преживява?! А в края на одеялото – бди жар-птица! Ще се просмуче в новата прахосмукачка – и така до избухването на свръхнова или поредната звезда, прелитаща на небосвода. Сетне няма и дума, няма и душа. Безликото изкуство, без истинския, духовен екстаз – като сексът, който Харсън беше принуден да прави – да беше поне чукане, а то не беше даже и това. Каменна работа, до абсолютното падане. И кога ли ще му се отвори парашута да твори в истинския си екстаз, да ползва чужди камери, без да се срамува, че някой ще го посочи с пръст, да се раздава непрестанно. Кога ли ще му се случи да прави истински секс?!

Кръст

Екатерина Мадамова имаше склонния навик, подтиквана сякаш от Лили Авакумова в благодатната им връзка, да обръща внимание на историята. Беше решила да проучи историята на родната страна на баща си и започна от едно събитие, което отекваше, без да се спъва през вековете. Всъщност и двете направиха серия от разкази,

претворени в сценарии за пърформанси, които се разиграха в няколко части из полетата на Виена и Берлин, полета на интелектуални поприща, както се даваше да се разбере от следното, което бе и мигновено. За целта и двете се задълбочиха в просторни изследвания, за да обхванат историческите епохи, които се бяха обословили като едно заедно и цяло, изпълващо мига на цивилизацията, изпълнила тези земи. Екатерина реши да започне с едно малко наименование и кръсти пърформанса си „Кръст“, този първи от поредицата, посветен на следното събитие.

Той стана в тежкия си кожух, погледна през прозореца – беше ясен пролетен ден, все още не се бяха разпукали буките, птичките тъкмо се връщаха от своите походи, за да разказват за далечни земи. Огнището тлееше, не беше студено, ала все още хвърляха своите оттенъци по стените следите на нощния мрак. Сенките бяха леко замазани. Проплакваха първите лъчи на слънцето. Охладняваха огньовете в очите му. Полъхът полази устните му, но не трепваха. Беше загледан, сякаш в една точка, без да отмерва времето, без да се провира с мислите си в никое пространство. Съзерцание беше обхванало страните му. Обхождаше с поглед цялата стая, с голям зид, дебели стени, прозорци, впити в тях, като в гнездо, високи прозорци, които хвърляха светлината на снопи в определени ясни, слънчеви дни като този. Това беше и неговата гостна стая, тук посрещаше и изпращаше дните, които именно като такива изпълваха въображението му. Стана, свали кожуха и си навлече пурпурното елеци, обшито с бяло сукно, с червени контури. Така ходише този първи велможа, изтъкан в прелестта и великолепието, които никой преди него сякаш не беше носил. Но там, стоеше мечът на прапрапрадядо му, голям, със златен обков, който блестеше на светлината на догарящото огнище. Вече нямаше да го има, така си мислеше той.. Погледна отново към прозорците, после пак към меча и отиде до него, окачен на стената, погали дръжката в голямата ножница, обсипана с рубини и елмази и изумруди. Била му подарък от византийския император, когато ходил там на някаква мисия, да развива високата дипломация, за която бил готвен години наред и знаел и гръцки освен български и се ползвал с особеното благоговение на хановете. Вече толкова много – шесто поколение великобоили при хановата династия. Всичко това Лили Авакумова беше развила като пърформанс със своеобразните му особености, с всичко, което може да се разиграе, бавно, тържествено, на фона на флейти и фанфари. Влиза слугата, всъщност и вестоносец, в бели дрехи.

- Нещо ново?
- Нищо, господарьо!
- Какво казва ханът?
- Приема християнството.
- А друго казал ли е?
- Не, господарьо.

  Боилът става от стола, на който е седнал, отива леко, с плавна стъпка към конската опашка – личен символ на хановете, знак за вярност на рода му към управляващата династия, както винаги е било.
- Ханът носи само това. – и вестоносецът му подава един дървен кръст, просто изработен.

- И нищо друго?
- Нищо.

  Боилът поема кръста от ръката на вестоносеца.
- Свободен си!

  С кимане слугата се оттегля. Болярингът остава сам. Поставя кръста до конската опашка, под която има дълъг, абаносов рафт.
- Товаа иска ханът, княз да се казва, не цар, вече не хан, а някакъв си княз.. Птица му изпила мозъка. Какво общо имам аз с този кръст? Да не съм разбойник да побивам неприятелите на него? Защо е това наказание? Какво е това изкупление?!Още малко и вече ще млъкна. Възмущението се надига в мен. Ще я приемем тази религия нова, та още четири пъти прадядо ми бил християнин, вестоносец на хан Кубрат, великолепно обучен и в дворцовите мисии, и бил неведнъж в Константинопол при императорите и знаел да чете и пише свободно по гръцки! Но какво от това, нима заради този кръст ще ме чинат предател?! Да не бъде! Никога не е било така! Никога! Клетвопрестъпник е този хан, давали сме клетва пред рода, но и той е дал клетва пред родината, пред нас, на високия съвет. Ако така продължава, ще трябва да му светим маслото! Иска с Рим да ни замесва, не може! Да не бъде!

  В този миг вътре влиза съпругата му, с голяма, дълга рокля от синя коприня.
- Какво става?
- Нищо!
- Какъв е този кръст?
- Новата вяра!
- Каква нова вяра?
- Не си ли разбрала?
- Не..
- Ханът ни слага нова вяра и вече княз иска да се чини.
- С каква повеля?
- Неговата си..
- Кой му дава?
- Ние, съветът е удобрил, не може инак. С кръст се явил Христос пред него в една много мрачна вечер и му казал: „Покръсти ги!“
- И той?
- Покръства ни.
- И нас ли?

- И нас..

- Колко ни остава?

- Не много..

Тя оправя косите си, сплетени във венец – кестенява коси и очите й, като на сърна, се стрелкат из стаята.

- Колко още?
- Много, малко, не знам. Ще станем християни, не е проблемът с вярата, с ханът ми се струва, има проблем.
- Ще го убиете ли?
- Божа работа, ще видим. Остави ме сега малко.

Боляринът се мести там където се пишат обикновено писмата и записва на гръцки, в една друга стая, с голяма маса, като писалище.. Диктува си:

„Според наставлението на Бога у всички сърца, ханът се оттегля от думите си и от верността си, иска да ни прави зависими от Византия или Рим, което никога не е било. Да се прекъснат тези въжделения и да се устремим към славата, която ври в кръвта ни. Бог с нас!“

Повика вестоносецът, раздаде от развързаната си кесия щедро и му заръча да прати писмото, навито на руло вече, с печатът на болярина от восък, разтопен и положен.

- Върви и го предай на боилът Страшица, той знае какво да прави.
- Да, господарьо!
- И гледай никой да не те вижда и някой ако пита къде си се запътил: „По въпроса на кръщаването“, ще му кажеш!
- Добре, господарьо!
- Язди хубаво, на добър час!

Слугата се поклони леко и излезе.

Останал сам с мислтие си, боилът не можеше да си намери място, обикаляше от стая в стая, не му се щеше да завърта подобен план, ала ето – пред него: - тук Лили Авакумова постави едно голямо море пред очите му – всичко вървеше гладко. И морето се превърна в море от чисто злато – това беше видението пред очите на болярина. Следващите няколко дена, той не излезе от твърдината си – здраво устроена крепост, недалеч от Плиска. С тях се вкараха още няколко продължения, но никое не искаше да бъде все така силно. Гледаше ту към кръста, ту към празната камина, мъчеше се нещо да затвърди, ала само ходеше насам-натам, попипваше дръжката на меча си и искаше да го завърти. Тогава отиваше към конюшните – там имаше едно чучало за тренировки и го посичаше, здраво, с острието.. Друго не му оставаше, освен да чака и да се моли. И без да беше кръстен, беше приел християнството – не му пречеше да се моли на нови Бог, ала и старият не излизаше от сърцето му.

Друго беше с жена му, предана на Тангра, не можеше да я умолява или увещава.

- Склони, съпруго – трябва!
- Главата ми ще падне, но вярата си не давам!
- Остава малко, любов.
- Не бива! Действай!

- Опитвам се!
- Ти си по-знатен и от хановете! Колко поколения служите свободно на династията?!
- Има време и пак да служим.

  В това време влезе слугата.
- Господарьо, хански харвун!
- Дай го – боилът го пое в ръце без да трепне, наистина с печата на хана. Зачете на глас пред жена си:
- По Божия милост, княз български, Борис-Михаил. До боилът Ростмир: Хванал съм те в заговор против името Божие, против кръста Христов, за което ще ми платиш с главата си. Имаш време до утре, преди да влязат палачите в твоята твърд и да изпълнят моята заповед. Не бягай, посрещни го като мъж, за да изпълниш дълга си към моята династия и потомците ти да служат вярно на бъдните християнски князе. Остани с мир. Княз Борис-Михаил, Кръстител.

  Жена му стоеше вцепенена в своите ослепително бели одежди
- Приеми християнството!
- Приемам го!
- Поне децата ни да останат.. – каза той със суров глас.
- Да, поне те!
- Любима!
- Любими.

  Тя се приближи до него, улови го силно за ръката, той я погледна, но не се отдръпна, нито направи някакво движение, а положи ръка на главата й, целуна я меко по челото.
- Помни ме, с добро.
- Помня те, господарьо мой!
- Господарке – усмихна й се, след което хвана пак дръжката на меча и се оттегли в покойте си.

  Не стоеше на едно място, обикаляше и даваше наставления и заповеди, да се подреди голяма трапеза тази вечер, все едно ханът ще се гощава.Седна на трапезата, пред поканените напълни пълна, позлатена чаша с вино и каза:
- Да се подчинявате на господарката ми, утре главата ми няма да я има.

  След което изпи чашата на един дъх и я удари силно в масата и плясна и музикантите засвириха.

  Това бяха последните мигове на ханът. Тази вечер се опи. Влезе при жена си, в нейното ложе. Люби я цяла вечер, не спа.

На сутринта, поръча да му оседлят големия, бял кон, възседна го и зачака. Палачите не се забавиха, докато той обикаляше из двора на твърдината с подкования си жребец. Палачите влязоха с някакъв чиновник. Боилът беше подготвил един голям дръвник, от дъб, с остра, наточена брадва – искаше всичко да е изпипано, брадвата беше с позлатена дръжка – с нея искаше той да

си тръгне. Слезе смирено от коня, сам положи главата си на дръвника. Влезе и свещеник с цялата свита.

- Какви са последните ти думи?
- Бог да благославя и ханът, и родината, и рода ми!

Прекръсти го попът.

- Приемаш ли Христос за свой спасител?

Без колебание, ханът произнесе:

- Приемам!
- Бог да приеме душата ти!
- Амин!

След което брадвата се надигна и тежко падна. Дръвника се покри с гъста, алена кръв, замириса на желязо из целия двор, силно, сладникаво, приятно, докато жена му слизаше, да покрие трупа.

Сърце

Следващата тема Екатерина Мадамова разработи сама в кратка пиеса-пърформанс. За целта събра колкото може и й позволяваше българският информация за една епоха, скоро след кръщението, наречена богомилска епоха, някъде в пределите на тогавашното българско царство. При цар Петър се развивала историята.

Селце, малко, не пусто, пълно с живот. Легендите се ширят по поречието на цялото видение, наречено свято. Само светлина, без никакъв проблем – обрисувана по сцената от стрелкащи се лазери и прожектори. Глас говори:

„И Бог раздели владението си на две и едното даде на сатана да управлява, а другото направи в Своята Си светлина, която трепка в синкави оттенъци, без да допуска нищо друго от огъня адски да й надвива. И само с тази светлина се обгрижват сърцата на всички, съединени во едно во тялото Христово.

Плътта е грешна, тя е грях, всички искат да пият от нея, защото е горчиво-сладка тази чаша.

После идват и нови зари, отлъчват се от старите си норми, всичко се наглася, но никой не пада, няма и да падне – а падне ли, тогава на дръвника, да бъде обезглавен и кол да се побие в сърцето му!“

В селото прекрачват двама млади, смеят се – подвикват си, хващат се за ръце, танцуват, въртят се, обичат се, искат да са едно. Отиват двамата, падат на колене пред старика и го молят за благословение, да ги ожени. Отиват при народния поп, като Богомил, но с друго име: Стойчо, поп Стойчо и пред него падат на

колене и го молят да ги зажени. Песни се носят из селото, носят се печени агнета, попиват въздуха с подправки, с билки, радост се носи из селото.

- Обичам те!
- Любя те!
- Наистина?
- С пълна душа!
- Къде да пристанем..
- Изчакай, да ни оженят и ще си пристанем.
- Чакам, бял гълъб мой!
- Мое злато!
- По-скъпа от сол!
- По-свиден от орлите!
- Ще се храним в любовта си!
- Във всичко, любов, ще се храним!
- Да ни се изпълнят дните!
- Да се видим най-сетне, както подобава!
- Още малко, любов!
- Още малко!
- Ще те натисна силно!
- Глас мой, сърце мое!

Младоженецът отива, вече всичко е уговорено за утре. Слага си още от сега голям, ален пояс – с него да спи, с бялата си риса, с червено сукно и три копчета по яката – дълбока пазва, стои, вее се като пряпорец на вятъра, благ, задухал над селото.

Младоженката пък си свива билки в някаква хартия, повива я, слага я си я като венец, вие ги, склонява ги, склопява ги и става истински венец, смесен с цветя, които със смях събира и е набрала, за да се сбъдне..

- Още малко, любима
- Още малко, любима!

Говорят си през дувара на съседните къщи.

Нощта преваля, пълна със звезди. Тя става, отива до иконата, още преди да е изгряло слънцето, прекръства се тихо, някак тайно и излиза на двора, да помете, да свърши къщовната работа, както е така, с венеца.

Тогава и младоженецът излиза, запява богомилска песен, излиза от къщата, на улицата, продължава да пее, селото, притихнало, слуша. Голяма сватба на два големи рода, на две сърца, родени в едно. Изведнъж конски тропот заглуши песента. Тежко въоръжени конници навлязоха в селото. Една жена изпищя. Цар

Петър повдигнал ново гонение, започна да се слухти. А това селище беше изцяло богомилско. Побърза младоженецът да се яви пред младоженката, цялата в бяло.

- Да бягаме, любима, при старците, в планината.
- Да бягаме!

  Двамата издигат ръце към небето за благословия и хванати ръка за ръка, бягат по стръмните улици, надалеч, да се избавят от гнева на царя, вървяха по криви пътека, докато не стигнаха една скала, с поляна пред нея – отец Никола стоеше там и кръщаваше с богомилските легенди, кръстосваше сърцата. Двамата паднаха пред него, разказаха му през сълзи какво се случва долу, в котловината. Той ги погледна – в сватбарските им дрехи.
- Благослови ни, отче!
- Благославям ви, деца! Любете се, наплодете наново селото, след като е изгорено!

  И започна да пее и извърши тайнството, както го правят богомилите, за да им върви в любовта и да се тачат и почитат.Сплете кърпите им в една, ожени ги, двамата не можеха да повярват, че вече могат да се целунат и устните им се сляха в едно, дълбоко, чувствено и сладко. Още малко оставаше. Те решиха да заживеят в пещерата и отец Никола им отреди една ниша – там да почиват, там да се любят, за да не нарушават покоя на стареца. Всичко вървеше със съвършенство. Те се наплодиха. След като баба една изроди първото им дете, решиха да се върнат в селото. От останките му, изградиха собствена къща и каквото беше останало, облагородиха, за да си направят стопанство. И всеки ден се качваха при отец Никола и му носеха от плодовете на своя труд.

Дихание

- Още малко!
- Още малко!

  Говореше, задъхан беловласият старец, облегнат на своята дълга тояга.
  Тази следваща тема, Екатерина реши да развие пак като пиеса, за живота, посветен в исихия, на Бога..
  Представяше различни образи от изтока пред запада – и така ставаше мост между самите култури, един богат проводник на всичко свято, на всичко, което можеше да се отлъчи или приобщи наистина към сърцето, за да се роди едно общо, глобално човечество, забравило предишните мъки, вражди и тревоги.

Излизаха да ги посрещнат – двама по двама от скита, сякаш слизаха, в ангелски одежди – ослепителни. Подминаваха ги, като да не ги чакаха или очакваха. А те двамата идваха с важно поръчение от столицата към манастира, да се знае – вярата да не се сдава, да не се предава, Бог щеше да прати силни утешители в

тези времена на изпитания. Предадоха поръчението двамата – той бе още млад, червендалест, скулест, с дълбоки пъстри очи, които се стрелкаха, сякаш изчитаха душите на хората. Всичко беше подготвено, за да се съберат отците на съвещание и да отредят какво ще се случва в селата в околията. Нямаше никакви звуци, никакви песни – всички бяха застинали в очакване, в неистово приветстване на новините, които бяха дошли чрез тези двамата от патриаршията и решението на съвета.

- Дядо, ще се справим ли?
- С кое, момчето ми?
- Да се върнем?
- Е, да се върнем – палачът сигурно е ударил Евтимий.
- Дано не!
- Какво ще правим обратно, да останем тук!
- Ти си мъдър старец!
- Не съм повече от червей, момчето ми! Патриархът определи тази задача на мен, защото се моля със сърдечната молитва цял живот. Остави всичко на мен, и аз избрах теб.
- Благодаря ти, дядо!
- Не плачи, момчето ми, ще устоим!
- Няма да се побоим!
- Никой не се бои, освен от Бога.
- Научи ме на молитвата.
- Тя е просто, слушай я: вдишай, докато си казваш: Господи, Исусе Христе, издишвай докато казваш: Сине на живия Бог, пак вдишай с думите: Помилуй мен и издишай с: грешния.
- Това ли е, дядо?
- Това е сине, мой.
- Добре, ще я пазя в сърцето си!
- Повтаряй я тихо в ума си.
- Ще се опитам непрестанно да си я повтарям!
- Няма по-голяма сила от тихата, кротката, пълната молитва.
- Така е!
- И съзерцанието – като вцепенен оставаш пред Бога в тишина. Той е тихата мисъл, тихо зарево и сияние, в мрака се явява – сянка, необозрима тъмнина.
- Красиво ли е, дядо?
- Най-красивото, сине!

Те чакаха в една колиба, не искаха повече. Когато съвещанието, продължило няколко дена, свърши, излязоха достолепни исихастите, един подир друг и застанаха пред велможите на селата наоколо.

- Господа, трябва да имаме кураж в това време! Не допускайте сърцата да падат, не допускайте молитвата да отслабне! Вяра! Нищо друго! Молете се тихо, в сърцата си и Бог ще ни поживи и даде сили да минем изпитанията.
  Прекръстиха се отците и разпуснаха събранието. Не казаха нито да не се покланят на туците, нито да им се поклонят – оставиха всекиго да реши за себе си. Оставаха по-важни неща.
  На другия ден големи каруци се спряха в двора на манастира, започнаха да се товарят икони, книги и преписи, всичко, което имаше останало в манастира. Чуло се беше, че много манастири вече били опожарени. Оскверняваха се иконии, изчезваха ценни книги. Никой не знаеше в каква посока отците бяха разпоредили да се отпращат. Но разпоредбите бяха ясни – всичко да се изнесе!
- Дядо, какво ще правим?
- Ще стоим, момчето ми.
- Ти женил ли си се, дядо?
- Някога имах годеница, но тя почина. След това се молех цял живот, да се видим отново в рая.
- Ще се видите, дядо!
- Ще се видим, момчето ми! Тя нямаш ли някоя изгора?
- Имам, дядо, една болярска внучка – в Търново остана.
- Върни се при нея!
- Ами ти, дядо?
- Аз ще остана тук, ще се покрия в скита!
- Не мога да те оставя, дядо!
- Остави ме, благослови ме!
- Благославям те, чедо мое – усмихна се, разля се целият в сияние по старческите си бузи.
- И аз те, благославям, дядо! Ще остана още малко!
- Остани, сине.
- Говори ме, дядо!
- Бог ме изпълва, преброени са дните ми, доживях до дълбока старост – и ето, още мога да яздя, мога да ходя, да въздигам ръце към небето, да благославям!
- Велика е милостта Божия!
- Велика е, сине!
- Дядо, ти си ме отгледал като свое дете!
- Добри хора бяха и майка ти, и баща ти!
- Не ги помня, дядо!
- Аз ги знам..

- Разкажи ми за тях!
- Баща ти беше от личната свита на царя, майка ти беше болярка!
- Аристократи?

- Рицари, бяха и двамата, сине, но млади се поминаха и тебе оставиха!
- Ами ти?
- Аз сине, мой, идвам от владишки род. Братът на дядо ми беше владика, митрополит и аз така, сине, реших да отдам живота си на Бога, без външни белези, тихо и скромно.
- Така трябва, дядо!
- Така е, сине..
- Ще спим още малко в нашата колибка.
- И ти, върни се при своята болярка – от знатен род идеш, трябва да се свържете!
- Благодаря дядо, Господ да те поживи.
- И теб, сине, ето, тежки времена дойдоха.
- Тежки са, дядо!
- Ще издържим сине, дръж се здраво за Бога – Той е всичко!
- Всичко е, дядо, така е!
- Още малко, сине, мой!
- Какво дядо?
- Моли се за душата ми, тя вече полита!

  Двамата дълго стояха край простото, сламено ложе. Бяха коленичили в молитва. Младежът помогна на старецът да легне, той се извърна на една страна, държеше малко дървено разпятие и така след няколко минути, тежкото му дихание изведнъж захриптя, като гаснеща свещ и престана. Младият сложи ухо на сърцето му, но то вече не биеше.

Вяра

- Дръжте го!
- Моля ви, милост!
- Дръжте го! – виеше тълпата.
- Моля ви, недейте!

  Искаха вече да го линчуват, когато Радивой, престъпи и им нареди да млъкнат.
- Нямате ли срама, нямате ли друга работа, а тук сте дошли да разбойничите?
- Какво имаме да делим с тебе?
- Тук е мой град, аз разпореждам!
- Върви си в манастира дето построи!
- Вие си вървете, другоселци!

Никой и дума не промълви. След това настана някакъв мрак от мълчание, стените на къщите сякаш бяха готови да пукат.Свечеряваше се, нощните птици бяха надали своя вой.

- Какво сте застанали, още ли искате? – и той посегна към бича на пояса си.
- Да бягаме!
- Бягайте, по-бързо!

Момчето, което беше паднало на земята пред групата другоселци се изправи, изтупа прахта от себе си и застана зад воеводата.

- Ела, сине, при мен.
- Идвам, татко, идвам!
  Те завървяха мълчаливо, докато не стигнаха до голямата къща на Радивой. Покани го в голямата гостна.
- При мен ще нощуваш тази вечер.
- Благодаря ти! Как да ти се отплатя?
- А, недей, познавах баща ти – терзията и майка ти, която му помагаше, знам ви!
- Благодаря ти, воеводо!
- Не ме наричай така, викай ми татко!
- Благодаря ти, татко.
- Тази болест, която отне двете ми деца, отне и твоите мили родители.
- Знам, татко.
- Никой си нямаш?
- Никой си нямам..
- Това е, което искам да покажа на света, сърцето!
- Кое сърце, татко?
- На нямащите, на нищите! Тяхно е царството Христово!
- Небесни думи, наистина.
- Не си вече малък!
- Не съм.
- Сам пое терзийския дюкян.
- Поех го, да, но не върви.
- Няма кой да поръчва, мнозина измряха.
- Отидоха си.
- По Божа воля!
- Така е.
- Знаеш ли?
- Кое?
- Направих манастир, стар е бил, но изгорен и го оправих наново.
- Чух, татко!

- Защо не отидеш в манастира?
- Какво да правя там?
- Да служиш Богу.

- Аз обичам Господа, с цяло сърце
- Ами дари му и плътта си!
- Как, татко?
- Като се замонасиш!
- Това ли е волята твоя?
- Само, ако е и твоя!
- Не знам, трябва да помисля..
- Имаш ли си либе?
- Нямам, татко.. Веднъж видях две очи и си ги пазя в сърцето.
- Мома?
- Красива мома!
- Ама не я знаеш?
- Не, беше по друг край, на панаир, докато с баща ми пътувах.
- И каква беше?
- Сякаш туркиня..
- Усети ли я?
- Да.
- От другата вяра, че беше?
- Беше.
- Но я държиш в сърцето си?
- Мъж съм
- Стани боец за Бога!
- С цялото си сърце!
- Ще те научат на четмо, на писмо, книги ще пишеш – това виждам в сърцето си за теб.
- Ще се постаря, татко!
- Постарай се, сине!
- Да си ида, късно е вече!
- Недей, постой още!
- Защо?
- Приятно ми е с теб.
- И на мен!
- Ще станеш игумен на моя манастир
- Къде е той? Не съм бил!
- Кремиковци.
- Ще отида да го видя.
- Иди първото, в сутринта.
- Ще се замонаша, татко.
- Замонаши се, сине!

- Боец Богу!

- Боец Богу!

- Сега, поспи – утре ще видим!

Той му се поклони, терзията и се оттегли към спалнята за гости. Радивой дълго гледаше в огъня, представяше си как момчето наистина става игумен.

На другото утро, той се надигна с лекота, нищо не тежеше в сърцето на войводата, завтече се към стаята на момчето, отвори я, но не намери нищо – леглото беше изпънато, прибрано, само едно разпятие беше поставено на възглавницата.

Въстаници

- Отче, стана!
- Кое?
- Да се прегърнем, да потанцуваме, отче!
- Срамота!
- Отче, да тръгваме?
- Къде да тръгваме?
- Към новата земя, която ни е обещана!
- Не ти ли стига, бе, маскара!
- Отче, не говори така!
- Въстанието, сякаш вчера беше!
- Беше, беше и то преди няколко години!
- От тогава все скитаме
- Стига скимтя, нямаш ли срам Богу?!
- Какво да скимтя!
- Радвай се, възцари се!
- Царувам в сърцето си!
- Никога повече!
- Никога!
- Ще бъдем вечни в нова земя, видях я във видение!
- Чул те Бог!

Свещеникът се надигна в дългото си католическо расо. Имаше едно дървено разпятие на аскетичните, монашески гърди, пълни с мъжествена сила, която убиваше и благославяше.

- Заедно се бихме, отче!
- Заедно се бихме, брате!
- Не можем да се преборим!
- Заедно ще се преборим!
- Кой ти каза, къде е това място?
- Бог, в сън ми го даде – Банат!
- Във Влашко?
- Каравлашко!
- Интересно видение!
- Давай да впрягаме каруците, да ходим!
- Отиваме, тогава, сине!
- Да бягаме от тези проклети земи!
- Нова надежда!
- Нова отче!
- Впрегни воловете, взимай жена си и домочадието и покъщнината си!
- Взимам ги, отче!
- Дай да те прекръстя!

И го прекръсти, по католически, каквато беше вярата им, без да бързат да правят други неща. Двамата се застояха мълчаливо, гледаха се – единият благославяше, другият приемаше благословия.

Младият мъж се впусна с радост да събира багажа си, свещеникът стори същото, побара меча си и старата вече, леко ръждясала пушка, та тръгнаха заедно да прогласят из селото, да се надигат всички, които искат, към новата, към обещаната земя.

- Сторете път, Богу, сторете!
- Вървим напред!
- Бог ни е дал нова земя да се заселим
- Хайде, братя!
- Тръгвайте!

Селяните се суетяха, откакто бяха изгорили земите им и къщите им в планината, те вече не вярваха много, нямаха надежда.

- В австрийско ще ходим, при братя католици!
- Надежда, братя, да се на маете, Взимайте кой каквото може да носи и да ходим!
- Да отиваме всички!

Селяните бавно се подчиняваха на младия и свещеника, Засъбираха нещата си. Беше задушно, знойно лято. Но каруците започнаха една по една да трополят по сухата земя, вдигайки прах по пътя.

Обадиха се и получиха благословение от никополския епископ. И както минаваха Дунава, за да стигнат австрийска земя, свещеникът, който пътуваше с младия мъж и семейството и покъщнината му, се обърна, за да изпрати сякаш

завинаги в миналото земята българска, тяхна родина, за да посрещнат искрите на новото.

Цяр-Клуцкар

Череша и взор като огън, Облак в боя – образ, сякаш ръка,

Обронено в пурпур: Синее се пътят, споделя вест,

Небето скръства ръце, кърти кършей, Пясък и пръчка, и даже торба,

Глса глухара разрязва, Дънер се дави с буца кафе.

Чете време без корица, Дъх в силуета на прежда,

Кошара и слама вият редица, Вършее морето солта,

В пазва сянее седеф, Утроба, в остатък на танц,

Портокал, сок от пръст Като нещо тъй сродно,

Като горелка на тежест, В поглед, пътека, отронва гласът,

Не е ли времето зар, делящ се на три?

Всетник е хребет, буква катурва сиящият север, звук като прах, камък в поле, безкраят на бухал,

Кипящото бдение на молитва, на дантела, на черта громък грохот в студа,

С криле на муха, посещаваща шатра, жътва, сякаш целувка, като простор, в здравина,

Предвестник с постелка и кръпка на порта, леговище в мед, парещ език, стакото от гръм,

Сал сред непотребност от плява, сред пръски като пирон във водопад, дири от кафез

Търсят исполина

Люпи се дъжд, чаша с повели, пърха рой от конци, похлупак на искри,

Огледалото въглен дълбае, гънки от зной, море се чумери, оттенък сред жар,

Гарван кове кройка сред човка,

Дълбина в талази се лее, мрамор побира костюма.

Факлата тътне в люлка, зани на звяр,

Громовно следи оставя лебед връз дъбова маса,

Бодел, без рога, мигът тишее, останки от нужди,

Гръдта в дъха си бледнее, вой в съчки строява покроба в капан,

Дупка на пресекулки в залъка на вулкана, корен от болка в домат,

Саванът на дум, бутилка от вяра, все плавно побира пред взор – грамофон.

Слюда и вълк, шепот зарее, мечтата бледнее, плът с лекотата събира

Оттенък в ромон дъга, звън пак прохожда сред вир от криле,

Китка в чаша, купа от дреха в шарка на мълния,

Мирис блуждае, капак тропот милува,

Кът връзва, звънти и събува ситното бяга, залез едва сред тревата трепти,

Тайна, сред хълм, прегръдката-свежест, галопът, да бъде,

Екат да може, по билото глъхне прежност в копита.

Детството на Христа

Детството на Христа

Боли ме главата от тези мисли, накъдето и да се обърна не мога да заспя. Увили са се в мен като камбана, която ме притиска с екота си, приканва ме към към цялата невинност, която съм изгубил. Знаеш ли, ние винаги ще останем в детството на Христа, не ще успеем да минем през Неговото юношество, през бунта на вечността, не ще съумеем да поемем цялата свобода на плещите си, да се изправим пред отговорността й – ние не ще вкусим от плодовете на зрелостта, на тази любов, отворена към всеки и всичко. Цял живот се лутаме в детството на Христа и мечтаем да постигнем зрелия Христос, от там идва и цялата тъга по всичко преходно, неспособността на Любов, неспособността да се слеем с Бога, защото това сливане е самият

живот. По пътя на Христа, ние оставаме в Неговото детство, така и си умираме, невкусили от онази свобода, онази любов, която сме не можем да поемем, защото така и не съзряваме.

Изкуството е този опит за докосване до зрялостта, затова и ние творим и човекът е творец. Непосилно е бремето на свободата, на съзнателния избор, да си изчистен от контекст

Иглата се впи в тялото му. Д-р Монтгомъри леко потръпна. Буталото на спринцовката без колебания изсипа безцветната си течност в тялото му. Не усети кога я извадиха, само хладината на памука се разля около мястото. Той се обърна по гръб, все още не бяха изгасили лампите, проследи сестрата, която затвори металната мрежа на вратата. Опита се с молив да напише нещо в тефтерчето, което държеше през цялото време, но буквите оставаха разкривени и замазани пред немощта на ръката. Изведнъж изгасиха лампите.

Из листите на тефтерчето се четяха различни стихове:

призрачна дъга

тихо, влюбено и ненаситно

гледа в твоите очи

звукът с поредното дихание

може да отвърне,

може и да замълчи

Душа

На пейката, с бутилката узо и вода, прелитат някакви птици, май са гълъби. Какво още искаш да ти кажа, какво ще вземеш от мен, след като не мога да ти дам?! Отпивам в нищета, за да говоря за всичко това, на тази пейка, сякаш пореден ден, който трябва да преживеем, седни да пиеш с мен! Дай една цигара.
Не пуша. Но мога да ти сипя узо.
Остави количката на страни, да не пречи и седна на пейката до него. Надигна бутилката с узо и му сипа в пластмасова чаша.
Искаш ли и вода,студена?
Не!
Аз без вода не мога да го пия. Виж как изменя цвета си, става снежно бяло. Красиво е!. Пия от сутринта. Няколко бири. Не обичам бира, предпочитам вино, но какво да се прави.
Дай пари за хляб!
Ти надигаш чашата, надигаш бутилката, но пари аз също нямам. Вече свършват. Мога да ти предложа просто да си говорим. Виждам някаква светлина. Чувствам се изтощен и тънък. Сякаш животът ме напуска. Сам на себе си пациент. Ще потърся помощ, но не сега. Сега сме тук, с теб и имаме цяла бутилка време.
Какво ти тежи на душата?

Всичко и нищо. Аз съм лекар.
Доктор си? Какво лекуваш?
Душата на хората. Но своята не мога да излекувам.

Тя никога не се усмихва

Човекът, който така ми повлия влезе. Повиках в кабинета си малко след епидемията. Елисавета Каменарова влезе с разчорлени коси, надвиснали, скриващи лицето й и седна на стола пред мен. Беше все още млада, кожата й – изпълнена с кръв. Преодолях наченките на главоболие и срещнах погледа й, втренчен в мен.

- Елисавета, как си?
  Тя не отвърна.
- Повиках те тук, за да поговорим.
- За какво ще говорим – виж гълъбите как прелитат, правят си гнездо някъде на покрива.
- За теб искам да говорим.
- Освен мен има и друга, има и хиляди. Говори си с тях!
  Елисавета повече не ме погледна, отпуснала се на стола. Така започна всичко.
  Тя никога не се усмихва

- Не разбираш ли, загледай я! Кога си я виждал да се усмихва?! Тя само се хили
  Думите на дългия се заковаваха в сърцето ми като пирони. Белотата на болничното легло, неосквернено от завивка ме подтикваше единствено към нова цигара. „Тя никога не се усмихва" В суматохата около поставянето на някаква система на един пациент в съседство, някак ме отдалечи от мислите за нея. Ала копнежът оставаше и не заминаваше – дори когато пушех цигара, тези цигари – жива отрова! Да се трови сърцето – тази любов – живо посегателство, сякаш изкарвам един сезон в Ада – а къде е Рая? – това изродско място! Нима остава все така недостижимо?
  Прахта по обувките, отново ми напомня, че съм пътник. Да има или да нямам нищо. Любовта иска всичко или абсолютно нищо. В тази нищета се борех вече години, без да съумея да открия красотата, която може да ме лиши от любимата на поколения философи безбитийност. А какво вещаеше пък копняното битие – работи робе, работи с тази уста, която може да свири, работи с устни нецелувани, с прегръдка, останала висяща във въздуха. Работи, робе! Докато не свърши и този кадър от един жесток филм - не спира да се повтаря по същия начин.
  Да, чистотата на болничната стая, минавана по два пъти на ден с влажен парцал, носи единствено погнуса. Тези бели чаршафи, тази смачкана от целувки и прегръдки възглавница – работи, робе! Отеква единствено в сърцето ми, разпаднало се, немило, клето, съблечено – тъй голо, че дори и камъните, които все се хвърляха по него, не можеха да го унищожат. То гори в някакъв вечен огън, вечна война – и спасение е единствено: Работи, робе! И всички битийни представи, смачкани – поредно кафе, отивай и ти да

работиш, няма да съм сам в тази робия – сладко е да работиш, нали? За какво да работя, след като остенът пронизва сърцето – да беше то волно, но спи зад прегради огнена жарава и тлее и се мъчи за споделена целувка, работи робе? Тогава кафето е най-сладко.
В тази болнична стая, след поредния срив, положен в ядрото на влюбване, тихо, сферично и някак бездетно, се опитах да положа началото на някакъв стих. Но усетих само гнева, който напира в жилите ми срещу тази робска съдба. Да бях в окови, та поне една девойка сутрин да ми даваше вода да пия – това щеше да е чуден огън.
Ала мираж, брате, мираж е всичко това – не е даже сън?! Калояне, ти ли си в мрака – кой е там?! Не виждам, очите ми, тези очи вече не могат дори и сълза да проронят. Работи, робе! Дори и в тази болнична стая – ти трябва да работиш над мъката, над несподелеността, над всичко, което ти дава страдание – защото от него трябва да пиеш, с тези думи – бездумие! Промълви нещо, кажи ми – ти ли си Калояне? Не те послушах навреме и паднах в миража.
А по пътя към оазис – и той ли е мираж? Няма ли вода в тази пустиня, няма ли сянка, някъде или никъде? Нищо няма! Единството е нищетата. И тази болнична стая, проклета да бъде – чистотата сякаш е вече незрима. А сърцето все тъй голо понася удари с камък – ами то вече е ваше – горете го, бодете го с празните вили, които не носят утеха, пълнете го с оцет и горчиво вино – опивайте го с празни сюжети! Защото то вече само работи, не чувства, изпито.
Главата се замайва, тежко е сърцето. Тежка е раната, люта любовта! Ти ли си, Калояне, брате мой, в мрака! Катурна се и този ден, остава сам в ъгъла, не виждам, не чувам нищо освен тъгата, освен чернотата, освен някаква сива белота. Нанизa на врата ми гердан от отровни тръни – за пореден път – ти ли си, брате! Проклет да бъде и този спомен, който в сърцето ми все бди, все чака, все не е отворен. Лежи в мазето на всички други спомени и иска да е сам, но винаги го пазят други. Миражи! Само! Докато не се раздробя на три. Какво толкова има да пазя, аз нищо нямам в света – единствено глуха зараза на някаква празна любов, която е винаги същата, защото търси едната, не три, не четири – една. И все се повтаря и със светлик в мрака, та да може и в чудната есен да се случи небивалото, копняното, изтерзаното, което да роди, вместо да заравя.
Разделени на три – дори и три жени – любовта е все една – и там където, тя не може да посмее.
Брате, заби пирона в плътта „Тя никога не се усмихва“! Не виждам, че се опитва да ме използва. Заведох я някъде и когато да целуна ръката ѝ, това беше празник и автомобилите не изглеждаха тъй забързани, сякаш нов смисъл крепеше битието им – там в един парк, още преди болница, може би след това, или по време на. Не помня! Нямам спомен, помня само тази целувка, когато можех да обсипя с видение това, което оказа се мираж.
И мозъкът ми се забърза, да изчисти всичко, да пренареди, да бъде вече не сам, а да е само споделен. И душата все дерзаеше да изпълни всичко в любовта. Разцепена на три, към три жени, които бяха всъщност все една.

Това е мазнене, някакъв романтичен шепот, но не може да премине – и ръката остава все така висяща, без да е докосната, без да милува, без да се излее в поток от плът.
Това е то, очите не виждат – и вече дори я поканиха да чете в един миг, който трябваше да се излее, защото си представяше, как двамата се любят, представяйки своето дете – нещо в проза, пред публика, така както сякаш се любиха в разговора между флейта и пиано, когато се запознаха.
Но всички тези увиснаха – там ли си още другарьо, теб питам в мрака, вече сам си говоря, чакам те, обади се, кажи! Не се крий, там ли си още?! Тази флейта изхвърлих и проклетото пиано – душата ми бяга, но само към следващ образ
Останах пак в прашния ъгъл на някаква болнична стая. Гнуся се от тези завивки, защото пак не са споделени, гнуся се да легна, да заспя и това грубо одеяло да е единствената любовница в шепота на нощта. И споменът нов, най-старият, след толкова години ме връхлетя. Аз звъннах, позволих си да отида при нея, а тя ми направи знак от прозореца да се махам. Но аз застанах на тротоара, разтворих учебник, зачетох. Когато тя слезе, беше наметнала яке – все още беше януарско, някак студено и събрах всичките думи, който можех да сбера, отправих към нея със знак, към диафрагмата, до която сърцето бие и й казах, „Тук усещам любовта“. А тя не се усмихна, обърна гръб и изчезна. Вече не видях, нито другата, нито ще видя третата.
Брате, сам съм пак в мрака и ти ми каза, и всички и ме предопредихте, а в своята невинност – това сърце все се мъчи и страда. Кога не разбра, че все го използват да си докарат някакво чувство, което не могат да изпитат.Не мога – дете съм! Брате, в мрака – ти ли си, ако – подай ми ръка. Аз те чакам в тази болнична стая. Ела да попушим, а може би някога и да се засмеем, както ти казваш, както можем, сърдечно. Сякаш усмивката става молитва, която събира света в шепи, непразни, неочакващи, даряващи вечно любов. Раздели се на три, после пак се съедини, и аз оставам все тъй влюбен в образ на някоя жена, която и да е тя, но знам, че е само една и може да се усмихва – някъде там, разярено, без тъга.
Калояне, разбрах го –
Тя никога не се усмихва, тя е просто пореден мираж.

Арт деко

Д-р Монтгомъри стигна до изоставената сграда, в центъра на града, в която толкова беше преживял. Това беше бивш хотел, някъде от времената преди комунизма. Беше издържана в стил модернизъм, истински архитектурен ансамбъл от времето на Баухаус - кръгли прозорци, изпочупени, от двете страни на вратата, разбита. Само дървената им дограма. Покривът беше паднал. Въпреки опасността, д-р Монтгомъри влезе вътре, облегна се на една колона, във фоайето. Вити стълбища с тръбни парапети. Той се свлече с гръб, опрян на една колона, тупна на земята и така се отнесе, и така заспа и се понесе във видения, които не спираха идните шест месеца. Всеки ден, все същата колона, все същата отвара.
Разтваря се за сетен път – винаги това е края,

кой не може да се удържи и вратата все затваря,
а прозорецът стои отворен.

Матей

Номад

кристален път

на изоставената самота –

последна дума се топи по устните,

заспиваш в шепот

и в безсъницата птици се роят

„Бъди номад!“ С такова хвалебствие се посрещаха хората на входа на гарата. Някой го беше изписал със спрей върху стената. Точността на закъсненията обикновено разтърсваха чакащите. Някой си бе хвърлил чантата върху земята, друг допушваше цигара до боклука, а птиците все така законно бяха накацали по жиците и се разхвърчаваха едновременно в една посока. Извивки на змия – каза си той. Винаги щом тръгваше на път той си представяше как е вечен номад, кръвта му кипваше, мислите се запенваха. Ритен, ритен! – дори беше забравил какво значи това, но си спомняше живо унгарската песен.

За един алкохолик, животът може да изглежда напълно празен.

Преживно животно.

И над стадото рои се като бяс,

тръсва грива, в покой, тежи му всеки час,

излива си гнева и пак в сърцето алкохолна капка се впива.

По улицата приближи автобуса. Стоварва бъдещи, минали и настоящи пътници – сякаш мравки по пътека. Коварността на тези закъснения можеше да се изпита единствено при лошо време. Иначе слънцето отваряше достатъчен простор на душата да се разгърне към полята, ширнали се отвъд сградите, пречещи на хоризонта. Представяше си хора с коне и юрти, някъде из

монголските степи. Кръвта отново кипваше – сякаш беше пристрастен към подобни усещания.! Не знам, - каза си той. Това беше целта на живота му – да дешифрира съзнанието.

Носеха апаратура в неизвестна посока, после пак тази количка в жълто, която дърпа някакъв багаж. Безразличието започва да добива характерен нюанс. Кротостта обхваща ежедневието, такова каквото е тук. Няма кой да подсвирка, малко е. Пейките са заети. Боклука – не знам кой го мете. Всичко се е случило като за през минутата в която някой затваря очи и клони към задрямване. Нюанси на вестителите – може би дим, не – няма такива зрелища от години, затова хората си наваксват на Нова година. Лакеи в ливреи и червени точици през зимата. В снегът определено се съдържат количество от вещества, запушващи порите на кожата. Пореден новинарски списък. Как не харесвам професиите в които позволяваш да ти кривят душата! Сучеш се в пигмейско общение и никога не влизаш в самото значение. Значението – защо то е толкова важно. Ами ако няма значение, ако множеството, което изпълва пространство се окаже празно? Могат да ми се разтреперат краката само като си го представя.

Той отпива глътка от кафето. Взел го е по-рано. Някъде на двора, в ранно детство, когато все още не е познавал вкуса му. Още тогава го е взел. Още тогава са се родили тези смътни прищявки, които можеха да го накарат да изригне с цигара. Не! Те нямаха значение за него. Беше ги спрял

Д-р Монтгомъри не обичаше недовършените неща. Още с постъпването си на новото назначение беше категоричен в отказа си да обслужва пациенти освен при необходимост. Успя да си го извоюва, оставаше пространство за любимата му, научна част. Обследването на различните точки бяха от искренно значение по посока към пребиваването. Неясни звуци и смущения. Докторът помисли, че най-сетне е съзрял влака, отпусна се и се върна към своята нишка от съзнанието, която го отведе до живота на един алкохолик в една клиника за зависими. Той винаги пееше една песен, обуваше чужди чорапи, различни чорапи, понякога отмъкваше и чуждо бельо. Икономист, пропил се, банкетно чудовище. Песента беше на унгарски, винаги нея разказваше с приповдигнато настроение. Напил се и паднал от терасата – това д-р Монтгомъри чу в последствие. И понякога тази песен се изпречваше пред мисълта му, завладяваше я за момент и той си спомняше за потомъка на Агалареви от Поликраище.

До този спомен водеше брънката. След като се поразсея с моментните заигравки, младият лекар се плъзна отново покрай идеята, че е трябвало да избере между спокойствието или здравето си. Твърде ангажираща беше обстановката в лабораторията. Нощни смени, наситено с действие ежедневие. Не се печели много, особено в науката, особено в такава страна, от третия свят. Решението да замине за Пънам, да приеме новата работа там, беше взето набързо. Трябваше да изостави скрепените в близост контакти, но беше готов, за да се потопи в неврологията, в някаква държавна болница, някъде там, сред полето. Когато преливат спомените, ражда се памет. Тя не е фрагментирана, а плавно прелива от образ в образ. Детските спомени са най-живописни. Детето е най-впечатлително. Ако запазим такава душевност, ние оставаме все така любопитни и безкрайно търсещи. Повдигането на множеството спомени, със съпътстващите ги чувства вещае трудността на това да се изправя сам срещу себе си. Наслагваните емоции изместват спомена, превръщат го често в едно изкривено огледало. Ако диктувам по памет, диктувам по плавното преминаване, но ако кажа нещо по спомен, вървя към чувството, което може и да не е толкова плавно. Всеки спомен носи чувствен заряд в себе си. Към обективното, към паметта се насочваме само за факти, които не раждат истинска усмивка. Останало е единствено едно жужащо множество, което не може да се диференцира. Нужно е често да си спомняме, за да се очистваме от него, да нотираме, за да не ни излъже споменът. Към медицината ме тикна ранен детски спомен – баща ми, в бяла

манта в дъното на коридора, изглежда като ангел. Идеалистичното се завоюва, за да изгради една трайна емоция на благоговение. Насложени чувства, напластени с времето, оставящи следи по цялото същество. Мекотата на допира, звук, който кара сърцето да трепне – всичко е емоция, важно е тя да не се затлачва, а да върви в поток, както паметта. Основни положения с редицата отклонения, тук и сега, изплъзва се моментът, който шари по повърхнината. А в дълбочината – там се коренят и страха, и злобата и ненавистното, които винаги трябва да бъдат окъпвани в светлината на съзнанието, за да не се затлачват като толкова много спомени. В паметта няма нуждата от фрагментация. Някои я отъждестяват като филмова лента. Образ подир образ. Но това са спомените, фрагментите на паметта, които все повече се диференцират, понякога изпъкват ярко, превръщат се в кошмари. Във всичко това се таи едно неразбрано чувство. Може и да е микс от чувства. Все пак, ако се търси някаква истина, първо трябва да се разберат емоциите, довели до даден спомен. Защото паметта е селективна, като решето, което просто се плъзва, за да достигне до желания фрагмент – една голяма библиотека, пълна с книги, която все пак си остава неразривно библиотека, окрасена от всеки един том, съдържащ собствено съдържание. Споменът се прокрадва, защото е направил впечатление, преживяното е породило дълбока емоция. Всичко друго се размива, остава плоско, и не се запаметява. Нежеланието също поражда емоция, свързана с редица травми. Ако се погледнат от обективно гледище, всичко травми, са свързани с чувства, породени от даден агент, в които няма истинско съдържание – споменът е куха делва, изпълнена с краските на чувствата, със съдържание.

Ние живеем в чувствен свят, но да отговорим какво е това чувството, е мъчна задача. То е преди всичко импулс, преминаващ през съзнанието като отговор на самото съзнавано. Този импулс, този живец не може да се отъждестви с волята, която представлява реакция на дадено дразнение, докато импулсът е огледалото на нещо случващо се. Чувствата са огледало на съществуващото, на битието, мога да рефлектирам върху себе си единствено посредством емоция. Затова и душевността като набор от чувства е огледало на битуващото. Докато волята дава насока, емоцията задава съдържуемото. Сама по себе си тя е безсмислена, смисълът се одухотворява, поражда съзнание, което е смислено, подлежи на битие. Чувството е огледало, което няма битие, ако няма нещо зададено, така работи с наборът от всевъзможни вариации, които поражда битуването и съобщуването. Общувайки с всичко, пораждам съдържание, почерпано от емоциите. Но само духът може да влее смисъл в това съдържание. Чувството се превръща в уникалния мост на общуването. Без него, няма взаимност, липсва усещане – един универсален преводач, превеждащ битие в битие. Именно така се поражда и споменът – като единица на общуването сам със себе си. Когато вложа смисъл в емоциите, аз мога да ги назова, определя и разпозная. Така някои спомени са по-живи от други, поради чувството вложено в тях. Съзнанието е духът. Той влага битие във всичко, което ни заобикаля. Духът е едно голямо Битие. Неразрушимо в себе си, в постоянен континуум, както всичко подлежащо на битие. Единствено съзерцателното осмисляне може да излекува душата, когато тя страда, когато бива заровена в спомени. Затова е важно съгласието между дух, душа и тяло – ако има нарушение в баланса, започва да се губи комуникацията в триединството, което започва да се фрагментира и да ражда единствено половинчати неща. Те все още имат битие, но то вече не е в континуум, а бива насечено, заслепено, фрустрирано, изпълнено от предразсъдъци и всякакви феномени, които пречат на чистия дискурс. Лечението на душата е опит за възстановяване на чистата комуникация, изправяне на битието и превръщането му отново в континуум. Така триединството е единствено символно разгръщане на съдържанието, с вложен смисъл, което изпълва формата, представена ни по сетивен път. Всичко останало подлежи на небитие, на бездна, която рискува да погълне най-ценното за индивида – неговата свобода.

На гарата

Докато чакаше прилично закъсняващия влак, двата му куфара и раница гледаха безучастно как д-р Монтгомъри се бори с кафето и породилото се желание за цигара. Волята му действаше бързо, удряше където трябва и поразяваше вредните мисли. Малко му трябваше да изгуби самообладание, но това не беше в стила на младия лекар. Той нямаше още трийсет. Черната му коса падаше на тежки къдрици. Беше оставена дълга. Острият нос, мекотата на кадифените му очи приканваше към благост и изповед. Имаше нещо честно в широкото му чело, имаше нещо приканващо в тънките, впити устни. Д-р Монтгомъри не беше стъпвал до сега в Пънам. Любопитството му граничеше с любопитството от всеки пасторален роман – спокойствие бе първата дума, а втората – номад. Чудеха му се – какви луди мисли се бяха вселили в него, да изостави добре платена научна работа, за да лекува пенсионери в провинцията. Но нищо не можеше да го ограничи в творческия му порив, какъвто бе това решение – поривът на номада, който винаги ще скита, било в месторaботата си, било в интересите си. Този порив не се обезцветяваше от времето, не можеше да изтлее, а бълбукаше като клокочещ огън в самите недра на същността му. Понякога му се искаше да улегне, да зададе тон на едно отчетливо ежедневие, но не му се отдаваше, беше все така притиснат към жаждата да се движи между капките, в пороя на живота и да завоюва нови преживявания. Затова и нямаше никаква нагласа към Пънам, нито към извивките на някакво сигурно бъдеще. Колко щеше да остане там, какво щеше да прави –единствено спомените можеха да решат. А отвъд тях лежеше това очакване, че скоро всичко би се променило, че началото не дебне края си, напротив – съвсем спокойно се е отпуснало и се провира през безкрайните полета, които водят към завършека на всяко нещо. И така, борещ се с желанието за цигара, д-р Монтгомъри продължаваше да се чувства задължен не към някой, а към самия живот, който го подтикваше да не стои спокойно, а винаги буден да обследва нещата. Даровете на свободата не спират да се изливат пред волята. Тя единствено се стреми към устройването на избора. Именно волята дава тази разлика за човека, която го отличава от завършеното творение на Бог. Стремежът към свобода е изконен за нас. Това ни отличава, в търсенето ѝ са се създали безкрайни нюанси от човешкото съществуване. Границата със свободията е тънка, затова не бива да изпадаме в нещо, което не е потребно на собствените ни нужди. Отличителни белези за човешкото са и душевността, и стремежът да се подбере свободата. Безкрайно свободната воля е основното, което ни движи. Дали е безкрайна в свободата си?

гласът разхвърля песен

усмивката се вечно с мен разделя,

подправяш мислите ми с омагьосан сън,

разлял се в бездната на вечно сливане

Борис Свещаров

След края на смяната, д-р Монтгомъри излезе, заметнал чанта през рамото си към   порутения хотел. Влезе през избитите прозорци на първия етаж, светеше си с фенерче. Предварително беше подготвил отварата с кактуса. Избра си една странична стая. Отпи от шишенцето и се свлече на земята. Притвори очи и зачака отварата да подейства.

Първо видение:

Когато отново ги отвори, той стоеше на стръмна пътека. Чувстваше ходилата си омекнали. Искаше да извика, но не можеше. Зъбери се бяха надвесили над него, пътеката вървеше покрай стръмна пропаст. Изведнъж сякаш му се счу някакъв хор. Музиката се приближаваше.

О, Борис Свещаров,
невинността отнемаш,
за девойки изкусител,
на мъжете – отровител.
О, Борис Свещаров.

Това име му беше познато от описанията на Елисавета Каменарова. Изведнъж пред него като някакъв дух се изправи фигура, облечена в дрехи сякаш от 19ти век. Елегантен, млад мъж.

О, Борис Свещаров,
покорител на сърцата,
държиш сега в ръката
си ключовете на живота и смъртта.

Фигурата се извърна към д-р Монтгомъри и му прошепна:

- Аз съм Борис Свещаров и съм тук, да те преведа през царството на мъртвите и сенките. Ако успееш ти ще надвиеш над това, което всява ужас у всички

Лекарят се огледа, сякаш му бяха разкрили най-съкровеното желание – да разбере, види и даже победи смъртта. Стори му се, че вижда и Харсън, като някаква далечна фигура, или беше д-р К.? Мъгла се спусна и замрежи всичко наоколо. Виждаше се само призрачната фигура.

- Кой си ти?
- Аз съм Борис Свещаров. Приживе бях известен покорител на женските сърца, но и моят край настъпи, твърде рано и неочаквано. Сега съм тук и водя живите души по пътеката на мъртвите, Следвай ме и ще разбереш!

Въпреки омекването в крайниците си, д-р Монтгомъри се съгласи и продължиха. Хорът, който не беше спирал изведнъж прекъсна своите вопли. Беше ледено студено, сякаш минаваха из замръзналия ад.

- Сега ще ти покажа, душите, които ти лекуваш, които умират, без да познават никого, без да видят свят, без да усетят мирис, без да вкусят благодат.

Мъглата се разсея, д-р Монтгомъри видя в дъното на пропастта една фигура и я позна, такава каквато беше – един от неговите пациенти, споминал се на 67 години. Цял живот беше прекарал на „Лепонекс“, ушите му се бяха деформирали. Повтаряше по няколко пъти едно и също. Беше облечен в кафеникав шлифер и вървеше все така на дъното на пропастта, сякаш беше устремен към следобедната си разходка.

Това пробуди у д-р Монтгомъри лек ужас. Той се огледа да не би да има още от пациентите му. Това привидение беше само. Но му предстоеше да види и чуе други.

Пънам

залеза на шепота

в картина на безкрая –

войнство тръпки,

някаква надежда

като разтворени обятия

Пънам беше малко градче, разположено в полето. Имаше красива гледка към насрещните планини на север и към някакви възвишения на юг. Беше древно поселище, някъде край Пънам лежаха руините на античен град, Равнината – там където земята среща небето в безкрая. В отворен шир, там лежеше сърцето на всеки номад. Д-р Монтгомъри предпочиташе винаги такива гледки, имаше наситено чувство за цвят. Но и горският свод, който се скупчваше тежко над тясна пътека, му нашепваше приятно чувство. Пътеката, която без усилия се издигаше, за да се докосне до билото. В столицата беше наел жилище с високи тавани, за да има простор за мислене. Там, в този глух апартамент, той постави началото на едно дълго изследване, което бележеше и целия му престой в Пънам. Устремът на ежедневието ни спира от това да прогледнем отвъд, да се докоснем до истинската свобода, която е корона на съществуването ни. В нея се прокрадва винаги лъч надежда, разлял се по порите на една богата душевност. Волята е, която е обща, както чувството – движещи стремления на човешкото същество. Човекът е сам пред своите избори, а ранената душевност, води до липса на решителност. След като пристигна, д-р Монтгомъри взе да нарежда отреденото му по договор жилище. Намираше се в краен квартал на населеното място, Единствено полето се разстилаше пред терасата на панелен блок. Той нареди книгите си, изпълни гардероба с дрехите си, изчисти навсякъде. Жилището беше неугледно, отне му време да успее да преведе всичко в ред. Но това бяха няколко дена, в които все още не беше почнал да работи, в които влакът най-сетне пристигна и го поведе по върволицата на своите линии. Д-р Монтгомъри отбелязваше всичко в своя дневник. В Пънам той се загрижи дълбоко за приемствеността между времената. Не можеше да се намерят мостове в отделните моди, в интересите, които движат индивида. Имаше някакъв друг мотор, който или предаваше, или унищожаваше. За да се случи приемственост, нужно беше общуване между самите поколения. Когато то липсваше, миналото биваше забравено и погребано под тревата, без да има поука, започва да повтаря. А нима такава е целта на съществуването?

Видение. Цигуларят

- Тук страдат душите, които приживе страдаха. Неразрушим е покоят им в мъката.
  Неуловимото, разпръснало се като прах – какво остава от човека? Вечното страдание. Изведнъж се дочу цигулка. Те се спряха, пред тях се появи видение с гърбав нос, зад него още едно, което пееше.
- Това са Ашот и Ейо, те приветстват пътниците със своята музика, застинали в един миг по асфалтираните улици на Солун. Надникни в живота им.
  Ръкопляскания отекнаха сред църква. Замръзналите лица на иконите сякаш се съживиха в този миг и екът от последния тон на цигулката все още трептеше както свещите в своята бледа светлина. Восъчен беше оттенъкът по лицето му, докато нахлузваше калъфа на цигулката през рамо. Тъкмо излизаше на входа на храма, когато нечия тъмно черна ръка го спря, прихлупена в шепа. Ашот избягваше просяците, но този път попипа левия джоб на панталона си, извади малко дребни монети и ги пусна в шепата. Погледите им се срещнаха, една сълза в очите на просещия, крехка и бистра сълза, която видя в крайчеца на окото му, го накара да потръпне. Ашот го заговори, той не разбираше. Със знаци му показа да го последва. Не вървяха дълго преди да стигнат старата буржоазна кооперация, преди да засуркат крака по витите стълби и ключа да влезе в ключалката. Минаха през антрето. Младежът, той беше наистина младеж понечи да си събуе обувките, поспря се – миришеше, не се беше къпал. Ашот му махна просто да го последва. Минаха в гостната, до пианото, орнаментирано в стила на арт нуво, той постави цигулката. Беше арменец от знатна златарска фамилия. Ашот сам беше решил да се посвети на музиката. Огромна библиотека красеше гостната. Сам беше трупал книгите, сякаш единствени негови приятели. Нямаше семейство. Отиде до кухнята. Младежът чакаше с наведена глава. Ашот се върна с един супник, отиде пак и донесе и таблата с печени картофи и месо и хляб. Двамата седнаха на противоположни страни на масата. Младежът се нахвърли с шумно сърбане върху супата, масата се оваля в трохи. Арменецът непоклатимо и бавно поемаше своята порция, изправен, с прибрани лакти. Когато свършиха, той погледна към своя гост.
- Как се казваш? – запита той най-сетне на френски.
  Младежът грейна и на развален език му каза:
- Ейо.
- Добре, Ейо, ще трябва да се научим на някои маниери.
  Ашот приюти Ейо. През целия му път от Нигерия, както разбра, където и научил френски в католическата мисия, от принц сред своето племе, младежът станал просяк в Запада. Ашот го научи на музика, научи го да свири на пиано, започнаха и уроци по обща история на Европа, по гръцки и латински. Младежът се справяше отлично. Цялото си свободно време, Ашот посвети на него. Откри рядък музикален талант. Школува го и на цигулката, но най-вече го насърчи да пее. Плътният бас на Ейо огласяваше гостната, където и спеше, на дивана. Те бяха щастливи. Ейо се записа в църковния хор, обичаше и православните песнопения, и мотетите и кантатите. За първото си представление им предстоеше да пеят „Стабат матер“. Една вечер, след репетиция, Ашот мина да вземе Ейо от църквата. Младежът оживено разказваше за различните

тоналности, двамата се смееха на висок глас. Изведнъж някой извика: „Ей, черньо!“ Те не се обърнаха, но усетиха, че ги следват ускорени крачки, които скоро се изравниха с тях. Отпред пък пътят им бе препречен от още две сенки. Те събориха Ейо на земята, и започнаха да го ритат с кубинките си. Ашот се опита да се намеси, но също бе повален на земята и заритаха и него. С последни сили, Ейо се надигна и изпя „ла“, една сълза се търкулна по лицето му и рухна на асфалта до Ашот. Кръвта им се разтече, прясна, ритаха ги така няколко минути, преди да се отегчат и да си тръгнат.

Тук пее Ейо, не достигнал мечтата си за премиерата, и Ашот му приглася със своята цигулка.

Харсън

Една дълга главна улица, нещо като булевард, пронизваше града. Множество малки улички се венчаеха с центъра. Реката, която минаваше със своите канали, оставаше път към стария град, който приличаше на малко село. Вляво от главната улица живееха циганите, градът се белееше от далеч със своите малки махали и високи, заскрежени от други времена, панелени блокове. В края на тази улица беше и новото жилище. Д-р Монтгомъри използва тези няколко дни без работа, за да се разхожда и да чете активно. Китен беше градският парк, прорязан от две главни алеи, с фонтани и нещо като езерце в края му, където се чуваше ударът на тенис топки по кортовете. Два гърбави моста водеха към градската градина, която представляваше естествен остров. Д-р Монтгомъри се залови в това време да разлисти наново писмата от неговия добър приятел: Харсън. През имейлите той достигна до един текст, пратен му от тъмнорусия млад преподавател по английски език. Бележките бяха кръстени „Мотивите на едно самоубийство“, но в тях нямаше нито едно самоубийство. Познаваха се двамата от редакцията на един вестник, в който д-р Монтгомъри беше публикувал малък материал за грипа: „Епидемиология и доказване“, както щеше да се обърне заглавието. С Харсън, който пък беше редактор на изданието по това време, завързаха дружба, останала дори и след решението на лекаря да замине за Пънам. Харсън също беше номад, беше дошъл от САЩ и странстваше от препитание в препитание, макар и вътрешно да знаеше, че иска единствено да пише и да продължи като писател, макар и усилията му в тази насока да бяха колебливи. Настоящият текст беше изцяло почерпил от дядо си, лекар, беше се опитал да извлече есенцията на случилото се и да я съчетае със себе си

Следващите няколко дена, д-р Монтгомъри прекара с Харсъновия текст.

3.

Спасително обятие,

все в далечината.

Без дъно Бог съзира

моята молитва,

единствената песен

с понятие ново за света,

което ти разтвори в мен

Мотивите на едно самоубийств

Д-р Черняев тъкмо се беше събудил и започваше своя ежедневен ритуал. Не бях мигнал вече трета нощ, потейки се над малкото черно тефтерче върху тъмнокафявата маса, белязано с красив почерк със завръртулки и обли чингелчета. На места изглеждаше писано в бързината, на други се усещаше плавен покой. Самото тефтерче беше окъсано и избеляло, стараех да не го домачква с дланите си, изпотени от вълнение. След редовните упражнения, които бяха като задължение в сънените отражения на една продиктувана от ред реалност, д-р Черняев отиде до стола, където си слагаше дрехите, попипа панталона си и го поизглади с длан, промуши тяло към хола, отметна набързо това помещение, и вече в кухнята, сипа вода да се топли в тенджерата, преди да продължи сутринния ритуал с бръсненето. Той се загледа в огледалото – правата му, черна коса изглеждаше наред и нямаше нужда от подстригване, очите му – дълбоки и тъмнокафяви, които бяха спечелили вниманието на възлюбената му съпруга, се взираха в заоблените скули и леко изпъкнали бузи, преминаха към тесните, безкръвни устни, и остротата на брадичката. Докато се бръснеше, той закачи неизменния мустак с ъгъла на браснача, няколко косъмчета паднаха и се разядоса, задето наруши целостта на тоалета си. Раздразнението премина бързо, когато свали вече врящата вода от котлона на печката на дърва, стъкмени всяка вечер, в подготовка за сутринта. Докато д-р Черняев обливаше с металното канче ниското си, добре сложено тяло, на входа се почука. Той не чу почукването от банята, хлопането се превърна в учестени удари по вратата. Д-р Черняев чу хлопането, докато се обливаше с последните струи. Извика „Момент“, отваряйки скоростно вратата на банята, пресегна се към халата, подсуши набързо косата си и се завтече през хола, към антрето, за да отвори най-сетне вратата. Пред него стоеше един младеж, с вестник в ръка, не повече от 17-годишен, който въпреки ранния час, изглеждаше бодър. Д-р Черняев ставаше в шест всеки ден, а вече беше някъде към 7, когато отвори на момчето. Вестникът в ръката му беше още пресен, миришеше на мастило. „Докторе, война е обявена“ – извика момчето развълнувано. Д-р Черняев поблагодари, в него той позна синът на едни редовни пациенти, които хранеха дълбока почит към лекарските му умения и не бяха единствени. Кабинетът му, на друго място, беше често посещаван, а и не отказваше домашни визити, понякога приемаше и в дома си, винаги бе на разположение на своите болни, без значение от часа – той скачаше на момента, като изопната пружина, и отиваше. Не се притесняваше от нищо и се държеше свободно с всеки един болен, без да има някакви граници и бариери в общуването.

Вече с вестника под ръка, д-р Черняев избърза към радиоапарата, настрои честотата на немските радиа и жадно заслуша. Беше обявена всеобща мобилизация и мислено пак благодари на момчето, че е дошло, въпреки ранния час да му съобщи тази наистина важна новина. Обявяването на война касаеше всеки един човек и най-вече лекарите.

Това значеше, че той ще трябва да замине на фронта. Въпреки своите почти 36 години, д-р Черняев беше малко дете и млад юноша при предната война. Той имаше ясен спомен и за купонната система, и за обезверените лица на хората, но нямаше преки наблюдения върху самия живот на фронта. Сега се сепна, престори се на развълнуван. Не понечи да отиде при съпругата си, която в този миг беше при родителите си извън София, нито да види дъщеря си, която още нямаше и годинка. Във вестника пишеше: всеобща мобилизация, въпрос на време беше да му почукат на вратата и него, майор Черняев, да вземат в редовете на лекарския персонал на фронта. България вече имаше горчив опит с предната война, а и макар да беше немски възпитаник, никак не му допадаше нито политиката на агресор от страна на Германия, нито самия режим на нацистите. Той беше свободолюбив човек по природа и не можеше да толерира агресия, не търпеше режимът, който потиска и мачка своите поданици. Не обичаше нито режима в Германия, нито този в Русия и смяташе за грешка прекъсването на неутралитета. Това бяха съмненията му, които изля в дневника си, докато слушаше немските радиа, как пискат, за присъединяването на България. Той беше чудесен специалист, но с войната не можеше да се отъждестви.

Малкият, черен тефтер, намерих сред непотребни вещи, останали от майка ми – една приветлива жена, която беше в САЩ достатъчно дълго, за да намери и бащата на Харсън – професор по история в Нюйоркския университет. Помнех другия си дядо – методистки пастор, който живееше в малко градче, недалеч от метрополията. Всяка неделя баща ми палеше семейния автобомил и отивахме да почетем дядо на службата му. Блестеше църквата, островърха, с прозорци, прозрачни, които привличаха вниманието на детето с клоните на дървета, разстлали се пред тях, полюшване от вятъра, които то си представяше как шумолят и говорят един собствен език помежду си. Тези живи картини бяха уплътнени през иначе скучното време, в което трябваше да стоя на стола, да изслушвам и гледам дядо си от амвона, застанал пред един огромен кръст, как ръкомахаше и пее заедно с хора от миряни. Хубав беше гласът на дядо, напевен, понякога отделни думи стигаха до мен: „Любов“, „Вяра“, „Ревност“ и „Плам“. Когато службата свършваше, дядо заставаше на вратата и ръкостискаше с всички миряни, ръскостискаше и баща ми, и мен, сякаш едни от всички, сякаш това не беше дядо, нямаше бонбони, нямаше шоколад, просто ръкостискане и потупване по рамото.

След смъртта на баща си не пожелах да остана повече в САЩ. Не завърших историята на изкуствата в университета. Въпреки всички перспективи за журналистическа кариера в Ню Йорк, спонтанно избрах да замина за България, без дори да зная езика. Живеех с парите от продадената къща в Ню Йорк и уроци по английски, които давах. Започнах да уча и немски. На погребението на учителя ми създадох „Легендата за Сципион“.

„Легендата за Сципион

Поредната трепанация се оказа най-сложна от всички. Гнойта, която изтече от портрета, закачен на малко пиронче на стената, едва не оцвети бурния мустак. Подир диктаторите, това бе единственият философ, който бе планиран за изравняване на вътрешното налягане с атмосферното. Наложи се да подложат леген, не само за потните струи, но и за цялата жълтеникава течност, с мирис, която излезе, за да бъде разбран напълно този пророк, обвиняван за женомразец. Когато се свърши с тежката задача, д-р

Бориваров, оставил асистента да довърши, преди да положи новата снимка на пирончето, се отпусна с гръб към стената на креслото. Прокара длан през междуочието си, попи с ръка струйките пот и побърза да извади от десния си джоб малкото тефтерче. И тъй като нямаше време да си почине, от левия извади едно лукче, което захруска набързо. Трябваше да състави набързо писмо, преди да продължи вече второто дежурство на лекуване на пациенти през историята.

„Уважаеми г-н Клечков. Ще бъда възможно най-кратък, за да не безпокоя сериозните Ви преводачески занимания в повереното Ви задание във Ваймар. Благодаря Ви сърдечно, че отделихте нужното време, за превода на моя труд, бележещ една наболяла тема, свързана със съдбата на моя близка, която пострада, както Вие вече сте прочели, от многобройни удари и се оплаква от вече хронични пристъпи на болка. Надявам се, ще й е възможно да продължи своята кариера като диригент, въпреки всичко.

По повод текста, не бих изключил, както настояхте, нищо от него – всеки детайл цели да изкара мъжеството на Сципион въпреки хомосексуалността му, мъжество, истинско, белязано от безкрайна нежност, каквото е и мъжеството като хомогенно определение. Всичко това е в контекста на описаната от мен история, свързана с моята близка. Всяка жена е уважавана и като такава, всяка една има нуждата от истинско, сципиновско мъжество, защото последното не познава нито пол, или сексуална ориентация, а е основа, върху която се гради цялостното възприятие на всеки един мъж, насочено към разбирането, обгърнато с нежност, като основни характеристики на мъжествеността. Всичко други полемики, моля да бъдат изключени, не считам, че са нужни, за да се продължи изцяло в основания за изменение на текста . Поради спецификата, е нужен този превод на немски език, за да се получи по-широк отзвук върху темата за битовото насилие над жените. Ваш, Господин Бориваров“

Д=р Бориваров набързо остави тефтерчето обратно в джоба си, погледна, загрижен към стената, и стана, докато асистента поставяш нов портрет, за операция на езика, закърнял от пушенето на лула.

След като изплакнах лицето си, се завърнах към дневника.

Няколкото легла изпълваха палатката, с шкафчета между тях, върху които стояха шишенца и марли. Д-р Черняев влезе, погледна набързо пациента. Сестрата, която се беше надвесила над него се отдръпна почтително. Лекарят леко надигна завивката и плъзна ръката си по корема на болния. Натискаше леко, с няколко кръгови движения, след което върна завивката. „Апендицит. За операция!“ – каза той, поглеждайки към сестрата, която вече стоеше с болничния картон в ръце. Тя нанесе набързо нещо за документацията, докато д-р Черняев излезе от палатката и въздъхна – поредният отървал се. Облаците се бяха накупчили и небето изглеждаше затворено, сякаш някой изпуска дим от лула и закрива със сивота целия хоризонт. Той седна на малко столче пред палатката, извади цигара и кибрит, запали я и запуши. Нямаше подобен навик в столицата, в редовния си живот, но тук, за да спаси собствената си психика, той беше принуден да пуши по няколко цигари на ден, които следеше зорко, по бройка. Нещо го измъчваше вътрешно и той виждаше по околните лица вече наслоил се цинизъм. Партизаните бяха прекъснали преди няколко дена една свързочна линия, последва наказателна акция срещу околно село. Д-р Черняев наблюдаваше как войниците се качват в камиони, за да отидат и да безчинстват с месните, които се оказало, че укриват

поборници. Той просто ги гледаше – същите тези лица, които се страхуваха да отидат до храстите, за да не станат жертва на партизанско острие, за да не ги заколят докато уринират, тези същите се качваха с доволни лица на камионите, за да убиват, да изнасилват. Заради една къща, цяло село гори! Лекарят отказа да отиде с тези камиони, да бъде свидетел на опожаряването и наказателната акция. Той просто наблюдаваше през дима на цигарата си как се връщат, как си подвикват, как си подмятат дебелашки шеги. Целият този цинизъм, той не можеше да понесе. Стана и си влезе в палатката и записа в грижливо водения дневник. Страхът, който ожесточава хората, кара ги да изпадат в състояния на зверове, кара ги да се отчуждат от самите себе си, да не гледат вече благо на ближния и да унищожават наред. Деструктото се е преляло напълно в действия, водени от животински страх. И волята, и животът бавно се обезцветяват. Липсва състраданието, човешката психика оскотява. Вече става способна на зверства. Оскотяването се наблюдава в тази забиваща, сива рутина на лагера, който налага над хора, които нямат нищо общо с война, някакъв режим, нов и непонятен за тях. Те трябва да се вместят в него, да го спазват, да бъдат там – защо? Никой не се пита. Всичко води до едно безсмислие, обезверяване, а от там – до най-нисшите достижения на човека, неговото напълно оскотяване. И как тези хора, станали убийци, принизили съвестта си, ще се върнат някога при семействата си, в домовете си, с какви очи те ще гледат своите чада или ще правят такива?

Д-р Черняев захвърли писалката, стана и отново излезе от палатката. Не можеше да спи тези няколко дена. Човъркаше го цялото това наблюдение, което той имаше още в София върху човешката психика, която живо го интересуваше. Макар и да не бе психиатър или невролог, той искаше да проникне до сърцевината на душата. Често, в София, предписваше на пациенти, които страдаха от неврози, разходки из Витоша. При него идваха и неврастеници и хора с разклатени нерви. Изследваше психозите на различни нива, но там беше спокойно, в мирно време. На фронта той се сблъска с една масова психоза, с едно разстройства на личността, което беше именно това озверяване, което наблюдаваше у войниците. За него бе немислимо нормални хора да извършват подобни зверства. А Сърбия гореше! Наказателни акции заради партизаните се правеха навсякъде. Нямаше и миг покой и у войниците, страхът ги изяждаше.Тези социални неврози д-р Черняев наблюдаваше отблизо, като изследваше причините им и се мъчеше да отговори защо човекът става животно. И докато зверствата продължаваха, друг дух се завихри в лагера. Появяваха се листовки на комунистите, които призоваваха да се хвърли оръжието. Той само можеше да наблюдава, когато дойде първо новината, че СССР е обявила война на България. Не стигат бомбардировките, ами и това. А и след няколко дена последваха новините за преврата в страната. Настроенията бяха променливи, никой не можеше да се ангажира или хване за нищо. Властта беше сменена, което значеше, че и ръководството щеше да бъде сменено. Достигаха смътни слухове за саморазправа и убийства обратно в България, но нищо еднозначно. Страхът все още беше сковал, войниците, този път от отмъщението, което партизаните щяха да носят със себе си. Но преди това – щеше да почне новата фаза на войната, която д-р Черняев наблюдаваше от близо. До зверства не се стигна в неговата рота, всичко мина някак благополучно, но не беше така навсякъде, докторът просто извади късмет, че не видя унищожаването на старата класа и възкачването на новата – това щеше да усети в последствие. За сега той беше зачислен в новосформираната войска, която трябваше да се бие срещу бившите си съюзници.

Д-р Черняев бързаше, за да не закъснее за часовете. За пръв път се изправяше пред аудитория студенти, замествайки свой колега, асистент, който го беше помолил. За бъдещите клиницисти това щеше да е потапяне. Д-р Черняев вече имаше име в София. Той беше завършил в Мюнхен, където успешно положи докторантурата си, наблюдавайки бластеоцити под микроскоп. След завършването си, беше работил като асистент повече от година в университетската болница, след което работи като лекар в санаториум в Алпите, отново близо година. Когато се върна в София, вече беше натрупал практика, а и се върна със закупен в Германия рентген. Създаде своята частна практика в столицата, но и не оставаше чужд на Медицинския университет, като щедро даряваше материали за студентите.

В случая, забързаният лекар трябваше да замества лекции по обща патология. Когато влезе в залата го полазиха тръпки и си припомни собствените мигове на студентство. Сега, от другата страна, той бързо събра увереност и извади рентгеновите снимки, които беше донесъл със себе си. В следващите няколко лекции д-р Черняев прекара бъдещите лекари през същността на поставянето диагноза. Истински важно беше за всеки клиницист да познава пътя, за да съумее да заключи и издири правилното лечение. Нужен беше наглед, придобиван в практиката, но и най-вече солидни познания в областта. Д-р Черняев представяше обективно биохимичния апарат, който се корени зад дифузията в белия дроб. Той възпитаваше младите студенти именно във всестранно проникване в същността на механизма у всяко едно тяло. Така ги подготвяше, преди да стигнат до истинската практика, да имат един обширен наглед върху възможните отклонения, които биха се породили в самия апарат на действие. За него беше от изключително значение да научи бъдещите клиницисти, че тяхна задача е да възвърнат и поддържат хомеостазата на тялото. Балансът, характерен и индивидуален при всеки организъм, беше основното, което те трябваше умело да съблюдава. Тъй като една от специализациите му беше пулмология, д-р Черняев им показваше в последвалите лекции снимки на двустранна пневмония и други рентгенови снимки, свързани с нарушения във функцията на белите дробове. Изпитваше ги стриктно, като се стремеше да им дари всичко, което беше попил от собствените си професори в Мюнхен, някои от тях бяха наистина от старата школа, преди да има възможност за пространна картина чрез изследвания, и бяха до там отдадени на професията си, че вкусваха урина, за да определят наличието на ацетон и захар в организма. Д-р Черняев се стремеше да им дари това отдаване към болния, не само чрез личния си пример, но и чрез примера на редицата лекари преди тях – а те бяха носители на новото поколение, което трябваше един ден да замести старото и само да се превърне в стара школа. Беше изключително отговорен към действието си спрямо младите ученици и се стремеше да ги научи най-вече на спокойствие при определянето на правилната диагноза, която изисква преди всичко наблюдение. Отдаването към пациента изискваше от лекаря да забрави за миг за себе си – това бе една тежка и твърде отговорна професия, за да има място за егоизъм. С гордост някои от студентите, при заместването му, бяха попили от отговорността на д-р Черняев към професията си, един от тях дори стана свидетел на геройския опит по-късно, когато при специализацията си в психиатрията, лекарите жертваха живота си по време на бомбардировките, за да спасят пациентите си.

Д-р Черняев беше седнал от дясната страна. Клатушкането караше тялото му да пружинира, но той се беше хванал здраво за дръжката на вратата. На колана му беше

окачен пистолет, който той не искаше да ползва и никога нямаше да ползва. В краката му лежеше лекарската чанта, от кожа, с изрисуван червен кръст на бял фон. Нещо се беше променило в погледа на лекаря. Той гледаше твърде изпитателно всичко наоколо. Докато се прокрадваха покрай селата, впиваше поглед в лицата, които срещаше. Направи му впечатление едно малко момиченце, с парацалива кукла, което проследи с поглед червения кръст на камиона. Двигателят ръмжеше от далеч, хората смирено струваха път, за да премине автомобила. Това бяха тълпи, обезверени, със смачкани лица. Тази парцалива кукла и големите очи на детето се врязаха в сърцето на д-р Черняев. То не разбираше цялото преселение, което се случваше, движението на гигантска маса от хора, с разбити домове, разбити сърца, останали без покрив, мнозина и гладни, и обезверени. Посърналите им лица бяха еднотипни. Но това дете носеше надежда в себе си, беше все още любопитно и чисто към света, не се беше сблъскало сякаш със страховете на родителите си. Докато камионът бавно напредваше през панонското поле, д-р Черняев беше свидетел на тълпите от хора, на някакво небивало движение на масите, сякаш бягаха от прииждащата съветска армия, към отстъпващата немска, сякаш не знаеха кого да нарекат спасител. Той ясно очертаваше в съзнанието си може би най-голямото движение, на своето поколение. Хората бяха вътрешно счупени. А краят на войната беше неизбежен. Лекарят се чудеше как тези лица ще градят новото. Твърде дълго беше продължила тази война. Съветските войски не можеха да бъдат посрещнати като герои, нямаше кой да ликува, нямаше кой да поднася цветя пред пълчищата от изтока. Д-р Черняев си даваше ясна сметка, че победители в тази война не може да има – опостушението беше всеобщо. И докато напредваха на север, към Виена, докато хората излизаха от землянките си, някои по-доволни от други, това движение беше наистина нещо, което поголовно щеше да измени лика на Европа. Така го усещаше той в този миг, преди да стигнат до самата Виена, преди социалистите от районите да изскочат и посрещнат съветската армия наистина с цветя. Те бяха там, преживели и гражданската война, те бяха гледали как Шушник побеждава, как националсоциализма унищожава това, което бяха градили близо десетилетие. В Бургенландия нагласите бяха сходни, хората излизаха радостни от землянките и всеки даваше по нещо, каквото има. Там съветските войни не вилняха, не унищожаваха, а хората радушно ги приемаха като избавители от мрака, в който повече от десетилетие бяха принудени да обитават. Надеждата се четеше вече по тези лица. Д-р Черняев беше посещавал града по време на студентството си, но му предстоеше да види, как се е променил до неузнаваемост. Отряд от СС се беше окопал в самия център и отказваше да сдаде оръжието си. Градът беше смлян от бомбардировки, кратерите по Ринга, изпепелените дворци, всичко носеше разрушение в самите сърца на виенчани.

В няколкото дена на привидно спокойствие в едно село, д-р Черняев пишеше почти по цял ден, изразявайки своите собствени впечатления в черния тефтер. Той се разхождаше и близо до квартирата му се намираше военопленическият лагер. Лекарят съжаляваше пленените немци и въпреки разпоредбите, ходеше и ги преглеждаше, осигуряваше им елементарна грижа и ги наблюдаваше. По същия начин, той помагаше и на цивилните, за което получи и благодарствени писма в последствие. Когато ходеше в лагера, сърцето му се пълнеше с мъка. Така се роди и анализа, белязал силно и голямо пространство в тефтера.

И въпреки това никой от тях не се самоуби. Погледите им бяха изгладнели и озверели. Те се бореха за малкото парче хляб, което пазачите им подхвърляха. Бяха изпити от всякакво съдържание, изпаднали в някакво медитативно състояние. Колкото и да бяха отказали и живота и борбата, в тях липсваше духът на Маяковски и Болцман. бяха капитулирали с всичко край себе си. Нямаше нито желание, нито воля,нито усещане, нямаше болка. Посърнала жажда в очите. Демоничното на масата - и другият, и аз сме си чужди. Всеобщите сили са така изоставени, че тук дори принципите на тълпата не действат. За разлика от концентрационните лагери, във военнопленическите се пораждаше антиномия на еволюционната теория за оцеляване. Мерило не са нито живота, нито смъртта – абстракцията се е оттеглила, всички идеи са напуснали своите притежатели. Монотония на вечността, безтегловност. Представите за човека като цяло стават все по-чужди. Това е може би нирвана.Психиката на пленените. Те не бяха загубили пространственото описание на достойнството си, някак си всеки бе останал личност в себе си, привързвайки се към конкретиката - на това да разделиш подхвърления къшей хляб със съпленника или да се усмихваш някак тъпо, за да окуражиш лицата на околните, защото си неспособен вече дори да изречеш шега. Като тайнствен будистки манастир и медитация на монасите,тук нямаше грижа за насъщния. Хората се научаваха да живеят и без да ядат, без да пият, без дори да ходят до тоалетна. Това ли бяха свърхчовеците на Ницше?! Това ли бе Таворската светлина, осеяла душите им? Защото въпреки трагичната си гледка, мнозина от тях вътрешно сияеха.

Влакът потегли от гарата. Това разстояние, което д-р Черняев измина за близо пет години, сега му предстоеше да премине за два дена. Когато ключа влезе в ключалката и вратата се отвори, всичко беше по старому. Бомбардировките бяха прежалили кооперацията и апартаментът на последния етаж беше все така приветлив. Нямаше кой да го посрещне, но той се надяваше скоро да види съпругата и дъщеря си, които беше настоял да отидат в провинцията, при родителите й, докато не отминат смутните времена. Накладе огън в печката и сложи старата тенджера с вода. Докато чакаше, разгръщаше вестник. „Работническо дело“ беше новият говорител на властта. Той не го зачиташе, но въпреки това си го беше взел, за да разбере какво се случва. Годините на изолация, на фронта, го оставиха единствено с кореспонденцията със съпругата му. От нея той знаеше, че ситуацията в страната се беше рязко влошила, знаеше и за Народния съд и за убийствата, които се бяха случили. Старият режим беше унищожен от новия. Смяната се беше случила под ръководството на Червената армия. Д-р Черняев обаче беше спокоен, не вярваше да закачат и лекарите, макар да е имало и някои случаи на убити медици. Все пак доктори винаги ще са нужни и не е умно да се посяга на тях. Така той влезе в банята, след като водата завря, за да си вземе топла баня, когато на вратата се почука. Облече набързо халата си, тялото му, все още некъпано след пътя излъчваше миризма, но нямаше време да довърши тоалета си. Ударите по вратата бяха

учестени. Когато отвори, пред него стояха двама полицая и един господин в дълго, тъмно палто. Те му казаха, че трябва да дойде с тях.

Д-р Черняев не беше очаквал подобен развой на събитията. Той се подчини, облече се набързо и беше отведен в участъка, до Лъвов мост. Още първата вечер той си даде сметка, че не се шегуваха там – човекът, с когото лежеше в една килия, беше зверски пребит. На другата сутрин го откараха, заедно голям брой от останалите затворници към мините на Бобов дол. След близо година в „Куциан“, после в „Белене“. Д-р Черняев не знаеше, защо го бяха вкарали по лагерите, след като не бе политически активен. Причината остана тайна до края на живота му. Тоталната разправа с инакомислещите без някакви оправдания, без каквито и да били доводи, беше явен факт. В лагерите не го биха, но от тежкия труд, той се научи да оцелява по един непознат за него начин. Случваше му се да упражнява лекарската професия, лекуваше дори и надзирателите и техните семейства, освен че правеше лонгети от клони и подръчни материали, освен че лекуваше, както можеше различните простудни заболявания. Срещу преумората нямаше лек, но стоеше плътно зад своите другари. Един от свещениците, които беше там, го обърна и към вярата и въпреки че го убиха, д-р Черняев започна да питае в себе си силно религиозни чувства. Той нямаше никаква информация за своето семейство. Веднъж получи писмо от един свой роднина, също лекар, който му съобщаваше, че съпругата му, заедно с родителите й и дъщеря му са избягали от България и са станали „невъзвръщенци“. До някъде му олекна, че те нямаше да минат през целия този ужас, че са далеч и в безопасност. Докато стоварваше кирката и чоплеше камъка, един ден просто го освободиха. След близо десет години по лагерите, той можеше да вкуси нещо като свобода. Обратно в София му дадоха да живее, след като национализирали апартамента му в центъра, в покрайнините, в малка гарсониера. Назначиха го в районната болница и той продължи да практикува като рентгенолог. Дори когато остаря, той все се прекръстваше пред иконата, окачена на стената, преди да отиде на работа. Нещо го тласкаше да спазва всички обреди, не можеше да ходи на църква заради режима, почти никой не му идваше на гости. Колегите му го избягваха, защото слухове се носеха за съмнителната му история и гледаха рентгенолога с половин око. Не му дадоха да публикува, но малката служба, там, на апарата, беше нещо добро. Той стана жилав старец и ходеше на работа докрай. Понякога по улицата поглеждаше към небето и очите му се пълнеха със сълзи. Припомняше си дъщеря си, която не бе виждал от бебе, представяше си я като голяма, молеше се да си намери сгоден мъж. Ръката му понечваше да се прекръсти, но единствено пръстите се отправяха към очите, за да забършат сълзите, защото не беше позволено нито да се кръсти, а и не можеше да издаде пред случайните хора по улицата истинската болка в душата си. Д-р Черняев се помина един ден, тихо и спокойно, без да пречи на никого.

Пее малката октава,

останките на есенното пълноводие

поемат дъх,

отеква смях в високата тоналност,

под пръстите е кадифено пиано,

под сенките на заснежени върхове

разляла се е гората –

все малки светове,

които виждам в теб.

Едно самоубийство

През двете си години в Пънам, д-р Монтгомъри се престраши веднъж да замине и да види своя стар другар от редакцията. Липсваха други посетители при него. След като го изведоха, им позволиха да се разходят из двора. Харсън се беше променил, лекарят не можеше да разпознае стария човек в него. Косите му дълги, забулваха лицето, покрито с гъста кестенява брада. Очите просто блуждаеха в нищото, искряха, сякаш искаха да покорят това Нищо. Двамата мълчаха. Харсън рядко излизаше в двора и беше зает да гледа към небето. Д-р Монтгомъри тихомълком извади Библията, която д-р Лютичева му беше дала и му я пъхна в ръката. Разбра, че няма да си кажат нещо и се отправи към изхода. Харсън не се помръдна и не погледна към лекаря, който скоро изчезна от поглед. Той също не се обърна, не погледна назад, но знаеше, че е свършил едно праведно дело и това слово можеше да го ошлайфа като мрамор.

Не съжали за посещението си. Смяташе, че е направил каквото може за приятеля си. Тръгна си облекчен, че го е видял. Повече нямаше да се случи, след време щеше да разбере, че няколко дена по-късно Харсън се е самоубил в килията си. Когато го разбра, все още беше в Пънам. Бяха минали няколко месеца от срещата им. Авторът на „Мотивите на едно самоубийство“ беше оставил малко писмо за д-р Монтгомъри. Щом го получи, лекарят усети как потреперва. Загубено съзнание, забулено като косите му. Разтвори малкия лист и зачете:

„До Грег Монтгомъри, мой стар другар и единствен спътник в света,

Искаше ми се преди да напусна този свят, да ти благодаря. Ти беше мой верен рецензент и приятел, помагаше ми да намеря смисъл когато бях с всичкия си.

Изгубих разсъдъка си, сега след като ти дойде, той леко се върна, за да ми помогне да се отърва от това животинско съществуване. Разкайвам се за грешките, че убих съседката. Ножът беше за мен просто символ, но се превърна в оръжие, което използвах. Не съм искал да завърша като героя си от „Делва“, искаше ми се да продължа да творя, с ясен поглед и съзнание. Когато това не се получи, когато демони на съмнението ме очерниха, така че загубих контрол върху себе си, аз потънах в някакво Нищо, от което не можех да изляза. Нямам силите, Грег, да го напусна, чувствам се сам, беззащитен, не мога да си простя свършеното. Тръгвам си треперещ. И единствено ти си тук и може би ще прочетеш тези редове. Съжалявам за грешките си и за фаталния случай. Дано Бог от словото, което ти ми даде, намери сили да ми прости. Аз простих дори на себе си. И с прошката напускам света на живите, та може би някой ден в слава ще се видим, на гърба на някои ангели. Намерих силите да си простя и спрях да се обвинявам. Докато все още имам светлина в душата, избирам да напусна

поне с достойнство света. Другото е безразлично и кой каквото говори, за себе си говори. Аз казах. Аз простих. Сбогом“

Гарванът е символ на смъртта, защото се храни и с мърша. Като кучето, псето, също, разкъсва трупове непогребани. Мрак се спусна в сърцето. Тегнеха някакви странни очаквания – д-р Монтгомъри виждаше смъртта всеки ден. Ала случилото се с Харсън, обесил се с чаршафите си, се открояваше в съзнанието му. Плащ на тъма, коса, която коси само посърналите снопи. В калта остава ли място за сътворение или всичко е сътворено от калта? Отрова на същността. Подадена ръка, която остава да виси във въздуха. Да беше промълвил нещо, да знаеше, че повече не ще го види. Себеобвинението – една илюзия, от която няма помощ. Дълго страдаше д-р Монтгомъри, когато намери сили и на себе си да прости. Дните минават. На светофара все така чакат хора, които да се разотидат всеки в своя път, без да се погледнат. Отчуждението той усещаше живо как разблудно снове и изпояжда чадата на града. Бяха му останали купчина книги, които бе наследил от Харсън. Дари ги в местната библиотека. Направи усилие и да издаде някои от писанията му. Така излезе и „Мотивите на едно самоубийство“ за дядо му, д-р Черняев. „Делва“ не посмя да публикува. Появиха се спорове да се издава ли един убиец. Но все пак се стигна до една малка книжка. Тя излезе в Пънам, в малка печатница. На представянето дойдоха петима души, не повече.Всеки, най-вече д-р Монтгомъри се стремеше да надникне през книжката в мотивите на убиеца. Лекарят започна да се пита не е ли твърде егоистично собственото му изследване, в което жертваше дори паметта на своя приятел, за да продължава да наблюдава съзнанието. Погребение, на което така и не присъства. Отказ от опело, като на всеки самоубиец. А после, на гроба – кой ще отиде, кой ще се притече?! Всичко клони към забрава. Тези мисли се въртяха у лекаря, той не можеше да се отърси от тях и нищо не го развличаше. Наблюдаваше разрухата на цялото същество. В честите мигове на самота черни мисли се бореха в него.

С целия този текст д-р Монтгомъри откри опасност за здравето на своя приятел. Опита се да го предупреди няколко пъти, опита са да му помогне, но на разстояние беше трудно, а и не беше лесно да се склони към идеята, че има някакъв психически проблем. Когато получи новините, лекарят беше дежурен. Получи телефонно обаждане точно по време на обедната почивка, в което друг негов колега му съобщи за инцидента. Обратно в столицата и двамата, по което и твърде много си приличаха, бяха наели просторни помещения, за да има простор и за мисълта. Не живееха далеч един от друг, в свободните дни пиеха кафе и се разговаряха. Харсън проявяваше жив интерес от изследванията на д-р Монтгомъри. По това време лекарят работеше с неврони, които сякаш се множат и цялостното му изследване беше насочено към стволови клетки. Разработката беше лабораторна, той искаше да разбере как да дели невронална тъкан. Търсенията му се оказаха безпочвени за момента, но той успя да задълбочи изследването си върху съзнанието. Цялата тематика много интересуваше Харсън. Той питаше, искаше да попие всичко, до мозъка на всеки един експеримент. Строеше сам асоциативни дървета и се упражняваше изготвянето на определения. Д-р Монтгомъри постави слушалката в първия момент и не каза нищо. Възвърна се към обаждането, за да попита добре ли е пациентът. Немислимо беше всичко това. Часовников механизъм, защото след последния си имейл с текста, не беше чувал нищо от Харсън, месеци

наред. Цялото развитие беше неясно, толкова бърз регрес пък непонятен за лекаря. Твърде дълго лекарят мълча, загледан в дървото пред прозореца, неспособен да обхване истината. Никога не си представяше, че Харсън може да посегне на друг човек.

Мечът е тук, - написано с маркер, изпъстрено със син цвят.

Остротата е глуха в нощта, - изписано с химикал върху надраскан лист.

Делеше коридора със съседката, и защо точно нея беше избрал?! Д-р Монтгомъри подреди случилото се в главата си – Харсън беше забил нож в гърдите на старицата Лекарят се чудеше каква може да е била причината за объркването на приятеля си,

Искаше му се да отиде да го види, в един друг град където имаше психиатрия-затвор за убийци и други престъпници с установени отклонения. Не можеше току така да лиши приятеля си от внимание, грижа, съчувствие. Душата му се раздвояваше, защото все пак той беше убил и като убиец не заслужаваше съжаление. Но д-р Монтгомъри го познаваше, беше убеден, че Харсън имаше нещо добро в помраченото си съзнание. Нещо човешко сигурно беше останало, а причините да се стигне до тук, все още не бяха ясни. Обвиняваше се лекаря, че не бе останал при приятеля си – подредеността на лабораторията понякога му липсваше, изследванията върху мозъка бяха толкова интересни.

Беше му тягостно да разбере, че Харсън е посегнал на съседката си. С кухненски нож ѝ е отнел живота. Съвсем непредвидимо се бяха развили обстоятелствата. Случая на амок, или не, беше достатъчен за Харсън да се превърне в убиец. Да посегне, това беше изключително тежко не само за свидетелите, но и за самия д-р Монтгомъри, който все още се бореше с чувствата си, неспособен да си признае твърде силната симпатия към Харсън. Можеше да се минат и години, преди да разбере, да се обедини в представите си, но вътрешно му беше вече простил, дори и да бе изправен пред смъртния грях на убийството.

Тояга в устрем по пътека,

устремена към върха,

към звездния прах –

вървим по успоредните пътеки

с всеки дъх един към друг,

с всеки един туптеж, преметнали през рамо

празнотата, за да се изпълни от копнеж.

Човекът звяр

Борис Свещаров преведе д-р Монтгомъри нататък. Навсякъде имаше души на изгубени хора, незапомнени от времената, забравени, с всякакви съдби –

просяци, ровещи из сметищата. Току на пътеката, към зъбера видяха един прикован младеж.

Това е Човекът-звяр.

Това момче се роди в едно пуританско село, отлъчено от света. Родителите му бяха прокудени, бащата убит, майката умря при раждането под едно дърво. Над бебето се смилиха единствено вълците, така то стана див човек, отгледан от тях в гората, окръжаваща пуританското село. Докато момчето съзряваше, откриваше света по нов начин, чудеше се защо елените падат и повече не стават. Научи се да ги лекува, а болните, старите, немощните те ставаха храна за неговата майка – вълчицата и братята му. Носеше дълги кожи, в които се топлеше, останали от улова на новото му семейство. Пуританските времена бяха времена на див фанатизъм. По дирите на една загубена овца, момчето за пръв път срещна хора. Роди се в него любопитство. Те си говореха, а то сякаш разбираше езика им. Проследи ги. Така стигна до селото и започна да шпионира хората. Те бяха като него, но всички облечени с други дрехи, обикновени цветове, нищо искрящо. Религиозните забрани включваха и облеклото, което трябваше да е възможно най-просто. Там младежът за пръв път срещна това същество, което не носеше още забрадка, защото бе младо, с руси коси. Следеше го всеки ден, докато не реши да се покатери на покрива на къщата, който разкри, с намерение да влезе вътре, да я види от близо. Това предизвика шум, кучетата се разлаяха, излязоха мъжете, въоръжени с каквото намерят. Момчето беше окръжено. Свалиха го с пръти от покрива, някой го прободе с пика. Когато се свести, не можеше да се движи, беше оковано. Влязоха върволица мъже, та го хванаха, биха го и го изправиха пред островърхата сграда, от която се чуваше звън. Сложиха го вързан на един куп дърва и ги запалиха. Докато момчето изгаряше, те казваха молитвите си, защото го смятаха за зъл демон, дошъл от гората в човешки вик. Така те го предаваха на царството небесно и освобождаваха селото от зло под крясъците на горящата плът.

И може би още има живец, още има следа от пръст върху ноктите му, когато копае гроба на някой чужд, но всъщност свой човек. Тогава ще поръси представите с мед, една от последните истински причини, която видя в своя приятел, там – в психиатричното отделение, далеч от всичко, за което може да се мечтае – един миг в съзнанието на Харсън:

Тя не можеше да се отърси. Невъзможност да забие нож в гърдите. Същият нож, с който той я притиска, когато я насилва вечерта. Пропадане на всяко достойнство. Разчистване на вече мрачните помисли. В една панелка, тристайна, в която те живеят. И пияната майка, която той почупи от бой. Вече не може да ходи, Болнично отделение, развихряне на хормоните, без феромони. Няма любов в тази история. Тя продължава бездушно да гледа към дъщеря си – някъде на три, докато я чукат по двама, трима събрани, негови приятели. Възбудителна гледка. Омерзеното битие и същност пред погледа на дете. А мама дали ще купи днес шоколад. Защо мама е толкова подпухнала, от плач. Когато тя направи опит да се оплаче беше бита, и вързана в една вила. Безброй мъже й се изредиха. Няма вълнение, няма и щастие. Клиентите не искат да знаят, всичко пропада в гънките на насилствено пренебрегване. Неистови усилия към промяна, която все така не идва. С нож към врата – подчинена секс-робиня. И

алкохолът в кръвта на майка й, която оставя внучето си да гледа позора. След старото изнасилване, белязало дните на двете жени, когато доведеният син на един стар брак се оказа насилник. И опозори, обезчести. Оргии пред очите на дете. А на голите снимки, с които се привличат клиенти тя се е излегнала безсилно, като куче, което очаква да бъде пребивано, без жал, без носталгия, без копнеж. Детенцето иска шоколад. Майката тъкмо е свършила с поредния. Води детето навсякъде със себе си, няма доверие на пияната си майка, и на новия й любовник. Единствено безчестието, което я е дамгосало, но какво може тя да направи след поредния побой. Вече не чувства ръцете си, вече не чувства нищо, Шоколад за дъщеря си и малкото вейки на тази зима не предвещават някаква промяна. Геноцид над чувството на детето, ограбено детство. И образът на мъжа-безделник, който само чака да обезчести майката, за пореден път, да вземе парите от всеки сеанс и да й подхвърли малко трохи. Дъщерята иска шоколад, но получава болезнени гледки все с по двама-трима. Докато майка й пищи, докато разкъсват тялото й. А после? Какъв живот за детето? Нерадост и болката на осакатено животно. Единствено сказанието за нощта, за последна луна, за издигането на облаците, които подмятат някакво скрито желание за по-добро. И бедността и мизерията вече се издигат в култа на една панелка, от чиято тераса се чумери Витоша, обляна в червенината на поредния залез.

Лука

Самонаблюдение

Виждам бюро, изпразнено от съдържание,

стол и в съзерцание на стаята пак ти

с химикал в ръка изписваш тайните слова

на своята молитва.

Узрявам в теб,

в човешкото повествование,

което пълниш с чистия му смисъл,

росата шепне,

раждат се пътища

и споменът е вече бъдеще.

Забързан към работа, д-р Монтгомъри все още се занимаваше с историята на д-р Черняев. На едно малко листче беше написал вече препоръки, на друго – медицински термини и подобряване на медицинските случаи,грижливо ги събра в един имейл, който върна на Харсън. Д-р Монтгомъри мразеше да блуждае в телефона си, не виждаше неговата полезност, не обичаше суетниченето, различните препоръки. Той се стремеше да води обикновен живот. Едно битие, посветено на изследването във всичките му форми. Така практикуваше свободно дълбоко самонаблюдение, в което скитничеството от превъплъщение в превъплъщение, се оказваше една интересна игра, която изследва произхода на мисълта и съзнанието. Макар да беше вече специализирал неврология и тепърва да специализираше психиатрия, д-р Мотгомъри странеше от това да търси единствено биологически зависимости. Имаше нещо религиозно в мисленето му, нещо странично, което го караше да обедини душата с материята, без да я обрича на забвение. В новата болница му предлагаха и стаж и работа като невролог. Извън лабораторията, за пръв път му предстоеше да работи с пациенти след студентството. Но и двете месторaботи, колкото и да не харесваше да дава дежурства, колкото и да не му се искаше, се наложи да прави и двете. Не беше недоволен, напротив – рутината на действието беше нещо положително за битието му. А медицината – това си е много рутинна дейност. Всичко това подреждаше мислите му. Те вече не се лашкаха, но по-често си разпъваха номадската шатра, за да приседнат и да се любуват на разлялата се шир. Така д-р Черняев преусмисляше дните си. Мина време от както беше разменил нещо с Харсън, когато, безпричинно, той прати един текст на лекаря, който видя опасност и признаци на смущение. Текстът беше посветен на някакъв измислен сериен убиец, състоеше се от кратки истории за него и завършваше драматично. Д-р Монтгомъри го изчете внимателно, няколко пъти и го сравни с текста за д-р Черняев.

Манастир

Една малка сянка мина покрай тях и носеше табела, окачена на врата му, на която пишеше: „Стефан Дунаев“.

Борис Свещаров се приближи към фигурата, прошепнаха си нещо неразбираемо, след което последва писък.

- Това е Стефан Дунаев, той носи табелка с името си тук, като всички самоубийци. Любовта, погледната по идеалистичен начин. Влюби се момчето до полуда. Избяга. Дойде в манастира. Пиеше. Търсеше Бога, търсеше помирение, крещеше да се освободи от този демон, който го измъчваше. Заживя сред монасите. Пушеше в килията си. Не намираше покой. Намери забравената библиотека на манастира и почна да чисти книгите, да ги подрежда, сякаш за да отклони мислите си от несподелената любов. Един ден просто се обеси.

Полицията разби залостената врата, за да открият изстиналия труп. Като всички самоубийци, той носи табела с името си.
Тук е царството на забравата. Пътеката се изкачваше. Духовете ставаха все по-многобройни. Това бе всяко едно поколение, което потъваше в забрава.
Виждаха се посетителите на бар, които идваха и си отиваха.
Виждаха се върволиците народ по площади и градини.
Виждаха се странстващите, пътуващите из света.
Всичко клони към забрава, тя е единственото, което е сигурно. Толкова много души предстоеше му да види, да усети и чуе. И всеки се е смял, всеки е играл, бил е влюбен, разлюбвал се е, плакал, преживявал го е, но сега всички са тук, разсъблечени и голи души, които няма да се върнат към живот. Това е царството на забравата и ти трябва да преминеш отвъд, за да не пропаднеш в него.
Стори му се отново, че вижда Харсън, щом се обърна. Някакво привидение ги следваше.
Забравата ще ти донесе единствено утеха във всички безкрайни търсения.
Борси Свещаров не спираше да говори.
Описваше му целият свят на мъртвите, а нали точно срещу смъртта д-р Монтгомъри беше взел тази отвара, беше пожертвал своя мигновен разсъдък, за да влезе тук – и сякаш, д-р К. беше там и ги наблюдаваше от някаква отсрещна скала.
Смъртта покрива всичко, като зелената трева при гроба.

Аспарух Лютичев

Съмнения загризаха сърцето на д-р Монтгомъри Чувстваше се ангажиран със съдбата на Харсън, Ами ако бе пожертвал здравето си, ако беше избрал здравата работа пред спокойствието на дните, може би щеше да успее да му помогне. Докато се връщаше към Пънам, сърцето му бе изпълнено с такива тревоги. Това беше единствения път, в който напусна градчето за двете години на престой там. Връщам се във всеки спомен към тези мигове на чистота от детството. Само те могат да ме утешат – такава чистота аз нудя в цялото си същество, чистота на чувството, спомена, останали да горят толкова дълго в съзнанието ми – отекването на истинската красота, към която все така копнея. Страст, с чувство – бдение, дори и да гори, то трябва да е чисто, неопетнено. Единство. Разбирателство. Без страдание, без никакво друго чувство, освен извисяващото. Като детски спомен. Гора и листа, закрили пътека. Да се приближавам към теб, все така в чистота. Без да се лутам – излияние, без да се губя – и без страдание. Така аз прониквах към Харсън, така и прониквам към Петър. Няма да се изгубя, защото чувството е чисто. Няма съмнение. Няма нещо, което да е друго. Не се изобличава, не се опорочава. Няма кумири, нито златни телета. В чистотата, дарена ни от Бога, това е истинското избавление

Болницата беше с падащ лепеж. Отделенията изглеждаха унили и нечисти. Храната се даваше в кофи от санитарите, сякаш хранеха добитък. Поемаше обикновено следобедните часове в психиатрията, а сутринта беше в неврологията. Изслушваше внимателно всеки пациент. Понякога ги викаше в кабинета си. Завързваше разговор. Отчиташе историите им. Така попадна на Аспарух Лютичев. За да го изслуша, за да го

разбере, трябваше да чуе цялата му генеология. Аспарух Лютичев беше с диагноза: „параноидна шизофрения“. Отключена била от опиати. Самият той бил задържан да обикаля района между Централната банка и Президентството с пръчка в ръка. Ходил цял ден като караул там и ръкомахал всеки път щом стигнел до двореца. Как беше попаднал в Пънам, беше поради местожителството на родителите му, изселени, първо по селата в района, после в самия град, които се грижеха в такива случаи за него. Аспарух Лютичев беше млад човек, отдавал се на всякакви изкушения, а най-вече това да се рови в генеологии. Така открил, скрито сякаш от него, собствената си история, описана в дългите записки, които д-р Монтгомъри си води по този случай. Викаше го в кабинета си в късните следобеди, когато Аспарух се скиташе по празния коридор на спящите пациенти. Трите съня бяха особено важни в отделението и следваха реда на взимане на лекарства. Разговорите не продължаваха повече от 20 минути. Добруването е такова важно естество – да живеем за всички и за себе си, неотлъчно да се борим да градим, да бродим, да обхождаме света – чистота и представите замръзват, за да родят единство в най-просторното битие. И после?! Остава насладата. Това дарява всеки дъх на красота – смесица от доброта и чистота. Това е цялата естетика, която споделям, за да бъда това, което съм, неотменим в себе си.

Остана скрито,

поражда стон,

хартията вече недостига в безсънна вечер.

Събуден от една мечта премигвам в мрака,

не се изчерпва в мен копнежа,

не мога да заспя

- Лютичев, Аспарух, аз съм!

- Разкажи ми малко защо обикаляше пред президенството?

- Отдавах почит на царя, както предците ми са го правили. Имало сред тях и гвардейци.

Мога да разкажа за семейството си – цялата история в себе си крия. Искам вече да я излея, да я изповядам някъде. Всичко ще си кажа.Всичко почва и свършва.

До тук.

Проповядвам.

Тържество.

Назад, в началото на 19ти век. Малка къща, побираща четири деца и старата майка, която все така седеше край огъня и бъркаше манджи в деня и вечер си лягала рано. Христо, всички му викат Лютичето, е долу – при дюкяна, на първия етаж на къщата. Оправя отново същите сметки, които все не излизат. Като прекупвач, той иска да създаде нещо уседнало, насочва се към пекарна. И сметките все не излизат, за да я отвори, малко по-надолу по улицата. Както всяка сутрин среща своя сътрудник в малката кафеджийница на ъгъла. Христо си отваря тефтерчето, а Иван Варягов се впряга над някакви листи, изпъстрени с цифри.

За днес: среща с Хайдута, търсил си майстори да си реди покрива; да се формира бригада.

После: да се прекарат сметките за млякото от овцевъдците и доставянето му по поръчение от конака.

Да се разработят условията за тъкачното производство и цената на вълната.

Христо и Варягов са двамата основни прекупвачи в района, но вече са се насочили пазарно и към други средства за препитания. Заедно влизат с капитал за тъкачница, но преди това още се прави сондажът на пазара. Единият купувач, това е конакът, но другия защо да цялата държава с шаяци за армията. Все още се разработва, макар че след двугодишни усилия се случва. Тъкачницата на Лютичето държи двадесет и двама работника. Варягов е неин началник и води преговорите с всички клиенти. Когато печелят най-големия си клиент: държавата, Лютичето решава да си отвори сам хан. Вече спечелил пари за пекарна, отваря като купува цялата сграда. Отваря и втори хан, след като си строи нова къща. В старата се помещава втория хан на Лютичето, а третия избрал в село край града, на главния път където купил една ъглова къща. Така, според легендата той имал по един хан за всеки от тримата си сина. Единият го наследил прапрадядо ми, другият се паднал на прадядото на генерал Лютичев, третият пък се разпространил отвъд Америка още тогава, дори участвали като спекуланти в Гражданската война, свързани с изкупуване на земя в предалия се Юг. Там създава компания за платове. По-нататък не се знае какво станало с него. Вероятно е имал семейство, децата му продължили по други пътища. Докато търсих, открих, че поне едно от тях е станало адвокат. Според легендата, имало някой от тях, математик в „Харвард“, но не бе намерен такъв човек.

Двете сестри на прапрадядовците били омъжени в същия град, който тогава бил малък, с кални улици и ниско строителство. Лютичето се споминал млад, на 55, като оставил цъфтящ бизнес. Дялове се падали на Петър Христов Лютичев и Любен Христов Лютичев, след като купили от брат си, Стоян, неговата част. Любен, прапрадядо, ми развил своя хан като средище за селяните в града, които непрестанно идвали на каруците си, обособила се малка пазарна част, където станал голям пазар. Той сам си построил къща, в която заживял, а брат му, Петър останал в ъгловата къща на баща им. Къщата била на същата улица, през един тунел, се влизало в двора, където бил ханът, а пред него имало дюкяни. Къщата до него си построил Любен. Но се замесил с революционните кръгове. В хана му често отсядали комити. И макар да бил богат, защото вече трето десетилетия правили екипировката на турската армия, дядо Любен се оказал непреклонен пред турското владичество. Той дарявал пари за комитетите и когато го хванали малко преди Априлското въстание, да укрива двама комити и заточили в Сирия, в крепостта на затворниците. От там той някак избягал, отишъл на поклонение на Божи гроб, завърнал се като хаджия, точно по време на амнистията, като кратко време престоял в Гърция. От тогава имал връзка с тамошни търговци и отворил търговия с Атина, където отворил и дюкян. Хаджи Любен създал търговска мрежа с дюкяни в Истанбул, в Солун, в Одеса и в Киев, като основно вкарвал платове в Русия и внасял кожи от там. Тази търговия останала и след Автономията. Тогава той купил земи край града и си построил малка хижа, в която ходел да се възвърне към истинския живот. Сякаш за развлечение имало там животни, които пасели, докато той пиел кафе

над своя тефтер, както баща му правил. За неговия съдружник и потомците му останали дяловете в тъкачницата, но те не успели да се докоснат до истинската търговия, така както Любен. Петър поел и пекарната, надолу по улицата, парцела бил техен. По-късно там изниква един от първите ресторанти в града. Коста Петров Лютичев, роден през 1868, става негов съосновател с баща си, преди да бъде превзет като бизнес от братовчедите си с техните хотелски вериги и ресторанти. Първите им братовчеди се оказват известни и популярни, те са двамата сина на Хаджи Любен, братя Лютичеви. Той е на път да създаде собствена банка, като развива и лихварски бизнес, което става факт през 1892 с банка „Доверие“. Банкерското дело Хаджи Любен Лютичев подхваща, вече възрастен, но обвързва изцяло търговията си със създадената банка, която унаследяват двамата му сина. Когато братя Лютичеви поели търговията от болния си, 64 годишен баща, те вече били учили в чужбина, с деца, единият, Христо Любенов Лютичев, в Лайпциг, машинно инженерство, и Стефан Любенов Лютичев, завършил търговия в Париж. Унаследяването на бащината търговия става в златно за страната време, началото на 20те. Христо вече бленува за собствена фабрика,но преди това доразвиват идеята и започват инвестиране в строителство. В Атина те инвестират в две кооперация, в една кооперация в Солун. В последствие те се разрастват с множество кооперации из столицата. Докато се осъществява планът с фабриката, по инициатива на Стефан те стават съдружници с Коста Лютичев и съосновават хотел над ресторанта. Те купуват и земята, с това създават луксозен за времето си интериор, свързан с визити от дипломацията. Надстрояването на сградата позволява и разширение с още няколко хотела, на които братя Лютичеви стават собственици или съсобственици. Фабриката е проектирана от Христо. Когато сградата е завършена, а той построява за себе си къща до нея, нарушавайки семейната улица, тогава предстои откриването, от което има запазени снимки. Христо Лютичев създава със страст фабриката, както се отдава напълно не само на нея, но и на търговските складове, които закупуват в Бургас, както и складове в Гърция и Османска Турция, които регулират пазара заедно със Стефан. Именно той построява къща на мястото на дюкяните от стария хан. Те вече имат собствена компания с офиси, на друго място, а това, било някога улички в забутано градче, вече била улица в столица. Ъгловата къща се пази от Коста, а прадядо ми си строи още една къща, триетажна, на мястото на стар дюкян.

Фабриката на братя Лютичеви е единствената по рода си в София, която произвежда порцелан. Те вкарват чешки специалисти в производството, като установяват собствен печат на всеки един съд. Освен за производство на порцелан, фабриката има и тухларна, тухлите също били със собствен печат. Освен това, печелившата тъкачна фабрика с вече отпразнувано почти сто години съдружие, е превърната във фабрика за кожи, в която дял имат всички потомци на Христо Лютичето. Братята са изженени в добри столични семейства. Христо Лютичев е женен също за фабрикантска дъщеря, а Стефан е женен за Сийка Стоянович, дъщеря на лекар, също тежки чорбаджии. Като такива се определят предците ми - както са били описвани, с големи кожуси, а по време на прадядовците, под тях вече и сака. И двамата братя участват в балканските войни, въпреки богатството си, като доброволци. Първата световна война е свързана със загуба на пазарите в Гърция, засилване на пазарите в Отоманската империя, покупка на първи търговски офис във Виена. В тухларната се произвеждат и оръжие и патрони за фронта. Христо Лютичев превръща дома си в квартира за ранени войници, като съпругата му служи като медицинска сестра. След края на войната братята са

разпитвани в търговския скандал за спекулирането на пазара, но обвинения не са повдигнати. Фабриката бавно се възражда към оригиналната си употреба. Стефан Лютичев привлича със собствени строителни бригади, инвеститори за строеж в столицата, отварят и още един ресторант, докато Коста Лютичев вече работи с цялата си фамилия за братята. Стефан има общо шест деца. Христо има две деца. Братя Лютичеви успешно организират и кино-салон. Имената им се свързват с общо 6 хотела в страната и десетина ресторанта. До къщата си, на мястото на стар дюкян, Стефан строи хотел. С нови сили, след войната, работи офисът във Виена. В следващото десетилетие, търговията се обръща в полза на братята. Освен с производство на оръжие, тухларните са разширени и започват обработка на стъкло. Фабриката се реконструира, но остават печатите и произведенията от порцелан, скъп, с високо качество. Такива поръчки стават редки. Освен кожи, в другата фабрика започват да се шият дрехи за немската армия. Христо прехвърля инвестиции и закупува жилищна сграда във Виена. Освен нея, взима и една малка къща в 13ти район, окъпана в зеленина. Там се пренася да живее и синът му, Павел Лютичев, лекар по образование. Сестра му, челистка, също емигрира още 30те години във Виена. Измежду шестте деца на Стефан, само един негов син – Борис, иска да продължи, неговият брат и мой дядо, Петър, става лекар, а най-малкият брат, художник и скулптор. В зестра по дъщерите си, Стефан дава половината си кооперации или такива, в които има участие. Две кооперации и осем апартамента си поделят децата му. Най-много получава Борис, роден в 1901, завършил, като чичо си, за строителен инженер в Германия през 1924. Той поема целият бизнес през 30те години от баща си. Докато се грижи братята да се облагородяват от акциите, в текстилното предприятие попадат и чужди фактори, а фабриката на братя Лютичеви твърдо остава в ръката на Борис. Важно да се отбележи, по това време дядо Петър има дял във фабриката, но само 15 процента, пет процента е делът му в текстилното дружество. Имотите в Атина и Солун са поделени между всички наследници още тогава,без препирни и скандали. Борис подема един цветящ бизнес. Най-малкият брат, Теодор Лютичев, завършил скулптура в Мюнхен, става популярен художник и скулптор, създава собствено ателие в наследените апартаменти, няколко от тях продава, за да купи пространство където от 1934-1946 се помещава галерия „Утро“.

Банка „Доверие“, създадена от техния дядо, продължава съществуването си до национализирането от комунистите. Тя е свързана с акции във фабриките, но има дялове и в други фабрики и предприятия, общо 15 на брой, като така непряко, Борис Лютичев, станал главен отговорник и на банката, има контрол във всяко едно от тях. Посредством банката, Лютичеви стават по-крупни собственици, дяловете им растат, хазните са отворени за действие. Дядо, д-р Петър, върнал се като лекар от Мюнхен, решава, след като е отворил собствена практика, да създаде и собствена болница. Тя става факт през 1937ма, като акционерно дружество, в което дядо е мажоритарен собственик. Така Лютичеви се оказват една от богатите фамилии в тогавашната държава. Въпреки идващата криза, те се чувстват силни, търговията им процъфтява, а историите, които тепърва биват написани, остават неразбрани за поколенията.

Дядо Петър има единствен син – баща ми, също лекар, доцент, какъвто е бил и дядо. Болницата представлявала една арка, през която се влизало в двор, около който стърчели и сградите на болницата. Общо 80 лежащи легла я правели една от големите болници по времето си. Два рентгена дядо изписал от чужбина. След

национализацията, сградите били съборени, рентгените и цялата апаратура – извзета. Комунизмът е бил суров срещу нас. Невъзвръщенци са децата на Христо Лютичев, които повече не идват в страната, а остават във Виена. Д-р Петър Лютичев е принуден с такива първи братовчеди и братовата си история, да заеме позицията на участъков лекар дълги години. Брат му, Борис, бива наказан като изпълнителен директор в две фабрики и главен собственик на банка „Доверие“, които са участвали в подкрепа на немската индустрия. Борис Лютичев получава 15 години затвор. Теодор Лютичев е пратен в „Куциан“ заради карикатури във в. „Щурец“. През 1952 д-р Петър Лютичев е интерниран с цялото си семейство в Пънам. Той няма право да напуска града без разрешение, взето му е правото да публикува трудове или да преподава. Води си усилено дневник, в който си описва случаите, а болните се превръщат в неговите ученици. На всеки той разяснява подробно клиничната картина, баща ми също става негов ученик. Починал дядо Петър в тихия си живот в Пънам, ударен от кола, в 70те. Преди да се родя. Обезщитиха ни в столицата за конфискуваното имущество, но аз останах при семейството си в Пънам и се грижим един за друг. Чичо Борис има две деца, и двете в столицата. А чичо Теодор, има една дъщеря – леля Таня, Татяна, която стана преподавател в университета и също се занимаваше с изкуство. Това е историята на Лютичеви. А докато аз си представях, че отдаваме почит на царя, от целия ни род, за да даваме караул пред двореца, това бе мой призив към всички стари фамилии, да се обединим в едно и да си върнем загубеното.

Видения

Д-р Монтгомъри прекара няколко месеца в халюцинациите за Синия град. В това време се беше усетил как зависимостта му нараства. Дори по време на работа, той често се усамотяваше и плачеше. Елисавета Каменарова вече не беше пациентка. Лечението на Петър, което го направи известен, мина успешно. Но нищо друго не вървеше. Тайната му любов към пациента се задълбочаваше, както и обвинението за Харсън и д-р К.
Той все по-трудно започна да различава действително от недействително, а виденията започнаха да се променят.

Когато се изправиха на пътеката, където го водеше Борис Свещаров, във въздуха нещо се движеше. Д-р Монтгомъри разбра, че това бяха сенки, че цялото пространство беше наситено с души и видения, в които той се заглеждаше.

Трифазен ток

Фонова музика: Й.С. Бах – Schübler Chorale BWV 649, Ach bleib bei uns Herr Jesu Christi

Д-р К.

Тази дума не искам да изрека –

тя е една искра и напомня ми на Бог,

напомня и на безкрайна самота,

помежду ни има цяло битие –

да те погаля, като през стъкло,

да се докоснем през око,

да се погледнем с мълчание

и първичното в мига да ни напомня,

че огънят изгаря все така, от другата страна.

Това трябваше да се премине, преди да се влезе във вътрешния свят на Аспарух Лютичев. Той живееше със сенките на нещо отминало, търсеше ги из стари фасади и под високи тавани. Д-р Монтгомъри го оприличи на някоя от двете съдби, с тази на Харсън. Аспарух бил задържан в столицата, докато обикалял с дни наред с една пръчка около Двореца. Там отдавна не живееха царски особи, лекарят търсеше причините на рухването му. В Пънам той дошъл да се грижат за него родителите му. Но тук агресирал, направил опит да изгони майка си, бутнал я по стълбите. Докараха го в тежко състояние с полиция. Докато Д-р Монтгомъри се чудеше с каква терапия да продължат, на вратата на кабинета му почука завеждащата отделението. Тя беше рускиня, с труден характер, нелесно да специализира при нея. Застави го по-скоро да вземе решение за Аспарух. И докато Лютичев пушеше цигара на тераската на отделението, жадно, настървено, той смучеше от нея, както инжекциите щяха да го засмучат. Предписа му по една на 15 дена – „Клопиксол“ като начало, съчетано с „Уланзепин“ веднъж дневно.

Да се улисаш в делника, това му се случваше често, да забравиш дори кой си – и това му се случваше от умората между дежурствата. Д-р Монтгомъри се превръщаше сякаш в някой от своите пациенти. Твърде присърце прие Аспарух Лютичев, не само заради младостта му – той изчете цялото му родословие, така както го беше написал, не просто от уважение, имаше жив интерес към патологията му, а и самият той беше син на лекари. Пратили го да учи във Виена, не завършил нищо, завърнал се разстроен и объркан. Отишъл в столицата. Тук лекарят наблюдаваше проявите на опиатите, които Аспарух Лютичев ползваше – всякакви видове наркотици, които може би са забавили и развитието му. В София се случил вече познатият епизод. С новата терапия той успя да получи обрат в състоянието си. Някакъв вик, някакъв спомен понякога го разбуждаше, тичаше към болницата, за да намери д-р Монтгомъри – понякога той беше там, друг път го нямаше. Това беше един от първите му случай като специализант в болницата на Пънам. Може би и затова го интересуваше толкова много. С общи усилия, Лютичев се

изправи на крака, завърна се да учи археология в столицата, един случай с позитивен край

Запозна се с родителите на Аспарух Лютичев – семейство д-р Лютичеви. Макар и лекари, и двамата бяха много вярващи и отдадени християни. Веднъж Юлия Лютичева, семеен лекар, подари една малка Библия на д-р Монтгомъри. Валери Лютичев, бащата, беше пулмолог, също присъстваше и подкрепи с поглед жеста на съпругата си. Д-р Монтгомъри пое подаръка от уважение. Малко предполагаше, че изследването му би го довело до нещо като религия. Той не беше религиозен. Но и нямаше нищо против религията. Като малък, някога, също беше посещавал църква с майка си, страстно вярваща книжарка. Баща му, инженер-химик, пък беше по-скоро атеист и оставил по-трайни дири в съзнанието на лекаря. Наблюдаваше честите религиозни психози. Безчет бяха пациентите, които говорели с ангели или били измъчвани от дявола. На тях д-р Монтгомъри влияеше медикаментозно, но не и душевно. Те си оставаха завинаги в света на ангели и демони. Искаше да го промени, и както при Аспарух Лютичев, да постигне подобрение. Във Виена той беше учил философия. Когато идваше, те си говориха с удоволствие на философски теми. Самият младеж не беше религиозен, но уважаваше християнството, наследство от родителите си. Д-р Лютичеви идваха веднъж месечно на консултации и рапортуваха по състоянието на сина си. Д-р Монтгомъри винаги ги посрещаше приветливо, канеше ги в кабинета си и ги черпеше с бонбони.

Продължителното съществуване беше сякаш привидна идея. Като че ли човек умираше много пъти в живота си и се прераждаше непрестанно. Преди вечния край или начало. Д-р Монтгомъри не си позволи да спекулира. Понякога, вечер, сам в гарсониерата си, той държеше Библията и я разгръщаше на случайни пасажи. Попиваше словото, то оставаше следи в него, обработваше го като някакъв мрамор, за да бъде постлан в храма Божии, които беше в сърцето и душите бяха Неговото обиталище. Мислеше си за Харсън, искаше му се и в неговата помрачена душевност да изгрее светлина, да се пробуди отново. Представяше си го как стои самичък в килията си, в която липсва слънчева светлина, опиянен от медикаменти. Сълзи се събираха в очите му.

За престоя си д-р Монтгомъри не създаде много приятелства. Градчето беше малко, нямаше и много млади, с които да общува. След смъртта на Харсън, той още повече се отчужди. Общуваше предимно с колегите си. Там имаше един д-р К. Плешив, черноок и с прошарена коса, те понякога беседваха по време на почивките. Децата му вече бяха пораснали. Д-р К. имаше един тежък проблем - алкохолът. Д-р Монтгомъри се опита да му се притече на помощ. Поредната съдба, която просто щеше да заглъхне. За невролозите плахо минаваше времето, в ежедневен тих труд. Понякога когато беше в психиатрията се чувстваше по-полезен. След работа се прибираше, за да чете и да води своите методични, безкрайни записки. Описваше всеки един случай от деня подробно, не се пестеше да издирва още и още за човешкото съзнание и взаимоотношението му с мозъка. Помагаше в рехабилитацията на тежки инсулти. Грижеше се за парализирани. Не спираше да се интересува какво правеха колегите му в чужбина и как се развиваше цялостно неврологията. Откриваше автоимунни заболявания с неврологични прояви. Диагностиката му беше любима. Усещаше се като детектив.

Изследването, дълбоко и внимателно. Клонеше към заника, един живот – Аспарух Лютичев понякога минаваше, за да беседва с лекаря. Преди и той да замине. Не

усещаше самота, беше погълнат от заниманията си.Водеше си дневникът в малък черен тефтер, в който описваше случаите и проучванията си. В друг, оранжев обаче той описваше личния си живот. Ставаше много рано всяка сутрин, за да чете най-вече Франкл и да вписва живота си, преди да замине към болницата. Той вървеше пеша по широкия булевард. Пред очите му се разкриваше реката, прекосяваше моста и през малките улички стигаше до прихлупените павилиони на болницата. Купуваше си вестник от будката пред портала, взимаше си кафе и влизаше на рапорт. Когато беше на смяна в неврологията, той работеше с д-р К. Не му убягваше как лекарят трепери всяка сутрин. После изчезваше за половин час и се връщаше без тремор, със светнали очи.

В прегръдката на алкохола, д-р Монтгомъри често се сещаше за Джек Лондон. Д-р К. не можеше да мине без да пие. Съпругата му го беше напуснала, заедно с децата. Чуваше се за вечерни скандали по кръчмите. Полугол, д-р К. крещял неистово срещу кварталните пияници. Това гласеше мълвата. Освен че пиеше на работа, се случи, че д-р К. постави няколко погрешни диагнози. Стигна се до директорът и лекарят беше временно отстранен от работа. Представяше си го д-р Монтгомъри как е седнал на масата в кухнята, той му беше чест посетител, с него се разговаряха, деляха общите проблеми и обсъждаха случаи преди да зазлее. Сам, срещу хладилника, с впиянчени очи той надигаше бутилката с водка, без надежда, без упование, без вяра. Д-р Монтгомъри можеше само да наблюдава как безизходицата на едно съзнание унищожава цялата му реалност. Нямаше какво да го спаси, той беше спрял да чете, не прочиташе вече „Форум медикус“, дори не се грижеше за своите болни. В знак на съпричастност, само няколко седмици по-късно директорът върна д-р К. на работа, като че ли да му помогне, да не е сам. Тогава започнаха да изчезват шишетата със спирт от отделението. Още няколко погрешни случая, нечий живот и д-р К. бе окончателно уволнен.

Суета

> Духовете са разбунени, рядко влиза жив тук. А ти дали си жив или мъртъв?
> Д-р Монтгомъри не можеше да отговори на този въпрос, може би вече бе наполовина жив. Всичко се беше оттеглило от него и сега, с отварата на Елисавета Каменарова, той усети цялата болка в душата си, стаена зад празни изследвания и търсения. Помоли се тихо на Бог, макар да не вярваше в него, той се помоли за свобода от тази тежест, надвесила се в гърдите му.
> Докато болката течеше по жилите, д-р Монтгомъри се усети че е коленичил.

Трябва да продължиш, иначе ще останеш тук със своята болка – това му каза Борис Свещаров, лекарят се освежи, те продължиха, за да преминават през душите, всичките оставени така, обречени на безпаметност, без значение какво са постигнали в живота си. Всичко е гонене на прах и суета.

Видяха едно привидение в костюм.

- Това е Андрей Родопеев. Мистерия във висините, тук където всичко бива забравено. Остави любовта си, ти казвам, забрави за мечтите – отлъчи се от тези мисли, които ти дават наслада. Защото в смъртта нищо вече не се помни.

Андрей Родопеев се роди като единствен син на генерал Родопеев. В голямата му къща, отрасна сред гувернантки. Щом стана достатъчно голям, го пратиха да учи в Германия. Там не се изучи, напротив, започна да гуляе и ходеше по проститутки. В пансиона беше първата му любовница, една полска графиня, от която се говори, че имаше първото си дете. Докато беше в студентство, баща му почина, той се върна, но се говореше не за погребението, а за да види наследството. Подели каквото имаше със сестра си, която странеше от него. Той продължи да ходи по жени из Германия, говореше се, имал второ дете от една краварка. Кръчмата беше близо до него. Обратно, завъртял любов с някаква актриса, под носа на жена си. Ожениха го за добро семейство на фабриканти. И жена му – единствено дете, наследи цялата фабрика на баща си. Андрей Родопеев купил още един голям апартамент, да ходи с любовницата си. Имаше и висока позиция в двора, пред царя. А когато почна войната, той пратил жена си, с двете им деца в Швейцария. Там пратил и любовницата си, актрисата, и тяхното дете, в различни градове. Хванал си нова държанка, друга актриса, и с нея откарал войната в големия им апартамент. Къщата била разрушена от бомбардировките. Но те имаха пари, много пари, докато властта не се смени. Казват, привикали го един ден в полицията. Държанката му отишла да се моли за него. На другия ден откарали безжизнените им трупове, оттекли от ударите и от гаврата с тях.

Второ самоубийство

Погледнеш ли към разлистените клони

ще чуеш музика на нямо пиано,

усещаш лъх на пролетно дихание,

поляга мисълта, за да съзрее

и аз те чакам в съзидание

да те окъпя в звън,

който всяка сутрин да ти дава

напитката след преходния сън.

Последният път, в който д-р Монтгомъри го видя, той се усмихваше налудничаво и събираше нещата си в пазарска чанта. После, в умопомрачение, вероятно отново пиян, се обеси. Когато получи новината, д-р Монтгомъри беше в психиатрията. Единствения му близък колега си беше отишъл. Странно му се стори всичко: Харсън, в миг на проблясък посегна на живота си, д-р К. пък обратното – в умопомрачение. Кой е умрял по-достойно, след като и двамата се бяха самоубили?! Д-р Монтгомъри не говореше за себе си. Нямаше и близки приятели. Приличаше на луд учен, макар да ходеше добре облечен, подстриган и обръснат. Все пак никой не знаеше какво той прави когато не е на работа. Слухове мълвяха, че се занимава с нещо нечисто по пътя му към познание. Да узнае, да предаде, да се бори – успяваше дори в условията на малкия град, където всичко се знаеше. Не му беше чуждо, той самият бе от малък град. Съдбата му бе сходна с тази на Харсън – майка – българка, баща – чужденец. Той почти не ги помнеше. В едно градче като Пънам беше отгледан от баба си, която успя някак и да му даде пространството да получи медицинско образование. Откъснати спомени имаше от ранното си детство в Англия. Цветна градина, пълна с лалета, мъгла и дъжд. Подобно на Аспарух Лютичев и по майка и баща, той принадлежеше към древни родове, оставили своя отпечатък в двете страни, но за разлика от него, не познаваше родословието си, нито се интересуваше от него. След смъртта на д-р К., малко преди Лютичев да замине за столицата, д-р Монтгомъри поговри малко с него в кабинета си.

- Вече си по-добре? Имаш напредък
- Да! Благодаря Ви, докторе! Прекалено много пропаднах в генеологиите, прекалено много разпилях съзнанието си. Сега всичко е вече смирено и кротко, готово да продължи.
- Ще следвате дори на тази възраст?
- Има ли предел за познанието? Нима може да се опише във възраст това, което получаваме?!

  Аспарух Лютичев се усмихна и показа оредяващите си зъби. След като напусна Пънам, д-р Монтгомъри продължи да си общува с него и наблюдаваше оформянето на бляскавата кариера на един бъдещ, улегнал археолог, който щеше да бъде считан за едно от светилата в полето си, достигнал дори до проферска позиция. За бъдещия професор Лютичев, д-р Мотнгомъри можеше само да проследи пътя от безумеца с пръчка пред двореца, до академичната титла.

  Останал сам в Пънам, лекарят нареди в гарсониерата си цветя, билки и подправки. Грижеше се за тях, обичаше ги като приятели. Липсваше му общението. Средата почна да го задушава. Смалени в битието, хората край него не допускаха различието, не допускаха новото. Сякаш нямаха нямаха собствен живот, те вечно дирeха нещо в живота на околните. Въпреки че колегите му пушеха, д-р Монтгомъри не посегна отново към цигарите. Беше ги почнал в

младежките си години. След спирането им, той се насочи още по-интензивно към изследването на съзнанието. Дори да му беше тежко, понякога самотно, той не посегна към никотина под никаква форма. Волята, това негово птиче, работеше силно, най-вече желанието да бъде свободен.

Професори

Трамвай, закъсняващ с две минути. Редовни пътници и редовните пътници без билет. Все още не е час-пик, тълпата е разредена. Всички образи, сякаш слети в един, подтикват окото към нуждата от фокус. Ако то се съсредоточи, ще различи и редовните момченца с шапки или качулки, възрастните дами, склопили своите бастуни, докато чакат реда си на излизане. И засуетените край изходите, със слушалки в уши младежи или юпита. Музиката не е еднотипна, за да се избегне дисонанс в хармонията на самото движение, нужна е единствено такава преливаща или граничеща, сякаш с нежност, мелодия на тупуркането. Необичайно е за виенските линии подобно закъснение, за да се дообясни то, нужен е проспектът на цялото мироздание от преливащи в хисторизъм сгради. Тукашните трамваи са доста по-звукоизолирани от трепеоенето и тряскането в други европейски столици. На кръговото, където мотрисата огъва своето змиевидно тяло, за да вземе завоя, само там се усеща нещо различно от пътуването със самолет. Именно там двама невзрачни пътници заемат своите места, правостоящи, на един такъв завой погледите им се срещат, за да разкрият дълбокия умисъл в съзнанията си. Разменени по такъв начин мигове на вълшебно преплитане, оставят недоразказани куп преживявания. А и до колко могат да познаят седящите, че тези двама невзрачници, единият облечен в някакъв гълъбовосин пуловер, другият, наметнат с кафеникава жилетка, закриваща тъмна риза, са всъщност професори, всеки в своя си факултет.

Сканиране на същностите. Погледи, непрестанно местещи се, без да забиват в някаква точка, сякаш всичко е фрагментирано. Негласно, чрез езикът на тялото, те почват да обменят, да се взират един в друг, без да се гледат, да не би да са се познали?! Колегиалността на пътниците, без билет, всеки със своята първопричина за нарушението, е една мимоходом трудоемка задача, която оставя множество спънки или врати отворени, за да се попие нещо непопиваемо, в усета на една привидна и старомодна, академична картина. Единият скръства ръце, другият обвива по-силно жълтеникавите перила. Такива движения прекъсват мисълта или в унисон с нея се преплитат в частици от езика на тялото.

При всяко качване и слизане, пътниците шахматно, сякаш са едно съзнание в цялата игра, променят позициите си. Защото в рамките на три спирки повествованието изтича през съзнанията на тези двама професори, които заемат играта и препращат в нови слова, неизречени, думите, описващи битието на академизма по един неакадемичен начин. Просто пътници в трамвая, просто хора, отишли по задачите си, както всеки един пътник или клиент на виенските линии.

Двете спирки, до третата, минават в два успоредни разказа за естеството на работата, оприличила две личности в хода на забързаното ежедневие. Стоп-кадър, като че ли

единствената им работа е да отместват набързо очи, да променят стойката си, и така сякаш да отмерват времето до идването на спирката, на която ще слязат

Професор Борилов си оправи копчето на жилетката, най-горното. Докато минаваше по дължината на коридора, сплескан от двете страни, пожълтял от боята в белосани струи, той с носталгия се обърна към оцелялото от мушкатата, които гледаха към западно изложение, изпасани по вероломен начин от един пациент. Бързо му премина през съзнанието състоянието от една от стаите, с разбити лайсни, и се замисли дълбокото за диетата на втори пациент, ядящ паркета. Различните начини на прехрана силно вълнуваха професора в това утро. Корнизите на времето разменяха пациентите, но естеството на проблематиката оставаше да гнезди между душата, тялото и духа.

Преди да започне главната визитация, професорът беше решил да направи лично една разходка, за да спаси мислите си. Кристалната яснота и обвивката на обективност не можеха да се поддържат вечно. Собствени неща го бяха за миг отклонили от същинската дейност и той се видя принуден да се обърне сам към себе си, в една ретроспекция, преминаваща през различни фази на живота му. Спомни си за своите лектори, отдавна не между живите и въпреки своите близо 70 години, той не спираше да си припомня тях в последицата от незапомнящи се тъкани, които вещаеха безизразно оформена душата. Професорите Шипковенски и Шаранков имаха свой уклон на преподаване, собствени движения, бяха станали като дългогодишните си пациенти. Различаваха се от тихото спокойствие на професор Узунов в своите собствени тикове. И макар да бе завършил отдавна, в една предишна родина, професор Борилов, сам станал светило в тази област, не можеше да си позволи да заеме театралните тикове на своите преподаватели.

Едно грубо намесване в историята, подлежеше на дообсъждане. Ала тук пред него се бе открила цялата смесица на логотерапията, която усилено практикуваше. Стремглаво попиваше от професор Франкл и често кореспондираше със завеждащия института му, проф. Бетени. Въпреки всичките разлики при практикуването на професията, професор Борилов се бе изучил и следваше стъпките на своите предшественици в една динамично променяща се среда, която именно определяше до голяма степен и нуждите на обгрижваните от него пациенти, които му предстоеше да ухажва по време на днешната визитация. „С любов към психично болния“ зовеше една лично негова монография, в която обследваше стойностите на душата, закотвена в тялото, изследваше психосоматиката на редица от заболяванията, които сякаш крещяха към едно: тишина и спокойствие. Загубата на последните в градската среда, станала твърде изискваща с целия си шум, подтикваше професора да търси корените на много от разстройствата именно в шумовото замърсяване, което обостря състоянието на пациентите.

За целите на една университетска клиника, професорът се беше сякаш сношил с нагледа, за да представи и пред студентите тънката ивица, която разчертава пътя на добре оформените пътеки, следвани към даден пациент, грижливо наблюдаван по време на престоя си. В нагледа се крие отговорът, лечението, всичко, което може да се размесва с едно допуснато корелативно движение, по посока на болния. Естеството на душевните препитания, жажда, искане, недостижимо бдение, всичко това трябваше умело да бъде предадено и на бъдния медик, който да започне да изгражда в себе си

съзнанието на клиницист – именно без объркване да може да наблюдава това толкова гъвкаво естество, наречено душа, изменящо се като хамелеон в различните състояния, преходни или непреходни, на заболяването. Препаратът беше малка част от всичките тези видения, но за да бъде правилно определен, в точните си пропорции, той трябваше да мине през грижливото наблюдение – това толкова често се повтаряше в съзнанието на професора, че той нито за миг не пропускаше, като опитен писател, да наблюдава сам по себе си новите случаи.

В тази няколко минутна разходка, преди визитация, той процеди през паметта си, известните му случаи, за да е готов за сблъсъка с тях. Излезе набързо от павилиона, промуши се между дърветата и подмина църквата на Ото Вагнер, за да се слее с гората. Сърни пробягваха покрай пътеката. Миришеше на зеленина. Мина през мисълта му споменът за баба Неделя, яка селянка, в своите 80 години, която изрично спазваше всички препоръки, не се отделяше и за миг от наставленията на лекарите, и имаше голямо подобрение. Религиозните отклонения винаги бдяха над всеки един преглед. Както и редовните алкохолни аномалии, тъй грижливо закотвени в сферата на една зависимост. За да се обозре напълно причината на дадено състояние, както професорът наричаше особеностите на пациентите си, той често преговаряше отделните разговори с тях, разиграваше ги, и дори си говореше сам на себе си, както тихо шепнеше в този миг по пътеката. Ясно, като видение се появи разговорът му с Константин, писател, млад мъж, който беше приет по спешност.

Утрото приветливо се усмихваше на тези, които бяха достатъчно свободни, за да го видят. Докато обикаляше по още пустите алеи, професор Борилов си припомни още един случай на болен, войник, ветеран от войната в Афганистан, който носил брат си близнак, с веещи се черва, в продължение на два километра, докато не стигнали до командира, изпечен руснак, който застрелял собственоръчно тежко ранения. В суровостта на всяка една война се откриват толкова миазми, сякаш предрешени, за да увредят крехката душа на човека. Оцелелият близнак страдал от страхова невроза, изразена или по-скоро умесена с натрапчиви мисли и понякога гласове, задаващи собствената му реалност и тласкащи го към активни мисли за самоубийство. Нещо като историята на един престъпник, осъден на смърт в Русия, който се обърнал в съда, след произнасянето на присъдата към майка си и й казал: „Майко, роди ме отново!“ Гласовете не са винаги причина на шизофрения, страховете не винаги отключват някаква невроза. Страхът сам по себе си е защитна нишка на еволюцията. Но когато се превърне в патология, тогава се губят очертанията на здравото, необходимото за оцеляване на пациента и се преминава в една, сякаш заучена парадигма, която да наслоява в душевността купища наноси. Те я затлачват и тя спира да има своя свободен себеизраз.

В съзнанието си, почти стигнал до малката зала, заоблена от стила на арт деко, за да започне рапорта, професорът подминава един, говорещ на себе си пациент, козар, бързащ да се върне при козичките си, който ломоти непрестанно нещо неразбираемо. Когато влиза в заличката, там вече са се събрали няколкото колеги, очакващи завеждащия отделението професор Борилов. Рапортите са дълги пледоари пред визитацията. Липсва единен лекуващ лекар – всичко се води от екип специалисти,

които заедно спомагат в работата си над всеки един пациент. Активната част се е родила, за да причини нечие дихание – група, невзрачна, водена не от собствените стремления, а от единичкото опазване на болния, издигнат на пиедестал, някак временен, но стремглаво сложен, за да наблюдава, без да се изпарява.

.

Куриозите, като вкарване на алкохол в психиатрията от алкохолно зависимите, води до оттегляне на доверието от страна на лекуващите, ала също така и психозите, които обострят агресията у някои болни, не водят до връзване в изолатора, в тази клиника, случаите са по-скоро олекотени, а до развиване на скорошно изписване и насочване към такова заведение, в което е нужно да се обгрижват и тежките случаи. В условията на тази клиника други освен научни и образователни цели, които да стабилизират странниците, не съществуват. Изстънява и мозъчната кора от липса на нежност, влошаване и етапите на инжекциите вече напредват.

Катеричките сякаш пеят собствена песен. Зелените ливади са се разкрили, професор Борилов продължава да преговаря:

Студентите вече очакваха края на рапорта, накачулени край входа на отделението, когато свитата напуска своята зала и се отправи към стаите, за да се впие в пациентите. Обсъждане на случаите. През мига, в който професор Борилов смени своето място и вече виждаше новите лица, качили се в трамвая, изтръгнат от своя транс на мисли, за да влезе в нов.

Първият пациент, с когото се сблъскаха беше там за алкохол. Групирани бяха в стаите, в лявата част на коридора – тежките случаи, които нямаха право да излизат без придружител. Алкохоликът насреща беше влязъл след пореден рецидив.

- Отново се виждаме тук, драги! – заяви професорът
- Тук съм, докторе, тук съм!
- И защо така?
- Ами вие знаете, без живот не може! – отвърна пациентът
  Такъв живот професорът не можеше да си представи. Ала пациентът беше там, Изстискан, сякаш очакващ нещо различно – стандартна история, която все бие към казармените години. Следващият, лежащ за алкохол трябваше да минат две стаи, за да видят. Баща му беше академик-математик, мъжът, свит в себе си, представляваше истински интерес за професора. Но пациентът по ред беше боксьор, световен шампион, в пристъп на депресии и чуващ гласове. Да се демонизира не беше адекватно, професорът обстойно изслушваше всички поред.
- Как сте? – запита го той
- Ами, добре, но все още чувам гласове и имам натрапчиви мисли за самоубийство
- Разбирам! От колко време е пациентът при нас?
- Две седмици – отговори лекарят, отговарящ за боксьора, като набързо съобщи придружаващата терапия
- Да се вдигнат дозите тогава от новия препарат и да видим
  Професорът се обърна към третия в стаята. Той лежеше, беше отправил поглед към тавана и се смееше. Георг беше един от пациентите, на който терапията

беше така повлияла, че не му даваше много движение. Понякога му потичаше лигата, нямаше сякаш сила да тъпче на едно и също място, както някои пациенти на инжекции правеха. Този признак на привидна невроза, беше всъщност следствие от медикаментите. Пациентът страдаше от объркване, по своему разстройство, което не го оставаше да вземе някакво решение в живота си. Баща му бил академик физик, но за господин Хаберла, каквато бе фамилията му, изследванията, сам започнал, сам зовящ себе си биоквантов физик, не опровергаваха ясните факти, че не е завършил медицинското си следване и в момента се намираше, неконтактен, в едно незавидно положение. Той беше доведен принудително от своите близки, понякога отказваше да взима лекарствата, беше труден случай, и професорът изслуша донесенията от лекаря, отговарящ за Георг Хаберла, без да се почуди, нито да взема отношение по въпроса на лечението.

Новата стая ги посрещна Ханес, шизофреник, с многократни опити за самоубийство, който държеше неизменния Джеймс Джойс на шкафчето си.

- Здравейте, докторе! – обърна се с весело изражение Ханес към професора
- Здравейте, здравейте! Изглеждате в добро състояние и разположение на духа
- Духът е като захарче, което може да се потопи в сметана и да се гледа кафето как играе с разтопените кристали.
- Добре водите вашите дописни! Как е Джойс? – подсмихна се професорът
- На линия, както винаги! Очаквам да ми изпишат поредно томче на „Бдението на Финегън“ с нетърпение.
- Браво!

Лекарите смениха позицията си към един сърдит млад мъж, който все недоволстваше. В характера на болестта му се бележеше религиозна основа. както и при един друг пациент. Религиозните разстройства са често срещано явление в класификацията на маниите. Професорът не се стремеше да ги тълкува по Фройд или някой друг психиатър, а собствено, бидейки дълбоко вярващ се отнасяше с внимание къде религията се превръща в мания, къде губи характерните си очертания, за да придобие качеството на патология.

В тази стая имаше и един войник, последният тук пациент, страдащ от посттравматичен стрес, свързан с възложената му мисия – загуба на вяра в живота, тъмни мисли, които можеха да се обвържат с дълбочината на работата му, когато единствено смъртта се среща наяве..

В следващата стая те бяха само двама. Храбър беше сираче, с наркотично опиянение, там беше и козарят, който все очаква да прибере козичките. Мина се рутинно между тях двамата, с козаря трудно можеше да се размени членоразделна дума, а младежът, повален от наркотиците, все още трябваше да мине през времето, докато психиката му не започне да функционира отново. Все налудничави идеи за странни пътешествия се рояха в съзнанието му. Не можеше да се пробие отвъд тях, така че и беше безсмислено каквото и да е разпитване.

Така визитацията стигна до единствената женска стая, в която имаше две дами, едната на преклонна възраст, над 80 годишна, баба Неделя, другата, все още млада. Гласовете и натрапчивите страхове се бяха сякаш слели в едно при

младата жена. Тя беше редовна пациентка, в цялото й семейство се бележеше дух на нездрава психика. Баща им ходеше с някаква гега и канеше грешниците към покаяние. Те живееха от помощи и рядко се случваше да се домогнат дори до вафла. Баба Неделя пък беше на системи, каквито се вливаха при недохранване – пълни с чиста глюкоза и минерали. Професорът изслуша доложението за двете, преди да продължи към рехабилитационния сектор. С по-леките случаи се почна в двойните стаи с Мартин, поет, развил също религиозна психоза и Здравко, програмист към академията на науките. Вторият страдаше от БАР и имаше дълъг период на лечение. Беше изключително жива натура, отдадена наистина на работата си. Мартин беше тихо и свито момче, което не говореше много с околните, а четеше книги на френски. Като премина към следващата стая, професорът си спомни за собствените си колоквиуми, държани преди толкова години за придобиване на специалност. Защо се роди този спомен, той беше свързан с Пьотр, поляк, лежал по затворите във времето на комунизма за дребни кражби, който все проповядваше умерен живот и още един, лежащ за алкохол, Марин, учител по физкултура. Тях бързо ги пропусна, за да даде ред на Георги, учител по география и Грегор, художник. И двамата страдаха от някаква мания, която се беше разкрила в битието им и не им позволяваше да функционират нормално. Грегор, високо момче, русоляво, със синьо-кафяви очи напомняше на отдадените на творчество гении, които повиваха със своите собствени сили целия наглед, излян в мига. Последен от днешната визитация беше един писател, сам в стая, Константин, който също страдаше от някакво маниакално разстройство и не можеше да се концентрира над собствените си писания, захвърлени върху шкафчето.
Шкафче, легло, масичка. Това беше покъщнината на всяка една стая. Припомни си леля и племенник, които заедно лежат и изпадането в криза на една друга пациентка.
Така мислено премина през цялата визитация, когато усети, че е вече време да се връща. Походката му, лека и подскачаща напомняше тази на Вълка Ларсен. Дори да не беше морски вълк, този вълк на болницата, грижливо се отдели от всички собствени мисли. Една скрита Виена се таеше тук, такава, каквато трудно можеше да се ограничи от своето собствено естество. Това беше Виена на Фройд, непритисната от Юнг, със своите собствени отклонения и психози. Един град, напъплен с мистерията да се отразява в собствената си същност. Докато професорът влизаше в малкия павилион, който се различаваше архитектурно от целия комплекс, той се извърна, за да роди в себе си нещо като подозрение, отправено към църквата на Ото Вагнер. Продължаваше да се насърчава от един сън, който не спираше да озадачава професор Борилов. Но и през цялата си дълга практика той не спираше да осмисля природата на съня и се стремеше всеки да бъде така обозначен, че да не повдига множество от въпроси, а да създаде един ясен и точен абстрактен наглед, с който да се отговори на съновидението.
За миг продължи това отклоняване у професора, той се върна в себе си, зае цялата сериозност, влезе в павилиона, където лекарите вече го очакваха, за да започне визитацията и някъде в края на коридора лежаха недописаните листа на Константин върху масичката.

Професор Михлев все така стискаше жълтото перило в своя гълъбовосин пуловер. През ума му течеше усилено изписването на проект. Отново се озова в тесния си кабинет, върху бюрото, отрупано с книжнина. Безумни проекти бяха минали през ръцете му, още по-безумно му се струваше сегашното занимание. Но той го обичаше и вършеше неотклонно повереното му начинание.
Като коректор на проекти беше свидетел на какви ли не видове нови торбички за боклук по магазините, особено силни бяха земеделските проекти, сякаш преписвани един от друг. Нищо от това не му влизаше в работата. Как се бе добрал до подобна позиция, беше също смътно ясно. Истинската му работа беше далечна и тук, в катедрата по езикознание, той диреше разликите между значение и смисъл, докато водеше отделните преводи. Не спазваше особено диалектическите критерии, а диреше одухотворяване на езиковото понятие. В трудовете си се стараеше да разграничава слово от дума, да гоословотвори. Нужно беше особено внимание, за да не създава повторни легенди или естества, лишени от прочита както всяко обикновено силогично тъждество, лишено от философския си оттенък. Упражняваше по своему „Критика върху пространството“ с езиковите му средства – това абстрактно пространство, в което беше насочен и изявен по своему цялостния труд. Това щеше да се превърне в една дългоразработвана работа, ала все още на този етап се редяха и оформяха мислите зад нея. Той имаше и дидактически приложения, не беше изместен единствено от нуждите за доставяне на кислород в езикознанието. Работеше паралелно така върху различните трудове, без да създава антиномии, без да има нуждата от хвалебствия. Тиха и методична беше цялата му работа, без да е особено доходоносна. Шарещият превод създаваше свои истории във връзките на една троичност, слята отвъд границите и разширяваща се отвъд преводаческото изкуство – нещо, което се схваща априори и няма нужда да бъде превеждано. Доброесловието можеше да се предаде по всякакъв начин, позволяващ от изкуството да се превърне в една незамряла стойност, където дори научния текст може да се разгледа като творчество.

За днес – толкова. Може би, още малко. Все повече бюрократични пречки ме очакват по пътя на един незапомнящ се обект, впримчен сякаш с цялото си изкуство в целта да те препъва и затруднява. Всякакви куриози, които водят в себе си една борба за съществуване, толкова вечна, колкото и самата Вселена. Явно там някъде е измислена и бюрокрацията, като стремление на воденето от самата нея битка срещу ентропията, да се опише всичко, все така дългопространствено, както е било и създадено. Някаква борба с времето. Единици на покварата са всички тези естества, не успели да се броят по време на създаването, а вечно изместващи своята точка на тежест. Единственото, оставащо в цялото време препинателно са някакви знаци, ту тук излизащи, ту там вливащи се в мълчание. За да се успее в цялото начинание, нужна е скоростта на мисълта да се не бави нито минута. На една страна стои чаша с кафе, захвърлена сред пръстта от книжнотии, всяка сама по себе си увенчана от някакъв ретроспективен нагон, който единствено в себе си би могъл да се познае или признае за вещ. Останалото, всичко това няма никаква стойност, особено

щом нагласата е такава, че трябва и е необходимо да се сблъска с такова бюрократично единство, каквото самото единение не познава. Все е нужно да се превежда, да се отвлича вниманието от нещо, което по-скоро е властвало или е било еднотипно. Дори простото сливане по пътя на работа отвъд работното, не може да се разиграе, а трябва да си отива, да спи, да преспи със звяра на цялата бюрокрация, за да роди нещо, по своему приятно в цялата работа. Клетви не се приемат, нито спомагат да се отбере едното от другото. А в края на краищата не може ли цялата тази работа да се свърши по един естествен път, без да се налага изпълването на редица трупове на дървета със съдържание – сякаш такова съдържащо се в себе си има за цел възкресение и отново изпълване със смисъл, като акт безпогрешен на някакво ново начало за тъмните призраци. Мъчнотия след мъчнотия – това представлява целия земен път на бюрокрацията, в такива мигове, единствено значението има смисъл, ако се обгърне то изобщо от някакво съдържание. Иначе е толкова празно, че няма наистина никакъв размисъл дали си записал името отляво или отдясно.

От първия към втори период. След попълването на вечните диплянки. Изпълнено вече с някакво привидно съдържание, трябва да се насочи към умелото вписване в документацията. Всичко бележи вещ отговор, за да не стане отново поле на пререкания от страна на буквоядите.
Следващата задача е особено трудоемка. Тя е част или вече безпарично взвание, към което професор Михлев се е насочил. Съставя се вестник със собствена печатница. Изданието е седмично или делнично, проектът все още не е отсъдил. Завързва се в жарта на самото издание. Продължава се вписването му. Трета книга, прояла света на професора с низини и бездни, пред които той се осмелява да застане. Без чувство за сензация, без нещо, което да изпъква или заделя настрана от кабинетния труд множеството, застинали в нюанси и представи палитри. Печатницата има свое сметоизвозване, в определени дни се оставят стари броеве, които се събират, за да бъдат рециклирани и така да се родят нови броеве. Централата, занимаваща се с това е част от печатница, което оскъпява с няколко стотинки цената на отделния вестник, но позволява по този начин да се вмени и екологично мислене в средата, заета от твърде стремглави мнения за рециклирането.
Всичко се бележи от нещо като дрямка, което насочва и отделните хора, които не са професори, да отделят част от мислите си в помощ на планетата. Продължителният превод, насочен към европейските пространства по набирането на средства, изисква проектът да бъде изпълнен с прецизна точност. А той носи името „Село“. Селото е умален макет на града, нещо към което гражданинът желае да се възвърне с цялата му екологичност. Все още малки, но жизнени стъпки се осъществяват по запълването на думите в проекта. Всъщност в „Село“ биват добавени и цяло селище, което е свързано с вестника, явяващ се медиен орган на всичко ставащо в пределите на една комуна, посветена на изкуство – пространство за всеки град, реализирано с помощта на европроектите, което да генерира култура. В множество работилници, отворени към хората, се осъществява целият набор от разпределение на ресурсите. Селцето е нищо повече, нито по-малко творение на собствените ни въжделения към изкуството. То е свързано и с печатницата, защото в него се печатат преди

всичко съвременни трудове на съвременни автори, все още живи, които също трябва по някакъв начин да изхранват своите гърла, жадни за повече вино, гладни за още овес. Без да се преминава към разкопаването на нечии мисловни гробове. В нашето „Село“ има всичко, което подхожда за една градска махала, посветена на изкуството. Има си работилници, които изготвят литература, има си улични музиканти и художници, специални места, където се композира музика, където се рисува непрестанно. Има си и работилници, в които се пече глина, огънят гори, за да превърне каолина в порцелан, стъклото във ваза, работилници да вкарват единогласие в ритъма, зададен вече не напразно, а осъществен от усилия всеобщи на всички участници в подобен проект. Изкуството блика във всичко. И трябва да се насърчава за отделните граждани да го разбират, за да се съсредоточи то в цял един квартал, посветен на цялото избиране.
И заедно с това, нека се покаже, да се разкрие общността, и в нея, чрез нея да се достигне до всеки един човек, който може да се помъчи да стане част от общото творчество – не за конкуренция или реклама, а за общностното, за общността се пише този проект.
Излизане извън думите на спомен, тогава, когато дори и най-преведимите неща като пътуването в трамвай, се окажат непреведими. На третата спирка се качва контрола: погледите на професорите се срещат, някак съзаклятнически. А насреща им – един пенсионер си вади картата, до него мъж, среден на възраст, по-скоро висок. Професор Борилов в бързината, последвала визитацията е забравил да си вземе билет. Рядко пътува с градския транспорт и не се сеща за тази необходимост. Професор Михлев поради безпаричието на проектите си пък се е качил съзнателно без билет, защото цената е твърде висока. Контролата стига до тях. Неловката ситуация не може да се избегне.
„Карти и билети за проверка“. Двамата започват да си бърникат нещо из джобовете, не могат да извадят нищо друго освен личните си документи. Пенсионерът, Куклов започва да ги хока и да мърмори.
„Пак без билети, без карти – тя държавата за това на този хал!“. Професорите се споглеждат отново. Докато мъжът на средна възраст се застъпва за тях. Губеделников е името, излязло на неговата карта. Господин Губеделников вади пари и им плаща глобата. На следващата спирка и двамата слизат, отправили се към високата катедрала. Всъщност всички слизат, това е обръщалото в центъра на града. Професорите, без да си говорят се насочват към катедралата, която е насреща. Преминават светофара и градинката пред нея. Срещат се откъснато, единствено с поглед, без да се следят взаимно, когато прекрачват прага на катедралата. Професор Михлев отива при чакащите бежанци, които за пореден път са окупирали катедралата и имат нуждата от преводач, а професор Борилов си взима една свещ, запалва я и се прекръства, загледан към олтара.

Омерзение

Всяка сутрин той минаваше през будката пред портала на болницата, там го познаваха, даваха му кафето без захар и вестника. Д-р Монтгомъри беше

отнесен и разсеян по природа, но веднъж на работа съсредоточието му беше свръхсилите. Сутрините беше в неврологията, следобедите прекарваше в психиатрията. Нарояваха се болни понякога, но всичко изглеждаше спокойно,твърде спокойно. Всъщност това бе и една от причините д-р Монтгомъри да предпочете Пънам – спокойствието, от което бе лишен. Замени смартфона с обикновен телефон, нямаше нуждата от непрестанните викове в мрежите. Обгърна се с тишина и равен ритъм, от който сякаш нищо не можеше да го изтръгне.

Включил един байрак, тръгнал
да покорява канара,
върнал се, забравил си калпака –
а под него се засукал и перчема,
давай, брате, да громим тирана!

Беше му писнало от безкрайната глъчка, която не знае нито какво мисли,нито какво да усеща. Празните съдби го потискаха. Сключил вежди той прие един досадник в живота си, който му ползваше пералнята. Освен с него и с д-р К., особено след смъртта на Харсън, не общуваше много. Този досадник работеше като сценичен работник в театъра. Преди това – в някаква кланица. Беше чел, но не се беше изучил и това му личеше във всичко. Маймунката си оставаше маймунка. Липсата на обноски не го превръщаше в Рембо и макар да пишеше, му липсваше дълбочината, която се открива в този автор – импулса, заряда.. Те все липсваха в поезията му. А когато лекарят зазля и маймунката не можеше вече да се пере, последва съжаление, но не заради лекаря, а заради липсата на пералня. Този контакт д-р Монтгомъри никак не обичаше, стремеше се да го ограничи само до понеделниците и сам не разбра как се беше запознал с него. Имаше и друг, вече негов пациент, който пък искаше заедно да превеждат, ползвайки се от познанията му в чуждите езици. Пънам беше странно сборище на поети и всякакви съмнителни хора и то такива поети, които не разбираха друг език освен техния. С оглед на изследването на съзнанието, д-р Монтгомъри не можеше да разбере това – всеки добре овладян език е ключ към твоя собствен, но и поетите бяха такива. Някакви сини часове, някакви морави утрини. Глупостта и нахалството им бяха периодични и достойни за поезия. Полюшваше между тези натури лекаря. Общението му с тях не го облагородяваше, напротив – караше го да се съмнява в човешката природа. Докато гаснеха часовете на всеки изминал ден, той реши да се отдаде все по-стремително на практиката си, ограничи вижданията с маймунката, както се каза, до понеделниците, спря общуване с този поет пациент, както и с всякакви други хора, които все се месиха, все разбираха, все се наричаха с някакви звания. Не ги обичаше такива хора, които се редяха на опашки за парченца слава. Предпочиташе обикновените, но истински неща, в които виждаше двигател за любопитството на човека в търсенето на истината. Затова си внесе много цветя, подправки на терасата и билки и ги отглеждаше ежедневно с любов, докато разцъфват.

Така лекарят се посвети и на своите пациенти. Не обръщаше внимание на колегите, шумните, които се надпреварваха кой да стане завеждащ отделение. В тази им борба, те виждаха в д-р Монтгомъри съперник. Не го допускаха до общия кабинет, нарочно правеха визитациите, така че той да отсъства.

Напластената погнуса в човешката природа беше по-очевадна в Пънам. Но това не го съкруши, напротив – окуражи го все повече да отдава на пациентите. Поне един да е, но честен да е до край.

Събрали се, карат се, викат си,
плюят, вирнали глави, отсъдили
в себе си за другия, а другия
хич не го и еня, минава времето,
а злобата нараства.

Образувалият се съюз срещу д-р Монтгомъри го отврати трайно и той изпита дълбока погнуса към всичко. Омерзен се почувства и спрямо изкуството, както се сблъска с него, спрямо всеки тип обществена организация и замесените в нея. Сякаш не самото обединение, а липсата на култура, на компетенция унищожаваха възможността за истинско общуване. Колегите му не се грижеха дори за пациентите си, единствено тази жадна надпревара, сякаш единствена разтуха в монотонното ежедневие, беше мотивът те да продължават да работят. И докато те се гонеха, д-р Монтгомъри се отдалечаваше от тях и се приближаваше към д-р К.

Марко

Жар

Светът изчезва, превръща се в битие.

Времето се губи, прелива в миг.

само тихото дихание на неизречени думи

тлее в мен,

единствено понятие, единствено житие

без звук умира в празнота, която вече не може да ме изплаши.

На празна сцена застава капитан Мадамов, любовник на цар Фердинанд. До него се шмугва малката девойка, изиграла догонския танц на опорочаване на невинността, вече забила нож в сърцето на мъжа, който я биеше и изнасилваше. Пиесата е продължила кратко – само три действия, в които капитан Мадамов замахва със сабята си, в опит да потуши Радомирското въстание. Младата девойка през това е изляла цялата си болка от затварянето във вила, когато й се изреждат безчет мъже, във фотоколаж, около който танцува, изпръскан с пръски кръв, алена. Мадамов струва път на лудия от трето действие, който размахва

пръчка пред Президенството, сякаш е караул, през погледа на една смутена птичка, неяла цял ден, за да наблюдава маршируването на лудия и слепите му игри със стари родове. И тримата изведнъж се отдръпват, за да дадат край на пиесата, който всъщност е филм, отразен по бавно спускащия се бял екран. Публиката е замряла, ръкоплясканията следват чак накрая, сякаш дирижирани от режисьора, оставащ в сянка, не само с предложението си за пиеса в осем действия, но и за сегашната пиеса, от четири, която все така остава довършена от филм. Мадамов надава чутовен вик: „Жар“, след което започва прожекцията

Минават дните, в Пънам всичко е спокойно. Сега ще ти разкажа как се стигна до тук. Поне успях да уредя практиката си. Взех втора специалност. Целта е добра. Отклоних се жестоко. И ми се връща по един жесток начин.

Тогава Петър вече беше приет при нас. Той беше младо момче, приковано в количка, русоляво, със светли очи. Страдаше от рядка болест, която поразяваше нервите и той не можеше да се движи самостойно. Влюбих се в него. Наруших лекарското предписание. Погазих клетвата. Ходех често до неговата стая и бях решен да ползвам експериментално лечение, за да му помогна. То даде резултат, Петър имаше подобрение. В нашите сутрешни беседи, д-р К., наблюдателен, природно интелигентен, забеляза, че все по-често говоря за момчето, нежно и ласкаво.

Ти си се влюбил в пациента.
Как така, та той е пациент.
Случва се! Приеми своята сексуалност, за да можеш да живееш със себе си.

Сред преспи разкри пред мене

цвят – узря в мисъл, нима си ти?

сблъсквам се с пълнота,

преливам в душа,

мечтите ми приличат

на схлупена гора – пътеката,

нима си ти?

Носех храна на Петър, бях изписал специална диета. След подобрението му, той щеше да си тръгне, да се прибере и повече можеше да не го видя. Но поне успях да му помогна. Не успях да помогна на д-р К. Приех, че съм влюбен в Петър, както бях в Харсън. Не ми се искаше да го пусна, но не можех да го задържа

Слепец по улицата с бял бастун, черни очила, тъмни дрехи. На края на бордюра, точно на пътя му лежи бирена бутилка. Той я удря без да иска с бастунчето си, течността влиза на преден кадър, разтича се и обагря с пяна улицата. Слънцето се отразява в разтеклата се бира. Лъчите се разливат в нюансите на дъга, които сякаш телепортират в сцена на среща между момче, облечено в синьо и момиче, облечено в червено по „Витошка“, на фона на минувачите. Тълпите се мъжделеят, докато те се споглеждат,

гледат се във вечността на един миг. Хората околни се сливат, остават сякаш двамата, протягат ръце един към друг, но не се докосват, за да се разделят. Следват паралелни действия.

Младежът се прибира с транспорта – в главата му, единствено знакът на безкрайността. Момата се прибира с транспорта, в главата й – единствено хлябът от лимец, пакетът брашно, поставен върху кухненския плот. Следват банални сцени на двамата (винаги паралелни) как отключват вратата, изуват си обувките, младежът влиза в стаята си направо така, момичето преоблича своите чорапи и се облича в домашни дрехи. Тя разгръща стари скици в стаята си, той поема длетото и пилата. Девойката се развихря след и преподрежда кухнята, за да й е удобно докато меси. Полага заготовката и необходимите за това продукти, след което извежда куче и котка на разходка. От дърво момчето почва да дялка знакът на безкрайността – тънки, леки летви, които скована с пирончета. Спомня си за времето, когато още е пиел кафе и е пушил цигари, на преден план – споменът, който бързо отминава. Ръката не трепва, забивайки пирончетата, безкрайността се оформя. Последвал удар и девойката, която вече трепне в очакване, полага нови щрихи на бял лист (в преден кадър – лицето й). Докато върши това с пастелени цветове, тя надига глава, за да види часа – хлябът е вече готов, притичва в кухнята, изключва печката и го вади като лицето й се облива от дим. Докато изчаква да изстине, тя изтраква набързо някакъв текст, прочита набързо от Библията няколко стиха, сетне се връща в кухнята, покрива го с кърпа, и го полага в кошница. Младежът излиза с вечността, наредена на пръчка, а младата дама също излиза с кошницата под ръка.

Срещат се обратно на Витошка, младежът, хванал безкрайността и девойката с кошница под ръка. Фон – масите, които преминават. Потеглят безмълвно, сякаш е безмълвна и връзката помежду им. Там, на пейка срещат една възрастна дама, която прави странни движения и наблюдава минувачите. Младежът вади телефон със свободната си ръка и я снима на клипче. Дамата се помества причудливо, сменя позицията си от единия край на пейката към другия, като разхвърля дрехите си. Остава по потник, един вълнен чорап на левия си крак и забрадка, над надиплената рокля (предложение: младо момиче, маскирано като баба). Двамата продължават надолу по пешеходната част, понесли безкрайността и кошницата, като се разделят при „Св. Неделя“. Отново в транспорта, те се срещат в квартал, изпълнен с панелки из северните части на София.

Безкрайността, на пръчката, на фона на панелките с музика за фон, двамата си подават ръце и продължават своя ход, докато не достигнат околовръстното. Безкрайността минава на фона на колите и трафика от другата страна, вече в полето.

> Фонът е планината. Двамата си слагат маска – една бяла и една черна; започва танц. Застопоряват безкрайността на една страна, върху пръчката, на която стои. Девойката е извадила бои, които също е прибрала под кърпата в кошницата, която е посавена до безкрайността. Двамата танцуват, докато разпръскват боите по земята, като се получава, от горе погледнато тунел от различни цветове. Докато бесният им танц продължава, боите се очертават, те са боси и захвърлят маските. Следващ кадър – младежът и девойката са в гръб, виждат се единствено двете шапки, които носят от началото – двамата заедно надигат безкрайността от

мястото й, хващат я, като ръката на момчето и под тази на момичето и я разбиват в тунела (кадър от високо) от цветове

Трудно се живее с мисълта в живота си да станеш свидетел на две обесвания. На погребението нямаше много хора. Не го опяха, църквата не обича самоубийците. Поставих цветя на гроба му. Сълзите ми се наляха със сълзи. Побързах да си отида. Последният ми, може би единствен близък в Пънам. Градът започна да ми опротивява, дерзаех мига да го напусна. Но това беше просто бягство. Не можех да бягам цял живот. А бягам и сега. Куфар, сплетен от конци – Рая, не е ли края на всичко. Не можех да продължавам да се крия и бягам. В най-тежките мигове, бях спрял дори да чета вечер, дневника стоеше захвърлен на една страна. Спрях собствените си изследвания на съзнанието. Исках да надникна в Бог, да разбера Божествената намеса в живота ни. Но това дойде по-късно. В този миг се запознах с Елисавета Каменарова. Един следобед я докараха. Приех я. Тя беше кротка, тиха, даже някак спокойна.

Беше поредния случай. Предписах й диазепам, инжекции. Не знаех беше ли нужно. Държеше книга в ръка и обикаляше по коридора – тесен коридор и стаите наредени от страни. Едни женски и едни за мъжете. Винаги бяха разделени. Изолаторът беше пълен, и женския и мъжкия. Там бяха буйните, в началото и Елисавета, черноока и тъмнокоса. Поспри да видиш златен край на царската одежда, поклони се, премини на другата страна и повече не се обаждай. Санитарите невзрачно се оглеждаха. За тях всичко беше рутина. Условията не бяха много добри, както във всяка държавна болница. Закуска, обед и вечеря, поднесени в голяма кофа, сякаш се хранеха свине. Рутината беше спънала всякакви мечти. Един санитар го хванаха пиян на работа. Изгониха го. Работех мълчаливо, не се показвах много по коридора. Понякога само, да измеря някое кръвно на по-възрастните. Кафе, цигари, нещо сладко. Така се търгуваше вътре в отделението. Пациентите обикаляха по коридорите когато лекарствата ги отпускаха. Сутрин, обед, вечер, на опашка пред манипулационната където сестрите раздаваха своите бонбони и инжекции. Един, набил родителите си – в изолатора. Друг, посегнал на живота си, но вече овладян. Имаше и няколко алкохолика – невротоп и банки с диазепам и глюкоза. Приехме нов пациент. Той седи под някакво дърво на двора. Смята се за Буда – така 40 дни. После не знам съдбата му. Предписано му е тежко лечение. В епикризата се чете: остро желание за заселване в чуждо тяло, увредена емоционалност, която не разбира, че кучето си е куче и не е правилно да се заселиш в тялото му. Нисък емоционален интелект, вярване, породено от дълъг глад, че се постига някакво особено състояние, наречено нирвана, което освобождава душата от нуждата да обсебва чужди тела. Пациентът се лекува най-вече със земни вещества, които да му напомнят, че все пак е част от екосистема и трябва да уважава другите, и кучето си е куче, и е непочтено да искаш да му обладаеш тялото. Така минаваха смените. Нижеше се всичко. Понякога закача с д-р С., пенсионер, но все още работещ. Една жена го беше нападнала, и тя в изолатора. Всъщност се натрупваше много работа. От осем сутринта до осем вечерта аз се разкъсвах между двете отделения. Така и не мислех много нито за Петър, нито за Харсън, нито за д-р К.

Оставаше ми умората като единствен спътник. Все още не пиех. Алкохолът никога не ми е бил вкусен, нито сега, макар да приключвам вече трета чаша. Добре че е лято, да можем да пием на пейката. Иначе в квартирата ми е някак

студено и самотно. Терасата има гледка към полето и едни възвишения препречват взора към широтата.
Все още се чувствам номад, както винаги съм бил. Един интелектуален номад. Ставаше ми трудно да се владея вече. Виждаше се края на специализацията. Толкова вече бях събрал, че усещах, време беше да напусна Пънам. Трябваше да стискам зъби още малко. Понякога ходех до планината, която се извисяваше в края на полето. Катерех се по камънаците. Беше красиво. Гледката от горе към цялата равнина. Безкрай.
Номадите имат нуждата от широта. Не са за тесните горски преки, трябва да има пространство пред погледа. Скити, беззъби, тръгнали из степта, безкрайна шир и вечно лято. Малко ходех в планината, не оставаше много време. Всъщност уикендите ми бяха свободни. Тогава се потапях в празни мисли към смъртта. Исках да я изследвам, да я разбера. Всичко в живота ми умираше. И аз самият. Лепкави мисли, когато те унищожават. Подготовка за някаква бездна. Нямах страх. Нямах чувството на ужас. Беше някакъв преход Когато го видях за първи път, лицето ми се усмихна, засия цялото. Не е етично така с пациент да се обгръщам. Но чувството, по-силно е от мен. Хванах му ръката, държа я. Потя се. Не изричам думи. Те са ненужни. Единствено искам да изпия всеки миг, да те държа постоянно. А после – ще се вредим в редиците на изпъкнала планина, туко-що родена. Там ще сме само аз и ти. Петър. Прекрасното ти име ще отгледам в себе си, за да се родят цветя, множество, които да разпилея, всяко едно на равни части. Там ще сме едно. Няма да загубя нищо, което се е породило, разкъсвам се като си го представя – толкова чисто, толкова идилично. Помня като дете как играех с шейната. Родителите ми бяха духовни хора, надвесени над книгите. Макар и спомените ми от тях да са мъгливи, макар да имаше насилие, аз все така ще ги отнеса. Мили, Петре! В теб вложих цялото си майсторство, защото те възлюбих. Вече ходиш, отдалечаваш се от мен с ясни стъпки. Теснотата остава, пресипва гърлото, защото искам да извикам към теб, да те върна при себе си. А ти дори не подозираш, но и няма да узнаеш, защото в мен, което се губи е по-силно от всичко. Не мога да те сравнявам с Харсън, вие сте различни. И към тебе чувството е друго, но е все така постоянно. Загубвам се, дори и в алкохолна тръпка, пак си представям лицето ти.. Но все пак ми се нравеше да победя смъртта, защото загубата, любовта. Видях Петър тогава, вече в проходилка. Сълзи напъплиха в очите ми когато съзрях бавните му стъпки из двора на болницата. Дошъл да оправя документи. Той ми благодари. Лечението бе успешно. Можеше и да проходи. Залипсва ми. Да погаля правата му косица, както правех докато той спеше. Веднъж положих устни на челото му.

Паралелни действия: контрастът с правеното през деня. Те влизат с компанията в шумотевицата. Бах и Букстехуде зазвучават на дневната светлина. Тя свири на флейта, той свири на пиано – като двете разговарят по между си. Компанията е съставена от един цигулар със съпругата му и техни приятели. Влизат вътре и си поръчват алкохол – две бутилки уиски. Пред празните погледи преминават в танц с думи, разиграл се през деня, когато младежът и девойката продължават рутината си с поезия, като не спират така да разговарят с красота и естетика в думите помежду си. Свалки протичат – отново празните погледи, които дирят единствено телесна насита. Момчето гледа момичето. Ревност се поражда във физиономията му, лицето му се разкривява. Той пали цигара. Разговаря се с приятеля си – цигуларя. Девойката, отново дневен кадър,

танцува под звуците на пианото – хармония и равност на чувствата, прелели в израза, докато тя танцува, се отбива покрай картон, оставен на пода и рисува по него (той е с формата на безкрайността, която е цветна). Младежът се мъчи да се отпусне, но нищо не е останало от дневната хармония. Той се насилва да танцува със съпругата на приятеля му, докато девойката сякаш флиртува с други. Покрай танца се чува отчетливо тракане на нож върху дъска – те заедно приготвят вечерята, на която идват в крайна сметка цигуларя със съпругата си. Пируването между четиримата, прераснало в шумното решение, без алкохол, да се потопят в клубното преживяване.

Младежът излиза след поредния опит да танцува насилено. Той къса конците от кошницата и изчезва с безкрайността. Връща се с бутилка и ползва новоизпечения,от тази вечеря хляб за мезе. Намества се по турски на студения цимент и привързва безкрайността, като часовник за лявата си ръка. Има цяла бутилка време докато тя излезе. Тя танцува долу, флиртува, пие мента. Единствено другаря му, цигуларят забелязва неговата липса. Останал сам и без цигари, младежът преполовява бутилката. Неговият приятел излиза да го търси. Намира го край кошницата, хлябът е свършил. Бутилката вече привършва. Предлага му бял прах, за да се върне долу, при останалите. Младежът поема от белия прах, но не се връща при останалите, а изчезва в мрака.

Придоби ми се някаква митологична слава. Лекарят, при който парализираните прохождат. Това беше пресилено. Аз просто ползвах наученото в столицата при експериментите и ги прилагах на практика. Все още общувах със старите си колеги. Докладвах в пространен имейл за успеха в случая на Петър. Не биваше да се отказваме. Можехме да помагаме истински. Станах известен, благодарение на теб, но нищо аз не искам за себе си, единствено с теб да преливам, Петър! Това е, което и ме измъчва, че не мога да ти се посветя. Ти никога не ще разбереш за чувствата на своя лекар. Тези прекрасни мигове, когато сме заедно, когато сме устремени един към друг. Връщат ме към детството – да, там, в санаториума. Първо татко почина, след това майка. Но покрай големите сгради на детския спомен, аз виждам единствено теб, защото чувството е невинно, до край е отдадено, за да те обходи целия, да те има, да не се губиш. И тук, в Пънам, обществото е насочено срещу такива като мен. Те не понасят хомосексуалните.. Аз нося стигма, до край, защото те пазя и теб, и Харсън вътре в мен и освен да изливам себе си пред празни листа, до друго не мога да стигна. Така все изчезват в този пуст свят най-красивите мигове. Когато очите ни се срещат и погледите сами започват да говорят. Ти си моето начало. И си още жив, не умираш като Харсън, но ти дарявам живот с всичко, което някога съм познавал. Заседях се в един малък хотел до моста на лъвовете, докато получа наставления и новости от развитието в лабораторията. Присърце ми бе научния труд. Липсваше ми. Отново цялата информация на града обаче ме засипа. Почувствах се смазан. Тръгнах си, без да кажа никому. Все пак случаят с Петър беше станал достатъчно известен и лабораторията се възползва от това. Нека! Тръгнал заек из гората, срещнал мечката и вместо да избяга, се подпрял на едно дърво, наострил в тишина ухо, за да чуе тежката мечешка лапа.

Вече е ранно утро. Младежът влиза, с привързаната безкрайност в гробищата. Не е събличал дрехите от клуба, нито си е лягал. Той търси нещо, може би нечий гроб. Цветовете се замазват, както е замазан погледът му, след тази вечер. Бушуват чувства. Изведнъж се сливат по същия начин текстовете, които той пише, за да си изкара хляба. Силното тракане по клавиатурата не спира. Поредната чаша вода и разпръснати хартии

за бележки край работното му място. Минава се целият процес по писане на текст. И всичко завършва, преплетено с финално натискане на един бутон, с който текстът вече се изпраща. Първата съвместна гозба го връхлита като спомен. Той преподава на девойката. Възниква любов между тях, между учител и ученичка, които стават и двойка, в първата съвместна гозба, преди тя да е почнала да пече хлябовете.

Изведнъж чичо Жоро затваря вратата на киносалона. Отваря се бялата врата, която води към вътрешността на квартирата, където се връщат след вечерта. Кадърът се връща на гробищата. На гроба на Жоро Ангелов момчето поставя собственоръчно написана бележка, на която пише „Респект“, редом до името на покойника. Той вече е поставил бележката, когато от нищото се появява момичето. Тя носи пак кошницата, но този път тя е пълна с лукчета, които поръсват около гроба. Ритуално девойката развързва безкрайността от ръката на младежа. Двамата се прегръщат и целуват, докато картонената фигура бавно бива отнесена нанякъде от вятъра.

Кръпката на бяла риза

кътах в себе си до този миг,

като петно – единствен спомен

на неизречения танц,

когато слънцето лъчите вперва

в света,

когато пак не ще намеря сили

за тази дума, този шепот,

това сърце,

ще остане като кръпка в всеки миг

Елисавета Каменарова

Приехме Елисавета Каменарова в края на карантината. Трябваше да освободим легла от неврологията, която на практика остана закрита, в полза на инфекциозното. Бяхме привикани всички да се борим със заразата. Имахме маски, предпазно облекло. Това не беше моя специалност, но също бях мобилизиран в борбата. Затвориха целия град, поставиха дори вечерен час, който стриктно се спазваше. Повечето пациенти бяха възрастни хора. Успяхме да се справим успешно, но все пак по това време, за близо месец, малко след смъртта на д-р К., имахме само три смъртни случая. Столицата беше по-засегната. Лекувахме, както можем белодробните усложнения, които срещахме. За това време аз се посветих изцяло на проблематиката и главно имунологията беше от значение. Четях различни учебници, изписах си нови, съвременни и непрестанно се консултирах с пулмолозите. Получи се едно съзвучие при работата. Стегнато, всичко бе екипно. Помниш ли я тази епидемия. Пънам беше даден за пример за своевременно ограничаване на епидемията. Всъщност всички по някакъв начин го преболедувахме.

Кашлица, възпаление, температура бяха най-честите симптоми. Но твърде често минаваше и без каквито и да е прояви този вирус. Леглата в инфекциозното бяха претъпкани. Извършваше се старателна дезинфекция по два пъти на ден. Разредих посещенията в психиатрията, за да не пренасям и натам заразата. Към края на карантината, повечето пациенти бяха вече здрави. Но един вирус замрази необратимо живота за този период. Хората може би преосмисляха. Дадоха ни някакви допълнителни пари. Не възразих. С тях си взех най-сетне синтезатор, та всеки път, щом се прибирах, свирех Бах и Дебюси.

Дядо Трак

Дядо Трак довършва с пишещата си машина хода на действие: момичето се показва на вратата, сбъркала кабината с тоалетна и сякаш иска да люби стария пазач. От недрата на затвореното си битие в същността на затворник, дълбоко, неуверен, заспал, но вечно буден. Дядо Трак е забравил да се храни, единствено машината го сблъсква с един свят, в който той е герой на първата научна фантастична пиеса, която изразява собствения му сблъсък с някакви същества, много напомнящи братя Стругацки – целите дух, без тяло, в едно мъчно селение, някъде в съседния ръкав на тази галактика. Вълните се преливат в цветове на новото, не липсва и охра, единствено замахът на въжделението, продължава да подкрепя завършилите пиеси. Защото дядо Трак завършва с последния си спомен. „И ако първом не успееш, опитай пак и пак“. Така се случва, че той вече не се държи от неядене и непиене на вода – блестят около му всички светлини, които преливат в оттенъци на циан, на прасковено, на това оранжево, което стопля кръвта в залеза. А сцената остава празна, филмът вече е свършил, тълпите се разотиват, кои окрилени, кои разочаровани, но сякаш равно щастие бди над всички, докоснали се до мига, в който се изтраква поредна пиеса или се пишат новите думи на един непознат език. Защото всичко, което се трака, не може да свърши и нищо от това, което остава неизтракано не може да бележи завършека на една прелюдия, зовяща се живот, към едно безкрайно пътешествие, наречено Вселена. Разните тракания по машините, се превръщат кои в злодеи, кои в героини, но нищо от това, което не свършва, не може да бъде започнато, сякаш е филм, който няма начало, но само краят е явен, в който момичето просто припада от наркотичния полъх на някакви мечти, които всъщност разяждат дроба от вътре. И мечтите се сблъскват с груба реалност, не проточили вратове, за да съзрат всъщност баланса, който тихо шепне и не се извърта, нито може да спре… По някое време ще си отиде и самото време, ще остане единство в сияние, потънало в лилавеещи се краски, докато не дойде смехът, който само може да породи началото на този филм, на който вече е белязан краят. Настъпват с въздишки, с морета и дядо Трак удря последен клавиш, за да положи точка, вече неспал, неял от толкова дни, че единствено сблъсъкът му с тези странни същества, които глождят въображението сякаш го хранят. Напълно въведен във Въображариума, остават няколко впити в телесни похвати, въздишки, за да се роди наново този трепетен ден, който отмаря и пръстите вече ще могат спокойно да погалят своята любима, да й се посветят, някак гальовно, без стенание, с цялата нежност, попита в гласа, без да се чува вече страдание, защото и то беше изляно, дори в пръстчето на една героиня. Тогава

всички си отдъхват, потапят в блаженство, в любов и търсенията към себе си, сякаш се свършват, за да бъде насечена новата песен, в която и плътта е плът и има нужда от плът, от допир, от изливане на нежното чувство. И с това писмото свършва, за да обобщи множество идеи, родени в лудост, с жарта на непреходното, изразено сякаш в творчески блясък. С това се поставя последните думи които да отлетят до някакви редакции, за да донесат със себе си преследването на някакви текстове, реализирани или не, като за чекмеджето, или вече готови да се сблъскът със света на едно вълшебство, каквото е всеки сблъсък с цвета на очакваното, на публичното, на това, което не може да се роди без диалог, за да добие и своя живот във вечността на преживяванията, на поредното тракане, на тихия миг до любима

Имунитет и мисъл

Толкова нетрайно нещо е телесната обвивка. Един разложил се гарван, виждат му се червеите. Докато не се смали трупа, не изчезне и от него не остане само петно. Разложението може да е всеобщо. Паниката прониква навсякъде. Аз останах все така стремглаво насочен към имунитета. За вируса – той просто трябва да се преболедува. Антителата така се активират и могат сами да го унищожат. Имунната памет и цялата сложна система са най-отличните убийци на вируси. А и не само – държим в себе си един прекрасен набор за унищожаване на всеки антиген, стига да се активира. Тогава проучването ми за съзнанието се насочи към имунологията. Ако не беше тази епидемия, може би нямаше да се досетя. Започнах да търся връзката между мисълта и имунитета, като градивна библиотечна единица на целия организъм. Тази изследвания провеждах тогава единствено като наблюдение. Не знаех към какво точно да се насоча, но знаех, че някъде там има отговори

Тези дни разгърнах отново „Делва“ на Харсън. Сетне прегледах и „Мотивите на едно самоубийство

Свобода без дъно

безброй от люлящи се вейки

на тунели сред зелената гора,

пътеките са много, в отронените сенки

избери ме! – пътят – никой няма да ме избере.

- Разкажете ми, Константин, как започна всичко? Кога започнаха тези прояви на борба, както се изразихте с Бога?
- Всичко започна след едно влюбване, несподелено. Аз пожелах да изчистя светя от злото, да гп спася и поведох война, вътрешна, и външна с всичко, което е Бога ненавистно.
- Как определяте връзката си с Бог?
- Сложна е, но Той е мой Баща и Майка. Той е всичко!
- А имате ли някакви други отношения с Бог?
- Чисто интелектуални, след философията съм учил теология.

- Опишете ми какви са тези борби? Разкажете ми цялата история, аз няма да ви прекъсвам, ще ви слушам и записвам – професорът взе писалката в ръка и зачака.
- Усетих в себе си сила, наистова, чутовна. Започнах да горя демоните с очите си, както са го правили хаджиите навремето. Обявих собствен хадж и се заскитах по улиците на Виена. Не ядях, не спях, бях вече напуснал квартирата на злото.
- Какво се случи в тази квартира?
- Ами започнах да гоня демоните по старите фасади на сградите, демони, наслоявани в болка от миналото. В квартирата ми заварих магии, всичко беше обсебено от Сатана и тварите му. Не виждах Светлина освен в очите си. Открих моя стара обява за преподаване, залепена на дъното на един шкаф, а отгоре й – кърпа. Нечиста беше цялата квартира. Горях свещи, пеех и редях молитви. Вампир беше съквартирантът ми, чистех неистово огледалата, да не се пренесе върху ми цялата тази нечистотия. Въртях всичко по посока на въртенето на Земята, чистех неистово, защото свята бе къщата, но несвят тавана. Там беше квартирата ми. Прекрасни цветя надойдоха, след като почнах да чистя. Върших свещнодействия. А хазаинът ми слагаше някакви шушулки край вратата. Ботаник бе, професор. Ходих и до другата професорска къща, където още ми бяха и книгите и там помагах да се чисти цялата Вселена. Исках всяко кътче на Света да обходя и да го спася от злото, да се отдам и аз в радост, без никакви пречки на своята любов. Станах ревностен, див за Бога. Тогава съквартирантът ме би, защото бях изкарал вонящия тостер на покрива. Цялата вселена се бореше в мен и поех по улиците, изхвърлих ключа от тази квартира. Носех си раницата с лаптопа. Продължавах борбата и в университета, и по улиците, горях демоните на старите къщи, обикалях в неистов стремеж да изчистя целия град. Бродех по сенките, в гористите краища – виждах духове и привидения. Треперех от страх. Преди да загубя всичко, което имах – в тази раница. Вярвах, че това е самото Пришествие, и няколко пъти в живота си преживях Армагедон.
- Разкажете ми за Армагедон? Какво се случва тогава?
- Всички светии почват да горят дявола, без значение от расата им и произхода им. Цялото небесно войнство се излива, защото всички заедно унищожават и изкореняват злото.
- Колко пъти ви се е случвало такова събитие?
- Бях в едно малко градче, където минавах и виках към старите кости в едни гробници да стават, защото небесното войнство се събира за война. Бях и в един град, също столица, когато пак ми се случи, тогава градяхме света наново с Бога в сърцата, защото е казано, че ще има нов свят и нова земя. А и е писано, че трапезата трябва да се сложи чиста за младоженеца. Христа е младоженеца и него чаках. Захвърлих всички лични и банкови карти, защото вярвах, че е дошло вече Царството Небесно, на земята, за всички народи.
- А когато това не се случи?
- Продължавам да живея с надеждата, че ще се случи.
- Имаше ли любов намесена в тези два случая?

- Имаше, аз всеки път щом се влюбя неистово, започвам тази война, защото искам и на моята жена трапезата да е чиста, без никакво зло, да я поканя в дома си, да я милувам без горест и страх.
- А от какво се страхувате най-много?
- Сякаш – от себе си. Ето, стоях там, валеше дъжд, вече ме бяха ограбили.
- Кой ви ограби?
- Цигани от България. Срещнах един дилър, казах се, нека за последно да взема опият преди да дойде Бога. Чувствах се сам и отритнат. Навсякъде – само лица, които се смееха и не уважаваха случващото се.
- Армагедон ли?
- Да – и цялата борба, сякаш пратени от дявола, те ходеха срещу ми и се смееха, просто се кискаха, подиграваха ми се. Тогава срещнах този дилър, дадох му пари за кокаин, каза ми да го последвам. Отидох при циганите, дадоха ми веро да си измия краката. Не се бях къпал, не бях хапвал нищо от дни. Спях мимолетно по пейки. Понякога просто ми се искаше да счупя някое полицейско стъкло, да ме приберат, да се свърши. Оставих си раницата с лаптопа и всичко при циганите. Те ме изкараха. Но аз бях неистов. Тогава дъжд заваля, беше началото на лятото, студен дъжд. А аз стоях и търсех в себе си нещо неправдиво, и затварях очи, за да сторя път на Бога да мине, но той не минаваше. Усещах се празен. Стоях така до една пейка, докато се изтече дъжда и не мърдах – треперех, но го приех като мое наказание, заслужено, за това, че дръзнах да поведа сам войната на войните. От едно заведение, зад мен, се смилиха, точно тогава ме привикаха, като спря дъждът, дадоха ми топла супа, мисля, че бяха сирийци, гостиха ме, нямах пари да им се отплатя, бях пръснал всичко, бях си взел стая в хотел, който ме отблъсна със своята червена светлина,сякаш искаха да ме убият. И на циганите бях дал пари.
- Защо така се раздавахте, в този град е скъпо, не мислите ли?
- Виена е както сам си я направиш. Но исках неистово да достигна до този миг, когато вече старост няма, останала е само любов и смъртта е победена и пари не ни трябват.
- Какво се случи след това?
- Случайна кола, която родителите ми уредиха, ме откара към България.
- Родителите ви, значи сте имали телефон?
- Телефон имах, говорех понякога с тях.
- И защо се случи, че е трябвало да ви прибират от границата?
- Оказа се, че и личната ми карта е останала при циганите. Те ми предлагаха диван, за който аз си платих. Но така и не останах при тях. Останах на границата със Сърбия. Преминаваха разните хора с мен, виждах светлина. До мен стоеше един, с когото си говорихме без думи. Той ядеше, а аз стоях и го гледах, защото мислех, че е свещеник, потомък на владика, и за да не умре, тежка беше неговата задача, той трябваше да се храни, а аз да стоя гладен. И се смеехме, ангел ме бил спасил от онази квартира, да не ми изкарат окото при ударите, така ми каза една възрастна дама, еврейка в метрото. И всички групово, връщах се към православното войнство, се мъчихме да изкореним злото от Виена. Разсмивахме

се, когато му описвах развaленото парче месо, което удрях в яда си, оставено като курбан в хладилника. А аз не спирах да проповядвам, вярвах, че всички ме чуват, че Бог е Любов. По едно време нямах повече сили, заспах на пода на граничния пункт. Бутаха ме да стана. Аз излязох и се озовах в ничията земя – гледах полето, безкрайно разширило се, бе още вечер и зарево от светлини, сякаш това беше истинска битка. Тогава се приближих до лагера, и вярвах, че са ми приготвили и на мен палатка и се мушнах в една, и вярвах, че като се събудя, вече ще бъда в Рая. Миришеше на нещо познато, на селската къща на прабаба ми, заспах веднага. Когато се събудих, слънцето беше вече напъплило, излязох, гледах хората, бежанците и се смеех с тях и се поздравявахме един друг. Тогава и майка ми дойде – цялата кости, прилична на скелет с митничарите и пътят продължи. И аз продължих да пея акафисти и неспирно да се боря със злото. Горях го с единственото, което имах – живота си. И се молих Богу, по-скоро, незабавно да дойде, да ме грабне и така да се разтворят вратите на Рая, където най-сетне да мога и аз да любя спокойно.

- Как се чувствате в момента?
- Разпален при спомените, но и някак равнодушен.
- Ще продължите ли да разкажете?
- Да, опитах се да изгоня майка си от вкъщи, смятах, че в нея се е вселила смъртта, която се опитва да унищожи всичко свято в живота ми. Не се чувствах объркан, отведоха ме с линейки, с полиция, връзваха ме, докато се борех в психиатрията, дупчеха ме с инжекции. Но пламът продължаваше да е все така разпален, не можеха да ме укротят тези неща и всичко затихна от само себе си.
- Мислите ли, че при последните случки, когато сте захвърлили личните си документи, сте били в състояние на мания или някаква тревожност?
- Исках единствено, да изпитам щастието на взаимно влюбване и пак почнах войната със света, ала този път първо дойде манията, после влюбването.
- Значи рецидивите са ви познати?
- Познавам ги, да, следя ги като състояние в себе си. Понякога твърде много се ускорявам, не мога да спра.
- В какво се състои това ускоряване?
- Неистов приток на енергия, който трябва да се отприщи нанякъде. И пак желаех за жената на сърцето си, да поднеса, не старост, не смърт, а чиста трапеза, както за Христа когато дойде, на която да седнем и заедно да се потопим в миг на споделеност.
- Значи влюбването приемате като нещо човешко и може би засилва, но не е основен корен на маниите?
- Не, не е – то просто се случва, аз не го привличам, така става в живота на хората – влюбват се, понякога нещастно и веднъж – щастливо, веднъж е истинско с любов,горяща и надмогваща всичко. Но то не е от манията, тя е друга, и аз не знам каква е всъщност, но се случва при особено натоварване.
- Бяхте ли така, тук, във Виена, Константин? – професорът за пръв път се обърна към него с малкото му име.
- Да, карах 7 следвания наведнъж и рисувах, и пеех и пишех стихове.

- Може би трябва по-бавно да я карате? Да не мислите толкова задълбочено, да не водите войни с Бог и с всичко останало, което ви кара така да излизате от равновесие?
- Може би! Но как, като то само се случва отвътре?
- Прекалявате ли с алкохол и други субстанции?
- Прекалявал съм.
- Ето, виждате ли? Приемете психиката си като твърде нежна, като тих шепот, който може да се обезличи от употребата и прекаляването на такива вещества!
- Мисля, че го осъзнавам.
- Ако е така, наистина, не смятате ли, че в религиозния си корен, всъщност няма нищо маниакално, а манията е друга? Как разбирате религията?
- Като наглед над Бога, а Той стои над всяка религия и няма религия и всички са братя.
- Това са прекрасни думи! Не виждам с какво могат да доведат до такава психоза.Вижте, душата е сложен инструмент, вплетен в различни багри. За да ги разтворите в цяла палитра, която е чиста наслада, вие можете със сигурност да го оцените, не бива да омаловажавате малките неща, които все пак впрягат или изкарват нещо извън баланса му. За да бъде всичко баланс и в хармония, почнете от тях, преди да се опитвате да унищожите вселенско зло. Вложете здрав режим в живота си, без опиати и други такива вещества, за да видите как ще блесне и вашата душа. Разбирате ли какво ви казвам?
- Разбирам го, да – и ще се постарая да го извърша.

  Изведнъж професорът завърши, пожела му лек ден и пациентът напусна кабинета.

Тетрадката

Елисавета Каменарова… Не беше контактна дълго време. Имаше задух. Прехвърлихме я в пулмологията. После пак се върна при нас. В този първичен стадии, тя вървеше с някаква книга по коридорите, всеки път май беше различна, имаха двайсетина книги пациентите в стаята, наречена клуб, където беше и телевизорът. Тя държеше книгите, сякаш бяха икони и прочистваше мястото от лоша енергия, зли духове и сили. Инжекциите я успокояваха. Лекарствата сякаш действаха, за да може постепенно да се върне към здравия си разум. Диагнозата й беше шизоидна. Един ден ми поиска лист и химикал. Тогава разбрах, че най-критичното в състоянието й бе преминало. Бавно тя ставаше контактна. Един следобед отидох, докато минавах по коридора, я видях в клуба. Тя пишеше нещо, листа опрян върху колените й. Черната коса беше паднала и скриваше лицето. Приближих се към нея и я попитах какво пише. Тя вдигна глава, втренчи черните си очи в мен и каза: „Стихове“. Все така продължи да ми

иска листи. Накрая, преди началото на смяната, минах през книжарницата и й взех една тетрадка. Дадох й я, при условие, че ми покаже своите стихове. Мина се седмица, когато на кабинета ми се почука. Беше Елисавета, а тетрадката изпълнена, с красиви, заоблени букви. Остави я на бюрото и си тръгна. На първата страница беше изписала с големи букви: „Борис Свещаров“ и сякаш всички стихове бяха посветени на него.

Портал

Нищо не остава, всичко бива загубено. Д-р Монтгомъри искаше вече да се събуди от тази призрачна страна. Но Борис Свещаров не го пускаше. Още, виж, погледни наоколо – те продължаваха по пътеката – а край тях – единствено безизразни лица. Вървяха все нагоре, докато не стигнаха върха, а на него се извисяваше катедралата на мъртвия бог. Хората и Бог убиха, и го превърнаха в камък и в някакъв образ или лик. Тук той е забравен навеки, както всяка душа, останала в страданието си, непознала живия Бог. На входа на катедралата имаше две чудовища с по десет глави, огън излизаше от пастта им, те се хранеха с мъртвите, забравени души, те живееха от забравата. Защото някой е мечтал, някой се е и смял, но е останало от него единствено това вълшебство, наречено живот, какъвто в света се среща вече рядко. Всичко е мъртво и ражда мъртво, сенки и ходещи трупове. Едното чудовище се казваше Боко Тиквата, а другото – Друмово. Борис Свещаров се извърна към лекаря.

- Когато влезеш в катедралата, не ги гледай, за да не те изядат.

Тогава ще осмислиш какво е живот и защо искаш да надвиеш смъртта – Боко Тиквата и Друмово – те са смъртта, от която никой не може да избяга, която разкъсва и разтяга душите, до тяхната пълна забрава. В Живота няма смърт, но колцина са го разбрали или изживяли? Това е храмът на мъртвия бог, който също така ще бъде забравен и изпояден от митологизма на историята.

Д-р Монтгомъри се поколеба, Борис Свещаров беше до тук, лекарят отвори вратите на катедралата, без да гледа към чудовищата и изведнъж се събуди, сам и премръзнал в изоставения хотел.

Не разбирах тогава какво е това име. Обзе ме любопитство. Реших на следния ден да я повикам в кабинета си. Решението се превърна за кратко в обсебване. Исках да науча истината. Вечерта отново се зачетох в „Делва“, но колкото и да анализирах последния труд на Харсън, не можех да го върна. Като някакъв ритуал, нещо, с което да го запомня. Заформи се решението да публикувам двата му труда, дори на свои разноски. Бързо заразглеждах за издателства и заизпращах ръкописа. Може би и Елисавета трябваше да публикува. Бях по-скоро объркан, твърде много се роеше в съзнанието ми. На другия ден, в началото на смяната, прочетох обстойно историята на заболяването й. За трети път лежеше при нас. Поредният рецидив ми се струваше реакция на спирането на хапчетата. Тя не искаше да ги пие вече. Но трябваше. До живот. Беше сама, нямаше близки или роднини. Всъщност реших да прочета всички епикризи, на всеки един лекуващ се при нас. С някои от пациентите изобщо не бях запознат, което отбелязах като грешка. За съжаление шефката ни беше от тези, които се

бореха за власт, страхуваше се да не би някой да й вземе службицата, да се нахрани на неин гръб. Както лекарите в неврологията, така беше и тя. Твърде лесно е да биеш инжекции по процедура, да плашиш пациентите, които се бунтуваха, да следваш с точките и запетайките учебниците. По време на специализацията затова бях оставен самичък – сам се учех, сам полагах усилията и устройвах своето време сред пациентите.
По това време при нас лежаха двама алкохолици, единият приятел на санитарите, се ползваше с привилегии от тяхна страна. Не одобрявах подобно отношение – исках всички болни да се равноправни, но истината беше различна. Четирима бяха с неизяснена картина с шизоидни оттенъци. Двама – агресивни, в изолатора. Трима имаха натрапчиво притеснение и паник атаки. Двама биполярни. И Елисавета.
В следващите шест месеца, всяка вечер след работа, д-р Мотгомъри идваше в хотела, пиеше от отварата и се пренасяше в света на Елисавета Каменарова, който бавно, всеки ден по-малко се разкриваше пред него.
На следващия ден, в хотела, на земята, той се пренесе вече в катедралата. Но вместо да види катедрала, пред взора му се разкри нов и непознат свят, който почна да изследва.

Коралия
Всеки ден бе продължение на предишния. И така цели шест месеца. За това време д-р Монтгомъри се стопи, сякаш не забелязваше надвесилата се зависимост. Но приключенията в новия свят бяха по-силни.
Влизайки в катедралата, лекарят се озова в някакъв град. Широки улици, като булеварди, разкриваха простор. Всичко беше облицовано в синя настилка. Д-р Монтгомъри се озова в Синия град на своите копнежи и халюцинации.
Тук таме се виждаха коне. Това животно беше станало твърде скъпо и можеха да си го позволят само велможите, които се разхождаха в карети, с по четири коня за впряг. Такива рядко се виждаха. Останалите хора ползваха своите летящи бордове, с които се придвижваха и създаваха впечатлението на ято птици, надвесили се над паважа. Беше слънчев ден, синьото искреше по-силно и хвърляше оттенъка си върху просторните, големи сгради. В дъното на булеварда се издигаше огромна кула, за която лекарят разбра, че е тронната кула, към върха й водеха хиляди стъпала и там, на трона, от бял мрамор, императорът поздравяваше по време на празници и особени събития народа. Около тронната кула се бяха скупчили административните сгради. Докато вървеше по булеварда, д-р Мотгомъри попадна на една пет-етажна сива сграда, на която се четеше надпис: „Център за психично равновесие“. Той влезе вътре, мястото наподобяваше психиатрия, но всъщност беше център за поправяне на мислите. На опашката за лекарства, пред кабинета на сестрите той за пръв път видя Кар – млад мъж, с острите черти на семейството и плитката, която неизменно носеше всеки един от Карите.
Той възнегодуваше против мерките – тук все пак бяха клошари, алкохолици, наркомани, всякакви субекти, отклонили се от синия път, които идваха, за да бъдат върнати към нормалния начин на мислене. Като императорски син, Кар не можеше да понася тази сган. Но карантината след учението при скитите беше наложителна. Трябваше да изтърпи с мъжество изпитанието, преди да се върне в

двореца. Той беше третият син на императора, нямаше някаква перспектива да седне на трона. Въпреки това беше обучен от малък на всички дворцови обноски, имаше благородство в осанката му. Изправеният гръб, покрит от дълга, бяла пелерина и широките плещи допълнително навяваха мъжество.
Синия град беше избрал да се развива технологично, докато развитието в скитовете беше духовно. Монасите там правеха чудеса – те умееха да левитират, да летят, говориха си чрез телепатия. Това беше единственото място където все още имаше книги, в богати библиотеки те даряваха мъдростта на времето. Жителите на Синия град гледаха с неодобрение към скитовете. Страхуваха се от силата на монасите, затова и не ги спираха. Те все още яздеха коне, без седло или стреме. Владееха езикът на животните и си говореха свободно с тях. Чувственото у монасите се бе запазило. Именно на един от тях бе поверен 7 годишният Кар за обучение. В следващите 13 години императорският син овладя всички тайни на монасите. Възрастният мъж, който го пое, беше над 200 годишен – в манастира хората живееха необичайно дълго. Кар се обучи в четмо и писмо, овладя чрез специална медитация свойството на телепатията. Левитираше умело, беше отдаден на учението си.
Заради мисловната хигиена, веднъж обратно, той бе подложен на карантина, за да забрави за скитовете и да не внася вредните от тях влияния. Освен в свръхестествените способности, младият принц беше посветен и в инженерство, лечебно дело, архитектура и икономика. Тези неща той нямаше да забрави, но се случи така, че докато чакаше на опашката или по цял ден обикаляше из коридорите, той си беседваше със своя учител. Синьото хапче, което му даваха не можеха да осуетят връзката между ученика и стария монах. Той си говореше сякаш сам по коридорите.
Отведи ме надалеч от тези коридори. Бъди до мен и ме води. Не мога да погледна в бъдещето, но мога да видя прекрасния залез, как увива своята мека червенина около облаците. Още малко и ще успея да го докосна.
Но то ще те изгори. Ще изпепели твоите амбиции. Знам, че искаш тайно в себе си и винаги си искал да станеш император.
Това е така, но не мога – имам двама братя преди мен.
А ако нещо се случи и пръстенът попадне в теб?
Тогава ще начена страхотни дела, всички ще ме следват, тогава ще се случи чудо на избавление за целия Син град.
Толкова войни, толкова недоверие – страната е почти фалирала.
И това знам, ще се опитам да възстановя положението. Хората ще се радват. Ще настъпи един вечен празник.
Стига мечтание! Отвори тази книга и виж какво има в нея.
В мисълта си я отварям и зачитам буквите на тайния шрифт – не го разбирам. Пълно е и със символи.
Това е пророчество, написано преди векове, Кар. То говори за теб. Някой ден ще ти го преведа. Съдбата ти не е просто на принц, а на владетел. Готви се мъдро за това.

Не посмях –

една къдрица, от време посребрена

остана като спомен от срещата ти с Бог,

гледах скрит зад храста,

как се смееш с тефтера под ръка

и изливаш съкровените слова на

питаещата, вече цъфнала мисъл.

Не посмях да видя Бог,

не посмях към теб ръката да протегна,

прегърнал клонките зелени

се слях с теб като с мечта.

Елисавета Каменарова, според предишните епикризи, живеела в собствен свят, който смятала за реален. Общувала с героите от този свят, имало нещо окултно към него. Тя твърдяла, че е компетентна вещица, свързваща се с други измерения. Всичко това, дословно описано. Явно беше най-интересният случай в отделението. Когато я повиках, за да си поговорим, след следобедната почивка, тя лежеше, забила поглед в една точка на тавана.

Пътят в Духа е нещо, което д-р Монтгомъри някак тайно дерзаеше, но все се луташе. Макар да бе постигнал вече напредък в проучванията си, особено след лечението на Петър, той все още се чувстваше изпразнен и търсеше с какво да се запълни. Не помагаха цветята, нито пациентите, които обгрижваше. Нещо не достигаше. Той се терзаеше с въпроси, но не намираше отговори. Като всеки учен се стремеше да действа рационално. Изпитваше болка. Тези забравени пациенти, които преживяваха в нищото и така си отиваха със своите психични състояния. Искаше да направи повече. Съсредоточието му често се приплъзваше, за да роди някакво изкривяване. Истината. Каква бе тя? До какво се домогваше?

Елисавета Каменарова стана постепенно контактна. Започнах да я викам следобедите в кабинета си. Записвах нейната история. И все тази празнота, която с нищо не се запълва. Не виждах Петър. Чувството се прехвърли върху нея. Още ми беше трудно да приема своята бисексуална природа. Пациентите водеха своя рутинен живот и медикаментите, които изписвахме бяха нещото, което ги крепеше в реалността. Каква е тази реалност? Самият аз не знам. Елисавета ми заразказва в подробности за своя измислен свят. Ето, той беше реалност за нея, но само за нея. Така тя започна да ми предава своя урок по магия. Един ден ми каза, че така мога да надвия смъртта и да възвърна това, което съм изгубил. Каква беше тази магия, аз не знаех.

Прекроявам думите

като лъчи през облак,

във вечна тишина.

Прелива в чувство – няма име,

остава там да бди дълбоко,

не умира, а на хоризонта – вече мисъл,

къпи се в чистотата на битие.

Минаваше карантината, Кар мислеше над пророчеството, над всичко, което му се беше случило. Събираше всичките си познания, за да въведе ред и с достойнство да управлява държавата. В тези 40 дни той направи пълна картина на бъдещето си управление и за пръв път склони към идеята за специални летателни устройства, които разчерта и обмисляше как да превърне в реалност. Може би така щеше да спечели веднъж завинаги войната с Коралия.

Коралия беше противникът на Синия град. Там бяха избягали всички, несъгласни с тоталитарния режим на императорите. Те живееха в балони под водата и вече няколко века оказваха съпротива на Синия град, въвличайки го в една безкрайна война. От цялото воюване на всички им беше писнало. Още повече от както стария император беше разпуснал сената и беше съсредоточил цялата власт в себе си. Той ходеше из просторния представителен дворец. Четири лъва и четири орела от розовеещ мрамор бяха издигнати на входа. Дълги коридори, обсипани с картини свързваха отделните зали, общо десет на брой, в които се приемаха гости, или се организираха прочутите приеми за елита на Синия град. Най-представителна беше тронната зала, където от черен мрамор бяха изваяни седем стълби, които водеха към трона. Символите на властта бяха ясни, кратки и точни. Нямаше нещо излишно в тях и така беше, от както династията на Каровите, вече повече от 9 века, властваше над Синия град. Императорът беше вече в напреднала възраст. Не му се занимаваше с управление, наблягаше на приемите и се разкарваше с разкошната си карета из просторните улици на града. Току до двореца беше Сената, над входната врата бяха изобразени два титана, които сякаш държаха държавата. До Сената беше Камерата на търговците, едно огромно хале където се случваше търговията – най-голямата борса. Другите сгради наоколо бяха Камерата на иновациите, една сграда, преплетена от коридори където бяха позиционирани учените, разработващи нови и нови технологии, и Камерата на изкуствата. Винаги се поддържаха дворцов художник, скулптор и драматург.

Братята на Кар бяха като баща си - повече по приемите от колкото по управлението. Това го натъжаваше, той мечтаеше за силна държава в здрава ръка. На края на своята карантина, възрастния монах се появи за последно в мислите му. Те си говореха за изкуство, бойните разработки и управление.

Сега ще ти разкрия пророчеството. Слушай внимателно!

Слушам.

Ще дойде време на мир за тази земя, когато ще се възцари млад император, който не прилича на останалите. Той ще владее със здрава ръка, но ще подкрепя онеправданите, ще се грижи за нуждаещите се, ще проведе невиждани реформи.

А мирът ще дойде след огромна разруха. Всичко ще загуби, за да има покой, за да се възцари добротата.
Това пророчество за мен ли се отнася?
Може би – аз вярвам, че е за теб.
Но толкова неясноти! Какво ще се случва?! Аз искам промяна, готов съм да я донеса!
Бъди спокоен, съдбата ти ще се нареди така, както не си предполагал.

Искаше ми се да мога да чувствам – чувах навсякъде едно и също. Вече сякаш не можех. Разтварят се някакви бездни, някакви дълбини пред които се усещам безсилен. Две самоубийства за по-малко от година и половина. Какво е смъртта се питам? Отделението ме привиква, не мога да работя, не съм вече същият. А луната все така се пълни и ходи по небосвода – това остава след нас и цялата картина е обречена да горе. Болка. Това усещам. Отчуждение. В това съм се превърнал. Трябва да бягам.
Все така се сменяха дните в Пънам – равноделно, безутешно, неволево. Като спазъм протичаха вече те за д-р Монтгомъри. Същото утринно кафе, марш в отделението – същите пациенти, до болка познати
Колкото и да успях с Петър, толкова ми се искаше да не бях успявал. След епидемията, след всичко, той понякога идваше, потракваше неговия бастун и плавен ритъм.
Публикации. Изследването не беше завършило. Имунологичните последици бяха големи. Предвещаване на вече обърнатото.
Д-р Монтгомъри все така викаше Елисавета Каменарова в следобедите при себе си и все така научаваше за тази магия, която тя ползваше, за да се отдели от света.
Кар се беше наредил вече на опашката за лекарства, когато в отделението влетя един мъж, пратеник по облеклото му. Той му се поклони и му подаде един свитък. Кар зачете оживено: „Императорът е мъртъв, да живее императорът!“ Известието за смъртта на баща му го покоси. Сърцето му същевременно затрептя .
Дали въздействие от манастирите, дали беше нещо друго, нещо необяснимо, което е продиктувало развоя на събитията, нямаше яснота. С излизането си от карантината, Кар се насочи веднага към двореца, за да разбере, че по-големите му братя са се отказали от престола, което значеше, че той, щеше да бъде новият император Кар Четвърти.
Комуникацията между скитовете и Синия град се извършваше чрез пратеници на коне. Смрачаваше се. Старият монах, Йон, се беше запътил през двора, към северното крило, за да се потопи в ръкописите. Той вече подозираше какво се случва, но не очакваше пратеникът да е толкова бърз. Конят влетя през разтворените порти, без да се бави, пратеникът му връчи един свитък. Йон го разтвори, както бе обичая подари книга на пратеника, така те се разплащаха – давайки храна за тялото и за духа. Лицето на стария монах се навъси. Ученикът му беше станал император. Той вече знаеше, сега бе и сигурно. Само в манастирите можеха да будуват по цели вечери. В Синия град имаше нощен час, от който скитовете бяха пощадени. На Йон му предстоеше дълго бдение. Не можеше вече да се свърза със своя ученик – карантината бе преминала, нямаше

как да го открие в целия информационен облак над Синия град, контролиран от Министерството на информацията. Затова Йон му написа просторно писмо. Написа писмо и на лидерите на Коралия.

В балоните на дъното на океана, животът течеше нормално. Нямаше много място, къщичките бяха плътно една до друга, на няколко реда. Всяка бе боядисана с различен цвят. Липсваше цветовата диктатура на Синия град. В балоните се бяха събрали свободни хора, интелектуалци, учени и инженери, които не бяха съгласни с дейността на императора. Новината за новия властелин обиколи всички балони, тя бяха поделени по равно, всеки балон си имаше управителен съвет. Съветите започнаха да заседават и решиха, че е време да потърсят други начини, за да спечелят войната. Малко знаеха за новия император, освен че се е учил в скитовете. Не знаеха какво може да готви и подцениха младостта му. Едва 20-тодишен това бе най-младият владетел, възкачвал се някога на престола. Напрежението от векове наред между манастирите и Синия град, доведе до някаква форма на негласен съюз между Коралия и скитовете. Едноличната власт на Карите водеше със себе си редица последици – погазване на свободата на гражданите, на волята им, тотално подчинение и диктат. Несъгласните бягаха. Имаше множество изградени малки градчета край Синия град от бегълци. Вече няколко столетия, диктатът беше приковал и икономически градът. Имаше признаци на разрушение и запостялост. Хората се бояха и от тайната полиция, и от санкциите, и от отношението, което се проявяваше към тях.

Диктатурата беше негласна – все пак все още имаше Сенат, който беше обаче изцяло подчинен на императора.

Докато изкачваше стъпалата към трона, Кар беше спокоен. Беше облечен в пурпурна плащеница със синя пелерина и така седна на белия мрамор. Председателят на Сената положи върху главата му тиарата с диамант и сложи на левия му безименен пръст пръстена-печат на Карите. Беше се събрало множество на просторния площад. Така беше прогласен новия император и тълпата завика: "Да живее“!

Атеизмът беше здраво вкоренен в Синия град. От там идваше още по-голямо разделение със скитовете, където монасите мислеха космически и се свързваха с Бог чрез пост и молитви. В технологичния град обаче нямаше място за Бог, всичко беше рационализирано. Кар вътрешно вярваше в Логоса. Молеше се често и още с възкачването си на престола, той започна реформи, каквито никой преди това не беше водил. Това беше надежда и за скитовете – един вярващ император, който да премахне бариерите и отново да настъпи мир и разбирателство. Всички се уловиха за пророчеството. Йон също вярваше в него, а и тайно бе повлиял на братята му да се откажат от престола.

Кар искаше да въведе индивидуална демокрация – така той кръсти течението, което породи. Възстанови Сената с долна камера на общините и горна камера на аристокрацията. Премахна старите министри, възобновено беше правителство, на чело с императора. Като предводител на аристократите избра Кнут, широкоплещест потомствен граф, който обикаляше из града със своята колесница. Постави нов началник на тайната полиция и обяви финансови реформи. Премахна централизирането на икономиката. Възроди много

предприятия, с държавна намеса. Даваше субсидии и помощи на търговията и най-важното, облекчи данъците.

Не си ли ти един ловец

в спомени, в мисли

в шепота на светлината

като това дете – виж! –

хвърля за рибите едно звънче,

откраднато от моя миг,

от моето дихание –

върни ми думите! –

реката все тече,

диханието уловено е дълбоко

като просека в гората

- Аз ползвам тази отвара, за да избягам.
- От какво бягаш?
- От повтарянето, от същото, което животът ми дава – рутинно, безобразно и невъобразимо.

  Като кафето сутрин – помисли той. Продължаваха да я лекуват, тя се подобряваше. Инжекциите действаха. Но д-р Монтгомъри гледаше със съжаление тези болни, които така и не излизаха от своя кръговрат и умираха просто така – без да бъдат усетени и чути. Медикаментите бяха поддържащи за мнозина от тях, състоянието, в което влизаха бе все така същото. Когато ставаше твърде тежко, те отново постъпваха. Така се получаваше един контингент от редовни пациенти. Болеше го, искаше да им помогне, да намерят смисъл в своите социални пенсии, да се откъснат от все същият цикъл. Но не успяваш. Беше просто един специализант. Вървеше добре. Беше добил известност, макар да не искаше да го прави на гърба на Петър. Гледаше го с тихо влюбен поглед и намираше Харсън у него. Не искаше да го загуби. А часовникът все така трака. Този ден д-р Монтгомъри повика Елисавета и за пръв път я попита за отварата – какво представлява и как се смесва.
- Трябва да отидете при циганка-знахарка, да ви благослови, после се усамотете в някой ъгъл и преди да я изпиете благодарете на Бога, той да ви води. Тогава оставете сами с нея.

  Д-р Монтгомъри се чувстваше все по-изолиран и неразбран. Записа си подробно съставките на отварата. И реши да я изпробва върху себе си. Всъщност дълго се колебаеше дали наистина това е нужно. Какви бяха тези експерименти? Той нямаше опит с наркотиците, знаеше какво представляват от учебниците и от лекуването психотични състояния, в тяхно следствие. Най-вече младежи бяха

пациентите. Толкова много кадърни млади, които попадаха под ударите на наркотичното влияние. Мислеше си, че няма да залитне.
Целият кръговрат, неспособност, немислимо, завършването единствено в смъртта. Затова ли се самоуби д-р К. Аз само искам да гледам лицето на любимия Петър. Вече знам за своята сексуалност. Но кой ще ме приеме. Как ще приема сам себе си. В този кръг, в който трябва да надигам бокала на все същото, да отпивам горчилката. Още малко, нямаше да мога да говоря, да се усмихвам – търся лекотата, невижданите думи, продължението на някаква отдавна забравена мисъл. А изследването? То ме крепи вече толкова време – почерпах го от Хесе в младините, забелязах тази цикличност после и при Бах, едни и същи повтарящи се понятия, които завършваха идеята. Такава е и мисълта във всичките ѝ прояви. Изследовател на мисълта, търся още връзката с имунитета, може би трябва и трета специалност в имунология – нищичко не знам, никак не върви. Единствено цикълът на повторението – а отвъд, все тази бездна – дали е свобода? Тя впива нокти в мен и ме раздира, разкъсва ме на малки части, които после не мога да събера, да съшия, за да родя Франкенщайновото чудовище. Пак е добре, пак не ще мога да виждам. Обръщам се, за да пропадна, и падам от високо.
Кабинетът беше с южно изложение, косо падаха есенните лъчи. От идването си в Пънам, д-р Монтгомъри беше работил без почивка, устремен към пациентите, устремен към изследването. Не беше спирал да си води бележки, макар и не винаги да попълваше дневника си. Най-накрая той вече беше решен – да опита. Основната съставка беше един кактус, произвеждащ веществото мескалин. Намери го в Интернет и си го поръча. Усещаше се самотен, Беше прекъснал всички предишни контакти. Освен маймунката, в Пънам нямаше друга душа, с която да поговори, да се разсея. Искаше му се да спре, да се опомни, но вече бе сякаш късно – други демони-мисли започнаха да надделяват е него.
Поредният рутинен ден. Д-р Монтгомъри влезе през входа на болницата с една чанта, заметнал на рамо и неизменното кафе в ръка. Отправи се към неврологията. Нямаха нови пациенти. Предписа обичайното на старите, докато минаваше на визитация. Повечето бяха вече възрастни. Двама трябваше да се оперират. Тъй като не беше хирург, лекарят просто ги подготвяше. Неколцина трябваше да бъдат стационирани за по-дълготрайно лечение. Леглата бяха осем, всички заети, но и прещипаните нерви имаха нужда от лечение. Д-р Монтгомъри беше донесъл личния си микроскоп от столицата и работеше с него, пращаше само някои проби при лаборантите. Дългата работа в лаборатория – близо пет години, му беше позволила да работи усилено и над доктората си, който бе прекъснат с идването в Пънам. Той сам правеше посявките, завъждаше предложените му клетки, отхранваше култури. Всяка сутрин. Щом мина обяд, той се насочи към психиатрията. Прегледа ежедневната документация. И тук нямаше нови пациенти. Следобедът се насочи по стаите да види как са пациентите. Мереше кръвно, преслушваше. Липсваше му работата в лаборатория – клиниката не му бе най-привична, отделяше твърде много внимание на детайлите, понякога изпускаше цялата картина.
Кар се окръжи с верни хора. Новият началник на тайната полиция, Бор, също обикаляше със своята колесница с два коня. Същевременно множество започна да се връща в Синия град, от прокудените, които искаха да следват новия

принцип на индивидуална демокрация. Като част от свитата му бяха и един стар скулптор, който стана дворцов скулптор, Иля, и дворцовият поет Станул.
Кар беше пуритан в себе си. Не организираше дворцови веселби, държеше хазната да не бъде източвана за благото на императора, а разпореди така, че да има минимален ценз на живот, гарантиран от хазната. Така се завърнаха хората от малките градчета, които видяха възможност за свободна търговия и се възползваха от парите за минимум на живот, гарантирани от новия император. Вече известен като реформатор, новостите достигнаха и до скитовете. Монасите се радваха, виждаха повод за сближение. Но истинските планове на Кар бяха различни.
Вечерите, нарушавайки вечерния час, той прекарваше над бюрото си, в работната си стая, където и спеше на малко канапе, лишавайки се от охолностите на императора. Работеше върху нови машини, които предаде за разработка на Камерата на технологиите, под секрет. Цялата операция се извършваше тайно, без знанието на Сената или министрите. Разработката беше за бойни кораби, които да летят, да плуват под и над водата. Освен това се роди и ново поколение светлинни оръжия.
Разработката стана бързо.
Както се радваха на възможността за мир, така и една вечер, призори, Кар удари своя пръстен-печат върху заповедта за нападение. Новите оръжия бяха готови. Той постави Сената пред свършен факт, като наруши дерзания демократичен принцип. Атаката беше насочена срещу Коралия, но и срещу скитовете.

Манастирите падаха един след друг в огън и опустошение. Светлинните оръдия, бяха твърде силни, летящите кораби – твърде много. Кар стоеше в кабинета си, докато монасите биваха избивани един по един. В скита си, Йон остана сам с един млад послушник. Те бяха излезли пред манастира, върху поляна, окръжена от ридове, когато над тях се показаха първите кораби. Те имаха по два меча, от специален метал, който можеше да отблъсква лазери. Когато корабите откриха огън и пуснаха първия рой от войници, Йон погледна към послушника, двамата си кимнаха и втурнаха срещу армията. Двама човека срещу хиляди. Те отблъскваха светлинните оръдия с мечовете си и покосяваха всички, които срещаха. Летяха из въздуха, левитираха. Но войниците бяха твърде много. Пръв падна послушника, покосен от лазери. Йон се наведе над него и прихлупи очите му, изправи се с решително изражение, мечовете пробляснаха на отражението на слънцето и полетя срещу враговете.
Когато доложиха за смъртта на учителя му и унищожаването на последния от скитовете, Кар не мръдна. Изражението му не се измени, нареди всички сили да бъдат хвърлени срещу Коралия.
В подводните балони бяха притиснати. Всички учени и инженери се бяха събрали. Те действаха вече от отчаяние, но имаха оръжие, което да успее да ги спаси. Корабите вече се виждаха твърде близо как пъплят на талази. Тогава някой натисна копчето.
Всичко, което видяха беше синя светлина. Синият лъч преряза всичко наоколо и застигна града мигновено. Огромните площади се разпукваха, от цепнатиите океана завземаше и си правеше канали. Големите къщи рухваха, хората

панически бягаха, но не можеха да избегнат силата на синия лъч. Това беше тайното оръжие, разработвано от Коралия.

Кар се изкачи на трона, за да погледне за последен път към Синия град. Кнут и Бор бягаха със своите колесници, но пропаднаха във водната бездна. Станул и Иля останаха в двореца и гледаха как той се разпада, заедно с целия му блясък. Кар седна като за последно на мраморния трон. Той гледаше как Синия град се разпада, виковете и писъците на жителите. Тронната кула се разтърси и започна да пропада. Кар не се помръдна. Едра сълза се търкулна върху бузата му, когато си спомни пророчеството, че от разрухата ще се роди мир. С усмивка той се сля с ледените води на океана.

След като трусовете, предизвикани от синия лъч се успокоиха, оцелелите започнаха да се събират по това, което бе останало от улиците на Синия град. Тогава изпод водата започнаха да излизат жителите на Коралия. Синия град вече го нямаше и от цялата разруха коралийците подадоха ръка на гражданите и се прегърнаха, за пръв път от близо 1000 години, с което и се свърши управлението на Карите и най-сетне настъпи мир.

Пука в мен речта ти златна,

прелива вечността в душа,

пътят те пресича, звездите с теб се смеят –

луните играят и се преструват, че не знаят

това което искам, от което грея.

Привика отново Елисавета Каменарова. Днес тя му говори за чудния свят, който се отключва след отварата. И заописва в подробности къде да се ходи и какви препятствия трябваше да премине, за да продължи странстването. Пътищата, които се изминават, за пръв път описа толкова подробно. Д-р Монтгомъри реши да бъде прям.

- Тези наркотици са объркали мозъка ти.
- Това не е наркотик, а вълшебство!

Тя се захили, показа белите си зъби. Лекарят продължи да записва нещо в тефтера си, но повече не пожела да говори, пациентката стана и си тръгна. Нужно ли е и аз да минавам през това?! Нямам какво повече да губя.

Той беше вече твърдо решен да се подложи на изпитанието, да разбие парадигмите на собствения си свят и да се насочи към изследването на нови траектории на мисълта.

Йоан.

Битие

Всемира като поток от ноти

се слива в божествената празнота

с тихата молитва,

мисълта заглъхва –

остава вечното „здравей“! – очите ти

говорят преливат и отливат

в сълза,

а струните на изгубена цигулка се сплитат с песенни слова,

като наръч дърва върху колело,

което бърза върху пухкавия сняг

да изсуши сълзите на дете с бумтяща печка.

Докато д-р Монтгомъри се колебаеше, конфликтът в него вече беше започнал да го разкъсва. Той не може да приеме чувствата си, трудно му е да приеме своята хомосексуалност, усещането му за света се губи и се променя. Това доведе и до объркването му, до желанието му да се потопи в наркотично опиянение, чрез което да избяга от собствения си конфликт, без да съумее да го реши, да приеме истинската страна на природата си. Така той последва опита на Елисавета Каменарова и от лекар се превърна в пациент. След шест месеца с опиата, той усети психиката си достатъчно размътена, за да се реши да го смекчи с алкохол, което го доведе до пълен разрив.

. В Пънам времето минава инак. Някак тромаво, но всеки един ден е същия като предния, нищо не се случва. Хора се раждат понякога, по-често умират. Градът си стои, а реката, която го съпътства е сякаш единственото нещо, което нескончаемо е призвано да се изменя. Нова вода – където от сняг, къде от дъжд – нови надежди, болки, радости – цялата палитра на едно житие се съзира в Пънам. Градът е същият и нищо в него не се изменя. Хората продължават да битуват в ежедневните проблеми и рядко поглеждат над тях. Животът се разгръща, както е познат от зародиша на човечеството. Едно антропологично чудо, което се запазва през вековете в най-дребните, еснафски прояви на духа. Тук няма нищо високо, нищо висше, тук човекът се стопява в монадата на рефлексията си. Битието е винаги едно и също и се предава, като в капсула. В тази капсула попадна и търсещия висшето дух на д-р Монтгомъри.

Д-р Монтгомъри изпи на един дъх останалото в чашата. Те можеха да спрат да говорят. Остана мълчанието, скитникът с количката не си тръгваше. Тогава остана само неудобството, но те пиеха и мълчаха на тази пейка, както и на следния ден, той пиеше и замълча пред метачките. А гугутките плавно прелитат, за да родят картина на фона на залез. Кацат върху жиците. И ток не ги удря. Изведнъж д-р Монтгомъри почувства остра нужда от самота. Картината му беше

замазана, той искаше да пропадне някъде, да падне и да се наспи. Стана, поклащайки се. Беше обяд. Гугутки по залез, все още не трепваха. Отдалечи се от пейката, без да продума. Само спомени, картини, отлюпили се мисли от някакви начални неща. Когато се събуди, беше тъмно. Прибра се, обади се в психиатрията, на своята бивша шефка. След като завърши стажа си успешно, сега му предстоеше да стане сам пациент. Утре сутрин, той трябваше да постъпи планово, като пациент, не само заради алкохола. Разговорът им продължи близо двайсет минути. Вече сам си бе определил диагнозата, остра невроза, подтикната от психоактивни вещества. Знаеше какво го очаква, но смирено приключи разговора. Отправи се към бюрото си, разположено до прозореца. Прозвъня на маймунката, който не беше престанал да идва в понеделниците, за да се пере. Досадата от този контакт се беше разширила, но нямаше кой друг да полива цветята и билките на терасата, така че щеше да му остави ключовете. Отметна удължилата се коса на страна. Вече беше сам. Вече можеше да разтвори спокойно дневника, в който не беше писал отдавна нищо. Прегледа набързо бележките си, спомни си за своето изследване, което беше изоставил, все един химикал и записа, както не бе писал от времето, преди половин година, когато приеха Елисавета Каменарова. Погледна и към последните разкази на Харсън, преди да убие и за пръв път ги зачете.

Делва

Картината

Червенината, обагрила цялото небе,приличаше на залез, а нощта леко се прокрадваше с черния си воал. В долния край на картината – кораб, стилиризирани линии в червено, овалност на мачтите,като платна, флаг в геометрична прогресия, като триъгълник, тъмно виолетови правоъгълници, които пресичат композицията . Всички в строга геометрия, и чернотата на битието, сякаш се разкриваше в слънцето, което лъха с невидима светлина. Стегнат рисунък, завършена композиция – просто абстракция, на тъмен фон.

Тя стоеше с гръб към него, погълната от картината на майстора. Той се беше опрял на писалището, със зелената покривка. Някакви скупчени листи запречваха взора към чисто зеленикавото възприятие. Тя бяха ту изписани, ту празни. Екотът от красивия почерк бе силен, сякаш калиграф е излял цялото си умение в готически стил, с обли завъртулки и резки ченгелчета. Но каква бе тази делва, която все така трудно се вписваше върху старинното бюро, с извити крака, в унисон със стола, облицован в мек, белезникав плюш? Нямаше друго върху масата, освен тези полупразни листи. Всички книги бяха подредени зад витрините на библиотеката, дървена, стигаща до тавана, заела цялата стена. Едно столче, кафеникаво, тъмно, сливащо се нюансите й, служеше за стълба. А мекият килим, син на цвят, ориенталски, с жълти и червени мотиви свиваше стаята, придаваше й тежест, сливаше се с бежавите пердета. Единствено тази делва не стоеше на мястото си. Единствено тя, която изглеждаше празна пазеше една

скрита тайна. И докато жена продължително оглеждаше картината, сякаш бе пленена от оригиналността й, тя не чу, че той се помести, отиде до бюрото и взе делвата, стараейки се да не вдига шум, със заглушени от килима стъпки, и я стовари в цялата тежест върху главата й. Няколко удара и тя беше приключена.

Срещата им мина отлично. Тя сама пожела да го съпроводи до апартамента му. Той живееше сам, поне така й разказа. Нямаше домашни любимци. Предпочиташе уединението с книгите. Поне така й каза. Тя носеше рокля, леко къса, с леко дълбоко деколте, лека във велурения си цвят. Усмивката му беше пленителна. Изглеждаше изгладнял за милувка.

Ударът бе точен, не остави никакви следи, нито кръв, сякаш го беше правил хиляди пъти. Върна плавно делвата на мястото й, обърна се и започна да се любува на тези очи, които го гледаха с копнеж по време на вечерята, към едрите гърди, които желаеха да бъдат притиснати, при падането й, роклята й се беше нагънала и се разкриваха облите бедра. Усмивка полази страните му, разля се в странен смях, който се разнесе из отрупания кабинет, без да резонира, сякаш всичко беше вече отдавна подготвено. Издърпа безжизненото вече тяло. То натежаваше в бързото си вкочаняване, животът бързо си отиде, за да роди плач, за да бъде тя търсена от близките са, за да я открият най-сетне в чувал, черен плик, сякаш бе писмо от отвъдното, с поставена марка, като пощенска картичка - това бяха типичните белези на убиеца, когото полицията от дълго време издирваше. Чувалът беше захвърлен в някакъв контейнер за боклук, като нещо напълно излишно, като пакет, адресиран до някого – може би до ченгетата, може би до вечността.

Животът на…

Винаги безупречно облечен, с лъщящи обувки и костюм, той вървеше спокойно по булеварда. Колите подминаваха, жените се оглеждаха, малки деца притичваха, тъкмо свършили училище. Влезе и обядва телешко варено в ресторанта, недалеч от дома му, където обичаше да ходи за обяд. Докато се хранеше, обичаше да прокарва през съзнанието си застиналите лица на своите жертви, което още повече отключваше апетита му, и често той си поръчваше по два пъти от същото. Той никога не помнеше имената им, беше съсредоточен върху визуалния миг, всяка, вкочанена по свой уникален начин, застинала, за да приветства смъртта. Не ги кръщаваше, не ги обичаше, нито ги мразеше. Дерзаеше именно този миг на застиналост, който му даряваше възможността да си поръча втора порция. След обяда обикновено се местеше в едно кафене, за да попуши малко от дървената си лула, докато черното кафе се разлива в корема му и затопляше тялото му. Пиеше само по едно, нервната му система не понасяше повече. Привършваше вече обедният ритуал, когато неустоимо желание го подтикна да се прибере по-скоро. Пишеше си с нова жертва, а телефона никога не взимаше със себе си и ползваше единствено от дома си. Искаше му се да се разберат по-скоро през сайта за запознанства. Вече си представяше застиналото й лице. Можеше да я души, това му беше от любимите начини за убийство. Влезе в апартамента – четири стаен, наследен от майка му, споминала се при неизвестни обстоятелства. Тя

играеше странна роля в живота му. Въпреки ежедневните побои, нямаше много любими преживявания с нея, но тя някак си беше завъдила агресията в него. Затова я обичаше, скърбеше за смъртта му, липсваше му да бъде мачкан от някого. В нейна памет остана едната от стаите непокътната, такава, каквато беше в деня на смъртта й . Удуши я с удоволствие, когато отпускаше възглавницата върху лицето на старицата, тръпки полазиха по тялото му. Той извърши всичко професионално, без да оставя следи на насилие. Не беше първата му жертва, а с нея си беше играл цял живот. Истинско блаженство представляваше застиналото лице на майка му. Но сега бързаше да вземе телефона, да види съобщението, да влезе в ролята на прелъстител. Не беше убивал скоро, а жертвите си отбелязваше единствено в съзнанието си, не обичаше да си води дневник или бележки за това, освен купчината марки в чекмеджето на писалището, които влизаха в употреба. Предстоеше му да пише научен труд върху историята на литературата. Все още беше на частта за Рабле, напредваше бавно и методично. Изхранваше се с немалкото наследство, до което се беше добрал със смъртта на майка си. Любимата му делва си стоеше все така на писалището, беше печена в пещите на едно село, и тук ,в града Ийтън, където булевардите бяха все така сиви, където замърсяването се беше просмукало в костите, където децата бързаха по пешеходните пътеки и глъчката не спираше откъм улицата, той беше донесъл своята делва, която се оказа и любимият му инструмент. Ийтън приютяваше всякакви странници. Едно утопично градче, разположено на брега на река Таймс, която тихо минаваше през центъра и носеше със себе си дъха на мъгла.

Сън

След поредната гощавка с чужда смърт, той се отпусна на канапето, където бе умряла майка му. Имаше сладостно предчувствие с неизвестен произход. Беше доволен. Бързо се унесе. Не сънуваше често, но този път сънува. Озова се сам, в празна стая. Бели стени. Без врата, без прозорци. Някой стоеше до него. „Кой си ти?“ „Ще се обръщаш към с Ваше Величество!“ – сух глас в тъмнината. Изведнъж светлина процеди помещението и той видя до себе си един полицай. Огледа се отново за изход – такъв липсваше. „Защо съм тук?“ „Ти си арестуван!“. „Как така, от кого, какво искаш да кажеш?“ „Ще се обръщаш към мен с Ваше Величество“. Полицаят измъкна една дебела папка от някаква чанта, прикрепена към рамото му и започна да пише. „Имаш акт за неуважение към властта – към нас можеш да се обръщаш само с Ваше Величество“. Изведнъж той усети как краката му премаляват, сякаш подкосени. Искаше да се хване за нещо, но стаята бе напълно празна. Той седна на пода. „Стани! Какво правиш?“ „Ваше Величество, стана ми лошо!“. Полицаят извади втори лист – „Акт за неподчинение“. „Ваше Величество, не мога да се държа на краката си“ „А аз да не би да мога? Диване!“ Той се усети коленичил пред полицая, който все още дописваше актовете. Подаде му листа с химикалка – „Подпиши се, че си приел!“ Опита се да фокусира върху документа, но погледът му се премрежи. „Не виждам!“ „А това виждаш ли го?“ Изведнъж в стаята, от нищото влязоха мъже, които носеха делвата от писалището. Но погледът му ставаше все по-замрежен, докато сякаш изпадна в непрогледен мрак на слепота. Изведнъж ухото му заглъхна. „Тук си не да бъдеш съден, а да бъдеш арестуван“ Той едвам чуваше, когато долови като за последно смехът на мъжете, които бяха влезли. Започна да лази по пода и да опипва празната стая, когато

усети ритник в ребрата. „Не ме бийте! Недейте, Ваше Валечиство!“ Тогава усети, как собственият му глас сякаш намаля, той крещеше, за да се чуе, но свистенето до там се беше усилило, че нищо вече нито чуваше, а опитите да говори преминаха в някакви, издавани от него пищящи звуци. Усети още един ритник, неистово за опипва из стаята, когато се усети паднал на пода под порой от ритници. Костите му пукаха, Болката беше станала някак вътрешна и се усилваше. Не можеше да си намери място, лежеше съвсем сам, безпомощен на земята.

Поредният ритник го събуди. Той се сепна и стана като пружина в седнала поза, на канапето. Попипа лицето си, прокара ръка през ребрата си. Всичко беше на място. Понечи да каже нещо – отново виждаше и чуваше.Всичко бе просто сън, а ледените капчици пот струяха по челото му. Той ги забърса с ръка, стана, отиде до кухнята, изми лицето си, преди да усети глад, разтвори хладилника, сипа си сок, извади един кашкавал, огледа се за рендето. Настърга малко върху филия, пусна печката и я остави да се пече. Все още имаше неприятно чувство от този сън. Нещо тежко се беше вместило в сърцето си, когато каза: „Време е да убия, само това ме спасява от собствената ми съвест“.

Престъпление

Обикновената тишина в дома му беше понякога прекъсвана от грамофон, заел своето почетно място до канапето. Под звуците на Бах, обичаше да се усамотява, оставяше вратите широко отворени, музиката подскачаше между стаите. В такива моменти той отиваше до библиотеката, разтваряше широко стъклените ѝ врати, и взимаше два листа, стъкмени между томчета на Толстой и Киркегор, седяше тежко на стола, облягаше лакти на писалището и зачиташе. Беше любимата му история, която бе записал собственоръчно преди години. В оттенъка ѝ лежеше едно убийство, но истинската тръпка минаваше през неговите мотиви, през един психичноболен мъж, завършил с най-позорното или най-благословено дело – да отнемеш живот. В промеждутъка от два листа, той минаваше през цялото блаженство, през едно особено разположение на духа, което сякаш можеше да оправдае собствените му убийства. Той не бе психично болен, никога не бе диагностициран като такъв, но истински се възхищаваше от описаната история и копнееше да достигне този миг на неогризение, защото понякога съвестта му заработваше и включваше печките на ада. Вътрешното боржение беше налице, но в ритъма на нещо едно действие, с което беше свикнал, друго нещо не можеше да се проследи в съзнанието му освен едно – желанието да убива.

Листите бяха изписани със ситния му почерк, записани още преди първото му убийство. Младежът, за когото ставаше дума, беше тих и кротък човек, залитнал от собствените си шизофренни пристъпи. Както при всяко едно психическо отклонение, и при него се наблюдаваше един коктейл от преживявания, които сякаш вписваха в себе

си цялата палитра от всичко възможно в едно разстройство на личността. Не можеше да вземе собствени мерки, нито да си помогне, защото шизофренията беше взела по-голям размер от останалото. По време на пристъпите той можеше да е напълно не на себе си. Приятелите му наблюдаваха с тревога как се видоизменя дори телесната му манифестация, широки сенки под очите, безумие сякаш светещо в зениците и цялата втренченост на постпсихиатричното лечение. Този младеж комбинираше всякакви опиати, включително и алкохол с предписаното му лечение. Пристъпите ставаха по-чести и му липсваше контрол над действията. Намираше се в един затворен, адов кръг, опиатите даваха временното усилия на покой, но толкова временно, че младежът сам се питаше себе си дали да не ги прекъсне. Пристъпите се засилваха, докато не дойде един ден, в който разумът му се изплъзна напълно. По телефона лекарката беше посъветвала леля му, която го бе отгледала, да не се качва сама. Но тя се качи сама. И кухненският нож се впи в гърдите ѝ, в ръцете ѝ, във врата ѝ, по цялото тяло. От коридора през хола всичко бе обсипано в кръв. Касапницата остави няколко десетки прободни рани по тялото на жертвата, която си мислила, че бидейки му толкова близка, е защитена. Но нищо не може да защити някого в мига, в който съзнанието си отиде. Точно този миг той следеше и дерзаеше да получи в себе си, докато за пореден път четеше тази печална история. Искаше му се да не е в съзнание докато убива, но и също така да е в пълно съзнание, за да усеща упойката по отнемането на живота. Историята беше записал именно преди години, когато се зарази с идеята на садистичното убийство и изхвърляне на труповете в плик, с марка – сякаш собствен послание към съвестта му, която толкова тежко се бореше в него.

Делва

Той вече беше убивал, когато му се наложи да пристъпи към действието, отнело живота и на дете. Не му беше за пръв път, но сладостта, която щеше да изпита от това убийство бе напълно нова за него. Когато майката го покани на гости, след стандартната вечеря, той винаги блясваше на вечерите не само със своя интелект и култура, но и със своята физическа красота – висок, добре сложен, опияняващ, някак пикантен във вечерен костюм, той все още не знаеше, че тя има дете. Влизайки в апартамента на самотната майка, ги приветства весел глас. Това малко го смути, но запази хладнокръвие, както при всяко поредно убийство. Завъртя се малко из стаите, докато тя сипваше вино. Имаше някакво напрежение в крайниците му. Уж разглеждаше книгите от личната ѝ библиотека, а всъщност това вътрешно безпокойство, не го оставяше на едно и също място. Когато тя дойде с чашите в ръка и му се усмихна, той беше принуден да ѝ отвърне, ала не можеше да се отпусне дори и след глътката алкохол. Тя започна да му разказва за собствената си статия, над която работеше, свързана с готическите катедрали, стана, отиде до библиотеката, за да извади една книга по темата и докато бе с гръб към него, той също стана. Тя помисли, че ще я дари с целувка по врата, но усети канапа около гърлото си. Нададе писък, който бързо изчезна в давения. Стаеният вопъл още повече го озвери, до пълно задушаване. И в същия този миг, привлечено от вика, в стаята влезе момиченцето, не повече от 5-годишно и стана свидетел как майка му се

свлича безжизнено на пода. То тръгна да бяга из стаите, но той вече бе взел един тежък, порцеланов часовник от рафта с книгите и го стовари безмилостно върху детската главичка. То не беше спряло да пищи, съседите можеше да се усетят, но той бе достатъчно бърз, за да излъже момента за да извърши садистичното си удоволствие. След края му, след като наблюдаваше застиналите лица, които му носеха чувство оргазмено, той се зачуди какво да прави с два трупа. Отиде при чантата си, която винаги носеше със себе си, за да изглежда уж, че се връща от работата си в университета, извади плика и грижливо прибра майката в него. Имаше място и за детето, но нещо вътрешно го накара да не слага този път детето в плик. Той измъкна втори чувал, какъвто винаги носеше и прибра детския труп вътре. Мъкнеше го през цялото време докато не стигна до вкъщи, а майката първо депонира, със своеобразната марка в един контейнер. Вече в дома си, той реши да мумифицира детето. Тогава старата делва, която стоеше в кухнята намери своето приложение. В нея, след като извади вътрешните органи, той положи мумията на детето. Така делвата ставаше още по-тежко и от тогава, като всеки ден сипваше етерични масла, за да не вони, тя стана неизменна част от писалището му.

Лекции

Той беше сред любимите преподаватели на университета в Ийтън. Това неголямо градче беше студентски център вече повече от 200 години. След като вписа доктората си върху готическите елементи в поезията на менестрелите, започна да преподава сравнителна история на литературата. Ползваше всякакви похвати, ловко лавираше между различните периоди. Не обичаше да притиска студентите си, напротив – той винаги им разказваше и държеше всеки да упражни собствена критика върху даден времеви отрязък. Поставяше литературата в контекста на епохата й и даваше щедро да се пишат домашни-есета. Студентите го харесваха заради благия му нрав. Но никой не подозираше зловещото му хоби. Никой не знаеше защо говори с толкова страст за мрачни иначе епохи, свързани с убийства и насилия. Имаше правило никога да не закача студенти, за да не го разкрият. Но на една от колежките, висока, с тъмнокестенява коса и сочни устни, той беше хвърлил блажен поглед. Гледаше я след лекции и си представяше застиналата гримаса на лицето й. Всъщност той не правеше секс, неговото единствено удоволствие беше убийството. И колкото по-красив беше обектът, толкова по-голямо удоволствие той изпитваше от унищожената красота. Именно това деструкто му носеше блаженството при деянието. От както този нов обект постъпи като негова студентка, той едва се сдържаше да не пристъпи към нея и да я удуши в тоалетната. Но се владееше – не можеше туко-така да погуби цялото дело. Делвата си чакаше тихо в дома му, за да пробие поредния череп. Вече имаше толкова много опит, чистеше местопрестъплението от кръв, ако такава имаше, заличаваше си отпечатъците. Беше неоткриваем вече повече от десет години.Не можеше заради лични пристрастия да рискува да го хванат, да се спре унищожението на красотата.

Затова и лекциите му станаха по-настървени, по-насочени към тъмните мигове на историята, заразени с криминални романи от американската класика. Това беше неговото удовлетворение и той се вживяваше в текстовете, и ставаше все по-

привекателен за студентката. Един ден тя се приближи до него и го покани просто така на вечеря. Сякаш разгадала желанието му, копнежът му по тези тъмни очи, към цялата й красота, той не се стърпя и прие поканата. Вечеряха, тя дойде в дома му, тя се загледа в книгите, той стовари делвата с цялата й тежест. Всъщност провали всичко, само за този миг наслада от смъртта по лицето й. После завърши като всеки един. Полицията я обяви за издирване, уликите междувременно доведоха до него. Когато откриха и трупа й в контейнер, в цялото си опиянение, той беше пропуснал да премахне един косъм – този косъм го уличи напълно. При ареста му той не пожела да каже нищо. Не пожела да се защитава в съдба, сякаш, за да се накаже за проявената слабост. Присъдата беше смъртна, защото заедно със студентката изплуваха една по една всичките жертви, общо 28, за тези десет години труд. Когато откриха и мумията в делвата, тогава вече беше сигурно – този човек ще изгние на ешафода. Но преди да се изпълни набързо издадената присъда, той поживя още четири дена под строг тъмничен затвор.

Жертва

Първият ден от затвора си, той не мигна, не се храни, всички бяха враждебно настроени към него. Медиите бяха писнали срещу убиеца, наричаха го „убиеца-пощальон“ заради пощенските марки, които слагаше на всеки чувал. Никой не можеше да предположи, че това е уважаван преподавател в университета в Ийтън. Устоите на обществото в малкия град бяха разклатени, така че хората не знаеха вече на какво може да вярват. Докато се изчакваше присъдата, той спокойно си припяваше Бах в килията. Тананикаше вариациите „Голдберг“, сякаш Глен Гулд се беше вселил в него. Изпълняваше ги методично, сякаш за да убие времето. Но всъщност така, в този първи ден по последните изслушвания за делото, той бягаше от самия себе си.

Не изпитваше удоволствие от кръвта. Всъщност тя го плашеше. Затова когато жертвите пускаха кръв, той понякога се вцепеняваше. Беше изчел много и се беше подготвил старателно още при първото си убийство. След това просто прилагаше, вече заучената техника, а именно – как да удря, така че да не потече кръв. Беше се специализирал в безкръвните убийства. Припомняше си миговете на кръв, които го ужасяваха, както се беше случило няколко пъти. Потичането на тази лепкава течност, която символизираше живот се бъркаше със собствените му езотерични схващания, по които беше залитнал още като млад студент. Той вярваше, че така всъщност изпълнява някаква карма, някакво предначертано нещо, че е сам просто един инструмент на съдбата. Защото жертвите се бяха преродили в този облик, за да бъдат убити в този живот, без да бъдат измъчвани – унищожени без да се мисли нито за битието им, като част от един макро кармичен цикъл. Той оставаше безименен в себе си, рядко ползваше това собствено притежание, именно защото се считаше като изпълнител и палач в този живот. Такова осмисляне граничеше с лудост, но затова и беше окрилен така от историята на младежа, убил леля си. Така по-лесно се примиряваше със съвестта си, която въпреки всичко беше налице. Приемаше съдбата си да получи вероятната смъртна присъда, тихо и с достойнство – той убиваше и щеше да бъде убит. Това беше играта в този кръг от прераждания и той вярваше, че е изпълнил почтително мисията си, че щеше да се прероди в по-висша форма на живот, затова и започна да става нетърпелив, искаше по-скоро да умре, вече изиграл ролята си. Блаженството, което изпитваше от ужаса на

смъртта, беше блаженството на една добре изиграна роля. Жертвите му бяха такива, защото беше предначертано те да умрат, те да пострадат в този си живот. Докато подобни мисли се въртяха през съзнанието му, той не спираше да си тананика Бах. Надзирателите бяха видимо подразнени от мелодията, и ето, че сънят му се изпълни и те влязоха и го биха няколко пъти, защото той не престана да си тананика Бах. Беше вече у глух, и сляп за всичко околно, очакваше с нетърпение да се изпълни кармичното, да отиде на електрическия стол, да усети блажения ток през тялото си и да се прероди в нов живот, с нови закони, по-висши, по пътя към нирвана, който със сигурност щеше да дойде, защото беше изпълнил достойно задачата си.

Просветено незнание

Така мина първият ден, а вторият и третият, присъдата вече стана ясна и нямаше да се бавят да я изпълнят на четвъртия. През това време той спря да си тананика. Откъслечно минаваха през съзнанието му облика на някакви мазета, където беше затварян от пастрока си, бит, разстроен – там, между плъховете, които се опитваха сякаш да отворят бурканите със зимнина и разните захвърлени консерви. Завиждаше на своите жертви, че те не знаеха за цялата кармична тежест, която той пое на плещите си. Все още не беше влязъл в най-жесток дуел със собствената си съвест, която беше на лице. Той не изпитваше разкаяние за делата си, защото живо вярваше, че е проводник на Висшия промисъл. Искаше му се да е просветен в някакво незнание, но беше обратното – просветен, с цялата тежест на деянието във всичко, което беше извършил. Едно блестящо начало на един славен завършек, нова глава от редицата на прераждванията. Все си мислеше, че в минали животи е страдал, за да страда, както беше страдал като дете. Но просветлението – тази велика наслада, се разля щом напусна омразния си юношески дом, и вече лицето на пастрока му не беше пред него. Този човек той не уби, защото повярва, че пък сам той е бил проводник на божественото, за да го малтретира, за да го накаже, за да го изврати и да го направи безчувствен към плътта. Отделянето на духа от тялото – именно това той наблюдаваше при застиналите лица на жертвите си. Това му даряваше истинската наслада, не толкова че убива, не толкова, че унищожава красотата, колкото разделянето, напускането на духа, неговото освобождаване. Така беше влязъл в ролята на освободител. И искаше тази роля да живее с достойнство, ала не можеше да се освободи от собствената си съвест.

Тези два дена, той изкара, потънал в личните си спомени. Минаваше между удивлението от божествената промисъл, критикуваше се за допуснатите грешки. Мелодията спря.Започна да се пречиства, унищожаваше личното си его, но съвестта му оставаше, с нея не можеше да се бори. Тя го разяждаше, не му даваше да мигне. Мигове на съмнение прорязваха душата му и той се бореше. Бореше се с Бог, с Провидението, питаше се, защо той е проводник на гневът, на страданието, на унищожението. Всичко това той сподели, изля в един открит разговор с психиатри, назначени по случая му. И докато вървяха часовете до изпълнение на присъдата, до сливане с божественото, до изпълнение на собственото му предназначение, той викаше сам в килията си – някакви нечленоразделни звуци, липсваше мелодията, а болките от побоите на тъмничарите, не усещаше. Искаше му се някой да вземе делвата от писалището и да я стовари върху

главата му. Това щеше да е достойния завършек. Но и токът не беше толкова зле. Оставаха вече минути. Съвестта му го унищожаваше, съмнението го гризеше, ами ако нещо не беше сторил правилно, ако не е това пътят към нирвана, към освобождението, Той искаше да прекъсне серията от прераждания на земята, искаше да излезе духа му в ново космическо вселение. Ами ако пак е палач и в следващия живот?! По-бързо смъртта, тя щеше да реши всичко. Оставаха минути, влезе при него свещеник. Гледаха се един друг, без да промълвят нищо и тъкмо щяха да го изведат към заветния стол, към дерзаната смърт, когато влезе разсилен, за да обяви, че съдът се е произнесъл за строг психиатричен затвор без право на обжалване. Изведнъж нирвана изчезна, той загледа като озверяло животно пред себе си. Смъртта нямаше да го сполоходи. И докато вместо към стола, го отвеждаха към бялата стая, той закрещя: „Мамо, роди ме отново!“

Старост

Сам на пейката, останал с бутилка узо, охладено шише минерална вода, пластмасова чашка. Обедно време. Единствено метачките се поспряха. Едната, със снадена метла, подвикна на другата:

- Влюбен ще да е!

Другата се обърна и впи целия си поглед в него.

- Тука има магия!

Д-р Монтгомъри просто отпи от пластмасовата чашка, където разбъркваше узото с вода. Тръпки го побиха. Едната жена седна до него, запали цигара. Другите се засуетиха и наобиколиха пейката. Сега можеше говори до насита, но не му се говореше. Единствено отпиваше от пластмасовата чаша. Узото му трептеше на езика, понякога гълтача му се свиваше в конвулсии, сякаш ще повърне. Вчера, на същата пейка, той говори с някакъв мъж, клошар, с количка, часове наред. Днес не му се говореше. Липсваше дъжд, беше сушава година. През тези две години в Пънам, му се случи от лекар да стане пациент.

Мечка търси косъм
под опашката на катерица.
Вали като из ведро,
денят се смалява,
а вечерите остават все кокетни.

Загубени в мисли, които единствено водят до празнота, губим багрите на цялото същество, в което Бог влага от Себе Си. В глъбините на живота се крие Божеството. То винаги бди и присъства, един мълчалив събеседник, който се разкрива в тишината на мисълта. Пътят към Него е тесен, като просека в гората, невинаги светъл, но винаги водещ към една светла поляна сред дърветата. И тя е винаги там и бди и чака да бъде разкрита.

Човекът е обречен да сътворява, като така изпълва Божеството в себе си. Но колко рядко бива той творец, колко рядко стига той дори до частица от зрялостта, която Христа е изпитал в себе

си – Бог който жертва Бог, защото Бог е живот. Живото, това е създаването и се крепи в непрестанното общуване. Човек често не общува съзнато, машиналното, потапянето в несъзнание, това е грехопадението – замъгленото. Докато битува в мъглата си, човекът ще пребъдва в детството на Божеството, което е винаги в своята старост, в своята пълна зрялост.

Разлива между човекът и Бог се крепи в страхът, но и нищо в човека не е чуждо на Бог. Падението е в загубата на общение между творението и Твореца, в превръщането на човека в проста рефлексия. За да се освободи от непрестанното си себеотразяване, в което се крепи егоизмът, за да се отдаде напълно творението на творецът, то трябва да изгуби рефлексията и да бъде ясен образ само на себе си. Тогава Бог може да се разгърне у всеки един, това е тесният път на зрялото. Единствено с ясна представа за себе си, човекът може да узрее, за да прегърне изначалната свобода, на която е подвластно Божеството. То е Бездна, каквато бездна е заложена в човека, който се бои от нея. Вечността е като пропаст на свободата. Едва в нея човек може съзрее, за да достигне до зрелия Христа, до Христа, способен на любов.

Когато пак пуснаха лампите, д-р Мотнгомъри все още държеше тефтерчето, в просъница едва усети новата игла в плътта си. Белите листи бяха разтворени и на две страници с големи букви моливът бе оставил дирите, които се четяха като „Старост“.

Вяра

Д-р Монтгомъри суркаше краката си по дългия коридор. Вървеше твърде бавно. От медикаментите му беше трудно да преглъща, слюнка се беше събрала в единия край на устата му и капеше по пода. Вървеше устремен към терасата, опасана с метална мрежа, където приклекнал стоеше един млад мъж. С големи усилия, вече на терасата, д-р Монтгомъри го попита за една цигара. Мъжът, мургав, с тъмни очи и тъмни къдрави коси, не го разбра от началото. Тогава лекарят му направи знак към цигарата, младият се изправи, извади от джоба си една кутия, извади и цигара и му я подаде. Запали му я. Двамата стояха в мълчание. Когато виковете на едно момче, пуснато от изолатора ги стреснаха. То крещеше „цигара! Цигара“. Санитарите пак го заключиха, влезе сестра с инжекции. Всичко изведнъж се успокои. Д-р Монтгомъри гледаше някъде нагоре, виждаше единствено тавана на терасата, не можеше да се почувства като в затвор, не можеше да се почувства никак. Смучеше жадно от цигарата. Тогава младият мъж му подаде ръка и каза с мек глас: „Юсуф“. Лекарят пое подадената ръка, без да стиска, отърси се от създалото се впечатление и с усилия промълви „Грег“. Ръкостискането продължи сякаш цяла минута. „О, и вие – чужденец?“ Младият мъж се оживи. Всичко изглеждаше като в сън, който не иска да спре. Най-сетне другар за комуникация! След дни наред без думи, без разговор, без трепет. Д-р Монтгомъри се свлече на земята, както държеше цигарата. Юсуф прие това като знак и заговори. Но той не го слушаше. Познаваше тази психиатрия от другата страна, а сега я опозна и като пациент. Беше му тягостно. Изпитваше самообвинение. Целият престой му се струваше кошмарен. Усещаше приятния полъх на вятъра, изобщо не му беше до младия мъж, който бе започнал да говори и не спираше, на своя развален български.Лекарят избърса с ръка

слюнката, насъбрала се в края на устните, тя се разтече. Но младият не обърна особено внимание, продължаваше да говори оживено, описваше някакви неща, какво му харесва и не му харесва в отделението, коментираше санитарите. Те познаваха д-р Монтгомъри, цялата ситуация му се струваше крайно нелепа. Искаше да излезе малко в двора на болницата, но надали щяха да му позволят. Беше влязъл доброволно, но така зашеметен от лекарствата, от поредните инжекции, вече загубил представа за времето – колко ли беше лежал?! Щеше да му отнеме ценни мигове от живота, за да се възстанови. Понечи да стане, но се олюля, остана свлечен. Юсуф не спираше да говори, сякаш му беше все едно дали го чуват или не, събрал в себе си твърде много, за да може да го възпре – изливаше всяко едно впечатление. Мина покрай храната. Все още ги хранеха в кофи, като животни. Гладът беше силен. Но го залъгваха с цигари. А когато те свършат – обиколки около коридора. Нямаше кой да донесе каквото и да било на Юсуф. Това беше последната му кутия. После не знаеше как ще продължи, щеше да моли, най-вероятно. Без да спира, той продължаваше да говори.

Д-р Монтгомъри се чувстваше все по-жив. Гълтането му беше почнало да се възстановява. Все още не си даваше сметка колко точно е прекарал сред воплите на уединените часове в тази така първична фаза на лечението, когато спеше с подлогата до себе си, не ставаше от леглото. Колко бе прекарал така – може би ден, може би два, може би три. Когато попита добре познатите си санитари, всъщност се оказа цели четири дена. Беше разбрал, че е буйствал. Беше разбрал, че са го вързали, за да не мърда. Пропуждаха го единствено за инжекциите. Твърде крайно му се стори това с връзването, но бързо си припомни ситуациите, в които сам беше разпореждал връзване. Не му харесваше, намираше методът за твърде примитивен, но се налагаше понякога, докато подействат инжекциите. Още малко мислеше си той. Всъщност психозата, както определи, в която беше изпаднал беше изцяло заради влиянието на алкохола и дългия период на ежедневна употреба на наркотични вещества. Психиката му не издържа. Себенаблюдението пък се провали. Какво друго му оставаше, освен да чака да отминат първичните нюанси на едно вече изменено съзнание, за да се загнездят в него убедително проследяващите реалността сензори, които така добре бяха работили, преди да ги загуби в наркотично опиянение. Сам гледаше размазаните букви в тефтерчето, след като го бяха отвързали, приспан и упоен с диазепам и халоперидол. Коя беше движещата сила ,която нежно прекарва пръсти по челото, за да може човек дори и при големи душевни загуби, които понася понякгоа твърде тежко в ежедневни брътвежи, да се възроди все пак към живот, изпълнен с мириса на нови трепети и копнежи? Отне му време да се въведе в рутина. Първо, след като вече можеше да ходи и да пази сравнително равновесие, той се изкъпа и избръсна. Наболата брада никога не е била, никога не са били и тези усилия да запази мислите си бистри. Те всякога бяха преди като бръснач. За какво му беше да се подлъгва по идеите на неговата пациентка? Какво беше родил в съзнанието си, за да сглупи по такъв начин? Не Елисавета Каменарова беше виновната, а той сам. Той сам беше залитнал. И защо? От скука? От желание, но по какво?

Време беше вече да си признае реалната причина на цялия този срив, на несъответствието с реалността и загубата на собствена идентичност, не само под наркотично опиянение, но и посредством изтласкването, което се беше случило в него, изтласкването, което беше прекатурило цялото му чувство за граници и най-вече беше употребило и разбило цялата последователстност на действията и отговорността,

каквото той чувстваше, за да се нарече свободен. И то всъщност заложената в него хомосексуалност, която той в психиатрията, но вече като пациент тепърва осъзнаваше. Изтласкването й, беше всъщност причината да се срине по този начин, да посегне на дрогата и алкохола, да излезе извън границите, които същество то му познаваше. Нямаше друга причина, поне той не разбираше да има. Счел, че я е открил, се примири с проявилото се чувство към Петър, бил той и негов пациент. Продължи, на разходки по дължината на коридора да доказва нови и нови начини, по които вече не би могъл да осуети своята хомосексуалност. Разбра че има дори някакво привличане към д-р К. разбра и какво би могло да се случи с него, ако не приеме своята сексуалност такава каквото беше. Може би едва сега можеше да си прости са своя пръв възлюбен, който той откри в лицето на Харсън. Може би мъките Христови щяха да приключат с това, може би отново щеше да прегърне своя свят идеал за детството. Защото д-р Монтгомъри никога не искаше и да пораства, искаше му се да не познава мрачната бездна на свободата, макар да се беше привидно стремял към нея. Искаше му се много неща да са различни, но те не бяха, но доверие му липсваше сякаш в него самия, за да може да преразкаже случилото се, за да събуди и да не може повече да вика, а да пие от живата вода до насита.

Това ли беше неговата грешка? Замисли се дълбоко. В библиотеката, в клуба, както го наричаха санитарите, имаше телевизор, където болните можеха да гледат, имаше и малко книги, събиране от тук и там. Сред тях лекарят намери една Библия. Когато преглъщането му се възстанови, той се почувства достатъчно подготвен вътрешно, да посегне към книгата на книгите и се уединяваше с нея. Междувременно той преглътна своята необщителност, непрестанно завладяван от тежки мисли и вече можеше да обърне внимание на останалите. Не беше пушил от оня ден, когато момчето му беше дало. Сега го видя на терасата, приклекнало да наблюдава птичките, по покривите как пенливо се гонят и събират неща и ги понасят към гнездата си. Така го намери д-р Монтгомъри, приклекнало там. Той се обърна към него и го попита:

- Имаш ли една цигара?
  Момчето се сепна, погледна нагоре и видя лицето на лекаря.
- Имам само една. Може да я разделим.
  Д-р Монтгомъри седна до него. Беше последния етаж на тази болнична сграда. Беше и началото на златна есен.
- Знаеш ли, аз по принцип не пуша.
- Аз пуша много. Но вече нямам цигари и прося.
- не говориш много български?
- Не, не съм от тук.
- И аз не съм
- Но ти говориш!
- Да, от много години съм тук. От къде си?
- От Сирия. А ти?
- От столицата.
- Какво правиш в Пънам?
- Тук работех.
- Ясно. Аз попаднах тук от границата.

- Пак, бързо си научил езика.
- Живях преди далеч, но се върнах да търся сестра си.
- Къде живя?
- Във Виена.
- Там ли получи психозата?
- Там. После бях и в столицата.
- Намери ли сестра си?
- Някой ми каза, че била на границата, тръгнах да я търся и дойдох до тук. Но стана много зле.Повече не можех.
- С какво се занимава в Сирия, млад си още.
- Аз съм художник. А ти?
- Аз съм лекар. Преди работех в това отделение.
- Какво ти се случи?
- Грешни решения. Не осъзнавах някои неща.
- И аз много неща не разбирах.
- Как ти беше името?
- Юсуф
- Аз съм Грег. Това беше приятна цигара.

Д-р Монтгомъри се изправи, отърси се от мръсотията по земята, подаде ръка на Юсуф да стане, след което го остави, защото почувства остра нужда да се върне към Библията.

Той започна живо да пише в тефтерчето си, което вече употребяваше сякаш единствено като личен дневник и единствено пишеше, четеше Библията и разговаряше с Юсуф.

След като успях да се ориентирам в личностната проблематика на собственото ми заболяване, след като приех в представите си, че съм хомосексуален – това трябваше да стане бързо, но беше искрено, защото не допуснах да се разсейвам в някакви съмнение, но реално приех предначертаното и по този начин обясних пред себе си много от случилото се. Говоря си често с Юсуф, Намирам го за сладък. Неговата кадифена кожа, тъмни, чупливи очи и тези очи като два въглена, които не спират да ме гледат питащо, не спират да ме вземат в своята обител, като копчета, които очакват да бъдат разкопчани, като истина, която не може да бъде скрито, но трябва да бъде дарена на буйната клада на волята, за да попие, за да се осъзнанае, за да не спира да извира и блика из недрата на собствената същност.
Много други неща се плъзват, за да облекат дейността с нещо друго от взаимност, с нещо различно от някаква помощ, реших да му помогна на момчето. Това желание се роди напълно спонтанно. Дори да се карат хората край мен, не видях нещо друго, нуждаещо внимание в отделението. Хората бяха едни и същи, препознати пациенти, с които се бях занимавал две години. Трябваше да мине време, преди да си припомня кой от какво страда, от какво има нужда. Не бях лекар в момента, реших да лекувам само един и това беше Юсуф. За да му помогна го оставих да разказва максимално много за себе си.

Исках да извлека всичко от него, не ме оставяше намира това желание. Дали наистина го харесвах? Вече не бях в качеството си на лекар, можех да си позволя авантюра с пациент. Самият аз бях пациент. Полазват ме топли тръпки, когато си помисля за него. Искам да целуна тази кафеникава кожа. Млад е, поддържан. Всъщност е на 24. Но вече завършил. Вече толкова препатил.
Основата на болестта му се състои в религиозно объркване. В Австрия той е приел християнството, след като цялата война го е объркала до крайни състояния и идеи. Дали е поредната жертва на войната? Какво се очаква да се случи? Започнах да му задавам въпроси, но спрях. Той сам ми отговаря на всичко, ако го оставя да разказва, просто като славей чурулика в гората на спомените, всичко ми показва, разказва,даже рисува това момче, това чудно момче! Не спира да ме смайва, неговата жизненост, неговото желание за промяна, за изследване на непрестанното и облачно занятие на себеизследването. Именно в себеизследването реших да го посветя, за да открие той сам за себе си причината за объркването, за психотичните си епизоди. Краят или началото на всяко едно противоречие може да се проследи не в случилото се, не в симптомите, а единствено в сърцевината им. Затова се обърнах към логотерапията. Наистина в практиката си на лекар не бях я застъпвал много. ОБичах и четях активно Франкл, но не това беше причината да откривам нови и нови похвати, които да облекчат сякаш старите. Психиатрите се оказват много закостенели в много отношения. Препаратите могат да облекчат или потиснат само симптомите, но същественото, истинския корен на проблема трябва да се открие, за да настъпи някаква промяна.
Аз самия все повече съм склонен да смятам, че психиката е резултатът на взаимодействието между духа и материята. А какъв е този дух? Това не е ли нетленното, което може да се отдаде единствено на проучване на самия дух. Не е ли това божествената искра, която Бог е положил във всеки един?!
Без да спекулирам се насочих към парадоксното намерение, Изследвах чертите му, проявите му, всичко каквото можех да направя. Защото усещах много страх у Юсуф, Неистов страх и започнах ред по ред да лекувам пристъпите му. Той се страхуваше от неизвестното, успях посредством въпроси да извлека информация за тези неща. Възпирах се да давам конкретни отговори.

Мисълта ми се блъска, все още не знам – дали и кое какво е. Вплитам се в собствени въжделения и търсения, не мога да достигна до друго, освен някакви вълни. пастелени рисунъци

отпусна се в прибоя на нощта. отплава с нежност на мечта. сливането на люляка в ноздрите. разбит от цялост. полъха на дланта върху тревата. обгръщане с розов дар. дъхта на пепел. нюанс на предразсъдък. овален насип с мисли. ров от церемонии. с порив на прасковено към свобода. с ястреб в очите. кресло за помисли празни. опият за клепачите. зачерняне на хоризонта. облаци на сивота. полюшване на червената вълна. ослепена в дълбочината на залеза. отпуска се на ръба на струната. звукът приплъзва. дървесината вибрира, полита нота след нота. небесно тихо. отзвук от безкрая. цветът обхваща ръката е оттенък на кремава завивка. кресливо сиво, полазващо всеки отминал ден. непосилната връв, обгърнала шията в мекотата на кожата. дъха на мига. претъркулено в облеклото на нощта. преливане на крем през белота към разлива на устието на оранжа в утринта. припкане на косите. възседнати от тих вятър. поривът на

неутешимото във вик. утринен крясък на оранжа. препускане на виолета по повърхността на водата. дивата прерия на мъгливо зелено. от люспите на златен лист. побрал в сребърни коси есенно ухание. отзвук на кисело зелено, попарващо очите. звук, проникващ като бодил в кожата. охлювена диря към окото, с извивка на кремаво. лъхти на досада. белега на стрелата между рисунъци на магента през розово към бледо зелено и сиво. по лика на кафеникавата сянка. обринат от бяло върху блед оттенък. тоналност от долен регистър. вой на синьо в кривотата на небесното сияние. лъчи към топлото, за да роди гръм от червено. към покоя на чернотата. жълтеносен нюанс синьо. морковено се разтича по ръба на чашата. коруба вековност. гъстотата на мига. завоите на къдри в червен оттенък. отливка от мисли. свободата в синьото, обагрило червенината на посрещащ залез. жълтеникаво дихание. дъхти на талази. висотата на накъдрено блаженство. парчета лилаво в полите на дрехата. осъдено на виолет. шайка кафяво. струната на циана. облачен виолет. безкрайна сивота. обърнала поглед към крема върху покривите. над стрехите, наситени от виолет. утеха в зелено. надежда от бяло. мокросиньо вълшебство. прогонено от златно. палто в изкорубено кафяво. дъхти от нюанси. разтуха в посребрение. кичур на сламен полъх вятър. ухание в сляпо розово. въздишка по пруско синьо, заляло небето. с белотата на звезда. посърнали надежди по ръба на пепеляво розово. разсънен от тежаща нужда за взаимност. безразсъдност в лицето на жълтото. късове златно в лицето на синьото. повей от сивота. кремаво сияние. облян от вишнево. облаците в захарно сияние. пясъчен нюанс. пясъчно розово, окъпано в залез. черешов залез. облечен в тиквени цветове. морковеният ореол на залязващото слънце. магента, отразена във водата. кафеникава пустота. хармония в сиво. отвлечен виолет. червен предел. солената зима. зима, бяла като лист на тетрадка. в пурпура на трънен венец. пъстро като око. зеленината на смълчан поглед. червено дихание. вишнево ухание. задух от магента. топлота на прасковено. притеснен виолет. белотата на опал. зеленината на смарагд. тресавищнозелена тениска. цианът на разбунено море. меко жълто. в синева от синчец. пенливата белота на ручея. остротата на пастеления изгрев. червена решителност. синьо колебание. жълта нежност. оранжева мисъл. скокливото розово. резидава мъгла. пряснозелено сърце. писклива магента. зрънце златно в залеза. доматена рожба на мисълта. отлъчено жълто. подканяща магента. цианов отказ. тюркоазено видение. морковена шапка. пясъчна чанта. пискливо сияние на топузено синьо. изстаняла жълтина. кафява горест. пепелта на очакването. сива надежда. тунел от циан. съблечено прасковено. усукано червено. конопен оттенък. триумф на магентата. колебливо розово. бдително лилаво. признание в бордо. вкаменен в циан. заспало вишнево видение. отражение на оранжа. син полъх. небе на сиви пресекулки. скрито от магента. смълчани в синьо поля. стремглавият оранж. разляло се в пруско синьо. разхвърлени мисли в жълто. Прасковена чернота. червен допир. миг от зелено. измореното синьо. кафяв предел. просека в прясно зелено. въздишка бордо. белотата на мислите. оранж от възможности. лилаво усещане. прокрадващо се сиво. дарение на червеното. устремения циан. затихнала дума в розово. усещане на виолета. схлупено зелено. прасковени мисли. гневът на червеното. ризидаво мълчание. трепет в бордо. сенките на сивотата. отстъпление на синьото. виолетово предание. устремената магента. Цианов дъх. Завой в червено. бледорозовата плът. викът на синьото. откриване в бяло. чернотата на завършека. стопени в бордо. пресносини нюанси облачна белота. гръмкото сиво. изгубеното препятствие в червено. облачна пъстрота. в залеза на черния копнеж. издигане на кафявото. Събличане на розовото. откриване на прасковен копнеж. денят на магентата. Сияние в бордо.

Такива пастелени рисунъци подклажда момчето в мен. Но за да призная незначитленото, това, което би могло да се изпише с думи аз продължих. Стигнах до различни предпоставки, но най-силната от тях беше не само търсенето, мое собствено на Христа, но и използването на различни способи при лечението на Юсуф. Съчетавам анализа на битието, с чистата логотерапия. Противопоставям единението на дух, душа и тяло с неговото преоткриване в разните тонове на съществуващото, с вариациите, които се наблюдават и различностностното, това което се откроява. Всъщност поех повече по втория път, за да намеря с дълбочинна психология истинския индивид, истинската същност, уникалното, което той носи в себе си.

За да уловя този ритъм, ми се наложи да не спирам не само със собствените въпроси, но и с тези, насочени към Юсуф. Не мисля, че има нещо насечено, но всичко се крепи въз основата на едно голямо единство, богато в многообразието си. Повече не ми трябва да знам, но мога да искам да запълна празнините, да изследвам психичната патопластичност. Такава, каквото все повече се откроява и иска да докаже на себе си, че може да бъде искрена, не невзрачна, не някаква друга освен различната в себе си. Това различие се насочих да търся в своя нов приятел. Да го възвърна към обективни ценности, каквито именно имаше и можеше да се намери в него. Хипнозата беше погрешен метод, силно тревожен при шизофрения. Не знаех, дали Юсуф има шизофрения, не ме и интересуваше това като диагноза. Все пак основното на моята импровизирана терапия беше жалението да го подкрепя, да бъда с него и над него, да не го оставам сам в психиатричната буря, но да му помогна до колкото мога, до колкото Светът ми позволяваше да помогна.

Имаше много неща, които не разбирах с Юсуф, но той ми се разкриваше бавно, непревзето, искрено и пламенно. Разкриваше ми историята на целия си живот и какво всъщност го е довело в Пънам, за да познае и разбере това нещо, от което не може да се измъкне. Остават само искри, прерастват светове, почувства се история, до нея – проясняват звездите, всичко се изпълява с пушек. Такива видения продължаваха да се явяват, продължаваше да се чуди съзнанието с какво точно да започне, не можеше да се измъкне, не можеше да иска нещо различно, можеше просто да се отдаде, за да бъде преизпълнено с любов пространството. Каква е тази любов? Какво е това предизвикателство?! Не е ли всичко божествено? Какво може да се ползва като представа, като извадено извън контекста на вече преживяното?! Това ли е?! Има ли нещо друго? Би ли могло да бъде въздействие?! Или незнание, нещо просто, нещо чисто и ясно. Би могло единствено да се опазим от тресавището на съмнението, да почистим сърцата си, за да сме готови да поемаме от живата плът, от топлата кръв. И пак – какво ще остане?!

Приех радушно това занятие и разкривам какво всъщност открих, без да съдя, от вече отсъдил в себе си, за да разбера истината, която терзаеше Юсуф.

Картина

Покачих се на една кула, от която се виждаше цял Дамаск. Стоях там с часове, загледан в светлините, които трепкаха като звезди в нощта. Посрещнах изгрев, който трепереше в прасковено като благ старец, дошъл да раздаде наградите на деня, в своята безкрайна торба, с която весели децата. Можеше да се разлее всичко в някакъв трепет, но аз отказвах. Там се роди идеята ми за картина. Взех много голямо платно, три на три метра. Рисувах усилено, отне ми месеци, а бях още в академията. Не беше за конкурс или нещо подобно. Аз исках да завърша това платно. Това щеше да е трудът на цялото ми следване, на всичко, за което копнея и някакъв трепет… Чувствах се сроден, а и сега с големите имена, не заради някаква мания за величие – просто те са тези, които споделят и най-близко говорят на моята сетивност. Да, тази душевност – един пребогат, преблаг свят, който срещах единствено в големите. Те не бяха големи, никога не съм ги приемал така, те са братя, мои братя, с които можем вечно да говорим, да спорим, да се задаваме в полемики, но винаги да тече радост и топлина. Това съзирам в тяхното изкуство, това ме тегли да правя и своето изкуство – изразът на такава душевност. Не съм печелил конкурси, защото не съм се явявал на такива. Продавал съм няколко картини в живота си, двайсетина. Но всички в чужрестранни колекции, не в Сирия. Там не можеха да оценят това, което правя. Заразен съм от изкуството на 20ти век, от модернизма. Това голямо платно исках да превърна в собствена „Герника". Това трябваше да бъде мой катарзис, мое рождение, в една все още неизбухнала война. Беше около две години преди самата война да започне. Войната беше всъщност война на мирогледи, на светове, който исках да изразя в една собствена дистопия. Антиутопия, през която да мина – това беше символът на картината. Избрах много цветове, много краски и нюанси. Исках да е с набиващ се контраст, но не разчитах на бялото и черното. Трябваше да е по-силно, затова контрастирах между самите цветове, а фигурите… Ех, тези фигури – не мога да се ориентирам, за да кажа дали ми харесва фигуративното. Мога да го рисувам, на това се учех в академията. Ала не беше това първопричината, която вкарах в своето хрумване.

Дистопията беше многопластова. На онази кула си представих свят, който да е много по-различен от този, с който сме свикнали. Вече нямаше да има чиновници, всичко щеше да бъде заместено от машини. Единствено поддръжка на машините, ежедневна, която да гарантира тяхната работа. Съзрях нещо важно – съюзът в брак се беше разпаднал, хората бяха все още двойки, но всеки се чукаше с другия в някаква полигамия, а самотниците, които отказваха да участват биваха рядкост. Един подир друг се минават дни, месеци и години, но човекът вече има нови представи за времето. То не се измерва от часовници, а от крачките, които се изминиват. Ще бъде при теб след 300 крачки, или метри или километри, ако е кола. Всъщност автомобилите също променят идеята за себе си, вече се движат по магнитни ленти, които представляват магистралите и пътищата, те са един вид летящи, но без гориво. Времето се измерва в отсечки. И вече не е странност или първичност, а нещо нормално. Когато сутрин се става, се става в определен период, наричан зрило, а не утрин. В зрилото, защото може да се вижда,е предварително уговорено. Свободите вече не са познати. Всички правят едно и също – няма вярност между партньорите, всъщност вярност изцяло липсва. Политиците, които ръководят народа, всъщност не се избират, а се унаследяват, на фона на подобни действия, се получава унаследяване на всички постове. Те се стремят еднаквостта да е заляла всичко. Еднополовите бракове са позволени. А религията сама

по себе си вече е изчезнала и никой не се пита за Бог. Няма ги и философските факултета. Целта е мисълта да е уеднаквена колкото се може посредством технологията. В зерилото или утрините, всички стават по едно и също време, посрещнати от един голям монитор. Този монитор им показва новините, след това им показва какво трябва да свършат през деня. Всички не ходят на работа, работата се е превърнала в задачки, всеки е по своите задачки през целия ден, докато вечерта се отдават на разгул и оргии – реално се посещава съседът, за да се чука жената. Вече няма приятелства, всичко е изместено от оргийната стихия. Няма и изливане на някакви чувства, защото чувствата се разглеждат за смешни, с тях хората се забавляват – „знаеш ли какво усетих“ и всички се смеят.

В подобно бъдеще сетивата са от изключително значение. Човекът се е превърнал отново в сетивно животно, което може да удовлетвори единствено това, което усеща посредством сетивния апарат. В дистопията целият богат емоционален свят се е стопил до елементарни усещания, без да се стреми никой към нещо величаво. Думата „дух“ е забравено. Когато някой започна да чувства и да се емоционализира той се счита за болен и попада под контрола, понякога задължителен на новите психиатри – те се грижат човек да получава единствено удоволствието. Всеки се е потопил в задачките през деня, за да изкара времето, да си позволи удоволствията на нощта. Често се сменят и по три четири партньора на вечер, но това никого не впечатлява. Бебета се раждат, но никой не предира бащинство, всеки отглежда детето или децата, които партньорката му е родила, без да се пита кой е бащата, защото никога не се знае кой всъщност е родителят. Продължават да се разглеждат единствено философии на утилитарността и алтруизма. Това е основната доктрина, която хората следват, за да се чувстват хора, които вече са се превърнали по-скоро в животни. Обществото е изцяло подчинено на технологията, не липсва чатът като комуникация. Няма какво да се изпревари, времето тече еднакво за всички. Задачките са почти по равно разпределени, никой вече нищо не търси, защото всичко се счита за намерено. Съществува модерното робство. От задачките всеки получава кредити, това е и заплатата, тези кредити са най-много у учените, които са и лекари вече. Професиите са се сраснали в едно. Всъщност вече няма професии, а само задачки, единствените професии това са на учените, които развиват цялата обществена машина и на инженерите, които поддържат машините в изправност. Те имат друга степен на оценяване и са единствените, които получават злато, защото вече няма пари, но са превърнати в роби, защото живеят в затворени комплекси, пускат се с изрично позволение, в тези комплекси се ходи, когато някой е болен, но много болен, защото хората вече се лекуват посредством малки хапчета, които им се принтират от машини веднага, след консултация през мониторите, които всъщност са холограми, с лекар-учен.

Всеки който мине през комплексите се чипира, има отделно поставени стаи за чипиране и обгрижване на тежко болните. Робите в тези комплекси също се придвижват с чип, защото правителството ги следи и знае постоянно къде се намират. Ако някой тръгне да нарушава правилата, да краде или убива, бива пресрещнат от специална роботизирана полиция, навсякъде прехвърчат роботи-камери, като дронове, които да следят какво се случва в реално време. Престъпниците биват отведени в други комплекси, където се чипират, и чипът е техният затвор, защото ако нарушат отново нещо, той пуска ток през тялото им и ги парализира. Предните чипове се поставят, за да следят общото здраве и състояние на болните, като им принтират автоматично хапчета според

нуждите на организма във всеки един момент. Има и чипове за хора, които отказват да спазват задачките си, те се считат за длъжници и биват ипотекирани със собственото си тяло пред правителствата, като плащат за неподчененението си с тялото си, в което са имплатирани специални чипове, замразяващи телесните му способности. В резултат тялото се ползва като инкубатор за научни цели, лекуване и разработване на нови хапчета и други, полезни за науката и обществото преимущества.

В света на утилитарността, както го видях онази вечер, когато някой се откаже от детето си може да го даде за отглеждане на еднополови. Стига да няма проблеми и да се спазва реда и да е здрав, човек може да живее и без чип, но всички знаят опасността от чипиране – и хората съблюдават правилата, защото ги е страх да не попаднат в месомелачката на правителствата. Самите правителства, както се поставя, са единствените, които живеят без чипове. Това включва и началници на предприятия и други ръководни длъжности, началниците на учените и на инженерите. Те не поставят някакви правила или закони, различни от тези да се причислява всичко към общото щастие, те са пазителите на щастието, а то като дума също не се използва, но са пазители на общия кеф. Няма университети и образователен ценз, освен за тези, които искат да посветят живота си като учени и като инженери. Те минават през специални училище, подготвят ги от най-ранна възраст и са свързани с контрола над децата, в който се избират най-даровитите и тези, които показват особен ум още тогава, за да бъде започнато обучението им. Другите минават по общата картина, която се нарича единствено щастие. Всеки може да се добере до каквото информация е предоставена онлайн, това не се е променило – от мрежата хората се информират за всичко, което им е интересно и считат за полезно, но общо взето това не е много, защото всичко се извършва от машини, които чистят, строят, поправят при счупване, дават живот и нареждане. Колите нямат нужда от правоспособност, защото също са превърнати в машини-роботи. Човекът е сведен до минималното, като изискване от него.

Това видях и започнах да рисувам. Моята дистопия, реших да контрастирам целия промисъл в серия от три доста големи платна. Ползвах цвета като израз на моите въжделения, но и форми, рисувах летящи коли, роботи, роботи-полицаи, холограмите, машините, които печатат хапчета. Отне ми повече от година и половина, за да завърша моя собствен триптих, за да се отдам на моите търсения в него и да извая своя причудлив свят на бъдещето.

Занимавах се от малък с нещо, което западът беше повлиял силно в мен. Идвам от консервативно, ислямско семейство. Майка ми и баща ми бяха чиновници, преди това всичко да почне, майка – от Хомс, баща ми, от Дамаск. Нещо в мен винаги ме караше да изплувам над еснафщината, пазя един буен, буден дух, който се стреми да унищожава статуквото. Може би затова още преди да вляза в академията бях започнал да правя графити. Рисувах по стари сгради с името „Мир" – това беше моят псевдоним, към това се и стремях, сякаш предчувствах идващата война. Това пишех. Беше опасно, ако не хванеха, можеше да отнесем не само глоба, но и затвор. Не ме спираше. Тази вечер, беше след като завърших трите големи платна, когато ми се обадиха. Говорихме кодирано, защото знаехме, че в диктатурата на Асад може и да ни подслушват, може да ни следят – всичко беше позволено на тези копелета. Повикаха ме да правим влак.

Всичко уговорихме. И се радвах на още една творческа изява, която щеше да бъде моята награда за постигнатият труд. Това беше всичко, не беше края, но началото. Има нещо особено в адреналина, който нахлува в цялото ти тяло, когато рисуваш върху влак. Всъщност тези, с които рисувах не бяха професионални художници като мен, буквите им бяха криви и взаимствани от каквото са видели в интернет. Аз проявявах творчество в моите букви, стремях се да постигна изкуство, не просто някаква мацаница. Точно в десет часа се чакахме пред гарата. Носех торба, пълна със спрейове. Всъщност още тогава бях против статуквото на режима, което щеше да се отбележи по-късно. Искаше ми се да съм свободен и волен, да изразявам това, което наистина чувствам, не каквото ми поръчват да правя. Но с поръчки трябваше да се издържам. И без това бях петно на семейството, защото се занимавах с нещо, което за отдадените мюсюлмани беше ненужно, въпреки че беше нужен художник, примерно, за да изпише една джамия, какъвто проект получих впоследствие. Събрахме се, бяхме петима. Изчаквахме влака да спре, хората да се отдалечат, преди да започнем. Тогава запръскахме със спрей всеки си избра местенце на вагоните. Чуваше се единствено тракането на дозата и шумя от боята, която среща метала. Разтичаше се. Беше чудно и прекрасно, такова чувство, адреналинът и всичко, рядко можеше да се изпита. Следяхме и се оглеждахме непрестанно, да не би да дойде охраната. Още повече, че ни се искаше да завършим парчетата с майсторство. Не бяха много графитърите в Сирия, но като навсякъде и тук се срещаха. Радвахме се, че бяхме от малкото. Въпреки консерватизма на обществото, все пак имаше и такива, които биха го оценили.

Привършихме парчетата, до думата „Мир“, нарисувах едно човече, с лейката, което сякаш поливаше думите, а капките от лейката бяха символ на свободата. Такива неща лелеяхме тогава, без да се грижим за войни и прочие, жадувахме да сме волни, да творим без пречки. Беше зимно време, няколко месеца по-късно щяха да почнат и самите събития, които да доведат съдбата ми до Пънам. Не се разстройвах, нито плачех, но за мен беше немислимо нещо да е толкова близко и същевременно така далечно. Нещо като свободата, като желанието за борба и всички производни от тези така жизнено необходими неща за човека.

Летописи по памет

Беше някъде 15ти март. Сюлейман постави чашата с чай до боите и се обърна към Юсуф, чиято широкоплещеста фигура заемаше един стол в края на стаята, току до вратата, която отвеждаше към покоите за молитви. Сюлейман седна на табуретката пред статива, погледът му се рееше към тази врата и не виждаше приятеля му, обърнат от сиянието на разпукалия се ден, долитащо пред прозореца. Харесваше му да остава насаме в тази стая, но не беше фанатично отдаден на вярата си. Докато произнасяше молитвите, често се унасяше в някакво медитативно състояние на ума и душата му започваше да се изпразва от целия набран гняв и недоволство, които понякога съпътстваха дните му. Той негодуваше срещу забравата, в която тънеше, срещу

неоценяването на личното му творчество. Добре, че новият проект, събрал го с Юсуф, му помагаше да се разсея.

- Къде си, Сюлеймане?
  Сюлейман се сепна. Пламенните му тъмни очи стрелнаха брадата на Юсуф, дълга и гъста, черна брада, безразборно накацала по лицето му, после се преместиха с жарта си и падна тежко неговия поглед върху големите му, яки ръце.
- Замислих се за молитвата… Чудно спокойствие ме обгръща всеки път щом се моля.
- Ама за малко, после целият плам на творчеството ме обхваща и искам да руша и да градя едновременно.
- Можем ли да го правим? Това ли е божественият хаос – волята на Аллах?
- Не разбирам от волята на единия, но знам, че това е движещ принцип, доказан и от нашите мъдреци.
- Навремето не е ли било по-лесно, сякаш е имало повече работа за нас? Да градим великолепие!
- Всяко време е за себе си, сега не градим ли?
- Нашата съвместна работа ли имаш предвид? Това ми е първо такова възложение!
- Ами свиквай, пари иначе с пейзажи няма да правиш!
  Сюлейман се поклати на табуретката. Никак не му се искаше да руши и после пак да изгражда. Новият му проект поне създаваше красиви приятелства. Юсуф постави чашата на масичката до себе си с бавно движение. Леко тромаво той се надигна и подкани Сюлейман също да стане. Минаваше обяд,трябваше да се работи. Под робите си, и двамата ходеха голи, сякаш беше горещо, но такъв беше вътрешният порив към свобода на артистите. Религията и обичаите на страната им помагаха да ходят така облечени и да се чувстват просторно и свободно поне в облеклото си.
  Полъхът на обедния въздух се завтече, щом излязоха по улиците, необичайно пусти. Двамата закрачиха бързо, подминаха широкия централен площад, свиха по една съседна улица и с все така забързани крачки се устремиха към новата джамия. По пътя си видяха полиция, но не очакваха, че целият район е отцепен. На въпроса на полицаите, отговориха, че работят в джамията и едва след като показаха работните карти, бяха допуснати да преминат. Юсуф остана отвън, взел вече длетото в ръце. Той работеше върху орнаментурата на джамията, която вече беше завършена в грубия си строеж. Сюлейман влезе вътре, качи се на скелето, издигащо се до самия купол. Изкачваше се ловко, пъргаво, все пак беше още млад, едва в началото на трийсетте си години, да не изпитваше схващанията, които понякога караха Юсуф да пусне инструментите си и да направи почивка. Скулпторът надминаваше 50те и цял живот беше правил орнаменти, по зданията, по частни домове, веднъж дори му възложиха за проект правителствен паметник. Всеки път щом завършеше проект, Юсуф изпитваше нещо тягостно.
  Сюлейман тъкмо довършваше, потопил четката в синия цвят, част от купола, когато долетяха виковете откъм улицата. Той пусна за малко своя инструмент,

огледа се, за да види Юсуф, но майсторът все още беше отвън. Виковете прииждаха все по-близо и отчетливо. „Долу Асад“, „Да живее свободата!“. Беше му известно какво се случваше из целия арабски свят тази пролет, ала му беше крайно чудно, че дори и тук са достигнали отзвуците на събитията, заразили другите страни. Вече разбра, защо пътят към джамията бе ограден от полиция. Юсуф влезе и погледна по протежение на скелето към Сюлейман.

- Почна се! – извика той.
- Ами сега, какво ще правим?!

Новата джамия беше оградена от протестиращи, нямаше как да излязат. Двамата прекратиха работа и излязоха да гледат от двора към демонстрантите. Улиците бяха почернени от хора, такова множество никой от тях не бе виждал в Дамаск. Многохилядният протест предизвика вълнение в тях двамата. Те бяха свободни души и въпреки, че поръчката за джамията беше държавна, те не обичаха диктатурата. Минало беше времето на обедната молитва. Чувстваха се като в капан, не можеха да излязат заради протеста, да се върнат по домовете си. Не обичаха насилието. Затова и двамата избраха да продължат да работят. Юсуф се върна към обработката на камъка над входната врата, а Сюлейман отново се качи на скелето. Виковете бяха много и долитаха като ехо под свода на джамията. Той продължаваше да нанася синия цвят, когато се чуха изстрелите. Не се разбираше кой стреля, но сърцето му подскочи щом ги чу. Вълнение заблъска гърдите му. Сюлейман остави четката и излезе. Хилядното множество се беше изтеглило към главния площад. Той предложи на Юсуф да се прибират. Скулпторът се съгласи, оставяйки входа на джамията недовършен, какъвто щеше да остане и синият й купол.

Лабиринтът от улички на централен Дамаска беше изпълнен с множество. Двамата колеги трудно проправиха своя път, но все пак успяха да се доберат до къщата на Сюлейман. Беше пълно с полиция, ала не ги провериха втори път. Сюлейман побърза да направи чай, който с чернотата си да сгрее жадните им гърла. Юсуф нямаше семейство, беше наел стая недалеч и не бързаше да се прибира. След мълчанието, двамата живо заговориха за случващото се, отприщиха се като порой сърцата им

- Дали ще свалят Асад?
- Кой знае! Важното е, че народът е буден – каза Юсуф.
- Но няма ли да се пролее кръв?! Асад няма да даде толкова бързо режима!
- Може и да се пролее кръв, да.
- Трябва да сме нащрек!
- Може би в създалата се ситуация, джамията няма да бъде завършена.
- Ще видим. Трябват ми пари, дано скоро успеем да се върнем на работа!
- Държавата ще инвестира милионите си в оръжие, мина времето на изкуството!
- Всичко ще се размине, ще видиш!

В следващите няколко дена Сюлейман се стремеше да не напуска дома си. Звънеше до домашните си в Хомс, но връзката беше лоша. Магазините бяха затворени, подкрепяше се с консерви. Беше невъзможно да се стигне до джамията, така че работата бе преустановена. Улиците бяха пълни с полиция и демонстранти. Стигаше се до тежки сблъсъци. Понякога се дочуваха и изстрели. Държавата вървеше към колапс. Тези няколко дена Сюлейман почти не видя

Юсуф, който полагаше всички сили, за да поддържа връзка с роднините си в Алепо. Те не разбраха за оформящата се нова опозиционна сила. Нямаха поглед върху случващото се. Една сутрин шумът на танкове и бронирани машини просто наруши утринния покой. Чиниите и чашите затракаха. Сюлейман тъкмо привършваше с чая си. Той се втурна към прозореца. Видя войници да преминават през тясната улица. Изведнъж на вратата се почука. Той се поколеба дали да отвори, колебливо се притисна към дървената врата и попита: „Кой е“. Беше Ашер, прислужникът на Асан, негов близък приятел, който го викаше в дома на господаря му.
Асан живееше също в околността, малко се знаеше за неговата дейност. Беше книжовник и създател на движение в Исляма, в което, почти шеговито, наричаше малцината си последователи Асанити.
Сюлейман си наметна връхна дреха. Не беше топло, запъти се и отвори вратата, за да последва Ашер, нисък, смугъл мъж с голяма, вече побеляла брада, който носеше тюрбан на главата си, и подобно на повечето сунити, облечен в причудлива роба. Улеснението с дрехите, Сюлейман намираше за великолепно. Толкова се радваше, че можеше отново да се движи по уличките. Имаше следи от разрушения. На някои места и дупки от куршуми, но все още не знаеше какво точно се случва. Докато се провираха през малките улички, телефонните мрежи бяха прекъснати, имаше проблеми и с електричеството, военните редици бяха изтеглени някъде извън централната част и се опитваха да установят контрол над начеващата революция. x
Всичко се случваше много бързо, нямахме време за реакции.Единственото, което чувствах докато минавахме по малките улички към Асан беше вълнение, много силно, което се разливаше по цялото тяло. Усещах сърцето си да тупти в слепоочията ми. Сюлейман не се грижеше сякаш за своята годеница, Лейла, която като приспана бдеше в мислите му. Първо искахме да разберем какво се случва. Връзките бяха прекъснати. Не можех да се обадя на родителите си. И двамата подкрепяха Асад, сигурно бяха на сигурно място, но може би беше редно да им се обадя, за да разберат, че съм жив. Не го направих. Не исках да го правя. По-добре да бях умрял за тях.
Стигнахме до просторната, триетажна къща на Асан, водени от прислужникът. Влязохме в преддверието и изчакахме да ни поканят вътре. Асан всъщност беше противник на Асад, цялата му школа, каквато беше създал беше повече шийтски настроена. С изненада когато влязохме видяхме Лейла вътре. До нея беше седнала с покривало на главата си младата Рахила, втората жена на Асан, красива наглед, може би 18годишна, което беше в повече за Асан, минаващ 50те. Но той имаше много земи, имаше богатство, наследено от стария си род, можеше да мине за големец и не му пречеше разликата във възрастта им. Там беше и Афраз, висок и слаб мъж, облечен в дълга, бяла роба, както и Сюлейман, заедно бяха последователи на Асан, а Афраз се славеше като цигулар и музикант. До него беше пълничката му съпруга, Сайра с двете се дъщери, Сехриш и Тафида. Няма да отрека, че и двете ми се нравеха и за да ги получа бях готов да стана последовател на Асан. Но нямаше да има време за това, бяха се събрали най-верните последователи, за да обсъдят положението. Поднесоха ни кафе и чай. Взех плахо от начало чашата. Бях млад още, не знаех какво да

говоря, към какво да се обърна, ала всичко водеше натам, че трябваше да поема някаква инициатива, след като тежкия, дълбок поглед на Асан падна върху мен. Те знаеха моя произход, и че родителите ми са асадисти. За да разсея съмненията, отпих от чашата и наруших мълчанието.

- Какво се случва? Има ли вече свобода?

Те знаеха за моя непреклонен дух, за рисуването на графити. Виждаха в мен верен поддръжник, който би се застъпил за нещо ново.

- Трябва да организираме. В Дамаск вече е твърде опасно за нас.
- И накъде ще ходим? – запита троснато Сюлейман, без да отмества поглед от годеницата си, сякаш нея питаше.
- Да се изправим срещу тираните, това трябва да направим
- Асане, ти, както винаги си смел и дързък, но виж ме с цялото ми семейство – какво ще правим? – гласът на Афраз беше леко треперещ.

Всъщност цялата група около Асан бяха свободни мислители и интелектуалци, хора с леко поведение, както ги наричаха, които не нарушаваха реда, за да си нямат проблеми, но и не му бяха съпричастни, така че породилия се бунт беше добре дошъл.

- Чува се, че се сформират демократични сили…
- Кой го казва, и къде?
- Някъде на север.
- Не са ли просто слухове, Афраз?
- Не можем да се доберем до истински новини, всичко е прекъснато.
- А дали ще мога да се свържа с роднините в Хомс?
- Юсуф, не бъди дете – някъде там се заражда опозицията. Ще последваме и другите, като Либия, като Египет.
- Смутни са тези времена. Значи ще ходим да се бием?
- Сюлейман, това не са наши думи. Ние не обичаме насилието, трябва да отсъдим на чия страна да застанем.
- Аз заставам на страната на демокрацията и бунтовниците.
- Афраз, аз също смятам, че така е добре и приемливо, но какво ще правим с живота си в Дамаск, това означава да захвърлим всичко, което някога сме имали,наследили и градили.
- Асан, ти си мъдър човек, ако трябва, нека да жертваме всичко.
- Пратил съм дума до други наши поддръжници в Дамаск и района.
- Какво казват те?
- Не знам, Сюлеймане… Вие завършихте ли джамията?
- Не сме още.
- Връщайте се да работите, хората вече не са така настойчиви. Нека не приковаваме излишно внимание.
- Добре, ще се върнем с Юсуф. В тази джамия, която аз съм правил, искам да се оженя за теб, Лейла.

Девойката, все още девойка, около 20-годишна свенливо наведе големите си, овални, кадифени очи. Имаше големи проблеми докато Сюлейман спазари техните за сватба, но трудностите си заслужаваха, той наистина я обичаше.

- Какво ще правим в останалото време?
- Сюлеймане, всеки според делата си. Дамаск бил вече подсигурен, тука няма бунтовници.
- Но ние ще станем бунтовници.
- Афраз, виж си жената, виж си децата. Ти кога си носил оръжие?
- Никой от нас не е освен в казармата. Помня и там, но носенето на оръжие винаги ме е отвръщавало.
- Афраз, ще се лее кръв – много кръв, сирийска кръв. Това е борба на свободните срещу диктатора. Аз предлагам, нека се дигизираме в собствените си ежедневни дейности и да видим кое и как ще протече.
- Аз ще замина.
- На къде, Афраз?
- На север, с жена ми и дъщерите.
- Връзките са прекъснати.
- Ще минем, имам пари за рушвети.
- И накъде?
- Към Холмс, към Алепо, някъде там ще се заселим, чувам, че били обявили бунт.
- Рано е още да се каже, знае се само, че действат вече въоръжени фракции по местата.
- Кой им дава оръжие?
- Не знам, Сюлейман.
- Някой, който ще иска да погребе страната ни в кръв.
- Но не можем и повече да търпим тази тирания, Афраз.

В този миг реших да направя още един влак. Наблюдавах гарата. Защото влаковете бяха спрени, бяха наредени в колони по коловозите. Носех си спрейове, имах още малко останали. След като се разпръснахме този следобед, изчаках да се подслоня във вечерта и под нейната опека отидох да рисувам. На всеки един влак написах „Мир“.

Имахме ли надежда за мир, наистина? Или се очакваше една тежка война? Върнах се при Сюлейман, в общата ни тогава квартира.

- Рисува ли?
- Рисувах?

  Той беше седнал на едно ниско столче и четеше замислен Корана.
- Как се стигна до тук? Накъде ще отидем?
- Трябва да продължим ежедневието си, колкото и да е трудно.
- Имаш бележка, позволих си да я прочета, от твоите родители.
- Афраз замина ли?
- Заминал е със семейството си.
- Дали ще го видим отново.
- Само Аллах може да каже.

- Да се помолим?
- Изчакай още малко…

  Като всички наоколо бях отдаден мюсюлманин и спазвах всички религиозни потребност. Беше ми по-скоро навик, от колкото нещо, в което наистина вярвам – една дисциплина, на която подражавах.
- Сюлейман, какво ще стане?
- Не знам Юсуф, не знам, дръж се за мен, не бива да се отпускаме, утре отиваме да работим.
- Добре.

  Казахме вечерната молитва, аз се обърнах на една страна, върху една черга на пода и оставих умората от вълнението и рисуването да похлупи на мен плаща на съня.

  Продължавахме работата си в джамията. Всичко изглеждаше някак рутинно, като да се е върнало към обичайния си ритъм. Докато не ни съобщиха, че заради ситуацията, не могат да ни платят. Тогава Сюлейман се запъна и ме накара заедно да довършим джамията и без пари. Стигаха всякакви слухове до нас, не им обръщахме внимание, работехме. Потвърждаваше се опасението, че вече е избухнала война. Колко време работихме така? Месец, два? Завършихме я, на ден стояхме и по 12 часа там. Стана красиво. Сюлейман каза, че това е сватбения подарък, който да даде на Лейла. Друго не можеше да предложи. Беше бедно момче, като майка ми, от Хомс. А и след като не плащаха, какво се очакваше всъщност? Не знаех. Нямах очаквания. Докато работехме се случи нещо щастливо. Успях да намеря купувач за своята триология и то на много прилични пари. Не знам как се получи. Много неща се случват някак необяснимо, без да разбирам, просто така, но все пак се случваха, за много събития, които тогава протичаха, нямах отговор, нямах мнение, нямах какво да отправя към когото и да било. Оставаше още малко време. Беше вече горещо. Къщите на покривите се пукаха от жегата. Вече бяхме привършили. Стенописите станаха красиви, цялата джамия беше украсена с цветя, изписана от мен с букви от корана. Тогава се беше събудило нещо типографско в разбиранията ми, занимавах се с букви от поне десет години. Станаха красиви. Бях доволен много от акцията оная вечер след срещата с Асан, защото после бях видял влакове в движение, на които беше написан „Мир“. Така и не разбирах какво точно се случва. Не можех да очаквам някакви различни действия от правителството освен потискане. Всичко се следеше. Да се бяга все още не можеше. Всъщност едва със спирането на работата, можехме да доловим какво всъщност се случва. Голямо движение на хора се случваше. Всеки бягаше нанякъде ,връщаше се към родните места, много грабваха и оръжие. Беше една обща суматоха, която ние преживяхме в работа, поне в началото и не усетихме толкова силно.

Време разделно? Време да се действа, си казвах аз. Като свършихме джамията, Сюлейман отиде вече да насрочат дата за сватба с Лейла, с новата джамия, която щеше да е осветена идния петък. От правителството ни дадоха някакви грамоти. Може би нямаше да я дочакаме. Ала сватбата щеше да стане неделята след освещаването. Вълнувах се за Сюлейман, това щеше да е голям ден за него. Не можех да прикрия радостта си, Лейла беше красавица, а и всички се мъчеха да гледат ведро на нещата, да не се впускат в разни дълбоки полемики, от каквито

може би наистина имаше нужда. Все още имаше продоволствия в Дамаск. Токът се беше възстановил, както и водоподаването. Животът изглеждаше наред, когато два дена по-късно нови експлозии разтърсиха северната част на града. Не знаехме какво става. Прослужникът на Асан дойде по своя прийом през нощта в квартирата ни и ни извика на събиране. Между временно моите родители се бяха свързали с мен, казах им, че са добре. Питах за сестра ми, и тя била добре. Не ставаше още дума за бягство. То щеше да настъпи в последствие.

Станахме, последвахме слугата на Асан до къщата му. В голяма стая за гости той стоеше сам. Нямаше чай, нито кафета. Покани ни да седнем на две възглавнички. Изправи се, погали голямата си, прошарена брада и ни каза.

- На север е станал вече погром. Докато действахме по своите дела, се е организира бунтовническа армия. Аз мисля, че ще избера свободата, братя.
- Какво значи това? Нима си се отказал?
- Не съм се отказал от нищо, но ще взема жените и децата си утре сутрин и отпътуваме към бунтовниците. Елате с мен!
- Ами, аз – не мислиш ли за мен?! Какво ще правя аз?!
- Какво ти тежи, Сюлеймане?
- Насрочих идната неделя сватба с Лейла.
- Нещата вече са крайни. Няма време за сватби. Не е подходящо, помисли – Сирия гори!
- Да изгаря!
- Не, ние трябва да утолим огъня и да спечелим борбата с Асад.
- Много хора ще си отидат.
- Така е. Един брат вече е поел при Аллаха.
- Кой?
- Афраз. Убили са го, милия. Двете си дъщери и жена си е оставил.
- Къде са?
- Край Хомс. Утре отпътувам за Хомс
- Ще дойда с теб. – каза аз, без да се замислям и се появиха в главата ми образът на Тафида, която беше останал съвсем сама и имаше нужда от мъж.
- Недей, толкова скоро, защо?!
- Сюлеймане, вече трябва да се действа,а и е въпрос на време да ни арестуват.
- Аз оставам.
- Твоя си работа.
- Ще остана, защото имам жена тука да гледам.
- Както казах, твоя си работа, но не ме търси повече. Аз направих разни постъпления. Продадох си земите и чифлиците, вече мога да съм спокоен със златото, което имам. Давам и на теб малко, за сватбата да имаш.
- Ти наистина ли?
- Наистина.
- Благодарен съм, но пак, не искай от мен да дойда.
- Няма да искам нищо.

- Имам роднини в Хомс, ще те посрещнат царски.
- Добре, дай ми връзка с тях, но не им се обаждай.
- Ще напиша още сега писмо, дай ми лист и мастило!

Асан се надигна, влезе към вътрешното помещение. Докато го нямаше нещо съдбовно се беше надигнало, полазваха ме тръпки, можеше да се наредят нещата, но се впусках всъщност към неизвестното. Наблюдавах Сюлейман, той се потеше, големите му ръце бяха отпуснати на краката.

Когато влезе Асан, той носеше листа и химикала. Сюлейман записа набързо с едър и стегнат почерк.

- Отиди когато влезеш в Хомс на този адрес и търси Ашарат, той ми е братовчед.
- Аз също имам там роднини – добавих аз.

Асан ме погледна благо, постави ръката си на рамото ми.

- Знам, моето момче, че ще помогнеш. Ще помогнеш на всички ни тук и навсякъде. Хайде, сега – сигурен ли си, че искаш да дойдеш.
- Искам да дойда!
- И да умреш за свободата?
- Ще умра за свободата!
- Аллах да ни пази всички.

Асан погледна набожно към тавана, след което ни помоли да си вървим и ние тръгнахме.

Тази вече не спах. Тази вече много се молих. Тази вечер приготвих багажа си. Оставих известие на родителите ми, не исках да им звъня. По-добре вече да бях мъртъв. Но бях единственият им мъжки син. А и Тафида ми изглеждаше толкова примамливо, така сама, готова за мъж, не можех да пропусна никакви възможности. Продължих само направо, докато не стигнах един празен площад. Това исках, да се разходя, да преценя, да прогледна, но не можех да видя. Още малко, още малко, слънцето ще изгрее. Ще спя по пътя, а после – без път, а после – смърт? Какво е това? Нима някога съм живял? Нима ще опитам нещо, до което винаги съм искал да се докосна? Какво е това? Като мълния ми се раздира сърцето. Не мога да спра да се моля. Всичко потъва, за да изгрее наново в нещо по-красиво, в нещо по-земно. Подир нещата следват други и така – до безкрай. Свъсих вежди. Исках да продължа, но не можех.

Върнах се, прибрах парите от картините на сигурно, единственото, което бях изкарал през живота си, което беше около три хиляди долара. Много пари бяха за мен, учудвах се, че с моя труд съм ги изкарал. Но картината се беше харесала. А дали наистина щях да открия там свобода? Това предстоеше да видя!

Влязох пак в общата стая, там Сюлейман беше заспал. Надигнах се да видя друго нещо, но не го намерих, взех си нещата и с разпукването на зората се отправих към къщата на Асан.

Пътувахме в камион, който не беше военен. За да минем през блокадите, беше цивилен камион, който уж пренася зърно. Там се бяхме сврели всички – Асан,

двете му жени, трите му деца и аз. Продължаваше да върви камиона, не спираше, когато изведнъж се чу някакъв удар, сякаш земята се разтърси. Дълъг беше пътят към Хомс. Бяхме се запасили с вода и храна. До шофьорът беше седнал Ашер, верния слуга. Чуха се всъщност и наистина снаряда да падат. Това беше на десетия час, от както отпътувахме от Дамаск. Сякаш бяхме близо, но изведнъж камионът спря. Надникнах през процепа на платнището, за да видя, че се намираме някъде в нищото, някъде в това, което иска да бъде, но все още не е. И тогава за пръв път видях войник, с пушка на рамо. Те щяха да претърсят камиона. От тук натам вече пътищата бяха прекъснати, трябваше да се движим в страни, защото кратери зееха в асфалта. Не беше валяло скоро, земята се беше напукала, и сякаш дишаше тежко, като този войник, който виждах през процепа. Още малко! Какво?

- Проверете камиона!
- Но те пренасят жито!
- Може да има експлозиви, проверете го!

Не почакаха отговора, войникът изчезна, не го виждах вече през процепа. Всички се движиха с фалшиви документи, каквито Асан беше уредил. Двама войника, даже трима – три удара, които Ашер ни изпратя в каросерията, той не викаше, но през нарочно направена дупка ни каза – трима войника, които ни проверяват. Ако не хванат? Какво щеше да стане. Асана нищо не каза. Беше блед. Погледна към жените и децата си.

- Юсуфе!
- Да
- Вземи.

Подаде ми един нож.

- Иди се скрий, ей там – зад първите чували и като влезе в камиона, изчакай го да мине напред и го нападни в гръб.

Това се искаше от мен.
Да убия?
Можех ли?!
Какво се очакваше да старя?!
Аз – убиец?!
Но тогава можеше нас да убият.
Бяхме чули и видели как се разправят с дезертьорите, а ние бяхме такива.
Още малко, чувах стъпките да приближават, откри покривалото на каросерията. Влезе вътре. Отмина ме. Започна да тършува. Пробляснаха пред мен тогава Асан и децата и жените му – да умрат жени и деца?! – никога. Тогава скочих от скривалището си и право наръгах в сърцето из отзад този войник. Звук не се чу. Но се чу вика на втория. Тогава Асан каза да дадат пълна газ. Едва не убиха третия войник, който изскочи встрани, а този отзад започна да стреля по камниона. Напразни усилия. А аз – аз стоях все така, изправен, кръвта още беше по дрехите ми – една бяла риза, опръскана в кръв. А и ножът, този нож, който проби сърцето, сякаш пробива масло. Това ли беше убийството – една закуска, на която се маже масло, и се слага шунка и после с мляскане се строшава цялата филия в устата? А ако приседне! Това е убийството, защото никога няма да го забравя и то ми е вечно приседнало.

Стигнахме Хомс, нямаше повече патрули по пътя. От време на време се чуваше някъде картечен огън, друг път друго се дочуваше, но ние оставахме все така несмутими в своя камион. Стигнахме Хомс. Потърсихме Башарот, намерихме го в малката къща и му предадохме писмото от Сюлейман. Друго не ни оставаше, освен да чакаме, докато не проясни каква ще ни е съдбата. Тогава се сетих за братовчедката по майчина линия, която имах и го попитах за нея, като казах и фамилията. Познаваше ги. Поисках да ме заведе там. Заведе ме. Там беше сестрата на майка ми – Машал и дъщеря й, Нура, като обещах с Асан да поддържаме непрестанно връзка. На тях им взеха къща наблизо, на едни избягали и изоставили я, а и леля Машал не живееше далеч. Нямах връзка с родителите си, всички комуникации с Дамаск и със света бяха отцепени.

В Хомс се почувствах вече свободен. Нямах никакви ангажименти. Очаквах Асан да определи какво ще се прави, но и не бързах. Разхождах се, обикалях целия град. Ходех до къщата на Башарат където жена му, Мадия готвеше вкусни гозби и се гощавахме. Запознах се със съседа на леля Машал, Амир, който беше сладкар и хлеба и имаше собствена пекарна. Той беше от бунтовниците и всичко знаеше. Разхождах се с него, защото работата му беше секнала, нямаха продоволствия, нямаше доставки на брашно. Всичко беше скъпо и ценно. Хората бяха отцепени и някак Хомс въпреки това преживяваше. Чувствахме се като деца, които са се напоили отново с живителни сили и можеха да се откъснат от целия ужас, наречен война. Веднъж покрай нас мина един много жесток на пръв поглед човек, с голяма брада. Амир ми каза, че това е Абдул Рашид, който водел голяма група бунтовници. Пускаха се местни радиа, слушахме за новостите. Силите на Асад напревдваха, а ние бяхме тука. Тогава получих новина от леля Машал, че сестра ми е била пратена от родителите ми към границата, за да бяга в чужбина. Чу се, че всички около Асан бяха или арестувани, или убити. Нямаше никакви вести от Сюлейман.
Така с Амир си говорехме една вечер. Беше спокойно. Изглеждаше тихо. Хората вече се бяха прибрали. Образите се сливаха в тъмнина.

- Разкажи ми за Дамаск?!
- Какво да ти разкажа, голям град е, с много хора, с много широки булеварди.
- А какви са хората там?
- Ами, не знам – нормални, като мен и теб, но повечето подкрепят режима.
- Дали ще се съединим отново?

Амир беше на не повече от 35 години. Нямаше още жена, нито деца. Живееше в старата семейна къща, след като родителите му бяха починали. Всички знаеха, че прави най-добрите сладкиши в Хомс и много вкусен хляб. Клиенти винаги имаше и беше задели настрана немалка сума, с която в момента преживяваше.

- Всичко е различно в Дамаск.
- А ти как си го представяш?

- Кое?
- Смъртта?
- Не знам, това е работа на Аллаха, но Той ни прибира при Себе си.
- Така е.
- А дали ще има сладки в рая?
- Не знам, може би ще има вкусни лукуми. Но защо така се грижиш за смъртта?
- Следобед видях Абдул Рашид, спря ме, каза да се стягам, идвали. Трябвало да ги посрещнем.
- Асадите ли?
- Да. Те са неверници. Ти вярваш ли?
- Вярвам в Аллаха и неговия пророк Мохамед.
- И аз, ние сме прави.
- Прави сме, да
- Ще накажем неверните.
- Ще ги накажем.
- Тук е добре в Хомс, не мислиш ли?
- Харесва ми, усещам свобода, сякаш сме в първите дни, от както Аллах създаде света.
- Така е, и аз така го усещам.
- Не ти ли е мъчно, че си нямаш жена?
- Не знам. Ти имаш ли?
- Нямам. Търся я. Може би е някъде тук.
- Как се казва?
- Тафида.
- Красиво име. Изчакай Яра, дъщерята на Башарат да порасне.
- За теб е, да знаеш!
- Още три-четири години и ще мога да я взема.
- Взимай я, докато не е късно!
- Ще говоря с него. А сега… виж! Какво е това? Виждаш ли го?
- Кое?
- Някаква светлина!
- Не, къде! А, да видях го… Това прилича на… ракета?

И в този миг се чу страшен тътен.

Свърши се с мирното, с детското.

Началото на обстрела на Холмс.

Продължи цяла вечер, чуваха се само викове и много тътени.

Сякаш земята се беше пропукала.

Сякаш мисълта се беше накъсала.

Като порой, който всичко завлича в огън.

Атаките над Хомс станаха ежедневие, от пъстро градче, на моето спокойствие, се прошари бързо в старините на развалини, които веднага се качват в съзнанието, като греди, като кошер, като безславно цвете или трева. Много неща ми се редяха в съзнанието, когато всъщност започна – събираха ни като овце, така ми се стори. Абдул Рашид събираше всички боеспособни мъже, за да се

бием срещу Асад. Взе Башарот, взе и Амир, взе и мен. Сбогувах се с леля Машал и Нура, жената на Башарот, Мадия вървеше зад тихата колона, която представлявахме ние. Под строй, докато не се изгубихме по пътя, който водеше на юг, докато не оставихме развалините на Хомс зад себе си, до там ни следваше тази жена, мълчалива, склонила поглед в земя си. Вдигна очи, само накрая, когато се загуби колоната зад един завод и извика към Башарот: „Бог с теб!“. Те повече нямаше да се видят. Нямаше да видя и леля Машал или Нура. После разбрах, че те са убити при една от бомбардировките. В този миг в сърцето ми се стрелна мисълта за Тефида. Но бързо се отмести, защото спряхме до някакъв камион, където дадоха оръжие на всеки – калашници, с които да стреляме, на някои дадоха ракети, на други гранатомети. Бързо ни въоръжиха. Аз нямах никакъв опит с оръжие, но трябваше да се науча, да преодолея много неща, преди отново да ги забравя, защото те не са за помнене. Минаха няколко дни, без да видим бойни действия. Когато изведнъж един човек тичащ към нас, крещеше: „Танкове“! Заехме позиции. Освен танкове към нас напредваше и пехота, както се оказа, щяхме да влезем в истински бой. Заехме позиции по картечни гнезда. На мен ми дадоха да пазя едно място заедно с Башарот и Амир. Асан беше считен за възрастен или просто, както се говореше се беше откупил да не го закачат. Какво стана с този човек, с цялата група около него, не знаех. Вече и не ме интересуваше. Бях скътал доларите на сигурно място. Сега чакахме.

- Страх ли те е? – запита ме Амир.
- Не знам, а теб?
- Не! Знам, че ще отида в рая… а тези неверници срещу нас?!
- Неверници са! Ще им се свети маслото, правоверните мюсюлмани не ги е страх да отидат при Бога.
- Няма страх в сърцата ни! – весело каза Амир.
- Ами искаш ли да се върнеш?!
- Къде да се върна, то остнаха само руини.

Тогава един снаряд проехтя.

Последва втори.

Третият удари нашето гнездо.

Още не стреляхме, трябваше да приближат. Приближаваха

Тогава за пръв път чух тракането на картечница.

Удари ни втори снаряд.

Тогава за пръв път чух свистенето на гранатомета, изстрелването на ракета.

Тогава за пръв път насочих калашника си срещу човек и натиснах спусака.

И тримата стреляхме.

Стреляхме ли, стреляхме ли. Удар, сякаш фатален, пронизващ звук, който сякаш ще счупи тъпанчето. Всичко се изпълва с прах. Остава само бучене. Не знаеш дали си жив или мъртъв. Удариха ни челно. Опитах се да се изправя. Не знаех какво следва. Щях ли да падна в плен или? Чу се зверски вик и видях в праха как нашите тръгнаха да бягат напред. А в това, което беше нашата позиция видях единствено червени пръски. И сред тях безрядните трупове на Башарат и Амир.

7.

Оцелях тази първа в живота си битка. Последваха много. Не винаги бяха така стремглави, не винаги имаше това усещане, но всичко беше вкарано в релси. Станах тъп, така се усещах. Нямах повече сетива. Докато се опитвах да помогна на Башарот, който все още дишаше, но беше тежко ранен, той ми подаде един лист – там пишеше някакво писмо до дъщеря му, Яра. Помислих си, при кого ще попадне, след като Амир вече не беше жив. Но Башарот издъхне преди да каже нещо. Амир беше убит на място. Толкова кръв, толкова много животи си отиваха. Ставах свидетел ежечасно на цялата месомелачка, нямаше какво да сторя, освен да се моля. Молих се, но някак вътрешно се бях пречупил.
Тогава някой си Абдул Бари започна да говори сред бунтовниците, че се е събрала на изток армия на правоверните, които се борят срещу неверниците. Слушахме го, чудихме се. Накрая отидох при него и му казах, че искам да отида. Не беше дълго преди да ме потърси.
Избягахме заедно през нощта, чакаше ни нарочен камион, който ни отведе на изток, през пусти земи към Рака. Никога не влязох в Рака. Някъде там, в пустошта камионът спря. Изведоха ни, беше нещо като лагер и там ни накараха да се закълнем във вярност пред Али, който държеше корана – пред кого се заклевахме – Али ни каза – пред Ислямска държава.
Нямах никакви чувство в първите мигове, Беше ми странно цялото това място, церемноиите, маниерите на тези хора. Виждах всякакви всъщност. Разбирах, че са наемници, или такива, като мен, които страдаха от идеология. Тук се заразих много по фундаментланото. Не знам от къде се взе в мен. Не бях такъв преди, в Дамаск, ала нещо се случи. Не спираше да случва, удари ме право в сърцето. Така че можех да продължа да искам единствено да умра за Аллах. И това осмисли цялото нещо, което чувствах в мен.
Следващите дни минаха мълчаливо, екипираха ме вече като войник, с автомат, но и с ракетна обстановка и гранати. Започнах бавно да се интигрирам към лагера. Имаше даже наемници от чужбина, от Европа. Не разбирах езика им, нито те моя, а в този лагер имаше поне 500 души.
Али беше нещо като отговорник за нас, двайсетина, така бяхме разделени. Запознах се тогава с Базил, който беше прост земеделец, Дабир, бирник, минал на страна на ИДИЛ и Дия, също земеделец. Минаваха дни на веселба, глъчката беше постоянна в лагера. С Дабир се шегувахме, ядахме тлъсти агнешки мръвки и главички.

Чувствах се осмислен, готов да умра за Аллах, когато една сутрин, няколко дена след като постъпих в лагера, камиони и джипове засвистяха покрай шатрите. Али ни извади, както си бяхме полегнали, събраха се всички направиха кръг. Не съм много висок и трябваше на пръсти да се надигна да видя. Извадиха двама мъже с качулки на главата. Чух добре имената им – Фарид и Фарук, махнаха покривалата на лицата им, откриха се и двамата, около четиредесетгодишни, единият бил адвокат, другия бил земеделец, привърженици на Асад. За нас бяха предатели. Тогава Али, за пръв път го видях така опиянен, извади един нож, но други го изпревариха, не бях виждал до сега ятаган в действие, но с ятаган те ги обезглавиха и безглавите трупове паднаха като талпи.

Бях шокиран. Нададоха се луди викове, стреляха във въздуха. Бях ли подготвен да бъда част от всичко това?

Крайността и фундаментализма ми изчезнаха. Започнех да си мисля как да избягам от тук.

Говорих си с Дабир един ден.

- Изглеждаш смутен, Юсуф?
- Не ми се нрави, това, което видях.
- И то продължава.
- ДА! Искам да се махна.

Дабир беше верен човек, морален човек, който имаше страх от Бога.

- Ще ти кажа, можеш да избягаш, но ще струва пари.
- Имам пари.
- Добре!
- Накъде ще избягам?
- Към границата с Турция.
- Добре
- Бягай, преди още да са почнали битките, тук ще става страшно.
- Ще избягам, преди да се почне!
- Отивай, момче, отивай!
- Но къде?
- Слушай, знам един коридор, всяка вечер минават камиони, на 15 километра северно, които уж носят неща от Рака, но всъщност карат бегълци. Иди там, ще платиш на шофьора.

Изпълних всичко, каквото си бяхме говорили с Дабир, сбогувах се с него. Стана вечер, махнах цялата екипировка, взех парите от картините и побягнах, изоставяйки всичко. Вървях дълго, но Дабир не ме беше излъгал. Попаднах на тези камиони. И ето, че влязох вътре, след като един спря и гледам – шофьор, Ашер, слугата на Асан. Зарадвах се от все сърце. Ашер също. Прегърнахме се. От него разбрах за смъртта на Асан и на жена му Рахила. Станала голям погреб в Хомс, всичко било унищожено. Сега Ашер помагал на хора да бягат от цялата тази война и ги карал тайно към бежански лагери в Турция.

Подаде ми едни фалшиви документи, без снимка, ако нещо стане, пътувах до него и си говорихме през целия път – за войната и за живота.

Когато стигнахме лагера, се разделихме, беше след двудневно пътуване, беше в лишения от храна и вода. Но все пак стигнахме – там, до границата с Турция се разделих с Ашер, който се връщаше да помага на други, желаещи да избягат. По-късно разбрах, че от ИДИЛ са го обзглавили точно, както бяха обезглавили онези двамата.

:Лагерът представляваше гъмжило на една огромна маса хора, в която трудно можеха да се срещнат индивиди – всичко се беше сляло в една маса. Нямах палатка. Купих си. Осигурих си храна. Зачаках там, за да получа паспорт да се махна от Сирия. Регистрирах се. Опашката беше огромна. Но не губих надежда, че ще успея да се отделя, да избягам и да тръгна по нормалния път. Помагах на една жена, Райна, която беше загубила синовете си и мъжа си. Тя беше напълно

сама. Единствено някаква торба, която мъкнеше представляваше нейното наследство. Запознах се с нея, когато ми поиска краището на хляба, който бавно преглъщах. Тя ме заведе до тяхното място. Спяха в една палатка тя, Руксана, една млада, хубава жена, чийто мъж беше заминал да се бие при бунтовниците и нямаше никакви вести от него и с изумление видях там Сайра, жената на Афраз, убит още в началото. Радост се надигна в сърцето ми. Може би чрез нея щях да разбера нещо Тафида. Разпитах я, тя също се зарадва да ме види, но получих единствено недобри отговори – Тафида била принудена да се ожени за войник от Ислямската държава, също като сестра й, след което били изнесени в робство като секс робини. До тях стоеше старецът Гюлшан, загубил зрението си от снаряд, с когото си говорих дълго, той ме поучаваше, споделих му болката си по Тафида, и ми помогна да се върна към себе си и да не я търся повече, защото може би е умряла при поредицата от изнасилвания, които грозяха всяка секс робиня в Ислямската държава.

Започнах да намразвам все повече тези копелета. Така вече мислех за тях и тъгувах по сирийската свободна армия. Докато се скитах намерих Харуф и Джабир, които ми помогнаха впоследствие с канали към Европа, дадоха ми наставления щом се измъкна от лагера какво да правя. Един ден Сайра дойде при мен и ми каза, че наблизо имало още една позната. Така се срещнах с Лейла, жената на Сюлейман. Тя беше подпухнала, изгубила от старата си красота. Изглеждаше състарена. Приближих се към нея, готвеше нещо над врящия котел.

- Помниш ли ме?
- Кой си ти? Не мога да те позная
- и двамата сме се променили, но аз те познах.
- Кой си?
- Юсуф, приятеля, съквартиранта и колегата на Сюлейман.
- Помня те. Но беше още момче. Вече не си.
- Промених се, както и ти.
- Нещата са толкова тежки.

- Не плачи, недей.

- Не мога инак, тежко ми е много

- Какво стана със Сюлейман?

- Отведоха го, полицаи, повече не се върна. Останах сама. Тръгнах да бягам.

- Накъде отиде?

- На север

- Попадна ли при тези изверги?

- Да.

- Изнасилиха ли те?

- Многократно.

- Как се измъкна?

- Избягах. Бях и бременна, така се оказа, но пометнах от глад и лишения.

- А сега?

- Ще бягам

- Накъде?

- Казват, че в Германия било хубаво.

- Далече е…

- По-добре там, отколкото тук.

- Така е.

С това се разделихме. Повече не си продумахме, не са и видяхме. Оставих я с мъката й. След около три месеца вече ме одобриха и пуснаха нататък да продължа по коридор през Турция, та към Австрия, където и останах.

Дълго съм си мислил за това, което преживях, за всичката мъка, която видях, как сам останах сякаш без сърце, без порив, без душа. Останах ли наистина?
Какво ме болеше?
Какво не стигаше?
За какво да живея?
Или да не спирам, а да продължавам.
Кое е това, което ме тегли?!
Има ли изобщо някакво мерило?
А какво стана със съвестта?
Не знам къде е тя. Както тогава, сега още по-малко знам. Не отстъпвам, Радикализирах се. Но твърде често помня онова първо убийство с ножа, в камиона. Как посегнах на друг човек?! Нима бях аз, кой го извърши вместо мен. Нима не бях аз?! Измъчвам се. Помня ясно алената кръв. Помня ясно ножа. Помня ясно как треперех после. И всичко това беше сякаш различно, сякаш не можеше да се благослови от мен. Не бях аз, не мога да извърша подобно деяние, а ето – станах убиец. А ето – отивах и в лагерите на ислямската милиция, там ставах свидетели на безкрайни ужаси. Самият аз бях станал един безкраен ужас – такова нещо се беше загнездило в сърцето ми и не можех да избягам от него.

Тежаха ми спомените. Тежаха ми като камъни, сякаш щяха да ме мерят, и по-хубаво да ме мерят, поне да умра… Така си мислех из лагера. Вече анализирах какво бях преживял.
А болката?
А мъчнотата?
Какво остава с останалия, с другия, нима той е загубил вече значение?
А спънките към мен самия?
Защо се случи всичко това?
Ами ако бях останал в Дамаск?
Не, вместо това аз избрах да преследвам свободата, да се гоня с нея като куче – и каква беше тази свобода, която обичаше да се лее кръв. Това ли беше мечтата, представата? За нещо свято, за нещо различно? Какво беше то? Какъв е този балсам?! Не мога, не искам повече друго освен да викам, да се освобождавам от своята тежест, приседнала в сърцето. А времето? Нима не лекува?! Няма как да излекува това… Радвам се единствено, че леко се разминах, можеше да е още по-тежко, можеше да се извършат такива деяния, заради които свят да не видя.
А после?
Няма повече кораби.
Има единствено водорасли, а морето не е годно за плуване.
Няма повече въпроси,
а единствена питанка е останал въпросът: „жив ли съм?“
Или е сън.
Ще се събудя ли?
Ще викам.

А после?!
Ако не се събудя?
Ако това не е просто сън
Ако е реалност.
Тогава ще искам да умра,.
Тогава да заспя.
Повличат се с мен разните наноси на паметта.
Не искам повече.
Ще скоча.
Ще се понеса.
Няма – ела!
Не, остави ме,
ще полетя.
Така стремглаво, надолу.
Ще се разделя завинаги със себе си.
Не мога да се дишам.
Не се понасям.
Аз бях свидетел.
Аз бях съучастник!
Ще викам!
Ако ли не за помощ, поне да се освободя!

Търсих свобода, а намерих това бреме!
Колко още?!
Цял живот ще го нося.
Тежко е.
Психиката не издържа.
Ще рухне.
Падам, свличам се на пода.
Боря се с нокти, стържа плочите със зъби.
Това е.
Много исках да е друга съдбата ми, но не се случи. Не можах да понеса зверствата, които виждах, не понасях и себе си, че съм участник в нещо подобно. Исках свобода, а получих затвор, каторга, такава, каквато няма да се раздели завинаги с мен. Четях на ум молитви, повтарях си ги. Знаех, че Аллах е добър, но не знаех как да го привлека към себе си, да сторя нему някаква жертва, за да се смили.
Аз направих най-голямата жертва, давайки себе си. Друго не ми остана. Вече сякаш нямах сърце, чувствах се празен, равнодушен пред цялото страдание, пред всичко. Можех само да се отпусна, да спра да разбирам, дори да спра да мразя онези изроди, които режат глави и изнасилват жени. Толкова много жертви, толкова много проклятие, без покаяние. Защо?! Не знам. Не знаех. Няма и да разбера. Ала всичко се случи и аз бях там и не почених нещо да променя. И това бе най-тежкото. Но какво можех да променя? Аз съм един малък човек пред стълпотворението на историята.
Пътят беше дълъг, но не го помня напълно. Може би още тогава, след лагера бях вече в психоза. Не мога да определя. Нищо не мога. Рядко стигам до такива състояния на безпомощност, но явно така ми се случи. Как стигнах във Виена – не знам. Но помня хората, които ме приютиха в малка стая на тавана си. Те бяха семейство, отдадени християни – един професор по ботаника със съпругата му, която също преподаваше в университета. Защо ме приеха? Не знам. От великодушие, може би. Не знаех немски, малко английски. Имах само една торба на гърба си и останалото от доларите от картините. Не се свързах с други сирийци докато бях там. Знанието на арабски ми помогна да си намеря нещо като работа. Помагах на сина на професора, който работеше в озеленяването. Родил се е с увреждане, или по-скоро го е придобил и имаше отклонения в развитието. Мозъчните възпаления не прощават никому. Все пак това беше красиво, да общувам с него – носеше една прекрасна душевност, наивност и някаква вярност, която трудно би се срещнала в здравите уж хора.
Кой е болен, кой здрав? Понятията се объркаха и се сляха в едно. Сякаш всички бяха болни. Включително и аз. Вече бях почнал да развивам своята психоза. Твърде много ми се беше струпало. Но изпитвах огромен прилив на енергия, вършех по много дейности едновременно. И пак не можех да заспя вечер, въпреки умората. Не беше сладка като след изтощителен труд, а някак дразнеща. Исках да се докосна до нещо различно, да надмогна себе си непрестанно. Тогава майката, съпругата на професора започна да ми говори за Бог. Тя не знаеше английски. Трябваше да науча немски. Малко научих. Оправях се. Беше ми намерила от някъде Библия на арабски. Започнах да чета новия завет. Сякаш повярвах. Така си мислех, че Господ Бог ме е докоснал, че ме е избрал да

изживея всичко това, за да водя последната битка между доброто и злото, между сатана и истинския Бог и бях застанал на страната на истината.
Мина време до кръщението ми, точно в тези моменти беше най-силна психозата.
Кръстиха ме. Усещах привил на свръхчовешки сили, бях уверен, че са ме предопределили за Божи пророк, който със силата на вярата си гони демони.
Преследвах ги.
Тогава започнах да чувам и глас, който беше Божи глас в себе си.
Вярвах, че е така.
Той ми казваше: „Гори ги“
Горях ги.
„С очите си“
с очите ми.
„Следвай Божието дело!“
„Следвам те, Господи“
„Ще надмогнеш над силите на сатаната и ще победиш в тази война“
„Вярвам в теб, Господи, ще надвием във войната“
„Обичай ме“
„Обичам те“

И сякаш от погледа ми трепереха улиците,
Замрежвах очите си, горях старите сгради.
Бях си втълпил, че в основите им са положени живи деца като жертвоприношения за благото на фамилията.
Горяха тези прокажени звуци.
Чувах шумове.
„Дете мое, тук ли си?“
„Тук съм, Боже“
„Гори ги“
„Горя ги, татко“.
И не ядях нищо, нито пиех, защото вярвах, че дори храната е осквернена.
Разделихме се на правоверни и неправоверни.
Всъщност дори мюсюлманите, истинските, бяха с нас.
Бяха крайните дни, описани като в Откровението.
„Гориш ли ги?“
„Горя ги!“
„Идвам“
„Ела, Боже“
„Ще те взема“
„Вземи ме“
„И огън ще погълне враговете на името Ми“
Така обикалях по улиците.
Фанатизмът беше се разлял и ме беше обсебил целия.
Не правих друго, освен да ги горя.
„Унищожи враговете на името ми“
Тогава си втълпих, че професорът и цялото му семейство са всъщност магьосници, различавах шпиони, тези, които се правят на Божи люде.

Нападах ги, унищожавах магиите по улиците, защото властта не беше от Бога. И се обърнах към тези, които ме кръстиха.
Изхвърлих в едно кошче в университета ключа за къщата им, вярвах, че идва новия свят и няма да имаме нужда от пари или храна или вода, а щяхме да станем безплътни. Просто обикалях по улиците по цял ден и участвах във войната на войните, последната, духовна война, която щеше да свърши с идването на царството небесно на земята.
Не знам, нямам спомен как се озовах в Унгария, на границата със Сърбия, не ме пускаха да премина, отказваха ми всичко, тогава ме проклинаха и аз се озовах в бежански лагер отново.
Влязох в чужда палатка, не бях спал от дни. Заспах. Събудих се. Говорих си с хората. Вярвах, че тук ще изчакам докато дойде царството на Бог.
Гласът продължаваше.
„Идвам"
„Ела"
Беше станала страшна битка, в която всички добри сърца по света се бяха съюзили.
Тогава попаднах и в България. В лагера срещнах хора, които са познавали сестра ми и ми казаха там да я търся. Не знам как се уредих с паспорт или документи. През цялото време, през целия път погледа ми се примрежваше, от умора, а аз вярвах – от сетните сили, които жертвам в тази война със сатана.
„Върви напред"
„Вървя"
„Гори ги"
„Горя ги"
„ Вярвай в мен"
„Вярвам"
„Не спирай да се молиш с моята молитва"
„Исусе Христе, Сине на живия Бог, помилуй мен грешния"
„Моли се!"
„Моля се"
„ Аз идвам"
„Ела, татко. Баща на всички ни"
„Моли се!"
„Моля се"
И така гласът продължаваше все едно и също повтаряше, идваше, не идваше, аз чаках да дойде. Не идваше.
„Юсуфе, падни на земята!"
И аз падах на земята и се молех.
Така ме валя дъжд.
Така вървях, сменях различни коли.
Чудно как съм преминал границата.
И тази с тукашната страна.
Исках да намеря сестра ми, да посрещнем Бог заедно.
Вече нямах никакви сили.
Не бях ял, не бях пил.
Събудих се на някаква пейка в Пънам.

„Падни“
И падах.
И виках, и ходех в кръг, с разперени ръце.
Тогава ме прибра полиция и ме доведе тук.
Може би ме спасиха, не мога да кажа.
Не разбирам, защо и как, но бях доволен, че можеше да си почина.
Много ме бяха изтормозили тези гласове.

Юсуф ми разказа всичко в течение на няколко седмици. Не се бавеше много с размисли, просто ми даваше и поднасяше всичко, каквото бе преживял. Вече разбирах защо и как беше попаднал в психиатрията, разбирах неговото религиозно разстройство. Насочвах го докато разказваше, исках той сам да усети в какво се състоеше всъщност цялата травма, причинена от войната, как го беше довела до състояния и крайна психоза. Гласовете той вече не чуваше. Беше се стабилизирал, най-вече – спеше и се хранеше. Всичко отшумя, той беше стабилен, което значеше, че лечението работи. В такива случаи аз бих предписал почивка и медикаменти, които да осигурят тази почивка. Докато всичко отшуми. Докато премине най-страшното. При Юсуф вече беше преминало. Но това не значеше, че има шизофрения, или нещо подобно. Просто много му се беше натрупало в ранимата му душа, нежната душевност на артист, каквато той носеше. Войната с цялата си жестокост беше оставила това отражение върху поредната си жертва. И на мен ми беше интересно да го наблюдавам, да го водя, накрая сам разбра, от къде идват всички гласове, от къде идва страхът му да не направи нещо погрешно пред Бога, пред Божеството, каквото и да бе то. Доста често става въпрос за нещо потиснато, като хомосексуалността при мен, така беше стресът от войната при Юсуф. Един ден той сам ме заговори, на терасата.

- Мисля, че вече разбрах.
- Кое разбра?
- От къде идва всичко… Вече няма не знам.
- А какво?
- Само разбиране.
- Правилно. Какво разбра?
- Себе си и как съм отвърнал на всичко преживяно.
- Съжаляваш ли?
- Съжалявам, че така постъпих с добрите хора във Виена, които ме подслониха.
- Нормално е да ги помислиш за врагове след всичко.
- Не съм нормален, за да е нормално, не можеш да си представиш.
- Какво?
- Какво съм виждал, как съм го усетил и преживял.
- Виждам, че пак рисуваш.

- Рисувам, да.
- Може ли да погледна?

  От някъде той се беше сдобил с молив и няколко празни листа. Видях фигура на жена, която приличаше на монахиня, разголена, завързана, наобиколена от няколко мъже, също голи, с еректирали пениси. Беше нарисувана много детайлно.
- Това какво е?

- Съдбата на Лейла и на многото жени, преминали през ада на Ислямска държава.
- А на другия лист?
- Това е кола, която премазва човек, вътре се управлява от оръжие. Символ е на войната, така войната ме смаза.
- А това?
- Маймуни около огън – глупостта на човека. Знаеш ли, че всъщност шимпанзетата са най-агресивните маймуни.
- Защо ли?
- Не знам, те живеят в хареми, може би има нещо общо – бият се за територии, за женски, за плячка. Приличат много на хората.
- Ти приемаш ли харема?
- Сюлейман искаше само Лейла и никоя друга. И аз бях така с Тафида.
- Значи не искаш много жени както повелява твоята религия?
- Аз съм вече християнин!
- Вярно, забравих. Ами Исляма?
- Виждаш какво прави Исляма, не искам!
- Но това прави всяка религия, когато стане фундаментална.
- Така е, но аз приех християнството и ми стига една жена.
- Похвално е, че разсъждаваш така. Какво мислиш за Исус?
- Мисля, че ако му подражаваме, все ще сме като деца покрай него. Едни немирни деца, които ту идват, ту отиват, но никога не остават докрай, защото се измарят и заспиват.
- Религията е чудно нещо, не мислиш ли?
- Аз всъщност обичам вярата. Аз вярвам, но религията – тя само обърква хората.
- Имаш силна вяра.
- Може би, но е слаба все още, защото сам съм дете, някъде в детството на Христа, което все още се учи да разпознава кое е добро и кое зло.
- Демоните оставиха ли те?
- Остана само вярата.
- И до кога?
- Надявам се до смъртта ми. Колкото и да растем и да остаряваме физически, ние все пак оставаме деца. Не заради волята, а заради морала, заради делата – никога

не ставаме юноше, не съзряваме. Така си и умираме. И моралният ум остава нереализиран.

- И аз така смятам.

Тогава оставих Юсуф да продължи да рисува, защото смисълът му даваше сега именно вярата, в нещо трансцедентно, неописуемо, до което сам бях стигнал. Именно чрез вяра се постигаше най-сигурното лечение.

Морфин

Малко повече от седмица преди да ме пуснат, в отделението дойдоха полицаи. Поговориха нещо с главния лекар на смяна.Тогава внесоха момче, което крещеше и викаше и се съпротивляваше. Поеха го санитарите, но докато съумеят да го вържат минаха поне десетина минути, след това веднага го нападнаха като комари инжекциите. То се успокои, след няколко дена го пускаха вече спокойно и дори го преместиха в друга стая. Всичко това беше прекрасно, запознахме се с него, казваше се Димитър, когато за пръв път дойдоха да го посетят родителите му. Разказа ни как със сълзи ги молил да му дадат нещо за четене, а именно – писма. Той ни разказа, това не били обикновени писма, а дневникът и кореспонденциите между дядо му и проф. Борис Койчев.
Напомняше ми силно на Аспарух Лютичев. Но веднага дръпна паралела: дядо му, роден през 1906, професорът – през 1909. Дядо му беше умрял през 1975, професорът – през 1972. Те били свързани от здраво приятелство и той ни заобяснява и ни четеше всеки ден с Юсуф по няколко от писмата, които му бяха дадени.
1 март 1930
Скъпи приятелю,
Виена не е същата без тебе. Ти знаеш, какво ми тегне на душата. Пак да вкуся България, но вече като лекар. Първи завърши и вече си в родината. Как е там? Какво ново има? Искам да те прегърна. Тук е все така същото. Ходим понякога в Кафе Централ, сядам нарочно на масата, където се мълви, че е стоял Ленин. Беше мило приятелството с теб, хареса ми да сме тук, в едно обкръжение от будни и млади хора. От както си тръгна, се поразтуриха нещата, всеки взе своя път, а аз като най-малък продължавам да уча, но още малко – септември се дипломирам! Виенските улици все така напомнят на нещо, което е в очакване, сякаш ще се случи, но не се случва, някак монотонно минава и убива човека, като самото време. Мен не ме убива, аз съм гост тук и като гост ще си тръгна. Татко ми пише често. Имал нови проекти. Откакто му възложиха да прави Съдебната палата, той е твърде отдаден на тази работа. Твърди, че това ще е шедьовъра му. Често получавам картички и писма от моя другар Димитър Димов, още от Немското училище сме приятели, преди да ме преместят в Първа мъжка, а понякога за мен се сеща и Фео Мустакова, която стана балерина в

Париж. Виена те целува, пригелю, бъди здрав, надявам се, в България са те приели радушно.
Поздрави, Борис.

10. октомври 1930
Мили, приятелю,
Твърде много се радвам, че не учих право, а медицина. При професора, при който ти беше асистент, Хвостек, имам само отлични оценки. Така върви и с всичките други предмети. Уча ревностно. Нямам вече компания, която да ме разсейва, а продължавам все така да се трудя над книжата. Имам страст към плочите и си събирам, когато мога. Виена е вече есенна, но е още топло, земята не се е размекнала от дъжд.
Поздравявам те, Борис

11. януари 1931
В приложението, което пращам към писмото ще видиш един материал, доста интересен на немски за туберколозата. Приветствам те, че си заминал за Мюнхен и си приел да бъдеш там свободен асистент! Радвам се, че вече имаш и положена хабилитация. За да мина през твоя път са ми нужни още само пет години. Когато се срещнах с теб, ти завършваше, аз тепърва почвах. Тук е студено, духа страшен вятър, но понякога ходя да слушам лекции на някакъв нов кръг, мисля, че Виенски кръг се казва, по логика и психология. Дълбоко интересни са и изпълнени с мисъл, като ми дават много хляб за личен размисъл. Сега няма да мога да ти пиша известно време, защото почват изпитите тук, а идният семестър ще е много натоварен, а почвам и практика в АКХ.
Поздравявам те, твой, Борис.

4 април 1931
Скъпи приятелю,
Усещам някои неща как са почнали да се изменят тук. Пиша ти набързо за правителтвото на социалистите как взема всичко присърце. Искам и в България да е така. Практиката е доста натоварена, но много научавам от нея. Радвам се, че съм тук. Вчера за пръв път работих с рентген.
Твой, Борис

30 юли 1931,
Пращам ти картичка. Това лято реших да дойда на Бодензее да се поразходя из планината. Обичам тези Алпи, нашепват ми нещо приспивно, истинско, не ме натоварват. Харесвам и родната Витоша, но и тук се чувствам като у дома си. Въздухът е наситен с разни миризми, на планински цветя. После заминах за Инсбрук. Имат много хубав университет. Знам, че и ти си учил тука няколко години, и от тук ти пращам картичка. Още не сме отпътували, около седмица посветих да обикалям околните планини, затова на пощенското клеймо пише Инсбрук. Поздравявам те!

13 ноември, 1931
Все така съм радостен, че избрах медицината. Разбрах, че и ти жънеш успехи и си при професор Рьонберг. Вярно ли е, че баща му има Нобел? Ако е така, ти си попаднал на наистина видни професори, за което мисля, че заслужаваш почит в нашата родина. Надявам се там всичко да е наред, защото още не съм си ходил, а чух, както знаеш каква страшна рецесия има по цял свят. На нас не ни се отразява много, дано си здрав!
Поздрави, Борис!

май 1933
Чух, че си се върнал в България, заради случките в Германия. Пиши ми по-подробно. Там си се устроил като асистент, разбрах при проф. Моллов. Тежки са събитията в Германия, дано да мога и аз спокойно да завърша, за да се прибера и повече да не го мисля. Твой, Борис

декември 1933
Поздравявам те от снежна Виена. Събитията в съседна Германия имат отзвук и тук, все повече се говори, че ще избухне гражданска война или нещо по-страшно. Как върви в България? Липсва ми София! Радвам се, че си си устроил и собствена практика. Нужно е добри специалисти като теб да работят за здравето на народа. Аз продължавам да се боря с изпитите, но догодина вече се дипломирам. Вече почнах да работя върху докторантура, като е готова, ще ти я пратя да я видиш, напечатана. Както твоята за срастването на костите, която ми препрати. Проектът ми е готов и от сега търся източници, намерих си и професор, при който идния януари почвам практика. Пази се! Твой, Борис.

септември 1934
Скъпи приятелю, дипломирах се най-сетне! Вече съм лекар, официално като теб. Сега готвя лабораторната и практическа работа за докторантурата в АКХ. Тази болница не се е променила, но правителството тука става все по-крайно. Има някаква война, която е избухнала между социалистите и националистите. Убиват даже университетски преподаватели. Страшно почва да става, но идната есен съм готов с дисертацията и се връщам в София, след като я защитя. Искам сега първо това да свърша, а после ще се връщам да видя и с практиката как е. Блазни ме научната дейност. Искам на нея да се отдам, както мога, както искам, от това най-много изпитвам удовлетворение. Бъде здрав. Поздрави, Борис.

септември 1935
Скъпи, приятелю, както ти обещах, ти пращам да видиш моята научна работа, доктората. Идният вторник защитавам пред комисия. Моля, коригирай и посочи с каквото не си съгласен, за да имам време да го коригирам. Поздрави, Борис

2 октомври 1935
Скъпи, приятелю, защитих работата и се връщам вече като доктор в България, много се радвам и ми е страшна тръпка да разбера как се движи медицината у нас, вече натрупал съответните знания и компетенция, пътувам утре, но реших да ти пиша, да ти се похваля, преди разбира се да се видим. Напускам Австрия със смесени чувства. Тук стана война, сигурно знаеш от вестниците, хората се избиват един друг, надявам се нещо подобно да не сполети нашата България. Взимам техника и подобно на теб апаратура, която съм изписал от Германия. Ти все рентгена от Мюнхен, нали? От там и аз взимам неща, имам план, да видя как ще се състои и какво ще става. Все още ли си асистент при професорите? Пиши ми, или не! – вече на лично ще ми кажеш как е тази работа? Най-вече ще сме заедно в София, надявам се да се виждаме често, както в доброто старо време във Виена. Поздрави, твой, Борис.

2 февруари 1938

Мили, приятелю, искам да ти изразя благодарност, в последните почти три години, че беше така чест гост на музикалните събирания вкъщи. Сега да ти кажа, отварям лаборатория на първия етаж за клинични изследвания, може би първата частна в България, както ти искаш да отвориш болница в родния си град. Внесъл съм апаратура и посуда и химикали. Приготвил съм специални бланки за резултатите. Оказва се, че съм един от първите в София със специалност за клинични изследвания. Надявам се да пребъде това добро дело.
Твой приятел, Борис.

4 юни 1938
Скъпи приятелю, Всичко върви благополучно, Отворихме лабораторията, работим с пълна сила. Между временно се запознах с момиче, Лили, се казва, мислим да обявим годеж. Тя е пианистка, великолепна жена. Поздравявам те,
Борис

26 октомври 1938
Скъпи, приятелю, очертава се една прекрасна и превъзходна година, изпълнена с нови неща, вписвам и участвам вече в списание „Клинична лаборатория“. С вълнение се обръщам към теб, всичко върви невероятно, скоро ще мога да ти пиша по-подробно, за сега сме затрупани от работа.

15 декември 1938

Скъпи, приятелю, тази година е най-успешната в кариерата ми, лабораторията потръгна невероятно успешно, вече в София се говори за мен. Не търся слава, просто правя нещо необходимо, което да се претвори в качествена реализация. Едно от нещата, които те първа искам да установя е биохимията в родината ни, която няма никакво развитие и не търпи никакви промени. Това искам да се промени, така че ще работя в тази насока. Важно е да сме жизнени и да поддържаме бодър дух, останалото може да се нагласи само.
Поздрави, Борис.

юни 1939
Скъпи приятелю, радвам се, че вече си закупил място за своята бъдеща болница. Тук нещата са рутинни, все още се стремя да упражнявам някакво влияние върху развитието на биохимията в България. Не е лесно, тук няма създадена подобна

школа, нямаме никакви традиции в областта. Но вярвам, ще успеем да създадем нещо качествено и силно. Най-вече не губя кураж, но съм непрестанно обнадежден. С лабораторията върви отлично всичко. Нямам нещо, което да ми покаже, че не може да се случат тези неща в страната ни и вярвам, скоро ще имаме добри новини за развитието на биохимията.

октомври 1939

Обезпокояват ме новините, светът е влязъл във война. Подобно нещо аз не искам. Не мога да го допусна в моя мироглед. Знаеш, още от Виена, че споделям идеал за мир и разбирателство. Още повече, че би възпрепятствало работата ми. Не знам към кого и за какво да се обърна, може би най-добре ще е мълчаливо да следим събитията, докато нещо стане. А след това, каквото и да се случи, трябва да сме мъдри, да сме самите себе си, без да се откланяме от собствените си добродетели, колкото и да е трудно. Искам да ти посветя една статия, над която още работа. Твоите уводни трудове против тютюнопушенето са прекрасни. Надявам се скоро да мога да я публикувам. Твой, Борис.

януари 1940

Скъпи приятелю, минаха вече две години, от както теб те няма край мен. Много неща са се случили, но най-вече тази проклета война, която разбива мозъчните ми клетки. Не обичам да ползвам подобни епитети, само че най-важното, което мога да си помисля, е свързано със собственото развитие на науката при нас, а то може да се окаже възпрепятствано заради събитията. Чувам, че може да ни мобилизират като лекари. Надявам се това да не се случи и да успеем да опазим неутралитета си. Твой, Борис

25 март 1940

Скъпи приятелю, целият слугинаж на властимащите идва ми в повече. Не мога повече да си представя да работя по подобни дейности, най-вече описването на документи ми се струва пресилено, но трябва да се прави, ако искаме някакви субсидии. Тази война ми става все по-противна. Имам протекции, ако влезем в

нея, да избягам или да стане така, че да не ме вземат в строя. Не искам да служа на правителство, което всъщност се състои от народни изедници. Мила ми е родината, повече от всичко, ала не искам да се превръщам в роб, в заточеник на каквото и да е. Знаеш колко болезнено реагирам на външни сътресения, знаеш, че не мога да търпя робство и тирания. Твой, Борис

Май 1940

Скъпи, приятелю, пиша начесто, защото знаеш, че много се притеснявам от събитията, които се случват. Бъдещето е неясно, това изобщо не е добре за науката, или за живота ми в София. Много неща се променят, сякаш от само себе си, но не искам да приема, че тук ще се възцари някакъв тоталитарен режим. Тежат ми тези неща, знаеш, че не ги одобрявам. Искам да се върна, назад в миналото, преди войната, но все не мога. Дано си здрав. Поздрави, Борис.

септември 1940

Скъпи приятелю, минават дните, катурват се бързо, не знам кога за последно ти писах. Вълнението от събитията все още не е отминало. Не искам нищо, което да ми се явява, или да ми бъде за пример, искам да не губя собствената идентичност. Страхувам се, открито ти го казвам, за бъдещето и че най-вероятно ще влезем във войната. Много неща ще загубим, но най-вече няма ли самите себе си да унищожим, въвличайки се в нещо такова, каквото за мен е чисто меле и безумие. Дано дойдат по-светли времена. Твой, Борис.

януари 1941
Скъпи приятелю, най-тежките ми мисли сякаш вече се сбъдват. Опитвам се да гледам ведро, да поддържам духа буден, но всички събития само създават у мен много тягостно чувство. Продължавам работата и рутината в нея ме разсейва. Не спирам да се труда. Мисля скоро доброволно да кандидатствам за асистент. Но никакви протекции не могат да ме отклонят от мислите, че все пак тази война е реалност и застига нашата родина. Тежко ми е, приятелю, много тежко. Хем ми се иска да замина, хем ми се иска да остана. Оставам, не подлежи това решение

на разглеждане. Ала отново те питам какво ще доведе това? До къде ще се стигне? Твой, Борис

април 1941
Скъпи приятелю, след като влязохме във войната, вече факт, не мога още да приема чудовищността на тези диктатури, към които и ние се причислихме. А не сме ли народ мирен и кротък? За какво ни е цялата тази отчуждаващи самите нас реалност? С какво сме го заслужили? Надявам се на добротата на царя да излезем скоро от тази задънена дупка. Аз не копнея нищо друго, освен мир, разбирателство. Иска ми се хората повече да мислят един за друг, да не се поддаваме на егоизма, който ни вменяват тези престъпни режими и всеки да се скрие в дупката си. Твой, Борис.

септември 1941
Скъпи приятелю, ти вече си мобилизиран. Аз се отървах, измолих протекции, даже се наложи да си платя. Прощавай, че теб не мога да отърва. Продължавам да се развивам в научното поприще, което ме отделя от черни мисли, свързани с тази война. Иска ми се да не идват престъпни режими, диктатури на чело на страната ни, ала всичко зависи от някаква сила, която не сме аз или ти. Надявам се да не ти се стори прекалено тежък животът на фронта. Пиши ми, за да знам, че си жив. Твой, Борис.

ноември 1941,

Скъпи приятелю, приех поста на асистент в Института по фармакология. Провеждат се редовни лекции. Харесва ми академичното и развитието, което то предпоставя, не мога да опиша радостта си от новата позиция и се отдавам напълно на нея и в изследванията. Така не мисля. Има нещо в моята душевност, твърде крехко, твърде ранимо, което не мога да отговоря какво е, но реагира към всичко, което се случва и е тежко. Това е, което чувствам. Не бих могъл да се справя в условията на диктатура. Чудя се какво ли помощно средство да употребя, за да мога да изплувам, да се чувствам човек. Твой, Борис

юни 1942
Скъпи приятелю,
Не пишеш, надявам се всичко да е наред, да си свикнал на фронта. Аз приех позицията на асистент към Института по анатомия. Радвам се на тези, считани от мен успехи, които ме подкрепят да издържа в условията на тази чудовищна война. Чувам недобри неща от Източния фронт, но ще бъда честен - –ледам все повече да се улисвам в работа и да не мисля за събитията, продължавам да изследвам и както съм ти писал, бавно се ориентирам към биохимията и установяването на биохимичен факултет, така си мисля. Мисля, че ще успея, позицията ми сега на асистент е към Медицинския факултет. Радвам се, че мога да уча, както и аз навремето съм бил учен. Младите са изпълнени с любопитство, искат да добиват нови знания. Затова сме там, да им ги даваме. Всичко друго, то се знае – е изпълнено с противоречие, единствено в науката намирам нещо значещо, на което да мога да се отдам. Твой, Борис

март 1943
Скъпи приятелю, радвам се, че се приобщаваш към фронта, че не ти тежи най-вече, а изпълняваш нашата професия все така отдадено, както винаги си правил. Следя наблюденията, които изливаш в писмата си и намирам, че са много ценни. Най-вече ти благодаря, че не си се изоставил от своя научен наглед, но продължаваш и ти като мен да дерзаеш в попрището. Качили са те в чин, вече си цял майор, което е похвално, но внимавай, усещам, че трудни и тежки времена ще дойдат, затова бди и бъди подготвен и не се ангажирай с политика. Твой. Борис

декември 1943,
Скъпи приятелю, Вече две години от както разбрах, че си мобилизиран. Това е и съдбата на много лекари. За съжаление! Аз продължавам да се развивам в научното поприще, преподавателската дейност върви чудесно. Иска ми се да е всичко малко по-стегнато, по-организирано, старая се да не прекалявам с нищо, но да живея умерено. Не е ли в нашите преценки истината, която ни подкрепя, дава сили, неспирно ни води към нови начала? В търсенето на тази истина лежи целият научен труд. Покланям се пред смелостта си и здравата ти воля. Твой пряител, Борис.

юни 1944,

Скъпи приятелю, ще ти кажа с радост, че ме повишиха в главен асистент в Института по физиологична химия. Това е голяма радост за мен и вече мога свободно да променям даже програмите, стига професорът да е съгласен. Откъсва ме новото назначение от мислите за неизбежното, толкова много смърт, напразна, толкова много енергия се влива в такава война, която не го заслужава. Надвисват тъмни облаци от север, до къде ще доведе и какво ще се случи? Ще разберем. До тогава оставаме все така ангажирани в действия, само действия – така може да се промени светът. Твой, Борис.

октомври 1944,
скъпи приятелю, тук се случиха тежки събития. Претърсиха клиниката. След преврата новия режим изглежда безпощаден. Изчезват хора. Не знам какво се случва. Аз ходя както обикновено всеки ден на работа. Има много убийства, така се говори, старая се в рутината да не обръщам внимание. Дори бомбардировките не бяха толкова страшни, като това, което се задава. Арестували са всички министри и депутати, гонят поповете, тук се възцарява комунизъм. Не мога да го опиша с думи, сърцето ми се свива, искам да продължа по старому, не ми се удава. Постоянно изпитвам някакво тягостно чувство. Чувам, че на фронта е станало страшно, пази се! И аз да се пазя, сърцето ми се раздира от толкова кръв, от толкова бруталност. Не ги понасям. Твой, Борис.

март 1945
Скъпи приятелю, знам че на фронта е много тежко, за да те занимавам, но не мога да не ти пиша. Тук се случиха зверски убийства. Мнозина от тези, които посещаваха пред музикалните вечери вкъщи са безследно изчезнали. Други са направо убити. Мелето е навсякъде, а новата власт – авторитарна. Правят каквото си искат, такова нещо никога не е било! Вероятно следят кореспонденцията, затова не мога да не изкажа своите мисли направо, пък ако искат да ме арестуват. Прекалено тежко ми е всичко случващо се. Работата вече не помага да се разсейвам. Отново същите протекции задействах, за да не ме пратят на фронта. Мисля, че там няма да издържа. Много неща ми се струпаха напоследък. Тежко ми е. Гони ме безсъние, най-вече жестокостта срещу собствения народ аз не мога да приема. Казват, че ще ме оставят жив, дано не посегнат на тебе, защото сме ценни кадри, учили в чужбина и имаме умения, които не всеки е добил. Пиши ми, искам да знам, че си жив! Твой, Борис.

септември 1945
Скъпи приятелю, свърши се войната, но зверствата продължават. Арестуват всеки, който изказва мнение. Следи се всичко. Напомня ми на нова, тежка диктатура. Как ще живеем в такива условия? Сърцето не ми го побира. Пак не мога да спя. Искам да променя нещо, но от своята позиция на главен асистент, изобщо нищо не може да се променя. Пиша си често с моя приятел от ученичеството, Димитър Димов. Той ми посвети първи бройки на „Поручик Бенц“ и „Осъдени души.“ . Много е талантлив, сякаш не е за България. Говори се, че са установили трудови лагери за несъгласните с властта. Войната свърши, но не и жестокостта. Не и това, от което се боя най-много: диктатура, която не зачита никой. И на това сме свидетели. Нека да четат писмото, да видят, че науката свободно не може да виреe в такива условия. Най-малкото трябва да си свободен човек, за да се занимаваш с изкуство, с наука, а те потъпкват свободата. Радвам се, че оцеля на целия ужас на фронта. Бъди здрав и като минаваш през София, непременно се обади. Твой, Борис

март 1946

Скъпи приятелю,
Пиша ти със смесени чувства. Знам, че ще ме порицаеш за това, което ще ти споделя, но се познаваме вече толкова дълго време. Започнах да приемам малки дози морфин, за да мога вечер да заспивам. Просто не издържам на това, което се случва, на жестокостта и унищожението. Искат да градят нова държава върху кръвта на старата. Струва ми се ужасяващо. Наложи се да закрия частната лаборатория – изобщо целият частен труд заплашва да бъде унищожен, остават само тези, които са достатъчно дебелокожи, за да не им прави впечатление случващото се. Аз съм с голяма и богата чувственост, не може да не се впечатлявам. Затова и посегнах към морфина, за сега е в много малки дози, колкото да ме унесе да заспивам, иначе не мигвам. Добро нещо се случи, наскоро добих титлата частен хоноруван доцент. За какво ми отдават почит, след като хиляди умират, след като хиляди биват притиснати? Това ли е светлото бъдеще? Не виждам светлина в подобно нещо, не искам и да видя. Случващото ме потиска твърде много. Взимам морфин преди работа и вечер преди да заспя. Така по-леко мога да понасям случващото се. Благодаря ти, че се отби като се връщаше от фронта. Нямам търпение да се възстановят музикалните вечери с жена ми. Тя праща при мен свои ученици понякога да им пускам плочи. Вече имам голяма колекция. Както и от книги. За един мислещ

човек е трудно да преглътне насилието и се надявам искрено скоро да утихнат нещата. Твой, Борис

октомври 1946
Скъпи приятелю, след като вече не сме монархия, мога да говоря направо. Аз нямах против царя, мисля, че беше добър човек. Избиването на регентите и депутатите и министри, беше, според мен пресилено. Не мога нищо да сторя. Продължавам да преподавам. Стигна се до там, че преди лекция си инжектирам малко морфин. Вече по няколко пъти на ден. Само така не се чувствам в ужас заради нещата, които се случват. Не чета и не ползвам никакви материали по време на лекция, всичко структурирам на ум. След изпити каня отличилите се на вечеря вкъщи, където беседваме за наука. Дали имам нужда от помощ, не знам, но е сладко опиянението от морфина и така ме разсейва, че вече не мисля за ужасите, които новият режим упражнява върху хората. Мисля, че нас ще ни подмине вълната. Дано не те арестуват. Искам да се видим по-скоро. Твой, Борис

март 1947
Скъпи приятелю, ще започна с това, че станах вече редовен доцент. Издигането ми в академичните стреми не може да опровергае все още силното чувство на отвръщение към формите на насилие, които прилага правителството. Мисля, че ни следят. Но не смея да говоря, занимавам се само с наука, друго не ми трябва. Може би ще трябва да спрем кореспонденцията. Вече взимам морфин твърде често. Не ми се иска, но дозите, които приемам са от 6 до 7 пъти дневно. Само така се разсейвам да не мисля, да не се откланям от научната дейност. Не мога да кажа, че ми харесва, но знам, вече се е превърнало в необходимост. Голяма болка тежи в сърцето ми. Нетърпимост към насилието. Говори се, че искат да ме направят директор на Катедрата по биохимия. Искам да знаеш, че никому не слугувам, а всичко това е единствено заради лични заслуги. Най-тежкото обаче е липсата на свобода, каквото и да била. Това ще ми е последно писмо до теб за дълъг период, Знай, че дори да не пиша, ти живееш в сърцето ми и те обичам като приятел. Разбирам, че вече следят кореспонденцията ти. Ще е добре да прекъснем за известно време всичко; дано не четат за породилата се зависимост към морфина, но и ти не ме порицавай, разбере – прекалено ми е тежко да живея в тези условия, за да мога да продължа да работя. Нужен ми е този препарат, като моя лична доза от медикамент, с който да издържам на действителността. Бъди здрав, приятелю, не унивай и пази духа си бодър.

септември 1967

Скъпи приятелю, години наред не поддържахме връзка заради страх, че ще ни подслушват. Толкова дълго време – може би 20 години или повече разменяхме честитки единствено за празниците. Съжалявам, че така стори правителството с теб, да те заточи в родния ти град, да не можеш повече да публикуваш. Съжалявам наистина, че се изпусна твоят талант. Остаряхме, приятелю, остаряхме. Ето, наскоро се оттеглих като директор на Катедрата по биохимия. Вече почти десет години съм редовен професор. През мен минаха много асистенти, които сега жънат успехи. Нашето поколение си отива. Вече мога да пиша всичко без страх. Не съм спрял през цялото време с морфина. Увеличих количеството на всяка една доза с времето. Инжектирам си по три пъти на ден. Само така издържам, не на натоварването, а на мисълта, че всъщност не съм свободен. Кога ще спре този ужас? Вече не ме е страх и пиша всичко открито. Не съм съгласен с режима и никога няма да бъда съгласен, но знаеш с политика, не се занимавам. Просто оставям своето мнение и причината, поради която продължавам да взимам морфин. Пиши ми, толкова време мина. Станахме зрели в живота, променихме се като отговорни хора. Това не ми е утеха, но все пак е нещо, към което да се приобщя. Бъде здрав! И не унивай никога в духа си. Твой, Борис.

Дневници от психиатрията

Това бяха писмата, които Димитър четеше. Беше му трудно да се концентрира, споделяше, че буквите му са размазани. Красивия почерк на професора лесно се четеше. Въпреки трудностите Димитър се справи със задачата, която си беше поставил. Пряко тежките медикаменти, за пореден път видях как волята е по-силна от всичко. Усетих се сроден с професор Койчев, станал морфинист, защото не е успял да преодолее жестокостта, която правителството е проявила, не успял да се адаптира в един свят без свобода. Разбирах го – аз бях по същия начин с моята хомосексуалност, която успях да приема и за разлика от професора, с успех се откъснах от наркотиците и алкохола.
Много неща осъзнах по време на престоя си като пациент. Винаги е добре за един лекар да има поглед и от двете страни. Добих особен наглед. Успях да помогна и на Димитър посредством въпроси, които целяха да го насочат към истинските му проблеми, за да разреши естеството на всичко, което го потискаше. Най-вече успях да помогна на себе си, да се окопитя. Не спирах да чета Библията в удобните случаи. Бях се фокусирал над Новия завет. Изследвах живота на Христа. Трупах нещо в себе си, понякога споделях с Юсуф, но внимателно, за да не паля въображението му и разбирах думите му, че човек остава винаги дете и така и не узрява. Оставаме в детството на Христа, без да познаваме неговата зрялост, винаги се опитваме да отделим добро от лошо, истинно от лъжливо. Цял живот се лутаме в тези представи, без да заемем ясна позиция. Може би само светците са я заемали и са били по-близо до зрелия Христос. Аз не се чувствах светец. Нямах силите да се отдам на бездната на свободата, да бъда всесилен в нея и да боравя с нея с лекота. Това не ми отдаде, но винаги пресявах всичко и се чудих какво е редно и какво не е.

И така се губих като едно дете, което Бог сякаш води за ръка, без да осъзнава, отдадено и оплескано в мечтите си, в ефимерното, строящо някакво въображаемо битие, в коеот да изпитва комфорт. Но битието, истинското, е свобода, и ако не го приема, винаги ще ги считам за небитие.
Това бреме на истинския свободен ми се струваше някак тежко. Аз предпочитах да съм дете. и така да премина, защото да поемеш цялата отговорност, която изискваше свободата, ми е струваше непосилно. С малки стъпки обаче започнах да я поемам, там, в психиатрията, започвах да зрея, докато не се разгърна напълно, като срамежливо цвете. Пораствах, без да съм го искал. Отговорността, това е истината, която плаши всеки. Но я поемам, без да се разсейвам, без да се преструвам, защото така само се проявява силната воля. И няма нужда от патерици и от помощни вещества или средства – човек трябва да се изправи сам и да се бори, да отстоява своята свобода, да поема отговорност за всяко едно действие, за всяко едно дихание.
Така правех първите си стъпки в пътя на зрялостта, докато не се обърна, за да погледна, вече с усмивка, всичко изживяно. Спомних си за Харсън, все още ми тежеше, но вече знаех, че съм направил каквото е нужно. Спомних си за д-р К., за Петър, минах през всичко отново и отново, за да затвърдя в себе си единственото, което може да укрепи човека – волята за живот.
Така оставам едно растящо дете, което ще продължи да расте докато е живо.
С тези думи д-р Монтгомъри завърши своите дневници от психиатрията. Беше в ранно утро, птичките се бяха пробудили и чуруликаха весело. Той постави Библията обратно в общата стая, сред общите книги. Зачака търпеливо визитацията, на която бившата му шефка се усмихна и му каза: „Готов ли си?“ Събра тихо багажа си. Без да каже нещо, показа глава на терасата и погледна за последно Юсуф, който се беше отделил от света и рисуваше нещо. Премина покрай стаята на Димитър, завил се с одеяло, отново прелистващ писмата и премина, без някой да го забележи. Д-р Монтгомъри тихо помаха на санитара да му отключи, той излезе с малкото багаж, който имаше със себе си и без да се обръща се отправи към асансьора, докато бялата врата се затвори зад него.

Народопсихологии I

Юсуф беше задрямал. Когато се събуди, откри че д-р Монтгомъри вече го няма. Търсеше го, но леглото му беше празно. Разбра, че е изписан. Остана само с Димитър. Беше натъжен, че Грег си е тръгнал.Стоеше дълго на терасата, без да пуши и обмисляше тайните, които малко преди да си тръгне психиатърът му беше разкрил – а именно методите на лечение. Реши да ги изпробва върху Димитър. Той даде положителна реакция, а и д-р Монтгомъри беше работил с него. Скоро след това изписаха и него с видимо подобрение. Юсуф щеше да остане още време.Вместо Димитър, дойде един учител, Георг Щил, учител по немски. Беше много психотичен в началото, но можеше да се говори с него. Тогава Юсуф приложи на практика наученото от д-р Монтгомъри. Решиха двамата да направят нещо за пациентите. Георг Щил щеше да пише някакви лудости, които раждаше мозъка му и нарече „Народопсихологии“, първите 14 реши да са с негови собствени заглавия, а останалите щяха да носят заглавия на ренесансови картини, които беше запомнил. Аз трябваше да рисувам по всеки негов текст по

нещо, след което събрахме творбите си и ги наредихме в клуба, като под всеки текст поставихме моята илюстрация, разбира се със съгласието на завеждащата отделението.

1. Балон

Всичко започна като едно писмо. Бях все още запален. Предпочетох клавиатурата пред листа и химикала, защото тракането ме успокоява.

„Няма да се обръщам никак към теб. Не искам, може да се обидиш, но това вече не е в моята власт да променя, защото изливам себе си. Щом не си доволна, ясно е – млада се, ала ограниченията, които всъщност виждам в теб, ще останат, защото не искаш да ги махнеш – те са твоята защита в света. Превръщаш се така в една провинциална мислителка, защото, разбери, в тези неща няма нищо ново, пред които ти така се прехласваш. Обичаш тези поети, луда си сякаш по тях, ала те творят в съвремието, ползвайки похвати от преди 50 години, които отдавна са били преизползвани преотркити, на Запад, във времена, когато тука се е обслужвал соц реализма. Не искаш да го разбереш, ала твоята естетика винаги ще куца, ще се задоволява от малкото, остава провинциална. И не защото живееш в малък град в провинцията, просто това, което ти харесва, е твърде ограничено в естеството си. Ти искаш всичко да е бавно, да се носи като някаква народна песен – това не е добро описание, не си свикнала с бързото темпо на западен живот, но се устремяваш единствено към протаченото ,искаш да се надгражда бавно в един роман, стъпка по стъпка, но животът отдавна се е променил. Живееш в един балон от представи като всичките си съвременници и ти се струва невероятно, как е възможно нещо интензивно, различно да се случва. Оставаш скована от собствените си представи, без да искаш д ги разчупиш, защото така ти харесва. И така ще си останеш, със своята провинциална естетика – няма да има нещо, което да те крепи, ще се луташ като тиква в полето. Не ме заболя от твоята критика, мислех дълго над нея, но това открих – че ти си олицетворение на своята родина, на нейното съвремие, в което аз отказвам да пребивавам, защото хората тук живеят в балони, които изкуствено поддържат, за да им е добре. Щом така искаш, тогава просто не заставай на пътя на истински ценни неща, които никога няма да разбереш, но ще оставаш на своята повърхност, ще харесваш повърхностни поети, които нищо не носят в очите, нито топлят сърцата.“

Когато изписах тези редове все още се чувствах ядосан, не исках вътрешно да се продължава целият този цирк, затова даже не запаметих файла, просто излях душата си и я оставих да се носи.Постегнах се, отидох, напръсках лицето си с вода и започнах да забърквам нещо от закуска. Със самото ставане ме тресеше още от предната вечер.Докато преглеждах пощата, се усетих, че пуша вече трета цигара. Излязох, на път към университета, без да разбера изпуших две цигари. После в паузата, още две, една след друга. Когато вървях към библиотеката, пак пушех цигара. На път за вкъщи – отново. Бях изпушил цели две кутии. Прибирайки се, отворих отново пощата. Задушавах се от цигари, не исках вече да пуша, когато прочетох одобрителното писмо за няколко мои произведения, които щяха да се отпечатат в Берлин. От радост не запалих повече цигари и изведнъж, докато обливах тялото си с гореща вода под душа, осъзнах, че аз самият бях попаднал в един емоционален балон, бях допуснал да се принизя на нивото на ежедневието. Ударих си звучен шамар, както бях там, под душа и се зарекох повече да не допускам средата да ме капсулира в чувства на гняв, омерзение, ненавист. Когато излязох от банята не запалих цигара. Почувствах се доволен. До следващият път, когато средата отново ще ми поднесе поредния балон, който ще трябва вече сам да спукам.

2, Под моста

Срещна ме с усмивка, беше втренчил погледа си в мен. Не се обърнах, не го проследих. Знаех, че той така оглежда всеки минувач. Отделя внимание на всеки един по улицата. Гледа го изпитателно, сякаш иска да знае накъде отива, кой е, какво търси в живота си. Окото е винаги втренчено, всъщност във всичко, сякаш чете книга. Това беше неговият сборник от етюди в една столица – да, той прочита хората, дърветата, птиците. Всичко прави впечатление на един саможив дух. Такъв ли е той наистина? Остава без име, скицира единствено в съзнанието си. Кое помни, кое не – той си знае, но всичко вече може да различава, сякаш отделя звездите една от друга, само с крайчеца на окото си. Доверява се във всичко, без да е крайно наивен, без да е обсебен от света или от другите около него. Всъщност живее собствения си свят, ала няма живот. Той живее своята скица, своето неподправено явление, без да иска да чака, да се губи или да изучава. Не му е нужно. Може да повдигне валяк, но само с поглед, да го насочи с мечето към груба стена и да наслагва цветове. Но само с поглед. Така ли е избрал? Може би така е бил роден и приживе някои неща винаги се струват трудни. Но той винаги наблюдава от гледната точка на смъртник, защото е умрял за обществото, за отредените му блага на земята, които никога няма да получи. Това е той – жив, ала умрял. И когато ме задмина, аз не обърнах глава, защото знаех къде отива, вече ги бях видял – няколко големи картона, натрупани до кофите за боклук. Натам отиваше той. И знаех, бях виждал жилището му – той дали изобщо ме помни?! Няма как – не беше там, а дали е той, не знам. Но знаех, че ще вземе тези картони, които са щастие в един неосъзнат ден, който сякаш е вечер и ще отиде развеселен, там – под моста, където ще ги натрупа, заедно с другите парцали, които бяха неговото легло, до една купчина книги, която може би четеше, или с тях може би само разпалваше в поредната люта зима, това късче надежда за зрънце живот. Знам, че се задоволява с малкото. Знам, че този ден му се струва светъл, заради новите кашони и ще занесе тази светлина там, под моста, където се губят неживите, мъртвите, или всъщност много живи и впечатлителни хроникьори на психиката на един град.

3, Врабчета

Не чува глухата баба, колко апаратчета смени и все не ги иска – това е, не чува, идва при теб с безобидна усмивка и почва да пита, нейното, сякаш е святото, най-приказна дума. А всъщност те пита все едно и също. И сумти и вика, ала не чува, може би ако чуеше, щеше да се засрами…Не иска да чува, иска само да говори, и се приближава до мен, докато пека чушки и пак ми вика, дали искам да ме смени. Разбира се, че искам, но не от нея, казвам й да си ходи, и тръгне ли, разтварям уста до насита. Мъжът ми и той вечно залисан в някаква работа. Не спира да ходи насам-натам. Ту боядисва, ту хваща машина, ту седи с ръце на кръста и мисли как да поправи това нещо, което винаги е почвал да прави, но никога не е довършвал. Децата, вече

големи, пак им вика, карам им се, за мен ще са винаги малки, че и внуците даже вече порастват, ходят на училище, пращат ги до магазина, доверяват им неща, които сякаш не са за тях. Или са?! Не знам – все грижи на главата, около нея само птици. Обичам да е чисто, всичко лъснато до безподобие, не търпя разхвърляно или мизерия. Трябва, както ме е учил татко – а той, винаги подрежда, сгъва внимателно всичко, сутрин става преди всички, за да натъкми бръснача и хайде, пред огледалото – и косъмче няма по гладкото му лице.

Рядко излизам – толкова много грижи има из къщи. Тези листа, натежали на астмата, нали трябва да ги мета аз! Че кой друг. Господарката на къщата. Бързо строявам мъжете – нареждам кой какво да подхване, без много да му мисля. Не съм висока, ниска жена съм. Телевизора е непрестанно пуснат, върви все речта на президента. И аз заставам против правителството, против тези изедници – имам мнение! Разбира се, че имам и го изказвам на своите домашни. Вече нямам приятелки, сама съм , две кучета има на двора. Ала без работа гледам никога да не оставам – това ще е пагубно за мен, пълен ужас. Затова гледам вечно ръцете нещо да подхващат – ту ще готвят, ту ще чистят, ту ще перат. Има и котка, това е моя разтуха, храня котките на улицата, не ги прибирам – няма място за тях, но те са много и по три пъти на ден им давам да ядат. А най ми е драго да гледам моето стопанство, на дървото, зад къщата, в задния двор, как кацат врабчета. Отделям поглед от чушкопека, за да ги съзерцавам – и те са наедрели, и са големи, защото се грижа за тях – давам им хляб в една тенджера, събират се на ята, дървото натежава от тежестта им – това са те, моите врабчета, моята любов в този свят, другото е ясно – то е рутина, то е вечно действие, но най-блажени са тези моменти, когато ги гледам, през прозореца или тука на стола, пред чушкопека – обичам ги, мои деца са. А знаете ли, колко малко врабчета са останали в града?! И аз съм горда, че ги завъдих на двора, и те, живинките, ме радват със своето чуруликане и весело пърхане – такива са те, моите юнаци, за животното умирам, за човека – нехая. Моята радост и всяка свободна минута от чушкопека, извръщам глава да ги видя.

4, Моят ад, това са другите

Втурвам се вкъщи – гледам, малката, направила цялото легло на салата, скачала там, майка й къде е да я гледам, не знам! Купил съм малко неща. Купих си и ново колело, обичам да си угаждам, взимам си каквото ми хареса. Жена ми, и тя помага в семейния бизнес. Ходя до гаража да лепя обувки. Срещнах съседа, щели да изпускат реката, реших и аз да отида, качих се на новото колело и накъдето ми видят очите – газ! – към дигата! Там пълно със селяци, само сеирджии, такива дърти, гледат водата, а тя капе, по малко – седмица докато пак се напълни сухото корито. Преди две или три години го източиха да го чистят. А от другата страна?! Там, дето ходя за риба, нивото се дигнало, чак го заляло. Минават много цигани, чудя се, ами ако ме закопаят там, на място – те са повече от мен, а аз – един такъв дребен. Как да се справя?! Ще ме изядат! Ще ме разкъсат! После какво ще стане с жената и малката?! Тя вече тръгна на училище, порасна. Научих я да играе игри на плейстейшън. Аз играя постоянно. Когато не съм

на работа ,де – а то, все в гаража, обувки лепя, поправям, че пратки, че доставки – не е лесно. Трябва да си упорит. А хората все ме палят, с пари – казват ми, дай ми на заем, не ги връщат. Искам вече някои да взимам – а, тоз мангал, дето кучето си не гледа?! Колко неща свърших за него, и как ми се отплати, вика ми: „Внимавай, да не ти се случи случка!“. Брех, това не съм го очаквал, колко години, все заедно бяхме. Ами другият гнусен, този, който го краде, как на него прощаваш, не мене не?! Все такива са се завъртяли там. Тоз другия – и той го краде, открадна му една лампа, която ми продаде. Идва ми веднъж на гости, гледа: „Ами, това, моята лампа!“. Разказах му историята, и пак му прости, а мен защо така гони?! Какво иска от мен?! Циганин мръсен, вече няма да му го простя, особено с кучето – ходи подуто, с гной, някой го бил, така ли се грижиш за кучето си, бе?! А онова лято, цялото аз го гледах, ти къде беше – пак забягнал някъде. Толкова съм сторил за теб, а ти нищо не си оценил! Да бях сам, хубаво щеше да ми е, ама с хора работя – оня ден, спирачки поръчах, маслото изтекло. Само жена ми и малката, друго не ми трябва! И пак тоя другия, затворника, иска ми пари на заем, лъже, ме утре, казва, ще ги върна, вдругиден… Колко така са ме лъгали. Няма ли вече останали хора?! Побъркват ме така като правя, много ме ядосват и се чувствам, все едно съм в ад, стоя сам в стаята, не искам никой да влиза, отивам, взимам душ, пак не се успокоявам, излизам малко с колелото да покарам, срещам все същите физиономии, защо не съм сам?! Адът не ти ли го правят другите?! Ако не бяха те колко спокойно щеше да ми е! Ама не, те са там, аз съм в ада, и то не спира… ами раят?! – ами блаженството, ами избавлението?! – чувствам го само когато играя играта, само когато разтварям пакета на нещо ново, което съм си купил, само когато преям и се оригна с блаженство… Тогава няма други, за всичко забравям – и пак, докато не отида не магазина и не срещна все същите лица, все същите номера – долно нещо е човека… и трябва всеки сам да си намери тези малки неща, които му носят блаженство и го отърсват за момент от другите… Много натоварват, не се съобразяват… чист ад си е да живееш с хора.

5, Старост

Мога да те съжаля единствено заради годините, но не може едни години да значат всичко. Баща ми е много по-болен от теб, не съм го чул веднъж да се оплаква. Ти само охкаш и пъшкаш, а те чух и да кълнеш, да видели какво е да не могат да ходят. Проклета баба си ти, единствено смъртта ще е изход от твоята злоба. Злобна старица, която няма нито една книга в къщата си, няма навика да чете, по цял ден слухти телевизора, няма други занимавки и гледа и коментира кой какво прави – няма нищо свято в старостта си – клеветница и сплетница, опита се да ме насъскаш срещу хазяйна ми – все коментираш, все одумваш, на всяко гърне – меродия. Повече за нищо не ме търси, за нищо няма да помагам – не заслужаваш дори сламка, да смучеш храната, ако вече не можеш да станеш. Това не са клетви, а самата истина – змия таиш в пазвата си, сякаш старостта те е озлобила още повече срещу света. И ме обвиняваш, че протестирам – заради такива като теб страната е на този хал, трябва ли да умреш, за да има най-сетне мир и спокойствие?! Какво ти шепне телевизора – ти друго не правиш, освен да

събираш за клюки и злоба, една книга не си прочела, а иначе всичко знаеш – умът ти е плитък, безкрайно плитък. И съжалявам, че си ми съседка. Няма да ти се обадя когато излизам – оправяй се сама, даже приятели нямаш или по-скоро имаш други змии като тебе, но помни – те ще те оставят, както и ти оставяш, защото е такава природата ти. Няма какво да те закриля, уж вярваш в Бог, а думите ти са клевета, всяка една – всичко искаш нали? Да изсмучеш живота на другите, защото нямаш свой собствен? Какво уважение да тая към теб, към белите ти коси?! Ако съдим по действията, ти на никому не си потребна и си един злобен товар, който вече отказвам да нося. Нека те носят тези, които се грижат за теб! Не ще ти се обадя повече, избягвам те, ти пак се натискаш, не виждаш ли какво всъщност носиш в себе си?! Аз не искам да имам нищо общо с това, и вместо навсякъде да се бъркаш, остави другите да си живеят живота! Ти не си ли изживяла своето? И защо вместо да се смириш във възрастта си, правиш така, че единствения изход за теб да бъде смъртта и никой даже да не те запомни?!

6, Дъвка

Гледаш безизразно към вратата , поредния клиент. Правиш забележка, сякаш е твой магазина, Чувстваш се така, господарски. Всъщност ти си просто една работничка, която виси там , прави кафета за 800 лв. Колко повече искаш за труда си?! Ти просто седиш и нищо не правиш и непрестанно говориш по телефона, обясняваш се докато идват клиенти, които нито поздравяваш, нито изпращаш с усмивка, не е ли това твоята работа?! Но дори нея не можеш да изпълниш. Пуснала си си някакви сериали да гледаш на телефона, следиш го, не поглеждаш към хората, сякаш някой ти е длъжен за нещо, освен че не вършиш това, за което си назначена. Отново дъвчиш дъвка, правиш балончета от нея, докато сипваш кафето. И ето, поредният, който си казва „Какво неуважение! Повече няма да стъпя тука!“. Това ли е твоето задължение, вместо да привличат, да отблъскваш клиенти?! Какво се крие зад теб освен една голяма досада?! Всичко в живота ти втръсва – и тази работа, която е токова скучна за теб – защо се хващаш? – за друго не си ли годна?! Какво очакваш от живота, ако сама не търсиш разнообразието в него?! И всичко ти изглежда толкова сиво, безлично – защото самата ти си безлична, не притежаваш достойнства – седиш там, зад тезгяха, нахално си мляскаш дъвката и това е, което струваш през цялата смяна… А нещо, насочено към клиента? Към хората? Нима работата ти не е с хора?! Изпълнена си от злоба и само много знаеш, вечно се вреш, за всичко имаш си мнение – с какво си заслужила правото да имаш мнение?! Докато не те махнат, после пак ще се оплакваш, ще охкаш – и за простите работи даже не ставаш, животът ти винаги е крив… и винаги в другите е причината за собствените ти проблеми.. Това оставяш като впечатление, това е твоето наследство пред околния свят. Не е ли така? Докажи го! Изключи телефона докато си на работа, покажи човешко отношение към клиента – не топли ли това, не ти ли е това и работата?! Ако искаш нещо различно, не стой – отиди си, простено е, да търсиш нещо ново, да се разнообразяваш… Но не стой повече там, не загрозявай магазина. За теб хората са като дъвки, дъвчеш ги, играеш ги тях, изплюваш ги отегчено. Намираш се в плен на вечната скука, вечното еднообразие – кой ще ти дава правото да продължаваш така? Не разбираш ли колко е жалко? Дъвчи си дъвката, там зад тезгяха, докато пропъждаш поредния клиент, знаеш ли, че се чува в целия квартал съвета, да не се стъпва в твоя магазин, защото отблъскваш, вместо да привличаш. Ще те уволнят, ще те заменят, защото не си незаменима, както си мислиш – едно фалшиво, някакво самочувствие, което всъщност е потиснат комплекс – жена, комплексарка, страховита комбинация - в това ти живееш, за нищо не се грижиш в света и всичко за теб е една голяма дъвка, с която си играеш, докато не посегнеш ръка към

следващата в опаковката. Но не се бой, светът ще те изхвърли така, както ти него – като една сдъвкана дъвка.

7. В телевизията

Да не мислиш, че ми е леко да лижа задници в тази телевизия?! Не издържам понякога, скъсах с приятелката ми, а бяхме толкова дълго заедно, за какво?! – за да държа една камера, докато слушам програмната реч на репортера… И после в телевизията – следва обработка на ужасните брътщолевения… Не, не ми е леко! Не издържам на тази позиция… ала какво друго да правя, не ми ли е това работата – да държа и настройвам камерата и да стискам зъби.. Целият ми живот се загуби, а нямам сили да напусна. Искам да прелетя, да се изгубя някъде, както съм сам да започна всичко наново, но не мога! Извръщам се, поглеждам и нищо вече не виждам край себе си – поредна подигравка, сякаш ми хвърлят парите в лицето, мерят ме с тях… А сега?! Какво ще правя… Подай оставка.. се чува като силен глас в мен. Не я подавам, не си тръгвам, оставам. Защо?! Какво те държи тука – нищо – всичко. Свикнал съм със своята работа, добри пари дават, защо да напускам?! Но сърцето ми не е съгласно с лъжите, чувствам се като подлага, като нещо употребено, искам да мина напред, но боксувам все назад – и това чувство, пагубно чувство вътре в мен, ме кара вечер след работа да си сипвам голямо уиски, после още едно, и така, докато не заспя, защото не идния ден ме чака пак същото. Примирен съм, негодник съм в собствените си очи. Да снимам за телевизията, проклет да е деня, когато го реших. А защо не преквалифицирам? Късно е може би, никога не е късно, мързи ме, свикнал съм с работата си, добре я познавам, не искам сякаш друго да работя. Тогава търпи, не се оплаквай, пий си уискито, с лед или без! Остави съвестта ти да закърнее като опашка, да не я ползваш вече в еволюционното си съществуване. Това искаш, нали? Да се превърне всичко в една закърняла опашка и нищо повече да не ти трябва. Вече си изтръпнал от всякакви емоции, неспособен си да търсиш гняв. Копнееш за промяна, но нищо не вършиш, за да я получиш – стой си така, както всеки мошеник. Защото който е съучастник в лъжата, сам става лъжец. Виждаш от близо как медиите манипулират, но просто тръскаш глава. Не може да се отървеш, това е твоята присъда – да съществуваш в ада на собствената си съвест. И скърцаш със зъби и повтаряш: „Не е лесно“… Да си тръгнеш, не можеш, оставаш само така, снимаш новините, поредните лъжи – и ти си лъжец и съвестта ти непрестанно повтаря, че си просто едно лайно, рядко изпражнение, което няма никакви сили да се бори. Затова те остави приятелката ти, затова пиеш всяка вечер – къде е достойнството? Нали си човек? Или и него продаде за жълти стотинки? Добре, работи се, но никак не се оплаквай повече – не заслужаваш чуждото съжаление, или всъщност не заслужаваш нищо друго освен съжаление – работи, робе! Оплаквай се, но работи, защото нямаш сили да напуснеш и да заживееш наново, затова нямай живот! И се хвали, че работиш в телевизията, докато тайно се напиваш сам, всяка вечер!

8. Леглото

Пазиш леглото си, нали – тихо викаш всяка вечер през сълзи, обляна от злоба: „Не искам да умирам, искам още да мразя“. Навсякъде се вреш, всичко искаш да получиш, но най-вече да мразиш – обичаш злобата, тя те храни, не я изпускаш за нищо на света. А не е ли по-добре да

умреш?! Но ти ревеш, дереш се, отпращаш смъртта да си ходи, молиш за още малко живот, за да усетиш по-хубаво злобата – малко ли ти е наказанието, че трудно ходиш?! Какво още искаш да получиш?! Да вгорчиш още повече животи – нали това копнееш?! Наслада от всяко злобно деяние – това е твоята награда… Кълнеш съседките – „Нека видиш, какво е да не можеш да ходиш!“ – вечно се мислиш за права, не пускаш кокала, не оставаш на никого равна. А гласът ти е равен, противен, настръхвам когато го чувам, не искам повече да е близо до мен, затова си и тръгвам – прекалено много ти казах, опитах се да ти помогна, но ти не искаш, ти не попиваш от нищо добро – искаш вечно на твоята, вечно си твърде добра, знаеш всичко, нахалстваш, бъркаш се в чужди животи, доставя ти удоволствие да тракаш с бастуна си – бавно, методично, като смъртта. Нарочно се бавиш, нали?! Искаш всичко да вземеш, без повече да копнееш за друго, освен да нахраниш собствената си злоба. Разбирам защо мъжът ти те е оставил сама. Помниш ли ключа? Помниш ли го, когато изнасят пресния труп на съседката ти питаш виждал ли е някой ключа от гардероба – обвиняваш и лъжеш, толкова си долна – няма никакво уважение или смирение за теб – малко ти се струва, че трудно ходиш, искаш по-голямо наказание – за един цял живот, изпълнен със злоба. Е, храни се още малко, времето ти е преброено, скоро на никога няма да пречиш и ще отнесеш злобеенето си в гроба – там ти е мястото, да се спре вече тази мъка по света да ходи. Защо винаги искаш с лошото? Защо обръщаш гръб на подадена ръка?! Какво още искаш – ти си все така сама, никой не иска да идва при теб… Никой не те посещава, освен една друга, злобна старица и заедно одумвате хората, не спирате да кълнете, искате да си разменяте бутилки, пълни с урина – това ли е твоето най-живо деяние? Защото вече си като мъртва. Това е единственото спасение от теб – само в смъртта, носи се натам – викай, пак ревеш, че не искаш. Няма да доведа детето си при теб, няма да го кълнеш, нито ще видиш моята съпруга – хрускай си старите кости и остави по-достойните да живеят! Искаш още?! Още злоба! Храни се, далече от мен! Това е единственото ми поверие към твоето гнусно лице, не те понасям повече – прощавам ти, но не те искам край себе си, нито някога отново ще ти помагам – храни се със злоба, умри заедно с нея, но не търси милост, защото не я заслужаваш – в самота, така ще си шумно отидеш, защото ще ревеш, когато идва при тебе смъртта, вместо да се оттеглиш тихо, с достойнство, на самотното си легло, опряла ръце в матрака, ти скърцаш със зъби, препълнена в злоба.

9. Сакатия

Използваш го, нали?! Това е най-жалкото, което съм виждал в живота си… Чукаш ги, нали, роден в инвалидна количка – използваш го за своята реклама. Ти си най-добрият млад писател, нали?! С какво си заслужил подобно взвание, всъщност, в самотните ти нощи, пълни със злоба, ти друго не раждаш… а как използваш, това, че си сакат, за да си правиш реклама? Как живееш на гърба на мъртвия си баща – явно това е най-доброто, на което си способен. Продаде картините, всичките, които наследи и които не бяха твои, нали? Продавай всичко – но каква е ползата от теб… ти сам се определяш като най-добрия писател. Срам ме е, че те познавам, че някога съм те съжалявал. Кой ще те издава след време? Та ти пишеш бездарно – няма никакъв смисъл в твоите творби, все пак – най-големия? Това ли е плода на болното ти его? – всъщност си един жалък, сакат човек, пълен със злоба. Не можеш да пишеш, това е ясно – пращаш пениса си на 12-годишни момиченца, зарибяваш ги, нали?! С какво си го заслужил това? Каква слава се бори в грандоманското ти съзнание? Съжалявам баща ти, че те е родил, че си се оказал всъщност такъв боклук, а вече не будиш дори съжаление, че си в количка – егото ти всъщност е това, което те прави сакат, вътрешно, външно – ясно е, инвалид си! Явно не

случайно, защото всичко, което пишеш е споено от злоба и жажда за съжаление, да си центърът на внимание, някаква звезда – каква особа си ти? Не заслужаваш вече дори милост, след като ползваш своята болест, за да привличаш съжаление, след като затри името на баща си. Съжалявам го, че всъщност в теб няма смирение, не си нормален човек – ти си болен, болен от жажда власт и величие. Но няма нищо велико за теб. Дори щом ползваш състоянието си за реклама, не си ли още по-зле, всъщност си петно за името на сакатите, за името на инвалидите. Добре, стой си там – живее със собствената си злоба, но не се намесвай с жалки писания.. .всъщност заради такива като тебе, духовно сакати, литературата на съвремието в тази бедна родина е на никакъв хал – няма нищо иновативно, ти какво си мислиш, че си Шекспир, че си Бодлер – твоите неща и за тоалетна хартия не стават, Не бой се, колкото и да си написал няма да се запомни – единствено образът ти като карикатура, може би ще остане – за сакатия, който се помисли за най-добрия… Това ще оставиш в наследство – смях ще буди твоето име. Наистина, щом използваш всичко като реклама, оставаш един антигерой… далеч от величие, задавен от някакви кухи мисли, които всъщност бавно те убиват, докато не остане никакъв спомен от празнотата. Защото дори като антигерой не заслужаваш да се запомниш – така ще останеш в помия, нощта бавно те грабва и ти се разлагаш на своя инвалиден стол, невкусил от нищо, привично на човека – това е твоята присъда, да не разбереш какво е това да си човек – в теб липсват тези обикновени, простички неща, не защото си специален, просто не заслужаваш да си човек.

10. Котки

Сама си, нямаш деца, вече си стара – не те ли е страх? Затова ли са всичките тези котки при теб? Четеш Бхагавадгита и си първа приятелка с онази, злобната, не виждаш ли? Или и ти си от злобните? Дразни ме пискливия ти глас – това е една кооперация на луди, или какви са те?В къщата няма нищо останало, от предишното й достойнство… Нали си от стар род – ето, родословието ти води до Стефан Душан, имаш кралски произход – какво е останало от величието на деди ти? Или и ти си поредната жалка останка? Какво искаш още?! Това не е ли самотно начало – не ти ли тежи? Но ти си се окръжила с котки, друго не ти трябва – те са твоите деца, не усещаш ли как бавно полудяваш? Какво още искаш, какво ли очакваш? И той не е ли същия? Как се събрахте – православен с индуистка? Но няма да е задълго. И той няма деца, ще си хване някоя млада, ще си направи. Какъв е твоят живот? Извиква съжаление…Няма нищо достойно – самотниците винаги се окръжават от котки. Това е класически случай. Вече даже не ме поздравяваш, защото се опълчих на тази, злобната, с която ти дружиш. Не ти е чиста и на теб работата, окръжила се с котки, светът е спрял да те интересува, но и той не се интересува от теб. Мъчно ми е така да гледам, поредната, пропиляна съдба. И с тази, злобната, какво толкова говориш?! Одумвате всеки, нали? Може би и ти такава ще станеш. Има самоубийци в рода ти, нали? Не е ли по-добре това да последваш, от колкото да станеш поредната злобна старица, изоставена от всеки и всичко?!Това ли е бъдното, това ли искаш за себе си? Недей, не посягай, успокой този гибелен демон в себе си… Аз все още вярвам, че в тебе има добро, не отивай по тези пътища на самотната злоба. Нека всички тези котки не те отдалечават, но да те приютяват към другите. Или вече е късно? Какво се крие в тази роля, новата, която заемаш?Ти знаеш, отиват си дните – работиш по много, сякаш за да се отърсваш от пагубните мисли.. Недей! Не си поредният труп… не оскотявай – не ставай сама котка! Те сами могат да се грижат за себе си – ти искаш всичките да спасиш. Бъди така ревностна и за човека! Не се отлъчвай… В самотата ще станеш само озлобена, като тази от долу, старата, превърнала се в кълбо, кълнящо от злоба.

Подай ръка в случай на нужда, никой няма да те върне. Не се оплаквай, като тази, старата,не ползвай положението си ,за да предизвикваш съжаление, бъде спокойна, върви напред, продължавай! Не губи човека в себе си. Или искаш такова бъдеще, обиколена от котки, да прекараш остатъка от живота си и да ги гледаш как умират една след друга. И ти пак взимаш нови, от улицата, мислиш си, че ги спасяваш, но котката няма да иска да прекара живота си в злоба, тя ще те усеща и няма да те слуша. Добре, обгради се с котки, колкото можеш, с повече!

11.

На една улица

Светлината не е ли за всеки? А вие сте се събрали, отделени в малка групичка, която одумва всеки. И този дългия, не е ли част от всичкото? Опитва се да се дели, прави се на недостъпен, но потта, която избива по челото не е ли една за всички? Мислиш си, че много работиш? – стой си в кланицата, четеш ли? – стой си в простотията, там друго няма да ти се изрепчи насреща, освен – правиш се на поет? Както цялата клика, която стои около тебе… Но вие се разпадате, това е вашата същност, не създавате нищо трайно. А копнеете, ала ви липсва замаха, истинската сила да преобръщате… Гледате с някаква носталгия към миналото, но „Везни“ и „Щурец“ не може да стигнете. Искате обединение, вие се вмествате в чистите клишета и не може да мислите без тях, затова и няма нищо от вас да се запази. А глупостта ви е безкрайна, Нямате време?! но имате време да пиете, нищо, което показват не е искрено – вие сте просто едни лицемери, строите картонени кули, които се срутват при първия дъжд. Страх ви е от всичко и най-вече да се изправите пред самите себе си. Ще плачете когато дойде денят на един страшен за вас съд – работи си там, строй сцени, но не се намесвай в чуждата работа.Не бъди безпаметен роб, всъщност такъв си, друго от теб няма и да остане. Искаш да си легенда, поет, бъди автентичен – всъщност си поредната подражателна дъвка, която се залепва за обувката. И си мислите, и чувствате или искате, но всичко покрай вас се забива и хората, които привличате са плоски. Не можеш да търпиш това статукво, но не си тръгваш, защото те е страх. Изпитваш скука, боиш се от самотата – това е поредното извинение, с което отказваш да живееш. Не умееш да се бориш, мислиш на едро, но мисленето ти остава дребно. И всичко, което си мислиш, вече е направено, вече е сторено, копнееш промяна – почни със себе си. удръж си поне някоя дума. Нямаш времето – харчи така, сякаш взимаш голяма заплата – но какво си повече от един хамалин, помислил се за поет?! Себевнушението е силно при теб, при всички около теб, които могат да имат значение единствено на дребната сцена на житейските помисли, но никога няма да достигнат до нещо истинско, до нещо значимо. Пращайте си книгите, издавайте си парцалите. И това ще е до време, защото после следва страшната зима и от паметта бързо изчезвате и всеки се разбягва през собствения си път, едва тогава откривате колко сте жалки, защото всъщност нямате път. Ала повече няма и съжаление, вие нямахте време когато ви се предлагаше помощ, сега вие сте изгубени във времето и няма да надигнете очи, към светлината, защото ви се струва противна. И цялата жалост, изпълнила всемира ще ви се стори жалка, защото и нищо друго не будите освен съжаление, воля за упорит труд, който липсва у вас и действате само по сметка.

12.

Илюзия

Поредна сцена от филма, обичаш да се снимаш, нали? Развяла си нов цвят на косата, обичаш да се боядисваш, нали?! – или и това е то, същата легенда, на която продаваш дрога. Изчезваш на парти, не се обаждаш, връщаш се размазана.. продаде ли много дрога? Намерила си мекото в хляба, това си търсиш, нали? И всеки път се убеждаваш, че трябва да спреш – за последно.. Не е ли това лъжата на всеки един наркоман? Пристрастяваш се, лягаш си с всеки, не искаш всъщност промяна, копнееш да е същото, както винаги е било, нали – така ти харесва?! Носиш зарази, душиш тази течност, изляла се от вагината… Мирише, нали?! Гъбичките не са достатъчни, за да те откажат. Мажеш се с кремчета, които лекуват симптоми, но истината, до нея никога не стигаш, за да излекуваш самата себе си… Бършеш мазните храчки по възглавницата.. Познавам един дето си мисли за поет, с него ще си паснете. Има руска кръв в жилите си. Не спира да пие, както ти не спираш да друсаш. Вечно намираш оправдание, той също – не сте ли един за друг? И двамата лицемерите, говорите против всички, а с всички се събирате. И колкото да умувате, всъщност няма нищо истинно във вас. Да ви запозная ли? За мен ще е само удоволствието от вашата несъстояла се среща – все повече такива като вас, храчите, плюете, докато не стигне до кръв. Едва тогава може някак да се поберете в разбиране, но вече ще е твърде късно. Пияните мразят наркоманите и наркоманите мразят пияните. Подготовка на утринна забава, на това ,което всъщност ви гони и ви пои, дали не изпитвате злоба? В ранен стадии, но до тук! Повече няма да бързам, вие сами ще се запознаете, аз няма да преча, а може би винаги сте се познавали, в този, в някой друг живот? Или същото не е като другото – какво очаквате, мислите нашироко, поне така си считате, защото вашата широта всъщност е тясна – и в нея не може да се побере нищо – празнотата, това е, което иска да мине, н овсъщност е здраво закотвено във вас. Искате друг живот, някак на чисто, но не се отказвате от удоволствията в този. Ставате досадни, вечно се оплаквате и някой друг е виновен. Друскай си, пий си! Няма виновни, освен ние самите. Няма отговорност освен тази, която всеки сам може да поеме – преди всичко за себе си. Остава само краят на всички да каже: няма да се запомни, ще потъне във времето, без да може да се откопчи, за да не поиска, за да се загуби – а сетне, крива била пътеката, но не я ли правиш сам крива? А ти – все така сама, мразиш самотата, нали, събираш всякакви хора, ти си обща – ти си за него, и той – общ! Общаци сте в живота – единия хамалин, а ти – дилърка… Радувате за чуждото, взето и после, дори да се стичат сълзите, кой ще ги подсуши… Всъщност и двамата предизвиквате съжаление, но както и двамата казвате, сега аз ще ви кажа – нямам време… Изтичайте, докато не ви изтекат и очите и всичките сетива, загубени в един илюзорен живот.

13.

Загубеното

Искаш пак да използваш – гледаш към външното, съдиш размера, така оставаш и ти, просто външна. Срещам много такива като теб… Защо легна в леглото ми? Защо си доведе котките?! Какво целиш?! Смени си цвета на косата, ходиш наперено, твърде надуто, мислиш се за повече от другите… А всъщност си просто едно сираче – баща, алкохолик и една слабоумна майка. Искаш да ти чета вечер, какво очакваш?! Всичко да е лесно и детско?! А ти продължаваш по същия начин – само обвивката дириш, никога не стигаш до същината. Мнозина са такива, мислиш се за различна, но си една от многото. Не можеш да си намериш мястото, нямаш и истински приятели, какво очакваш? Искаш всичко, но нищо не даваш. Край теб – само разруха, само пасбище, на което пасат овцете, какво друго очакваш?! Раздаваш котките си, неспособна да се грижиш за тях, поставяш всичко под съмнение, сама лъхаш съмнение – но вече те няма, спокойно е, никой за нищо няма да те попита. Искаш вечна забава и я получаваш докато не откаже тялото ти напълно. Сякаш за човек не те бива, няма нищо устойчиво край теб, всичко рушиш, никога няма да се почувстваш виновна, никога няма да имаш разбиране – това е всичко, към което се стремиш – да е винаги лесно и никога отдадено на това, което всъщност си – продължаваш да гледаш ръката, която те храни и да искаш да я отхапеш. Вечността – какво ще й оставиш, или сама ще се изгубиш в нея. Какво е това тежко самочувствие, което притежаваш? На какво се гради? Искаш да си желана и обичана, но какво всъщност даваш насреща?! Утешаваш се, че мнозина са като теб.Това ли е всъщност животът? Една несконечна разруха?! Това ли искаш да оставиш – както друго, освен някакви празни легенди, празните партита, които нищо не носят. Ориентираш се да си сериозна – каквото и да значи това, да си просто човек, ала пак затъваш, без да можеш да изплуваш. Беше болна, опитах се да те целя, но ти не разбираш… Какво и кога ли всъщност си разбирала?!Всичко се превръща в мечта, която не може да бъде завършена – твоето царство на илюзии. Отказваш да бъдеш просто човек. Нямаш изграден начин на мислене, липсва ти чистота в действието, липсва ти твърде много, което никога не си получила. Тежка е съдбата на сирачето, защото то никога не получава и трудно става човек. Цялото разложение, което виждам в теб, не може да бъде премахнато, не може да се заобиколи. Използваш другите хора, защото това само ти е останало. Копнееш да си различна, всъщност си поредната и това е храната на цялото ти битие, в което липсва живот.Не осъзнаваш, нали? Не можеш да достигнеш до някаква критика към себе си, страх те е да погледнеш вътре в теб? Нека така да минава времето, от парти в парти, а другото, истинското да бъде навеки загубено – ще продължаваш да търсиш изгубени ноти, но един ден ще е твърде късно, да погледнеш назад, за да разбереш, защото времето не прощава, нито пък вече загубеното.

14.

Поетът

Очакваш всички да ти помагат,но инициативите ти са празни. Разделяш хората, не отдаваш уважение на всеки, но правиш както ти се харесва. Скришно одумваш – същият си като онзи, дългия, изгубени в егото си. Знай, че нищо със стойност не ще предадеш на вечното, но това ще са само срамни приказки в устата ти. Държиш сметка от всички, но никога от себе си. Преливат така дните, никога нямаш време, защото си обсебен от себе си. И губиш истинското, копнееш по него, но няма да го достигнеш. Поезията ти е слаба, защото духът ти е слаб. Мислиш за големи неща, а си неспособен да проникнеш в малките. Считаш, че работиш,а всъщност си е обиколил с несериозници и смяташ, че вършите нещо, а всъщност сте потънали в нищото. Очакваш много, но нищо не даваш. Помагаш както ти отърва и това, което правиш всъщност е прах. Издаваш други несериозници, защото животът им го е отказал – не заради качества, а заради отношението. Създаваш група глупци около себе си и се смяташ за крал – да, един цар на глупците. И когато не тръгват нещата, обвиняваш единствено другите. Имаш само номинации, но никога – награда, освен ако в журито не е някой, когото издаваш, на когото се мазниш – не очаквах да си такъв… Такъв се оказа. Съжалявам за изгубеното време, мечти и надежди, за работа с теб – аз ти предложих, ти го отхвърли и показа с държанието си. Искаш само да печелиш, но накрая всичко ще загубиш. Не се научи да оценяш според стойността, облягаш се на стара слава, загубил си и дух и устрем. Всичко вече си пропилял в младостта си – само егото расте, но друго не пораства. Губиш човешкото в себе си, ставаш за смях и проявяваш същото лицемерие като тези край теб. Вие всички сте клика в клоаката. Представяте модерното лице на своята родина, а всъщност я стремите. И се свързвате с други подобни на вас по света, устремени към нищожното, считащи, че правят нещо голямо. Смейте се, добре, подигравайте се, накрая просто вие ще излезете за посмешище, реализирани на една малка сцена, но и тя ще ви изхвърли, няма да ви запамети. Ще тракате със зъби, от студа, който сами носите на себе си. Липсва ви истинска радост,не може да доживееете нищо до душевно богатство, защото сте потънали във вечната скука. Това е всъщност твоето маниерничене, мислиш се за любимец на жените, но никога няма да привлечеш към себе си някоя истинска, отдадена на истината жена – събираш само лудостта на града. Когато те разберат какъв си, хората бягат от теб, защото бавно се превръщаш в едно литературно чудовища. Ала не заслужаваш дори да се нарича литература, това което правиш, тези изблици на всъщност слабост, с които мажеш очите на тълпата. Обличай се в красиви думи – от вътре остават плоски, защото истинския смисъл, ти дори не можеш да си представиш – тежка е свободата, от която никога няма да вкусиш, защото робуваш на себе си. И с такива само ти се обкръжаваш, ала така отблъсквате истинското, стойностното и след време ще съжаляваш, но времето не прощава и вече ще е късно.

15.

Обезглавяването на Олоферн

Стенният часовник само отмерваше със звъна си откъснатите мигове, провираше се през пердето, разделящо стаята на две. Телевизорът бумтеше, някакви предавания за лекове, които тя, тази старица, ползваше да си налага краката за ревматизма. Вървеше трудно, звукът на металния й бастун отекваше по улиците, когато отиваше към млекарната. Бавно и методично, присъщо на бивша учителка по руски език. Обсаждаше своите собствени кули, беше се самозабравила. Клюкареше по телефона с други свои дружки, все стари, вкочанясали вече, не искащи да умират. Тя избягваше смъртта със своите отвари и билки, гонеше се всеки ден с нея и беше обсадила живота, задушаваше го преди да се е родил и даваше храна единствено на тези, които й угаждат. Вдига телефонната слушалка, говори, без да спира, бавно и монотонно, като старостта. Понякога ми готвеше, но не и след като прекъснах звънеца й, отношенията ни се влушиха, изгорих със запалка двете жички, които висяха свободно в пространството. Възприех я като символ на злото, на сплечничеството, строго убедено в себе си, във всичко, което върши, говорещо против всеки и всичко. Дори синът й беше избягал далеч, внукът й не звънеше, контактът само по телефона, понякога идваха и други баби с бастуни. Сънувах я като вампир, който се побеждава с музика, много бяха цветята на злото, но все пак се помолих за нея, не я оставих така неупомената пред Бога. Някак често се молех, все пак да се очаква просветление, или нещо, но старческият разум беше вече помрачен от тегобата на живота. Тя си знаеше своето, не приемаше чуждото, гледаше от собствената си кула, без да иска да се променя или да се опомни по начини, различни да приеме нещо различно.

Така тя живееше в своята самота, беше изгубила и връзка с реалността. Обсаждаше живота със собствените си кули, докато не дойде някой ден смъртта, да я обезглави както Юдит обезглави Олоферн, в съня, сама – да се разложи в жежко лято и никой да не положи цветя на гроба. Юдит е смъртта, а тя – Олоферн, обсладила свещения град на живота, смятаща, че всичко с нея почва и свършва. Тъжно е, така м истава – да я гледам сама в старостта й, просила някакви ключове при смъртта на съседката, гледаща единствено собствения си егоизъм, оставаше все торбата с боклук пред вратата, но не разбираше, че със своето злословие сама тя става ненужна. Не умира, не живее, не се радва, не се смее – тъжна съдба в старата къща и клетият стенен часовник, който отмерва секундите до свободата, до обезглавяването на Олоферн.

Кръщение на Христа

Дебело яке посред яке, увил хартии до колене около краката. Този ден беше заспал на стълбите пред театъра, там лежеше, свит като кутийка с кибрит. Животът е отлетял, той винаги така се скита, докато не открие собственото си кръщение от живота, минаващ покрай мъките Христови – гледаше земята и се чудеше, дълбока бръчка му е оцелило челото… А покрай мравките минава с камък, за да цепи динята, отгледана край пътя – не човек, не животно, а в чистота прекарваше дните си в скитник. Избираше да спи пред театъра, защото беше сам герой в ненаписаната пиеса на самотата, на невежеството, може би някога е имал по-добър живот, някога работил като инженер, преди да остане на пътя, преди да го разпънат, без да знае, че е разпънат, защото беше още невръстен. Беше още непокварен и такъв си остана – едно дете с

голяма брада, което зиме и лете ходеше с еднакви дрехи, скиташе по улиците, ровеше в боклука за остатъка от нечия трапеза, но никога не просеше – имаше някаква гордост, не викаше по улиците, тихо пред театъра спеше, уловил мелодията на ново понятие. Играеше си като дечурлигата по улицата, но никога не улавяше мисълта за престъпление, за кражба – имаше достойнство и се грижеше, обираше боклука, хвърлен на улицата, полагаше го в казани, затваряше с тежък стон пълните кофи и се придвижваше бавно – краката вече не го държаха от умора. Беше понесъл целият грях на града на плещите си, а още толкова невръстен в своето философско изстъпление. Дълга брада и дълга коса, все сплъстени и струпеи по тялото, миришеше от далече и само с това смущаваше хората – със своето ухание, само така напомняше за себе си, хората го подминаваха, никой не го забелязваше, а той виждаше всичко – беше едно бдящо, широко разтворено око, което се кръщаваше всеки ден с чуждата злоба, което миришеше, без да може да се къпе. И те го отбягваха, но той ги обичаше, защото милееше за човека и неговата съдба.

Един ден ще се кръсти с комат хляб, малко вино, макар да не пие. Тогава ще е извършил свещенодействие, ще е приел своето кръщение, което се нарича ситост, ще е залъгал глада за секунди.

А съдбата си поема като кръста, с цялата любов, на която е способен, защото дава от своя залък на уличните кучета и котки, кътка ги, не мисли за себе си, защото е отговорен за собствената си свобода, и така се и чувства – волен, но с грижата на всеки един човек, на всяка съдба, която понася на плещите си – четеше не книги, а лица, които го подминават в ежедневната бързина.

Това беше той, в своето кръщение, останал без кръстник, без име, приел името на Христа, защото и друго нямаше в този живот, освен дебелото зимно яке и картоните, които му служеха за обувки.

Раждането на Венера

представям си той как идва, как повдига завивката – цялата съм настръхнала, усещам го, дъхът му в моя гръб, как ме придърпва към себе си. Бъди груб! Бъди мъж! Без почивка. Това е хубава карма, пълнолунито ми действа разгонено. Представям си единствено как го прави, как го вкарва, не сме цинични.

Те гледаха всяка вечер телевизия, не пропускаха новите сериали. Често се караха за битови неща, той беше таксиметров шофьор, жена му, новата – касиерка в магазина. Дъщеря й – шестнадесетгодишната не ходеше на училища, висеше по кафета. Всичко беше енергийно изчистено. Един ден, той, бакшика просто й налетя, на нея – тийнейджърката, правиха секс продължително, няколко часа. Той свърши в нея. Чукаха се животински, приплясваше дупето й. Когато майката се прибра от работа, тя намери дъщеря си голя, удушена на пода, а мъжът й, новият, пушеше цигара до трупа.

Историите от чатовете не спират да го засипват. Сякаш мисълта му е станала един голям чат и всичко е обвързано с тях.

Мистичното агне

Взимаше по няколко бонбона, картони, каквото не й попадна. Беше превела вече една книга за камасутра, душата на квартала и някаква книга за Стивън Хокинг. Не можеше много добре да говори, чувстваше се обидена, ходеше често по реката да събира някакви неща. Може би й се струваше твърде объркан света. Все пак бе незлоблива, но обичаше да се потапя в мистиката на наркотика. Беше минала през комуна за алкохолизъм, след алкохола се потопи в дрогата. Друга не търсеше, освен подканата към нови усещания. Понякога работеше дни наред, без умора, нямаше време за дрога. Но дойде ли парти. Веднъж счупи прозореца на някакъв бар. Беше много надрусана, косите й разчорлени. НЕ помисли за миг за дъщеря си, просто грабна камъка и го запокити срещу стъклената врата. Влезе вътре, беше се включила аларма. Наля си едно голямо, докато чакаше да дойдат от СОТ-а. Когато допи питието, тя просто стана, изпи го набързо, не й се чакаше повече тази охрана и си излезе.

Друг път обичаше да получава подаръци, къпеше се с кремове, специални, ходеше на Таро-карти и си правеше натална карта. Обличаше се оскъдно, за да танцува гола на терасата. Хвалеше се, че не знае всъщност езика, от който превежда. Още повече, идваха някакви съмнения непрестанни като вълни, че нещо й куца в живота. Но беше добра, като агне сред вълци, все някой я ползваше за нещо, все искаха да се домогнат я до нейните връзки, я до дрогата, която с никого не пестеше. Груби бяха хората в този град, опитваха се все да се възползват, да се налагат. Не уважаваха себе си, камо ли другите. Тя реши внезапно да напусне, замина за Индия. Работеше през лаптопа си. Беше доволна на брега на океана. Беднотията, която срещаше я натъжаваше. Реши да създаде групи за помощ на хората в нужда. трудът й заприлича на труда на майка Тереза, но от другата страна на държавата, някъде край Гоа. Беше й мъчно за дъщеря й, но я остави на бившия си мъж. Липсваше й да е сред вълците, сред хората, които в простотата си вярват на всички магии, поверия и не изпитваха някакъв интелектуален глад.

Реши да се върне, за да се чувства отново не лидер, а агне сред вълци, да се отдаде на мистиката на глупостта и там да се чувства кралица. Поведе неравна борба, съревнование с другите, просто се сля с тълпата, така заглъхна животът й в несконечно парти, познаваше целия

град, не се спираше пред нещо, за да продължи с познанствата си от малки и големи, на нейната възраст. Когато почиваше, тя все мислеше, как се е сляла с тълпата и вече не се открояваше като агне с мистиката си, беше станала сама мистичен вълк, който разкъсва каквото й се подаде, всичко това, след като се върна от Индия, след като беше агнецът, който закриля. Ала ролята на вълка е най-сладка, най-лесно се вписва и тя продължи да ползва чужди преводи, които публикуваше под собствено име.

Възхвала на овчарите

Длетото се впива в дървото както и потната капка. Пред олтара седи самотен, довършва последните щрихи. И някъде друг дърворезбар се отпуска в леглото, предсмъртно, връз брадата си, голяма, полага ръце и кротко очите притваря, вижда само небе. И някой друг тихо в болницата привиква да живее на апарат, от инсулта тежък не остава друго освен сълза в очите на невръстната му дъщеря, в очите на съпругата му – оперно сопрано… Извървя дълъг път в ателието, близо до парка, поправя отчупените красоти на виенски стил – занизват се и дните в сивота, спасява го Моцарт. Души го самота, но той не трепва. Увиват се с мощ в гърдите радостни чувства. А работата продължава, тези овчари, които пасат стадото – интелектуалните стожери, които тълкуват екслибрис и скритите знаци по натежали фасади. Издигат се мощните скулптури от дърво и камък и всеки носи съдбата си, докато не видят звездата как трепка, пътеводна, докато ангелите не се появяват, за да благовестяват, да кръжат над счупеното, което реставрират, поправят, за да пълни отново окото. Те сътворяват култура. Те пасат стадото, като го насочват, грижат се за него, чрез своите ръце, чрез грубите пръсти – длетото изваява нов завет, камъните се пукат, ваятели на вечност, изразена в кротката молитва на ежедневния труд. Единият е вегетарианец, пие винаги чай, не трепват очите му пред силата на иконостаса, който се сътворява в някакво село. Другият пие понякога водка, понякога само вода, но с достойнство понася липсите, неоценения труд и всяко лято пътуваше в Дания, преди да го споходи смъртната маска, а беше директор на галерия, донесе Китай в малко градче, и му положиха бюст до вратата на къщата, да опява труда му безкрай. А третият загина, след много кафета, чукаше по лика на пламенна мадона. Не се стряскаше да реставрира и старите мебели, в ателието му звънтеше само класика и радиото не смееше да се откопчи от работата, в която бе дейно посветен. Тези трима пастири, живееха така, сякаш е края и любовта им носеше плодовете под морни ръце, които показват, че на сушата гълъби изникват и разпарят самотата, вдъхват надежда в битието- бездна, в което са пропаднали всички очаквания, на нареченото сиво ежедневие, на кантара на дните – още малко, краят се вижда – обличат се в овчарски премени и времето отлита, под техните пръсти, закована е вечност в белия храм.

.

Градината на земни наслади

Още една ракия, още малко, кръчмарят, полага новите чаши – още малко, историята продължава, лепял гипсокартон в Париж – някаква школа и той кове, създава метали, топи медта, ражда се слонче в бронзов оттенък. Под звука на музика, още една ракия и унесено бди

нагоре по небосвода, излющва се, дерзае за още – ново ателие, съдружие някъде далеч и по чашите остават само мокра слова.

Огромни картини на Маркс висят от стените.

Бездумието на страдалец с различно битие.

А докато са скачали върху корема му? – г-н Алексиев не е драматик – разбира се, това се усложнява от присъствието на семейството му. А какво си представя един Щурец когато му скачат върху корема? – Предполагам, не е успял да се засмее поради липсата на въздух в ситуацията, но един Щурец ще си помисли: „Защо този, който ми скача отгоре и ме рита в главата, при все, че се преструва на руснак, не го прави в стъпките на казачок, а на ръченица?“ – Това не е ли подигравка с паметта на г-н Алексиев – Е, чакай! Нали Щуреца не е драматист – как инак да реагира на такава хумореска? Не забравяй, за Щурците е характерно – с хумора си отвръщат на един свят, който не разбира от хумор. А Щурецът си е Щурец! И ако трябва да избира между шут и арлекин, той ще избере ролята на глухия градинар на Бокачо.

- Тогава всички са гротески? – Ни най-малко – по-скоро хумористи! И твърде тесни в широките си професионализации! Та сега един професионален музикант по никакъв начин не може да се избърше от капещата супа, защото не се е специализирал в избърсването, нито пък един професионален творец може да се попие след баня, защото не е специализирал попиване, та капките ще се стекат по дървения под, ще го подуят и отново ще опре до някой Щурец, който да дойде да излекува паркета от оттока му, та да се плесне по челото и да си каже вечер, при другите Щурци на бара, „Налей ми повече джин, ако може да е без лед!“.

Овен Щурец, г-н Алексиев е и Българан! Понятието Българан, като антипод на бай Ганьо - полярност в обществото - е въведено от д-р Кръстев и други философи, обучени в традициите на немския идеализъм. Българан има друго разбиране за пирона – не го ползва за закачалка, и не пробива кости, да им изтича свещеното в исторически блянове, Българанът използва пиронът, за да пробие внимателно с него възпаленият ирис, та да изтече цялата сива гной, която пречи на човек да види цветовете на света.

Все пак в съвременната музика, ме набива тъгата, когато се докосна до липсата на някаква интелектуалност – звук, ритъм, привидна хармония – Стига бе! Не слушам музика от години имам папагал , в това ли се е превърнало? – Ами, да – опити за влияние, за да се продава и привличат пъчещите се пълчища – А къде е алегорията, къде е

разказаната история, къде е диалогът – Цели се диалог със зрителя, някакво усещане в корема? – Да няма диария? – Не, бе, генетичен призрак две! Това е диалогът с публиката! – Не, с публиката , бе генетичен призрак в пунктмутация М341, няма ли диалог между самите тонове, между самата музика, нали така я усетихме в еволюцията, тоновете си говорят по между си, каква е тази публика, някакъв нов тон? – Не знам, и аз не ги разбирам, продължавам да пренасям калий, но виждам объркването на някои мутационни форми от съседните мембранни пори – странно, звучи като диария! – звучи като събитие – не разбирам, пак, как музиката не предава мисъл, не води до комуникация – било модерно да се свързваш по интереси – какво е това? – ами някакво разбиране за еволюцията, зоват го благополучие – звучиш ми апокрифно – така разбират те еволюцията – ще махна с ръка! – поздравът на диктатора? – не, отивам да си слушам папагал, звучи ми по-комуникативен от тази твоя музика и разбиране за еволюция!

И къде ти е мутационното възпитание? – Ама аз съм ген! – Това имам предвид! Какъв си ген, ако нямаш мутационно възпитание? – Страх ме е! – От какво? - че няма да съм същия ген! – Е, и – Ами как ще си запазя красотата? – Какво имаш да запазваш, нали си ген? – Е, нали ще трябва да се препредам? – Кому? – ами в делителното вретено…! Трябва да съм красив за този момент, един красив, запазен ген, както казват, в старините си! – Абе ние не изчистихме ли учебника по „Медицинска генетика“ от такива хубостници като теб?! – А кой ще препредава ?! – когато придобиеш мутационно възпитание, можем пак да си говорим. Предпочитам да излезеш за малко от ядрото, и да прекараш повече време в имунологичната библиотека, вместо тука да препредаваш някакви аномалии с егоистичното си желание да останеш красив!

Защото, драги господине, ролята на един антисИмиД е да подкопае конкуренцията на симидчиите, та нежели издигне собствения си дюкян до звездите! – Ала, господин Даров, това е чист расизъм? – Ами 14-годишната Лолита от София, която се подвизава с 40-годишен фитнесджия, не е ли същия вид обществен расизъм? – Но, г-н Даров, та ти си астроном! Не можеш да се изказваш по обществени тематики! – А това, драги ми, КуРтов, не е ли расизъм спрямо астрономите, пълна сегрегация! – Гледай си звездите! – Какви звезди? – Там каквото си гледаш! – Г-н КуРтов, бих искал да ти кажа, че говориш за оптичен телескоп. Виждал съм един по време на следването си. Аз гледам вълни! – Същнински вълнолом! – Не можеш ли да престанеш с този астероиден поток от алитератни нападки? – ходи и си продавай симид – Г-н КуРтов, явно си отявлен антисИмиДжия! Такива като вас са въвели топлия геврек, за да забравят хората за

симидите! – Разконспирираш новият световен ред на топлите гевреци? – не са ли и двете от тесто! Аз мисля, че тестото в сянка е отговорно за цялата вълна от дебелариуми! В това ли се опитвате и симидчийте и антисИмиДите да манипулирате естесвтрения хабитат на популацията – с тесто?! - Слушай, Даров – ако си агент на ДС, по-хубаво си изпивай плюнките и се махай от бара! – Добре, но ако ДС е Дар Слово, тогава не виждам причина да напускам този бар!

Това е безобразие, Даров, ще извикам сестрата, така де, бармана да те изхвърли! – Само че аз съм платил за плюнките, имесени с алкохола в чашата, си остават платени и не можете да ме изхвърлите! Върнете ми парите, ще центрофугирам процентуалния състав на слюнката в чашата и отделя алкохола, от нея, за да изчисля колко трябва да ми върнете! – обичаш явно сИмИдите!

Ами, че научете се кога да играете и как да играете, явно не сте ходили в ясла нито един от вас! – били сме в държавна ясла! – Боже, опази, поредните агенти! Плетете си пуловер от суети в стара къща?! – Не изричай Господното има напразно? – словесни технократи! – не ме въвличай в изрази, които не разбирам, имам диплома, която ми позволява да ги употребявам свободно! – а аз имам домино! Поне не е гланцирана хартия, а плочка! И пак е ОРГАНична! – ще си даваш органите?Пръв съм на опашка! – Не, ще свиря на орган да ти проглуша ушите, та и мръсните ти помисли излязат от тръбите! – Нали си астроном, от кога пък стана и водопроводчик? – Откакто нуждата от чиста вода, ме кара просто да сменя тръбата, вместо да ползвам филтър – Скъпо удоволствие – Но необходимо за околните и идещите поколения! – аз ползвам филтър! – филтрирай го за себе си, аз сменям тръбите, да може и цялата обсерватория да си пие на спокойствие! – гледай ти каква звезда на емпатията сред звездобройците – модифицирай се по зодиакален път, нежели ти хрумне някога да питаш собствения си ген, кога си бил роден, за дизайна де, и подобните намеси, смесени с повдигане на ръка и затваряне на очи, които според ме ще резултират в автоеротика! Чакай, всъщност и да го питаш,гена, той няма да ти каже, защото изобщо не е същият, който е бил! – господин Даров, явно си член на някаква конспирация! Генът не е същият, защото има намесени неутринота и космоенергетика! – Я ми отговори, тогава КуРтов, щом си все така начетен и имаш диплома, разрешаваща употреба на непонятни за теб изрази, когато водата капне по теб, остава ли върху теб или се изпарява? – изпарява се! – ами ,тогава как очакваш частица малко по-голяма от кварк, да ти помогне да проследиш нещо за себе си, да не би да остава в теб, докато преминава през теб, та дори и тежката молекула на водата нищо не остава!

– Даров, нищо не разбираш от астрология, не е лъжица за устата ти – Прав, си, това си е лъжицата за плацебо тиймбийлдинги, да го кажем групово занимание, където все те убеждават, че като затвориш очи и протегнеш дясна ръка се различаваш от хитлер, защото си излекуван и се чувстваш по-добре. Ама нали и това е разправял великият диктатор – питай ромите, замесени в осмиването му! – пълни глупости, Даров, нищо не разбираш, префърцунен всезнайко – аз си гледам вълните – нищо не разбираш от вълни! – може би ще те излекувам, като ти пусна малко радиация, та ти пораснали нови неврони, да направиш и новите връзки, антисИмиДе, аз си оставам със симидите с боза!

Безобразничиш, Даров! – Виж, КуРтов, как цялата любовна наслада се превръща в пот по дланите ти. Да не би да искаш да ме удариш! – и още как! И имам диплома, която ме заставя да те ударя! – аз нямам диплома, скъсах я на две и нищо не мога да направя, освен да се усмихна! – така става когато такива бездипломници, като теб се намесят в държавната астрономична програма – разбира се, знаеш ли, питай Щурците как са процедирали в такива ситуации. Байганьовците отдавна са известни с фашистическия си езотеризъм. – пълна свиня си Даров! – предполагам подобни епитети са ти позволени от дипломата за ДарСлово, Куртов, или се бъркам?, има те в досиетата на дипломаджиите, нали ги публикуваха наскоро? – долни клевети, Даров! Аз нямам диплома – е, как, нали посочи три дотук? Не сили магистър на профанизацията? Така е отразено в регистрите на ДарСлово!

Щурците скачат във вечерния сумрак и думите им са като олово.

Щурците са подскачащите гени, които са отговорни за множество пунктмутации.

Ама аз мога да пиша? – Сълзи ли чувам, КуРтов? – Нещастник, с нащастник, имам публикации! – та нали се отрече от дипломите си, да не се отречеш и от публикациите си? Има те в регистрите на списание „Тимко“ със статията „Тематичен разбор при остро обостряне на перетонит у свинете“, или ще отречеш, че преведе откъс от „Животинската ферма“ в същото това издание, или ще отречеш, участието си в редакционната колегия на труда, публикуван в „Тимко“ „За (раз)глезен(н)и стави и обострената психологическа потребност от новата киноиндустрия?“ - съсловен плъх си, Даров! – може би имаш нуждата от още едно питие? Или обмисляш поредния анимационен филм? – разликата между мен и теб, предполагам е в разбирането – на кое, КуРтов? Аз съм идеалист – все още считам, че може и да си творчески, а не поръчков и неизкуствен в изкуството! Или си в старческата фаза на детската градина и ветерански спомени от десанта? Може би

вече виждаш как парашутистите се хвърлят от облаците, за да обсебят и празния град с натрапчивите си неврозомании? – не мога вече да те слушам! – КуРтов, вероятно състоянието ти се нарича запек и имаш нуждата от спешна дефекация! Умира се от такива неща! – Даров, мога да се изакам единствено върху умението ти да ме дразниш! – КуРтов, вместо да пестиш от ток, по времето на молитвени срещи, като продаваш свещи, можеш просто да се насочиш към докторантурата си по „Ядрена паразитология" – не разбираш нищо от боравенето със съвремени технологии! Ти си един класик, Даров! – Разбира се, чрез пестицида „НеПритесняВай" Щурците се измъкват от лапите на обществени дразнители! – Ти си единственият дразнител тук! – КуРтов, съживи се от чашата с вино, ако трябва :възкресни! – злоба усещам в тебе, Даров, ще те вкарам в Ада, място няма и да си намериш! – това не е ли типичната „тюркоазена" ненавист, която се излива, виж, дори кучето не иска вече с тебе да играе! – хващай дръжката на вратата и се махай! – о, ти искаш да поведеш борба с пространството? – борба единствено с твоята лудост, Даров!Ще строиш нова обсерватория, наблюдавам социалния ти профил, абсолютно шизофреничен е, ще те докладвам на властите! И всички „учени-аристократи"! – Ха, КуРтов, аз си защитавам мои неща да казваш кой как, къде трябва да пише и прочие, ми звучи като пореден виртуален опит за комуникация със скрибуцаща цигулка! – Има си култура на виртуалното общуване, от която ти разбираш не повече от всички бейбибумъри. Ретрогради! Нямате разбиране за съвремието! – Аз съм Щурец, КуРтов и такъв ще си остана, ти бъде съвременник, щом така желаеш! За мен комуникацията виртуална, не се различава от ползването на писмо, да налагаш ценз и закони върху това, е все едно да казваш дали писмото да е два реда или двайсет страници. Дори магистратурата по профанизация не ти отдава подобно право! – Абсолютно и понятие си нямаш от съвремие, и не те виня, нали си сИмиДчия – драги, КуРтов, уличен си и в тежък сексизъм. Тъгата ти е пълна, дори и да не си зад бара, та да олицетворяваш символа на бармана, като изразител на безпътието, наливащбж пълни чаши към забравата! – това преля границите!Вън, Даров, вън!

До ръкопашна схватка не можеш и да се стигне. Даров беше подкрепен от все още държащия се Ленинов пенис, малко преди декапитирането му от сифилиса, така че можеше да предира за невинен по всичките оплаквания, че замърсява чистия ген на КуРтов с пироните, по начина, по който са използвани от Щурците.

За да се измени тягостната обстановка, гените отново започнаха да шепнат. А Щурците продължиха с обичайните си мутационни танци. За всички музиканти на безделието

беше ясно, че се страхуват от новото, че го премислят милиарди пъти, преди да го посрещнат. Но гените си продължаваха да подксачат, в огледалната витрина, която посреща минувачите сякаш се отразява и небето на всяко едно затворено лице. Разбира се, мислите на дипломаджиите продължават да променят и тяхната структура, но Щурците си подскачат, та може би идеше времето да не могат да продължат със своята музика.Мислите за съвремието се изляха в мислите на гените, посърнали по вече празните чаши на бара. Беше тихо. А зората издаваше своя миг на прасковено.

Мисълта на Георг Щум не спира да се катери, мисли си, че може би трябва да е станал писател – толкова разпокъсан тече потокът.

Последната вечеря

Тя постла една покривка върху капака на кола, извади хляб, разчупи го, извади вино, отпи голяма глътка. Беше се върнала от един насип, на който се изправи и държеше глобус в едната и фенер в другата ръка. Пърформанс след пърформанс. На своята вечеря, тя инсценира Христовото тайнство, преди да заспи и вятърът на грижите да осени челото й. Нови проекти. Застанала пред големия картон, бежав на цвят, Нона все още плачеше. Цялата тази работа я възвърна тама където не искаше да стъпва. Забърза набързо сълзите си, да не капнат и увредят картона и продължи със същото старание. В левия ъгъл вече беше залепила снимката на залеза, заснет от панеленото им жилище. Целият блок попадна някъде в средата. Тя не слагаше снимките подред. Мисълта й хвърчеше накъсана и попълваше ребуса на своята творба в пресекулки, които се оформяха и подреждаха сякаш от само себе си. От последните етажи тя гледаше залеза. Дъщеря й, засмяна, попадна някъде там, сред облаците, оставила настрана играта си, за да се наслади на прасковеното сияние, което играеше по бледите тапети. Бутилката, полупразна, до изпразнени бутилки – единствено с това желаеше да спомене пияната си майка. Но до бутилката положи старателно обработената фотография на баща й. Любовта не може да бъде понятна. Макар и от там да се почна с всичко, Нона не можеше да отговори защо пазеше светъл образът на баща си. До него залепи и снимката на фабриката, в която работеше. Да, тя го разбираше – че той беше отишъл в страна, която нито разбираше, нито можеше да общува, за да помогне, за да ги изхрани, да ги дари по своему с обичта си. Така преведена на един разбираем

език, обичта всъщност не можеше да бъде еротична в същността си. Тя не бе любов – без чувство, без емоция, обладана от демони – а може би някъде грееше и Великият Ерос, но Нона не го познаваше, нито го бе срещала разклатената психика на своето битие. Такива картини бяха чужди в съществуването на тези, който никой няма да помни, за които никой няма да плаче край гроба им. А не са ли те истинските герои на всяко едно време? И макар да не познаха диаболоса на любовта – движение от вътре навън, без демон, без обвързване, без оскверняване – безкрайна струна, от чието трептене политат и чувства, вече материя. Отражение на чистата естетика на душата, на общението на цялата вселена, която за да гравитира, да добие конкретика – сбор от нагледи – за да натежи, за да придобие форма подлежи на чувство. Едно натежаване, лишено от тежест, в което се проследява и цялото безкрайно разширение на радиационната сила на живота.

Ала Нона нима някога бе познала подобна любов? Тя не можеше да чувства нещо такова. И докато положи снимка на красиви, напръщели гърди, до нея залепи тъмния коридор от детските й спомени – дълъг и студен, в който се случи страхът. За да изобрази виковете й, Нона подреди следващите снимки една подир друга – разкъсани дрехи, локва, в която пада капка и притворени клепки. Така тя изрази бруталното изнасилване на майка й, от доведения й брат, на което стана свидетел като дете. За да завърши спомена, тя сложи размазана снимка, която беше зачеркнала по средата с черен маркер. Не помнеше контурите на лицето му, не искаше и да го знае.

След това майка й се пропи. Вътрешно, под отвращението, Нона изпитваше съжаление и даже разбиране към съдбата й. И смехът, и песните й, които отекваха от кухнята на детството някак си възкресяваха жалостта към майка й. Но Нона бързо стисна със зъби и произнесе присъдата си, когато положи снимката на празното, голямо легло – нейния ужас. Върху това легло, върху което майка й я беше заставила да спи с чужди мъже, от които прибираше парите, за да си вземе поредна бутилка. С това, което даваше на превърналата се в секс-робиня, Нона сложи до леглото – шоколадчето, което отиваше да взима след клиента за дъщеричката си, играеща в другата стая. Тя се стараеше да не вика, колкото и да я болеше, стискаше зъби, когато плачеше – се затваряше в банята и пускаше душа. Не знаеше кой бе бащата на дъщеря й. Но Нона реши да я отгледа. И се разкая, че не е абортирала още тогава. За разкаянието си тя положи снимка на градинска пръскачка, която полива тревата. За липсата на емпатия, у съседите, Нона, самата вече без чувства, не можеше да дава обяснение. Да, тя не можеше да почне работа, не можеше да остави дъщеря си, все още невръстно дете, при пияната си майка. Снимка втора на същото легло,

но вече с разхвърляни чаршафи. А психологическите граници на толерантност, веднъж преминати, водеха до абсолютно разрушение.

Истинският ужас дойде, когато майка й доведе новия си приятел. След изнасилването, тя си беше просто тръгнала, никога не потърси нито бащата Нона, нито нещо различно от бутилка. Та продължиха живота си по разни квартири, като сегашната. За споменът от първата си среща с новия майчин любовник, Нона сложи снимката на празен стол в кухнята им. След нея, тя си позволи да наруши закона за авторско право и положи изрезката от някакъв вестник с лика на Фрицл. Последва снимката на мрежа, защото й беше трудно да продължи. Но вече имаше единствено решение. Редовните побои, които новият любовник нанасяше над майка й, я докараха дори до болница, със сериозни наранявания. Затова тя сложи и снимката на празна бяла стая, сякаш в болница. Нямаше ред на поставяне на фотографиите, но въпреки това те вече добиваха последователност. Нона не скри нищо – залепи фотоса на кукла, с омотан парцал около устата, защото когато пияната й майка, заспиваше, той идваше, опираше нож в гърлото й и я изнасилваше – все пак, за да не буди дъщеричката си, Нона нито плачеше, нито надаваше звук.

След случая с болницата, Нона все пак намери сили да се изправи срещу насилника. Този волеви опит тя изрази със следващата снимка, която беше просто едно въже, без фон, без контури. Последва фотография на стара кола и целият ужас, който тя изтърпя, изразен в образа на вила, с ръждива ограда. Там, след като тя му съобщи, че ще се оплачи в полицията, след като я би, след като я откара насила в тази вила, той я върза за един стол и повече от седмица, непознати мъже се изреждаха един след друг – мъже, които тя нито виждаше, през завързаните си очи, нито усещаше, претръпнала от болка, след побоя, които самите те й нанасяха.

След снимката на вилата, Нона остави голям ред от празно пространство. И, за да завърши колажа си, тя залепи снимка на кафеварка, от която излизаше дима на вряло кафе. След това покапа с кръвта от ножа, който стоеше до нея, до фотоапарата й и касичката, в която си събираше пари, за да си го вземе и да прояви снимките за последната творба на живота й. Капките се разтекоха по бежавия картон и тя поседна на стола. Нито искаше да чува сирените, нито да знае нещо повече = надяваше се, че дъщеря й ще отиде в дом за сираци, че майка й, след като изтрезнее ще намери трупа на любовника си, застинал на стола, че най-после ще успее да въздъхне. Така се свърши и последната вечеря.

Последния съд

Напориста беше в желанието си за секс – всъщност това ли винаги иска, просто сексуалното удоволствие, което не знае никаква мяра?! А когато го получават, те изоставят както се изоставя твърде пияния на улицата, да поспи. Всичко е натежало, като небето, от облаци, като сушата, от хора – поредното влечение, защо не ми каза по-рано? Защо и дума не обели за това? Аз те чаках, копнях по теб, нима устата ти са завързани, говори! Аз те въжделеех, не млъквай, защо – след това, какво ли следва, какво искаш да знаеш? Няма нищо, всичко се е изтекло вече, а пътищата ни се разделят, даже не отговаряш. Срамуваш ли се вече?! Не, ти нямаш срам, поредна си, на влакчето на другите. Студенината, която извира, се бърка с топлина… Още малко – потрепери! Не се измъквай, откажеш ли се? – няма връщане назад. Колкото и да поискаш, не си наясно със собствените си желания! Тогава оставаш, завързана в мрака и какво ще те пренесе на другия бряг? – аз исках да бъда този сал, който тебе ще носи, ти отказа, ти – поредната, която отказва – друг път?! – няма, друго удоволствие – безшумно. Това си ти, по калъп сякаш сте правени всички! Какво ли искаш?! Не ме докосвай вече, не ме изпивай така с очи! Останалото, което не си погълнала, не можеш да наситиш, бясна комбина, и до тука – до вечността, ти вечно ще ходиш объркана, смятаща, че нещо може да ти влияя, все гледаш звездите, начертаните, все гадаеш по някакви бъдещи планове или сънища – това е, което искаш и си ти – а пишеш хубаво, но едното писане, някакъв талант не оправдават личността, която сякаш кухо претрепва в пореден порив на искра и искаш философски да гледам – гледам, затова взимам камшика, да се самобичувам, че някога съм ти повярвал.

Мария Магдалена

Докато продаваше марихуана, му идваше да падне в краката на купувача си, да ги обсипе с дългите си коси, да ги облее със сълзите си и да ги суши с устните си – може би така му олекваше, някакъв стар дядо все му напомняше, че нищо не е постигнал, вижте го – дилърът от Германия, живелият там, работил във военна база – това ли му се пада, да се

продава, да се разкоства. Сега ще те блокирам, повече няма да чуеш от мен, ще ме гледаш с отровна усмивка, няма да се надигаш, но бавно, някак чисто ще искаш да отместваш входа на пещерата – и тогава вътре ще видиш сенките на твоите идеи, ще им се кланяш, ще искаш пак да пушиш, но мен вече няма да ме има. Това е отвлеченото, Това повелява новото творчество ти виждаш изкуство, ти не смяташ себе си за провал, а овалното, а капещото от месата, то не е ли зловоние?! Искай още, не спирай в желанията си – да ходим за гъби, сутрин роякът започва своя ход – стършели нападат площада, сноват по пазара, разграбват магазините и ето го края – без мравки, без съчки, без лисици. Хитруваш ли? Като всеки търговец и ти цакаш с грамажа, не те ли е срама, малко или много много или малко?! Какви са тези старания?! Какво искаш още? Нима ще успееш да пробиеш дупката, тясната, нима лъчите ще те споходят – и още, и още! Ламтиш за повече, бил си програмист някакъв, казвай! Не се спотаявай, припадни пред клиента, бърши му краката, миризливите, със сълзи, целувай ги, измивай ги, бърши ги с косата си, дългата. И после – не скачай, не искай повече, стой си в старата кооперация, губи приятели наред, ти нямаш никога, дори нямаш себе си – какво остава освен наркотичното опиянение и влудяващ страх – злоупотребяваш с амфетамини, говориш много – всичко искаш да знаеш, по всичко имаш мнение, но накрая отново ще си сам и в самотата ти клиента вече няма да е спасител, защото прогонваш всички клиенти и сам влизаш в своята собствена бездна на самота.

Давид

И този пореден изпит е като Голиат, толкова труд, толкова сложен и като на всеки пореден изпит, ти полагаш химикала в първия час, отиваш да предаваш, трептиш от вътре и знаеш, че няма да го вземеш. Знаеш, че няма да победиш своя Голиат – голотата те плаши, чакаш я, имате среща след малко, кафе, секс, искаш секс? Това ли е твоето предизвикателство, а останалото – това, което се купува без гласове, какво ще падне, ще израсне, още и още докато стане годно за поливане, тогава ще го гледаш на хоризонта, ти си пророк, а то ще е кръст и няма да умееш да се върнеш – ще седнеш – искаш ли?

още малко, още разтечено – да тече сперма от вагината й – само фантазии и пред окото се тихо зове някакво име – запокити твоя собствен камък, ще победиш великана, поредния изпит, поредното поражение, вярвай – ще го вземеш, не се притискай и ще успееш, изчисти съзнанието си, потното, обремененото от жажда, въздишащото – тогава ти ще успееш, ще превземеш крепостта, ще надмогнеш Голиат и ще предадеш листа на втория час, защото си учил, защото това не е поредният изпит, а е взет изпит – хайде, легни си след това, изпий и едно кафе, не се отблъсквай, това не е края, а началото на твоето успешно образование.

Пиета

Черешата е стара, изсъхнала ли си вече? Даваш ли плодове? Нима тялото ти е мъртво, и кое ще го поеме в своите ръце, освен секирата, мъртво дърво, от твоя побратим – това е, което те чака – и студено желязо. Или вече е резачка с още по-нежива пластмаса, с още издатини, нелепата истина и пак студеното, метално острие, което те пронизва, изяжда трупът ти. А ти там си бдяла, черешо, толкова години, знаеш всички хора по улицата и те тебе знаят и пазиш къщата, старата от чуждите погледи на скритите камери, там е положен еркерът, кръглия, не посмяваш да дишаш дълбоко, поеми си въздух, чистия, ти пречистваш – ти си свещена и аз ще събера твоите отсечени клони и от тях ще направя четка и ти ще твориш, черешо, ще живееш, даряваща живот на синиите краски. И всичко ще е хубаво, защото знай, че си възлюбена, че те пазим, че бдим над теб, че ти си една прекрасна дървесна жена, която заслужава да диша, без нужда, обгърната с топлината, на която е способен човека и всяко животно.Това ти е съдбата, да сътворяваш отново, както си сътворявала прибежище и сянката и така ще възкръснеш в ръцете ми, ще те нося, черешо, ще бдя над теб, без да се сливаш с околното, с потното, с отделните тонове, които сякаш си забравила – и това ще е всичко, високо заспало, ниско приклекнало – по него, домати и кестени и ще заливат твоята шия, кората ти, ще ти шепнат за началото, святото – защото си спасителка, черешо, и няма да се изличи твоето име, но винаги ще бди над тебе човек, който ще те оплаче, ще поеме тялото ти, ще те притисне и от теб ще създава творение и живот.

Мадона

Вирусът се подава с пръднята, поредния вирус, поредните неща, които не са за дами – вулгарността, трепета, полъха – нима те го искат, който ние носим?! Защото те страдат, те са поели на плещите си фактът да бъдат майки, да бъдат диви, да не се поддават, но като амазонки да се борят – това е участието, а майката, която жертва сина си? И това ли е пореден вирус? И това ли е от някаква гордост и чест?! Не тя жертва животът, който е дала, да, това е вирус за лицето на другите, стаили се в злоба… защото те не могат да повдигнат пръста си с укор, да смъмрят, както желаят, вечността им шепти на плещите, но те няма да чуят. Понесли са единствено пореден укор, желаят да сочат с пръст – само тогава го вдигат и срещи и после какво им остава. Да, това е майката, жертвоготовната, да тя иска всичко да даде, за да има спасение за другите – това е тя, истинската, това е тя единствената. Но никой не я разбира, затова тя запазва лицето си скрито, под воал, и тегне над нея тегоба и е сама в скръбта. Защото какво знаят тези, сочещите, кога ли ще жертват живот – те винаги са живели в удобното, в просторното, те никога не могат да пожертват своята изгода, лишени от чувство, така се побират – фантазират си, това им е края, но имената им не пребъдват, няма вече кой да ги слуша, кой да ги знае, единствено ситите, тези, които пак сочат, те не могат да играят, да треперят, да се установят някъде, а ще изсъхнат от корените като дърво, което не прощава. Майка, мъченице, ти жертва животът, който даваш, за да спасиш!

Меса св. Григорий

Сам си удря юмруци и ходи неистов, всеки път когато сгреши, но не решава, не му минават тези облачни схеми покрай ушите – очите, това са му храма. И спори с вдигнати пестници и иска да съкруши сатаната и всичките последователи на разни учения, да той не пребъдва, иска му се, не свършва, последният крах – и тогава, завтърждава човека, който е и Бог и спасител, но остава човек в своята природа. И сам се бие с юмруци в главата, когато зърне разкола – това е светлината, началото, края – всичките пътища се сливат в един, а тъмнината шепне, че и тя е светлина, съзидана с празните инстурменти на една любов, изначална. Тогава всичко ще е преминало през празни утехи, през

процепа на някакъв сандал, за да роди някое дърво, за да се въдвори, отново с вдигнати юмруци, сякаш ще наказва, сякаш ще бди – това е началото, краят, някакво столетие, изпълнено с пререкания, още по-ранни, по-изначални, и ще защитава винаги своята теза със стиснат юмрук и ще се бие в главата – задачата е тежка, сам ще се удря, не ще се осмирява, докато не види началото приведено към края, и другите ще го гледат, все така натежали, все така отдадени на късмет и тревоги. Това е,което иска да каже, но продължава да си бие юмруци, котвата е тежка, корабът не мърда – възвестява се краят, идва нова надежда.

Изкушенията на св. Антоний

Очите му изтичат като топчета, стъклени, остава открито одеялото – разхвърчат се всичките люти видения, сам в пустинята, някой се мъчи, но тълпата отминава, без да разсъди – сам си бил виновен, да е там, разтичат се топчета. Остават само те, на хоризонта, притиснати от някаква материя, от нещо невидимо или видимо – това е! Пръстенът тежи сякаш на място, огън копнее да бъде приспан, но не може – той е нетленен, няма приятелство, изяжда враговете – играта на стъклени топчета продължава да тегли някого към зенита, към бегли нюанси – това е! Все пак, игра на видения, скупчени, изящни, това е, което дава стремление, Пита от восък, тежък кристал и мекото топче, светлина – оставена прежда за котката – поредно видение, играе си детето, над него – облаци, под тях е грехът, извива гласа си току до небето, не спира да лъжат тези очи – отидете си, изтечете като топчета, тогава ще ми сложат стъклени и аз пак ще виждам, но със сърцето и няма да ме кори вашата отрова, но постепенно ще се стапя светът – тогава в нежност, часовникът удря, спаси му очите – време за сън, но когато дойде празната пита, тогава ще се извърне, ще чуе, ще се върне и пак без да пита ще отвори широко ръце, за да получи помазанието на свещите, които вече не вижда – изтекоха му очите, вече има стъклени топчета.

Отшелници

Те спорят за старите сгради, никой не ги разбира, делят се в дебрите на изкуството, нищо не ги спира, отново са свети, излиянията – тежки, но и копнежът, все същия – да бъдат чути, да спасяват изкуство. Че кой се интересува от това?! Но те са изкуствоведи, отшелници в обществото, живеят те тежко, отхвърлени като ненужни, но продължават да дълбаят недрата на изкуството, лъхат огън, пеят жупел – нищо не отминава от погледа им, те са вещи, в това тясно поле и се жертват, без да спират – това е, което не виждат, не чуват другото – отшелници са сами с изкуството, не подбират от друго, нямат другите нужди, освен да спасяват неоцененото от никого. Изпадат понякога в гибелна нужда от остър диалог, издигат своите изследвания, сочат с носталгия отминали времена на уважение. Останали са само в един живот да побират множество времена – те, изкуствоведите, които не спират да напомнят дръзко, че е нужно уважение и сега. Но кой ли ги слуша, обраните круши ги вятърът вее. Полагат празни чувства, и сбирката на небесата вече не е това, което е било, няма ли нужда някой да отгърне страниците на старите мозайки, на старите парапети и порти, от ковано желязо, тъй здрави, издържали на времената. Бурята минава, те са пак забравят – трака сетнина, обливат се често в ненужните факти, защото откриват в тях небеса. Протестират, борят се, така и животът минава, някой ще запомни техните имена, може би друг изкуствовед, който също се бори, който не спира да дава краят на песента.

Мъченичеството на св. Юлий

Очаква я, а тя не приижда – гостенка, отдавна канена. Приближава се бавно, под строй някъде по Дунава, решава задачи, заоблена в математиката. Излива поток – от думи, спирали, които никак не се нежни. Тя е тихата гостенка, идва винаги когато не може да се получи, когато синът е дошъл на гости или в пълна самота. Бастунът трака, метален е, издава ужасен звук – дразни, а тя сплетничи, сякаш е твърде млада или стара или не може да прореже пъпната връв на някоя артерия. Задушава се, пътят е стремителен, но някак благ, защото накрая тя винаги идва, изува обувки, облива се с топла вода, не може да се стопли, сама е твърде студена. Полага със сила потока, обуздава всеки и го яхва, без да

притеснява, без да отгатва чуждия спомен. Той вика, не спира, киска се и се хили. Продължава ламтежът, биха го, разпориха му червата – и тя е доволна, тя е искаща, не се поддава. Всичко взима и нищо не остава, Гостенка, като смъртта, всъщност тя е самата смърт, пие с изгонената си блуза, иска да шепти, не може – не отказва, продължава да прелива, точи се славно, никой не иска да пие от нея, но тя пие от всички. А продължението – равните клони, запора за собственост – вече няма такава, опъва се като тетива, изстреляна стрела – гостенка тиха, която обладава старата дама – болки усеща, предсмъртна агония, тя е сама, никой не я поглежда.

Възхождането на благословените

Благословението, когато се издига пореден тон – през ключалката, в дъното на църквата, органът не спира да се извисява – безспирните тръби, разсъбличат се в интимна обстановка поставят, почуква по вратата, за да се отвори – разбива тресклите на дървото, разхвърчава се в постеля от мек полъх, издухва цялото напрежение, пресъздава новите въжделения на вселението. Благословението, когато се натискат клавишите и се отпускат клапаните, за поредна струи на напрежение, за обслужване на грижливото ежедневие – отново напомня, няма време, но вече е потопено във вечността. Равни нюанси. Всичко потъва в сиво, но не сивотата на ежедневието, а чернотата, приютила в себе си всички цветове. До безкрая, до изпълването, отпушено от средата, от главата, от постъпленията за източена реалност – това е органът, той, а органистът, плешив, голяма глава, продължава да танцува по педалите. Това е благословението и неговото възхождане в някоя църква, която непонятно кръжи.

Земен рай

Тук,в земния рай, оплаквам ти се, китара, че отново се заблудих, разтъжих се, хванал микоплазмата за врата. Или тя мен е хванала – не знам, кой кого, но съжителстваме заедно, докато поемам ампулите доксациклин. И не сме врагове, нито приятели. Безразлични сме си. Неистово сме си такива, каквито сме, създаваме пореден дъх, райско начало и няма какво друго да ни учуди, да ни приюти със съдбата си на нещо сетно, на нещо непостоянно, което все така

шава в сърцето – кое е? Предишното – следващото – има ли значение? след като микоплазмата е просто до мен, не издържа, за да въздъхне, иска още тропот, иска още действие, докато не стане една с всичко, а след това – не спира дъхът й, не спира копнежът и гасне шепотът в чуждия свят, който вече не е нито рай, нито земя, а унищожение от поредната ампула.

Падение на проклетите

Ти мислиш, че си проклета, наказана, страдаш – не е ли това поредна разходка в парка?! Ти въздишаш, не смееш да мърдаш, отново говориш за тази хипербарна камера на мечтите, в която разлистваш книга и шепотът от преодоляното се носи, за да обвие в една най-банална разходка в парка, в която вече не млъкваме. Дали е пореден спомен, или просто се питаш дали да започнеш всичко наново – останалото не се извръща, то иска да се вгледа, да се развлече, да се опише поотделно, а това, което можем да вметнем е единствено нещо като омерзението от цялото битие, в което хората сякаш не заслужават да битуват. Остава очернянето, но нима си проклета, заради своите вени?! Не бъди, не изпадай в падението на самосъжалението, отърси се от болката, стани отново жена, човек и бъди свободна!

Ето човека

Това ли е той, който се предава, или е поредната ръкавица в някакъв бар, черна, каквато обича да носи на лявата си ръка, за да го предпазва от злите или да възпира в него енергията на злото, която се надига, за да роди нови съмнение в истинността на реалността, така прелита, прелива, копнее, не се въздържа, иска повече… а краят, началото, каквото поискаш, нима те остават? Ето човекът – дали е луд, досаден, поредна мастика в някакъв бар – държи на енергията, минава по улицата, а лампи премигват, това е той – той е човекът, без съмнение, с празното его, разбило всички очаквания на топли парчета. Това е той, ето човекът! Разкъсал собствената си ръка, за да пие от кръвта си, без да се извръща в очакване.

Христос носи кръста

Дали си толкова отпаднала, пак ти се спи, пак искаш да ядеш, непрестанно се измъчваш, душиш се, не можеш да си поемеш глътка живот, Искаш да късаш, продължваша, носиш своята болест, както Христос е носил кръста и не спираш да се упрекваш. Не можеш да стоиш сама. Изпитваш самосъжаление. До поредната инжекция, до поредния покой, до всичко, което не ти остава вече мира, но непрестанно те лашка от болница в болница – злокобната люлка, носи кръста си! Понеси го, издигни го високо както нестинар издига икона, танцувай с него, обикни го – това е твоето различие, не се предавай на мрачните мисли! Бъди такава, каквато трептиш и не спирай да обичаш, защото това не е край, а просто някаква диагноза, която не бива да те преследва, но да те окуражава да поемаш повече, да не се отказваш. Тогава светът ще шепне нежно над теб, над вълните, над новото, което винаги ще произлиза от старото. Учи се да живееш с кръста си, поеми го с достойнство, както Христа.

Св. Христофор носи детето Христос

Трептят по небето, не спират, а ти носиш, нещо непознато, нещо което дълбоко си обикнал и искаш да пренесеш през реката, да го спасиш. Ти си легенда, ти си звезда, която живее, не умира, защото в праха си се разпръсва с космическия прах, не спира да напомня за себе си, блясъкът може би отслабва, но все пак дори като бяло джудже край теб трепка живот, новата песен, отслужена във вярност, искаща, неспирна, това си ти – и друго не те носи по вълните на греха, по вълните на отегчението, избави се от него, носи детето, докато то не ти се яви в истинската си същност, и то е звезда, която трепка, не спи, без да пита – живее! Това сте вие – старецът и детето, което се носи по плавни вълни.

Св, Йоан в пустинята

Дали е дамогагия, не се свъртя, искаше да отпие още една глътка безсилие, продължаваше да се върти, да се поти нощем под одеялото – а приказките, нима не се сбъдват… отново не пише, не иска, няма доверие, да скочи, да се извърне, да потвърди нагласата за безлюдните танци. А поверието? Нима поверява да се изтъркоулват още медени делви по склона?! Какво остава?! Това ли е всичко докато не осъзнае, че е сам в пустинята, гонен от някакви миражи и там няма

вода, няма никакво щастие или нещастие – има единствено безбрежна самота, която води за ръка в поредното действие на нещо неизказано, неразбрано, а по пътя – има и трески, има дялане, което започва в окото, докато поръсва с вода, яде див мед и гони пчелите – началото, което не почва усилено към края си да шепти, да се отблагодарява, а с всичко ще се случи поредното наказание, поредното разбуждане от леглото с мисълта за невъзможност.

Св. Йоан Евангелист в Патмос

Тези очи, в далечината, в прехласването, по пътя, вече извън синагогата, това е неистово края, като ябълка с мед, сладко обърната към началото си. С кипата – там очи, две, светещи, като кошута, която приканва за бъдещето, там – тези очи, приковани в желание, които определят вечното търсене на нещо, от което няма страх, няма причина, не се надува – но тези две очи предопределят мечтание, което е апокалипсис, което е края на началото, обърнато към вечността на някакво щастие, на някаква употреба, без разбиране – това е, което прелива, започва, начева, не се дави, нито дава да се докосне до нея – едно несподеляемо мечтание, като всичко друго – две очи, застинали под светлината на следобедното слънце.

Глава на жена

Поредния крайник, главата – това ли е, тя нека да бъде във фризера! Нека там да изтекат очите – жена ли е? Още по-добре, нека да стои там, приклещена между буците лед, между тайнството и повтарянето. Все на някакви усещания, чувства, на някакво говорене – искаш ли още?! Не?! Стига толкова. Не се обръщам към тебе с мъчения, а само с прилики – виждаш ли ги, толкова далечни, толкова близки – това цяло море и нещастие, заради някакви си състояния, които не можеш да изразиш. Стига толкова! Няма да можеш да питаш, стой си в хладилника, вече си разчленена, нарязана на парчета, красотата ти е обезличена – само това имаше, нали?! Какво друго очакваш или искаш?! Това ли е?! Сбогом и никога повече няма да се видим, аз отивам нагоре, ти ще си бършеш сълзите надолу!

Корабът на глупците

Старият шаман очерта кръг в пясъка. Над него се бяха надвесили пясъчните скали, огрени в оранжево, розово и прасковено от лъчите на залеза. Първи удар с малък меч, напомнящ акинака, но от блясъка си изглеждаше сякаш по-затъпен. Паднаха накъдрени стружки в пръстта.

Въпреки мюсюлманските си кръгли шапчици, селяните наблюдаваха със страхопочитание движенията на шамана. Той се въртеше по посока на хода на зенита. Разсипваше тайнствена смес от билки във въздуха. Кадилниците бяха отворени. Миришеше благоговейно. Гонеше злите духове. Закла петел и алената му кръв се стече, обиколен от кръглите къщурки. Последното събрание на почит.

Скалите. Шаманът привърши ритуала с песенно тресене. Скалите. Майсторът седеше по, кръстосал крака (по индиански/турски/индийски). Не бе подпрял гърба си. Студеният полъх на пещерата го освежаваше в горещината на деня. Шумът от селото не долиташе до него. Той не поглеждаше и без това натам. Да се изправи – нарушаваше ритуала. Духът на свещенодействието му. Ритъм, неравноделен от замахването на „акинака“. Музиката бе, която после наставляваше покойния към пътя му към звездите – мелодията струеше от всяко едно движение. Отговорната работа на майстора, не повеляваше той да се разсейва от композирането си. Стомната с вода и глинената паничка с храна бяха до него.

Потракването – вече се оформяше контурът. Композирането чрез дялкане не секваше и за миг. Майсторът погледна към паничката. Отдавна никой не беше идвал – нетипично бе… девицата, която всеки ден се изкачваше до скалите, за да му поднесе храна, не се вестяваше. А и той продължи.

Виковете не се дочуваха.

Алената кръв. С пила майсторът вече оформяше очите.

Писъкът и дим. Главата на шамана, паднала в прахта.

С длето оформяше устата. Кладите продължаваха вече трети ден да издигат зловоние към небето – гореше плътта на старейшините.

Майсторът се почувства отпаднал от глад. Той постави внимателно труда си, изправен, обърна се и обгърна с поглед равнината. Навъси вежди когато проследи черния дим от селото, как се въздига към безоблачното небе. Беше твърде горещо. Влезе в пещерата.

Улови си прилеп. Накладе вътре малък огън и го изпече. Раздели си го на порции. Сетне пак излезе, седна и продължи да дялка.

Дълго време никой не се появи. Майсторът бе забравил да говори.

Пикапите, дошли в селото, може би си бяха тръгнали. Грозни викове. Вечер страйешините се събираха и разказваха легенди те на най-малките. Показваха им звездното небе – там от където всички идват и където всички ще отидат. Майсторът не носеше мюсюлманска шапка – не можеше така да работи, сред свещените скали на предците. Islямът бе прегърнал анимализма в живота на селцето и двете кротко си съжителстваха в съзнанието на местните.

Да, те бяха съхранили традициите си. Да, те почитаха предците си. Да, те славеха единния Бог, в когото вярваха, преди да знаят за Аллаха. Тогава дойдоха пикапите. Тогава войната дойде в селцата им. Тогава разкриха техните древни традиции. И виковете, които се чуваха не бяха излиянието на радост, с което старейшините се обръщаха към децата, в края на разказите си, докато щурците приглaсяха с високия си бас над африканската савана. Кръвта им и кладите, на които живи горяха.

Мина се сякаш цяла седмица. Майсторът беше завършил поредния си труд, постави го, облегнат на дървото, което му пазеше сянка, когато по пътечката той съзря приведена фигура на жена, носеща стомна, и в кошче – глинена паница. Фигурата вървеше даже приклекнала, без да извръща очи. Не бе пил вода от дни, но не изпитваше жажда, порцията прилеп се беше привършила, но и не изпитваше глад. Навъси очи, защото позна в приближаващия човек, девицата, която му носеше храна, винаги изправена, понесла стомната под мишница, а в другата и глинена паничка с храна. Тя се спря на няколко метра от него. Все така приклекнала, все така непоказваща лицето си. Майсторът ѝ промърмори да се изправи. Тя се сконфузи. Когато го стори, краката ѝ трепереха, тя не можеше да стои изправена. Остави кошчето с паничката и стомната пред себе си и олюлявайки се отстъпи назад. Майсторът я следеше внимателно и беше човек, и се разтрепера. Стана набързо, отиде до нея. Понечи да я подпре

- Недей! Нечиста съм! – извика тя, сякаш гласът ѝ идваше някъде от гробовно селение.

Тогава тя се строполи на земята. Майсторът погледна към равнината – димът все още плътно се стелеше над селцето. Отиде до нея и положи ръка на челото ѝ. Но тя не се

помръдна. Положи длан на корема й. Сякаш усети заченатото в насилие. Постоя така дълго време над нея. Шепнеше нещо неясно. Изведнъж стана, отиде до ритуалната маска, изправена на дървото, над която дълго беше работил, пое я внимателно, върна се при девойката и нежно я положи на лицето й. След което обърна очи към небето и запя старата песен, с която догоните изпровеждат покойника с маската.

Сцена при бръснаря

Няколкото пауна вече се бяха отказали, било от умора или леност, породена от мислите на приближаващо лято, да митарстват около ниската църква. Забавленията с вързаното куче, играта на „препъни-камък“ из краката на туристите, гробният хлад от дупката в зида на каменната църква, останала за спомен от едно гюле - сякаш им писнало. Екзотичната група се беше скупчила, близо до костницата, в усилието на скуката. Един паун, привидно женски, надигна глава по посока на портата. Найден Протов, тъкмо подминаващ разтворените врати от дебел метал, се приближаваше, с голямата си раница право към тях. Пауните се оживиха и от тежест в органа на скуката инстинктивната им заложба да се отстранят и огледат от страни, те не помръднаха. Найден имаше дарба да подслушва бъдното, чрез фунията на интензивни сънища и сякаш несъзнателен. Той знаеше, че има нещо екзотично в манастирите, нещо несвойствено, напомняше, че Бог, както е неизменен, така пък е и безкрайнообразен.

Така пауните въведоха новодошлия по класически начин в своите първи впечатления.

Защо трябвало да пиша като някой друг, преди да почна да си пиша, както аз си пиша? Защо пък този друг не пише като мен? Защо изобщо аз не си пиша, както си пиша, пък той не си пише, както си пише? А с какво е допринесъл някой с милионни тиражи, освен с подпомагане в обезлесяването на Амазония, Сибир и Индонезия? Нов език ли е измислил, нещо,помагащо на еволюционните заложби в човека? Или просто е издигнал поредния кумир, заместващ някакъв си диалектичен бог, за утеха и комфорт в битеразпада на безбожните си съвременници? Ами, че всичко било творчество! – нека попитам пауните тук, сигурно правят разликата, че към творчеството, предпоставено е съзидание, а когато липсва, заприличва на органични молекули от първичната земя, които още и не са разбрали, че могат да се съединят в аминокиселина. Ама съзидателното творчество, тавтология! (сякаш живея в съвремието) – как се вмества в мисълта ми, щом дори и не съм дошъл тук, за да пиша (не че пиша изобщо нещо различно от къси описания

на тоалетни чинии – по моему, клозетна поезия). И мисълта била творческо съзидание, мили ми пауни, иначе пък ще се разпадне в органични мислици от маймунарника. Та цялото подобно творческо стремление към опитомяване на дивото, обезлесявайки го, учейки го, че трябва да е плодородно за човека, че са нужни всичките кумири, които пък и дивото в самата му природа да опитомяват… Това май си е част от всички ни – мазохисти, садисти, хедонисти, страдащи от сродни егоистични комплекси – установяване на антропоцентрична диктатура във Вселената. Ха! – та човекът дори и Бог се е постарал да опитоми в църква! Каузални интерпретации – гроб ме чака или нещо подобно – изобщо чака ли ме нещо? – това ме изпълва с някаква значимост, защото (пак каузалната аргументация, все още не се е осмелила да плъзне към релативация с „както", може би после ще се обърне към времето с „когато" или пространството, с „където") се страхувам да изгубя своята посока – понятие – ужасът е да допусна как просто ще се разнеса във всичко, без да имам някакво значение дори за себе си. Та ако някой ме спре на улицата и ми каже: „Как си", бих се зарадвал, бих му казал „Здравей!". Но ако ми каже „Хей ти ли си този, който прави това?" – бих му отговорил, че има предвид брат ми, с когото много си приличаме, но от естетически съображения, не поддържаме връзка вече години. Може би всички тези величествени молитвени домове всъщност изпълват усилията за постигане на метафизично единство, за упражняване на ред у сетивата. Опитомяване на земната физика с езотерика – достигане на левитация в пост и молитва - младите монаси могат да се наредят за вечеря, едва след като са издигнали телесната си маса до триъгълника върху купола (защо пък не е квадрат?) – окото на Бог? (с какви очи ли гледа този бог, когато се „огледа" в своята вселена – вероятно и той страда от някакви комплекси във формалното си творчество(под въпрос е окото на бог, склонно ли е към съзидание, или е все още предаминокиселинното си, органично съществуване).

Бъдещето изплува като ясен спомен и Найден Протов успя да види образът на един монах, запалил икейска свещица, поставена като преводач на масата между двамата. Този първи и единствен опит за замонашване запозна тогава младия мъж с истинската енергия на монашеството и чистотата на изреченото слово, винаги стремящо се да опитоми невинните деца на Африка в културата на Поп-Европа. На причастието си, Найден така и не отиде.Щеше ли да го спаси от идещите гробищни преживявания, от образа на своята любима, представен от Гавраил-Мошу, духът на изкушението от заключване в емоционална стагнация. Свещицата, поставена като преводач между двамата, сякаш, искаща да обясни за светлината в благовестието, бе просто символ.

Изтънчено е да се борави символно, стига да не е еклектично, но не бива и да се забравя, че натоварен от символи, мостът, въжен, рискува да се скъса. Тогава – как ще опитоми човек освободения Бог?! И как монахът ще просветлява (съмнително е, че светлината, за която той говори се различава от мълния, покосила дърво преди милионеум пред свидетелите на тогавашния Яхова, които са градели камъните на първия тотем и задължително решили и запечатали в гена, че еклектичният им бог е свързан с осветление по пътя) горките дечица от Африка, лишени от всякакъв светлинен спектър?! (в мисълта на средния, високия и ниския паневропеец все още битува далтонизмът, който всячески се опитва да различава единствено белотата на съществуването). А все още не се сещам за жив теолог, способен да превежда божественото. Нали за какъвто и да е превод, нужни са поне двама – в мен усещам даже трима – един преводач и един художествен оформител (ролята на третия в мен е предполагаемият съавтор на божественото на Динамичния Бог (Той май не познава еклектичния))! А третият е безкрайната Вселена, и с риск да ме изгорят на клада да заключа, Вселената това съм (без Аз, че само и да предположа някакъв си Аз – отново ще се питам кой е третият?).

Поредното предположение, че кротко си битувам в психиатрия, или комуна, в която пред очите ми един се самоубива с тъп нож, или пък, че някаква си дама, с която бях дори веднъж, ме води към гробището, под хълма, край втората врата, за да си говори чрез някакви тайни ритуали, с непознати духове от древната митология, с риск да бъде психически изнасилена и на свой ред да попадне, с гръб към стаята, срещу бяла стена. Прелюд към лудостта (категоризирана от вещите (някакви магьосници от пещерите), в поръчковия каталог на фабрика „Единение“ за дубликати (с гаранционна карта, в която всеки леко различаващ се дубликат, ще бъде подменен незабавно, плюс извинение за допускането на различие – нали е комунизъм!, упс – така де, единение!, а и сертификат за идентичност на произхода от оригиналния, непроменим Адам Кадмон, заедно с гаранционната карта от цели 8 десетилетия).

Пауните сякаш слушаха целия вътрешен монолог на Найден Протов с изключителен интерес (все пак в метафизиката на един манастир, всички действаха метафизично – телепатия и взаимно следене не бяха непознато умение). Заставайки пред костницата, младежът за пръв път усети умората от насъбраните емоции. Поиска да се охлади сред каменната маса, но си помисли, че може и да го направи със същия успех в църквата отсреща. Желание се породи за потапяне в антикултура, все още разглеждана като демонична от кумирната структура. Със същия успех щеше и да наблюдава кукерските

танци на догоните от Мали, но незнайно защо се Протов пожела да остави неразбраните емоции да повишат температурата в пространството, обхваното от черепната му кутия и да си развие напълно смирено мозъчното възпаление именно в този манастир, Дори алкохолът не можа да го спаси от прегряване – нито раят на манастира – антена към трансцедентални отношения с издигащи се и падащи ангели, нито смъмрянето на единствения монах, че пиел много (престижът на всяко едно антенно учреждение не може да се накърни – лечението е силно метафизично, изразено чрез пост, окадяване и Киприанови молитви, всяка друга, пряка намеса, непредполагаща трансцендент в предиката, подлежи на първо предупреждение, със заплахата от кръстоносен поход на смирената молитва), пък и кога друг път щеше да пие в истинска, монашеска килия, необезпокоявано, освен от Гавраил-Мошу. В тези мигове на духоявление, Найден просто искаше да заплаче, подпийнал, опиянен от зачестените пулсации в слепоочията, както в юношеството си плачеше на рамото на майка си за съдбата на любимия княз Болконски. Майка обаче там нямаше – можеше да поплаче единствено на рамото на светата църква и да подаде оплакване пред Синода срещу духовете, тормозещи горките миряни. Е, църквата се оказа необразован родител, когато Найден Протов попадна, съвсем случайно на изоставената манастирска библиотека, поиска да почисти книгите и така да възроди дясната ѝ гърда, която да захранва посетителите с култура. Ракът на невежеството обаче не позволяваше никакви възстановки. На втората седмица от сортирането, преглеждането и чистенето на изоставените книги, Найден беше просто изгонен.

Дали защото пиеше, дали защото дръзна да удари шамар на монаха, когато вече не можеше да издържи на отношението към начинанието, Протов така и не разбра мотивите на низвергването му. Последвалото бягство, разбира се, с цената на няколко отнесени старини, благотворно дарени впоследствие на един австрийски университет, застави Найден, неуспял да намери утеха в духовната еклектика, да се скита в пустинята на светиите, описана в Откровението. Че църквата се бе превърнала в звяра, нямаше съмнение в разстроения младеж – той поведе същата еклектична война. Цялото скитане продължи дълго след това, бележейки Найден с метафизичния шамар на извора.

Броденето можеше да се изрази в няколко фази:

Първичен бърнаут, придружен с кортикално възпаление

Вторичен бърнаут, придружен със сексуалната фрустрация на затлачени емоции, завършила в загуба на девствеността

Третичен бърнаут, свързан с критика над Шлайермахер

Квартерен бърнаут, изхождащ от загубата на невинността (по отношение на Шлаейрмахер и приспособлението към човешкия нудизъм на сетивата, прикачено във визитката на половия акт), оградата, преграждаща контурите на парка, по-скоро служеше като отворен зоопарк за дивите му обитатели. Глиганите бяха огромни по размер, сякаш охранени с качествена индийска царавеца и се изнизваха на групички, придружени от поколението си, за да се оттеглят в почивка, изнурени от допира със светкавиците на туристическите/артистични/професионални(от всякакъв произход)камери. Найден Протов вече бе окачил въжето около врата си в здрава примка (не особено добър във връзването (с двояко значение), възлите изглеждаха комично), Наблюдаваше тихо глиганите как се изнизват. Слънцето скоро щеше да залезе, сенките на дърветата се издължаваха. Той стоеше на върха на стената, вече няколко часа. Здрав дървен прът беше положил там където оградата оформяше своя интимен ъгъл – подходяща тоалетна в храстите – подходящ развой за бързото разлагане, ускорено от горещината на лятото. Сълзите му отдавна се стичаха, оставайки браздите по пътя си, сякаш река минаваше и рискуваше да издълбае своето корито в разтворените пори на хлътналите му страни. Тази река на неразбраното страдание, което никога не се оплаква, не секна дори и когато най-сетне си каза, че е твърде късно да се бави и твърде рано да почне от начало, отпусна се с цялата си тежест върху дебелия клон, след което въжето се скъса, и вместо да полети някъде из космоса, се заби право в земята, като се гърчеше няколко минути, в опити да се изтръгне от комично преплетените възли (разбира се, той пожертва бъдещата си кариера на консултант по самообесване, дори не успя да издаде наръчник за имрповизирано бесило). През цялото време онзи натрапник, Гаварил-Мошу, ту се появяваше, ту му говореше, ту му показваше нещо, та клетият момък съвсем се обърка от образа на безвъзвратно загубената любов, кореняща се в бърнаут едно, две и три, завършила с квартерната комедия– любимата му (всъщност беше някаква сянка, с коса, загледана в бяла стела, с гръб – как да не си помисли Найден, че е именно тя – нежели няма други жени по Земята!), изгубена, удушена, осквернена в същата тази човешка еклектика, присъща на тонизираното от културата съзнание.

Пътешествията спират за момент с бърнаута – следствията продължават – Протов реши да последва дословно образът на ?любима, но не я откри в психиатрията, както предполагаше. Все пак за петдневния си престой там успя да: 1. Уговори пътешествие до Египет 2. Убеди един биофизик в нищожните аргументи на болестта му 3. да пуши пура,

докато беседва с друг пътешественик върху Джойс 4.да убеди биофизика да спре медикаментите 5. Да види същия този човек как вече може да си избърши сам лигата и да ходи самостойно до тоалетна (аргументи в полза на автономната воля) 6. Да се ужаси от системата, след като една вечер влетяха санитари, хванаха и заставиха биофизика отново да пие хапчета 7. Да бяга в парка, въпреки, че не обичаше монотонно да размахва ръце, докато си представя, че изобщо е нужно да прави подобни движения, без да бъде преследван от хищник или просто да иска да отиде по-скоро при жена от съседното село

Бърнаут квинта – последвал от прекаляване с Ницше, преминала към несъзнателна идея за аристократа, изяснена в последствие посредством Бердяев (всичко, преминало в някаква несъзнавана кинетика, свързана с течаща река (препратка към сълзите по бузите (явно старата мъка не се беше минала) и отново желанието за фактическо представяне на алегория, посредством сливане с водите на река Мур)

Бърнаут в секстет – получил се след минутното преживяване с първата жена със споделено приспиване. Тя пристигна мигновено, тръгна си на следната сутрин, когато Найден я посрещна от трамвая, тя дишаше учестено. След минутата общуване (около 12 часа, което при такъв учестен сърдечен ритъм, се усеща и като минута) – отново старото желание за тактилност се поражда в Протов – след като научава, че тази художничка вижда мъртвите и си говори с тях, младежът решава и нея да спаси (нали е все още в еклектиката на християнството – минава време – преди старите представи да починат, без некролог, след радикална кремация), та започва да се лута из улиците, докато намери някъде духа й сред купищата призраци, привидения в палта от началото на миналия век, и разговори с привидно несъществуващи пияници, старици и някакво момченце, което може би ще се опита да му се усмихне.

Бърнаут Септагинта (продължение на минутния) – ситуацията се влошава. Найден си спомня активно тайните обреди, наблюдавани в манастира – свещеникът (значително алкохолизиран субект, защитник на въздържателите) и монахът – говорят црковнословонски, ниски метани и отново окадяване в твърде тясно пространство, със съмнително благоговение към белите дробове (Бог да помага!). Запознаването на Протов с традициите на исихазма го превърна от страстен практикуващ линеарен аскет, обявил война на злото, докато всичко добро (може би липсваха ясни критерии кой какъв е или какво е – бяха като близнаци, които всеки път се явяват на различни места поотделно и никога не може да се разбере кой, кой е, а да се пита си е наистина неудобно в случая), се беше обединило

Бърнаут на безкрайността (октет, изморен, полегнал по гръб) - игра за края на света, в която всички си разменят тайни знаци, метафизично изчистват града от злото,завършил в чисто етиологични прояви – побоят над парче свинско в хладилника, изпълнено с ритуал с икейските свещи, побой над Найден, в следствие побоя над свинското, продължително въздържание от храна и душ (нали Господ идва – ще се изкъпем в светлина), завършил с фактическото изкъпване от пороен дъжд и смъкването на близо 20 килограма (физическо изтребление на нечистата плът) телесна маса, разхвърлянето на всички материални средства в три посоки (все пак е Тройца! и символът стана плът) – наемане на стая в най-скъпия градски хотел, провокирал опит за покушение от страна на червените лампи срещу Найден (соматични прояви на задух, ускорено сърцебиене и обилно потене), желанието да употреби кокаин за последен път преди да види Спасителя, наемането на диван в хола на шайка цигани, пожертвало последните средства, лаптопа, горницата и личната карта на Протов, докато поспи около месец в очакване на Спасителя (полезните иновации на всяка една трансцедентална хибернация, разтваряща портали за измъкване във времепространството).

Бърнаута на вечността, последен, сполучливо доведе до края на пътешествието, в палатка, в бежански лагер на границата между Сърбия и Унгария. Уплашени от Найден, самите бежанци доброволно жертваха своето убежище. Миришеше му на селския дом на прабаба му, а носеха и същите пазарски чанти – добър знак за младежа, че Спасителят не само идва скоро, но и вече низвергва всички генетични грешки от миналото.

Обобщение на светлината: първа част – застанал под дървото на психиатричния двор – дъждът прочиства – спомени за еклектичния Буда, отъждествяването с дълъг период на обездвижване на долните крайници, стегнатост в горните, в резултат на десетилетия лотуризиране. Диагноза: маниаклно натрапване на лично съзнание в чужди пространства – опити за прераждане в куче, котка, щурец, своеобразен геноцид върху правото на лична идентификация от страна на куче, котка, щурец и запазване на суверинитета в съзнанието на куче,котка щурец, без умишлената конфискация на физическото им състояние от страна на недоволни, други съзнания (анализ: неосъзнаване на граници, липса на емоционален интелект и уважение към неприкосновеността на другия, вероятно крепящи се в ранно детство – застой в аналния период, неопознал фалическия, желание за отделяне и проникване, неудовлетворено с изпълване на чувството от доволство от себе си). В епикризата може да се прочете и натрапчиво чувство за превъзходство и просветление в Нирвана (продължаване на хибернацията от

дивана, тъй като наема за него си остава платен и дори от разстояние трябва да бъде използван в унисон със законодателното право гарантиращо устния договор), вероятно следствие от десетилетия без пряка слънчева светлина, липсата на храна и приема на течности (облекчени със системи от глюкоза и биохимчни електрошокове, които да заставят пациента да се възвърне към мисъл за живот на практика, сред хора и извън понятието Нирвана (където всеки може би отива някога, стига да спазва законовото право и да не се прережда в чужди тела, прогонвайки оригиналните им собственици (последното подлежи на строго наказание от законодателството на Вселената)).

Извод (на епикризата): в еклектичните представи на метафичизни мисли, антропоцентристката диктатура продължава да носи все повече смущения в предаваните от Земята сигнали към вечността (т.н. човешки синдром). Препоръчва се продължително лечение, чрез вливане на земни метали и елементи, характерни в агрегатната си проява за атмосферно-топлинните характеристики на тази планета, с оглед на възвръщането на човека към обективно мислене, съобразна с членуването в екосистема от земен тип. Лечението трябва да продължи минимум две години, в случай на рецидив – до живот!

Втора част: След продължилото лечение Найден отказва своята земна доза терапия. Започват дни на сновене и тъпчене на едно място, сякаш ходилата масажират котка, или маршът на еклектично снеготопене, сигурен символ за потока между паралелните реалности. Пробуждане на трето око, преливащо в четири, докато не добие значение на стоокия Аргус, който всъщност е циклоп. Под въпрос е наличието на толкова много очи, след като е съмнително съществуването на толкова много паралелни светове, но в един от тях, където Найден има интимност със същество от противоположния пол, може би са нужни половината на стоте очи. Силният вътрешен глас го води отново към гробища – костници на войници, които да се включат живо (в мъртвото си състояние) в еклектичната борба между добро и зло. Групиране на армия, под ръководството на Найден Протов (или Гавраил-Мошу) – призрачни копита отекват в празни, нощни улички, в опит да се щурмува кармичната митница – или един гьол, зарибен с шарани. В този гьол Найден съзира паметта на вековете. Атаката на кавалерията секва скоротечно поради липса на цигари – единствения сигнал за атака е дръпване от фаса. Силите на доброто се оттеглят. Найден продължава битката с единството, наречено страх. Понякога преминава в ужас, понякога се изхвърля в агресивно действие срещу невинни предмети, като стенен часовник. Понякога Найден се хвърля в петдесятен екстаз на земята, увива се като змия и едва не се пени като бясно куче. Силата на Светия Дух, не може да се

овладее. Под въпрос е дали Динамичната Тройца изобщо познава кукления театър. Страхът от Бога, който често Найден усеща в себе си, го принуждава да се скара бурно с Гавраил-Моше

Произходът на думата страх е неизвестен. Тоягата на буквите в камък изглежда достатъчно статична, за да нанесе поражения в черепа на неандерталец, поднасящ зърнен сноп към все още примитивния хомо сапиенс сапиентис (последният до там се осапиенчил, че го сварват неподгтовен, докато мършува над лова на други неандерталци и си чупи зъб в кремъчно острие – впоследствие си присвоява историческото право на откривател на копието, а зъбът се налага да бъде отстранен по оперативен начин, от друг хомо сапиенс сапиентис, заловил откривателя, че спи с жена му). Такива тояги са първата асоциация с решетка и започва конструктивния диалог по разнасянето на Денисовци по разни панаири и други събития, организирани в хуманоидния рай. Все още никой не предполага за завета на антропогенната диктатура, неизменна линия в следващите няколко стотин хиляди години (сякаш Теслич от тогава, без да нарушава вселенските закони отново се прeражда в Тесла няколко епохи по-късно), въпреки, че антропоцентриците са вече доста омесени в кръвомешние с останалите хуманоиди. Начало на терминът „чиста раса“ (може би се бърка с въведеното от Лайбниц понятие за „табула расса“, твърде непонятно на психолози и социолози в съвремието), оправдана от еклектичния дух на тоягата.

В гьола на историята, за която всеки е сигурен точно какво се случва (елементите на фентъзи, научна фантастика и други жанрове, развивани през дългомилионното съществуване на въображението, в контекста на наченъци на диалектическа история – „Библия“ за фентъзи-производни жанрове), съществуването на дълбокия страх от еклектиката на смъртта, тоягата и йерерахията на ангели и сатани, изразена в погнусата на колонизатори и пътешественици от плъховете (може би същите имат и предразсъдък към таитянките за разпространението на сифилис – изобщо островните популации са съмнителни и подлежи на обследване единствено от естествоизпитателите и разните еволюционни теоретици, излели наблюденията си от селските дворове право върху развитието на туземците (поне им го върнаха със сифилис и трипер!)). Историческите символи, разглеждат линията на страха, правилно, на мястото си – призраци от миналото, оставени като ловна маркировка – камъни от 17ти век, в които се дочува екотът на кучета и пиянските закачки на благородени, ала въоръжени бродяги. Преспиването в гората сковава в ужас, след всеки един звук – писък на жена (интересна горкса птица), ровенето

на глиган край палатката и шумоленето на вятъра приковават смелите към хоризонтална позиция, с нож върху гърдите, стиснат така здраво, че цялото усилие разпокъсва нощната дрямка. Некромансите, които си ходят свободно, водят до културна невроза, третирана често като форма на излияние в изкуството и превръщането му от съзидание в терапия (отново иск пред Вселената за нарушаване на правото на всяко създадено нещо за автономно съществуване – тук е под въпрос правилно ли се използват маса, стол и прибори за хранене). Страхът води до тактилното желание към собственото тяло, съчетано с несъзнат автоеротизъм (страхът като привързване, отново наченат в антропоопитите за вселенска диктатура), който понякога се отразява в бъркане на носа и консумация на осолени секрети (жаждата за внимание и нужда от засищане на чувстото за собствена значимост, прикрити в ужас от втори тип (прикритото желание в проявата на отвращени). Във въдворението на смесицата от биохимчниелектрошокове, Найден може единствено да се обърне леко настрана, прикован с каиши върху леглото. Агресията от войната се е изляла срещу медицинския персонал, но инжекцията на опитни сестри е по-скоростна от опиянението на петдесятните. Образите на Гавраил-Мошу бавно ще бъдат изместени от обективни начала, докато след няколко дена мятане на леглото, Найден не се сети за баба си, чийто гроб все още не е посещавал.

Трета (финална част) – поради злоупотребата с идентичност, Протов продължава лечението си в комуна за зависими. След девет-месечна прехрана, в мисли и телешко в консерва, действително самоубийство с тъп нож през магистралната артерия и ринене на сняг, Найден е готов да се възвърне в реалността, или към самия себе си; Появяват се обичайните мисли за философията като естетически наглед над разсъдъка. Всъщност плашещото в която и да е комуна е липсата на активно действие, което убива волевото излияние на интуицията или стремежът към свободен дух. Препоръката е народен съд към собственици на комуни и участващите в бавния геноцид над същности – да не се забравя, че целта е въдворение на синапсите на спонтанността във фабриката за дубликати на Адам Кадмон. У работещите в това предприятие се наблюдава: липса на еволюция на мисълта, дивиргентност на мисълта, развитие на нерационалния интелект (като да не би интиуцията да подведе разума) и неспособността за идентифицирането на духовни възли в какъвто и да било дискурс. От тук насетне се развива културата, успокояваща се с наблюдаването на цикличните въртения на барабан на пералня.

Бъдното все още не се е случило, макар и да се усеща в цялата си сила. Всъщност времето не може да е съдник на нищо странично освен на самото себе си. Отдаването на някакво специално значение го накъсва в пространството на минало, сегашно и бъдеще. Найден все още не се е разложил – Гавраил-Мошу няма контрола, ни дума, нито дори битие под звукова форма. Разни сменящи се цветове и форми не са размътили все още визуалното възприятие на Протов и леглото си е легло, и таванът си е таван и клепките са клепки, които бавно се затварят, за да отстъпят място на съня. Докато бързаше, със своята раница и детска китара, за да се представи пред монаха, Найден обърна поглед към пауните. Същите тези пауни, които се оказаха единственото колективно съзнание зад стените на манастира, убито от скуката (след съжителството с „чистата“ хуманоидна линия), което има проникновеното разбиране за една математика насочена към вечността.

Две чудовища

Застанала пред големия картон, бежав на цвят, Нона все още плачеше. Цялата тази работа я възвърна тама където не искаше да стъпва. Забърза набързо сълзите си, да не капнат и увредят картона и продължи със същото старание. В левия ъгъл вече беше залепила снимката на залеза, заснет от панеленото им жилище. Целият блок попадна някъде в средата. Тя не слагаше снимките подред. Мисълта й хвърчеше накъсана и попълваше ребуса на своята творба в пресекулки, които се оформяха и подреждаха сякаш от само себе си. От последните етажи тя гледаше залеза. Дъщеря й, засмяна, попадна някъде там, сред облаците, оставила настрана играта си, за да се наслади на прасковеното сияние, което играеше по бледите тапети. Бутилката, полупразна, до изпразнени бутилки – единствено с това желаеше да спомене пияната си майка. Но до бутилката положи старателно обработената фотография на баща й. Любовта не може да бъде понятна. Макар и от там да се почна с всичко, Нона не можеше да отговори защо пазеше светъл образът на баща си. До него залепи и снимката на фабриката, в която работеше. Да, тя го разбираше – че той беше отишъл в страна, която нито разбираше, нито можеше да общува, за да помогне, за да ги изхрани, да ги дари по своему с обичта си. Така преведена на един разбираем език, обичта всъщност не можеше да бъде еротична в същността си. Тя не бе любов – без чувство, без емоция, обладана от демони – а може би някъде грееше и Великият Ерос, но Нона не го познаваше, нито го бе срещала разклатената психика на

своето битие. Такива картини бяха чужди в съществуването на тези, който никой няма да помни, за които никой няма да плаче край гроба им. А не са ли те истинските герои на всяко едно време? И макар да не познаха диаболоса на любовта – движение от вътре навън, без демон, без обвързване, без оскверняване – безкрайна струна, от чието трептене политат и чувства, вече материя. Отражение на чистата естетика на душата, на общението на цялата вселена, която за да гравитира, да добие конкретика – сбор от нагледи – за да натежи, за да придобие форма подлежи на чувство. Едно натежаване, лишено от тежест, в което се проследява и цялото безкрайно разширение на радиационната сила на живота.

Ала Нона нима някога бе познала подобна любов? Тя не можеше да чувства нещо такова. И докато положи снимка на красиви, напръщели гърди, до нея залепи тъмния коридор от детските й спомени – дълъг и студен, в който се случи страхът. За да изобрази виковете й, Нона подреди следващите снимки една подир друга – разкъсани дрехи, локва, в която пада капка и притворени клепки. Така тя изрази бруталното изнасилване на майка й, от доведения й брат, на което стана свидетел като дете. За да завърши спомена, тя сложи размазана снимка, която беше зачеркнала по средата с черен маркер. Не помнеше контурите на лицето му, не искаше и да го знае.

След това майка й се пропи. Вътрешно, под отвращението, Нона изпитваше съжаление и даже разбиране към съдбата й. И смехът, и песните й, които отекваха от кухнята на детството някак си възкресяваха жалостта към майка й. Но Нона бързо стисна със зъби и произнесе присъдата си, когато положи снимката на празното, голямо легло – нейния ужас. Върху това легло, върху което майка й я беше заставила да спи с чужди мъже, от които прибираше парите, за да си вземе поредна бутилка. С това, което даваше на превърналата се в секс-робиня, Нона сложи до леглото – шоколадчето, което отиваше да взима след клиента за дъщеричката си, играеща в другата стая. Тя се стараеше да не вика, колкото и да я болеше, стискаше зъби, когато плачеше – се затваряше в банята и пускаше душа. Не знаеше кой бе бащата на дъщеря й. Но Нона реши да я отгледа. И се разкая, че не е абортирала още тогава. За разкаянието си тя положи снимка на градинска пръскачка, която полива тревата. За липсата на емпатия, у съседите, Нона, самата вече без чувства, не можеше да дава обяснение. Да, тя не можеше да почне работа, не можеше да остави дъщеря си, все още невръстно дете, при пияната си майка. Снимка втора на същото легло, но вече с разхвърляни чаршафи. А психологическите граници на толерантност, веднъж преминати, водеха до абсолютно разрушение.

Истинският ужас дойде, когато майка й доведе новия си приятел. След изнасилването, тя си беше просто тръгнала, никога не потърси нито бащата Нона, нито нещо различно от бутилка. Та продължиха живота си по разни квартири, като сегашната. За споменът от първата си среща с новия майчин любовник, Нона сложи снимката на празен стол в кухнята им. След нея, тя си позволи да наруши закона за авторско право и положи изрезката от някакъв вестник с лика на Фрицл. Последва снимката на мрежа, защото й беше трудно да продължи. Но вече имаше единствено решение. Редовните побои, които новият любовник нанасяше над майка й, я докараха дори до болница, със сериозни наранявания. Затова тя сложи и снимката на празна бяла стая, сякаш в болница. Нямаше ред на поставяне на фотографиите, но въпреки това те вече добиваха последователност. Нона не скри нищо – залепи фотоса на кукла, с омотан парцал около устата, защото когато пияната й майка, заспиваше, той идваше, опираше нож в гърлото й и я изнасилваше – все пак, за да не буди дъщеричката си, Нона нито плачеше, нито надаваше звук.

След случая с болницата, Нона все пак намери сили да се изправи срещу насилника. Този волеви опит тя изрази със следващата снимка, която беше просто едно въже, без фон, без контури. Последва фотография на стара кола и целият ужас, който тя изтърпя, изразен в образа на вила, с ръждива ограда. Там, след като тя му съобщи, че ще се оплачи в полицията, след като я би, след като я откара насила в тази вила, той я върза за един стол и повече от седмица, непознати мъже се изреждаха един след друг – мъже, които тя нито виждаше, през завързаните си очи, нито усещаше, претръпнала от болка, след побоя, които самите те й нанасяха.

След снимката на вилата, Нона остави голям ред от празно пространство. И, за да завърши колажа си, тя залепи снимка на кафеварка, от която излизаше дима на вряло кафе. След това покапа с кръвта от ножа, който стоеше до нея, до фотоапарата й и касичката, в която си събираше пари, за да си го вземе и да прояви снимките за последната творба на живота й. Капките се разтекоха по бежавия картон и тя поседна на стола. Нито искаше да чува сирените, нито да знае нещо повече = надяваше се, че дъщеря й ще отиде в дом за сираци, че майка й, след като изтрезнее ще намери трупа на любовника си, застинал на стола, че най-после ще успее да въздъхне.

Носи се някакво зловоние в стаята, от тоалетната, Георг Щум излиза да пие кафе в пушалнята и да пуши цигари. Чувства се спокоен със своя избор.

Просяци

Просеше ли само добруване? Какво те сполетя, нима остави жена си, дъщеря си духовни просяци, да скитат по чужди дворове, това ли е?! Недей, не плачи, ще сбъркаш системата, която сякаш е поставена на друго тяло, не е твоето – духът не спи, мозъкът – да. Какво остава друго?! Не се чувствай обречен! Това е съдбата и ти беше просяк да чукаш чуждите мебели, статуи, скулптури, това ли си ти?! Какво друго ти остава?! Бъде, което си! Друго не искай, не очаквай, бди в голотата си, тя е чиста! Ти ме научи на Моцарт, помниш ли, научи ме на парка след ателието, да ходя да чета там! И това ли забрави, виждаш шаблони от моето изкуство, припомняш си – и няма други учители, няма други свети надежди – това си ти, там, на системи… Това ли те споходи? Недей, не си просяк, или винаги си бил, просиш щастие, което не идва, потопено в две кафеварки силно кафе.

Гнездо от бухали

Пред гарата, замряла отново – величествената сграда на санаториума и още десетки други, това е – окръжението, това е, което бди, но не спира да пресмята – тя е същността на този модернизъм, който остава недоизказан. Над нея всичко друго бди – и история, и повече – не! Слушай, пак това, жадното агне, пасе си до теб, напои го, така ще се останеш да бдиш във вечността със стъпките на своята архитектура.

Човекът дърво

Той стоеше, докато трамваите се разминаваха. Беше на спирката. Така се разминаваха мислите му, една подри друга се свличаха като дамско бельо. Представите се разкрачват, размиват се в поредната локва, която не е спомен, все още… Блещукат покривите на трамваите, но той не се качва, остава там, сякаш чака, без нищо да очаква – просто стои, докато не се сбъднат някои мечти на взаимност. Но и това няма да стане, продължава със своето стоене – безработен, някъде над трийсетте, някъде отпуснат, изоставен, без никакво наследство, освен една празна чанта, в която се вият мечтите му. Там продължава да стои, докато не стане дърво, докато не пусне корен, забравил за собствените си – а колко му говореха като беше все още млад, като

беше неопитен, неопетнен, но сега е там и дори сестра му е забравила за него, това е той – човекът-дърво.

Костенурка и крилат демон

Последната чаша се захвърля към ъгъла, пада от щъркела, иска още да пие. А пиеше бавно като костенурка в началото, но някакъв крилат демон го възседна още и още да пие, да се опива, без да спира, това беше голотата, да той оголи пениса си, за да се изпикае до тезгяха, когато го изгониха, когато го напсуваха, и щяха да го набият. Е, биха го, няколко тупаника, здрави, и той падна, не можеше да ходи, напика се през събутите гащи, и така, бавно, по-бавно и от костенурка запълзя към дома си, където никой не го очакваше, където всичко беше изоставено и мръсно, освен празния поглед на всяко едно ставане и празната чаша кафе.

Вещици

Ще те погаля още веднъж, искаш ли?! колко мека коса имаш! И как всичките ти зъби са наред, толкова бели, толкова красиви – това си ти, не се забравяй! Носиш прът, за да пробиваш стените край себе си, а останалото –не иска да знае или чува, не чувства, това си ти – вече на възраст, поредната вещица, която вряка за дребни стотинки, ей там са другите – край водата! Просят още пари, още няколко свирки, това ли искаш, някоя друга цигара?! Ще ти дам, но и ти ще лапаш, старче, няма да ми разказваш своите празни истории, с пълна уста – хайде, старче, не се бави вече, конят те чака, да отведе към кладата, където ще тлееш със своята усмивка, докато не станеш вода.

Молитвата на св. Йероним

Пореден превод – потта ти още трепти, скуби брадата косъм по косъм, поредната криза – моли се, не изпадай в света – това ли е бреме?! ЩЕ мине! Остават само словесните клони и няколко недочути фрази – ти мъкнеш товара на всеки един език, който събираш в тази торба, докато не стане изпълнена с беглите строфи на нечий обяд. Отново привикват, а сега е време и за вечеря,

превеждай, учи езика! Не спирай, препирай се! И остави всичко останало просто да се разтича, не спирай да се питаш – това е фонтанът! До него си ти, потопи се, а останалото – забравяй! Косъм по косъм изскуба цялата брада.

Тримата влъхви

Стичат се в куп, май се трима – отиват към храмът, няма друг действащ, купола му блести, следобедно слънце, а навред сякаш трепти сърцето – това ли е?! Няма начало, краят е изгубен, предизвикателството да се работи до късно, тогава свещите най-силно горят, а викът остава нестихващ – ужасът е сякаш смирен – това ли искаш?! А после – някакво поклонение, сякаш се е родил спасителят за селото, от тримата, които са просяци и нямат парите за свещи, но ще остават единствено срама на обществото пред олтара, поредния вик – това е поклонението пред новоотворения храм, защото няма кой друг тука да влезе – и всички, до колене ще се обличат в летни одежди, докато навън виелица вие и разбутва мислите и остава само това отроче да спи, без да се завива.

Коронация на девицата

Само ти управляваш своя кораб – накъде ще поеме, търсиш поредните фарове, намираш само мъгла в самотата, отново така – а после, все тъй постъпваш, не искаш да слушаш, ново измерение, поредната котва – а на дувара петелът сърдито се пече – новите косми ти бръснеш, не оставяш тоалетната нечиста – там е твоят срам, под душа, под капките, винаги мръсна излизаш, поредният там те чака, да забие своя флаг в мократа почва. Това ли очакваш? А после – не си ли твърде сама, и стърчиш към новото нещо, което отваря вратичка, за да погледне към разгула ти, към дувара, който не струва вече пукната пара. Искай, но не ще го вече получиш, останала сама със своя срам, но това е всичко, защото ти не го усещаш и моралът отдавна разбит е като живота.

Св, Марк

Постой си, поседи си – успокой се! Друго няма – виж светът колко е широк, поседни, напиши нещо, после и друго – и така, не се срамувай, ще дойде вечерта, след нея пореден ден, няма ли да си доволна – погледни палитрата и замери с нея стената, отпусни се, не дишай тежко, а дълбоко, бъде такава – не друга – искай да ти се предлага всичко, като услуга, не се срамувай, не бъди, а бди, не спирай! Сетне пак постой, разгърни в думите си всичко свято, приюти в гърдите си надежда, това си ти – не спирай, не се двоуми! Разгърни собственото си чувство, довери му се, а останалото – то е гонене на прах, невежество, не му се подчинявай, постой си, приеми и другото дете, отгледай го като свое, ако не можеш да имаш собствени. После то ще стане велик мъж, ще събаря власти и никой няма да бъде пощаден от перото му. Това е то, а другото, не го мисли! Постой, отдъхни си!

Пътят към Емаус

Той беше сам, вървеше толкова дълго, дали с две щеки, дали без нищо или просто на стоп искаше да стигне до планината, там намери още двама, беседваха си, в полите на друга планина, любуваха се на общението, но той се обърна да чете, забрави ги, тръгна си, сякаш беше намерил своето злато, наречено самота и в нея се приюти, и в нея пътува, без други дисаги, сам е понесъл своята съвест и останалото – няма повече да трепти, ще бъде това, което заспива, защото е сън, а не мечта – паралелна реалност, която се винаги сбъдва. Истината, прикрита под шапка, единствен другар и спасител от жаркото слънце.

Св. Стефан

Това ли е котето, което още мърка, завързаха го в чувал, зариха го с камъни и го пуснаха от моста, да се носи по водата докато не се удави. Така е с всичките котки. Мериш ги с камъни, вадиш им очите, сякаш са злобно куче, което се нахвърля върху своите стопани. Неблагодарници! Извисихте се, сетне искате да слезете, това не е клон, дървото няма да ви напомня повече за

своето имане, а ще свършва едновременно с изгрева – да, там ще го намерите, няма да му се противопоставяте, то ще ви учи, то ще грее над вас и вашите клони! По пътя, замиране и някакви думи – а чувалът с котката все така ще се носи към дъното.

Св. Лаврентий

Печи се на слънцето под портите, печи се! Раздаде всичко на нищите духом, а какво остана за теб, освен металната скара?! Сякаш не виждаш, не искаш да чуеш кое е това, другото, което е понесло знаците на скръбта. Искаш вечното щастие, постигаш само надежди, крепят се в теб и не угасват, а те желаят, безспирно, безропотно, неустановено – това ли си ти? Там в мрака?! Редиш портите, не оставяй мирът да те довърши, бъди смел, бори се по пътя към върха на планината, не се отказвай при хижата, ти ще го покориш и ще дадеш всичко на нищите чрез своето изкуство!

Мадона и дете

Детето ти е вече голямо, а ти си все така искрен, с бастунче в ръце, не крещиш, а пиеш кафе, поредното, пиеш чаша уиски, поредната, ще те връхлети вирусът, внимавай! Тази епидемия, ще я устоиш ли?! Ти си святата мадона, защото си жена отвътре, не защото харесваш мъже, а заради изтънчения ти копнеж по Бах, погледни кръчмата, погледни чалгията, тя няма да спре, но ти ще ги съчетаеш, с чаша кафе, хубаво уиски – не бе ли така животът пресвят, изпълнен с интелектуалните търсения за нещо, което е повече вяло, но ти го изпълни със смисъл?! И това беше твоето дете – смисълът, което отхрани като грижлива мадона и ходи да ядеш змии и помагаше на нищите, да прогледват, да разцепват пред себе си мрака.

Св. Юлиан Страннолриемник

Клоните – гората, изпълнена с комари, кой друг ще приюти търсещия дух, освен една стара крепост, надвесила се над града?! Какво има в нея, освен празнота – какво друго му трябва на духа?! А останалото, то няма име и е винаги загубено, за странстващата душа, се оказаха цигани приемниците, само те се обърнаха, само те благословиха святото дело на вечния път – и те дадоха по една цигара и поканиха странника на прасе. А реката тихо тече, в друг спомен, и сърна се стрелва в гората, и сядам да почета на сянка, покрай дървото, но съм бързо прогонен от ятата комари и продължавам да крача, след като в градчето съм разлепил усмивки.

Портрет на млад мъж

Говореше с ангели, не спираше да пише, посещаваше го приятелят му, да – той така беше, някак странен, твърде тих и отдрънпат. Пушеше тънки цигари, но не спираше да мечтае – разговор с ангели, докосваха го по челото, единственото, което успяваше да види в тъмнината беше тяхната светлина. Друго не искаше да вижда, не искаше да се храни, беше твърде слаб, но можеше още да носи едното или другото, което му дава криле, за да вижда, през облаците, през мрака да дарява с почит Бог. Това той умееше прекрасно и ги разбираше, говореше техните езици, размишляваше с ангелите за съдбата на света и беше твърде млад, за да не се бори, бродеше единствено, за да види къде свършва нощта и в края ѝ отново да засуче пръсти по пианото.

Св, Павел

Оставяше всичко, не помнеше дори от къде е, искаше повече, не усещаше нищо, освен барабанене по кожата – това му доставяше удоволствие, това искаше по-силно от всичко, но не забравиха ли усилията, с които се стремяха да опитат от произхода, вкуса на джинса?! Без род и поречие, как ще тече водата, тогава как ще се настигне?! Как ще бъде единствена, това ли са усилията? В празната есен, какво друго остава освен дихание на късна пролет. Лятото още не е преминало, остават малко завеси да бдят над нощта – продължават да куцат, но не ще забравят рода.

Св. Андрей

Неистово писане вече няколко седмици, остават само снимките – и пак не ще бъда приет, това е което остава от цялото братство с институциите, не искам повече! Искам да бягам, да крещя, да не бъда! А какво ще остане след мен, освен едно написано портфолио, вече има и снимките, вече иска да бъде предадено. Добре, но не го одобряват, тогава ще го изям, ще го изходя и повече няма да го помня, тогава ще бъда свят, защото съм сътворил нещо, което само аз съм консумирал и другите не ще се отделят от вечното питане, желание, копнеж, излени в дихание – тогава ще стигна, ще се уморя и повече няма да пиша.

Разпятие

Това чувство, да бъде заличено – спреят се стели по влака, по цялата му повърхност, по всичко, което го заобикаля, краят се вижда – но парчето има още да се пълни, да се обрисува, да знае, без да чувства друго освен опиянението от ацетона, приходи на морските възли, това ли е то – влак, отново да рисуваме, това е нашият кръст, той не пада, той е вечната доза живот в кръвта, подчинено на всяко страдание. А останалото – нима не е ек на произвола, наречен вечност, прибира се, остава за другите, да минават, без да спят, без да се чуват викове, без скръб – с цялата тежест на поредното парче, което ще бъде изтрито. И така – до следващото.

Поема закуската, като новоприет не го пускат да излиза. Иска да буйства, но пък и е редовен пациент, измолва си да го пуснат.

Възкресение

Бегло се обърна, за да види поредната жар-птица, всъщност сграда, която е цялата в геометрично построение, до нея – шишарки по оградата и всичките форми, които опасват кръга. Опиянение от действието, неспирно излияние – повече святост, само светлина, преминало през мъртвите пластове на архитектурата, за да донесат новото, истинското възкресение, което бди там, в началото на века – автономия и тъжни предци, положили вече новото, избухнали в мрака – това е, деянието, съчетано с всичко, без което уплахата иска да каже, че търси новия живот – а след него, объркани в пътя се носят колите, които бързо хвърчат, разпръскват кал и безвремие, а локвата тихо шепти, че е време за нещо модерно, което да разтърси празните устои и тишината, и кандилото, и прегорялата свещ.

Алесандро де Медичи в почивка

Смърт на цялата бюрокрация и на вас, стари, пресипнали като аристократи древни, с белите коси и бастуните – толкова са изнервящи под палещото слънце, вечно знаят всичко, никакво смирение, единствено смирение към възрастта и нищо повече! Горете! Измирайте! Пенсионерите, заключени в собствените си разбирания за винаги – ходещи трупове, потраквайте със своите бастуни, вече не бълвате съжаление, само корист, че изобщо трябва да чакам на една опашка с вас, вечно се бутате, вечно така се движите, сякаш няма никой друг. Но и вашите разбирания ще си отидат с вас, а после, задача е на младите да не остават старостта да ги погуби и да ги ослепи, защото има и прекрасни старци, които не са забравили какво е да се живее!

Двоен театър

Застанала на покрива на някаква плаваща конструкция. Две лица, тя е със снайпер, под нея върви монахиня, те се прицелва и я убива. Красотата на Брехт. Още малко, излей масло в огъня, бъди част от началното, не се успивай, бъди верен, часовникът трака, а под него нощта вече омайно подканва към празнична трапеза – последната, останала, без трохите от масата, без някакви празни останки. Не бъди друго, радвай се, ликувай – това е то, което не може да те спре по пътя, за да се освежаваш, за да не спираш своите пътища, които винаги ще се абсурдни, като самия

живот, Като самата носталгия, остава тъгата – изреждане на снимки, спомени стари, това не е прекалено – герои?! Разобличени, това вече е тайнство, това вече е плам, невиждано стремление, отдадено изцяло на бижуто, намерило покрив в своя собствен идеал, от който гради кули или просто кибритени клечки, които детето събаря.

Последната вечеря

Все пак се привършва, все пак е Ницш и на последната вечеря, пред публиката, те не пият вино, а урина, не разцепват хляб, а ядат фекалии с лъжици и гледат колко е силно лятното слънце! Това пропада, онова се вдига – и така още малко, докато не дойде редът на времето или да ги обругае или да ги позлати в своя ковиоз, като нероденото бебе, което вече иска да суче – и тогава, навред ще е тихата стъпка блажена, дори когато се съставят новите устои на една стара завеса, която ще се запали, под фона на пиано, за да роди тишина.

Св Лука рисува девицата

Това ли е – още сос? Чеснов? Какво обичаш, към какво се връщаш – пишеш, бъди и художник, един от първите, и нея съхрани за вечността, запази образа й – тя е свята – а ти не си ли просто гей, без никаква радост освен от чесновия сос?! Това те вълнува, което не спира да тече, да се излива в недрата – единствено мраз, под прозореца – бавно текат равни телата, засилка – подскок, още малко и над слънцето жарко се носи вонята на някакви неразградени сокове, а от тях излиза поредното цвете, което да скъсаш, да поднесеш на девицата и с него да й нарисуваш портрет.

Ловци на птици

Излитат гълъбите, но няма мир – остана само спасение във войната и ядрени бомби помитат всичко и водата вече не е годна за пиене и животът се превръща в капсула – това ли е страхът, който всички ни гложди, какво искате – още месо?! Още ли ще пиете от тези пусти пътеки, в които отекна само празнината, само желанието, ловите птици, които са ядрени бомби и ги слагате на трапезата на безсмъртието, без да има край или вярност в тази вяла надежда, че някога гълъбът ще полети, че някога мирът ще пребъде.

Благовещение

Захили се, засили се, сложи грим, без токчето – запъти се към цирка, избърза с перуката, още и още, не спира, докато не открие това, което го гони, което иска някак свято да облепи със своите закачки – празни се с тишината, иска да спи, но не може, отваря уста, казва някаква смешка, поредният вой на обрязани клони, тръгна си – не издържа повече, той е просто клоун, а светът му е циркът, и не иска да се отиди без да е разказал последния виц – още може, но не иска вече да свършва, да се поддава на оплакванията, това го подтиква към новите клони, към обора, без да спира – дава слово, раздава някаква красота, обвита не в думи, а в действия, защото всичко е смешно и към всичко подхожда с ирония, свята и замислена в дебрите на най-скучното пиянство, от което той не може да излезе, без да си е вгълпил пътя за бягство към отворените предели.

Портрет на мъж

Какво очаквате да видите – някой чеп?! Той е обрязан, девствен и е кастрат, той върви по малката нишка на представите, за да роди ново действие във вече изсъхнали клони – това е той, мъж е и друг няма да бъде, все още ближе женски сърца, само ги възпламенява със своята доброта и нежно усилие – плах е, никога твърде краен, не пие кафе, не пуши цигари, още му остава светлина в очите, а над нея – трепти гора и водопад, над който той минава по опънатото въже от край до край, за да благослови поредния опит да бъде заглушено мъжкото, което се ражда безполово.

Св. Себастиан

С протест да докажеш, нежна душа, че искаш друго, което не се надига, но отпада, без да става – ти си, шепни му на ухо, че времето си е отишло, че иска да спре, но не може да тръгне! Остава само звукът от камбана да шепне в ухото, а краят – вече се вижда, на твоето гнусно управление, това си ти – шут и едно магаре, което иска да полети към Луната, при другите магарета, или да ги търси там, взаимно отдадено на някакви стремления за съвместен живот. Повече не може да искаш, без да се питаш, кое е правилно или кое не, като поредната акция, в някакъв бебешки център – лъжци и клеветници, неподправени некадърници, кой ви е избрал, издигнали сте се до небесата, но всички се вдигат, съвкупно, за да намерят тайна пролука към тази променя, която ще спре вашите безчинство – и повече няма да сте тук, но ще си вземете някой остров, на път – към Луната, където ще спите спокойно без кислороден апарат.

Св. Евфимия

Винаги предавате тези, които отказват да ви се кланят на смърт, но историята тях ще запомни, не вас, със ситите търбуси – това сте вие, тулупи и празнина тегли вашата душа към мрака, че всичко сте обърнали на някаква материална, недостойна идолщина – това ще остане, кланете се не бога на войната, на бога на смъртта, на Мамона – това ще ви остане, а тези ,които откажат ги пратете на лъвовете, нека те да ги ядат, но сетне поклониците ще идват на гроба на изядените, а вашите ще проклинат, защото сте безчестни и нищожни и недостойни да останете във вечността.

Въведение на Шарл 5 в Париж

Така ли ще почнете, докато поредният вечеря в боклука, кралят върви и не остава даже трохи от трапезата си да се нахрани този, който няма. Единството ще ви се срути на главите, няма да остане камък върху камък от вашите градове, които градите на алчност и злост – тогава като жаби ще ви крякат езиците и молите за пощада, но каква пощада, от този, който вечеря по кофите –

това ли е всъщност вашето дело, безумни крале и готованци, които не секвате в своите желания?! А някога помисли ли сте за друг, освен вас, освен собствените ви гърла, това ли е, което ще оставите на децата си?! Тогава бъдете проклети! Никой не ви иска, изчезвайте от лицето на земята и повече не се връщайте, не искайте милост, не ще я намерите! И възмездието ще е сладко и то ще бъде на вечерящия по кофите.

Книга на часовете

Четири часа, по един на всеки, в това време трябва да се състави по един разказ, обърнат към вечността, нямате право на грешки – пишете! Има още крилати минути, няма повече време, дайте листата – как сте описали вечността, какви мисли сте излези, а то не е нищо друго, освен няколко думи: лилаво, жълто, небесно синьо, червено.

Мария Магдалена

Гладни сте като каеща се курва, нали така – искате още да ядете, поругахте и светлината в храма, единия повръща на масата на кръщенето, другия зове сина си към непристойни действия, какво остава за вас, бедни души, освен да миете краката на праведните с брадите си и да се влачите със сълзи по пода?! Искате още?! Не ви ли стига мъжеложството?! Не ви ли е достатъчен харема, който се правите развод подир развод?! Искате още?! Останете сами в празната стая, за да видите от където идва грехът на вашето безпокойство, тогава ще се върнете, няма да се обърнете, но ще пропаднете, докато не секнат зарите в църковния храм и светлината пред дверите му ще е последното, което ще видите.

Възнесение Богородично

Простtreли ръце, може би пръсти към поредния камък от тази катедрала – издига се духът, излян тук вече десетилетия в неспирен градеж, неуморен труд и от него остава възнесението на светотата, защото е девствен труда и ражда спасение – крепко, доверено, такова, каквото винаги ще бди над душите и никой пожар не ще го ограби, но ще се слее единствено със закона на

кипежа – там, в бурно море, ражда се новото, издига се храмът, до него спокойно се влачи момче и държи за ръката момиче.

В този половин час потокът от мисли не секва. Той чувства, че ще полудее. Излиза в уречения час, по пантофи. Повече не се връща. Бяга направо към вкъщи, купува си билет за Австралия, полетът му е на идния ден. Дано го пуснат да излезе извън границата. Има приятел в Австралия, при който ще отиде да мие чинии, тогава и да го хванат лудите, ще е задръстен от работа. Изоставил е куфарът, излиза пак по чехли, обувките му са в психиатрията да си вземе нов, нови обувки, дрехи, всичко наново. С това и парите му се свършват, но той вече звъни на приятеля си в Австралия, казва му единствено: „Идвам“.

Мария

Колко пъти? Един художник, не жертва, а храм на абстракцията, до един философ, който разхожда своето куче, удавен в Киркегор, но само святост изпълва мислите и друго не полита – кипежът на отронени листа и всичко се случва в един град, наобиколен от хълмове – прииждат летни дихания, реката се лее, извира из недрата на собствената благост, по нея се кипри в слуха нежният глас, този ,който води, без да иска, не отшумява, без да спира – и това е, единственото, пламенното – и иска отвара и пие до насита, до като не се излее в лилави завеси над пламнала нощ – дихание на кестен и в него отново чезне благостта, която отива на път с пожелание за активност в нощните преспи от звезди и мечти. По нея се носи в пламък на флейта поредните грижи, които вече изчезват – а всяка звезда е слънце за някоя планета и нощта грее с много слънца и не е ли тя по-пъстра от деня, по-ценна за всеки живот, защото смисълът на нашето слънце е само тогава, когато надеждата дава в този живот.

Изомерия

Докато работиха над личната им инициатива, Георг Щил беше твърде психотичен в началото, но в процеса на работа се успокои. С материали услужваха лекарите, а те не бяха много – няколко молива и купища листа. Вече спокоен, Юсуф започна да работи с него както го беше научил д-р Монтгомъри – водеше пациента, чрез въпроси и го поставяше в различни ситуации.Стъпка по стъпка пациента почна да се подобрява. Тогава, с разрешението на лекаря, Юсуф обиколи всички болни, които лежаха в отделението, за да ги покани да участват в един импровизиран кръг в клуба. Откликнаха единствено Георги Щил и един пациент на детокс, когото Юсуф щеше да слуша дълго след това, но поне за пръв път сириецът разбра в какво са корени психозата на учителя. Без да го разбира напълно на момента, той щеше да помогне и на двамата, защото ден след това, Георг Щил се беше почувствал отлично и го изписаха малко след това, както щеше да се случи и с пациента на детокс, оказал се дилър и наркоман.

1.

Опита от огъня, пари, нали?? Този път всичко е наредено. Чакам вече час. Ще дойде утре… Не може ли тази вечер?!

Затвори телефона. Блокира ме. Повече не се обади. Трябва да се търси някой друг. Имаш ли оферта? Искам за 100…Колко е грамът?! Свивай, пали! Ще трябва да се разходиш.Днес почивен ден ли е? Сякаш времето отстъпва с боязливи крачки.. Пред простора на тишината. Искам покой. Пали! Пушек се вдига. Пали! Винаги така се връщам, нямам големи избори в живота, освен да се надрусам за пореден път – зелената дама да обладае дроба ми. И всичко… сякаш изчезва. Само тогава усещам спокойствие. Да не ми пука за нищо. Гласовете започнах още в Холандия. Опитах от хубавото. Не ме оставя, искам да си легна, да се приспя – поредна кашлицата, давя се от коза…Добър е, нали?!

Ела да пафнем, не се стягай! Има ли още хляб? Огладнявам. Може би малко сирене?! Няма пари, даде ги всички – сега само ще пушиш! Гладен съм! Ще се храниш с пушек. Този стръвен глад. Мога всичко да изям, заплесвам се… Откъсвам се от реалността.Полезно е, лекува болка. Моята болка е тази действителност, не мога да я понеса, искам още, по малко от всичко. Пуши! Заспивам, не мога повече. Искам да вкуся… моля те, подай ми повече! Не се спирай… Сутринта така започва, с нова цигара. Пак се връщам да си легна. Работа?! Не, безработен съм! Пускам играта, не мога повече – искам още да видя, ще играя, да! Завий още едно, отпусни се, нека да сме спокойни, да чийлнем! После ще видим, ще се уверим, какво може да се случи… Нищо…

Това е, потънал в нищото. Искаш ли повече? Не се обръщай, не се обаждай – това е! Върви си, не ми трябваш повече, взех си дозата… Благодаря, че ми донесе, ставаше ми нервно, но за друго не ми трябваш.

Така влязоха в часа ми, хилеха се, лигавиха се, на последните чинове. Разделих ги, преместих на първия Продължиха да се хилят, преструваха се, сякаш не ги виждам. Един ден минавах покрай тях, същата групичка, бяга в кръг, веднага се пръснаха, щом ме видяха. Приближих се, попитах ги какво правят, бяха впили поглед в земята, не смееха да ме погледнат. Лек опиат, разбира се. Тогава поисках и аз от него, исках да вкуся тази цигара. Надигнаха глави в изумление. „Сериозно ли?". Напълно. Подадоха ми цигарата, опитах, трябваше да държа дима няколко секунда, изпуснах го, пак опитах. Не е много хигиенично петима, с една цигара. Какво почувства? Отпускане, леко се замаях. Не пушех цигари и още не пуша. Започнах и аз да си взимам, от тях. В часовете просто се споглеждахме в знак на съгласие. Взимах си трева от моите ученици. Така се почна всичко. Реших се на бонг скоро след това. Замайването беше още по-силно. Сякаш не усещах тялото си. Харесваше ми. Започнах да преподавам напушен. Пушех всъщност постоянно. Сам си пуших. Обичах. Особено с кафето. Беше вкусно. Не исках да спирам. Но винаги свършваше – какво да правя?! Нали всеки си има пороци. Не се смеех, твърде рядко. Просто цялото замъгляване ми носеше наслада. Отидох на почивка по време на отпуската, вече не си вземах от учениците, намерих друга връзка. Взимах го евтино, на почивка, сред планината с бонга. Не взимах голяма заплата, ала достатъчна, за да пуша. Там ми отиваха всички средства, при бонга. Не знам тогава ли почнаха гласовете, какво всъщност се случи? Продължавах да пуша. Отначало дойде нещо като паника, нямаше ги още гласовете, после започнах да си говоря сам.

- Какво обичаш?
- Не знам
- Отговаряш ли си?
- Да… Искам още, ще пуша докато не се махнеш.
- Откачи се от себе си.
- Не мога, скачен съм.
- Отдръпни се, за да вляза!
- Кой си ти?
- Аз съм ти.
- Махни се, ужасяваш ме!
- Не мога, искам да се продължи.
- Какво?
- Твоето страдание!
- Изчезни!
- Може би никога.

Продължавах да си отговарям, не знаех какво се случва с мен. Исках да изляза, ала не можех, чувствах се безсилен, сякаш някакви демони ме дебнат. Искат да ми изпият душата, да ме душат – какво да правя, къде да се скрия? Под одеялото, ала продължаваше все по-силно.

Станах, отидох към ножа. Да се пробода! Да умра!

Не можех… Нямах сили дори за това.

А исках да умра.

Продължаваше, губех представа за реалност.

После си отиде всичко, загуби се… Аз се загубих.

Въртеше се целият свят.

Искам да притъпя святата болка. Пуших още.

Не ме остави, затегна се като обръча около главата ми.

Усещах огромен страх, не можех да изляза.

Тогава, какво се случи, не знам – бутнах я по стълбите..

Май беше съседката от горния етаж, крещях й.

Дойде полицая, откараха ме.

Бунтувах се, дърпах се, усещах утеснение в колата, сякаш ме притискат от всички страни.

После май ме докараха тука. Крещях, борех се…

Ритнах докторката, санитарят ми вкара здрав тупаник.

Последва инжекцията. Приспаха ме.

Сега съм тук, споделям всичко това и не мога да си представя, че съм бил аз.

Ала бях аз и така долетя първият ми досег с наркотици.

Не искам да пуша повече.

Искам единствено да се върна на работа, изгониха ме, дали пак ще ме вземат?!

Не мога повече. Искам промяна, а живея в мръсотия, неспособен съм да изчистя..

Всичко пак се повтаря.

Задрямвам, унасям се, будя се – същото място, крещя! Вътре в себе си…

Усещам как се задушавам и търся помощ…

2.

Опитал съм всичко. Хващането ще си призная винаги е едно и също, интензитетът е просто различен. Дали съм полудял? Не мисля… Защо съм тук,детокс, просто е… За да взимаш дрога трябва да имаш стабилна психика, не е за всеки, като даскалчето – не съм получавал нито стрес, нито паникатаки. А и трябва да си искрен със себе си. Дрогата не е за лицемери. Какво съм научил от нея? Много за себе си, ползвайки я постоянно, много за света край мен, движейки се във всякакви среди. Не мога да кажа, че съм посредствен, наблюдавам всичко задълбочено, обмислям го, наблюдавам го и върху себе си. Но всичко се случва за две… минути, две секунди, понякога толкова й трябва и на свръх дозата да ритнеш капуша. Бързо се случват нещата. И всеки трип е огледален на другия. Знаеш ли, аз съм завършил химия, мога да произвеждам всякакви дроги, правил съм го. Има едно понятия в тази наука, наречена изомерия – така се нарича строежът на огледални молекули. При всеки е различно, защото всеки е различен, но всеки трип е огледален на предния. Какво е трип? Това е цялото състояние на наркотично опиянение, дрогите са различни, но са като огледало една на друга.Това представлява самото опиянение – абсолютна рефлексия, като отражение. Защо посегнах към дрогата? Не знам, те първа ще разбера, правя го още от студентството, може би за това не си намерих работа и се върнах в Пънам. Да, не започнах тук, по-късно, повечето почват още в гимназията. Тогава бях пробвал само едно, лепило, друго не се сещам да съм – а, да – малко марихуана, но не ми се отрази както на учителя. Пак казвам, дрогата е за силни психики, не може да се поддава на слаби такива, тогава вреди. Може да е полезна с някои неща, ако се дозира, да бъде лекарство. Никога не съм бил по малкото, винаги по големи дози. Щях да умра на няколко пъти, но така и не умрях. Някои починаха, светла им памет. Познавам и други като мен, но кой ли се е отказал?! Такива не познавам. Може и да се случи. Бил съм и по комуни. Интересното е, че никога не съм работил като химик, освен като готвач на дроги. Правя ги, добър съм, така изкарвах пари, добри пари. Как не съм влязъл в затвора още, не знам, спасило ме е провидението. Дали след този детокс ще спра?! Надушиха ме куките, затова се върнах в Пънам, по-спокойно е, мога свободно да си готвя. Плащам си, не ме закачат. А и работя с малко хора, не искам да ме знаят. Давам им от хубавото, после те си го разпространяват.

Изял съм стотици картони. По едно време спряха да ме хващат. Бях много активен по партита, не само. Ходех – транс, техно, такива неща. Активен бях доста. И каквото сготвех

го разпространявах, шитках го там. Веднага я разграбваха моята дрога, като топъл хляб. За първи път опитах ЛСД в Берлин, преди много пътувах. Шитках дрога, готвих я из различни държави, преди да дойде хероина, който ме върна даже и до тук. Тогава взимах и картони, зарибих се, много картони. Беше хубаво – трипът беше все различен, но общо, както всяка дрога едно и също. Просто взимах, по два, по три, понякога дори по пет. Енергията, която идва е невероятна. Първият ми път не ме хвана, моят човек, с когото взехме, каза, че виждал змии. Фен съм на визуалните халюцинации. Това е както при гъбите, все едно политаш на скоростно влакче от увеселителен парк – прекрасно изживяване. Обичам силните усещания, във всичко. Малко се прекатури, не усещам това място като свое. Влязох по лично желание, мисля, че ще мога да си тръгна преди края на детокса. Не съм за първи път в психиатрия. А за ЛСД ли? Ами, силно е, можеш да видиш всичко, да се сблъскаш с най-тайните си страхове, не е за всеки със сигурност, може би се предава така, както е, но не знам, не съм убеден, че е истинно, ако не прекалиш. Трябва на максимум да изземеш всичко, каквото ти се предлага. В това му е и красотата, ако не вникнеш в материала, не можеш да го разбереш напълно. Да се продължава забързано, няма смисъл – самият трип е много интензивен. Получаваш нови усещания, сетивата сякаш се разтварят, показват ти един свят, който иначе е недостижим и всичко е много цветно, както при гъбите – сходни са двете. И двете, натурални, ЛСД се прави от плесен по пшеницата, така преди са я изготвяли тази отвара и са я пиели, преди да се извлече по химичен път и да стане наистина концентрирана. Ала омръзва, както всяка дрога. Изял съм много картони, нищо не ми става, може би психиката леко се изкривява, но не спира, не може да буксува. Трябва й размах, това е същината. Друго не се сещам да добавя за картона. Не съм се наемал никога да го произвеждам, не ми и трябва, твърде евтини са, нямам печалба от тях,а усилията за производството за големи. Предписва се за различни болестни състояния в малки дози, много малки. За това е била първо лекарство, както всяка дрога – в малки дози може да е много полезна.

Хероинът също е бил представен така. С него се запознах сравнително късно. Бях обиколил вече Франция, Германия, Англия, Италия, Чехия, Полша. Срещнах херца в Испания. Преди това, както и винаги, готвех амфетамини и метамфетамини, с това се

прехранвах. Бяхме на един плаж, когато го пуших за пръв път. Беше много силно, интензивно, а усещането – беше райско. Не мога да го сравня с друга дрога. Мина известно преди пак да пробвам, защото обикалях Испания и Португалия и взимах най-вече екстази, метамфетамини и ЛСД, това ми беше диетата. Пробвах пак на един фестивал в Португалия. Вече на игла. Преди не можех да си представя, че ще си инжектирам нещо. Имах някакво странно чувство към иглите. Не ми бяха присъщи. Исках сам да си произвеждам хляба. Така освен амфети, готвих и екстази. Каквото взимах, сам си произвеждах. Като се замисля, с моите умения можех да стана водещ химик към някоя копмания. Но това не се случи, не беше моето, аз исках да съм мобилен, да обикалям, сам да достигам до нещата. От водещ химик станах обикновен готвач на наркотици. Единствено ме притесняваше след този случай в Португалия как да си приготвям сам хероина. Знаех рецептата, но ми липсваха материалите. Пробвах, но не можех да го намеря, синтетичното извлечение беше скъпо, поне за мен. Тогава почнах сам да произвеждам морфин, но беше по-слабо от хероина, не ме задоволяваше. За пръв път тогава се свързвах с картели. Трябваше ми само извлека от мака, друго не… Скъпо беше, но започнах да готвя повече другите дроги, за да си го набавя. Така почнах извличам и приготвям чист хероин. Почнах и да го продавам из Испания, скъпо,но поне качествено. Бях се свързал със специални хора, които почнаха да ми правят и отстъпки. Наложи се да пътувам постоянно, за да не ме хванат от някоя мафия. Шитках нов хероин, първо качество на пазара. Ако ме бяха хванали, щях да пострадам много. Но вече бях и сериозно закачен към този опият. Със събуждането ми, почваше първата инжекция, не можех да функционирам нормално, без да съм инжектирал веществото в тялото си, мъчех се няколко пъти да се събудя без, ала вълни ме обливаха, треперех целия, получавах страшни мускулни болки. Трябваше да се нацеля отново, за да ми мине. Така продължавах дълго време, преди първия ми детокс и комуна, в страшни кризи. Не можех да се отлепя от хероина. Тогава ме надушиха не само властите, но и местни картели, разчу се из юга, че подривам пазарите с хероин, високо качество, на конкурентни цени, трябваше да бягам и реших да се върна в родината си, след повече от десетилетие извън. Всъщност завърших химия в Германия, там и специализирах и се сблъсках, в Берлин за първи път с дрогите.

От начало и дълго време останах в столицата. За да ме оставят намира, спрях да правя хероин, но не се отказах да готвя другите дроги.В столицата се наложи за пръв път да ги плащам нещо като данък пред куките и пред местните мафии, за да ме оставят на

спокойствие. Така почнах да си готвя успешно и произвеждах материал, високо качество. Но истинска трудност беше да си набавя моето, хероинът. Запознах се със старите наркомани. А те всичко си инжектираха. Не бях такъв. Исках от хубавото, качественото и бях готов да си платя. Но почнах да изпадам, наркотикът не ми влияеше добре. Обикалях като луд из столицата. Започнах да приемам живота на местните наркомани – криехме се по входове, по строежи. Беше студено, зимата, редовна среща, на ъгъла, край една църква. Взимаме материала и бягаме. Снабдявах се от няколко различни места и качеството беше различно. Бързо трябваше да се отуча от европейските стандарти, за тях не можеше и дума да става. Отделих се от групата на чакащи наркомани, свих в страни по една уличка, застигна ме познатия дилър, даде ми материала, когато се върнах и другите бяха снабдени. Обратно в родината бях почнал да чувствам някаква самота, някакво дразнение, сякаш вече не бях на себе си. Дрогата променя, и то много силно – и там, в столицата ме удари. Разделихме се всички тогава на няколко малки групички, с още двама отидохме към един познат строеж. Имахме всичко необходимо – и помпи, аз държах да е всичко чисто, носих си спирт и памук. Другите действаха направо, но аз бях от чистниците. Свършихме си работа. Моят материал беше хубав, веднага ме хвана щом веществото се разля в кръвта ми. Тогава пред очите ми, единият просто падна на студения бетон и започна да се мята в гърчове и конвулсии. Завтекохме се да му помогнем. Но очите му вече бяха прибелени, обърнати, извадихме му езика да не го глътне, пияна започна да излиза от устата. Трябваше да нарушим своята анонимност и веднага се обадихме до бърза помощ. Лош материал му бяха дали, умря пред очите ни преди да дойде линейката. Не можехме нищо да направим. Обвинявах се ,че ако му бях взел от моя човек, щеше да е още жив. Такива неща се случваха из столицата. След този случаи не исках повече да завися от никого. Свързах се отново с моите канали за синтетичен извлек от мак и пак почнах да си готвя хероина, но само за себе си, на никого не давах, за да не ме надушат, а и излизаше сякаш по-евтино, беше ми така и по-спокойно. Готвех си от другите наркотици, пласирах ги, спрях да ходя по строежите, наех си хубава квартира, всичко почна да върви чудесно, даже почнах пак да ходя по партита.

На едно парти се запознах и с жена ми. Тя още не знаеше за моята зависимост.

Бяхме и двамата надрусани, всъщност аз и дадох, пико, такъв е метамфетамина в България,това и готвих, но по-късно за него. Всичко тръгна добре между нас – любителка също на екстремното. Изкарах й в тоалетната, но не побърза да се чукаме, виждахме се

няколко пъти преди за пръв път да правим секс. Преди нея имах връзка с една дилърка, за това – по-късно. Та виждах се с жени ми няколко пъти, вече не на партита, говорихме си, тя беше заинтригувана, че не съм живял дълго време в България – късмет беше, че тя всъщност е учила фармация и работеше като аптекарка. Всъщност, наполовина колежка. Не й казах веднага с какво се занимавам, само й вметнах, че съм учил и завършил химия в Берлин.Както и да е, влюбихме се, какво да правим. Всичко беше взаимно. Но дойде време и тя искаше да знае къде отивам сутрин, защо ме няма часове наред, какво всъщност работя. Всичко се изсипа на куп. Имах пари, то се виждаше, но можех да покажа нулев трудов стаж. Тогава й признах, че пикото, което й изкарах на първата ни среща, беше мое собствено производство. Тя не беше зависима, взимаше наркотици само по партита, но нищо на морфинова основа. Трябваше дълго да се обяснявам и то, с право Не й разкрих на мига за хероина. Тогава тя ми заяви сериозно, че е намерила игла и ме запита направо. Не скрих, отговорих й – три дози на ден, това ме задоволяваше. Вместо да ме напусне, тя пък не ме остави. Каза ми, че иска дете от мен. Почудих се тогава, направихме си дете и от столицата заминахме към родния й град, където тя имаше много голям апартамент, оставен й от родителите, които също бяха химици – каква случайност – и правеха много пари от някаква местна фабрика, към която били инженер-химици. За да спра с хероина, тогава се записах към програма и за пръв път вкусих метадона. Даваха ми го точно на две крачки разстояние, винаги имах едно шишенце в хладилника. Пиех го, не се инжектирах. Тогава почнах работа при родителите й, но много тайно успях да се свържа с моят канал за субстрат и не спрях да произвеждам хероин, който започнах да продавам в малкото градче. Трудно беше да опрадвая от къде имах толкова много пари, а бебето вече беше на път, исках да му осигуря добри условия, направих апартамента много луксозен, грижих се за моята булка като царица. Метадонът беше отвратителен, винаги щом го пиех, получавах ледени тръпки. Бях дал обещание повече да не барам хероин, наруших го, разбира се, детето се роди, с месеци жена ми не беше разбрала, какво всъщност прави. Ще си призная, имах и много добра заплата като инженер химик, вършех си отлично работата. Оправдах многото пари като спестявания от предишната търговия с дрога.

Всъщност никога нищо не бях спестявал, но така беше, поне в началото, за да не ме хванат. Когато детето стана на годинка, вече не можех да крия и признах всичко. Тогава жена ми ме застави да отида в комуна: или нея или хероина. Избрах нея, разбира се – това беше майката на детето ми. И така постъпих за девет месеца на лечение. Оставих

им много пари, беше по-лесно в малки градчета да се работи, монополът не беше толкова силен. А и бях спрял да готвя друга дрога освен хероин. Кризите без метадон и без други опиати бяха тежки, получих гърчове на два пъти, даже викаха линейка. Беше ми непрестанно студено, отвратително. Бях запасен с провизии, пиех много сокове и ядях много сладко. Никога не съм обичал, но тогава ядях непрестанно. Бях много слаб, когато постъпих в комуната. След като мина близо седмица в тежки кризи, успях да се стабилизирам, влязох в рутината – всеки имаше определени задължения, на ротационен принцип, в който се видях принуден да вляза. Понякога чистих с метла, друга седмица – с парцал, някоя седмица застъпвах в кухнята, никога не ме направиха главен готвач, винаги си останах помощник. Чистеше се и праха и двора, майсторяха се разни неща, работихме групово когато се налагаше тежка работа. Никой не се оплакваше – други ангажименти нямахме. Комуната се помещаваше в една отдалечена къща в махала край столицата. Понякога ходихме и на разходки, играхме футбол, долу, на обръщалото на автобуса. Имаше различни отговорници, но мен никога не ме направиха такъв за тези девет месеца. Това беше първият ми период без дрога от повече от 15 години. Събирахме се групово и всеки споделяше, по ред своята история и някакъв личен проблем, какъвто го касае. Аз не можах да разбера по време на престоя си защо взимам дрога или къде се корени моята зависимост. Но от един алкохолик започнах да усвоявам дърводелството. Напреднах бързо в този занаят, но не можах да го докарам до край чиракуването, по време на отпуските, на които ни пускаха, той беше вкарал шише с ракия, хванаха и го изгониха.
За тези девет месеца се почувствах отново чист.Открих, че мога и без дрога. Не знам какво се случи, когато стана време да си ходя от комуната, не бях правил и опит да се надрусам, ни пуснаха да живеем в защитено жилище в столицата. Там пак почнаха старите неща, не взех нищо, но хванаха в стаята ми колби, тайно, бях почнал пак да готвя, разкриха ме и ме изгониха от програмата. Не казах веднага на жена ми, постоях малко в столицата, уж че още съм в програмата. Но отново посегнах към херцогинята, както наричах хероина Когато се върнах при нея, можех да крия само малко време, преди тя да разбере и да ме изгони вече официално. Не съм я виждал, нито нея, нито детето от тогава. Тя не иска да приеме пари от мен, а аз продължих до готвя, обикалях от град на град, произвеждах и хероин, чух, че в Пънам нямало монопол и така се озовах тук. Но вече искам животът си да поема в свои ръце, затова и избрах нов детокс.

Винаги съм имал опит повече с метаамфетамини, не с амфетамини. Взимал съм всъщност няколко пъти, рядко съм срещал кокаин, премесен с тях – такова обкръжение

имах, но и до там ще стигнем. Един познат им викаше амидофени, малко или много ми бяха неприятни, а и не виждах смисъл да ги готвя, твърде евтино вървях. Друго си е метата. Много хора си мислят, че помагали при учене в минимални дози. Така познавах един студент по медицина, който беше станал зависим от тях. Човек към всичко може да развие зависимост, както аз към хероина в последствие. Не мога да кажа, че бях зависим от другите наркотици, тях съм ги взимал просто спорадично, нищо друго не ме касаеше освен херцата. Не мога да кажа, че амфетите ми бяха интересни, бяха ми преди всичко слаби. Ала обратно в родината, много хора ги предпочитаха, налагаше се понякога и тях да произвеждам, макар истината за мен да беше в пикото. Кристалите, които вървяха на пазара бяха по-скоро скучни, но и тях съм произвеждал – какво ли не съм готвил, само и само да не остана без клиентела. А човек трябва да се нагажда според пазарите, да не се губи в нещо различно, защото ще изгори. Аз не изгарях, навсякъде бях успешен. Това се виждаше най-вече в производството. Винаги гонех качеството, исках всяка поредна доза да е по-добра от предната. Това беше моето предизвикателство като химик, моя тръпка, нещо, което преследвах, моят код за успех – добър материал. По това измервах всичко, както и цената. Не мога да продавам нещо уникално евтино, само защото самият наркотик не е скъп. За ценителите, както се казва си има и производители и аз, като производител, бях, смея да кажа успешен във всяко едно отношение. Печелих не просто добро, а прекалено добре. Може би имаше нещо общо между мен и учителят от сериала, който произвежда мет, разликата беше, че и аз употребявах, обичах да се черпя вариативно с различни смеси. Нищо не ми беше чуждо като опиат, самият ефект над съзнанието ми беше приятен. Останалото – не ми и трябваше да го познавам, достатъчен ми беше да пасва на моя вкус, а аз бях наистина ценител на дрогата, наслаждавах й се, за мен не беше важно просто да хваща, трябваше да има определена тръпка. Преди да срещна жена ми, а и след това ми се случваше често да попадам на дилърки или наркоманки. Това не беше нещо рядко, дори и в Пънам ходих с една наркоманка и алкохоличка, Само я чуках, но тя пък взе, че се влюби. Не съм от типичните производители и разпространители, ходя спретно облечен, нямам татуси, дори нося очила, когато нямам лещи – това ме откроява и ме прави крайно несъмнителен, може да се познае единствено по това, че съм много сух,
почти като скелет. Високичък съм, но пак ще кажа – сух.В столицата попаднах също на една дилърка.

Беше крайно смешно, защото, просто за удоволствие тогава станах част от една школа и започнах да преподавам, разбира се – химия, но и езици – немски, английски, френски, испански, разбирах италиански, разбира и руски, както и малко арабски – бях ги научил

не само по време на пътуванията си. Всъщност идвах от заможно семейство, от ранна възраст учех английски, после минах през френска гимназия, но учих интензивно и немски, така че когато тръгнах по света вече ги имах тези три езика, готови, с мен и просто ги усъвършенствах, останалите научих покрай бизнес контактите и по време на престоя си из различни държави. Докато следвах в Германия, в Берлин, започнах да уча латински, научих до там, че можех да превеждам повече от поговорки, което заедно с френския, ми помогна да овладея другите романски езици. Сега мога да кажа, че владея цялата им езикова група, включително и румънски, не казах, че съм изкарал една година там и готвех и обикалях из цялата им страна. Мога да кажа, че съм наследил много от родителите си като любов към знанията. Те бяха и двамата лекари, баща ми, с един негов братовчед, също лекар, доцент, бяха съумели да си отворят частна болница след комунизма, благодарение на много земи и други неща, които ни върнаха тогава. Идвам и по двете линии от богати, стари семейства. Вуйчо ми, по майчина линия беше автомобилен конструктор в САЩ, имаше огромна къща там, беше иновативен в областта си. С майка ми произхождаха от варненска индустриална фамилия, прадядо ми произвеждал стъкло, порцелан и всякакви подобни неща, а дядо ми, още преди комунизма, беше инженер, завършил в Германия, където се запознал с баба ми, която пък учела архитектура там. По бащина линия, пък бяха търговци, дядо ми, завършил финанси в Париж преди войната, бил дипломат във Франция още като млад, но лежал по лагери и затвори по време на комунизма, а баба ми беше завършил зъболекарство в Швейцария. Те бяха софийска фамилия, с корени в Пловдив, имаха голяма къща в стария град, бяха от местните фамилии, която ни върнаха след комунизма. Няма да споделям фамилията ми, може би сте я чували.

Изобщо бях черното дете и в двете фамилии. Затова не общувам с родителите си, не съм ги чувал повече от десет години, нито вуйчо си, нито чичо ми, който пък беше изтъкнат пианист и даже стана професор. Така че и жените, които привличах, освен жена ми, бяха утайки в повечето случаи, освен във Виена, но и до там ще стигна. Та, събрах се аз с една дилърка, която ми беше ученичка по химия и по английски във въпросната школа.

Как станах учител в нея?! – беше ми просто хрумване да пробвам като учител и веднага ми взеха. Интересното е, че за тези езици, почти за всички, които владея имам и сертификати, бях решил да си изкарам, и то най-високите сертификати, така че ги говорех на книга като местен. Как да не ме вземат, с такъв произход, а и бях завършил успешно в Берлин, вярно, само бакалавър, но си е друго да имаш висше.

Моята ученичка нямаше даже основно. Подготвях я за матура. Не мога да кажа, че беше хубава или дашна, не знам какво ме привлече в нея, може би защото беше от дом за сираци, и ми се прииска да се грижа за нея. Тя не знаеше в началото, че готвя, или разпространявам, бързо се сближихме, бързо и разбрах, че тя пък шитка. По време на един урок, ми каза, че имала да продава малко амфети. Изкара ги на масата, разчерта – беше опитна в това, подаде една тръба към мен, приех я. Дърпахме. Не се чукахме, още не го правихме. После отиде да я шитне и се върна да продължим урока. Не учихме много. Говорихме си. Изшмъркахме всички амфети, които тя беше заделила. Това беше втория път, в който пробвах. Тогава разбрах, че това не беше за мен. А нея я хванаха бая, не спря да говори. Бях пробвал веднъж в гимназията, тогава така ми се отрази. Не млъкнах цялата вечер. Тогава по-големите не ми обръщаха много внимание. Наложи се сам да си говоря. Вече бях голям и можех да проведа нормален разговор с нея. Но тя не млъкна, обстрелваше ме постоянно с нова и нова информация. Накрая щеше да разбере всичко около мен, но още не.

И така разбрах, че амфетаминът не е моето, продължих да й преподавам. Всъщност човек не можеше да разбере, че съм на хероин, аз всичко вършех надрусан, това не се отразяваше нито на моята дееспособност, нито на ума ми – всичко беше ясно и бистро, едно ежедневие, както да си измиеш зъбите, така беше при мен да се нацеля. Бързо се задълбочиха нещата между нас. Тогава бях наел малък апартамент в една стара къща. Обичам тези стари домове. Родителите ми живееха сами в подобна къща, но дори не им се бях обадил, обратно в България. По-късно щях да се свържа с тях, да ги уведомя ,че имам наследник, след това те ме подкрепиха да вляза в комуна, ала от както се провалих не ги бях чувал.

Та тази дилърка взе, че се нанесе при мен, с двете си котки, Вече правехме секс, това се случи още в началото. Заблуждавах се, че имам някакъв обич към нея, всъщност нямаше нищо. Тя се чукаше с други, докато беше с мен. Като по чудо не забременя, даже ме зарази с гъбички.

Не ми харесваше колко леко гледа на света, и аз шитках и готвех, това тя разбра едва в последствие, когато видя, че отивам някъде тайно. Всъщност поддържах още едно пространство под наем, пак в центъра, където всъщност готвех.

Била ме проследила, беше долна и нахална, наистина, видяла къде влизам и ме запита веднага какво правя там. Тогава си казах, какво пък – разказах й. Тя не можа да повярва в началото. Беше толкова лековерна. Показах й иглите, хероина, всичко. Започнах да й разказвам. Не можеше да повярва. Тя също си изкарваше всичките пари от наркотици, но с мен видя сякаш златна мина около разпространението – не беше очаквала.

- Ти не изглеждаш на наркоман!
- Виж ми вените!
- Да, сега разбирам, защо само дълъг ръкав носиш. А в тъмното не съм забелязвала. Надрусан ли ме чукаш?
- Да
- Вълшебно е!

Тя много се радваше, че пенисът ми е по-голям от на другите й любовници, по едно време обаче ми писна и й казах, да се маха, ако ще продължава така. Тя остана и наистина повече от месец изкарахме само двамата. Помагах й за матурите, както и да намали наркотиците – беше същата като мен – за да може да помни. Но си беше тъпичка, не мога да си крива душата. Пуснах я на едно парти, съжалих, всъщност тя ме излъга, Върна се надрусана на боклук. Тогава ми подаде екстази, не бях взимал подобно нещо от години, поех бонбона, изядох цял, тя изяде половинка. Както се беше върнала от партито, продължи на същата вълна, в осем сутринта усили колоните и започна да танцува. Бонбонът обаче почна да ме маже, дойде ми огромна енергия и вече я хванах, не издържах повече. Съблякох я и я проснах на леглото. Ебах я навсякъде, докато мога, всъщност не можех – нямаше свършване. Тя се претърка, текна кръв, но аз продължавах, съдрах й и задника, не можех да се спра. Накрая тя ми извика, че не може повече, а аз така и не бях свършил и отидох в банята, където сигурно един час довършвах на чекия. Такъв е ефектът на екстазито, няма край, няма нищо, всичко е страхотно, сякаш, но до време, разбира се. После като пуска, почва да маже. Не ми харесва и то, единствено МДМа ми беше допаднал, но за това след малко. И така, живя при мен тази дилърка, накрая нещо полудях и я изгоних. Тя искаше да спрем дрогата, аз не исках. Направих така, че без много скандали тя да се изнесе. Беше тъпичка, иначе бяхме един за друг, ала глупостта у хората трудно можех да търпя. По-добре беше, че я оставих, така се чувствах наред и сигурен. Отново заживях сам, трябваше да си лекувам гъбичките, а и други неща имаше, които не одобрявах в нея – беше една простачка, това беше тя всъщност.

Живях известно време във Виена, там ми се случи да се занимавам също с една дилърка, всъщност бях попаднал в една квартира, беше на много интересно място, в самия център на града. Те не знаеха от началото, че готвя, но аз наех нарочно две стаи, всъщност цялата пристройка във вътрешен двор. Имаш отдушници, беше страхотно разположена, хем на закътано място, хем и предишното й предназначение, там се бяха правили зъбни протези и ползвали химикали, преди да стане ателие на някакъв луд художник, който се

самоубил. Всъщност нямах никакви скрупули за това – негов избор е бил, ала за целите ми, мястото беше универсално. Едната стая веднага превърнах в лаборатория, тя си имаше собствена врата, от която през дълъг коридор се минаваше към стаята, която заделих за моя спалня. Там, в един огромен старовремски гардероб наредих своята библиотека. Бях почнал да я събирам още по време на студентските си години и всъщност моите книги, обикаляха навсякъде с мен, С това бях и популярен – наркобаронът с книгите. Коридорът водеше към общата част, а над цялата малка постройка имаше едно дълго помещение. Взех да го ремонтирам него, като го ползвах за склад. Снабдих се обилно с материали за правене, горе ги държах и никому не казах какво правя. От хола се влизаше към симпатичната стая на моя съквартирант. Той беше психолог, сам експериментираше с дрога, и интересно, правеше тестове върху хората, свързани с наркотици и техно музика. Беше моят човек. С него ходихме по партита. Той се изуми от моята библиотека – разпитваше ме дали има определена подредба, сред заглавията на различни езици. С него пишехме песни в свободното време. Към нашата чзст от квартирата, в съседния вход на сградата имаше едно партерно помещение, разделено на четири части, с кухня, което също било собственост на покойния художник. Там живееше също пъстра група и другата дилърка. Тя беше на дълги расти и продаваше картони и МДМа. Реших да не правя МДМа, но взимах директно от нейното, защото беше много силно, направо прекрасно. Станахме гаджета, започнахме да спим заедно. Каква съдба – също беше от вечерно училище, твърде млада и като мен се издържаше изцяло от продажбата на наркотици, за да инвестира в уроци при професори, не само по математика, но и по китара, която тя обичаше и се овладяваше много бързо. Без да искам й станах учител по химия. Тогава й разкрих моят свят и за какво всъщност ми бяха материалите, в горното помещение. Заедно с нея започнах да готвя за пръв път екстази, аз го правех, тя го пласираше. Така откарахме цяло лято. Връзката ни не беше сериозна, както и тази после, и тя се виждаше с други, но беше много по-интелитентна. Произхождаше от някакво малко австрийско градче, родителите й бяха учители по изобразително изкуство и скулптури, бедни хора, с многодетно семейство. Но тя също и рисуваше, и то много умело. Поне успя да завърши училище, за което имах голяма полза и после продължи в университет. Истинското МДМа, дава огромна сила, все едно туко що си станал, така ти е през цялото време, с огромен приток на сила.

Там, в тази квартира се запознах с братовчедката на моя съквартирант. Те бяха от най-любопитно семейство, всъщност благородници от австрийската аристокрация. Покрай тях научих много за историята на самата страна. Братовчедка му също беше млада и като моята съкварирантка, шиткаше ЛСДи. На МДМа правих брутален секс с нея, после реших

да я посветя в моя занаят и заедно, за втори път в тази квартира нещо ново, започнахме да експериментираме и да синтезираме картони – тази течност, която толкова много се търсеше. Тогава започнах във Виена започнах да се издържам от готвенето на ЛСДи, МДМа и екстази. Правих и трите, имах голям успех, след като започнах за пръв път да синтезирам и кристали. В Берлин бях започнал да готвя метамфетамини – това беше моята специалност. Но тук се открих към тези нови дроги. А и самата ситуация – имах за любовница една млада, австрийска благородничка, която на всичкото отгоре продаваше наркотици, а и я научих да ги произвежда. Тя свиреше на китара, но злоупотребяваше ужасно много. Пишеше авторски песни, също беше много умно и будно момиче, цялото в пиърсинги. Другарувах и с брат й, който се стремеше да стане художник, спах с гаджето му, друга художничка и така изнервирих на моята приятелка, даже се влюбих в тази художничка, което резултира най-накрая и в напускането ми на Виена. Изкарах там две луди години, през които финалът беше възможно най-откачен. Не спрях да готвя през цялото време, но и взимах покрай тези жени много дрога. Художничката ме отхвърли, просто, защото мразеше синтетичните наркотици, които аз употребявах. Стигна се до там, че покрай тези млади хора, записах сам философия в университета, в Австрия образованието е безплатно, но изкарах само един месец, прекалено много работа имах, получавах големи поръчки, изведнъж се оказах снабдител на сериозни парти във и около Виена с дрога. Давах я на ниски цени, в големи количества. Сам не спирах да усъвършенствам методите си на производство, а клиентите винаги оставаха доволни.

Нямах реални сблъсъци с полицията, но всичко беше твърде магично в този град, свързан с много и най-различна дрога.

Това ми се случи на последната година, а първата прекарах в обществото на група сънародници, твърде разностранна, разбира се, но все пак беше налице. Не знам дали всички от тях разбраха истинското ми занимание. Това бяха интелигентни, млади хора от сферата на изкуствата. Радваха ми се, защото ги снабдявах безплатно с дрога. Но се случи и един от тях да ме изпревари сякаш. Дали беше дилър? Не знам. Но не беше по синтетичните наркотици. Аз го научих. Появи се някакъв лек метамфетамин на пазара. Започнах да го имитирам, достигнах до по-добро качество. И му го давах без пари. Той беше китарист, огромен талант, станал строителен работник, за да се прехранва. Беше

пък се научил да гледа гъби, всъщност си намери сигурен източник за спори и ги отглеждаше в квартирата си, в един гардероб и ги шиткаше. Разменяхме спийд за гъби. Ядях ги предимно с него. Той беше полуруснак и гледахме смешни руски филми, учеше ме и на руски. Изживяването е много сходно с ЛСД, но беше друго, някак по-приятно. Обикнах гъбите покрай него, но така и не почнах сам да гледам. Той не гледаше с много добро око, на това, че произвеждам дрога, но ме запозна с дилър, който разпространяваше моя материал. Покрай него попаднах и на връзка с чеченци и започнах да водя преговори те да се ми пласьорите. Така в движение започнах да говоря руски и без да искам за една година се изразявах свободно и можех да изпълнявам поръчки и да сключвам сделки без преводач. Може би малко са ми завиждали, че всъщност толкова лесно мога да си изкарвам парите и то по много, но повярвай, за да правиш качествена дрога, се иска много талант. Явно го имах и все още разполагам с него, най-вече, защото обичах химията и всичко с нея ми се отдаваше. Все още не бях вкусил от хероина. За сега просто се забавлявах и се наслаждавах с различните дроги. Понякога пуших трева с един друг китарист и моя близък, цигуларя, за когото ще стане дума по-късно. Всъщност една вечер, имах рожден ден, той дойде при мен и от калъфа си извади един бонбон. Погледнах, още не бях почнал да се занимавам с правенето им. Но явно беше на амфетаминова основа, и то силно, защото не спрях да говоря и да пия след това цяла вечер. Така щях да го запомня – с калъфа на цигулката. От него се вадеха и други неща.

А сега, реално, имам други планове, ако успея да се отърва от хероина,смятам, че мога да запиша магистратура и да преподавам химия в университета, и да работя в лаборатория, да ползвам таланта си за нещо по-добро, като производството на лекарства например, или биохимията не ми е чужда – разработване на различни ваксини. Всъщност ти ме вдъхновяваш да направя точно това… Разбира се, само ако спра хероина, да не съм поредният похабен талант.

Така, че от вълшебния калъф на цигулката започна да се появява кокаин. Освен гъбите, тази първа година във Виена, другият лайтмотив беше именно бялото и то в огромни количества. Казвам го, като ценител, това беше нещо много добро, без почти да е разредено. Взимаше се от различни места, но основно от един сънародник. Чудно ми беше, това беше човек като мен, всъщност имаше увреждане, куцукаше като ходи, но беше изключително пъргав мозък, много схватлив. И двамата имахме пари от същото – той, не знам от къде,никога не ми каза, взимаше бяло, аз пък произвеждах и шитках синтетика. Разкрих му бързо какво всъщност правя. Живял съм къде ли не през тази

първа година. Най-смешният ми случай беше, когато живях с някакво семейство, синът й беше в техникум със специалност химия и в една много малка стая, без слънчева светлина, бях принуден да готвя. Тя ме изгони само месец след това и аз живях при моя човек с гъбите. А този с коката, всъщност шмъкрахме постоянно. Той ме черпеше, аз го черпах. Откарахме заедно и Новата година, като вадеше огромни линии, които дърпаше непрестанно. Интересното при него беше, че правеше, като мен, много пари, но се явяваше меценат. Беше купил чисто нова китара на един млад талант, току що постъпил в академията и спонсорираше различни художници, като им купуваше картините на много високи цени. После купи на момчето и втора китара, електрическа. Запознах се и с други дилъри, но те бяха по-смешни, занимаваха се с топки с треви. Тревата никога не ме е влечала. Бях по стилното силно. Така се стигна до една вечер, когато от вълшебния калъф на цигулката излезе почти чиста кока. Бях учуден, като качество беше по-добра дори от на куция дилър. От начало цигуларя не искаше да разкрива от къде я е взел, но после почна да поддава. Последваха много вечери с най-добрата кока във Виена и едно твърде интересно познанство. Не обичам да цитирам имена, както и не правя, но това неговото няма как – това беше една от многото самоличности. Момо, с него си говорихме свободно на френски, той беше именно френски алжирец и имаше невероятни връзки. Бързо се сдушихме с него. Подобна връзка беше и тази с коката, почти чисто качество, внос директно от Южна Америка. Бях убеден, че никой във Виена няма достъп до нещо толкова чисто.
Когато той разбра аз какво правя, сключихме сделка – той ме даряваше обилно с кокаин, аз му давах на много малко пари своите собствени наркотици. Така ме свърза с много влиятелни хора във Франция, които започнаха да ми дават поръчки, защото оцениха всъщност качествата ми и започнаха да ме обсипват с всякакви предложения да правя нови наркотици. Така станах и пионер и иноватор в различни видове синтетика, преди да се насоча и към екстази, МДМа и ЛСД.

Все още нямах тези сигурно връзки, които добих в последствие. Но ги създадох и благодарение на Момо може ги заминах после за Франция, а от там и за Испания. Този човек изигра инересна роля в живота ми, защото ме оцени какво всъщност мога и владея. Разказа ми, че ще правя милиони във Франция с моите умения. И ме свърза с правилните хора. Нещата потръгнаха толкова добре, че реално направих тези милиони, които никога не разкрих и макар обратно в родината, да ходех да се целя по строежите, да бях изпаднал с кокаина, аз имах много, ама много пари в чужди сметки, които натрупах точно в този период. Освен това Момо се оказа после моята връзка да

получавам чист синтез за чистия хероин, който произвеждах. А покрай мен и той се обогати, защото взимаше процент за всяка поръчка. Не ме гледайте, че сега съм в психиатрията на Пънам, на шибания детокс, не казвам своето име, не само защото е популярно в тези среди, но и защото бих застрашил други хора. Момо ме научи да се прикривам, бях още млад тогава, всъщност той ме обигра. Сменях си и самоличностите, дори сега не съм под истинското си име.Това беше много ценен опит. И макар да след няколко сделки да нямаше нужда да готвя повече, аз продължих да го правя из цяла Европа, защото беше тръпка. А и преди да стигна до Виена, бях минал школа по наркопроизводство в Полша и Чехия. Много силна подготовка. Реално, това, с което се отличих в последствие беше подтикнато от любовта ми по химията. Макар да не бях фен на марихуаната, тогава Момо ми извади чист хашиш от Мароко – той беше като пластелин, можеше да приема всякаква форма, каквато му предадеш, хващаше бързо и то като амфетамин, но на вълни. Беше прекрасно. После често пуших от този хашиш, дори и вече на хероин, обичах да ги смесвам, беше невероятно чувство. И тъй като се прочух като пионер и иноватор на тежките дроги, поръчките не спираха. През тази първа година във Виена, аз станах милионер именно благодарение на Момо, а и после, във Франция, се утвърдих като такъв.

Не съжалявам, поне ще остане за децата ми.

Единственото дете, което имам.

Всъщност и това не е малко, можеше да нямам нито едно дете.

Ала както каза, продължих да готвя – това беше моята тръпка и лично мое предизвикателство и изживяване. Всъщност синтетика, преди Берлин не бях пробвал. Само в гимназията, освен онзи случай с амфетите, веднъж бях лъхал лепило. Хваща много странно – кислородът към мозъка спира, всичко се повтаря, всяко едно движение по хиляди пъти. И винаги сякаш едно и също се повтаря. Не бих отрекъл, че е силно, напомня даже ЛСД, но не е същото.

Всъщност не съм имал някакви големи спречквания с колеги. Гледали са ме винаги с респект. Тук, в Пънам има много готвачи на метамфетамин, това е и столицата, затова и дойдох тук, да бъда един от многото, след като името ми почна да се разчува в столицата. Исках просто да си готвя и да си взема херцата, това беше моето удоволствие в живота, друго не ми трябваше. Бях толкова обладан от дрогата и приготвянето ѝ, че забравих за собственото си дете, което растеше без баща. Това не можех да си го простя. После разбрах, че си има нов баща – бях напълно наказан.Загубих собственото си дете и нямаше как да променя нищо. Затова съм и тук, стигнах до края, не моралния край, но

своя собствен. Ала късно го осъзнах. Провалих се като личност, имах милиони в чужди банки, всичко от дрога, имах какви ли не връзки из цяла Европа, бях единствено дете, богат наследник, всичко щеше да отиде при единствения ми син, ала какво от това, след като той не ще познава баща си. Дадох си сметка, че има и други неща. Реших и да направя крачка към промяна. Аз мога и цял живот така да си карам и да не ми пука, но за мен е важно един ден детето ми да се гордее с мен и то не като производител на дрога и сам наркоман, а като с баща, който има качества и умения, които рядко се срещат и е разгърнал целия си потенциал. Седя тук, паля пак цигара, не знам кога се научих да пуша, май беше в Полша, в Берлин не пушех въпреки многото дрога.

Остава ми надеждата пак да продължа и в друга насока. Затова се връщам в комуната след детокса и ти благодаря, че поде тази иниацитива, сигурно цял ден говорих, но така ми е – донесох си малко пико, да имам поне нещо, докато минават кризите от хероина. Не искам повече метадон, не искам повече дрога. Ако искаш, ще ти изкарам, не е проблем, но ти благодаря пак, че мога да говоря. От пикото е, затова толкова много говоря.

Юсуф го погледна. На моменти, докато плямпаше се унасяше, в други случаи слушаше внимателно и попиваше всичко. Сякаш в този миг, едва в него, той се научи да бъди слушател. Вместо да каже нещо, той просто отиде до мъжа и го прегърна. Никога не разбра името му, но това беше неговата проникновена история, а скоро щеше да настъпи времето и най-сетне след почти два месеца да напусне клиниката по психиатрия и да започне един нов живот.

Юсуф се отказа от своето първоначално намерение да търси сестра си. Веднъж навън, той просто отиде до най-близката църква, прекръсти се и запали една свещица за нейно здраве. По-късно щеше да разбере, че тя е добре и вече си има мъж, а той самият вече е станал вуйчо и са се установили в Германия. Друго не му трябваше на Юсуф. Върнаха му парите. Пуснаха го един ден, в началото на есента. Беше още топло, циганско лято, както му викат, слънчево, горещо. С малкото си останали пари, той си намери билет и замина за столицата. Последва ново, голямо приключение, вече се чувстваше спокоен, можеше да върши всичко, беше събрал всичкия си. Не можеше да откъсне д-р Монтгомъри от

съзнанието си, всичко, което беше научил от него, което му беше предал и което по-късно беше приложил сам в психиатрията с различните пациенти.

Но като начало, трябваше сам да премине през зрелостта, не беше малък, а сам трябваше да се погрижи за себе си. Намери си работа с арабски в столицата, беше свръзка в т.н. кол-центрове. Рисуваше неуморно, там също му потръгна, участваше в местни изложби, купуваха го колекционери, дали стана знаменитост, какво всъщност се случи, беше трудно да се опише, но в течение на времето успя да спечели достатъчно пари, за да запише по стъпките на своя вдъхновител – психология. Беше спестил достатъчно, за да може да се отдаде на тази наука и на рисуване. Успяваше да продава картини, участваше в различни платени проекти. Материално най-сетне беше наред и стъпил на двата си крака. Но не беше още зрял, липсваше му нещо, за да премине към своето бурно юношество. И реши да направи последната стъпка.

На вратата се почука. Д-р Монтгомъри не отдели в първия миг поглед от документите и каза само силно: „Влезте“. Не очакваше да има преглед по това време, ала и не можеше да откаже. Беше минала вече почти половин година, от както беше установил собствена психиатрична практика. Паралелно работеше отново в лаборатория над проект със стволови клетки и беше непрестанно зает. Не му оставаше много време да мисли над случилото се, нито в този миг, когато отлепи поглед от книжата, за да си припомни всичко изведнъж и очите му попаднаха на една позната, къдрава коса.

- Юсуф!

Очите му се навлажниха. Не можа да скрие пороя от чувства, които го връхлетяха, стана от мястото си и се завтече към Юсуф. Прегърна го, отлепи се от тялото му, стоеше и го гледаше няколко мига, без да се помръдне. Как го е намерил? Открил е името му в регистъра на психиатри. Беше дошъл. Разказа му за новото студентство, как всичко му е потръгнало. Говореше, без да спира. Разказа му и как в психиатрията е приложил неговия метод за лечение и е успял да помогне на наркодилъра, как получил писмо от този дилър, да му съобщи, че е продължил своето образование в Германия и вече работи над проекти, свързани с експериментални ваксини.

- Грег Монтгомъри. – чух го, приковах поглед в него. Този път не исках да го оставя да си тръгне. В него виждах Харсън, Петър, д-р К., всичко в едно, цялото минало, събрано в настоящето, за да роди бъдещето. Той хвана ръката ми. Тогава разбрах, че нямаше да си тръгне. Тогава той ми призна, всичко ми призна, изля се целия, най-вече за своята скрита хомосексуалност и истинско влечение към мен. Това беше Юсуф, а аз – негов учител. Каза ми, че още сме деца и, за да почнем да порастваме, трябва да направим тази стъпка.

Тогава пристъпи към мен и аз останах зашеметен, от нещо толкова неочаквано, което последва – една целувка, малка, кратка целувка, уста в уста. Разбрах коя беше стъпката. Засмях се, поканих го да седне на моето място, аз застанах на пациентското и го поканих да пием по едно кафе.

-

- април-октомври 2020 Ямбол-Ексиновград-София

Лекарят и Дядо Трак

Операция Козирог

Когато се поглеждам в огледалото, понякога не мога да се позная – чудя се, мая се – какво всъщност е това, което виждам насреща си – аз, дребно момиче, със кестенява коса и дълбоки очи, всъщноост не знам – не съм висока на ръст, но усещам страхотна сила в себе си – кръстена, Лема от своите родители. Аз, Лема, съм просто оръжие и инструмент в ръцете на вселената, друго не мога да определя. Зараждаше се в мен по това време, силно чувство на вяра. Нямаше какво да ме прекърши, или поне така считах. Един ден, вървейки пеш към академията си мислех, отвеяно, за птичките, дървенцата – всичко това, до което изкуственият интелект нямаше никакъв достъп. Разбира се, той бораваше с тези понятия, заложени в него, но никога не можеше да дари плода на нещо различно освен една въображаема парареалност, в която всичко сякаш вехнеше.

С тези мисли влязох в академията, отидох при госпожица Лорс, която вършеше нещо в ателието, сякаш извършваше някакво тайнство. Погледнах я, тя не отвърна с очите си, изглеждаше ненарушима в това, което върши, извадих машината с моята творба и заработих. Изведнъж обаче ме налегна силен глад, реших да изляза, да взема нещо набързо, когато срещнах него – не го познавах, нито го бях виждала преди, очите ни просто се преплетоха. Не реагирах, нито потръпнах. Той ме поздрави, заговори ме, без да съм го питала. Опитах се от култура и възпитание да му отговоря – усещах какво ще се случи, но не можех да се оправдавам с друго, освен със самата себе си, имаше някаква тъга, някаква погнуса в този поглед, на които не можех да отговоря, ала сякаш някаква магия ме теглеше към него. Придружи ме, докато хапвах, съзнанието ми се разбърка, разстрои се, сякаш бях обладана и не можех този ден никак да напредна в своята работа. Отново се върнах в ателието, където заварих госпожица Лорс да продължава да върши нещо, върху някакво бюро, което не знам от къде се беше взело, с гръб към вратата. Опитах се да й кажа нещо, но тя не ми обърна внимание, когато той се появи, без да съм очаквала в собственото ми работно място. Беше крайно нахално такова поведение, но аз изтърпях. Всъщност всичко приключи с това, когато писах до Леон и Тео Монтгомъри с настояване госпожица Лорс да бъде отстранена от моя проект. Усетих нещо мътно, нечисто, нечестно и гнусно. Тогава и той спря да идва в ателието ми, без да съм го канила – не исках да ми е гост, не исках да се занимавам с него, не желаех да им допир до работата ми. Това много ме отдели от собственото ми произведение и забави с няколко седмици, докато отделях енергията си с подобно отношение. Госпожица Лорс, ясно, беше направила своето, беше се свързала чрез изкуствения интелект, чрез своята стая с този някой, без да мога да го опиша, защото дори не помнех лицето му. Обърках се много през тези седмици, открих в мрежата следи, защото всичко оставяше своята следа, молекулярна, дори и в изкуствения интелект, така ги издирих двамата и разкрих заговора им.

Едва тогава, след като Леон Монтгомъри лично се разпореди за отстраняването на госпожица Лорс, не очаквах такова отношение от нейна страна, но знаех – това беше плодът на завист и злоба, а Монтгомъри, братята-близнаци не толерираха подобно отношение. Вече възстановила се, след множество душове и обилно излияние в дневника, можех да се върна спокойно към работата си. Някои неща оставаха такива, каквито са, но не всичко можеше да върви, да ходи, да се спотайва. Аз трябваше да изведа цялата истина на яве и се опитвах да го правя чрез всеки удобен начин. Продължих напълно сама работата си по голямото ми произведение. Уважавах много този труд, все пак бе и дипломна работа, не можех да се оплача по никакъв начин и се върнах в него.

Положих началото на нова стая, която отвеждаше във вече създадения лабиринт, от новото съзнание, което озаглавих „Лекарят и Дядо Трак“. Нямаше нещо различно, което да целя, освен описателно да пресъздам картината на това ново, невиждано, нечувано и кардинално произведение, което завинаги щеше да остане в коридора на академията. По-късно Леон Монтгомъри с дръзновение ми каза, че е нямало по-силно, по-славно нещо, като изпълнение и дори и на близнаците им е било трудно да го повярват. Разбира се, оставаха и други неща, които не бях приела. Не съм била никога развратна по природа, никога лакома, никога сребролюбивка или службогонка, не го правех за славата, а за удоволствието да отгледам нещо свое по този начин – нямаше нещо по-велико от труда на живота ми. По-късно, разбира се, той се превърна и в превъплащаването на мечтата ми за преподаване и работа с младите, както и Авакума Мадамова ми беше споделяла, че е желала да направи.

Все по-трудно се изграждаха образите, но бях готова да ги направя, да ги родя, да бъдат в едно, без да се разделят. Създадох нещо като голяма, дървена врата, от която се влизаше в помещението-стая, истинско начало за този разказ. Най-сетне, подир дългото описание стигнах и до възможността да започна с него. Голяма дървена врата, отнасяше към коридор с всички родови снимки, които бях успяла да сътворя, рисувах ги грижливо, една подир една, не ползвах други модели, освен тези, които бях успяла да намеря в големия архив. Това беше изпитание, но ползотворна работа.

После коридора, постлан с голям персийски килим водеше към стаята, където беше голямата къща, придружена от по-малка, в която се беше родил старият Асен Людов. Големи къщи, чийто врати стояха широко отворени, прозорците също, за приятелите, за гостите, за радостните посетители в богатия дом на Людови. Повече значение не придадох, къщата създадох, след като подробно се бях запознала с плана на сградите, действително съществуващи в старопрестолната столица, това беше миг на избавление, миг на оползотворение. Стаите бях изпълнила с килими, рогозки, черги, пребогати от различни краища на света, защото беше достойно името на Людови и никой нямаше право да припарва до тяхната крепост, до техните къщи, точно до Военния клуб, освен призваните – това беше и дълбоката отговорност на самия род, който се беше превърнал в крепител на този град.

Благоденствие царерше, нямаше никакви други мигове освен благодатта, освен истинското помазание, освен трепета, това бяха и първите мигове на Асен Людов, когато се чу, че има нов наследник, изобразих го това, като снимка от вестник – целият град се възрадвал за Людови, толкова искрено и свещено било за местните явлението на детето. Цяла любов и грижа приявили слугините и говернантките, дойката, при отглеждането на това момче, имало и завистливи съседи, но техните брътвежи оставали нечути, не докосвали сърцата на Людови – нещастници, новоселци, които не разбирали истинската родова сила. Тогава се случвало и възмездието за тази фамилия, които наказвали тези неверници само с присъствието си, но никой не можел и дума да им каже. Всичко това поместих във вестника, който старателно беше сгънат на две в салона за пушене в по-малката къща, която беше отредена и като работна къща. Потомци на един славен поп, те не се замисляли пред нищо, черпали от благословията, която Бог разливал в жилите им и се радвали, щастливи на всяко едно нещо, което дори да било малко, било от сърце.

Асен Людов, младият Дядо Трак растял така, като създадох нещо като духче, едно весело момче, което тича из просторните стаи, радва се и скача, това духче се завихряше, за да продължи към следващата стая, милионерският син, който всъщност, предпочел да чете и да пише, отколкото да се занимава с търговските дела. Но баща му го благословил, защото бил възлюбен по-малко момче, та тежестта падала на брат му, да се занимава с богатствата. Двамата братя не споделяли сходни интереси, но това не пречело да има братска любов между тях, наистина да се възрадват, без да се срамуват от сродството си, но да го облагородяват.

Момчето растяло в сила, когато дошло време да се запише, както баща му, Стефан Людов се учил на времето в Робърт колеж, в Американския колеж в София. Това било мястото на цъфтящото младо поколение, елитното училище, където се учили младите умове, единствено там се получавали просторни познания по езика, в строга нравствена и морална дисциплина, които създавали отличните англоговорящи младежи. Тук Асен Людов получил това, което му е било нужно, за да осъществи детската си мечта – да пише, да твори и създава, с благодарност за осигуреното му възпитение, чест и достойнство, за да стане дори най-просторният преводач на Шели на български език. Много труд положил – всичко това, изобразих в следващата стая, в която духчето преминаваше през нещо като тъмен коридор, в края на който създадох сграда, подобна на сградите на Робърт колеж, подобна и на биологическия факултет, който бях видяла и ми хареса като сграда, такава смесица аз посветих на сиянието и светлината на знанието, което наистина, когато е трупано с разбиране, грее силно в душата. Повече не можех да направя, но създадох и една красива градина, като градината на Александровската болница, за да приюти в себе си познанието, което се добива, когато младият ум наистина се труди по пътеката на живота си, без да упорства, без да очаква нещо, без да желае, а само с пот на челото, над старите книги да гради, това, което ще излее и в бъдеще.

2.

Последвало следването в университета. От любовта си към книжнината, младият Асен Людов избрал да следва право, прелях образът на описаните сгради със строгата, някак меланхолична сграда на тогавашния университет, респектираща сграда, със здрави устои, каквато е била тогава, създадена от ученици на славни немски, френски, италианския, белгийски, английски, холандски професори, за да добие широкият фундамент, на който да се изгради здравата институция на Софийския университет. Това е безценен урок, нямащ равен в историята, когато всички, вкупом са завоювали едно, а именно – да бъдат стожери за народа си, и се връщали от следването си в чужбина, с радост, за да служат на родината си. Последвали радостните, безбрежни студентски години.

Никой не забравял нито шкембе чорбата в столовата, нито пиенето по кръчми, някакви запои, радостни, небезизвестни, прикрити не в носталгия, а в истинска радост, мажду кафето и бирата, за целта, създадох едно кафене, смесено с ресторант, които заместваха, с плавен преход респектиращата сграда на ректората – това бяха веселие и безгрижност, слети в едно, без да се допускат разни излишества, без да има показност, а напротив – раждаха първите творчески подемни години, когато всичко изглеждаше, някак незъразмерно, но и прекрасно и подготвяше за подвига на живота.

Имаше и мигове на истина, на дълбоки прозрения – там, седнал в кафенето, за да пише, за да твори, докато пиеше, ядеше и пушеше. Струяха синевата, за да се разлеят и в първите стихотворения:

Разлива се послание чутовно,

Разгръща се в милувка, негробовно,

Ръцете галят меките коси,

Безбрежно се разливат нашите дни.

Беззаконото поощрение,

Не е престъпление,

А напротив – ражда се като игра,

Преоткрила в святост своята тъга.

Лекокрили станси носят в полята,

Без страх ги целува планината,

Сеят, разлистват се пресъхнали надежди,

Котката разгръща ги като бабините прежди.

Тук се оформи желанието и въплъщението на Дядо Трак в едно здраво, могъщо същество, отдадено изцяло на труда си. Минаваха, без много трудности, без да се бавят, или превъплъщават, но всичко минаваше безшумно, да се разлива, да се разтича, както предричаха и стихотворенията. Там и младият Асен Людов, срещна любовта си, и макар тя да завърши с развод, заради идващите, тежки времена – и двамата, студенти по право, не можеха да се наситят един на дргу в целия копнеж на душите си. Разля се в едно сърцето им, не можеше да бъде и друго, освен любовта, докоснала ги даже от първия поглед, даже от първото дихание и те се бяха познали и мигновено разбрали. Вече беше започнал и първите си пиеси, в тези безметежни години на пълно щастие, когато нещата се промениха. Създадох една червена звезда, която отнасяше към продължението – вече беше дошъл комунизмът.

Тази епоха аз щателно проучих, епох на много болка, на унищожение. Някои величаеха, но за Людови и Гудови, това беше едно време на много тежки изпитания, които превъплътих в едно, исках да ги опиша, затова създадох мрежа от лагери, телени мрежи, на които почиваха трупове, нещо като „Ад“ на Данте, случил се действително. Жертвите бяха ясни – повече нямаше какво да се спори, все повече, все по-често, исках да плача, докато го създавах, за да упомена героите. Публиката се отправяше през геноцида на собствения си народ, който все по-силно трептеше в мен, ушите ми бучаха, не можех да си намеря място, представяйки си жертвите на всеки един геноцид. Това не можеше да продължава така, затова и изкуствения интелект исках да предизвиквам, защото според мен причиняваше същия геноцид над съвремието, лишавайки го от истинското му призвание на бъде човек, да чувства, да усеща, да се радва – това беше робството на съвремието, както комунизмът е бил робството на тогавашната епоха. Всяка форма на подобни изстъпления беше престъпна. Създадох тухларната, където Стефан Людов е въдворен да работа, тухларна, в която фанатично са горели книги, всичко това превъплъщавах в движение, в образи, непрестанно менящи се – влакове, пълни със затварноци, станали дори сенки, променили се до неузнаваемост от издевателствата. Всяка идеология, стигаща до крайност беше това, което не може да се намери или открие в сърцето на истинския човек, предан в любовта си към всичко – тези крайности изменят центъра от себе си, за да насаждат единствено омраза и злоба и завист, за да разкъсват обществото в съставните му части, това не може да се намери или избегне, а напротив – се откроява в постъпките и действията на загубилите своята индивидуална хармония, станали духовни жертви на зверството.

Асен Людов никога не практикува като адвокат, напротив, беше му тежко и трудно да си намери място – успя да направи едно, с младата си съпруга, с новородения им син, започнаха да обикалят от град на град, от театър на театър и да изпълни, това, за което се беше подготвял – да пише.. и пишеше драматургия, посвети се на създаването на пиеси. За целта поставих една голяма сцена, като предходните сцени на зверства и

издевателства описах и размисли, описах като послания по стените на занданите, в които се изливаха редица затворници. Сцената поставих на фона на картата на тогавашната България, когато още е имало национални държава. Всъщност това беше и критика към съвремието, когато всичко сякаш се беше променило – хората бяха избрали да не следват повече корените си и културите си, нещата се бяха слели в едно голямо объркване, в едно престъпно отлъчване от изконно общото и по своему изначално, за да се определи краят на националните държави и отбележи тази единна държава, в която се беше превърнал глобализмът. Разрешение не се виждаше от проблемите на унищожаването на местното, на локалното – изкуственият интелект сякаш заробваше всичко. Това се играеше на сцената, на пиесата, която се изобразяваше, по мой уклон, разбира се – представляваше роботи, които се разпръсват, с комични движения и се опитват да намерят главите си, без да се познават в собствените си огледала.

Понякога докато пишех тези неща, ме заболяваше глава, не можех да си представя по-голямо съревнование, по-тесен шепот, от всичко, което изобилстваше в труда ми, състезание със самата мен, с това, което може да даде, да преизпълни и обогати творбата ми. След това положих на сцената, в края на пиесата, една голяма книга на Пърси Биш Шели, защото освен драматург, по времето, вече станалия Трак, се опитваше да придобие и друго благоговение, вече различно, от случващото или случилото се – а именно, да бъде глава на семейството си. Не преставаха странстванията и пътешествията му между различни книги, между това, което можеше да се случи, или получи, но никога не се изключваше или включваше някаква възможност, защото всичко оставаше не вероятност, а реалност, действие. Така безметежните години на студентството се бяха приютили в годините на бащинство и истинско отечество.

Трудностите бяха много, от Шумен, за което изобразих един голям полумесец, като символ на съществувалата там Томбул джамия, преди да решат от глобалното единно правителство да премахнат всички религиозни символи, това беше и моето признание към съществувалите религии и вяра, които сякаш бяха безкомпромисно унищожение пред чертите на случилото се, вече глобално общество. Друга причина, освен тази нямаше, за да се случат и чудесата на новото време, каквото беше академията на близнаците Монтгомъри и Авакума Мадамова. Може би беше твърде странно, твърде крайно, ала напълно необходимо, за да станем свидетели и на първата творческа комуна, изстреляна като кораб във вселената.

Мечтаех и узнавах, докато се случваха подобни неща в ежедневието, докато се ронеха трохите на света, който аз всъщност ненавиждах, загубил истинската си обич, своята привична доброта, своята енергия и каквото всъщност го правеше свят.

Следващите части ставаха вече малко мистични, реших за целта да ги синхронизирам в един водовъртеж, като прехода на множество картини, сякаш картинна галерия, която

свършваше с един образ – Лекарят. Широко чело, бадемови очи, врани тъмнокестеняви коси, изписани скули, гладка, мека кожа – нисък на ръст, с исполински сили.. Сложих надпис Ямбол, защото там те се срещаха и се приплитаха пътищата им. Всъщност лекарят, д-р Калоян Гудев беше домашният лекар на целия град, така че образът му беше с манта, бяла и черни слушалки. Асен Людов по това време вече се беше развел с женат на младините си. Тежко беше изпитанието на комунизма, толкова тежко, че разруши бракът им. След Шумен те решиха взаимно да се разделят и повече не се събраха, а младият Руси Людов отиде с майка си в столицата. Самотен никога не се чувстваше Дядо Трак, напротив, нови сили дойдоха в него, представих го как отива на преглед в рицарски дрехи, защото Асен бе решил да води война с тоталитаризма – нямаше да му е леко, но всичко щеше да се нареди, както следва, по войнски, със силата на словото. Това беше и неговият начин да не се показва напълно, но да ползва в себе си състава, на това, което искаше да напише. Паралелно, той създаде, преди прегледа, успешно поставено, още в Шумен и „Операция Козирог“, за която се слухтеше, че е първата научно фантастична пиеса на български. За целта създадох единственото, което ми хрумна като образ – бяла кърпичка, която беше всъщност лист, втъкмена в костюма, който преливаше от рицарската броня, докато извървяваше пътя към лекаря – пиесата имаше пълен успех, дори и в Москва. Следваха множество преливащи се в цветове образи, докато драматургът стигне до лекаря – и ето, двамата вече са един срещу друг, гледащи се в очите, не отделят поглед, а са се сляли – това е начинанието, белязано с величие, което никой не може да раздели – те се познаха.

Асен Людов ляга, за да бъде прегледан от Калоян Гудов, на кошетката, лекарят внимателно преслушва гърдите му, пипа коремната кухина, за да проследи има ли някакви течности или образования, опипва лимфните му възли, преслушва сърцето, измерва пулса. Всичко изглежда наред – просто по-сериозна настинка. Предписва му нещо в бележка, изпраща го да си ходи и го кани да пият кафе в дома му. Асен Людов приема, не бърза да се оттегли, приятно му беше в компанията на лекаря. Така започна тяхното дълбоко, крепко приятелство, без да се отделят един от друг, през целия му престой в Ямбол. Лекарят не бързаше всъщност с поканата, но Асен я изпълни. Заговориха за множество неща, за литература, за театър – всестранно развити личности, отгледани с любов в строгостта на порядките на едрата аристокрация. Имаше и други неща за изпълнения, но най-силното беше именно това – връзката помежду им, която изглеждаше неизменна, неотразима – истинско приятелство, неотразимо пространство, неизразими чувства, надигнали се в сърцето на двамата. Най-вече – изкуството, което и двамата пракикуваха – писането и медицината, което се стремеше по своему да лекува не само телата, но и душите на хората.

Те често се събираха в кафенето до театъра – дядо Трак, все още млад, вече свободен мъж, флиртуваше, и пиеше от живота, напък на комунизма. Лекарят, напротив – беше пуритан, той не се откланяше от привичките и навиците си, придобити в странство, беше единственият, който можеше всъщност да осигури адекватно лечение по това време за голяма част от населението и беше женен. Не носеше халка, нямаше нужда,

но беше трайно и вечно обвързан със своята любяща жена. Някои неща оставаха недоисказани, но аз изковах щастието, което никога не ме напускаше в собствена музика, която композирах за пръв път в живота си. След отстраняването на госпожица Лорс вече нищо не ми пречеше, не стоеше на пътя ми и бяха изцяло отдадена в работа, но ме спираха никакви неща, не срещах и пречки, сякаш създателите на академията бяха с мен през целия ми път и труд. Оценявах това като наша взаимовръзка, като наш стремеж, като истината, която можеше да се каже, но не можеше да се опише. Толкова много завъртулки, аз изпипвах всеки детайл. Поставих още една сцена, да се вижда, този път като оперета, този път, изпълнена като музика, която изпълних тъкмо по средата, без да се спира, без да натоварва, само от ноти, във всякакви тоналности – там се срещаха тучни поляни с гората, както преля образа на сцената в гора. Там се срещаше музиката на сърцето, изпълнена не със срички, а с ясни думи, с чистото изречение, което само може да се разлее в настояването на сърцето.

Все повече се преметяха различни образи, копнежи, дерзания, лекота и копнежи, без да има нещо незавършено, без да има нещо незапълнено. Това беше стремежът към възвишеното, към високото, това, което оставя без думи. Искаше ли се питане – не! Това беше наистина трудът на живота ми, след който аз повече не се занимавах с писане, не се занимавах с творчество, а се разгърнах изцяло в преподавателската си дейност, за да обогатявам младите съзнания, за да дарявам с кръв плътта, по един вълшебен, духовен начин. Това беше и най-важното ми стремление, затова се стараех да изпълня всяка гънка на „Лекарят и Дядо Трак“, освен ако не се намереше нещо в изкуствения интелект, което да ми попречи, но такова нещо не се намираше, нямаше спирка, нямаше закачка, или закачалка. Това е стремлението, най-чисто и свято, за да може светът да познае и това, което имаше нужда, за да можеше да ме върне към първото, към страстното, към изначалното. Така се случваше моят творчески покой, който реализирах в чистото стремление на духа си.

Имаше още чисти, първични неща, за които ми се говореше, но ги пренебрегвах, за да постигна пълнотата и завършека на цялостната мисъл, на първичното, на самобитното, което не можеше да бъде поставено на нещо друго, освен на върха на пръстите, които съставляват завършека на вълшебството на творчеството. Това беше и пространното житие, което същевременно приобщавах като излияние, като начало и край на това, което в действителност вършех – а именно, излаза на чистия творчески устрем, както никога преди това не бях усещала, към което наистина се стремях.

Поставих една много топла звезда, която излъчваше светлина, така я нарисувах, за да покажа стремежът към съвършенство, към изпълване, към пълнота, което се беше запечатало в приятелството между лекарят и драматургът. Отразих го всъщност в един своеобразен танц, който разиграха помежду си, който искаха да отмерят, като пърформанс, с което, в духа на Авакума Мадамова и братята близнаци вкарах и мотива

на пърформанса – избрах за целта едно голямо дърво, от което капеха листа, които политаха в танц към земята, докато дървото не остана съвсем голо – това беше символът на чистотата, на доверието и истинността, близостта, създала се между двамата, а листата бяха като парици, които всъщност символизираха преходът към един по-добър свят и плодовете на тази любов, която беше се създала между двама духовни аристократи. Имаше всякакви стремления към нещо различно, към нещо, което и двамата не можеха да схванат, но беше над тях, към обърнати, две светила, които вкарах, на същата, възвърнала се втора сцена, които светеха като две очи в мрака и даряваха същината си на света. Това беше красотата на умението, с което тези двама творци се изразяваха в пълнотата си спрямо света. Двамата се подкрепяха във всичко, даваха си насоки и съвети, без да променят нагласата си към света – а именно, и двамата имаха по едно дете, защото такива бяха времената и старите родове е трябвало да се затворят, докато мине утеснението, освен това, единството се беше понарушило, вече нямаше какво да прави между тях, а се взираше, като светлина в мрака. Продължаваха да се допитват, да искат да бродят из света, като рицари-бродници, всеки в занятието си, подкрепяха се, без да има какво да отговарят, без да има за какво да се спомнят, а единството – това беше най-страшният съдник, по-дързновен от всичко останало – нямаше надежда, а само чиста, пресвята вяра, която нищо не можеше да прекърши. Оставаха и следите на една святост, на нещо, което можеше или не можеше да се развърже, но оставаше само черта в повествованието, което Дядо Трак всъщност вече предричаше в началото на едно твърде незаменимо пространство, което трябваше да се разраства, за да поражда реалността, каквато беше, неистова, неясна, но плътна, останало в едно неизменно съревнование – никога не ще се промени в нещо, което беше различно или се поддаваше в ранното начало, което никога не ще се промени, но остава взаимно вплетено в трънния венец на битието – някога било различно, сега подхранващо се това вселение от кръвта, а плътта само страда, защото нямаше нищо по-свято от това да се изживее, без да се бърза, без да се чака, без да се достига, но само да се постига това абсолютното възраждане, пораждане, неистово, нечуто, недостигано никога – лекият стремеж, пълнотата на единството.

Последните думи щриховах в декори, които не само подражаваха, но и достигаха до висотата на образа, на гениалността, на вечната подреденост и стремеж с устрема към звездите, затова, освен декорите, поставих една ярка звезда като корона на двете светлини и дървото.

Тогава започнах да творя една нова стая, изпълнена с бисери и кристали, които блещукаха като много очи, които наблюдаваха всичко, което се случва, а именно = ръкостискането между лекаря и драматурга, преди Асен Людов да замине към столицата. Това беше толкова неочаквано и породи печал в сърцата на двамата, която

оформих като пепел, която се спускаше из виртуалната стая. Самата стая беше цялата кристал, като диамант блестеше, без да се откланя светлината, освен в своето естествено пречупване, което пораждаше дъга. Нямаше тъга в сърцата им – тя щяха да се чуват по своя собствен начин, споени в едно здраво, тежко приятелство.

Присъда

Асен Людов се върна в столицата за новото си назначение в един театър, за да превежда, обратно към своите възвърнали се студентски години. Не пиеше вече, нито пушеше, но беше изцяло обърнат към подрастващия си син, който всъщност беше вече голям, но отгледан до някъде и от друг баща, дори и да бяха неразделно свързани в едно. Дядо Трак не спираше да пише, той се чувстваше като възрастен, мъдрец, докато тракаше по своята пишеща машина, неуморно, без да чува или да вижда света – книгите, творчеството, това беше неговият прозорец. Имаше още толкова много неизживяни, неизказани неща, които желаеше да сподели пред света. Така се роди и пиесата, антиутопична, за една продължаваща любов, която разцъфтява, въпреки звяра-диктатор, който я подтиска. Това беше неговата пиеса, която беше почнал да пише още в Ямбол, и за съжаление вече беше споделил пред някакъв лекар за създаването й. Всъщност не последваха много вълни или нещо различно освен предателство. Следващата стая, беше продължение на тази, дядо Трак трака на клавиатурата, когато се позвънява. Става, отваря – двама полицаи, застават го да отиде с тях, взимат го, не го смущава това, изобщо, няма никакви крайни молби, нито молитви, сякаш знае участта си.

Преди да се случи развоя с полицията и предателството, дядо Трак активно превъплъщаваше в оживена кореспондация с доктор Гудов своите мисли и терзания. Докато синът на лекаря, Петър, растеше, щастливо, без някакви забележки, Руси Людов бе отделен от баща си. Това причиняваше голяма мъка у Асен, не му даваше мир и покой – новият му родител беше комунист, син на адвокат-обвинител от народния съд. Беше му наистина неприятно, че е дал при врага си детето си, собствения си син за възпитание, ала какво трябваше да направи.. Такава беше съдбата на едно обречено поколение.

Имаше още много за отбелязване, ала присъдата беше трайна и ясна. Направиха обиск в дома му, искаше му се по друг начин да продължи всичко това, но не можеше.. Нямаше как..

Осъдиха дядо Трак на строг тъмничен затвор заради пиесата си, чийто ръкописи бяха открити в дома му. Следващите близо пет години, Асен Людов не беше видял слънчева светлина – гниеше в мрака на подземията на затвора. Единствено д-р Гудов, щом беше

разбрал за развръзката, пращаше по нарочни пратеници храна и пособия за бръснене, сапуни, дрехи и каквото друго беше нужно, както и пари за подкоп на тъмничарите, да му ги доставят. Пращаше му и писма, за да го окуражава, за които пазачите му пускаха специално фенер, веднъж седмично, за да ги чете. Получаваше и от баща си, старият Людов насърчение, за да издържи в мрака. През цялото време той премисляше. Създадох серия от картини, напомнящи на Дантевия „Ад“, за да се задържа той в изпитанията, които му беше поднесъл живота. Нямаше какво друго да предприеме, освен да им се подчини напълно, без кривини, да приеме настоящето, както го бяха представили. Сред най-състоятелните мигове, които му се поднасяха освен четенето под фенера на кореспонденцията, бяха тези мигове, когато общуваше само с плъховете, които се провираха по незнайни дупки, не го дразнеха, той ги усещаше в мрака, протягаше ръка към тях, сякаш се обикнаха, правеха му компания, учеха се заедно, на един език, те с цвърченето си, той с любовта си към всичко, което подлежеше на битие.

Получаваха се интересни проблясъци – всъщност той виждаше само светлина в тъмницата, не искаше да чува за нищо различно, нито да се подлъгва по някакви странични действия, чуваше една ясна песен, без да се заличава тя, сякаш беше ангелско песнопение. Това изразих, като направих триптих, между три различни нюанса – адът, тъмницата; чистилището, което представляваше общуването му с плъховете и раят – тези ангелски гласове, които така ясно различаваше в сърцето и ума си. Чувстваше се окрилен и вдъхновен, неразбиращ, но същевременно, знаещ. Огромна мъдрост попи в затвора, времето се търкулваше неусетно, всички знаци преминаваха в знамения. Така създадох и четвъртата част, която представляваше нещ чуждо, разлъчено, отчасти отдавна познато, което всъщност беше стремежът към красотата, към вечната истина, както пребъдваше, както се случваше. Четвъртата част представих като пърформанс – дядо Трак, който беше спрял да трака за пет години, в едно буре, като Диоген, пред когото се изправяше светът, ала светът беше сломен, не можеше да действа различно, според природата си, както беше зададена тя, още в самото начало, както беше се случило в единението с цялата вселена, за което дядо Трак получи затвора на Земята. Противна му беше тази идеология, тези желания и дребнави стремежи на поколението му. Нямаше друго, което да му спомогне да продължи само да се поддържа, да бъде щастлив в добротата си, която изпитваше. Един ден просто го пуснаха, нищо не му казаха, нищо не му продумаха, просто отвориха вратата, гледаха в краката си, докато го изпращаха под охрана към изхода на затвора и никой повече сякаш не искаше да си спомня за този човек, който си говореше дори с плъховете.

Лекарят

Когато Асен Людов се върна при баща си, с когото заживя, не го допуснаха никъде да работи, освен в някакъв завод, да връзва кабели, далеч от дома им – някъде край Околовръстното. Изобразих ясно заводите – като тогавашните места на робство. Очите трудно привикнаха със светлината, но продължи кореспонденцията с доктор Гудов, която разбира се, щателно се следеше от Държавната сигурност. Беше му болно, да разбере, че синът му е вербуван за тази организация на мъките и е станал неин член. Чувстваше се низвергнат, унищожен, но намираше сили да се бори, като лъв със съдбата си – неговите мисли и чувства представих като текст, който се сменяше на фона на завода.

Чернота, мрак, разкъсван от светлината – това оставаше, единствено, непокътнато в мислите. Моят верен приятел – д-р Гудов, той остана. Той няма право да напуска града си – това е неговото заточение в собствения му роден град. Единствено от груба сила разбират тези изверги. И ще си получат заслуженото – Бог е добър, Той е светлина, накъсваща, режеща неправдата. Това е Той и аз Го обичам.

Един ден, в рутината, дядо Трак, беше прекъснат в захласа си от телефонно обаждане, от Ямбол. Съобщаваха, му, че д-р Гудов е бил блъснат на пешеходна пътека, докато отивал на преглед, Асен Людов беше замръзнал, стоеше със слушалката в ръце и не можеше да се опомни. Това беше най-големият шок в живота му, сякаш баща му е починал или синът му. Дядо Трак беше разтърсен от дъното на сърцето си и не се забави да извади пишещата машина, за да почете своя вече мъртъв приятел.

Заключих, че това е подходящ момент да изобразя кабинета, с много книги, скромна стая, в която дядо Трак работеше. Чуваше се единствено отчетливото тракане по клавишите и сторих така, че думите да излитат и да се нижат в пространството: Доктор Калоян Гудов е щастливо роден в заможното семейство на търговците Гудови, въртяли търговия с всякакви стоки и материали, снабдяващи със стоки пътя от Цариград до Русия. Отраснал от малък не в охолство, но в здрав, пуритански дух, богобоязлив, съответен на целия род Гудови, в къща с четири ангела, бдящи с усмивка, разтворили книга, от фасадата, поздравяващи случайния минувач и всеки срещнат, без значение от расата и деноминацията му. Бъдещият лекар се учил при Чудомир в Казанлък, после заминал за Инсбрук да изучава изкуството на медицината. Отишъл във Виена за дипломната си работа, после и в Мюнхен за хабилитацията си. Станал асистент при професорите Рьонберг в Мюнхен и професор Хвощек във Виена, във Виена обичал да посещава кафенетата, да танцува валс и да играе табла. Друго полезно действие, освен непрестанното четене и изучаване, по 16 часа на ден, било отдаването на изследването на науката – открил преди да бъдат описани, бластеоцитите, под микроскоп, докато изследвал зарастваща костна тъкан – и това била докторантската му работа. Върнал се в България, след като отклонил предлагания му държавен апартамент в Мюнхен, без да приема почести, се посветил на лекарската си практика в София, и като асистент при проф. Моллов. След кончината на професора, той се сдобил с апартамент в столицата, в собствената му практика, която оборудвал с рентген от Германия, той не се поколебал да се завърне в родното си градче, където със собствени средства закупил един стар тютюнев склад, за да го превърне в болница. Тогава започнала войната, бил

мобилизиран, стигнал до чин майор в армията и отговарял като завеждащ на полева болница. Настъпили смутните времена, всичко се очистило в сърцето му, но той не спирал да изследва. Спал две години с ботушите, да не буди своята любима съпруга, тъй като счел, че ще го отведат и него на разстрел, както много от роднините и старата класа. Забранили му да се занимава с научни изследвания и да напуска родния си град, но той се прочул като голям лекар в заточението си и станал домашния лекар на градчето си. Д-р Калоян Гудов никога не загубил присъствието на духа си, с радост изпитвал и подпитвал децата и им давал бонбони, когато отговаряли правилно. Хората го обичали, гордеели се с него, отвръщали му с чест и почитание. Това беше д-р Калоян Гудов – един усмихнат ангел в бяла манта.

А това бяха и надгробните слова на Асен Людов, които той обобщил в една листовка, която разпръсвал из столицата. И старата буржоазия и аристокрация, която много добре познавала лекарят ги четяла и скърбяла за кончината на своя възлюбен доктор. Всъщност той бил убит от прокурорката на местния съд, чиято кола и лице ясно изобразих в следващия, преливащ образ в творбата ми – колата, която се опитва да смачква родовете от сой, облечени в топли кожуси, с достолепие и богатство.

От всичко това се родила и пиесата „Новата болница“, която се основавала на написаната брошура. Така поставих и четвъртата сцена, на която дядо Трак, сам беше актьора, с много, разпръснати киноленти, които се подсказваха и подвизаваха, които представляваха и като негови собствените мисли, с една красива балерина, която в танца си на сцената, разпръсвала благодатта, с която дядо Трак, вече истински дядо, се обгрижвал през целия си живот. Голяма празнина имала в него от загубата на верния си приятел, от загубата на мощта, която ги крепяла заедно – единственият телефонен номер, който знаел наизуст. Нямало какво да прави, освен да прати специални покани на вдовицата Гудова и синът им, Петър, когато вече се били скрепили позициите, удобно, в поставянето на пиесата. Нямало друго, което да им попречи и те дошли в София и само те двамата поставих като публика при изпълнението на пиесата – първата от близо две десетилетия.

После животът се стекъл различно. Асен Людов станал кореспондент на вестник „Демокрация“, предещавал новото – гласът на промяната, менящи се нюанси, но бързо се оттеглил. Живеел до дълбоки старини дядо Трак и не спирал да трака, да излива своите видения на пишещата машина, толкова любима, толкова всеотдайна, останала като реликва за бъдните поколения – всичко се извършвало като в бдението, на живота му, от което той никога не се отделял. Завършвах цялата си творба именно с образа на дядо Трак, който със сила натиска клавиатурата на своята любима пишеща машина. Това беше и образът, който исках да се запечата завинаги.

Когато привърших всичко, бях поканена от братята близнаци на една, по-скоро виртуална среща, която не беше уговорена, но някак тайнствено се случи. Присъстваше и Авакума Мадамова, която беше толкова усмихната и зарадвана. Поставиха трудът ми, както казах, в голямата зала, служеща за вход на академията, от която плъзваха и коридорите към различните ателиета. Не знам какво се случи с госпожица Лорс, бях пренебрегнала и напълно забравила нейното вмешателство в пиесата и пратените изкушения, чувствах се добре, отпочунала, предусещаща, развълнувана, без тревоги. И завършила този труд, бях вече готова да се отдам на своето собствено задание, нова утеха, около която се крепяха всички мои въжделения – да отглеждам подрастващите.

Бяло, болнично легло. На него лежи, възправен върху възглавницата, в също бяла нощница Коста. До леглото има кръгла масичка, с поставено лале в прозрачна, съклена ваза и едно

малко, трикрако столче, на което седи, облечен в кафяв панталон и кафяв жакет, с бяла риза под него и папийонка, с верижка на ръчен часовник, в златисто, подаваща се от джоба на жакета, с очилата си, професор Гордев.

Коста: Чичо, какво ми има?

Професор Гордев: Не знам, Коста, но както говорихме до сега, знам, че Емаус може да е село край Йерусалим, но може и да е човек, или и двете едновременно.

Коста: Това не е ли сродно с твоите изследвания?

Професор Гордев: Не се обремянвай с тях, Коста, аз съм все пак богослов... Но се старая да вложа ред в съзнанието ти.

Коста: Благодаря ти, чичо, за грижите!

Професор Гордев: Важното е, разумът ти да не пречи на съзнанието. А грехът, Коста, това е накъсване...

Коста: Нещо като раздвояване?

Професор Гордев: Нещо като цепнатина, която следва или да се поправи или замени с нова настилка.

EVOL
ART

Symbol

В провенциалното градче Пънам, доктор Грег Монтгомъри се бори между върволицата амболаторни прегледи във вътрешното отделение. Изоставеност. Самота. Липса. На сродство. Остатък. Единствено, това което, може да спасява – едно електрическо пиано, шепа саксии, със зелени растения, без цветове. Пред очите му изниква непрестанно една последна среща, когато го видя, без да продума: Харсън, който се самоуби, след като уби. С чаршаф, провесен от решетките, които го отделяха от лъчите, пронизани през белеещ се облак.

Kontrapunkt

Авакума Мадамова се възправя, след като е успяла да създаде първите няколко курса по рисуване. Изкуството беше забравено, не забранено, но изключено от цялото съзнание на човека вече близо 70 години. Подбуди я срещата с Грег. Той правеше филми, на някаква лента. Никой не знаеше защо. Беше самотник и скитник. Считаше се за благонадежден. Сега, Авакума наблюдаваше копчето, което натисна, без да се замисли. Подаде един виртуален документ. С молба. За откриване на първото от 70 години учебно заведение за изкуство. За лечебни цели.

Abstractio

В образ на духове – нищо не минава. Освен самите духове. Райко, Сьорен и Фридрих. Те повеждат към едно разливащо се с отличителните си белези селение – една библиотека, в един град където всички се поздравяват и там, на самотната маса, сред множеството, разтворени книги, се появява тя.

Еволарт

Те са мечтатели, борят се, срещат се в света на духове и на души, за да добият форма, за да помогнат на човека да бъде. Един магнат, превърнал се в такъв сред серия от изобретения, един монах, създал книжовна школа, един писател, преподаващ езици. Първият го застрелват, втория вкарват в психиатрия, третият изчезва безследно.

Conventio

1.

Множествеността притежава характера на неделимост, щом се очертае в продължителност, обособена от каквато и да била измерност, или добие характеристика на съществуващо нещо в обозрими или необозрими положения, чрез коит единствено добива свойства, които биха могли да се интегрират според своите членове, без да се делят, в един идеален вид когато все още липсва някаква характеризираща интеракакция, която от своя страна се обославя в основна за наличието на каквато и да е измеримост, която да зададе и параметрити за наличието на същност. Едва при наличието на взаимодейсствие, множесствеността започва да придобива своя образ, с тенденция към запазване на своето разнообразие, което все още се схваща като едно, неделимо в сегементите си естество, с присъща склонност към нарастване спрямо самата инерция на обмен, която задава вече и съответните качества, като насоченост, ред и обособеност в една наглед произволна структура, с хаотично разпределение на състоянието си, белязано от такава хомогенност, която при своите движение все още остава така неделима и съсредоточена около своята множественост, че добива единствено качествата на сингуларност, каквато предполага единичността дори и в цялата маса, която е притисната по такъв начин от собствената си маса, без да променя масата си, съсредоточена около един липсващ център, така че зададена пулсация се отразява мигновено из цялата множественост, която, в своя стремеж да остане ненакъсана, се вдлъбва и същевременно изпъква, сякаш наподобява процес като дишането или едно туптене. Поради липсата на разграничен център в тази маса на множественост, непрестанното й туптене, се случва, с продължаваща непрестанност, в цялата й структура, която не е ясно обособена като такава и същевременно се умножава, съобразно свойствата си, които също все още нямат ясни характеристики, така че тези движения, наподобяващи на дишане на множествеността, се случват в цялата й измерна представа, задавайки импулс на вибрация, от само себе си, в целия си обем, паралелно, така че се случват множество микротрептения, които наподобяват една бълбукаща пяна, която трепти, необособено, хаотично и във всички посоки, като в този процес взаимодейства единствено сама със себе си по такъв начин, че множествеността, в следствие на вибрациите непрестанно пренарежда масата си, така че, без да добива някакви очертания, паралелно с пулсацията си тя същевременно започва да се разраства, разпределяйки собственото си множество, така че привидния му център се намира навсякъде, за да се получи едно пораждане на привидно нови членове, които обаче не представляват действително нарастваща числова редица, а предполагат единствено промяна, в следствие на пренареждането на масата, така че множествеността е една и съща, а това непрестанно вътрешно движение се отразява в динмаичната интеракция на множествеността сама със себе си, така че същите й членове, сякаш начеват числов редица, но всъщност единствено се оттласкват един от друг, вследствие на пулсациите и трептенията в хомогенността си, и изглеждат, все едно нарастват, като всъщност просто се отдалечават един от друг. С нарастването на разстоянеито обаче, породено от собствената си динамика, хомогенността не намалява, напротив, дори се засилва и добива

още по-ясен характер на неделимост, като се увеличава единствено броят на трептенията, така че с всяка една пулсация се засилва интензитета в самото й проявление.

С увеличаването на честота, нараства и скоростта, с която множествеността се разраства, в един привиден континуум, който е напълно непрекъснат в движението си, без да се обособява в някаква ясна траектория, развивайки се така във всички посоки. Скоростта не спира да нараства, така че състоянието на множествеността все още не може да бъде обхваната, съществувайки в едно състояние на сингуларитет извън всяка възможно измерение, така че хаотичността привидно нараства, но хомогенността все така се запазва и неизменността й се превръща в единство на отличителен белег от неделимост, в една действителна консервативонст, която, и с увеличаване на скоростта и разстоянието, също нараства като действаща сила, обособена от интеракциите на самите членове на множествеността, които не могат да се отразят като отделни сегменти, запазвайки, чрез собственото си взаимодействия засилващата се съответно сила на единение, задаваща в цялата множественост необходимата предпоставка на единност, така че самите й членове не се схващат от себе си като такива, нямат никаква представа за себе си, напротив, се развиват в едно непредолимо схващане, че са едно и също, което всъщност представлява и въпросната сила, която се проявява успоредно с взаимодействието между отделнтие си членове, които обаче се държат така сякаш всъщност цялата множественост интерагира сама със себе си. Именно това поражда и силата на трептенията и сътоветното отдалечаване, което се обособява от една много интезивна вътрешна комуникация, без обаче да се обособява в някаква същност, така че привидно изглежда така, че породилата се система едновременно и съществува и не съществива, тъй като не може да се определи като нещо, но бива зададена от неопределими характеристики на едновременност и само тази плътна и непрестанно засилваща се, дори с увеличаването на разстоянието й, вътрешна комуникация може да определи изобщо цялата множественост като нещо, което е. В следствие на непрекъснатостта й, тя не може да бъде обхваната сама по себе си, което все повече задава привидното усещане в невъзможност, но неспирната й динамика, от друга страна предполага наличието на едно функционално естество, което обаче не подлежи на обособяване, оставащо все така съсредоточено само в себе си. Без оглед на някаква измерност, системата се разраства експоненциално, без ред и посока, но и без нарастване в ентропията, което още по-причудливо би следвало нейното автоматично разпадане, но множествеността сякаш засилва своята честота на единение с увеличващата се ентропия, вместо да води до своевременния й край, изглежда, че тя, точно обратното, продължава още по-силно да запазва интеракцията на своята хомогенност, с тази особеност, че продължителността и ненакъсаността й все повече се изявява в тенденцията й да се образува, сякаш извън съществуващото и да пулсира извън него, без да интерагира с него, или по някакъв начин да показва признак на въздействие на някакви външни сили, които биха задали поле и сътоветното обособяване на множествеността в измерение, на нещо, което е, така че, и самата скорост на разрастване на множествеността не бива ограничавана от някакви параметри, но бива предадена в конитнуум на непрестанно увеличение, заедно с интензитета на цялата система, който задава концентрацията и съответно освобождаване на огромен заряд от енергия, която не спира да се губи, но се превръща в собствена кинетика, така че за наблюдаващ тази система изглежда сякаш се отдалечава неимоверно скоростно, но и същевременно не помръдва от мястото си, като същевременно и увеличава обема си, с всяка една пулсация, за да изглежда изобщо като нещо, невъзможно, но именно в своята си невъзможност се задава характеристиката на множествеността да се определи сама по себе си като явление, което се оприличава с едно необяснимо въздействие на непонятни сили и

закони, които съответстват на подобно поведение, случващо се независимо от всичко, така че да не подлежи на някаква измеримост.

В следствие не могат да се поставят ясни характеристики за едно подобно образование. Като множественост, то предполага отделни свои членове, но те не са ясно обособени в хомогенитета. Всичко предполага едно неясно преливане в самите членове, от един през друг, към цялото, като само то съществува като възможно самоопределение. С подобно отношение между сътоветните сегменти се обособява обаче и съответната й независимост, но липсата на релативизация и собствена диференциация не позволява обособяване в някаква понятна стойност, така че цялата система изглежда като една цяла, пулсираща маса, безформена, в непрестанно пулсиране. Това се отраазява обаче в едно положение, при което, спрямо интензитета на собствения си заряд на нарастване, самата система не може повече да избягва съществуването на нещо друго, освен нея, така че е неизбежно да не се разклати хомогенността й при взаимодействие с други системи. Но тук се случва нещо интересно. Дори и при наличие на интеракция с околното, множествеността, запазва своята хомогенност, като отделните й членове не престават да си взаимодействат, запазвайки ясната връзка по между си, в приложение на поведението на закономерност на частиците, така че дори и отделили се вече напълно един от друг, с отдалечаването от скоростта, те все още носят заряда на енергията, от собственото си взаимодействие, за да се достигне най-сетне до нещо явно, а именно – дори и вече напълно отделени в измеренията, частите на множествеността, продължават да интерегират помежду си, като своевременно те интерагират и с други естества, но паралелно винаги запазват връзката на хомогенност като част от една и съща, неизменна множественост, без да задават някакво понятие за себе си, но принадлежащи в една и съща сингулярност, те запазват това уникално свойство, дори и след като вече обема се размил и не може вече да се дефинира като съществуващ, множествеността продължава по този начин своето съществуване.

По такъв начин се обобособяват множество системи, които интегрират в себе си понятието за множественост. Без да нарушават своята неделимост, те взаимодействат и с други системи. Изглежда така, сякаш множество множествености, напълнно хомогенни, съществуват паралелно, но и запазват статута си на единение, дори и след осъществяване на интеракция. По този начин се поражда една съвкупност, която не се нарушава дори и от пресичането на паралелите, така че дори и те да се преплитат и да осъществяват в пространството съзвъзлия на интеракции, успоредно те не губят своето единение като принадлежност към една хомогенност и по такъв начин остават в себе си напълно неделими и ясно обособени, въпреки условията. Така се запазва и в привидното многообразие усещането за единение, за цялост, за да се претвори това и в съставна част от всичко, което съществува и не съществува, като обособи по този начин и най-сетне свойството да се дефернцира, което се поражда при пресичането на паралелите, така че частите от една множественост, разбират за съществуването й, едва когато започнат да взаимодействат с другото и носят характеристиките на собствената си система, които предават и като енергия, при интеракциите и като съответно състояние, за да заемат и своето положение спрямо измерността, като вече биват въвлечени и в съответните сили на съществуване и обособени полета, така че задават контурите на самите паралели, които не са успоредни сътояния вече сами по себе си, но представляват динамиката на непрестанно преплитане, за да се осъществи и ново единение, или задаването, произлязло от една множественост, на напускане на състоянието на сингуларитет при преплитането, и осигуряването на един вече дифернциращ се член, който придобива и ясни качества,

характеризирани от интеракциите, които преживява, който вече схваща себе си и като единичност, така че може да се съпостави спрямо множество, или като обособена стойност, схващаща сама себе си в наличието на множество преплитащи се паралели от взаимодействия на многоизмерност, в която самия член вече е добил съответните си прояви на самостойно съществуващ, но винаги запазвайки своето първично състояние на неделима множественост, така че дори и така, членът продължава да запазва своята принадлежност към група, като вече обаче изявява диференциращите се характеристики на качествено и количествено съпоставяне, които дефинират съществуването и съответно започва да има собствено битие, споделено между тези две характеристика. Така се ражда квалитативното и квантитативното естество, което само по себе си предполага именно налиието на битие.

2.

С описаното до тук се задават отличителните белези за описание на произхождането от едно нещо в друго и задаването на контури в очертанията на съществуващото, именно чрез интерирането на дифернциалните процсеи, които задават наличието спрямо качество и количество. Съответно така става вече възмжно и дискутирането на тези своиства, присъщи за диалектиката, прехвърляйки нещо, с неговата противоположност към синтез. Тези положения, обаче са всъщност плод на разгледана множественост от произволен тип, за да се достигне до едно по-пълно разбиране за дифернцирането на съществуването, каквото и ще бъде разгледано като следващо, което по никакъв начин не отхвърля диалектичните свойства, а ги допълва с нови стойности.

В контекста на множествеността се задава вече един нов заряд за самата диалектика, погледната с опресенено разбиране, спрямо собствената й диференциация, така че в сътоветната динамика се преминава, от съществуването на единична теза, към съответното й обособяване чрез атезиа (липса на теза), за да бъде противопоставена на антитезата, което обособява наличието на контезис (съпътстваща теза), като за да се породи синтеза е нужно да се премине през разбирането преди това за пантезиа (множествени тези), като в подобен ред, или в разбъркването му, тъй като многоизмерността често не следва стрелката на времето, се постига действителна пълна представа за диалектиката, както ще се разгледа.

Спрямо добавянето на тези нови стойности, както и ще се дискутира впоследствие и отностно участието им в динамиката на интеракция, се задават нови диалектични параметри, като се започне с атезияята или липсата на теза, като първа и основна стъпка, която е различна от антитезата, като не предполага противоречие или включването на нещо противоположно, а единствено дисткутира самото състояние на отсъствие на тезата, като нейно утвърждаване в осмислянето на самото й съществуване, което не би било възможно, без подобна липсата. Поствяйки една теза, тя може да се затвърди като такава, единствено, ако се постави въпроса: възможно ли е изобщо да съществува? Който въпрос се задава чрез постановлението, че тезата може да не съществува или предполагане на отсъствието й като цяло, в характеристиката на атезията, за да се утвърди съществуването й изобщо на първо място, като самата атезия с другите две допълнителни стойности, които се извеждат в настоящите дискусия, се случва по-скоро мигновно, несъзнато, но има влияние, както ще се покажже върху дискурса на съзнателните реакция. По този начин, наличието на всяка една теза, предполага и нейното отсъствие като такава, или поставя на ред, установявайки я, посредством един вид качествен контрол на механизма на съзнанието, чрез изключването й, като такава, за да може изобщо да

се стигне до дадено становище, тезата първо преминава през собственото й изключване в изключително простата стъпка на атезията, която затвърждава и дадена теза, подлагайки на въпрос изпърво съществуването й, като се разкрива и друг механизъм, а именно, още с появата на теза, чрез атезията, да се прехвърли от рамките на субективното съждение към изцяло обективен процес.

Изцяло с оглелда на обектизицацията за характеризирането на диалектичния процес изобщо като възможно са наобходими въвеждането на новите стъпки, за да се подсигури и надежността на самата диалектика, спрямо постановлението й в едно субективно съществуване да се достигне до обективни стойности. Именно това предначертава и стъпките и самата динамика не само на диалектиката, но и на множество други процеси в съзнанието, винаги съпътствани или от незабележими или от несъзнати стойности, които да спомагат за осъществяването на един вътрешен процес, който да бъде възможно най-праведно имплементиран в обозрението спрямо действителната реалност, в която съзнанието преживява.

Слелд утвърждаването на тезата, посредством атезията, следва допълването й чрез антитезата, която не може да се осъществи, без следващата стъпка на контезията, която сама по себе си не преподлага съпътстваща теза, а допускане на съществуване на другото, което съсъществува в паралелно състояние на собственото, което превръща диалектичния процес в един от основните, дефиниращи съзнанието като такова. Тъй като тезата произлиза от себестойност, а атезията предполага първостепенното свойство на обективност, антитезата се преврръща в отриацние, кооето обаче не отхвърля, но допълва съдържанието на първичното, за да се достигне до необходимото, за да се превърне в процеса в действителен, а именно, задаването а антитезата, в нещо, прекрепено в реалността на действително съществуване, чрез контезиса, който пояснява тази стъпка, че самата антитеза и съответно теза, за да се окачестват като хомогенен процес, преминават именно през следващата стъпка на обективизация, за допускане на съществуване на другото. Обръщайки се тук по такъв начин към чуждото, различното от свойто, допуска и крайния резултат на диалектичния процес, спрямо същината му като задаващ познавателна стойност, чрез контезията, както чрез атезията се допуска несъществуването, се осъществява допускането на съществуване, което не е затворено само по себе си, а остава отворено, както и самия процес, към допускането на другото, като съществуващо. Това е път към емпричното проявление на диалектиката, като присъщ за съзнателното действие процес и определящ самото битие като такова, придавайки му личностната, субективна характерстика и допускащ нейното въплъщение в задаването на собственото, превръщаейки така и битието в свое, което е същинският процес на диалектика.

Именно чрез контезията това е втората стъпка към прилагането на подобна възможност и пряко, като се прикрепя съществуването на другото или превръща антитезата в достоверна именно спрямо съпътстването на сравнение или друг вид действие спрямо субективно породеното, за да му се предаде възможността да се развие и като обективна стойност, така че не е необходимото съпътстването в контезията да е непременно утвърдително, то може и да е отрицателно, или отрицавайки отрицанието на антитезата, да затвърди нейното становище на легитимност спрямо факторите, че съществува и друга система, през чиято гледна точка трябва да се утвърди становището, за да добие и критерий за истинност, която да утвърди и целия процес кат действителен, за да намери и своето съответно приложение към битието, или да го охарактеризира като съзнателно приложим и по този начин да го осмисли. Именно това осмисляне се появява чрез обеткивацията на атезията, а контезията се затвърждава вече самата антитеза като допълнение, което е съставено не само спрямо себе си, но и спрямо

чуждото, признавайки и прикрепяйки другото към собственото си съществуване, което и ознаменува по такъв начин цялостния процес не като затворен, а като споделен или стойност, допусната като такава спрямо наличиието на другото същещствуване.

След съпътстването на контезата, перди да се завърши процеса или да се достигне до синтеза, за да е легитимна тя и напълно съотвестваща на смисъла на цялото диалектично действие, се преминава през стъпката на пантезията, която предсталвява множественост или множественост от тези. Не е достатъчно следствие да се допусне процеса пред гледна точка на другото, защото то също не е единично, но съществува спрямо собствената си субективност в една споделена множественост. За да се отъждестви с тази споделена множественост, за да бъде действително приложимо, а не просто да остава единичен феномен, се преминава към пантезията, която не допуска множество от тези, водейки до объркване, а допускане за съществуването на тезата спрямо множествеността, като второ ниво на легитимация, след допускането на другото, се допуска и множеството, или въпроса, съответен ли е този процес в наличието на множествеността от светове и битиета, което превръща тази стъпка в глобална, както атезията бива лична стъпка, а контезията бива стъпката на споделеност, като в този смисъл се ражда едно изключително интересно преминаване през обективност, която вече подлежи да разглеждане от множественост на ъгли, за да достигне, накрая и до действителния завършек на синтезата, която прикрепява в себе си и наличието на тази множественост.

Така пантезията превръща цялата диалектика в глобална, и задава нейната универсалност, но за да бъде действителен, това е и най-сложната и преплетена стъпка, тъй като чрез пантезията вече не се сравнява легитимността на процеса и достоверността му, за да има практическа насоченост към битието, а се задава изцяло нови граници, разширявайки по този начин обема на самото понятие, така самия синтез вече не е просто следствие на движение от теза към антитеза, а се превръща в универсален спрямо насочеността си, тъй като за разлика от предните две стъпки, пантезията не е толкова опростена, но за да премине към истинска, дефинитивна стойност се явява като корелат между цялото момнентно възприятие спрямо всичко, което съзнанието е преживяло и е добило като познание за света, като сверява цялото налично обособяване на сблъсъка с различната множественост и я съпоставя, първо спрямо тезата и атезията и второ спрямо антитезата и контезията, интегрирайки ги спрямо стойността на целия познавателен апарат към прилагането им, право в осмислянето, в контекста на съществуването в неразривна множественост.

Това предполага именно в пантезията съпоставянето спрямо утвърдените в съзнанието универсалии и съотвества на възможността изобщо към тяхното ползване, превръщайки процеса в практичен, в цялостна насоченост, към изпълване на усвояване в динамиката на многообразие от проявления и окачествява чрез пантезията изобщо пълното състояние на когнитивните механизми, задавайки и паралелното предназначение на пантезията като една своеобразна диагностика, чрез съпоставяне относно самите процеси в съществото и съответните им механизми, през които се преминава в последната стъпка на пантезията. Тя се явява и тази част от процеса, която го прави и приложим, в следствието му и достига до осмислянето му като релевантен, без да го пречи, интегрирайки се като нераривна част, превръщайки го в актуален, не само по посока на познавателната стойност, но и съществен за сверяване на функционирането на цялата система, минавайки през съвкупността от възможни и невъзможни прояви, съпоствено спрямо множествеността, през съотвествието ѝ в самата структура на съзнание, за да се и окачестви най-накрая като преминаване към синтеза, която в пантезията става релевантна за самото съзнание и така придобива не само смислени, но и приложими размери, за да може да изрази целия този обем, разгърнал се в процеса, в

съответно приложимо и адекватно на реалността действително следствие в битието, превръщайки, именно чрез пантезията целия процес в наистина релевантен и спрямо съвкупността на всичко съществуващо, добивайки така и глобална стойност, интегрирайки цялостно системата в заобикалящото я.

3.

Чрез изложените до тук характеристика, трудно може да се прескочи релевантността на диалектичния процес, като съвкупност, със стойност на действиввтелна проява, от проявите на самото съществуване, не само като сверяване на актуалното му състояние, но и като реално приложение и асимилация спрямо качественото му привеждане към смисъл в битието и придобиване на релевантна стойност от функционирането му, която да добие и съответното си приложение и въздействие върху света като съвкупност от множественост. Което задава чисто практичната стойност, обърната, така и навътре, като функциониране на систематаа, спрямо постановлението на съответен дискурс, превръщайки шестте основни стъпки, изложени вече на диалектиката, в основни при осъществяването на взаимодействието между различни системи. Така диалектиката се превръща само по себе си, в един глобален знаменател на общуването, който позволява и съответното адаптиране на съзнанието към околното и приобщаване на околното към себе си, и определя дори цялостното развитие на системата, съпоставяйки я с условностите, за да и опосредства самото продължаване на съществуването на системата в цялостта ѝ, без да се накъсва на съставни части, но непрекъснато интегрирайки към собственото си съществуване динамиката на явленията от заобкалящото, като по този начин тези диалектични стъпки способстват пътя, усвояването и прогреса в разбирането относно естеството на заобикалящите и вътрешните феномени, чрез съпоставянето им в съответните стъпк ии допускането за преливането между отделните им функции, за да се достигне и до разумното им обособяване и обяснение, спрямо факторите, с оглед и на разсъдъчната им стойност, като действителен, уникален допир, позволяващ и съответното автентично и уникално изявление в самото битие, вече и със способността да се моделира то съответно.

Именно изложения процес на диалектиката позволява това излияние в битието, на собственото, без да се губи в множествеността, но запазвайки неразривната си целокупност, така че с всичко съпътстващо да позволява и интегрирането в множество от възможности на действителна синтеза, която да обособи трайността на всяко едно движение в съответния дискурс, и съпътства осъществяването му като преход на общуване, който да позволи и съответното взаимодействие със средата, която да промени, но и паралелно, да води до действителна промяна в самото себе си, така че диалектиката бележи непрестанното развитие на системата и съответно разрастване в количественото отношение на частите ѝ, които остават неразделни в достигането си до синтез, който позволява и непрекъснатото качествено преображение в цялостен аспект, превръщайки диалектиката в двупосочна, от вътре навън, и обратното, за да превъплъти и възможността чрез своето въздействие спрямо съответните ѝ стъпки, тя да се извършва като един цялостен, дори спонтанен процес, гласуващ в себе си отделното, по-скоро като слоеве на механизъм, развиващ се в допускането на многоизмерност, от ключово значение за цялостния когнитивен апарат, като по този начин добива и съответното му интегриране в общото, като взаимства така собственото си проебразование, спрямо качественото му определение в пряка възможност за действие в битието, което позволява и активното му, количествено преобразование, с изявяването на съответните качества на придаденото им състояние, за да го модифицира активно, оставяйки така и интегрирано

непрекъснато в множествеността на съществуващото, като непрекъснато обновява себе си спрямо породилия си с нея дискурс, но преобразува и околното, без да губи хомогеността си, изразявайки така една цялост не само в себе си, но и в движението си и реализирането си в битие, което също така, се случва като съответна цялост, без да се разкъсва, което обособява и това следствие, на реализиран синхрон, или на запазване на пълноценния интегритет, в количествен и качествен характер на така провеждания, непрекъснат процес на диалектиката, способстващ в собствения си континуум за неразделната връзка в множественото и с паралелното, което и съпътства основната характеристика на съзнание, взаимодействащо и изменящо се заедно с дискурса, позволявайки му обаче да изменя и самия дискурс.

Concept

1.

Изцяло в мига, в същината на лъч, който пробужда, из недрата и изважда всичко в яснота, в неподправено достояние, като го преобразява, в отделната му същност, все още непревърнала се в явление, все още твърде сурова и необработена, за да бъде отразена в каквото и да е обхватно достижение – там се предава искра, която пребъдва, озарена, в цвят, за да полага в обаяние на истина, във всички страни и части, раждащото се в съкровение, от най-скритото, от недрата, които винаги остават и така стаени, че се разкливат, слой, подир слой, ала в достаянието на това мигновено действие, разкрива се в движението цялото съдържание, без повече да се разкрива като символ, без помощните средства в инструментите на интелекта, да проявяват своите свойства по обхващането му. И това е чистият творчески акт, съвсем безпричинен, съвсем изчистени от всички дадености и взаимовръзки, той се предава, за да вложи в тихия си глас, спонтанност, самородност, единен сам в себе си, без да се закача за нещо разделящо, той споява, за да сътворява, сътворява, за да ражда и ражда, за да дарува от себе си живот, от своята собствена животворяща искра, която е неизменно, все така, прикрепена към цялото, като към чудо, защото той е чудо, което се случва съвсем първично, съвсем привично и необременено, изчистено от всичко, което заробва, да, той е свободен и като такъв, в лекотата си, придава и тежестта и масата на своето сътворяване, за да ги обгърне в плодовете на тази истина, от която и черпи, изливайки недрата на неподправено достояние, един съвсем интимен акт, в копнеж за близост, за разкриване и така, за общение – това е стъпката, по провеждане на мостовете за взаимодействие, това е и избора за проява, за отвръщане, без стойност, със смелост, на първичния повик, към приливането на същността към всичко околно, с такъв заряд се осъществява, като свещенодейство, творческото разгръщане, за да лее от едно неописуемо излияние, от недрата на една бездна, без начало и край, без стойности, в която таят недрата на свободата, която задава и положение на дом, на нещо привично, на един приютен и уютен полъх, струящ изцяло, кристално ясно и неподправено, като следствия от самия акт на творчество, за да се превърне, в неимоверната си сила, вече в едно деяние, на съзидание, обърнало своето естество, към съграждане на очертания, които да предават, без граници, преодолявайки, в преображение на естества, именно тази безграничност, така че се превръща, в едно плътно съкровение, по своя заряд, черпещо право от недрата на духа, защото той е именно тази свобода, и проявата на духа е свобода, така че

това е и неговото движение, разкриващо се в акта на сътворяване, който се превръща в първична за въплътяването същина, изцяло носене с интуитивно разбиране, на това, което носи, за да се превърне, в достояние на прякото действие на фундамента и предаване към осъществяване на универсални значения, така че сам той се превръща, носейки го, в универсалност, без нуждата от превод, която може да се обърне и докосне всяко друго, без значение от посоката, така че и творческия акт, няма ясна цел, защото всичко му е цел, разлива се във всички посоки, преодолява проявата на възможност и невъзможност, не носи никаква стойност, освен безкрая, който не подлежи на определянето от константи и величини, и бива винаги уникален, така че, не може да се съизмери, съпостави и раздели с нещо подобно, или с каквото и да е, в напълно неделима, универсална проява, сама по себе си, родена от личност, носеща и характеристиките на индивидуалното, защото самия дух, който я обоснавя, е личност, за да се превърне творческия акт в напълно самостойно, напълно незаивисимо и с това, винаги ново, случващо се, сякаш извън самото съществуване, за да се докосва до него, за да го преобразява и да задава и в него контурите на живот, като прекроява собственото му битие, за да му даде и самостойност, и себеизраз, съответен и променя неговия акт, за да попие то от неистовата сила на творческия акт и да се превърне съществуващото в неговия приемник, или в съзидателно естество, заедно съграждащо, не като отражение, а предаващо уникалността на сътворяването, като превърне и съществуващото в неподражимо, също в уникалност, за да може и то само по себе си, да се пълни с искрата на живота и така да трепти в пораждане.

2.

При разкриването на отдевнитее слоеве, в едно естествено схващане се залага в активното им обхващане, за да се изява този процес на случване, познат от наситеността на устрема на ума към творчество, каквото бива и неговото динамично извайване, така и се развива, без да се задават условности, напълно в спонтанността на поднесеното. Това е присъщо за ума движение, приложено не само към общото, но и към частното достояние на различните форми, които се осъществяват от характера на зададените движения, без да се нарушава тяхната интегритетна цялост, но и бивайки различавани според интензинтета на наситеността си, на вълни, които добиват различно ускорение и честота, задаваща и сила на амплитудата, или на отклонението от действителната им стойност. Така се добива едно цяло, което трепти неспирно в разликите на едно осезание, невинаги съответстващо на вълната, като самостойна матрица, която бива зададена, в комплекс от случващото се, в мига, като рагръщащо се проникновение, подлежащо и на разкъсването си, за да се обгърне в цялостност, спрямо всичките си възможни преобразования и разпределения на масата от въдворената в движение енергия, за да съзидат тези разкъсвания и понятие във възприятието, което обаче е неспособно да обгърне цялата потенция на енергията, слуващо се вече като емпирично явление, което задава и пределите на ума, с прикрепена към себе си съответно и интуиция, така че умът бива и възприет, и интуитивен, но без да се упражнява съответна рефлексия, защото става изразът, във взаимодействието със зададения импулс на творчество, в личност, която обаче няма самосъзнание. Това е характеристика на самият ум, дефениран сам по себе си като движение, като предаване на заряда, така че всички умствени процеси се превръщат вече в редици, зададени от самите движения на усвояване на вълните, в мига, със свойството, на интеракция с тях, различаваща се според заряда си, така че, във всяка отделна пресечна точка, на взаимодействие, се явява и една успоредност, което предпоставя и наличието на някаква матрица в самия ум, която предпоставя и придаване на импулс, за съответно трептене. Самата

матрица, пък бива, не статично положение, а сама по себе си, продукт на вътрешните движения, които се случват и независимо от вълните от средата, като се определят от върешната спонтанност на проява в собствен ход, който задава и съответствие, винаги с вълнтие от средата, но бива напълно определен сам от себе си, така че матрицата, също може да се определи, като собствено движение, без първичност или вторичност, но успоредно породено с вълните на интеракция, били те вътрешни или външни, случващи се паралелно, които се различават единствено според характера си, тези, които са външни да се орпеделят от съответните величини, зададени от условията, както и вътрешните вълни се детерминират от съответните вътрешни величини, на обособеното собствено мильо, така че при самото си взаимодействие, се разкрива обаче едно движение, което се лишава от условностите, зададени първостепенно и от двете страни, за да заеме и трета, съвсем различна от зададените посоки, която е именно и пресечната между тях, така че да се прояви и във външната и вътрешната динамика, но като едно обновено цяло, което представя и самият катарзис на взаимодействието, който лишава от наличните условности, рафинира вълната и предава сигнала, по напълно различен начин, така че да се зададе съвсем ново и неочаквано свойство, което вече определя и проявленията на ума като комплекс на съществуването, с изследимите си и неизследими взаимовръзки. Това само предпоставя едно наличие, лишено от условности, в система, която сработва благодарение на собствената си динамика, определена от самата динамика, а не от някакви структурни компоненти, като и те биват реализирани именно от динамиката, която ги превръща в пластични естества, които осъществяват характерните си трептения, или трептения, в трепенията, за да се яви и самият катарзис в мига, като едновременно безспирно обновление, но и зададено, в паралел, със зададеното, а то охарктеризира и съответствията, които се застъпват, за да породят целокупната цялост на битие, което все още не е добило функциалната си рефлексия, но бива напълно идентично с характера на самите движения, задавано от тях, за да бъде склонно и да роди култура, която не се отъждестява с понятие, все още не е накъсана, но единствено с автентичните трептения, която я превръща и в носител на заряда на динамиката в самата система, като неделима цялост, с различаващи се преобразования, вече в явлението си, които именно задават и самобитната култура, като окачествяване на самото битие с възможността му само по себе си да се разкрива и поражда. Това всичко принадлежи и на следващото, неизбежно накъсване на цялостта, поради разликата в успоредността на интензитета, която е добила синхрон в даден миг, и е затрептяла своевременно, за да роди съответното пресичане, но опитът на пресичането като зададено трето на трептене, да уравновесява като честота на зададен сигнал, протичането му, започва да се разминава, с това и самите взаимодействия се накъсват в пълнотата си, за да се роди нещо, което е едва следствие, или се появява винаги след мига на реалноо случване, а именно накъсването и опита, чисто енергийно то да се компенсира, в баланс, което вече са и компонентите на една себерефлексия, стремяща се към компенсация, като тази компенсация винаги води до опита за възстановяване на първичното състояние или неговото поддържане, което я превръща в носител на един минал момент, спрямо непрекъснатия поток от вълни, така че се образува, като динамика на разкъсванията и съзнанието, което е следствие, в едно бъдеще движение на комплекса, именно, в накъсване, но реализиращо изцяло минал момент на състояние, така че самото съзнание се оказва един изхождащ продукт на реални взаимодействия, изцяло с консервативна за системната цялост стойност. Именно с оглед на това запазване, се реализира и то в своето възприятие, вече трансформиращо осезанието, във възприемащо, като трансформира характера на осезанието, от естеството му към вътрешното усещане и спонтанно възприемане на явленията в действителния им миг на взаимодействия, или един вид сетиво на самия ум, насочено не само към вътрешното същество, определно изцяло към динамика, но и към външните импулси, с

които се и съхарактеризира, от първичното му състояние на израз на случващо се, което все още не е явление, към възприемането на този израз вече като явление, или на един сингал, зададен от различни импулси, за да се и съответно яви като отделно възприятие, носещо целият комплекс от всичките му части за интеракцията, което в следствие задава и съответен образ, окачестняващ явлението и като едно неразривно цяло, запазено като дял от себеотражението и неговото действие, към консервация, за задаване на цялостно възприятие, което проявява и съответствията на ума, като израз, вече във формата на явление, от невъзприяемата му, съответна структура, която така остава от самия апарат на възприятието като слоеве на първичния израз на осезание в ума, които могат да бъдат достигнати, обаче, единствено по умствен път, зададен не от съзнанието, заемащо и нова посока в разкъсването си, на трептене, а от собствената си, независима структура, в ново, последвало движение, като следствие на себерефлексията, или опита да се възстанови не динамиката, а схващането на единица като определима стойност, която обаче, след разкъсването вече е загубила приемането си като единица, от движения, като импулс на честоти и вълни, а се отделя като сигнал, носещ характера вече на едно явление, което задава характер и израз на структура или на единичен компнент, изолиран от съставните му движения, което определя вече и появяването на Азов израз като ново движение, въз основа на случващата се рефлексия, която се стреми идентификация с първичното осезание. В него, като неделими елементи се прилага разумното, като приложение в съответсвие на усмтвената динамика и разбиране, като обгръщането им и преодоляването им на пределите, което да осъществи свободното им протичане, уловени в осезанието от трепета на чувства, без те да се рефлектират в невъобразимото поле на емоциите, залагани вече в отразеното им достояние, като следствия на възприятието, така че самите емоции изглеждат хаотични и неопределими, защото следват вече последвалите движения, или породилите се като възможности, и от консервационното движение, и от движението към единичност на Аз-а, за да и го определят, така че добиват израза на едно собствено, или емоционално движение, на набор от възможности, за разпределение на масата в системата, така че я превръщат в собственото си възприятие в един, разглеждан като поток, елемент, който просто съдържа в себе си измерването на възможните или невъзможни движения, за развитие на цялостното същество, което вече го отделя в несъзнато, движение, или емоционално движение, като следствие или стремеж за осъществяване и на консервативно-рефлективно и на Аз-овото явление, спрямо природата на естествената динамика в ума, от външното и вътрешно осезание, като продукт вече, в продължителност, задаващо един океан от възможности, или от опити за запазване, за да роди по този начин съответсвието на памет, зададена от несъзнати, емоции, приведени в рационалността на системата като тенденция към запазването си, с огледа на едно общо състояние, което вече добива и характерния си образ, по отношенията си, съизмервани вече количествено и качествено, с тенденцията на едно общо опростяване от появилата се усложненост, която да задава и съответното наличие на интелект, като израз на тази рационализация, зад която стои изцяло обобщението, което не е с оглед на отделнтие му компоненти, но прилага единствено едно действие, като трептене на последователни движения, които се случват инстанно в мига, за да изяви замаха от първоначално натрупания енергиен заряд на придаваната честота на взаимодействия, вече като част, намерила явление в реализацията на рационализацията, вече като заряд, носещ малко, приложено от първоначалния импулс. Това е компенсанционния механизъм на опростяване в реализацията, което носи не само подялбата на цялостната система, но и разпределя явленията и задава цял нов рефлекторен комплекс в съществото, като мост или превод от динамичната и пластична матрица, образувала се от реалните взаимодействия, към постериори явяващо се състояние, което да зададе и съответните параметри или линии на реалност, спрямо индивидуалното

същество, което съответно изменя и битието, от първично, или културно, във вече рефлекторно естество, което задава съществуването на емпиричното, или въз основа опитността, която е с тенденцията да се препредава и да изглежда като непроменлива в себе си, и единна в проявленията си, което не отрича културата, като израз на самото осезание, но прибавя към нея елементите на завършеност, за да я превърне в преносител, в самото битие, окачествено като такова вече от рационализацията. Това не следства енергийна независимост, както се проявява в перичната динамика на ума, но води като следствие и непрестанните усилия, да се предава на битието отражение на рационализирания комплекс, което превръща в трудно, иначе спонатнното му рождение, разрастване и искра на живот, което го прави и живо, творящо, будно и дейно, съответно умствените си заложби, но става нужно имплементирането на сила от съществото за същия резултат, който се случва заради определните механизми на рационализация, с вече задаващи се условия. Следствията от привидното опростяване, всъщност водят до нова тенденция на оптимизация, в която умът за втори път играе с динамиката си като матрична стойност роля, от първичното си творческо естество, вече в регулатор, във вторично следствие на случване, спрямо вече рефлекторния механизъм, което залага и преразглеждането му, и приложението му в добиване на смисъл, вече разсъдъчно, което създава и съответни вътрешни усвоявания, на боравеното с наличичния енергиен заряд, за да затрепти, той, спрямо проява на разбиране и разумно движение, към покриване на всичките комплекси, за да се изведат те и като задаване на цялостен смисъл, който да борави с вече наличната система и служи като реализация на разсъдъка, за да се и преразпредели сигнала, който е станал не само частичен, но и каквото е останало от началното му състояние, да може да се приобщи към приложение, така че да спестява нуждата от интеракция на сили за осъществяването му, и така придава нови посоки на трептенето на самия сигнал, не спрямо наличното му от рационализацията състояние, а спрямо първичната му потенция, така че да се обхваща в цялост и по този начин да се зададе пресъздаването му, като един нов импулс, който да носи вече заряда, вложен от вторичната динамика със съществуващо, и за да се намалят силите, устновили се, да се лиши отново от условностите, с което да добие нова инерция, в която да се преразпредели наново масата, за да се улекоти и с това да се насити повече с енергия, което да реши проблемът с наличието на енергията и усвояването й на рационализацията, което добива вече не толкова тежест, колкото яснота на разпределението в пространството и предпоставя нови, съответни движение, които и да заложат олекотяването на масата в битието и реализацията на преосмисления импулс, в намаляне на нуждата от влагане на сили при взаимодействието му. Така целият процес преминава през три фази: динамика на ума, рационализация и осмисляне, като, в проявата на последния се осъществява последното зададено от ума, или неговата пълна реализация в полето на емпирията. Това и намира собственото приложение на умственото, като двояко движение, едновременно интуитивно, в първичното си достояние, и осмислено, във вторичното си следствие, което определя и състоянието вече като следствие или наличието на умствено състояние на цялостната система, което да интерагира вече, по своя контекст и с вътрешното, и с цялото, за да осъществи наново целия процес на успоредност и пресичане, или поправка в самото естество, което да доведе до изпълнението му, вече в цялостност вече не спрямо реалното, а спрямо действителното, от което следва и охарактеризиране на всички явления, не според осъществяването им, а сами по себе си, като така се схваща, само по себе си и цялото същество, за да се постигне и едно вторично осезание на усета, или на вътрешната, успредна на външната динамика, с пресичанията им, така че самото им пресичане бива в себе си неделимо от успоредностите си като случване, така че не променя, както в първичното взаимодействие, за да зададе обновление, но единствено слива, или допира, пресичайки ги, самите успоредности, без да изменя движението им, или с това, позволява и възприемането на един континуум, на причина

и следствие, или на преосмислено, чисто енергийно, следствие на рационализираната реалност, за да добие тя възможността за приложението на заряда й по един адекватен за цялостта й начин, и без да я разделя. Това свойство, като вече много по-късно в следствията си последвали завършващи движения, окачествяват и съществуването на различните слоеве, което следват една, вече обща динамика, зададена от различните й структури и да така взаимоопределя и окачествява като такива, като ги обследва или дарява със смисъл, спрямо разсъдъчното, добавящо към компонентите вече такива устои, които да наподябават универсалните първични естества, но вече изцяло като символ, изпълнен със слоеве от смисъл, за да се достигне и до ядрото им, както е заложено в първичната динамика на ума. По този начин умът е сам на себе си и първичен и вторичен продукт, своя причина, превърнала се в следствие, за да запази заряда на творческия импулс, в първичното си отношение и да го съотнесе към новите нива на осъществяване, за да запази своята уникална и самобитна страна, като остане автентичен и по този начин цялостен в движенията си, без да се нарушава, но, напротив, допълвайки се, да се разширява и разгръща собствената си потенция, с което се окачествява вече и като нещо живо, което може да поражда и да сътвори пораждащо.

С оглед на тези стойности и на същността на творчеството, с цялостната функция и компоненти на ума, се осъществява една необходимост, като единствено условие, за хигиена на цялостната система, или на цялостното движение на ума, а именно, необходимостта от образование, което не винаги е водене по пътя на отделните си механизми, но е едно взаимостване, по отношение на ума, в заложеното му, намиращо така и проявление към осмислянето на съставните му части, една, спрямо друга. Така образованието е любов или ключ към проявата й и добива ново, личстностно естество, така че преминава през отделен заряд, не само на взаимодействие, но и на предаване, бивайки не само път, но видоизменящо пресичащо се. Това е обрат за цялото същество или вторичния катарзис на вече осмисления ум, преминаващ през рационалното му естество, за да запази и същността си, защото умът не подлежи на рационализация в комплекса си, освен когато тя не се проява през пътя на образованието, за да му даде и характерен, вече нов образ, преминал през това вторичен катарзис, вече на осеващите възприятия. В характера си, не може да се съпостави, освен като проявление, което държи себестойността си, сама по себе си такава, без да се отъждестява с нещо извън себе си, но следвайки плътно собственото си определение. Така умът се осъзнава, през образованието, за да заеме своите характеристики като такива. Това е особена стъпка и вече проявява отношението на възможна обективност, или на себенаблюдение и себеанализ, които не се схващат единствено като поведени към това, но всъщност символизират един спонтанен процес, на откриването на различни пътища или възможности, в приложената им цялост, за разпределенято им в осмисляне, не само според достоверност, но и във вероятност, което задава и исчтрументите на мечтите и въображението, като качествено преминаване през слоевете, в реализацията на образованието. Само този начин се достига от действивето към дело, което да охарактеризира приложението на частите, разгледани като такива, към цялостно съзидание, и по този начин образованието служи като еволюционен механизъм, на една нова преработка на зададените трептения, в енергийната им наситеност в битието, или се достига именно до съзидание, което вече охарактеризира самото битие със стабилността да се реализира само по себе си творчески и така да видоизменя средата си, преобразувайки образите край себе си, и в рационално отношение, така че да задава нови енергийни бариери, преминаването им и преразпределянето на масата, вече не според силата си, а според движението й, което и връща самото образование като процес като символно осъществяване на първичната динамика на съществуващо и неговите униерсални структурни елементи и начала, разгрищайки го в процес, насочен към фундамента, което предполага изцяло

качеството му разпределение и действие, което не се влияе, но може да повлияе и количеството, в съответствие, интегрирайки едното към другото, за да осъществи процес на взаимоопределящо взаимодействие, за да премине по този начин към осъществяване на конструкта в сътворение, изложено в единството на образованието. С възстановяване на цялостта си, така и образованието задава процесът, заложен в съзнанието за ум или вторичното му осезание, в умственото усмисляне на разсъдъка, като свойството на този процес да се охарктеризира като учене, проявление на самото образование, свързване с отражение на реализация на свобода, разкрита през свойствата на конструкта, в степени, за приложение, което да позволи и еволюционната адаптация на цялото същество, не само към битието си, но и на битието си спрямо средата, в една взаимосвързана действитеално проява, която позволява на ученето да осъществява и самото образование, не само като следствие и инструмент, но и като приемственост на универсалните естества в приемането на фундамента и достигането на различните пътища към реализацията му, за да се превърне и в непоклатимо дело, само себе си, действено възвръщащо се към мигновите интеракции на съвкупната цялост, за да позволи и преминаването на самия конструкт през собствените си явления, вече не запазвайки, но преразпределяйки енергията, с което и позволява на формата да се преобразува, като същина на ученето, осъществено от образование.

3.

Преминаването на личността през различни етапи на проявление, които се характеризират и с естеството си на различни слоеве на разкриване, на осмисляне, обгръщане и обвързване с нови посоки на осъществяване, с присъщи, но и отличаващи се една от друга характеристики в усещането към света и битието, заедно и с осмисляне, открояващото се по един неповторим и самостоен начин, спрямо не само индивидуалните потребности, но и в приложение, на допир, към другото, към ближното или към околното, и за да се явява в осъществяване на полезност и към себе си към средата, което и все задава ново преобразуване на действието в самото битие, за да позволи и въвличане на нови движения, така че и се задават и от необходимост, която се схваща като условност, или стъпало към въплъщаване, а и се добиват вече образи различни, не само спрямо съдържанието си, но и в отношение към усложненост или опрастяване, които вече се обгръщат и качествено и количествено, с приложение към създаването на структурни форми, които по своя вид, да добиват и удовлетворяват нуждата за ново наименование, или впргането в характеризиране, на лично, но и стремеж към собственото личностно, с усвояване и на сътоветно другото, като собствена личност, за приобщаване на различните измерения и обхващането им в паралелността на самото съществуване, с отделен, индивидуален строеж, в една независимост, която да не обрича на жертване детското, присъщото за играта, с цялата му сериозност, или диаболос, това, което задава не хвърленото, или неделимо, но разделено в дялове на посоки от движение, хомогенно в същността си, и хетерогенно в действието си, все пак добивайки и размери и обща характеристика, която да задават и неизменната му уникалност, по своему, вградена в условията на самото задаване на посоки, взаимносвързани, ненакъсани, в едно цяло, в случването си, дори и да е привидно разминаващо се в явяването си, и за да се водят определения, изпълвани, вече с конкретност, пълни, с яснота на значението си, без да го прехвърлят, но оставайки все така и хомогенни в играта, така че и значението, само по себе си, преразглежда собствената си позиция и проявление, за да бъде и допускано,

вече, като различаващо се, спрямо съдържанието си, дори и да се съотнася към едно и също понятие, така че определенията изместват своя обем и привнесени от значение очертания или граници на съдържанието, за да се преобръщат те, постигайки ново значение, или да не се възпира динамиката на което и да било движение, но напротив, да се наблюдава, проследява и изследва, като се обгръща с проява на разгръщане и развиване, с едновременно консервативна стойност, на запазването или препредаване, което да отъждестви отново и с различното в значение, в способност да се пресъздава у самото определение, за да се следва и последователността, вече според качествата и количеството й, на осъществяването си, от понятия, произхлизащи едно от друго, а в самите определения, се развива умението самите те да се развиват и да се изменят себе си и очертанията, така че съдържанието да се предава, запазващо се, но в устоите си на собствено и личностно, да търпи и съответното си възможно видоизменение, така че и запазвайки основите, да се формообразува в промяна, и на самото съдържание, в контекста на даден смисъл, който също и двуяко, като в игра, и да запазва сърцевината, но да изменя и нея, като я допълва или развива, и съответно и обвивката, или да запазва сърцевината, но да сменя обвивката, или пък да сменя сърцевината, като я пълни с ново осмисляне, но да запазва и формата – тези движения на последователност, определят усвояването на елементите в простото им отношение и възможността за тяхното преобръщане и претворяване в ново значение, задаващо и ново съответствие в смисъл, но и за запазването им, в изследването и наблюдаването и на различните движения, като собствени възможности, и за функция и за ред на последователност, което предполага отново и съдействието на усвояване и приемане на съответна, зададена необходимост, като приложена в условността, придадена в оформирането на различните същности, разкриваща ги в различен контекст, спрямо обследване не само на характера им, но и на посока и на случване на интеракции, водещи до обобщение в представите за самата необходимост, въздаваща и условия, незаивсими едни от други, за протичане на дадено случващо се, в съответен контекст, който и именува явлението, зададено вече в смисъла като самостойно, като личностно и свое, което е и различно, с оглед на всичкото, но е и едно в неговия контекст, отделящо във възприятието уникалността, като привична за първоизточник, от подобието, или равенството на обем в обем, което само променя значението си, но не и съдържание, в повторение на същите условности, за да се изпълни със съдържание, уникално, но подобно по значение, със свое производно, понятие, за да бъде то и сродно в смисъл, който да позволи продължаването на самото понятие, в свое следствие, с лична идентичност, или да се придвижи към такова понятие, с по-широко значение като обем от представи, така че самите представи се обособяват в структурата на всяко понятие, като се превръждат в негово съдържание, носещо белега на уникално значение, обгръщано в обаче в приобщено към цялост, осмисляне, така че самото понятие може да се раздели на различни значения, които все пак да носят автентичността на единен смисъл, така че самото понятие да е и определящо това движение, на съвсем простичко разгледана операция, от разглеждане на общото, с оглед на характеристиките в отделнтие му части или тези различни части, обобщени към общото, което е в същноостта си, и едно движение, в две посоки, бивайки хомогенно в естеството си и хетерогенно в проявленията си, с предаването на основи във фундамента на действия, взаимовръзки, взаимоопределящи се събития, взаимодействия, в структурно и оформящо се изменение, вече проследено и обосновано като процес, през задаване и определяне на дадена необходимост, за изпълнение на цялост или разделяне, или на общото им следствие, в разноизмерно проявление, на пълнота в самата фунцкяи на изпълене, за измерване и обследване на тези елементарни съставни части и обяснения, за определящи и необходимост съответни реализации на действия, на следствия и призход, на източник, цел и посока, към реализация, в основата на промяна в условността, подлежаща също на изменение, както и всяко понятие, в

структурното си отношение, към предаващото му се в изпълнение значение, осмислено в едно и също съпоставяне спрямо съдържанието на самото понятие и значението, което му се разкрива, в условията на също взаимодействащ и менящ се смисъл, в следствие, че дори и да има пълно съответствие и да е равно, по плътност на заемане на обем в абсолютно съотношение на напълно равно разпределение, във функция и състав, все пак, едното е като необходимост, различна личност, от другото, дори и изравнени по признаци, чисто количествено, те се отличават, биват осмислени по различен начин, или имат два различаващи се, дори и да са еднакви, контекста, спрямо предаването на зададената си условност, която окачествява и два обема, не един, за да гарантира и връзките на съответствие, в прилагане все още на играта, като начин на определяне и на вътрешното, и на външното, запазвайки необходимостта в условността й, с пълната сериозност на възприемане и проявено отношение, като ангажираност на вниманието, със сама по себе си цел, схващана като такова, но вече се и задава наличието на определянето на личност, като това, другото, кеото и променя ходът на играта, вече не спрямо роли на изпълнение, а спрямо всяко нещо, което се именува като отделна единица, за да се обоснове в личностно и индвидуално, уникално и функциониране, и структура, и взаимодействие, което вече и подлага не само смисълът на играта, от възходящо към голямо или низходящо към малко, от общо към части и обратното, но и самото й протичане на едно преразглеждане спрямо, проявените вече в контекста си ново осмисляне, което го и определя, за да и зададе в различните значения, прикрепването им към съдържанието, което се взаимоповлиява, но и, е склонно, вече в проследяването на реалността, в процесите й, да се развива, представено и в самата игра, като изменя и самите условности, и с това е претворява положението на необходимост, така че контекстът има стойност, на себеосмисляне, да се изменя, пластично, и с това да изменя и разглежданите роли, в играта, не само заедно с правилата, но и цялото протичане и смисъл за самата игра, без да губи никак от смисъла си, и с това затвърждавайки се изцяло, като неизменна необходимост, за преноса в смисъл, на съдържанието, изменящо и развиващо значението и съответната му функция, като и съвсем в разглеждането си като необходимост, самият смисъл може да се измени, с това изменяйки и функцията на значението, като бива единствено преосмислено, преразгледане или обгърнато по нов начин, в разбирането, така че необходимостта се консервира, за да спази само привидно консервацията на смисъла, който вече бива необходим единствено, като личност, която бива назована като собствено, индидуално цяло и съществуващо, и с това остава сама по себе си, единствена идентификация, за свойството си да се видоизменя цялостното, но с това и да остане личност. Тази нова, появила се необходимост, предполагаща другото същество и съответствие на личностно и уникално схващане на дадено като източник или следствие естество, определяща и съществуването не само като характерно, но и като ясно обобособено и дефинирано в пълнотата си, така че, за да бъде и цяло, то се запазва като личност, без да се поделя на съставните си части, това е тази необходимост, оставаща хомогенна, така хетерогенното движение на играта, в два различни функции или движения или осъществявания но едно и също еволюира в разбирането си като едно цяло, зададено, което представя ролите, като смяната им, или смяна на значението на участниците, което и да променя съдържанието на функцията и с това и проявлението й и характера, за да се обособи в роля, оставяйки една и съща в сърцевината си, но различна само в движението си, вече не се преплита с реалността на събитията и функционирането на нещата, които вече биват осмисляни и схващани като обособени, от ноебходимост собствени естества и личности, със свои уникални характеристики и прояви, които съществуват сами по себе си като такива и не могат да бъдат предадени на други свойства и отличителни белези, или формироващи стойности, но запазват единствено своите си, самостойните си, начала, които придават индвидуалността на дадено,

съществуващо, както и с въображението, даващо посоката в хода на игрите, или контекста на реализация в осмислянето и случването им, се превръща във втъкаване на дадено понятие в друго, което може да запази определящата си функция и да изглежда гротескно, приело друго подобно или различно понятие, без някакви необходими свойства, но и също така съдейства за ползването на образа като матрица, което е второто свойство на въображението, и да променя образа, въз основа на проявата му, като взима за основа един изходящ образ, като първоизточник, обособен в осмисляне и взаимодействие, спрямо не отношението на началата му, но единствено според собственото му проявление или форма в образ, без да се изменя смисълът, на първоизточник, ползван като матрица, която не се възпроизвежда, освен единствено в значението си, за да видоизменя както е зададено от контекста на дадената игра, самата й функция, или проявление, а с това и предназнечието или целта, или задавайки нов контекст на смисъла, да го изменя, спрямо зададения образ, така че и смисълът да може да се видоизменя, така че може и нищо да не се запази същото, но да промени пълна трансформация в стойността на функциите си, изпълнение, взаимодействие и дори структура. С това и самото въображение, като задаващо играта, пак изменя самите условности, за да позволи и пълна трансформация, или подмяната на функционалното изпълнение, в изменение на значението, но и пълно запазване на обема на смисъла, или съдържанието, или цялостното му измение. Така в следствие от изложеното, се преминава от процесът и реализация като игра, с посочените характеристики, към измерване вече и на съществуване, в реалност, съвсем независима, на взаимовръзки и взаимодействия, които се проследяват, като източници и следствия, вече в осмислянето на контекст на усвояване и съответно научаване, или награждадне на наглед, за действителната функция и устройство в съществуващото, така че оглед на научаването, се осъществява преходът от игра, и пълната измяна като възможност на и на съдържанието, на смисъла в контекста на взаимодействие, така и в значенеито на функцията, въз основа на едно естество, в разграничаването, на отделни личност в отделните съществувания, които необходимо и неизменно се определят като такива, в самостойната си функция и образуване на идентично единично, с едно лице, което дори и да измени цялото си смислово проявление, все пак остава да се отъждествява като едно. И това е необходимостта в наличното условие, превръщащо прехода от игра към учене, в изложеното, за да се превърне проследяването му и автономно решаване на контекста или изменение на смисъла, в пътищата му за осъеществяване или пътища на образование, за съответстивето между различните личности и отделни същества, и разликата им като собствени стойности, отварящи вратите и към вплитане на множество от безкрай на редици от образи, в различните си измерения, които и позволяват и обгръщането на приликите от всичките им страни, за цялостното им докосване до плътно разгръщане в разбирането на смисъла зад цялостната стойност на една отделна стойност от съществуващо, както и в целокупността му от движения на функционално осъществяване, във всякакви вероятни образности, зададени от контекста на самите посоки от движение и с това и осъществяване на функция и яваване на взаимодействие, в отликата или различието, така че образите остават производни на изведените пътища, за да се разграничат или оприличат според функция, в неизменната си личностна предпоставка, за да осигурят и множествеността на нещата, като едно съдържание, изпълнено от няколко значения, което е и инструмент на един и същ смисъл, задаващ пак множество от белези на функционални значения, осмислени и като такива, вече по пътя на пораждащата ги необходимост, или съответна личност, като дори и смисълът може да се промени, и точно обратното, няколко съдържания да имат пък и една функция, но пак оставащи, просто сходни и препокриващи се, като отделни естества на личности. Тези пътища обосняват изцяло дори и примерно различните пътища, които отваря образованието, като фунцкиоанална реализация не само в структурни, но и в основни и фундаментални характеристики, заедно с проявлението им в

контекста на зададена реалност като условност, която сама по себе си като личност пък определя преходът от игра към учене и тяхните открояващи се присъщи свойства на интеграция спрямо пътя към образ или функционално проявление, което все пак, през пътя на образование, не може да отрече, че ученето е оптимизирано проявление на акта на игра, но и все пак, различаващи се в своето изпълнение, а с това и в цялостното схващане и отъждествяване и със самата реалност, за да се претворява, в приложение и разглеждане не само като обяснение на проявление, но и като привеждане към възпроизводство на самите процеси, осъществяване точно и по пътя на образование. И преминаването към учене и преминаването към различните пътища, разтварящи осъществяването в образованието, се обосновава и това съзряване, в различните етапи на жизнените цикли, което прави порастването на детето в юноша и на юноша във възрастен, способствано според развиването на отделните предпоставки на когнитивното осъеществяване спрямо съответната възраст, но определямо основно и право именно като съзряване, или реализация на преход.

Като дадености, могат да се определят единствено динамично взаимодействащи си и с това именящи се преходи от едно състояние към друго, без обаче да са следствия едно на друго, но с оглед на една цялост, зададена от самите взаимоизменящи се съставаляващи динамиката на споделянето, паралелности, които добиват смисъл единствено в контекста на самия обмен, осъеществен, неизменно в съответствие с неделимата цялост, отъждествяваща се с отделните частици, отново само под формата на самостойни действия, които и се самоопределят като такива, от съответно изменение в образа си, а с това и в осъществевяването си като функционална цялост, отново в пълнота определяща и самите действия като такива, без някакви условности, така че и усвоявани като дадености, самите взаимодействия служат и като матрица, давайки съответна форма или образ, който се различава в измерността си, или придава различното явление на едно отделно измерение, съчетано само по себе си като паралелност във взаимодействията, която да позволи и разпределянето и във функцията спрямо различните прояви във формата на съответстващия с определена динамична структура, или на множество от взаимодействия, които я определят, така че да се обобщава като неделимо характеристика, и по естеството си и така да задава определеното изпълнение на функционална цялост в образ, заемащ и паралелно съответно състояние в него, така че да се определя единствено от многообразието на взаимодействия, протичащи във всичките възможни образи, отъждествени като измерение, на вече зададено като случващо се цялостно образувание, или комплекс, във взаимодействията и интеракциите си, разпределен според самите тях и във функционалното си отношение, спрямо другите образи в дадени измерения, самите по себе си, определяни от различни канали или пътища на осъществяване от честотата от отделните интеракции, за да бъде разгледана като цялостно предавания им импулс, който и се изменя в различните измерения, именно спрямо собственото си разпределение в своеобразни функции, които охарактеризират и самите проявления на образи от различно естество, спрямо различното разпределение на взаимодействащите се честоти, които разделят и така дефенират и самите измерения, с оглед, първо на възможностите за взаимодействие спрямо единица на цялостен импулс, и второ, в израз на разпределението им във спрямо функционално естество, което не винаги и попълва самите вероятни възможности, но бива, в допустимите количествено интеракции, спрямо условието им за паралелност, като взаимодействат, без да се преплитат, на базата на инерцията от величини, в самите измерения, орпеделяни изцяло от характера на взамидействието, така че взаимодействат докато самите

величини пораждат в съответната измерност силите, които да дадат въпросната инерция на предаване на ускорение за преминаване и на импулс от един паралел към друг, които имат допустими стойности на множественост от препрадаване на съответния импулс, без да се преплитат, независимо един от друг, като все пак продължават на интерагират докато не спрат да се осъществяват с огледа на цялото, или загубят представа от поддържане на успоредността си, така че паралелите, натежали, не могат вече да обменят в независимост масата си, а спрямо енергията си, задаваща и параметрите на отделнтие величини за силите, в създаващите се полета, на интеракция, се неизбежно се сблъскват, като се преплитат, образувайки навързването си във възел, с което стават вече и енергийно несъстоятелни или безсмислени за функционалната действителност на образа, така че просто преминават, при всеки възел, в ново измерение, или с нови допустими стойности на паралелен обмен, докато и там не се преплете с възел, губещ съотношението си на неделимост към цялото, в един непрестанен по този начин преход от едното измерение към другото, така че всяко едно от тях, осъществява набора си от допустими вероятности за свободен обмен, преди преплитане, спрямо енергийната им наситеност, която се различава и след отделните преплитания, спрямо допустимите стойности, винаги с оглед на взаимодействието към една обща цялост, неделима в себе си, или поддържаща като резултат дадения образ, докато може да се осъществи и функционалното му съществуване като неделима съвкупност, така че, от една страна паралелите, които обменят един с друг, задават пълната си потенция, в прилива от маса в маса, така че функционалното му разпределение се окачествява единствено и спрямо отделената на количество от потенция, в пълната си реализация, в енергийна стойност, съотнесена спрямо броя на интеракции за миг на случването си, което определя и колко от обмененото количество ще се реализира във функционалния облик на образа си, без съответствие с цялостта, а единствено с оглед на вероятността, от възможни интеракции, докато не се преплетат в системата. Така от най-малкото количество на интеракции, до най-голямото, и от първото, в последното, преливат отделните взаимодействия, без оглед на посоката, низходящо или възходящо, тъй като самото преплитане, може да се получи и обратно на увеличаване, а именно, с намаляне на броя на интеракциите, което отслабва енергииния обмен, така че, добивайки статично ускорение, което вече не може да генерира движение на импулс, паралелите пак се сблъскват, и така преминават съответно в друго ниво на измеренията, като тази цялост в пълнотата си определя и непрестанно изменящите се величини в отделните измерения, което и съответно изменя непрестанно функционалния си образ, така че и той, заедно с величините непрестанно се менят, така че и самите измерения на са в структурно отношение, ясно и конкретно зададени, но също се менят, изцяло спрямо изложения процес на взаимодействие, като по този начин механизмите на протичане също биват непрестанно променливи, и всичко зависи от интеракциите, на всички паралели за единица време, така че, освен че самите измерения преливат едно в друго, зададени, без ред и последователност, те или намалят или свият броя си, отново в израз на механизмите на взаимодействия, като се определя по този начин и един цялостен комплекс, на всички измерения, с цялата множественост на отделните взаимодействие, с цялото, рязко или постепенно преминаване и едно към друго, и в непостоянните функционални изменения в състоянието на образите, за да се окачествят и всички паралели, в протичането си във всички измерения, единствено определящи с тази своя динамика не само цялостта в отделните проявления на образите, но и в единственото като даденост, или огледът на целокупния енергиен импулс, разгръщан като такъв, в сбора от всички взаимодействие в случването им, обединен като потенция и от всички паралели, във всички измерения, даващ вече именно тази потенция на цялост, която служи и за разделянето на отделни цялости в измеренията, оформящи в образите си една цяла система, която просто осъществява и всичкото обменено количество енергия, от наличието на цялата потенция,

отчетена в самите взаимодействия, в случването им, така че те не могат да се измерват спрямо време, тъй като единствено взаимодействията определят протичането, а самото пространство представя хомогенноста на измеренията в едно хомогенно цяло, което е и без посока, а съответно и без делене в някакво пространство, така че отделните величини, вече като променливи определят себе си спрямо позлваната за функционален синтез, енергия, отново, чрез отделянето от интеракциите, така че и самите образи, също съвсем не са образи, но с функционалния си оглед към съвкупна цялост, биват и по-скоро отделни вибрации или предаване на енергия, в съответно трептене, което и да охаратеризира дадения образ за случващите се интеракции, които все пак запазват динамиката си като съотношение с огледа на цялото, на съвкупния импулс, благодарение на хомогенността на всички функции на образите, която е и основната им съответна реализация, а именно, самите образи, предават от измерение към измерение, случващо се и моментно, спрямо реакциите, количеството първо, на обменена енергия, и второ, количеството на съответно, разпределена за образа енергия, коoито се различават, благодарение на силите, изхождащи от величините, също неспирно изменящи се, зададени в съвсем различни обосбености, така че да приемат и съответното като изцяло променлива стойност съдържание, за приложената сила, позволена от интеракциите, и за състоянието на цялостната система, така че, цялата енергия, отделена за миг на интеракции, без зависимост от количеството им, задава цялостния енергиен обмен, в случването му, предаден именно от образите в отделнтие измерения, преливащи в пълна хомогенност, като отчитане, също като паралел, едновременно, и на протичането на енергийния обмен, и в неговото съответствие, на енергийното разпределение, което непосредствено и предава целия обмен на взаимодействия, в цялост на един обединен импулс, възприеман като такъв, не само, бивайки предаван от образите, като отделни функции, но и с изравняване на цялостната скорост, в реализацията на взаимодействия, със съотношението на енергийното олицетворяване, което определя и равновесно състояние, за хомогенността, вече чисто качествено, без оглед на количеството, за да се задава неизменната цялост от множеството енергийни импулси, и тяхното функционално преструктуриране, към единно протичане, схващане или наличност на обменен потенциал, като скоростите се изравнявват благодарение на наличието на величините, с различното си ускорение от силите, което и предава това осъществено, от всички отделни образи, хомогенизиране, като единствено условие за протичане на интеракция в паралелите, така че, разделено на това множество, съответно и от измерения, паралелността позволява усвояването на енергийните сигнали в мига на случването си, като една мигновена цялост, на един неделим, като естество импулс, който носи заряда на целия обменен потенциал, и с това, или променя енергията си, или я намали, или държи в равновесно състояние, което означава и промяна и във величините съответно и в образите, и в състоянието на самата хомогенност, като непроменливи, освен при пресичането си, изглеждат единствено паралелите, които биват и единствените матрични дадености, и произхождат просто от успредното съществуване на отделни единици или импулси с енергия, изцяло паралелни една на друга, още като първоизточник на цялото развитие, с определяне на развитието му, без съответни цел и посока, за да се случва и мигновено, както се описва, така че самите паралели, се определят, като такива, благодарение на самите сили, зададени единствено от величините, като променлива спрямо единица импулс от цялостен заряд към случването на обменено енергийно състояние за даденото измерение, за да и се изпълни поддържането на успоредност между енергийните импулси, чисто схематично, подредени в линии, просто ускорението действа и като отблъскване от силите, докато се осъществява взаимодействието между паралели, преди да се пресекат, така че целия генезис на тази система може да се отнесе към няколко взаимодействащи енергийни импулса, за да образуват и самото първо измерение с първия си образ, като самата енергия се влага от самите

интеракции, които или намалят или увеличават потенцията, съответното й цялостно отношение и разпределение към функционалност, така че интеракцията самопоражда енергията, която и се видоизменя спрямо самите интеракции, и така е породила, съвсем спонтанно, съвсем просто случваща се система, на едно зададено състояние в един друг свят, на съществуване, зададено и от паралелност и от множественост, за да окачестви самопораждането му, като едно изцяло затворена система, която не само е изцяло самостойна, като механизъм на действие, но и няма разбиране за нещо друго освен себе си, освен едно, вече в хомогеност на паралели и множественост, без дадености, и без условности, освен определените от самата система на интеракция, схващаща се като едно, неразделимо, дори и изменящо се постоянно, която в цялостта си напомня на множество от различни образи, или трептения на една хомогенна маса, различна непрестанно, която и определя самото й непрестанно, като случващо се естество, пулсиране, на неопределимо същество, но и в непрестанното си измение, носещо и възможността за творчество и възможността дори за култура в съответните образи, в едно още доста опростено еволюционно равнищи, но с дадените възможности за развитието му, с наличие на всички компоненти, от един напълно различен и спрямо действието си свят, някъде там, в една друга реалност, или просто прашинка от една неизмерна Вселена, която по подобие и на този свят, едновременно в паралелите си осъществява и многообразие в една неизменна цялост, така че и за пореден път, механизми, вече на духовното разпределение, се явяват и напълно действително, като осъществени символи, дори и въплътени в неизмеримостта от случващо се на една предполагаема структура, задаваща и възможността за съществуването й.

Характера на дадена структура, не може да орпедели фунцкията или проявлението й, освен с оглед на интегрирането й към една неделима цялост, така че, когато дадената структура просто се различава в характера си и положението си, спрямо условностите на останалото, и затова самопоражда тези условности, като независимо явление от самата система, тя все пак функционира, с оглед на останалото, като може и да се прибощи към него, без да се разделя нито в своето съответствие на една автономна цялост, нито в разпределението й като действия, които се вписват в условностите на останалото. Така че функцията в такова отношение, не се зададва от структурата, а има свои различни и взаимодействия и проявление на случващо се, както и цялостен комплекс и на себеизраз и на себестойност, което се дължи на самото разпределение, в съотношението и взаимодействието, не само в протичането му, но и в консервативната му устойчивост, превръщащи се в паралели по своя характер на останалото, като съществуват по един несвойствен за него начин, не само поради различно обособените условности, чрез които се обособява и самата система, и задават така и различни пътища на реализация, но и поради самат необходимост, която например, при нормално устроените структурно системи, спрямо условностите на останалото, бива изразена в необходимост от личност и иденстичност, а в система, сама пораждаща независими условия, и необходимостта е различна от останалата, вече вложена в самопораждането си, и с това не търси необходимото охарактеризиране с личност, или с отделяне на съществуването едно от друго, тъкмо обратното при самопораждаща условията система, това придаване и усвояване на идентичност се случва по други пътища, ако изобщо се прояви, а необходимост се явява, наличието на друго в себе си, което и разделя по този начин и вътрешното, на свое, и друго, или съизмерва собствените си процеси като различни от самата себе си. Това е необходимостта на самопораждането на

условия, които биват зададени сами по себе си от собствената си фунцкия, така че самото взаимодействие като единствена условност в системата, или в разглеждане на структурата й като автономна, реагираща само сама със себе си, изключвайки наличието на друго, освен в собствената й характеристика, като го разделя в единствена необходимост, отчитаща себе си като единствено явление, което окачествява съществуването с функционална обособеност, деляща сама себе си, на следствия, като изпълнение на собствената условност, от разделянето на собственото, така че и всяко следствие се отделя като друго, като явление, извън системата, при все, благодарение на структурната цялост, без да се нарушава приложената й неделимост, но все пак разделяйки в себе си от собствените си процеси, така че всичко в себе си, схваща като явление не само в себе си, а само от себе си, така че самото случващо се бива зададено вече не от една обединена функция, но от напълно отделни, определени според необходимостта като взаимодействия, които не могат да се свържат като съществуване, едно с друго, естествено, а биват усвоени като две две отделни същности, където личността е обхваната като свое и друго, едновременно, или като две напълно отделни съществувания, сами в себе си, което, тъй като, все пак се явява във вътрешно обосебно от единство съществуване, не може и да се определи с яснота кое е свое и кое е и чуждо като произход, така че в такава необходимост липсват следствия, или изваждане на пораждането или преливане едно от друго, с ясно устроени редици и взаимовръзки, но такава система разглежда явяването на другото в себе си и себе си в другото, като едно цяло, където липсва причина и следствия, нито могат да се дефинират такива, нито пък е налична и някаква ясна граница от мое и друго, съответно, защото не могат да се определят и подредеността им, така че явленията в тази система, не биват взаимносвързани и подредени в структура, но се случват постоянно като нещо ново, винаги разделено само от себе си, като отделни явления, разглеждани обаче в явяването си, на винаги еднократно случващо се движение или взаимодействие от приложението на явление, което само по себе си всеки път се приобщава като единично, спонтанно случващо се състояние, което е винаги разделено на две, като и самите му компоненти, винаги и са не взаимно обосновани и свързани, а предадени като единични, отделни явления, и само структурата, която все пак задава единство, предава съществунето в хомогенност на тази система, която, става толкова различна и независима, че макар и да има обобщеното чувства за неделимост, предава делението на цялата си същност на отделно случващи се, без причина или следствие, явления, които изплуват и пак изчезват, в една застинала и лишена така от динамика цялост, като светлинки, които се редуват, разбъркано и неспирно пресветкват, отделени една от друга, напълно независими в проявата си, напълно разделени и необособени във функционирането си, като включващи се части, нарушаващи цялата непрекъснатост на същество, напълно отделни една от друга, в мига, и като напълно единични явления, които не са дял на една цялостно обособена идентичност. Лишени от свойството на прибощаване към цялото, разделени от собствената си условност, в това, което следва да бъде и определящо идентичността, а целокупността така и не може да бъде зададе като отделно съществуване, което да приобщава свое и другото, и да ги и разглежда като самостойни структури, в контекста на единение, така че самият контекст също не може да бъде определен, така че и едното и другото, остават разделени явления, в континуум на цялост, но без наличието на каквъто и да е контекст, превръщайки в отчуждаване на състоянието, в три отделни единици, които не са способни да споделят общия си обем, защото масата остава разделена сама по себе си и не може да се обобщи, за да се преразпределя, така че и обемите им остават напълно изолирани един от друг и не може да се осъществи дискурс, на осъществяване на обмен и така да се осъществи и вътрешно общение, което да протича в естествеността на собственото си функциониране. Това води и до едно непрестанно обобщаване на явяващите се състояния, без възможност да се съпоставят, или да

релфлектират една върху друга, за да се прояви и разбирането в разглеждането им не съм като единни, но и в разглеждането им, и като самостойни функции, така че се губи и естествената дифернциация, като свойство, която пък подлежи само на интегриране, обобщаващо обаче не спрямо нещо, нито в даден обем, а единствено само себе си, което представя не само скъсването с нормално протичастите за другите условности, процеси, протичащи и в прилагане на самата структура, но и в умаляване на самите явления, поради липсата на обмен, който да разширява и изменя и обема им, така че те се явяват и умалени, като кътчета на нещо, протичащо във взаимодействие, но лишено от него, от протичането му, което превръща вътрешността на тази система в една умалена перпесктива, на явления, които просто се случват, без и да имат простора си, да реализират използване на енергията при взаимодействията, така че те протичат, в естествен ход, като функция на тази система, но ниокга не могат да бъдат нито проследени, нито обгърнати, така че самото взаимодействие остава съвсем непознато и недокоснато, нито пък то интерагира с явяващите се в съшествотo процеси, оставащи не само отделени един от друг, но и в несъвместимо се превръща проследяването и развитието им, съответно, като съвкупност, общуваща със себе си, така че не може да се осъществи и действителния обмен, и понятията остават по-скоро статични, изпълнени със съдържание, малко по обем, което не може да се разгърне и да се изменя или да прелива в интеракция, така че остава неизменно, като обособява и една и съща форма, която само се явява, без да добива някакво значение, различно от съдържанието, обобщавайки цялото понятие в едно твърдо определение, не подлежащо на динамика, с което и самият смисъл, вложен в естестевото, бива по-скоро разгледан като отделна, чужда структура, която не може дад се свърже нито със значението, нито със съдържанието, така че личностното в случващото се, се определя изцяло от съдържанието, без възможността да се отделят едно от друго, при все, че остават разделени, един от друг, те все пак биват интегрирани сами към себе си, в уловимо осъществяване, което задава и съответни граници между понятието и смисъла, като самото понятие бива схващано като едно цяло, неподлежащо на делене, а смисълът, се определя като другото, в системата, чуждото, така че, присъщото лично за другите системи, носител на идентичността за понятие, бива така умалена в обобщаването си, че самото понятие се разглежда като единица, и като единица се разглежда самият смисъл, така че те не могат да прелеят един в друг, както в останалите системи, с нормални условия, да се самоопределят и така да обменят непрестанно, като интегрират идентичността не към себе си, а към общуването си, в динамиката на производното и схващане на произхода за сливане на идентета с фундамент. Всичко това бива спестено в системата със собствени условности, така че и смисълът, и самото понятие губи от заряда си, не се обновява с нова, живителна искра от енергиен приток на взаимодействие, така че, дори и явяващи се тези структури като понятийния и смисления апарат, биват напълно схващани заедно с всички останали явления в тази система, като отделни същности, без взаимовръзка, която да може да се окачестви като такава, без да обменят и оформят помежду си съдържанието си, заложени в неразличимото си естество, като всичко останало, просто явяващо, без нито да се изменя, нито да осъществява някаква взаимовръзка или обмен. Така и самите понятия стават еднозначни, смисълът бива затворен сам в себе си, без да може да се разгърне, с което губи от потока на протичането си, не може да улови отделните проявления, на този поток, като леещи се самостоятелни единици, които и смисълът приобщава в интегрирането им към цялостта на упражняването на взаимодействие със самия поток, или изваждането от него, за да се интегрира вече към разсъдъчното свойство на смислен комплекс и проявление, така че се губи с това и самото възможно приложение на самия смисъл, който в системата със собствени условности, всъщност не може да бъде обхванато и разгърнато, не може да улови единици мисли и да ги задвижи, с взаимодействие с редици и потоци от структури на осмислянето, така

че самият смисъл се превръща в безсмислие, загубило, като отделено и своята реализация на потенция, за задаване на съдържание, не може да го осъществи, така че остава просто като една гола потенция, така че и самият разсъдък със свойството си разпределя и установява според не само според категории, но и спрямо определения за понятия и да придава и разпределя и развитието на съдържание, всичко това се губи, самият разсъдък в системата на собствени условности, не може да осъществи движението си, и да осъществи така потенцията, оставайки просто потенция, като самия смисъл, необщуваща, нито способна да пренася от категории на понятия реализация на потенцията, така че и категориите, дори не се явяват, лишени от задвижване в разпределението на енергийната потенция, и изобщо липсват, като кухи обеми, които дори не се явяват, а стоят, като остатък, който не може да се приложи, и самият разсъдък се превръща от определящ отделното спрямо общото, в изливащ една потенция в едно общо, без изявен контекст, който да доведе и до разбиране, и проявата му към идентификация и на съответно групиране и обособяване, което така и не се случва, разсъдъчният апарат от разпределител се превръща само в обобщител, което води и до неспособност, от разсъдъчната функция, да упражнява и свойството на разпределяне на енергията и съответно да задава масата, така че енергията се разпределя, както се случи, не и в интеракция на обмен в общуване, спрямо структурната си функция, а масата, непревърната в разбор сама по себе си или разпределена в израза на енергйиния заряд, се превръща в статична структура, която не може да упражни и енергията в приложимо явление, което определя съответно и самото случващо се състояние, като отделящо се от собственото си усещане определение, което води до разпределение на масата, в осъществяването си, в едно връщане на енергията, към потенциалната й стойност, след като не може да се приложи, така че се губи от самата маса, образува се един високочистотен енергиен потенциал, в самото същество, който не може да се приложи, и заедно с това, с олекчаването на масата, следва и нарастването на скоростта, за протичането на явленият в системата, която предпоставя и твърде наситени състояния, в един аспект на проявата си, сменящи се с ускорение, задвижвано вече не интеракция, или поява на сила, а от притока на целия, оставащ неупотребен потенциал, така че се превръща в невъзможно усвояване, с такъв тласък на устрем в заряда, че ускорението от самата потенция, лишава от тежест, или плътност, с липсата на сили, обемите в себе си, които се изпълват, тъй като не се отличава от друга система, която в разсъдъчното си свойство има заложено да изпълва, без да оставя празни пространства, така че в случая, частично заетите обеми, се запълват с чиста потенциална енергия, и стават високо заредени, така че преминавайки и през ускорението, право от потенцията, и през самата висока честотна на олекотения импулс, в частица от маса, с липсата на зададено поле, за енергийна модификация, всяко състояние, като изживяване се оказва толкова наситена, в крайност от самата система, че, за да устои и да остане цяла, тя не се задържа, в някакво разбиране към състоянието, но право прескача от него, към следващото, за да генерира наситеността от потенциала си в някакъв поток, който да се яви като отделна същност, заедно с случващото се, от себе си, и да премине, било то в екстремно наситени чувства, твърде силни и високочестотни мисли, или подобни възприемания и осезания, дори и по този начин, като решение, за запазване на системата, толкова силно наситени в себе си, че предават в невъзможността си да се приемат, едно осъществяване на обобщение, като решение, за всички явления, които и по този начин да поддържат поне в обема си потенциалната енергия, като едни цялостни явления, пълни обаче под цялостта си с малко съдържание и огромна потенция, така че, въпросните състояние в системата, стават и единственото възможно решение, тази потенция, да се отприщи като поток от явленията, за да може да потече и да намери реализация, без да се определя обаче в маса, така че всяко състояние остава просто твърде наситено, без да има някаква конкретна стойност, тъй като с пълното си обобщение, отделното

явление напълно губи от реализацията на масата си, която остава отприщена в тези състояния, заедно с потенцията, като напълно деконструира отделните понятия и случващи се явления, които напълно губят от масата си, така че, все едно никога не са съществували, и всеки път следва, или да се образуват наново, но без изобщо да се окачестяват, заради потенцията, заела празните обеми, а масата се престуктурира в поток, както в състоянията от явления, които носят и съдържанието и смисъла, вече невъзможно да бъде консервиран, така че всяко явление вече се случва напълно наново, сякаш се образува в момента, за да зададе и следствието от тези ускорени импулси в състоянието, че то се случва, за да може да се приеме изобщо от системата, само като обощено, така че протичат и мисли и чувства, и маса от съдържание, всичко в импулса на търсещия приложение потенциален заряд, така че вече загубена, масата може да се възстанови, в обема, на другото, отделно съществуващо, но за да протече, се случва и явява като едно неразривно обобщение в една твърде наситена цялост, отделна като проява от целостта на системата, и отделна и от своето и от другото, като нов, напълно отделен елемент, който представлява състоянието, като единствена реализация на потенцията. Това е и следствията, защото след всяко състояние, отнема известно време на системата да се възстанови, за да се попълни изгубената маса, като изглежда, и да преосъществи изляната енергия, отиваща наистина само като разпиляване, без да може да се насочи или употреби, така че и новот изпълване със съдържание, не се случва в разсъдъчната форма, която остава все така изолирана сама в себе си, без да може да приложи структурните си свойства, а се случва благодарение и само с механизма на разбирането, който все пак остава непокътнат не откъм рефлективната си стойност и възможността за приемане на приобщаване на обемтие в явления, които така и се обхващат изцяло, а тъй като е насочено не в съпоставяне, не в структурен анализ, или както в разсъдъка, с качествено-количествено разрещаване на път за енергийно осъществяване, но разбирането, се проявява само в единичността, като сама по себе си единичност, която отново бива обобщена в себе си, и не се изпълва със заряд от самото си разбиране, но пък приобщава, в обобщението си, като тъждествено на себе си, обектът на разбиране като единичност, заедно със самото разбиране, което, за разлика от невъзможността на разсъдъка да реализира преразпределението или каквото и да е пренасочване, с което става нужно и проявата на високонаситеното състояние, то разбирането се явява в тази реализация на компенсанторен механизъм, след излиянието в състоянието, като обхваща едностранчиво самите стойности в системата, като единичност, и тях като чужда единичност, явено всичко в ненарушимото си цяло, което винаги присъства, като собствена идентичност, без някаква смислена задача, освен да поддържа, единствено едно постоянно усещане за пълнота в състоянието, без да се поражда и уплах, че ще се разпадне, така че тази цялостност, винаги присъстваща, се упражнява и като консервативния механизъм, на системата, като директно прибощава към обобщение цялата налична структура, взаимодействаща, вече описано, без взаиимодействие, така че реално и самата структура не може да се реализира във функционално отношение, освен с едиснтвеното си консервативно приложение. Самото разбиране упражнява така като единичност, обобщаване към отделните и тъждества, в категории и понятия и всякакви други системни проявления и заложени в устройство компоненти, така че, раздъсъкът бива принуден да се осъещстви, в състоянията, но разбирането съумява да обобщи и така да се отъждестви с отделните явления, като успява отново да зададе и маса в обемите, като осъеществяването на обобщеното си съдържание, неделимо тук от значение, и отделния си смисъл, който пък бива пригоден, чрез разбирането като носител на отключване и изобщо идентификация на самите състояния като протичащи и позволяването им да се случи и като явления, за да реализира така и общата потенция, с което отново разбирането, запазва някакъв допир, като комплекс с останалите структури, дори и да е обобщено, само в една част, все пак това е достатъчно, за да се възстановя системата след

всяко едно състояние, и да протича някак си в общение и взаимодействие, което позволява и разумното отъждествяване на самата цялост в системата, което не може да вложи идентифициране и така и обмен на отделните явления, нито да ги представи, за да и ги определи, нито пък може да привърже и приобщи отделнтие структури от умстеваната дейност, и така да зададе фундаменталната и основполагаща характеристика зад явленията, но разумът в системата със собствена условност, е способен да приобщава именно в тази разумна стойност на цялост, която задава и неделимостта като постоянно присъствие и осъществява нейната непрекъснатост, интегрирайки обобщаването на цялата налична в системата структура, в едно цяло, което се явява в компонентите си, пък, посредством естествената работа на ума, така че не пряко във взаимодействие, самите компоненти биват насочени от разумното си обобщение като отделни, свои и чужди естества, подредени, от една страна, като поредица от явяващи се функции, в разбирането, отмятани една подир друга, като зададени собствено и чуждо, което все пак, дори и отделено, без взаимовръзка, съмуява да покраи обобщените функции на системата, вече в умствените й компоненти, така че отново, разбирайки, се преминава през естества, едно, след друго, дори и в системата да съществува не съдба, а случайност, и изобщо да не могат да бъдат разгледани като компоненти на структура, все пак през всяко минава разбирането, насочвано, след като самият ум и разум, не могат свободно да упражнявт функциите си, от това, което тук се крепи, в разбирането, или интуицията, като проявяване, което не може да бъде заглушено, едно обобщено изведено просветление, на единично явление, което действа отлично в тази система, и вече, по други пътища, се осъществява функционирането й и спрямо външното, тъй като интуитивно, разбирането допуска осъществяването на едно подир друго явление, в енергийно излияние, и чисто интуитивно то се насочва към директно приложение на универсални и фундаментални стойности на ума, които не могат да се опрерират умствено, със съответните механизми, но с наличието на разумно причастие към пълно обобщените, и с разбирането, допускащо реаилизането на всяко отделно стойност като единичност, се осъществява и протичането на естественото функциониране на ума, в съставните му компоненти и структурни особености, даващи му и възможността, с различни пътища, и за спонтанност, която отразява единично хрумване, отнова приложимо с разбиране, и предаване на един импулс, към явление, без той да става заряд обаче, и дори явяването на чувства, породени от разбирането, като носители на откритиващите се потенции в ума, който винаги ще остане просто част от обобщението, но с тези решения на различни пътища, намира и начина да се проявява и извършва естествените функции, така че и автономността е характерна за тази система, и самостойността, и самобита, вече изразен по един различен начин, който ще се обхване, заедно с уникалността си, като явление и достижание в разбирането и и със задаването на идентичност, само на своето, което винаги се случва, като случайно явление, без да се разделя, кое всъщноост е свое и кое чуждо, непроводени смислено, в отделно обособяване, а единствено обобщавани, което позволява и вече интегрирането на общо към общо, но лишено и от следствие, и от произход, и от зададено, освен от цяло към цяло, като се осъществява и намереният път, да се реализира цялата система изцяло на базата на съответстия, които съдържат в себе си и разделението, в отделни единичности, като на базата на тези съответствия, като познат белег, на дадено значение, се съотнасят явленията като свои и като други, което не винаги е точно определяне на стойността им, но служи за примественост по този начин на осъществяване на разбирането, което да интегрира и единичност към единичност, или страна към стран или съответствие към съответствие, или даден белег към друг даден белег, според явяващото се от ума, винаги предавайки ги обобщени, но именно разбирането задава отъждествяването на съответствия, които се съотнасят разумно като принадлежащи на едно обобщение, така че отново разумно, с чисто интуитивно водене на разбирането, собствените за цялата система универсалии, биват

зададени като определящи всяко явление, и личните, индивидуални действия, които водят до реализацията си отново по интуитивен път, свързан със схващането на отделни фундаментални структури в ума, и на универсални по съдържание не само стойности, но и определения на значения, които се и реализират вече в изпълнение, дори и лишени от взаимодействие, в явяванията си, изцяло интуитивно водено към отъждествяване с рабирането и от там, със съответната разумна стойност на приложение в прибщаване или по-скоро в интегриране към цялостното, за да и се явяват спрямо специфичните вече за самите явления действия, но и по този начин позволяват все пак, дори и да не могат да бъдат реализирани като общение, да се случват дадени взаимодействия, които прилгат и реализацията на умствените компоненти и функционални структури, в напълно отделни интеракции, които да приобщават и, с разбирането си, функционалната им стойност като явления, реализирано напълно интуитивно, с преноса на импулс в собственото съдържание, който води и до съответствие със самите характерни и за системата условности, така че импулса, може да се яви и като импулсивност, но и като предаване от страна на разбирането, негов пренос от универсалиите, от които, съвсем интуитивно, в разумното им обобщение, се добиват в явленията на случващото се и тези импулси, пренесени в разбиране, което осъществява и тяхното предаване и към отделения смисъл и към отделения разсъдък, за да раздвижи статичността им, със задаване на импулс в безсмислените им системи, така че дори и да не могат да проявят функциите си в подобна система, смисълът намира израз в ялвение на движение, което бива обобщено от разбирането, и интегрирано в цялостната си маса, като реализиране на зададен импулс, така че смисълът вече осъществява едно явяване на изпълнение с разбиране осмисляне на цялостността, която вече придобива енергийната единичност на осмислянето, и чрез разбиране то се интегрира в задаването на смисъл сам по себе си, единствено възможно, за цялостността, която задвижва и самият смисъл към изпълненото и непрестанно инегриране към цялостта, за да намери и енергийния си израз, в осмислянето на цялото като самостойно явление, което се случва и по този начин се реализира и разсъдъка, отново чрез разбирането, така че цялата потенция в този дял на системата, вече е съотнесен, в разумно съответствие и приложение, към разпределение по други пътища за реализация на процесите, така че самият разсъдък прилага, отново от интуитивния пренос на импулс от разбирането, придаването си на движение, което се отъждестява с приложението на целия разсъдъчен импулс с приобщаването му към окачествяване единствено на самата цялото, измерена изцяло смислено, и вече в различните инструменти на разсъдъка, изцяло интегриране в цялостността, която изпълва вече и целяит разсъдъчен комплекс, позволявайки и израз на енергийния потенциал във взаимдействията и движенията, които са прикрити именно от тази цялостност, и се проявяват като явления, едиснтвено, щом се прояви финкция на определяне или непрестанно предаване усещане за смисъл на отделна идентичност на цялостното, която е пълна с обобщението на структури и механизми, в заложеното вече не явяване, но все пак случване, за приложение от потенцията и осмислянето така и на цялостността като самостойна единица, която сама е поела функцията да приютява цялостната фунцкия, структура и приложение на системата, открилал решението, така че, самото същество е склонно да проявява много разбиране, като постоянно свое действие, за да породи чисто съзнателна, разбираща единственост, на уникалното, почерпано изцяло от самите умствени универсалии, които в тази система, винаги остават прикрити в цялостното, освен с уникалност, с автентичност, със самостойност, с интуиция и импулс и други характерни за ума движения, с които се предават и съответната му безусловна, първична или фундаментална структура, която и никога не се разкрива, нито явява своя произход, така че всички функции на ума, които достигат в явяването им в съществото, биват разумно съотнесени, според интегративната им единичност, в разбирането, към съответната им проява. С това и разумът и разбирането, се

превръщат в съответните стойности, които задават и пътища, непривични, пътища иновативни, пътища като решение за цялата различност на тази система, със собствени условности, така че също се открива и път към развитие, приобщаващ и съответните интуитивни видоизменения на идентичност, спрямо пренесения в разбирането импулс, без необходимостта да става заряд, но предаващ изцяло нужното приложение към действие, кеото се превръща и в случващо се явление, и така се видоизменя наличната обобщена единичност на явленията, свои или чужди, като вследствие от импулса, разбиращо пренесн, зададените в цяло разсъждение, или цяла форма и смисъл ненарушимо общо, се предават именно чрез интегрирано на цялостността към изпълване на покритие, в цялостност вече и категриален и понятиен апарат на разсъдъка, и го изпълва само с интегрирано съдържание на цялост, която изменя и целия си обем, със съдържащия се в нея и определящо ядро, и със сътоветното значение, като без да ги нарушава, ги осмисля, отновоо към цялостта, като разглеждането му от итнгрираното му поредица и страни, като се сменя масата или съдържанието, а с това и смисълът, винаги отъждествен с цялостта, така че незабелижимо се подменя пълното обобщение в съдържание, което се явява като ново, представено от разбирането, като помощен механизъм, и по този начин допуска и развиването, като самата еволюция в тази система на собствени универсалии се достига напълно и с разбиране, и разумното осъществяване на пътеките за функциониране, в алтернатива на цяялата система, като остава единствено интегриране на самобитното, отново почерпано от ума, или насочване на усилието, което се носи в разбирането, за разумното обобщение на самата самобитност, която осмисля, по интуитивен начин, съществото на битието, като му влага смисъл, в разсъждение на цялост, който се интегрира не към външното, а към своето, така че се проявява едно явление, в интуитивното прикрепяне към разбиране на битието кат оединичност на съществуване, която се определя в смисъла си, изцяло интегрирано към интуитивното явяване на самото понятие битие, което бива изпълнено с проявление на разбиране, когато от собствената единичност, се придава интегриране на обобщено явление към самото битие, което бива отделено в разбирането си, на вътрешно, свой вече акт на действие, който приема другото като външното, вече и за самата система, което доказва и възможността да се приобщи системата на собствените условности, към тази на останалите, с универсални такива, така че, постепенно, в битието, се приобщават и интегрират като стойности, за да осъеществят в разбирането различните явления, вече на външния свят, което доказва, че системата на съществото е способна и към приложение на битието, и дори намриа интуитивни пътища за реализация на първичния творчески акт в ума, прикрепен към самопораждане, вече в проявата на интуитивни ялвеня от чувства като грижа, любов и желание да се отглежда и да се поражда живот, като всичко това и допринася още по-явно и за развитието и еволюцията на самата система, която и пряко структурата си, съумява, чисто функционално да се приобщи, съобразно себе си, и към обективния, отделен свят и неговите изисквания. Това е разбор на едно същество, което се окачествява като нуждаещо се от специално образователни потребности.

В осъществяването на общото, за достигане общочвешки, значими съждения, се прилага и устройството на специфичност, зададена като проявление на универсално валидни характеристики, в унисон с нея, които изначално придават качественото ѝ отношение на уникалност, обоснована не само от функцията си, сададено към осъщстевяването на отличителните белези, вложени не само като изходно отъждествяване с присъщото само, като

зададено в собствените си очертания на един стремеж по израз на интримно проникновение, но и с развиване на определящото за една личностна симетрия, за разгръщащо се в една споделена динмаична структура, която се приобщава към разгръщането и в общение, заложено в обмена на проследяване на отделните случайности, в система на пресичане от съвсем различни и несродни елементи, и във взаимодействие, осъществяващо стремеж по насищане на представите с нови, видоизменящи отношения, не само придаващи в съответствие с хармоничното разпределение на заряд по цялото същество, от самата животворяща искра, разливаща се като вълна във смисъла на определение за съзнание, но и съпоставяйки отделните стойности на отделните явления, които вече биват и обгърнати като такива, в естеството си, така че се представят и като компплекс от отделни действия, всяко в интреакция с основите, положени в устоите на личностното, така че плътно прикрепени към един фундамент на истина, тя просветлява и обрисува в яснота скритото и стаено, под слоевете не само на тези основи, които сами по себе си биват отъждествени и като комплекси в цялостната ситема, на една неспирна рефлективна проява, разкриваща се в самосъзнанието, което и почиващо върху фундамента на истината, вече и не среща необходимостта да се разгръща, изцяло символно, слой подир слой, за явяване и на всичките му движещи компоненти, в едно неизменимо цяло, което все пак и почива на отделнтие движения, заложени тях с продукта от взаимодействията си, отделни и едновременно паралелни, така че самите явления почиват и върху тази съвкупност от основи, белязани от съответствие единствено с истината, и като самодейна, но и самопораждаща се единствено съизмерима със себестойността си, и като ядро, върху която почитат и съответните основи, на структурни компоненти и със съответствието на едно множество от отделни движения, които, представени вече в обща функциална заивисмост, на осъществяването на замисъл за една такава система, като съдържащ значението за цялостната и насоченост и изпълнение на възможности за нейното развитие и разгръщане, която и да обособе случващото, се вече като емпирично достояние съзвучие от зададения комплекс зад самите явления. Такава система, зададена от съствляващи я начала, която се отделя и като производна, и като генерична не само в еволюционните си пътища на реализация на самото им осмисляне, но и в начините си, биващи всеобразни, на интерпретация и на реализация от присъщото за тази система на цялост, която не се обяснява и със съзнание, но се свързва единствено с пълното и многоимзерно съотношение на цялостния функция от апарата, с множество съставни части и различни инструменти за реализация, или стратегии, които водят и целокупната система на цялостното същество, в случването й, и извън условностите на зададеното от среда свойство за задаване на измение и посока за осъществяване на цели, независими сами по себе си, които са и реализацията на смисъла на самото същество, в онтологичното си разгръщане, обособявайки битието, като структурна единица за изпълнение на фундаментални релация, както и функционалното му естество, като самостойно производно следствие от пораждането от импулса на животворната искра, към задаване на рождение и достъпно осъеществяване на творческия акт към сътворение, което се прилага именно в онтологичната си стойност, като предаване на цялото същество, към влагането му в битие, което се единява с когницията и апарата й, приложени като един израз, на съединение с битието, а именно: адаптация. За да се изведе дадено отделно естество от цялото съществуване, в рамките на индивдуална, същност, е нужно и да се направи определено сечение, за да се разкрие една невероятна вселена, в изумително поле на действие, която предопределя и едно цялостно схващане за зрелия организъм, като съществуваща величина, така че може да се изходи, че зад отношението на когнитивната проява се сътнася, преди всичко себесъзнанието, само по себе си като такова, отделено в структурно пресичане и във функционално измерение, като продукт на плдоовете на самото съществуващо. Това предполага и наличието, му, вече ,като зряла система, която

може да се приложи към психологическите си явления и предпоставки, заложени твърдо, в дълбочината на различните слоеве, от отделни свойства, съграждащи съществото, за да се изведе и до комплексът на самосъзнанието, определящ и самото същество като съществуващо. Последните определения, задават не генериращи единици, а продукт, от една неизаменна дейност, която в естеството, си, на едни духовни мащаби, щом се основава на истина, може да се разкрива и директно, предадено обаче схематично поради обема си, така че животворната искра, се предава в тези духовни съкровения, като творческия акт, от множество действия, задаващи динамиката на духа, като самостойна, в пълното изражение на една свобода, преодляваща и условностите и съответсващите им граници, с всички разделения, която и се изпълнява със самия творчески акт, който приобщава живителната искра от духа, към взаимодействието му, вече с творене като реализация, при взаимодействието от духовно естество, към материално, или съответно, и плът, със завършването на множество пълни, отделни действия, които нямат нито посока, бидейки цел сами по себе си, които стремят установяването преди всичко на общение, в цялостно творческо откровение, което създава директното изпълене на истината като и уникално съдържание, абсолют по всеобхватност и значение, неизменно само в себе си, която осветлява чрез прозренията, които биват пък интуитивни достояния в размишления, разкрили се в мигновено протичаща мисъл, съвсем импулсивно съдържаща и съответния образ, задал и въпросната мисъл, за да се едини с нея, и влагайки непреходност в смисъл, се отъждествява с внезапното достижение и до естеството на достигнатия, съвсем непреднамерено, нито целенасочено образ. Така се изразява и първичното ниво, или това, което е най-близо до фундаментите, и до фундаментално разбиране или обхващане, вече приложено, в развита стойност, на самото съществуване, като още в този слой, или етап, може и направо, да се разгръща спрямо истината, която задава и отношения първични, на чистота, на непреднамереност и непринуденост, липса на условности, искреност и непорочно естество, честност, и съответно полагане на грижа растнене в любов, от универсалии, които съответно, лежат в самия дух, и биват предавани чрез отделните творчески действия, така че могат да се определят и като вселенски, или общовалидни естества, и пример за тях за посочените, характеристики отъждествяващи проявлението на истината, като има налични и още универсалии, но единствено с оглед примера, те служат не просто като символи, а като действие на приложение на универсално генериращо естество, което в своите качества определя и собственото си предназначение, функционална особеност, развитие, а съответно и движение, така че при предаването му в плътта, защото не се генерира или поражда от плътското или материалното, а като случващо се, се създава в съчетание, и извън измеренията и извън времето и пространството, в самото вселенско проявление на неизменемините съствящи цялото мироздание блокове, които се определят и като тези универсалии, носители изцяло на дух, с всичките му компоненти, за да намерят и израз във взаимодействията вече с този свят на материя, или да преобразят и зададат едно по своему ново образование, като израз на определено действие от духовното, а именно, в основата на сътворението на фундамент. Само той представлява съвкпуността от целия аспект на духовно проявление, което се разкрило, спрямо и разкриването на духа, в съответствие на особеностите на материята, във времепространство, на различни места и по съответен начин, проявяващ именно първичното случващо си, в пълни, ситни, плавни множества от вълни от движения, които носят целия потенциален заряд на духа, които следва да се разкрие за дадено същество, в акта на цялостно творческо проявление, създадено и от множеството отделни творчески откровения, всяка като акт, вече завявващ и действие, с определена наситеност и честота, което описва и своя съответен път на развитие, на пренос от отделните единици потенция, и за да се завършат, за да създадават, като носителите на потенция, израза й също в творческа осъществяване, което да доведе и до изпълнение на заложеното в това първо случващо се

отношение на интеракции, така че духовното, в творческия акт не само създава, но и пренася превода от света на духовното, към света на материята, за да се осъществи и генеричното проникновено изграждане на създадения превод на духовното, вече на фундаментални единици, които са и плодовете на това първо разкриване и взаимодействие на духа с плътта, като всичко останало бива и производно на тези, основани, в самото начало на делото на сътворение, фундаменти, които задават и естественото свързване между структура и функция, които не са необходимост нито производни една на друга, но именно в тези първични образования, се и задава случай, напълно спонтанен, определен не от времево отношение, а с изцяло произволен замах, да намери реализация или поле за излияния на творчеството си, в напълно лишено от предпоставки или предназнечиние дял във времепространството, или привнесено от съответно измерение, за да се осъществи, изцяло спонтанно и мигновено изпъленението на интераксията от действията и творческите актове, които духът излива в материята, превеждащ и своите универсалии, за да заложи във създадените фундаменти, които са и съответно свойско структури и образувания, съвсем различни, спрямо творческото октровение при осъеществяването му, за да заеме и това, съответно вече късче от дадено измерение, в което и да продължи развитието на самото творение, вече във фундамент, пренесен в превод, на дадените универсалии, които духът разкрива в този си творчески миг, така че да постигне вече и едно пълнозначно вече движение, понесло и потенцията с интеракциите в първичното, и всичко, осъществила вече като предаване, на еизка или инструменти на духа, във фундаменталното си просвещение, спрямо творческия процес в генеричните движения, за да подготви всичко и за продължаващото разгръщане в материалното или плътта, вече и в една цялост на сътворение, което изгражда отделните слоеве, скрити един друг, вече не съзиданието на сътворение върху фундамента, така че включвайки в този и примерен духовен израз на универсалия на истината, е допустимо и да се направи наистина една дисекция на цялото същество, от първичното му генерично, до заъвршващото му производно, така че, в случая на това творение, се въплъщава и цялата истина като духовен компонент, така че в пълната ѝ универсална заложеност, тя бива неизменна за всяко сътворение, но понякога се дарява и чисто символно, или като отделна особеност или частица от себе си, а в случая се въплътява едно цялостно движение на самата истина, което предполага и следствията за системната реализация, функция и устройство, а именно, пълнота и цялост, състояние на завършеност, проникващо и задаващо дълбочини озарение, заедно със свободата, която има същите свойство, но се води от свободната воля, водена пък от пораждащия дух, така че пряко своята воля, но оставяйки я, чисто иинтуивтивноо да води, се взима и решението, тук, на това място, в това пространство и време, с даденостите на измерението си, да се създаде същество, така че всъщност, спрямо и отделните интеракции, истината носи зарево, или съсредоточие на светлина, и тя бива лека, и с това носи заряд, който почти няма маса, но взаимодейства с плътта, така че и създава дадения си фундамент, това е и изпълнението на съвсем различните по многообразие и наситеност, различни движения, носещи съответен, също различен, според проявлението си заряд, оставящ и съответното творчество, с изразните средства на взаимодействия, така че да се осъществи така и в движението, което се завършва, всяко едно такова, в цялостност, което служи като изразно средство за това творчество, зададено именно в едно претворяващо, и с това и преобразяващо, изцяло върху общуването, върху приемстването, и в реализацията на другата основа, определена от истината, а именно едно движение към другото, зачитането му и разкриването в абсолютна цялост, до пълна голота, в едно движение на съпричастност и съвместно споделяне, което да реализира основанието на включваша валидност, не само с обменяне на стойности в съкровение, не само единение във включващо и приобщаващо общение, което е изцяло и генеричното осъществяване на всичко духовно, но и откриване на пътища и

проявяване на усърдие, към корекция на зададени стойности, които водят до естество на объркване, отделящо се от смисъл и от разумно тълкуване, което да поражда, също стойност на истината, и всичко духовно като естество, за определяне на тези пътища на изпълнение в разсъждението, които да потвърждават и да способстват съответно също рождение, да го влагат в смисъла си на предаване и да реализират пътища, които да следват развитиео или прекрояващи граничното, за да донесат с достоянието си разбиране и усещане за безкрай, и всички тези пътища към него, които целят подобрение, съответно и следване на благото за собственото и за другото, и решаването му като изпълнение за задача, като самоцел и съответно висше стремление, на целия живот, с пълно посвещение и пренос на съответствие и на изправяне на тези срещнати движения, които водят или до усложненост, или до неизпълнение на функцията или до предаването на всичко, това, което не се води от еволюционния смисъл на вселенската еволюция, считано като задаващо различно от равновесното сечение и равномерно разпределение, което се отклаця от естественото си фунцкиониране и спонтанното си проявление, следващо единствено вселенския разум, или отклаянящо се в образования, които не съответстват на цялостното разпределение на енергийните закономерности, в структурно и функционално отношение, подлежат и на поправяне, с делата, и на коригиране, със съответствие на извеждане на непраилното, на отклаянщото се от природната и присъща за автентичното и оргиниално изпъленнеи, също следва да бъде поправено. С целият този фундаментелен подбор се осъществява и задаване на приемственост, спрямо следващите стъпки на съотврение, така че творчеството на духа определя и различна скорост, на съотнасяне във взаимодействието, което задава и енергийния обмен при взаимодействието, от своята част пък задаващи съвсем различно предаден импулс, и в структурата и в отношение на осъществяване, който и да послужи, за следващото си участие в сътворението, като творчеството в интеракциите, добива многоликост, всеки заряд носи отделна частица от облика на самата система, която е предвидена изначално, зададено при генезиса си от съствляващите и определящи я частици, които, в обмена на едно диво общуване, на пълна първичност, която интерагира и с материята, и помежду си, и с определени части от нея, и с неопределени, в едно напълно хаотично привидно ставане на творчеството, което добива и в самото си начало своята характерност, рапзределението си в качествено и количествено проявление, за структурата и образуването й, така че продукт на тази неубоздана първична интеракция е от разноликостта, в зададените простори на импулсите, предадени, разбира се, като вълни до пресечната си точка, се обменя от поднесения индивидуален лик, в единица на заряд, един цялостен образ, вече и в качествено и количествено като творческия продукт на интеракциите, които интерагират и една с друга, вече взаимодействали, в едно бурно оплитане от вълни, докато стане готов и образът, който носи вече и вътрешното и външното си естество, в своите начални форми, така че творческото единение на самото общение, преминава от многоликостта, като я преобразява в многообразие, в пътищата на взаимодействияята, за да зададе и самата творба на единен образ, който вече и полага в следващото задаване на прекрояване от материално и духовно естество, самите фундаменти, които се характеризират със структурно отношение един към друг, или биват споделени, за да се преобръщат привидните стойности на вече ясни и конкретни фундаментални дадености, заложени в универсалите, в многоликостта, които и са отчетливи в отношение на вложения в тях получен като творба образ, който още тук задава и самата и неприкосновена личност, самостойност и присъща уникалност, за индивидуалното задаване още в творбата на образа, който служи и за открояване на средствата, задаващи личността във фундамента и дали съответствие на образа, като в устоите на пластичност, но и на успоредност във структурата, и в консервационен апарат и условия на устойчивост в цялото следващо сътворение, така че самите средства на духа, ползвани за образа, стават фундаментите, които биват всъщност

интрусментариум, за осъществяване, така и средства-фундаменти, и на структурата в коснтрукта, образуваща и различни комплекси, и съответни апарати, с ползване на инструменти от сътворението, и цялостното отношение, първо на фундаментално ниво, което да преведе в първичност на вида, образът, генеричен, и личността, съответстваща в отстоянието между различните точки на пресичани на средствата-фундамент, които са се превърнали в цел сама по себе си, с което се лишават и иот стойност, и съпоставимост, за да приемат и непреходност в устоите си, а също и отвъдност, на свойствата си в проялвение към откровение на множеството, така че в следващото отношение, след като се положат пресечните точки с отнасящи се към единение, разпростиране в простора, задаване и на широта, на глъбина и висота, се разгръщат вече според предназначение, структурно фундаментите, пазейки свойство, свободно, да преливат един в друг, общувайки, вече приобщани един към друг, така че внимателно да понасят и цялото усвояване на причина и цел, които и липсват, освен предпоставяяне от самото творене, за предаване на животворящата искра, така че свече насочили се в личните си и взаимни интеракции, фундаментите-средства се подоготвят вече за функционалното си синхронизиране или задаването на функциониращия апарат, като последица, зададени още тук в сътворението, защото и фундамента, гради едновременно и скелето, и значението, в проявяващо и задаващо оформолиривание, способстеащо изпъленнеито на функцията, от чисто практично естество, като и сред първите вложени, допълнително движения, вече със зададена посока, от самото материално устройство, става и задаването на приложението на самото следствие като функционална обособеност, която цели и приобщаване на сътвореното изцяло към независимисте условности, и спрямо реализирането си и с оглед на развитие и на предварително задание на възможностите за посоки на реализирано движение в интеракции, или разпростирането на цялата система, и спрямо собствено и в последствие битийно или задаване на своето, вече в собствен ред, като възможност за изменяне и преформулироване на средата, на условията й, които задават и независимостта на самата система, и се достигне до едно и автономно съществуване, с автономно битие, и като акт на съзидание, както в творчеството си превръщане, плодът на образа, се съзижда във фундаментите, така че и съответното, битие, също да сътворява активно, и да преобразява и своите и другите стойности, като ги прекроява не само в естеството си, но и в заложеното в свобода излияние на вложеното, за пълното му осъществяване в самобитен творчески импулс, който да се предава в битието на сътворяваното същество, като в естеството му, в личността, заложена, и в личността, интегрирана в съставните си части, цялостно към самата личност, бива заложен инструментариума за реализация, или съответна интеракция и взамидействие на осъществяването, свързани с основните еволюционни механизми, които да послужат и като инструменти за фундаменталното случване, заложени в механизъм на движение, което да задава и другите функционални инструменти за общуване на системата, като в съзиждането на фундаменталните-средства, освен собствените интеракции, в единено общение, в скрепяването в динамична фундаментална система, като самото движение е най-устойчивото като структура конструкция, и достатъчно пластичност, за да се и прегрупира, и разпределя потенцията си, така че тази лична интеракция, между фундаментите, в които се влага и приобщеният образ към личност, също включени в общението, като определящо и самия конструкт, но и еволюционните инструменти, които се вкарват, биват, първо оптимизация, или смъкване на енергийната бариера за асимилиране на зададения енергиен сигнал и улесняването на приемане и предаване, с тенденцията към опростяване на формите, в компкес, чисто логичен, на интеракции, който търси сам по себе си, спрямо общото с оглед на цялостното състояние, като индикация в него, и се търсят нови пътища, които да осъществяват опростяването, както и нови посоки и фунцкии в движенията, за да се избере и разплитането

на комплекси, като задаването и на преки канали за предаване на сигнал, пестящи енергия, както и намаляне на съпротивлението през локалните сили, условности и превеждането им на езика на личностнаата система за спестяване на енергия, и подредба на констукцията, от фундамента, за да е среща максимум от ползно действие, в един, заложен още в началото на сътовремието, комплекс, съответстващ и последния инструмент, еволюционен, или адаптацията, без която е невъзможно превъплъщаване на битието съответно в творчество, както и разбирането не само на цялостното си вътрешно естество, но и пълното му приобщаване спрямо характера на условностите и различните образи в множества, които следва да бъдат адаптирани към съществото и битието, за отново достигане и максимум от осъществяване и разгръщане на заложеното в сътворението. Като с процеса на адаaптация се влага този основен еволюционен механизъм, влизайки вече като основа на първата и функционална обособеност в това сътворение, като и оптимизацията и опростяването за въз основа на адаптацията, превръщаща се и в първо движение, вече на сътворението.

С прилагането и на първите функционални инструменти се разгръща вече сътворението, както и при началото, със замах. Самият творчески устрем се и забавя или забързва, за да зададе съответна харатеристика на в сътворяването на сътвореното. С влагане на адаптационния механизъм като инегрирана част от системата, се достига и до неговата текуща част за цялостно превеждане вече на материалните условности и дадености към създаваната система, така че тя да съумее, автономно, но и с оглед на приспособяване към активността на вече съществуващото, за осигуряване на общуване с него, като основа за цялост в перспективата на личностно за системата развитие и съответни възможности, вече и за онтологични и за когнитивни окачествявания като белези на самостойно съществуване. Тъй като генеричното творение, в динамиката се въплътява на базата изцяло от отделните взаимодействие, то и образът като творение с приобщаването на личността, като генерично зададено, се случват изцяло все още в един такъв суров вид, в който установяването на общуването или самата динамика е структурното основание за системата, а тя, вече в сътворяването си започва да гради вече и самите су структурни компоненти и фактически, за да осъществи, себе си, зададено вече при генезиса, с всичко, в необходимостта на собствената адаптация, но следва да вгради и наличието на всички останали необходимости. Тъй като в духовното липсват необходимости, схващани като такива, и те биват единствено сами по себе си необходими, и спрямо съответния контекст, то духовното бива, съвсем отделно, но и едновременно с това гранично на това съществуваане, ала в една друга реалност, която, както се проследява, всъщнсот става основа за генезиса, на тази реалност, но все пак бива схващана като предпоставка на неща различно или отделно, което присъства само непряко в реалния свят. По отношението си, самата духовна реалност, както вече се разгърна, съвсем бегло, съвсем частично, толкова, колкото да добие следствие на творението си в света, тя може да се схване като нереална, защото почива върху съвсем други принципи на случването, като на практика, единството в едно непрекъснато общение, което бива не само генерично, но и е следствие само на себе си, за да затвърди нещо, която няма съответно проявление, а добива многоликостта в значенеи на многообразност, като сливането на отделното, без и да присъства като такова, а схващано като едно цяло, което само в граничното си проявление като творението, прехвърля границите да се разгърне на нещо сравнимо с компоненти и части на изграждаане, тъй като самото образуване в духовната реалност, всъщност бива и небива едновременно, случва се мигновено, няма причината или следствие, за да се явява, а се случва, без някакви условности, в контекста на самото случващо се, така че самото взаимодействие в духовните селения, става и първопричина и продукт едновременно, за да се интегрира то безпрепятствено в едно непрестанно преливане от движение, трептящо с цялата си

потенцияя, реализирана напълно в пресичанията на взаимодействия. От тук се предпоставят съществуванията на паралели, за да има пресичания. Това не се случва обаче в духовната реалност, тъй като липсват характеристиките и на време и на пространство, така че самото двежение се случва със сливането си в един общ трепет, който се пресича, като единица на взаймодействие, осигуряващо обмен на импулс, за да му да зададе инерцията с ускорение, за това треотене, така че движенията се превръщат във взаимодействия, които не са зададени от траектория или път, единствените следи, които оставят за позиция, са взаимодействията, така че и всяко движение, се случва чрез тях, за да се придаде динамика на духа, по един обективен начин, така че те нито сменят посоките си, но самото взаимодействие осигурява и самостйност, и личност на дух, в общото, който не се разграничава от него, но бива реално определен от възможност за интеракция на цялото общо, което така няма нито начало, нито край, и бива всеизмерно, така че не може и да се определи с някакво измерение, и се образува едно безкрайно движение, осигуряващо вече общуване, като обособено в трептенето от това движение, без обаче да добива маса или форма, така че отделните духове се разпознават чрез следите, останли в самото взаимодействие, което представлява и тяхната памет, и тяхното запознаване като личности, които просто си общуват, като вече общуването, предава и сигнала на абсолютна, неделима цялост във всичките интеракции в системата, и се превръща и в основата на контекст на общението, позволяващо вече и личен обмен, на сигнали, но напълно интегриран, неделимо в общото цялостно движение, от един безкрай, непрестанно протичащи, сменящи се взаимодействия, като цялото му схващане, от така остановеното общуване, вече с всичките му индивидуални случвайния, в безкрая от взаимодействия, непрестанно и мигновено преведено към цялото движение на пълната духовна реалност, предполага и трептенията, случващо се в това всеобхватно движение, което като образ значи и мигновеното състояние на цялата духовна реалности, в общуването, което е трепет и трепет е израза на образа на цялостното, което представлява, като интегрална проява, вече не безкрай, а самостойната вечност. С това начало, което носи в същност, непрестанното обновление на цялата реалност, вече в общуването, добило израза на прилива, от едно към съответно или различно състояние, в собствената личност, която пък го предава във взаймодествието си, така че еи образът, отделен, непрестанно се променя, което задава структурната същност на отделния дух, самият и генериран и произведен от самата интеракция, сама по себе си, която задава и облика на личност, като общуваща самостойност, задавана, определяна и реализирана от самото общуване. Това следва като трудно приложимо състояние от случайности, определяни от самия случай, или движение, само по себе си, за да бъде предадено и на понятен за тази реалност език, затова и се ползва нещо съставно нея, а именно времепространственото разделение, задаващо съответните граници, на величини, които биват зададени от самия характер на позволено разпределение в енергийните си стойности в съответствие с общото разпределение на масата, на самото същвствуващо и несъществуващи сили и съставляващи я образувания, които също влияят на формата на движение на частите, в едно общо поле, така че следва да се обрисуват и неговия състав, така че да се определят и самите основни влияния, които да предполажат и формата на движението, заедно с образа, на съществуването и съответно реалност в параметри на случване на самото битие, като идентичност, така че, дори и да бива зададено творението, при генеричните взаимодействия, или просто изведено въплъщение на духовното, в личността, образ, той все пак бива все още духовна схващан и няма реалност в реалността. Затова, вече в сътворението, за да сработи целия механизъм, вече положен, на адаптацията, става потребно, въз основа на интеракциите, на съвсем първично ниво, между отделните частици, които при духа биват неразграничими енергийни стойности на импулс, пренасящ цялата му потенция в заряд, така че взаимодействайки с материята, й го прехвърля, и го придава като трепет към частиците, без

оглед от измеренията, започвйаки, още от струнтие, тъй като духовното и не познава граници като начало и край, или слоеве на мащаби, и така улавя самият мащаб, на предаване на импулс, който вече се превръща и в сигнал, спрямо мащабите и това е генеричният превод, на първичните интеракции, но вече осъществени, вече заченали въплътяването, става необходимост да се присътпи към сътворението, вече реализирайки свойството на адаптацията, с огледа на това, което се влияе вече при разпределението на енергийната стойност в общото – а именно, движението, което и да начене импулс за адаптативно движение на общение във вътрешността на системата, както и тя е осъществила с привеждането от импулс към сигнал. Така се отчита реализацията на нещо ново във времепространство, което все пак в своята хетерогенност, бива все пак хомогенно разпределено, но самата хомогенност е само следствие, което в основата си не е, тъй като бива зададено от съответни величини и ограничения за самото движения, така че самите величини биват разглеждани от съвкупности, които вече са хетерогенни или представят съответствие, позволяващо разлики, между продукти на състояния, зададени от хетерогенни изменения в следствия на частични взаимодействия, добиващи вече стойности на явления, или задаващи реалност в дадено измерение. Това, в цялост предполага и прилагането им, вече в следствие, в хомогенизираната им определяща разпределението на енергийния им заряд, не с оглед на неговия импулс, а спрямо съответните хомогенизиранищи се състояния, определящи самите явления, като задава и качествено разпределение на масата, или вече образ в реалността на дадености, от случването на хомогенизиращи се хетерономни събития. Именно този процес, като активност, позволява установяването на наличната реалност, както и предполага съществуването на други реалности, съответно гранични, с текущата, така че позволяват възможността за интеракции, както пък, от друга страна самите измерения, изграждат едно друго, в състоянието, поне, на този свят, така че самите отделни измерения срещат проявата си в образа, съответно хомогенизирането. Именно това и следва като ориентир сътворяването на системата, за превод на движението, в адаптативен импулс, който да организира сигнала, вече към части, достигнали до рамки и съответно структурно задаване за цялата система, или предаването ѝ на материализран образ. Движението така се определя от хомогенизирането на хетерогенността, което задава стойностите като траекторията му и пътя му на осъществяване, или предадване на предавания заряд, като единица от целия импулс, която съставя вече и съответното разпределение на цялата потенция, така че подаден сигнал, се пренася вече като осъществена стойност от приложение на заряда в действителна интеракция, за да подаде и образа му вече като следствие в явление, на едно текущо състояние, съответстващо на измение в раликите си, така че самото движение вече добива категорична характеристика, не само по себе си, но зададено в хомогенизираните условия, за да се случи и действителен синтез на реакция, задаваща параметрите на предаваната стойност или заряд в сигнала, което води не само до преразпределението на масата като активност, но и задава движението ѝ, вече в намирането на превод в обхватно свойство, или в контекста на движението, в значението на гравитацията, където може да се намери превода и за реализация на духовната система, а именно, хомогенизираната представа, позволяваща на самата гравитация да се осъществи сама по себе си, следваща интеракцията на път, зададен от хетерогенните потребности, за да се осъществява сама по себе си, или наличие, на противостоящи събития, разнородни в естеството си, които биват обаче ограничено в движението си в хомогенността, вече явена като стойност, на самите интеракции, зададени, от едно положение – предаването им на импулса си, от цялостната потенция, която в интеракция се разпределя, вече в съответствие или хомогенизрайки се, спрямо друга интеракция и така задава разпределението на импулса, в заряд, който се и схваща вече в превръщането на целия си поток, или потенция, в интерагираща маса, производна вече в сигнал, отново в съотношение със зададеното на

хомогенността, като се придава движение, вече в контекста на цялост, която изравнява разнородното в еднородно, точно по този механизъм с повлияване на масата, така че задава движенията на разнородното, вече в граници, но с оглед на собствените им движение, се реализира едно цялостно движение, напомнящо сгъване и едновременно разгъване, като едно следства другото и обратното, така че това предава вече и гравитационния смисъл на състоянието, но за да бъде осъществен и търсеният превод, вече се достига до импулса, предаващ съдържание, на цялата потенция, която, определна от хомогенноста, заема стойност на заряд или частица, позволена да заеме дадено състояние на интеракция, за да се превърне в качествено и количествено определение като сигнал, което предпоставя единственото, условие за намиране на път към свободно реализиране на духовната система, а именно, тези нива на свобода, в самият импулс, представят характеризирането му като заето състояние от цялата потенция, спрямо съответен път или канал за осъществяване на енергийната й стойност, винаги с оглед на усвояването и на цялостното й състояние, или осъеществяване на самият й смисъл, да препредава и да ваимодейства, като импулса се задава, така че да осъществи този преход, в оглед първо на своето енергийно състояние, за да роди отношение с възможността на приложение с околното, и така да се осъществи импулсът, като изцяло вътрешно разпределение, от което следва, че импулсът, разпределян само едно неделимо общо, в духовния свят, следва в определението си и като хомогенност и паралелна хетерогенност, с което единствено може да тази реалност да се поставят паралели, но и не в смислово отношение, тъй като те заемат неделими стойности, така че импулсът винаги се задава с оглед на цялостно движение, за осъществяване вече на импулса му като общуване, и както липсва сигнал, а се предава пряко заряд, в духовната реалност, така при взаимодйеството с текущата материя, се реализира решениие на проблема, така че системата, в генеративното си състояние трепти, и вече е усвоила пътя на адаптация, към сигнал, но с оглед на хомогинизираните предпоставки в тази реалност, които се делят от разнородните съставящи я, следва, че импулсът, като вътрешно разпределение на потенцията, не може вече да генерира цялостното й предаване, и моделиране, тъй като липсва единство, което да съответства естествено на зададаващия си импулс, който бива задаван, само от хомогенността му, но това следва и дефиицит в разпределението на масите, което сработва с материалните системи, така че масата се изравнява, вече като следствие и енергията все пак се преобразува в разпрелението си, но не може да се отъждестви с потенцията, на духовната реалност, коят в чистото си естество бива твърде наситена, зарядът бива твърде силен, от дадения импулс, което и намира решението си, в избиране вече на задаването на път, както със сигнала, на първично приобщаване, в освобождаване на потенцията от личностната й стойност, както тя сама по себе си, още в генезиса обхваща като свойство, за да съотнася и приобщава съответната си потенция, и с адаптивния механизъм, се изменя насоката на личната потенция, с насока на личната потенция, която не може да я измени като зададена личност, но променя осъществяването й, в пълно приобщаване, или превръщането на импулса в пулс, който премахва енергитичните бариер и позволява на цялата енергия като потанция да се освободи безпрепятствено в пространството, и с това задейства пътя на интеграция на духовната система, в пълно откриване и пълно излияние в пространството, като вече самите хомогенизирани предпоставки на материята усвоят освободената потенция в хетерогенния й състав, което няма да измени качеството на природата, винаги налично, като природно начало, но позволява превръщането й от импулс в пулс, като следствие на преминаването й от трептене в пулсация, която и ясно напомня разгъването и свиването на самия гравитационен механизъм, с което и го интегрира напълно в себе си. Вече, с осигуряването на пътя за адаптация, духовната система започва да търпи едно обощение спрямо условностите на материята, като приема проложение на цялостно приобщаване на себе си към тях, или на

директност, във функционирането си, без предаване през слоеве и системи, а такова пряко осъществяване на общуването, в едно несппрно излияние на пулсацията, но не във всички посоки, а вече по пътя на приобщаване на своето към другото, което задава и съответни посоки за движения, които да способстват различни интеракции, които се споделят и спрямо адаптацията, към хомогенността на материята, в предаване на нива на общуване, случващи се всички, директно, но все пак, вече дефинирани, не в спонтанно протичане, мигновено, а спрямо особеносттие на следствията и преминаването от състояния в състояния, вече и спрямо задаването на разпределение в потенцията спрямо времето и пространството, което позволява и уточняване на местоположението за цялостта на духовната система, нейното независимо преминаване в състоянията или нива на общуване, и заемането на определените посоки, в пътища за осъществяването на взаимодействие, което вече се съпровожда от независимото движение на системата, и следв и няговото завършване и изпълнение, което предполага общуването и в две свойства: директното предаване, излияние или пулсация, в пълното си приобщаване и второто: предаване, с оглед на адаптацията на пулсациите, вече като причинноследствено отношение, напиращо пътища на съответствие в сигнала си или на различия, което задава и преминаването през различните състояния, като нива на осъществяване на общение, което задава вече и определянето на ясни цели и посока, за реализация на общуването, като тяхно следствие, а с това и като стойност на проявление и третити свойство, се свързва със самата система сама със себе си, като независима и всички предпоставки на предните две свойства, които да се обединят в естеството си, и да съдействат и общуват в самата система, спрямо и личностния й състав и реализацията на индивидуалната жизнена искра, която пренася системата в две си нови свойства, вече по следите, което трупа и количествно и качествено, съответствие в опитност, която да позволява и осъществяването на третото и ново свойство. Именно така вече, в сътворението си духовната система преминава през действителните си функционални инструменти, които да зададат и реаализацията й в новите условия, за да придобият и вече прехода към проявлението й, или осъществяване на функцията, която продължава и да се адаптира, но вече, заложено като механизъм, спонтанно съпътстващ цялата същност, за да приложи и новите свойства, започващи така да задават и конструкцията, в структурно отношение, и положението на поява вечче в дискурса на сътворението и на комплекси от механизми и на инструменти, в движения, вече разпределени в системи, и апарати на устройство, съпътстващо елементите на функционалната им стойност. Придава се вече сътворение на цялата нова реалност, която да превърне творението във олицетворение за съзидания на пълнотата в системата, до завършека й на незаивисим и зрял в изпълненеито си организъм, способен с делата си да интерагира и да моделира битието си. Именно тук се обособява се обособява задаването на пътища за общуването, които да способстват именно интеракциите с вече зараждащото се като ясен паралел битие, или първото приложение на наличието на парлелизъм при функционирането на системата, което в битието се задава път за предаване на жизнената искра като потенция, за да го структурира така, че само да е способно да я препредаде като пулсация, и с подобие на пораждата система, му придава стойността на общуване като определяща, което да позволи задаването му на собствена адаптивна стойност и съответно направляване на нивата на общуване, с устройване на пътища за осъществяване. Така системата не остава затворена, нито пък битието й бива затворено, което носи в този миг и освобождаването й от условностите, все пак, на материята, намирайки пътищата на решението им и превеждането им в реално движение, интегрирано в естеството, и все пак то, ненарушимо, постига отново тук съответната свобода, която е изначална за системата, изразена и в битието й, така че на това място от сътворението, задава определено независмия й духовен характер, упражняван в свойствата си да осъществява и преход на незаивимост към самите условности. Това способства за усвояване на вече

започналото трупане на следи, спрямо положението й, от преминаването през състоянието, а и в съответното с различно осъществените нива на общуване, вече, осъществяваща изграждането на комплекса на паметта, което именно идентифицира натрупването на следите в системния механизъм, количествено и качествено отредени от личностния й образ, които да натрупват вече и пътища към пътищата на общуване, превръщайки се в мост на преход, който едновременно да консервира тяхната стойност, и да я определя като посока и налична в реализацията си, като разлика в оставените следи на съотношения, от движенията, собствени на системата, и от качествените движения на различните слоеве на общуването и количественото оставени пътища за реализацията им, което задава следващата основа на структурата от сътворението вече на конструкцията, ясно и конректно и като функция, зададдена в стойност, за да приложи това ново движение, в натрупването на опит, което вече тук тепърва поражда, като следствие и появата на чувства, които да служат като следи в паметта и на отделните състояния, оспособствайки най-вече това гранично приложение на структурата, насочено във вътрешното си състояние, с появата на чувствата, следстващи собственото й движение, и съотнасящи се, или приобщаващи едновременно и към осъществяването на общението в особеностите му, така че се появяват вече различни компоненти, или се приближава към ялвнието, изцяло на системата, която в това си движение осъществява прояваването на душа, като такава. Тя все още не е рефлектирана, като стойност, но личността може да зададе направление на енергийната регулация, спрямо проявлението на душевния комплекс, като наличието на душа става първично извобщо за явление в материята, и така като комплекс с механизъм, отнсен и към паметта, самите чувства се явяват вече като индиктаро, обобщаващи отделните части на явяване в системата, спрямо изменията в състоянието й, случващо се във всички нива, определени от общуването, така че чувствата се превръщат в системни носители на отражение на сигнал за измение и така го натрупват количествено в конструкта на паметта, като едновременно и качествено те съумяват да го съотнесат към даденост, с което и функционално чувствата добиват личностен характер, и упражняват така и първичната форма на рефлексия, като такива носители, и към общото, и към натрупваното количествено, и към качественото му свръзване със свойства, за да се превърнат в пластични компоненти на предаване, които да генерират първичните явления, и с тази своя пластичност, вече осъществяват и нова точка в конструкцията: опитността, която се въздава и като определяща нов механизъм в следствие на своята си пластичност: управление и натрупване на опит и приобщаването му към системата, не чрез структурното й, а с изменянето на функция в нея, или опитността, като създаване на нови пътища, приобщени към регулиращите вече механизми, в израз на личностните свойства, които да служат за трупането на нов опит, пренесен чрез първичността явления, като упражняване на нова форма на рефлексия, сама по себе си състояща се от множественост от отделни рефлексии, образувщи и крайното, цялостно самосъзнание, възможно единствено, като път от всички, за да завърши и вече текущото проявление на цялата система, до което и ще се стигне, така че в този рефлекторен път, се предава сигнала от опитността към чувствата в първичното явление, за да се случи, пренесно от тях, съответно и в даден път, осъществяването на механизма с ново, вече умение, или наличието на ум, по този начин, вече различим, поради последната рефлексия, а именно да се учи, като свойства, зададено в този ум, или вече добиването на ясен конструкт, в съотношението със системата, която, вече в сътворението си, достигнала до умение, и да се учи, за да се запазва пластичността при предаването на сигнала, задава компенсанторни механизми, свързани с проявяваща се тук дидактическа основа, като съставен компонент в конструкцията, или прилагането на умението да се учи, като пластична подредба на опита, с функционален смисъл, което се окачествява, вече с личностен отпечатък от такъв механизъм, който носи и образованието като характер, или собствен комплекс в конструкта, способбващ, с

харктера на образованието, да намира нови пътища, да адаптира, вече приложени взаимовръзки към осъществяването на ученето, което вече се превръща и в дефинитивно, или второто явление, след душевното, в умствения комплекс, включващ самото образование, и в свойството му да се приобщава, да общува или да интерагира със структурните елементи и съставни части на цялото, и да ги интегрира в пълнотата им, в неразривон общо свойство, в контекста на личностното – това, вече ялвение, обосновава тук образованието вече не просто като инструмент за насочване на ученето по следите на опитността, но и в интегрирането на ученето към понятието на адаптация, вече като функционален механизъм, зададен от образованието, така че то привнася и частите на фундамента, в намирането на пътища към интерпретацията им, или обгръщането им, като свойства, за упражняването и на дадена тяхна характерситика, което установява тук, трайна взаимовръзка, или мост, вътре в самата система, улесняващ протока на сигнал, в приобщаване на ученето, спрямо адаптацията, в контекста на образованието, което съчетава с това и душевното първично явление, с вторичното явление на остновяване на умственото образование, в устойчиво отношение, така че душевното, като способстващо ученето се преобразува в образователен носител, вече към съчетаването си с адаптацията, като паралелна частица от нея, интегрирана в механизма ѝ на осъществяване, с което се установява и дидактически принцип, или това, което се случва вече в явление е пренос от сигнал, в душевното му се естество, в структурата на предаването му, по нов път, на ученето, с установяване на разширяване на обема в сигнала вече към усмтвения конструкт, което именно предава вече единичен сигнал, в интегрирането му вече в информация, умствено рефлектиран сигнал, като носител на образованието, или неделимо все пак, с умението да се учи, или да се намират различни умствени пътища, с обгръщане на самата умствено структура. И това е приложение на образование или въплъщение на дидактиката, правяща тук, възможен вече научния компнент, все още пречистен от следващите стъпки, но насочен в цялост към фундаменталните устои в структурата и разбирането на механизма им, в отделните и целокупни свои движения, различаващи се или съответстващи помежду си, изцяло, в интуитивното му обобщение като пълнота, и с интегрирането ѝ приложение в тази първична структура и нейната генерична природа, в състоянието на комплекси, задаващи системи, и взаимовръските им, което поражда, още тук и импликация на живителната искра, приложена вече в цялостната система, или пълно осъществяване или рождение на индивидуалност, в контекстта на личностното и генеритавните свойства на прехода на системата, между отделните взаимодействащи страни, които вече определят и отношение, и на различни взаимодействия, и на отделни страни, и на проследяване на отделнтие им частици, и до свързването им в задаването на съвсем различаващи се множество от породени компоненти, които не се разглеждат тук, а само основите, така че при това разитие на духовната система, вече може да се породи и интуитивното научно разбиране, с намирането му на подход, все още непосредствено, спрямо фундамента, което отразява и вече завтърждаване на явлението на умствената структура и прилагането на първичната, от множесвеност рефлексии. С това за слага и завършек на сътворението, като се полага началото на вътрешното изваяне на същестовото.

С това започва и осъществяването на съзидаднието, след като структурата на конструкта, вече ясно се проявява в сътворението. Целият път от творението – единичното предаване на потенция, по естествен път към сътворението – интегрирането на потенцията, вече с вътрешно устновяване на път към това – към съзиданието – или усвояването на потенцията, спрямо вече установените вътрешни характеристики, към външните условности, или приложение на свойствата, в задаването на път или механизъм, към единно свойство, което да оптимизира цялостното приложение с механизъм на насочване и моделиране на потенцията. С

обособяването на ума като явление, се проявява свойството му, вече с рефлективно стойност, да упражнява отделните структурни компоненти, по интегративния път на образованието, като задава една нова стойност, или съзнанието, като елемнт на обособяване на отделния сигнал в информация, което следва и потока, вече на цялата структура в цялостния механизъм, от една страна, несъзнаителен, и вече в отношението му с яваването на умственото, като съзнанетелен, или характеризиращ се с умението да препрадава части или цялостта на структурите, с което се задава началото на функциоринате на системата, като непрекъснато протичане на явления. Това прехвърля целият механизъм на осъществяване в системата и на нейното приложение, съответстващо на пълноценните си генерични свойство и основи, в установяването на своеобразни пътища, които създават вече и схващане, или обгръщане на цялото, задавайки в съзидението вече установяването на нови комплекси, които установяват съзнатото или вече усвоевоно от живителната искра предназначение, да се поражда, като начева пораждането във вътрешното естество, първично, което се структурира, съответно на потока от явления, които вече заемат спрямо цялостта различни стойности, променливи в характерното, и задават цялостната пулсация на системата, вече пренасочена към единични туптения, пренасочващи и в структурно отношение потенцията към многообразие от преносители, към разнообразие, почиващи на елементите на генеричния образ в автентичната личност, така че с тези вътрешни движение, се обособяват те, в пресичанията си на взаимодействията, вече преобразяващи се от оригиналния образ, за да се обособяват в различни форми, преминаващи една в друга, отново в такъв поток, който се води от генеричните своситва, но вече се получаввbooт слоеве в самото същество на паралелно протичане, така че в този миг на съзидания се постига пълна интегративна синхронизация с хетерогенната хомогенност в света, като в наличието така на форми, които съчетават, или пресичат в себе си взаимодействие, на съдържанието, като носител на преструктуриране на потенцията, или преминаването й в различно свойство на приложение, което произвежда вече комплекса на разума, като всичко това вече се е обособила като породено, в следствие на редицата от явления, и приобщаване на собствените им интеракции, като следствия, или приложението на преобразувана и преформирована стойност, като носител на използвания от сигнал заряд, с оглед на целия пулс, или разделението му, чрез разума, в съответни протичането си, вече собствена структура, характер и дори яваване, отделни частици от потока, които вече не преливат, но дори изцяло прегрупират израза на пулсацията, така че цялостния пулс вече се разпределя измежду всички протичащи пораждания, които изменят и приложението на пулса, съвсем независимо, привидно, и отделят цялостното му осъществяване, за да рефлектират и дори да променят съдържанието му, в собствена появила се, от интеракциите потенция, която или нараства, или намаля, или се урановесява отново, с цялостната потенция, като по този начин, изразявайки енергитичните свойства, вече в отделните пораждания, като комплекс, следствия от установения поток, така че могат да изменят стойностите на потенциала си, но не могат да променят и посоката на общия поток, от вече установени паралели, които обаче се пресичат, като пътища на реализация, които вече са независими, тъй като цялата система вече е вложена в едно себерегулиращо се, автоматично регулиране, така че, въз основа, на вече отделни енергийни наситеност, масата, като израз на отделните пораждания, води не само до първичните движения, но и до интеракции, с отделнтие стойности, така че, и се създават в този миг съответни или разнородни величини и константи, на самата система, които водят и до преразпределяне на множеството от пораждаща се маса, в енергитична насоченост, която да е оглед на цялостта и цялостния, генеричен механизъм, но вече има и всички проявления, като вътрешно поле на интеракция, така че потокът има и инерция и интензитет, и дори тежест, която именно, като насищанет с проявена маса, задава и плътност и собствените обеми в структурите, за да даде вече различни слоеве на осъществяване на самата динамика, която тук

започва да се раличава, единствено, с което и предопределя разслояването на съществото, на многообразие с безкрай от възможности и посоки, първични движения във взаимодействие, на предаване на сигнала, в първичното пулсиране в системата, на създаването на паралелни движения, чиято цялост и завършеност води да поплъването на рефлексия, която да осъществява различни пътища, взаимодействащи се, на осъществяване, на собствените вече породили се комплекси, като незаивисим поток от явления, които носят собствена пулсация, и свойство на пораждане и преразпределение на енергията, на цялостни движения, изразени като вълни, образуващи величини и константи, създаващи вече действия, на прехвърляне, преработка и всички налични инструменти за изявяване на механизъм, в цялост на саморегулацията, за да се реализират системните стойности, на цялостно предаване на пулсирането, в разбирането му и схващане като идндивидуална, ненакъсана, цялостна вълна, която пулсира и за разлива, в цялостен поток от паралели, което представлява вече и самосъзниаието, или насочването на самопораждащата се система, към вече продължението й, в битието, или, във вече зададената му паралелна действителност, започва и истинското му идентифициране и формиране. Разлояването на всички движения, е следствия от проявата им, или наличието вече на явлението същество, в съществото, което способства разгръщането му, напълно автономно, и естествено спрямо външните условия, което единствено показва реализация на пътя на адаптацията като успех, в системната организация, и подготовката й вече за назависимо съществуване, или завършека на съзиданието, което се обосновава в пълно интегрирано приложение на еднородно естество към чуждородно свойство, и установяването им във взаимовръзка на синтез. Именно с оглед на този синтез, в края на съзиданнието се упражнява вече наблюдението като свойство на направление в посоката, спрямо цялостната стойност, и отделните й разлики, като напасване и изравяване, за постигнаето на баланс, което вече проявява съствването в тези механизми на разсъдък, който с разбиране и осмисляне, да предава съответните особености зад всички явления, пораждащи вече едно собствено състояние, самосъзнавайки се, за да му зададе ясните характеристики и пътища на боравене с наличното, и разпределението му, за осъществявнае на цялостната потенция, като в отделните характеристики, вече на различните слоеве от инеракциите между тях, се получават преплитания, които образуват възли, заради наистеност в маса и тежест и различните пораждащи се, вече собствени, дори и вътрешни, естества, така че тези съзвъзлия, дават отходни точка за протичане на вътрешновидов процес на рационализация, и задават в съответните преплитания, едно ново обхващане на цялата конструкция, във вътрешността на явленията и съответни пораждания, вече като интелект, спрямо зададена динамика, като обгръщането на цялостта, на отделните динамични свойства, производни и генерични, на цялото управление на потенцията, заложена и определена през цялото време от живителната искра, която по този начин, се осъществява и вече се разпростира по цялото същество, и се осъществява напълно в цялостната система, се задава и края на съзиданието, достигнало до цялостта и завършеността на структурата, която вече се е превърнала в самооопределяща се, динамично пораждаща структура.

Последните щрихи, в завършването на духовно създаденото същество, биват преливането на всички отделни рефлексии, които са се случили в системата, с посоктие от всички пътища, и многообразието на пораждащо се и преплитащо се, взаимодействие, в едно пълнозначно проявление, от всички, или безкрай от явления, и това интегриране води до завършека на системата или универсалицазията, в която , след като е осъществен напълно енергийния й потенциал, към изпълнение, в цялост, превръща сама по себе си, завършване на устновилото се самосъзнание, но в една интегрирана цялсот, от всичко случващо се, без да се накъсва едно цялостно усещане за пълнота, и продължителноост, като носител на употребанията пулс, от

първичната жизнена искра, за единица, не време, а случващо се, така че съответните условности, бива обобщени, за да остане само тази продължителност, която изявява цялостна насока на системата, или вече задава и обобщението и в такива интегрирани стойности, които се прояват при универсализацията, вече като цялостни обобщени, или заключения за системата, като например, воля, дух, душа и прочие, така че всички тези стойности се предават, като автоматични обобщения, за възможност за разглеждане като аспект от системна проява, но зададени в протичането си като обобщени стойности, които пък се интегрират сами по себе си като неизменна цялост, сами по себе си, така че цялата система, сякаш се маскира под покривалото на едно ненакъсано, обобщено цяло, с приливане на една вълна, задаваща волеви устрем, към израз, и с това сякаш изчерпва всъщност неизчерпаемата си функция, и намира приложение, в съответна прояваа на даден компонент от функционалната структура, изведен от цялост, в упражняването на внимание, или насоченост, като друг компонент, така че вниманието се разделя в няколко успоредни прояви – именно към неразривната, неизменна, цялост от протичането на явление – към случването, в нещо дадено, като следствие от съответен процес, или привличане на вниманието за осъществяване на дадена част от цялостта, във внимание, което протича несъзнато, към житейското, към собственото сътворяване, към изкуство и каквито и да е други продукти, които са съответствия вече в израз на бита, и поле за израз и интеракция в бита, като това внимание, винаги е насочено към битието, внимание към отделно явяващите се същности, в своя идентичност, от отделните потоци, прехвърлени в цялото, което е преразпределение и следване на енергийното осъществяване в системата и съответното му проявление, като осъществяване, спрямо външните условности, с оглед и поддържане или регулиране на вътрешната функция, на външните условности, което се проявява като внимание, само в проманя на енергийното разпределение, в пораждането на явление, за усвояване на дадена стойност, като с това се определя и какво от потока ще се схване съзнателно и ще се възприеме, в съответствие, и ще породи някакво случващото от различие в пулсацията и енергийното усвояване, или промяна в състоянието. Последните два вида внимания, като компенсаторни механизми на универсализацията, изравняващи енергийно не само баланса, вътрешен, в системата, но и спрямо поддържане на целия й функционален апарат за осъществяване на генеричното, поддръжка и напралвение, към осъществяване и запазване, едновременно, като свойства вече на цялостното съзнание, което представлява и тази универсализация, така че осъществяването не е проявление, нито следствие, нито се поражда, а изходна точка, от цялото енергийно разпределение за дадено случващо се, или извод и изходна точка, а запазването се превръща в създаване на нещо ново, което цели обгръщането на вече съществуващото за задаване на определен просец в механизъм, който да осъществи вход или начало, на проверка с новообразуваното, в рамките на вече наличното, като функционален процес, в задаването на ритъм или каквото и да е като входяща точка, със сверяване на активацията за цялостното функциониране в изправност на пълната функционалност в системата, като израз вече в консервативен смисъл на самата адаптация, или сверяване, дали протича превода. С тези фунцкии се проявяват последните два вида внимание, но те държат линии, които, като всички останали видове внимание, са паралели, както динамичните свойства, които обаче не се преплитат, както в ситемно отношение, но поддържат взаимодействията си, посредством преносители, като вече посочени съставните елементи, в значенията на видовете внимание. Така последните два вида, биват, едното, схващано, като лайтмотив или задава една непрестанна тема, която се явва по различне начин, вече за Бог, за живота, за бъдното, за съдбата, и бива трансцедентална в своята функция, боравеща с абстракции, които не се нищо друго освен отделяне от отделната и цялост на системата, за да си стигне, до това, което поддръжа този вид внимание: генерично от фундамента и внимание към самите универсалии,

като протичащо непрестанно чувство и на неизбежност, и на съответно ограничение, за да загатва за фундаментът в истината, който добива значение вече като приложение на духовното, или едно внимание към него, й проявението на нещо, извън съществото, и на виталната сила, енергия, живец, като нещо отдвъд, с което и се затвърждава системното единство, с генеричното си предназначение и осъществяването му, а последният вид внимание е свързан с първичния акт на творчеството, или генеричното, вече в действията му, които се държат като посока на проследяването им, за да се съотнася, вече в излияние на творение към самото битие, което държа тук и автнтичния творчески процес, творческия устрем и подтик, за да се насочи към проявата на директно излияние в битието, така че да създаде, нещо неупоменато, което се обобщава едва в този вид внимание, а именно, творението като създаването на образ, придаването на образ, на някакво естество, което съответства със самата кутлура, заложена в генеричната функция на битието, като културата твори образ, и този образ бива определен от живитлната искра на самото творческо случване, и го приема, и сама по себе си се превръща в генератор за битие, или за нови образи, което проявява целият смисъл на битието, да породи култура, която да генерира, и да е основа и на общество, което генерира и е генерирано от култура, като приложение на универсалното движение на духа, и с това, да се именува, в контекста на твочреското пораждане на образ, в нещо, присъщо вече на човека, като същество, генерирано, за да е генератор, като творчество, преобразяващо културата, творчество преобразяващо самото рождание, за да предаде, отразена в различен ъгъл на творческото действие, на пречупване от живителната искра, която предава дадено от себе си, естество, и така осъществява делото на осъществяване на човека, и общуването му, вече като значенеи в това име, съотнесено към тези фунцкии и структурни отношения, водещи до изпълнение, на чисто човешкото, в творчеството на образуването и преоформянето, в контекста на съдържанието от живитворящото съществуване, изразено в битието, което създава мостове и пътища на общуване, за да задвърдят единението в универсалиите, и на любов, нетленна, която може да се изрази и плътски, различаваща се от страстите, които са просто явления, на енергийно състояние в миг от интеракции, но в осъществяването на общуване в истина, което да излвиа образа на универсалиите, заложени във фундамента на самото същество.

Яйце без сол е като любов без целувка

Найден Протов си оставаше все така вглъбен в себе си и собствените си нюанси на едно мълчаливо страдание. Беше твърдо решен да понесе замичък изпитанието, което му поднася съдбата. Със замаяна глава той започна да обикаля дългия коридор. Напомняше му много на престоя в Александровска, но този път искаше наистина да има подобрение. Затова и четеше, ходейки, колкото и замъглени да му бяха очите. Не можеше просто да обикаля. Близо три месеца бе общият му психиатричен стаж. За това време той опозна чрез наблюдение дълбочината на човешката душа. Непрестанно се вглеждаше като боязлива сърна в околните. Искаше му се да се докосне до тях и проблемите им. Загубил вече маниакалното си чувство да помага, той можеше да бъде един своеобразен наблюдател на живота в психиатрията и съдбите, които преминаваха от там. Докато в Александровска беше постоянно на крак и от хапчетата да не можеше да се отпусне, в настоящата клиника, беше вече започнал да се

възвръща към себе си. В болницата на проф. Киркович той не веднъж беше броил плочките по тавана – същински каторжик, който приемаше и съдбата си като такава. Но не се опитваше да се докосне, поне тогава, до живота на същината, а оставаше в горните пластове на душевното. В новия си контекст, напротив, колкото повече напредваше с крачките си по коридора, толкова повече се вглъбяваше в душата на всеки един пациент. Вече не провеждаше ходещата медитация, свързана със строга молитва, както правеше в парка на родния си град – обикаляше го в кръг, концентриран над православните мантри и се опитваше с това да доложи сякаш на Бога плановете за бъдния ден. Всичко му се струваше циклично и еднообразно – нямаше почивка в своята душа. Беше почнал да губи посоката си още тогава и се предаде в плена на коварната невроза. Единственият му щит срещу известното, беше плацебо вярата в една измислена религиозност. И колкото повече объркваше религиите, толкова повече му се искаше да се докаже и като вселенски човек. Цялото обощаване на личността водеше до купчина недоразумения. Вразумяването бе далеч от собствената му стратегия. Тежки бяха моментите на нетърпимост, които го обхващаха. Градът и светът му се струваха тесни. Вече не можеше да открие смисъл. Така че неврозата се обостри все повече и повече, до познатия вече шизофренен пристъп. Той скиташе сам в своята реалност. Не говореше изобщо дори сред познати. А всички наблюдаваха бързата му промяна, поведението на един побъркан. В последствие, при възстановяването си, Найден наблюдаваше, вече склонен към ретроспекция, проблемите си във вербалното общуване с другия, в комуникацията от битово естество. Твърде често не можеше да открие някакви пролуки. Твърде често се бе така вглъбил в себе си, че изпускаше важни мигове от околното. Всъщност нямаше изобщо никаква комуникация, той се бе отдал на собствените си демони. Нямаше почивка в крачките му, нямаше нищо, което да го заинтересува, обиди или закачи. Една развалина ходеше из парка. Все още не се бяха появили нито музиката, нито гласовете, но натрапчивите мисли продължаваха все така да завладяват съзнанието му. Страдаше от това, че не си е имал никога приятелка, съпреживяваше го по свой собствен начин. А неврозата се усилваше. Може би щеше да потъне завинаги, ако не бяха крупните мерки на родителите му – тяхната смелост, рязкост и твърдост в драконовите мерки срещу безсилието на Найден.

Както вече отблязахме, в психиатрията всичко течеше монотонно. Това нищослуващо се потискаше силно Протов. Избиваше го на агресия към самия себе си, когато започна с вредния навик да си гризе ноктите. Той се чувстваше като попаднал в пустиня, но все още не можеше да разграничи породилата се агресия към себе си.

В корените на нетърпимостта трябва да се потопим, за да изследваме истинските причини за нщастието на толкова много хора на тази планета. Агресията не е просто поведение или стил на живот. Тя има дълбочинни предпоставки. В нея са заложени толкова много вътрешни подбуди. Агресията е свързана с преплитането на слоевете пластове на личността. Няма провокирана външна агресия. Самозащитата е летален отговор. Втрещеното начало. Изворът, който не секва. Първообраз на сирената. Откъслечните звуци, които се долавят в шепота на съвестта. Протяжност. Изстъпление. Стълпотворение от мисли. Разказите на изгубена невинност. Обезличаване. По ръба на страданието. Искаше да излезе от собствената си кожа. И подобни желания – незачитане на себе си, неуважение към собствената личност. Уплаха. Откъслчената реалност, раздробена на парчета – всичко резултира в омраза към самия себе си. Престъпления на доброто име. Летва от противоречия. Изкуствени прегради. Разстоянието на разликата, за да се открия пътят.

Точно толкова му беше нужно на Найден да се потопи в полето на автоагресията. По пътя на заучените мечти. Когато съзнанието от самобитно се проявява като заучител на фрази.

Оръжието на подобни мотиви се нарича заблуда. Автосугесцията е вид подобно преиначаване на реалността. Няма нищо, което да може да се сравни с т.н. плацебо ефект. Търсенето на нови нюанси непрестанно замира. Защото в проявите си вече на съм аз – собственото Его бива изместено, за сметка на едно илюзорно Аз. Това може да продължи с години, но причината за изтласканото Аз може да се формира като причина за агресия. Какво всъщност представлява тя? Остра проява на вътрешна нетърпимост. Всъщност се осъзнава, че това не съм Аз, но волята вече е така залъгана, че не може да противодейства, по отношение към душевния покой. Конфликтите не се отстраняват посредством агресия. Всъщност от изтласканото Аз, се получава неспособност за комуникация. Вътрешното общение е невъзможно, камо ли външното. Дори и да изглежда тихо и спокойно – в даден момент ще се избугне. От ключово значение е психическата хигиена. Първо, не бива да се оставят неотработени неща в психиката да се загнездят в несъзнаваното. Второ – нужно е непрестанно усилие и напрежение ,което да следва скоростта на Аза. Защото Егото, то непрестанно се изменя, и бидейки пластично в своята същност, за да оцелее, трябва цялата същност да напредва ил изабавя по посока на скоростта на изменение на Аза. Ако изостанем, или избързаме – рискуваме отново да загубим обективната преценка за себе си. Егото подлежи на непрестанно наблюдение. Волята не може и за миг да заспи – това води остър регрес. И тези, които искат почивка от цялото натоварване, могат да се простят за винаги с вселенското в себе си. Защото във Вселената няма почивка, но непрестанна интеракция. Губейки интеракцията със себе си, губя и интеракцията с другия. Рискувам да вляза в един омагьосан кръг, без възможността да го разчупя впоследствие, вендъж вляза ли в кръговрата, тогава трябва да изтърпя мъките Христови, за да изляза. Затова е най-подходящо да запазя райското в себе си, по посока към вселената. Всичко останало е гонене на вятъра и празнословие, Скитане, което може да завърши със загубата на собствената идентичност. Такава загуба стои в основата на видовете агресия, като изблици на нетърпимост.

Агресията не е просто хормонален дисбаланс. Като отзвук от нещо, което нее материално – всички материални описания на душата могат да отидат в кошчето на боклук на историята. Всъщност много малко от самата история е стойностно и ще бъде запазено за поколенията. В момента не се генерира повече история, отколкото преди 2000 години, така че колкото от тогава е останало в общото съзнание, толкова ще остане и след нас. Но д асе върнем към агресията, като проява на автоагресия, автоагресията, като проявление на неразбиране със себе си, неразбирането със себе си, като проява на изтласканата същност. Едно от най-нестабилните неща за човека е именно загубата на истинското Аз. Ние непрестанно се преоткриваме, но за да се случва това, ни е нужен някакъв мост със собствената ни същност – истински и здрав мост, не илюзорна кула от карти. Едновременно с това, рискуваме да се отблъснем в собственото си Его – липсата на пътеводител в подсъзнанието също е пагубно за цялото същество, отново се рискува да се загубим в собствените си очертания, познавайки само сянката, без същинския обект. Най-страшното, което може да донесе подобно отношение е презрението на самия себе си- дълбоко, понякога дори скрито зад някакво чувство. Но налично и ясно осезаемо. Понякога изблилкът на агресия е полезен, за да се идентифицира кое е точно това чувство, което така завоалира действителното усещане на нетърпимост. За да се познаем още повече и по-добре, ни е нужен един душевен шаман – не някаква личност, не огледала, а вглеждане в собствената ни същност. Неща като морал, етика, са все добри изходни точки за познаване на същността си. Иначе как бихме се измъкнали от въртенето в кръг, ако нямаме здрави устои. Как бихме се изцелили от всичко в нас, което ни пречи да бъдем самите себе си?! Веднъж загубили се, ние трудно можем да се върнем към естественото си състояние. Нужна е и твърда посока на волята – защото тази посока я събира и ѝ дава сила.

Бесилието във волевия спектър на нещата, се разрешава просто като зададем координати за действие – имаме ясна цел, волята действа сякаш от само себе си. Не можем да я занемарим, да я изпратим в капан от фалшиви усещания – това я обезсилва.

Потискането на различни чувства, желания и възстановяването след това – всичко причинява рана и стрес за душата, от негативен разред. Има множество предпоставки, за да не се случва изобщо, бдейки над себе си, в медитация и съзерцание. Изкуството да съзерцавам самия себе си. Без обвързване, без натрупвания, дори без емоция. Единствената емоция е на уважения към собствената ми същност. Уважението като здрава връзка. За да се съзерцавам, аз трябва да се уважавам. Перверзиите на същността не водят към нищо друго освен замъгляване. Преносът на енергия към недоверието в самия себе си. Изпъкналото сърце, което не дава да се повдигнат нови желания. Те се преплитат в миналото, и там си остават, без да имат поглед към настоящето. Различия повече не се правят в различните спомени. Животът се превръща в кинолента и спомените застиват в кадър. Липсва живият спомен, дейната игра на преживяното. Така се появяват и фиктивни, останали сякаш в миналото спомени, които не могат по никакъв начин да го възкресят. Рядко се отразяват дори и в сънищата – сънят като единение на минало, настояще и бъдеще. И единственото, което може да се доближи до разлъката, до съживяването, освен насочването на волята, се състои в общуването – общение между спомените, общение на времето.

От важно значение е хармонията между пространство и време, тъй като двете са едно в същността си и когато се накъсат, се получава аномалия. За да се избегнат аномалиите от психическо естество, е нужно да се обгърне цялото въздействие на отделните части, които се съпреживяват в едно, неделимо естество. Най-вече продължението – това начало, което няма начало, нито пък някакъв край. Единението от пространство и време е ключово за запазване на баланса. Без него не би могло възможно живото общуване. За да се поддържа такова непрестанно възкресение, нужна е подредба на отделните случки в един пъзел, над който опитното око, извършващо ретроспекция и самоанализ, да не се губи, но непрестанно да следва някаква подредба. Това запазва цялата система от ентропия – и докато окото я наблюдава, системата също наблюдава окото – получава се прекрасно общуване. Единствено със замахът на пожелателите може да се осъществи отделното, да се въплъти волята в действие. Така най-вече откриването на нови пространства е важно за вътрешната комуникация. заедно с нея и потъването в самия себе си – без нуждата от повече автосугесции. За да не се изтласква Азът, трябва да се потопи до толкова сам в себе си, че да не вижда нищо друго. Така ще преоткрива света – през себе си и собственото си възприятие, не през другия – другият, другото Аз, това вече е друг дискурс, но моментът на осъзнаване е ключов за него, за да има качествена комункация между отделните същности. Така се получава Аз, неизтласкано, общува с Аз, също неизтласкано. Защото ако търся отговора в другите, непремнно ще загуби собствения си център – няма да се науча никога на самостойност, и на самостоятелни решения. Това е едно от най-важните идеи на израстването в духовен и психичен аспект. Да бъда самостоятелна личност, която е наясно с произлизащото от мен. Така се запазвам и самобитен, и очертанията на страха все по-малко губят своите въздействия. Ако не съм конкретен, поражда се именно чувството на страх. Единствено чрез запазване на самобитната си Аз, мога да бъда творец, бидейки творец, преодолявам и страха.

Твърде важно е да не губя ориентацията във времепространството. Затова на помощ идват не само паметта и чувството, усещането, което да зададе посока на волята. Не просто собствените си желания – всичко е свързано с едно отлично откриване на неизвестното през известното. Всичко се обръща така, както е било или не е било. А останалото – може само да се преобрази

или превърне в куц носител на информация. Основна функция на съзнанието е това да вдъхва живот на материята чрез осмислянето й. Творческото начало е особеното, което отделя живото от неживото. Това е сублимната частица в човека. Творчеството е предаване на смисъл – задаване на движение на волята. Осмислянето на цялостното битие е воля за смисъл. Това е творческото начало у човека. Когато то не може да се разгърне, активното общение с живота се прекъсва. Следват всички негативи, които може да се зададат като движение у душата. Един от тези негативи може да се разгледа като агресията. Прекъсването на всякакви връзки с живота – освен депресия, поражда и агресия, насочена първо към мен, преди да се изрази във външна проява към света. Неудовлетворението е съпътстващо. Получава се опасно разлагане на душата на монади. Обективността изчезва – този висш смисъл на цялото съществуване – да погледна себе си отстрани. Така човекът изпада в един обречен кръговрат, така ежедневието става сиво – губи се връзката с пространството – времето става накъсано. Кръговратът е неминуем – а волята се превръща единствено в задоволяване. Прекрасните координати на творческото общение изчзват, превръщат се в омаскарена представа на самото битие.

Пручването в дълбочина на човешката душа е необходимо, за да се открият всички онези прикрити страдания, които замъгляват с расото си човека. Пътят към вътрешна свобода е основен за преодоляване на агресията. Някои се питат все още как е възможно да бъде толкова лесно обръщането към самия? Първостепенно е научаването на свойството да се отделям от себе си. При всички, които се опитват да спечелят себе си обратно, важно е разглеждането и отпускането на потока от мисли и чувства – не тяхното премисляне и блокиране посредством неправилен анализ. Правилата на дедукция е нужно да бъдат коректно усвоени, за да имаме реална полза от собственото си съществуване. Много са прикритите чувства и стремления, но най-вече повдигането на въпроси, които не могат да бъдат просто отговорени, е пречка при постигането на реална дедукция. Тя започва с поставянето на най-елементарните начала на преден план – с тяхното осветяване. Всичко друго клони към зараза, с опасната инфекция на многословието и кухото философстване.

Посочихме вече примерите на агресия, които съпътстваха Найден – но те бяха привлечени заради собствената му агресия към самия себе си, заради неспособността да се справи с него самия и да поеме реалната отговорност за собствените си действия. Вечният въпрос: какво да правя? Пази в себе си отговорите на всичките тези примери, които се дават, за разрешаване на вътрешни дилеми. Единственият пример, достоен за следване е собственият. Така се поставя началото на една индивидуална психология, отделена от хамалогията на ежедневието. Всъщност цялото битие страда от неспособността на човека просто да живее. Това се усеща не само в природата, обречена на гибел от неразумното съществуване на хората, но и в самите отношения между тях. Издигат се на пиадестал все нови и нови учения, които нямат връзка никаква с истинския смисъл на човека. Множество са заразните мисли, които се тълпят в главата на хората, създават илюзии и нереални представи, свързани с нереални очаквания. Освобождението е пътят към съзряване – свободата на собствените действия, и истинското, самобитно съществуване. Всичко останало, което не дава израз на пълноценната комуникация, на пълното осъществяване по посока на дискурса, са просто губене на време и пилеене на средства.

Нужно е представите да се видоизменят по посока на приемственост. Многопластовото шумолене в предела край пътя. Орисници на световъртежа. Край няма това мъчно въртене, в което преливат груби нюанси. Единствено по средата се търси отправната точка по пътя тъй земен на скрития баланс. Трябва тук да се отбележи, как просто прелитат дните, поради несъгласуваност в размерите на началото. Губи се реалната причинно-следственост. Агресията

със своя шизофренен произход, надделява над разума – той е притихнал, разсъдъкът спира да различава и припадакът бива тъй мощен, че даже не може да бъде възпрян – канализиран прилив на множество емоции, затлачени в своето естество .Водечният камък, който запушва всички останали чувства и безнаказано сякаш трепти. Полето трепти, до него се възкачва привидението-чувство, лишено от друго усещане освен за самото себе си ,Диви орхидеи, обложки, в които времето просто минава. Така се търкулват и цели животи, и сказанието не престава да тегли напред – към суха жарава, към искрите, лишени от мокрия път на светлина и надежда. Превръща се цялото начало в простото търсене на мнимите звуци.

Когато агресията победи, тогава остава безличието. Обезцветените розови нюанси на единия предел, с който ще може да се отнесе дори към водата, отнесен с мисли, пред края на пердето, в което да става сутрин детето. Липсата на развитие от причинена агресия – застой на състоянието. Затвор за душата в единствено чувство – нежелание, притъпената воля, разкрита сякаш в мисловна мастурбация. Отлитат си всички светли спомени, даже луната не ще да преглъне тази обида, че няма да грее със живия огън над прикритото в мисъл и чувство – със сълзи. Откликват на всички песни – единственият глас, който сякаш нашепва, че време минава, а ние все така смирено сякаш оставаме на едното, посърнало сред множеството. Има ли толкова много скръб, причинена сякаш по воля за зло – защото злото е нищо друго освен отклаоняне от баланса, изтласкване – и причинява скръб и вдишва тъга.

Злото може също да бъде конкретно в себе си, но то не познава множеството – владее го само едно. Агресията като зло за човека притъпява красотата на останалите сетива. И всички молитви, успокоения и мантри не могат да възстановят този загубен баланс, който ще върне в човека кръвта и живеца. Понякога Найден се чувстваше толкова отхвърлен от самия себе си, че почваше да си гризе ноктите. Този признак на автоагресия, щеше да се излее в последствие с пълна сила, на едно ново място, в което се преплитаха редица защитни механизми. КОгато не мога да намеря изход, често се гмурвам в нюансите на познатото, което да ме лиши от всички други прекрасни звезди – не мога да се примиря с което и да било начало, защото защитата хвърля над мен все познати чувства. Но остава затворена за новото. Блокирането, както и заместването са все основно водещи към агресията. Изопачаване на реалността, политане в собствени нюанси, които остават вели. Ала единственото, което може да се причисли към дълбокото чувство, защото и тя си има дълбочина, липсвайки й ширина, е изначалното условие на липса.

Ако изтласкваме агресията към мазето на несъзнаваното, рискуваме, тя да пусне своите дълбоки корени в многослойната личност. По такъв начин се образува и всяко едно противоречие със самия себе си, което мож да доведе до пълна загуба на идентичност. Когато личността се прехвърли от Аза, в чувство, или емоция, „на вихъра на вълната“, тогава се предпоставят всички възможности за кардинално решаване на действието по посока на чувството, а не на волята. В такива моменти се губи контрол, както се казва, и преиначеното чувство става диктуващо Азът. Личността е несвободна. В такива мигове на несвобода именно агресията се отприщва по такъв начин, че да стане вече поведение. Към това никой не се стреми, защото в агресията няма мъдрост. Човекът сякаш бива недорасъл за мъдри решения, става жертва на собствените си наслоявания. За да се избегнат тези груби моменти, е нужна не само нова посока на волята, но и внимателното съзерцание на многопластовата личност.

Найден прекара 42 дена в нищото. В психиатрията бе ничия земя. Нямаше нищо, което да стимулира за живот. Всъщност в тази духовна пустош, той можеше спокойно да наблюдава и себе си, и своите действия и да си насочи усилията към подобрение на цялостната картина. Едно от нещата, които той вършеше беше да подобри концентрацията, да пребори

инжекциите, четейки, Не му се удаваше много. През тези 42 дена успя да прочете само една книга. Но усилията, които полагаше щяха да се отплатят. Едновременно с това, той правеше и упражнения, лицеви упори и коремни преси в общото помещение, в което имаше и телевизор. Никак не ги обичаше тези технологии – шумът от уреда му пречеше често, потънал в мислите си. Той се бореше с разсейването и полагаше големи усилия да не обръща внимание на пораждащото в него дразнение. Така се стичаха дните, че обстоятелствата покрай вътршеното дразнене нито се подобряваха, нито се влошаваха. Но много неща го дразнеха толкова дълбоко, че той трябваше да прави разходки по коридора, дълъг около 26 метра, за да му мине. Въртеше се в кръг понякога с часове по цялата му дължина и не спираше да си повтаря разните православни медитации, които знаеше от миналото си. Те не го успокояваха, но го разсейваха – цялостно успокоение, така си беше поставил, щеше да настъпи едва когато напусне психиатрията – всъщност щеше да настъпи години по-късно, защото той все още не си даваше колко дълбоко беше навлязла болестта в него.

Настъпи значителна промяна, когато спряха инжекциите и ги замениха с малко хапче, което трябваше да приема по два пъти на ден. Гласовете бяха започнали постепенно да замлъкват, но историите, безконечната игра, изпълнена със съдържание продължаваше. Постепенно Найден улавяше нейната нереалност. Постепенно той започна да се сближава със себе си и с идеята, че може би дори играта е илюзорна. Но не можеше да се спре, все още смяташе, че цялата самобитност, на собствения му свят го отделя от останалите в психиатрията и му помага да запази себе си. Щеше да разбере след доста време, че тези състояния изобщо не идват от него. Ала за момента, той така считаше, че запазва същността си от действието на инжекциите и хапчетата. Те му действаха замайващо, той просто изчакваше да премине влиянието им, за 20-30 минути, преди да започне отново с опитите си да чете и играе. Донесоха му една тетрадка, милите му родители, за да се отпуска. Пишеше разкривено и насечено.

Всъщност искаше да запази интуицията си – интуитивното мислене, всичко, което го обвързваше с чистата мисъл, за да може неосквернено да продължи да използва целия си ресурс. Всичко, заложено му като идея в пространствената реализация, той щеше наново да усвои как да осъществи. Но тепърва Найден се сблъскваше със собствените си ограничения, вярвания и мисли, които не идваха от него и му пречеха да се себеизрази. Откриваше непрестанно нови неща, толкова прости и обикновени по смисъл, че се чувстваше като дете. Затова трябваше да работи усилено, за да навакса изгубеното в годините на острата психоза, загубени в ефимерни отдаденостите.

Той продължаваше играта на съзнанието си, която започна да се видоизменя и простите нюанси на паметта и на всичко изживяно го караха отново да мечтае активно. Найден вървеше по коридора, вече откъснат от реалността, и си играеше на игри, които и преди е играл. Ала нямаше ясното съзнание за истинността на своето минало – времето се бе размило. Това бяха 42 часа, изпълнени с ясните представи на халюцинации и бавното възвръщане в света.

Играта на Протов. Като тийнейджър си представяше как става диктатор и лидер на своята родина. Сега, това се превърна в един от лайтмотивите на играта – сякаш от скука, сякаш, за да развива собственото си въображение и съзнание. Зациклил в едни и същи представи, той просто си играеше и се представяше като диктатор, с всички подробности, които тук ще проследим. Найден си мечтаеше как, в своите 30те години, създава партия от прогонените в чужбина българи, които не можеха да се примирят със състоянието на своята родина. Либерална по своите възгледи ,партията печели изборите и съвсем легално, с малко мнозинство, се възкачва в управлението на страната. Тъй като мнозинството е твърде малко, се получава управление на малцинството. Но той отказва да сключи каквито и да било коалиции с

останалите партии, от които държавата е ткаа пострадала. Тръби реформация и иска да влее нов живот в собствнеата си родина. Кабинетът е от експерти, живеещи в чужбина, където се ползват с успех. Но поради прогресивната страна на новата партия, останалите застават в опозиция, заедно с армията. Найден организира битка, реална и виртуална против своите политически съперници. Във въображението му, той свиква конница, стои на чело на нея, в бели одежди и по улиците на София, щурмува заедно със знамето на свободата, барикадиралите се противници. Борбата с армията е жестока – но конницата целеустремено, под звука на картечниците насреща, успява да пробие защитата на военните и да се наложи. Въпреки че е избрана легално, партията на Найден трябва да се наложи посредством сила. Героичните опити да се пробие цялата заблуда на неговата родина, се изразяват в истинските боеве по улиците на столицата, които той, умел тактик, дори и с шепа хора и лошо въоръжение успява да спечели.

В края на всяко едно начало – така Найден налага в парламента мнозинство на малцинството. Кабинетът е утвърден, а минситрите, назначени като опитни експерти, започват под егидата на своя лидер да провеждат нужните реформи, за установяване на един нов ред в татковината. Подготвя нова конституция, и докато крачи из министерството, размишлява как най-безкръвно и добре за народа да осъществи промените по пътя към съвремието. Така крачеше Найден по коридора, представяйки си, че е в министерския съвет. Започват яросните реформи – кабинетът е единен, бюрокрацията трябва да се облекчи и премахне. Следващата стъпка е острата разправа с предишните позиции и чистка по върховете на властта. Така нужна, за да се справи с корупцията, заляла всяка една част на родината. Той прокарва нови имуществени закони, които печелят одобрението на парламента. Старите партии го обвиняват в диктатура, но промените вече са започнати. Така той се разправя с мафията, организирано е специално звено към полицията, която започва да конфискува имоти и хотели по морето, и да запорира сметки. Стари съдии и адвокати биват изправени пред съд, директорите биват уволнение, на тяхно място сложени кадърни кадри от чужбина. Чистката в полицията и в армията от всички ешалони, Найден провежда с твърдост. Повдигнати са обвинения на бившите властимащи – по корупция и участие в организирана престъпност. Разбира се, това не се харесва на мафията в България – опити за убийство на новия министър-председател, съпътстват установяването му във властта. Стига се дори до улични боеве и престрелки между мафиоти и полиция. Но Найден е решен, да се свърши веднъж завинаги със статуквото в страната. Така той праща танкове, които да премажат и последните усилия на мафията да окаже съпротива. Масовите конфискации и залавяне на изпрани пари, Протов инвестира в инфрастуктурни проекти. Прокарва магистрала по Дунава, тунел под Стара планина, започва да инвестира в малкия и среден бизнес, прокарва нови помощи за търговците. Започва възобняване на индустрията, защото парите, които държавата извзема са толкова много, че дори стигат за повишаването на заплатите. Това са първите стъпки на Найден като министър-председател. Организират се нови затоври, но от ЕС, вече се надигат, че в България се ааформя диктат. Държавното производство е възстановено. Всъщност никой няма полза от една силна икономика, освен самият народ. И Найден инвестира всичко в отварянето на нови заводи, с държавна намеса, и преобразуването на стари, които да участват в задоволяването на потребностите на съвремието. Така се стига до обнародването на конституцията. Свиква се Велико народно събрание от независими депутати, които да облекчат провеждането на реформи, така нужни за вдъхването на живот в страната. Найден въвежда кардинални промени и в съдебната система, и в устройството на парламента, който превръща в двукамерен. В разрез с ЕС, той създава буферна данъчна зона, с ниски такси, за да привлече инвестиции от чужбина. Премахва ДДС върху книгите. Организира страната като културен център, държавата инвестира пари в културни мероприятия и фестивали. Със

създаването на един данъчен рай, се влиза в остър конфликт с ЕС. Обвиняват го в репресии, но Найден твърдо продължава. Въвежда ново военно производство, армията се превъоръжава. Законите се затягат. Създава се полиция за психическа хигиена, културна и архитекуктурна полиция, както и археологическа полиция, да се грижи за историческото минало. Здравна и образователна реформа, се грижат за благоденствието на народа. Църквата е превърнаta в структура с изцяло социални функции, която да обгрижва обществените нужди.

При въвеждането на следващата – банкова реформа, национализацията на съмнително приватизирани дружества, Найден бива обвинен в налагането на диктатура. България е на ръба на военен конлфикт. Той си представя как създава „Бялата батерия“, която поставя по протежението на Дунава, за да се защити от нападението на коалиционните войски. Обвиняват го в липса на демокрация ,когато България гласува излизането си от съюза. Но вече е късно, НАТО подготвя военни действия срещу държавата. При започналата война, НАТО напредва бързо, но подобно на хан Крум, войските са поразени в проход в Стара планина. Той напредва в Румъния и Сърбия. Представя си как печели победа след победа над силите на ЕС и НАТО. Така в София създава славянска коалиция и изправя света на прага на нова световна война.

Докато се разхожда из коридора на психиатрията, Найден заключва цялото движени, по посока на борбата срещу новия световен ред, организирана от славянските държави. Това не е единствената игра, която той си позволява в съзнанието. На тетрадката, която родителите му му носят, Найден започва да пише устремено, с разкрачени букви, и неясен почерк, започва да описва своя собствен измислен свят, представен подробно в настоящия текст.

1.Оуд

Някои взаимодействия са добре познати от хилядолетия – други предстоят да бъдат открити. Търсенето на причина и действие се оказва търсене на „ефекта на пеперудата“. Съзнанието не може да преживее без помощните си ориентири. И краят на познатото пред един наистина природен процес, се оказа разтърсващо из основи за повечето земляни.

Смяната на магнитните полета, която донесе порой от катаклизми, която разтърси из основа човешката цивилизация и донесе заличаването на културата така както я познаваме, не го стресна. Той беше отдаден на дълбокия размисъл – очите му гледаха все така някак си между хората, между бягащите, търсещи убежище пред поредното земетресение. Никого не разпознаваше, сякаш отказваше да вникне във всеобщата трагедия на случващото се. Дългата му, вече побеляваща брада и нечиста коса, сплетена на слепнали къдрици, още повече засилваха облика му на един прокуден философ. Какво си вменяваше? – че е един Диоген? Че е един Сократ? Човека ли търси?! Нищо подобно той и не помисляше за себе си – всъщност нищо не мислеше за себе си.

Вече от няколко дена искаше да отиде и да отдаде последна почит на стария Бранко, погребан на католическите гробище, преди низ от земетресения да изличат и този стар спомен. Неговият кръстник когото почти не познаваше, но чийто живот щеше и него да пробуди към съдбата на един скитник-монах, форма на съществуване, която на запад не е позната, не е както в Индия и такива хора обикновено бяха заклеймяване просто като бездомници, нуждаещи се от особени обществени грижи. За него това всичко бяха думи в пространството – той не обичаше чуждата грижа и това, че отново, след дълги скитания беше попаднал в този град, не значеше, че му е притрябвала нечия помощ.

Слухове около него продължаваха да се носят и след залеза на движението „Тътен“. Някои твърдяха, че са го виждали в Китай. Други твърдяха, че са го срещнали в Африка – всъщност никой никъде не го срещна. Дълги години, а дори и сега, той избягваше среща, каквато и да била, с хора. Скитосваш се самичък. Не обръщаше внимание на околността – ходеше все така, с поглед, отнесен в пространството – сякаш безумен, или твърде отдаден на въпросите, които грозяха някои ден все пак да замъглят съзнанието му. Че те бяха дълбоки и мъдри въпроси, това само той знаеше – само той можеше да разбере природата на своите ходещи медитации. Със святкащи очи, дрипи и дълги нокти с напластена мръсотия, той будеше съжалението на някои, на други – подигравките, имайки се предвид многозначното му минало. Наричаха го с присмех философа-клошар. Но това не беше причината да подмине страданията на човека, изправен пред собствената си гибел – да не сподели масовата паника пред световните катаклизми. Не беше отмъстително сърцето му, нито пък диреше нечия помощ или подаяние.

Животът, отправил поглед в небитието, беше, който той бе избрал – друго и не искаше от света, или от хората и съдбата му, предизвикваше у някои чувството на тъга. А той не искаше да повдига каквито и да било чувства. Обикаляше улиците, бъркаше по кофите, за да изтръгне малко сух хляб от плъховете. Няколко дена преди да се реши на ходенето до гроба на стария Бранко, той, освен, че ненадейно срещна братовчед си, спря съзнанието си на една поговорка, която знаеше от баба си, възпитаничка на френски пансион, и не спираше да си я повтаря, сякаш бе открил нова патерица за мислите си. Тази поговорка, беляза и по-нататъшния му живот, тя осмисли като че ли мимолетно скитането му и не му даваше някакви излишни надежди, дори го откъсваше от тежките спомени по една неслучила се любов, които понякога помрачаваха иначе чистото му чело. Стариннота френска мъдрост гласеше „Яйце без сол е като

любов без целувка“ и олицетворяваше всичките му неслучили се копнежи, стаеното вътре в него, съкровеното, което дълбаеше в сърцевината му. Че само тези думи се въртяха в съзнанието му последните няколко дена, беше за него разкритие на целия живот, който бе водил. А че света угасваше – че жертвите на катаклизмите ставаха милиони – той просто дигаше рамене и си повтаряше „Яйце без сол е като любов без целувка“. Подтикнат някак от поговорката, обобщаваща за цялото му построение, тези дни, преди да се отправи към гробищата, преди последната му среща с разумно същество, защото може би сам щеше да стане жертва на магнитния шифт, му позволиха за един последен път да премине през историята на живота си, без да й предава излишни контури, без да се омайва в окраските на чувството – потопи се просто, с очи, вперени в пространството, проблясващи пред искрицата на миналото, когато все още я обичаше и все още имаше надеждата, че заедно може би ще създадат така дерзаната от човека нова културна революция.

Двойка художници. Социален дирижабъл - носят се по повърхността на историята. Балон над балон Бранко не надуваше, отказваше да живее в нещо, което може да се спука така мимолетно. Двойка художници – известен уличен артист, претворяващ градското пространство в свое собствено изкуство. Простотата на стила, с който работеше, напомняше детски рисунък. Жена му – градско чадо, зазидано в офис. И двамата твърде привикнали с гласа на метрополията.

С него Бранко се познаваше още от юношеските си години. Тогава питаеше интерес към уличното изкуство, сам имаше своите опити в тази среда. Наричаха го хуморист. Предаване на рационалния интериор към по-свежи поляни.

Те рисуваха с маски върху някакъв изоставен гараж по потока на железопътните линии. Пръскаха букви. Миризмата на ацетон го замъгляваше, макар и да бе няколко метра встрани. Подписваха се със собствените си хетероними. Понякога му се струваха твърде погълнати от себе си. Аз – това е и изкуството, което представлявам. Родова идентичност. Бранко обичаше абстрактните букви, играта с цветове, която му носеше толкова утеха из бетона на ежедневието. Графоман. Екслибрис. Печат на стара библиотека.

Влакове. Провиране между релсите. Маски за лицето. Парче се строи. Псссс – дюзата шепти. Боя се разлива по стените на влака. Забраната на подобно изкуство подстрекава към адреналинови преживявания. Не може да се отчете кой твори заради самото изкуство и кой търси само преживяването. Наркомани на буквите.

Гледаха го първоначално като странник, самохвалко, пресилено човече.. Като че ли никой не бе искрен в себе си към него. Бранко чувстваше от самото начало, че мястото му не беше сред софийската бохема – социалният дирижабъл, в когото се бяха потопили двамата художници. Балон над балон. Изпитваше състрадание. Остър мирис – сякаш петролен танкер се е обърнал в морето. Задухът на чайката.

Скучна и престорена – такава му изглеждаше средата. Миришеше на коварна депресия. Размити нюанси. Липсваше Zweck-an-sich. Самобитното творчество е поставено във фонов кадър.

Ползваха изкуството като машина за изкарване на препитание.

Двойка художници. На една колоритна, трапезна улица, някъде в центъра, се намираше барът, в който заведоха Бранко. По паветата рядко профучаваха коли. Фасадите на старите сгради гледаха пъплещия народ – фестивал на изкуствата веднъж годишно се организираше по тази уличка.

Маркс и Мао наблюдаваха строго със своите фанатични погледи. Скулптурка на Ленин – социалистически лозунги и табели от миналото. В тази палитра Бранко се запозна със своя роднина, който бе барман в бара. (Веднъж, по време на разходка на гробищата – покрай католическото гробище: Бранко: „Дали не е погребан тук чичо Бранко“ – бармана, озадачен – „Чичо Бранко?!“)

Идеологията го отблъскваше, също и липсата на светлина – мрачни сенки по щъркелите, пръснати край тезгяха. Бутилки с алкохол и скъпа бира.

Асистент на филмови продукции. Искаше все да снима филми, за да попълва богатството си, бохемския си живот – да сътвори мечтата си за обиколка около света с каравана. Атракциите на заведението. Харизма. А умопомрачени допълваха картината с воплите на радост в шизофренните си усмивки.

Свободомислието на посетителите привличаше Бранко. Обичаше да се забавлява на по чаша червено вино – блудкаво, но по-добро от бялото. Желаещите да похортуват на по чашка.

Бранко беше кръстен на един свой роднина – йезуит. Йезуитският орден може да е закърнял и ретрограден, но е най-модерното проявление на католическата мисъл от 16ти век и продължава да омайва със своето наследство. Отдаденост и фанатизъм по членовете. Път към образованието на народа. Иисус като интелектуално завоевание. Бягство към модерността. Съвремие на хипнотизираните от просвещението. Бранко – един истински интлектуален йезуит, притежател на една от най-богатите частни библиотеки в страната. Поборници на интелекта срещу Сатана, в света на Дявола. Е, без диаболо. Схоластична преданост. А и Джойс е възпитаник на йезуити.

Класическото възпитание на младия Бранко. Пълна любов към книгите – не като носители, а като живи единици, възкресени от смисъла, вложен в тях през опитното око на читателя-интелектуалец. Родители – лекари, отдадени на интелекта. Кръстопът все на богати библиотеки, изпълнени в багрите на философия, медицина, история, романистика и поезия.

Чужд се оказа младият Бранко на средата на бохемите. Той диреше повече, дълбочината, извора на сърцевината. Не строеше балон над балон – и т.н., просто му беше тъпо в среда на повърхностни сноби. Не ги съжаляваше, но ги съчувстваше.

Паралелен свят. Подбрани контакти, истинско взаимодействие с малцина, въпреки разностранните физиономии в бара. Не бяха на мода съзерцателите – пространните личности. А какво беше на мода? Предстои да разберем. Между два бряга – самоизолация, гъсто покрит със зеленина, нещо като гора – а насреща нещо голо, с поляни – прилича на парк.

Общението като облагородяващо мисълта. Така и го следваше. Особено връзката с младата поетеса.

Мисълта на Бранко, през палитрата на Бранко, посърналата хризантема и дъха на патицата.

В типичния дух на утвърденото.

2.Оуд с цигулка и табла

И разходка сред гробищата

Траурна агенция.. Краят на новелата липсва. Вселената била безкрайна! Всичко се разпръсва в хаос, за да се съедини отново в единица– кръговрат? – само в нечии представи! Може и да е минус единица или нула. Във всички посоки се развлича Битието. А Бог е безкрайно случаен. Бог си играе, като всеки творец. Хаоса?! –просто дисперсия в пространството. Хаотичността не предполага комуникация, но всичко е в непрестанно общение. Нечии представи сякаш го изключват. Липсват вакуумни обработки. Вечното препускане на всички възможни вселени. Няма център. Като закон постижимото е просто наглед из една система – в сърцевината си, пак със случайна природа. Ако приемем, ние хората като вид, хаоса като нещо случайно, не като нещо хаотично, може би ще имаме по-голям успех в нагледа си над света и над живота.

Животът като общение. Смъртта е, което всички ни обединява. Преструктуриране! Обединение в общата кончина. Защото в многообразието се долавят разлики, а умирането е едно.

Тайнствата остават такива, защото без тайнства всичко би станало пошло. Директното предаване не е романтично, нито изискано. Контактът от разстояние придобива ново значение – става символ, може да се консервира. Откъснати завети. Без символи сме обречени на забрава, естетическото достояние на интелекта. Нищо не може да го спре в случайната му игра. Бензиностанция – там спират, за да заредят, преди да продължат. Кратка почивка. И Бог си почина на седмия ден– иначе какво ще предадем на децата си. Тайната се случва случайно. Многострадални са тръгващите да я заплитат – изпадат в мистика и езотерика. Главозамайващи метафизики. Безсмислици!

Животът е толкова обикновен, че човекът се обърква в собствените си идеали. Абстрактните идеи го завладяват.Многословие, многознание – стремеж към слава, всъщност – воля за власт. И сексът ли е воля за власт?! – тогава няма повече да го правя! Аз искам да съм чист, като самата Вселена. Да играя безспир! Това е любимото ми пиршество. Моята почивка, съкровеното време, за да съм интимен със себе си.Човекът не бива да забравя, че е преди всичко творец. В творчеството няма власт и няма слава – творецът остава творението да спи спокойно своя сън.

Скитникът-съзнание. Обагрен в цветовете на циана и магентата –носят надеждата за изгрева. Облъхва го с пролетни аромати. Стреми се винаги към съвършенство, единствено, достигнало до пълната хармония. В нея се състои съждението на мъдростта – без прибързани дела, без отдаване на алчността. В което придаваме смисъл, има живот и става важно за Вселената. Чувстваме се слети в едно с всичко, подлежащо на битие. Защото сме естети. Защото сме поети по душа, дори да не ни се удава сред безкрайните опити, достатъчно е да напишем само един читав стих, който да зарадва нечие сърце. Достатъчно е да носим погледа си към откритото небе – не със забулени чела, а открити да посрещнем радостта от това, че просто сме, че ни има, че можем да станем, след като сме паднали! Понасяме сиянието на всички времена – измъкваме се от оковите на мрачната история, която само нашепва ни тъга,за да съзидаваме. Трепет на мечтата – струна на цигулка или китара в ръцете на кита.

Кръвта ни е напитката на боговете!

И в гробищни стъпки – без сянка. Гнездо. Пъпеш и ямка за захващането, ставно, на две кости. Море на съвестта, изпълнено с молитви. Свързвани сме с всяко безумие. А молитвата ни е общение.

Пътят към нетление. Лишено от престъпление, свободни в сърцата си – далеч от света, който се обрича на тление. Ние сме вселенски чада, не световни.

Кули островърхи ме чакат – ятата са се сбрали

Върху детската скала – вън вият като чакали,

А бяха просто едни деца – и не допускаха в ръката си с

Кинжали да мъстят на Бога за смъртта.

Искаме да сме в безкрая, като номади сред звездите.Ние не искаме пастрок – искаме общение с Бог - Дошъл от прясната тинтява, в раменете си държи стомна с вода – огрява вечния дар на Божеството и пребъдва в своята игра,някъде насред морето, почва таз игра и не спира да оперира с тъмните слова на неизвестното

Разрошена дъга – птича песен, полита над света, за да възвести пролетното тайнство, нов завет!– само любов – И безкрая си има страни. Не е като вечността,погълнат е от собствената си гибел. Някъде откъм гърба му, от страната на Вечността. Няма да се изгубим, защото посоката я няма – ще скитаме дори когато, няма вече нищо – свърши се битието, за да дойде пак Битие!

И сякаш жертвите поднасят сред изгасналия вулкан,

За всеки случай, може чадър да не се отвори когато завали –

А ежедневното мълчание да бъде ръкоположено

За сетен път като короната на змея – чудните слова,

Идат Небеса – и някои чакат възкресение,

Други се напиват до несвяст – къде е пролуката на съмнение,

Че аз съм, това което съм – не бих ли бил различен, или съм просто

Сянката, която явява се на сън.

Тишина, като в Началото. Някъде край католическите гробища – мъчи се да създаде нещо оригинално. В съзнанието му непрестанно прелитат отнесени мисли. Случайно намира гроба на професор Киркович. Прави връзки със старата интелигенция – мисли си много за професора, създал Александровска, когато всичко е било по-сплотено, ала сплетните и тези дребни неща, които сякаш ознаменуват българина, са били в сила. НЕ и при хора като професор Киркович.

Сеща се за един роднина, гулял с Елисавета Багряна и Боян Пенев. При треторазредни мислители винаги се появяват клюки. Не и при проф. Киркович, проф. Станишев. Проф. Златаров, проф. Моллов – все видни наши интелектуалци, за които малко се знае. Сякаш истината винаги е била потъпкана, за да се играе играта: „Аз съм някой, ти си никой“. Младият Бранко се възпротивява срещу всичко йезуитско в представите,. И сам той става радетел на Словото, борец на Думата, поборник на Идеите, които може и да не са негови, но не го и възпират да изразява себе си. Твърде често му се случва да попада на мисли, които е разработвал в себе си, но за които не е намирал силите да осъществи. И съвсем независимо попада при други автори, със същите идеи, вече храносмлени, вече в изпълнение, облъчени от полето на разбиране. Върти се главата на Бранко, докато крачи из гробищата. Намира венеца на Смирненски – малка надгробна плоча, забравена сред растителността.

Сякаш истинските герои – не че Смирненски – слаб поет. Слаби са повечето ни поети, мисли си той, защо толкова обичат Ботев?! Защо толкова са възхвалени посредствените неща – къде е играта с думите, с мисълта, с езика>?! Къде е хумора в целия този лабиринт. По-добре неща без структура да се появяват на небосвода, по-добре истинската хармония да пребъдва. Войнствени поети. Поети на плътта. Няма нищо духовно в тяхното размишление. Липсва силата на мисълта. Пълнят главите на хората с глупости. Може би – нека – да ме разпънат на кръст, както Ницше. Трябва живот, трябва живец – нова вяра, ново покръстване, нови устои.

Идеалистичният Бранко – празен неоромантик?

Защо всичко наново?! Времена за убиване, душевно разкъсване – мед и лимони – това ли е хармония?! С това не мога да се съглася - нужна е обективност, безпристрастност, методология и всякакви качества, с които лаиците не могат да се примирят. А лаиците –изпълнили всичко в духа си с празни грижи. Само те могат да оценят подобна култура. Липсва тишината. Защо дух като Пенчо Славейков е завинаги запокитен в гроб в чужбина – той с какво го е заслужил, новатор на езика, на словото, на признанието?!

Новатори на безсрамието. Кой ще гради истинска култура, истинските устои на обществото, с дълбочина, с поглед, с нагласа. Истинските интелектуалци са на изчезване. Но какво е интелектуалеца? Вселенски човек,! Вселенското окръжение на нещо по-дълбоко от простите обществени боржения. Преводи, занимавки, сказки. Занимания, разни гласове, записани на плочи. А по средата – остава единствено непризнатото, нечутото, рой светлина – и над нея: само доброта – това е призванието на аристократа-интелектуалец, защото истинските интелектуалци са аристократи на духа. Градината на мисълта се гради пласт подир пласт – Пръстите тракат уморени по клавиатурата. Забавление за всичко живо - но как така без хумор, без малко светлинка за омерзената душа?!

Тъкмо подминава гроба на Живков и комунистическия елит. Представя си лицата на мъчениците, осъдени на смърт от Народния съд. Сред осъдените има и негови роднини. Не търси отмъщение за потъпканото, но ненавижда физическата саморазправа, идеологиите и заробването на човешкия дух. Мисълта-тирания му е омразна във всяка една форма. Бранко презира проявите на слабост, водени от страх. Разлика между социализма и националсоциализма и фашизма липсват в съзнанието му. Тези залитания му се струват еднакво ретроградни, изпепеляващи и потъпкващи достойнството на отделния човек. Прояви на хора, лишени от въображение.Когато една мисъл се превърне в идеал, тя прекъсва свободния си ход и съществуване. Симптоматиката на незрялата личност, която няма собствено мнение и изпитва невъзможност да установи здрава връзка със себе си. Властта е творение на непокорните, възбунтували се заради своята слабост. Липса на истинска посока. Желанието за

слава е чиста форма на духовна незрялост, желанието за обезсмъртяване – просто страх пред времето. В нито една от тези мисловни дупки не може да се намери свобода или красноречие. Задушаване на истинския талант, на истинската култура –нито една идеология не води до истина.Човешките миазми са символ на прокълнатото в човека. Опит за оневиняване пред Вселената за пролятата кръв. гняв, агресия, воля за власт, дори сексуалност, които отключват различни форми на невроза – все форми на страх, които активно изследва.Философска насоченост. Съзерцаваше. Истинската му природа – бариера пред действието и творческия акт. Привидно спокойствие пред напрегнатостта на безкрая. Гостоприемен отдушник на проблема с времето – страх от вечността, страх от истината, която изобличава. В него има много повече гордост отколкото където и да било. От страх, човекът е пожертвал част от своята свобода, за да се почувства спокоен. Той е къщата и обществото. Мнимото чувство на покой му дава сили да се изправи срещу Вселената. Срещу творящата Вселена. Човекът-творец не може да се ограничи в спокойствие, уют и комфорт. Хляб. Прищевките са чужди на истинското творчество, което генерира единствено свобода.Отказът да се поеме отговорност, мързелът пред предстоящото действие – херметически затворени идеализации. Сила единствено способна да се прероди в материя и нищо други. Комунистите – лишени от собствена мисъл. По-лесно е да следваш вожда, сам лишен от въображение, да се почувстваш сигурен от страх да не пропаднеш в бездната на свободата. При всяка една доктрина няма нищо завършено или забележително, което да се запомни като предание, освен извършените зверства.Утопиите не остават в общата памет, защото всяка утопична мисъл е затворена сама в себе си, не подлежи на развитие и не носи свобода.. Диалектиката на историята Бранко не признава и не възприема като нещо, което да съдържа поука, а по-скоро като поредната остра гангрена, която води до ампутацията на цели общества.

Откъснати от реалността. Като портокалов сок, наситен от преживявания.

Бранко се ядосва. Движението му става вече хаотично. Минава полицейска кола. Спират го.

- Добър ден!
- Добър ден!
- Документи за проверка моля!

В потрес – точно покрай старите еврейски гробища, до които се е озовал с една мисъл. Карат му се,че не е регистриран в София. Карат му се – дали - че изобщо съществува. Полицейската кола отминава. Бранко се насочва с бавни стъпки към изхода. Нито пари, нито жени, нито пък слава – нищо освен творчество. Хермелин в рамка на картина. Какво друго му трябва. Новини и информация. По-добре да е сам в пещера.

Октоъгълници – осмици – прекрасна жена, която измисля ново поле в математиката. Не бива да стои толкова празно това откритие –истински дух, пропит в истина, дерзаещ да проникне отвъд. Сякаш хобито се превръща в нещо неравноделно. Нещо, което семинарията още не е изяла. Потресен съм от цялата църковност. Потресен съм от цялата тъга, която църквата е породила в света – по възвишеното, по други светове, които са недостижими. А истинският Христос е нужда, както е необходимост всяко разкритие на действителността. Затова се пази исихазма жив единствено в сърцето. Тъга, бунтуваща сърцето. Първи форми на агресия. Вид паникьосване пред момента. Агресията като неразбиране. А самодивите са вирус, който глозга костите на героя. Бактерии – груба реалност. Но всеки сам си я прави. Изтънчена и нежна реалност – реалитет. И другото си остава прояви на агресия от нежелание за разбиране. Бутилка узо и бира. Не вярвам в доводите за съществуване на съдба. Понякога си мисля, че не идвам от тази земя, друг път си представям, че съм твърде земен. Присъща ми е вярата във

всичко, което се смее. Както Моцарт и Бах, които си играят, – в играта няма конкуренция, няма забвение, няма надпревари – всичко случва се сега – продължава от ставането до заспиването – всеки ден. Какво повече да искам освен просто да играя!

Строя пясъчни кули и замъци, които просто да се разпадат на малки частици – моята идеология за света, и за любовта.

Порядък от мисли – наченък на нещо добро или поредното предизборно обещание. Трябва да сме язвителни с реалността, с това което ни предлагат като реалност, което си мислят, че трябва да остане в сърцата, но всъщност никога не остава, а си тръгва като кораб или стока на оживено тържище. Няма нещо по-самотно от творчеството, говоря за искреното творчество, което винаги остава несподелено.

Скъсани презрамки и оскотели предци. Отвратих се от католицизма, когато разбрах, че папа Йоан Павел Втори се е самобичувал. Защо ли чичо Бранко е станал йезуит?! Опитах се да се потопя в теологията на Ратцингер, но тя е развита по слаб начин. Няма я тръпката, която носят мислителите в Русия от края на 19ти век.

И все пак – тя умря. Току-що разбрах, че поредната активистка в Русия е загинала. Какъв свят ни очаква. Зверове – не могат да ни преборят духовно, опитват се физически, но пак не ще успеят, колкото комунистите успяха с „Белене“. Не могат да пречупят свободната мисъл, въпреки всички опити тя да бъде узурпирана. Това не е власт. Това не е резултат – това е песен, която винаги ще бъде пята. И колкото и които и да са те и да се опитват, никога не ще сполучат да ни задържат настрана от свободомислието.

Затова пиша несвързани стихове – никой не ще отнеме от мен удоволствието да го правя, да боря статуквото – не за да се отлича, а за да наложа свободата като мода нова – свободата като достижение на нашата светла мечта – просто да бъдем себе си в свят, в който няма психическа заушка.

. Да го духа естественото право – да живее органическото право! Да го духат философите с техните екзистенциални схеми. Правителства над мисълта не се толерират. И ти от кое правителство беше – а да, Адам Смит – не, от Джон Лок – да го духа Бентам и утилитаризма. Чист фашизъм над мисълта. Когато изследователя премине свещената граница и стане узурпатор – да го духат всички, които узурпират мисълта и създават идеологии – това не е свобода, а нов хомот, в който попадат редица поколения – по вина разбира се на т.н. интелектуална мисъл, която няма нищо интелектуално в себе си – криви разбирания. Шетат, опитват се тихо да шептят – да го духат всички кавали! Нямаме нужда от такива философии – нямаме нужда даже и да сме чували за тях… И бунтът се състои не в това да се бунтуваш, а да преосмислиш битието си.

Ще бъда това което съм – просто човек, не маймуна, научена на най-пристойните трикове на съществуването – как да оцелява, как да се нагажда, как да просперира – пак глупости – ненадейно ми хрумна да убедя всеки, когото срещна, че е ненужно цялото ментално робство, в което тъне света! Напред – и радостта е слънце, в което Словото ни грее!

Мисленето от 11. век до наши дни се е променило единствено в това, че човекът е станал по-обсебен от себе си. Вече е склонен да повярва в своето богоподобие. Може би такива неща се преплитат в главата му. Той бе все пак какъвто е – ерудит и възкресението му не можеше да бъде извършено по друг начин освен чрез словото. Пътен показател, ветроход, албинос, хамсия – в друг момент така се редяха мислите му. Но всичко вървеше натам да бъде заклеймен като поредния Сократ. Животът му бе сократовски. Друго не го блазнеше – единството му бе в мисълта, единение с всичко.

Горите смълчано говорят – те имат своя песен, свой живот, своя вибрация, вълни. Подлежат на толкова много промени, че просто думата гора е твърде всеобхватна. Отивам в гората е остарял израз за времето когато човекът мислеше целокупно. Стремежът от 11 век насам е да се разбива жълтъкът,наречен реалност. Там – в разбитото си остават всички мечти, празни желания и надежди – в разбитото лежи цялото развитие на света, дори до наше време. Ако го няма разбитото, сякаш няма живот – и животът е разбит още при своето създаване. Целият интелект го води натам – да разбие животното на миниатюрни атоми, сякаш не му е достатъчна всяка друга представа за света – предпочитам да яздя кон без бремето да бъда неговия ездач.

Надути комари, надути от кръвта на вечно търсещите истории. Изгубили насоките към вечния мир, който лелеят. Грандоманщина. Леген. Цокало. Имат нужда от гърне, от което да не могат да станат, защото са слепнали с него. Очите им не могат да се разтворят. Пише брътвежи. Пикаят спомени. Не могат да прогледнат. Загубени в преддверието. Празни лица. Пораснали са. Или така разсъждават – растат на чужд гръб. Отнема им време – пристигат огорчени и вечно се тюхкат. Потулили са въстанието в себе си, за да достигнат мириса на лимона. Цитронени вечери. Блуждаене във всемира и ликуване по ноти.

В такова състояние младият Бранко завари българската литература. Почиташе Рембо и кривия стих, с който желаеше да насели своята гора, сред птичите песни, които долитат свободни от зноя, свободни от мечти, с подкастрени от спомени клони. Облагородената мисъл. Като шаман, който благославя. Щедростта на мързела. Мързел бе обхванал цялата софийска бохема– отделни звезди проблясваха на небосвода в мимолетния си шум – миришеше на профанщина. Скованост. Контрапункт на действителността. Безкрилието, с което се опитваха да летят, му носеше горест в сърцето. И макар да бяха жалки грандомани, Бранко искаше да им помогне, защото все пак бяха преди всичко хора.

Софийската интелигенция по младобранково време:

Екзалтация, екстаз, търсене на нещо ново, подобрение по поточната линия. Някой би имал късмета да преуспее, друг не толкова – всичко се превръща в слуз, липсва упорно действие. Който се мъчи да създаде нещо ново, бива подложен на гонение– пресиленост – пощенското клеймо на един убиец. Упойка за масите. Невъзвръщаемо умение – презрение . Отново вик, отново стон – признание – откъснати круши – да ги пасат свинете. Няма нищо по-изкусително от това да обвиняваш, да държиш другите отговорни пред съдбата.. Новото вино в старите мехове – разтурват се – признание – обладание – тежест. Привличане – порицание. Не! Това е просто кръговрат – едни се качват, други пък слизат. НО лицата са едни и същи, до болка

познати, до болка открити, разкрити в собствените си грешки. Да се греши било нещо човешко – но те не го допускат, разни поети, писатели, дейци. Културни дейци – може би тази дума съществува единствено в комунистически страни. Не са се отърсили от комунизма, от еднаквостта, на всичко, което им дават да пеят – хранят ги като папагали със собствената им гняс. Обичат се повече от всичко – нарциси. Поет-грандоман, така наричаха младия Бранко, защото не можеха да се докоснат до истинската същност, на това, което дерзаеше, в което Бранко се кълнеше и действено се опитваше да промени . Кръгове на хазарта. Удавяне в басейна. Узурпаторите на трона – благоденствие. Нямаше повече нужда от тях – гнойната рана на народа, на света, изобщо на цялата девствена земя. И не те като хора, а техният злокобен начин на мислене, който превръщаше земята в люта гробница, с нечути мотиви.

Да спаси Земята искаше Бранко, да живее и да диша в един ритъм с Нея. Това не го отблъскваше, но напротив – само му помагаше да осъществи най-съкровеното, най-дерзания бунт – всичко без време – опитана пита. Нужда остра от възкресение. Масата. Хората. Дъгата. Отново навява тъга. Бунтът на немия поет. На немия гадател. Островърха шапка.

- Еволюция ,революция! Безправни роби, идиоти, хаймани - гневеше се Бранко, докато крачеше из стаята. Не можеше да понесе съвременното състояние на българската интелигенция. Искаше да им помогне, да намерят ориентир, да намерят път към свободата – в това се крепеше целият му съзнателен бунт. Не можеше да си представи да остави сънародниците си да гният просто в кошари.

Поправление за цяло поколение, иначе потъва в забвение – като тези, които се самоубиват, подтиквани от амфетамините.

3. Рапсодия с оркестър и хор

Летаргията от сблъсъка с новия живот в София го беше обхванала сякаш панически. Решеше косите си с дървен гребен. Дългата коса го състаряваше. Трябваше да привикне към ходенето на фризьор – много подобни действия му се струваха нецелесъобразни.

Опитваше се да изтика в преддверието на рационалността си всичко, което някога можеше да свърши, без значение дали ще е успешно или не. Имаше остри впечатления към хората. Някои го обвиняваха в ретроградност и безчувственост. Не можеха реално да обхванат многопластовия Бранко – подобно на лук, трябваше да го обелиш през всички обвивки, за да се подлютиш от сърцевината. А там той единствено знаеше какво има – бе така загадъчно, както и самото ядро на Земята. Някой ден може би ще се намери сонда, която да достигне до него, но до тогава остава мистерията отворена за истинското съдържание на ядрото. Повече яснота, по-малко грижи. Имаше време за всичко по света, само ако искаше да замине, да не се завръща повече към похабените начини на живот, към това, което го отказваше от истинските мечти. Не можеше повече да пилее ресурсите си по сипеите на бродниците-духове.

Честото неразбиране за философията. Някои я определят като чисто предписание и стандартизиране на живота. Подобни нелепици, антиномии, той не вижда в истинската философия. Тя е диаболо – принадлежи на играещите, на свободните духом. В нея има само нагледи и никакви наставления или предписания. Също както проблема с Библията,

философията непрестанно попада във водовъртеж от несвойствени на нейната природа мисли. Затова Бранко чете с удоволствие философите на миналите дни – не, за да им краде мислите, или да събира такива, а за да се запознае с различните нагледи на целокупното човешко съзнание, изразено в една мисъл. Това е детската игра на Бранко с философията. От там иде влечението му да пионерства в други полета на съзнателното достояние на хората, като поезията, или музиката, където търси строга безструктурност, мъчейки се да консервира старото, над което да надгради нещо собствено. Самоизраза, въплъщение - да помиришеш Вселената по един необикновен начин.

Красотата на деня лежи единствено в твоите шепи – „Отпий“! зове ме съвестта, и пристани на лявата страна, която не оставя белези в сърцето, или бразди на челото широко. Отдай се на простора, който се отваря без звездите да заемат сянката си на небето, отдай се на яснотата,с която виждаш, неплен от любовта – отдай се на всички пътешествия с кораби, надалеч, за нови пристани и смразяващи посоки, без посока, без кормчия. Не можеш да продължаваш да битуваш просто като скот, не си маймуна, а човек! Че който иска да е маймуна, маймуна нека да си остане, а който иска да е човек, ще трябва да приеме със смело движение отговорността на свободата, тишината, тежестта на самотата, съзнанието за единственото, изправено пред множество лица – който иска да е човек, ще трябва първо да се научи да внимава и да бди – а останалото, нечовеците, и те ще си останат маймуни в своите сърца и грешките човешки не ще умеят да прощават, ще се борят помежду си, не във вътрешния праг на реалността.

Уводни думи към портрета, окачен в дядовия кабинет – Павлов от плът и кръв. Колко ли зайчета страдат, колко ли кучета изобщо се задъхват, сещайки се за Павлов! А в тирадата, под тез звезди остава само дума да се отвори, че няма ги страданията на морските вълни, разбити без жалост в чужди скали.

Кош – изпълнен с мечки и четки. Боята стича се на пръски – водата се смее, послужила като разредител за построението на букви - всеки се старае да са букви на красотата, да се превъзнесат в нещо стойностно – легенди, легени, пълни с новородени Отворени гърла – молитва на наше време – пред стария роял в киното. Прожекции на импровизации! Отдушник от света и напрегнатия работен ден. Какво ли е работил Бранко, освен професията на мечтател и мислител?! Как ходи гладен, побиращ в себе си минимума, за да остане жив. Не му пречи да мизерства, докато все още намира сили да твори и това му е пределно достатъчно.

Един ден го посрещна озарението, разкри се отново кипежа за живот и жаждата да вдиша въздуха с отворени гърди. За това му спомогнаха двама приятели художници – двойката с прекрасни настроения и колоритен образ. Ударът, който му предстоеше да нанесе върху софийския живот, сякаш бе предопределен в сърцето му – може би цял винаги се беше готвил за един миг на съзидателно действие. На открехване към нови реалности, в които духът му пребиваваше. Не душата, не тялото – а точно духът бе този изменник, който често се шареше из необятната вселена.

Секуларизацията пробива нови дупки в нозете на вече продупчените от пирони крака на Иисус. Ще се намери ли кой да ги измие, или отново в цъфнала забрава, ще се потопи главата с трънения венец. Възкресението е форма на забрава, затова, че изобщо някой някога и някъде е бил. Оглушените вопли – стенание – цялата тъга и мъка на Земята, събрани върху едни плещи – твърде романтично и по рицарски коварно. Появата на романтиката по време на турнирите – сякаш от скука пред несекващото време. Да се уплътни живота, да се дарят нещата, с които ще прескочат в пещерите, където искат да се върнат да живеят. Бавно се случва всяка една дума, словото радиационно в своята склонност да тече, се провира между бръшляните на вечността.

Бледолунните лъчи галят тревата. Вятърът с ласка приспива клонака, сипе се росен дъжд – не, роса! Сякаш е падала и тук слана. Как да се помръдне? Как да отговори? Какво да стори – изведнъж! Все пак клоните на боровете се сплитат и хвърлят тежка сянка върху пътеката. Ако не си облечен, вечер ще усещаш хладината на парка, резерват или национален парк – ако не си нахранен, ще усетиш този път леда на тъмнината как срязва цветята и нощта. А ако си просто ти, ще видиш гората в цялата й небивала красота – грижа за деца, и отхвърлени от всички прежни клони, не можем да се съблечем, да потърсим закрила, да ходим голи в бледолунните лъчи окъпани, не ще можем да пресмятаме, трябва да се учим наново, да се отпуснем и скоро да очакваме да завали.

И всички игри, които не начеват, ако не са от чисто сърце – как да преуспеят да бъдат невинни?! Само с прочистено сърце, минало през кратката кулминация на катарзиса – един постоянен катарзис, защото тлаката и наносите лесно се застояват – в посока към по-доброто, или усложнено казано: в посока към развитието – димящи дула! От сламата – шапки, не е лесно на човека да загуби добротата си… тогава как ще прогресира. И странни мисли и спомени и желания нахлуват в съзнанието на Бранко. Той не може да мълчи повече – ще извика, ще разпъне неразпънатия хамак, за да легне в размисъл. За да полегне под тежката корона на боровете, така добродушни със своите вирнати иглички. А заразата?! Тя избива насажденията – и те нямат повече шишарки, и не могат да се размножават… В гората няма да има бебета – мъчно събрание на пенсионери, с изгнили върхове, които чакат буря да ги погребе… А какво ще стане с всички поляни, сигурно ще бъдат предадени на управата за ски-писти.

И лифта е шумен, а хората също. Надават глъчка и плашат дивите кози.

Къде да се усамоти човек?! Възможно ли е все още да има кътчета неосквернени от човешките крака?! Там иска Бранко да ходи, без страх от зверовете, напълно сам в напъпила гора. Леда покрива с твърди буци короната на есента, тревата тлее, потънала в преспи, звезди напомнят н за света, че зимата ще продължава, докато самите не намерят в себе си достатъчното светлина, която ще ги освободи от временни зари и ще приветства Пролетта.

Наблюдавай! Как се строи кооперация – по кооперативен начин, в задруга с всички работници. Наблюдавай ,как се разхожда кобила! Няма гордост в уж гордите стъпки! Наблюдавай пак, без да се замисляш летежа на щъркелите и на лебедите, как мечтаят и са изпълнили мечтите за партньор!

Гъстият сок светлина се процежда между облака – сияние на девствеността, на копнежа, на уважението. Почти като притча. Почти като отвеяна кукла, за която не са останали конци. Топуз – бие по стените. И все пак тази открита рана не престава да зараства, защото и историята не се разширява. Но остава някак тясна. Девственица ли е?! Да не бъде – толкова крака са минали от там, че е изкуствено разширена. Ами?! Носи жива рана, упорита като венерическа болест – раната от миналото, тъгата от минали животи, които доброволно се съгласиха на смърт.

Така звярът изпълни своето – и ги излапа всички в дупка, като пламтяща смокиня, чийто плодове не са годни за зреене. Пламъци – вода – гасене на огъня в една душа! Излияние на всичките страни…

И какво ще остане от обяда на прасето?!

Как ще те гледам в очите, когато знам, че дните ми са преброени?!

Монолози до безкрайността – малко съвършенство.

Диалог дерзая с теб… но ти не отговаряш.

Мигачи – дъх на крепостни хора. Сатрапите, които посегнаха на цялото достойнство. Не бива да се играе с най-съкровеното – достойнството, не бива да се вместват в чувството за чест, подмолни игри.

И когато завардиха всички, наобиколиха ги, очакваха знака, за да стрелят. Поредните смъртни присъди. За какво са им смъртни присъди – за да стрелят по зайци! И заека има достойнство и заслужава да живее по добър начин! И нищо заешко не му е чуждо, както нищо човешко не е чуждо в сърцето човешко.

Като самата борба, която продължава цял живот. Борбата в сърцевината на Бранко – тъга по минералните извори. Да се подмият с горещата вода от земните недра.. Прогледнаха в бъдещето – сякаш видяха звезда. Сякаш видяха как пада. Метеор! Кула! Храм. Призрачна вила.

Изоставена сама сред плъхове и прилепи.

А старата азбука?! Кой ще затвори вратата?!

А старата азбука?!

Кой ще я подмине, ще остави настрана. Ако надникна в нея – се обясняват множеството от синтактични корени в езика.

Ако не я погледна изобщо, нищо не бих могъл и да си обясня!

Но е красива, като старицата, която срещнах в гората,

Която сладкодумно разказва и старите снимки показва –

Колко бреме носи тази жена, сякаш е носителка на древността –

Не толкова древно, колкото ревностно богато на история,

Която се поти и от порите ѝ излизат слова – слова настанали

Сякаш за вечността. Ще се върне! Ще повърви! Ще се къпи още –

Сякаш парата е нейната реалност.

Ще се подслони с цялата си челяд в банята,

И ще дрънкат чайници и лъжици

И дървени капаци на стари тенджери.

И света за него чужд ще си остане –

И той ще е чужд в света.

Как ли с думи да обхване

Болката…

Как отново да престане,

Да седне, да си отпочине?!

Как жена да му пристане?!

Накъде е тръгнал?!

Всичко е в неговите длани,

Колкото и надалеко да иска да отлети,

Няма да се справи, докато не се научи

Да слуша, да чете и смирено да се моли.

Чупка – медовина – раковина – море от все страни –

Напред – има океан – има какво да се види –

Няма ги вече заспалите хора, всичко се мина,

Остана животът!

А вятърът – с облак небесен,

Отхвърли от себе си последния плащ,

Който го възпираше да дъхне на буря.

Трудно се взимат решения…

Трудно се върви по един и същ път.

Трудно е да се спори, да намериш себе си, да се разкриеш пред някого –

Защо целият дискурс между хората е толкова труден?! –

Къде е естественото, не чуждото?! –

Къде е природното – не странното?!

Кой ще подкрепи този, който не иска да се труди?!

Кой ще подкрепи този, който не иска да спира да се труди?!

И в мините остават само плъховете – вити шапки.

Остава всичко, което е неразположено към действие.

И всяко предположение подтиква към издигане на собственото мнение.

Тишина!

Ново царство!

Отиде си старото другарство.

И без да пита по дъските се придвижва –

Като плъх в таванска стая.

И без да пита продължава в къщата да скита –

Като осиротял младеж

В своя истински кипеж…

И в Тишината заспива и тръгна да броди

В духовното царство

На тихата свила.

4. Джембе и дундунба

Да бяхме бухали – поне някаква мъдрост да ни попадне в очите – а ние повтаряме същите грешки, които винаги са били повтаряни.

Забързва ход, защото сиви облаци са залели небето.

Не ще пропусна нито едно барче по пътя си.. Но нямам парите. Нямам средствата – и за повечето – нямам живота. Да го духат с тези им мисли!

А после продължава все напред, не остана никакво съмнение, че сърцето му силно бумти, а слепоочията пулсират учестено. Претрупаната мисъл. Клонът може да се счупи – и счупи ли се – добре, че са ежедневните неща от битието да възпрат мисълта от избухването й – като свръхзвезда, издута откъм опашката.Всеки има опашка, дори и зародиш на нея,

Отива си – пъпната връв вече е скъсана. Остават да грухтят сред степта. Тишината зове ме – съзаклятие, стига вече с конспиративните теории – ние лелеем истината, истинската истина, която само се опива в душата на бездната.

А сред звездите кое топли и грее – учудвам се на успехите, с които слънцето продължава да следва своята батарея от нюанси.

Преходни огледала – всичките слънца.

Някой ме води към адмирации – да вървят по дяволите с всичките им овации.

Сякаш фенера на патицата е станал безсмъртен в гърлата ви.

Оползотворено битие – равни мисли. Всичко се юрка в търсене на смисъл. Гилотина – помощ! Бранко се намества, след като пада от стола, вече в дома си. Той е видимо пиян. По пътя си е спрял през всяко едно барче, за което знае, че е читаво.

Бездомници. Освен в кревата. Бездомни са душите – скитат се през дните.

Почакай! Не си отивай! Обърна се Бранко към едно насекомо на следния ден. Беше му лошо, очите му бяха подути от сън. Копнееше просто да си остане, завит в одеялото. Но се отделяше като есенен лист от дървото и се връщаше към реалността.

Плъзгането по клавиатурата му напомняше плъзгането на пръстите по клавишите на пиано.

Абсолютен фанатизъм, абсолютен фантазъм. И как да реагира Бранко, когато разбира, че всъщност е жертва на клюки?! Павлов и миниатюра от Дюрер

Бранко се чувства раздвоен

Към пет часа му се обажда един братовчед – отново да ходят да пият.

В пет сутринта – твърде пиян, той отключва вратата.

Ех, ежедневие!

Преплетено е усещането. Сякаш не мога да ходя, но бих могъл да опитам поне да помръдна пръста си!

Кълбо от чорапи по пода. Привиден хаос – и всичко е подчинено на ентропия във висша степен, поддържаща света споен, предпазваща го от разпадане. А в неразборията могат да се открият само цветове – вмирисано съзнание, отношението не е реципрочно. И какво да остане освен бунтът, бунтът срещу самия живот – всичко трябва да се подпише, да бъде минато по няколко пъти като с валяк. А околните – може би разсъждават, може би все още преживят. Но това е просто задавяне с мисъл. Не спира объркването да се разлива по вените ми.

Всички пътуват на някъде. Но той остава в София, за да я чака. Дърт козел – все така си мисли. А просто да я люби, да я притисне до себе си, да погали косата й. В един момент феромоните да избухнат – да си свършат своята неизяснена работа.

Отново се влюбва – усеща го живо в себе си. Страх го е пак да не се подхлъзне, както винаги се е случвало, в порой от мечти и копнежи. Страх го е просто да се пусне, да се отдаде на новото чувство.Запитва се дали е възможно и тя да го пожелае така истински.

Понятията са твърде слаби, за да опишат случващото се.

Бранко бива раздиран от колебание. Усеща се, че влиза в мания. Трябва да спре да пуши трева. Прекалено много се опива. Но опиянението – не е ли следствие от любовта?

Всичко назрява – сърцето е смекчено.

Къдравостта не е престъпление – всичко сякаш се върши с доза омерзение – до толкова тази реалност има нуждата от промяна.

Бранко не откъсва очи от снимката й – вече не злоупотребява както преди, но все пак – усмивката й е постоянно пред очите му, дори когато тя не е там.

Карат колело. Иска му се да поспрат – иска му се да я люби край водата. Езеро =Патици. Диви игри.

И всичко пак са слепи мечти!

Да не се раздвоява – е трудна задача.

Да не се впечатлява, е непосилно бреме.

Разисква партия шах с приятел – пили са – вино – в големи количества, но все още имат силите.

Да пребъде – като звезда. Като иконом в частна къща.

Често му се случва да сънува това, което ще стане.

Напорист е – продължава да й пише, въпреки явния отказ.

Ала в сърцето на влюбения нищо не помага – просто идеи.

Още малко ще се почуди, преди да я загуби.

Но защо трябва да я губи?!

Може би тя е точно за него.

Такива мисли се въртят из главата на младия Бранко докато се опитва да заспи една вечер. Поглед в бъдното.Челото му е покрито с капчици, които напредват с бавен ход към веждите – за да се спуснат в очите. Люти леко. Но потта е всесилна. Може да разгради доверието. Ех, де да беше любовна пот!

Някой си Петров, адвокат бил, големият обвинител на Народния съд. Колко ли невинни души тежат на съвестта му?!

Не е заровен в миналото. Просто е любопитен!

Действително не спазва никакви мерки – той е сам мерилото на света.

Протяга ръка, за да достигне до новите боксерки – друго за сега, преди банята не му трябва. Водата обгръща тялото му с нежна струя. Потапя се в благоуханието на страстта, която може да донесе един обикновен душ.

Обича да става твърде рано, за да се труди – усмивката не пада от лицето. Мислят го за шизофреник.

А той е собственик без собственост, сякаш пази самия себе си от нуждата да бъде необходим.

Влажно е – поройни пожари бродят из Швеция.

Препратки към реалността опазват съзнанието му да не полудее. Твърде развихрена е мисълта. Прекалено много мечтае.

Понякога и спортува. Не е като да не му се удава.

Да обгърне всичко с внимание, но не такова каквото носи плацебото – сякаш пие витамини. Боли го корема. Почнал е да се храни зле, но вече и цигарите казват своето.

Има ли прочее още болка, която да се изтърпи?! Биха го, обиждаха го – стига толкова! Поне е борбен, достатъчно, за да успее със собствени сили.

Ще се пребори.

Ням е и остава такъв пред всякакви думи от чужд произход.

Не ползва почти никакви чуждици – иска да съхрани и допълни богатството на езика.

Не се предава

Обича да готви – обича просто да я обича.

Едно перно, моля – Бранко е в някакъв бар. Ослушва се. Иска му се да я прегърне, да усети топлата й близост. Вечерите прекарва, гушкайки възглавниците – пак нея си представя, как я облива с нежност. Иска му се да я целуне.

Иска ми се да я обикна.

Опита се да отвори вратата, но тя бе заяла. За пръв път му се наложи да разбие врата. Пресече езика с пръст – рукна алена кръв.

Обуздайте го – в гиблните му чувства!

Обуздайте го, о, музи вселенски! – вихър, на ръба между градивното и разрушителното. Цял живот.

Смеха на котка, изплезила език от удоволствие.

Плащове.

Отново някакво сияние.

Метафизика на стремлението.

Но и друго не получи.

Как плавно тече реката, дали при наводнението са се удавили плъхове.?!

Сред парка на Военната академия, той намери едно „Ф“ в езерцето. Замисли се за тираните и диктаторите, жадни за власт. И царят е бил тиранин за някои. Ретроградност.

Молба към отворения прозорец – всичко се скупчва в здрава наслука.

А под небето строят катедрали.

Труда на всеки един строител, зазидан в камъка.

Служба – отговор, минорно проявление.

Сантименталност – да я обгърне цялата, да я опознае такава каквато е.

А сетне – може би деца.

Автоматика на творението.

Без заучени действия и всичко наново се учи

Без значение какво ще се случи – гадателите провалят империите.

Като купчина карти се срива всяко ново видение – той гушка възглавницата, но тя не се въплътява.

Решен е да си потърси късмета някъде другаде.

Може би в друга държава. Знае, че някой ден ще заскита.

Оглежда се косо, подхвърлят къшей хляб на кучето.

Розетка. Паметник. Скулптура – колко е тънка разликата!

Монументалното изкуство на комунизма го отвращава.

Ах, този комунизъм – така здраво приседнал в обществото като сух залък.

Борба за възкресение.

Но всичко тлее, всичко гине – как да ги убеди, че всъщност нищо не се губи, а само се преобразува.

Нервите не издържат – всъщност какво са нервите – пак метафизика!

Въздигащи непрестанно нови и нови кумири. Получава се пристрастяване към кумира.

Идеологии – не могат ли без идеологии свободно да крачат!?

Това бленува Бранко!

Те искат да бъдат роби на някой кумир. Те дерзаят повече робство, отколкото свобода.

Нека бъде така! – да си ходят, но поне да оставят път за свободните.

Ала страхът е сила могъща – не може туко така да й се противопоставяме

А защо се страхуват?! Тънат в невежество, измислено битие.

Прокълнати традиции – най-вече храна за кокошките.

А и те са умни, селяните не са го разбрали въпреки дългото си съжителство с пернатия добитък.

Ограничения, които да възпрат мисленето от това, което всъщност е.

Спиралени мозъци.

В търсенето на форма.

Любов неземна!

Лъкатушене.

По криви усои.

Без бой нямало слава – но кой ли я гони тази плетена шапка?!

Читателят трябва да бъде объркан – ново съмнение да се влее в душата му.

За да може да мисли, да бъде критичен

Не просто към книгите – но към целия свят и всичко, което изхожда от извора на червеите.

Смърт – Бранко не се плаши – нека умре! Но преди това да остави поне едно дете!

Мислите му пак хвърчат към нея – ето, той пали поредна цигара. Не се оставя да бъде повлечен от вихъра на чувствата, но твърде често се сеща за смеха й.

Паметта включва и уважение, но да бъде твоята памет зазидана в камък – това е вече мъртва работа.

По следите на загубеното – той все още търси, но не успява да намери.

Оставаш винаги гладен, спираш да се храниш, развиваш гастрит – и това ли е влюбването?!

Всеки път несправедливо несполучливо.

Бранко се бои да не я загуби, но и същевременно да й се отдаде.

Твърде много стари капризи, спомени и прояви на отхвърляне.

Той би могъл да бъде по-деен, по- идеен –

Така летят и дните, обгърнали света с тревога.

Паник-атаки.

Скитане по улиците.

Нощни дерзания.

Вече е стар за подобни прояви.

А не е и любовчия – той си търси просто една жена и смята, че я е вече намерил.

Всичко излишно трябва да отиде в гората – тя трябва да бъде изгорена, за да докажат хората колко са подли в действителност.

Неразумното действие – притегателна сила

Магнити – и време – разделение – но без проявата на тление.

Тя е далечна толкова ,колкото е и близка.

Сънува кошмари, живи сънища – съновидения. Беше го страх да излезе до банята след един кошмар за сериен убиец.

И мъж ми бил – това разделение Бранко също не разбира – мъже и жени.. а не сме ли едно човешко същество?! – че това било женско, онова мъжко – празни мисли, както са празни и покупките на дрехи.

Фанатично запалена факла – гори и не изгаря.

Под носа й горя свещ – те биха поискали равноправие –

Но те са си равни! Човешко същество –

Да бе само едно, а те са седем милиарда!

И духат същата супа всички до един – потънали в разделителни идеологии.

Колко му се искаше

Да ги научи на свобода,

Да премахне това бреме от света – бремето на неразбирането.

Затова и се обяснява дълго, безгрижно, безвластно.

Бранко мрази властта – тя е геноцид за инфантилното, за детето.

Конкуренцията го кара да иска да повърне.

Състезание на плъхове.

Препратки към миналото, най-вече към Джойс.

Островърхи шапки, кули и риган – семейство сме, но не чак толкова.

Не разбирам основанието, с което се печатат пари?!

Просто хартии – а златото – септична измама на окото!

Всичко което блести, трябва да бъде знак за благополучие!

А ако бяхме всички звезди, нямаше ли всички да сме благополучни?!

Регрес – отново политат боровинки и мечката остава гладна.

Тя не може да излее своите понятия в нещо разумно –

Жалко за нея, толкова е сладка!

Само идеи, наниз от мисли,

Наниз от душевни излияния!

Прегрешение ли е да се мисли страстно?!

Толкова жално – живеят само за да ядат, да пият, да серат и да ебат!

Не обича простащината, но понякога му кипва

Този свят не е за него, може би е пришълец от други гори.

От други звезди –

Там където догоните вярват, че отива душата.

Маски. Сякаш на кукери.

Вихрени танци.

Впечатления неузнаваеми.

Всичко е открито до стария мост,

Който разделя реката на две.

Същност – извисяване – архитектониката на мига.

Няма по-ясни твари от всички товари,

С които е изпълнено съществото.

Няма вече монолози и с това страданието се изчерпва.

Калъп – безбожие – пълни атеисти.

Опитва се да пъхне ръка в панталона.

Пошлостта го отвращава.

Да й бил бръкнел в гащичките – ужасно!

Не че не е сексуален, дори твърде много,

Но тази пошлост, с която боравят неприкрито, го отблъсква.

Той иска нови теми, нови палитри,

Нови оттенъци и сенки по края на пердето.

Той иска да въведе света в деликатност,

Не иска да си духа повече носа, да си преглъща сополите –

А е толкова гладен понякога – гладен за чистосърдечна милувка.

Приказна песен –

Станси –

Нови нюанси.

Ще я открие може би – но иска да е тя, тази жена, която срещна на комедийното шоу.

Защо пък точно тя – в света е пълно с жени – не знам!

Нещо към нея ме влече, някаква пагубна сила, която остава в душата ми не свила, но само дразнение – без „раз“, сякаш съм се подпрял на хълбока

Иска да опита от цялото изкуство.

От всичко, което може да му предложи творчеството.

Днес бил гибелен ден за труда – да се трудим, да строим, да съградим –

Той няма нищо против,

Но му е противно да стои и да гледа хората как потъват в омерзение.

Това му напомня неговото собствено тление.

Мъртъв свят с мъртви души.

Да беше чел повече Ницше, щеше да се научи да го храносмила по-лесно.

Вселенско съзнание – вселенски идеи –

Това отличава Бранко от останалите, защото той отказва да приеме природата като даденост.

Игри с фенери.

Загуба на празненството.

А после – последен финал и антракт!

Беззъбите страни с ледени капки.

Де да можеше да се обърне към естеството на проблема.

Но изпитва страх, че пак ще се разочарова, пак ще загуби.

Не обича да губи нещата и хората.

След това винаги остава тъга.

Вселенска тъга, сякаш се свършва света.

О, музо, възпри го!

Той ще захвърли света!

Ще стане клошар – и нищо няма да го възпре

През вечната му разходка.

Дим, яко дим се носи навред.

Иска чай, вместо кафе, иска да става рано, да прави упражнения – и нещо все го спира да изпълни плана си сред света

Самият свят го възпира.

Толкова много нюанси има извън него, но те остават слепи за тях!

И са обречени да искат да страдат, да продължат с неволите си – мазохисти!

Сякаш е техен светът!

Чувството за притежание е тягостно.

А Бранко нищо не притежава, освен една чиста душа.

Как да се помоли, как да изрине страданието от себе си?!

Тя е за него светът,

Преведен в езика на тялото.

Тя е така богата по дух – не може да не я обикнеш.

И всички останали жени, сякаш не съществуват – останала е само тя,

Вече е късно за размисъл – май е влюбен.

И той не може да разбере,

Защото опитът не му е нужен,

За да покаже доброта, за да се разгърне –

Не може да спре –

Трябва да й се отдаде, дори и да загуби

Трябва да принуди волята си към действия с посока към нея.

Трябва всичко и нищо не трябва.

Няма закони – любовта е нещо свободно и волно.

Пита с мед

Шарена сол.

Иска да изгуби душата си за пореден път.

И не ще успее, но ще я запокити насред улицата.

По средата тлаката се свлича – остава улеи като преграда.

Сюреалистична картина.

Камина.

А до нея – опасни отпадъци.

Пълно е със взаимовръзки,

Пълно е с пълнота

Мазнина, тлъстина, угоение.

Времето е твърде ценно, за да се храни пълноценно.

Някои рими вече се свършват – но не се чувства изчерпан

Почерпал е мъдростта на Хайям.

Как да се спре –

Да не би да е прасе,

Което само яде

И спи и пърди?!

Това не е живота за него.

Той е твърде деен –

Не приема поканите на бохемата

Вътрешно ги ненавижда.

Опитва се да избяга от всички краища,

От това ново вселение, което му предлагат.

По-скоро преселение към топлите страни

Или студения север.

Топлината е гъста.

Хоризонтът бил тесен –

Ами разширете го! Изпълнете го с магента!

Живейте не като във филмова лента!

Всичко да се случва естествено без отклонения –

Това е релността за Бранко.

Лингвистите са сякаш полудели.

Лепило им трябва за гърлата – стига с толкова хляб –

Накрая всички ще надебелеем,отпили от хапчетата на шизофрениците.

Облече си набързо дрехите, наведе се да измъкне чорапите изпод леглото и отново излезе.

В тази епоха в живота му, защото и животът си има епохи, безпорядъкът възцаряваше всички усилия над него.

Поборник без знаме.

Отново болка, поне да бе физическа – причините й са изяснени, но тя бе душевна болка.

И душата никога няма ясни очертания.

Душата бленува.

Формата на мечтите.

Искаше да протестира бурно.

Но не му стигаше времето.

Безсилие усещаше понякога – безсилието да промени света.

Но никога не се предаваше.

Обичаше да откъсва спомени от душата си

И да ги оформя според момента.

Преживяваше с оскъдните остатъци от жегата.

Не се отнасяше почтително към хартията,

Но обичаше да я изпълва с букви, с тайни знаци.

Трубадур – разгонено племе.

Той я искаше – беше разгонен по нея.

Поредното може би разочарование.

Поредната ненаписана песен.

Защо ли всичко хваща плесен?!

Използва красиви епитети.

Мъглата се надига

Абсолютното царство на духа.

Не мъртъв свят, не фрагменти –

Без схеми и излишни построения,

И най-вече – без никакви закони –

Мисловни камъни, които са тежки за повечето.

Този труд го окрилява, помага му да достигне до нови басейни, отвъд океана.

Пробойни в дупките.

Чичото, който умря при бомбардировките – бомба, врязала се в къщата. Естествено, докато свири на рояла.

Съвсем различни откъси от битието.

Все пак това е опит за осмиване на фрагментирането.

Поставяне на пиадестали на отмрели вече идеи.

Нуждата от оживление.

Въведение в една личност.

И после – нека читателят сам се оправя в целия лабиринт от мисли.

После кръжока ще се разпространи с нови съмишленици.

После няма да има вече сега – а само моменти,

Откъснати сами в себе си –

И това е ужасно, и против този ад се бори младият Бранко –

Възкресяване на пълнотата, на целостта,

Която се изгуби в момента заради препитанието.

Изкарването на дипломатически завеси наяве.

Издигането на кули от камък –

Поредния замък –

Без повече замъци за мисълта.

Вселенския замисъл – към това се стреми той,

Да го преоткрие в своето изкуство.

В порите на душата си

В мембраната, която остава винаги недокосната.

Има я – и тя е реална – и тя диша, живее и се радва.

Има я – и това бе най-важното, че изобщо я има.

На един етаж от кооперацията живеят разновидности от хора.

Похлупак. Проточено движение – издължаване и отплащане на дълга.

Буржоа и комунисти.

На партера

Работници на втория етаж

Усмихната млада двойка на третия и един аполитичен дядо.

Съмва се. Поредният запой,

Цъфнали люти чушки – и един негов роднина пееше докато пишеше стихове,

Носеше се като по вода, по повод вечността.

Изтръгнати въздишки, докато гушка възглавницата.

Наистина я желае, защото тя е прекалено интелигентна,

Като че ли и двамата не принадлежат на този свят.

Отражения един на друг.

Махалото, което издава скърцащ звук

И отмерва часа и закономерностите.

Пак са се нагърбили с провизии.

Не могат да се обяснят в любов, защото е едностранна.

За пореден път.

Той пак ще страда,

По изгубената невинност,

Не толкова отказа, колкото тази невинност, която винаги го спохожда

Щом е влюбен.

Може би пак ще се разтече, пак ще се разлее като боя по чувствена картина.

Защото всичко, до което се докосне се превръща в чувство.

Младият Бранко има навика да се скита по улиците

В дълбок размисъл.

Не забелязва нищо освен старите сгради.

Ходи като обсебен, спира се по ъглите,

Зазяпан нагоре.

С червени страни той броди стъгдите.

Замрежено ухание, сякаш на цветя.

До сетивата не достига нищо,

Приспани от мисълта

Сякаш е на 15 000 години.

Иска да чува, да вижда по-често,

Да се наслаждава.

Не обича да е обладан.

Черният отвор на гроба.

Еднозначни са.

Бранко настройва сам пианото си.

Свири с удоволствие и винаги за себе си.

Понякога се чувства самотен –

Иска да си припомни забравени мигове,

Ала често не успява – паметта му изневерява.

Твърде е енергичен.

Зареден е с песента на Земята.

с усилието на свободата.

волеви акт на усещането.

Не е вдървен в собствения си оттенък.

Няма толкова нужда от оргазъм

Колкото от споделеност,

Има си пламък в себе си,

Което го отличава от ходещите мъртви.

Ще се нагоди към пространството

С всичките му форми.

Ще извърви пътя си колкото и да е тежък.

Средиземноморско е.

Топло е..

Уханно.

Скупчени са дивите багри

На действителността,

На разпятието,

На любовта.

Загребва с пълни шепи от предоставената

Му възможност

Динамика на душата

Динамика на чувството.

Заразителен чар.

Обаяние.

Очарование.

5.Блок флейта с контрабас и пиано

.Съвпадението на гробищни нюанси по време на една разходка.

Докато живееше на север, постоянно кръжеше – от квартира на квартира, от специалност на специалност в университета. Така и не завърши. Беше гонен от някои квартири, в една дори го биха. Бранко рядко се връщаше към тези спомени – изобщо ненавиждаше живота-спомен.

Подкрепяше го вегетарианството, на което се бе обрекъл вече години наред. Поредният спор на факултетите не му беше чужд – бе учил философия и обичаше качествения спор, подчинен на правилата на реториката.Въпреки бунтарската нагласа, зачиташе естетическите правила на Вселената, които й предаваха красота. Смяташе, че риториката в цялата си съвкупност превръща спора от празна кавга, в едно наистина естетическо достижение на смелостта да се разкриеш.

Тази обстановка ограбваше до някъде Бранко Той бе повече привикнал с живота на Запад, където все пак имаше усещане на свобода и можеше независимо да построиш живота си, въпреки цялата еснафщина във въздуха. Но на Запад тя вече бе почнала да се стопява в глобализма и бе по-лесно преодолима. Беше някак по-леко да се живее и твори на Запад. И това му липсваше в София, просмукана от лимоненото очарования на собствената си ограниченост, нетолерираща нищо, което може да наруши статуквото, гарантиращо някакво привидно спокойствие на софиянци. Понякога пишеше с часове наред, друг път пиеше с часове наред – беше винаги постоянен в своите действия. Не се срамуваше от това, което е и през което е преминал. А времето му бе поднесло един нелек живот, трябваше непрестанно да се бори. Може би подобен е живота на всеки, дарен с нещо от Бога – всеки е дарен с нещо, а Бранко бе един саможив камък, неошлайфан, талантлив до безразсъдство, изпълнен с цялата незрима палитра на силно чувствената личност. Обичаше да се спотайва, да върши своите дейности някак тихо и потулено, без да привлича шума на ежедневието около себе си.

В квадратурата на кръга се крие числото Пи, Лудолфовото число, което само по себе си е вечност – дискретно число, без континуум. Горещите точки – Бранко обича геометрията. Така разчита и символиката по старите сгради – чисто геометрично. Не умее да борави кой знае колко умело с тригонометрията.

Стоическо оправдание. Поднос със сребърна обложка. Яйца. Еклесията, сборът на свободните души.. Еклесията бе пълнокръвното общество на Вселената. Само в нея се извършваше свещенодействието на истинното творчество. Еклесията бе общението на духовно пробудените – тя не се ограничаваше от вероизповедание, някакъв бог или етническа и расова принадлежност. В еклесията се случват истинските чудеса на старозаветните пророци и Христос. Това е духът на обществото на живия Бог. Бранко съзира философията зад тази дума и се противопоставя на църковното й значение. Споделя мнението на теолога Булгаков, че истинската Църква е общество на призваните за свобода, които творчески видоизменят средата си. Безкрайно уважава този теолог заради прогресивното му мислене. Неслучилата се интелектуална революция на Русия, пред чийто герои Бранко истински се прекланя - силата на мисълта им. Мисълта не може никога да бъде изчерпана, стига да играе свободно. Интелектът може да придобива всякакви форми – дърво, жена, котка. Неизброимите философии саза Бранко просто почивка от мислите за същността на Вселената. И знае,че духът може да озари с цялостния си смисъл всяко сенчесто място във вселенската гора. Духовните му упражнения не са свързани със строгост и криворазбрани интерпретации в религиозен аспект – духовното, като цяло криворазбрано за масата хора. Всеобщото мнение за него е по-скоро някакъв ментaлн онанизъм, отколкото истинското докосване до същността на духа. Човекът се опитва да борави с крайни представи. Семантична гняс на времето. Той издирва философското значение зад думите, протргнал ръка към истинската ябълка на познанието, носеща озарение, а не прегрешение. Защото озарението вдъхва смелост, не страх, а любов, която държи в себе си разбиране към другото, приемане на множеството светове и бития – съзирането на единен смисъл в множеството. Може би представите на физиката, че вселените са хомогенни, не е напълно права, но множеството като обективно начало е хомогенно в естеството си. Тази хомогенност кара Бранко да вярва в съществуването на деен Бог, на Бог-Творец, на жив Бог, който признава единствено живота, а не идеите на мъртвите, който може да общува единствено със свободните по дух, отхвърлили хомота на сенките.

Обществото е все още далеч от подобен начин на разсъждения. Сънародниците му не можеха да разберат Бранковото разсъждение. Чувстваше се понякога като Заратустра, понякога като Диоген. Острият конфликт със средата бе причината да стане чест посетител на бара на на малката павирана уличка.

Като дете бе залитал по християнството, четейки „Подражание на Христа“ от Тома Кемпийски. Тази книга го научи да уважава и обича всичко живо. Не бяха други заръки, освен заръките от осъзнатото в живота си, които следваше. Празнотата, която засищаше идеалистите, му бе противна. Той не желаеше нищо друго за света, освен да познае свободата, за да са по-малко жертвите на идеологиите

Всеки човек става рано или късно жертва на дадена идея – дали ще се освободи от сенчестия й капан, зависи от личната му воля. Но те действат подмолно, подкопават психиката и желанието за творческо действие – идеите са наркотика на мисълта, към който съзнанието бързо се пристрастява. За да бъде отново свободно, понякога има нужда от външна намеса. Такава намеса, борещият се Бранко, искаше да окаже на всички духове в нужда, защото нелек бе животът на Земята, не заради самата Земя, а заради дискурса на човека, все още замъглен от представи. Въпрос на еволюция в духовен план бе човечеството да се освободи от мъглата, за да преоткрие наново какво значи Човек. Затова и Бранко не се отказваше, знаеше и упорито

вярваше, че еклесията на живия Бог ще надмогне Човечеството и ще го въздигне до едно несебично съществуване. Конкретен мечтател, отдаден на бляновете за Вечността. Той не обичаше формите на класицизма, не обичаше академиите, не проявяваше влечение към конкурсите, или каквото и да е съвременно изкуство – твърде рядко откриваше творчество в съвремието. Повечето произведения не заслужаваха името изкуство – оставаха изкуствени, пробити от собствените си желания, нямащи реално наследство или каквато и да била полза за еволюцията на човечеството. Бранко предричаше краха на познатата култура, беше си позволил малко профетичен екстаз, който понякога замъгляваше собственото му съзнание, но не винаги достатъчно, за да го погуби. И всички залитания бяха част от пътя, дзен, изкуството на представите, което бе творческо, а не изкуствено. Безкрайно число от вселени, всяка достатъчно пъстра, за да откърми живот. Тези му природни нагласи го отделяха драстично от съвременниците му, от цялата система, в която хората като мравки си подскачаха, и го запращаха на непрестанни космически пътешествия, разбира се, единствено във въображението - палещо се въображение.

Вече се здрачаваше. Светлините от трамваите трептяха върху релсите. Малката павирана уличка беше пуста. Бранко, с неизменната си сламена шапка, крачеше забързано. Усещаше прохладата на вечерта през късите си панталони и риза. Приятно чувство, което му напомняше за толкова липсващите вечери в един западен град. Тук не бе същото – хората му се струваха груби, арогантни и цинични. Но бе избрал да заживее в този град и колкото и самотно и отчуждено да се чувстваше, нямаше да се остави, щеше да надхвърли себе си и да работи дейно. Достигна бара. Поръча си червено вино, доста блудкаво, но все пак червено, което предпочиташе пред бялото. Спомни си един анекдот за Гьоте от стария си учител по немски за виното, което винаги пиел с вода. Вода не си поръча – нямаше пари за това, но пък му сипаха купичка с гризини.

Бармана надигна чаша за наздравица, Бранко стори същото, плъзна поглед по дължината на бара и го прикова в седналия в края му непознат. Той бе висок, някак изпит, но снажен, с месест нос изпъкнали скули, надвесили се над бузите. Дългите му, тънки пръсти ,обхванали чашата, сякаш държаха топка. Непознатият мълчеше. Барманаът, ловък в социалните игри се заговори с него.

Темата, която подхванаха се стори интересна на Бранко и той се приближи, за да слуша по-добре, преодолявайки звуковата бариера на неизменните тон-колони и музикално оформление. Обсъждаха архитектурата на стара София, или поне останалото от новия сецесион, преживяло бомбардировките и комунизма. Бранко обичаше архитектурата, не много стилове го привличаха, повечето намираше за помпозни, но сецесионът бе достатъчно добре издържан, за да му стопля окото. Непознатият оживено описваше местоположението на различни сгради, за които младия Бранко не знаеше и слушаше смълчано. Докато говореше, обгърнал чашата си с едната ръка, с резки движения включваше свободната си ръка в разговора, за да подчертава изреченото,. Изглеждаше така, сякаш дирижира нечутите слова. Барманът се обърна, за да сложи няколко чаши в миялната. В този момент Бранко се приближи към непознатия, погледна го и разтвори устни, за да обели слово, преодолявайки естествената си свенливост.

- Бранко, приятно ми е! – вдигна чашата си за поздрав.
- Августин! – отвърна на жеста.

Веднага си спомни за продавачите на вестник „Августин“ из метрото – „Oh, du lieber Augustin, Augustin”- припяваха си те с прозрачни усмивки. Усмихна се. Прозя се – сякаш от скука – и закри устата си с ръка. Беше изморен, алкохолът по принцип не му действаше добре. Наруши краткотрайното мълчание след запознанството и бързо начenaха разговор.

Заобсъждаха Wiener Werkstätte – изкуството от началото на 20ти век, този небивал авангарден подтик.Многопластовостта ги отведе към декаденса. И двамата не се чувстваха привлечени от размисъла на декадентите. Оборихa с усмивки острата представа, че Достоевски е такъв. Заговориха си за изкуството, което надхвърля времето, теченията и остава вечно по своите разбирания. Наджанровото, интересуваше и двамата. Августин се оказа художник – преминаха към арлекините на Пикасо и истинския хумор, лишен от сарказъм. Бранко се озадачи от ерудираността на своя събеседник – пред него се разкриваше едно маслено съзнание, насложено като боите, които ползваш някога, за да създаде картина с ключ. От обсъждане, двамата преляха в споделяне. Споделяха разочарованието си от Новото средновековие, в което навлизаше животът. Те бяха от едно тесто, изискано, с по-тънък усет към мисълта. Затова се отнасяха с хумор към случващото се, към създаването на новите феодални владения, конспиративните течения и заробването на истинската мисъл от Интернет - форма на автозащита от страна на масите към новата средновековна форма, с което сякаш се опитваха да забавят събитията, залитайки към отвлечени езотерични течения, особено на мода на Запад. Липсата на каквито и да било духовни ориентири, говореха за сериозната цивилизационна криза, в която светът буксуваше. Имаше нужда от нови мисли, и Августин и Бранко бяха на мнение, че е нужна дръзка творческа намеса, за да се промени цялостната насока не на събитията, а на мисълта. Събитията са без значение, важна е дълбочината на мисълта. Със сегашните си цивилизационни достижения, човекът влизаше в едно културно робство. Намесиха Бердяев, който казва „ културата за сметка на цивилизацията“. Разните опити за нови течения в изкуството изглеждаха гротескни – хората се връщаха единствено към съживяването на стари модели, лишени от живеца на новото, на контекста на съвременната епоха. Така се рискуваше и оскотяването на принципите, които свързват човека със самия себе си. Несправедливостта по света ги потискаше по сходен начин. Ретроградността на новата схоластика бе като греда в окото. И двамата страдаха, че нищо не може да съживи интелектуалците, загубили себе си в празни скитания, отделили се от човешкото в човека, за да търсят несъществуващи истини.

Развенчаваха психологията с варварските ѝ методи на изследване и опитите да се строи теория върху нещо безкрайно пластично, като психиката. Психологията изглеждаше удобен оазис за оръжие на новите тирании. Всичко в човека, което се заключва в разни модели и теории, е гибелно за развитието му. И двамата изразиха симпатии към логотерапията на Франкл. Но цялостна роля в свободата на човека от страна на психологията, те не можаха да издирят. Производството на хора, несигурни в собствената си същност, с едно изкуствено его, нормативизирани в общи калъпи, е нещо стряскащо, което не изключиха като бъдещо развитие на човечеството. Пропастта с душата ставаше още по-сериозна. Щеше да дойде момент, когато упоени от психиатричните забележки (медикаменти) родители ще бутат колички през тишината на парковете – медикаментозно общество, упоено от самото себе си.

Множеството разсъждения караха и двамата да се замислят дълбоко над бъдещето на света. Чашите с вино летяха една след друга, но двамата не усещаха омайването му, бяха твърде разпенени в дискусията, дискусия, на която бармана, леконравен и не особено

дълбок човек със скука бе станал свидетел. Към полунощ спряха, и двамата си погледнаха часовниците и побързаха да излязат, за да оставят другаря си да разчисти бара. Пред входа се здрависаха енергично, пожелаха си приятна вечер и си обещаха да се видят скоро, след което се разделиха всеки в посоката си.

На следния ден Бранко се приближаваше с радостни стъпки към бара. Нямаше търпение да побеседва със своя нов познат. В съзнанието му се въртеше мисълта за ядреното човечество, на което той бе противник. Повръщаше му се от всички оръжия, които човека ползва, за да се самозаличи, ненавиждаше АЕЦ-а като източник на енергия – поредното егоистично достижение на човека. Защо не бяха си останали ядрените колектори просто макети в препълнена с открития лаборатория? По пътя видя скитник, ровещ в боклука.Живо го докосна и предизвика смут в душата му – чувство на истинско състрадание и неразбиране към прояви на обществото. Искаше му се в такива мигове да лиши човечеството за винаги от неравномерното разпределение на ресурсите във всякакъв аспект. Равни възможности за всеки, без значение от етноса, пола или произхода – отношение, на база положен труд, положено усилие, на база на индивидуалния характер и талант. Представяше си едно човечество, разкрило се в богатството на всяка душа. Това бе Бранковата утопия и в нея нямаше нищо пресилено освен усилията на мечтателя. Той боравеше с макромисълта, без да се самозабравя, придържайки се с ясно съзнание към дедукцията.Мечтите го подтикнаха да даде един лев на скитника. Почувства облекчение в ставите. Не носеше скъперническа болест. Лист се откъсна от дървото. А беше август. Нещо се случваше с времето – твърде рязко се изменяше. Рязко се изменяше и настроението на Бранко. Давайки този лев, редица мисли се заредиха в съзнанието му. Чудеше се кое е правилно и кое не според човешкото гледище. Възможно е да има вселенска, обективна истина, някакъв универсариум, важащ за цялото битие и небитие. До универсалната истина, Бранко не бе все още достигнал. Стъпваше твърде внимателно в заключенията, за да не се обърка, да не се подхлъзне и пропадне в някое ново мечтание или идея-мечта. Затова изследваше различието, сортираше това, което бе ценно за собственото му изследване и се стараеше да запази интимната си мисъл свободна от чужди обвързвания. Вярно бе това, че всичко е продукт на средата, но от заниманията си с наука, Бранко бе научил, че и индивида може независимо да променя средата си, че няма нищо заключено и процесите са винаги двустранни. Това му даваше свобода в изявата, в мисълта и му вдъхваше надежда за нов ход на еволюцията в съзнанието. Както средата видоизменя, така и ние я видоизменяме, каза си Бранко. Идваше време да осъзнае обаче колко енергия трябваше да вложи дори и за минимална промяна. А тази енергия младият Бранко предпочиташе да отдаде на свободата, на насладата от самото съществуване. Но той бе все пак човечен, пропит от хуманизъм и не можеше да се въздре от опита да промени курса на мисълта у хората.

Вече прекрачил прага на бара, Бранко бързо се настрои мисловно към разговор, като остави разсъжденията си настрана. Августин го чакаше. До него стоеше един възслаб мъж, среден на ръст с права кестенява коса и леко разкривен нос. Здрависаха се и се запознаха. Дошлият с Августин, се казваше Петро, китарист, композиращ авторски джаз. Петро изглеждаше отзивчив и приличен на пръв поглед. Докато пушеха цигари пред бара, до слуха им долетяха викове. Спогледаха се, звучеше така, сякаш някой има нужда от помощ, но бармана ги успокои:

- А, това е от третия етаж – там живее един драматург в театър „София“
- И крещи, докато пише? – озадачи се Бранко

Напливът на творческа енергия, изразена чрез силните викове, заинтересува Бранко. Остана за дълго в съзнанието му, дори и след като драматургът стана част от предстоящите събития.Бранко можеше да се абстрахира от творческата проява и осъзнаваше, че това е просто човек,който вика в затворено помещение, на отворен прозорец, отворен вероятно, за да му успокоява прегряващия мозък с вечерната прохлада.За Бранко творчеството имаше изцяло интимен характер и не можеше да се разкрие по никакъв начин, бил той акционизъм, викове, или каквото и да е, привличащо внимание. Тогава самотата се пропуква, а самотата е необходимо условие за истинско творчество. Съкровеното на творенето не е просто самото творене, а изливането на чувството без никакви призми, съвсем дискретно, без показност. Така Бранко разбираше творчеството и го сподели пред Августин и Петро. Двамата се съгласиха и решиха, че драматурга е просто безумен. Но и от такива заключения, Бранко продължи, се пазеше – все пак не можеш да категоризираш някого като безумен – това уронва престижа на личността му. Заговориха за уважението между хората, което в настоящите времена не се виждаше особено. Да уважаваш другия, значи да се съобразяваш, а в егоистичния 21ви век никой не иска да се съобразява, всеки иска да си прави каквото поиска, без да отбелязва, че живее в свят, населен с други човешки същества и е частица от едно цяло. Уважението към живота е необходимо за едно подобаващо, сърцато съществуване, без бариери на общуване. Бариерите съществуват единствено в собствените ограничения. Да се смяташ за свободен, защото си правиш каквото поискаш, не е признак на истинска свобода. От невниманието и незачитането страда най-вече Земята. Колко вече е пострадала от наглостта на хората, които все още правят разграничение между живо и неживо, боят се от смъртта и слугуват на времето, без да са опознали Живота! Влязоха в дискусия за същината на живота. Петро повече мълчеше – той разбираше единствено от музика и не се бе задълбочавал философски върху естеството на нещата. Бармана, магистър по философия, също гледаше да избегне подобен разговор – не обичаше философите, не бе чел ни един от тях, за Бранко бе немислимо този човек да претендира с някаква диплома.

Превръщането на изкуството в занаят, на живота в еснафщина бе позорно събитие в живота на цивилизацията, срещу което и Бранко и Августин роптаеха. Те не обръщаха внимание, че отегчават другите двама, но разгорещено описваха собствените си утопични възгледи за бъдещето, за това което не харесват в света. И двамата искаха да подействат като мотор за нещо,даващо нова посока на световния дискурс – да го превърне в свободна единица, чрез която всяка личност може да се самоизразява. Но в тази безлична епоха, има ли наистина останали личности?! Конкретната личност може би е вече предание от миналото. Липсваше духовният аристократизъм, благородството на сърцето все по-рядко се откриваше между хората. Лаиците и схоластиците вземаха по-често думата от достойните да я получат. Всеки се смяташе за значим, за непобедим в собствената си коруба. Светът се делеше на индивиди, не на личности. От това страдаше най-вече културата и изкуството – за да се стигне до крещящи, които могат да привлекат внимание единствено чрез виковете си, които можеха единствено физически да се наложат, чиято мисъл бе теглена на буксир от средата. Всичко това говореше за оформянето на една псевдоинтелигенция, неспособна да премине отвъд себе си или да прогледне обективно към истината. Към истината се стреми всеки истински интелектуалец и в играта му с културата се раждат плодовете от търсенето по един дълъг и мъчителен път – пътят на Вселената. А за да се простим с различните

нагласи, които водят до ретроградност, е нужна творческата воля да бъде групирана по посока на самия интелект. Но не и когато той страда, когато не е свободен и накърнен.

Не всеки можеше да мисли дълбоко, не всеки можеше да бъде искрен в себе си, просто естествен. Хората се криеха зад собствените си маски – и тук, отбеляза Бранко, се таи единствената полза от психологията – разкриването на пластовете от маски, за да се стигне до същността, което надали ще се случи под амбициозния порив на каквато и да била наука. Защото истинската същност не подлежи на научно обяснение.

 В следващите няколко дена Бранко си почина от социални контакти, за да се събере. Той имаше нужда от самота, която сама по себе си не бе нищо лошо за него, Обичаше да се отдава на духовно съзерцание, на себе си, на околното – просто съгледвач пред армия от чувства. В моментите на покой успяваше да се изпразни от чувственото съдържание, да потрепери малко в ъгъла, като котка да събира впечатления, наострил уши. Просто мигаше в тъмното, без желание за електрическа обмяна, без желание да подържи книга в скута си Тишина и благодат за умората от скоростта на света. Бързината, с която всичко се променяше и течеше, не беше за дълбоките психики. Те живееха с радиационна скорост – бавни и тежки вълни, които помитат всичко кай себе си с мислите си. Същински вихър. Озарения без причастие – защото причастието се случва ежесекундно в разтворилите се обятия на сърцето, издигнали очи нагоре. Само трепета оставяше следи в съзнанието – трепет пред вездесъщото, Бранко имаше честата нужда да си говори с живия Бог, самичък, отделен от всякакви земни представи. Автосугестичен подход, пълен със съкровена истина, който го обличаше в доспехите на благодарността и преклонението пред самото съществуване. Като сън преминаваха миговете на всеобщото въздействие върху рефлексите на самотата. Крайчето хляб – всичко временно и крайно, добиваше нов смисъл в паста на кучето. Кой ще се опита да го съблече, защото в прекрасната голота се изливаше цялото старание, насочено към вечността. Райска голота – без идеи и представи, чисто съзерцание, чиста благодат. Бранко скиташе в своето въображение, което се разкриваше особено силно в обятията на нощната тишина. Бдеше в чувствено съзерцание. И чувството бе трепет.

В цялото си пътешествие, той никога не се чувстваше сам. В царството на духовете, имаше мнозина като него, мнозина съгледвачи на Вселената, изразяващи съкровеното си чрез творчество.. Защото творейки истински, творецът поема отговорност пред всичко съществуващо, за истинността на своето творчество. Вселенски фермани, подпечатани в духа на всевишното, невидимите маркери, които проследяват духовното развитие на всеки един човек. Бранко прекара дни, упоен от съзерцанието на истината, с пробиващи мисли, като добро вино в нови мехове. И това бе неговата почивка – това бе неговата молитва и преклонение пред олтара на безкрайното.

Приятелство, не просто дружба, бързо се създаде между Августин и Бранко. Такива връзки са склонни дори към телепатия и всякакви езотерични действия със смътно научно обосноване. Но не бе езотерика случващото се между двамата – една нормална връзка, силна връзка, която разтваряше нови вселенски пътища. Така наречената сродна душа, Бранко щеше да открие още веднъж освен у Августин – истински отворено съзнание, готово на свободни взаимовръзки.

Бранко достигна бара този път без да бърза. Чувствата му бяха утолени от моментите на дълбоко съзерцание. Наметнал неизменната сламена шапка и нови сандали, прекрачи прага на бара. Августин все още не беше дошъл. Чуха се за кратко по телефона – улисал се бил в рисуване, работел върху няколко картини едновременно, но вече бил на път. Бранко бе сам в компанията на бармана. Поръча си бира вместо вино (червеното беше свършило) и се заговори със своя роднина. Барманът го подканваше по-скоро към развлечение, отколкото към задълбочена мисъл. Такъв си беше той – бохема, търсеща вечно разтухата. Бранко се опита да го подмами към по-дълбоки води. Беше му дал преди време да чете Ницше. Бранко бе учил две години философия в чуждестранен университет. Не само философия – цяла плеяда от следвания, но никога не парадираше с това – разностранни бяха интересите му и обичаше да надниква в различни поприща, взимайки си от всяко нужното му, без да се опитва да се професионализира. Стремежите на Бранко бяха да обогати същността и мисълта си, да се държи възможно най-отворен към вселената. И ученето не му пречеше, а му помагаше в духовните игри, които бе избрал да играе в живота си. Не е въпросът на събиране на гола информация, а на освежаване на мисълта, така нужна за философията, което може да се случи единствено чрез четене. Такава бе спецификата на философското поприще – мисълта трябва да се ошлайфа като самороден диамант, да й се даде насока, да се лиши от тавтологиите и погрешно построени силогизми. Тя трябва да узрее като чепка грозде, да се разлее в цялото същество, за да добие отговорността на съждението и свободата – едно самотно занимание. Докато се разговаряше с бармана в бара влетя Августин - запъхтян, с леко тромова походка, сякаш туко-що е станал от сън. Той също си поръча бира и седна на свободния щъркел до Бранко. Дадоха си наздраве. Не бързаха да говорят. Всеки трябваше да се настрои на вълните на другия, които не се бяха все още преплели, за да достигнат зрял разговор. И двамата излизаха от едно мечтание, за да се потопят в друго – единият със своето съзерцание, другият – с творческия си устрем.

- Топология на съзнанието – изведнъж Бранко наруши прелюдното мълчание, отпивайки от бирата си. Да го наречем психогеография – изследва различните хълмове, планини и пътеки на безсъзнаваното.
- Имаш предвид несъзнаваното?
- Не, безсъзнаваното.Тук мога да поспоря с класификацията на Юнг – колективно не е несъзнаваното, а безсъзнаваното. Ние сме изградени от безсъзнание – а несъзнатото за мен е част от съзнатото. Получава се една математическа фунцкия на съзнанието а(б) – Бранко извади един лист и химикал и с бърз размах зачерта формулата си – докато безсъзнаваното не е функция или производна на съзнанието, а си е собствено битие – (с) – съзнанието е светлината на безсъзнаваното – а(б) озарява (с).
  Августин следеше внимателно скоротечното движение на химикала по листа.
- Добре – намеси се той – но ако твоят модел е верен, какво е несъзнаваното?
- Просто функция – нещо, което ние съзнаваме, но върху което вниманието не се спира – познатото, витаещо като призрак. Несъзнаваното е възможността за избор към какво да се ориентира вниманието. А озаряването на безсъзнатото се нарича битие. Колкото повече го озарявам, толкова повече се разширяват взаимовръзките на битието ми – то расте паралелно на растежа на Вселената.
- Тогава истинското битие няма съзнание!
- Напротив има, защото се генерира волево движение с цел и посока. Звездата се оформя, за да умре накрая. Движението й има цел и посока.
- Следователно сбора от съзнателно и несъзнателно е всъщност воля за осъществяване?

- Точно така.Без съзнание няма творчество, а цялата вселена твори – цялата Вселена е съзнание, битуващо в безсъзнателно. Колективно е съзнанието, общата воля на всичко, а безсъзнателното е бездната на свободата – свобода, основаваща се на хаоса.
- Значи архетиповете са съзнателни?
- Напълно и подлежат на видоизменение, не са от затворен тип – всяко поколение, всяко лично съзнание може да има собствени архетипове.
- Архетиповете са Азова рефлексия.
- Такова е и несъзнателното – вниманието не може постоянно да рефлектира върху себе си – би довело до лудост и остър вътрешен конфликт. Затова вниманието блуждае.
- А каква е рефлективната природа на битието?
- Ако се замисля, това е така нареченото зло. Поне в рефлексията се корени злото. За пръв път съзнанието се обръща към самото себе си – открива, че непрестанно лежи пред несъзнати избори, които са предоставени от безсъзнатото. От тук идва и объркването – когато Аз се разцепва на съзнато и несъзнато, той започва да губи връзката си с безсъзнатото – с битието на Вселената.
- Започва едно безкрайно ровичкане и търсене, което води до объркване на съзнанието и злоупотреби.
- Зловонни мисли.
- Накъсано битие.
- Безбитийното, безсъзнатото, така нареченият хаос е същинското битие на Съзнанието. Там всичко е едно и е колективно и няма архетипове, няма затворени монади – всичко се движи със скоростта на светлината.
- Квантово взаимодействие – усмихна се Августин.
- И злото е изцяло психична функция, предопределена от рефлексията върху самия себе си – от разчленяването. Представи си – в райското си състояние, човекът има Аз, но не рефлектира върху него – не си говори сам със себе си, а общува изцяло с Вселената.
- А в това се крие и тайната на битието.
- Според мен, да!
- Доста отвлечена е философската ти мисъл – трябва да я систематизираш.
- Нужно ли е? – та това е просто игра на интелекта! – запали се Бранко.
- Не се надявай, но дерзай в постоянно мечтание, защото мечтата е сила.
- Има много неща в съзнанието ни, които са вселенски и такива, които ни пречат от истинското общение с Вселената.
- Защо толкова държиш на нея? Ами ако има множество вселени?
- Затова аз казвам Вселена с главна буква – като сбора от всички съществуващи и възможни вселени, които се образуват в процеса на общуване.
- Затова и Вселената е безкрайна – безброй много възможности за общуване.
- И не само – безкрайно много възможни интерпретации и взаимовръзки.
- Звучи авангардно.
- Авангардът е оголване на собствената същност, на интимното творчество.
- Това е според теб…
- Така го усещам – истинският авангард, като във Виенските работилници или Баухаус от началото на миналия век – тотално разголване на интелекта пред творческия акт.
- Харесва ми това разголване – значи авангардът е духовен нудизъм.
- Напълно! Разгръщане на съкровената природа и за да процъфтява, да можем да се разголим, са нужни определени условия – защото е твърде крехко и твърде интимно разголването в присъствието на раздвоеното съзнание.
- Един изчистен стил, имаш предвид – работа с основите? – запита Августин.

- Нещо като фантомен отблясък на безбитийното.
- Истинска вяра.
- Да! Точно така – запали се наново Бранко – вяра, неокована от религия – защото вярата е приятелство с голата истина.
- Стремеж към голата истина е авангарда.
- На предните позиции – без страх от вражите куршуми.
- И авангардът е изцяло отдаване на чувството, освен на интелекта е и разголване на душата.
- Да, в авангарда липсва страхът от отхвърляне.
- Доста просвещенски слова.
- Как смяташ в условията, в които живеем, можем ли да сме авангардисти?
  Августин се засмя.
- Разбира се, стига да не си подчинен на земната суета!
- Да не се обвързваш с теченията – както Вагнер е за нацисти и за Фердинанд!
- А Шостакович е за социалисти.
- Не намирам родство с тези влияния – считам ги за ретроградни – не слушам нито Вагнер, нито Шостакович – не се обвързвам с нито едно течение.
- Е значи си истински авангардист!
- Защо не създадем собствен авангард, да впрегнем взаимно собствените си усилия?!
- Можем, разбира се! – въодушеви се Августин.
- Движение „Тътен“!
- Сега ли го измисли?
- Така ми дойде?
- А къде ще се събираме?
- Ще видим, може да скуотнем нещо!

Идеята им се оформи като буреносен облак. Буревестник. Зебра. Сламка за палитрата на омайването. Липсата на скуот в този град бе тежест за свободата на младостта. Не просто наличието, а символното му съществуване можеше да въплъти стремежа на съвременната младеж. Екзотична новост или поредната мълва из столицата – свободно пространство за открито творчество в смес от различни изкуства. Път към освобождение от статуквото.

Петро и бармана прегърнаха с радост новата идея. Те спряха да се събират в бара – предпочетоха да с оформят на открито и посещаваха различни паркове – сред изпражненията на мешилото от цветове в зелена гама, бяха започнали да строят плана за скуот.

Решиха мястото на творческата комуна да бъде в първото кино в столицата – голяма червеникава сграда, чийто сиует вдъхваше сигурност. Но им бе ясно, че за да изпълнят целите си, движението трябва да бъде оставено да се развива свободно. Тази дейност беше по-скоро нелегална, затова те използваха прикритието на една безлунна лятна вечер – нищо не трепваше, нагорещеният асфалт излъчваше все още дневната топлина, градът бе опразнен, всеки отишъл някъде на почивка и хора не се мяркаха по улицата, макар и да бе един от главните булеварди – за да преминат огражданията, обезопасяващи сградата. Разбиха дървената врата с кози крак и нахлуха в пустата сграда.

Помещенията бяха изпълнени с вехтории и следи от плъхове и клошари. Разпиляха се из празните помещения и наченаха, без много да говорят, да разпределят пространството. Мълвата за делото бързо се разпространи. Започнаха на бавни групи да идват желаещи да се присъединят към скуота, малцина, повечето бяха любопитни. Кипеше труд. Някои от

новодошлите носеха четки и бои, с които освежиха помещенията. Графити се появиха по стените. Боклуците бяха изнесени, а вехториите бяха превъплътени в творчески пособия. Покривът бе прокапал – срещу това нямаше как да се борят, но поне напръскаха срещу мухъл, за да могат спокойно да се развихрят. Определиха се смени за чистене, ентусиасти донесоха легла и матраци. Оборудваха се дори с набързо стъкмени кухни. Стари книги в саморъчно сглобени библиотеки изпълниха помещенията. Салоните на киното бяха разчистени от праха, както и пространството между празните седалки, в очакване на новата си публика.

Бранко и Августин твърдо държаха, че това, което правят, е разголването в съкровеното, в интимното – творчески секс, обгърнал цялото същество в мига на сътворението. Сякаш се създава дете – дете на интелекта. Те нямаха нужда да разрушават старите социалистически системи – това времето от само себе си щеше да свърши, имаха нужда обаче да отворят пространство, където свободно да излеят душите си – в свободно действие да разкъсат веригите на ежедневието. Младите, разбира се трудно можеха да проследят мислите им. Едно наследство от социализма е липсата на задълбоченост, на истински поток от мисли.

Младежта, като всяка младеж на всяко едно време, бе огладняла за нещо ново. И млади творци полетяха към скуота. От старите, утвърдени среди, идеята се посрещна по-скоро като някакво приключение на мечтатели и не се взе сериозно. Ала те бяха символ на ретроградното, наследеното от едни робски времена – младият дух копнееше единствено свобода.

С такава свобода искаха да разполагат в скуота. Имаше и такива, които заживяха за творческата комуна и започнаха наистина да творят и създават авангардното изкуство на новия ден. Тази светлина окрили движението в самото му начало. Местоположението на скуота бе централно, събираха се най-вече вечер, палеха свещи, тъй като нямаше нито ток, нито вода, а и за да не се набиват на очи пред властите. Бранко се радваше на въодушевлението, на трепета в очите на малцината истински последователи – това беше неговата награда, истинското изпълнение на идеята – да дари нещо на света, дори и на малцина. Помещенията за поезия, за рисуване, за скулптора, фотография и дори опити за кино, се изпълниха с веселите гласове на обитателите. На входната врата, от вътрешната страна Бранко залепи манифеста, съчинил собственоръчно с помощта на Августин.

„ Манифест на движение „Тътен“,

Ние сме група от млади творци,

които искат да се изправят срещу статуквото,

наследено в нравите на хората.

Ние радуваме за ново изкуство, свободно от всякакви условности.

Ние радуваме за свобода в творчеството си, необременено от идеализъм,

и каквато и да била социална структура.

Ние ще се борим като истински лъвове на мисълта срещу всичко,

Което ни дели от чистото изкуство, от чистото излияние на сърцето и душата!

Ние не претендираме, че сме нещо повече от някой,

Или че държим ключа към новото изкуство,

С нашето творчество ние жадуваме да се разголим пред света!

Ние радуваме за възкресение на волната мисъл

В нашата закостеняла постсоциалистическа страна!

Ние се опълчваме срещу старото, но не, за да го оплюем, а за да направим мост

От старото към новото, за да сторим път за бъдните поколения, и за диалога

Между културите, създавайки една метакултура.

За бъдните поколения, които да могат да творят без ограниченията, на които ние сме подложени!

Ние желаем най-доброто, за да се запази и възкреси българската култура,

Да забравим стереотипите, наложени ни от тиранични режими,

Които все още отекват в ежедневието ни!

Затова с тътен излизаме напред, рискувайки дори живота си, имената си

И всичко, що сме изградили,

За да ни чуе цялото общество – не за слава, не за чест,

Но за да се опомним, за да приемем и сторим път към новото,

Изолирайки се от всички последствия на миналото!“

Дълго щеше да се говори кой го е написал, кой е създал движението. Манифестът остана неподписан – това бе част от идеята на Августин, Бранко и Петро. В редиците на движението, сред най-яростните му защитници се включи и викащият драматург, който си определи една малка стая от зданието, където крещеше на своите герои. Музика изпълни празните коридори – китари, саксофон и барабани. По сцените се репетираха новаторски пиеси, а майсторите на словото (всъщност никой от тях не претендираше за подобно прозвище) се разпръснаха из цялата сграда, където пишеха своите творби. Всъщност жителите на скуота не наброяваха повече от десетима души и в обществото отекна единствено устрема на младите, които искаха да събудят заспалата от стереотипи българщина.

Нямаха реални проблеми с властите – полицията в България бе почнала да добива малко човешко лице и за Вътрешното министерство бе без значение дали клошари или творци ще обитават сградата, стига да не запалят нещо. Бранко се радваше на спокойствието на новото съдружие. Заедно с Августин работеха по стихосбирка, която художникът илюстрираше. От някъде се появи и печатна преса, така че Бранко с още неколцина интелектуалци започнаха да издават вестник за живота в скуота и новостите в творчеството.

Те живееха без електроника, пишеха старинни есета и се стараеха да чуят собствения си ритъм в заглушеното ежедневие на големия град. Сред редовните посетители се озова и тя – още от първия си разговор с нея, нещо трепна в сърцето на Бранко. Тя беше поетеса, с десет години по-възрастна от него и се радваше на волния, свободен живот, обичаше непревзетото творчество със собствен ритъм, беше радетелка за пълноправието на жените, но това не й пречеше да носи обици и да показва своята женственост, без да кокетничи. Цялата структура на съзнанието й грабна Бранко. На втората им среща, тя вече го завзе изцяло, пускайки му Матеус пасион от Бах. Той я облагороди с джаз. От честа посетителка

на скута, тя, чието име, той не смееше да изрече, се превърна в обитателка на скута. И с това започна падението на Бранко. Влюбчив по природа, той бързо се унесе и все по-често мислите му летяха към нея. Не можеше да се отърси от образа й. Чувстваше се нещастен, защото усещаше, че връзката им бе невъзможна. И двамата искаха нещо сериозно – да създадат дом и семейство и той не можеше да разбере, защо тя не го предпочита – сякаш разликата в ЕГН-то имаше някакво значение за висшите чувства. Сякаш две души не могат да се отпуснат една към друга в свободен полет, без да обследват обстоятелствата. Новото чувство скоро завладя Бранко, а работата по стихосбирката с Августин затихна. Въпреки това контакта му с нея не спираше – той искаше да беседват за култура, за вселената, за всичко! Да твори с нея и образно да пресъздават нов свят. Но тя оставаше дистанцирана и ако той не влизаше често в стаята й, скитайки се като безумен из сградата, тя надали щеше да го потърси. Тъгата в сърцето на Бранко се превърна в депресия. Той започна да не различава цветовете на скута. Цялата идея му се стори пуста, премина в критическа фаза, в която всички усилия на творците му се виждаха плоски, бездушни и временни. Той споделеше с нея ненавистта си към съвременната култура в България. Тя беше бунтовна, той бе гальовен. На моменти усети как почва да губи себе си. Искаше му се да захвърли целия свят в краката й. Свободният полет сякаш се бе изчерпал.

Синя спирала със синята стая.

Горещата зона.

Обмен на точки.

Разхищение – но и той си пада малко прахосник. Иска я за жена, за да го озъбти.Нужна му е милувка.

Следобед ще си помисли за плажа – морето – отвратително е как всички мечтаят натам. А предпочита дълбоко в себе си планината.

Иска силно да я люби.

И нищо не доказва с това – просто стремеж

Крещи – „Люби ми се“ – не е гол, но може и да стане. Ще си въргаля шкембето в калта.

Не може да препрочита вечно едни и същи книги.

Това е престъпление – как така – да препрочиташ!

Скандал! – със съществото.

А нещо по естество?! Работи върху колекция от камъчета.

Тя ще му донесе камъче от планината!

Дали това не е знак?!

Съдбовни неща, лишени от съдба.

Отърсва се с бавни стъпки от реалността –

Разгонената пеперуда.

Търси и той нежност – не е фотограф!

Дали да се опипа?

Нещо свети насреща – може би отново бар.

Жал му става за толкова много – за всичко – не е преодолял съжалението. Трябва да се върне към Ницше.

Безрадостни отражения – повече без философия, може би след време, на по-късна възраст, пак ще се завърне.

Отражения за инуити.

А някои са чисти роми.

Иска да й предаде сърцето си, не по баналния и клиширан начин – а просто да й се отдаде.

Без причина –

Не дири основи –

Предпочита да пие просеко с малинов сок.

И още много други сладости, които живота му подарява.

Пребъдва като звезда – но и тя ще угасне.

Свети твърде силно – твърде деен и енергичен.

Светът е пред него, но зад него стои силно семейство.

Няма упреци, няма значки, нито медали – той е бунтовник без име.

Разкрепостеното мислене. Да се опита да докаже и различното –

Без структура, без основи –

Строи се къща, чуден дом, който ще бъде основан в сърцето.

Тишината не е пагубна – седеф за битието.

А после ще поскача малко на въже.

Различни герои, които се сливат в единен образ.

Някой ще му се кара, че не е постигнал още доброто.

Трябва да спре да яде, просто да спре да подскача толкова много.

Но е радостен – чисто влюбване.

Някъде, счупен на две провисва клон – мърда се носа – потича сопол.

Какво да се прави! И това е живот, като да си повърнеш просекото и пицата..

Бранко трепти пред нея – и я намира във всеки вечен образ.

Сериозно обладание е заляло душата му.

Не се спира – опитва да сублимира,

Но отново преглежда –

Твърде е силно.

Буря!

Възглас – стон отронен.

Ромоли потока в чудесата,

А и на краката става им хладно.

Безразборни връзки – никога не ги е имал.

Предпочита нещо свързано с акъла.

С обновлението.

Блещука нещо метално на залеза.

Може би ще дойде земетресение –

Трябва да кънти земята!

Отдаден е на собствената си плът,

Но не и по телесен начин.

Когато успее да се прехвърли на другия бряг –

Отново сякаш сътворява грях,

Защото се опитва да мечтае.

Не е полезна тази диета.

Сякаш го докосва мечка.

Осъждане.

Яйцето е солено, но няма вода, която да утеши покаянието.

Време за разлъка.

Опасни молитви се носят към небосвода.

Сякаш търсят питие

А водоноската я няма.

Риби, само риби в главата!

Прекъсна съня ми, за да си легнеш отново.

Иска да й каже, че няма смисъл вече да търси – намерила го е.

Вода по водоскока.

Тясни капки.

Сякаш сълзи

Бранко изпада в немилост пред самия себе си.

Чудати представи.

Огненоопасно видение.

Пожар! – отново физика му е в главата.

Толкова много впечатления – ваятел на съдбата.

Хареса си завещание, в полза на народа.

Молитви и прошки.

А дали ще я целуне?

Началото на водовъртеж.

Празни опити.

Няма да му избяга този път жабата

Чиста жалба – тъга му навява спомена.

Иска да я погали, да бъде нежен с нея.

Откъснати думи

Безбрежни очертания на поглъщането, което носи Вселената.

Многообразие – непрестанни вариации

Иска да чуе как тя стене в екстаза.

И други подробности.

Тя е по-висока в мечтите си. Ще му трябват кукили, за да я настигне.

Някога край залеза – представя си как я държи за ръка. Гали й пръстите.

Сочна целувка.

Мешило на стилове.

В един том.

Изследване на оргазма.

Безследно изчезнали.

Срамът от истината.

Търси се трети – не за тройка, а някой, който да впрегне конете.

Гонение срещу свободата

На Бунт!

И тя е бунтарка – доста войнствена.

Показва крака – сънува я наново.

Тя ще си остане просто тя и никоя друга.

Не може да си представи да люби друга.

Не би било същото.

Секс с интелекта.

Ако изобщо има обрат на играта.

Идея подри идея – наслагване.. палитра!

И всичко е толкова черно – прекрасно!

Кула – пижама.

Остригана крава.

Цялата живителна сила, възможно ли е да е породена от една жена?!

Опитва се да готви, получава се каша.

Обича да готви, но състоянието не му го позволява.

Заседява се повече от нужното.

Душата трепти, трябва да я излее някъде, ако ще и в тоалетната.

Пенсионерска извадка.

Всеки тъне в очакване.

Нова градина – смокиня на пътя.

Осмица – преживяване – деловодство.

Озверели единици.

Ретроградност. Проявление на тъмнината.

Отново поведението е неприемливо.

Мислят го за твърде несериозен.

Но само той си знае колко сериозен е всъщност.

Яркост – телевизора има нужна от настройка – към безпрограмие.

Користи.

Отруденост – тя не спира да го наблюдава, сякаш е вплетена в съзнанието му

Звезда на небосвода.

Окрилено видение.

Настървление.

Уринотерапия.

Само смях.

И в този кръговрат нищо не се случва ако ти липсва замах.

Капучино – още едно, понякога и шест.

Но той се извръща – обгръща с погледа си реалността. Знае, че няма шансове, но не спира да се надява.

Началото не на нещо протяжно, а на една любов.

Приятелите му наблюдаваха промяната в него. Особено се разтревожи Августин. Но не знаеше как да помогне на Бранко, самият бе също влюбчив, жените му бяха също така непознати, както и на Бранко. Августин се опита да му привлече вниманието към това – че чувството е мъртво, защото явно е несподелено. Бранко не искаше и да чуе – ходеше все по-безумен, отдаден на крайни състояния.

Бранко мечтаеше точно скуота и „Тътен“ да поемат освежаващата роля в ръцете си – да събудят заспалата култура. Те се наричаха авангардисти, макар и много то тях да бяха традиционалисти – бяха авангардни просто в обстоятелствата, не и в творчеството си. Бранко и основоположниците надминаваха всички тези постановки, като излизаха извън рамките на установеното и се приближаваха до един световен авангард. Да надхвърлиш родната, малка сцена, да се превърнеш в един наистина универсален творец, не бе въпрос на усилия – а по-скоро на талант, късмет и още нещо, наречено замахът на гения. Бранко осъзнаваше добре, че за да оцелее европейската цивилизация, не само българската сцена, й бе нужен живец, който може би новите поколения ще вдъхнат в един заспал динозавър. Еснафщината, залегнала в основата на Европейския съюз

Бранко поддържаше връзка с различни авангардисти из цяла Европа – най-вече в Австрия, където бе живял с години, но и в Русия, и Германия и Англия. Всички усещаха нуждата от новото, нуждата от преоткриването на битието, превърнало се в тежко небитие под диктата на стереотипната Америка - новият Съветски съюз. Диктата на САЩ върху мнението, начина на мислене и оформление във всички сфери бе твърде ретрограден. Това бяха последните усилия за власт на една умираща вкаменелост.. Още от самото начало, въпреки пионерското си движение, Бранко виждаше част от еснафщината, срещу която се бореше така стръвно, ясно изразена у доста от съмишлениците на движението. Много от тях се страхуваха да не загубят репутацията си и имената, създадени с толкова труд и време, страхуваха се да скъсат тотално и драстично връзките със старото. От подобни скрупули Бранко не страдаше – придвижваше се с йезуитската твърдост на стария Бранко между пожара, който сам беше подпалил. Августин и Петро бяха твърде невинни, за да прозрат между пламъците, но Бранко непрестанно се мъчеше да пророкува, да види отвъд, да прозре през душата на случващото се. Така избухнаха и първите идейни конфликти между тях. Спореха за свободата на душата, за значението на духовното. Някои творци бяха строги рационалисти и материалисти. Срещу това, явно останало от комунизма, закостеняло мнение, Бранко се мъчеше да се бори.

Бездействието, което бе парирало всички – от лаиците до професорите. Трябваше дейно да се възкреси животът, да се вдъхнат нови сили на битието. Когато го осъзна, Бранко вече се поколеба дали има мотивацията за подобно дело – той бе сам.

Пишеше неистово и със замах, заел една малка стая на последния етаж. Не допускаше много хора до себе си. Музиката от другите стаи почти не чуваше. Беше се отделил в

собствен вакуум. Не искаше да вижда никого с дни. Просто стоеше в стаята, лягаше си понякога в 9 и ставаше в 5. Отказа да обменя повече мисли с участниците в скуота. Пишеше настървено – най-вече стихове. Искаше да постигне собствен авангарден стил. Нещо уникално, с което да осъществи моста между миналото и сегашното. Дразнеха го журналистите, които се нароиха около скуота. Появиха се скоро и първите статии за „Тътен“. Това Бранко не одобряваше – бяха написани по-скоро в социалистически стил и се занимаваха с клюки около движението.

А клюките Бранко ненавиждаше. Изобщо твърде много влияния от старото той прозря, за да може да се издигне каквото и да било нещо ново. Скоро пренесоха няколко пиана в скуота. Бранко пожела едно за себе си, което повдигна веднага спорове – все пак бе комуна, всичко трябваше да бъде общо. Той започна от части да съжалява, че си е похабил силите за тази идея. Пребори се за пианото, понякога с часове не слизаше от клавиатурата – разсвирваше се, правеше собствени композиции, опитваше да свири „Шаконата“ от Бах.

То се превърна в неговия отдушник от материалните боричкания, които започнаха все по-често да се набиват на очи все пак „Тътен“ бе свободно движение, без идеология – той копнееше да се развива в тази си форма.

Но мечтите си оставаха мечти.

Скоро Бранко щеше да се опари жестоко, да рухне нечестно, без да е осъществил своите планове.

Всичко можеше да се обърне по друг начин, ако не бе тази любов. Бранко можеше да бъде новият културен стожер. И тъкмо в този миг, в който си помисли, че я е открил, щеше да срещне най-голямото разочарование на живота си, което завинаги да го отврати и оттласне от света. Мисли. Порой. Валеше, а покрива капеше.Цялото излияние, целият емпиризъм на чувствата не го потискаха, напротив – увличаха го все повече и повече. Със силната си чувственост, той напълно се отдели от Августин и Петро,а животът на скуота му стана противен. Мълвата вече одумваше него и нея.

Да се слея с небитието.

Прецъфтявам, преминавам в преливане на звън.

Стаеното в сърцето, сред тъмата, борба като на сън.

Възлиза глас -

Ти пееш куплетите на месечина,

Събираш в шепите си воя на картина.

Лицето ти е като хълмове, поля -

Дерзая вече да се срещна със смъртта.

Не си отивай в слепите зари – остани!

Надеждата загубил пак ще се опия -

В забравата и в гибелта ще искам

Да подиря светия копнеж по теб,

Който е милувка на скиталец -

Бродник от незнаен замък,

Ти търсиш пристана за своя строеж!

А в обаянието на този звук,

Не мога вече и да запея –

Една въздишка, била ли тя мечта –

Несподелени думи. Пресъхвам през сълза.

Изпарения на забрава гонят се в етър,

Частиците захвърлят своята коруба –

Понасят се във вихър на спирали.

Там безвремието е строгият господар –

панаир, лишен от суети.

Там вечна е изповедта, разголване до шия.

Не мога да плувам, но полагам тайнствено усилие

На повърхността да се удържа,

Потънал в месечината на любовта...

Вой на

Глутница, събрала се, за да говори.

Да общува, да танцува и да пее –

Море

и спомен за солта.

Надигна се въздишката към вечността,

Молитвата отправена за теб

към струнните звезди.

Спотайване на черна дупка –

Напомня чувството, което оставяш с твоите къдрави коси –

Поражда трепет в мен

И сякаш съм пърлив,

Сключил шепите в молитвен елемент –

Като молитвата за дъжд на един езичник! -

Устните горещо се разтварят,

На кладата на чувства непознати,

Отправям своя зов за покаяние

Към бездната на твоята душа.

Поставила си плет

Не ме допускаш в твоята градина,

Държиш ме като тягостна картина, все навън.

Изоставен сред безкрая,

мъча се да се освободя

От твоята мила усмивка.

Защото искам да те милвам,

Да те изпия, да се облека в рунната ти кожа –

Заставам като каменна отливка,

Заспала върху стара сграда,

В плама на хиляди слова, аз изгарям

Като птица в клетка!

Навяваш в моя шадраван тъга,

Копнея да гарнирам всичко, което ми предлагаш –

Така богато ти кънтиш, отдадена на своите мечти,

За мен честта е да седна в твоята ложа

И да погледна с твоите очи –

Света и хиляди вселени, заключени в словата

Неизречени на пламъци в коси.

Вълни. Разливат се със скоростта

На девственото съзерцание –

Бди! Не спирай – танцувай,

Медитирай!

Хармонията е вътре в теб!

Носителка на пламенни слова си ти –

Сладолед – топи се – в твоите недра,

Разкъсваш ме на множество вълни –

Усещам ги навсякъде, по-силни са от трепет.

Дервишки танц е мисълта към къдравите ти коси,

Така прелитат полските треви,

В очакване отново да те срещна –

И с нотка на пресъхващи мечти,

Към изгрева пристъпвам,

В утрото, старателно полят от теб.

Дихание в едно същество,

Споено от едно вещество.

Пристъпваш като сянка през отворени врати –

Смееш се – с прибрани, къдрави коси.

Бас – глас –в собствен ритъм - хора пак кънти,

Обгърнал земните страни

С почуда,

Ликува, сякаш е замаян –

Не спира да звънти!

Пожертвам я страстта– за благите си дни,

За новото дерзание,

За един копнеж

към цялата архитектоника

на твоето здание – и всички мисли са игри

На помазание –

Конюшни, изправили се, пеят!

Твоят зов е просто да се завъртиш

Не мога аз да се позная –

Че прекалил съм, трябва да призная

с упойката от теб

Със замах посрещаш цвета

На мелодията от игрите с Бога.

Пчела, която пърха със свободни крила.

Протягаш ръка –

Към дивото цвете.

Обгръщаш целия му мирис – възкресение!

Без точки, без линии,

Без коси,

А разгърнала в чувство своите умения –

Свободни крила – просто пчела.

Ледът се пука.

В музиката на безкрая,

Удавени от все страни в звуци –

Пак ехтят клоните в гората –

Пак се чуват небесата

Как хруптят под напора на стара буря –

Която не остава и зрънце на яснота

Сред поразените сърца.

Дали това е любовта – едно страдание,

Което все окачва по клоните на коледна елха

Молитвите на ходещи крака – като по дзен,

Дали ще изгрее пак дъга или еленът

Ще затрополи с копита по поляна?!

Сградата гори!

Изпечените тухли парят.

Обкръжени сме – и сякаш ни нападат

Мечтите - да се сбъднем аз и ти.

Да уловим мига

До съвършенство.

Игра с езика – и света е пак преплетен –

Дъга в тъга,

Откритите поля

Отново молят ме с усмивка

Да поседна и да се любувам

На деня, когато ти ще дойдеш,

Радостна, вълшебна и ще поседнеш някъде край мен .

Бледа синева.

Разпръсва се магента –

Пак се смееш.

В желанието си да те възкреся,

Да те обгърна с безкрая,

Оставам себе си встрани.

И как ще свърша пак, не зная –

Гол и бос, захвърлен в улична канавка –

Защото е моята прищявка

Да те обикна от сърце.

Обиколката на кръг –

Бизон

Сред девствени гори.

Скиталческото настроение.

Носи ми надежда –

А котката играе.

Тичат все деца пред взора ми.

Но не мога с пръст да ги докосна.

Падам. Сякаш умирам.

Не мога с пръст да ги докосна.

Губя се и се размивам.

Смехът кънти –

Олицетворение на опасността,

че полудявам.

Защото те познах,

Такава както си – без грим,

И без червило – такава както си –

Радетелката на поети –

Душата ми пред теб звънти –

Защото сякаш с теб сме слети.

В една вълна, един нюанс

Разкрил се с падащи крила,

Понесъл в сърцето си частицата от Вечността.

Мила си ми

Като мед,

Страстна

Като лед.

Не си кокетка.

Не играеш на рулетка.

Мека светлина.

Отиваш си,

Не ще останеш –

Самотен е без теб света.

Нюанс на спомен.

Останал ми в кръвта.

Ръка протягам

Да те стигна

В вечността.

Но стига! – тишина.

С теб отива си

Поредната звезда.

Тишина и пак

Ще се намеря сам,

И ти оставаш

Тъй далечна,

Че ме хваща срам

Как изобщо в теб

Посърнах

И отново в куче

Се превърнах.

А ти си пивка!

Обичам твоята усмивка.

И къдрави коси.

Усещане и громък тропот.

Уязвим съм,

Защото чувството ме победи.

И ще те чакам

Сред кръвта

На всеки залез.

Как искам свободно да ти се отдам.

да не предявявам срам.

Звънти камбаната –

И сякаш с края отива си доброто ни начало.

Отново ще звъни,

Но вече е сама –

И така ще продължи

Духовната игра на световете.

Когато моята душа на теб поднася цвете.

Шумят листата – есенна гора.

Пътеката е обрасла със спомени

От стари времена.

Отминали са вече всички благини.

Остава пак въртене,

Сумтене и скимтене.

Пътят на съня.

Отеква словото в нощта –

На неизречените думи.

Бавно гасне в мен света –

Чака те, да се обърнеш,

Да изхлузиш своите обуща.

и с поглед, отнесен към безкрая

да защитиш това ,което подобава –

утринните изпарения,

мараня.

Така ще се спомине и света.

Игра на думи –

Богатство на езика

Е да предадем

На своите деца

Всичко, което сме научили

За земната игра.

Всичко, що трепти,

Ослушва се, гори.

Всяко осезание,

Без да се свеним

Да определим

Кое е правилно за нас.

Променяме се всеки час,

не като настроение –

Изменя се осъзнато

Цялото ни построение.

Въртим се в образ нов –

И храним се понякога

В сребърен обков.

Казашки станси –

Чувството на нежност,

Отправено към теб –

Просто да те милвам,

По пътя аз ще спра.

А ти до мене тихо ще приседнеш.

С пресипнал глас те сляпо аз зова.

Защото те обикнах,

Както се обиква истинска жена.

Вдъхновяваш ме

Просто да летя.

Да мина през просото,

На леглото да се строполя.

маски –

Всички клетки в мен събрани

Искат да те понесат

На облака от желания неразбрани.

Когато пак отишъл си е цвета,

Ще дойде новият поминък.

И с теб ще надстроим света

По наше усмотрение,

За всичките деца,

Не ще извършим престъпление,

Посягайки над нашата душа.

Мними звуци – радостта,

Че ще те видя, ме остава сам в света.

Защото ние строим плодородна катедрала,

В която ще отслужим литургия

За живата природа,

За нашата Земя,

На която бодро крачим.

Ще построим мечти в екстаза,

Ще се срещнем, без да се познаем,

Без да се очакваме,

И пак през кривите пътеки

Ще достигнем нашия път.

Носиш в себе си завета,

Който ме благослови

Да пея наново изгубен.

в чашата ръката капките подрежда –

Котка разтъкава бабината прежда.

Искаш ли? – не говори тогава,

Няма никаква награда,

А просто преселение в света –

В тишината на мига,

В средство за преплитане –

И нежността отново ще заиграе,

Когато теб те хвана за ръка –

Забравям всички времена

И тръгвам бос сред хризантемите

В разлистено поле.

Незнанието ме обърква –

Защото все така не те познавам

И непрестанно в тебе синева откривам

Сякаш си небе,

Понесло на плещите си умореното дете

На хиляди надежди.

В полето ясна месечина

Обагря короните на млада дървесина.

Пушек – пак пожар,

Това ли е Божия дар?!

Отново да изгоря –

И в мен ще трепка бялото джудже

Спасило се след супернова.

Чувам звъна на пролетна камбана.

Отърсен от мечти, от всякаква забрава –

Не съм отпил от Лета,

Не искам да го правя,

Защото ще загубя теб

В цялата врява

На безпаметен метеж

Не мога да те ухажвам –

Не намирам истина в това.

Не обичам да играя таз игра.

Но не зная как да стигна до мига

Да те погаля,

Нежно, чувствено и с плам –

Да подскачам като нестинарка в пожара на очите ти.

И все пак копнея с теб да се усамотя.

Да разроша твоята коса,

Да те прегърна,

Ръка да плъзна в твоите недра –

И така да продължа – отново

Ще те възнеса.

Ще рисувам върху твоето тяло,

Ще понасям песента,

С която ставам цяло –

Обърнато нагоре, погледнало във вечността.

Просто скитащо дете

И пак да те докосна в същността –

Да излея в теб цвете от бъднините.

Да те докосна с радостен ехтеж,

И всеки миг пред тебе да предам –

Макар и да се чувствам слаб,

Аз нудя те, дете,

Макар и да престъпвам този праг,

Ще останеш в моето сърце.

Слънце и до него пак луна изгрява.

Мирише на жасмин.

Люляка глава надава.

Скупчили се думи –

Празни са всички слова,

Които мога да отправя,

За да опиша духовната ти красота.

Комети разпростират опашки –

Малки къдрави мустачки.

Синевата пак изгаря –

Всичко е огън,

Даже твоите страни –

Огън на поета,

Който не умира,

Но вечно ще играе,

Неукротимо, с настървление.

В твоята душа – романтиката

Сблъсква се с реалността –

Но аз ръка подавам ти сега,

За да променим с действие

Света –

Един замах –

И ето, няма вече

Да се срамуваме от своя грях.

Не е грешно, че те обикнах,

Но грешен е света,

Не е погрешно да те описвам

Като падаща звезда,

Която носи пожелание

В тромаво сърце –

Светът ще се измени, но бавно,

А до тогава може би ще ме дариш

С пореден поглед.

Ввсичко в теб – намирам

За прекрасно,

И виждам, че е ужасно

Как третира те света

Като поредния поет –

А ти си уникална в своята звезда,

Даряваш ни с милувка,

С усмивката на радостта.

Ек – и барабан –

Ще възвестят, че идваш –

Не си отивай, остани!

И покори с мен вълшебните звезди,

Които всяка нощ шептят

6.Хенг дръм

Една вечер барманът дойде при него с бутилка уиски. Посъветва го да напусне скуота. Двамата се засмяха. Дадоха си наздраве и отпиха по една голяма глътка от питието. Бранко не обичаше да лекува нервите си и психиката с алкохол. Беше го правил в миналото, но това му носеше по-скоро страдание. Ала поиска да се упои хубаво, просто да заспи и повече да не се събужда.. Всичко е в наши ръце, но не винаги. Понякога обстоятелствата ни застават да взимаме решения, които не бихме взели и това Бранко щеше да научи много добре. Той бе все още твърде невинен – едно дете в интимните отношения, а и в отношенията между хората.

Искаше му се да престане с всичките клюки, да престане с цялото взаимодействие. Не бе очаквал, че скуота ще повдигне подобни настроения в столицата – нищо повече от мълва, от кавги, нямаше го живителното действие, което Бранко търсеше и искаше да внуши.

Оказа се, че обитава един клюкарски свят, където хора без собствен живот, неспособни да създадат собствени изживявания, се хранеха на богато с чистотата на движение „Тътен“ – и това предизвика наистина тътен в сърцето на Бранко. Някой разпространи мълвата, че бил импотентен луд, който се стреми да обсеби внимание. На Бранко не му пукаше кой какво мисли, но подобни думи стигнаха и до нея. И може би бяха причината нищо изобщо да не се получи.

Не се и поучи от казаното. Продължи упорито да следва предначертания път, макар и всичко вече да бе сринато.Градът бе гладен за истории, не за новости. Нямаше как да възкресиш мъртвец. Бранко не бе Бог, а работата, която бе начевал бе божествена. Скоро легна болен, главата му непрестанно го болеше. Не можеше да спи, нито да стане. Тресеше го. Никой не го погледна и скуота му стана още по-чужд.

Движението „Тътен“ щеше просто да замре, без да изпълни задачата си, без да пробуди живеца в душите на творящите. Това доведе Бранко до отчаяние. Той хлипаше под завивките на малката си стая. Не можеше да приеме положението, но не можеше и да го промени. Цялата емоция, цялата чувственост – на вятъра. Може би затова никой не бе правил скуот преди това в столицата. И Бранко го разбра твърде късно.

В един горещ ден, още бе лято, трудът на викащия драматург бе най-сетне завършен.

Бранко и всички от скуота бяха поканени на премиерата. Времето в комуната течеше различно от това навън – всичко бе подчинено на творчество – бе се получила една аномалия във време-пространството. То течеше ту бавно, ту бързо, но никога плавно. Редяха се дни и вечери – нямаше много желание за чувствена промяна, както Бранко се изменяше – той порастваше, но растежа му бе осакатен от тази любов, която никога нямаше да се случи. Докато представлението течеше, той си мислеше за нея. Но вниманието му бе привлечено от слабостта, с която творците представяха своята същност – пиесата покърти Бранко със своята плоскост.

Първа сцена:

Голяма маса с покривка. Нареден порцеланов сервиз. Четирима са заели столовете и се хранят – в чиниите им са собствените им изпражнения, дават си наздраве с чаши, пълни със собствената им урина. Мълчание.

Втора сцена:

На сцената излиза един единствен мъж, облечен в дрипи. Парцаливата му риза се вее като знаме, съдраните му гащи, бос е. Извиква:

- Покорих Еверест! – махайки с юмрук във въздуха и изчезва в мрака.

Трета сцена:

Една стара жена накуцва по сцената. Разтваря беззъба усмивка.

- Огън и жупел ще ви покрият! Адът вече е дошъл! Подчинете се на провидението! – тя се киска и изчезва сред огън

Четвърта сцена:

Слепци търсят нещо по земята. Гарван грачи. Давят се в кашлица и изкарват остри цигарени храчки. Намират един фас и се сбиват за него.

Пета сцена:

Разкривената усмивка на влезлия еднокрак мъж. Дълъг белег през бузата му обримчва лицето му.

- Аз съм ветеран от войната! – след което се изнизва на патериците си.

Шеста сцена:

Съдебен лекар прави аутопсия. Мирише на леш. Влиза изведнъж медицинската сестра и изкрещява:

- Няма място за повече трупове!

Седма сцена:

Гол мъж е прикован към скала. Прибоя на вълните. Морето е бурно. Водата заплашва да го залее целия. Със сетни сили той извиква:

- Окаяни човеко! Това е твоята съдба, прикован сред вълните!

Осма сцена:

Знамена. Барабан в маршов ритъм. Хора, нанизани на синджири, като роби преминават през сцената. Край тях мъж с черна маска ги бие с камшик. Те имат в ръцете си ай-фони. Вървят към магазин

Девета сцена:

Тишина. Един мъж, првоблечен като дърво насред сцената. Сам сред поле от житни класове.

- Няма ли поне един гарван да кацне на рамото ми? О, самота! – и продължава да гледа тъжно едрите снопи

Десета сцена:

Ездач, препуска в галоп. Вият сирени. Падат бомби. Ездачът поспира. Обръща взор към небето. Бомба пада близо до него и го поръсва с прах. Продължава своя галоп към Нищото.

Малко след това, след като се оправи от и отърси от нервното си разстройство, Бранко напусна скуота – не взе нищо със себе си – нито дрехи, нито храна, нито ръкописите си – просто си тръгна без да каже нищо никому. Това той написа преди да си замине:

Реквием за една псевдокултура

Катедрален плач – дете в руините, катурната камбана и счупено разпятие.

Отронени парчета от самотата, погребана в камък.Зловонието на кладенеца

Край входа. Дял на смъртта – да си отиват руините!

Да дойде пак свежест, да покълнат цветя – истинска църква са нашите сърца!

А предишното, а захождащото, а сподавеното?!

Семена на кълнове боси.

Да се руши самотата, с която вие ни презряхте, прорязахте, горяхте!

Създавате своите неми роби..

Разливат се чертите на мощен тътен – тътен за промяна,

Който ще пробие като свредел старата система,

Не нова за да построи, а за да доведе до покаяние

Човешката душа, затънала в несвободната си участ.

Признание за най-големия сторен грях – отстъпването от вселенското,

В преследване на нужди жалки. Грамофонен трепет.

Поставя се начало на отворено битие, не изолирани монади.

Хипотетични-теоретични нагледи. Кой има нужда от това?!

За да угасите плама у човешките мечти, да го обречете на адово страдание,

Затова ли градихте тез коптори, наречени Божи домове,

За да се молите безбожно, за да всявате страх,

За да купувате гласове?! А сърцето?! А децата?! Хиляди сълзи и толкова беди…

Без знамена и звучни речи – без повече експерименти с човека –

Стига ни една мечта, да бъдем в Рая, но Рая, не някъде отвъд,

а вътре във вселенската душа!

Стига ни една мечта да живеем, за да обичаме, за да се катерим

Из безкрайни планини –

Да видим весели, безгрижни и нашите деца,

Смело да се изправим, ние свободните, пред Вечността – да я прегърнем,

Да творим вселенски,

И посланието ни да е мир – любов – не несподелена –

Любов и мир към цялата Вселена!

Нека горят старите кумири, нека се обличат в дрипи

И да скитат из озоновите си дупки –

Да изчезнат вовеки от нашето Предание,

Лишено от въпросите на конкурентно завоевание.

А мисълта е огън и сред нищото се тя крепи.

Бездната на небитието не е страшна – тя зове безкрайността в нас,

Бездната на света на нищото не е опашна – не можем да се обезличим,

Бидейки вече личности –

Само безличния, може да загуби туй, което няма!

И колко храмове още трябва да се издигнат на безличностните богове,

В които крета истинското небитие

И обвързва хода в нашите сърца

На срамно бездействие.

Дори и съзерцанието е вид действие по посока Бог.

Един истински Бог, който живее в Небитие, истински Бог, непрорязан от съмнение –

И най-вече: Бог жив, не тиранин, не сковал пещите на Ада –

Бог жив, изпълнен със състрадание, с любов към цялата Вселена –

Великият създател, не мъгла на вял гадател.

.

Две пропасти –

А посредата скита се сломеното сърце.

Нуждаем се от термометър – силна треска обхваща нерешителния,

Страхуващият се от всяка грешка.

Редици запетаи, пивка е тази бира, пивка е съдбата –

Няма я, лежи строшена –

.И с трепет не издига в култ трескитe на човешко отношение,

Върви смълчано, без никакви вербални нужди – единствено уста отваря

За наслада от красотата на гласа,

Който ехти през цялата Вселена и радва пак искрите на милиадите звезди.

Край на всяка ретроградност, край на пошлия декадент! Край на всичките прегради,

Които пречат ни да съзрем зората,

Да бдим със спокойствие над корубата на стогодишна костенурка.

Да бягаме свободни сред полята – с прослава не към съдбата, не към времената,

А към Небитието!

Отвлечени представи – не! – истинска култура, която вечно да будува,

В търсене на истината, не някакви субективизми,

Впили пипалата си в мними реализми!

Край на псевдокултурата, която си мисли, че твори, но подвластна

В същината си остава на Времето –

И няма в нея състрадание, следите са единствено от гнусен егоизъм –

Душевен фашизъм!

Край на всички диктатури!

Край на всички празни нули!

До достигане на нулата със смисъл, единствената Нула, достойна за внимание,

Единствената единица, достойна за уважение

Е не следващата, а задаващата ритъм,

Без пожелание, отрекла се от себе си в героичното страдание,

Което й отрежда пътят на Земята,

Заробена от знамената

На милияди от съдби.

Контета на новото, дръжте си го – робувайте на модата,

Бъдете сред стадата

И оставете свободните по дух да се радват на чудесата,

Лишени от съдба, в свободната игра с времената,

Танцува, гони се, търчи-опашка!

Срещу заразата на този свят работи нашата имунна система!

Ние впръскаме благодат във всичко що творим,

Пред нас Света оказва се непредвидим,

Защото и ние сме непреведими в нашите сърца!

Горим и без да изгаряме, култура нова ще поставим,

На старата ще пеем опело!

И чудеса ще сътворим,

Защото сме верни на Бога, който за вас остава все незрим!

Когато я срещна за пръв път, се оказа ,че е живяла във Виена – цялата й история много му напомняше за него самия – вкусовете им, както му предстоеше да разбере, се преплитаха. Къдравата й коса му напомняше баба му. Когато за пръв път останаха насаме тя му пусна Матеус пасион. Този малък акт, беше за него грандиозно събитие, което сякаш го разтопи от вътре. Тя дойде с колело .Пожела да я обгърне цялата, да я изучи, преди да се влюби. Но влюбването дойде изневиделица, колкото повече я опознаваше, толкова повече се увличаше по нея. А дали след влюбването ще дойде любов, после ще последва обич? Това той не можеше да си представи. Не играеше карамбол, не играеше карти – обичаше да играе шах, макар да бе занемарил и тази игра.

Бранко бе твърде неподготвен. Тя харесваше поетите, които той обича. Тя живееше така, както той бе живял в миналото, и имаше свободна душа, каквато и той носеше в себе си. Не можеше да не се поддаде на чара й. И този чар го омагьоса, така че с цели часове Бранко се чувстваше като парализиран, гушкайки възглваницата си, представяйки си, че прегръща нея.

Посвещаваше й стих след стих, купуваше й книги на творците, които тя обича. Дори,украси квартирата си, която още поддържаше, с любимите й стихове.

След завземането на старото кино, двамата започнаха да правят планове за съвместна работа и съвместни проекти. За това си бе мечтал Бранко – да намери жена, с която заедно да творят, да

обгръщат и променят света, обърнали поглед към вселенското. Обичаше мисълта на Спиноза „От гледна точка на вечността“ – и всичко правеше в унисон с тази вечност.

Не че имаше друга вечност, но в представите си той се мъчеше да постигне желаната земна вечност – без миг, без бъдеще, без минало – и я откри в новото чувство към нея. Остави я безименна в сърцето си, защото не искаше да опетни прекрасния й образ с нещо толкова банално като име. Дишаше тежко, вълнение обливаше на вълни корема и диафрагмата му всеки път щом си помислеше за нея. Трепет и звън!

Тя беше поетеса, с десет години по-възрастна от него.

Той беше млад, незавършен, тепърва разцъфващ.

Тя беше пряма и войнствена.

Той беше непримирим бунтар.

Тя искаше деца.

А самия той бе едно непораснало дете.

Искаше му се да бъде с нея. Тя бързо спечели уважението му.

Искаше му се да не се разделя с нея, припозна в образа й жената на мечтите си.

И двамата мразеха неправдата на света

И цялото зло, което цареше и не даваше на свободата за развитие.

Болезнено съпреживяваха всички оттенъци на несправедливостта.

Бяха твърде мечтателни.

Веднъж насмалко не я целуна.

Размина се единствено с целувка по бузата.

Тя слушаше музиката, която на него допадаше, харесваше изкуството каквото и той харесва.

И всички тези прилики го главозамайваха.

Бранко се оказа влюбен, с една чиста, детска любов, която дерзаеше да сподели със своята любима. Мечтаеше си да се ожени за нея, да отгледат дечица в сговор и разбирателство, сред купищата книги, които и двамата притежаваха.

Не обичаха клишетата, но обичаха живота, всичко живо, цялата вселена – и нямаше как да не се роди интимна любов, поне в сърцето на Бранко.

Искаше да бъде нежен с нея, да я докосва внимателно, да я люби грижливо.

Искаше му се просто да й се отдаде.

Без много да му мисли, да излее своето сърце в нея.

И това, което последва бе шамара върху душата, който го изтръгна най-безкомпромисно от най-светите му мечти.

Малко преди да напусне скуота, една привечер тя влезе в стаята му. Сенките на отиващия си ден играеха по стените. Беше разхвърляно, но в хаоса всичко си имаше място. Бранко се бе разположил върху матрака, служещ му за легло. Тя си придърпа един стол и седна, сключила ръце в скута си.

„Знаеш, че те уважавам и те намирам за симпатичен мъж“ – започна тя, както винаги – директно, без да пилее словата си.

Той извърна поглед от книгата, която четеше, нов превод на Бруно от италиански и прикова очи в нея.

„Но разбери, казах ти вече, да не се занимаваш с мен по този начин“.

„ Вече е късно, аз те обичам!“

„Плаша се!“

„Недей! Знаеш ,че съм като дете в тези неща! Няма от какво да се плашиш…“

„Не, плаша се, че ще те раня.“

„Няма как, докато си тук.“

„ Аз не го искам. Уважавам те като човек, намирам идеите ти за интересни, но не мога да бъда интимна с теб.“

Думи като гвоздеи в ковчега.

„Защото…?“ – Бранко остави книгата да се свлече между пръстите му. Затвори я и загуби страницата, до която бе стигнал.

„Не знам.. Просто не мога, разбери ме! Ти си още твърде млад, ще си намериш друга“

„Друга като теб?! – та ти си самородно злато! Няма как да има друга като теб!“

„Лаская се, но не може – това е последната ми воля“

Очите на Бранко се застрелкаха из стаята.

„Искаш да кажеш… не мога да прекъсна връзката с теб – ние сме интелеткуално свързани, не разбираш ли?!“

„Разбирам го, но не може да има друга връзка помежду ни!“

„Но аз искам да се оженя за теб, искам да имаме заедно деца“

„Ох, Бранко! …“

„Нима е невъзможна чиста връзка в този свят?! Та аз те обикнах като дете!“

„ Виж, не мога да съм ти майка!..“

„И не си – просто това е сравнение за чистотата, с която те обикнах.. дори не мога да си представя как те любя! Толкова е чисто това чувство – та то е свещено!“

„Може би някой ден ще ме разбереш… Трябва да тръгвам“

„Постой! Ти винаги бягаш!“

„Нямам времето за това..“

„ Време, време, време! Та ти се бунтуваш срещу него! Постой един вечен миг с мен!“

„ Омръзна ми да слушам дълбоките ти мисли и сложни състояния!“

„В дълбочината се ровя – винаги съм бил там! Викам те от недрата!“

„Спри! Това вече преминава дадени граници!“

„На какво? На това, че те обикнах ли?! Знаеш ли, че привидната хармония въздейства на плитчините в човешкото сърце. Затова простите мелодии, стихове, романи, са така запомнящи се – те влияят върху най-плиткото в душата, където явно и повечето се намирате! Но в теб аз съзирам дълбочината, която мога да споделя пред Вселената със отворени обятия!“

„Ти имаш голям потенциал, Бранко, но разбери – не съм за теб!“

„А всичко най-красиво – аз не мога да поливам мъртви чувства – правил съм го, поддържал съм ги изкуствено, като ек сред пещера, но любовта ми към теб се е сраснала с мен! Тя е жива, тя диша, тя пулсира!“

„Виж, Бранко, трябва да мине време, за да осъзнаеш, че наистина не съм човекът за теб – ти ще намериш своя лебед, с когото ще създадете каквото дерзаеш.“

„Но ти угасяш така всяко едно желание, свързано с жена!А в теб намерих Жена, не просто някакъв си сексуален обект, или интелектуална патерица, а равностоен партньор.“

„Аз не го виждам така – разбери, дълбоко е сърцето на една жена. Знам какво искам преди да съм се запознала с теб. Не искам връзка!“

„Обричаш ме на тъга…“

„ ти сам се обричаш – аз нямам нищо общо с това!“

„ Кажи ми тогава, какво да правя с това чувство към теб – отваряш в мен тактилна празнина! А човекът е комплекс от енергии – четири съм открил за сега: сексуална, психическа, духовна и физическа – и цялата съвкупност от енергия е насочена към теб!“

„Това е много мило, но пак ти повтарям – по-добре ме остави на мира“

„Ти не си просто обект на обожание – харесвам всичко в теб – дори забравям за прекрасните ти стихове, когато се потапям в погледа ти!Не можеш да ме обречеш на самота – този свят е винаги безчестен към свободолюбивите!“

„Съжалявам… бъди щастлив!“

Тя стана, сложи стола там откъдето го беше взела, отвори вратата и излезе.

Бранко остана сам с най-тъмните си мисли.

Сълзи изпълниха очите му и се стекоха по хлътналите му страни.

Сълзи на страданието.

Да продължа сам своето интелектуално пътешествие през Вселената!

Той се въртеше върху матрака и охкаше, сякаш беше ранен. От цялото умствено напрежение го заболя главата.

7. Орган: Пасакалия (по Хендел)

След като Бранко напусна не написа и ред. Изостави авангардната поезия – нямаше публикации с негово име..

Истинската история на младия Бранко продължи в скитане.

.

Европейския авангард загуби своя мечтателен съмишленик.

Така се измина един живот. Статуя с факел в лявата ръка.

Скоротечно се минават дните.

Поредното катаклично земетресение, което отне живота на хиляди хора. Земната кора сякаш набъбваше. Столицата бе земетръсен район и не бе пощадена.

Вече споменахме как Бранко се скита като същински Сократ, отдаден на размисъл. Бе по-скоро като Диоген, останал безразличен пред страданието на хората. В тази обстановка за последен път някой го извика по име. От начало той не се обърна, не долови тропота на ускорени крачки зад себе си. Когато се извърна видя братовчед си – бармана, който се опитваше да го увещае да се завърне при човечеството. Бранко го гледаш с недоумение – нима не им бе казал за смяната на полюсите? – та той го знаеше още от студентските си години. Нима не се бе опитал да промени мисленето на човека, да повдигне нови полемики. Барманът го гледаше със съжаление – един живот, пропилян заради едно несподелено чувство. Така виждаше нещата. Но не и Бранко – на думите, че е прочел най-накрая Ницше, той просто вдигна рамене и каза:

„А Ницше – той е просто един практикант във фабриката на философите!“. Не остави още дълго да бъде укоряван от бармана. Подмина го с оживени крачки, за да се запъти към своя предначертан път. Повече не го и видя. Дали загина при последвалите земетресения, или успя да се спаси – никой не разбра за Бранко, никой и не се интересуваше – всеки гледаше да запази живота си, да оцелее по някакъв начин, дори това и да струва съществуването на ближния. Сговорът между хората беше изчезнал.

Това и бе очаквал – и нищо друго. В своята пещера, от няколко дена, той си повтаряше на ум:

„Яйце без сол е като любов без целувка“, преди да достигне гробищата и да го извика на глас. Градът се бе превърнал в гробище. Никой не се сещаше, че някога е имало специални места за погребване.Бранко най-накрая можше да се наслади на самотата. Тишина. Гробищна милувка, обгърнала ме с красивите си длани. Минаваме покрай разбити урни и съзираме праха на времената – сякаш не можеш никога да ги постигнеш, да ги разбереш, докоснеш. Колко преходен е човекът и всичко човешко – остават само разбитите урни – прах и старата църква, която напомня покоя. Закапа. Заваля. Намокри косите ни с прохлада – възкачва се деяніt и през облаците отново лъч поръси със своята четка светлина върху короните на старите дървета. Те помнят воплите на всички, отишли си в безкрая – те се насищат със страданието, което роднините понасят, когато някой вечно с тях се раздели. Делбата е вселенска – няма дъно, няма изгрев, няма и надежда, че някой ден ще избягаме от този кръг. Храсти и дървета

оживяват от косите лъчи – те трепкат като парици, но и тях не можеш да ги вземеш – дори старите еврейски гробове пазят тайната на някакво богатство, което не ще понесат със себе си – даже сред звездите където празна ще се скита душата, докато очаква новия си кръг от прераждания. Сменя обвивката си като змия – и бавно се точи животът, бавно си тръгва мигът – остана ни радостта и трепет в свободната воля – остава ни да грабнем света, да го смачкаме като топка и да го запратим на пътешествие сред нови планети.

А смехът ще ни възкресява – от кораба на душата, който освежава скучното инак битие. Мраморни плочи – пълни със сиянието на своите истории. Паднали кръстове –това е Божията воля – но срещу този Бог ние се бунтуваме, стискаме зъби, строим барикади – революционери на мига, разпуснати от всички забрави – това ли ни носи времето – само забрава. И света е пълен с истории, които заслужават да бъдат разказани – и нищо, което не сме видели, няма да влезе в спор с нас, защото сме смели, добри и отдадени на всичко, което се случва в мига – така преоценяме в сърцата си света. А оживелите клони отново нашепват сред куп светлина единството, което изискваме. Защото нашите барикади са свети – и ние водим ненужна борба – сякаш от скука– ние сме себе си – такива ще останем. Такива ще бъдат нашите дни – и Байрон, нека скучае сред своите празни звезди. По погледа ще ги познаете, по една изтърсена мечта, въплътена в техните лица – порой от думи, мисли, звуци – кипи настолният баритон – мраморната плоча е счупена на две – саркофагът, облечен в кадифе, полиран от вътре с безкрайна тишина – там няма нищо – няма я нощта, няма ги спорните ниви, няма наследство, няма копнеж – всичко строи се, сякаш на халос – за кого да остане, след като е кратък светът, кратък в своето вероизповедание – дълъг в своята гибелна нощ – и все пак преходен. Съзнанието все се стреми към непреходното. И все пак… остава ни зората в сърцата по която се спускат лиани. Сякаш е по дължината на Ропотамо – тиха река, в това се превръща стремглаво светът. Стените са олющени – старовремска сграда от царско време с параклис. Католическа спогодба – ангели, които пазят пътя на преходните души. Път към Чистилището или Рая, или Ада – и антропоморфизма пак завладява съзнанието – все трябва да се чака – дори на изхода към края – постой още малко, усмихни се още веднъж и не спирай – ти дерзаеш живота, ти дерзаеш и скръбта, в кръвта ти пак потича оживено уловеното очарование – ти скиташ, душа, между различните вселени – и чудиш се какво вещае смъртта – дали като Сократ ще излезеш гордо в нея, дали ще тъгуваш, дали ще приложиш ритуално самоубийство – не!– животът е ценен, животът е дар. Прилича на празни кошари, в които дори Бог не може да застави, да се примири със страданието – защо ли го има – нима не е лечение смъртта, и какво ще намеря сред нея, освен тъжни ноти в праха.?! Да заживея без да се смея – може би тогава не ще ме споходи, но пак бих бил празен, с празен живот – затова ще живея, дори ще се смея, и докато мога да пея ще възхвалявам не света, не крайното, а това към което води безкраят– низ от аромати, прегорели звезди – и нещо в стакато от крайните райони на мисълта. Ще събираме в шепи, в шепи любовта и ще греем сериозно, спасили света.

След като изписа тетрадката за няколко дена, Найден се посвети на очакването на скорошното си изписване. Веднъж, докато стоеше на терасата на психиатрията, видя старата си класна, с която поговориха, викайки – те му казаха, че ще го пратят на „курорт“ за допълнително лечение. Все още се губеше в халюцинациите, но всичко му се виждаше по-добро от психиатрията. Така и застана начело на собствената си приказка, която щеше да продължи и на новото място.

Комуните за наркозависими, където именно го откараха, в един слънчев ден. Беше вече пролетно. Найден се радваше, че най-сетне се е измъкнал от психиатрията, но не подозираше какво му предстои. Той прие сърдечно новото място – къща, в отдалечено село край София. Наистина усещаше прилив на сили и енергия, беше въодошевен. Къщата беше триетажна, на самия край на селото. Имаше малък двор, с малък басейн. Посрещнаха го по-стари комунари. На смяна бе и психоложката, която щеше да го води по пътя към психическото възстановяване. Разбира се, Найден от самото начало я определи като ненадеждна и в последвалите разговори с нея, изцяло щеше да се убеди, че този човек не може да му помогне, със своите методи и начин на мислене. По стените край стръмните стълби бяха накачени различни бележки, които целяха да организират разложеното съзнание на наркозависимите. Целеше се връщане на смисъла към най-малките неща. Бъдещата изолация, за 9 месеца, Найден щеше да намрази. Той не предполагаше, че ще трябва да стои толкова време, отново затворен. Щеше да му се стори по-зле дори от психиатрията.

Животът в комуната беше организиран по комунарски, Готвеше се от разлини тиймове, които се сменяха всяка седмица. Всеки имаше задачи, задължения, с които се въртяха всяка седмица. Редът се държеше на списък на втория етаж, закачен на табло. Всяка седмица задълженията си меняха, при нарушаването и неспазването им, както и при нарушаване на правилата, се даваха санкции. Всичко беше организиран така, че да даде ново начало на наркозависимите и да ги върне отново към действие и смисъл в живота без дрога. Имаха право на индивидуални сеанси с психолозите – с тази, която го прие, и с друга, завършила и философия, с която Найден обичаше да се разговаря, защото бе по-необременена от професията си, и можеше с философска насоченост да анализира проблемите на зависимите. Правилат бяха иначе строги и неспазването им водеше до строги санкции – я миене на чинии, я бърсане на пода, я забрана да се говори с останалите.

Всичко изглеждаше твърде сюреалистично на Найден. Но най-вече той си изписа книги, своя любим Бердяев и през промеждутъците между задълженията и груповата терапия, той се наслаждаваше на своите четива. Вървеше по двора, докато четеше, защото не му даваха мира и покой медикаментите, с които все още бе чувствително упоен. Не можеше да стои на едно място. Ала най-вече не можеше да приеме и случващото се край него. Откритата простащина на хора, събрнаи отвсякъде, не съотвестваха на собственото му гледище за света. Те му се подигравaха, защото не можеха да го схванат и го наричаха Бердяев. За Найден това беше известна гордост – някой да го оприличи с великия философ, но не можеше да не прояви и надменност към неуките комунари, които просто никога не бяха чели или имали някакви висши цели в живота. Найден се мъчеше да съхрани когнитивните си умения, и пишеше, щеше да почне да учи испански, да рисува – всичко, което го отделяше от ежедневието в комуната, беше за него благословение.

Но най-вече се дразнеше на психложката, която го прие, и на другите, които отговаряха за тях – те бяха общо четирима, наричаха ги „екипа“. Двама от тях бяха бивши зависими, и като повечето от тях, не можха да се похвалят с някаква култура. За Найден те си останаха простаци, които се бъркат в живота на другите – бяха от нормалните българи: с мнение за всичко, с разбирания по всеки един предмет, и някакво самочувствие, което никога не се знае откъде идва. Подобни типажи са най-често срещаните в България. Наблюдавайки ги, Найден заключваше и за народопсихологията. Всъщност състоянието му почваше да се подобрява от ден на ден. Гласовете изчезнаха, заедно с налудничавите илюзии и въображаеми герои. Никой не обърна внимание на истинския проблем на Найден, свързан с тежкото психическо разстройство, което бе преживял. Но най-вече те не можеха да го обхванат в неговата

многослойност. Противеше се вътрешно на психоложката, която прилагаше неофройдистки методи на анализа. В комуната, Найден щеше да прочете и Юнг и Фройд и отново да не се съгласи с тях. Но не можеше да се разбере, как в съвремието ,в контекста на България, все още лекуват по стогодишни методи.

Психоложката се опитваше да се наложи над комунарите с ловки психологически методи, които изобщо не се нравеха на Найден. За него всичко в комуната беше твърде пошло, неорганизирано, и подлежащо на критика. Това не идваше от болестта – просто ситуацията беше такава. Ползваха методи за лечение, взаимствани от запада, при все, че отдавна ввече не се прилагаха на запад. Всичко у Найден крещеше срещу ситуацията. Да бъде въвлечен с шайка наркомани, изгубили всеки смисъл от живота, за него беше просто убийствено. Той не можеше да търпи маниерите им, откритите просташки изрази, които използваха. В разговорите им не се месеше, предпочиташе да чете от книгите си. Настъпваше общо взето един миг на вътрешна изолация спрямо околните, защото Найден не искаше да „падне“ на тяхното ниво и да се остави да бъде засмукан от т.н. кръговрат на живота. Така че вместо да му помага да се възстанови, Найден впрегна цялата си волева сила, на съпротива срещу комуната и всички в нея. Той се делеше на аз и другите и отказваше да вземе участие в ние. Забавленията и шегите, които си подмятаха, м убяха отвратителни. Ненавиджаше популярната музика, която звучеше в определени часове. Не можеше да си представи как е изпаднал до там, че да трябва да дели хляба си с хора без образование. Психолозите и екипът като цяло, също се обърнаха срещу него – искаха да го приземят, да го оставят на програмата, която да води живота му. Това Найден нямаше да приеме до самия край. И после, при ресиоциализацията, той предпочиташе да прекарва времето си в Народната библиотека, вместо да слуша брътвежите на полуидиоти. Единствено силата, на собствената му воля, щеше да му помогне да се справи активно със заобикалящата го среда.

Найден не търпеше нито правилата, нито имаше някакво уважение към екипа. Особено дразнещ му се виждаше собственикът на комуната – едър българин, също бивш наркоман, със самочувствието отново, че разбира от всичко. Агресията на комунарите, която беше прикрита, го отвращаваше и му напомняше за собствената си агресия. В комуната, Найден имаше възможност да се самоанализира по един нов начин и да открие нови неща за себе си, да се вглъби в неподозираното общество на подсъзнанието. Щеше да има множество философски проблясъци за естеството на живота. Но нямаше с кого да ги сподели, защото хората не можеха да го разберат, не можеха да разберат усилията, които полагаше, за да се върне отново към реалността. Най-много му пречеше непрестанното набиване на идеята, че е зависим. Той не можеше да им обясни, че страда от съвсем друг проблем, че е развил шизофрения, която трябва да лекува, а не някаква си зависимост. Всичко това щеше да го връхлети като началото, пред което той можеше да се изправи. Новото начало за себе си, за да възкръсне от сенките, от тежестта на всичко, което му предстоеше да изпита върху себе си. Ала най-вече му помагаха утехите на родителите – те имаха право да се чуват веднъж седмично с домашните си, за съжаление винаги в присъствие на екипа. Това не му се нравеше – имаше чувството, че го следят какво говори, за да не изложи комуната и обществото по някакъв начин.

Народопсихологията, която се откри пред очите му, му даде един широк поглед върху българина в съвремието. Анотлогия на психиката му се представи в една затворено общество. Той наблюдаваше с интерес всичко наоколо – макар външно да го отблъскваше средата, вътрешно беше благодарен, че може да се докосне до вътрешните слоеве на човешкото създание. Съзнанието с всичко, което раждаше то, с всичките му харектерни и личностни особености – развитието на личността, всичко това Найден наблюдава в продължение на девет

месеца. Така той се обърна ретроспективно и към себе си, проучвайки собствените си скрити оттенъци. За всяка една болест, се намира същността, изследвайки видимите прояви – патология – на болестта. Налице беше остра патология на личността и за него бе истинско удоволствие да я изследва. Започна нова игра, нови експерименти, вече с хората наоколо и себе си. Ескперименти, не по спомен, а изцяло отдадени на сочната версия, на една преплетена реалност, с дискурса, който се упражняваше наоколо и вътрешно и външно. Цялата характеристика на човека се разкри пред Найден в един нов план.

Метафизика

1.

Ако се прозре отвъд предела, се разкриват нови хоризонти. По същия начин се покоряват граници, които никога не са едни и същи, но твърдо почиват върху плетеницата на осезаемото, като се прекрояват просто в преображение на измерността си, придобивайки така необходимост в съществуването си и задават ритъма на едно преливане, от форма във форма, което единствено поставя нови очертания в понятно граничното, докато усилията на, вложеното в подбора на интелектуален размисъл, не доведат до поредното преоткриване и преодоляване на граници, за даа се допре до това, което бележи отвъдното с действително осмисляне. Това не означава по никакъв начин изместването на границите, напротив, те все така указват даденото местоположение, а по-скоро тяхното обгръщане в преосмисляне, за да прелеят те в полите на непознатото, което се намира извън граничното и така самото то започва да прелива в една игра на достоянието зад смисъла или готовността за попиване на ново, непознато съдържание, до което да се допре вътрешното осезание, своевременно разделяйки се в самото себе си, защото не прераства единствено във външно оформление на преодоляните граници, но и във вътрешна корелация на обгръщане, паралелно и във вътрешното влагане на нов смисъл, тъй като процесите са паралелни в своя ход и всяко вътрешно трептение има отражение във външната си проява, и обратното, покавайки взаимносвързаните системи, които следва да доведат в достоянието си, и до пълното сливане на успоредностите, които не се деференцират вече толкова неистово, самите в себе си, а се подчиняват на стремежа за интегрирране на едно състояние в друго, или от едно съществуване, в друго, без да се измества съдържанието му, а само преливайки в оформлението на собствените му, зададени от дискурса граници, в един нов начин, който превръща така формите, от чужди, в присъщи, или те биват усвоени, именно, за да дадат такава непоклатимост в собственото им определение, обаче вече преведено в езика на личността, която е съумяла да обгърне в цялостност контурите на другото, за да ги притопи и да им даде нова насока, бележеща по такъв начин собствената им граничност, в един безкрай от възможност за преливане, от едно, в друго. Тези движения се случват непрестанно и бележат преминаването, между различните състояния, задаващи по такъв начин и непрестанно преобразяващи се категории в понятийния апарат, които целят всъщност не толкова обособявнето, на дадено същество, колкото служат като помощни средства при внимателното обследване на това, което е другозначно, като го преввеждат на езика на собственото, за да го преобразуват в ближно. Именно с такива механизми, се получава и преливането в отвъдното

на смисъла, за да се се обособи една особена рефлексия, от нов тип, която рефлектира от гледна точка на необятното, или непознатото към познатото, за да достигне до обективизация в нагледа на цялостната си структура. Единствено чрез такова наблюдение от страни, може да се долови и една, заложена в недрата на диханието цялост, така че четириизмерна рефлексия, се случва неусетно, за да изпълни целта на постигането на едно универсално битие от съществото, което да способства за разкриването на собственото му пораждане, или възпроизвеждане, в множество паралелни действия и линии, които бележат автономното движение на заложеното в съществото, което желае да се разкрие и по този начин да се възпроизведе, а за това е нужно и познанието за многоизмерност и многообразие, и интегрирането към тях на собственото, за да се достигне и до едно трайно разбиране относно природата на различните явление и структурата им, която бива приложена в личното развитие, за да предизвика характеристиката на едно съзнание, да учи, и да се развива по този начин, запазвайки своят независима структура, без да нарушава спонтанността на породилото се общуване с цялостта на всичко, белязано със съществуване.

В самият понятиен апарат на съществото е заложено да търпи подобно разцъфване на собствените си заложби, което може единствено да се породи от общението с другите същности. Именно в такова общуване се бележи възможността в понятийния апарат да обхване, това, което се счита за невъзможно, на езика на чудеса, които се случват пряко съществото, но все така дълбоко бележат пътя му, за преосмисляне на самите граници на собственото си познание и отношение и разбиране спрямо околното, в един неспирен процес на претопяване от едно естество към друго, за разкриване на скритият под формите смисъл, който да задава и неспирната склонност към изследване и обгръщане на даден предмет, не за да се затвърди неговата структура, а да се достигне до пресечни точки, в разбирането, за да се осъществи общение с всяко едно достояние. Цялата вселена, съдържащи безчет микровселени и светове е основана на пулсацията на същинското общуване, което се осъществява посредством едновременните процеси, на вдлъбване на вътре и изпъкване, навън, които действат едновременно, без да се диференцират като процеси в съставните им части, а единствено в обобщението на едновременното им несъзнато случване, което достига до осъзнатост, едва при разгръщането на движение по попсока на олицетворение на собствените заложби. По този начин, както и в случчаите с една рефлексия от четири степени, е възможно, да се заблуди, в дадено състояние, и да се обозре само една част от целия апарат, което би довело до накъсване в цялостта му, което е противоположно на смисъла и по този начин поражда вече не дарованието на личността, а едно ненужно наслагване, което се обяснява с накъсаната представа за същностите, водейки неминуемо до разрив на полето на собственото битие. За да се избегнат такива тревожни вероятности, нужно е непрестанната готовност да се приобщи и интегрира дадено явление, като се остави на несъзнатата дейност в съществото, белязана от познание на успоредностите и на съответните им посоки, въртене и самото им движение, достигайки до един обобщен образ в съзнанието, който много по-лесно може да прелее в новите си очертания и да изменя формата, без да губи нищо от съдържанието си, синхронизирайки така всичките личностни движения с условита на общуване.

Всичко това поражда тежест в собствената структура, която вече подчиняява наличния обем от масата му, на въжделението да се постигне преразпределение на масата, спрямо дискурса на осъществяването общуване, вътрешно и външно, като с това се постига именно това преминаване на границите, окето съответства със запазване на собствената си структура, спрямо новите хоризонти, които се разкриват, щом се погледне отвъд и се утвърждава в уплътняването на собственото съществуване с приложимите последици от цялостната комуникация, без да се затварят възможни пътища на несъзнателни процеси, в лекотата на

успоредното им протичане, а напротив – да се ползват и напълно съзнателно от същността, без да се нарушава пълнотата на движениет им, но взаимствайки техния продукт, като досег с отвъдното, което единствено може да служи като някакъв ориентир за приложение в собственото рождение в личното битие, така че дадена невъзможност, пречупва със своята необходимост, осъществената себерефлексия при наличието на общение и по такъв начин, видоизменя непрестанно границите, за да се получи едно преливане в общуване между самите същности, само по себе си определящо комуникацията, на различни нива съществото, и задава и по този начин собствените му граници на възприятие, заложени в самото него, за да се достигне до един напълно интегриран образ на собствената личност, който е готов по подобен начин и да придава съответен лик или възможност за въплъщение на всичките идеи, които се преплитат в съзнанието, при досега му с формите, за да достигне най-сетне до понятиен смисъл, заложен вече в контекста на самото съдържание, за да общува същност със същност, въпреки формата, която и пластично се видоизменя, понятийноо или не, в контекста на самата комуникация. Само по този начин, чрез общуването между същностите, може да се породят паралелните несъзнавани процеси, оставащи чужди в собственото същество, за да се интегрират в един облик на осезание, което вече е способно и да обгърне и да възприеме наличието на една целокупна паралелност, насочена изцяло към собственото си разкриване за максимално плодотворно въздействие на породеното от всяко едно общуване. По такъв начин, вътрешността се допълва неспирно, а самите идеи, които се появяват, биват обгръщани несъзнато, за да добият при пресичането на успоредностите, и своя форма, ясна и смислена за самото осезание и така една идея се въплътява, за да осъществи в движението си и видоизменние на самото битие. Остават само вероятности, които могат да се изврънщат, без цел и посока, но биват допускани като възможни, от успоредно действащите процеси на мисъл, заложени преди всичко в несъзнатото, което предопределя и съответното му осъзнаване, при разкриването на вътрешните слоеве на действието, в собствения апарат. Подобно диференциране е необходимо, за да се допусне цялостното обновление на съществото, което се случва непрестанно, при наличието на кръстосването в дадена форма на общуване, която представлява нищо повече, освен интегрирането по един собствен начин на паралели един спрямо друг, за да се постигне и цялостното им допускане в предела на осъзнатото, където все още, чисто количествено се борави, с наличието на ориентир, за дефиниране не само на отделните елементи, като структура, но по-скоро на тяхното развитие като процес и посока, за да се съумее да се синхронизират в една ненарушима цялост, представляваща обединението на количествените с качествените характеристика, така че всяка възможна или невъзможна величина да се употреби със своята универсалност към вмъкването на такова многозначение в обема от маса, задавайки по този начин и нови параметри на действащите, вече, с оглед на величините, сили, за да се обособи едно ново поле, кооето подсказв едновременното налиичие на геометрична структура в привидно безмасие, за да се докосне до състояние, вече с ясно определена маса, което да доведе до цялостното превъплъщаване на независимото съществуване, за да го интегрира към процеса на нови сили, вече единени с универсалните положения на дадени величини, за да се породи и тежест или плът от съответното общуване. Такава е и структурата на достигане до въплъщение пряко изразено в едно битие, запазващо функцията си да бъде достатъчно пластично във формите си, за да е способно да отговори на общуване, с различно по тежестта си влияние, както вече се показа, че именно тенденцията към такова въплъщаване на добитото в успоредността на такива процеси, които са заложени в апарата на съществото, предназначен не просто да съществува, но и да поражда, да видоизменя и да дарява със смисъл, изпълнен в съдържанието си от живот, във всичките си прояви, като това е и осъществването на самото призвания на всяка една същност към изграждане на собствено, независимо битие, съществуващо със своята тежест, за да пресича всички

паралелни движения на процеси, които нямат нито начало, нито пък край, защото са заложени в самото съзнание, което също няма начало или край, но продължава единствено в константността на собствената си проява, да преобразява и въплътява не само опитомяването на успоредностите, но и да изявява достоянието като характеристики на съществото, за да породи в движението си, единствено, живот, преодолявайки заложените граници, плътно прилепена към собствената необходимост, за да представи и този облик в пораждането, който също да е прехрълил собствените си граници, осъществявайки приемствеността или преливането от същност в същност на реализацията по установяване на безкрайност в едно живо битие, или безкрайно предаващ се смисъл на живот.

2.

В отъждествяването, с битие, се крият и предпоставките, които разпределят необходимата посока и енергия за въплъщаването на животворящото, в мигновението на достижение на нещо пряко собственото същество, което се оказва и самото пораждане като трансцедентално спрямо личната същност, като превръща процеса по изливането на съдържание в битието, в неговото осмисляне като независима структура, която е нужно да запазва своя интегритет в пространството, и във всяка проява на свой ред да дарува с пораждане, което е и осмислянето на животворящо битие, придобито от подобна животворяща сила в действителното съзнание, за да упражни интегрирането в самото битие, превърнало се така и в независима структура, понятието за цялостност и неделимост, с което се характеризира и всяка система. По този начин битуващото се превръща на свой ред в животворящо, и на свой ред сътворява, както е било сътворено от дадена жива същност, всъщност животворна, способна да вдъхва в смисъла на едно цялостно осезание, осмислянето на всички отделни компоненти и частици, които пребъдват в своята паралелност, за да осъществяват и съответни процеси, и така да бъдат пълнозначно обхванати от разбирането на едно пластично според природата си съзнание, което въплъщава тази пластичност, за да търси и новото съдържание отвъд формите.

Всяко движение в пространството се обособява като трептение, или вибрация, с различни посоки във времето и в развиването им, като по този начин позволява и наличието на различни скорости на движенията в успоредните процеси, зададдени от импулса, или заряд на всяко едно зададено действие, което се разстила като вълна в пространството, за да срещне и своето съответно, спрямо основната му характеристика да прожда, надвхърляйки по този начин отделното, за да приобщи здраво към интегрирането спрямо едно общностно проявление, което и обособява целта на всяко едно действие, да упражнява, спрямо зарядаа си, различно влияние не само върху околното, но и върху вътрешното, като съумява да запази тази несломима представа за собственото си същество, така че да осъществи взаимодействието на общуване и да осъществи своята първоначална задача, като прекарва така мостове на превод между отделните същности, въплътени чрез дадено движение, според природата му, само по себе си многообразно, заемайки дадена траектория според зададеното му като импулс състояние, за което са необходими ясни очертания на граници, така че се получава преставата за начало и край на самото движение, които обаче не съществуват в преливането на несекващата комуникация, но единствено способстват случването на явленията и разгръщането им спрямо заряда в движението им в съответна среда, към която и те следва да се пригодят, за да осъществят ясно целта си. Самото движение е белязано от дадена форма, заема геометрична симетрия в пространството, самите форми изглеждат като преходни, с начало и край, но това е единствено поради природата във всяко едно движение, да носи заряда на осмислена същност, или съзнателно да бъде осмислено, за да бележи и функцията

си на медиатор или посредник, предавайки частици от съответната същност към другата същност, за да се установи и здравата взаимовръзка между тях, която да се изрази във взаимодействието на общението, или на преливането на съзнание, така че да обгърне съществуването си извън времето и пространството, като такова достояние, което преобразява околното спрямо заложеното във всеки импулс, на движението, изглеждащо като крайно, единствено защото то е инструмент при постигането на средствата за комуникация и като такъв инструмент изпълнява своята функция да предава определена форма, която е и израз на движението в пространството, спрямо точната му времева насоченост, за да бъде и самата му форма конкретна и обвързана с понесеното послание за взаимодействие, за превъплъщаване на вътрешното, в живот и вдъхване на това животворно осмисляне в средата, за да се достигне до идентификаци на движение и форма, които са един вид носители на един импулс, за преобразяване към живот. По такъв начин и всяко движение, предало зарядаа си на пораждане, умира и променя необратимо формата си, защото се развива в измерението на времепространството и съответната му енергия е ясно пропорционирана спрямо осъщестевяването на формата в движение, докато самата същност, или цялат съвкупност от същности, бележещи пълнотата на съзнанието, всъщност съществуват извън времепространството, така че единственият им досег с него е посредством медиатора на движението, който стремглаво е заел насоката си да предава заряда на животворно послание от съзнанието, но всъщност общуването не изисква движение, само по себе си, бивайки схванато като семетрия на разновидности, които съществуват успоредно в собственото си многообразие, за да се пресекат в дискурса на общуването, който все пак осъществява такова взаимно повлияване, което не е нуцно да се отъждестява с движение, а единствено с естествената функция на органона да общува и без нуждата от движение, като осъществява установяването на едно многообразие от възможности за връзки, които се изразяват единствено в битието, като олицетворено отражение на личното, изобщо като някаква форма, именно движение. Безформеността на общуването, позволява и достатъчното му пластичност, да намира израз във всичко, без значение дали подлежи на битие или не, дали съществува действително или не, като по такъв начин се слива с целокупното съдържание, или между няколко съдържания, че се поражда едно такова многообразие, което не може и да се обгърне, защото всеки миг е белязано от превъплъюение, осъществявайки по този начин и безкрайното в самото съзнание, със способността му да приема образ, в проявата си на движение, за да има то ясна цел и насоченост, или да предаде и на самото движение лик, като по този начин го направи възможно спрямо условията на средата. Самата среда също е вид образ, или предаване, от съответни същности, ала пълнотата на съдържуемото й, не може да се предаде освен чрез внимателното обгръщанне, осъществено чрез въплътеното общуване, което представлява процес на обследване, задълбочено, и диференцирането на цялостната й съвкупост в отделните й части, за да се възприеме формата на съответствие, и да се насочи спрямо целокупното в израза си на общение, съдържащото се в съответните същности, като след като бъдат отделени една от друга, частите отново се сглабят, за да се полуи и един нов образ, различен от първоначалния и по такъв начин да се приеме и осъществяването на взаимновъздействащата комуникация, за да се сдвои в уникалността си, утвърдена от различните пътища към пораждане и създаване на отделните същности, спрямо потребностите на цялостта им, задаващи собствената им уникалност, за да достигнат така комуникиращите същности, до един истински синтез, който да отговоря пряко за породилата се необходимост от разкриване пред другото, заложена в интегрирането на всеки един компонент от личностното съзнание, като носи по този начин една рефлексия, изразено винаги спрямо общностното, определяйки по този начин не само и личния образ, но и всяко едно насочено движение в пространството като единствено възможно, за да се реализира и канализирането на този поток

от съответна структурна рефлексия, към първичното, за да постави рамките на начално и крайно, като с това не се отделя от интегритета на целокупното, но предава своите собствени части, в импулси, за да им даде образ, бидейки вече рефлектирани в естеството си спрямо общностното, което ги и покдрепя в собственото им право на съществуване, като самото съществуване е една неспирна, четиристепенна рефлексия на общностното към личното, за да добие собственото свой образ, и по този начин да съдейства за извайването на многообразие, не само във вътрешността, но и в богатството на всичко съществуващо и така се въплъщава многообразието, спрямо съставнтие му части, за да установява системи, които пораждат и препредават от своя страна заложеното в устоите си.

Всочко това предполага съществуването и на такава рефлексия, която позволява диференцирането в дълбочина на отделните частици, за да интегрира обърнатото и към упражняването на една автоматична проява, спрямо цялостното, която се случва, както и самата рефлексия, в различните си слоеве, напълно спонтанно, като нещо, предполагащо съзнанието. Но самата рефлексия бива в себе си едно такова движение и предполага развиването си в съответен образ, който задава параметрите ѝ, като постигане на успоредност в мигновеност на цялото съзнание, което е неделимо от несъзнанието и безсъзнанието, представляващи по своему вид движения, съответно положението спрямо общностното в даден миг, ала единствено в проявлението си като доловими импулси, тъй като самата конструкция в съзнанието не предполага някакъв конкретен образ, напротив, единствено обследването, тук и сега, на всички явления, вътрешни и външни, така че приобщено към мрежите от съзнание, всяко индивидуално съзнание, да създава своя собствена мрежа на взаимовръзки, като установява непрестанното им интегриране спрямо цялост. Именно със залагането на една такава цялост, съзнанието се отделя от движението, откъсва се от всеки образ, за да преминава отвъд границите, към които и съответно е нужно да бъде насочен личния кръгозор.

В подобно състояние, може да се окачествяява вече пълнотата и неразделност, съпътстваши личното съзнание, като така то се интегрира към мрежите от съзнание, или към пълната цялост, без да губи нищо пт своите проявления, като вече е и способно да се интегрира непрестанно, скачайки от частица в частица, от съставното си, което е обгърнато с разбирането за отпускането му в собствен образ, като движение в средата, като се ползва крайното му естество, за да се достигне до изливане на безкрайната му същност, така самото движение се превръща в един медиатор, на заложеното в съзнанието, като подтик, към преобразяване, рождение и ожитворяване, и трите, интегрирани като функции в безкрайното, но ползващи инструментите на крайното, за да осъществят своя израз, или да открият своето ново превъплъщение, носейки безкрайност, побрана в краен образ. Всичко това води до схващането, че само по себе си, съдържанието бива нетленно, или безкрайно в същността си, като един неспирно бликащ израз, винаги в уплътнено от наличната си тежест в приобщаване към общносотното, също носител на безкрай, за да се установи и характеристиката на едно движение, да бъде тленно и крайно, но да предава това единство, спрямо собствения си интегритет, за да зададе чрез съответната си форма израз на получилия се образ, който да е преносител на едно непреходно достояние от интегритет на всичко само в себе си, което всъщност е и основата на преливането между отделнтие същносоти при общуването, така че действието или движението, в средата се превръщат в едни оператори, за олицетворение на същностното, спрямо собственото си битие или спрямо другото, като откроява по този начин, чрез преходни начини, различието на отделно съзнание, като съставна част от цялостното съзнание, без да се отделя в себе си, или да се губи в дефинирането на собственото. Поради това и самото движение се превръща в диференциране, което носи в себе си, между части,

между свое и чуждо, като по този начин съпътства за индивдуалня белег в сътворението, без да се нуждата от различни допълнения или разяснения, така че движението се превръща в носител на цел за осъществяване, само по себе си непреходно, и все пак движението не е част от истинското общуване и комуникация, които се случват мигновено и спонтанно, като пряк обмен от същност в същност и не подлежи на някакви граници, нито пък на образи, защото борави с непреходното съдържание, заложено в инструментариума на цялото, така че самото движение не предполага комуникация, но единствено пренос на заряд от същност към средата, с начало и край, задади според интензитета на трептене на заряда, задаващ и съответните граници, или облик в самото движение, превръщайки всяко едно в индивдуално и уникално, дори да е подчинено на крайност, все пак, носи личностния си белег за едно трайно проявление в средата, насочено винаги към интегритета с цялото, в което движение и образ са идентични и не сами по себе си не носят рождение, но съпътстват като медиуми за осъществяването му.

3.

В изпълнение на разгледаната предназначение на свойството на съществуването като активно пораждащо, следва да се отбележи, че не само то е способно на подобно олицетворение на собствената си същност. Това може да се разгледа като атрибут на един абсолют, който като такъв битува отвъд самото битуване, на съответните му грарници, като подобен абсолют би следвало да се разгледа и като състояние, отвъд самото съществуване, обвързвайки се с успоредността на несъщестествуващото, което обаче също е склонно към битие, или небитие, отхврляйки безбитийната стойност във всичките си характеристика, като с с това единственото се обрисува такава картина, в която нещо, което не съществува, отново бива нещо, в зададените, отвъд стойности на достижимото параметри, в която успоредностите не биха се пресякли, нито общували помежду си, в рамките на паралелното си битуване, което в никой отс случите не е лишено от проява, а напротив се скрепява в явленията на битийните си положения и е възможно чрез тези явления да се достигне до самия извор на сътворяването, което се превръща в съзидание, след като черпи своето общение с абсолюта, който по един сходен начин на обяснение е склонен в двойственото си единение паралелно да съществува и паралелно даа не съществува, като и в евата случая подлежи на едно неразривно, универсално битие, което олицетворява рефлексия върху всички отделни части на всичко, което съществува, или съответно не подлежи на съществуване, така че несъществуващото единствено изменя своята стойнсот в своя си присъщ характер, че за него липсват определени величина, и не са налични някакви сили, които да го осмисляят със съдържание, в някакво поле, за да се сдобие с маса. И все пак и несъществуващото има битие, подлежащо на разгръщане посредством явления на пресичане, които се проявяват в успоредността между двата антипода, така че битието на несъществуващото представлява безформено и неограничено наличие на съдържание, което подлежи едноверменно и на небитие, в което се излива самото съдържание, без никакви граници или условности, което съответното и постановява наличието на съзнание, което не рефлектира към нищо, следствие на невъзможността си за маса и плътност в тежест, се превръща в битие на непрестанно преливане, във всички посоки и без съобразение за скоростта и интензитета на пораждащия се обмен, така че самото съзнание в такива условия се превръща просто в един леещ се поток, в себе си и към околното, едно нерфлективно съзнание, което все пак е налично, в едно безплътие, без да се съобразява с условностите на съществуващото, ала битувайки паралелно с него, по подобие, преминава към

изпълнение и изливане на потока в явления на рождения, оставащо скрито за околния свят, но съдържащо все пак смисъла на абослюта в себе си, както и разбирането, за което не е нужна рефлексия, а направо излива, в привидно безредие обгръщането на всеки един сигнал, за да го дари с грижа и внимателноо изследване, от което следва, че заедно с разбиране, несъществуващото има и разсъдък, който следва да се подчинява не на рефлективно осъзнаване, но пряко на самите начала в цялостния абсолют, или несъществуващото би могла да рефлектира единствено върху подобен абсолют, което обаче не се изпълнява, в смисъла на рефлексия, тъй като липсва понятието за личност при несъществуващото и следвателноо не могат да се наблюдават сътоветните рефлективни стойности, които биват заместени от неспирен поток, непрестанно разминаване на съдържанието, което достига до определението за себе си, вече не чрез рефлексия, а посредством прикряпенето към абсолютните стойности на едно универсално съществуване, само по себе си, паралелно съществуващо и несъществуваащо, в битие и небитие, така че самите яаления, които се пораждат като действия от несъществуващото, остават невидими и невъзможни за обхващане от съществуващото, така че се получават множеството паралели, във всевъзможни посоки, на светове, възможни и невъзможни, които не кореспондират един с друг, но въпреки това пораждат свойствени явления в едно общо битие, което обаче никога не нарушава успоредността си, така че съществуващото и несъществуващото не образуват връзка помежду си, освен през самия абослют на мрежи от съзнание, тъй като дори и лишено от съзнателна дейности, в тесния смисъл на думата като упражнена рефлексия, все пак несъществуващото ражда конкретни стойности в битиен смисъл, които съдържат естеството, съдържащо се в небитийното, със сходен заряд на пораждане и на творене, единствено в различен ритъм, на директно преливане, без пречупването през призмите на съзнателните процеси, като съществуващото може да се докосне до тези успредни паралелности, единствено чрез директната си рефлексия спрямо абсолюта, като през универсалните категории, достигне и до необозримите светове, без да се преплитат, но давайки възможност за допира между паралели, без да образуват трайни връзки, поради невъзможността от съответно разбиране в общението. Така несъществуващото не може да общува по същия начин, и дори да има наличие на разбиране и разсъдък, те не са подчинен на някакви Аз-концепти, но единствено на универсалиите, с които се достига до едно широка, метасъзнание, изпълващо цялостта на това, което е и не е, за да може да поражда във всички случаи, директно от естеството си, упражнявайки такава рефлексия, която би позволила комуникацията и прехода на всички нива и във всички вероятности. По такъв начин, абсолюта, или искрицата на духа, който се носи в пространството, същвременно съдържа всички универсалии в себе си, като в една проява на тотална рефлексия, мрежите от съзнание стават съзнателни сами по себе си, но едновременно с това, освен понятието за универсалии, липсва такова положение в абсолютното, което да му придава различните нива на рефлексия, като е упражнена само един вид, все пак достатъчна, за да се появи и самосъзнатието в самите универсалии, които обаче не рефлектират с другите нива на паралелности, но остават достижими, единствено някак еднопосочно, в положението от абсолют към съществуващо и обгръщането на абсолюта от съществуващото, в присъщата му универстална неизменчивост, която води до липсата на граници, като категории се появяват единствено според авторефлексията на абсолюта сам към себе си, което способства и наличието на общуване с всичко останало, изразяващо се не само чрез метасъзнанието, но и чрез несъществуващите паралели, както и небитието, в което всъщност пребъдва и самия абсолют, който единствено поражда, посредством общението, паралелно, чрез самосъзнанието си отваряйки връзка с супоредността на несъществуващото и на небитието, което представлява сбор или съвкупност на многоизмерна проява, която обаче, за разлика от съществуващото, няма цел и посока, които да определят местоположението в различните

измерения, а дори самите време и пространство, тук се губят, като струват път в също пораждащото и действено небитие, с тази разлика, че при неговите действия, отстъства понятието за мрежа и свързване и то се превръща в една хомогенна проява, без посоки, не познаваща граници, на един безкрай, изпълнен със съдържание от универсалиите, единствена предпоставка изобщо нещо да се породи в такива условия, като съгласно абсолюта небитието изпълва със съдържанието си универсално, проявите си на нещо, което е, в стойността, на собствения дискурс, без никакви познати граници или константи, които по някакъв начин да определят измеренията на небитието, така че то се превръща в разнообразно, едноизмерно естество, което поражда единствено в дискурса си, по подобие на несъществуващото, с универсалиите, които също нямат граници сами по себе си, и се намират извън измеренията, така че подобни причудливи несъществуващи и небитиини светове, все пак държат своето обяснение в проявата на самия абсолют, който в чистите си категории, сякаш служи като мост, прокарваю единствената взаимовръзка между света на съществуващото и множеството успоредни несъществуващи или небитийни светове, в които липсва диференциацията, но всичко се интегрира директно само в себе си, без да се разделя на части, като се обгръща в интегриране единствено на общото, с разбиране към него и наличието на разсъдъчни явления, които го категоризират и подреждат, според качествени и количествени стойности, но без да го съчленяват, в една неразривна пълноота на проявата единствено на грижа, за осигуряването на път за потока на неспирно преливащите в състоянията си съдържания, С това категориите на света на постижимото,, или осезаемото, биват видоизменени поради слоевете на рефлексия от самото съзнание към абсолюта, така че подлежат на видоизменение, съответно самия дискурс и не могат да попият от чистата стойност на тези универсалии, както в паралелните селения, но единствено, чрез общата, външна мрежа на понятийност, или обратното на интросъзнание, екзосъзнание, като един външен скелет, съдържащ цялата категориална последователност, на съществуващото, и чрез тази мрежа не се допуска отделните съзнания да се загубят в собствената си рефлексия, но позволява да се интегрира чрез нея, универсалиите спрямо съответния понятиен апарат на съществото, съответно, с наличието и на „външни“ понятие, които се съдържат в същата мрежа от отделни сънания и си предават като обмен, чрез непрестанното общуване помежду си, в самата външна мрежа, която съответства на собственото общуване със себерефлексията на интрасънзниаето, така че да се установяват връзки между съответните паралели и да се достига до осъществяването на обмен, който да доведе и до промяна в стойността на самия обем от съзнание, или до преображение, което съответства с неспирното излияние в световете на несъществуващото и на небитието, и по този начин вече не се определя като движение, с цел и посока, а като един сам по себе си обмен, взаимстване или предаване, от съзнание, към съзнание, съответствайки по такъв начин на неразривността и неделимостта в установените взаимовръзки, вече също независими от отношенията с време и пространство, или с някакво измерение, но именно този тип общение, показва общия конструкт зад всички светове и частици от небитието и несъществуващото, които се откриват сред битието на съществуването, така че с тези свойства на общуването, почиващи на неделимостта в естеството, да се пораждат вътрешното скрепване и цялост в пълнотата на израза, към битие, без разлъка в себе си, за да се изпълни по този начин и смисълът в завета на самотоо общуване да скрепявa цялото съществуване, за да бъде с неделима личностна основа, като същевременно и излива съдържуемото си в общението и в движенията си спрямо осмислянето и придаването на стойност на самото битие, като съдържащо в случая императив на пораждащо, на истинско творение, което се случва в преплитането с мрежата на универсалиите, за да се зададе сътворение, винаги, съвместно, преди да се премине и към съзидание, или обгръщането на другото, освен универсалиите, в мрежите на общуващото съзнание, за да обмени и да превърне другото, в съзидател, на

полагнаето на основа, чрез общуването, за осъществяване на неразвирното пораждане или въплътяване на собствената вътрешна мрежа, чрез свързването с външните мрежи, за способстване на съзидание на едно творящо на свой ред битие, без да е заключени в стойности, или в чист акт на съзидание, но почиващо единствено върху категориите на универсалиите, като по сходен начин, но без наличието на мрежи и свързване, се случва и създаването в несъществуващото, с единствената разлика, че в него участва целостта и целостта създава в унисон с абсолюта, защото в тези светове няма налично съзнание, следователно и общението е до там видоизменено, че да съответства единствено на общ поток, насочен ,разбира се създаване в битието, ала това битие също е видоизменено и не съдържа нищо друго освен пораждането на себе си в себе си, без диференцираното разбиране зад някакво състояние, но битуващо в едно абсолютно създание, което съответства и на движението във всички посоки и липсата на измерения или деления според слоеви, в едностранчивостта на всички посоки, закрепени в самостойността на един слой, което охарактеризира световете на несъществуващото и с преливането им във цялостта, без намесата на инструментариум на съществото за реализиране на творчество, но чрез директно изливане несъществуващото поражда своето творение, докосвайки самото битие, с това условие, че самият аболюст реефлектира сам върху себе си, и благодарение на него, чрез рефлекция върху категориите му, директно случваща се, за разликата от мрежата при съществуващото, създава възможността и битието да рефлектира само към себе си, спрямо тези категории. По същият начин се обхваща и небитиео, с тази разлика, че него, липсва и каквато и да е себерефлексия, така че аболюта едновременно се рее в подобно отсъствие или безтегловност, отделено от всичко, като присъствие само на дух, който среща въплътението си, при досега си с несъществуващото и съществуващото, като поражда мрежата на битието, за да сътворява, но абсолюта реално твори в небитието, където липсва единствено рефлективната стойност на цялостта и общото бива фрагментирано, като една хомогенна маса, в която липсва самосъзнание, а единствено превръща небитието в нещо, сходно с една бездънна бездна, из която извира единствено реенето на абсолюта, придружен от освобождаването от съзнание, което предполага и пораждането единствено на самосебе си, без наличието на категориални универсалии, без пространство, без време, без измерения, което превръща небитието в бездната на нищото, но от която извира и предствата за самата свобода, заложена в корена, от която черпи абсолюта, една безкрайна свобода, която се предава, чрез себесъзнанието на универсалиите в несъществуващото и съществуващото, за да се скрепи по този начин троичността на всичко, което е.

4.

Условията на непрестанното прекарване на пресечки между паралелите се видоизменят съответно самия дискурс, за да преминат от едно, в друго състояние, което се бележи от свободата на себеосъзнаването преди всичко, за да се допусне и преплитането в общата мрежа, на заложеното вече естество в успоредността, с преплитането на различните реалности, в един непрестанен обмен, който се случва изцяло несъзнателно, но както несъзнанието е част от съзнанието, така и в самото съзнание се долавя тези взаимоотношения единствено като упражняване на рефлексия спрямо съответни явления, без волевото им обхващане като такива, така че вниманието изобщо по принцип е заето преди всичко с това да сътворява, а

естествения комплекс на различние релфективни слоеве и на установяване на взаимовръзки, да не занимава в процесите си самото съзнание, но се случва неволево, напълно естествено, спрямо и несъзнатата връзка, която също не крепи в себе си миг на осъзнаване, с абсолюта и съответните универсалии, превръщащи се разбираеми за вниманието на съзнанието, единствено посредством мрежите от съзнание, които също така са и рефлективни в своето естество. Чрез вплитането на нов обем в индивидуалното съзнание, в следствие на непрестанния обмен от общуване, се преплитат, съвсем несъзнателно чужди един на друг паралели, върху които съзнанието може да се докосне, чрез себерефлексията си, но дори и да не го стори, от себестойността си, се увеличава и въпросния обем не само на категории, но и последствие на чисто съзнателни взаимовръзки и отношения, които полагат и основата на възприемането, някак скрито, като символ на постъпващат информация, която едва в следствие може да се диференцира съзнателно и интегрира волево към целокупния апарат на съществуването. Като следствие това бележи самото съзнание с предпоставките да постига и собствения си уникален отпечатък в личностното си битие, върху което също се рефлектира, като отделно явление, така че саамите слоеве на рефлексия, не са строго йерархично подредени, но подлежат на размяна във функционалното си упражнение в практическата насоченост на себереализацията си, нито съществуват тези слоеве под някакъв ред, а действат автономно, като заложен механизъм и по подразбиране, спрямо дискурса на осигурения обмен, така че се достига до осъзнатото състояние, в следствие на несъзнатото упражняване на даден рефлекторен мехнизъм от съответния рефлекторен слой, който действа така автоматизирано, че е трудно дори за себесъзнанието да обгърне с яснота цялото въздействие на рефлекторния апарат. По този начин, изцяло в личностно измерение, се допуска едно плуване или приплъзгване между отделните състояния, проявени от рефлексия, така че в полето на несъзнатото да липсва въздейството на отчетлива сила, която да скрепява, но позволява наличието на общение, на различни нива, така че и самото то да действа като спойка между отделнитее явления в контекста на съзнателния личностен апарат. Така се добива една универсална стойност на самото общуване, което го означава с характеристика на непреходност и по този начин го прави безгранично, така че спояването на обектите в личната им субективизация, се допуска именно чрез преплитането им в здравата връзка на общуване, разнолико в проявата си, неспособно за пълно обгръщане от съзнанието, така че винаги ще остава едно отворено многообразие, от непознато за съзнанието естество, дори и то вече да е установило връзката си несъзнателно със съзнанието. По този начин е заложен един неразривен механизъм за усвояването на цялост, която да се изразява в достижението на единствено необходими за творческия акт атрибути, които не само да го улесняват, но и в една естествена проява на спонтанност, да осмислят самото творение, като почиващо на действителна себестойност, която не може да успори правото му на лично съществуване, задаадено като начало от индивидуалното съзнание, в рефлексията над стойностите, които се допират в количеството си до съответните слоеве. По така начин, самата рефлексия, може да преплува и да се плъзга от една своя проява към друга, имитирайки така и движението на абсолюта в небитието, по същия начин се рее и съзнанието в несъзнатото, което е допира до усещането зад бездната на свободата, изразена съвсем пряко, осигуряваща паралелен допир с един призрачен свят, почиващ на съвсем друга характеристика в своето състояние на фактически извор на живота, което се крепи именно в небитието, тъй като задава и това чувство на свобода, поради индивидуалния механизъм, в съзнанието, или свобода, определена от самата себе си, в едно естествено състояние, където упражняването на грижа съответства с поемането на отговорност за точната реализация и пропорциониране на тези механизъм на свобода, който и съответства, спрямо специфичен дискурс, на въплътяването в създаването от потока на свободата, която в реалността на съществуващото характеризира

съзнанието посредством самата рефлексия, която се превръща в инструмент на задаване на свободата, която не съществува в условията на бездната на небитието, но е попила именно от неговата хомогенна насоченост във всички посоки, по подобие на несъществуващото, тази волност и липса на съзнание, което осмисля единството в излиянието на цялото, като пихтиеста маса, сама към себе си, в пулсове на растеж и развитие, съответстващи на стессняване и разширяване, като едно туптящо сърце, задало по този цялостния механизъм на реализация, или на изпълване с творение, дори в условията на небитие, което сътворява мигновено нищо друго освен самото себе си, и по този начин се превръща само по себе си в категория на величина, изменяща се всеки миг, с тези пулсации, които отговарят на единственото движение в бездната на небитието и го окачествяват като неделима структура сама по себе си, неспособна да обгърне естеството или отделните му членове, но съдействаща, изразявайки се извън измеренията, за проявата на матрица, по която следва да се устроят и съответните останали светове, така че може да се определи като бездната на творчеството, непрестанно разширяваща себе си, своите граници и съответно своето усещане за свобода, което, разбира се липсва в света на небитието, тъй като то не може да усеща, бивайки лишено от самосъзнателна рефлективна стойност, но може да разбира единствено цялостното си възприятие, не членоразделно, но като общо излияние, неделимо в частите си, което се отъждествява единствено със сътворението, заедно с абсолюта, заел единствената стойност на този свят, по отношение на своята динамика от последователност на пулсациите, които да позволяват и неспирното разрастване на бездната, която не е потопена в мрак, но служи за извор, осветена от размера в проявите на абсолюти, заемащ цялото небитие, като единствена същност, така че самото небитие се превръща в основа за конструирането на всеки паралел от следващ свят. Самите паралели биват зададени, от тези първопричинни връзки и изхождащото от тях усвояване на зададената матрица, в условията на собствен маханизъм, чрез който вече се изпълняват и се дават началата на нови успоредности, в избликa на съответнтие им състояния и зависимости, спрямо собственото им естество и проява и в съществуващото и в несъществуващото. По този начин и отделните светове, се синрхонизират един с друг, и отбелязват, дори непрякото си, на очевидно пресичане един с друг и установяването на взаимовръзки, които надхвърлят осезаемата възможост на съзнателния апарат, за да се определят и като навъзможни или нереални, а всъщноост просто недостижими за личностното естество. Така се установяват тези движение от светове към светове, които се преплитат, някак незнайно, някак невидимо, така че съучастват в общата мрежа, чрез непонятни положения и понятия, които могат да се отъждествят единствено с вероятности или хипотези, които биват със стойността на истина, ала без това да е доказуемо или да се проследи в някаква съответна взаимвръзка, оставяйки така получаващото се преплитане на мрежата, която се охарактеризира не само като мрежа спрямо условията, но и като фактически продукт от добавянето на съдържание от други, паралелно съществуви вселения, като се окачествява вече със мултигрупиране на отделните установявани взаимотноошения, чрез установени механизми, за да се превърне екзосъзнателната мрежа, съответно и взаимстването в интрасъзнателната, в достояние на мултизмерност и като реализация на сливането на съвсем различни светове, които имат и различни стойности, не само в собственото си движение, но и в разбирането си и усвояването на обема от съдържание, водещ до различни състояние, които се усещат като такива в самосъзнателното усилие, протегнало ръка на обгръщане в разбиране на основните начало, но винаги оставяйки празни пространства, запълнили се от автономното в несъзнатото влияние на рефлектиране върху дадени стойности, в разбирането, които никога не са празни, но просто се изпълват от такива условнисти, към които съзнателно е невъзможно да се достигне, освен, както вече се отбелязва чрез директна рефлексия спрямо самия абсолют, в търсенето на запълването на липсващите части от светоусещането и възприятоети към

околното, подобно на части за пъзел, които трябва да се запълнят, съответно, за целите на ново сътворение, когато обикновено в действието на ума, като аналитичен рефлектор, разделен от определянето на стойност в разсъдъка и от пресяващия контрол на разума, като се задействат съответните рефлекторни механизми, за издирване на наличното в запасите от обмен на несъзнатото, и попълва с наличните взаимовръзките, според разбирането си, липсващата част, чрез порив на мисълта или чрез усилено развихряне на разбирането според различните му категории, в обвързване с концентриране на цялостния съзнателен механизъм в издирването на липсващите части, като в действителност несъзнатите рефлекторни явления, са истинската реалност в съзнанието, която дава и съответния отговор.

5,

С,ед като мрежите на съзнание биват допълвани от наличието на необозрими, паралелни светове, които взаимодействат помежду си, тогава се размива и самото понятие за дехствителна реалност, която изглежда повеече като симулация на паралели, на заложени в съвсем други обстоятелства на природното естество, характеристики, които обаче определят състоянието на съществуващото и по този начин, установявайки своята невидима взаимовръзка, се допълват като стойности, но не предметно, а някак спонтанно и естествено, следвайки ритъма на пораждане на собствения си свят, и все пак оставащи напълно непонятни за съзнанието, в такава паралелност, която привидно няма нищо общо със себе си, но всъщност прорязва съществуващото, за да дари с допълнението си с живот плодовте от многообразието му, допълвайки не само липсите, а и цялостното различие в множественост, скрепявана единствено в съзнателния апарат на съществото, като спомага такова допълване на многообразие за рефлектирането върху отделните стойности, което позволява насочването на вниманието към обследването именно на различното, което се струва чуждо и неразбираемо, за да се установяват така и нови пътища на общение, което всъщност пък въздейства върху общото движение и разрастване на всички паралелни светове, които са по подобен начин скрепени един друг, като зъбци на часовников механизъм. Така самото съществуващо се превръща само по себе си в отмерващо и заддаващо времето, както и ссъздаваненто на позиция в пространството, съобразно това време, като съзнателното съумява по този начин да се докосне до чужди позиции, като хомогенност на времепространството или липсата на съзнание, характерни за паралелните светове, но без да го съзнава, тези мисли, идват вече като действително отразните взаимовръзки на несъзнатите релфексии спрямо всичко, което се случва като общение в самата мрежа, които процеси вървят паралелно, дори и съзнанието да е заето в даден момент с нещо друго. Това обозначава многоизмерното функциониране в структурите на един съзнателен апарат, който подлежи на рефлективен образ, сам над себе си, така съответен и с динамкита на самия абсолют, за да се допълват в съзнанието нови категории, които непрестанно увеличават самия му капацитет, а когато се упражнява и себерефлексията на свободата, във възприемането в даден миг, дори и конкретните взаимовръзки ад не са понятни, се дават усещане за множество състояния, които съответстват на доъплненото в мрежата и на намесаата от паралелните светове, като липсаата на измерения, например, или една непрестанна проява на усещане за непривична пълнота и цялост, преливащи от устновените връзки с другите светове. Много подобни идеи, директно от мрежата биват интегрирани в цялостното разбиране с различно естество: като разбиране, като интуиция, като усещане, като цяло състояние, като мисъл или хрумване, или размисъл. Всичко това води в себе си, че съществуването само по себе си е един продукт на разгръщането на съвсем разнострании явления, почерпани от една идеална цялост, която се съдържа в самия

абсолют, за да са и пълни по стойност всички съответни мрежи от съзнание, тъй като то бива едно, като изходна точка, за пораждането на всички останали съзнания, по негово подобие, за да се общува, с единствената разлика, че поради естеството на самото съществуване с неговия инструментариум и структура, за да остане едно неделимо в себе си естество, е нужно и въвеждането и появата на съответните разликите не само в паралелните селения, но и в успордните линии, в околното, като това способства по-скоро за един от механизмите, именно на научаването, което е свързано с ореинтиране, определяне на посоките и разбиране на отделните състояния зад дадено явления, които се окачестват като преходни, но въпреки това съответстват на неспирното разширяване на самото съзнание и на неговия растеж, съответно динамките на разгръщане на паралелните достояния, без значение от същия или от успреден свят. Това показва и светлинката, която грее в самото съзнание, за да го облее цялото, в яснотата си, в пулсацията на трептенето, осигуряващо туптежа на разрастването, което пък от своя страна означава и предполалгане на живот, който в пълнозначното си значение се реализира единствено в този свят на рефлексиите, дори и в другите светове да разраства и да се създава, все пак те биват лишени от интегрирания импулс към една искра, която животворящо да се запали в самото съзнание и да добие то величните на нещо, което живее в пълния смисъл на думата, и което може, променяйки битието си само да поражда такава искра на живот. Всъщност пулсацията на живота отговаря, с простота, на собствена рефлексия върху пулсацията и разгръщането на самата вселена, както се установява в небитието, от където се казва и че извира самия соболен живот, така че ев огледалната си структура, живото вече не е просто съществуващо, защото съществуват разнозначни явления, с които може да се осъществи общуване, но не са живи, а бива осмислено вече в границите на живот, които задават и определените съответни величини в разбирането, за да го дарят с лекота, без да се налага да се задържа в определение от сили, притежавайки по този начин свободата и на определяне на собствения си обмен на съзнание, независимо от масата, както и чрез целенасоченост може да обгръща цялостната структура на собственото си възприятие и устройство, и така по един деен начин да се впуска в преплитането, установено с многообразни стойности, на всяко едно общуване, за да се приемат и различните стойности в едно общуване, които бележат и самото рарастване на самия апарат на съзнанието, позволявайки му да надхвърля съответните граници, за да постига нови хоризонти, така че в условията на непрестанно обновление да се отъждестява свободно в пулса на собствените си трептения, добиващи осезание на безкрайност, дори и несъзнато, бидейки свързани с о=пулсациите на паралелното селение, което задвижва цялата понятийна вселена на съществуващото към разрастване, отмерването на синхронизиран ритъм, със съзнателната пулсация на животворната искра, която не само се съгласува с всички възможни паралели, но и със собственото отмерване от ритъма на личността, като се стреми непрестанно да го единява с пулсацията на вселенските мащаби. Това се изразява и в съответните състояния, през които минава съществото, всеки миг, които се оказват взаимно преплетени не само с паралелите, но и пряко с този абсолют, който изглежда невидим, непонятен и не може да се обгърне, задал структурата и устройството на цялото построение в мирозданието и съответстващите категории на понятно разбиране за различните явления, като се отъждествява с общностното, но и едновременно само със себе си, за да заеме и своята място на личност, или на реален участник в общуването, за преплитането, измежду възможните вероятности, коеото и установява ежесъщното реализиране по закрепването на собствена проекция, огледална спрямо разбирането и съзнателния апарат, на индивидуалното светоусещане и съответното обозначаване на чисто личностни характеристики, при задаването на създаване в битието, което не само допълва мнногообразието, но подсигурява тагова различие и разграничаване в плодовете на съзнанието, което да ги способства сами, като вече незаивисими и автономни

творения да участват от своя страна в дискурса на преплитането, което не само допълва мрежите на съзнанието и им помага сами да се обогатяват и растат, но и способства за установяването на трайно общение, което да модицира системата на сътворение с непрестанно обновление, без да се налага някой да осмисля самото творение, което е приело изначално целия смисъл в себре си и така се превръща в живот и в достояние на всички особености на живото, и способността му да се развива и да се изпълва непрестанно с обновление.

Чрез тези пътища се добива пълна автономност в ограниченото от категориите съществуване, за да преоткрие и достоянието на собствената си бездна от свобода, способстващо и за добиването на творение с личност, с индивдуалност и със себестойност, която помага опознаването на собствените рефлекторни механизми, така че се получава едно интегриране в творението на всички характеристики, съответни не само за съществуването, но и за живото, което бива обгърнато в неизмреимото си многообразие, безкрай от възможнисти, и неспирно препредаване, или себереализация в творение, което пък от своя страна почерпва от всички механизми, които са известни или неизвестни, разбираеми или неразбираеми, на собственото си същество, които ще го определят и с индивдидуалното му допълнение към всеки вид общуване, отъждествяване с общностното, без наличието на вътрешни пререкания, осветяването от съзнанието на всяко кътче при себепознанието, като достояние на звезда, пронизала мрака, с неспирното изследване и свойство да се учи, способстващо пък за разгръщане и увеличаване на обема на съзнание, до достигането на една позиция на безграничното съзнание, което вече се усеща, сляло се е лекотата на живеца в съществото и лекотата на свободата, зададена като свойство в махнизъм от рефлексията, но напълно действена и попиваща в същината си от изпълнение на различните възможности, които определят и вземането на даден избор, което също така способства за разгадаването и на механизма на волята, чиито параметри са зададени от механизма на свободата, способствайки за създаването на такава структура, която да упражнява системата на многообразни нива на рефлексия, като израз на самата свобода, приложена в продължителното си съществуване на практика, съществувайки, като един огромен скок, детерминиращ проявата на самата воля, която черпи своя лимит на въздействие от взаимовръзката си с приложения механизъм на въплътена свобода, и така да определи един огледален конструкт на самата воля, който съжителства паралелно с множеството от различни конструкти и системи в съществото, които или си взаимодействат в даден, или не, но винаги запазват своята паралелност в условностите си. От това следва, че като пример, волята, изхождаща от самата сама, в своя паралелен механизъм е взаимствала конструкта на слоевете рефлексия, за да съответства с точност в изпълнението си на полученото в обмена и така самата воля, задава едно усещане на безграничност, дори поражда чувството на страх и непрестанно се стреми да ползва собствената си структура за приложение на заложените в нея механизми, което съответства със самата бездна на свободата и непрестанното пулсиращо хомогенизиране на структурата, с пулсирането на живеца, като всичко това волята не е копирала, тъй като не може да рефлектира, а като исnтрумент на съзнанието единствено може да взаимства, за да произведе същото усещане на свобода и волност, ползвайки вече структурния механизъм от свободната рефлексия, самата тя растяща, съразмерно в досега си до взаимодействие и същевременно конструтка на волята съумява да компенсира липсата си на живот и на действително разширение, като прави своя растеж и задава своя пулс, посредством задаване на цели и посока, изпълнявайки така съответните задачи, които да покрият тази липса, или проявата на каквото и да е празно нещо в чситото стремление и порив на заложеното в изпълнение естество, отговарящо зад духа, който пък от своя страна е независим и от съзнанието, и от

сърцето, и от структурните механизми и има свои собствени механизми за интеракция със съзнанието, от което именна се проявяват такива компоненти като воля и разбиране, служещи за проясняването на цялото съзнателно същество, в интегрирането му не само към личност, но и В в структурно отношение, като обгръщане на всеки един компонент със съответен механизъм в съществово, за да бъде опознато от духа, така че интелектът който носи да се разлее при взаимодействието си с механизмите на ум, разум и разсъдък, служещи като умолено изпълнение на заложеното от абсолютните универсалии, към които самият дух, непознаващ подобни системи, се приспособява, за да излее интелекта си право в разбирането, което да ззадава и във волята, която да насочва в посоката при въплътяване на интелекта, товаа осигурява и самото въплъщение на духа, извиращ от едно неразривно цяло, към също така неразривно цялата система във функционирането на целокупните й компоненти, или задаване на едно синхрон от това управление в системата, с заложеното като осъществяването на прехода от едно състояние към друго, от духа, който осъществява преминаването през средата, осигурявайки запазването на интегритета именно чрез действието на интелекта, който се спрпиятелява с локалните структури, но е носител на заряда на вселенските характеристики, които самият дух носи със себе си, за способстване на функционирането на целия, сложно устроен комплекс на съществото. Това задава неспирното обновление, неспирния копнеж за пораждане и създаване, което именно духа предава от себе си в съзнанието, като се превръща в основна характеристика, редом до инстинкта за живот, тъй живеца е различен от духа, за ситнеза на целия комплекс на съществото, като спомага и за усещането на цялост в съзнанието, интегрирайки посресдтвом инелектуалния инструмент на разбирането, цялостното схващане на отделните части и различаването на нещата в явяващите им се състояния.

6.

Твърде силно е по този начин извършващото се въплъщение, каквото е и характеристиката на самото духовно, в което е заложено, чрез иснтрумента на интелекта да добие и съответното си състояние в околното, да го променя, промянйки и себе си съответно, за откриванетп на приликтие и разликите, за задаване на осмисляне зад нещо или прибавянето на нов вариант към избора, зад всико това, като основен носител на енергийния заряд се явява духа, тъй като живецът в живота от своя страна е носител на импулса, на това пулсиране от неизмерно развитие и разтеж, който обаче е лишен от енергиен заряд, зададен в духа, който няма нито съдържание, но същвременно синхронизира възможните паралели, няма маса, на заема обем, надхвърлящ състоянието на съзнанието, придавайки му усещането за нещо по-голямо, нито се подчинява на дадено поле под зависимостта си от сили, напртови, духът придава със своята независимост независимост и дори във всеки един компонент от цялостната система, допълва цялостта в картината на всяка една характеристика, като я отъждестява с размер, за отличаване на отделните качества, които все така биват преобразани, от взаимодействието си с интелекта. Духът е самото, действено тяло на този интелект, неговата градивна единица и носител, в съответствие с липсата си на собствено битие, каквото духовното естество не притежава, но се научава, при създаделите се взаимодействия да усвои, сходно с паралелние светове, духовното не познава измренията, нито времето, нито пространството, коти употребява, за да въплъти някоя своя характеристика, изразена в интелекта. Духът е носител на същина, но той не познава себе си като личност, както и самият интелект не притежава разбирането си за

съзнание, но се приспособява с него, чрез продължителните си интеракции, като в духовното се крепи тази непрестанна нагласа, към учене и разширение, тъй като самият дух е един синтез от небитието и несъществуващото, намерило своето приложение в света на съществуващото, като се одухотворяват отделните същества, и с това им се влага, освен чрез механизмите на свободата, освен чрез механизмите на живото и повторно, пряко проявление на разкриването на автономната работа на самото същество и на съществуващите паралели, с или без Всce еддна друга, което разтваря вътрешното същество, в което се е превърнал именно духа, пред неизледими нови паралели и възможности и нагласата за осъществяването на дух. Точно чрез осъществяването, това е основното задание на вътрешното същество, чиито носител става духа, за да разкрива непрестанно посредсством интелекта богатството от многообразие пред съзнанието и от множественост на светове и селения, в съотствие със задълбочаването на взимодействието между рефлексия и разбиране, за да се достигат нови глабини, разширяващи собственото съзнание, така че цялото създание да бъде плодотворно за въдворение на предназначението си и осъзнаването си като неизменна част от общата цялост, както и вникването в детаил на тази обща цялост, за удовлетворение по най-подходящ и практичен за интелекта начин, с личностното сътворение и създаване, за упътването им в съгласие с пълнотата на това, което е и сътоветното интегриране на създаденото със собствено вече битие творение изцяло не като къс, а като взаимовръзка с цялостното. Цялата тази съвкупност носи духа и като регулатор с цел системен надзор, за изпълнение на одухотворение и в самото творение, което отново струва духа, посредством процеса н асъздаването му, като множество от регулаторните механизми и действителна работа на духа, всъщност остават скрити, той се явява единствено като символ, обучава съзнанието чрез интелекта да бди във вниманието си над всеки един подаден символ, като индикатор за въплъщаването в съзнателно действие за осъществявването на необходима итнеракция или нуждата от регулация или намеса в механизмите на всеки един механизъм, привличането на сътоветното внимание към структурата и устройството на съответните механизми, за да са в съгласие помежду си, за упражняването на общение в околното и на израза на личностното творение. С всичко това, духът взаимодейства, като вътрешно същество, без да регулира, но обменяйки, без да господарства, но съдействайки, без някакъв образ, освен идентифицирането с цялата структура на съществото в момента, проверка на нагласите, и задаването на усещането в интелекта не за превъзходство, а за съвкупност, която ражда и явлението на съзнанието, предавайки му и създавайко небходимите вътрешни предпоставки за усещането му като самостоятелно естество, запазвайки обаче интегритета, или чувството на неделимост в себе си, като по този начин реализира усещането за едновременност, спрямо различни проявления, които се струват различни при всяко случване, едно обновление, и насочването на вниманието към него, като неспирно се съблюдава непоклатимото усещане за собствената, неизменна същност и хомогенност, в пределите на собственото съзнание, като така отново му се дава увереността да осъществява без притеснение новото, което да способства в развитието на цялото. За да се осъществят всичките тези предпоставки в границите на съществото, за да се надмогнат тези граници, чрез взаимодействието с вътрешния дух, да се постигне усещане за безграничност, същевременно за пълнота и за способност за творене чрез интелекта, е нужна и усилената поддръжка на всички механизми в целокупната система, за което е нужна енергия, именна тази животворна, първична енергия, която задава импулса на живец в самото сърце, превръщайки компонентите на душевността с отделните им харакеристики в предмет на взаимодействието от енергия и импулс, или отмерването на самия ритъм на туптеж в живеца, за да се отъждестви не само с душевния продукт на животворност, но и в съответствие със сърдечното, което носи линията на тълкувания на вътрешната динамика, съответно на вътрешните взаимодействия и процеси, които го отъждесвяват с душата, но не напълно, тъй

като самата душевност се явява като продукт от интеракцията със сърдечното, за да появи съответното общуване в чувства и емоции, бидейки скелетът и едновременно обвивката на вътрешното сетиво, чиито пък количествен надзорник се явява сърцето, което дефинира и дадено състояние и сътоветствие на възпритие и държи ключовете към появилата се от взаимодействието вътрешна, характерна с особеностите си природа, която задава в такъв ред и определянето на саамата личност, с нрава й и всички възможни особености, заложени именно в това интегрирано взаимдействие, в случая на душа със сърце.

Тук се явява духа, като носител пък на ядрото на вътрешното същество, задавайки двуяко енергията, като интегрира тези прояви в сдвояване между системите, или между вътрешното ядро на вътрешното същество, където се влага първичното количество от енергия, което пък взаимодейства с живеца в сърцето, паралелно, за да му вдъхне и там количеството енергия, необходима да затрепти, като двете явления се сливат, за да стане сърцето идентично с ядро и да съблюдава автономната работа на живеца в себе си, който вдъхва живот, чрез сдвояването, съответно и на вътрешното същество и го дарява така с плът, в което духът остава скрит като същност и проявление, като едно невидимо присъствие, което обаче, носейки енергията на системата, се грижи за нейното разпределение според всичките компоненти зад всеки един процес, като все пак разделя на два вида, едната е чисто механичната или поддържащата непрестанно, чрез интеракцията на вътрешноо с външно, като динамо в сърцето и ядрото на вътрешното осезание, а вторият вид е вече кинтетична, която определя и всички процеси в систеамта на съществото и се проявява, не от само себе си, но отново от интеракция на духа, но този път с всяка една система по отделно. В този смисъл, духът извършва непрестанно движение из цялото същество, за осигуряване на енергийната му стабилност и сътоветна адекватност спрямо функциите, като за всичко това постъпват и индикатори право в съзнанието за извършванета работа, така че се явява как духът управлява самото съзнание, което не е право, тъй като одухотвореното естество в случая гарантира със съвсем прости и обикновени начини функкционирането на цялата система, без съзнанието да може по някакъв начин да се докосне до самия дух или да го открие, освен чрез усещането за централизирано вътрешно ядро в сърцето. Така се отварят възможности за обгръщането на различни пътища за достигане на дадена цел, или се подобрява състоянието на системата при правенето на съответен избор и общо взето се грижи за здравето и хомеостазата на съществото, като одухотворената плът на съществото дори не разбира през повечето време, че изобщо съществува дух, който сякаш е от някои от тези паралелни светове, необозрими за съществуващото, като се прекарват определени линии, които не изглеждат сякаш е възможно да се пресекат, но преценката за всяка вероятност, като свойство от интелигентния анализ на рационализирано явление, сочат, че съвсем реално, отделните, паралелни линии, които се произвеждат от целокупното същество и също продължават своя път или стоящи в съществото, или се размиват като линии навън, в средата, без да оставят някакъв съзнателен спомен за отражението си, но именно чрез тези линии се начева истинското общуване, възприема се взаимодействието и се реализира получилия се в следствие обмен, носещ съвсем различни плодове на съществото, някои допълващи го, други пък съвсем нови, така че дори самото общуване, от една внимателно обгрижена, със съответната отговорност система, предполага и разграждането дори на общуването като един творчески процес, вече на съзидание, в което се установяват сътоветните връзки, които могат да имат и свои живот, и свое развитие и да сторят напълно незаивисмо своята част, за да се осъществи, не само разбирането, в цялостното съзнание полагането на усилия за съзиждане във всяко едно общуване, което да води до обогатяване на личността, като прилага взетото от съмото недро на комуникацията, от заряда й, за да се приложи в собственото битие, с внимание върху съответниет разлики, задаващи качественото

потребление на различни ресурси в съзнанието, за отстоянието им едно от друго, през равно разстояние, на допиращите се линии на съзнанието до осъществения контакт, за определяне на едно количествено позициониране, което да способства за запазване на даден взаимовръзка, за нова среща за общуване, или дори може да доведе до превъплъщаване но определена информация в прозрение, което извира из дълбочината на несъзнатото и такава да се запълват още повече неясни спрямо конструкта и непопълни явления.

7.

В наличието на паралелите се изразява пресичащата точка на общуването, което се явява като медиатор, в едно същество, между двете, за да послужи за предаването и обмена на естество между самите комунникиращи, само по себе си представлявайи една своенравна намеса, но единствено с целта за осъществяване на съкровеното разкриване между същности, не просто спрямо случайно разпределение, а чрез предвиарелна подготовка, чрез сравняване на сръвните и съответното положение на линиите им, за да се реализират вариантите са най-практично пресичане на въпросните прави, за да се зададе свобода и непринуднност в комуникацията, която сама по себе си също таи паралели, като линията на възможно обогатяване от общението, което ще определи и съзнателната насока на вниманието, за да се отдели същественото, за да се вземе необходимото, за да се дари, поне в света на съществуващото, с ясно положение спрямо времевата насоченост за реализация и пространствените характеристики.

Всичко това бива съотнесено като опит и при проследяването на интраличснотната комуникация и задаването на обновление в собственат система, което се случва внимателно и методично, както се случва с въплъщението например преобразуването от едно в друго, съвсем плавно и постепенно, с оглед на всички положения на всяка една част, докато не се опознае, чрез интелекта, същинската работа на духа, по регулация на всички съзнати и несъзнати процеси, така че едва след обстойното им обгръщане може да се поведе и вътрешното общуване с цел обновление, с такава нагласа, че всички системи да останат неизменни, което е условие за неизменност в цялата личност, но да сменят или пътищата си на изпълнение, или посоката си или начина на привеждане в действие, спрямо възможността изобщо съзнателно да се маневрират тези начала, което е възможно единствено чрез общението и водителството на духа, или чрез разкриването на невидимото, в степените, интегрирани от същността на духа като синтез от паралелни селения, до въдворяването му в света на съществуващото, и изследване на въплътяването му, със съответните му зададчи по прилагане на реалните му заложби и разкриване на осбствената му същност, от която се стича и цялата тази енергия, която е необходима изобщо за задвижване на системата. Всичко това, водено през интелекта цели да се осъществи по един умен начин, така разумно да се отделят важните от общението с духа процеси, от неважните, или какво да остне в съзнанието или не. За целта съществото се насочва към вътрешността си изцяло, като в момента на медитация или размисъл, пред разтворилите се собствени, неподозирани глъбини, където някъде там, битува духа в своето състояние на безкрай, което следва в общуването и да се сподели, след като се опознаят пътищата към индивдуалните системи и собствения дух. Нужно е да се правят такива справки периодично, не за упражняване на контрол, а за грижа към цялата система, било вътрешна или външна, така че когато съвсем съзнателно се потопи съществото във вътрешното си битие, то открива първо едно невъобразимо богатство, не само от процеси, не само от паралели и съответни явления, разкрива се цял един, сякаш независим живот, който се саморегулира и поддържа, за да осъществява собственото си общуване, на взеисмерни нива,

тук, във вътрешното се откриват най-дълбоките истини и дори самата правда, самата добродетел, които често изглеждат пренебрегвани, но не спират да се появявват в устрема си за изява, за споделеност и приемане от нотките на съвестта, която се образувала като система в сбор от компоненти, заложени в сърцето, на душевното определения за интелектуално-умствените характеристики с разсъдъчни особеност на цялата структура. За да се стигне директно до духа, първо трябва да се открие къде се намира той. Ала не може да бъде проследен. Всъщност духът изпълва цялото жизнено и нежизнено пространство на съществото, просмуквайки се плътно във всички кътчета на неговото битие.

Това е самото естество на одухотворяването на всяка плът, размиването на естествотой, което се появяваа при внимателен наглед, за да се достигне до допирните точки на пресичане, за установяването на взаимодействие, като естеството не се видоизменя, но вътрешната природа по този начин, подлежи на добавяне, на напасване и моделиране, напълно в достижението на съзнателно усилия, което я преобрази, за да съответства спрямо необходимостите във всичките си части. В ядрото на тази вътрешна природа е духът. Но духът има проявленията, въплътени в съответните пресичания на общуване – всъщност цялата система несетно участва в такова общуване, и все пак има макрокатегории, които сътнасят под категориите в съответната им функция и контекст. Духът като такава макрокатегория, не може да се търси така безцелно навсякъде. А единствения начин да се обърнеш към нещо безплътно, което дори не съществува е да подминеш вътрешното ядро на вътрешното същество, което не може да бъде локализирано, като бива установено само от духа, така че, за да се открие нещо толкова сложно в света на въплъщението, нужно е именно то да бъде проследено. А къдет другаде във вътрешното същество, освен в душата, във взаимодействието й с второто ядро на съществото, именно в сърцето, да се проследи динамиката на духа, с цел установяването на съответното необходимо взаимодействие с него за изпълнение на целта. Минава се през сърцето, изравят се всякакви преживелици от паметта, обвързани с купища чувства, пораждащи усещания, всички побрани в един особен метакомплекс на структурата на същевстуващото, обединяваща няколко паралелно функциониращи системи, в един споделен, вероятно чрез въздействие, общ строй на преплитане на съответните им линии, като тук се свързват едновременно когнитивните, емоционалните и чисто механиични особеност на съществото, синхронизират с в дадени части от действието си, за да съумяват да следват един общ ход и ритъм на обработване на възприетото. Този надкомплекс, се уточнява с целият архив от спомени, свързани с всякакви явления, от емоции, до припомняне на разстояние, през припомняне на размишление със съответни изводи, всичко като достояние, свършено във вътрешния човек, се съхранява тук. Просто трябва да бъде достигнато, да бъде осигурен достъп, за да потече и съответното взаимодействие. Там ще се открият и следите на духа, а съответно, и самият дух.

Това е простото и нагледно приложение на вложеното в цялостното съзнание последователно отъждествяване с опити да се преобразува самата системна функция на цялостното същество. Или то да бъде манипулирано съзнателно, с оглед на една нудена от съзнанието промяна, в самата сърцевина на вътрешността, която бива също толкова сложна и преплетена, както и външното общуване. Тук не е необходимо всъщност някакво действие, да се отговори на подобен въпрос, тъй като всяка една промяна почва в движение на извършването на нещо, на преминаването през състояния, за да заработи и целият съзнателен апарат, като не бива, подчинявайки се на случайно хрумване, породено от дадена невъзможност за организиране на овладяване на процес по обработка, да измества фокуса от синхрона на цялостната система, в която съзнанието е просто малка част, която следва да се съобразява с условията, а не с личните си прищявки. С подобието си измежду сътоветните функции и острото различие между други е нужно внимателното съблюдаване за влизането на съзнанието в упражняване

на свойствата му като балансьор, а не със задействането на разрушителните сили, не да се самозабравя в съзнателната си дейност, но отговорно да подхожда спрямо всичко, достигащо до динамиката на съзнателните и несъзнателните процеси, което може да съдейства за изричното установяване на паралелен синхрон и обгрижващото внимание, към всеки един детайл във всяка една част, на всяка една система. Това следва единствено да послужи като референция за възможността на упражняване на рефлексия към търсенето на отговор в самата система, отколкото към хопостазирането на отделни късове от нея, в диференцирането на непрекъснатия наглед, насочен навътре, в напълно съзнателен устрем, с цел автоматичното съзнателно регулиране на цялостта. Следва да се прочисти самото съзнание от всякакви условности, които биха затруднили прекъснали и навредили по друг начин на пълнотата на процесите, както и итенгрирането им в собственото разбиране в съзнанието и обработването им чрез условията на ителекта към дефиниция за всяко едно случващо се във вътрешността явление, и приемането на всички възможности и невъзможности. С проявата на възможност се отварят пътища, поне някоолко към изпълнение, което е единствено условие за впускане изобщо в начинание. Дори и възможносттите да са неограничен брой, те все пак представляват съзнателно прогнозиране за посоката и развиването на линии в пространството, които или ще бъдат пресечени, или ще продължат своя ход в постоянен паралелизъм, което от своя страна отново задава изричното наблюдение, че възможността е форма на общуване, която задава координатите спрямо условията на различните измерения за реализация във времепространството на единение с прогнозираното положение и пресичаща го в този момент произволна линия, която да осъществи допир да първоначалната възможност и по този начин да осъществи контакт и обмен с нея, за да осъществи общуването или в прогнозираната форма на проявление, или посредством друга форма, съответна на породилия се при пресичането дискурс, така че самата вероятност, като атрибут на съзнанието да борави с това, което идва, или ще се отвори към реализация в обмена на произволно общуване, или ще бъде пропусната от самата пресечка и ще се запази линията си на вероятност, като може да бъде приобщена към апарата от памет на съзнанието и ползвана като структура на скица за бъдещи прогнози. При всеки случай, веднъж произведена, всяка прогноза се стреми към своето въплъщение, за да бъде съответно полезна и механично потребна за системната функция, съществува извън времепространството, до момента, за който е приготвена, когато се вмъква отново в условията на познатото измерение, за даа извърши задачата си. Но тук, да се преобразува цялото вътрешно същество, целият функционален апарат, се излиза извън контрол, приближаването до чувствата и търсенето на дух, който няма как да бъде намерен, с оглед на запазването на баланса на системата и на нейното здравословно функциониране, следва да се упражни ненамеза, отказ от пожеланието и посрещането на една невъзможност, която пък представялва възможност, която се е проявила, но не е намерила път към реализацията си. Така да се търсят пътища из вътрешното същество, има множество от богатство на начини, при това, различни, с които системата оперира свободно през функционирането си, за да е подготвена за активното пораждане от естеството на цялото съзнание, което все пак не може да се преобразува туко така, спрямо някакво желание или идеализиран вид, което е и основната опасност в самото съзнание, да не забрави своята собствена себестойност, като така започва да упражнява силата на господар в една система на баланс, където няма господари, а всеки изъплнява съответните си роли, затова и е съвсем необходимо за наличието на осъзнатост, но не просто рейки се в пространството, а пригодена към едно съпътстващо бдение, което винаги запазва и задава в себе си необходимия обективен наглед, за да не пострада целият организъм от случайността на съзнателна намеса в определението на вътрешната структура и дейност на естеството, което съответно, чрез общуване отново, както и във всичко, взаимодейства с цялостта на системата, за да могат съответните части да вземат

правилните решение за осъществяването на дадено, интегрирано през проверка на състоянието, действие, и изобщо цялостната система да бъде подчинена на всичко описано до тук, като приобщаване, като разбиране и развитие, така че желанието, например, за промяна да се изпълни едва тогава, не когато съзнанието е решило да реализира във времепространството, а когато самата система усети подобна нужда за реализирането на собственото й въплъщение, което подхранва вече самата цялост на живото-съществуващо, с изпълнение на една забравена от човека мисъл на пазител сам за себе си.

Златния телец

Пролог

В различни представи се полага един многозначен, твърде просторен по естеството си наглед, върху това, което сполетява съзнанието като реалност. И колкото повече наблюдения от всевъзможни гледища, толкова повече и самата реалност се размива като обективно състояние, разчленява се на множество реалности, всяка със своето си становище според личното възприятие. Всички те съществуват едновременно, очертали паралели помежду си, отстояващи себе си, за да се отчуждят напълно от каквато и да е хомогенност, така отдалечаващи се една от друга, като светлина, пътуваща през вселената, че трудно биха могли да намерят отново някакви допирни точки и да постигнат съгласие над една обща представа за реалност. В това се изявява и състоянието на отчуждение между самите индивиди, отказали сякаш да постигнат в съгласие в самите себе си, за да се пресегнат към другия, да подадат ръка, с очакване на някаква взаимност. Съзнанието привиква даа обобщава, без да вникне в недрата на едно истинско изследване, вече се откъсва от определянето и трудно очертава контурите на някакви ориентири спрямо времето и пространството. Загубва се съзнанието в пространствата на съществуването, води се по това, което приема, често дори и за даденост, в някакви масови вълнения, така че трудно се долавя собствения глас, и съзнанието заема едно по-плитко възприятие, водено в съответствие не с личното, а с едно няма съгласие се оставя по това, което довява течението. С това, нараства пропорционално броят и на тези мнения, вече не се размишлява над истинското състояние, и се води до такова разчленяване в реалността, като едновременно се подхранва едно повърхностно и изкуствено мнение, без някакви разумни основания, в което всеки се прикрива като защита за собственото си неразбиране и отказ от вникване в себе си, а с това и самото съзнание се превръща в лесно подвластно на течението на времето, на разни нетрайни мисли и представи, на мода и увлечения, под които и самото същество твърде често залита, поради липсата на някакъв, собствен и ясен център. В такива обстоятелства, когато присъщо човешкото вече е пожертвано и не може да бъде открито, когато самото съществуване се е отчуждило само от себе си и се прикрива в разни защитни пластове и твърде лесно приема чужди мисли, морал и дори естетика, които владеят показността настъпват

основни противоречия при развитието на самите подрастващи, поражда се едно неспирно лутане в такава оформяща възраст и все по-ясно се очертават границите, които вече добиват очертанията на бездна между самобитно мислещото естество в младото съзнание, и просто воденото от течението, допускащо да се докосва единствено до плитчините. В такива условия, назрява една остра самота, която може да бъде избегната от мислещото съзнание, с бягство в създаването на нови светове, паралелни на такава реалност, в която не се среща истината на споделеност или взаимност, превръщащи се в по своему нови действителности, паралелно съществуващи вселения, за да се утвърждава наблюдението за множественост от вселени. В усковията на острата загуба от чувството за реалност, съзнанието с буден интелект, който все още обмисля естеството в неговата обективност, съчетава и умее да прави връзки между различията и не се заключва в собственото си мнение, преди да е обходил цялото необходимо пространство, за да прозре към по-изчистена представа, дейният ум отказва да приеме разните реалности в отделните възприятия, защото ясно проглежда в абсолюта на опитомена от разума обективност, и се оттегля в общение с тези паралелни светове, създадени от рой възможности, които все още предполагат някаква цялост, не са накъсани, както тъждеството на съвремието, и битувайки активно в поривите на въображението в други вселени, установява и се опитва да прокара връзката между тях и текущата реалност, с цел да привнесе от тяхната цялост, от наученото при тяхното наблюдение в помощ, с дързновен опит да се протегне ръка и човека отново да възприеме една цялостна реалност, не накъсана, не подчинена на субективното в осезанието, да бъде насочен към единението първо в себе си, и сетне в мнението си, което неизбежно би се променило от разбирането, за да доведе най-сетне загубеното отново до пълнота. Понякога паралелните реалности биват привнесени от дръзки натури към контекста на настоящата реалност. Понякога връзката с други светове, постигана в буден ум, води до омешването им. А понякога и просто се опитва да се прокара мост, между реалностите, който да рефлектира като лечение на една осакатена действителност. В болното реално, там се разкрива истинската природа на сърцето. И дали се нуждае от живително лечение? Могат ли паралелни състояния да внесат малко свежест в зловонната рана, да се отстрани повреденото месо, което загнива, да се превърже с грижа, която единствено може да посочи някакво отношение – именно в проявата на съчеувствие – за да доведе до опита за изцеление, подтикнат от непримиримост с установеното. Бунтът на младостта не може да доведе разбира се до подобрение, но е знак, че все пак има още запазано от някакво действително отношение към околното, със загриженост за съдбата му – опити дори, пресичайки паралелите да се доведе до едно възвръщане в истината, в пълнотата на възприятието, в озряването на личност, толкова рядко срещано в подобни условия. Умът, последвал инстинкта си, устоял на течението, следващ развитието си, трудно се примирява с такива условия и се посвещава на търсенето на някакво решение. Но паралелните светове остават просто паралели, които вероятно няма да се пресекат, и дори съзнанието да установи мост между отделните вселени, това малко би спомогнало в обновлението на човека, към възвръщане в естеството му и в пълнотата на собствените му разбирания във възприятието. Но дори и да не спомогне, потапянето, което е оттегляне в други светове, се явява достатъчно като подкрепа при досега с различни възможности, подреждащи се в своята случайност, свидетелстващи за действителна възможност за промяна – в това намира съответствие дейния интелект, търсещ не някакви леки задачи, а без значение от трудността, се посвещава на откриването не на примирителен изход, напротив – със

дързновеността, привнесена от надеждата на младостта, от една нестопима вяра, в несломим устрем не на желания, а на реални приложения, съответстващи не само във вложената енергия и усилие, но и в практически стъпки при осъществяването на попитото от паралелните светове, като усещане, като пример, като възможност, в осветляването на пътеките за належаща промяна, последователно и отмерено, в яснота, подчертаваща простотата, заложена в устройството на всички съществуващи светове и вселени, която да се предаде на страдащата в състоянието си текуща реалност. Даровете на откриване в истинност раздават богат плод и са свободни, достъпни, с цената на плавни усилия – но те трябва да се разкрият, да се напомни на човека отново, че съществуват, за да се отрезви и да добие отново пъстрота и уникалност в битието си – ала дори и близки, те изглеждат далечни, лутащите се съзнания, скрили се от себе си в самите себе си, трябва да бъдат поведени, за да достигнат с постепенно разкриване до същността на тези дарове, заложени в устоите на самата вселена – там, при основите трябва да се върне съзнанието, за да схване отново тези дарове, за да се научи отново да ги умножава и да ги прилага при собственото си развитие, при лечението на реалността, потънала в субективните си страсти, за да се достигне отново до пълнота и цялост в самото ядро, което да внесе това необходимо лекарство и в личното възрпиятие, за да бъде възможно отново развиването в личности, в дейна зрялост, за да се намери най-сетне и израз на преоткрития смисъл, подаващ единствено частици от себе си, загатващ се в символи, които се разкриват в знаците си на скритото значение, водещо и до изпълнение на заложеното, естествено в човешката природа, нуждаеща се от преоткриване. Тук съзнанието се оказва безсилно, защото не може да види даровете. Воденето, показването на цялата пъстрота в многообразието, изпълнено с пъстротата на всичко съществуващо – изглежда различно, откроено едно от друго, ала в естеството си остава едно и също, целокупно, както явно се вижда в паралалените светове, където миналото се случва в настояще, и бъдното е вече станало, превръщайки цялата фабрика на времепространството, без значение от измеренията, битуващи в паралелните вселения, в хомогенна цялост, която лесно може да се прозре и да бъде предадена дори и на заболяла реалност, като сегашната. А това е само по себе си едно голямо предизвикателство, което цели не толкова спасение, колкото осигуряването на нормални условия за съществуването, в което нищо от присъщото на човешката природа не бива лишено, или отсечено, напротив – цялото богатство от чувственост в сърцето на хората, да открие своя израз и съответно осъществяване на личните заложби, след като човекът се преведе, през трудността по пътеката към свободните дарове, и тогава и да открие широтата на праведна волност, на лекотата, която помита с ускорението си, добито от прехвърлянето на границите на познатото, на възможното – с такъв устрем човекът трябва да си възвърне собствената реалност. Всичко подобно като опитност се впива особено силно в младото съзнание, в интелекта, посветил се на будност и светлина в разбирането си, бил той и неопитен, впускащ се стремглаво в света, за да му разкрие пътя, добит от общуването с паралелните светове, с достигането и преплитането им, към забравените, живителни дарове на самата истина, единствено способна да възкреси бавно умиращото, задушавано от самото себе си. В такива условия, младият разум, се гмурква, за да сподели от своите собствени открития, било чрез смесването на въображение с реалност, било чрез действителното докосване до невидими светове, които тиктакат паралелно с текущия, това остава скрито, някак мистично, ала младият разум не е загубил способността си да разпределя действително от недействително, в цялостния си разсъдък пребивава, в сблъсъка с несправедливото

устройство на една заболяла действителност, за да бъде поведена не към еднообразието, което предполага всъщност болното, давещо се в несекваща скука, с неспособност за устройване на собственото битие, за да се поведе съзнанието, жадуващо помощ, жадуващио съпричастност към възвръщането при основата, единствено съхраняваща даровете, за да се преоткрият силите, заложени в потенцията на собственото същество, което може да бъде поведено, но единствено със собствени усилия и желания може отново да възвърне цялостта си – а по тази пътека, стъпка по стъпка, да, младият разум е дързък, той иска да свети в мрака, да сочи и помага по пътя, докато не се достигне до самото решение, за да се възвърне достойнството в битието, за да се прегърне отново многообразието и да не гинат съзнанията в собствените си ограничения, налагащи само еднотипност, от която наистина трудно може да се намери избавление. А в другите светове се намира това решение, тази подкрепа, сила и пример, едно забравено приемане и съответствие, и каква ще е нагласата, която да ги доведе до кръстосването с тази болна реалност, за да се преведе тя към изцелението си? Разумът в младия ум е пресен, но и трезв, не се отъждествява със спасение за света, напротив – остава дори твърде скромен, но несломим във вярата, че с общ подтик, може и да се осъществи това, да се слеят за миг всички паралелни светове, дори чрез малкото съзнания, достатъчно отворени, за да достигат до общение с тях, изцяло в словото и царството на духа, и така да се получи подбуждането на собствения дух, заспал и задремал, за да не понася от болката на разединената реалност. С преоткриване, с отстояването на основни условия за всестранно развитие, човекът може, докоснал се до примера, до знаците и посочване на стъпките от досега с другото, с непознатото, без страх от общението с него, който именно трябва да се преодолее, за да се вникне в чистата природа на естеството в невидимото съществуващо, и така да преодолее съзнанието собствените си наложени ограничения – това е безценно действие, което младото съзнание не може да допусне напълно, но и с яснота съзнава, че се е докоснало пряко до най-заболялото, нуждаещо се неистово от лечение, за да се върне към живота, преди да е прекалено късно, в истински летална фаза, предначертана от еволюцията, когато видовете спират да изпълняват присъщото за природата си и осъществяват единствено някакви собствени прищевки, крият се зад кухи фрази и мнения, и вече напълно откъснати от дейситвелността, се потапят в разчленяването й, засилвайки бездната помежду си и невъзможността са истинско и непринудено общение. Тогава и другият остава чужд, а поняттието за ближния, за чуждото, като съответно на своето, и пропастта между събратята, пълното откъсване от една споделена реалност, от общото, окъпано във взаимното, с желание към пълнота и отново загубено единение, за да се осъществи присъщото на човешката природа развитие, откритост към новото и неприсъщото, приобщаването му в опознаване към разбирането. Нужно е оздравяване чрез осъществяването на една приобщена реалност, не каквато възприятието, подтиквано от мисли в шаблони и клишетата на течението, представя, защото, в лишаването си от цялост, то също не може правдиво да предава уловените сигнали, а изпада в приемането на една субективност – от нея именно младият разум се насочва да откъсне осезанието в съзнанието на съвремието, за да го прочисти, да възстанови способността му на кристална оценка, в яснота от обективност, преминала през многостранност от нагледи. Приемането на късове реалност, не може да задоволи младия интелект – той търси развиване на целостта, насочен е към пълнота и вижда, в досега си с паралелните светове и тяхното действително приложение и възможността за възстановяването в пълнота, за действтено преоткриване в собствените заложби, които

да подтикнат съществото към незабавно лечение, към незабавна промяна и преобразование в дълбочината на сърцевината си – и в нея е заложено цялото търсене – да се преодолее страха да се погледне навътре, за да се видят даровете при основата на обективното устройство на съществуващото – това е необходимото по пътя към цяло, на това се посвещава младият ум, в борженето си едновременно да бъде съпричастен и да подаде ръка, но и да запаси в усилията себе си, за да не се превърне в нови зърна от тъга по поредната жертва, доброволно дала най-свидното, за някаква цел или идея, които винаги изглеждат някак мъгляви, а яснотата на разума, ясно противодейства за подобно осъществяване, той има зададено чувство за себеопазване, което се задейства, за да спаси младия разум при тези самоотвержение, но опасни за съществото дела, такива, в последователността на действието си, в методиката на плавност, с което младежкия ум се сблъсква и бива заставен да се учи непрестанно, разкривайки действителното решение на проблема, в крак със случващото се, сблъсквайки се без подготовка с късовете на една реалност, осакатена, изгубена, в която съществото с отчаяние се опитва да се укрива, да бяга, неспособно да преведе уравнението на битието си до някаква смислена подредба. Директно в опита, почерпан от действието се развива и бдящия дух, непознаващ нито възраст, нито прегради, непрестанно отдаден към търсенето и обгръщане на истината, зададена като обяснение зад устройството на всяко едно явление, така необходима за пълнотата и цялостта, за твърдостта, които младия интелект среща, и дерзае да приложи в решителност на попълването на празнините, за да се понесе съществото, в лекотата на честност и откритост пред собственото присъствие, от което дори човекът се е скрил, мамейки себе си, и още по-силно разтваря пропастта към другия, към досега до едно естествено случване на събитията, в изпълнението на отъждествяването с различни явления, когато човешкото съзнание е отново изследовател, цял в личността си, съграждащ се на здрави основи, и не може просто да приема, но действено видоизменя – така назрялата необходимост от възкресяването на присъщото за природното състояние. Но дори и в сблъсък, пряк, с падението на тази реалност, със съществените ѝ проблеми, младият разум, бил той и юноша се опитва да намери превод за собствените се проникновения, от сблъсъка си с физични успоредни съществувания, в различно многоизмерност, светове сред световете, към неразбираемите брътвежи на съвременния език, загубил от свойството си на израз, на собствен лик – така се дири решение за предаване на словото, по различни начини, които все пак да имат някакво понятно разбиране на настоящето, сблъсквайки се с него, директно, младото съзнание, дори и по-некрасив и болезнен начин започва да го опознава, да се опитва да го разбере и така да намери някакво сродство в понятията, за да осъществи необходимия превод, за да разкрие смисълът, заложен в символите, за да предаде по прост, разбираем почин съдържанието в своята цялост, за да се постави началото за едно пробуждане, за едно отлепване от привидния уют в мрака, за да се намери загубеното. С пълно отдаване извървя нелекото си посвещение младото съзнание, прави неистови опити, дали открива превод или не? Нещо сродно, сходствено има ли наченки, че е останало изобщо? Всичко се губи в потока на времето, ала за да бъде той продължителен в постоянството си, нужно е да се вземат живителни мерки, за да не остане погребано в неспирните вълни на едно безмилостно отброяване на поредицата от мигове, обобщени в някакво понятие за изминаване на определеното. Дори е загубен във времето – отделен от същината си. С този човек юношата се сблъсква, подава му ръка за помощ, води го с всички усилия, за да го приближи към това откровение, разкрило се пред младия разум, към

осъзнаването, достъпно в едно обикновено потапяне, в другите светове, в паралелното съществуване – е, за да не го обвинят за поредния луд, за да не го подчинят, все пак този млад ум, не го разкрива директно, а го предава, и след различните опити, открива своите начини, своите пътища към осъществяване на замисъла си, за да се преведе най-сетне истинността на един паралелн свят, в схващането на болната реалност, отнемащо време и още по-тежки усилия, в намирането на смислени понятия, които да докоснат всеки един човек, лутащ се в мрака, да му заговорят със собствената му идентичност – бреме, понесено с твърдост, даже не като тежест, но като истинско представяне на изкореняване на проблема, докато се посочва мястото от където грее тази чиста светлина на естественост, на вярност и преданост, на отдаване, и отделяне от самия себе си, така присъщата за младия разум, съхранил се дори в тази среда, за да се разгърне със сила, която почерпва от недрата на самото общуване, не само със себе си, не само с околното, но дори и с невидимото – напълно останало отворено към всичко, без да се ограничава, без да задава някакви предели във възможностите – защото всичко е достижимо, с търпение, постоянство и редуването до намиране на правилен начин. Но юношата не може да си позволи да броди, като околните му човешки сенки, за да се поставя на мястото им и така да осъзнае как да им предаде разбираемо прозрение, той не може да си позволи да стане същия, за да разкрие решението, затова и избора му е повече от мъдър, затова и той, общуващ, с паралелни светове подава своя глас на помощ, където все още в строй е пълнотата и цялостта на действителни личности, които с действията си задават вход на стрелата на времето – ала дори достигнал до тези паралелни светове, младият ум разбира, в тях липсва еднопосочност на продължителността във времепространство, тези светове са устроени различно, те не биха могли да схванат реалността на съвремието, нито да направят опит да я разберат. Ала в разкриването на присъщи за природата мъжество, твърдост и устойчивост, които младия разум открива в своето свързване с невидима действителност, дори само примера им, приложен в действие, биват достатъчни, за да вдъхнат тази увереност и смелост за действие със замах, като се повежда останките от все още оцелялото в болестта, като се наблюдават, дори и от страни късовете на реалността и се обследват от различните си нагледи в ситуации, от най-битови случки в ежедневна реалност, превърнал се цял в слух и съзерцания, младият интелект успява да сглоби картина на съвремието, като открива понятното и разбираемото за този свят, съчетава го с насоките за пътя и осъществява един истински превод, на видяното, на докосването до здравото и устоите, заложени в непоклатимост, като представя същината на една паралелна реалност, където често се оттегля и беседва със своя олицетворителя на своя пример – всичко това юношата струва, за да преуспее в дерзанието си да спомогне за възвръщане на човека към самия себе си, към пълнотата си, към цялостта на самата реалност, която да бъде направлявана от едно свободно съзнание, а не обратното. Единствено в потапянето в болката от директни сблъсък с пропадането, освен всичко останало допълва успехът на младия интелект да преведе един паралелен свят, на езика на едно съвремие, разкъсващо само себе си, прокарващо бездни, вместо мостове, което младежът, въпреки неопитността си, съумява да преобърне, дори насочено към няколко, той вярва че е успешен, а с действието си, както ще се види в настоящето повествование, един млад ум се превръща в явлението на спасител, докоснал всъщносот мнозина, с простотата на действията си, ясни в пълнотата си, точни в изпълнението си, и винаги, оставяйки с честност и искреност – всичко бива обобщено в плътността на един младежки за промяна, без викове, без гръмки идеали и заблуда за

масата, а с конкретното придаване на цялостен, достъпен смисъл, по докосващ съвременника начин, за да сполучи, с премерени стъпки, една по една, в плавни, ритмични действия да пробуди светлината в спящите духове, да ги предизвика отново към бдение, което е било отхвърлено, към личния устрем, ускорението на собственото същество, което да преоткрие широтата в себе си и да създава със замах – към преоткриване на забравеното и преобразяване на миналото, изразено в паралелния свят, за да достигне и да пропие на дълбоко като откровение в самото съвремие. Целият плам на разгръщането, присъщо за младата възраст, но напълно отнесен в тези представи, които срещат единствено разработки от готови понятия – това се изменя в предаването, което младият ум осъществява, за постигане на всеобхватност, за поддържането на ритъма, зададен от средата, който да се приобщава към личното усещане за такт, както се разпростира в сетивата, като се превръща в собствен ритъм, собствен глас, преоткрит и възвърнат, след като се подават знаци, които повеждат към достигането до личното, до собственото, заровено в пластове пепел. Остава само съмнението, но младото сърце не го среща, то вярва изцяло, напълно отдадено и предано, дори сляпо, без значение какво го сполита, не може да се поколебае, дори за единица от време, но тъй като е обхванало същината и отговорността на поетата задача, младия интелект превежда различни начини за изпълнението й, опитва, после пак опитва и така, докато най-сетне не открие преките пътища към непознатото за него съвремие, от което той умишлено е държал разстояние, но към което в това си движение се приближава, без страх, че ще загуби себе си, без страх от сблъсъка с неизвестното, даже без опасение са прахосване на силите и енергията, защото младия разум, озарен в яснотата си, вижда примери и от други съвременици, които се борят със същото, да прокарват мостове, и той сякаш намира сродство с тях и поема изпълнението на задачата, за да постигне истинско съчетание, преход на взаимните усилия, препредавани в осъществяването, с последователност в равни, плавни стъпки, за да се поднесе и едно съзвучие с естеството, запазило се в паралелните светове, като пример за изгубеното, което обаче все още е действително и съществува, и може да се възстанови, да бъде преоткрито, и към него именно води младия разум, към предаването му, за да се закрепи разкъсаното, да се съедини наново и оттърсено от болестта, от клишетата и диктуването в разбиранията на някакви масови схващания, течения и увлечения, отдалечаващи от същноостта на собствената личност, чрез осъзнаването на падението си, на реалното си боледуване, съществото бива поведено по понятен начин от младия ум, към истинското възвръщане към първичния извор, от който произтича животът. И дори предходните опити да са били неуспешни, и предишните умове да са се провалили в показването на тази задача, с промисъла на провидението се пада на младостта, съчетана в разума на това проникновено съзнание, да достигне до истински поврат, до действителна победа в борбата за възвръщане на човека към възкресението му като живо естество в реалността, и към приобщаването й към собствената природа, която да се съвземе и след помощ в първите стъпки, да проходи вече самостоятелно, осветена от преоткрития разум, в търсене на прегърнатия наново интелект, впуснал се смело в дълбини без край, за да познава, в претворението на разбирането, задействащо във възстановеното осмисляне на будността в съзнанието, което да се излива в едно неспирно бдение – във възкресеното усещане за потребност от подобни структури, които да понесат, веднъж приложени, към изпълнението на установена и ясна посока, следвана от цялото внимание, възвърнало се в естеството си на многопосочни действия, за да се приобщи наново към вътрешния подтик към цялост, който се самопоражда, веднъж усетил

възстановяването на отделните части, призоваването на пласт подир пласт, в разгръщането на съществото, за да се съчетае и да изпълни копнежа по пълнота, която скрепява съществото, полага единението му със себе си, и с околното, като будното съзнание, заложено в съществото вече само я видоизменя, обърнало страните, така че вече не средата да определя съзнаното, а съзнатото да определя нея. Стъпки, плавни, отмерени и сигурни, повеждат младия разум към осъществяването на присъщото за будна природа несъгласие, за бунта, изразен в обръщане на приетото, отхвърлянето му, но не и унищожението му, защото не се разрушава, а дори и в падение, приетото подлежи на преображение, и така всяко съзнание се способства за да обхване за себе си проблемите в приетото, насилено на самата природа, да ги и открие в себе си, за да избере действието към обрат, за да се престане болката от съществуването, каквато носи отчуждената от себе си същност в накъсаното състояние на някаква реалност, биваща враг сама на себе си. В настоящето изложение се опитва да се въведе читателят в истинският смисъл и значение, което се придобива, за действителните процеси, от крайната намеса, по различни и изобретателни начини, паднала се, сякаш по жребии, а всъщност, по сърдечен, вътрешен подтик на едно наистина младо съзнание, което обръща в чистотата и невинността си, в яснотата на собствените си непорочни разбирания, в неспирния размисъл на един деен разум, приобщен към бдение, непрестанно в едно цялостно съзнание – самата младост в този случай, рядък, се оказва чрез примера си достатъчен инструмент, чрез запазването на себе си, в нагледен пример, за това, което човешкото съзнание е нужно да възвърне в себе си, да възкреси в съществуването си, за да достигне отново до загубената пълнота и цялост, за да се приобщават отново не хора, а личности и да се обърне мракът на съвремието в едно осветено, възстановено развитие, с възстановяване на стремежа за реализиране на присъщото за човешката природа. Изумителни проникновения – като чудо, как един юноща става причината за обрата, ако ли не сред човечеството, то във всестранно разпространение, което започва плавно да сплотява и да отхвърля разединението, докато не се отразява целия труд на младежа в изпълването на едно движение към осъзнатата цялост, което бива подбудено от една сякаш невзрачна история, нещо обикновено, или прието за такова от съвремието, но в същността си повратно, за целия устрем, който младото съзнание предава със заряда си, за да се разпространи из околното, за да надмине всички очаквания и предвещания и по един неочакване начин да срещне широка подкрепа и действително да се появи забравената съпричастност и отчуждението да започне да се топи, заедно с всяка една пропаст, разделяща, над която, само в положеното, в зададеното от младия ум, започват да се прокарват мостове, като се отстранява разложеното, за да се спаси здравото и подбудило вече търсенето и обръщането към истината, към действителните основи на съществото, да доведе устрема до излияние, до осъзнаване и полагането на преобразяване в природата, към личност, тези усилия, които с привидното си ежедневие, всъщност пораждащи цял тътен, отекващ над човека, от човек на човек, докато не се случи изпълнението на усърдието в един поток, заливащ човека, към осъзнаване, по всички стреми, с такава сила, зададено от едно, невероятно, но толкова млад ум, че преображението в сърцевината на естеството започва да се осъществява от съзнание през съзнание, за да се отвори пътя към истинско общение, лишено вече от плаща на страха, и дори да доведе до свързване с паралелните светове, вече напълно свободно, които се оказват вече преведими за съзнанието, и започват да се преплитат с естеството на реалността, която най-сетне, след общото потичане, запълва разкъсаното си и добива естествена

цялост, отърсвайки се от всички внушения, за да се превърне в обективна действителност, в която е заложена истината, преоткрита от всяко съзнание, и положена в общото преображение на реалността, отново добила в битието си непрекъснатост, отново превърнала се в инструмент, който служи в изпълнението на свободния замисъл, в удовлетворението на изпълване на условията на една обективност, заложена не само в опитност, но вече и в разкриването на интуитивното оформяне на всяко явление, поставено отвъд границите, отвъд рамките, в чистотата на случването си. Преображението на човечеството се случва, то се превръща в обща дейност, случвайки се съвсем естествено, съвсем спонтанно и непринудено, сякаш в точния миг на избраното историческо време, се явява младото съзнание, което да вложи искрата, да разбуди отдавна заспалото, за да се възправи отново човека, преоткрил естеството на собствената си природа, така че тази искра, положена, както ще се представи тази история, в съвсем битови, в съвсем дребни на пръв поглед неща, в целия път към осъществеяването и реално въздействие, в течението на настоящето повествование, се разгрива с неподозирана сила и въздействие, за да обиколи и разбуди целия свят, за да прикани цялата цивилизация отново към живот, и да се строшат всички стереотипи, всички кумири, златния телец, пред който в мрака си човека се е кланял, приемайки за естествени мисли, схващания, дори опорочен морал, които точно като култа към златния телец обсебва съзнанието и го отделя от собствената му същност – сякаш самото се превръща в жертва през този златен телец, издигнат, за да държи в подчинението си чрез всеобщото проникнало падение, със сляпото му преклонение, човешкото съзнание далеч от самото себе си – за приобщаването на човека отново, за последиците от начентото в това младо съзнание, ще се проследи в този разказ, представящ борбата на един юноша със златния телец.

****

Все се спъвам в този ръб. Не, мога да го запомня, разсеян съм. Цялата ми насока вече се устремява към твърда промяна. Много време се изгуби.. Доста се лутах, преди да обгърна самото естество. Вече съзнавам... по-скоро затвърждавам. Представял съм си такъв път, но никога не съм бил сигурен, дали да го поема. А ето, оказва се правдиво, в унисон със средата и нещата, които се представят в ежедневните опити за заличаване, за покриване... Но на какво? – на срама.. Само това? – не немощта... на безразличието... По-добре е така, вече се ражда редица. Тя може да продължи да се точи в безкрая на веригите, които заформя. Като някакъв вихър, който не прощава. Това си наричам поглъщането. И след не остава. Прахът се разпръсва в пространството. Вятърът просто повява и вече няма нито прашинка. Това е и човекът, това съм и аз, не, дори и прашинкак не съм. Повтарям си го често. Мислите ми летят винаги на далеч, идеите ми се разгръщат на широко. Понякога се губя в подобен полет. Затова си повтарям – просто прашинка. Това е моята медитация. И дишането. Усвоих го от различни

издания. Не бива да си припомням, че моето съзнание е четящо и изследващо съзнание. Във всичко. От както се помня. Рано се научих, самичък да сричам. И от тогава не съм спирал. Прескачах през детските издания, научните винаги повече са ме привличали. Ала едва преди три години, започнах да се занимавам и с по-сериозна литература, проникваща вече в дълбочини, където аз се реех и препусках. И това ме облагороди и продължава да го прави. Навежда ме на нови пътища в размисъла. Тогава стигам и до непознати структури, до непривични идеи. И ги опитомявам спрямо собственото ми разбиране, собствен опит. Нямам много. Само на 15 съм. Но не се боя. Залагам на едно твърдо отношение. Така запазвам тясната и деликатна структура на личното ми мислене. Мое си е. Ничие друго. И имам грижа за него. Развивам го непрестанно, възпитавам го, за да се опреснява в своята неспираща дейност, когато срещне нови, непознати дървета в гората от идеи. Сблъсквам се с тях, в ежедневието. Сега ми е дошло времето за обобщение. Не бива да правя никакви движения, а единствено да се опитам да намеря някакво обобщение, сполучлив и достоверен извод за всички просветления, които напоследък ме спохождат. От къде идват? Ето, почивам си в момента в градината, седнал съм право на тревата. Оглеждам се – какво виждам? Познати от самото детство картини, когато къщата още обитаваше покойната ми баба. От нея имам малко спомени, но съм запазил картината на лицето й, в някакъв сияен образ. От къде да започна значи? Преди да се захвана с очевидното, редно е само да опресня малко разсъждението си. За последните три години, интелектът ми не е спирал с постоянни и усърдни тренировки над книгите. И то дебелите книги, прескочих юношеските, хвърлих се право над университетските. Ето, целият поток на информация не може да се превърне в знание, ако не се осмисли и не може да се превърне в познание ако не се въплъти в приложение, което предпоставя и владеенето на различни пътища и механизми към постигането му. Само че интелектът не се възпира, нито почива. Той не знае нито време, нито пространство. Това знам със сигурност. Само че докато той действа, в насоката, зададена вече от вниманието, към което се отправя съзнанието, но тя не може да е само една. До това достигнах съвсем случайно, още когато бях дете, без да искам, зачетох три книги наведнъж. Видях че мозъкът ми обработва различно информацията, но винаги паралелно. Следователно ако той е просто количествен инструмент, съчетан от единици и бройки, то той побира и интелектът вече в качествата му. И интелектът не може да се ограничи с едно нещо, той неуморно оперира с няколко успоредни процеса, дори и повече, без да се затруднява. Тук наблюдавам друго, което ми се е разяснявало постепенно. Това винаги съм си припомнял, след като започнах да опознавам структурата му – всяка дейност в съзнанието се развива, дори от само себе си, плавно, постепенно, с времето, с наструпване, така достига до внезапно просветление в разбирането, и след време до вече успешно, осмислено приложение в емпиричната даденост. Затова смятам, че не е нужен опит. Следвайки това прозрение, съм схванал как интелектът не само обработва паралелно различни по броя си операции, но и докато го прави, съвсем несъзнато, той сравнява самите операции, допълва ги една в друга към една картина на цялост, извлича и необходимото, заложено в една цялостна настройка на съзнанието, по пътя му. Но освен това, интелектът продължава да учудва, когато разбрах, че освен с текущите операции, интелектът прави това, оперирайки с целия наличен инстроментариум на съзнанието – и така, извлича, преобразява, обобщава в една много по-просторна широта, от колкото вниманието съзнанетлно може да ни каже. Когато установявах всичко това, си мислех, че открвиам нещо напълно ново. Ала така и се

научих да не избързвам със заключенята, преди да съм обследвал внимателно всички страни. Оказа се, както впоследствие попаднах, че тези наблюдения вече са установени и те се обобщават в понятието интуитивен интелект. Така функционира той, без да се възпира пред нищо, той преодолява всякакви граници и бариери, със силата на ядрен взрив и това също открих за дейния интелект – с подобен замах действа. Така едно изречение може да обърне цялата, вече заложена във съществуването на съзнанието, концепция. Но може и по-плавна и постепенна промяна. Всъщност промяната е едновременна експлозивна, преобръщаща, но и постепенна. Зависи, мисля от различните нива на съзнанието, различните измерения н процесите му. Но за да бъде съзнателна, е нужен взрив. Трябва да се разтърси цялото същество. Миговете на удивление, на изумление, раждащи сълзи от радост. Един ориентир за чистото осъзнаване. А все пак, цялото съзнание остава целокупно в себе си, така че взривът отеква във всички гънки на съществото, но е резултат на всички процеси да достигнат до него – тъй като се движат с различно време и скорост, протичат по различни пътища, със своите характерни особености, за да се превърне дадено нещо в ясно установяваща се промяна, трябва да мине през всички измерения на съществото и едва тогава, може да се определи вече една действителна промяна, когато се превръща в осезание, или вече достигнала до всички нива на съзнавано и несъзнавано, за да премине през преработката на личната потребност и заложби и така да се установи трайно в съзнанието му, без да нарушава, а изпълвайки пълната му целокупност. Това е въпрос на единение. Струва ми се абстрактно и отвеяно. Ала когато се препуска в полета на интелекта, аз все пак не забравям, че той именно трябва да се случва с такова единение, да го включва в себе си, да го прилага в предпочитанията си. Затова и се действа в различни посоки, и се прилага достигнатото, в плавен и постепенен характер, със спокойствие. Може да съм на 15, но наистина, усвоих този метод, или научния подход, още преди три години – постепенност, плавност, без прибързване, просто преливане, разбира се не могат да се спестят чувствата, но те не бива да се застояват, напротив, остават се да преминат, да дадат своя оттенък в мига, докато се следва тази здрава линия на едно порядъчно постоянство. И това е трудът в интелектуалното поприще. Та, за да се пожънат някакви плодове, необходимо е да се зачитат всички паралелни процеси първо в съвкупността си, а след това и в особеностите им, като така интелектът бива обуздан спрямо характера на особеностите на другото, бива възпитаван не на разделение, а тъкмо обратното – след като обследва и зачита всички паралелни процеси с въздействието им, в различните измерения на съществото, може да се постигне единение в цялостта му, и тогава като плод от интелектуалната работа, чията основа е и личното и себепознание, тогава настъпва едно много приятно подреждане, както ми се случи преди няколко месеца, пак тук на двора, сякаш от само себе си, ала в същността си, просто дарявщо пояснение и проникновение – или достигане до плодовете на усилията. Ако те не са правилни, трябва да се смени посоката. Моята посока, се оказа права, не съм я задавал, следвах я някак интуитивно, за да стигна до отговорите. Но това са просто наблюдения, знам го. Мога дда съм сигурен единствено във въпросите. Всеки един отговор може да има различни пътища за откриване. И това е обособено в индивидуалната природа на съществото. Така се развива. И настъпва напредък. Ако има застой, то той не бива да се анализира сериозно – това не е задръстване в едно и също, просто част от процесите. Когато трудът продължи и застоят минава. Щом нещо пък изсотава, не следва да бъде изчакано, а пуснато по собствения си път. С множество определения мога да подкрепя всякакви примери и метафори какво всъщност се случва

в процесите на съществото. Не го считам за нужно – това е просто низ от представи, а аз не искам да имам представи. Искам да следвам чистият път на истинската дейност в съществото, без никакви прогнози, а очакванията се обгръщат просто в нищо – да, очаквам нищо, а се достига нещо. И така. Не мога да предвиждам развитието на процесите, според мен така накърнявам собственото им естество, намесвам се където не бива, а човекът често го правя, и тогава цялата дейност се манипулира, и резултатите вместо обективни и действителни, се оказват манипулирани, може и да съдържат зрънце от истинност в себе си, но не я обгръщат в яснота, която да прелива в цялото същество. Целта сама по себе си не е да се контролира, а просто да се следва. Съществото, инелектът в него оперира напълно самостоялно, изцяло спонтанно, поне според мен, и тече естествено, без никакви допълнения или модификации. Това е заложеното. Така се оперира и достига до адекватни и плодотворни резултати. Тук откривам основната грешка, която се мъча наистина да поправя, дойде ми като мисъл преди време, у човека, който все желае да бъде властелин над нещо, и в случая иска да е властелин над себе си. Няма как! Ние не се владеем, ние не се контролираме, когато го правим, следва разпад и се губи единението в целостта си – тогава идват проблеми във вътрешното същество, тогава мисли разстройват, чувства променят рязка насоката и се появяват множество грешки в операцията на цялата система. Защо? Защото човекът се намесва! Аз считам, че и аз като представител на този вид, следва просто да опознавам природата си и да я наблюдавам, не надзиравам, а съзерцавам, без да се меся в нея, но осъзнавайки всички отделни процеси и различните измерения в осъществяването им, не ги ли опознавам? Тогава се сприятелявам с тях. Те не са ми вече чужди, непознати и стряскащи. Те са ближни. И тогава аз мога даа проявя уважение към тях и да не ги прекъсвам в естественото им протичане, което ражда аномалиите от всякакъв порядък, а просто да се впусна в тях и да ги следвам, като единствената ми задача е да работя по поддръжката на единство в цялостната система, вече съзнанетелно просто да я маневрирам, като следвам посоките, вече зададени от само себе си, без много да се намесвам. Така влизам в съвсем различни пластове на съществото, с изумления откривам, как привидно хаотични движения, разнострани, всъщност се подреждат от само себе си в хармонични структури. И откривам в това красота. Усещам в такова съдържание истина. Това ми носи покой и вътрешен мир. Вълната на цялост съпътства всяко мое вътрешно или външно движение, на ненарушимо единство, което ме води и към плътност на цялото същество, вдъхва му тежест, необходима, за да запази своето автентично, природно функциониране и така да дава, разкривайки собствените си дарове, своя самобитен отпечатък в пространството. Навежда ме на мисълта, че в същината си, на това е положена и личността – здрава, цялостна, неделима, но все пак във всеки миг способна да прегледа всяка една част от себе си, без да се разпада. Сега си давам ясно обяснение – нужни са всички тези обобщения, защото това наблюдавам по осъществяване на избраната от мен задача – твърде абстрактна, ала тя е към една обща промяна. Често го правя. Сядам просто на тревата в градината и си следвам така потока на мисълта и го води към обозрение и изследвания. Така Аз-ът се превръща единствено във водач, който не се намесва, не вика по стадото, напротив, грижливо преглежда всеки в него и се старае да поддържа единството му, да го запази спрямо времето и пространството. Това е един красив наглед. Ала красотата не е просто нещо, което виси в пространството – тя се проявява. За да проявя нагледа си, се намесвам в дейността на своя разум – водещият към приложение на достигнатото от интелекта, не е ли? Докато разсъдъкът определя

различните белези, отсъжда, в моралните си заложби между правилно и неправилно в един непрестанен размисъл в сърцето, протичащ успоредно с всички останали процеси, за да роди и съждение, което е вече обхващане на твърдението, и давността на съответните изводи. За да достигна до такъв размисъл, все пак си позволих миналата година да се занимая на воля с логика. Намирам очарование в нея. Особено в приложеното й, което води право до сърцевината на устройството. Самото то, заложено в съществото, съм проследил, че е построено пластично, за да бъде достатъчно във всякакви обстоятелства и да съумее да реагира спрямо тях, без да разкъсва структурата си. Основи и скеле. И все пак – всичко това, като път към достигането до някакво движение – е заложено, както в последствие проследих в интуитивното действие на съзнанието, дори и да се случва в голяма част несъзнато. Едното не отрича другото, напротив – точно чрез разумното проследяване на причините за отделнтие вътрешни явления, се постига до проникване в несъзнатото. И то вече не е сенчесто, а бива осветено, и може да се проследи във всичките си действия. Е, това вече е красота, напълно приложена, в елегантно обобщение за характера на определена структура. Само че съществото не е каквото и да е. То съчетава отделни измерения в един паралелен ход, допълващ се, за да произведе плодовете си. Това намирам за изумително. Самият извод от подобен характер разкрива едно изумително чудо, невъобразимо, във всичките действителни посоки, които се единяват в съществото, постоянно, във всеки един миг. Ако се опитам да си го представя, това ми завърта главата от всевъзможните посоки на движение, завъртания, усуквания и завъртания, при все, че това не се случва във времето, а във всеки миг, който не е отделен един от друг, но прелива, за да добие отново цялостна представа за протичането. Изумителна необятност от движения, толкова различни в характера си, някои толкова странни и противоположни, на пръв поглед, взаимноизключващи се дори, и все пак единени. В такава перспектива невъзможността се случва в действителност, и абсурдното всъщност се оказва съвсем приемливо. Съзнанието, което се сблъсква с тези обновени перспективи, както при моето, първо се обърква, както и аз се залутах, но не загубих постоянството, следващо здраво зададения път, после се изумява, сякаш не може да повярва на откриващата се безграничност, защото подобна форма непрестанно преодолява, и предполага не само, но и осъществява една безчетност от възможности и то във всеки един миг, преди да достигне до едно непрестанно съпъстващо вълнение на възторженост, че тази безкрайност се случва в самия мен и аз съм неин пряк свидетел. През различните си прояви, все пак същността има едно основно течение – да се запази цялостна. Например, за да следвам такова движение в мисълта си, аз тренирах докато четях и следях повествованието на различни романи, а преди две години и първите си срещи с философска литература, за да добия този израз на мисълта си, аз започнах да си водя редовни бележки, и пишейки наблюдавах, изследвах и проявявах особено внимание към структурата на граматиката, откъдето развих и проложих в развитието на структурата в самото мислене. Постепенно усвоих и нещо, считано за противоречиво – да задавам насоката на вниманието си към няколко паралела едновременно, без да го накъсвам. Това следва потокът на самото съзнание, с внимание, първо към себе си, към това че съм тук в момента, към това, че съм част от света и към съответните действия в момента. Преди около година започнах да се упражнявам в това и открих с яснота, че всичко, което по подобен начин, с усилие и издържана посока, се случва в съзнанието, става автоматично част от неговата дейност и то я следва, дори и да не се върши съзнанетлно в дадения момент, но я интегрира в

цялостната обработка на процесите в съществото. Така се достига и до един преход, когато се извършва естествената дейност в цялото същество, към осъзнаване, и само тогава вниманието е насочено не просто като статично бдение, а добива насоката си чрез разбиране, за да се превърне, неволно в интегрирания израз на една многоизмерна дейност. Така и, разгръщайки своето разбиране, аз се озовах в една широта, като негово следствие, и още по-плавно съумях да приложа разделението на вниманието, без да се разчупва. Това е съвсем различно от невнимание, и дори и да съм разсеян, аз оставам разсеян към околното, затова и се спънах преди малко в прагчето, към градината. Всъщност вниманието просто се разделя в дяловете си, остава спонтанно, естествено, но е насочено от разбирането, което пък определя, че съществото е заинтересувано от различни неща, разширяващи се в това разбиране, което бях почнал да разпростирам във всевъзможни посоки целенасочено още преди три години. Ала именно при тези опити, бих нарекал вече не на разделение, а на разпределение, достигнах до прозрения, случили се в различни моменти от изминалата година, в процеса на работа и изследване, към сърцевината на струкруата в съществото, за да мога в момента да си позволя и едно по-просторно и задълбочено проучване. И защото искам това да се превърне в естествена линия на развитие в интелекта, не си водя в момента бележки, напротив – слънцето, вече пролетно, ме затопля приятно, чуват се птичите гласове по големите стари градове из градинита – природата отново избуява, без никакъв свян. В това рождение намирам естеството на самия интелект, мисля си, че в него просто е заложено да поражда. Но ето, седя тук, за да дам началото на това проучване – и в какво се различава този момент, от всички други пъти, когато така съм седял на тревата, в градината, щом нямаме училише? – в самия мен, в собствената ми същност. Считам за интересн парадокса, как оставям неизменен, но и съм същевременно непрестанно различен. Ако приема това, без да срещам противоречие, достигам до една водеща свобода, която обаче не ми позволява да пилея, да събарям и руша, напротив – това е волното отпускане на цялото същество, в определеното му движение, в движението във всеки един миг, без да се прекъсва, но да се следва. Само така свободата не премахва границите, но ги опознава, изучава и установява, за да ги преодолява по най-прост и детски начин. И тук, след като стигам до това разбиране за самата свобода, вниманието ми се насочва от разбирането към изследване на различни пътища за приложението й, по този начин, чисто съзнателно като процес, цялостното разбиране, в определената си, вече от собствентие усиилия, ширини, и без да се губи съзнатата цялост, разбирането бива съвсем спонтанно въплътено към мига на внимание, и дори и то да е даващо насоките, задаващо границите, изведнъж се превръща и в пълнежа, който не само дава насоката, но и осъществява смисълът на самото внимание, за да се роди процесът на самото учене, където вниманието вече следи, посока, но е изпълнено изцяло с разбиране, или интегриране на явленията в мига, изцяло съзнанетлно, за да се роди именно в съзнанието като плода си, добил някакъв лик, или осъзнаването. До тук вече изброих различни процеси със специфичните им структури в съзнанието. Препускам през различни теми, нужно е, всичко таи в себе си една необходимост, която не е насилствена, но има спонтанен характер, и това е нужното приемане на другото, проява на уважение към съществуването му, както и обгръщане на съответната му необходимост, за да се съградят мостовете на самото общуване. Тогава това друго, чуждо, става всъщност ближно, вече е преведимо към моята собствена структура, без да нарушавам неговата, неговото движение, също проява на уважение, на зачитане, като в този процес, не правя

сравнение между моя и чуждия конструкт – тогава той винаги ще стане ближен, но, без съпоставки насочвам съществото си към обгръщане на чуждата структура, спрямо съответните обстоятелства, което води до едно съвсем простичко и спонтанно приемане, засяга моята структура, става за кратко част от нея и така ме обогатява с нови модели, схеми и насоки, но само когато съм открил от чуждото полезното за своето, мога да определя, че съм го възприел и съм го превърнал вече в ближно. Но не се спирам, няма как. Всяко същество има необходимост, обхващана не като принуда, а като задаване на определените му очертания. И тя е част от поддържането на единност. Самата необходимост задава и ритъма в отделните системи, на постоянство, естествено менящ се при природното реагиране и следване на процесите си в една истинска непорочност, за да се издирва винаги красотат и да се прилага тя в своята обективност. Необходимостта не винаги е осъзната, но тя напомня за всички несъзнателни параметри, вложени в съществото, и се проявява посредством познати инструменти като желание, като мечтание, като мисъл дори. Когато се осъзнае необходимостта, тя се превръща в отговорност, или самата необходимост задава усещането за принадлежност, или задава обективното пространство в работта на дадена система. Отговорността като съзнато действие пък определя отъждестяването, или едно потвърждаване на цялото със самото себе си, потвърждение за разбиране, но и за приложение същевременно, не само до обгръщане на мащабите на самата необходимост, а ангажиране, или постоянно внимание над състоянието на системата във всеки един миг, като самата отговорност учи не само на зачитане на параметрите в необходимостта, но и се осъществява като прилага тази характеристика, обхванала вече зададените от необходимостта контури, в зачитането им, в непрестанното следене за тяхното изпълнение и удовлетвотряване, за собствената им хомеостаза, или поддържане на единение в системата, за да се превърне в основа на самото съзнавано – чрез ясното осъзнаване в отговорността за разпределението й спрямо времето и осъществяването й в пространството, винаги с оглед към необходимостта. Такова движение предполага не само че свободата е самата необходимост, но и че подобни процеси не биха били възможни, ако са просто отражение, от което следва, че съзнанието не е просто отражение на реалността. Бих казал, че така наречената реалност, за да се превърне в действителност е обратното, отражение на самото съзнание. Отхвърлям отраженията. Нито приемането на ближния, нито своодата, нито отговорността, която е определя, са някакви рефлексии. Напротив – цялостното разсъждение преминава към разбирането, че всички тези процеси, определят и съответната функция, на постоянство в изменението на неизменното. Изменението мога да си представя като неспирен поток от вълни. Те следват собствения си, естествен ход, напълно спонатнно. Но те постъпват в съзнанието като стимули на вътрешното движение, и стават съзнати, дори и не целокупно, във всичките си проявления, но частично, разкриващи се на привидно случаен принцип, различно във всеки миг. Тази случайност всъщност е според мен самата спонтанност, саможивост и самоцел на всички процеси в цялостната структура, която се явява частично, спрямо съответната необходимост в мига, и съзнанието, ако е свободно в себе си, проявява съответната отговорност към отчетеното, дори и частично, все пак появяващо се като индикатор за състоянието на цялата система във времето, за да се врежда тя в пространството. Именно това вреждане, включващо и пренареждане, пренстройване на съответни движения, за да освободят простанство дори за нови такива и да ги интегрират в цялостния процес е самото изменение. Само по себе си обаче то не отразява самата необходимост, а бива преведено към изпълнение дори

несъзнато, макар и понякога да съответства с необходимото. Съзнанието пък, както бих заключил до сега е такова явление, което съответства първо на отъждествяването на самото себе си, или възприемането си като система във време и пространство на околното и второ като един отговрник за цялостта и непрекъснатост в самата система, за да се възприема тя като съществуваща в своята дейност, но да не се накъсва дори и в един безкрай от прецеси, развиващи се всеки миг. Когато те биват схванати поотделно, това пак не бих обобщил като рефлексия, защото първо те са част от едно паралелно множество, и второ, те са неизменно интегрирани в самия поток, така че и съзнато и несъзнато, успоредни в съзнанието, го определят, но то задава своята самостойност, за да се прояви и свойството му да се интегрира в околното и да интегрира в себе си околното, без да се накъсва, а напротив, действено обгръщайки го в акта на осъзнаването, го предпоставят да се обобщи в естеството си като личност. Чрез всичко проследявано до тук, се оказва, че личността е изменяща се наизменчивост, която проявява себе си в израза на всички процеси в тази толкова многостранна система, и тя е такава единствено, ако всичко посочено се обследва, приведе в осъзнаване и приложи вече не просто в действия, а в продължителността им, вече приложена във времепространството, в тяхното обгръщане и по този начин планиране, което определя и как да се поставят отделните блокове в структурата му, и по този начин заявява и видоизменение като резултат и се превръща така в дело, като делото е характерно единствено за достигналото до състояние на личност същество, и самото дело не е привнесено отвън, а е единствено плод на спонтанната, вътрешна работа, един естествен подтик на импулса във вибрациите на всеки миг у съществото, което намира така и своето осъществяване. Въртят се често в представите ми буквите, свързани с думата отражение, ала не мога да го открия никъде в съществото. Отражението просто поглъща, докато в случая на съзнанието, се случват наистина противоположни процеси, които имат свой характер и особеност и затова са всъщност явления. Така и личността е вид явление, което се надгражда, усвоява и интегрира в процеса на съзряване, свързан с опознаването на цялата структура, заложена в съществото. Много добре – ето, надграждащата се личност, развиващата се същност, със собствен характер, или определящи го особености, винаги вплетени в контекста на обособеното цяло. Това вплитане, безболезнено, е свързано и с първичната и изходна точка, от където тръгнаха тези размисли преди три години – а именно, интелекта. Той се охаркатеризира като ум, за да се случи и сам като явление, но самият ум все още е само целокупната му проява. Интелекта е разглеждането му в части и предполага неговата пълна и първична структура. В нея се наслагват процесите на разбирането, както и задавана на цялостната нагласа на съществото, но интелекта преди всико опонзава и опитомява, в своето движение и по този начин се превръща точно в това вплитане на отделното в самото същество. Интелектът представлява многообразие от компоненти и съставни части на движение в съществото, явява се с различни изрази, все извиращи от него, но приложени в напълно различни в движението си прояви. До тук изреждам всичко, което бих определил като вътрешно богатство, което е налично и е безценно, заложеноо импулсивно във настройката на цялата система и тя раздава или продава от своите заложби на околното. Това богатство се осъществява в действие именно чрез интелекта – той действа и съзнато, и както вече си припомних, несъзнато в процесите си, които като многообразие намират израз единствено в мисълта, която представлява осъзнаването, или съединението на съзнанието с дадено движение на интелекта, обособено в собствената си необходимост като единица, спрямо времепространството,

въплътено в самата необходимост, така че мисълта може да маневрира и отвъд времето и пространството, като самата необходимост, в зависимост от границите или преодоляването им на самата система. От тук следва, че системи, които са и извън времето и извън пространстовот, но дори и за тях няма пречка да бъдат обгърнати от интелекта, който така следва потока през съзнанието, че да го изразява или приобщава по достъпен начин чрез мисъл, или поток на мисълта. Ала интелектът обгръща цялостната структура в най-ситната й особеност и превръща така опознаването на отделните части, като своя функция, в посоката на всяка една, за да ги приобщава, дори постепенно, не едновременно, сякаш се натъква на тях, към цялостното същество, с всичките им възможни движения, така че дори и да са в различни измерения, частите да бъдат първо отъждествени със самостойна функция, която да изследва личната им необходимост, и така да бъдат въдворени, или преведени, в процеса на интелектуализация, или на осъществяването на привличането им, без да накърнява цялостта на всяка една част, към единено състояние и така развива и обобщава различното естество на всеки един компонент и различното му измерение, като, обследвайки го в контекста на индивидуалното измерение, да се прояви точно като вплитане, което обобщава съответните измерения, които вече интегрирани от интелекта към цялостната структура, се обособяват, доста красиво, вече не като отделни движения, а просто като белези, по които именно може да се установява всяка една, вече зачената в същността взаимовръзка, така че се запазват като знаци целия набор от отделни посоки в различните движения, за да се установи, дори и в противоположност насоката на едно целокупно действие, като се запазва винаги идентичността на всеки един компонент, и чрез преливането на движенията му в различните измерения, като те се запазват и всяко движение служи като допълващо другото, за да бъдат и впоследствие безпроблемно проследяване и точно определяне от интелекта. Това преливане, осъществяването на допълването е вторичната структура на интелекта, като се разлива с такава особеност към свойството си да спорява, или да задава, като предизвиква сътоветни построения, или самата структура, в самостоятелна изява, достигайки до хармонични конструкти, спрямо необходимостта, като по този начин, като сплотява, вместо да разединява, интелектът върши, в непрестанния си и стремглав поток, чийто граници и посока се определят от самите компоненти, превръщайки го в безграничен, така че единствено подреждането и приобщаването на отделното и задаването на съответна структура, предполага спирка за това непрестанно движение, като по този начин интелектът се превръща в създаващия живот, оживотворяващ цялото същество, или просто в пораждащ, раждащият интелект – и плодовете му – съзнатото същество, в особеността му да бъде живо. Движението на интелекта е вихър. Посоката на интелекта е същността. А съдържанието на интелекта е създиването, или приобщаването и построяването на конструкция. Тъй като всичко посочено се случва и спонтанно, но и своевременно в своята паралелност, без да се нарушава приобщаването, за да се установи самата структура, едновременно, непринудено, на следващо напълно, както и струва интелектът естествения поток на движението, за да се прояви в пораждането на цялостното явление, което така и изявява третата характеристика на итнелекта, а именно – в яснота. Интелектът е ясен и конкректен, в движението си, и определя тази яснота в самото породено, което я добива, която го и отличава, за да се очертават винаги контурите, към точно определение, с конркетно съответствие, така че всяко движение, освен в опознаването му, в сливането, се окачествява с яснота в съществуването си и самото същество добива точност във всяко

едно движение на структурата си. Не бива да избързвам. Заключенията са опасно решения, защото водят до убеждения. Всичко това, което изпитвам в момента, докато прехвърлям размислите си, е основано на чистото естество в нещата. Когато то се увреди, мисля, че се раждат и съответните проблеми. Проявата на явленията и прилагането на истината, като пряк и конркетен наглед над конструкта, заложен в чистотата на движенията, която залага и простота не само в устройството, но и в действието, така че дори и да са твърде многокомпонтентни, многоизмерни и многослойни частите на система, те все пак могат да се проследят до наистина опростена и ясна основа, и това е олицетворението на самата истина, в чистотата си, която е изявяването на нагледа в естествеността и спонтанността на самите системи, в непринуденото им проявление, изразени в чистотата на непорочност, или запазването на цялостта си, непрестанно приобщавайки я към общото, вплътени и в самата грижа, или споделянето на отговорността, като я определя и като основна съставка на необходимостта, излагайки я в продължителността на мига, съответстващ с движението на интелекта в явлението, превръщащо се в съзидание, в акт на сътворение, с взаимността между интелекта и представения му елемент, в съответствие, като творение, в което е вложен духа на пораждането. Разпространението на интелекта мисля се случва в цялата вселена, във всички възможни светове и паралелни измерения, и съединението с него, от чист подтик, дори ако се остави да осъществява съвсем просто естествената си природа, без да бъде ограждан с принуда, а с най-спонтанно движение с опознаване към собствената структура на интелекта, без да се възприема като някаква възможност за упражняване на възможността за съзнателен контрол, разгръща действителното усещане за лекота, следването на интуитивното, пораждащо действие на интелекта, усвоява в усещането си чувство на уют и приемственост, задавайки ритъм на мекота и нежност по цялото същество, като израз на интимност в породилото се общуване, което, допуснато в своята естественост допуска приток на живителното начало. Това съм изпитал, преди няколко месеца, когато за пръв път успях да се отърся напълно, за да попия от собствената си чистота, и достигнах до тези прозрения, и знам, че е действителна красота, въплъщение на природата на интелекта да пребъдва преди началото и след края, чиято изява, движение в чистота, само по себе си, осъществявайки живот, в самото си естество, животворно, дори и в нищото, е собственото му обособяване, преливащо при действие в основата на това което се нарича дух, който одухотворява, влагайки себе си във всичко, и само по себе си е животворяващо, като интелектът в такова разсъждение представлява осъществяването на духа, след самото първично творение, когато от нищото точно духът, чрез описаното действия на интелекта, чрез собственото си движение одухотворява нищото, за да го превърне в нещо. Е, това е една развеселяваща ме представа, съвсем по детски, но може да ми пресъздаде истинскtие усещания, когато ме спохождаха тези прозрения през последните месеци с особена интензивност, защо ли? В същината на случващото се дори сега бих си отбелязал, че без усилия съответни няма и действително случващо се, липсва структура, която да обособи явление. Бих казал, че в последните три години ме спохождаха множество състояния, при очестеното проникване в съвършенството, заложено от духа, с изумление се разкриваше природата му пред собственото му съзнание и аз дейно попивах от него, като непрестанно наблюдавах, без да спирам откровението в самия себе си като непрестанно, съпричастно в нагледа си бдение, което и от само себе си се засилваше, при посвещението на тези ментални пътешествия и упражнения, и го оставях да осъществява сам своето движение, което и усетих ясно

вече в себе си. Така останах открит, така останах и учещ се, така останах и попиващ, така и развивах съзнанието си като такова и достигнах с една особена сила до такива явления, от които дори понякога се плашех в прозренията, че пред мен се заформяше във вихър сякаш цялата природа пред съществото ми, за да се изрази, първо спорадично, а последствие и в постоянство на състоянието, премесено не само с лекотата, не само с топлината от интимността, не само с едно усещане на уплътняване по цялото същество, преливащо в действителна твърдост, в една спонтанна и бликаща радост, преминаваща в искрено изумление, вплетено с ответна почит и един несекващ вътрешен подтик към предаване. Точно последното ме убеди напълно, че целите на моето изследване, появили се в последствие, бавно и методично, започващи от обикновено ровене в интелекта, за да добият в течение на дейността си и ясни очертания, са и напълно постижими. Затова и сега усещам, че поредното действие се изявява като определящо вече друга посока. Ако помисля за съдбата, дори интуитивно се отдръпвам от подобна идея, изглежда ми като някакъв кумир, неделимо срастнал се с представите, затова не бих го почитал, но бих окачествил случващото се като съдбовно явление, за което, предчувствайки, че ще настъпи съм се подготвил напълно интуитивно и сега го изжиявам съвсем спокойно, дори без вълнение. Бих го определил като трезвеност. Така посрещам тези мигове. Ала усещам и една неохота, като трепет на боязън да се посветя на нещо, за което особено напоследък разкрих пред себе си, като действително и се опитвам да осмислям. Това все пак е част от цялото. Не мога да убия изживяването като посегна на многообразието му. Добре, не мислех, че ще успея, но изложих цялостното си отрковение, пред собствената ми мисъл, в същината на това, до което съм се докоснал, освен вече отделните функции на разните компонентни, като понятийни дървета, или дори памет, все пак съм си ги задалил за последващи занимания, ако ми остава време, разбира се! Пред това, което предстои, не бих се врекъл в нищо, но и от него е произлязло нещо, така че бих оставил място за бъдното развитие. Но не сега. В цялото движение аз искам просто да се убедя, че вече съм готов да се захвана с целта си – щом аз, със собствени усилия съм достигнал до всичко това като прозрение и съответно осъзнаване, то всеки би могъл. Моята цел е да спомогна на възможно по-широк кръг от хора да се докоснат до това, до което и аз се докосвам и се докоснах – едно подбуждане към собствената природа, защото, и за това не ми се иска даа се занимавам с всичко, от което се откъснах отдавна, свързано със света, с масовите възприятия и състояния. Точно те, като присъствие, оформиха с течение на изследването, дори и откъснати от мен, но все пак витаещи като някакво преведение, за това, което още когато допуснах до себе си нарекох златния телец – един кумир, лишен от живот и от дух, неспособен да поражда, или да сътвори каквото и да е система с интелекта си. Това аз съм прозрял, че се случва с човечеството, винаги ме е отблъсквало, някак интуитивно съм странял от него, но е обебило и пречи на човека да се възвърне към естеството на собствената си природа, ограничава го и с това го убива, за да не може да се отъждестви с духа си, да отпусне интелекта към природното си състояние на пораждащо естество. Не бих посочвал, нито осъждал, но в това аз намирам отделенята от самия себе си, и намирам повечето проблеми на самият човек, които са просто в самия него. И така остава сам, и изолиран! Ето я самотата – загуба на себе си, на общуването, без препятствено, в преобразена невинност с духа, за да се берат от богатите плодове на интелекта. И това е истинското богатство, не са някакви заблуди във фрагмента, в частичното – това е ограбване на широтата, на пространството за собствено развитие, което като движение само може да съпътства

процесът на пречистване, един вид покаяние, което е осъзнаване на собствените заблуди, с преобръщане на самата настройка, по посока на поправяне, за да затрепти в действие, насочено изцяло към възкресение на старото, за да се роди новото. Към това ново, към него искам аз да помогна да се преведат съзнанията, колкото и да ми е неприятно възприятията и деянията, но това са следствия на една обща заблуда. Не мога да се боря със златния телец, това са все привидения, напластявани с времето, от много векове, през множество отделни култури и индивидуални нагледи, съзнавам, че не бих съумял, но единственото, което мога да сторя е просто да се изправя и да съборя самия идол, да катурна златния телец напълно, вместо да се боричкам със следствията му, разклонени навсякъде, в напълно хаотично движение – съзнах с въздишка наскоро, че трябва да се действа с твърдост и замах, които открих в духа, затова и знам, че е възможно. И пред колкото повече съзнание се спомогне събарянето на златния телец, толкова повече могат да нараснат възможостите за смяна на посоката на самото човечество. Ето, обобщил съм вече какво мога да предам, разкрил съм го напълно пред самия себе си, преговорил съм го, за да съм сигурен, че не допускам някакви субективни грешки, или пропуски в разсъждението – да, всичко е подготвено вече, за да продължи. Не знам още как.. Но знам, че само ще изяви себе си, ще се разкрие и ще даде знаци как да се осъществи подобно дело. Тъжно ми е, че сам залитам, ежедневно. Ето, излизам навън, и сблъсъка отново със златния телец, в лицето на сегашната маса, ме отблъсква с всичките му прояви и поражда такива усещания в собствената ми природа, които не споделям, но се поддавам да извършвам – ето, пуших, пуших и цигара и марихуана, пих, а сега дори съм хлътнал по едно момиче. Всички тези неща, сякаш ме възпират, защото мисля, че са част от общата заблуда, но и всъщност са напълно естествени и природни, най-вече това с хлътването. Зад любопитството стои чувството за притежание, не ме тласка то, но отново чувства, там най-лесно заблуждава златния телец, в апарата на чувствата. Достигнал съм състояния, дори разбиране как да не ми пречат, но ето, самите ежедневни сблъсъци със заблудите на света не винаги могат да се устоят, и най-често чрез чувство, което се предпочита, се измества центъра на тежест на самата структура, което дори понякога я преобръща необратимо. Искам всичко това да се прекрои, и за това е нужно още много постоянство, но преди да продължа искам да се посъветвам. Откакто открих, че светът отказва да общува, пленен в преклонението пред идоли, започнах активно да търся и да се запознавам с други, паралелни светове и вселения, с движения в различни измерения, намерил съм своя отдушник, и не винаги чрез въображаеми мостове, както съм правил като дете. Напротив, с проучването ми над интелекта открих и приложих, че както е пряко осезаема връзката с духа, така и интелекта може да я осъществи с напълно всичко. Затова и се отпуснах, наистина, да предпочета да достигна до успоредни на нашата реалност, действителности, и така.. предполагам, че не бих се възпрял да го развивам и за в бъдеще, с цели вселени дори, битуващи в паралел с нашата. Това би се счело за лудост, но е напълно достижимо и далеч не размива представите на здравия разум, напротив, дори допълва собствените достижения в развитието, когато интелектът се плъзва по едни съвсем непознати, неоткрити, несподелени с нашия свят вселения, и се осъществи допир между тях – именно в осъществяването на мост, в самото общуване се осъществява и несравнимото усещане, да се превърнеш с посланик на своята реалност. И така, щом е приложимо към другите реалности, които могат да станат ближни, единствено чрез преображението на съзнанието, същото може да се приложи и към структурите в тази реалност. В момента се върнах към тях – с увлечението по това

момиче, с излизането с тъй прославените гамени по улиците, и по други начини, да съумея да усвоя, дори и да се подхлъзвам, езика на съзнанията, засмукани в настоящата реалност, или поне необходимото от него, за да съумея да предам и да му преведа по понятен и усвоим от масовия човек начин стъпките към новооткритата стара природа на човека. Все още събирам елементите, частиците в тази задача, над което трябва да се потрудя още. Не бих казал, че го манипулирам обаче с такава цел – не, на улицата срещнах истински, честни души, боли ме, че страдат, защото усещат заблудата, но не знаят как да се измъкнат, а и наистина ми допада това момиче. Светът е стигнал със съжаление до там, че вече не може да се разбере, и хората имат нужда от преход един към друг, защото са се отчуждили от себе си, и така и от ближния, превърнал се просто в друг, в някаква вариация. Ала основата, към нея е нужно да се преобърне посоката. Затова напоследък съм се впуснал в кореновата система на златния телец, напълно естествено преминаване на изследването, вече към съответните резултати, и събирам парчета и разрешавам как и какво от наличното да ползвам, за да осъществя необходимия превод. Както и да се огледам, тук не срещам нещо подобно, и трябва да изляза от собствената си уютна зона по-усърдно – а единственият ми досег сега с това се оказва училището и улицата – тук просто не виждам какво. Красиви цветни алеи се простират до самата ограда, висок зид, с орнаменти от тухли по краищата си, опасващ нашия двор, изпълнен с множество дървета, извисяващи се около самата къща, над оставените поляни и цветни лехи, в задната си част, и дори и да гледа нашият дом към улицата, дори тя е малка, опасана с дървета, а и самата сграда, както и някои от дърветата в двора, запазени, е строена още от прадядо ми, представляваща масивна четири етажна конструкция, като чертвъртия етаж представлява една островърха кула, надвесила се над улицата, четвъртита, опасана от прозорци, и прекрасният еркер, в съчетание от цветни елементи на долните етажи, всичко в автентичния стил на арт нуво, в която епоха е и строежа. Да, тук няма златния телец – самият ми произход е друг. Много, особено напоследък съм мислил за рода си, което преди не съм забелязвал, но сега, докосвайки се извън този малък свят, създаден в семейното, отцепен от околното, развиващ се самостойно, до улицата, за пръв път обръщайки внимание на училището, където след като започнах в строго, частно училище с униформи, бях преместен в обикновена прогимназия и гимназия, но винаги съм подхождал разсеяно и с невнимание, в повечето случай прекарвайки повечето време в училище, дори и през часовете с някоя книга в ръка. И после просто се прибирах. Дълго време. Преди да взема решението да разбера някак си отделните части на този свят, което продължи и с наскоро случилото ми се увлечение. Съвсем прясно ми е, буквално то дни, затова и така го мисля. С улицата имам повече опит, вече близо месец. Ала ето, че от моя наглед само, аз не мога да сторя нищо – бих бил пореден интелектуалец, разтеглящ дълги и сложни фрази, зад които стои пък нещо действително просто. Е, не бих отрекъл – това, че на 15, поемам по тази пътека, не би било възможно в друга среда. А тази среда, в която съм аз, да призная, тя е просто несравнимо добра, за да се достигне до плодовете, защото цялата е попита с духа, с традиции и приемственост, дори в най-малките движения, развивани и предавани грижовно през вековете, с несекващите усилия на всяко едно поколение. Тези просветления за последствията на моя произход върху всичко, което се случва, странно, ми се случиха скоро. Родът ми може да се проследи още от Средновековието, като още дори и тогава е имало хора на духа, а ставайки част от старата аристокрация, все повече се увеличава и броят им, така че се получава една сплотена родова мрежа, предаваща всичко напред, както е

предадено и на мен. Да, разликите са осезаеми. Къщата ни е пълна със стари картини, стари фотографии, в рамки, огромни библиотеки, с всякаква литература, събирана през вековете, като има и издания, от времето на един мой прадядо, живял в 18ти век. Толкова време е събирана и от тук черпах цялата информация, в продължение на неистовото си четене в изследването. А и самите мебели, дори до съвсем дребните неща, разкриваха красота, във формата, изящество и грациозност – също грижливо подбирани през поколенията, да, ако не се лъжа, дори имаме някакви предмети от 14ти век. И нищо в тази обстановка не е нарушено от нещо различно от нея. Баща ми, не гледа телевизия, нито майка ми, почти липсва технология, освен необходимата в съвремието, но дори и тя е отделена в съответни пространства, липсват вестници, единствено класическа музика залива на определени периоди многобройните стаи, и нищо, разлино, от граденото от рода през поколенията не присъстваше тук. А в това аз открих голям дял от духа, голям дял от един истински и прозрачен интелект – още от времето на прадядо ми, лекар, през дядо ми, също лекар, към баща ми, който заедно с майка ми, също са лекари. Това не е трупане, а надграждане и в неговото условия съм се родил и аз и брат ми и сестра ми. Във възпитание не просто в обноски и поведение, но и откърмило, предавано със строгост през поколението, естетическо чувство, усет към изящното и елегантното, към финото, една деликатност в съществото, загриженост и внимание, насочено към най-малкото, към израза на простотата и една скромна представа, въпреки произхода, въпреки интелектуалното, въпреки големите богатства и придобивки от миналото – нищо от това не се е отразило върху едно чисто човешко усещане и човеколюбие, предадени също чрез възпитанието. С нещо подобно, осъзнах едва наскоро, че трудно мога да вляза в разбирането на масовия човек, освен ако той не е от сходен произход и възпитание. А това твърде рядко се среща. И за масовия човек, всичко което аз имам, би било неразбираемо, дори невъзможно за възприемане по правилен начин. И за да съм по-близо до считаното за нормално и присъщо, или общочовешко, родителите ми ме преместиха, майка ми ми е споделяла, тъй като бях едно твърде затворено дете, но това имаше малко влияние над мен и отново нито масата, нито аз си станахме така понятни. Това са просто различни светове в една реалност, която сама е избрала и да сее разделението, така си мисля, поне – защото и съм се питал, щом моето семейство се е обърнало към духа, защо не и другите. Ала малко са запазените стари родове по такъв начин. Затова и съм бил толкова далеч от златния телец и неговото влияние – в нашия свят, това липсва. И сега продължава да ми е притеснително, че се докосвам до тази реалност, която обаче не е действителност. Е, вече съзрях, усещам го, на 15, успявам, и вече съм подготвен да раздавам от духа, силен е този подтик, много по-настойчив в съществото от нежеланието да се докосвам до другия свят. Следва да завърша тази следобедна медитация. Измислил съм си молитва към духа, да, кратка е, но е моето обръщение към него. Благодаря ти, дух, свят и чист в естеството си, че ме даряваш със себе си и ми помагаш да въплътя това, което разкриваш пред мен. Това е всичко. Следват и други образи, но сега, вече изпълнил тази задача по обобщението, мога да се отдам на по-странични занимания, или не толкова. Всъщност са доста взаимносвързани, ако съм честен, цялото ми битие е само по себе си взаимносвързано във всяка една своя проява. Така, след нещо дълго готвено за мен, това обобщение на естеството, превърнало се в мое собствено, на натрупаното и надграденото, ключове за мен, за промяна в настройката, както и усещам вече осезаемо в цялото ми същество, което да надмогне всякакво безпокойство и дори прояви на страх, за да мога стремглаво да се потопя в света на златния телец. Ето го

необходимото, изразено този път в постигане на търсения резултат, като самият той е свобода. Засмивам се, чувам класическа музика, мисля че е Букстехуди, баща ми отново си е пуснал старият грамофон от дядо. Майка ми е дежурна. Чудесно, няма кой да ме притеснява като чука на вратата. Отношенията в семейството ни не са дистанцирани, напротив, установена е една осезаема топлота, нежност, взаимност в грижа, ала ние се разбираме така и без думи, затова и вербализирането заема малка част от живота в дома ни. Така е от както се помня. Досега никога не ми се е случвало баща ми да ме извика, за да ми даде напътствия, освен преди седмица, когато всъщност ме смъмра, заради зачестилите ми излизания и закъснения вечер. Да, дълго ме хока той, но без и за миг да ми повишава тон, с изцяло равен глас, като първо изказа своите притеснения относно това мое поведение, и без да спира разви пред мен възможните последствия от него, за да стигне до, учудващо за мен, умалително поучение, в което се таеше всъщност чувството му към мен. За пръв път получавах подобно разкриване, с тези иснтрументи. Не бих се учудил, ако това момиче, което харесвам, очаква от мен подобно излияние. Не съм сигурен дали бих съумял да го събера в сбит и ясен израз, за да достигне наистина дълбоко до нея. За нея, да – за това искам да говоря, избързвам по стълбищата, моята стая е последна, на третия етаж, точно под тази с кулата. Аз съм най-малкият, затова са ме сложили още навремето там, някаква традиция, или не съм разбрал и до сега защо. Стаята ми гледа към задния ни двор. Тиха е. Спускам пердетата, лъчите падат косо и право през прозореца, но желая истинско откъсване в момента. Вече съм уверен. С това, и спокоен. Ето и търсеният резултат от проведеното обобщение. Имам странен ритуал преди това, което ми предстои, всеки път, напълно точно, без да правя нещо друго. Това не ми помага за свързването, в което се потапям, не, просто ми дава увереност, че тази реалност наистина съществува и пак ще се върна към нея и съм в нея – вадя една стара картина, в рамка, която представлява гоблен, изобразяващ замъка, закупен от фамилията ми в 14ти век, отдавна не в наше притежание, но все още съществуващ, заобиколен от красиво езеро, и гъста гора, с патици, които порят повърхноостта му. Това е и моето признание в този миг, едно откровение, което ми идва да излея – правя това от 11-годишен, когато, още преди да започна изследванията си, в същото това легло, бях оставил интелекта си свободно да броди и за пръв път, някак инуитивно установих връзка, без дори да съм я търсил, с паралелен свят – когато достигнах, до някакво пространство, което ми се струваше, във въображението, с много странни и различни от тази реалност, структури и подредба, и се изумих, когато срещнах, без да ги виждам някакви същества, които ми се представиха, и аз им се представих, и така те ми отвръщаха, и аз на тях, и установих първия си контакт. Точно по същото време, майка ми ми подари този малък губер в рамка, останал от някаква починала прапеля, по повод преместването ми е в новото училище – тогава се случи, и аз не можех да си обясня защо, но директно го свързах със случилото се докосване до паралелен свят, като някакво водене от духа на предците.Не разбирх нито паралелните светове тогава, нито защо направих тази връзка, не бях ходил никога в този замък, познавах историята му и връзката със семейството ми, предадена ми като приказка още в детството ми, но до преди да го зърна на този губер, никога не бях разглеждал тези истории сериозно, но ето, че виждах пред себе си частица от тези приказки от детинството, която беше истинска, въплътила се пред мен и по-късно разбрах, че така съм го свързал, защото два приказни свята се разкриват в своето действително съществуване едновременно. Затова, винаги, преди да легна в леглото си, както обикновено правех, или впоследствие и отпуснат на старото арт деко

кресло в кабинета, с библиотеки от пода до тавана, аз протърквах носа си по протежение на малкия гоблен, вдъхвах три пъти върху предпазващото го стъкло, и го замъглявах, после го изтривах с носа си, отново с плавно и нежно движение и винаги с прошепване произнасях благодаря. Този ритуал пазя вече четири години. Не винаги имам времето да отделя в свързването, което е необходимост за протичането му, стремя се обаче да го правя все по-често, особено с напредването на изследването ми. Именно то определи с какво да избера да се свържа. Докато попадна на сегашното си общение е изтекло немалко време, може би година, някъде около началото на изследването ми, което не бих казал че беше свързано, но се подреди в неочаквано разкритие и така, лутайки се от светове в светове, общувайки с различни същества и духове, разхождащ се из немислими пространства, аз попаднах именно тогава, докато отново се лутах на това паралелна вселение, което и впоследствие ме подкрепи в самото изследване, както и при последното ми свързване, ме подкрепи да започна начинанието си към катурването на златния телец с пълен устрем. Обикновено не можех да се свържа повторно с един и същ свят, това се случваше рядко и случайно, но този път, аз се усетих привързан към мястото, което сякаш само ми проговаряше, и се усетих толкова силно претеглен, че не можех да се откъсна от тази паралелна реалност. Тя приличаше на нашата, с тази разлика, че сякаш миналото отново се повтаряше по същия начин. И сред пространство, осеяно с голи хълмове, както бродех, за да разглеждам, но не виждах нищо освен постота, освен невероятен простор, завършващ в далечината с голите ридове на някакви скалисти планини, толкова високи, че заемаха целия хоризонт и прорязваха небето. В подножието на всеки хълм протичаха поточета, бистри и ясно чувах клокоченото им, дори и редуващите се възвишения да бяха пусти, заети навсякъде от висока, бурна трева, без да се вижда нито едно дърво, нищо. Този нов тогава свят, забелязах беше двуизмерен, устроен като тепсия, съвсем плосък, като се изключат хълмовете и планините, като се виждаше краищата на самата плоскост, която представляваше, оформящи нещо като овал, който се въртеше много бавно, но осезаемо, като ме превлече това, че там, по краищата, не се губеше в черна празнота свършването на този свят, а блестеше в светлина, която прозираше през плътни очертания от всякакви цветове, които не разбирах изобщо как е възможно да се получат. И както се реех из тези нови представи, попаднах на единственото нещо, напомнящо на съществуване – един много островърх замък, с множество кули и бойници, целият от черен камък, с множество прозорци, като почти всеки светеше, а пред отвореното му тежки, плътни порти, целите от дърво, макар и да нямаше нито едно из света, боядисано също в черно, пасеше съвсем спокойно един огромен кон, пак черен и не разбирах нищо от това, което виждам, нито защо е цялата тази чернота, при наличието на толкова светлина, пред да се запозная и с него. Иззад отворените порти излезе една висока, масивна фигура, с островърхи обувки, с ток, който се удряше и отекваше по каменния под, застилащ замъка, с пурпурен оттенък, върху които падаше някаква дреха, подобна на тога, в кадифено, с редуващи се ярко червени ивици по краищата си, покрита цялата с нещо като миниатюрни копчета в синьо, една цяла дреха, покриваща цялото му тяло, заедно с ръкавите, завършващи с две искрящи в златно копчета, наметнат плътно с кожи, като с пелерина, и две черни, също кожени ръкавици закриваха ръцете му, макар и да не се усещаше студ, нито дори да трепваше вятър. Този масивен мъж, беше както всичко в този замък и коня, с дълги черни коси, падащи, на раменето му и също такава, вълниста брада, с изострен нос и също толкова черни, но пламтящи като въглени очи, над все така острите скули, разтварящи профила

на наистина причудливо голяма глава, с много високо чело, гладко, без следи от бръчки, освен две такива, сключени в края на очите, поразяващи с дълбочината сякаш разкриваха две бездънни пропасти. И веднага, щом той излезе, се чу един познат звук – грачене и цяло лято от гарвани се появи изневиделица, и всички те накацаха около мъжа, като един върху косата му, малко над тиарата, която чак сега различавах, в сребърен цвят, завършваща с много малък, черен камък, блестящ, във форма на ромб, над челото, но и сливащ се с косите му, и той протегна ръка и точно на ръкавицата кацна друга птица. Цялото ято застана така мирно, той отправи очите си, в които прозрях като, през стъкло единствено огън, и такова същество, аз не бях срещал до сега в какъвто и да е друг свят. Той заговори пръв, без да мърда устни с мисълта си, която отекваше като дълбоко ехо в пространството, и с изненада открих, че и аз така мога да му отговарям, макар и с много по-лек и дрезгав глас. Не знам колко сме разговаряли, тук времето сякаш липсваше, ала не бе и повече от половин час за нашата реалност, но обикаляхме около този, наистина малък свят, като той яздеше бавно коня си, а край него, послушно и тихо летяха и птиците, като той беше по-активният в говореното, но не казваше нищо празно, нито пък споделяше или разкриваше нещо, а насочваше цялото ни общуване към моя свят, за който мъжът тепърва научаваше. Така се запознах, както впоследствие разбрах, с болярина с гарваните. Когато минахме точно определени два хълма, той каза, че трябва да се връщам и за пръв път запитах някого в паралелен свят как мога да го намеря повторно. Тогава болярнинът, който беше разбрал за моя произход и дори за губера с фамилния замък, ми обясни, че по принцип такова нещо не се случва, освен по случайност, ако така се наредят паралелите в даден център в миг, но тогава той, за пръв път ми разкри частица от взаимовръзките на духа, които после често ми е разкривал, ми обясни, че тази връзка е възможна, заради сродството на построението в мен и в него, въпреки разликата в епохите и в годините помежду ни, той ми каза, че духът така се е разтворил в същността ни. И след разяснения как да го открия отново, как да ускоря и улесня пътуването си до него, чрез следването на определени знаци, и подскачането, без задържане от определените светове, съдържащи ги пак да се озова тук. Не се поколебах да го сторя повторно, при следващата възможност за уединение в свързване. Повече и не потърсих друг свят. И винаги стигах до него по един същ начин и оставях диря, по която всеки път се ориентирах, защото при лутането из паралелните светове, те самите никога не са отново на същото място, но винаги променят подредбата си, последователността си, в непрестанно си движение, така че не знаех точно все още как болярина можеше да ми даде упътване да го намеря отново. После той ме научи да си оставям дирите, следите един вид, и дори и всеки път на различно положение, лесно откривах този, превърнал се в любим нов свят. Още при първата среща аз разкрих кой съм и се опитах да предам понятно собствената си реалност, без да споменавам за вече започналото от мен изследване, но цялото общуване със света на болярина с гарваните го допълваше, обоготавяше и насочваше, и той сякаш знаеше това от самото начало, сякаш нарочно задаваше темите на разговор и можеше да чете чрез духа право в сърцето. Дори и когато той ме подкрепи за начеинанието с преобразуването на света, не се откри нищо за изследването, както мисля и да остане, защото аз съзнавам, че всичко му е изцяло понятно и известно, както и следваше да бъде, след разкритото за самия него. Докато при някои светове общуването се състоеше по съвсем различни за моята реалност начини, в света на болярина, то беше много сходно, освен че се извършваше чрез мисъл. Общуването с него винаги ме е грабвало с лекотата си, и колкото по-често съм го посещавал, толкова

повече сходства съм намирал, между двете реалности не само, но и межуд двете ни личности. Още от първите следващи пъти болягинът започна да ме развежда и разкрива из същината на духа, като всичко в този свят беше сякаш един символ за този дух, така че всяка наша средства винаги е била много състоятелна и наситена с проникновения, когато те започнаха да се свеждат до разкриването на цялата множественост от вселени, паралелни също като световете, но вече цели вселени и паралелните вселения, на минисветове или просто духове, бродещи в паралелност, за да ми разкрие той постепенно и естеството на самите измерения, с цялата хармония на посоката, в движението, което осъществяваха, за да добият вид в съответно действие, обгръщащо ги с присъщите му и характерни за него форми, подредби, така че в същината измеренията оставаха едни и същи, но поради наличието на толкова много паралелни реалности и съществувания, дори и да са определени на брой в проявата си, в определящата ги основа, се получаваше една палитра на многоизмерност, в безмерност, тъй като наистина, заради вечния принцип, стоящ зад цялото съществуване на всички възможни и невъзможни реалности, самите измерения бяха надхвърлили границите си, и дори и сходни в отделните си състояния, които виждах, и така пречупвах, с много важно въздействие, собственото си съзнание, за да възприема многостранните едновременни посоки, разкрити във всяко измерения, така че сами те са се превърнали в едно безкрайно съзвучие от вариации на основата. Общуването с болярина беше всеки път различно. В продължение на много срещи той не разкриваше себе си. Започна да го прави неусетно и плавно, в стъпки, следващи един отмерен в равен ритъм ход. Тогава той ме въведе за пръв път в замъка, в който никога не бях влизал до тогава. Пространството вътре представляваше разслояване на пет различни, всяка напълно различно от другото и изглеждаше всъщност огромно в мащабите си, спрямо това, което представляваше отвън. Въведе ме вътре с дискусия, върху едни определени взаимоотношения между отделните реалности, свързани с допир между тях и в дадени условия дори тяхното пресичане. Слушах вниметално, попивах всяко едно понятие, целия изказ, защото дори гласът на болярингът се беше изменил така сякаш въвежда в нещо мистериозно и тайнствено, като се стремях да съсредоточа цялото си внимавание върху проникването с разбиране на получаваното даром знание, за да го приложа в процеса, насочен от мен съзнанието, на учене, така че да съумея да приложа всичко директно в осъзнаването както ученето. До този разговор, или по-скоро внимателно следен монолог, аз смятах, че единствено чрез движението на интелекта, както достигах до паралелния свят, но болярингът с гарвините ме разубеди в подобно заключение, като на самите порти на замъка, направи своето въведение, което от самото си начало вещаеше нещо наистина важно и дълбоко, което той разкриваше сякаш за пръв път пред такъв пътешественик като мен. Затова и не смеех дори да мръдна, съзнавах, че това се превръща в най-значинамата ни среща, в която пряко се ранищват пред съзнанието ми такива положения на структурата и духа, до които не би било възможно да се достигне, освен чрез неимоверни усилия, като дори интуицията губеше връзката, за да съумее да ги предаде с такава яснота и конркетност в определенията и стори всичко това по толкова прост и обикновен начин, който ме изуми в дълбочината на съзнанието на болярина с гарваните, и за пръв път започнах чисто да схващам, заложената в него същност, което ми представи и напълно разгърна, потвърждавайки интиуцията ми, тихо подсказвайки ми го, колко близо до самото сърце на духа, се намираше болярина, и връзката между тях, като между творец и творение, която уловиха с трепет, че е основана на чиста истина, и се проявява във всичко, което

това съзнание раздава не само като движение, но и като дарове на структурата и за пръв път започнах да разбирам, защо в този свят боляринът беше единствен жител, защо беше сам, и ме обгърна щастлива вълна, че съм попаднал в паралелна реалност на крепителя на духа сред всичко съществуващо, проявяващо се в реалността като интелект, ала всъщност досега с първичния за него дух, директното общуване с одухотворяващото начало, бяха действителните прояви в целия този свят. Без да бърза да ме кани да влизам, боляринът започна да ми обяснява и развива различните хармонични структури, чиято подредба в пространството може да създаде влияние върху някой друг свят, така че всъщност устройството в самата реалност, пренареждането ѝ, в дадени структури, задава в нея движение на интелекта. Така породените чрез него външни структури, в съответна реалност причиняват своето следствие в паралелите, чрез хармонично предадени символи, съдържащи не само основата на всяко едно първично измерение, но и служещи като кодове, чието пренареждане и поставяне в определен контекст на взаимодействието, причиняват одухотворяването на самите символи, като те чрез смисъла, заложен в тях от духа, правят преход към пресичане на самите реалности, или посредством дадени движения и допир между тях. Всичко това показва, че сънзниаето, освен собствения си свят, е способно и да маневрира с такова привидно вълшебство и една независима, малка реалност, по своему като определено поле със своята необходимост да поражда смисъл, който се отразява в своето следствие в друга реалност, прилагайки по този начин едно вмешение, както боляринът ме предупреди, което позволява прехода на едно състояние от една реалност към друга и по този начин, така че всичко, превърнато така в символ, всъщност е посвоему ключ към подредбата на различен свят. Това се обагря в плътността на значението и в него е вложено разпознаването на тези символи, чията специална подредба предполага и посоката на взаимодействие с дадена реалност. И тук, точно преди да влезем, все пак боляринът ме предупреди, че този начин на взаимно влияние между световете, често бива злотворно употребен, така че не е сигурен, но може само да се осъществява, за целите на просто общуване, чрез пряка връзка с природата на самия първичен дух. И с тези думи, боляринът ми потвърди моето разбиране, че той е наистина толкова близо при самия извор.

Механика на съзнанието

Различни форми се вплитат в пространството, за да дадат ход на една прецизна геометрична структура, която съдържат в себе си, съотнесено в границите си към произволни или предизвестени величини, които взаимодействат именно с границите в контурите, за да ги затвърдят, но и за да ги превърнат в способни на движение, във въртеливите ивици от всяка една фигура. От друга страна, ако нещо бъде в покой, то се подчинява вече на взаимодействието на сили, благодарение на които преминава от състояние в състояние, което води и до натрупването или скупчване във собствената оставена диря по пътя на движение, и само по себе си вече съдържа, с афекта на силите, понятието за маса. В тези две прави се движи от самото си начало всяко едно същество, без значение, дали подлежи на битие или не, дали има естеството си на същност или се подчинява пряко на самите, приложени сили, които

задават и наличието на собствени състояния. Разбира се, двете прави, се кръстосват от наличието на пресечна в успоредността им, която едновременно обгръща границите на съществуването, спрямо зададена константа, но, кръстоствайки двата паралела, границите добиват своето съдържание, или състояние и спрямо него определят даденото единение, между двете, което се постига спрямо тази вътрешна рефлексия, възможна от вътрешния наблюдател, като обединява и двете различни движения, за да породи, преди всичко, наричането от някои съзнателно действие, или самосъзнание, като изходна точка на самото съзнание, явяващо се като тази пресечна права, между привидни несродните аргументи, които задават и съвсем различни характеристики в притежаващия ги обект, или в съществуването им само по себе си като такова. Това задава ритъма на привидни разнозначни елементи, които се обединяват в едно, като по този начин и полето, на наблюдаването би било възможно да се разгледа като взаимодействие между самите величини и определени сили, изглеждащи разделени като понятия едно от друго, ала все пак величините като константи задават определението на параметри, диктувани в дадено поле, от сили, чието чисто приложение се свежда до усвояването на характерната за величините граници, усвоени в наличието на поле, заложено като такова от определените сили, произвеждащи интеракция, чрез която, в качествено отношение се достига и до понятно количество от елементи. Би следвало, че качеството се отъждествява с геометричната структура, която сама по себе си, представлява празно определение, но може да се самопоражда, както и да се развива спрямо силите на общение, което остава и основната пресечна точка в добиването на характеристиката за личностно и собствено, или аз и това, което е друго. С такъв механизъм, двете действия, на празното от съдържание, оградено от граници състояние и усмислянето му със добавянето на тежест и на количествена маса, която да определи съответното състояние, за да го приобщи към строгата дефиниция, за пресичането между двете. От тук следва, че докато величините задават определени параметри, то силата поражда маса или съдържание, което добива очертанията спрямо констанстите, приложими за дадено взаимодействие, като поражда една непрестанна по своему игра между двете, едно приплъзване, или допир между двете, осъществен единствено в принципте на чистата механика, като обединяваща различните видове движение, така че сили и величини започват да се допълват взаимно, за да придадат движение спрямо времето и пространството, в една посока, или обединяването на двете, на качество и количество, в една система, която взаимно определя самата себе си, благодарение на индивидуалните си компоненти, които всъщност служат именно като тези пресечни прави, между двете успоредни, за да покаже, че това е възможно единствено в диференцирането на отделните компоненти и съставни части, до самото им ядро и обследване на цялностния им произход, за да се зададе вече единението на успоредността, за постигането на устойчивост в една нова система, определена единствено от собствената си рефлексия. Способността за нея, се превежда, в ясните опитности, които са заложени в непрестаннотто превидно разминаване на величини и сили, за да ги въдвори, чрез разбирането, преодоляващо противоречието, за да приложи свойството на обекти, зададени от определени величини, да се идентифицират с самото поле, като се създава едно ново, автономно пространство на интеракция, белязано между тези вечно гонещи се стойности, за да добие всяко едно състояние, в масата на съзнанието, свое собствено възприятие и осезание за собствените си граници, които обаче се превдижват, еднородно в протранството, без да се накъсват, в една посока, бивайки възможно, чрез задаването на стойности в полето на съществуването, сами по себе си достатъчно пластични, за да съответстват на непрекъснатото движение на масата, като й задават собствени граници, без те да са предел, но единствено указание, за упражняването на рефлексията, вече в пълно самосъзнание, едновременно за собственото си състояние, но и за собствените си граници, което все пак задава потребността от движение, през времето и

пространството, или размиването на масата, или на дадено състояние, възприело моментната си структура като граница, като това позволява на определеното състояние, или маса, да прелива или извърщва движение изобщо, само по себе си, и така да преминава през средата, едно движение, което запазва собствените си граници, без да се накъсва при преходите си в средата, но остава интегрирано в понятието си, непрестанно, за себе си. Това е обединението между величина и сила, което предполага, че в пораждането на поле или съществуване, се достига до това затвърждаване на собственото си състояние, като преход към самия себе си, определен вече от личностната рефлексия, която представлява нищо различно освен задаването на поле, съдържащо понятието маса, с определени граници, построени спрямо обективността на величини, почерпани от общата структура на съществуващото, което позволява на един обект да преминава в средата си на хабитат, без да губи представата за себе си. Именно от общото съществуване, като схващане, се ражда и първото понятие, за диференцирани на определно взаимодействие от поток от части в поле, спрямо зададените от същото това общо граници, които не служат за разделение, но единствено за определяне на различните взаимодействия и възможно посока на всички обекти в средата. Но именно чрез рефлексията, или чрез това отъждествяване на отделните части със собственото си състояние, или възможността за диференцирането им разглеждане като отделни елементи, се поражда от взаимодействието, постигнато чрез задаването на граници в самото поле на отделните участници в самото взаимодействие, което показва единствено, че именно чрез интеракцията между привидно несродни елемтни, се появява обединяването им, в една цяла структура, която вече може да се определи като собствена, именно защото ясно е определила положението си спрямо средата, без да допусне, зададените от интегрирането на цялостната представа за всичко, да изместят посоката на едно зададено, в субекта движение, като приравнява така и обема на възможности за вътрешното преразпределение и усвояване на цялостната маса, така че, до самото си усещане за завършеност в себе си, се достига единствено от интегрираната пълнота на цялото, отразена и преведена в действие на обмен, с всеки един елемент, от структурната характеристика на даден обект. Така той се превръща в субект спрямо собственото си, но, чрез интегрирането от цялостта на наличното множество от съществувания, не се допуска субекта да се загуби във формите, но запазва своя пълноценно разбиране, или възможността да упражни обективен наглед спрямо самия себе си. Всичко това е възможно, благодарение на рефлексия, на различни слоеве на състоянието, обагрено от границите на общностното, или от създалото се взаимодействие, се прехвърля към отделните слоеве не само на самото взаимодействие, но и на отразените от характеристиките му, от едно непрестанно общение между общо и частно, зададени вече като трайно заложени участници, в обединението на привидно несродни в посоката си на движението си прави, като ги споява в едно, целокупно, ненакъсано цяло, именно чрез упражняването на този вид общение, които интегрира формите спрямо задържанието им, без да нарушава качествената им структура, като запазва паралелно количественото съотношение за поставянето на ясно дефинирани определения. Така се достига до пълнота в цялостната система, която е способна да разграничава, но и да разбира, като това предпоставя наличието на общение, привидно без цел и посока, но породило се в самото общуване на величина със себе си, и на сила, съответно със себе си, което предполага, че общуването, като обмен на информация, спомага не само за синхронизирането на различни явления, но и за отражението им, в самите себе си, към собствена рефлексия, в която геометричната фигура се дефинира като такава, а полето се определя като такова, посредством участника, на самия себе си, в интеракция със самия себе си, която е изобщо първа предпоставка за установяването на рефлексия спрямо собственото си състояние, това са първите стръпки на осъзнаване, преди да се обгърне в цялостно разбиране, вече не орпеделено от първичните интеракции, но от цялостното състояние на едно общо

явление, представляващо вече двете успоредни прави, които рефлектират всяко спрямо себе си, за личната си стойност, без да нарушават собствените си елементи, единствено приобщавайки своето към собственото, което залага наличието на субективност в преразпределението на посоките на преплитане, проявяващо се от своя страна пък като обективна стойност спрямо движението си, за да се обединят и посоките на паралелност, която не познава другото, в началото на едно общуване, което разглежда винаги другото като обект и единствено чрез механизмите на общуването, другото придобива стойността на субект. Това е сърцевината на самото общуване, ображуващо съзнанието като такова само по себе си, благодарение на многопластовите си прояви, при дефиниране на обединение не само в посоките, но и в действието, подчинявайки се на субективните предпоставки, познаващи единствено величини, към изпълнението на задаването в конкретно действие, или движение, вече подчинено на обективните предпоставки за собственост и за установяване на взаимодействие между елементите на обективността, заложени количествено в разсъждението, за да се достигне до равномерното, спрямо условията на едно пълноценно общуване, разпределение на цялата маса в геометричната характеристика на величината, или изпълването на каквито и да било граници, с характерното за общуването, проявление на разбиране. Това единение на граници и съдържание, относно количеството в съдържаемото и качеството, зададено от оформлението му, е именно свързването между привидни паралелни структури, дори противоречащи си в естеството си, в една здрава, субективна система на всеки един обект, с възможността, отново, чрез разбирането да общува с околното и така да постигне и обективност спрямо нагледа на собствената си система, което е и проявата, в пълноценност на личната рефлексия, която все пак е характерна, като отражение за света на явленията между самите тях, в съответните им състояния, спрямо разпределението им спрямо времето, в пространството. Същностните характеристики, които определят по този начин съзнанието, се определят от неистовия стремеж на всяка една част да запази интегритета си, без същевременно да нарушава цялостното състояние, добивайки така значение за собственото си определение, като автономна структура. Към това се добавя и непрестанния стремеж или тенденция, количественото да служи за съизмерването или оперделяне на положението в средата, спрямо сравнение на масите, или спрямо броя на наличните индивидуални компоненти, които непрестанно се интегрират към качественото съотношение от състоянието на общото, зададено спрямо величините, които намират приложението си в задаването на вкуса от смисъл в околното, но и в себе си. По такъв начин, обединявайки двете прави, с пресечната точка, на общуването, или в упражняване на една саморефлексия, характерна за всяка отделна права, в приобщването ѝ, спрямо другата права, спрямо общото, или наличието на цялата налична информация във всичко съществуващо, за единица време, която въздейства по такъв обективен начин, спрямо разпределението на субективното битие, към едно обективно битие, което определя, в разбирането си, посоките на интеракция, случващо се след свързването в общение. Самото общение протича на няколко нива и бива разноизмерно в естеството си, но предполага наличието на обединението от привидно изключващи се положения, които се обгръщат, посредством индивидуалната си рефлексия, различна по вида си, в двата случая, но все пак, в същността си, една и съща – а именно, отделяне от едно състояние и усвояването му спрямо посоката на общностното, без да се губи представа, с точно понятие за всяка една част от системата, като така се интегрира напълно общностното към личното, в упражняването на една първична рефлексия, естествено вложена в съществуването на нещата, да се самодефинират спрямо усвояването на обобщение от цялостното, преведено към субективния език на отделните елементи, съставящи каквато и да била система. Това задава една характеристика, споделена, сякаш, за всичко съществуващо, и това е тенденцията му да интерагира и да взаимодейства не само помежду си, но и със себе си,

което задава основния компонент на най-присъщото вселенско свойство в съществуването, на общуването. Така се определя не само посоката, но и самото движение на информацията, което може да се определя и извън времепространството, като определя задаването на една независима авторефлексия, или обективизиране на собственото, което е и първо, необходимо условие за осъзнаването или за полагането на свързване в едно съвместно общуване, при което отделните системи, запазват интегритета си, но спрямо собствените си съставни части, преведени към общностното, задават личностна характеристика в стремлението си към свързване, или биват определени като отделни същности, запазвайки обаче първата стъпка към подобно диференциране, а именно, общуването със собствената си същност, или проявата на тази първична авторефлексия, когато количественото съотношение се определя в яснота, за да се прояви възможността за съпоставка, и по този начин, за възможно свързване на самите обекти, което обаче се случва единствено чрез определянето на качествата у обекта, подлежащ за свързване, за установяване на положението му спрямо време и пространство, както и съответното му моментно състояние, което би позволило евентуалното обвързване в дискурса на продължаващо общение, задаващо едни несъществуващи рамки, единствено приложими, при пълната обективизация на общуването, което съответно би навредило на качествените му характеристики и би довело до загуба в обмена на ифнормация, поради неразбиране, за да се достигне до объркване в комуникацията и в отделнтие сигнали, което би довело и до разделяне на самите системи. По този начин, допълвайки се качествено и количествено в общуването, се постига и спояването между отделните явление в едно интегрирано в частите си цяло, което рефлектира едновременно върху себе си, като първичност, но и рефлектира, чрез разбиране към състоянията, с които се сблъсква, били те от обобщение на цялото или някоя интегрирана в него индивидуалност, или положение, за застигане, за изравняване във времепространството, за синхронизиране на посоките, които вече не водят до противоречие, а започват взаимно да се допълват, за да предизвикват по този начин една мрежа, която установява съзнанието, или мрежа от общуване, обмен и комуникация, характерна за достоянието не само на съзнаваното като отличителен белег, но и на самото отличително състояние на съзнанието, да рефлектир върху всичко съзнавано, без да нарушава свойството си на цялост, предполагащо, още в първичната рефлексия, елементи на обективизация, която се проявява единствено като вид превод, за достигане от личния език, на собствената рефлексия, до разбиране в съответно действие, което определя цялата мрежа на съзнанието, изглеждаща едновременно обективизирана спрямо всеки субект, но и споделена в един вид метаезик, бележещ другите слоеве на общуване, за да се установи успешен превод, от същност, към същост, заложена като съставен елемент на личното съзнание. Само посредством усвояването на такъв метаезик, упражнен от съзнанието, може то да се интегрира не в съзнателната мрежа, а само, спрямо себе си, за да достигне до действителен превод, белязан от общуването в първичната рефлексия още, преди установяването на метаезика на съзнанието, който се превръща във външен за самото него, подлежащ на усвояване единствено от съзнание, общуващо само със себе си, в стъпките на първичната рефлексия, която все повече се отъждествява със самото общуване, но не като негова характеристика, а като умел иснтрумент за неговото прилагане и преди всичко, разбиране, за да се достигне и до обмена на комуникация с езика на мрежата от цялостно съзнание, към индивидуални съзнания. Все пак, този първичен начин на общуването, уравновесява личната система, за организирането на едно твърдо разбиране, което да усвоява по съответен начин и заобикалящата информация, за да съучаства в обмена й, или в изграждането на това метаобщуване, или метаезик на мрежата от съзнание, приобщаваща всичко съществуващо, в едно, неделимо цял. Това полага и първите нива на осъзнаване, които се идентифицират със самото общуване, без да се прави разлика в качествената им характеристика, но единствено в количествините им особеност, за да се

преведат и съответните елементи от едно нерефлектиращо съзнание, в съпоставката към отделното съдържание, за да се установи и трайно състояние на системата, което да определи и собствения й ритъм, скорост и дори посока, в един процес, който се свива и разгръща на няколко нива, задаващи вече качеството спрямо определението на цялостното, или на една обективност, която предпоставя самото качество, като негово измерване, за да се съпостави с условията на субективното да обхваща цялостното, като синхронизира с него и посоката си, и самото си развитие, което бележи качествения растеж на системата, която не променя количеството си, но единствено по този начин може да пренареди собствената си разпределение на маса, в съответствие с изискванията на едно качествено отношение, което неизменно да следва всяко субективно преживяване, като го интегрира в пълнотата на мрежата от съзнание, без да накъсва състоянието в себе си, но понасяйки го, извършвайки тези първи стъпки към общение, свързани с личностната съзнателна, или вътрешна, система, като първо ниво на осъзнаване, за да се премине към второто, вече разгърнато си, като ниво, достояние на пълноценно общуване, или на свързване, с другото, посредством ползването на езика на мрежата от съзнание, в обективните си предпоставки, но не би могло да опедели все пак, така, посоката си в състоянието, в което се намира, ако първо не се е установил контакта с първичното общуване, в собствената вътрешна мрежа на съзнанието, или интрасъзнателна мрежа, която да бележи в цялостно разбиране и готовността на съответното съзнание от свързване, или открояване на собствените състояния, в системата, в момента на проява, преди да се достигне до реално действие, което да определи съответната посока в разбиране на съзнаваното, което допринася за подобряване на съответствието спрямо общностното, или на качеството, спрямо идентифицирането на количеството от цяло съзнание, с всички негови особености и характеристики, които да доведат до успешното установяване на общуване, случващо се, първично, към вътрешното същество, и второ, към другия, или към мрежата от съзнание, или усвояване на интерсъзнателната мрежа, с цял интегриране на собствената си система в едно пълноценно участие и разбиране в съзнателната мрежа. Това е необходима предпоставка за усвояването на различни видове информация, които често биват неясни, до пълното им поясняване, чрез апарата на разбиране, който би следвало да се установи, още в първичната рефлексия, на установяването на интерсъзнателна мрежа, за да способства, като един вид преводач, за разгъването във времепространството на цялото естество, заложено, в едно съзнание, без да спира да общува само в себе си, като намира по този начин, обективирайки се, и постановленията от цялата „външна“ мрежа на съзнанието, установила се единствено чрез разслояването на самата автореклесия. При все това, първият контакт, или обмен на информация бива вътрешен и се определя от тенденцията на самата рефлексия за един вид обективизация, или сливането, с точно дефиниране на качество спрямо количество, и обратното, без тази първична авторефлексия, не би било възможно изобщо изграждането на интерсъзнателна мрежа, която съответно не би способствала за разбирането, упражнено и спрямо външната мрежа на съзнание. Тогава всяко определение в естеството си би било вече не плод от необходимото общение, а от една псевдорефлексия, която е изцяло насочена в субективацията, без да проявява ясно разбиране към собственото си общуване, което би довело до разминаване на цели части, в последвалото интегриране на системата, или до неспособност за обхващане на цялостта у дадено явление, или на съставящите дадено състояние елементи. По такъв начин индивидуалното съзнание рискува да се изключи от цялостното общуване, като синтеза на величина и сила не би се състоял, така че съзнанието остава да се рее в невъзможност, без да е способно да прояви разбиране към интегрирането на собственото си развитие в съответната среда, или се остановява едно самоизключващо се от общуване съзнание, оказващо се неспособно на цялост и на пълнота. Това води до редица нарушения не само в личната, но и в общата комуникация, в обмена на информация,

предпоставя затлачването й, вместо свободното й преобразяване в собствения език, за да се ползва като мост на общуване. А липсва ли това, системата е обречена на самоунищожение, защото именно липсата на общуване, е равнозначна и с приключване на съществуването на тази система. И тъй като основата се състои в едно правилно общение, първо със себе си, после с околното, това предпоставя един отличителен белег за съзнанието, а именно, да се възпроизвежда, по всякакви начини, да расте и в растежа си да се развива, като дарява на околоното и действителни плодове в съзнателни дела. Липсата на подобно превъплъщание или преображение или разпростиране или разрастване на самото съзнание, предполага единствено неговата неспособност за взаимодействие, което пък предполага една степен на ненужност, у съществуване, което вече е прекъснало състоянието си като съществуващо. Това води до множество пречки, пред разгръщане на истинския обмен от естество, спрямо естество, или в белезите на комуникация, основана единствено на обмен и би подронило някои обективни величини като достоянието на истината, или общото усещане за естетика, или дори най-незначителни битови дейности, които вече не се вършат съзнателно, а чисто механизирано, колкото да се продължи живота на състемата, без обаче тя да развива нито себе си, нито пространството около себе си, спрямо времето, като с това е прекъснало и самото съществуване на тази система, фактически. По пътя на единение, се стига до редици от привидни невъзможности или взаимноизключващи се положения, за които е необходимо да бъдат здраво преведени в интрасъзнанието, в апарата на прилагането им в действия, които да откроят индивидуалността на съответния обмен, достигнат от листностното съзнание, което може да бъде пълноценно, обаче, единствено, ако проявява същата готовност, ад дари от своята матрица на интрасъзнание, за да получи и възможността за развитие, именно чрез несекващия обмен на всевъзможни явления, които залагат и съответното порастване на самото съзнание, или увеличаване на капацитета и обема му, като го свързва по-близко с обективната мрежа от съзнание, и му съпътства да обгръща с разбирането си, отделните нива на рефлексия, които се случват, като взаимнопораждащи се възможности и дават именно такива възможности пред личността, без да поставят някакви граници на реализация, освен собствените величини или ограничения в собствената система, спрямо универсалните величини, които определят и мрежата от съзнание, във всички аспекти на съществуващото, като по този начин, го въплъти в собствено и уникално битие. Именно приобщавайки универсалиите от зададени съзнателни граници на целокупното съществуващо, се определят не само степените на рефлексия, но и могат да се предвидят възможните взаимовръзки, чрез подготовка за преразпределение на личната маса, спрямо увеличаването на съзнаетлния обем, спрямо действителния обмен, за да се постигне и уникалната самоцел на съзнанието – да се разраства и набъвайки, да се развива в такива параметри, които се съпътстват единствено от универсалните величини, спрямо единението им със силите на собственото поле, за да се получи своенравно разпределения и на съзнателната маса, така че да продължава да се изпълнява функциунирането на цялата система, но и да се предполага нейното собствено модифициране спрямо наличното общуване. Това следва и до пълноценно водителство над личната система, до едно своеобразно изпълване на цялата личност със съзнание, за да последва и съществуването на самото съзнание, а именно да се плоди и да ражда. Само този начин самото съзнание може да бъде едновременно и пълноценно, и непрестанно развиващо се. Всичко това се случва в неустановените рамки на общуването, което не познава действителни граници, но бива безгранично като самата рефлексия на мрежата от съзнание и задава по един своеобразен и уникален начин пътя на общуване, строго индивидуален, но необходимо да се извървява неспирно, за да се проявят и действителните, естествени характеристики на цялата система, или нейното разцъфване, постижимо единствено по този път на обмен и общение. От всичко до тук, следва, че съзнанието упражнява първична

рефлекси, спрямо самото себе си, вторична рефлексия, спрямо чуждия поток на информация, но е нужно да се упомене, че упражнява и третия тип рефлексия, спрямо цялостното. Тези три вида на себеотражение, предпоставят три различни роли за съзнаващото, които са неизменно свързани с функциите, биващи универсални, на съзнаващата цялост, в границите на една система, като тези функции предполагат естественото функциониране, на различни нива в ежедневието на цялостната структура, като те обаче не са определени от самата структура, а от интеракциите, през които тя минава по време на съществуването си, което означава, че дори и в структурно отношение, цялата композиция подлежи на растеж, на възпроизводство и рождение, така че дори и да е в единение в себе си, самата структура се видоизмена в процеса на съществуване, спрямо, естествено, не само нивата на рефлексия, но и нивата на общуване, тъй като не рефлексията стои зад общуването, а общуването предполага рефлексията като свой инструмент за въплътяване на самото общение. Само по такъв начин може да се интегрира свободно цялото, без да се накъсва, в отделните си части, като запазва своите неизменна еднинтичност, за да се сполучи с обхващането на всичките нива на разбиране, които се коренят в херменевтика на съзнаваното и представляват собствения апарат, който веднъж установил общуването в трите му нива на рефлессия, преминава в активното обгръщане, за да стигне до 12-степенна проява на разбирането, във всичките му форми, като по четири от тях съответстват на едно от нивата на рефлексия. Само чрез пълнотата на този процес, може да се достигне и до пълноправното общуване, което да се случва напълно между мрежата от съзнание в синхронен превод към интрасънателната мрежа, където започват и тези нива на разбиране, съответстващи отново с приобщаването, на отделните елементи, с оглед към цялостното от постъпващата информация, с разбиране на структурата на цялостното спрямо единица време, в пространството, в контекста на текущото общуване и в точност и яснота на дефиниране, след извършването на необходимия превод, за определяне на съответствията между наличния до този момент съзнателен инструментариум и постъпващия обем от нова информация, последвало от интерпретация, но правилна или обективна такава, която да отделя непрестанно съзнанието от субективното му състояние, в което се познават само формите, без съдържанието им, за цивилизоването му посредством разбирането, заложено като основа в правилния синтез с постъпващите сигнали от външната среда. Те не бива да се смесват с вътрешните сигнали, а следва да бъдат приобщени към тях, за достоверно и пълноценно извличане на същината, която е именно в съдържанието и не се таи в света на формите, оставащ сам по себе си просто като един символ, след нивата на разбиране, който води към отключването на цялостното съдържание зад всяко едно явление. С подобни механизми, необходимо е да се обгръща спрямо цялост, или от гледната точка на мрежите от съзнание, за да се достигне до оптимално обхващане на същностите зад дадени явления, както и характеристиката за запазване на една чистота в съзнанието, в смисъл на необремененост, без наноси от спомени и преживявния, които отключват травми, за да съумява съзнанието да расте, и растейки, да ражда, и раждайки, да се въплъщава в присъщото му препрадаване на живеца на съществуването, като плодовете се превръщат в собствени на самото съзнание и биват неговото личностно проявление, във времето му на съществуване, за да го направят безгранично, за да го пренесат в роденето, което продължава, излязло от едно съзнание, да носи това съзнание със себе си и по този начин, в своите рожби, всяко едно съзнание достига до развиването на собствения си живот, предавайки ги го в плодовете си, които носят белега му и така личното съзнание се възпроизвежда, полага нови мрежи, които първо е възпитало в себе си, за да вземе своето участие във вечността на цялото съзнание, което само по себе си, винаги препредавайки се, е безкрайно. По такъв начин, индивидуалното приема общото, превежда го в себе си, без да се обезличава, а общото продължава да битува със своите константи, за един синтез на обзора зад цялостното разбиране, което пък се крепи в

обгръщането на естеството и съдържанието в потока от информационен обмен, като по този начин запазва стремежа си към действителното приложение на осъзнатото в общение, към делата на собственото битие, които да положат плодовете на самия смисъл в съзнанието, и така да се плодят и плодовете, и техните плодове, в една несетна проява на продължителността на самото съзнание, към следващо възпроизводство в делата си и с това се осмисля целият процес на действителен синтез или на сливането, което само по себе си се поражда в общуването. Това е приемането на другото, по собствен начин, спрямо цялостта му, с което се извършва и действителното изпълнение на основната функция на съзнанието – да възприема, а възприемайки, да синтезира, и синтезирайки, да дава плод, който да оптимизира условията, а не те да го видоизменят, като с това активно самото съзнание изменя средадта си, с което е достигнало до същественото си предназначение, а именно – съзнанието да се грижи за съществуващото, да бди над живота, като негов съхранител и в такова бдение се получава грижа, и в тази грижа структурата се обучава на отговорност, за да постигне и наистина, заложената в себе си свобода, която може да се достигне единствено и само чрез съзнателните действия на едно ясно и отчетливо разбиране и на съпричастност към всяко общуване с цялото съществуващо. Именно в това се крепи целия смисъл на съзнанието като структура, за да съумява то да крепи несетно чистото общуване, безпрепятствено, да гарантира случването му, за да отговори на една система от светове, почиваща единствено върху основата на общение. За да изпълнява тези си функции, целият съзнателен апарат е нужно да бъде осъзнат, за да бъде по този начин и приютен в разбирарне, което е съотношение към дълбочините на съдържанието, което всяко съзнание крепи в себе си, без да се накъсва, без да се губи, едно пълноженно съзнание, бдящо неспирно в своето осъзнаване, за да изявява себе си, за да поражда цели нови светове, които биха били немислими, ако липсваше осъзнаването. Това е прехода към личностното и в него е живото бдение, непрестанната будност, която се грижи за самото съзнание, или самото то съумява с инструментариума си да обгрижва себе си, като деен съучастник в цялостта, като естество, стремящо се единствено към друго естество, без да се влияе от формата, която му го поднася, за да прехвърля непрестанно собствените си граници, да надхвърля себе си, като се превръща в деен сътворител, и това е творящото съзнание, което не се спира да увеличава обема си и да прехвърля непрестанно собствените си граници, като покорява величини и константи, за да стигне дори до самия предел на съществуването, като с плодовете си, в обмена си, вещае развитие, за да се превърне накрая и само съзнание в преобразено дори в самата си структура, към една функция, в свобода, с безпричинна грижа, която да участва с тази си форма качествено в целия обмен на общението, като по този начин прелива от форма във форма, без да среща краища или граници, на едно непрестанно увеличаващо съзнателната си маса, съществуване, характеризирано с истинското отдаване към всички благословения, които могат само да се споделят в общучване.

Само цветове, звуци, различни прежди, претопени в нюанси – дори докосване, мирис – всяко едно сетиво се разтече не в мен, а в едно друго същество, което никога не бях виждал, но съзнанията ни се сляха в едно цяло, както сплавта съединява металните части, за да потича машината, отгледана в грижливо съчетание – дали беше Бог… Или някаква нова осанка, кой ни скрепи по този начин? Някои твърдят, че виждат мрака, а аз виждах цял един живот през цялото време бях все едно него и нищо друго нито усещах, нито чувствах – моето съзнание се беше сляло със съзнанието на Вълчо Мориев. Не знаех неговото име, не знаех дори кой беше – виждах образа му в огледало, чувах да го наричат така. Бях като оператор на камера, на едно

живо същество – ням наблюдател, години наред, докато не се събудих, в момента, в който той изчезна и последното, което видях бяха номерата на колата, отпътувала през един наистина знаменосен ден. И сега, между досадните посещения на студентите, визитациите на вървулица лекари професори – обмислям, прехвърлям всеки един момент през цялото време, което прекарах, бидейки него – все пак пробуждах интерес след годините, прекарани в кома. Но това не ме вълнува, аз искам да разбера, да действам, да открия Вълчо Мориев, да му кажа, че през цялото време нашите съзнания са били слети в едно – като един дълъг сън, представляващ един живот, без болка, съпреживявайки всяка една мисъл, всяко скокливо чувство.

Седем години нещастна любов

Първи слой

Самолета, бялата стълбичка, площадка на летище. Нито лято, нито зима. Липсваше пролетно ухание. Въздухът не трепваше. Бежов костюм, остави куфарите, вече на твърда земя, свалям фалцовата шапка, помахах с нея, сякаш приветствах някой, пак си я сложих на главата. Това беше първото, което видях от Вълчо Мориев, вероятно скоро, след като бях попаднала в кома. Не разбирах значението на това, което виждах, когато внезапно потекоха неговите мисли, чувах ги толкова живо, като гласове… А сега накъде? Трябва да си хвана такси.. Да се стегна, да бъда отново щастлив.. Но защо?! Можех да виждам мислите му и като спомени и визуализации. Сякаш аз бях Вълчо Мориев. Ала не бях нищо друго освен един дълбоко спящ организъм. Връзка ключове, едно такси – и пак по пътя. Разливат се цветове, колата препуска бясно. Остава дири единствено по съвестта, която не живее приспана. Връзка ключове с благодарност към едни починали роднини – наследството, единствен спомен от произход, по-скоро аристократичен, който може да трепти в съзнанието като белег на възпитание или да се преплита като вода в обноските на ежедневието. Всичко предизвиква в мен оживление. От години не съм стъпвал на родна земя. Дори роднините не ме задържаха. И сега препускам към Московска. Сградите се сливат в един образ, на едно впечатление. Горите, потоците, цялото селение сякаш се е въплътило в един миг, в едно стенание, в единствена обич към всичко, което битува, към всичко, което се разкрива в нюансите си на живот. Минало е десетилетие, без да съм стъпвал по тези земи. Просто заминах един ден, а сега се връщам – триумфално? – всъщност без някакви белези, без някакво очакване или изпълнение. Просто се връщам. Таксито все още свести. Отливат се милувките на мига като наноси, като фосили, потичат някакви звезди, експлодиращи в спокойствие. Това усещам. Автомобилът спира. Слиза. Няколко крачки до входа. Ключът прощраква в ключалката, вратата се отваря – затъмнен вход, със своите естествени чупки на модернизма, стълбището се извива, излива широта, вляво е голямата, дървена врата с надписа на фамилията му – Мориеви. Старият ключ преборва и втората преграда и той вече е вътре, с двата си куфара, които полага във вестибюла. Не губя време, не бива. Трябва да излея всичко, за да съумея да продължа напред, да се родят нови идеи, да обуздая всеки един спомен, като го превърна в парата на словото, което да се разпростре до всеки. Бързи движения поставят куфарите във вестибюла, грабват един тефтер, кафяв, с дебели корици, печатен формат и се впуска към бюрото. Това е писалището на проф. Мориев, моят чичо, тук ще бъде моето работно място. Разлиства бясно тефтера на първата

страница. Тези първи дни, докато се ориентирам и настаня, ще запиша всичко, което ми се случи през последното десетилетия, всичко съкровено, тайно, това, което ме направи мен, което съм, за да бъда. Пръстите, леко треперят, разлистват, писалката, тежка, се спира на първата страница, изписва: „От залез до изгрев“ и започва да полага красивите завъртулки, полегнали, с тумбички на един завършен почерк.Понякога спираше, облагаше лакти на старото, професорско бюро в молитвена поза. Ала не спираше да пише, заделил прехода си към новия живот в пространното житие „От залез до изгрев“.

Всичко почна някак от далеч, с едно осуетено пътуване към Виена – опит за самоубийство – тя се опита първа. Скочи от четвъртия етаж, разби ребрата си. Не съм помислял преди това за нещо подобно. Беше криза на идентитета – не исках да пораствам, да поемам върху плещите си грижите на едно ново съществуване, с което не бях съгласен като общество, развитие на човечеството, нагласа и решения. Тя беше бременна. Не от мен. Майка ми изглеждаше притеснена в лекарската си манта, докато ми го казваше. Не беше от мен. А тя се самоуби – Милана, моята първа интимна връзка с жена, която лъжех, за да не падна на нивото й. Поболях се. И аз скочих. Но от първия етаж, като за трети. Ден преди да отпътувам към Виена. Отпътувах година по-късно, когато раната в сърцето и тялото вече беше заздравяла. Тогава се потопих в историята, която само шепти, без да очаква, вие се в стъпалата си като копнеж, без да има обратното очакване. Но аз бях неговият повелител и можех да обърна и миналото и бъдещето, да разменя мечтата. Дори и да беше само в копнеж.

Гръд беше постигнал всичко в живота, до което можеше да се докосне, не само в мечтите си – той ги беше осъществил! Докато плъзгаше погледа си към Ирина Шишман, мисълта му леко блуждаеше – той, боляринът на цар Михаил Шишман, владетел по Божия милост на крепост, охраняваща един от проходите към столицата, сроден със самия цар, предстоеше му… Улови дръжката на меча си, препасан през кръста с десницата си. Ирина не сваляше поглед от широките му, мъжествени скули. Черните му очи срещнаха погледа й – пълен с умиление, с молба: „Не отивай!“ – сякаш му казваше тя. Не беше брак по сметка. Ирина напълно му се нравеше, подхождаше му във всичко, нямаше нещо в което да се чувства неприятно с нея. Сега трябваше да я остави. Щеше да му липсва. Погледите им се бяха впили повече от миг. Изведнъж в стаята влезе един слуга: „Господарю, конниците са готови!“. Гръд, синът на стария Гръд, царски вестоносец не отвърна с думи, кимна му с глава, още по-силно уви дланта си около дръжката на меча, приближи се бавно, тържествено с церемониален ход към Ирина, наведе огромното си тяло над нея, като граблива птица и положи устни върху челото й. Тя не се помръдна. Не трепна. Не искаше дори да помисли, нито да разбира. Целувката й се стори вечна. Бавно отдели устните си, извърна се и с бодра, горда стъпка излезе, без да се обръща. В дългата си, тежка, кожена болярска дреха, облече доспехите си, излезе в двора на крепостта си. Строени го чакаха 800те мъже, всеки на коня си, с които трябваше да срещне турците в бой. Качи се на своя вран жребец, пред очите му отново излезе образът на Ирина, седяща на дървения си стол с висока облегалка, положила ръце в скута си, сякаш прегръщаше утробата, благословена, дала живот на децата му. Болярината пришпори коня си, извади с рязко и отчетливо движение меча от ножницата и извика: „За царя и за Бога, напред!“, след което поведе конниците си, излизащи в стройна редица през тежките, метални порти на крепостта.

Любовта се пренася през поколенията. Ирина повече не го вижда. През 70те години разкриват огромната каменна плоча, на която пише: „Тук почива болярината Гръд, син на вестоносеца Гръд“. Гордост, високо вдигната глава с диадема – величие, като на цар… С такава осанка пристъпва Вилдебалд Хаген, наметва шлема си, излязъл от съвета на императора. Решено е: война с варварите! Хаген ще ги предвожда. Сети се за огромните си, просторни гори в сърцето

на Алпите, там беше замъкът му, близо до замъка фон Хабсбург. Съпругата му е от този род, ала той не мисли за нея. Нека да е жива, да е здрава, Бог да благославя чрез нея потомството му. Вилдебалд Хаген яхна коня си в двора на двореца, пред него стоеше личният му паж, а нарочен вестоносец очакваше разпореждания. Хаген се обърна към него и му каза: „Събери войската! Отиваме на война!“. Дръжката на сабята му беше инкрустирана със скъпоценни камъни, тежка, позлатена. Тръгна с коня си в лек ход, преди да го пришпори. Извърна се, за да види като за последно двореца, спомни си и заключителните думи на своя суверен. Тази повеля беше за него определяща съзнанието и вече се сбогува с образа на съпругата. Докато яздеше към новосвормирания лагер, той си представяше единствено геройствата, които ще извърши – Вилдебалд фон Хаген, създател на този толкова древен аристократичен, рицарски род – това беше той и образът на величието непрестанно се преплиташе пред очите му докато не достигна лагера. Даде разпоредби. Щяха да отпътуват вдругиден на поход, докато се събере цялата армия – той, херцогът, владетелят на замъка Хаген, беше предводител на цялата армия. За миг се стрелна през съзнанието му образът на жена му, но тя беше просто символ на началото на славния му род. Влезе в шатрата си, когато се почувства замаян. Не можеше да стои на краката си, едрото му тяло се наклони, потърси с усилие постелята, върху която се строполи, немощен. Лежеше и пъшкаше, бълнуваше, пот избиваше по челото му, въртеше се от страна на страна. Извикаха лечители, даваха му отвари с билки. Появи се и свещеник, помаза челото му. Но точно в деня, в който трябваше да тръгнат, Вилдебалд фон Хаген лежеше по гръб на множеството кожи, омекотяващи леглото му. Беше отпуснал ръка. Мечът все още препасваше кръста му. Вече беше мъртъв.

Внук на болярин – царството вече беше паднало, суверенът му, роднините, Шишмани се бяха разпръснали. Крепостта на дядо му, отдавна беше паднала. Константин бавно оседла коня си. Каруците потеглиха от мястото на разрухата, с цялото му наследство, богатство и покъщнина. Щеше да се изправи пред собствената си съдба на бежанец. С него тръгнаха мнозина. Потеглиха на юг – там лично султанът беше разпоредил да му се дадат поземлени, феодални владения, земя, за която да се грижи, да обработва и да живее от нея. Очите на Константин шареха тревожно. Първият му братовчед отдавна беше поел този път и се беше установил в свой бастион в Родопите. Още малко. Поведе цялото множество, в бавен ход, имаше все пак и жени, и старци, а и се доверяваше на султана, че всичко ще мине безпрепятствено. След почти ден на поход, вече стигнаха до новите земи. Равнината се губеше на хоризонта – като степи, като огромно поле. Константин слезе от коня си, хвана буца пръст в ръката си, разтроши я между пръстите си – плодородна беше тази земя. Покачи се на едно дърво, единствената височина на около, за да огледа новите си владения. Върна се в лагера и реши, че тук ще създаде поселището си. Наблизо имаше няколко къщички, които приличаха на колиби. Възрастни бяха застанали пред входа на домовете си, свикнали с ритъма на рутината си, нарушен от новоселците. Той им се представи, заговори направо, че земите са му дадени за владение от султана. Старите слушаха, не отговаряха, гледаха го втренчено. Изведнъж от една от колибите излезе младо момиче. Косите ѝ бяха сплетени в две големи, тежки плитки, стигащи до кръста. Големите ѝ бадемови очи спряха кафевината си върху Константин. Той отвърна на погледа ѝ. Беше поселище на евреи, установили се тук, близо до главния път към столицата, за да търгуват, имаха си хан, устроен, ала си живееха в прости, кирпичени колиби. Двамата задържаха погледите си, вплетени в продължение на дълъг миг, когато излезе баща ѝ, огледа се някак изнервено, засуетя се – един дребен, вече изгърбен мъж, помъчи се да изгони Константин. После разбра кой е той. После го канеше на вечеря в скромната им колиба. Тя, Естер, им прислужваше, усмихваше се, тънкият ѝ кръст се извиваше, докато поднасяше блюдата си. Константин не се побави и направо заговори на стария евреин, Яков, за нея и

поиска ръката й. Ханджията първо се почеса, после впи малките си, хитри очи право в него, без да отговори. Държеше така, без думи няколко дена ситуацията, преди да отиде до стана на новоселците и тихо и просто стисна ръката на Константин, с думите й: „Чийзът е малък, но бъди вече мой син!“.

Да кръстиш величието. Епископът фон Хаген го беше забелязал веднага, често канеше Леополд със сина си вкъщи, в двореца си в Залцбург – стар, фамилен имот, паркетът – този паркет, на който Моцарт беше направил първите си крачки. За величието те го пренесоха в просторния си дом във Виена. За величието, братът на епископа се оттегли и направи свой клон, създаде своя дворец – и ето, по някаква линия… Каква е тази линия се появи и техен потомък, ,мой приятел, художникът Грег Хаген. Запознахме се в малката стая на братовчед му, тогавашен мой съквартирант от аристократичната фамилия Колер, Бяхме ние тримата, в стаята му – Грег, тя, и аз. После младият Хаген ме покани да посетя двореца на баба му. Беседвахме за изкуство из просторните градини. Само шепотът на дивотата, на пресекулките, които се докосват. Ето, отново огледалото, което разбивам пред очите й на парченца, тези части от цяло, които някога са давали единен образ сега отразяваха само небето. Да, тя предпочете мен – аз се влюбих в нея. Разбих огледалото пред очите й, тихите – и тя ми каза: „Това носи седем години нещастна любов“. И ме накара да събера парченцата от улицата и аз последвах гласа й без ропот. Светлината продължаваше да трепка. Обичах я силно, терзаех се много, не можех да си намеря място, там, в далечината, бях решил да се избавя, ала силно копнеех по нея. Тогава тя обърна гръб. Реши да седне до мен. Изпуши две цигари. Каза ми, че заминава към Рим. Аз заминавах към София, аз се връщах, там, където повече няма да трепне друго освен спомен за нея. И цялото ми желание угасна. И това беше началото на една такава, нещастна любов, която щеше да ме прокълне, за да не мога да се давя, да, аз бях убиецът на огледалото, но и негов пазител, не оставих нито една част при мен, искаше ми се, поне едно парченце, но всички изхвърлих в коша, пред взора й.. Тогава само вечността може да се поквари в миговете, изпълнени с безкрай – само те, само това, само нищо повече освен желанието, стръвно да полетя напред. А до безтегловното усещане на тази люта любов, аз не можех да се надигна, не можех да се изправя, ала бях единствено парцал, с който бършат земята от останалите, малки стъкълца, които тогава не успях да обера.

С това се завърши приключението ми в Европа. Престоя ми, всичките тези години, изгубих им бройката, може би, повече от десет, далеч от родината, беше изпълнен с приключения и пътешествия. Исках да вкуся изцяло от ритъма на Запада, от движението, което е предопределяло съдбините на една толкова успешна цивилизация. Всъщност то се получаваше от само себе си, аз не полагах никакви усилия, насочени към нещо подобно. Наех си квартира, която бързо превърнах в ателие – две стаи, с вестибюл, една проста маса, едно малко бюро и всичко бързо се разля в бои. Не бях художник, по никакъв начин не можех да рисувам в натура, но експериментирах с цветовете, вещаех нови светове и такива, обърнати изцяло към вселенското усещане, което преливаше в мен, щом се докоснех до четката. Имаше множество пръснати платна, картони, листове. Опитвах се в решетки да очертая човешко тяло, ала то винаги се получаваше разхвърляно, криво, без да изпълня правилните пропорции. Покриви на сградите от 18ти век,пръснати, като ята до началото на хълма.

Пътувах често до замъка, на едни мои роднини, кацнал на брега на едно езеро, и там засядах в една стаичка, с гледка към водата, и пишех, неистово и непрестанно, докато не се получат щрихите на дълги разкази, без да следва хронологичен шепот. Там отидох, да размисля, след като вече я бях срещнал, след като вече се бяхме залюбили. Пътуванията от дворец на дворец, преливаха Катастрофа – пълна! –единствено твoренето и творческият акт.При пътешествията

ми, често, особено в Грац ми се искаше водите на Мур да погълнат тялото ми. Спасявах се с Ницше, по едно време, обратно във Виена, живеех в ателието на самоубилият се художник, Георг Егър. Ексцентричност. „Животът ти е като приказка“ – и тези думи също чувах. До магазина, в който тя работеше, там счупих огледалото, понесено като подарък – със стара, сребърна дръжка, благородна патина. Разбих го на малки парченца пред очите й.

Вълните се разбиват в ситни пресекулки – отчита се луната на синьото небе, а пред взора се разкриват замъци, дворци, пея, тичам и танцувам в сетни сили, ръце разперил, почерпвам от живота. Картините, които се впускат и преплитат заедно в едно сияние, което се завърта, върви като дервиш, изпънал плещи, отхвърлил от мечтите си един копнеж по нещо като случка, или прозявка на дълга – задушената реалност, скита повече в градини, заслонени от труд, слънце и пот.

Цветовете отново се сливат – виждам лилаво пред очите му, перде, сякаш е стая – а всъщност, ателие. Разпукват се клепките, за да посрещнат идеята. Тогава седнах и започнах да пиша стихове, конструирах едно голямо дърво, а стихотворенията свободно налепих по клоните. Бяха посветени на нея, на близостта, на всеки допир до кожата й, на всяка целувка по челото й – тя беше, художничка, аз бях – номад на интелекта и пътищата ни се преплетоха… малко преди да замина представих дървото с всеки един съкровен спомен и едно стихотворение, запечатало се завинаги – тихият шепот, прокарва пръсти по струните на цигулка, засмива се и в устните й откривам аромата на едно парливо видение. То носи живот, то сее с любов всеки допир, посича мечтите и едновременно вае надежда с криле.

Напуснах Виена без да казвам никому нищо – стари приятелства, познанства, просто изчезнах, докато парчетата от пръснатото огледало продължаваха да пъплят в съзнанието ми – а Грег фон Хаген ме свърза със своя роднина в София – Радо Борисов.

Втори слой

Докато пишеше, аз виждах съзнанието му – дългите мигове, дълбоките мисли. Виждах планински гледки – голямата планинарска раница, пътят от улица „Московска“ до гарата – пътеки, засводени от светлина, която се процежда през клоните, за да дари с нови усещания. Дълбоко вдишване – издишване, сякаш – света, сякаш вселени се сблъскват, за да родят трепет в мига. Аз нямах себе си – аз бях той и нищо повече. Разходките, по няколко на ден, в промеждутъка на писането се редяха между малките централни софийски улички, старите фасади, лющещи се, други санирани, запълнени с цветовете на миналото, разкриващи тайните, глухи истории на своите обитатели. Крача, без да спирам, провирам се из сенките на незнайното. Редящи се мисли, разливащи свой естетически вкус като подправка на битието. Дръзновението, води до църква – като кутийка е тя, със скупени кубета, открива зъбите на една вяра, която разкъсва. Престани! Не! Изчезни! Отново парченцата от счупеното огледало, все още твърде прясно, за да разкрива други истини – поредният спомен. Цял живот съм се готвил за нея, която никога не идва, ала не може да се прероди в телесна прилика на някаква идея. Искам да протегна пръсти, да докосна кожата й, диханието й да усетя по миглите си, докато я галя, чело в чело. Отново някакво ухание – разлята бира. Миряните се върволят за прошка,

такъв празник е и ден – с халва посрещат се звездите. Наблюдавам ги. А до върволиците седи той – един непознат, разпънал вестник, отпиващ жадно от бутилката, разливащ пръски навсякъде, сумти и си говори нещо, без самият да се разбира. Извади тефтерчето и бързо скицира гледката. Заприбира се, не пожела да влезе в църквата, която винаги го мамеше, като жена, от ранното му детство. Ала не се поддаваше на изкушението. Подмина старецът, който ровеше в боклука. Спря се, извърна се, наблюдаваше го отдалеч, извади тефтерчето и отново скицира. Протягаше ръка, като художник, който рисува с думи. Сивите улици, дивите пръстени и едно ухание, сякаш на роза – толкова много неща се смесваха, толкова много се раждаше.

В София намерих различни роднини, пръснати от голямото ми родословие – далечни или близки, тепърва се надявах да се върна, да се обърна към всички тях, като безумец, поучаващ, сочещ всички с факел, пълен с живот – да се покажат. Започнах да се лекувам, но думите не избуяваха различни – „седем години нещастна любов“. Продължаваше да тупти сърцето ми бързо, докато се опитвах да премина към следващия кадър на битието, режисирано от мен самия. Искам да се промени кръстопътя, да поема по непознатото, да се сливам с историите, които не само пиша, но и изживявам. Аз съм герой на собственото си дръзновение! Копнеж, желание – само удивителни, без да задавам въпроси – това е безценно, като всеки един опит, който не съм натрупал единствено сред вехтите книги или преживявания, но съм почерпал в сърцето.

Ръка за ръка с него – висок, слаб мъж, къдрокос, светъл, с дълги кичури, пускащи се над рамената. Сив, мрачен ден – мирише на дъжд, небето, натежало, не отпуска товара си… Радо Борисов, по прабаба – фон Хаген, какво ли е довело този род в софийските части, някои разправят – прабаба му била съпруга на дипломат във Виена, непроверени истории, несигурност, липса на някакво архивно утешение. Връщам, за да описвам наркомани, забравили достойнство и чест. Лични прегради, разсъдъкът се мае, ала не може да узнае какво се предвещава. Единството на катерици и мишки, трупащи запаси в дупките си. Ченето бавно проскърцва – о,красота, о вечност, Радо! – Несигурно е движението ти все още, пресен си в София. – А ти не си напускал този град? – Пътувал съм много. Те се движат бавно, сякаш във валцова стъпка по алеите на Борисова, не говорят на висок глас. Радо Борисов прокарва периодично ръка през челото си с театрален маниер. – Но не си живял! Поживей малко другаде. Всичко е прекрасно, когато пътуваш, но да битуваш на място, това е много по-силно и изменящо личността. – Съгласен съм. За съжаление, не съм живял другаде. – Тогава познаваш особите наоколо и потребностите на средата, кажи ми, този план осъществим ли е? – Пресен си все още, задвижи го и ще видим. Да ти кажа, никой преди теб не е правил нещо подобно. – Разбирам те. Ще се постарая да не нося повече от необходимото, просто трябва да разбием катинара и сме вътре. Има електричество. Има пространство, всичко необходимо, за да действаме. – Внимание единствено с властите, тук са особено нетолерантни. Това реално е влизане с взлом. – Така е, но погледни го надзаконово, виж същината и смисъла на тази идея. – Прекрасна е, подкрепям те. Сега трябва да се връщаме, имам още работа в офиса. Радо Борисов държи под ръка една голяма папка с логото на банката, в която работи. Документация, бюрокрация, къде е изкуството? Поредната мечта ли, Радо, разбита на парчета. Не искам… не мога да участвам, единствено без думи, без действия, като слял се с вечността на мумия.

Ключът прещраква, вратата се разтваря. Утринното слънце се прокрадва покрай куполите на катедралния храм и целува с лъчите си професорското бюро. Сяда, разтваря тефтера, оправя множеството листа-чернови и написва с големи букви „Седем години нещастна любов“ –

въведение, след което записва своето есе-обобщение на целия излаз от тези времена на странстване и пътешествия.

В началото беше любов, после дойде края, но аз продължавам да я търся. Искам да я погаля, да свърша в удоволствието, което попивам в устните й, червени, напъпили, копнеещи да усетят пръстите ми. Единство и пълно сливане – такава фантазия питая към това, което не съм намерил, нито все още усетил. Иска ми се да се примиря, но примирението ще доведе единствено до затъпяване – чакането в удобство прераства в уродливост. Човешкото сърце е призвано да дерзае, да се разпъпва, докато не срещне човека, с който да разцъфти, да се разлисти и да даде плодове. Докато не настъпи краят на поредната люта зима, прераснала не в старост, а в абсолютен покой и уют в очакване на вече познатото – умирането, прерастването, сливането, различното, в обществото на друга душа, преминали вече есента, не повяхнали, не изгубили живота, но заедно създали този уют на домашното огнище в зимна фъртуна. Няма по-красив образ, защото само той ражда цикъла на живота и разяжда патината по златото, за да блести, да показва от далеч своето качество, без да има нужда от допълнителни оценки. Всичко говори само за себе си, без изобщо да спира, да се проточва – това е красотата на всеки един пълноценен миг, в който сърцето не бива да се затваря, ала трябва да се поучава, да израства непрестанно, за да прегърне мъдростта и да познае истината, топлината, взаимността – всичко това са даровете на ежемоментните усилия, с които единствено човек може, накрая да въздъхне, да се усмихне, да прегърне и да каже: „Да, аз живях, сътворих и предадох!

С тези думи, писалката се плъзна по края на листа и изписа думите „Край“, датата, годината и мястото на съставяне и подписа си, завъртян,нагънат като хребет, завършващ с обикновена завъртулка. Кръстоса ръце в молитвена поза и катурна поглед към високите на отсрещния храм. Стоя така дълго време, никаква мисъл не минаваше през съзнанието, изведнъж стана, вече се беше свечерило, изтича до килера, взе инструментите си, и се втурна, сам в посока Женския пазар. Вървеше в устремена, стремглава крачка, без да се оглежда или спира, сякаш галопираше, когато спря пред защитните огради, успя да проникне, разби вратата и влезе в така бленуваната и планувана акция. Натисна фенера и започна да снове като звяр в клетка из цялата сграда. Въображението му работеше трескаво – пред очите му израстваха сцени, ателиета, постоянен приток, обмен на хора възпроизвеждаше единствено разбирателство и всички работеха за една обща цел – изкуството. След няколко часа, излезе от опиянението си и проучил вече всяко кътче на сградата, излезе, затвори с вече подготвен механизъм, изниза се покрай защитната ограда и отново надигна към величавата постройка на „Модерен театър“.

Следващите дни последва обикаляне из целия град. Изнемогвам, краката ми не ме държат, но вътрешният порив е по-силен от същността ми. Напипва портфейла, надниква вътре – не е особено пълен – Ще дам всичко което имам, за да осигуря минималните условия за действие. Разрушават всякакви енергийни бариери на организма – някакво свръхчувство, заслужило свръхамбицията да се осъществи най-тясното сътрудничество между заветна, дерзана цел и осъществяването й. Още малко; матраци, столове, всякакви вехтории, които могат да се ползват за декори, без осветление, фенери, лампи, от където се намерят, още в процеса на работа, навсякъде се разделя мястото – стаи за музиканти, други за писане, уединени изолирани, и бюра се намират и сцените готови, се преправят, а на места се издигат нови. Сам съм. На моите плещи лежи това дело. И вече готово… то се разчу, заприиждаха хора.

Пред него, в една тясна стая, с изглед към задния двор, далеч от уличния шум, той си беше донесъл един дебел тефтер и пишеше, или дигитализираше „Седем години нещастна любов“. Защо седем? Кой го изрича? Пророчество ли е или простата, широта? Дали не се губи? Чуди се, помайване, избира още няколко сенника, възвръща се, предава спомен, а подир него още

повече пчели се втурват, за да се прославят във вярната си служба на естествения подбор. Още няколко скоби, преплитат се знаци, между силата каца поредният източен врат на един жираф, който любопитно надничa през прозореца. Още няколко въпроса, без да оставям отговори. Тогава дойде тя. А бяха минали вече три години от тази предната, от огледалото, от съдбата. Тя ми го предрече, не можеше да се отбележат дните, които подминават златните надежди, те остават, шептят, даряват с наслада, докато не се събудят в малки, оживени глутници и не се озоват част от поделянето на плячката, прясно уловена сърна. Още ли? Колко медни послания могат да се изпълнят във въдворяването на звуците под някакъв ритъм, прославящ този гибелен и това дълбоко, последвало облекчение, сякаш небето най-сетне в ефирно въжделение се е възкачило, освободило плещите на Атлас.

Запомнящите се картини бяха много. Наистина, „Модерен театър“ се пълни с живот, ала аз продължавам да дерзая, да искам да свърша, без да познавам какво стои зад огледалото, кой пее куплети в другата стая – там не е за разпяване! И той се опитва да въведе дисциплина, да престори нещата в различни потоци, по разпределение. Ала всеки го подминава – духове, сенки, не чуват, неми отиват и мачкат и чупят – празни видение. А Радо Борисов дойде няколко пъти и той станал безплътен, избледнял като пепел, оставила в себе си, единствено помен от някогашната добре изиграна живост. По следите на отливащата се реалност – не! стига толкова! Аз предпочитам, но кой ли дели прекрасналите чертежи в хаотично омесване на всякакво начало – всякакви хора, на места стават партита, на други може би оргии… това ли е планът за нещо красиво, градивно, творящ, разливащо в шепите си чистия живот, който да разплисне върху лицето.

Вратата се затвори. Подпря я с някакъв стол, съблече горницата си, въпреки студа и започна да пише. Когато имаше нужда от разходка, ставаше и обикаляше около стаята. Все повече му се въртеше главата, не ядеше, не спеше, дремеше леко на земята. Никой не го обезпокой през цялото време. Нито почукване, никаква свежест. Изведнъж столът се намести от силния напън над вратата. Не го чу в началото. Но когато се обърна, пред вратата стоеше тя – изправена, с учестено надигаща се гръд. Погледът се стрелка в някакво трескаво безумство, сякаш не можа да я познае, но я видя, разчете я – поетесата, Вена, една от първите, останали в скута. Тя се приближи. „Търсих те, изчезна“. Погледът я следва, извръща се към листата, сякаш чувства някакво осквернение за прекъснатата работа, отново полита, не се докосва до старите престъпления – споменът е жив, той е пресен. „Да“. „Какво пишеш“. Устните казват толкова много – хиляди думи, на собствен език, наситен от пори – но следва мълчание, без никаква мисъл – и двамата, станали поглед. Става внезапно остава, застават един срещу друг, не понасят нищо, което може да застане, освен някакъв устрем, по средата на стаята. Усилва се. Играе си. Прилича на ластик, отлита, приижда отново, притегля все толкова силно, унася, преспива, внезапно събужда, вълните поклащат кораба небесен на топящия се в действие дух, когато ръцете се протягат една срещу друга и допира, този последен дискурс, преди пълното сливане в една мембрана, изолираща звуци, светлина, копнежи, отваряща небрежен простор на две безбрежни вселени и в следващото потракване на глинени купи извършва се прераждането на пръстта в живота и на живота в пръст, в станалото един организъм тяло на две живи материи. Матричният принцип остава на лента, топи гласове, извиква поличби и крясъкът силен на сляпа наслада отваря глъбините на творящите пролетна пита работливо опрашващи работнички. Последвалата процедура забравя не за човека, а за извършителите на

Това последва на следващия ден, след тази пламенна среща в необходимия тефтер. Те се срещаха често, тя идваше всеки ден, оставаше понякога и цели часове, говориха си, любиха се, обменяха непрестанно същността си. Той галеше нейните русоляви къдри, целуваше изострената й брадичката и малко носле. Погалване, история за замък, няколко къдри на пушек, избор на новият папа и суверен, така ли ще тупти сърцето, положено като изстуден камък.

Записваше всяко ново изживяване, трепет и чувство, преплиташе съзнанието си с нейното – Вена.. стихотворение подир стихотворение, непосилни задачи, а тя критикува безразборно стила му, все търси някакъв ритъм и не разбира, че той е отдавна скъсал с него. Още малко усилия. Никаква песен. Минават се месеците – все така и тя има навика просто да изчезва, да се взира някак за кратко в очите й. И тогава последва: „Съжалявам Вълчо, аз срещнах друг, вече имаме връзка, прости ми.“ Последва бодеж в сърцето, не трепна,гневът занапира, изля се в удар, защото тя изчезна така ненадейно, както беше дошла, без да обменят даже един поглед. Той се вторачи в масата, листата, грабна няколко, разкъса ги – погуби труда си, останаха още няколко верни работнички, кошерът е вече празен, царицата отдавна се изнесла – аз съм един търтей, който просто й служи…

Последваха дни на лутане – просто лежане, направо на голия под. Някакво стоическо примирение, наслада или насита, без звездни потоци, метеоритите изгарят още преди да влязат в атмосферата. Бавно се надигна след дългите, интимни мигове с тавана, отпусна тежко ръце на масата, взе няколко празни листа, погледна сляпо към книгата си ,вече редактирана, готова за печат и разчете единствено „Седем години нещастна любов“. Продължи да премигва, слепотата бавно се запролестява, разтеглиха се дългите крайници на далечни звуци – животът в скуота продължаваше да се развива, посегна към химикала и просто записа. Когато мина покрай огледалото се вторачи в образа си. Не се беше оглеждал отдавна, не беше и излизал отново от стаята. Скуотът беше развил собствен живот и той отдавна не знаеше какво всъщност се случва в създаденото от него, ала идеята беше заразила някаква алтернатива, която кацаше и отлиташе, ту от любопитство, ту с ясното намерение да убие някакво време. Той беше толкова отслабнал. В ръка държеше листата, краката се понасят сами, а погледът търси, оглежда стаите – лица непознати, минава покрай сцените, наредени седалки, заети от натискащи се двойки и пак непознати, непрестанно кръжат. Изведнъж срещна познато лица, без да се опитва вече да намери, ала беше открит. Пешо Китаристчето, показа му къде са старите познайници, затича се към тях, с плам, с устрем и им поднесе на кратко, с толкова чувство, че и те се заразиха. С Александър, скулпторът се заеха да градят сцени, полагаха основите на общото дело, втурнали се, без да спират, с някакви вълни, които безподобно заразяват целия скуот и хората се суетят около тях, лицата се сменят и всеки се чуди какво ще се случва.

През цялото това време, той почти не стъпваше в жилището на „Московска“. Тя изчезна, както беше дошла. Той остана, както и преди това. Работеше трескаво над своята собствена пиеса, за да извлече най-доброто от нейното поставяне. Петър се грижеше за музиката и различни звуци, с Александър нареждаха декора. Подаваше различни пръти, които прикрепяше като клони на дърво, извайваше воали в различни цветове, вместо листа. Скулпторът поставяше различни малки фигурки, които извайваше от гипс и отливаше, като създаваше множество еднакви копия, разпръсквайки ги по сцената, в определен ред, създаващ илюзията за различни перспективи на сцената. Поставиха импровизиран полуетаж. Работеха трескаво. Оставаше най-трудното: да се определят актьорите. Вълчо Мориев тогава проведе първия си кастинг в живота си – целта му беше кратка и ясна: импровизиращи таланти, които да се достатъчно пластични, за да могат и да изразят спонтанни действия в сцените, незададени преди това. Освен това пожелае да вплете и хореография, определена, като тайни знаци, кодиращи символи – те бяха ясни, зад тях той състави отделен текст. „кодиращи звуци, като ехот на море, което прелива – сякаш е живот, течащ, уж еднообразен, но всъщност непрестанно различен. Това актьорите изразяват посредством танц, като са се хванали за ръце и имитират движението на вълни, след което се пръскат в различни посоки, после пак се единяват със същите движения. Преди да продължат към основата, това, което тайно ги влече и не допуска никакво оплитане между отделните действия: а именно смисълът на цялата пиеса беше проследяване на всички жизнени цикли от младенството до старостта. Актьорите сменят костюми на различни планети, на слънце, различни звезди, които кръжат една около друга. Катерят се по полуетажа, викат си различни неща. Няма диалози, единствено преплетени монолози – това целеше Вълчо с целия си спектакъл, защото беше нужно да познаваш самия себе си, за да съумееш да проведеш някакъв монолог. Крясъци се редуваха с отделни срички, понякога виковете ставаха животински, според различните емоции, които се срещат в периодите на живота. Накрая всичко затихва, завесата пада, после внезапно се вдига – и всички актьори, строени на сцената са облечени в кадифени царски колони, със слънчеви очила и гледат в небето.

Докато работеше трескаво над различните сцени, Вълчо започна често да посещава църквата, в която вече беше. Камбанен звън. Отначало плахо се строява до нея, понякога само допитва, но не се осмелява, опитва се да преодолее някакво явно нежелание, след това вкусва по малко от благовонието на тамяна и след множество подобни срещи, той просто се потопи. Влезе вътре. Не се прекръсти, стоя, загледан в просторното помещение, в иконостаса, плъзгаше очи към пламъка на свещите, величави в смъртта си. И нещо в него се разтопи и той започна да мисли по-спокойно. Утеши си. Никога не присъства на литургия, но бърза да се върне и съчини този разказ:

Мълвата не пропусна и тяхната къща. Чу се, че приближава някакъв пророк към селцето, какъвто не бил срещан от времето на Илия. Вършел чудеса, Божи човек, и той пожелал силно да го види. Повикали съседите, за да го преместят на пазара, да се докосне поне до светостта. Но те поискали пари. Извадил последните няколко пеняза, останали му от времената на здраве и берекет. Вдигнали го до пазара. Не бил излизал от години, прикован на постелята. Очите му бавно привиквали към светлината, проследявайки човешките маси, цялата суматоха. Оставили го в началото на пазара. Някои помислили, че прости и му давали малко монети върху постелята, а той им се присмивал. Чакал пророка, стоял часове, когато накрая сърцето му подскочило – чул множество гласове, тълпа приближила. Веднага познал сред нея учителя – босоног, с бавни стъпки се приближавал, достолепно. Тъкмо подминавал рогозката, когато започнал да крещи с всичка сила от своята постеля: „Учителю!“ Пророкът се спрял, обърнал се. Погледите им се срещнали – дълбоки, любящи очи – той веднага склонил поглед към гърдите си, когато запял от нищото древен химн, във възхвала на Бога. Пророкът го приближил и той

надигнал глава, изпълнен със сълзи, без да спира да пее. „Вярваш ли?“ „Вярвам, равви“. „Твоята вяра те изцели“. Изведнъж той скочил от постелята и паднал на колене пред пророка, целувайки краищата на дрехите му. Майка му и сестрите му не могли да повярват, когато видели старата, раздърпана рогозка, събрана настрана и как той тича и скача, пейки във възхвала на Бога. Те се приближили, невярвайки, попипали тялото му с ръце. Без да се бави той се върнал към старата си работа, давал редовно лептата по нарочен човек до Иисус и учениците му. С усилен труд, той събрал зестра за сестрите си, и винаги пеел докато работел от сутрин до вечер, като самичък измислял думите и мелодията. Красив глас, магичен, отправен към висините. Тогава чул за разпятието на пророка и отишъл, без да се бави на поклонение в Йерусалим. Взел нови, чисти дрехи, ароматни масла, благоухания да покади, приготвил се да пренесе и жертва в храма. Никога не беше стъпвал в Йерусалим. Загуби се по малките улички, когато изведнъж се сблъска с едно познато лице, от многото в деня на изцелението му с пророка. Поздравили се, попитал го за гроба на учителя. Без да му отговори, повел го към една къща, в която заварил 11те ученика. „Мир вам“ – поздравил той, припомнил им кой е ПЕтър се приближил към него, положил ръка на рамото му и просто му казал: „Не търси живия сред мъртвите“. Почудил се много, но настоял упорито и го завели накрая до гроба на учителя, който стоял празен, с отместен камък. Тогава от нищото надигнал вик, и обладан от светия Дух започнал да пее. Петър се стреснал, но като свършил с песента го попитал каква е тя, нова, нечувана: „Сърцето ми преля в Бога, и мелодията, и химна, от там се откъснаха“. Петър го поканил да преседи при тях, и изпълвал цялата къща с красивия си глас. И всички ученици пеели тези мелодии. Внезапно, както били събрани, Иисус се явил пред тях, точно преди той да потегли към дома при майка си и той паднал ничком пред него, заплакал:, с думите: „ Прости ми, че не те познах. Ти наистина си Син Божи“ и запял нов химн, откъснал се неволно от сърцето му. Тогава Исус му казал: „Стани! Вярата ти е чиста“ и положил дланите си, с дупки от пироните върху къдравите, му, тъмни коси. На другия ден, той се върнал в селото и заработил неуморно, пеейки през цялото време. Поддържал и давал лепатата на учениците, а химните на сърцето му започнали да се пеят от първата йерусалимска църква. Уредил слугиня, която да помага на майка му, затворил работилницата, взел скромно вързопче с храна и малко дрехи; в една кесия взел спестеното и заминал обратно към Йерусалим. Посрещнали го с голяма радост. Той, Симон, огласял и подкрепял всички с ангелския си глас, дарба от Светия Дух, нарекли го Симон Ангелогласния, когато казал на Петър: „Къде да отида, за да славя Бога“. Трогнатият патриарх, обикнал го истински, решил да го прати към Дамаск, като станал един от създателите на църквата там. Симон станал свидетел на преображението на Павел там, който го познал, защото при убийството на Стефан, Ангелогсланият пеел химн, изпратил първия мъченик в небесните вселения. Павел се хвърлил в краката му и казал: „Аз съм недостоен“ – „Един е достоен, когото разпнаха и който възкръсна, за да спаси човечеството от греховете му. За него свидетелствам с целия си живот.“ Изпълнен с духа, Симон започнал да проповядва на Павел, за кротката Вселенска Христова любов. След тази среща, химните на Ангелогласния започнали да се записват и пеят от цялата християнска общност. В Дамаск той останал няколко години, там се венчал за жена от стар, асирийски род. Тя била възпитана и образована, като сама записвала химните, откъсващи се от сърцето на Симон. Един ден той се явил пред нея с малка торбичка и казал: „Тръгвам“ – „Идвам с теб“. И те тръгнали с неврълстната си рожба. Стигнали до Кападокия и създали няколко християнски общини там, минали през Ефес, подкрепили църквите в Солун и Филипи по време на гонения, после срещнали Павел с голяма радост в Атина, който благословил младото семейство и положил ръка върху малката им рожба. То отраснало също в духа, говорело на езици, пеело химни. След тази среща Симон повече не видял Павел, минал през Тракия, създавайки няколко общини и се върнал в Мала Азия, в Кападокия и оглавил тамошните общини. През живота си, Симон съставил хиляди

химни, с които първите мъченици умирали в наслада. Той остарял със съпругата си, активно общувайки с Йоан Богослов, а синът му, веднъж пораснал, бил пратен на обучение при Христовия ученик. Той се казвал Андрей, изобилстващ в даровете на духа. Баща му вече бил стар, когато се върнал и поел мисията да проповядва върху себе си. Освен че също пеел така ангелогласно, той и рисувал умело и бил грамотен. Кападокийските общини били създадени под земята, където Андрей направил първия препис на Йоановото евангелие, илюстрирал ги и го положил на специално място върху олтара, обкован с тежка дървена подвързия. Освен този труд, Андрей изпълнил стените на създаващия се пещерен град с изображения на Христос, учениците и случаите на изцеление. Андрей бил надарен с физическа красота и голяма сила. Той сам с останалите мъже от общността строели големи пещерни зали, направили мрежа от галерии, като всички пеели новите химни по време на работа. Той се оженил за дъщерята на един от майсторите, с които работил рамо до рамо и Симон Ангелогласния доживявал и внуци в старините си. Пеейки химн, Симон издъхнал, полагайки ръка на своето поколение. Андрей положил трупа му в новосъздадени крипти и се превърнал в главатар на обществото, а общностите се множили в цяла Кападокия, а Андрей бил издигнат в епископ на целия район. Бил скромен, оставял християните сами да взимат своите решения. Децата му също растели в духа, но някои и завидели на Андрей. Аполоний, златар, грък по произход бил сред завистниците, като омразата му достигнала върха си, когато при работа върху една от галериите, Андрей се натъкнал на дълбоки залежи от скъпоценни камъни. Той въвел строго разпределние на новооткритото богатство, В една от галериите, уредили молитвен дом, целият в злато и скъпоценност. Общността благоденствала, но Симон обитавал малка килия със съпругата си и двамата си сина – близнаци. Един ден, докато излизал към дневните си работи, Аполоний го нападнал гръб и забил кинжала си в гърба му, право в сърцето. Трупът на Андрей бил открит от двамата му сина, мълвата за убийството обиколила цяла Кападокия. Търсили убиеца, но безуспешно, Аполоний вече бил избягал, който решил да утоли напълно завистта си. Подбудил езичниците от различни градове да плячкосат християнската общност. Чуло се, че идвало множество, въоръжено, християните тръгнали да бягат, отнасяйки със себе си евангелието на Йоан и каквото можели да вземат, ала входовете на подземната комуна вече били препречени и бягащите били посичани един подир друг. Вдовицата на Андрей успяла да избяга с децата си и малцина, които носели мощите на Симон Ангелогласния. Аполоний бил един от посичащите на входа към галериите, умиращите го познавали и викали: „Дано Господ ти прости за стореното.“ Златарят събрал толкова злато, и вече доволен, когато други мародери го издебнали и нападнали в гръб, за да му вземат ограбеното от него. Умирайки , Аполоний промълвил единствено: „Който нож вади, от нож умира.“

Вдовицата на епископ Андрей, Лея, намерила подслон в съседна община. Тя купила парче земя където положила тялото на съпруга си и на баща му, което се превърнало в място за поклонение. До гроба тя поръчала да вдигнат и малка, еднокорабна църква. Лея била припозната като водач в новата общност. Раздала каквото има на общността. Близнаците, Симон и Павел, били отгледани от всички християни там, а Лея се прочула като лечитлка-чудотворка и пророчица, като заживяла в процепа на една скала, в пост и молитва. Доживяла в святост до дълбока старост, а когато близнаците пораснали, не изневерили в службата на Христа и като започнали да правят преписи на различни текстове в Словото, като ги илюстрирали. Изобразили по стените на галериите сцени от живота и мисионерските пътувания на дядо им. Служили смирено, а с благословия от майка си, въвели набор от правила, канони, при служението. Тогава в Павел близнак взел малко вързопче и тръгнал по стъпките на прочутия апостол, чието име носил. Обикалял Мала Азия. Божията ръка го измъквала многократно от смъртни опасности. Павел извървял Виа Долороса в Йерусалим,

като започнал да записва първите християнски митове и легенди. После поел към Испания и Южна Франция, за да достигне до Рим. Там заварил гонения, като пеел химни за кураж на своите братя и сестри в Христа. Въвел заедно с местните епископа стройна църковна организация, като преминал на север, минал цяла Франция и се установил в Англия, като по път помазал епископ в Париж. В Англия той създал малка енорийска църква, която всички негови наследници възприели като главната епископия на острови. Въвел и аскетични общини и дори училище за обучение в Словото. Малко преди смъртта си, дошъл брат му, Симон, епископ кападокийски, след близо 40 години раздяла, като от него разбрал за чудодейното възнесение на майка си, положена в създадения от нея молитвен дом, до баща им. Двамата братя създали още множество общности из Англия, като Симон се установил в Шотландия, наричан още и шотландски, където починал. Брат му го последвал, а мощите на двамата били събрани в общ гроб, към който била построена малка църква.

Андрей, синът на Симон, станал епископ на Кападокия. Той водел боголюбив живот. Превърнал се в един от създателите на канона за икони. Майка му имала изключително благ и мирен характер, по има Марта. Тя създала първия женски манастир в Кападокия, където и била погребана. Андрей напуснал след близо 30 години като епископ Кападокия, Той критикувал остро схизматиците, установявайки се в малкия град Византион, където създал епископия и станал Андрей, първи епископ Византионски, а по-късно, запомнен като Андрей Константинополски. Сестра му, Лея, станала игуменка на манастира на майка си и била прочута с мъченическата си смърт, когато пред гонения я посекли пред самия олтар. Марко останал обаче светски настроен. Тръгнал да се обогатява и се обърнал срещу бра си и сестра си. Оженил се за езичница, римлянка, от стара фамилия на наотабили. Веднъж докато се прибирал, Марко попаднал на двама, обградени от стражи и разбрал, че са християни, когато развързал кесията си подкупил войниците да ги оставят. Разбрал имената им и тайното от съпругата си дарил значима сума на местната епископия. Тогава прекарал цяла нощ в пости молитва, започнал да се моли и плакал за помирение с вече мъртвата си сестра. Присъединил се тайно към епископията. Жена му разбрала, изпаднала в ярост и поискала не само развод, но и отмъщение, като подбудила ново гонение срещу християните, но Марко вече бил далеч. Той мисионерствал из Европа, поклонил се на гроба на баща си и чичо си в Англия, отишъл при брат си във Византион, като усъвършенствали заедно църковния канон и направили ясно разграничение с еретиците. Марко се отправил на север от Дунава при дивите скити и германи. Там прекарал близо десет години и вършел много чудеса, създавайки първата германска църква. Жертва на породили се гонения в Рим станал самият епископ. Местните свещеници пратили предложение до Марко да заеме сана на епископ и той склонил, ставайки римски патриарх. Той разпространявал и утвърждавал вярата, пращайки множество мисионери да благовестяват. Той не видял децата си, синът му, Лукреций заел висш сан в римската империя, ала бил езичник, ала също приел след време вярата. Той изоставил старата си майка, съпругата си, също от род на нотабили и започнал да мисионерства, стигайки дори до Персия. Вършел чудеса и знамения, поучавайки в словото варварите от степите. След дълго време Духът му се явил и му казал да се върне в Рим. Там той се явил пред баща си, Марко Римско, който не успял да го разпознае, но когато му се разкрил, двамата се прегърнали и плакали на висок глас.Той не останал в столицата, но заминал за една пещера, където изцелявал и вършел чудеса. Той имал един син – Симон, който, вече голям, без да му разкрива кой е отишъл в пещерата на баща си и доброволно станал негов слуга. Тогава един ден, Лукреций открил писма между него и майка му, която също била приела християнството и отишла в манастирска общност, като бащата и син се разкрили един през друг, те се възрадвали, а Лукреций пожелал да посети съпругата си и заедно хвалели Бога. Баща и син, заскитали и се установили след няколко

години мисионерстване в сърцето на Франция, Бургундия където двамата с любов към Христа в сърцето станали епископи и достойно наследници на рода на Симон Ангелогласния.

Работата над разказа и над пиесата вървяха паралелно. След като се разрешиха проблемите в наситена творческа работа, съществото се отпусна от изтощението, не се появиха други или различни представи, нови понятия – всичко се върна към себе си, той се сля с поразбутаната си идентичност. Усещам. Хладта и покоя, различието, което отново ме грабва. Тогава, малко преди премиерата на пиесата, която се разпространи и се превърна в единственото сериозно начинание в историята на скуота, той просто се оттегли, един ден, ненадейно, събра всички листа, прибра ги грижливо в една чанта, отстъпи назад и се прибра след близо осем месечно отсъствие, в дома си, в наследството. През цялото това време видя Радо Борисов едва няколко пъти, по-скоро формално. Не му се притече на помощ, не изслуша бележките му, проявяваше по-скоро безразличие към характера. После от някъде се долови, че пиесата пожънала първата пиеса, първото представление в сградата след близо две десетилетия пауза. Стълпновението на премиерата се оказало голямо, имало и правостроящи. Ала сърцето не трепва пред никакъв успех, то познава собствения си устрем, не се надява, нито познава, а стреля направо. И часовникът трака, и последва ново, дълбоко решение. Множество разлиствания и карта на Африка, проучване на програми – ненадейно, разбиват се вълните, за да родят живот, както в пиесата, която той озаглави: „Жар“. Освен че не се стараеше вече да работи в пролетното тайнство, обгърнало живота му, той се опита да осъществи новото си намерение, да помогне на децата в този далечен, тропически континент и да ги обучава. Затова записа и педагогика като следване в университета и се нахвърли с устрем към новото поприще, без да подозира в какво всъщност се въвлича.

Разликата в годините с останалите не бе основна причина за негодуванието на Вълчо, или по-скоро възникнали проблеми? Той беше фурия, измиташе книгите по философия и психология, изследваше и разиграваше различни сцени с ученици, в клас чрез въображението, дори ги описваше под формата на кратки разкази. Клавиатурата неуморно трака, сърцето е пресипнало и няма време да се огледа, новото не пита, нито закъснява, остават единствено подпорите на някакво съвършено единство в мисъл и действие, които все повече се открояват пред останалите, взели лековерно това, което приемам не за даденост, а за свой дълг, своя служба – тя винаги се пази, не може да скита, да се съпротивлява срещу опасностите, но смело се втурва, щурмува всяка една крепост, после се сродява с немислимото, за да породи поредното, слятото и на негово място да постави трайното, изградено в здрава структура от нетрайното.

От полите, той се катереше към върха, отговаряше блестящо на домашните задания, не повтаряше чуждите грешки, учеше се непрестанно. От това, дали се възползваха – без съмнение, а повечето в курса бяха жени. И Вълчо разлистваше всяка една от тях като цвете, през което ръката нежно минава, за да роди неизследимото благо, без следа от любов, ала с оттенъка, все пак, на нещо красиво в започналото бохемстване през живота, разбира се – по своя собствен начин, свързан единствено с естетическия морал и естетическите критерии, отговарящи изтънчено на вкуса. Докосваше цветчетата, а при няколко дори се спря и се наведе, за да ги помирише.

Тя започна с молби за помощ при изпълнението на задачите – Дона, младо момиче, все още не изцяло жена. Идваше често при него. Оставаха насаме. Докато той й обясняваше, вперваше поглед в лицето й – дългите клепки, светли коси, пускащи се на кичури над челото, запълнено, здраво лице, гладко, изваяно, като на кукла.

- Имам приятел, знаеш ли?

- Не знаех…
- Живеем заедно, в малка стая.
- Какво правите когато сте сами?
- Нищо.
- С какво се занимаваш ти тогава?
- Лакирам се, пробвам различни гримове. Това е моята страст, не исках много да запиша това следването. Затруднявам се по история. Не желая и да продължавам същата специалност, но изчаквам да се прехвърля в грижа за болните, обичам да правя масажи.
- Така ли?
- Да
- А на теб да ти правят?
- Не отказвам.

Пръстите му заметнаха къдрите й, впиха се с възглавничките във врата й, с нежни, но дълбоки кръгови движения. Изведнъж тя усети дъха му във врата си, тежък и плътен. Последва допир с устните, погалване. Беше се отпуснала напълно, а той продължаваше да движи пръсти по кожата й, без да отлепя устни от врата, в постоянна целувка. Тя тихо стенеше. Изведнъж се извърна, впи устни в неговите. „Нали не изневеряваш?“ „Не!“ Прокара върха по долната му устна, преплетоха се във венец, докато ръцете му бавно, но силно се плъзгаха по тялото й, надолу по гърба й, а с десницата се впи в гърдите й. Без да отлепят устни, тя плъзна ръка към ризата му и започна да я разкопчава – карирана, дълга, до средата на бедрата и сама приплъзна ръце по тялото му.

Още малко, но последва и второто цвете, което той дори понечи да откъсне. Красавица – определено беше такава, с дързък поглед, без да се прекланя пред нищо, леко високомерна. Дългата и права черна коса се пуска под раменете, пада свободно, оформя овала на лицето й, с нежните черти на грация, големите й, също тъмни очи с форма на бадем хвърлят контраста на бялата й кожа. Не се познаваха дори по име. Но погледите им се срещаха, застиваха един в друг, докато се подреждаха за лекции, докато си тръгваха, когато правеха упражнения. Имаше миг на нещо неизвестно, необятно. Някакъв пристан, извисени дори се плъзгат небесните скоби в нови желания, усещания, някаква мъглява светлина, която открито показва пътя на загубените моряци. Още малко. Или много, повече – за всякакви сходни впечатления, освен многото говорене, постоянните въпроси, които тя непрестанно отправяше по време на лекции, пускаше шеги – изобщо беше доста гласовита. Веднъж, по време на лекция, той се извини, наистина му се налагаше да посети тоалетната. Вече готов, когато разтвори вратата изведнъж я видя пред себе си. Тя беше впила дълбоката тъмнина, таяща в себе си, право в подскачище му, пъстри очи. Гледаха се като в огледало, не премигваха. Изведнъж го блъсна навътре и без въпроси, без дори запознанство, някакво, официално приближи глава до неговата. Обменяха дъха си и впиха устни едни в други, докато той плавно движеше ръка по лицето й, след което я обърна, подпря я на стената, надигна крака й – тя не се съпротивляваше – посегна към копчето на панталона й, черен и впит, впил устни във врата й, хвана я здраво за дупето, събувайки я. И това продължи, всеки четвъртък.

Третото цвете изпълваше усещането с такова дихание, което може да долови единствено издържливостта и твърдостта на силния характер. Остротата и

едновременна мекост на чертите едновременно го привлече, за да отправя често поглед към него. Няколко пъти отвърна и мимолетно се сливаха в неизкуствена, а подскачаща дълбочина, преплитане, стигащо с дълбоко пронизване до сърцевината. Тя беше непристъпна. Той направи ход , заговори я за учебни работи. Завързваха разговори, леки, непринудени. Беше по-различна. Но всичко беше някак захвърлено. Тя стоеше точно пред огледалото. Как го беше вкарала в стаята, до реквизитите, той още не можеше да си обясни. Предстоеше й спектакъл, започна да се преоблича пред него. Смееха се, обсъждайки университета, и тя остана по бельо, кремаво, сливащо се с лъчезарния цвят на кожата й. Леко отиде, прощрака заключалката на вратата, притъмни осветлението.. Сладост омая, очите докосват и поредни въздишки, ала всичко сякаш отива напразно, не стига до избор, до някаква воля, остава само, единично, не може да хване в ръката си птиче, да се грижи за него, да се разбират, да пърха свободно, но да се връща, широко засмяно, изпълнило света в шепите си. Единствено нюанси, някакви сенки прелитат пред входа на пещерата, в която минава времето, попиващо влага и насекомите празно летят. Напуснах, прекъснах контакта с всяка една от тях. Дори и да бяхме колеги, повече не се видяхме. Всъщност те може би прекалиха, принудиха ме търся, да правя всякакви упражнения за тях – един учебен роб, а такъв отказвах да бъда и просто един ден аз избрах да си тръгна. Беше края на есента, последната година в обучението.

Виждах го във всяка негова стъпка, всяко негово дихание. Това продължаваше някак „на живо“, сякаш всичко в мен беше обвързано с него. Освен в България, бях живяла също, подобно на Вълчо Мориев дълги години в Берлин, имах собствен апартамент там, въртях и бизнес с криптовалути, не ми беше трудно да се препитавам. По време на инцидента, в джипа на моя приятел се бяхме събрали няколко човека. Другите ни оставиха. Ние продължихме. Оказа се трудно, че всичко това ни се случи, но така стана – и ето, катастрофата, моят приятел Драже, почина на място, аз оцелях като по чудо. Нанизвайки поредностите и случки, мога да кажа, че дългото време в кома, не беше нещото, което ме възпира от действие – напротив, аз искам да знам, защо животът ми, съзнанието ми се преплете с този Вълчо Мориев, когото нито познавах, нито бях виждал някога в живота си.

Имах идея за творческа комуна, обединяваща различни творци по призвание или, може би грешах, като търсех колаборация тук, в този град, с това население. Имах идея и за обучение, което да ме доведе до реално прилагане на добитото за общото благо. Проклето се оказа българското, невъзможно за работа и комуникация. Търсех много пътища, опитвах се да прокарам мостове, ала имаше нещо извънредно страшно, което се опитваше да ме изтръгне от основите, от истината, за да ме хвърли в някакво море на непрестанно напрежение – това беше творческият акт в чистотата му, от него се бояха всички, които срещах – дори най-смелите културни дейци, от това напрежение, от този живот, отдаден на мъките на непрестанния катарзис. Съчувствах им, опитвах се да им говоря. Но и след като отнешенията ни напредваха, си представях единствено за тези нагли, надменни физиономия, особено за онзи дългия и чернокосия му приятел, как са приковани, от дървени окови и им се изреждат манафите, които бях опознал и във Виена – големи, едри мъже, този дългия биха го схрускали, без да се поколебаят. Припомних си за Вена. Имах нуждата от своя духовен уют, който получавах в осамотението. Поканих я на гости. Полюлей от 30те се издига над кръгла маса, с виенски столове, наобиколена от скринове и бюфети, с инкрустирани дръжки. Просторният син килим.

Всичко беше запазено. Липсваше единствено прислужницата Разсипах чай, посядвайки. загледан в полите на величествения храм. Къси разкази по естеството си. Обичах ясния, конкретен израз. Боравех с езика пластично – с миниатюра може да се загатне в множество. Пишех и стихове, отново като разкази. Това й предложих на, майката Земя. Вдъхнови създаването на блог, който нямаше никаква гледаемост, но все пак съществуваше, на него имаше творби, собствени, само от този период. Трябва им химическа обработка. Посърналата маса, още навива зъбния камък около суетата по пускането на потракване или просто бомби, кънтящи в катакомбите. Запътувах. Наех си вила по чупките на лакатушещия Искър, Там пишех непрестанно. Не помня, може би останах близо месец. Докосвах се с простотата, с пръстта, разравях градината, садях цветя. Чувствах се по-близо до копнежите си. След това заминах ненадейно за Чамкория. Прекарах няколко седмици в старата част на курорта. Разхождах се с часове и вдишвах от благоуханния въздух. Търсех стари сгради, намирах такива в руини, така ненадейно аз попаднах на Надежда Теодорова, която ме покани да пием по една ракия. Уважих молбата й. Седнахме, тя извади един огромен албум-списък с всички вили по трите ската от царско време. Повечето от тях не бяха запазени. Но нейната, шедьовър на Георги Фингов, след реставрация лъхаше на свежест и приветливост. Самата старица беше бодра и ведра, не даваше лик за годините си, енергично обясняваше и свои детски спомени. „Дядо ми беше погребан с държавно погребение". Достойнството на министър-председателят Теодор Теодоров. Докоснах се до старината, след което пак се заплетох в обиколки на старата Чамкория. Не останах дълго. Продължих пътя си на север, през Рила и Пирин. Обичах особено втората. Качих се на Без Бог. Продължих с Тевно езеро, спуснах се до хижа Демяница. Накрая се озовах в Банско, след като минах и през Вихрен и през Синаница. Спуснах се в Родопите. Останах няколко дена в с. Мугла. Вървях до Смолян, след което продължих само на юг, паралелно на границата, минах сърцето на Странджа, за да се озова в Резово. Не ми хареса особено това градче. Беше твърде задънено и обитаваше собствен свят. Покачих се нагоре. Бях добре оборудван за всичко, имах и палатка, която разпънах на Силистар. Продължих нагоре, към Созопол, където си наех една симпатична стая, с тераса, гледаща към морето. Останах там близо месец, в който се разхождах, пишех, изчислявах, приютявах какви ли не мисли. Подготвих новата си стихосбирка, която продължих да пиша, заедно със сборник с разкази. Вече имах издадени два, на немски, в издателство, в което никого не познавах, но всяка година ми пращаха картичка за рождения ден. По време на престоя ми в Созопол, освен че пишех на терасата, медитирах активно, сутрин, когато полъхът откъм морето пробожда косите ми. Поливах времето рядко. Пиех узо под една смокиня, пак край морето. Обичам мириса му, как се напояват дробовете. Реших да го удължа и продължих на север, в Евксиноград. Успях да си издействам пропуск. Останах близо две седмици. Тук не се престраших да не опитам от местната селекция вина и всяка вечер експериментирах с различна бутилка. На това място, успях да довърша окончателно сборника с разкази, първата ми творба, която подлежеше на отпечатване на български. Не можех да имам някакви претенции освен чиста коректност, ала се останах излъган. Процесът на работа беше изключително тромав. Издателят познавах съвсем случайно. НЕ беше добре така да се връзвам. Нямаше дори и договор. Без значение! Тогава още не му мислех, хранех се обилно по три пъти на ден, пиех хубаво червено вино. Бях си наел голяма стая в „Манастира". Накрая усетих, че вече е време да се пораздвижа и заминах към Пловдив. Обичам пътешествията с влак, особено по родните места, винаги отрупани с преживявания. На път минах покрай места, познати от детството. Дивото. Пустошта. Взаимна легенда.В Пловдив пък си наех голяма стая в къща в стария град. Именно там, на двора довърших и стихосбирката, с което пътуването ми даде плод вече в две творби. Не знам какво ме прихвана тогава, но с препоръка успях да стигна до Дряновския манастир. Отидох там и преживях близо две седмици в аскетична, монашеска стая, в която сам си палех всичко, накуп,

която оставих накрая просто така, обърната, с главата надолу. Едно от най-големите изпитания в живота ми, бяха свързани именно със запазването и реставрацията на книги и документи, които бяха изложени на отвратителни условия, в чували, в изоставената манастирска част. Накрая бях изгоенен по думите на монаха „с митрополитско нареждане“ и бях изгонен от там, дори ми върнаха пари, предплатени. И все пак, тогава се върнах в Пловдив, поживях още малко в стария град и се върнах в София. Едва тогава, след цялото пътешествие, което отне цялото лято до късния септември можех да се намеря, да възвърна вътрешната си чистотата и енергия, която спорадично ми подсказва, че мога и повече, да се впусна в невъзмжното. Така бях зареден при връщането си в София.

Не можех да вляза в ролята на будител, всъщност не исках да влизам в каквато и да била роля. Бях най-сетне отново аз, както през дългите разходки сред градините на двореца фон Хаген. Връщах се към замаха на съществуването си, към истинското и привично за мен – широта и истинско помазание, течащо от всички страни на вече подобното и безподобно щастие, отново да се намеря при мен.

Много неща се изясниха в работата с околните в отношението ми към мен самия, не мога да намеря нещо, за което да съжалявам. Въпреки че бяха печеливши, никакви доводи не ме привързваха да се смятам за нещо различно от останалите. Просто бях едно око, огромно око, което всичко наблюдава и попива. И парченцата от огледалото, пръснати на всички страни. Остават само описания по пътя. Сега вече бях извървял всичко това, бях постигнал толкова много самичък, когато изведнъж не мога да не се погледна в здраво огледало и да си кажа : „дори и да се опитвам, дори и да се описвам, аз все пак съм станал един успешен човек“. Те ме търсеха, не аз тях. Те желаеха да вършим работа, не аз с тях. Продължих да творя самичък, ала с творческите проекти, които бях захванал, организирах мнозина. Прояви се отново идея не само за филм, но и за списание, което да се представи не просто в някакъв план, а и с усещането, че вече няма кой да ме спре, освен мен самия. Много исках да намеря някакъв друг плод на усилията си, някакво странично задоволство, ала не успявах – единствено чрез здравия, упорит труд, се усещах наистина жив. Бях се уморил да влизам в ролята на обучител на всички наоколо . Опитът ме капсулираше все повече, оттеглях се в серии от микродепресии, и макар лечението да беше успешно, те все още бяха налице. Свръхизискванията, които поставях към себе си, бяха мъчителни, не можех да им насмогна. Ала единствено в удовлетворяването им можех да се почувствам някак жив. Всичко доведе до разтърсване на цялата ми природа. Безнадеждно падах на колена, изправях шепи и се молех, приел ролята на един сляпоследващ, без да имам някакви претенции, че нещо знам или разбирам. Исках в тази си позиция да спра да поемам отговорност, да стана чист ученик, и така да се развивам като учител. Още малко живот – но за какво да живея?! Създадох си график, който следвах педантично, ежедневно. Това ми помогна чувствително да възвърна амбицията, силите си, да ги насочвам отново концентрирано към полезните неща от битието, без да се обърквам или смущавам повече. От немското си възпитание бях взел това влечение към дисциплината, към реда, а и това бях видял в дома си, от родителите си. Влагайки точна и ясна система, ред и грижа в нещата си, аз още повече се мотивирах вътрешно, за да съумея да се изправя сам срещу симптоматиката на заболяването си и да го предизвикам. Лекарите не бяха единодушни бвърху диагнозата ми, но всичко клонеше към БАР. Литият беше добър балансьор, който усещах как влияе на поведението ми да е по-благо и смекчено, не толкова рязко, в отношенията ми с останалите.

Трети слой

Плътността на разбиранията докосваше личната му яснота, преждевременен отказ за промяна или истинско действие, което да е равно на природната сила. По-дълги, по-скорошни отсечки на забравата не бяха необходими, за да се просрочат дълговете към вселената, ала липсваше някакво забързване или отчетливост в намеренията. Все пак всичко течеше, не се спираше пред условностите. Чух, че Вена е издала стихосбирка, че е с мъжа, който я ощастливява. Зарадвах се. Нямаше следа от болка, всичко беше преминало. А не мога да си представя, че бих изпитвал омраза или бих отмъщявал някому за нещо – липсват подобни изразни средства в природата ми, колкото и да е емоционална и импулсивна. Мога да протегна ръка единствено към онези надежди, към тези сили, в които е съсредоточено цялото могъщество на действие, насочено единствено към сътворяване. В тези моменти изпитвах паразитиращото чувство, на нещо, което всъщност не е, или по-скоро, сега, докато изливам мислите си – нещо толкова натрапчиво, че не ми дава покой, освен ако не се преместя на другата страна, сякаш се опитвам да заспя. Когато сменя погледа, ъгъла на намеренията, всичко се поправя, поглеждам нещата от различните им страни, добивам яснота за природата им, сблъсквам се с характера им, като проявление на вече заложеното, но все пак оставащо като защитна бариера в среда. Много съм се чудил и обмислял как бих могъл да продължа, да се справя с неща, които не зависят от мен, ала съм се отказал вече толкова пъти да се нагърбвам с това отношение – което е в ръцете ми, към него се отнасям като внимателен скулптор, извайващ шедьовър – всичко друго е гонене на прах и вдигане на рамене в почуда.

Оттеглил се от следването, от културния живот на столицата, не търсех общение с почти никого, бях се потопил единствено в трайното изучаване на добитият през цялото това време опит, не изпитвах необходимост от някаква комуникация, преди да съм убеден в същината си, която вече беше покрита със слоя на промяната. Исках да продължавам да творя, и продължих – пишех разкази. Тогава ми се случи нещо, което беше твърде поучително. Опитвах се да издам романа си „Седем години нещастна любов“, всъщност през цялото това време, сновях между различните редакции, опитвах се да сглобя някаква мотивация за действията си – уви, оставаше безплодна.   Дърветата се разлистват, рано е още да се предскажат плодовете им. Нещо осъмва, друго се впива в мозъка ми като нокти на граблива птица. Пари, боли, очите се пълнят със сълзи, но не мога да спра. Това е истинският творчески акт, обгърнат не в приказна омая, а в целия брутализъм на същината си.

Птичият вой ме откъсва тази сутрин от дълбокия размисъл. Опитвам се да напипам свободата, която винаги се изплъзва между пръстите ми. Желая и копнея, не мога да разбера. Дерзая да го сторя – това проникновение, което не може да се опише с някакви думи, а пребъдва единствено в сърцето. Някаква икономия на чувство. Отдаденост, грижа, без заблуда, без да нарушавам себе си. Все пак, както казваше един старец – жената е без значение, важно е да я има. Не бих казал, че проявявам някаква носталгия – изминатото все повече започва да се губи, чезне, миг след миг, остават гласове, нечути, понякога и притихнали сенки. Стожерът на невинното може да се обърне единствено към мен във всяко следващо действие – красотата, към която вечно се стремя във всяко наклонение на същността ми. Вели песни. Отърсвам се, бдя, разливам се, мечтая. Всичко трепти като настръхнал косъм. Шубраци от мисли и представи се мъчат да ме откъснат от истината, от съществото ми. Но вече не им се поддавам. Искам да съм сам, но искам да сътворявам. Една тераса, изпълнена с показанията, носени от вятъра – закон на опрашването, фрагменти на асоциации, ала остава единствено търсенето на красотата като премяна за труда – който е труд на целокупен живот. Пеперуди, смарагди, вълни на постоянство. Това е – еволюция от всички живо и неживо, прераждане или покъртване, всичко се излива върху лист с химикал – единственото противоречие е конфликтът подлежа ли изобщо на някакво съществуване. Ако е така, отделям цял ден, за да изливам върху скопеното дърво,

това, което всъщност мисля и дерзая. Не мога да се раздвоя, единствено пожеланието може да доведе до нови развръзки. Това е истината, това е докосването – изправена глава и лека походка, сякаш слушам Ницше, сякаш копнея търсеното, което не ме намира – седем години нещастна любов. Ала какво представлява всъщност тя? Не е ли изкуството да се сътворява, да се излива една непрекъсната струя, без нищо излишно, изкуствено, преднамерено. Актът на сътворение е обръщането към някой друг, предполага емпатия и наличието на втори, който е съавтор в творението – партньор, зрител, читател, Бог… Сливането е общуването между две тела, превърнали се в едно, което може да породи единствено третото, ала то не е единствено материално, с всички индивидуални потребности – това е единение на две вселени, сблъсъкът между тях, който ги оголва напълно, унищожава термодинамично, за да се получи нова вселена, за да се породи изобщо живот – това е същността на вечността – преминаване непрестанно от катарзиса към възкресението – новородилият се живот, шепнещ в мрака, за да го прокъса със светлина. Съществуването е взаимното опознаване на бъдното, като съвкупност от минало и настояще – това е погледът, перспективата към която се гради, служеща за отправна точка на целия копнеж на съществото, на всяко негово намерение, препокрито от действие – океан и море в едно – без повече звуци в дълбината на истината, в рисунъка на щастието от това, че е открит смисъл, даруващ мъдрост, дръзновение, стремеж към вътрешната себереализация на цялата потентност, изпълваща личността – тогава всичко се лее в една структурирана песен, която може да изкаже виденията си от континуума, да се развива и да препредава. И всичко това подлежи на битие – в него, в чистото действие, емпирично, се създават връзки, подхранвани със своята устойчивост. Сега се стремя не към чуждото, а към своето, защото чуждото е станало мое и моето се е облякло в чуждо – те са прелели едно в друго, вече не предизвикват конфликт и уплаха, защото аз имам битие, своят личен живот, аз съм готов да се свържа. Всичко покълва, ражда се тревата, която расте, предава своето на поколението, на околното, на своя вид или общност – битието е мрежа, която не може да се накърни, след като е била зададена от личността – и личността е единственото налично, което в свободата си може да роди взаимовръзка, да предизвика екзистенция – всичко останало е гоненето на вятър, в който не бива да се избързва, защото всичко предишно се топи в настояще и е повод единствено за дълбок размисъл, който да се разтвори вече в мъдро съждение. То определя цялата настройка на личността, без да се колебае, без да се пита, защото вече е сигурно в себе си, борави с конкретни и ясни постулати за самото себе си, за да може да се свърже в чистотата, да не загробва, но да изцелява, да поражда създание. Това всичко е мъдростта, без която личността не би била. Тогава, за да е изпълнена тя, нужно е да запази своето човешко, искрено мнение, да не се отклоня от простотата, величието, принципите и поведението, което определя човечеството като един целокупен вид. Зачитането на другото, признаването му – това е преродената емпатия в действие в разбиранията, докосване, истински допир, без някакви намерения, или нещо подготвено. Това е инстинктът, това е истинското следване на еволюционните принципи и на природното естество на битието. Искреността, честността, откритостта, не могат да се обърнат към реалността, ако не са осъзнати предварително като необходими за всяка една връзка и предполагат чистота, един живот в истина, практическо съществуване, в което е разлистен целият свят на личната природа. Чистотата е не само външна, в проявата, но и вътрешна, преминава през катарзиса, за да се отърси от необходимостта на живеенето и да се разтвори в задължението на съществуването. Само така е възможен какъвто и да е дом, в който да битува истинско отношение, което да е взаимно по всеки един въпрос, засягащ сътворението, което вече се е превърнало в съзидание. От края до началото, дори по средата, всичко се отразява в една скрепена връзка, която не може да бъде отнета от ничия страна, поради никакво обстоятелство, без да осъзнава собственото си величие, ала преливащо във всички нюанси на

вселенската красота. И когато венецът на всички усилия, на трудът на живота, който се състои в това да бъдеш просто човек, съзидава, сблъскването поражда мъдрост. Като война е – блицкриг от внезапности, предполагащ непрестанно внимание, отдаденост към победата, заветна цел, която е осъществяване на човека, всяка атака, всеки пробив трябва да се посрещне съответно, защото и двете страни имат единствена цел – човечност и дори да изглежда жестоко, всъщност е безкрайно красиво, защото в борбата страните се сливат, пораждайки отношението една към друга. Само така се ражда и истинското отношение към съответния характер, с неговите особености, към същността му – тогава човека живее с човек в симбиоза, алтруистично, с мисъл и отдаденост към другата, зачитайки противоположната психика и възпитание. Допускат се грешки, но те се обработват активно, в диалог, в обикновените жестове, действия и това е почит, проявена към другия, която единствено предполага съжителство и съвместност с достойнство, едно истинско семейство, способно, като предците си да предаде, без да убива, да съзидава и сее за целия вид, чрез личните си действия, да служи като здрава основа, стожер и пример. Когато всичко това се съвмести, изпълни, приложи и зачита, тогава се поражда чистотата в битието, то става леко, носи изцеление и всяка тежест подлежи на взаимен катарзис, за да роди ефирната връзка, наречена любов. Всичко това е любов.

След като изписа толкова страници в тефтера, той стана, погледна последната изписана дума, отиде пред огледалото, вчеса косата си, прокара пръсти през лицето си – да, беше той – истинен, искрен, отдаден, наясно вече със себе си и нищо не можеше да го поклати. Разтвори вратата на гардероба си, извади красивия, бежов костюм и за пръв път от толкова време реши да приеме поканата за прием. Погледна отново в огледалото – излъчваше сигурност, мъжественост.

Въплъщението ми в първия социален акт от толкова време можеше да не продължи, ала все пак си оставах човек и имах нуждата от нещо, наистина човешко, като общуването. Влязох в просторната зала, една голяма маса с ордьоври и напитки красеше с бялата покривка светлината, разстилаща се от огромния полюлей в средата. Стараеше се да не се оглежда, приближи се към масата, изпънат като струна, с достойнство, пое една чаша вино в ръка и свободно се насочи към средата на залата, оставяйки хората да минават край него, като сенки, превидения, нещо излишно за вътрешния му свят. Това ли беше общуването? Той сякаш беше забравил как всъщност се случва. Имаше нужда от успокоение. Отпи глътка вино, но не и цялата течност. Озърна се отново, когато срещна с очи засмяния домакин, който се приближаваше към него. Здрависаха се, заговориха приятелски. Всъщност бяха просто познати, всъщност никога не бяха общували на подобно ниво. Не разбирам, защо изобщо ме покани. Тогава прозря намерението му, когато домакинът го хвана под ръка и го поведе към една група от дами, които тъкмо се смееха на някаква шега. Знаеха кой е Вълчо Мориев, познавах неговия аристократизъм, маниери, обноски и дълбочина. Знаеха ума му – режещ се, сечащ, но и знаеха за богатството, които беше унаследил, за апартамента до кметството, срещу катедралния храм, за роднинските връзки и приятелски такива с елита на Европа. Това беше подканващо за всеки един, беше желаният ерген на София. Ала Вълчо не желаеше сватовничество. Усети едно много неприятно чувство, когато се представяше на всяка дама поотделно, здрависвайки се с лек маниер. Веднага усети женските погледи върху себе си. Почувства се неловко, искаше да си тръгне, но вече бе там и трябваше сам да се справи. Искаше му се да погледне от веселата и забавна страна ситуацията. Не знаеше за какво да се говори, когато погледите им се срещнаха – с дълбоките си, зелени очи, тя сякаш го поздравяваше. Носеше елегантна, черна рокля, с

изрязано деколте и чаша шампанско в дясната си ръка. Извърна се към една от своите приятелки и се откри голотата на гърба й, изрязан по кройка. Нищо не му проговори в началото, когато някак се случи, че те останаха сами. Носът й беше голям, чертите й остри, ала носеха осанката на богат характер – освен всичко, устата й беше някак голяма, косите й, някак си редки. Но той впи поглед в очите й и започнаха да говорят, без думи. Завързаха разговор, лек, непринуден, Тя не се поклащаше или помръдваше. Следяха се един, друг. Говореха си за антична Гърция и старогръцки. Тя беше ловка в тези понятия, не отдаваше друг вид, освен чистото общуване, но той можеше да долови искрата в очите й. Продължиха да обсъждат състоянието на българската археология, раждаха конструктивни идеи, които биха подобрили проучванията, даваха си небрежен вид – просто обикновен разговор, който прелива от тема в тема. Неусетно бяха скъсили разстоянието помежду си, почти се допираха, докосваха вече същностите си, но единственото, което се пораждаше за момента беше просто приличие, не се оголваха, тя всъщност никога не се оголи, а той й се напълно разкри.

Приятелките й се върнаха, засвири великолепният роял, поставен на импровизирана сцена. Вълчо се извини, отклони се, разходи се. Разговорът беше породил вълна от мисли в съзнанието му. Мина покрай масата, грабна неволно втора чаша с вино. Огледа се. Не чуваше музиката, не виждаше хората. Изведнъж пред него се изправи отново тя, не помръдваше множество мигове. Стоеше и го гледаше право в очите и му протегна ръка. „Трябва да тръгвам. Беше ми много приятно.“ И тогава тя му даде контакта си, в социалните мрежи, Вълчо се побоя малко, отстъпи сякаш крачка назад. „И, прощавай, не си спомням името ти“. „Вълчо“ „Стефания“. С това тя се извърна и с достойни, ситни крачки напусна крачката. Той остана сам, отпиваше или забравяше да отпия от чашата. Не трепваше. Цялото му същество беше концентрирано в едно: „Стефания“. Изведнъж се сепна, сякаш от дълбоко вцепенение, остави чашата на масата и побърза да излезе, без да казва някому нещо. Тогава всичко се прероди в общ образ, в нещо човешко, толкова присъщо на добрината, която носеше в себе си. Вървеше с бързи крачки към дома си, стъпваше леко, понякога и тежко, леки капчици пот полазваха челото му; не успя да уцели ключалката, но щом изтрака ключът, разтвори със замах вратата и побърза, без да събува обувки, без да съблича сакото към компютъра, където изтрака в търсачката „Стефания“.

Последвалите дни, той напълно изостави своите писания, творби, работен живот. Беше се посветил единствено на това, да пише с новата си позната. Тя му отговаряше. Водеха дълги разговори, изглеждащи непринудено. От дума на дума се разкри, че тя всъщност е близка приятелка на две близначки, негови роднини. Когато разбра това, той се отпусна на стола и спря да пише .Те бяха страннички, дълбоко интелектуални, с изтънчена чувственост и той се възрадва, че най-сетне е попаднал на човек със сходна духовност, една сродна душа, пред която може да разкрива света си. Това беше най-ясното, най-важното, целта на живота му, сякаш изпълнена, която беше на да се възпроизведе, а да се слее и прелее.

Думите продължаваха да се сипят. Пишеха си за философия, за любими писатели. Тя го предизвика да сподели книгите, които са променили живота му – десет творби, с които би се идентифицирал. Той се замисли дълбоко и внимателно подбра произведения, които считаше, че са не само изпълнени със съществото му, но и са му повлияли дълбоко като личност и светоусещане. Всъщност не можеше да приеме ограничението от просто десет такива творби, ала го прие и накрая й ги представи. Тя направи същото, но тогава той прозря в същността й, нещо, което не отчете в мига. Вълчо напълно прие, че вече е срещнал човека, за когото винаги се е готвил. Имаше още причини да не изпълнява подобни намерения, но той не ги

предпочете. Тогава пред очите му, нейните думи ясно показаха, че тя е готова. И той я покани на среща.

Стефания му сподели, че е в период, в който чете усилено документалистика от третото българско царство. Уговориха се. Вълчо изтича радостен към библиотеката. Пое в ръка една книга, спомените на царица Йоана, разтвори корицата, а от вътрешната страна ясно разчете почерка на баща си, с посвещение към баба си. Това щеше да е многозначния, искрен подарък на първата им среща. Говореше толкова много, повече от цветя, бонбони, романтични вечери. Надяваше се, че тя ще го оцени. Когато се срещнаха, тя изглеждаше напълно нормално. Беше облечена в кремава рокля, косите й бяха сресани, всичко, което бавно усещаше или чувстваше сякаш се стопи, когато видя маратонките й. Дори и сресани, кичурите й падаха безразборно. Тя стисна леко ръката му. Той й поднесе подаръка си. Тя се усмихна, изглеждаше искрена. Разхождаха се дълго в парка. Разговаряха непринудено. Той отново се опита да се приближи към нея, но тя не отвърна. Последва изпращането й към метрото, пожелания за лека нощ. Тогава той се прибра и без да се бави. Започна да й пише. Правеше го настървено, откъсваше от себе си словата като падащи есенни листи. Нещо се сливаше в съзнанието му, той не можеше вече ясно да разчете знаците. Не спираше да пиша, когато забеляза, че в идните дни, тя почти не отговаряше. А той вече й беше споделил всичко за любовта, за очакванията си за съвместен живот. Тогава, без никакво предупреждение, със ставането си, преди още да направи кафето си, той отвори чата и се видя блокиран.

Трудно можеше да се опише бурята, нахлула в сетивата му. Искаше да си намери място, ала не можеше, кръжеше около стаята, изтри братовчедките си от приятелската си листа. Съществото му викаше, ала не можеше да намери някакво крайно решение. Без мисъл той влезе в сайт за запознанства. Без мисъл той започна да пише на всяка на линия. Тези които му отговаряха, той напълно отхвърляше, появи се някаква майка, която го беше харесала, със стегнато, поддържано тяло. Видяха се, правеха секс. Върна се без никаква емоция. Продължи неистово дни наред, да пише на която попадне, без да работи, без да яде, загубил себе си. Тогава попадна на една жена. Тя беше туркиня. Говориха си за Томас Ман. Обожаваха и двамата този писател. Общуваха няколко часа, когато тя дойде при него на следната вечер. Продължиха да си говорят. Любеха се в почивките. Не я харесваше изцяло, ала тя беше единствената, с която можеше да завърже приятен, удовлетворяващ разговор. Не можеше нищо да изпита, ала поне тази жена го дари със спокойствието, увереността, от която той имаше нужда. Тя си тръгна призори, едрото й тяло, покрито с благоухания, вече размити от обмена между телата се провря през коридора, а таксито вече я чакаше отпред, когато тя се качи и замина, без да се обръща, ден, преди да замине за Германия.

Светът се срутваше. Бях на границата с нервната криза. Не разбирах хората, отношенията, винаги съм се стремял към красивото, истинското, това което изпълва цялото същество с наслада и се пазех от дребнавото, нечестното, с което хората се обграждат. Бях като овца сред вълци и чувствах бодеж, утеснение право в гърдите. Борбата предстоеше и не знаех в какво всъщност навлизам. Успях да започна да преподавам в една частна школа. Обучавах учениците си по математика и немски език. Тогава станах свидетел на нещо, с което не можех да се примиря. Управителката, която беше учителка по литература обиждаше и крещеше да децата, те бяха подрастващи, навлизащи в пубертета дванадесет и единадесет годишни. Последва серия от вътрешни препятствия и боржения. Опитвах се да се противопоставя, но по никакъв начин не помагаше желанието ми за промяна, за опитване на смекчаване на положението. Едно от децата не издържа, то се разплака, когато аз застъпвах – беше мило момче, с родители, работещи в църквата, с мечта да продължи да учи в духовното училище. Успокоявах го, ала

трябваше да напредваме с материала – имахме определен норматив за покриване на ден и с всички усилия трябваше да стисна зъби, да оставя детето да излее мъката си, която според управителката било „манипулация“ и да продължа с педагогическото съдържание. Вътрешно аз крещях заедно с ученика си. Безнравственото, липсата на упора – аз бях самичък срещу стени, които трябваше да катеря. Дали щяха да ми стигнат силите? Съжалих, че съм се върнал в България, започнах да търся начини да се върна там, където тези неща просто не се случваха – в едно нормално, структурирано общество, в което все още се бяха запазили някакви човешки отношения на уважения, взаимопомощ и нормалност, някакви граници на обноските… Въздържах се до последно от подобни мисли, мъчех се да ги отпратя, но те само валяха една подир друга, не ме оставаха в покой – всеки опит за успокоение беше напразен. Оставаха ми само бляновете, стремежа към висша естетика, широта на духа, несекващото любопитство и стремеж към лична реализация и усъвършенстване. Можех да поема по множество пътища, ала стисках зъби и продължавах, дори да ги чупех, да усещах вътрешна болка. Съществото ми плачеше и се раздираше, сякаш ме разпъваха непрестанно. Исках отново да прекъсна всичко и да се затворя, да не излизам от дома си на „Московска“ и колкото мога по-силно да се запечатам, докато творя своя труд, независимо, интуитивно, като всяко едно дете, което не се е загубило в понятието възрастен. Колкото и да се опитвах, да полагах усилия, това беше просто невъзможно в ситуацията. И аз ходех всяка сутрин с огромно неудовлетворение на работа, копнеех за промяна, не осъзнавах все още, че само аз мога да я предизвикам, да бъда наистина в себе си, за останалите, за това, което мога да създам в полза на целия си вид. Мислите ми бяха някак отнесени, ала аз не спирах да искам да пробия с личните си качества, с това, което наистина ме интересува, а, ето – приемах ролята на безропотен роб.

Тогава управителката ми се обади. Тогава ме попита дали ще преподавам география на матурантка. Бях добър в този предмет в училище. Съгласих. Тя ми прати адреса й. Стори ми се странно, обикновено не правихме домашни визити, но отидох. Озовах се пред една невзрачна врата на стара къща. Над балкона на втория етаж бяха изписани инициалите и годината на построяването й. Тогава вратата се отвори и на входа се показа едно момиче, с руси кичури, ниска на ръст, в домашните си дрехи. Посрещаме, представихме се един на друг. Казваше се Мина. Въведе ме през голям коридор към заден двор, обсипан с цветя, в който се намираше втора къща, пак от същото време. Въведе ме в едностайното си жилище. Имаше две котки и географкса карта на света, окачена на стената. Тя се излегна на леглото си и ме погледна. Извадих си конспекта и почнах да си върша работата. Изведнъж ме прекъсна. Започна да ми разказва от нищото, за живота си, когато стигнах до темата за географското разпределение на населението. Погледна ме с един дълъг, очакващ поглед. И не спря да говори. Още във входа, вглеждайки се в изпитото й лице и дълбоки скули, си казах: „Наркоманка“. Мина беше сираче, отгледана в дом за сираци. Заприказва всякакви ужаси, които са й се случвали. Майка й била психично болна, бащата – алкохолик и държавата извзела всичките им деца. Тя се познаваше с братята и сестрите си, които в последствие издирила .Разказваше как е бягала от сиропиталището, как я удряли с ключове по главата. Ала една картина се запечата живо в съзнанието ми. „И ето, стоях на улицата в Бургас, бях може би на 11 и следях минувачите. Обичах да ги гледам, наблюдавах всяко тяхно движение, така мина цял един ден.“ Завършихме урока, с увещанието да я поема като лична ученичка, без да плаща такси на школата. Когато се завърнах вкъщи, бях вече уморен, имах няколко последователни урока този ден. Уговорихме се, тя да дойде следващия път при мен. Бързо забравих за тази ученичка, залисан в нощните премеждия, когато имах времето да се посветя на личното си творчество. Записах учестено по листата, прехвърлях паралелно написаното на лаптопа. В съзнанието ми се въртеше някаква връзка между Мина и управителката, която бях решил да проследя и отразя. Междувременно

романът ми най-сетне беше излязъл от печат, след месеци на чакане „Седем години нещастна любов“ най-сетне щеше да стигне до читателите. Но не изпитах нищо, когато държах труда в ръцете си, не помислих за нещо, което може да предизвика удовлетворение в мен. Нищо не вървеше както трябва в тази държава, прераснала в мой кошмар. Все пак Мина и съдбата й ме бяха докоснали дълбоко – цялата емпатия на съществото ми беше предизвикана, за да успея да я излея в словесния поток, измисляйки разказ, в който управителката на школата се беше превърнала в надзирател в сиропиталището и крещеше, викаше и обиждаше своите възпитаници, биейки ги с ключ през главата. Зверството на отношението бе единственото, което ме възпираше вече да напусна – трябваше да остана, да се боря, да променя, да не се отказвам, но да действам с това, което бях получил като дар по рождение.

Тя дойде след два дена при мен, носеше си учебниците, бях разпечатал пробни матури. Когато й отворих вратата и я поканих да влезе, тя не събу обувките си, а направо нахлу, оставяйки мазни следи от обувките по килима на прабаба ми във вестибюла. Можеше да има и други развръзки, различни показатели за опрощение, за достигане или сливане, ала така се получи, че и двамата бяхме леко разсеяни, аз в поредицата разкази, които съставях, за да мога да се концентрирам след урока направо в писане, а тя – не знаех още в какво… Обясни ми, че тъй като никога не била учила, имала проблеми с концентрацията. Реших да разреша това, прилагайки различна методика на преподаването. Тя оставаше доволна. Каза ми с усмивка, че съм страхотен учител. Не обърнах внимание на думите й, продължавах работата си. Поради съображения, й исках по-малка сума. Тогава, в края на урока я попитах, от какво всъщност се издържа, как изкарва прехраната си, тя не ме погледна, прибирайки някакви неща в раницата си отговори просто: „Продавам наркотици“.

Нещата се случиха много бързо. На следващия урок, тя каза, че била изморена, поиска да си полегне малко. Предложи ми да гледаме филм. Допуснах грешката, която винаги щях след това да си повтарям – съгласих се, прекрачих границата между ученик и учител. Легнах до нея и гледахме филма. Не го завършихме, по средата му, тя вече беше отгоре ми, гола, пъшкаше, желаеше.. Не се отдръпнах, не направих забележка, не се съпротивлявах. Мина беше на 24, учеше във вечерно училище. Не желаех подобно развитие между нас. Единственото, което изпитвах към нея, беше съжаление, желание да помогна. Не беше никак лесно, но я приех, без също да й казвам каквото и да било. Тя все по-често идваше, учеше все по-малко, накрая започна бавно да пренася свои вещи при мен. Отново нито възразих, нито се съпротивлявах. Продължавахме да правим секс в почивките, между уроците. Тогава спрях да преподавам в школата, просто изчезнах, без да отговарям на обажданията на управителката, без да дам предупреждение. Тя започна да ми готви, аз нямах някакъв подтик да сторя същото за нея. Къщата се просмука в мръсотия – липсваха й всякакви хигиенни навици. Открих, че има странно течение, заставих я да отиде на лекар. Откриха, разбира се, полова болест, която самият аз бях хванал. Междувременно двете й котки, също се бяха преместили при мен – без особено възпитание, деряха старите ми, наследствени килими, уринираха навсякъде из дома ми, който се беше превърнал в развалина. А аз продължавах да я подготвям, без възражение. Малко преди матурата я пуснах да отиде на парти. Мина обожаваше електронната музика. Тя живееше, за да ходи по тези партита, веднъж седмично, където и продаваше стоката си. Всъщност вече знаех, че ми изневерява с някакъв французин. Заставих я да му каже също да се лекува от половата болест. Не ме слушаше. Смесваше антибиотика с наркотици. Когато се върна от въпросното парти, на сутринта, когато се събуждах и приготвях кафето си, тя се държеше като пияна. Приближи се към мен и ми подаде едно екстази: „Да си го разделим“. Пусна си силна музика, за да довърши музикалното си приключение. Приех половинката от наркотика. Последва секс. Тя заспа. Аз не можех. Чувствах се омерзен и осквернен. Започнах да

търся начин да отпратя това момиче. Малко след матурите, които тя по чудо, неспала, успя да вземе, уредих нещата така, че да се скараме, помогнах й да си събере багажа, двете си котки и я отпратих до таксито.

Някаква тежест сякаш се стече от мен, нямах намерение да продължавам с всичко това. Но ме налегна мъка, огромна тъга по съдбата на човека като цяло. Спомнях си за старите времена, които ми изглеждаха по-пропити с надежда, някак по-човечни. Намерих утеха единствено в алкохола и пиех неистово, без да се възпирам. Омитах по бутилка узо на ден и не ми стигаше. Тогава почнах да обикалям градинки и паркове, пиех в различни компании, запознавах се в такова състояние с разни поети, писатели, артисти, бохеми. Оставаха ми чужди, неприсъщи. Отново душата ми крещеше и се дереше от вътре, без да мога да свърша нещо противоположно. В това състояние се запознах с някакъв поет ли, физик, не знам, смесица, неприлична, която се пъчеше и претендираше за величие. Сдушихме се набързо. Започнах да организирам културни събития на друго място и там срещнах утеха и разбиране, единствено там в лицето на Калоян, който с къдрите си, спускащи се над широките си рамене, със стегнатата си стойка и огромна енергия, се превърна в моя основна упора. Радо Борисов отдавна не се появяваше, а и аз не го търсих. Не общувах с никого от миналото си. Калоян беше художник в Ню Йорк, където беше отраснал. Имаше режещ ум и заедно със Силвия, собственичка на културното пространство, се заехме да организираме откриването на есенни сезон. Всичко вървеше отлично. Но аз не бях спрял да пия. Имах вдъхновяващи срещи и излети на Витоша с Калоян, когато рухнах психически, направих такъв разрив, че не се появих изобщо в деня на събитието. Загубих телефона, портфейла си, всичките си притежания, останах сам, гол, пиян, без пукната стотинка в апартамента, който повече не можех да наричам свой дом. Единствено бюрото на професора ми вдъхваше някаква увереност, крепеше ме да не забравям от къде идвам и кои са предците ми. Въртях се в леглото, мятах се, изпотен, лепнещ, некъпан, брадясал, със сплъстени коси, крещях и виках, удрях юмруци в стените. Състоянието ми беше толкова лошо, че дори бях спрял да пия. Започнах да чета безразборно, стаите се изпълниха с разлистени книги, които никога не прочитах до край. Тогава Калоян дойде при мен с баща си. Лаптопът ми беше изгорял, след като го бях ударил с всичка сила. Донесе ми нова машина, наведе се над мен, докато баща му подреждаше кочината вкъщи, хвана ме здраво за рамото и ми каза: „Брат, ще се оправи!“. Прекара няколко дена, неотлъчно до мен. Аз не говорих нищичко, след което бавно започнах да се храня, да възвръщам силата си и усетих отново тракането на клавиатурата, пишейки едно стихотворение. Калоян се усмихна, въздъхна дълбоко, каза че вече трябвало да се прибира, имал много работа. Хванах главата му и положих устни на широкото, открито чело. Той ме хвана здраво за ръцете, погледна ме просълзен с широка усмивка и изчезна. Повече не го видях. Разбрах че е заминал за Ню Йорк, но завинаги щях да запазя този човек в сърцето си.

Ежедневието си продължи, успях да вляза в работния ритъм. На шега, в почивките, отново влизах в сайта за запознанства. Исках да опиша еротична сцена в един разказ и се стараех да получа някакво вдъхновение. Без някаква умисъл се разговорих с някакво момиче без профилна снимка. Тя ме покани при нея, в дома й. Аз не се поколебах, имах тази свободна вечер, отидох пеш, вървях 40 минути, докато не стигна местоположението й. Говорихме си за литература, стараех се да не пуша пред нея – тя нито ползваше цигари, нито алкохол, нито наркотици. Всичко вървеше отлично. Когато не се стърпях и положих устни на врата й. Тя се усмихна, обърна се. Любихме се. Тя желаеше да съм малко по-груб, по-мъжествен. Отблъснах се леко в чувството си към нея и разбрах, че не е редно. Тя тъкмо се беше разделила с приятеля си, ала не се усещаше някаква следа от раздялата. Беше се върнала заради това от Англия. Казваше се Анна. Ниска, със стегнато тяло, малки, кръгли гърди, изящна шия, от Пирдоп, дете

на обикновени родители, което обаче имаше необичайна съдба. Започнахме да се виждаме често, бавно и постепенно тя ми разкриваше своя свят, не спирахме да правим секс. Аз ѝ показвах своя свят, водех я по галерии, приобщавах я към културния живот на столицата, въведох я в дома си, който бях съумял междувременно да наредя и възвърна към стария вид. Тогава тя ми сподели, че бившият ѝ приятел е мениджър на ТЕД-Толкс, прочутата платформа за иновативни лекции. Тя ми го каза, просто така. А тя… Тя самата учеше мениджмънт при управители на Апъл. Беше много амбициозна. Срещах ли взаимност? Не знам… Не разбирах с какво мога да я привлека. Но все пак далеч не беше това нежно цвете, което търсех. Не спирахме да правим секс. Не спирахме да си споделяме и обсъждаме. Когато един ден тя ми предложи да си партнираме и правим проекти заедно. Съгласих се. Като начало ми предложи сам да изнеса лекция в ТЕД за първия и единствен скуот в София. Беше ми странно. Не желаех такива неща като ангажимент от човек, към когото не мога да изпитам друго освен уважение и сходни интереси. Трябваше да отлетя за целта към Лондон. Мислех си какво да представя на лекцията, когато Анна ми помогна, ясно и просто да опиша как се управлява подобна институция. Тя ми вдъхна увереност, когато застанах на подиума, с микрофона в ухото, бях по-скоро щастливо озадачен. Имаше много хора. Не усетих притеснение. Разговорих бавно, ясно и конкретно за нещата, които наистина владеех и познавах добре. Чрез презентация, за която ми помогна Анна показвах какво се случва в скуота, как е бил разделен на отделни пространства и работилници и започнах призива си за сътрудничество между отделните изкуства. Все още имах мечтата да създавам трансизкуство и да следвам тази специалност в университет във Виена. Анна също беше с мен, от страни, наблюдаваше ме с интерес и се усмихваше. Тя остнаа в Лондон, аз се върнах в България.

Последваха поредица от мои четения в пространствата на поета ли, физик ли, с когото се бях запознал. Представях „Седем години нещастна любов“, която бе особено добре оценена от Анна. Имах много амбиции, желание да реализирам нови проекти. Когато един ден ме изгониха от пространството, след като обещанията по издаването ми и осъществяването на няколко преводни проекта с хонорари, не бяха изпълнени или изплатени. Един едър момък, близък на поета ми каза: „Тръгвай си“, „Защо?“, „Защото си циганин“. Обидата беше дълбока. Искаше ми се да го ударя. Но не го сторих. Напих се отново. Отидох в някакъв бар. Забърсах случайно момиче, някаква студентка по режисура. Бях смачкан и неудовлетворен, когато Анна се свърза с мен от Англия. Пред нея излях мъката на това ,което се беше случило. Тя слушаше всичко внимателно по телефона, без да отронва думи. Накрая ми каза простичко: „Искам да направим фестивал“. Аз замлъкнах. Осъзнах колко съм глупав, неопитен в общуването си с хората. Не можех да се възприема като играч, не исках да изпълнявам някаква роля. Съгласих се без да се замислям.

Последваха мигове на трескава подготовка. Всъщност ние щяхме да направим нещо, невиждано в България. Анна се свърза с организаторите на фестивала “Burning Man”в Щатите, привлече изпълнители. Не можех да повярвам, когато тя, вече пристигнала в България, за да помага при приготовленията, ми съобщи: „Една от субсидиите за фестивала е от „Тесла“. Не успях да осмисля на момента думите ѝ. Опитвах се да разбера какво наистина се случва, приказка ли беше или реалност. Но нямаше време. Трябваше да се действа. Организирахме пет големи сцени и три по-малки. Малките, употребих за пърформанси, а големите – за изпълнителите на електронна музика. Анна се намеса: „Само две от тях ще са такива.“ На третата сцена, тя до последно не ми сподели какво е замислила да се случва. Вечерите продължавахме да правим секс. Леко започвах да си мисля, че това е човекът за мен, виждайки устрема и усилията, които тя влага. Споделих ѝ. Но тя се усмихна, погали ме с лявата си ръка и ми отговори: „Не искам връзка. Само секс.“ Склоних глава, целунах китката ѝ и я го

приех. Тъй като фестивала беше тридневен, на мен ми се падна важната задача да запълня малките сцени. Организирах целодневни пърформанси, за което, с финансирането от „Тесла“ можех да си позволя да поканя международни творци. Свързах се с артисти от миналото ми, стари познанства във Виена, Берлин. Тя ме запозна с арт-елита на Лондон, привлякохме и тамошни творци. Свързах се с участници в южнокорейски и японски фестивали, привлякох творци от Иран и Турция. Мои стари познати от Русия, също се присъединиха. Превръщах сцените в една международна колаборация, която се изпълни с повече от 300 артиста. Освен пърформансите, се свързах и привлякох художници, които да направят декори по сцените и на самата публика. Пожелах да се включа в направата им. Всъщност едната от големите сцени, тази, която Анна сама организираше, превърнах в собствена инсталация, която представляваше планетата земя, разрязана, така че да се виждат отделните й геоложки слоеве – кората, мантията, ядрото. Това много й хареса. Положих много труд, за да го изпълня. Непрестанно се консултирах с другите артисти. Всичко отне близо месец работа, но си струваше. Трудех се неуморно. Бях забравил да се храня, не пиех вода, така ме погълна задачата ми, че си казах: дори и да е последното, което ще направя, искам да оставя нещо впечатляващо. Инсталацията се получи, както бях планирал. Тогава, няколко дена преди да началото на събитието, Анна ми разкри какво ще се случва на голямата сцена – тя беше отделена за една група от силно духовни хора, които организираха общи медитации по целия свят, събираха хора от всякакви националности, с единствената цел да медитират. Почувствах огромно облекчение от това, разбрах, защо Анна беше допуснала да аранжирам сцената й. Душата ми се изпълни с чувство на свобода и доволство, можех да си отдъхна и да наблюдавам единствено плодовете от труда си.

Фестивалът имаше огромен успех. Наистина групата „шамани“, както шеговито ги наричах не престана с духовните упражнения цели три дена. Музиката беше изцяло съобразена с тези изисквания. Бяхме уредили нещата така, че едната сцена да е за импровизации на класическа музика, а другата да е за електронни импровизация. Държахме всичко да е авторско. Поканените диджеи и класически музиканти бяха близо 80. По време на фестивала не се отделих по никакъв начин от сцената с медитацията. Сам изпълнявах зададените дихателни упражнения, медитирах усилено. Полазиха ме нови усещания, непознати, приближаващи се до собствената ми духовност, даващи ми широта. Накрая на фестивала, се приближих до водещите медитациите и прегърнах и целунах по бузата всеки един от тях, с огромна благодарност – аз отново бях възвърнал мотивацията и живеца в себе си. Те от своя страна ми благодариха за невероятната според тях инсталация. Тогава срещнах Анна, която беше много уморена, но продължаваше да се занимава с разглабянето на сцените и уреждането на последните разговори. Фестивалът, всъщност, се състоя в Стара планина, на големи поляни, по ждрелото на река Искър. Бяха дошли няколко хиляди човека. Без да й кажа нещо, просто я прегърнах и целунах по челото. Стояхме така дълго време, без да проронваме думи. Оставихме се единствено несъзнатото, импулса да направлява нашата комуникация. Казах й просто: „Благодаря ти!“ Тя се засмя. Заобсъждахме резултатите от стореното, анализирахме къде и какви пропуски бяхме допуснали, тъй като бяхме решение да положим началото на събитие, ежегоден фестивал, на същото място, със същия мащаб. В сърцето ми избуя умиление, поисках да й кажа още нещо. Усетих, че няма всъщност нужда… Бяхме седнали на тревата. Държах я за ръка, тя понечи да стане, за да довърши задълженията си, когато я стиснах и обърнах към себе си: „Нямаш представа колко много те уважавам. Но това означава, без повече секс!“ Тя беше вперила големите си, като на сърна, кадифени очи, без да ги сваля от моите. Този миг продължи дълго, ала завърши с един обикновен жест – тя просто ми кимна, след което продължи да търчи и урежда нещата между сцените. Замина за Лондон, без повече да се

върне, беше оставила доверени хора, запознати с фестивала, които да го поемат. Може би нямаше да е така внушително, като първия, но поне знаехме, че от връзката ни се роди нещо наистина плодотворно. Пишехме си понякога, колкото да проверим, че другият е добре и наистина, не правихме повече секс.

Четвърти слой

След фестивала имах нуждата от усамотение, за да размисля над случващото. Успехът не ме главозамая. Трябваше ми преразпределение на породилите се цели, амбиции. Не исках да губя време: Модерен театър, събитията, фестивала. Реших, че е време да се заема и разгърна пълния си потенциал. Винаги се бях пазил това да си случи, когато си намеря партньор: „Мъжът се разлиства с времето“, казваше баба ми. Красиво цвете, на което избраната пчеличка предпочита да кацне, за да разнесе прашеца му към вселената. Много от потребностите ми се смалиха още повече. Не ми е нужно много, за да съм щастлив. Но за съпругата си… За нея бих бил готов на всичко. А тя все така не идва. Ставаше ми мъчно. Взимах си бутилка вино, затварях се в кухнята. Имаше нещо свещено в жилището ми, тежката родова памет, пред която се чувствах виновен, която не исках да осквернявам със собствените си слабости, водещи към пороци. Предците ми винаги са били силни хора, справящи се сами с предизвикателствата. Няма място за хленчене или офлянкване – всичко се получава точно, след внимателно планиране. Аз също бях структурирал в представите си отношението към семейството, към съпругата си, към децата ни – това бяха мои лични, собствени мечти. Едва тогава, се случва нещо, което винаги съм си представял – истински устрем, предизвикване на цялата ми природа, която да се разгърне към една-единствена. Не знаех колко трябва да чакам, за да се случи. Търпение имах. Но и организмът имаше своите потребности от близост и интимност. Стичаха се всякакви чувства и трепети. Нарочно, вече пиян, прокарвах пръсти през тялото си, представяйки се, че тя го прави. Коя е всъщност тя? Какво желае от мен? Гените, парите, успеха?! Не! Това не желаех, нито си го представях като условие. Копнеех по сливане между две светлини, въпреки условностите. Тогава, една вечер заключих, че просто трябва да спра да я търся – тя щеше да се яви в правилния за мен момент, да ме изпълни с озарението на съществуването си, да ми вдъхне сигурност в нея, в отношенията ни, за да се почувствам спокоен да поискам плода на сливането ни – деца. Търкулна се тежест от гърдите, можех да мисля трезво, въпреки опиянението от виното. Протегнах отново приплъзнах пръсти по лицето си. Усетих трепет, наслада. Поисках този миг да не спира. Развихри се копнежът, породи се съмнението, отпих още една глътка, замаях се, подпрях се с ръка на стола, усетих твърдостта му, когато истинска сила се стече по жилите ми и аз почувствах някакво опиянение от живота, вмъкна се в мен една светла мисъл, която зададе ново същество на мислите ми – аз бях достоен за тази, която ще дойде и трябваше да я заслужа с цялото си същество. Усмихнах си. Побутнах чашата с вино. Тя се търкулна, течността се разля и се застича на бавни пресекулки по масата.

Аз пожелах. Аз протегнах ръка. Аз започнах да върша. Няколко мига или секунди продължи колебанието, ала не му позволих да ме обзема. Тогава просто се втурнах към новото, прегърнах го. Изпитвах страх, от всичко всъщност. Вътрешно бях много боязлив човек и създавах своите стени и прегради, за да се защитавам от страха. Захранвах паника от неизвестното. Всъщност моят механизъм за преодоляването на уплахата, която възпира от действие, вцепенява, беше именно въображението. То растеше в мен богато, а паниката помагаше това да се случва по-бързо. Защитните механизми на една система, които тя изгражда, за да се пребори в съществуването си, за да издържи на изпита на естествения

подбор и да заслужи мястото си в еволюцията, бяха изключително интересни за изследване величини. Чрез въображението изграждах една защитна стена, здрава крепост, която не би се поклатила въпреки условията, но е пригодна да устоява на всякакви противоречия и атаки, дори и ако владетелят й, нещо в характера, ми се стреми, крепостта ми все пак беше така устроена, че да оцелее с времето. Въображението ми помагаше да научавам по-бързо и лесно нещата. Хранех се обилно с него, без да преяждам, ала все пак то беше основа при всичко, с което се занимавах. Така предавах нещата към волевата им реализация в действие, без да имам нуждата да изразходвам прекалено много сила при изпълнението им. Въображението беше и начин да се пести енергия, може би от страх пред смъртта и желание да се удължи живота, свързано с преразпределение на стреса, който да се превърне в нещо полезно за организма, не скъсяващо живота му. Чистото въображение не се крепеше на асоциации – то беше изцяло продукт на автономната дейност на съзнанието ми, ползваше собствени схеми на управление, можеше да предизвика всякакво чувство или емоция във всеки един момент, които бяха също така необходими в едно много чувствително същество като моето, за да научавам ефективно неща. Усещах света през въображението си, което се стремях да насоча към нещо конкретно и така приемах страха като естествен стресор, който ми помага да осъществявам самия себе си. Виждах в него нещо толкова първично, което тласка видовете към развитие или кара цели популации „да умрат от страх“. С такава подбуда хората маркират територията си чрез вещи, които са се превърнали в символи – а символът бива носител на цялата история, на цялата вселена, изразен в даден неин аспект, съсредоточен на едно място. От страх пред реакцията на всяко действие, организмът мобилизира цялата си изобретателност, за да облекчи силата на сблъсъка по най-плавен начин. Например действието, музиката на Стравински, се отразява като вълни по цялото тяло, което предизвиква вдъхновение (реакция). Законите и системите на съществуване бяха непоколебими и стройни, по начини, които винаги са ме изумявали и не спирах да ги изучавам и прилагам, както ми е възможно в рутината и всеки аспект на съществуването. Това ме изпълваше със смисъл и ме нудеше да започна най-сетне да се разлиствам.

Всъщност страхът от провал ме подтикна да стана истински продуктивен в този етап от живота си. Радо Борисов виждах твърде рядко, но при последната ни среща, той ми изглеждаше засенчен от някакъв облак. Поздрави ме всъщност за успеха на фестивала. Не отместваше поглед от мен, не изглеждаше като човек, ангажиран с банково дело. Движенията му бяха остри, отчетливи, сякаш присъствието ми го изнервяше. Тогава аз реших да му предложа и разкрия направо своя план. Той беше опитен счетоводител. Беше ми споделял, че е имал опит и в банкови измами и винаги успявал да излезе на чисто, без някакви последствия. Всъщност за малко пари, той беше роб в институцията, която обитаваше. Затова, като начало просто му предложих по-добро възнаграждение. Проектът ми беше да създам собствена продуцентска къща и собствена фондация, с които да осъществявам не само своите артистични проекти, но и да разгърна като полезна за обществото. Щеше да има пречки, но Радо се съгласи да участва. След внимателно обсъждане на отделните стъпки, се залових за работа. Уредих нужната документация, създадох необходимите филми, за да изпълня условията за кандидатстване, след което се залових да пиша проекти за финансиране. Насочих се към всички, общината, министерството на културата, европейски субсидии, международни стипендии. Бях по-скоро новак с проектите, но ми удаваше. Съставих няколко наистина амбициозни. И Бог, съдбата, късмета… нещото, просто ми се усмихна. Спечелих. Пред изуменият, невярващ поглед на Радо Борисов, който напусна банковото дело и се превърна в мой личен съветник и счетоводител.

Първият проект, който спечелих беше чрез фондацията, и отразяваше стремежът ми към собствено културно пространство, както с Модерен театър, но вече легално, наистина

структурирано и ръководено от мен. Вложих огромна сила и енергия. След като спечелих голямо финансиране, се заех към осъществяване. Намерих една изоставена, стара, четири етажна сграда. Започнах ремонт, за да обособя пространството, отново – с различни работилници, отворени към млади артисти. Създадох собствена сцена, бар за общуване, отделни ателиета, според потребностите на различните изкуства. Всъщност прераждах идеята зад Модерен театър по един нов, по-улегнал и конкретен начин. Субсидията ми позволи да разгърна пространство в още няколко ателиета, всички в локациите около Женския пазар. Обособих дори собствено изложбено пространство, както и още две сцени, на различни локации. Огромният ми принос, с който се възроди цял един квартал, бяха няколкото фестивала, които организирах, посветени на културен обмен, международен, с различни видове изкуство, които целяха да развият микрорайона. Единият от тях, беше етнофестивал, посветен на културата на различни народи. Другият беше посветен на уличното изкуство. А с третият, наречен „Свобода“, който положих на 14ти юли, като помен на датата на френската революция, артистите се смесваха с тълпата и беше посветен на спонтанни интеракции. С времето, създадох не само пространствата, обособих стаи за настаняване на различни артисти, разработих конкурси за международна колаборация, но и успях да задвижа собствена печатница, звукозаписно студио, успях да привлека инвестиции, с които обособих и фонд за стипендии. Освен всичко това, развих школи по изкуство за деца, в които учениците се докосваха до директния процес на работа в ателиетата. Така успях да възродя цял един квартал. Все повече артисти наемаха жилище в района, който бавно, с огромна усилия и енергия, превръщах в артистичния квартал на София, софийският Монмартър.

С продуцентската къща също потръгнаха нещата. Първите проекти, които спечелиха, бяха с експериментален филм и документален. Хрумна ми да направя реклама на БДЖ, като се заснемат различни дестинации, достъпни само с влак. Започнах да обикалям България. Чувствах спокойствие, от което имах нужда при цялото натоварване около работите на фондацията. Снимах с малък снимачен екип. Бях разработил сценарии, който включваше представяне на цялата продукция през Аз-а на главния герой. Сблъсквах го с обикновените хора по пътя, природните забележителности, механи, кръчми и места за отсядане. Проектът беше особено високо оценен и се превърна във визитна картичка на БДЖ пред чужденците.

Вторият ми проект беше за експериментален филм. За да бъде одобрен, трябваше да излъжа, че е първият документален филм за Райко Алексиев, в действителност се получи нещо съвсем различно.

Само момче в болнична стая я обикаля в бавни кръгове, прокарва ръка през предметите в стаята. Изведнъж влиза медицинска сестра и казва: „Приготви се, инжекцията е след малко!“. Момчето не отговаря, небръзнато, сякаш е в транс, сяда на леглото, поема албум с илюстрации в ръка и разлиства страниците, докато не попада на една карикатура от „Щурец“. Изведнъж Райко Алексиев се промяна. Сменен е фонът с поляна, прихлупил е шапка върху очите си. Сънят започва с „Райко, спиш ли? Какво сънуваш?“ Той става, ходът му ниава през сводеста, гориста пътека, Пристъпва, фокусът му е в крачките, а следващата от пътеката минава в дълъг коридор. Крачките му отекват. Слиза по извити стълби, а в края им го чака жена, забулена в черно, протяга ръка, разгръща булото, с другата си ръка улавя нейната, започват да танцуват и завършват танца с дълбока прегръдка, която се слива със зеница в близък план. Момчето и художникът се подминават в дълъг коридор. Спират се, обръщат се един към друг, протягат длани в пространството всеки към другия. Изведнъж се пренасят в друг дълъг коридор, на санаториума. Разговорят. По стените на коридора са окачени разноцветни картини. Изведнъж

сцената се пренася с глас зад кадър, докато камерата снима гората в района на болничното заведение. Момчето и Райко Алексиев се гонят по поляна, смеят се, танцуват, въргалят се на кълбета по тревата. Веселието им продължава, когато се връщат обратно в коридора, но е прекъснато от двама, облечени в униформа, които хващат художника от двете страни и го отвеждат. Остава само момчето, смълчано, на фона на песента, която Райко е запял. Следват сменящи се кадри като фон от звезди и вселени на две легла, разделени от решетка. Двамата героя лежат и си говорят за свободния дух, самобитния интелект. Следва светлина, очертават се ясно конутирте на две болнични стаи. Художникът обикаля в кръг около стаята си, крещи и вика несвързани думи. При него влиза отново жената, в траурно облекло. хваща го за рамената, повежда го към леглото, полага го да легне, като полага черно, погребално покривало върху него и виковете му секват. Той изчезва. Остава в кадър единствено момчето, поело албума в ръце. Влиза сестрата с инжекция в ръка: „Отпусни се!“ Поставя иглата в тялото му, течността се изсипва. Завива го, а ръката, държаща албума се отпуска бавно, книгата пада на земята.

Пети слой

С времето и развитието на цялата организация, се съгласих вътрешно да дам повече свобода в действието, отговорности и задачи на Радо Борисов. Той вършеше работата си коректно, доверих му се, за да му дам повече свобода. Така, след повече от година, имах повече време за себе си. Тогава реших да довърша педагогическото си образование. Идеята беше стихийна и спонтанна. Вътрешната ми мотивация беше силна, все пак имах идеи за обособяването на частна артистична академия за деца и възрастни. Имах нуждата да науча още неща, от повече практика, с която да съумея да инвестирам познанията си в реализацията на една новаторска образователна система. Трудно можех да забележа, с всичко това в съзнанието, че Радо не ме гледа в очите, когато говорим, сякаш крие нещо. Забелязах го ясно, едва когато спечелих първата си голяма продукция, на стойност от 2 милиона лева. Разбрахме се да поделим парите и от хитрината, която той измисли, се обогатих с 400,000 лева. Парите ми не бяха нужни за момента. Нямах съпруга, липсваха ми деца, в които да ги инвестирам. Чудех се какво да предприема с тях, как да ги инвестирам. В момента на почуда, беше дошло време за довършване на практиката ми при преподаване в отворени уроци. Бяха поканени родители. До последният миг, преди да вляза в учебната стая, се чудех какво да правя с такава голяма сума, но вече пристъпих в клас. Съзнанието ми се изпразни от предходните мисли. Обгърнах стаята с поглед, спрях го върху всеки един ученик и накрая, мимолетно към двете майки, които бяха пожелали да присъстват. Поставих чантата си на учителското бюро, извадих нужните листи, със записки, не ползвах учебници и се плъзнах в преподаването. Всъщност много неща имат значение, както и възрастта на обучаващите се, ала имаше и всевалидни принципи. Започвах с мека интонация, като на местата, на които исках да наблегна, вкарвах по-плътен глас, за да се запомни. Увличах с мелодията на думите си, каквато беше и целта ми. Почти не пишех по дъската. Стремях се да вкарвам в действие чрез въпроси и кратки задачи всеки един ученик, после преминавах към разделянето на класа на групи, след което поставях обща, за целия клас задача, и накрая отново минавах към индивидуалните задания. Преподаването ми се удаваше. Беше ми леко. Накрая отделих последните минути за написване на кратките домашни работи. Целях всичко да е практично, добре структурирано, за да има максимална полза за децата. Те бяха малки – втори клас, но без проблем успях да въведа уважение и дисциплина. Без генотип, няма фенотип, така че полагах огромни психологически усилия на първия си урок, да вляза в структурата на всяко индивидуално съзнание. Накрая, последните две минути, подредих

всички деца в кръг и завършихме урока с песен и си помахахме взаимно до следващия час. Учениците изглеждаха доволни. Започнах да прибирам нещата в чантата си, когато надигнах поглед и видях пред себе си едната майка. Мимолетно бях срещнал погледа й на няколко пъти по време на урока, но присъствието й беше като декор в съзнанието ми. Тя не отмести очи от мен. Стана ми леко неудобно. Не можех да не забележа красиво пускащите й се черни коси. Черните й очи ме пробождаха. Лицето й беше като лице на актриса. Но, не – това беше родител на ученик, бързо отхвърлих породилите се мисли, когато тя ми каза „Поздравления!“ и разкри белите си като слонова кост зъби. Разговорихме се, споделих й, че това е всъщност първият ми урок пред клас. Бях вече хванал чантата си под мишница, с готовност да тръгвам, но усетих, че ние не спираме да си говорим. Изведнъж тя се приближи на опасно разстояние. Почувствах страх от скъсяването на дистанцията и на свой ред впих поглед в нейния. Последваха няколко мига на мълчание и тя каза просто: „Желаете ли да продължим да си говорим на вечеря?“ Приех. От страх.

Заниманията около новата продукция, бързо ме отнесоха. Забравих за нея, дори не разбрах името й. Сетих се едва в уговорения ден. Побързах да се изкъпя, освежа, преведа в ред. Къде ли щях да я заведа? Реших да избера един ресторант, на покрива на хотел, от който се разстилаше гледка към цяла София, с Витоша за фон. Е, беше вечер, когато се срещнахме, това щеше да попречи на гледката, но всъщност се случваше друг по-важен акцент. Тя дойде в красива и стилна черна рокля, с черни обувки, не на висок ток. Беше се гримирала и сплела една плитка в гъстите си коси. Аз просто бях навлякъл бежовия си костюм, носех една фалцова шапка, може би същата, с която бях кацнал онзи заветен ден на летището, когато се върнах в България. Нямах никакви очаквания. Келнерът поднесе менюто. Поръчахме си по чаша мерло. Дадохме си наздраве. Тя даваше вид, все едно си избира нещо в менюто, но всъщност улових на няколко пъти как ме дебне с поглед. Изведнъж просто попитах: „Простете, аз не разбрах всъщност вашето име?“ Тя надигна глава. Тогава разчетох една мекота и нежност в очите й, каквито не бях виждал сякаш, насочени към мен. „Роза! Моля те, говори ми на ти.“ Последва разговор, който не секна следващите няколко часа. Тя се смееше. Смеех се и аз. Допаднахме си откъм чувство за хумор. На въпроса с какво се занимавам… Трябваше да отговоря, почувствах се притиснат. Описах набързо филмовата продукция, която течеше в момента и същността на фондацията. Тя ме гледаше, без да отмества поглед. Попитах я същото. Оказа, че е собственик на международна фирма за преводи. Сама владееше свободно пет езика, което много впечатли – отдавна ми беше омръзнало да владея само три и копнеех да науча още. След дългия разговор, последва минута мълчание, миг, в който погледите ни се изпиваха един друг. Усетих силни тръпки по цялото тяло, единствено премигванията на клепачите ни, нарушаваха потока от импулсивни усещания. Изведнъж тя се извини, че трябва да се отиде до тоалетната. Забави се малко повече. Докато я чаках, усетих как нервно си играя с покривката, вперил поглед в шапката си. Тя се върна, без да показва нещо с изражението си. Продължихме да си говорим. Беше разведена, бившият й съпруг, беше милионер англичанин. Аз не бях милионер, почувствах за миг, че вероятно няма да отговоря на очакванията. За да парирам силните усещания, които ме сполетяха, докато си говорехме с поглед, побързах с разговора и го насочих към края му, с извинение, че трябва да стана много рано за работа. Допих последната глътка вино. Тя не беше докосвала своята чаша. Разплатих сметката, станахме, на изхода на хотела застанахме тяло срещу тяло, като се стремях да пазя дистанция. Не исках това да е поредното ми разочарование, затова умишлено гледах да изолирам всяко породило се чувство. Тъкмо й пожелавах лека нощ, когато тя ме подкани с поглед и каза тихо: „Ела“. Едрите й, сочни устни се бяха леко разтворили в желание. Последвах я. Мълчаливо. Не обелвахме дума. Тя знаеше, че съм ерген, без връзка. Влязохме в асансьора, стигнахме третия етаж.

Продължих да я следвам, все така подчинително. Стигнахме до някаква врата. Тя извади ключ от чантата си, отключи и ме поведе навътре. Усетих как тялото ми трепери. Самият се усетих как разтварям устни и промълвих: „Роза! Не бива!“ Тя не се обърна, продължи до леглото, виждах само ръката й как откопчава роклята, която бавно се спусна по извивките й, разкривайки ослепителното й тяло. Тя извърна леко глава, погледна ме с крайчеца на окото си и отново каза: „Ела!“

Сливаха се дните. Първата среща се срасна с последвалите. Виждахме се често, при всяка възможност. В началото предпочетохме вечери в ресторант и хотелска стая. Не бързах да я въвеждам в дома си, нито тя в нейния. Усещанията бяха наситени и интензивни в мен. Не можех да се превъплътя в нещо различно, ала се пазех. Знаех колко опасно е всяко силно чувство, но и тя проявяваше особен устремен към мен, което още повече ме стимулираше. Колко време ли мина? Преди да се възнесем, докато опознавахме допира на телата си, разговора в очите ни, туптенето на сърцето, което така старателно слушах. Прелитаха нюансите на едно величаво действие, пускащи дълбоките си корени в моята същност. Усещах как се мобилизирам и променям. Колко време ли мина? Не отброявах миговете – те бяха един. И просто се случи да я поканя в дома си. Когато се похлопа на вратата, сърцето ми трепна. Бях излъскал и наредил всичко, за да се различи от мъжката, ергенска квартира. Исках да я въведа в дом, съответстващ на цялото ми родословие, от един път. Тя се появи с късо елегантно яке и ефирна синя рокля. Без червило, без грим. Обичах собствения й аромат. Пканих я. Започнах да я развеждам из шестстайното жилище. Показвах й и й разказвах за пръв път различните реликви на рода ми – ето, там, в библиотеката, която заемаше цяла стена, зад витрината с книгите, стоеше една скулпторка от 18ти век, с позлата, наследство от някой прадядо, чието име даже не знам. Познавах по-новата история на фамилията си без пропуски. Ето, божигробското кандило на прапрадядо ми, изрисувано в различни багри и старите, тежки икони, събирани и предавани в рода, дебелите персийски килими, в които хлътваха ходилата. Голямата спалня от черешово дърво, с висока табла. Гардеробите от ясен и махагон, които нямах с какво да напълня и все си оставаха празни. Тя се усмихваше на всичко, което й показвах, не отронваше нито една дума. Тогава се приближих към мястото с грамофона на майка ми, избрах една плоча от богатата колекция, пуснах я. Бяха танци – танго и няколко валса. Музиката се разля из хола. Погледнах за кураж през отворената врата на кабинета към професорското бюро, стаих дъх, за миг притворих очи и си казах: „Сбъдва се, чичо, моята мечта!“ Протегнах ръката си към Роза, приплъзнах пръсти по кожата й, дланите ни се впиха и я понесох на танц, по килима, в просторния хол. Стичахме се в един благословен момент около старинните мебели от 30те. Тя беше затворила очи. Оставяше се изцяло аз да я водя. Внимавах с тази тежка задача. Не бях танцьор, но го правех без усилие, с желание, насочено към нея. Колко ли време? Всъщност това понятие вече напълно се стопи в съзнанието ми. Времето се превърна в Роза и тя беше цялата вечност, всеки един миг в разбиранията ми. Танцувахме докато краката ни не можеха повече, дори и след като плочата вече беше свършила. Държахме се за ръце, впивах устни в дланите й, в шията й. А тя през цялото време на отвори очи, сякаш сама ми се беше поверила изцяло и аз стоях вцепенен, сякаш не знаех какво да правя с най-скъпия дар, с който някога ме е благославял животът.

Още на следната вечер тя пак дойде при мен, в дома ми. Беше облечена в същата синя рокля и, както на първата ни среща, с плитка в гарвановите си коси. Седнахме на дивана. Поех ръцете й в своите, тя се извърна към мен.

- Знаеш ли, винаги съм си казвала, че такива мигове са невъзможни..
- В какъв смисъл?

- Ами, разливащото се щастие, истинското щастие, такова, каквото дори не мога да си съчиня.
- Това ли изпитваш в момента?
- При всеки твой допир.
- Ами последствията?
- Те могат само да донесат още повече щастие..

Примигнах тежко в мечтание.
- Нали знаеш, че никога не съм имал връзка.
- Вече имаш.
- Така ли е?
- Ти как мислиш?
- Не знам. Свикнал съм да се съмнявам. Не ми се е случвало до сега подобна взаимност..

Бях притворил очи. Изведнъж тъмна мисъл се изпречи в съзнанието ми – образът на стъклата огледало, пръснато на парчета… седем години нещастна любов.. А бяха минали шест.
- Знаеш ли, веднъж счупих едно огледало. Беше преди шест години. Казват, че носи седем години нещастна любов.

Тя беше опряла глава на рамото ми. Надигна я и ме погледна направо.
- Вярваш ли в това?
- Да, ще ми се да не, защото ми се случва друго. Ще ти призная нещо… Страх ме е. Аз съм много боязлив човек всъщност.
- Всеки го е страх. Това е нещо човешко.
- Страх ме е от теб, особено в началото. Изпадах в ужас.

Тя се засмя.
- Можеш да си представяш, че съм най-големият страх в живота ти, който трябва да преодолееш.
- Ще го сторя.
- Но не оставай само на дума. Искам много да ме бориш.
- Ти изливаш нежност в мен, каквато до сега не съм изпитвал в живота си. Ти си точно жената, каквато съм си представял – изключително нежно и деликатно цвете.

Тя отново облегна глава на рамото ми, погали ме.
- Такава съм.
- Моето цвете.
- Твоето цвете.

Целунах косата й.
- Още малко…
- Какво?
- Ще трябва да тръгвам. Антоана.. искам да си ляга просто на време, а когато не съм наоколо, тя злоупотребява.
- А защо не се пренесете тук?
- Да, ще се наложи.
- Разбира се, има място за всички ни…
- Приемаш ли я?
- Антоана?
- Да

- Разбира се – тя е твоя, а всичко твое аз не мога да не приема.
- Сладък си.
- Вкусна си, безподобна… Опитвам те на порции, не за да не се пресития, но за да мога да овладея бясното чувство, което ме обгръща, когато си помисля за теб.
- Да, ти си целият, изкован от страст.
- Това съм очаквал и жената до мен да пробужда в сърцето ми.
- Бързо се сляхме.
- Както при всяко истинско нещо – времето после изчезва и ние ставаме един за друг време.
- Звучи като приказка..
- Но е чиста реалност.
- Целуни ме!

Тя надигна глава. Устните ни се преплетоха. Пръстите ми се движеха по ръката й. Изтръпвах, сливах се в сладост. Не вярвах, че ще успея някога да изпитам нещо безподобно в живота си. Ала то се случваше. Беше наситено, интензивно. Усетих в цялото си същество прилив на свръхенергия. Топях се, а по страните ми се стичаха единствено сълзи на удоволствие, на умиление, че най-сетне това, което въжделеех се изпълва. Разбира се, вътрешни сълзи. Плачех насаме. От щастие, прегърнал се, да не ме гледа Роза. Разбира се, изпитвах съмнение. Нещо толкова красиво, което ме връхлиташе, често биваше съпътствано от рязко разочарование. Но Роза ми даваше сила, увереност, насоченост. Държеше се като жената до мен, опората, от която всъщност имах толкова нужда. Здрав човек до мен, с когото да положим фундамента на едно безкрайно пътешествие, което единствено смъртта би могла да раздели. До следващото вселение. До новото прераждане. До следващата вселена, в която пак не можеше да се разкъса това, което усещахме един към друг. Убеждавах се с малките й действия, че същото изпитваше и тя. Полека, без да се отплесваме, на порции, плавни, истински, залепващи за сърцето, за да ни обвърже в една обща дъга, в която единствено съществува тъгата, че не се сме се познавали по-рано. Докато се развиваха милувките, допира, настръхването, треперенето от удоволствие, аз продължавах с работата си по филма, с практиката. Вече знаех в какво ще инвестирам средствата си от продукцията. А преподаването, то минаваше, аз завършвах, дипломирах се, бях вече официално учител, можех да реализирам своите копнени проекти и този път, вече не сам, а с човека, превърнал се в смисъл, в първото, във важното, в струващото си. При всеки един допир с нея, аз вече си представях само едно – детето. Бебето, което ме гледа, без да отмества очи и се засмива. Продължавах да я милвам, да разресвам косите й с пръсти. Имаше ли нещо по-важно? Роза беше времето, тя беше моята вечност, вселена, до която да се докосвам, без да се грижа за последствията, за нещо земно. Толкова ефирно усещане рядко можех да опиша в себе си. И не можех. И не биваше. Странях да го изливам по страниците, сякаш се страхувах то да не изчезне. Ала го направих. И то ставаше все по-силно. Обгръщаше ме трепетът, повиваше ме в завивките си – дълбокото чувство, размяна на ласки, погледи, стремежи, целувки – една същност към другата, а с тях се разтече ритъмът на любящо сърце, чисто човешкото, изконно първичното, първият закон на съществуването, законът на сливането и взаимността. Не можех да си представя нещо по-красиво, по-дълбоко или възвишено и ние го разкривахме всеки един момент един към друг, във всяко едно действие, без никакво притеснение. Пиадестал, стожер, тотем… от духа, от две души, споделящи го, разрязващи битието си на части, които да се слеят и напаснат в един нов,

здрав конструкт. Наблюдавах целия процес и бях щастлив, без край или начало – просто така, като дете, намерило любимата си играчка, във всеки един спомен, превръщат се в миг и всяка мечта, сътворена в дихание.

Изненада за Роза и Антоана лятото, накарах я да си вземе целия годишен отпуск, закарах ги, вече добил и кола, и книжка до Бяло море. Когато слязоха от колата, те не знаеха какво да гледат или какво да очакват. Насреща беше морето, аз им сторих път да минат, Роза ме погледна озадачаващо, просто й кимнах и й посочих напред. В малкия залив, на нарочно място стоеше една хубава, бяла яхта, а моряците от екипажа вече ни подвикваха. Изненадата в моята половинка беше огромна. Тя не знаеше дали да ме прегърне, дали да ме целуне. Следващият месец прекарахме в обиколка на Егейско и Адриатическо море. Нижехме се покрай множеството гръцки острови, покрай стръмните далматински брегове. Почти никъде не спирахме, освен за кратки разходки и да заредим храна. Изненадата мина благоприятно. Антоана не можеше да си намери място от радост и събираше миди и камъни от пустинните плажове, които си избирахме за акостиране.

След като се завърнахме от пътешествието, Роза вече се пренесе при мен, заедно с Антоана. Детето беше подготвено затова през ваканцията от двама ни, за да го приеме плавно, спокойно, без да се притеснява. Това беше важно за мен, исках Роза да се почувства спокойно като домакиня, като кралица. Не можех да й поднеса нещо по-скъпо за мен, от това да я допусна като господарка на дома ни. Всъщност тя не поддържаше никаква връзка с бившия си мъж в Англия, той не се интересуваше и от съдбата на дъщеря си. Пращаше им само пари, сякаш с това можеше да оправдае липсата си. Не можеше. Аз поех тази задача, за да може да се превърне това е мимолетния спомен, истинско желание за споделено битие. Привлякох Антоана към себе си, спечелих доверието й, започнах да я обучавам самичък на това, което можех да й предам. Учех я да свири на старото пиано на дядо ми. Записах я и на уроци по цигулка, на пеене, на балет. Разгръщах пред това света си, такъв какъвто беше – разказвах й приказки, запознавах я с културите на различни народи, предавах й разните митове и легенди, на всякакви религии, обвивах ги в тайнственост, без да показвам някакво колебание или съмнение. Детето се привърза силно към мен, усещах го. Роза също го разбра и ни гледаше, като баща с дъщеря. Виждах я, как цялата трепери в тези мигове. Чуждото за свое? То не беше чуждо, принадлежеше на моята кралица, а каквото беше нейно, оставаше и мое. Исках единствено да облекча положението на Роза. Тя работеше много. Беше независим човек. Имаше силен характер, който не се спираше да проявява. Свиквах с изблиците на богатата й емоционалност, както и тя с моите, които се стремях да контролирам и регулирам, нямаше нещо по-богато от всичките усилия, които полагах, за да бъда достоен в собствените си очи за тази жена. Стараех се, работех над реакциите си – да живея с жена ,да бъда във връзка – все неща, които не до толкова добре разпознавах. Действах емоционално често, по инстинкт, а този инстинкт предполагаше само едно – живот.. И това беше най-силното творение, зададено изобщо в организма ми – стремеж и копнеж да ощастливя с всичко, което мога жената до себе си. Красиви картини, преливащи образи. За пръв път от години започнах да рисувам, започнах да моделирам, върнах се към инсталациите. Често обикалях из различните ателиета и работилници на фондациите, без да давам повод на околните да разбират в какво се състои моето вдъхновение, устрем и мотивация. Но аз исках. Тогава продадох първата си картина, на цена, която не бях очаквал – близо четвърт милион и за пръв път, вместо да се чудя какво да сторя с парите, се насочих към единствената си, вече сигурна цел: да ги инвестирам в семейството си.

Един ден поканих Роза спонтанно на излет в планината. Решихме да оставим Антония на бавачката й, отделихме цял ден за това. Шофирах плавно, вече се бях научил. Колата напредваше по тесните, криволичещи пътища, с остри завои. Знаех едно място, когато вече стигнахме, слънцето целуваше своя зенит. Слязохме, поведох Роза за ръка, Вървяхме без да издаваме думи, вплели пръстите си, като в люлка, докато не стигнахме до големите поляни, които си бях наумил. Спряхме се. Притиснах я до себе си. Останахме така няколко мига. Птичият хор сякаш ни приветстваше, песента на щурците, отекваше в ехото на поляните. Беше ранно лято, а ми приличаше на една вечна пролет, в която Роза е опряла глава на гърдите ми. Целувах косата й, надигнах леко главата й, положих устни на челото й, тя обгърна гърдите ми с длан. Изведнъж усетих топлина и тръпки по цялото тяло, които се сливаха, разливаха, не бяха отчетливи, едно цялостно усещане. Потреперах. „Какво има?“ Попита тя, като целуна брадичката ми. „Толкова е велико, че тялото ми отказва да го приеме“, тя приплъзна устни по врата ми, аз продължих по челото й. Устните ни се сляха в трепет, леко, ефирно, вибрирахме, впити един в друг. Без да прекъсвам момента я поех в ръцете си, дигнах я. Бавно я поставих на тревата, все още неизгоряла от палещите лъчи на лятото, мека, зелена, приканваща. Роза беше облечена с черен клин, риза на оранжеви карета. Разкопчавах копчетата й, плавно, едно подри друго. С другата си ръка се плъзнах по цялото й тяло, улових я здраво за бедрото. Не отлепвахме устни, които бавно се спуснаха надолу, по шията й, разкопчавах черния й сутиен и прокарах език между гърдите й, целувах зърната й, целите настръхнали, с ръка леко засвалях клина, плъзнах пръсти по дантеленото й било и ги впих в плътта й, със сила и страст. Тя изохка, продължавах да целувам врата й – нежно, ритмично, с цялото отдаване, на което бях способен. Сам разкопчах панталона си, изхлузих леко бикините й и моите слипове. Останахме голи един върху друг. Отпуснах се целия. Районът беше пуст, нямаше кой да ни види, а и да ни видеше някой, нямаше как да прекъсне момента. Приплъзнах се по тялото й и изведнъж усетих влагата й, вътре в нея, сливането, тласъците, изпълнени със сила и нежност, съсредоточени изцяло в съществото й, докато стоновете й не заглушиха хора на птиците.

Окрилен, изкъпан вътрешно, пречистен. Нямах други думи да опиша усещанията си. Вместо да намалят с времето или да свиквам с тях, те се усилваха. По това време реших да наема собствен офис, близо до дома ни, от който да управлявам делата на фондацията и продуцентската къща. Продукцията беше минала успешно. Имаше продаваемост, сполучи с гледаемост и потекоха приходите от билетите. Кандидатствах по още сходни проекти и изведнъж се озовах, нагърбен с три филма за големи пари, единият от които се превърна в международна продукция. Новият офис беше в една стара къща, на втория етаж – малко пространство от две стаи, което оборудвах с бюра, където да работим основно аз и моят екип, който вече бях организирал, за да може процесът на работа да върви с точност и яснота. След като устроих офиса, поканих Роза един ден да го види. Преди работа, тя намина. Беше ясно утро, дочуваха се птици от двора на къщата. Въведох я в къщата. На всеки етаж имаше по един апартамент, само на моя беше разделен на две и делях етажа с една досадна, протяжна старица. Въведох Роза в офиса, тъкмо затварях вратата, когато ключът прощрака и се появи Радо Борисов. Изненадан бях, той идваше по-късно по принцип. Почувствах леко раздразнение, а и влизаше веднага след нас, сякаш ни бе видял и проследил от далеч. Не ми харесваше този човек вече, изпитвах съмнение към него, не като професионалист, а като човек. Давах му високи приходи за работата, която вършеше, с неговата хитрина заделях големи суми за себе си, ала имаше нещо в очите му, някаква мъглява сянка, която ясно долавях. Но вече беше тук, наложи се да го представя за пръв път на Роза. Заради моите наблюдения, усещах някакви нечисти стремежи в сърцето му, странях да му представя избраницата си. Роза му се усмихна с приличие и подаде ръката си за поздрав. Той просто стоеше на входа, изпънат с

някакво странно напрежение, не сваляше поглед от нея, не се и усещаше, сякаш не бях там. Това още по-силно ме подразни. Не мислех, но си представих в този миг как просто му отварям вратата и му казвам да си ходи. Всичко това продължи няколко мига, но за мен бяха достатъчни. Видях как я гледа. А така можеше само аз да я гледам. Това беше нейното желание. Усетих и нейното смущение. Радо пое ръката й, сякаш набързо, но долових несподеленото му желание. Тогава се обърна към и заговори за работа, разпределихме набързо задачите на деня, изпратих Роза, ала тази среща остави един силно неприятен спомен в съзнанието ми.

Седми слой

Затрополи се есента. Листата закапаха в червените си багри. Земята се изстуди от водата. която ми действаше освежаващо при всеки един дъжд. Не носех чадър, оставях къдрите на вече дългата ми коса свободно да се сплъстяват под целувката на природата. Мога да кажа единствено не че бях щастлив, а изпълнен, както никога преди. Винаги нещо не достигаше, но нещата се бяха сродили с мен и всички обстоятелства вече изглеждаха преодолими и не можеха да възпрат устрема на същестовото ми. С Роза все по-дълбоко проникваxме в общите си планове и кроежи. Най-сетне заговорихме и за дете, което да окрили стремежите ни. В последствие, или предварително, нямаше никакво значение, но нашата рожба, ясно, чисто и конкретно все по-често се промъкваше в разговорите ни. Тогава започнах да кроя по-сериозни планове за финансовото бъдеще на семейството ни. Предложих й да се оженим. Тя склони. Решихме сватбата да се състои в началото на пролетта и започнахме да планираме внимателно организирането й. И двамата желаехме скромно тържество и аз уредих всичко, както си го мечтаех – венчавка на езерото Брегенц в Австрия. Резервирах хотел, организирах свещеник, католически, макар и двамата да бяхме кръстени православно, но все пак свещеник. Освен това уредих втора церемония в църквата на предците ми, които бяха нейни ктитори в продължение на пет поколение. Желаех Роза да бъде представена пред духовете на семейството ми, за да видят, че един достоен човек влиза в него. Започнахме да подготвяме и Антоана за момента. Тя много се зарадва. Приличаше на майка си с дълбоките си черни очи и гарванови коси. Оставихме я сама да си избере рокля на шаферка. Дните се топяха, но все по-бавно и усърдно напредваха плановете ми от финансово естество. Да, вече бях направил първия си милион с продуцентска дейност, но това не беше достатъчно, не и за мен. Радо Борисов се беше променил. Надигаше все по-често погледа си към мен. Срещах някаква празнина, дълбока сянка в очите му. Но се държеше много мило и изрядно. Напуснала го беше привичната му хаотичност. Покани ме на гости. Беше спретнал малката си, ергенска квартира. Все още чакаше родителите си да му завещаят големия апартамент на Попа, както и вилите по морето. Казах му да не бърза, нямаше за къде. Той не отговори, само се ухили, някак странно, показвайки счупените си, неподдържани предни зъби. Писах си с Грег наскоро по повод неговия роднина. Исках да му помогна, все пак беше моя дясна ръка. Но и Грег не беше много добре психически, не можех да очаквам някакъв съвет. Тогава споделих на Радо Борисов желанието си за разширяване на дейността на фондацията в чужбина и времето до сватбата отделих в обособяване на пространства във Виена и Цюрих със същата дейност, като организирах и първите си фестивали, извън България и уредих такъв на нарочно място, оупън еър, който организирах, дистанционно, с помощта на Анна, на поляни в Алпите. Но всичко щеше да се случи едва през лятото. Роза също не стоеше безучастна и работеше усилено да утвърди преводаческата си фирма на международния пазар. В това кратко време, освен всичко

това, привлякох Радо Борисов за една напълно нова инвестиция – в технологии. Макар и да нямах особени познания, имах множество контакти с учени, разработващи иновации, които биха били приложими и разпространявани масово. Привлякох като сътрудници един стар познайник в програмирането, който поддържаше системите на Техническия университет във Виена, както и още трима познайници със собствени софтуерни компания, които имаха за задача да разработват изкуствения интелект зад устройствата. Така се оказах със сътрудници от техническите университети и физически факултети в Берлин, Виена, Цюрих, Базел и Гренобъл. Освен това много се интересувах от биотехнологията, така че съумях с последните си пари, да инвестирам в развитието и разработването на специални кремове и козметика за лице с естествен произход, за което привлякох биохимици, генетици и фармацевти.

Реших да върна поканата на Радо и го поканих на вечеря. Той донесе подарък за Антоана. Поднесох му собствено приготвени гозби в стария, кремав бохемски сервиз на прабаба ми. Говорехме за работа, за да просветля и Роза в действително случващото се. Всичко вървеше нормално, смеехме се, пускахме шеги и закачки. Дадохме си наздравица, като благословение за новото начинание, с вино, поръчано от ексиновградските изби. Изглеждаше добре, надявах се скоро Радо да си тръгне, за да се отдам на Роза. Но той не си тръгваше. Улових погледите му – мазни, пропити от похот, които той отправяше към бъдещата ми съпруга. Нарочно смених темата и я насочих към идващата сватба. Ала погледите на Радо не се промениха. Вътрешно ми идваше да го изгоня на момента. Емоциите се преплитаха и започнаха да преливат в мен. Роза усети всичко, ние вече бяхме на една вълна, тя се опитваше да ме успокои с поглед, но безрезултатно. Разтреперах се целия, без да искам силно ударих ножа си в чинията и я пукнах. Радо просто погледна към мен. Знаеше, че имам повече сила, знаеше, че имам повече дарования и можех да приложа уменията си в качествена инвестиция. Пред очите му, за толкова кратко време, в което организирах всичко, започнаха да текат огромни приходи. Близо час още трябваше да търпя отвратителния му, мазен поглед. Накрая, подпийнал, го принудих да си тръгне, с мотива, че трябва да ставаме рано за работа, не го здрависах на изпращане, просто затръшнах вратата зад гърба му. Роза беше до мен. Тя знаеше. Тя разбираше. И затръшвайки вратата, ме дари с много силна прегръдка.

Истината беше, че не можех да смогвам на всичката тази работа. Но Радо, Радо Борисов се погрижи за това. За пръв път в живота ми, той ми представи амфетамина, твърдеше, че е медицински, изпробвах го веднъж при работа. Оказа се много плодотворен… Заключих в глупостта си, че мога да си позволя да го ползвам идните няколко месеца до сватбата, за да успея да уредя, това, което се превръщаше във финансова империя, за да се радвам вече на щастлив, безоблачен живот с Роза. Не го взимах ежедневно, а два пъти седмично. Само така смогвах на допълнителната работа и на стреса от уреждането на всички дела. Два филма вървяха към завършек, бяхме обаче спечелили още няколко големи продукции, освен това бяхме пробили и в бизнеса в реклами, което се отрази изключително благотворно на финансовата стабилност. За да я оправдая, създадох модно списание, целящо да рекламира и козметиката, която вече успях да вкарам в производство. Създадох малка технологична лаборатория с фабрика за целта, на отдалечено място в Стара планина. Бях успял да привлека и инвеститори към повечето си проекти. Първите поръчки, първите артикули. Междувременно се ориентирах и към международно производство на високотехнологичните решения, които предлагахме. Едно от тях беше „умен дом“-система, управлявана чрез изкуствен интелект. Разработката стана бърза, безпрепятствена. Освен това около месец преди сватбата успях да завърша в производство и първото, иновативно арт-устройство, което представляваше мултимедийно решение с холограми. Установих заводи в Австрия, Чехия, Унгария, Швейцария – и всичко това, за толкова кратко време… Заради амфетамините, които Радо Борисов вече ми

доставяш през ден? Не мисля че те играеха някаква роля. Цялото ми същество се беше мобилизирало заради Роза, заради семейството, което ни очакваше, заради всичко бъдно, което кроях заедно с нея. Отпивах с пълни шепи от енергията, която тя ми даваше и й я връщах под формата на финансовата империя, посветена на нея. Собствено, вече нямах време да се занимавам с изкуство. Водех си дневник и пишех по един разказ всяка сутрин, но не можех да заделя повече от себе си. Исках да въведа всичко в ред, преди да продължа стремглаво със завършването на втората част от „Седем години нещастна любов“, която беше изцяло посветена и обвързана с Роза. Дните до сватбата се търкулваха. Всичко почиташе с успех. Първата част, отпечатана преди толкова време, най-сетне успях да видя в превод на немски и английски и имаше голям успях на чуждите пазари, като се бяха продали близо половин милион бройки. Времето напредваше. Имаше още много неща за уреждане. Малко преди случката, Радо Борисов влезе в офиса на улица „Дунав“, усмихна ми се по един много мазен и угоднически начин, поставяйки малката бучка на бюрото ми. Бях приготвил всички листа за работа тази утрин, трябваше да уредя всички законови пречки и фабриката в Унгария да заработи. Тя щеше да бъде третата, истински успех, за едно толкова кратко време. Той не се отдръпна, както имаше навика да прави, леко приведен, все едно ми се кланя. Бях почнал вече работата си върху листата, когато усетих натрапчивото му присъствие, обърнах очи и срещнах неговите. Потръпнах. Разчетох в тях за пръв път, завист, омраза, някаква лудост, която предизвика в мен страх и чух от него думите: „Който стои на два стола пада и от двата.“ След което си тръгна. Желаех повече да не го видя, започнах да уреждам смяната му след сватбата с някой друг специалист. А оставаха две седмици до заветния миг. Тревожността и вълнението се бяха слели в един общ импулс, стягащ мислите и цялото ми същество към една, единствена, заветна цел.

Денят след това, Радо Борисов дойде, както обикновено с малката бучица. Казах му, че нямам нужда повече от тези боклуци и че това което ми предстои, стимулира достатъчно всичко в мен, за да мога да издържа на всякакъв стрес. Но той неумолимо постави бучицата на бюрото с думите: „Пробвай, тогава, за последно. Материалът е много специален.“ Имах проблем със съседката, една възрастна дама. Ситуацията стана повече от грозна, когато тя започна непрестанно да ми прави забележка, че не можело да влизат чужди хора в къщите, а това бяха артисти и други клиенти на фондацията или свързани с филмовите продукции. Правеше ми забележка, че сме били говорили, по едно време почна да ми идва повече и веднъж, след като ме посочи с бастуна си, заела цялото стълбище с пазарската си количка и каза „Ето, заради такива, държавата погива“, аз не успях да се сдържа и й изкрещях с пълна сила да се отдръпне, за да мина. Тя се стресна, сви се до парапета на стълбището, не я погледнах изобщо, подминах я, докато тя мърмореше нещо, което изобщо не исках да долавям. Погледнах към бучицата, след като Радо си тръгна, не знам… нямах обяснение защо реших да го взема за последен път. През съзнанието ми прелетя Роза, усмивката й, когато ме прегърна на вратата, когато се целунахме, с пожелание за успешен работен ден. За моя неприятна изненада, срещнах бабата на площадката на стълбите. Опитвах се да съм над тези неща, ала острия тон, с който тя ми заговори, бързо попари приятното начало на деня. Опитах се да я подмина, тя ме възпря с бастуна си, след като разбра, че нито искам да й отговоря, нито искам да я слушам. Спогледахме се няколко мига, в които ясно дадох да се разбере гнева, който усещах срещу нея. Тя стоеше все така нахално, препречила ми пътя с бастуна, реших да действам, отдръпнах го със сила, старицата леко отстъпи назад, наочаквала подобна постъпка, отключих си вратата и без нищо да й казвам я затворих пред лицето й. Седнах спокойно пред бюрото, разгърнах внимателно увития материал, подуших го, не усетих нищо странно. Разчертах го, ударих една дебела линия, Усетих необичайно, много силно парене в ноздрата и съответно изтръпване в

цялото ми лице. Счетох го за нещо нормално, което ще отмине. Първите няколко минути не усещах някаква разлика. Опитах се да стана, когато се усетих странно замаян. Погледнах отново към останалия материал. Изведнъж стаята започна да ми се слива, сякаш бях в много тесен коридор. Ушите ми бучаха. Не усещах нищо, сякаш цялото ми тяло беше изтръпнало. И в този миг, тази съседка, наистина прекали. Започна да блъска по вратата и да удря дървото с металния си бастун, крещейки някакви неща, които не можех да доловя заради бученето в ушите. Кипна ми. Завтекох се да отворя и да прекратя целия цирк, когато отново всичко се замаза пред погледа ми, олюлявах се, сякаш загубих съзнание, не знаех какво върша, нямах никакви защитни или контролни реакции. Ударите по вратата се усилваха. Тогава, вече без никакво влияние върху действията си, се усетих как се понасям към кухнята, в следващия миг вече държах големия кухненски нож в ръка. Наистина, нямам спомен какво се случи с точност. Отворил съм вратата. В следващия миг, сякаш пробуден от много дълбок сън, се стреснах и видях ръката ми, забила дългото острие право в гърдите на старицата, която ме гледаше с широко отворени очи и бавно се строполи на земята.

Образът на парчетата от счупеното огледало се затъркули пред съзнанието ми. Всяко едно парченце се забиваше в съзнанието ми. Не усещах нищо. Нито воя на сирените, нито грубостта на полицаите, докато ми слагаха белезниците. Счупеното огледало, парче по парче, във всяко от което оглеждах себе си, но не можех да се позная напълно, сякаш бях станал някакъв чужд, странен образ, който не може да се откъсне от Аз-а си, вече не е способен да се погледне от страни. Смалих се. Стопих се. Не изпитвах никакво чувство, докато прекарвах първата си нощ, затворен. Треперех, не от студ. „Роза“.. се отдели от устата ми. „Роза“ – повторих отново по-силно. „Млъквай!“ – извикаха другите в килията. „Роза!“ – не млъквах. „Роза!“ – извиках, очите ми се бяха напълнили със сълзи. Треперех неистово, пияна се появи по устата ми. Виках единствено „Роза“, колкото сила имах, когато през мъглявата мрежа от сълзи различих огромната фигура на някакъв арестант, който ме хвана силно за врата и стовари юмрука си с всичка сила върху лицето ми. Не потръпнах. Извиках отново с всичка сила „Роза!“ когато той ме повали на земята и заедно с останалите в килията, започна да ме рита с цялата си сила в корема, в главата, където свареше. Това беше първият ми побой в затвора.

Последва делото, при особен медиен интерес. Освен целият успех на начинанието ми, се бях превърнал в обществена личност, нямаше нищо, което да ми попречи да стана звезда, ала всичко беше осуетено. Въпросите бяха явни и отчетливи: „Как така, милионер, успешен предприемач е извършил убийство?!“ Експертизата показа ясно: амфетаминов амок при мен, завършил с убийството на старицата. Това беше смекчаваща вината обстоятелство. Но въпреки това получих тежката присъда от двадесет години, която трябваше да излежа в началото при строг тъмничен затвор и програма за лечение на наркомании. През цялото време бях безчувствен, неподвижен. Всичките ми сили, сякаш ме бяха изоставили. Побоите продължаваха всяка вечер, но не усещах болката. При един от тях ми пукнаха ребро. Но отказах лекарска помощ. Викаха ми на „галено“ – милионерчето. „Къде са ти милионите сега, да те видим?“ – злорадо извика този големият, първият ми бияч. Не отвръщах на нищо, без думи течеше съдбата ми. Когато присъдата беше най-накрая обявена и съдийското чукче се произнесе, вече се бях стопил и нямах помен от предишното си здраво, красиво, атлетично тяло, дори чертите ми с бяха изкривили. През цялото време аз се оглеждах единствено за нея. Но Роза я нямаше. Не дойде на нито едно дело, нито едно свиждане. При разпитите, аз само мълчах. Не можех да сведа поглед, но гледах следователите като някакво животно, с притъпен поглед. После всичко започна да се размива в съзнанието ми – когато ме отвеждаха, когато решетките на килията ми, в която щях да обитавам двадесет години се затвориха завинаги пред очите ми.

Бях се превърнал в някакво животно. Синьото, червеното, очертанията на съзнанието ми – кафяво, безропотно, изстискващо, изискващо пряко усилията ми да запазя хладнокръвие или равновесие. Нямах баланс. Бях загубил всичко. С един удар. Огледалото, парчетата, „Седем години нещастна любов“. Амокът.. всичко свършваше и почваше с Роза, която вече се беше превърнала в една огромна празнина, цяла вселена без нищо, в която никой не обитаваше и нямаше кой да й вдъхне живот. Виках в началото в килията си, околните затворници ми се караха, биеха ме още от самото начало, но цялата мъка, гняв към мен самия за допуснатите грешки… Не! Колкото повече човек остарява, толкова по-непростими са грешките. Колкото повече пораствам, толкова по-тесен ми се вижда света и аз искам да пътувам из вселената. А сега… всичко се проточва, изчезва в черна дупка, преминал съм хоризонта на събитията, пропаднал съм в сингулярност и съм се разчленил на множество, мънички, ситни частици, които не могат да се съберат. Едновременно сякаш бях телепортирани на всички страни, по всички краища на вселената и някак си комуникираха помежду си. Сетих се за квантовата физика. физикална математика, различни области, до които се бях докоснал чрез технологичната компания, ала всичко свършваше, не можеше да остане същото, исках, ала… краят на едно начало, седмица преди сватбата, преди да започне наистина живота и да получа наградата си, която винаги ми беше пращана от горе – това беше, това исках, това копнеех… накрая – нищо не получих и всичко загубих.

Осми слой

Най-тежки са първите вечери – празнотата която се открива пред мисълта, че вече съм разделен с това, което съм обичал и за което съм се борил с цялото си същество. Бях загубил себе си, не можех да се върна към нищо, не можех да уредя някаква рутина. Ала обстоятелствата в затвора ме принудиха. Бързо трябваше да реша: или ще се приспособя, или ще умра. За какво можех да живея, изобщо?! Имаше ли нещо, което въобще да осмисля вече съществуването ми, по-добре да не се бях раждал. Ала свободният ми дух, не можеше да се прекърши, често си представях Роза – имаше смисъл! И той беше тя. И докато тя съществува, съществувах и аз… Малко по малко сглабях парчетата на същността си, именно по този начин. Имаше много неща, които не можех да преодолея, исках, но бях безвъзвратно изгубен или пръснати във всички посоки. Това не можеше да продължава, съзнанието ми се бореше активно с подобни мисли. Имаше толкова много празни картини, инверсии, приплъзвания, сякаш съединявах наново генетиката си. Често стоях, провесил ръце на решетките, някаква свежест ме облъхваше, не знам от къде идваше лекия повей по коридора. Все повече се мъчех да си представям Роза, съдбата й, до какво всъщност се е докоснала, през какво е преминала, когато е получила новините – любимият й, станал убиец… Нямаше какво да направя, как да оправдая тази фатална грешка. Но именно Роза, събирателният й образ, ми помагаше да не се поддавам на отчаянието и тъмнината в мислите си, сглабях всяка една проява на съзнанието си наново, задействах скритите механизми на волята си, чертаех във въображението си бъдни картини, някакви скрити надежди, какво ще се случи, след като ме пуснат след двадесет години, или колко скрито ще се окаже истинското ми, необуздано поведение, как мога да го ползвам с една цел: да оцелея, за да я видя отново.

Тогава мобилизирах напълно, изведнъж сетните си сили. Опитвах се да се насоча към полезни за мен мисли и теми, и така започнах. След първата част на строг, тъмничен затвор, най-тежката, облекчиха режима ми. Вече можех да се движа сред останалите затворници. Имах добро поведение пред съда, за което получих и намаляне на присъдата с една година. Това уреди адвокатът. Но той се появи по-късно. Все по-често се измъчвах със средата, но намерих

решение, според природата си – всеки ден отивах право в библиотеката, изчитах всичко, до което се добера. Правех го с устрем и страст, а всъщност си представях как любя Роза. Това не можа да убегне от вниманието на надзирателите и другите затворници, стигна дори до управата на затвора – начетеният милионер, така ми викаха там. Появи се обаче един надзирател, който внимателно се вглеждаше в действията ми – Петър. Първоначално просто ме следеше, да не би да направя нещо, после се приближаваше към мен, докато четях. И веднъж ме попита: „Какво печелиш от прочитането на толкова много книги?" Аз го погледнах през решетките и му отговорих: „Свобода на мислите". От този миг насетне се завърза едно особено приятелство между мен и него. Всъщност посредством това приятелство, успях да спечеля симпатиите на всички надзиратели. Петър започна да ми носи книги, след като се оказа, че бях изчел за много кратко време всичко в библиотеката на затвора. Носеше ми нови томове, които смилах непрестанно, без да знам от къде се снабдяваше с тях. Веднъж разбрах – той ходеше всеки път в градската библиотека и ги заемаше от там, после ми ги носеше, а щом бях готов, ги връщаше обратно. Нямаше нито една просрочена книга. Той бързо беше схванал, че не съм моралната утрепка, която представляват повечето затворници, дори се възхищаваше от силата и свободата на духа ми, широтата, която носех в природата си. Така един ден той ми донесе молив и лист. За пръв път от толкова време аз записах. И изливах всичко, със страстта, сякаш любя Роза.

Отношенията ми с останалите затворници не бяха добри. Те бързо видяха, че съм станал фаворит на надзирателите, които се отнасяха особено строго към всички останали, освен към мен. Обиждаха ме, „начетеното милионерче"… Не се случваха чести посегателства, защото имаха страх да не бъдат бити затова от надзирателите. Но се случи и посегателството. В пералното отделение на затвора, където бях разпределен този ден на работа. Дойдоха няколко, може би петима, наобиколиха ме. Най-едрият от тях облиза устните си, погледна ме право в очите, така както Радо Борисов беше гледал на онази вечеря Роза. В душата ми се надигна отвращение. „Гълъбче"… каза той. Опитах се да се съпротивлявам, ала нямах шанс срещу петима, изпечени затворника. Повалиха ме и ме приковаха на земята. Тогава усетих дъха му в лицето си как шепне отново „Гълъбче". Езикът му се плъзна по кожата ми. Виках, но получавах юмруци, биха ме, докато не загубя съзнание, а последното нещо, което си спомням, беше как този, големият събува панталона ми. Когато се осъзнах, бях в болничното отделение. На въпросите на надзирателите кои са били насилниците, останах безмълвен. Това което се случи, не можех да простя или преглътна, но и гордостта ми не допускаше да промълвя и дума.

За целият си престой в затвора два пъти чух: Вълчо Мориев, свиждане! И в двата пъти, беше обикновен, невзрачен ден, в който отивах към библиотеката. Все още усещах болка в задната част от посегателството. Отидох без желание към мястото за свиждания, всъщност не исках да виждам никой. Насреща ми се оказа един непознат за мен човек. Не разбирах какво прави човек, с костюм и вратовръзка пред мен, ала реших да отговоря любезно на отправения поздрав. Той се представи, бил някакъв адвокат, който случайно се ровел из архивите на делото ми, което счел за особено интересен случай, с който си струвало да се запознае. Започн да ме разпитва за всевъзможни неща, отговарях му кратко, ясно и точно, без особено желание. Тогава започна да вади документация от малкия си, кожен куфар. „Господин Мориев, основното, заради което съм тук е следното: поръчах нова експертиза на веществото, което сте приели в деня на убийството.. Според заключенията на съда, основна причина за извършеното от Вас престъпление е амок, в следствие на продължителна злоупотреба с амфетамини – нищо особено, подобни неща се случват всеки ден, наркотиците имат контрол върху хората, не хората върху тях. Интересното е обаче, че веществото, намерено на бюрото Ви и това в кръвта Ви, е всъщност примес от няколко вещества, които смесени, причиняват именно това, което Ви

се е случило и което сте дали в показанията си. Това означава, че в деня на убийството, Вие не сте приели чист амфетамин, а именно тази смес, довела до амока.“ Замръзнах. Съществото ми се беше превърнало в думите на адвоката. Не последва никакво действие от моя страна. Единствено казах, че съм взимал винаги чист, медицински амфетамин. Тогава адвокатът ми предаде, че е възможно в случая да се е получило друго престъпление и всъщност, макар и да съм извършил убийство, някой умишлено да ме е подбудил към това, с което е виновен наравно с мен, за подстрекателство. Освен това, този адвокат успя да ми издейства намаляне на присъдата за добро поведение.

Втората ми среща дойде също така неочаквано. „Вълчо Мориев, свиждане!“, но този път не бях на път към библиотеката, а в килията си. Погледът ми се мяташе трескаво – търсеше отговор на въпроса: защо Радо Борисов ми беше тази смес, може би не е знаел, може би е било материал с лошо качество.. изключително опасно нещо, дилърът е за разстрел.. когато трябваше да тръгна към стаята за свиждане, с белезници на ръцете и краката. Не се оглеждах, погледът ми още беше зает с мисъл. Седнах послушно на стола и едва сега погледнах пред себе си и видях нея. Този образ, който ми вдъхна силите да продължа, да не се отказвам, да не застивам в екзистенциалното вцепенение на примирилия се със съдбата си. Черната коса, тъмните й очи бяха вперени в мен, лицето й беше същото, но някак по-бледо, загубило здравия си цвят.

- Вълчо, ти ли си?
  Тя протегна ръка към разделителното стъкло. Наистина се бях променил до неузнаваемост, особено след случая с посегателство, се бях стопил, скулите ми бяха изпъкнали, бях пуснал дълга брада, сивееща вече, както и дългите ми сплъстени коси, окрилени с космите на притеснение. Тя стоеше така, с протегната ръка, без да помръдва. Аз не мърдах. Вцепених се. Усетих се в последствие. Също надигнах ръка, спирайки я срещу дланта й. Не знам колко време стояхме така, но сякаш се докосвахме на живо. Тя дори не мигаше, и двамата, застинали в същата позиция, може би минута, може би две, вероятно няколко секунди, които се струваха безкрайни мигове.
- Аз съм, Роза!
  Изведнъж тя рязко издърпа дланта си и опря пръсти в устните си.
- Вълчо!
- Роза!
  И тогава видях как очите й се пълнят със сълзи, които се търкулваха по страните й. Аз захапах устните си, за да не сторя същото. Усетих кръв в устата си.
- Не съм те очаквал…
- Забравил си ме…
- Не съм. Теб… ти си, както преди, така и сега, така и винаги.
- Вълчо..
- Ти не дойде.
- Не можех. Не го понасях. Нямаш представа…
- Разбирам.
- Какво преживях.
- Разбирам.
- Вълчо…
- Роза – пак протегнах ръка към стъклото, сякаш я галя – ти си единственото, за което останах жив на това място..
  Но тя просто сведе поглед.
- След толкова време, Роза. Колко минаха – години?!

- Да, Вълчо.. и животът продължи.
- Моят започна и свършва с теб, Роза.
- Вълчо, аз съм бременна...

Не трепнах. Усетих свиване в червата, сякаш щях да повърна всеки момент.
- Животът продължава.
- Да, Вълчо.. Бащата е..
- Кой е бащата, Роза?!
- Радо Борисов.

Дъхът ми секна. Внезапно кълбо от емоции се преплете в гърдите ми. Породи се някакво чувство, сякаш огромно зло излиза от щитовидната ми жлеза и започва да ме души, зло, с което трябва да се боря.
- Той ми помогна, Вълчо, да се съвзема. След случая.. аз бях като умряла.
- Роза!..
- Вълчо! Не ме мрази, моля те. Той пое целия бизнес, живеем добре, нося плода на детето му. Не мога да изпитам към него, това, което изпитвам към теб, но той е добър човек, грижовен, към мен и Антоана.
- Роза.. Той е чудовище..
- Не говори така, уважавай бащата на детето ми!
- Роза!,,
- Моля те, Вълчо.. Аз винаги ще те обичам, чуваш ли?! Запомни го! Не ме напускай в сърцето си, разбери, аз трябваше да продължа..
- Роза..
- Вълчо, забрави ме! И ти трябва да продължиш, да намериш сили.. Затова дойдох, да ти го кажа, това винаги ме е тормозело, че не съм успяла да ти го кажа..
- Роза!
- Прости и на Радо.. Той е добър човек!
- Чудовище!

С тези думи изведнъж се изправих като струна, повиках охраната, която веднага дойде и ме откара без повече да се обръщам, но я чух, чух сподавеният й вик, последвалото стенание и хлипане. Тъмно е, престъпно, обсипано със сенки. Моливът не спира да се плъзга по листа.. листата.. множество, без спирка, без утеха.. Търси, намира единствено един луд, който търси някого с фенера. Не обръщам никакво внимание на породилите се спомени, освен на тези, които подхранват едно-единствено чувство: справедливост. От него покълва жажда, неутолима – отмъщение?! Не! Справедливост. Срещу завистта и злобата.. Добър човек.. който погубва друг човек – това ли е добротата, това ли е висшето човешко стремление, към някаква човечност, към нещо, изпълнено с духа на превъплъщението в добро, във вечното, в неоспоримото – то е, то бива, то беше.. Остават само сенки – затворен в пещера, виждам сенките на идеите, които кръжат зад гърба ми. Някакво сияние, някакво докосване. Изведнъж се чува поредното дихание, поредният стон, някаква въздишка.. Не издържам вече! Всичко е било проклето, ала се съживява, за да роди това, което може да се предаде само с носталгията.. Празни думи, празен повей. Остават много въпроси, но всичко е отворено към едно – попиването на спиралата, която ще доведе до изпълнение на справедливостта – това е то, единствено, първобитно, незначно, което се губи във воала от прииждащи вълни – и следствието не показва значенията, а само смисъла.. Един – справедливост. Кълнчето на надеждата се осланя на тези думи. Следващото се престорва, загубва, остава мистериозно, някак

мъгливо, но пътят е ясен и струва един живот, струва цялото човечество – еволюцията е справедлива, няма да се поклати, ще донесе възнесение, както в естествения подбор, оцелява не хитрия, не измамника, а истински силният, истински благородният… Ново е това чувство, но е съпътствало човечеството от самото му начало – жаждата за красота, а красотата е чиста справедливост. И ако има някакво значение, то е нейното изпълнение, подчиняването на природните закони, само така се докосваме до божествената искра в сърцето, до свърхчовекът, който пребъдва в духа на цялата цивилизация, за да надмогне над добро и зло, за да постигне единственият божествен закон: този на любовта, а любовта е справедливост..

Девети слой

Радо Борисов… Погледът му, мазен, прикрит и коварен… Счупените стъкла на огледалото бавно се размиват пред новия образ, който зададе на съзнанието ми такива сили, каквито до тогава не познавах, мобилизира нови съждения, каквито никогa не бях усещал.. Завихри се една дъга от цветове, разливащи се във всички посоки. Цялото ми съзнание се насочи, като взривна вълна към една посока.. Радо Борисов трябваше да бъде унищожен. Докато очите трескаво препускаха в орбитите си, в сумрака на загасените лампи след нощния час, трескаво се заформяше план. Но не биваше да е явен, затова през деня се преструвах, че върша обичайните си занимания, четейки и пишейки. Всъщност, погледнато от другото цялото му същество, целият интелект вече бяха впрегнати в една едничка цел. Започнах със скица на затвора, който внимателно бях проучил като сграда през престоя си тук.. Бяха минали вече седемте години от счупването на огледалото, ала проклятието вече беше придобило облика не на някакъв опит, а се именуваше единствено Радо Борисов. С нарочни чертежи и схеми се справях, тайно и скришно, криех ги, когато минаваха надзирателите, но моливът работеше трескаво. Успях да съставя подробен чертеж на сградата, трескаво се преплитаха мислите, за да конструирам този план, който ми се стори най-реализуем – удар на справедливостта, в чук се беше превърнало сърцето ми и нямаше кой да го спре да се стовари с всичка сила върху върху наковалнята и да преработи несправедливостта. Диверсия на всички на сили. Представях си като образ всяко едно свое действие, изчислявах всеки един детайл, без да се откланям в мисълта си от приложението. Записвах всичко,за да го обобщя по-успешно. Скоро след посещението на Роза, просто почнах да действам. Прецених хубаво надзирателите, познавах ги вече, знаех към кого да се обърна, за да се случи всичко, както го изчислявах. Един ден по време на обяд, наблюдавах Иван, пълничък мъж на средна възраст, който небрежно размахваше палката си, докато бдително следеше храненето на затворниците. До него беше Кирил – и двамата, известни с това, че много бият. Но и двамата ме уважаваха, имаха респект към мен, което си проличаваше в погледа им, в държанието им и отношение към мен. Реших да не се разкривам към Петър. Той беше твърде морален и нямаше да ми помогне, по-скоро да ме издаде, а тези, които си позволяват боя и удовлетворяването на садистичните си наклонности – с тях винаги може да се постигне споразумение, което не би било възможно със строгите моралисти. В края на обяд, строени в колона, без никой да види, подадох една бележка на Иван. Той ме погледна вторачено. Нищо не каза, не даде дори вид, че е видял моето движение, ала с края на окото видях как пъха бележката в колана си. Още същата вечер, в края на смяната, решетката ми се

отвори и вътре влязоха той и Кирил. Шепнехме. Беше малко преди да се загасят светлините.

- Каква е тази бележка?
- Щом си я прочел, вече знаеш..
- Съзнаваш ли какво значи това?!
- Възнаграждание..
- А ако ни хванат?
- Ще имате толкова пари, че да успеете да се измъкнете и да уредите живота си другаде.
- Колко?
- Три милиона на човек, само да съумея да възвърна притежанията си.

Кирил и Иван се спогледаха. Мълчанието продължи дълго. Изведнъж пълничкият надзирател го наруши.

- Тогава ми кажи какво точно искаш и кога. Лека вечер.

Така всичко тръгна. Не можеше вече да се запре спусъкът на събитията, доминото, което сам бях задвижил. Мислех трескаво. Всичко беше уговорено да се случи само след три дена. Трябваше да се бърза. Надзирателите можеше да се откажат. Всичко можеше да застане на пътя ми към реализация на плана. И първата пречка видях на следващия ден. Бях разпределен отново в пералното, когато добре познатата група се струпа на вратата. Дадох си вид, че не ги виждам. След посегателствата, просто ме преместиха да не съм вече в пералното, ала днес това правило се беше променило. „Гълъбче“.. каза огромният мъжага, като пристъпи леко напред.. „Нали знаеш, че си моят начетен милионер“. И се облиза мазно с език. „Обичам милионерското дупе.“ И той пристъпи към мен, още по-близо, останалите четирима започнаха да ме обкръжават. „Но този път всички ще пробваме милионерското дупе“ – засмя се великанът със зловеща нотка .Продължавах да сгъвам дрехите. Изведнъж той се втурна към, за да ме хване. Всичко се разви много бързо. Всяка пречка по пътя към изпълнение на плана трябваше да бъде унищожена. Надигнах глава, ала вече не виждах познатите пандизчийски физиономии, виждах само един образ, обладал цялото ми съзнание – Радо Борисов. Хвърлих коша с дрехи върху великана, настана кратка суматоха, докато другите четирима не ме притиснаха в ъгъла. И тогава… усетих животинска енергия, силата на звяр да разкъсва. Първият, който се приближи към мен, просто с всичката сила, концентрирана в пръстите се впих в очите му и ги извъртях като куки, той приклекна със силен вик и падна, вторият, приближил се междувременно, ударих, без да губя време с всичка сила в гръкляна и започна да се дави на земята. Другите двама се спогледаха. Великанът отмахваше със сила дрехите, които бяха покрили главата му. „Гълъбче, не така“ и понечи да стовари тежката си ръка върху главата ми. Успях да избегна удара, улових го под мишницата и с всичка сила стоварих петата си върху колянната му става. Той изрева като животно, приклекна, залитна, опита се да ме хване, но ползвах мигът, в който не се защитаваше и стоварих втори силен удар право в гръкляна му. Другите двама отстъпиха. Енергията в мен пращеше, слепоочията ми пулсираха зачестено.. Всяка пречка по пътя към справедливост трябва да бъде премахната. Хвърлих се, подивял, с глава срещу останалите. Твърдите кости на темето се врязаха в гърдите на единия, и той падна, душейки се на земята. А другият, просто тръгна да бяга, но го застигнах, затворих вратата, хванах го за гръкляна с все сила, той падна на колене. Разплака се, опитваше се да вика, да говори, стисках без да пускам, докато не се свлече. Огледах се. Миришеше на кръв, потекла от очите на

първия. Всички бяха вкарани в болница. Още на същия ден се проведе разследване, при което излязох невинен – всичко се изчисти; при самозащита.
Тогава се върнах в килията си. Пулсът ми все още биеше с много бързи обороти. Започнах да пиша неистово, без да се интересувам вече кой гледа или какво следи в мен.. Исках само едно: отмъщението на справедливостта. Цветовете се разливат. Стъклата от счупеното огледало се нареждат наново, за да се роди изначално възкресено огледало, което поднасям към Бог – и той се оглежда в него, и казва: справедливостта изисква цялото отдаване на съществото, само така моралът е достатъчно здрав, за да устои на силите на еволюционния подбор – оцеляващият е само този, който има здрав фундамент, само така може да продължи да се строи сградата на вида. През съзнанието ми потича цялата информация, всички знания, които съм трупал цял живот. И няма нищо безполезно – всяко едно от тях, всяка единица може да се обърне в познание – да се ползва в приложението си в реалността и битието. Богатството на духа е обогатяването на вида, хабитата, съществуването. Има толкова пресечни точки. „Но нищо не може да те поклати, освен ако не падне атомна бомба в непосредствена близост“ – е казал нобеловият лауереат. Имах спомени и тежести, ранено беше цялото ми същество, ала всичко действаше като призвание, единствено, безропотно в отделни нюанси на мисълта, развиващи се паралелно. Това е дивергенция и винаги ражда плодовете си, защото аз се доверявам на мен самия и знам, че планът и кроежите ще се случат без да се старая в някаква подготовка, а именно само ако оставя организма да върши своята естествена работа. Още малко, клоните на съмнението може да прокарат листа към корените, но те ще разложат, а кореновата система си остава, дори подхранена от разложението. Всичко е като фиданка, като нещо, от което се опитвам да се предпазя, без да имам яснотата за очертанията му. Но то си остава плодно дръвче, пази йерархията на възпроизводството си и никога не се отчайва или отказва. Това е величието на цялото ни съществуване, на това да бъдем хора – и то не е осъзнаването, има го при много други видове, а устойчивостта на концентрацията в една идея, или цял. Всъщност подобно „аутистично“ поведение съществува в цялата природа.. Всеки се подчинява на заветна цел: дали ще е плячката, любовта или справедливостта, няма никакво значение. Мина се време от срещата с Роза, тя трябва вече да е родила. Тя носи детето на този изверг, не моето.. Роза.. светъл лъч и кехлибар, ще ти докажа, че толкова много грешиш.. Грабливите птици на отраженията от същото това счупено огледало, при нещо несполучливо, вече не впиват нокти в съзнанието ми – усещам единствено свобода, лекота и планът сработва, без да се опитвам да го изменям или напасвам.. Всичко друго е гонене на прах: „Не знай какво ще пишеш преди да седнеш да пишеш“ – казва Гьоте, и това важи във всичко – не знай какво ще правиш, преди да почнеш да го правиш – това е най-добрата система за изпълнение на всеки един план, който просто мисловно дава контурите, но не и същината на всяко действие, което добива смисъл, само когато се извършва.

Осми слой

Не е трудно да внесеш или вкараш нещо в затвора, даже човек. Не си взех сбогуване с Петър. Бяха ми приготвили чувал с цивилни дрехи, фалшиви фокументи, дори и дребна сума. Не можех да не се отблагодаря на тези хора и щяха да получат заслуженото си, когато дори в

бързината на заминаването, продавайки фирмите с целия им, натрупан вече актив, да им прехвърля заслуженото. Избрах си удобно за слизане място. Камионът спря на някакъв светофар, ориентирах се. Излязох на бързо, за щастие нямаше наблизо коли и не знам, нещо сякаш ме подгони, настърви се срещу мен и в първия момент тръгнах да тичам по улицата, преминах в бърза крачка, но не забавих, сякаш бягах от някой. Слепоочията ми пулсираха учестено, Дори и тормозен от околните, аз слушах непрестанно всичко в затвора и знаех невероятни работи. От там, все така бързо продължих право към мястото, където знаех за какво ще използвам оставената ми дребна сума. Беше близо до Женския пазар. Побързах. Когато поех оръжието в ръцете си, малък револвер, за каквото имах възможност се усмихнах. Увих го в затворническите си дрехи и го скрих в пазвата си. Не усещах прилива на свобода, от това, че липсват ограниченията на решетката. Всъщност изобщо нищо не усещах. Сърцето ми трептеше учестено. Потях се. Облизвах устните си, пресъхнали, някак механично, но не се сещах да пия вода. Гладът ме беше напуснал. Исках да протегна ръце към целта, заради която бях изпълнил всичко. Планът заработи безпогрешно. Свих се в един ъгъл до къщата и зачаках. В съзнанието ми се редяха рой от мисли, дълбоки чувства. За пръв път от толкова време съзнанието ми се обърна към Роза.. Тя.. Щеше.. Или може би не.. Ами ако не разбере? Трябваше да се действа изцяло интуитивно, за да не попречи съмнението на изгрева на действията. Не можех да си позволя колебанието да завладее или вцепени организма ми. Не! Този път щях да действам остро и конкретно, чисто и ясно. Чаках, не знам колко време. Съзнанието ми сякаш заспиваше, не изпитвах вълнение, но някаква умора от толкова интензивният ден. Затворът беше далеч зад мен. Сигурно вече са обявили тревога, виждайки, че ме няма. Представих си лицата им. А тези в болницата – и техните лица си представях.. Отмъщението е сладко. Единият нямало повече да вижда, другият щял да се храни със сламка, и нямало да може повече да говори – справедливостта мобилизира всички сили, заложени в генетиката, за да осъществи естественият подбор – няма друго обяснение на прелелите в мен сили, които можеха да разкъсват, да унищожават, да сеят плодовете на едно цяло същество, впрегнато в единствена цел. Повече от това не можех да си позволя да мисля. Попипвах гърдите си – там беше дулото. Там беше съкровището, цялата ми същина и изпълнението на нещо заветно. Всъщност едва сега разбрах, колко много обичам Роза. Да, бях готов да приема дори детето на своя враг за свое, бях готов да го приема, защото беше нейно. А тя беше подлъгана, измамена, изнасилена, без да разбира от един истински престъпник.. Радо Борисов, трябваше да изчезна, не заради ревността, а защото стоеше на пътя и си беше присвоил нещо свещено – чистото сливане на две съзнания, а който си позволи да го препречи, да посегне на святото, той бива поразен от гръм на място. Щеше ли да има това тежки последици върху собствената ми психика? Беше напълно оправдано и прекалено естествено – граф Монте Кристо?! – не! – Вълчо Мориев, който е чел граф Монте Кристо..И се е научил от него. Възмездието може да значи и смърт, докосването да различните нюанси, в синьо и охра – да! – това бяха копнежите по чистота, която най-сетне се изпълни, за да прелее в едно свято, невинно и искрено естество – кумирите, падат – идолите биваш стрити на прах, за да се изпълни любовта, природна и изначална, висшият алтруизъм, предаден под новите форми на мечтанието, наречено живот.

Имах късмет. Различих фигурата му от далеч. Не трепнах. Пъхнах ръка в пазвата и извадих вързопа. Още малко, той приближи портата към двора, сложи ключа в ключалката, когато с няколко скока се озовах до него и прошепнах: „Добър ден." Той не се обърна, отключи и тръгна да влиза, когато го хванах за рамото. Нямаше никой по малката, тиха улица. А беше началото на лятото, може би буря, може би скреж, или справедливост, която всичко топи. „Мога ли да ви помогна с нещо?" – попита той с раздразнение. Едва тогава отвих леко затворническите дрехи

и блесна металът на револвера. Радо Борисов замръзна. Премигваше някак тъпо. „Върви нагоре и мълчи“. Подчини се. Всъщност той не ме позна. Освен че физически се бях променил, имах дълга брада и дълга коса.. Толкова беше глупав, че не можа да се сети какво всъщност се случи. Започна да хлипа, минавайки през двора: „Имам пари, ще ви дам, моля ви..“ Докато отключваше вратата на къщата, опрях дулото в гърба му: „Върви“ „Моля ви“.. хлипането се учести и усетих през треперещия му глас, описващ колко богатства можел да ми даде, но да не го убивам, проличаха сълзи. Това ли беше истинският мъж? Възползвал се от утеснението на една жена, за да я приласкае, да я прилъст, погубил човек, давал му хляба, заради дивата завист и злоба, обладала сърцето му. Сега този човек плачеше, докато катерехме стълбите към офиса. Този човек спеше в дома ми, чукаше жена ми и си позволяваше да я осемени.. Този човек не е човек и няма правото да съществува.. Мъж – какъв? – без никакво достойнство. Вече отключваше вратата на офиса. Наглецът беше разширил помещението, купувайки апартамента на мъртвата старица. И това ли беше планирал? Но аз настоях той да седне, вече вътре, на бюрото, което беше същото бюро, от което бях взел наркотика, който ми даде. Заставих го да седне на стола, да прихлупи глава в писалището и да сложи ръце на тила си. Бързо си каза всичко – къде държи парите, номера на трезора, имал налични близо два милиона там, в ценни книжа, пари и злато. „Помниш ли ме, Радо Борисов“.. В този миг той зарева. „Моля ви, вземете всичко. не знам кой сте, имайте милост, имам новородено бебе!“ Всичко се сля пред очите ми. Приближих се към него, опрях дулото в главата му. Започна да реве, сълзите му се стичаха. „Знаеш ли кой съм аз?“ „Моля ви, недейте, моля ви, вземете всичко“ – сълзи на изкуплението? – по-скоро аз виждах в тях цялата болка, която някога бях изпитал в дългия престой зад решетките, болката на лишението – или?! Животът се поема единствено в моите ръце – той е мой, съкровен, и няма обстоятелства, които да променят този факт. И отново поемах всичко върху плещите си. „Аз съм Вълчо, Вълчо Мориев..“ Изведнъж плачът му спря, отделих се от него, беше ми гнусен. „Вълчо.. Вълчо, приятельо..“ Той понечи да надигне глава, но в същия момент последва изстрел от упор. Един-единствен, конкретен, ясен и точен – тук нямаше емоция, нямаше да правя свинщина. След като се уверих, че куршумът да пробил мозъка, отидох и отворих сейфа – прибрах всичко в някакви торби, които намерих, увих затворническите дрехи в друга. Пребърках джобовете му – ключовете, от дома ми.. и тръгнах. Изхвърлих затворническата носия в кофата за боклук, на далечно разстояние, така, че да не бъдат никога открити.

Когато ключът прощрака в ръката, най-сетне се освестих и почувствах нещо. Прибирах се вкъщи, за пръв път, след близо три години. Изпитвах силната погнуса, че това влечуго е спало на леглото му, ходило по килимите на предците ми – фон Хаген? – видях го – насилници, егоисти и психопати в дългото му родословие. Мориеви? – просто човеци, които живеят за човечеството. Но погнусата беше по-силна от уважението към родовото, и аз исках да изгоря цялото място. Бяха наложени някои промени от Радо Борисов в собствения ми дом, сякаш е искал да изличи спомена за мен. Само професорското бюро, то стоеше на мястото си – непокътнато, сякаш от някакъв страх, да не би паметта на предците да започне да го преследва. Паметта на всяко едно предишно поколение, събрано в мен – очите ми бързо започнаха да се движат, сякаш искаха да напуснат орбитите си. Слепоочията ми се обтегнаха. Втурнах се към професорското бюро, седнах, грабнах някакви листи, моите листи, останали непокътнати през цялото време, моите тефтери, които Роза беше съхранила , и просто записах. Когато чух ключа в ключалката не помръднах. Стъпките й отекнаха във вестибюла, не бързаше, уверена в рутината си. Когато подмина входа на кабинета, усетих как тя забърза за другата стая. Представих си, с крайчица на окото си как тя вижда очертанията ми, когато чух: „Радо, каквото ти е прихванало, ти никога не седиш на това бюро.“ В този миг аз скочих към стола и целия се

извърнах. Роза замръзна на място, с бебето на гърди се, прикрепено от сленг. „Вълчо!“ се отрони от устата й, без превземка, естествено и импулсивно. Аз се усмихнах и казах спокойно: „Здравей, Роза!“ следващите мигове не продължиха дълго, но изглеждаха като вечност в съзнанието й. Тя стоеше, без да мърда, аз бавно пристъпвах към нея. Когато се изравнихме, положих устни на челото й, погалих бебето, плъзнах ръце по утробата й, след което целунах и бебето по челото. Тя не се съпротивляваше. Не се дърпаше. Усещах само учестеното й дихание. Поведох я към спалнята, нашата спалня, отвих пеленачето от сленга. То ми се усмихваше, сякаш одобрително, дърпаше дългите ми коси, поставих го внимателно в кошарата му и започнах да го приспивам. Роза продължаваше да стои все така безмълвно. Надигането на гърдите й се засилваше, сякаш щеше да се задуши с интензивното дихание. Усещах едно кълбо от емоции, което се беше надигнало в нея. Когато детето затвори очи и усетих, че вече е отнесено в сън, се обърнах към Роза, приближих се към нея. Изпивахме се с поглед, положих длан на страните й.., тя целуна китката ми, поведох я с другата ръка към хола, не можех да си представя, тук, в спалнята, осквернена от онзи изверг подобен интимен миг. Разтрих рамената й, плавно и нежно, полагайки я на канапето. Тя беше затворила очи. И в същия миг усетих и аз, сякаш се заразих с кълбото от емоциите й, как напира в гърбите ми това необяснимо преливане – най-сетне си дадох почивка от всички преживявания през този ден, най-сетне си дадох сметка, че бях убил, но този път в съзнание.. Имах ли това право? Можеше ли да бъда съдия и палач едновременно? Всичко това се разсея като мисъл, когато целунах раменете й, и прокарах пръсти през лицето й. Усетих влажност, мокротата на сълзи – тя плачеше едро. Продължих да я целувам, без да спирам, влагайки цялата нежност на която бях способен. Роза! Най-сетне – причината, заради която оцелях, моята движеща сила, живеца и венецът на съществуването ми! Роза, най-сетне в обятията ми. Никога не си бях представял този миг ясно и конкретно, докато бях в затвора – считах го за невъзможен. Ала няма неизпълними неща – има мързеливост, нежелание, погрешно структурирани планове и прибързани действия. Изведнъж тя се извърна към мен. Избърса сълзите си с пръсти, без да отваря очи ги прекара през устните ми, сякаш да се увери, че наистина съм аз, целуна ме. Отвърнах й. Устните ни се впиха, езиците ни се преплетоха и най-сетне отново усетих тази пепелява страст, която само тя пробуждаше в мен и усетих, как тя съблича дрехите ми, събличаше и своите. Останахме така, голи на дивана. Тя прокарваше длани през гърдите ми, по гърба ми, и аз й отвръщах със същото. Не бързахме да се слеем, отлагахме този миг, за да се насладим изцяло на срещата, която никой не беше нито помислял, нито очаквал. Наслаждавахме се изцяло, без да отлепяме устни един от друг. Тогава я хванах през кръста, започнах да я целувам по врата, продължавах надолу, към гърдите й. Тя се отпусна цялата на дивана. Тялото ми покри нейното. С малки, кръгови движения, членът ми започна да я гали, да се плъзга по нея. Тя издаваше звуци на удоволствие, каквито само тя си издаваше, каквито обичах да чувам. И членът сам се приплъзна, за да влезе в нея. Познаваше я, нямаше нужда да се полагат усилия – те си пасваха като ключ в ключлката. И тогава.. усетих върховната наслада, такава, каквато никога не я бях усещал преди – всичко беше изпълнено, плановете, кроежите, това беше върховният миг на наградата. Любих я дълбоко, прониквах в нея с цялата си страст, с цялото си тяло, без да отлепям устни от кожата й. Исках да разлея силата си по цялото й същество, която сякаш се беше утроила в затвора. Вече се чувствах наистина мъж, достатъчно зрял, достатъчно могъщ и величествен, за да заслужава жената, избрана за своя кралица. И това беше моето удовлетворение.

Тя извика. Тялото й трепереше цялото. Последна целувка и се отлепих от нея. Все още бяхме и двамата в екстаза на секса, дишаше тежко. Плъзгах пръсти по корема й, сменях ги с целувки. Тя разтвори очи и седна, голи, един срещу друг..

- Вълчо.. Как?

- Не питай.. Радвай се!
- Да се радвам?! Аз изгарям от щастие.
- Трябва да заминем.
- Ще заминем
- Възможно най-скоро.
- Заминаваме веднага. Антоана се връща в три.
- Има още неща, които трябва да свършим.
- Вълчо.. Ти..
- Не говори, Роза, всичко е ясно, вече съм тук, до теб и няма какво да ни раздели.
- Освен..
- Твоето е мое..
- Но има проблем.
- Проблемът вече е решен.

Тя ме погледна втренчено, дълго и продължително, сякаш ме изпива с поглед. Тогава й заговорих и разказах набързо историята и какво всъщност се беше случило. Без да изпадам в емоционалност, описах й какво всъщност беше сторил Радо Борисов с нас. Тя не трепна. Не даде никакъв израз.

- Да действаме!
- Нека!
- Какво да правя?
- Продай всичко!
- Кога?
- Сега, на секундата?
- А този.. изверг?
- Той е уреден, повече няма да ни притеснява.
- Но аз имам дете от него – погледна ме право в очите и видях, че се пълнят със сълзи – толкова съм глупава, Вълчо.

Плъзнах ръка по шията й.

- Роза, каквото е твое, е и мое, и обратното! Ние ще почнем наново.
- Вълчо, не бих си го простила! Как ще погледна това дете?!
- Това е бебе, то не носи никаква вина за случилото се. Малко е, невръстно, не го обвързвай с Радо Борисов, обвържи го единствено със себе си – това е плодът на утробата ти! Можеше да е нашият, това щеше да е венецът на сливането ни, ала не е и това са обстоятелствата. Аз ще го отгледам като свое. На теб не се сърдя.

И тя ме прегърна със сила, която не бях виждал в нея, с решителност, отдаденост и стремеж, каквито не биха се очаквали от една жена. Стояхме така дълги мигове, когато ключът прощрака и Антоана влезе във вестибюла и ни видя двамата – голи, един срещу друг. Не закри очи, нищо не каза. Но видях как лицето й просиява и се разлива в блага усмивка: „Мамо! Татко!“. Роза побърза да се загърне с нещо, аз я последвах, хвана Антоана за ръка, заведе я в спалнята и чух през затворилата си врата, как набързо й обяснява и й дава инструкции, тихо, за да не събудят бебето. Не исках да ги подслушвам, избързах към банята. Грабнах една ножица и бръснача на убития. След половин час, вече бях готов, с ново лице, нова визия, друго излъчване.. Нямаше да ме разпознаят.. Не исках и да се крия, ала всичко щеше да остане все така топло, благо и равнозначно в дома ни, защото беше наш общ. Когато излязох от банята, заварих Антоана да слага дрехите си в куфара. Роза стоеше, все още полугола, пред лаптопа в

хола, изглеждаше погълната от това, което се случва. Приближих се към нея, целунах я по главата и сякаш едва сега, тя ме видя, сякаш едва сега ме позна, нов, изкъпан, обръснат, освежен – мъжът, когото беше избрала.

- Акциите са вече продадени от всички предприятия.
- Трябва да измислим някаква сметка?
- Уредено е! Всичко вече е замислено.. Помниш ли, че преди да се оженим си съставихме тайна сметка, за черни дни? С фалшива самоличност, данни и прочие?
- Помня!
- Всичко е прехвърлено на тази сметка. За сега ще върши работа!

Усмихнах се. Тя беше толкова умна! Толкова всеотдайна и любяща. Имах до себе си, не човек, а скала!

- Колко взе от офиса?
- Четири милиона общо.
- Добре, по сметката вече има двадесет!
- Нека аз да изпълня едно свое обещание, може ли?
- Разбира се!

Тогава седнах зад лаптопа за кратко. Разбира се, само аз и Роза знаехме паролите. Без да се колебая преведох на Иван и Кирил, по три милиона, общо шест.

- А собствеността ни?
- Докато се къпеше, пуснах вече всичко за продан, включително и офиса.
- Идеално.

Тогава Антоана влезе в стаята.

- Мамо, татко, готова съм!

Погледнах към Роза и тя към мен.

- Да действаме.

Прегърнахме се отново, силно, здраво, без да се колебаем, посрещахме всичко и Роза отиде да оправя личния си багаж. Не можех да взема нищо със себе си. Всичко, притежанията на предците ми, предавани от поколение на поколение щяха да останат тук, да преминат в чужди ръце или да бъдат изхвърлени. Но не изпитах никаква носталгия. Взех единствено кандилото на прапрадядо си, това от Божи гроб. Отидох до бюрото и прибрах тефтерите си, които бяха запазени. Там имаше и един том от първата част на „Седем години нещастна любов“. Тефтерите, запазени, представляваха всъщност всичко, което представяше втората част и аз записах, бързах, защото за последен път пишех на старото професорско бюро. Сълзи се търкулваха от очите ми, сякаш едва сега осъзнавах истината на случващото се, ала не спирах да пиша.

Очите се разтварят, за да почерпят с цялата си сила от разкъсалата мрака на стаята светлина. Тя се разпръсва в светове, вие се като пушек от комина на Ватикана, за да призове Бог към съдействие. Той винаги отговаря, не се колебае да действа, защото човекът е божествен, създаден по божие подобие в своята духовна сила, малко по-долен от ангелите в своето материално проявление, но също така венецът на творението в сърцето си. Човекът е чуден и страшен. Няма нищо по-красиво, нищо по-пълно от това той да излее цялата си човечност в живота си. Тогава справедливостта възтържествува, тогава всяко сърце става факел, който разпръсква живителна светлина към цялото творение. Така човекът се превръща в градинар в Рая, който се е разгърнал в своята единствена цел: да поражда живот, да го цели и лекува, да го отглежда и възпитава. Край.

Последните думи, положих с дата и час, подпис, след което събрах всички тефтери, прибрах ги в бюрото, което щеше да остане, както и втората част, неиздадена или изхвърлена като непотребна вещ, ала с този символ аз изразявах достойнството, с което бях откърмен. След това помогнах на Роза, преоблечена, в дълга синя рокля, с прибрани черни коси, помогнах да се смъкне целия багаж, натоварихме колата, поех бебето в скута си, Антоана седна на задната седалка. Роза запали двигателя и потеглихме.

Десети слой

Номерът на регистрационния номер, чезнещ зад ъгъла беше последното, което усетих. Клепките ми бавно се разтвориха и срещнаха белотата на тавана. Около мен нямаше никой, но бързо се зароиха редица от лекари, които ми проверяваха пулса, разтваряха зениците ми, чезнеше, гаснеше всичко, нищо не беше същото. Бодяха тялото ми с игли, за да проверят, дали има чувствителност. Девет години в кома и внезапно събуждане.. Медицинско чудо, което не можеше да се обясни. Изредиха се всякакви специалисти, мина и потокът от студенти. Търсеше се някакво обяснение, но винаги се попадаше в сферата на необяснимото. Бързо се възстановявах, правех специални упражнения за развиване на заспалата ми мускулатура. След няколко дни вече правех бавни стъпки из стаята. През цялото време, обаче съзнанието ми работеше трескаво. Не разбирах това беше ли сън или наистина се беше случвало. Девет години аз бях в чуждото съзнание, след инцидента. Разбрах че в катастрофата тогавашния ми приятел е починал на място, а аз бях оцеляла по чудо. Но нямах почти никакъв спомен или емоция от този предишен живот, чувствах го чужд, сякаш никога не ми се беше случвало. Сякаш съзнанието и спомените, чувствата и преживяванията на Вълчо Мориев бяха изместили моето същество, това което ме определяше като личност и се бях превърнала, в съзнание, което не познавах, което никога не бях срещнала – чуждото се беше сляло изцяло с мен. Две съзнания, вплели се в едно. Помнех идеално всичко, видяно от Вълчо, всеки образ, като видения, те се редяха в съзнанието ми. Усещах живи дори целувките му с Роза.

Пожелах да ми донесат огледало. За пръв път от девет години се поглеждах в огледало. Разглеждах лицето си – красивите му черти, светла, правя коса, която се спуска като коприна по раменете ми – попипах гърдите си, стегнати, кръгли, през болничната нощница. Постепенно започвах, с големи усилия да се движа активно, да правя по-уверени стъпки, вече излизах дори и в коридора на отделението. Медиците ме гледаха изумено. Тогава при мен влезе един млад лекар, изглеждаше на моя възраст, не повече от 30.

- Как сте?
- Добре, благодаря..
- Предполагам осъзнавате, че сте медицинско чудо?
- Всъщност не, но благодаря!
- Имате уникален организъм, който се възстановява много бързо.
- Това значи ли, че скоро ще мога да си тръгна?
- Все още не! Трябват множество тестове.
- А паметта ми? Животът ми?
- Не можем да кажем, надяваме се с времето да се възстановят.

- Ако ли не?
- Госпожице, Ангелова?
- Ангелова?
- Да! Вие сте Борислава Ангелова!
- Борислава? Това ли е името ми?
- Точно така! Пострадала сте при тежка катастрофа преди 9 години. На място е загинал приятелят ви. От тогава сте в кома.
- А какво е представлявал животът ми преди това?
- Всъщност вие сте били удивителна личност, както си проличава и в момента – едва на 21, програмист и софтуерен инженер, първи ранг..
- Така ли? Не разбирам нищо от компютри.
- Но сте разбирали и доста!
- А сега?
- Паметта ви ще се възстанови с плавни усилия и тренировки, убеден съм. Организмът ви има удивителните свойства да се възстановява с високи обороти.

  Погледнах го. Исках да му кажа, че не съм била всъщност в кома, а в друго съзнание през цялото време. Но не можех да му го кажа. Понрави ми се обаче този лекар – с къдрава, светла коса, правилни черти, мъжествена брадичка. Не знам, нямам обяснение – просто протегнах ръка към лицето му и го погалих
- Благодаря.

  Той се усмихна и свали ръката ми, прибирайки я скута ми. Усетих сякаш погалване, което много ме успокои. Не бях се сблъсквала с чужд допир толкова дълго време. Хареса ми. Докато подреждах съзнанието си в образите, мисли и съществуване на Вълчо Мориев, докато се опитвах всъщност да се отделя от него и да се върна към себе си, този лекар, чието име не знаех, идваше твърде често при мен. Не мога да кажа, че не ми допадаше. Не бях подразнена, присъствието му ме успокояваше. Исках да му кажа всичко, но не можех. Отвръщах му просто с усмивка. Всъщност, на всяко едно изречение, което изричаше. Толкова много или толкова малко. Бързо се привръзвах към него. Дали не развивах синдрома на пациента? Все пак той беше лекар. Един ден дойде с някакъв картон. Започна да ми излага резултатите от някакви изследвания. Изведнъж го прекъснах.
- Как се казвате?
- Аз ли? – той надигна смутено глава. – Д-р Василев, Григор Василев!
- Приятно ми ,е Борислава Ангелова.

  Той се усмихна.
- Може ли да минем на ти? – попитах, без да свалям погледа си.

  И той пак се усмихна.

  Спонтанност. В мига. Разливане. В същността. Всяка една визита ми доставяше радост. И беше искрена, не защото търсех спасителя.. а просто, така! Както наистина го изпитвах и усещах. За какво иначе да се боря, ако няма взаимност, решителност, действителност, която да надминава моето – две бития в едно, образуват цели нови вселени. Може би от там произлизаме. Мисловната ми дейност явно е била доста интензивна, преди инцидента, тъй като течеше непрестанно. Ала това не пречеше на интуицията, а в случая, знаех, че няма да ме подведе. Беше някакъв ден, пореден, както всички. Сив? Не знам. Безразличен. Досадните визитации, посещения на студентите – какво ли не! Само тези посещения на д-р Василев, на Грег, както всъщност си го наричах, като приятелят на Вълчо, Грег фон Хаген, но този път, лишен от егоистичността

на рода на Хагените, желанието им за слава и материалното – Грег Василев, беше моят, истински аристократа – достоен сред достойните. Имах желание това да не секва и да удължавам миговете на усамотение, за мен превърнало се в интимност, с него, в някаква малка вечност, която освежаваше съществото ми. Един ден, той попипа пулса ми. Стоеше, някак замислен.

- Женен ли си?
- Не.
- А не си ли се замислял?
- Разбира се, когато срещна човека. Не бързам.

Положих ръка върху неговата ми. Той не трепна, продължи работата си. Погалих я, изправих се и положих устни върху нея. Усетих сладост в цялото си тяло, все още младо, все още готово да разтвори утробата си, като възкръснало от мъртвите, за да дарува живот. Той не се отдръпна, тогава изравних главата си с неговата, както бяхме и двамата седнали. Пръстите ми се преплетоха в неговите. Приближих се. Усещах диханието му – плътно, дълбоко, мъжко. Носовете ни се докоснаха. Устните ми леко се допряха до неговите. И той ми отвърна. Впихме се в една дълбока, истинска целувка.

- Не бива.
- Красив си.
- А ти си прекрасна.

Понякога някои условности бива да се прекрачат, за да се получи нещо красиво. Както при смесването на цветове – напълно различни вълни, сливат се, за да родят нов нюанс. Лекарят си е лекар, пациентът – пациент, но аз бях Борислава, а той – Григор. Тогава се обърнах към него един ден, след като ми каза, че вече ме изписват.

- Знаеш ли, аз вече имам друга фамилия?
- Каква е тя?
- Василева.

И той се обърна към мен, с цялото си тяло. Разчетох пламък в очите му, идващ право от сърцето.

- Смело твърдение.
- Искрена констатация.
- А след изписването?
- Идвам при теб.
- Сигурна ли си?
- Напълно!
- Тогава…
- Какво?
- Не мога да не те приема.
- Не мога да не ти се предложа.
- Ти си уникална жена, Борислава.
- И ти, уникален човек..
- Трептим..
- На едни и същи вълни, не можем да го променим.
- И не бива.
- Има само едно нещо..
- Какво?
- Трябва да уредя една лична работа, но не знам колко време ще отнеме

- Уреди я! Бъди свободна!
- Свободна съм с теб. А когато я уредя тази работа, ще дойда при теб!
- Ела!

Първото, което сторих, след като ме изписаха, беше да отида до местата, които бях видяла през съзнанието на Вълчо, за да се уверя, че е истина. Минах покрай апартамента на улица „Московска“, вече със сменена дограма, минах покрай улица „Дунав“ и видях двора, с огромната череша, прозорците на офисите на втория етаж. Не знаех съдбата им, но знаех едно: че всичко това е истина. Залових се за последния спомен от съзнанието на Вълчо – номера на колата, как изчезва зад ъгъла. Тогава в разсъдъка ми заработи нова стратегия и се изгради план, на който се посвети – аз трябваше да намеря този човек, с когото се чувствах толкова силно свързана, да видя животът му, превърнал се в мой.. Защо? – нямах обяснение, изпитвах вътрешната потребност и едва тогава можех вече да се нарека наистина свободна и спокойна, да се посветя на любимия си лекар. Чертаех и нашето общо бъдеще, децата ни, всичко, толкова красиво, колкото не бих могла да си го представя и същевременно силно, както не го бях изпитвала преди катастрофата. Поне така се чувствах. За да постигна желаното, не можех да разчитам на собствените си усилия. Отидох до полицията, съобщих им, че имам информация по случая на едно убийство. Описах им престъплението. Всъщност не бяха открити никакви улики, просто следи от нещо мистериозно, но без доводи за някакво обвинение, като изчезването на партньорката на жертвата, внезапното разпродаване на цялото му притежание. Тогава им казах, че то всъщност никога не е било негово, а винаги е принадлежало на Вълчо Мориев. Това име, този затворник, изчезнал безследно.. Следователите веднага ме разбраха – Роза, бебето, Антоана, всичко им се изясни и следствието за активира. Обясних им, че знаех номера на колата, с която бяха отпътували. Тя била регистрирана на името на Роза. Започна международно издирване, което ги отведе до някакво място в Норвегия, където е изоставена и колата. Последва и проследявнае на транзакциите и преводи, които били ползвани на името на сметките на Роза. Но всичко беше внимателно покрито и заличено. Останали бяха само няколко следи – някакъв първи етаж в центъра бил отдаван под наем, но наемателите не били виждали никога собственика. Това място било заплатено през една от сметките. Извзеха се и получателите на месечния наем, но това отведе отново полицията до задънена улица – някаква фалшива сметка в Канада.
Оставих полицаите да си блъскат главите и реших веднага да потегля към Канада. Предчувствах, че там беше това, което търся. Междувременно, през цялото време, не си седях просто вкъщи, а се постарах да възвърна уменията си на програмист. Оказа се бързо, Григор имаше право, че имаме удивителна способност да се възстановявам. Бавно възвръщах и спомените си – родителите ми, катастрофата, приятеля ми, към когото още преди инцидента бях спряла да изпитвам каквото и да е, но все пак намерих и положих цветя на гроба му. Виждах се всеки ден с моя Грег. Любихме се дълго, страстно.Но заминах. Билет, еднопосочен, към Канада. Сметката се намирала в Отава. Поисках справка от банката. Не ми я дадоха. И тогава пръстите ми затракаха по клавиатурата. Проследих от къде се е влизало за онлайн банкирането, иззех всички

електронни адреси, които бяха внимателно подбрани, така че да са всеки път от различно положение – явно Вълчо си беше намерил опитен програмист. Но аз успях да преодолея и това препятствие и открих оригиналния адрес, който ме насочи към някакво градче на остро Ню Фаундленд, а именно, в библиотеката. Те бяха някъде тук. Започнах да издирвам целия район, жителите му, обикалях и търсех,повече не можех да направя като програмист, когато, без да искам, обърках пътя, поех по някаква пътечка, която ме отведе в гората и попаднах на една редица от къщи, с широки дворове, когато изведнъж чух един вик, който ме порази.

Единадесети слой

- Вълчо! – викаше Роза. Оградата беше, обикновена, телена и аз видях ясно гарвановите коси, разстилащи се по гърба й, докато влиза в къщата. Всичко е толкова ясно.. Няма минало, нито бъдеще, всичко се слива в един-единствен миг, който сякаш шепти, без да помни. Отдръпвам се встрани. Вече съм изцяло в себе си, в настоящето, когато виждам и така добре познатата фигура на Вълчо как излиза от вратата, с две чанти под ръка. Пред портата се спира, вади ключа от джоба си, ключалката прощраква. Обръща се за да заключи. А аз съм вече до него.
- - Познавам те, Вълчо Мориев!
  Той застива, обръща се, поглежда ме с въпросителен поглед.
- Ти си Вълчо Мориев!
- А ти, коя си?
- Твоето съзнание в друго тяло..
  Чантите падат на тревата. Той се обръща пак и отключва портата.
- Влез!
  Влизам в едно добре подредено и уредено жилище, къща, нито бедна, нито богата – нещо обикновено, непретенциозно. Завежда ме в хола и изчезва за миг. Погледът ми шари из стаята. Липсва телевизор, липсва технология или каквото и да било. Връщат се двамата, Роза и Вълчо, хванати ръка за ръка.
- Коя си ти?
- Казвам се Борислава..
- Какво искаш?
- Да ви намеря.
- А от къде ни познаваш? От къде знаеш за нас?
  Обръщам се цялата към Роза и започвам да й разказвам всичко – за инцидента, за това как в комата си съм виждала всичко през съзнанието на Вълчо.. Двамата стоят мълчаливо.
  Ако това момиче е право, ние сме в огромна опасност.. Не можем да продължаваме така. Това всичко звучи твърде невероятно. Но тя познава и двама ни с такива детайли, описва всичко – струва ми се изумително. Ала не мога да се отделя от притесненията си.. Ами.. ако ни издаде? Тогава губя Вълчо, губя живота си, който успяхме да съградим далеч от всичко, след като така ни връхлетя съдбата. А ако греша? Ако е просто някаква самозванка с богато въображение, някаква луда? Но.. тя описва еротичните ни сцени, всичко, сякаш е била там, точно, както се е случило! Не мога да го допусна, да загубя наново живота си, след като вече веднъж всичко.. Вълчо! Изпивам очите му, аз знам – няма друга вселена, с която да искам да свържа своята и нищо няма да попречи на нашето единение! Готова съм.. Ще го направя..

- Какво целиш с всички тези неща? Очевидно не си измисляш..
- Вълчо, за мен беше необходимо да се освободя от теб, от твоя живот, за да продължа със своя. Затова дойдох тук, за да започна и аз със себе си, на чисто.

  Той се извръща, споглеждат се с Роза.
- А сега? Какво се очаква от нас, след като си ни вече намерила?
- Да ви предам на полицията. Може да сте добри, почтени хора, щастливи в любовта си, но сте всъщност и двамата, долни престъпници, отговорни за две убийства, ти, Вълчо, каза – справедливост, но тя се отнася за всеки, включително и за съдиите, и за палачите.

  Той накланя глава на една страна. Роза се приближава към мен и ме целува по челото.
- Ти си благородна жена, Борислава! – и я проследявам с очи как излиза от стаята.

  Почувствам трепет от това действие на нежност. Спомням си всичко, ясно и чисто. Още малко, любими, Грег, и ще сме заедно, още малко и цялата работа е уредена! В този момент, вратата се отваря отново.

  Роза стоеше с пистолет, насочен към Борислава. Тя понечи да стане, изпъна се като струна, но в следващия миг последва изстрел. Втори и трети. Дивана се обагри с кръв. След половин час, те стояха на дивана, вече почистен, двамата, Вълчо и Роза, държаха се за ръце. Протегнаха устни един към друг, докоснаха се с нежност. Телата им се единяваха, дрехите бързо залипсваха и останаха само стоновете, които отекваха, докато до тях, вече опакован в чувал изстиваше трупът на Борислава.

Дванадесети слой

Дори и да се редуват дните, винаги ще се изпитва празнина, ако остане празнотата, ако не се разлее съществото във взаимност. Прости наблюдения върху съдбата на целия вид. Съзнанията на цялото човечества, на всички хора преливат в едно. Те са в дванадесет слоя, колкото са месеците на годината, колкото са Христовите ученици – това е необходимото наслояване на всяка една съзнателна система, за да се проследи добре херменевтиката – чисто херменевтичните слоеве, за да се опише който и да било живот, вече преминал. Това се случи, след случая, шокирал Ню Фаундленд, когато в една къща, в усамотен район, откриха цяло едно семейство, мъртво – малко момченце беше убито с един куршум, дете на около девет, по същия начин, жена на около 38, простреляна от упор и накрая мъж – на сходна възраст, самоубил се.. Случаят ме заинтересува дълбоко, за да породя отношение, довело до търсене. Има край, има и начало на историята – всъщност един просторен анализ, включващ в себе си – оправдано ли е убийство от чиста любов. Действително, труповете бяха на Роза, Вълчо, Антоана и невръстното дете на Радо Борисов. Те се бяха предали, пред тежестта на съвестта да живеят като убийци, ала бяха решили да приключат живота си заедно, като щастливото семейство, което можеха да бъдат, но никога не станаха. Понякога не се получава. Те убиха от любов, за да изпълнят чувствата си, искрени, силни дори до смърт. Понякога се случват странни неща в съдбата на човека, които привидно противоречат на законите на природата. Но това е само привидно. Естествения подбор избира пригодните за оцеляване. Те изискват за вида ни, чистота и човечност. Когато нещо от тях се наруши, пряко съдбата на индивида, еволюцията го изхвърля, за да се прелее в един спомен, в един фосил във Вселената, който аз ,следователят Андрей Пейков, продължавам да разгадавам, прилагайки дванадесетте слоя на

херменевтиката. В заключение мога само да кажа, че всичко е записано на диктофон, открит в джоба на тропа на Борислава Ангелова, открит в задния двор на тази печална къща. Животът е сложно преплитане от съдби, а любовта е единственото оправдание за съществуването му – съзната или не – това ни движи като вид, както и всички видове, за да се възпроизвежда безсмъртието на живота. Тази любов е толкова силна, толкова спояваща, че е готова на всяка жертва – дори и да загуби, това без което не може да съществува – животът.

Мисловник

Век

1.

Сдвояват се клони, като на липа, в далечината бие махало, от очерка на едно зададено в бита взвание се отпива на малки капки. Из връзките към обвързване с представите, така голи и привични на опустошението, кеото достига до отстъпване от преднамереното към захващане за изначалното, неистово вдадено в безспир от завъртания край разбирането от зададен в гласове ритъм. Разпуква се в тежестта неотправна като вейка вест, че идва нещо, което сплита всичко в едно и не спира да трепти, по редовете на очертания, все така менящи се и неспирно ширещи се, вливащи се в поклащяне на свиване, което все така очаква, за да се извърне в пулс, на редно и нередно, на всичко, вдадено в неизмерно построение, от предизначеното към това, което кьс, в ситни редове се ниже. Оставам дух, душа, сърце и плът, в едно с неистовото зарево да се зариват, от лъчи, към естество, несподолено, в крехкост, на пълното съновидение и залющващ се вихър от неизследваното, което остава все така крепко притворени порти, които следва широко да се разтварят, със замах! Това е предначертаното околоредие на междусъщностното, заложено в плъткото, което не е просто плътско, но един разгрьщащ се символ, зад дебрите, на онава, отвъд, което не пита, нито не стене, но сее, безспирно, в редове, начала и прояви, които се извръщат към същината в същия този полюшващ ритъм, който все така се лее като сърце към признало себе си сърце.

Сдвояват се клони, като на липа, в далечината бие махало, от очерка на едно зададено в бита взвание се отпива на малки капки. Из връзките към обвързване с представите, така голи и привични на опустошението, кеото достига до отстъпване от преднамереното към захващане

за изначалното, неистово вдадено в безспир от завъртания край разбирането от зададен в гласове ритъм. Разпуква се в тежестта неотправна като вейка вест, че идва нещо, което сплита всичко в едно и не спира да трепти, по редовете на очертания, все така менящи се и неспирно ширещи се, вливащи се в поклащяне на свиване, което все така очаква, за да се извърне в пулс, на редно и нередно, на всичко, вдадено в неизмерно построение, от предизначеното към това, което къс, в ситни редове се ниже. Оставам дух, душа, сърце и плът, в едно с неистовото зарево да се зариват, от лъчи, към естество, несподолено, в крехкост, на пълното съновидение и залющващ се вихър от неизследваното, което остава все така крепко притворени порти, които следва широко да се разтварят, със замах! Това е предначертаното околоредие на междусъщностното, заложено в плъткото, което не е просто плътско, но един разгръщащ се символ, зад дебрите, на онава, отвъд, което не пита, нито не стене, но сее, безспирно, в редове, начала и прояви, които се изврънщат към същината в същия този полюшващ ритъм, който все така се лее като сърце към признало себе си сърце. В символ се разгръща цялост в дълбочина.

За да се схване това цяло във всичките му прояви е нужно едно разделяни по съставните части, което невинаги допринася за общото разбиране, но влага едно устойчиво прерастване в израза, който остава допирен за всички явления, привидно затворени едно в друго, за да дарят и пророждащото се в късовете на едно неистово излияние, деяние, което представя цялостта, свързана помежду си. Във възлите се откроява случващото се, или мигът, откроен чрез един безчет съзвъзлия, които възддават непреодолимата отлика, но и сливат всичко в устрема му да добие себе си, без да се съчленява, бидейки вече съчленено.

В такова отношение, на едно обвързване, което невинаги се случва естествено в обхвата на съзнанието, но и съществува паралелно, като страни на възела, които са се оплели, но без да се докосват един друг – съществуването на подобна успоредност предполага пресичането единствено със пресечна, на различните явления, които се докосват, за да се сродят, в един начален, привидно отсег от съществуването си, като линии, за да зададат привидно нова точка на обхващане, която задава параметрите на осъществен вече контакт. Това са четири паралела, съществуващи, един в друг, всеобхватно, на дух, душа, сърце и плът, които се раждат в представата си, като едно неначленимо единство, без да се накъсват в пресичанията си, които добиват и пространствени и времеви измерения, веднага, след като осъществяват допирателните си, които изглежда са продиктувани от нещо случайно, но всъщност биват зададени от самото изначално състояние на възела, преди да започне да се преплита. Това заплитане задава самата тежест, или добива ново естество на характера на паралели, извън този, обозрим свят, които придават, чрез своето съществуване нови същности или слоеве на самото съществуване. С всеки допир между паралелите, се получава явление, сред самото докосване, което задава и вече посоченото начало, като терминална точка, на процес в съзнанието, случващ се и несъзнато, като по този начин, поддържа единството, в сцепление, между самите, хармонично, или според трептенията на преплитанията в дадения миг, като линиите, разгледани като вълни, се откланят в чистота си и амплитудата, разтейки, или намаляйки, правейки цялото съзвъзлие, да трепти и упражнява непрестанно съвсем различни по характера си вибрации по цялото си протежение. От самия вибрационен фонд се осъществява зависимостта между паралелните линии, които са и успоредно съществуващи светове, принадлежащи към характера на различни вселени, със свои закони, привидно пресичащи се, без да осъществяват реален контакт, но напълно впити, една в друга, като чрез самото си вплитане, осъществявват кръстосването на паралелите и така задават взаимновлияещи се в устрема си естества, които винаги се схващат като едно цяло, и поради това, задават в това, което се усеща като миг, едно, привидно обновление, като начало, в

пресичащото в обема си, място и така всеки миг, изглежда, като кадър, на предходния, взаимносвързан, в едно цяло, явяващо се като ново, сякаш след рестартиране, или непрестанно, преобразуване, което изглежда само така, заради, успоредното съществуване, независимо едно от друго, на четирите естества, за които ще се разгърне по-обхватно и темата, без да се схващат като отделни единици, но бидейки обгърнати в мига, се долавя и тяхното непосредствено взаимодействие в емпиричната реалност. Поради различните си стойности на всеобхватност, съответните паралелни светове, зададени от различни величини, с различни свойства и възможности от редици, се различават и по достигане на дълбочина, в естеството на явленията си, като се простират, спрямо собствените си ограничения, във вече зададени единици и по този начин изглеждат предопределени, но самото им наличие, като естества извън привидното цяло, все пак изграждайки го, те добиват своята индивидуална характеристика, въз основа на собствените си интеракции, дори и в различни селения, което съответно и обагря явленията помежду им в същност, която, като символ, се разкрива, в слоевете на съзвъзлието, за да даде и уникалните очертания на всяко едно индивидуално битие. В това, тук, в онова, там, сближават се в прегараня на разстоянията, на инстантанната, копняна по обединение, забрава, която навява единствено загубването на сливането, което всеки миг се намира, за да се раздели отново, без да познава себе си, непрестанно откриващо се по всички свои пресечни точки, за да ражда и да начева едно обновление, случващо се в явяването на един инструментариум в така наречен миг на излияние, когато всичко, явно, трепне в едно усмотрение.

Без условности се проявяват така отделните компоненти на съществуването, като всяко бива зададено от собствените си условия, които биват твърде различни в устоите си, взаимноизключващи се, но в цялата контрадикция се намира все пак сливане. Така се усвоява същината от сблъсък, който всъщност е единствено пресичаща се успоредност в едно неопределимо спрямо осезанието ставащо, което е така дълбоко заложено в различните, непреодолими слоеве на съзвъзлие, минаващо от едно състояние към друго, което предполага и континуума на цялото движение на едно настоящо, белязано в своето достояние, от целокупността на това, което е извън него и задава собствените му очертания. От тук се явяват и различните явления, във вътрешния механизъм на цялост, като преход, едно към друго, зададен от пресичанията в съзвъзлието и всяко паралелно цяло, паралелно съществуващо, се изразява в дадените си компоненти, въз основа на допирните си, задаващи мига нагъвания, позволяващи пластичността на пълнота, така че да не се накъсва. Едно гъвкаво естество, така се представят и всички тези, отделни, или извън състоянието, съставни части на възприеманото като цяло, или задават така и хода, и движението в определяния като текущ свят. Така той бива възприет като съществуващо, цяло, при все, че не съществува в измеренията си, но бива напълно скроен от преплитането на дух, душа и сърце, в една плът, която дава това привидно съществуващо, наречено реалност, която обаче в същността си бива зададена единствено от пресичанията в съзвъзлие, което все така се образува от неща, извън нея, така че самият акт на преплитане, остава неосезаем, но бива разбиран в естеството си като миг. Така цялата реалност става движение от съвкупност на различни мигове, които преливат един в друг, задавайки континуума на битието, само защото, в непрекъснатостта на преплитането си, отделните участници, остават все така неразделни в себе си, от което и самата реалност изглежда неделима. По този начин, самата тя заема непрестанно нови граници, и задава една осезаема вселена, изградена от достижения, в различни светове и измерения, които проникват до дълбочината на проявленията ѝ, но не спира да носи белезите, схващани осезаемо, на различните начала, заложени изън нея, така че цялата обозрима действителност се окачествява

в същността си единствено като преплитане на възлите на това, което съществува извън нея. По този начин се достига до едно виртуализиране, посредством апарата на наблюдателя спрямо целокупността от действителности, чиито движение бива продиктувано единствено от реална единица на кръстосване, раждаща това, което изглежда като реалност, за да бъде окачествено като такава единствено посредством отражението си, изявено единствено като съприкосновение на отделните коммпоненти, което превръща самата реалност в един комплекс, или самата нея в едно въображаемо, виртуално устройство, което съществува като симулация, която не може да имитира, нито да надгражда действително случващото се, но се проявява като остатъчно проявление, допълнение, или производно въз основа на самите възли, осъществени в пресичанията си в даден момент, спрямо времепространството, изградено в самата действителност, като конструкта определящ плътта и с това и категоризираното като битие, превръщащо се така в простотата си на цялост, единствено в нещо привидно, което няма действителна стойност, като холограма на пресичанията, и по такъв начин е възможно единствено съществуването му в паралелен безкрай, добивайки тежестта си единствено като откъслеци на пресичания или нарязвани мигове, задаващи и познатия смисъл в реалност, която бива нереалност.

Нереалността на реалността, предпоставя, че действителната реалност не може да се постигне, но се разкрива единствено като символ през осезанието в целокупността на достоянието си. Това посочва не само различното естество, елементи, или пълни съставни части, които са изцяло необхватни едни от други, дори несъвместими, не само различното съотношение, но и различие в пълното си функциониране, от недрата, на съвсем различни естества, които все пак съществуват едно в друго, неразривно, без да нарушават общата си характеристика, но дори допълвайки се, да допринасят за едно привидно едновременно и цялостно движение, само по себе си, представящо, че духът, душата и сърцето, непрестанно се движат, независимо едно от друго, но все пак, преплитайки се, те създават тези отражения върху плътта, която пък от своя страна представя еднопосочното и заключително сътворение, от привидни, недилими, но напълно различни начала, които извират извън собствената структура, за да я определят. Това може да доведе до объркване, но в плътския свят, който се дефинира като реалност, всъщност не съществува предпоставките, на нещо, автономно зададено, или независимо, или дори автентично, освен ако не е самобитния, не интелект, а същество, организъм, обърнал се не само към самия себе си, проявявайки по този начин интелекта си, но и към всичко, заобикалящо го, за да достигне и до такива, необхватими по своему естества, които всъщност го съставят, не според ред или чин, а в едно хармонично единение, което предпостава и обективния наглед или пълно развитие, на една реалност, считана за нереалност, която не може да бъде докосната в същината си, освен посредством разкриващото се, защо като символ заложено в нея – защо като символ? – защото символа единствено загатва и наподобява истината, или това, което бива скрито зад него, като го предава на енергийно или възприемо по-сходни за обгръщане нива, така че да не буди някакво противоречие в съществуването на отделното, но да бъде самото то скрепено по своята структура и функция, затова и именно символно се разкрива светът на невидимите начала, които не са просто невидими, поради размера си, но и напълно излизат извън пределите на концепцията, която съзнанието предпоставя зад свят или възможно съществуващо. Тук следва, че в своите устои, духът, душата и сърцето не биха били възможни за съществуващи, освен ако не се разгледат поотделно техните особености, което би било невъзможно, защото те все пак се преплитат в зададения миг ведно и не могат да бъдат разделени едно от друго, без да се наруши и цялостта им в разбирането. Това прави не само невъзможно, но и непълно всяка интерпретация, зад естествата, които задават по този начин съществуващото, създавайки го от несъществуващо и

невъзможно, като му придават устоите на лично битие, скрепено от разбиране за собствено житие. В подобен израз, следва да се предпостави, че единстсено във съзвъзлието, което се образува в даден миг, може да се проследи и автономната функция, на дух, душа и сърце и как те образуват плътта като такова естество, че да заема и изпълва изобщо някакво пространство със съответна реалност. Ако приемем, че в плътта се вплитат множество светове, паралелни реалности, успоредни измерения, различни селения и безчет от вселени, всичко това се побира в плътта, начертана като мрежа от интелекта със собствените си свойства. За разбирането, е нужно да се интерпретира и самия интелект, или какво точно характеризира той в следствието си, като естеството му бива обвързано с познанието, или това е разбиране на цялата съвкупност, на отделните компоненти, тяхната логическа последователност, подредби, съответно с техните свойства, или интелектът достига до всичко това, посредством способите на рефлексията, която отъждествява и съпоставя едно с друго нещо, като едновременно с това и го разделя едно от друго. Тук не бива да се бърка интелектът с философското понятие за диаболос, което също разделя нещата, но без да нарушава структурното им единство, докато рефлексията има тенденцията на диалектично движение, едновременно разделящо напълно, и впоследствие интегрирайки разделеното по съставните му части в едно общо цяло. От тук следва, поради свойствата на плътта да рефлектира и този, привидно забавен свят, подчинен на определени стойности, задаващи съответни скорости, които, бидейки обвързани в полета, приемат съответна маса, която пък представлва разпределение на енергийния заряд от даден носител на рефлектиращо естество. Това показва не само и че интелектът е основно свойство на съзнанието, но и предполага, че в плътското си естество, дори съставните му части, рефлектират една спрямо друга, самите частици, които го изграждат, и по-малки съставни части, които достигат до различни измерения, които предполагат и съществуването на невидими светове, и други, странни неща, които напредването на интелектуалното разбиране на съотношението на величините спрямо структурите на съществуващото и разпределението на енергията като цяло, определят и самата еволюция в състоянието на интелекта. Това предполага една напълно интелигентна вселена, изпълнена с множество интелигентни мрежи на всеобхватни движения, които могат да се схванат преди всичко интелектуално, или чрез това, което противоречи на интелекта, или природната интуиция, или интуитивния ум. Но към тази позиция ще се добави още. Плътта е интелигентна и към този извод принадлежи всички доказателство, които рационализацията или свойство към непрестанно интегриране към общото, предпоставя. Именно в тези движения, обаче плътта бива възпирана в скоростта си, от това, до обхване действителната реалност, която вече не е склонна да се проявва чрез интелекта. С такова разбиране, и набора на самата плът напълно се видоизменя. Самият интелект представляваа само отражение, или отразената реалност е нищо повече освен едно рефлектирано свойство над действителните процеси, които са напълно противоположни на самото интелигентно разбиране и по този начин биха били считени за невъзможни и несъществуващи, тъй като интелектът може да схване себе си единствено като рефлексия, като взаимносвързана мрежа, подлежаща на съответните движения на разчленяване и последвало събиране и третично интегриране към едно общо цяло, което в процеса си и задава самите параметри на границите на интелекта. Така той изглежда цял в себе си, но в последователните си движения, не задава нищо друго, освен забавяне, с което се увеличава и тежестта, а с това и пренареждането в една цялост на отраженията се получава един свят на сенки, които само наподобяват реалността, но и която като действително, достатъчно добре сработва, за да допусне и символното си осъществеяване в света на рефлексията или на плътта, като единствен начин да придаде не само действителната реалност, но и да допусне изобщо рефлекторната реалност да съществува, цялостна в себе си. Поради естеството на движението, с което интелектът оформя считаната за истинна реалност, се наблюдава и последователност, и

свързване в такава последователност, като в мрежи, от което и плътта наподобява тези движения, които биват предпоставени и взаимносвързани и изследими, и така винаги достига до един източник, до първородно естество и прочие, което определя линията на времепространството, която все пак не се спазва, в различните светове, но и те напомнят, в различието на измеренията си, подобие на каузалност, задаваща изобщо параметрите на нещо съществуващо, или изхождащо от нещо различно. Цялата тази метрика, интелектуална, бива напълно сбъркана, но и напълно напасната към едно привикване към общата структура на плътта, приела познанието за даденост и предпоставяща интелектът, или рефлексията като първообраз, тъй като напълно леко понася естеството си, свързано с разпределението на енергията, прави го, според рефлективната си скорост, с което и решава, напълно привидно, проблемът със скоростите и съответните маси, като компенсира и задава съществуването на различни велични и константи, в различни светове и измерения, като все пак съществуващи и така задава устоите на характеристиките на съществуващото като само по себе си такова. С подобно движение, обаче, на пълното отражение, се отблъсква и отдалечава плътта от самата реалност, която не представялва мрежа, а преплитане от възли, в които няма нито начала, нито граници, нито ясно обособени представи, които да се групират в категории, а представляват наистина, съответно, несъществуващи и по този начин и погрешно рефлектирани, определяни като субстанции, без всъщност да спазват нито законите, нито понятията на нещо, което изобщо може да се дефинира.

Надхвърляйки действителността на рефлексията, или тази реалност, която е обримчена от интелекта, се разбира, че познанието не е това необходимо положение, което да определя съществото като такова, но е единствено, едно постановление, родено именно чрез рефлексията, която не може нито да побере, нито обхване, напълно невъзможното, като му се преотипоставя и по този начин не само се отделя от него, но развива пълна регресия, противопоставяйки се на това, която изгражда самата нея, като действителност. В това се вижда ясно контрадикцията между рефлекторна реалност и истинна реалност, пред която, истинната реалност остава скрита, за да се опитва рефлекторната реалност единствено с плодовете на интелекта да реши въпроса, изначален, за произхода си, за изначалното си съществуване и за своята автентичност, като непрестанно разширява мрежата в собствената си реалност, неспирно отваря нови и нови позиции, на една и съща контрадикция, и с това разраства в рефлекторната си мрежа, сяка, до безкрай. Ала самиият интелект е краен и винаги стига до един и същ цикъл от невъзможни за отговор постановления, които дори не могат да зададат логически въпроси и съответното им разрешение. Границите му са зададени от границите на самото отражение, което се опражнява, или от тристепенните му движения, които сами по себе си поставят някакви лимити в боравенето със самопроизвеждащото се, което не може да бъде и заложено в интелекта, превръщащ се просто в имитатор или заблуда за реалното състояние на действителност, небелязана в в пълнотата си, от каквато и да е ограничаваща себе си, рефлексия, но и тя, се разкрива, напълно ясно, конкретно в точността си, отвъд неяснотата, която непрестанно се увеличава, с увеличаването на интелектуалната мрежа, което задава и намаляне на скоростта и увеличаване на теглото, от взаимодействието със силите, което предполага такова преразпределяне на масата, отново, лишена от точност, от яснота, поради недвусмисленото стремление към задаване на непрекъсната рефлекитвна стойност, че се достига до хаотичното й осъществяване като движение в пространството, от което и нараства хаосът, и привидно системата върви към своя едностранен край, както е започнала, което предполага и крайното и пределно разбиране, заложено в самия интелект. Това е цялостно поведение на плътското, от което не бива да се изваждат бързи заключения, но следва, в различни достояния да се обгърне изцяло, за да се достигне и до неплътското,

което се подчинява на съвсем други движения и велични, и дори бива освободено от такива, за да се превърне в един напълно непознат и недостижим свят, който дори не може да се определи или схване като такъв, но все пак съществува и съществувайки, определя настоящето действително и по този начин се е разкрило в него в различни знаци, за да се отбележи, но е така загадното и завоалирано, че бива загубено сред цялото море на крайна рефлексия, не може да се опознае в мрежите на рефлективните движения и бива съответно загубено, като познание, защото то не може да се превърне нито в познание, нито в нещо подобно, достижение за интелекта, освен да се яви в единство, като бъде себе си, и се движи и съответства, и с това извършва съответните си движения, които именно разкриват тези естества, заложени в началата на производните в съществуващото, пред границите на рефлексията, със съответни отразени комплекси и структури и характеристики, които биват интегрирани към параметрите на тази реалност, която не е съответна на истината, но бива въпреки нея, собственото си достояние, като един воал, през който се прозира, пречещ да се види и реалното действие, такова, каквото е, защото някога, някъде, самата плът, почвайки да рефлектира сама на себе си, е изразила познавателната си стойност да събира и да едрее, предпоставена от собствените си ограничения, опитвайки се именно чрез увеличаване на познавателния си обем, чрез разширяване на мрежата си от интелекта, да увеличи сама скоростта си на развитие и да съумее да съществува извън които и да било измерения, без да рефлектира сама на себе си върху това, че именно свръхрефлекцията и тендеция да се отразяват невъзможни за отразяване процеси, могат да родят единствено собствени ограничения, и с това, само като символ действителната природа на реалността да може да се разкрива, което възпрепятства и истинната реалност да се осъществява, а бива хвърлена в рамки, непознати за нея, спрямо отразеното съществуващо, или понятното, което добива мерило, бива съпоставимо и съответно считано единствено за изначална природа на естеството си, което обяснява призхода му само със себе си и води до заблуда, не само в изначалната връзка със собственото си естество, с действителна автентичност, но и лишава от осъществяване на самобитна реалност, до завихрянето на личност и така, отстояване на собственото и на присъщата към своето свобода.

2.

Различни стойности се предават на всякакви начала, без оглед на тяхното действително поведение, което да ги охарактеризира като съответни на себе си, или лишени от каквото и да била стойност, с цел, която е сама по себе си цел, без никакви допълнения, а в собственото си съществуване, неподправено като такова, което и доближава до самата същност на съответно естество. В задаването на стоност се допуска вече сравнение, започва се детерминирането и на каузални-следствени връзки и се прилага наличието на кондиционален императив, като и двете задължават в оглед на една представа, твърде едностранчиво заложена, разглеждана само от един ъгъл на явление, без да се обгърне в действителност цялата истина, каквато представлява тя в нейните собствени, като цел сама по себе си напълно естествено, предпоставки, които да са неделими от същността за разбирането ѝ и биват определени като

себестойност, лишена от каквато и да била стойност. По такъв начин се достига до едно по-плътно обхващане на изследвания обект, като всяка една линия на сравнение, чрез влагане на стойности, и на причинно-следствени и императивни връзки, се отъждествява с това, което в широкото мислене е разпространено като познавателно мислене или познавателна цялост, чисто гносеологична, която борави именно с тези инструменти на интелекта, основани на диференциране на субектите, за да бъдат отново интегрирани в обекти, което задава и съответните, вече описани параметри, повдигащи едно по-скоро количествено отколкото качествено определение, като самото качество бива задавано по-скоро от субективното разделяне, или разчленява на съставни части, без оглед към общностното, на базата на което се появяват и сравнителните и императивни черти, и причинно-следствени релации, задаващи разделяемото в самите качества, без оглед на качественото им интегриране спрямо общо цяло или разглеждане на съставнтие им начала с оглед на общностното. Това предполага един предимно количествен анализ, върху който се базира цялото достояние, по интелектуален път, в самата му сърцевина, бидейки винаги неспособен да инегрира качественото спрямо количествено изменение, с оглед на едно общо цяло, като остава по този начин дефрегментиран и фрактулиран на отделни сегменти, които не способстват, впоследствие, за количественото овладяване на постъпваща като конструкт информация, като тя бива разглежда, разчленено и познавателно, се случва една невъзможност от обективното прилагане на качествата у едно явление, в проследяването му на количественото му проявление, спрямо общия проблем, свързан с интеграцията към общо, след процеса на диференциация. Проблемът с интеграцията настъпва главно, в неспособността на разделянето, с оглед към цялото, без да се загуби смисълът но разделеното, вече отделено, като индивидуалност, сама по себе си губи стойност, което налага и последствалото добавяне на стойност, или установяването на каузални връзки или въвеждането на императиви. Чрез последното се задава яснота на вече изгубената фрагментирана стойност, така че сама по себе си тя да добие някакво обяснение в действието си, или да си възвърне конкретиката в него, която е била налична, преди да се диференцира естеството. Така се въвеждат множество малки стойности, съотносени, към големи групи, или големи редици, единствено въз основа, на предхождащи закономерности, които интелектът търси, с оглед на приобщаването, отново, на частите, към цялото. В цялото подобно действие, се достига единствено до рефлективната стойност, която интелектът има склонност да проявява спрямо битието си, като по този начин трупа низ от отражения, които съществуват едно спрямо друго, въз основата на зададени от опита към осмисляне или обратно приобщаване на частите като общото, като в подобен акт се губи, автентичната функция или характеристика на разделеното, преди то да бъде диференцирано в самото си общо. По този начин, законите на привидна логика, която не се обосновава на обективен наглед, но единствено, в съществото си, на опита за реконструиране на разглеждането, отвъд естествата, при самите тях, се обосновава вече от законите на интелекта, чията единствено действителна функция, като на целия познавателен апарат, чийто израз е и самият интелект, като инструмент служещ изцяло за отличаване на личното или индивидуалното, с оглед на анализирането на качествените и количествените му функции, без никакви други добавки в самата функция, която превръща интелектът, в присъщото му действие, в разглеждане на количествените и качествени характеристики на едно явление, анализирайки го, за да се докосне наблюдателят до същността му. В това се обобщава и цялото действително осмисляне на интелекта като такъв, който бива не само самостойна единица, сама по себе си, тъй като за да упражни свойствата си, той непрестанно рефлектира, като изначално почне от себе си, за да знае, че е едно познавателно естество, преди да премине към анализа, на качество и количество, посредством рефлекция, което още веднъж затвърждава изцяло субективното положение на инелекта, заради което се появяват и

логическите грешки, свързани при познавателната категоризация, с неспособността от диференциране на качествените и количествени белези и последвалото им интегриране към едно обща цялост. Това превръща правилата, въведени от инелектът във всевалидни, касаещи съзнанието, като се заглушават различни негови други функции и структури, за да се превърне той във водеща сила, касаеща релациите на материята, но все пак непосилно да работи с постановки, в които няма нито величини, нито познати стойности и по този начин, интелектът изолира подобни явления и ги превръща в сфера на една невъзможност или непостижимост, където единствено непознавателното разбиране или агносиса има възможността да проникне отвъд поднесеното му и да се докосне до истинните естества и характеристики на дадено явление.

Всъщност, като цяло, в пълнотата си, съществуването се придържа към такова устройство, което да доближава същина със същина, за прекия им обмен, или общуване, което да осъществи, в яснота, с конкретност на обмененото, от естество, към естество, определен вид информация, основана изцяло на съответния дискурс, от самото общуване, така че се предразполагат съответно и посоката на движение на информацията, и нейното възприемане, нейното сортиране и съответното й приложение. Но не винаги приближаването на същина със същина гласи и предаване на информация. Това се случва в законите на интелекта, който все търси някаква взаимовръзка, на каузален принцип, за да я приобщи в мрежата си на възприятие на съществуващото, а понякога съществуващо се доближава до съществуващо и просто, за да достигнат допирателна точка, без да има обмен на ифнормации, който позволява съответното установяване на връзка и съответно промяна или намеса в образуването на съзвъзлие, в една действителност, необременена от качествените и количествени отношения на инелекта, който в самата си рефлексия съотнася качество към общо, губейки индивидуалната характеристика на качеството и обобщава не въз основа на съответното качество, а въз основа на съответното количество, което напълно обезличава индивидуалната, естествена характеристика на дадено съществуващо. Единствено чрез агностичния анализ, който вече не е познавателен, но остава в понятийния апарат на разбирането, могат да се преодолеят съответните грешки във възприятието на познавателния апарат, който цели преди всичко сравнително натрупване на количествени съотношения, приобщавайки качествените различия, така че да борави по такъв начин с единица информация, като я разглежда, с намесата на дадена величина в приобщаване на качествената й стойност към общото. По такъв начин, качеството бива напаснато към съществуващото, благодарание на една константа, която отново разглежда изцяло количествено отношението, без да се достига до пълното в достижението за самото съществуване. Така рефлексията, вместо да изпълнява природната си функция на запознаване с даден обект, спрямо качествено и количествено отношение, започва да попълва липсата на логически положения, в собствени закони, и като основна на интелекта, чрез познавателната му стойност, заменя съдържанието на съществуващото с една просто рефлексия, която работа благодарение на допълнително зададени условности, въведени от самия интелект, за да се компенсира неравността в самата му функция, и по този начин, да се оправдае самото му съществуване, което, след като той не изпълнява предназначението си, поради чистата състоятелна връзка в самата рефлексия, или невъзможността да се погледне явление от повече от един ъгъл, което убива и самата рефлексия, целяща покриване от всички страни, но поради собствената си условност, интелектът, не разглежда от множество страни, спестява така енергия и изглежда еволюционно пригодим, като обаче задава допълнителни условия и критерии, за напасване, на несвършената от една тотална рефлексия дейност, стремяща се към качествено, или от всички страни, покриване, на определен обект, в количество, предпоставящо тук и самата грешка, за неспособност на диференциране на

качеството спрямо определения му обем от количество, което превръща проблема с интелекта изцяло в едно геометрично препокриване на обема, така че самият интелект е изместил, като обем други свойства и функции на съзнателния апарат, наложил се е еволюционно, или поне изглежда наложил се, като самият интелект среща основната си грешка в рефлексия върху обемите, върху дефинирането на мое от чуждо и съответно на чуждо от чуждо и приобщаването им към цялост, което се отъждестява с широка проблематика на цялата теория на познанието, което се оказва неспособно само по себе си да разглежда единиците знании в категории, спрямо чистото им съществуване, а напротив – спрямо привнесени от интелекта закони, свързани изцяло с невъзможността на интелекта да упражни съответната изчерпателна рефлексия, които задават и познание въз основа на отъждествения като познаваем свят, търпящ своите явни ограничения, както и самият интелект търпи своите явни лимити, съответно на въведените му рефлективни закони, което задава цялостна липса или пропуск в инструментариума на съзнанието да разбира или да възприема, отнесена към приложението на познанието, като откъснато, лишено от собствените си, естествени взаимовръзки, които, освен посочените граници, силно стесняват полето му на действие, до определен диапазон, където единствено може да има някакво отношение, сътнесено към привнесените от интелекта закони, така че самото познание в апарата си се превръща в допълнителна граница, зададена сама от себе си, която съдейства с интелекта, така че, цялостната рефлексия, бива сведена до един определен минимум в приложение на действието, така че опитът да се държи съществуващото в мрежи на осезаемия апарат, схващани като такива, пропада, тъй като чисто на практика, самото познание губи от естеството си, по този начин намаля съдържанието си на смисъл и изобщо се откъсва от съответното му в съществото, като се превръща единствено в носител на късове информация, без основни количествени и качествени анализи, без всеобхватна рефлексия, която да ги осъществи и тези късове информация, се оказват накъсвани, приобщени към някакво общо значение, което често бива прехвърлено от група на група, за да се запълни липсата, което създава и съответно проблем в цялото разбиране, като и освен това, се създават йерархични структури в самия познавателен апарат, единствено въз основа на привнесените им белези, допуска се и подобно сортиране на самата информация, която вече от чисто понятийно гледище и я обезценява сама по себе си, като се превръща единствено в безсмислен носител на някакъв белег, неустановен, единствено приобщен към групиране на части, с оглед към общото, без обаче тези части да се съответно, спрямо естеството им качествено обособени и не само се губят напълно в цялото, но и веднъж, изпървом, разделени, те пък губят от количественото си цялост, която вече не може да се възвърне, така че се появяват съответните закономерности на отношения, които обоснавят мрежата на интелекта и биват действени единствено, за да изправят грешките. Подобни пропуски съществуват, явно, в това, което се наричат реалност, зададена от интелекта, само защото той е органът, упражняващ рефлексията, но не е единствения, и не може да изземе това действие от разсъдъка, в разсъждението на душата, която в основата си носи пълната рефлексия и я упражнява върху това, с което се свързва, посредством чувство, а именно въз основа на пълнат рефлексия, упражнена, в разсъдъчен смисъл, се и подбира кое чувство да бъде включено къде и с какво да се свърже, играейки ролята на мостове или ензими, които ускоряват пълното покриване на естеството на нещо съществуващо, с цел отреагиране и осъществяване на точен и ясен съответен контакт, на допирателна точка, за обмен, или без обмен, за образуване на съвъзлие, според съответния контекст. В този смисъл, непознавателния апарат на разбирането в областта на сърцето, като и душата, и сърцето, излизат извън това, което привидно изглежда като съществуващо, или агностичното разбиране, много повече се доближава до истинското разбиране в областта на сърдечното, която не е област сама по себе си, а представлява символно предаване на едно от основните естества,

вградени в съществуващото, така че, агностично, разбирането достига до възприятие, което, първо, е склонно да отреди съответното качество, без да го накъсва от количествената му проява, и го анализира в рамките на общото, без да го изолира и проучва допълнително, като съдейства със системата на разсъдъка, за да определи пълна рефлексия, от всички гледни точки, така че и каузалната причинно-следствена взаимовръзка изчезва, изчезват императивите, в съответните им категории, и съответните кондиционали, като се разгражда и едностранчивата рефлексия, отстраняват се, отново от разсъдъка, безсмислените единици информация, деконструира се създадената мрежа, на реалността, представляваща просто една объркана подредба на същности, и се насочват, не според, привидно логическите постулати, на напастващата се рефлексия, а действително случващите се явления в реално съществуващото, било нереално спрямо интелекта, но напълно реално, спрямо агностичния комплекс на итнерпретация на информация, в който тя отново се изпълва със смисъл сама по себе си, не губи от значението си, нито от съдържанието си и осъществява конректен обмен не само със себе си, но и с друг вид информация, тъй като проблемът на интелектът е по-скоро нарцистичен, и е свързан с невъзможността да се покрие самия себе си с цялостна рефлексия от всички ъгли, тъй като допускането на друго, или на още едно, ограничава схващане на итнелекта да упражни рефлексия само от едно гледище, върху себе си. Подобно разбиране, предполага и съответната, една посока, която обаче не е способна да обясни нито паралелните същност, нито паралелните измерения или светове, които все пак остават в естествата си в рамките на интелекта или на едно познавателно разбиране, до което обаче стига единствено допускането, или следване на интуицията, заложена като цяло извън естеството на този свят, или извън плътта, че за съществуването на несъществуващи реалности или тяхната изобща възможност, оправдана с оглед на агносиса, но не и с оглед на света на интелекта. Тъй като интелекта работи единствено с подредбата на конструкти, спрямо съответните му познати закони, оказали се, както вече се изтъкна многократно, единствено логически корекции, след досегът на интелекта, като рефлектиращ само с едно състояние, способен да обгърне, отразявайки и само един аспект от изграждащите съществуващото, а и несъществуващото, елементи, в тяхната им проява, тъй като само с тази едностранчива рефлексия, интелектът е склонен да дефинира наличието на друго, или да упражни някакъв качествен анализ, без да губи количеството – като това се превръща в единствения наглед изцяло на самия интелект, който като разчитащ единствено на познавателна стойност, достига до дефицит на информация в даден момент, и започва да се повтаря сам себе си, като повтаря празните единици информация, които, отново, губещи от смисъл, зададен в сработа в цялостното устройство на съществуващото, се смаляват, количествено, като и започва да намалява качественото им отделяне, започват да наподобяват все повече едно на друго, а кухите късове от информация, започват да се повтарят, което води до цели числови редици, които нямат нови изрази, но просто се приповтарят, само че на различно място, като и броят на места намаля прогресивно, докато се достигне до пълна загуба на информация в интелектуалната структура, охарактеризирана от гностичния апарат, която единствено остава да съществува в сингуларитет като една рефлексия, отразяваща самата себе си, вече напълно загубила представа за другото и неспособна да го определи или диференцира, така че се получава рефлексия сама със себе си, която и губи мига на самосъзнание, след като вече не допуска в разбирането си нещо различно от себе си. В този случай и времето се свежда до единица, която няма посока, но единствено заема движението на себерефлектирането, което задава и пространството, така че и двете се губят, съответните закони, важащи от интелекта, се разрушават и остава едно съществуване, именно на сингулярност, под смазващия ефект на собствената си тежест, която не може да се пренесе спрямо маса, в разпределение в околното, но интерагирайки единствено само със себе си, упражнява смазваща тежест, причиена от неспособността за разпределение на масата,

което променя и общата енергия, в притегляне само на себе си, което и в крайна сметка унищожава всичко около себерефлектиращата, запазила се заради това, като същност, но вече смазана от собствената си енергия, неспособна да даде обрат, превхърлила хоризонта на действието, от нещо смислено, в пълно безсмислено функциониране, което съответно представлява и схващано като сингуларност, в което няма друго освен себе си, и собственото себе си е унищожило собственото му съществуване, няма действително съществуване, нито несъществуване, и битува в състояние на цикличност, задаващ само изпускането, на непрестанни порции от енергиен заряд, който изглежда, бива разпръснат в пространството, но единствено се възвръща, в собствената себерефлексия, като само привидно осъществява дейност, различаваща се от цикъла – именно този цикъл, е неизбежното свиване на интелекта, докато продължава с логическите си грешки, ако не заложи на общата работа с другите съставни части на съществуващото, които съществуват и без него, в действията си, но интелектът единствено бива съотнесен към състоянието на плътта, което окачествява съзнанието с така съотнесено плътско разбиране за съществуващото. Именно чрез него се игнорират останалите компоненти, и се достига до едно състояние, в крайна сметка, след като собствените закони на собствената мрежа на интелекта, вече стават безсилни да предотвратят загубата на информация и невъзможността от осъществяване на собствената енергия, осъществена винаги, чрез общение на системите, се достига до едно неминуемо състояние на сингуларност на всяка една структура, заложена в основата си на интелугентно устройство, с познавателна стойност. Тъй като законите за йерархия, за взаимносвързване, за взаимнопредполагане, императивните заповедни и повелителни форми, както и формите на условности, по такъв начин определят наличието на изобщо нещо съществуващо в системите, че те, след като губят от себе си, окончателно се накъсват от съществуване с интелектуалното, като продължават независимата си функция, до довършване и осъществяване на процесите, в съответните съвъзлия, като или обменят информация, или чисто статично, оформят възел, без обмен на информация, в който поддържат в състояние на равновесие, временно или постоянно съответния момент на преплитане. Тъй като процесите и продължават, без привидното, в обсега на интелекта, светът на плътта, с прилежащото му, което е останало изцяло под интелектуалните действия, бива обречено на сингулярност, като има множество сингулярност, тъй като интелектът образува сам към себе си, спрямо мрежата, която предпоставя, различни точки на досега, подобно на другите системи, но без реален обмен, така че всички те стават отделни и така и остават, без да разберат една за друга, като в сингулярността си, интелектът просто рефлектира сам със себе си, с отделните си точки или единици, неразбиращи обаче за себе си, като за единици. Така светът на плътта загасва и е обречен на отмиране, поради свойството си на отразена реалност, която бива отразена по този начин, с оглед на разбирането на еволюцията като процес, но твърде едностранчив, заложено отново, посредством един ъгъл на рефлексия, която предполага разбирането на еволюционния механизъм към преразпределение на енергията, и съответен енергиен баланс, който пък интелектът е схванал като единствен еволюционен механизъм, приложен на практика, така че цялата енергия да не се губи, да преминава от едно състояние в друго, докато не достигне до запушването когато вече няма от какво в какво да преминава и се доближава до пълно разграждане, преди да се окаже в състоянието на сингулярност. В него интелектът със своите структури е неизменно да изпадне. Считаният за разумен и рационален строеж, всъщност се отказва нито разумен, нито рационален, и докато другите три естества на съществуващото, дух, душа и сърце, все пак интерагират и с плътта и понякога, според дискурса на индивидуалните съвъзлия, успяват да избавят дори частици от плътта, така че, тъй като трите естества, са във вечен континуум, без да бъде континуум, но в състояние на ненакъсано и ненасечено движение, не само в себе си, но и към околното, като непрестанно пулсира и ту се отдалечава,

ту се приближава, към един привиден център, без да бъде разглеждан като такъв, защото в трите отделни естества, нито нещо се поражда, нито нещо се губи, нито пък изражда или препражда, а всичко е така заложено в програмираното им естество, на непрекъснато общение. Именно то е причина, и понякога, вместо да бъде обричина от интелекта на смърт, плътта да бъде възкресявана, или да бъде в други случаи спасявана, преди да достигне състояние на сингуларитет, което се превръща в необратимо, защото, освен че предполага празно пространство в съществуващото, тоесто съществуващото вече не същвествува, е толкова масивна в непрекъснато циркулиращата си маса, която нито има къде да се освободи, нито дори да се пренареди, и бива така смачкана, в такава притискаща тежест, че нищо вече не може да се доближи, самото времепространство се унищожава от подобна маса, която просто циркулира, между празните единици от информация, като единственото което правят, е да разширяват обема от мъртва материя, в която циркулира свръхмаса и с притискането не допуска появата на абсолютно нищо в обема, като арелациите или константните отношения, с които преди това се е характеризирал интелекта, са се разпаднали до пълно кухо съдържание, без никакъв смисъл, подобно на празните единици от информация от плът, така че, доближавайки до нулата, минават в логаритмична прогресия, която все и пак определя към безкраен сингуларитета на останалата рефлексия от интелекта. Всичко това допълва зададената от самото му начало граница, като край, на интелекта, който рефлектира върху естествата на природните структури, както са в естеството им, но обвързан в собствения си стремеж за безкрайно разрастване, което позволява еволюционното разбиране за преразпределението на енергията, заложено като структура и в трите паралелни естества, изграждащи съществуващото, тъй като навсякъде подлежи на еволюиране, всяка една система, така че се запазва коснерванционната ѝ енергия, или се преразпределя, или се трансформира в нещо различно, без оглед на посоката, така че преобразява и превъплъщава преображението си от един образ в друг или от едно състояние в друго, което и интелектът се опитва да усвои, за да се разства без край, но не успява да рефлектира разумно върху собствените си граници, предположени от състоянието му на инструмент, все пак, оригинално развил се в плътта, като прибор за допълнително, качествено и количествено разграничаване и анализ на естествата, но напълно погълнал се сам от себе си, с невъзможността, от еволюционните си подбуди, да намали до един дяловете на рефлексията, като разглежда вече едностранчиво, без да има предвид цялокупността си. Разбира се, това е с оглед дад се спести малко енергия, за да се съсредоточи в други образования, до които и се стига, но самият интелект вече е неспособен не само да изпълнява предназначението си, той пречи на самата плът да изпълнява нейното предназначение, и достига до рефлексия единствено със самия себе си, от което се обобщава, че тъй като, обаче е самосъзнателен, но на практика накрая, прекаленото му самосъзнание и го убива, защото себерефлексията предполага самосъзнание, то цялата плът се превръща в самосъзнателна, което значи и че в пълно съзнание, тя сама е взела решението да се обрече на собствената си смърт, неотчитайки собствените си граници. А плътта се ограничава от сама от себе си, от собственото си съзнание, от присъщата си себерефлексия, в законите и валидните за една реалност отношения, които всъщност, като вероятност, тъй като самите вероятности са заложени от интелекта в самосъзнанието и предопределят и съществуването на паралелни светове и вселени, заедно с текущата, която и да е, така че се образува една огромна реалност, с множество свои съставни части, до които интелектът е достигнал в отражението си като разработка, на цялото функциониране на съществото, което все пак, интелектът не може да разграничи в категории, отделни, затова му е и трудно или невъзможно да борави гносиологично с категории на дух, душа и сърце, затова и в собствените си ограничения, самият интелект бива неразчленим в себе си, без да съумее съзнателно да се разгледа като отделни части, затова и структурните елементи, с които той борави биват отделени изцяло една от

друга, неспособна да се интегрират в цяло, така че, понякога се раждат дори нови структури, заради това, напълно неочаквани и непознати и се раждат така наречени нови светове или нови възможности за евентуално развитие, а от друга страна, неспособността на интелекта, да обхване пълнотата на една структура, се гласи, спрямо дефиренцираните му части, които задават все така една и съща, запазваща се функция, според както е уловена, преди рефлектирането да се осъществи, изкривена, обаче, вече, според интелектуалните закони, така че тази структура никога не може да се обособи в нещо независимо, но съществува като една хомогенна маса, заедно с всичко, като отделни компоненти могат все още да бъдат разпознати, чрез рефлексията, като други, но без да се съчленяват, което образува в цялото разбиране на плътта, един безспир на една хомогенна пихтиеста маса, позната и като континуум, или в действително случващите се явления, задаващи в обективната си действителност дадени съвъзлия, или преплитания, интелектът е стигнал до представата за миг, която предопределя неразривното цяло от минало, настояще и бъдеще, но друга дума за мига, в интелектуалното разбиране е сега, като сега е различно от мига, мига характеризиращ реално явление в нереалността, според интелектът нереална, несъществуваща, който характеризира собствените си движения като сега, или, тъй като борави, откъслечно с отделните структури, интелектът не е способен, по друг начин повторено, да ги съотнесе една към друга, и ги възприема едновременно, като накъсани, единични структури, без да са част от цяло, и едновременно като едно ненакъсано цяло, в което се проявява и така наречен дефицит на масата или невъзможност да се разпредели качествено съответна енергия, спрямо дадено количествено съотношение, което се допълва и от едностранчивата или едностепенна рефлексия, която определя авторефлексия и рефлексия към другото, но свързвано с дефицита на масите, който се задълбочава, постепенно, интелектът се обрича на безтеловие в свръхмаса или от състояние на съществуващ, преминава в несъществуващ. С уевличаване на съответната мрежа от връзки в своето си сега, интелектът продължава да борави с информация, която иззема, за да попълни празнините в собствената си, като остатъчна маса от интеракцията на останалите трима, несъществуващи, и се опитва да попълва липсващите единици смисъл, но тъй като винаги е обречен в цялото си съществуване на трансформацията, еднопосочна, към несъществуване, интелектът е обречен да търси всячески възможни решения за своето спасение, но тъй като продължава да отказва, или да се възпира сам, в собствено поставените си граници, от така необходимото общуване, той се е приучил, чрез зададените в реалността му, нека вече наричаме, реалността на плътта, зададена от интелекта, метареалност, както са метарелности останалите три естества в съществуващото, закони да впримчва нови части от информация, като това прави непрестанно от останалите три метареалности, в мигновеното общуване, но тъй като техните структури са отлично взаимодействащи, те не могат даа усетят загубата на енергия, която пък се преобразува под различно естество в метареалността на плътта, създавайки привидни нови разширения в обема, но само до орпеделено време, докато трае самото действие в определеното съвъзлие, след което единиците информация спират да бъдат активни и попадат в капана на интелекта, като нито могат да обменят масата си, като губят от това собствено свойство и да я моделират, затворени, първо в парадигмите и законите на тези интеракции, определяни по законите на интелекта, като с това, вече изцяло под влиянието на интелекта, загубили връзка с първичните си метареалности, се достига до състоянието на загуба на смисъл, който обаче, все пак има известно време живот, съотносно преразпределението на вътрешната маса във вътрешната система, така заложена от духа, докато не изчерпа всичките си възможности, за нови позиции и след като почва да се повтаря, започва и да губи от смисъл, а с това не само от обем, но и от маса, която се отделя под формата на лъчение или цвят. По този начин и плътта изглежда ражда, и има цвят, и собствен звук, отделяни под тези форми, но без другите три естества, сама по себе си, плътта върви

срещу тях, така че, тя се превръща в хищна и алчна за нови единици информация, които привидно да я държат в състояние на будност, докато самата плът не се освети, с процеси на другите три метареалности, и по такъва начин възкреси, че се случва и определянето като чудо, или напълно нереално за състоянието в плътта, така че самата плът и оживява и добива нов живот и нови контури, но това се случва твърде тъждествено, спрямо скорострелните интеракции на останалите три метареалности, така че по-голямата част от състоянието на обем в плътта минава в сингулярност, като единствен начин има тя да се измъкне от това състояние, само при сблъсък с единеното троично естество от трите метареалности, които да разградят реалността на сингулярността, или на несъществуващо, да предивзикват промяна на скоростите, което да доведе до изммяна на енергията, но без да се ползват полета или величини, а това може да се случи, когато в съвъзлието на трите паралела се случи сблъсък и се появи зрив, единствено тогава се отприщва достатъчен заряд, който е склонен да се отблъсне в обема от несъществуваща сингулярност, като отделните информационни единици могат да се възстановят в съществуването си, но не и самият интелект, който е облечен до наистина сериозна експлозия, от преплитане на сингулярност, което вече всъщност се е случва достатъчно като брой пъти, за да се случи пълния кръговрат на интелелтка, от заложена плът, развиваща се в мрежа, до сингулярност, и после ново оживление след експлозията, тъй като самата плът, интелектът не е способен, самосъзнателно да я сформира, за разлика от другите три метареалности, тук съществува матрица, предизвестена, така че докато не може да се каже, че някоя от метареалностите се е появила от друга, то може да се каже, че трите, в синтез на еволюция, основана на законите на симбиозата, все пак са породили плътта, така че плътта даа е самосъзната и да може по такъв начин да се саморазвива, като едно неизменно дете, в уголемена степен на духа, душата и сърцето, като тяхно произведение, което все пак е заложено, да бъде и като тях, но само себе си принизява до състоянието да не съществува, както не е съществувало преди това, тъй като състоянията на сингулярност на интелекта в даден миг ще приключат и ще се появи такъв свръхсблъсък при съвъзлията, че ще помете свръхмасивната себерефлексия в сингулярност, като я накъсва и паралелно с това лишава от допирни точки останалите празни единици информация, които започват така да се носят в пространството, докато интелектът се себенакъсва от експлозията, празните единици се разтварят в пространството, мрежата, която вече е била, и единствено, в структурата си, напомня на предишните закони, как изобщо са били, или в отделните позиции на празните сигнали информация, интелектът вече няма в кой да се отблъсква, мислейки си, че е себе си, това нарушава целият обем на превърналото се в несъществуващото, така че докато всички мъртви единици започнат да витаят, излизайки и извън определения обем, интелектът все повече увеличава скоростта си, между останалото, масата му се намаля, руптурите в себесъзнанието се увеличават, докато не започнат да се появяват множество малки, накъсани, съвсем отделни едно от друго съзнания, които като слепи се лутат, но почти без маса, с невероятна скорост, така че целият обем се изпарява, мрежата изчезва постоянно, без ред, без никакъв ориентир, остатъците на интелекта се стрелкат безцелно в пространството, и това е съдбата им, докато по-силно гравитационно поле от случваща се интеракция, между трите метареалности, не засмучи остатъците от интелекта и не го интегрира под нова форма в ново енергийно състояние. Паралелно с това, дори и да е съдбата на плътта и интелекта в плътта, се оформя такава плът, от вече спасената и възкресената, която обаче няма интелект, както и интелектът се превръща в плът, в крайна сметка, но без себе си, без интелект, това, което е спасено, взима дейно участие в интеракциите на съвъзлията, по този начин, тъй като е производно от трите метаралности, плътта ги наподобява, но без интелект, не създава своя собствена реалности, а става, като продължено издължение на трите метареалности, като дори ги допълва, и уплътнява в самите им интеракции. Така се заформя една много интересна по

вид, структура и функция плът, тя добива най-сетне безкрай, но няма във формата си самосъзнание, нито себерефлексия и се носи като свободна маса в пространство, зададено от обем, предположен от интеракциите на успердностите и при пресичанията в съзвъзлието, които здраво започват да определят плътта и по този начин не само я видоизменят, като в структура, заради задаването на маса, което променя тежестта всеки миг, така че плътта е станала активен участник в интеракциите, който не може да променя, само се променя, и въз основа на получаващия се непрестанно дефект на масите, тя започва да пулсира, в пулсации с различна честота и наситеност, като ту се разпространява, ту се свива спрямо целият наличен обем, който е заемала и преди, с интелекта, така че този ритъм задава тежестта на плътта, за да уравновесява скоростта си, и по този начин да действа спрямо всички заложени, отделни интеракции, сякаш един по един, без да прави разлика, в цялостното взаимодействие, така че я изстрелват на различни посоки, определящи движението на плътта, която и съответно се накъсва, на места се слива, другаде пак накъсва и така добива една хетерогенна цялост в простврнаството, тъй като при възкресяването и отново уплътняване със смисъл, плътта бива породена като едно хомогенно естество, което с такива движения започва и продължава живота си. Тъй като интелектът вече няма явно въздействие, мрежата му е напълно разградена, и останалите естества на единици информация, които биват съживени обратно, към които се прибавят в първичен отрязък и високоскоростните частици, остатъци от интелекта, не се подчиняват на предишните закони, но напълно се видоизменят, в това включително и цялата материя, тя вече не излъчва звук и остатъчно сияние или радиационен фонд, като в състоянието на несъществуване на сингулюрност, но вече съществува като едно неразривно цяло, с възкресилите я субстанции, и бива задавана единствено от интеракциите помежду им, като ускорение и съответно проявление, като възвръща и своите характеристики на плът, добива обратно петте си сетива, остава споена в себе си, така че не излъчва нищо, както и цялото си естество, като символ, разгръщащ се, зададден от трите метареалности, като символ, който представлява дадена структура от самите тях, просто, поради символното проявление, бива чувствително по-бавен и по-тежък и натоварен от скрит символ и тайнство, така че именно чрез тайнствата на завета на първоначалните три естества, се случва и съществуването на плътта, която вече не живее отделно или паралелно, но веднъж, вече преобразувана и може да се каже, дори, свободна от интелекта, води собствено съществувания, което най-сетне не е в противоречие с метареалностите, ползва структурите спрямо символно разкрили се тайнства пред съзнанието на плътта, за да породи и самата тя на свой ред, едно самосъзнание, но вече напълно различноо от интелекта, такова, каквото се води невидимито същество на плътта, устроено със скелет и структура, като същинско същество, така че плътта се ръководи от него, което се ръководи право от отчитането на взаимодействията и разкриващите са като тайнства символи, спрямо интеракциите. Така плътта най-сетне има собствен живот, в унисон с всичко съществуващо, чрез самосъзнанието си, породено, но този път напълно авторефлексивно, без да определя структурите като интелекта и да ги наслагва, без да определя познавателна стойност на началата, но просто поражда, като самосъзнание, и определя посоката, спрямо взаимодействието от съзвъзлието, като задава, накъсванията и обратните споявания на плътта, и вече служи, родена от самата нея, на самата нея, не като оформяща мрежа, а като поддържащ регулатор, който следи плътта да се преобразява, непрестанно, както се случва, спрямо интеракциите, които променят и скоростите и съответно съществуването на плътта в дадено състояние, което вече не предполага нейния континуум, но и собственото й самосъзнание не държи на безкрай, нито е заложено в нещо подобно, а автоматично поддържа разпределението на енергията като самосъзнание, и съучаства, като бива на различно място в плътта, всеки миг, изтласквано, като собствен пулс, от взаимодействията, така че самосъзнанието поражда непрестанност от нови

светове, действащи в различни измерения, на всички слоеве на плътта, така че всички те биват усещани и схващани, в една цялост, но и с оглед на цялата си съвкупност, така че отново, белег вече не хомогенитета, а хетерогенитетът, така че самосъзнанието, биващо едно за цялата плът, непрестанно се мести по нея, добило вече това свойство на чисто създаване, което се осъществява чрез предаване на импулс към заряд, добит като ускорение от недрата на интеракцията, в наистина интензивен миг на взаимодействие, когато пулсът се предава, слива се с пулсацията на самата плът и малкото пулсиране на самосъзнанието бива препратено в дадена част на плътта, понесло високия заряд, предава го в дадения регион на плътта, тя се развива, повлиява се, отчупва частица от себе си, и според заивисимост от произхода и интензитета на заряда или, разширява целия си обем, заемайки ново пространство, или остава в същия обем, трупайки паралелни светове или реалности, добивайки и различни селения, които са най-различни превъплъщения на плътта, които в новото й възкресено състояние, се превръщат в безкрай от вероятности, и в нормалното й, и в различните измерения, и различни паралелни светове, като запазва в себе си изумителното свойство на собствена памет, заимставана, като тайнство от душата, така че плътта, всъщност в новото си състояние, вече свещенодейства, и държи всичко, от отделните интеракции в мига, до разкриващото се кат осимвол естество на останалите три метареалности, да го приобщи към себе си, като непрестанно свещенослужене, на цялата плът, в цялото й естество, заедно с паралелните светове и всичко, което окачествява плътта, като такава, вече не познавателно, а изцяло агностично, според заложеното, в целокупното съществуващо, вътрешно осезание за инстинкт, който се превръща в действащ спрямо плътта, така че вече не интелектът, а инстиктът я ръководи и действа напълно спрямо преведения вариант от духа,душата и сърцето, като освен и че се размножава сама, тя поражда, в естеството, заето от другите на свещенодейство, свързано със сътворяване, като непрестанно, плътта оживява в различните си части, в собствения си, зададен пулс, за да дарява сама, както е била възкресена, със светлина и възкресение, и най-вече с това, уникално за плътта явление, наречено живот, което е уникално и за другите три метареалности, но плътта вече не се дели, вече не минава в нещо мъртво, а животът в нея, в самосъзнанието й се самозаражда, въз основа на собствените й пулсации и отделно, на малките пулсации, на самото съзнание, така че съзнанието, минавайки във всички възможни паралели на самата плът, поражда непрестанно живот, с пулсацията си, а новата структура пък на плът е вече присъщо за нея дихание, което преди това, с интелекта, не е имала по този начин, но структурата й е определяла диханието, задавайки го в съставните му части и потредба и съответни зависимости, тогавашни, а в новото си състояние, плътта цялата диша, редувайки се с пулсациите, едно на цялата път, и между втората пулсация, на самосъзнанието, се явява диханието, като собствено и независимо явление на самата плът, която я разделя от останалите три метареалности, и отново я превръща в четъврто състояние на съществуващото, което обаче вече не е накъсано, но е единено с останалите, и между туптежите си, вдъхва непрестанно дихание, на всичко, което сътворява и е сътворила, като сътвореното расне непрестанно, в едно неспирно творение, така че образува дъха един безкрай от паралели в самата плът, на различни светове, селения, вселени, на паралелни измерения, достигащи в дъблочината си до определена съставна част, която съставлява цялата плът и също подлежи на съзнание, където понякога и самосъзнанието пулсира, там, сред най-малкото, също съзнателно и отмерва в дъха си и там сътворение, или разширение, което отеква, като един смазан механизъм, из цялата плът, най-после, както и другите три метареалности биват не просто съвършено, а наистина функционално свързани със структурното си състояние, в неразривно отношение, влияещо и различните апсекти и характеристики на отделни конфигурации в съответната паралелна реалност и също като тях се оформя и новата плът, пулсирайки, оформяйки с диханието си нови и нови перспективи,

непрестанно надмогвайки старите, с което се окачествява и новата функция на плътта, заместваща старата да анализира и да преподрежда в това, да създава непрестанно обновление, което е живот и сам на своя страна се самовъзпроизвежда, или се стига до естеството на възкресената плът, най-сетне да поражда живот, така, както някога е била създадена като матрица, но чрез интелекта, бива възпрепятствана да изпълни заложеното в себе си, и вече, в новата си форма и структура, в пулсацията между отделни дихания, дарява с живот и кара да трепти и да се самопроизвежда, не само най-малката струна в най-малкото й измерение, но и отеква във всеки един паралелен със самата нея свят, във всяко паралелно селение, в паралелните й вселени и наситеност от множественост, всяка от които поражда, сама за себе си, но и неизменна част от общото дихание и пулсация, за да се превърне най-сетне самата плът в истински съществуваща реалност, в унисон с истинската реалност на взаимодействие, безписрно.

3.

Съзнанието е целокупност, единна в естеството си, като проявление на характеристиката си за автономна функция, споделена между отделните си компоненти, която намира израз на своя импулс непрестанно да се проявява във видоизменяне и по този начин, в развитие или промяна от някакво естество, на самото себе си и на средата, с която взаимодейства. Това задава множество паралелни линии, всяка с индивидудални особеност, които се случват едновременно и взаимодействат помежду си, задавайки така пълнотата в собствената, ненарошима същност, определяща самото съзнание не само като отделна реалност, съставена от множество от реалности, но и като отделно съществуващо, което и може да зададе свой собствен пулс към другото, и да пренесе собствения си заряд към действие, осмислящо околното по един самобитен и автентичен начин, превръщайки го или в собствено, на свой ред пораждащо, или в претворено в структурно и функционално отношение естество, служещо за набор от дейности, свързани изцяло с личната потребност на самото съзнание, като то създава сътворяващо съществуване не само по свой образ и подобие, но и взаимствайки в разбирането си с непрестанните си взаимодействия със средата, които и го оформят такова каквото е.

За да изпълнява своите функции, съзнанието все пак не е фриволно и не може да върши каквото му скимне, както често погрешно се схваща от хората под предтекста на свободата, истина е, че като автономна система, подлежи на собствени избори и на волеви решения, които и преобразяват собственото му битие, което става такова, когато съзнанието започне да твори и организира по такъв начин обема от заеманото от него жизнено пространство, че то се превърне в своя собствена, автономна единица, която функционира по нов начин, зададен от съзнанието, като изпълнява не само неговите потребности, но и е способно, на свой ред само да твори – и това е битие, като разликата от житието е, че то касае единствено личният жизнен участък на самото съзнание, осъзнаващо себе си като съзнавано, с което се превръща в рефлекторна същност, упражняваща първо съзнаване, след това, на второ ниво, осъзнаване или съзнаващо, и на трето ниво, себесъзнание, или осъзнато, като и трите слоя на съзнанието

се разгръщат според различни дадености на времепространството, за да дарят възприятие, съответно, за бъдеще, настоящо и минало, които все пак протичат като неразривно цяло, като общо усещане за континуум, което е част от арбитрарната функция на съзнанието, да бъде едновременно, цялостно в себе си, но и способно да се деференцира във всяка една от съставните си части във времепространството. Именно съответствие с различните измерения предполагат и различни особеност на самото съзнание, като негов мироглед, който е с уникален отпечатък или съответно съвместимост на различни, по своята характеристика процеси, които целят, чисто в плътско естество, да дарят осезанието, или вътрешното същество, към което се причислява в структурата си, една троична съставна част, произлизаща извън самото съзнание, но в непрестанно взаимодействие с него, на дух, душа и сърце, които намират израза си по-скоро в себерефлективното наблюдение, което служи и като обединяващо звено, с такива естества извън самата природа, като душата. Всъщност изграждащите съществото компоненти, биват възприемани, като чуждородни, неприсъщи, и могат да се разглеждат сякаш извън естеството на самата природа, като нейни обаче движищи сили, или стихии, на които тя почива. Докато природата се отъждествява с плътта, по този начин и с материята, нематериалното естество на духа, душата и сърцето, образуват нещо, съвсем различно от антиматерия или тъмна материя, а именно, изцяло биват отделени в произхода си, функцията си и естеството си от всичко, което подлежи на реалност, че биват нереално схващани от самата реалност, но все пак напълно интегрирани в нея, не само взаимодействащи с нея, но и преобразявайки я, изразено в движение с и към всичко, което подлежи на съществувано и все пак може да бъде отчетено, включително не само остновните сили, но и основни състояния на материята, заедно с така наречената тъмна материя. Всичко това съществува, но не и духа, душата и сърцето, които дори изглежда, нямат собствено същество, но биват единствено, посредством самото същество, което изглежда противоречиво и не отговаря на естеството на тези метареалности, които не просто са паралелни светове, според теорията за множественост, но и успоредни съставни части за самото съществуващо, включително и съответните паралелни светове и вселени. Във всичко това, като двигател на съзнанието, или на това, което подлежи или не подлежи на съзнание, съществува или не, възможно е или не е, са заложени духът, душата и сърцето, като съставни естества или ядра, превръщащи същността в съответна според характера си. Според това разглеждане, съзнанието спада по-скоро към плътската или към материалната част на съществуващото, то не е нещо изключително само по себе си, и притежава различни нива не само на еволюционно, не само на механично или органно, но и на личностово развитие, без обаче то да бъде носител на самата личност, но бива модерирано от самата нея, изглеждайки, че самото то преобразува нещо, което в действителност не се случва, тъй като съзнанието не е статично, но служи като един проводник за установяване, вече на едно личностово ниво, системата от взаимодействия на духа, душата и сърцето, които се случват непрестанно със самата материя, и между самите тях, и между отделните комплекси от съществуващо и несъщевстващо в плътта. По такъв начин, съзнанието може да се окачестви като комплекс на самата плът, като вътрешен скелет неин, който служи за индикатор на отделните процеси, като най-вече приемства взаимодействията и служи по такъв начин за практическия си характер, че задава, като вероятности, възможната съвкупност от вече наличното, което да се изяви в сегашното, или намира пътища към реализация, като упражнява привидностите на структура, която не е негова, но е вече зададена матрица, която съзнанието също така опознава и над която бди през структурното си съществуване, като един посредник между трите отделни метареалности на целокупното същество, като именно за това целокупно същество, съзнанието служи като медиатори към времепространството и паралелните измерения, като съблюдава не само за едновременната посока на действие за целия организъм, но и превежда непрестанно

различните измерения спрямо взаимодействията на духа, душата и сърцето, за да се получи едно цялостно усещане за протичане на спояване или идентичност в съществото, на неразделимост, така че дори отделните структури на метареалностите, биват прикрити като части от самото съзнание, от комплексите на плътта и устройство, органично на съществото, което обаче не се отъждествява с него, а тези функцуинално комплекси, неприсъщи за природата, така се разглръщат, като символ, пред самото съзнание, което е сходно да го схване така и да ги насочи към целокупната цялост, която съблюдава, като един наблюдател за баланса на вътрешната среда и външната, спрямо една друга, и на вътрешната, на вътрешната, или метареалностите спрямо вътрешната среда. Именно интегрирайки отделните взаимодействия, съзнанието, като просъщо за материята еволюционно достижение, целящо преди всичко паралелизма и успоредното случване между преплитащи се реалности или естества, все пак носи белегът на личностното обособяване, ставащо такова, благодарение на всички взаимодействия на вътрешните реалности, от метаеалностите, към вътрешното и от вътрешното към външното, без да се разделят сами в себе си, и все пак, носейки белега, че различава отделните същества. Това отношение на диференциация е сходно със съзнанието и го отъждествява с интелекта, с склонността му да саморефлектира, но самото съзнание се различава и от това, че е склонно да обобщава всичко налични в даден миг взаимодействия, без това някак да попречи на функцията му в цялост, и отделно, самото съзнание, сякаш бива използвано като апарат за вътрешно движение, по посока на вътрешните интеракции, които се осъществяват между вътрешност, дух, душа и сърце, като медиатора за движение между всичко това, или машината, която вътрешно се движи, се явява самото съзнание, което вече и в ролята си на регулатор, осъществява движението по такъв начин, сякаш съвсем умишлено преразпределя енергийните съотношения в системата. Това, разбира се, не се случва, но дори и по отношение на енергията, както спрямо отделните измерения, и напасването им, и синхринозирането им, освен ролята си на балансьор, който следва отделните трептения на едно цяло, именно съзнанието осъществява това вътрешно движение, което се случва във вътрешното естество и подпомага достигането до отделните му компоненти, взаимодействащи непрестанно. Самото съзнание не може да променя енергийното разпределение в организма, но може да действа съответно и да послужи като инструмент за неговото пренареждане, спрямо даден стимул, така и не може да задава импулс, но може да служи за проследяването ми и откриването на път за неговото провеждане. По такъв начин, се достига и до яснотата в самата система на организма, различаващо се от състоянието на будност, което е афекторно плод от друго взаимодействие, но тази бистрота, или единство, или точно разграничаване, или диференциране, кое къде се намира, какъв път води или би водил до там и особеностите, като превозно средство, в самото вътрешно същество, правят от съзнанието, не толкова свободно, колкото подлежащо на детеминизъм, изявен не само в плътските особености, задаващи съзнанието като самопроявяващо се, за да бъде допълнено то като инструмент от другите компоненти в естеството, което, еволюционно, просто улеснява комуникацията между отделните вериги и структури, така че и самото съзнание, все пак, служи като изпълняващ подификатор на енергийни нива, като достига до света, високоенергийно зареден, така че предава или превежда през останалата част от системата, със значително по-бавна скорост и по-нисък енергиен праг, съответните компоненти, превеждайки ги чисто като символи, спрямо характеристиките на индивидуалното личностново същество, на енергийно по-ниско, способно да бъде обхванато ниво, превръщайки се по този начин, в медиатор на цялото вътрешно движение, което все пак не значи, че съзнанието, като инструмент е свободно или носи нещо подобно, като белег, но и съблюдава за обаващата автономост, зададена от други комплекси и способства за усвояването им, не само като символи, но и като мост, за намаляне на енергийния им праг, за съответно усвояване от системата, което не се намаля от самото

съзнание, но то съдейства за откриването, идентифицирането и обособяването, заедно с разпознаването на отделните взаимодейсртващи си компоненти вътре в самата система, така че непрекъснато осъществява преводи, за всички интеракции, с което става и важен преносител на информация през организма, без който, еволюционно, съществуващата система, не би могла да се справи, да съпътства и препредава всички процеси в себе си. Така, съзнанието е детерминирано или определено по своето проявление, по това, как бди, и къде се явява, от директната си връзка със самите взаимодействия, случващи се в паралелността на даден миг, едновременно във вътрешното естество, така че, според учестеността им, според проявата им и наситеността им, съзнанието, бивайки самосъзнание, или наблюадаващо себе си, въз основа на миналите си натрупвания, се и изменя съответно, като представлява едно неспирно трептене, в унисон с изложените предпоставки, за да изпълнява функцията си в организма да предава отделните сигнали и да съответства за взаимовръзка, между привично различни процеси в самия организъм, като то не е спойката, но е просто един носител, един медиатор, предаващ, това, което получи, съблюдавайки за успешното дирижиране, като помощник на диригента, на цялата система, така че, определено според естеството на мигновеното си състояние, до дава индикация за всички процеси, случващи се в неговото полезрение, докато функционира, като това бива цялото същество, с което съзнанието се превръща в едно вътрешно око за тази система. Несъзнатото и подсъзнатото, се превръщат в подобни медиатори на определени регулатори и с това осъществяват свръзката между отделни компоненти за съответни интеракции, като участват в преноса на възбудимост, но не са и негов причинител, нито пък складират някакви постановления, те биват, от същото естество със съзнанието, просто проявлението им не се случва в ясно синтез, а при подсъзнатото се случва, посредством прикачване, или подсъзнатото носи заряди от информация, като ги прикача за нещо, като преносител, с което служи и по-близо до информацията от самото съзнание, докато несъзнатото, съблюдава цялата транспортна мрежа на преноса от преносител към цел, за цялата система, като не контролира, нито регулира, но пренася, отново, съответните стимули, с оглед на цялостната структура, също както и съзнатото, докато не се дефиренцира, за разлика от подсъзнатото, което само прикача, това което носи и е по-скоро вече и носител. Докато съзнанието нищо не носи, както и несъзнатото, но единствено, и двете, в унисон съдействат, провождат и превеждат всички отделни сигнали, импулси и взаимодействия, които се случват в организма, като стимул за дразнение, което достига до даден рецептор, така действа съответно и съзнанието, докато не се проведе и необходимото по съответни канали, за което и съзнанието служи само по себе си, вече и като надзирател, като куриер и вестноносец, изцяло подчинено на самите интеракции и взаимоотношения, които в момента се случват в организма, търсейки и намирайки съответствие, но и ориентирайки се със свойството си да диференцира, което го бърка със заложеното във волята, но остава, все пак, привично на съзнанието, което го съответства и отъждествява, чисто функционално с интелекта, с умението му за авторефлексия, с тази разлика, че при интелектуалната способност, все пак, се намират процеси, на категоризиране, подреждане, изследване, обгръщане и други, изискващи системни активатори и структурни изпълнители в самия интелект, докато съзнанието е далеч от подобен ред на функции, но следва сходното диференциране, първо, различно като посока, а именно, от общото към частното, запазвайки интегритет към цялото, без да съчленява частното, докато интелектът директно разсича на съставни части, преди да ги интегрира към общо, както и за простото отделяне на процесите един от друг, нужно за преноса и прехвърляне на информация, или предаване на състоянието, неговото отчитане, спрямо интеракциите, диференциране към самите взаимодействия и индивидуалния сингал за предаване, предаване на сигнала и разпознаване, или ново диреференциране на съответния приемник, както и напасването и

откриването на съответствия, в съответни съответстващи си компоненти, и отново, поддръжката на общото, към частното и частното към общото, с цялостна диференциация, интегрираща в себе си целият апарат на пълната структура от цялостното същество, за да се отчита и общото състояние, и да се преведе необходимост от намеса или ненамеса, както и проследяването не само на мигновените, съответни необходимости, но и енергийния превод, между различни честоти една към друга, според общото състояние, и един абсолютен медиатор, за специалната и обща структура, характеристика, особеност и функциониране на всички компоненти и съставни части, влагайки в съзнанието елементите на един фин дачик, в упражнение на своите посреднически функции, с което самото съзнание не може да е независимо, то следва и регулира, според мигновеното отчитане на организма, пренася и дистрибутира, различни вълни и импулси, за да проведе дадени сигнали и по този начин държи пътят към всички части от системата, по всяко едно време и улеснява,а до някои места и осъществява достъпа. С тази прекрасна, определена от взаимодействията, своя функция, съзнанието, дори не споделя предназначение, съврзано със свобода, бива напълно детерминистично, предопределено и в посоката и в действието си, без да се има то някакви функции на намеса, освен да провежда съответното до целта му, с което и цялото състояние в съзнанието, се превръща, от привидно автономно съществуване, в една сама по себе си, автонномна система, каквото е организма, и не е нито незаивисимо, нито пораждащо личност, или каквото и да е взаимовръзка с нещо свободно, така че всяко съзнателно движение по никакъв начин не е нито атономно, нито признак на свободна воля, а единствено пренос от задаване към изпълнение, докато се отчита наблюдаване на общото състояние, с което тези, привидни личностни неща, се превръщат просто в един израз със зададена функция на общо или частно изпълнение, съотнесена към явна структура или към комплекс на собствено образование.

4.

С допълнение към предходното изложение, все пак доста ччесто се коментира или свободната воля, или възможността за нея, или свободата, като цяло, заложена в човека, които всъщност са съвсем различни едно друго естества на дори различни понятия, като именно свободата на волята предполага едно съвсем различно разбиране за самата воля като един комплекс на изпълнение на плътта, разграничаваща от волеви и неволеви движение, което, само по себе си, определя и самата воля като посока на изплънение зад дадено движение, което изглежда, че аз, като личност, взимам като решение, в пълно съзнание, което обаче не означава, че го върша чрез волята, или съзнанието си, то просто е активно, докато самата личност, е сложно устроен сам по себе си комплекс, в който волята не участва, 0свен като изпълнител, така че не може да поддържа нищо сама по себе си, нито да се отъждествява с някаква свобода. Разгринава се волята от съзнанието, посредством заряд, който се свързва с нея и сякаш тя носи, но този заряд е просто пренос от едно състояние към друго в организма, или преход на окачествено като необходимо в съзнателното отчитане и съпровождане на сигнал, вече от изпълнителят, какъвто е волята, така че да се достави до точно уреченото място, но самата воля, не задава нито зарядът, нито посоката на сигнала, тя просто изпълнява, като единственото, което волята може да върше като комплекс в себе си, с което и се раличава от съзнанието, което не се измерва като комплекс, е свойството на волята да моделира,

попадналите в нея като честота импулси, така че, или да ускори движението при преноса им, или да ги направи енергийно по-лесно обработваеми или смилаеми, или да модулира съвсем различни по природата си импулси, за да ги направи разбираеми по естество до своята съответна цел. Волята по този начин действа сляпо, тя има само едно начало на изпълнение, или изходен пункт, и входящ пункт, или целеви пункт, като през това разстояние и се осъществява модулирането на сигнала, в комплекс, който представлява, първо отношението на волята, спрямо скоростта си, собствена и спрямо честотата на пренасяния импулс, което ѝ позволява да заеме и съответно измерение на трептене като вълна, или в своята функция, волята подлежи на трептение, като освен това, за да модулира енергийно пренасяния сигнал, е нужно самата воля да има висока потенциална енергия, която, може би, единственото нещо свободно в комплекса ѝ, е да модулира сама собственото си разпределение на кинетична енергия спрямо носения импулс, за да има минимално изразходване на енергия и съответно загуба на сигнал. Тук може да се окачестви волята като един контрольор, следящ за чистотат на отделните импулси, да не се губят те в преноса си, и да бъдат осъществявани, както с това и да бъдат разпределени пред правилните им предназначения. Затова волята е цял комплекс, който се състои от множество малки подразделения, които транспортират и съблюдават отделните сигнали. Те са сляпи към останалото. Волята не може да интегрира, нито да различава, нито да диференцира, за разлика от съзнанието. Тя не е и свободна в хода си, защото бива пратена от точка А към целта си, точка Б, докато пренася сигнал, който да бъде предаден точно в съответния си импулс. В такова отношение, волята е абсолютен педант, който изпълнява с точност, и с изумителна прецизност, отговор или въпрос, прост и сложен пренос на данни, с по няколко импулса, като с това волята, умее да синхронизира целия си комплекс, на отделните си съставни части, които са малки подизпълнители, прецизно споени в едно, така че, се взимат общи решения, съответни по съставните си части, самата воля е робски, слугински структурирана, самата тя е робско начало, изпълнителско, също от своя страна, слугинско изпълнение, по зададени функции, така че волята дори е лишена от памет, от самосъзнание, тя нито знае, нито мисли, нито задава нещо, а единствено приема и пренася, като се грижи то да достигне и има изумителен наглед над финото, защото целият комплекс на волята представлява една много фина вибрационна система, която се навива по изначалния сигнал, до целевата позиция, през която, съвсем фино, трептейки се настройва и самият сигнал, като с оглед единствено на това волята е независима – в изпълнението на задължението си, в настройването на импулса, при предаването на сигнала и преценката за честотата ѝ и съответното ѝ моделиране – така че волята се превръща в най-фин слой, най-финоо естество на работа като комплекс в състемата, заложена в плътта, като своеобразно и привично на автономия, покрива и обвива сигнала, за да го моделира, и по този начин да осъществи следствията от интеракцията, така че самата воля не участва в самите интеракции, междувидове и вътрешни, с особеностите им, но отнася продуктите от интераркциите, с което е присъщо към нея, да схваща следствията от това, което вече се е случило, и по този начин, на базата на случилото, се, след като е направила своите предположения, волята може съответно да настрои, по начин фин, без да го променя, импулса от взаимодействие примерно в сърцето, за да го пренесе като сигнал до разбирането за ходене до тоалетна, като един напълно плосък пример, все пак, волята е характерна с предсказването и с полагането на вероятностите, на база на наблюдаваното, с което може да се каже, че може да няма минало, но проследява времето, за да състави своето очакване към бъдещето, като с това самата воля се приближава до една спонтанност и чистотата във възприятието, присъщи на нещо, в структурата на духа, което задава от своя страна, пророческите откровения и изстъпленията на духа във видения, също насочени към бъдещето, но вече към конкретно изпълнение на дадени, в проникновение, явления, които са чисти, без съблюдение в нещо настояще или минало към

нещо, отстоящо в далечина от мига на прозрение, съзнанието пък от своя страна, съдейства при изграждането на непосредствената представа за следващия момент, като предшестван от предни и така нататък, и съответства за правилния ориентир спрямо времето, насочено към бъдеще, докато в цялата си фина настройка, волята, освен, че представлява, наглед твърда, праволинейна, защото ходи точно и право от задание до задание, но израза на нежната настройка на плътта и фината й обработка, което предполага изразът на волята, която е носител на този заряд, сам по себе си, разкриващ, нежността и мекотата на самата плът, съчетана в комплекса на волята и в нейното изпълнение и предназначение, заедно с внимателното и прецизна предсказание на по-далечното и не толкова непосредствено бъдеще, на базата на наблюдение на елементи на сегашното, което означава, че волята, като трептящ комплекс от струнен механизъм, е също така и силно възприемчива, и така и наблюдателно и остро чувствителна, спрямо носения си заряд на нежност, така че представя едно насока на цялостния организъм, към бъдното, възприемайки наблюдаваните непрестанно взаимодействия, като по този начин се приближава до духа, дори и неплътски, посредством изкюичтелната си наблюдателност и сходство да предложи количествено съпоставяне на качествен анализ или да определи големината спрямо броя, и с това да предрече за следващите стъпки във взаимодействата, които и отнасят волевия комплекс, на селдващата му изходна точка от където ще се отправи сигнала. Така волята модулира всеки един сигнал, на език, който тя разбира, на обща нежност и мекота, който е заложен и в духа и в сърцето и в душата, превръщайки се, дори и да й липсва себесъзнанието или себерефлексията, в един изкусен наблюдател, който прилага всичко, наблюдавано, в цел прогноза, която, за да бъде осъществена, волевия комплекс е извършил нещо изумително, а именно, наблюдавайки е научил този език на нежност и мекота, характерен единствено за метареалностите, но бидейки чужд на плътта, която има единствено механично свойство, което ето, волята съвсем преобразява и му задава, в самия си състав на комплекс от вибриращи струни, този привкус на нежност и присъща мекота, характерни единствено за другите реалности, като по този начин задава, изумително настройла себе си, към напълното напасване и абсолютен превод на универсалиите от другите реалности, към тази, изразена в плътта, където дори и несвободна, а изпълняваща, бивайки слуга, волята все пак е проявила своята будност, защото тя може да не е съзнателна, но е будна, в една възприемчивост на изключително настройване към честотите на взаимодействието, за да пренася нежно, с мекота предаденото и така да го моделира, като и възприема къде би следвало да е следващата интеракция, за да е своевременно на място и да осъществи преноса на сигнал, с което задава и ново, по-фино усещане за самото бъдеще на плътта, като предполага, задава вероятности и устройва по този начин началото на формиране на предположение, заедно с посочването на явни условия, които орпеделят развитието на събития, с което и волята задава за цялата плът, пълната теория на вероятностите, която да се обобщи в директно предположение, на базата условия и условности, или нещо междинно, като така задава цялото бъдно разбиране на цялата голяма система, за бъдещето и положението на системата в него, спрямо състоянието й и случващото се в нея, което не напълно предполага стрела на времето или каузална връзка, които си остават достояние на интелекта, но единствено оформя едно вътрешно чувство, за цялостно обръщане към бъдещето, с което волята може да се отъждестви с постигането на предстоящото, но единствено, задавайки чувството за него, както тя задава второто усещане за нежност и мекота, в преобръщането си на сигнала, насочено към целия организъм, така че волята се превръща в неизменна част с комплекса си, на цялостно трептене, от вътрешното осезание, като се превръща в основния праносител на сигнал ифнормация, задава отговор на нежност и мекота, в цялото същество, спрямо този език, познат на метареалните универсалии, и задава цялостното усещане за бъдещото, за идващото, за промяната на положението на стойката в пространството и

превръщането от едно към друго нещо, или волята придава плътност на бъдното, като дори ги обединява с мекотата и нежността, като характерни, за изменение, следствие на интензивност и наситеност в интеракцията, което задава ново превъплъщение на сигнали, нужни от обхватно моделиране, осъществено все на този език, с плътност за бъдещето, от волята, която ги пренася сигналите по каналите на съзнанието, от което привидно изхожда и връзка между тях, за да достигне до целевата си група, да достави недокоснат сигнала, и да се насочи веднага, към преноса на ново, с което волята със сигурност задава едно естество на плътта, което е чуждо и на духа, и на душата, но бива познато и разбирано, в сърцето: усещането на позитивизъм, на непреклонно изправяне пред трудностите, и преминаването от препятствие към препятствие, с неизменно вършене на дълг, като това понятие, принадлежи на друг комплекс, но със сигурност преминава и във волята, като изпълнението му, на нещо, от вътрешен подтик, което задава неуморни сили и неспирно темпо на изпълнение, до точното, предано и истинно осъществяване на зададеното, и осъществявана на съответния пренос. С това всичко, волята единствено, бидейки дори само плътска по естеството си и характера си, се оказва изобретателен наблюдател на еволюционното развитие, което е взаимствал от тези метареалности, такива универсалии, които прилага като вътрешно естество за цялата плът, посредством изцяло движението си. С това волята се явява точното производно и умело копие на взаимстваното от универсалиите, превръщайки го дори във вътрешна нагласа и заряд за цялото вътрешно естество на реалността на плътта, с което и приобщава самата плът към самите универсалии, така че волята се превръща във вътрешното осезание на вътрешното същество в реалността на плътта, което възприема, въз основа интеракциите на метареалностите, не само съответно приобщаване на техни свойства, но и изпълнение, във функциите си, като пълно отражение, на израза в самите универсалии, на задаване на цяло усещане за ориентир и реализация към това, което идва, за да се превърне волята в най-правдивия носител на заряда на метареалностите, в цялото осезание на вътрешното единство и съществото, в единствен негов носител, не само на съответните сигнали, но и на директни, сложни и абстрактни конструкти, които прилага директно към вътрешното състояние на цялата система и към собственото й възприемане, приближавайки в по-директно към самите универсалии, превръщайки ги в привични, вместо в чужди, в разбираеми, вместо в абстрактни, така че волята се превръща в универсален носител на съответните и изброени универсалии, които от своя страна се превръщат в първа мембрана, от вътрешното естество на съществото, на съотношението му и реакцията спрямо взаимодействата на метареалностите. С това волята е такава мембрана, вкоренена в плътското, а съзнанието остава просто една проводящ канал или транспортна молекула, която пренася, не като волята, а просто ориентира, насочва, напомня, превежда, с инструментариума си в несъзнато и подсъзнато естество, с които оперира заедно, за да се осъществи и втората мембрана, дори и да е несвободна по естеството си, като волята, да пренася, също като волята, но вече един, обработен от волята сигнал, който служи за пренос, единствено за целите на самата плът, вътре в нея, но остава мембрана на цялото вътрешно същество, втора, от две, тъй като поема, доставените през волята импулси, или такива, които все пак волята пропуска, за да ги срещне втория слой от мембранен, органел на вътрешното същество, който задава и неговите контури, или този слой, на изчисление, или първична логика, без да се разслоява самата логика в части, но присъщ за пълната диференциране, преди да се достигне и до третата мембрана, която представлява интелекта, вече напълно отдалечена от универсалиите на метареалности, но все пак, с проводен сигнал от логическата мембрана, втора по ред, която все пак усвоява някои, допуснати от волята сигнали, които не съответстват на честотата на настройката й, биват твърде резки, или твърде ниски като честота, така че, тази втора мембрана, се превръща в мембрана, обработваща крайностите, или рязкото диференциация, като привежда в действие първите закони, тези на първичната, не

толкова интуитивна, колкото основна в характера си, логика, след като волята от своя страна, се е водилал изцяло по зададеното от интеракциите, или univeралиите, то логиката се води частично от тях, диференциарйки пропуснатите остри, или височинни или ниски в своя характер сигнали, с което се занимава основно с пълното разграничаване, като подготовка и са допира с интелекта, и със съответното му преразпределение, в интегриране на една плътност, изразена не толкова в цялост, колкото в наситеност, тъй като логическата мембрана борави, като осезава отделни, сякаш пръчици, през които се пропускат фрагменти, които следва и да обработи, съответно с честотата на идващия сигнал, което води и до определението и до първата взаимствена директно от универсалиите, развила се еволюционно в този миг, подреждане по категории, които съотнасят приходящия сигнал според характера му, както и проследяване и аргументиране и описание на този въпросен характер, който да спомогне за установяване с точност на прииждащия импулс и привеждането му към нещо дадено, в матрица, заета право от метареалностите, с разработената в тях в подробности, истинска логика, която е напълно заимствана за тази втора мембрана, но само отчасти, тъй като почива логическата мембрана и върху следствия на следването на общото движение на съзнанието спрямо самото себе си, или напълно каузални отношения, напълно императивни реакции, напълно кондиционални условности, които подготвят тази мембрана изцяло за прехода към самия интелект, като вече в нея биват заложени особеностите, оформящи и интелекта, но и все пак я съотнасят от части към универслните си части, с което и тази мембрана, докато волята е пълно копие на метареалностите, тази вторична, логическа мембрана се превръща в параразсъдък, който носи и частите на универсалните постулати, но и приложени към разсъдъка, отразен като такъв, само че в плътското, за да пресее още по-тънко получилите се от интеракциите сигнали, така че най-близко до тях да остава волята, парарасъдъка, да ги прецежда напълно, за да преведе и един напълно рафиниран, напълно пресят и вече превърнат в собствен, на плътта, сигнал, отнесен вече към интелекта, в което се оформя и функацията на цялото, трислойно вътрешно същество на плътта, за да се достигне до подробно описаната функция на самия интелект и неговото определяне за откъсване на плътската реалност и действителните реалности на случващо се взаимодействие в метареалностите, където се крепи всъщност не само цялостта, но и ядката и живеца и искрата на самото същество. Може би поради отдалечеността си при предаването на импулс от универсалиите към плътта, самият интелект се е отклонил в свой собствен път, който по-скоро го отделя от самата ядка, отколкото да го приближава и води, като следствие до самата му смърт, което е интересно да се наблюдава, защото към това съотвества,, най-вътрешната в третичния слой на вътрешното същество в плътта, като парарасъдъка, запазва част от функциите си, а самата воля оцелява, като става проводник на възкръсението на загубилата смисъл и значение информация, на решение на проблема със свръхмасата на себерефлектиращия интелект, като следствие на собственото си развитие, за да се изпълни изцяло непреднамерено, съвсем ненадейно и неочаквано, с такова спокойствие, с присъщо, като естество, разгръщане, на еволюцията, която се предава в самата плът, следствие на вътрешната еволюция, която протича по три отделни механизма, в съответните универсалии, и с това изпълнява еволюцията спрямо продукта си, който не е всъщност плътта, но всяка метареалност има собствени продукти, които отделя, така че, съвсем непреднамерен, развой, еволюционен, се оказва и самото превеждане през мембраните, до пълното разграждане на третата вътрешна мембрана на плътта, за да остане тя само с две мембрани, едната от които единствено подрежда в категории, без рязки разграничения, или други свойски за интелекта позиции, като запазва това само в себе си, и освен да ги подрежда, привежда в ход и друго, напълно достатъчно основание, за да се превърне втората мембрана, в достатъчна и завършваща, а именно, след като получи сигнала от непокътната в проявлението си, воля, втората мембрана еволюира,

освен в категориално определение, в разпределение на естествата в понятийни вериги, които са взаимно произвеждащи се, не каузално, а произхождащи една от друга, за да се положи основа, с множество разклонение, което усвоява да предава втората мембрана и на последно място, успява да запази, това, което волята не успява и пропуска да предаде, или основния провал на интелекта – нито количествен, нито качествено съотношение, а допускане, анализиране и подреждане, спрямо категории, с основи, и съответни дървета и разклонения, на разделянето на отделните компоненти в самостойно единици, и приобщаването им, без да се накъсват в естеството си, към едно общо цяло, от което неразривно биват част. С това се осъществява напрактика и еволюцията спрямо плътта, за да се превърне тя и в част от универсалиите, каквото й е еволюционното бъдеще, въз основа на волята и на парарасъдъка като мембрана, на вътрешното същество, именно те осъществяват прехода, от осветляване, предаване на универсалиите към самото естество на плътта, за да се превърне в и в преобразование на своята нова структура и вече различна от предходната, функция, за изпълнение, отдадено в синхрон, на заложеното в завет, основан не цялото същество, за да го превръща в едно, неоспоримо единство – а именно, чрез разбиране да се водят заключенията в ум, докато разумно се основава всяко едно преливане от същност към нейното явление и се прецеди през разсъдъка тези фундаментални части, които задават безбрежието на една пълнота в непрестанно начало.

5.

В последните описания са изразени непрестанното обновление, което всъщност предполага едно от посочените вече три универсални метареалности, именно, тази, на духа. Той се съразмерва към частите си, без да ги насича в някакви предпоставки, непрестанно схващайки ги като общи начала, които преливат едно в друго, така че непрестанно се преобразяват от явление в явление, така че винаги запазват обновлението си, непрестанно се струват сякаш са напълно нови, сякаш се ражда безписрно едно ново започване, зададено не от ритъма на предишното, а на нещо, напълно непознато, напълно несвойско и непривично, сякаш явяващо се пръв път, сякаш винаги се преобразява в непрестанно възкресение, което се случва, сякаш от нищото, като същинско чудо, в което е потопен, като цяло и естеството на съответната метареалност, описваща в себе си устоите на духа. Ако има изначален измежду тримата, това би бил духа, като първичен, като предхождащ душата и сърцето, може би с много малко, едва доловимо първенство, и с неспирния си устрем просто да поражда, в най-обикновени не само условия, но и устои, като основи и структура, за една невероятно практична и ежеднвена функционалност, на всичко, което се поражда така в духа, без той дори да именува или разделя едно от друго, творенията си, които се случват всеки миг, и по този начин биват единствени измежду трите универсалии, наистина, вложени в сърцевината си да пораждат, да творят и създават, без посредници, така че самите сътоврение да живеят, и в интеракция със собствените си създания, да съзидава заедно с тях, цели нови сътворения, нови светове, възродени вселени и напълно нечувани и непознати мелодии и цветове, които непрестанно се леят, в множество вълни от звуци и разнострaнни краски, така сякаш, помитат взаимодействието със самото творение и се разливат, и се просмукват, проникват, в дълбочина в самото му сърце, с наистина, нови мелодии, с нови съчетания от цветове, с нови, преливащи оттенъци, като с това е и уникалното на духовната универсалия, как са напрестанно нови,

откъде се почерпва цялата тази креативност и иновативност, които бележат и цялото творение, но едновременно с това, и е едно неразривно, ненакъсано естество, на споделяне със самото сътворено, без да се лишава то от съответното му достойнство, като се залага всичко това в здрав кодекс, на отношение към създаденото, който е изписан на едни специални листи, в рамки, изразяващи не правилата, а както е изявено, откровенията на духа за плодотворна и успешна интеракция, в условията на приобщаване към същината на естествената еволюция. С това са изведени и основите на правилата, до които всяко ново сътворено се докосва, и прилага съответно към себе си, и към новите си, вече собствени произведения, така че духът в това си начало, на преливаща в рождение, на негов носител, и на съзидетелен, акитвно, творец, съзидател със собствените си творение, създава с творенията на творенията, на творенията, без оглед кой какъв е и от кого произхожда, без да се спазва йерархия, освен заложената, по природата в отъждествяване на превес, спрямо дълбочина и качества на създаденото, единствени характеристики за някакво отношение, което духут проявява, така че се получава един привиден творчески хаос, на множество сътворени и заедно с творенията, нови светове, които сами пък се множат и пораждат и развиват на свой ред, оставени напълно свободни от духа, защото той е носител именно на тази свобода, която е непозната на плътта или на волята, не може да се обхване от съзнанието, но придава заряда на истинска споделеноост пред поемане на цялостта в отговорност, към висша форма на грижа към другото, към съответното, без значение от естеесвото му, така че в устоите на духа, в тази метареалност, освен творенията му, блика от живот във всичките му форми, в градини, в нивя, засети, в стада, които волно пасат, в открити гледки към небеса, осеяни с облаци, или към просека, засводена от бавно капещи червеникави листа, в многообразието, което поражда всеки един сезон, в разливането, в широта, на всичко, до което може да се достигне с естеството, което духът, с радост превежда, от едно преображение към друго, от едно състояние, към пълно осъществяване на спойка от дарби и дарувания, които не могат да определят финалния изход, но биват развивани, за да съпътстват еволюционното начало на едно непрестанно пораждане, така че всичко, като набор, в устоите на духа, бива ползвано, за разгръщането, за реализацията на това еволюционно проникновение, което да достигне до състояние на разкриване на скритото, и до отгръщане на тайното, в явно, което всеки път е нова изненада, хвърля в радост духа, защото той е носител на смеха и на самоиронията, и смях е мелодията, която напира от гърдите му, като предава безспир от шеговити истории, и подсказки, без да бърка, разбира се, моментите, изродени тук от мигове, като съвкупност от тях, но без да се отбелязват, като някакви пресечки в пространството, които нямат никаква важност, освен ако някой не им придаде някакво ново значение или ги осмисли по нов начин, защото в обителта на духа, умът се лее на талази, и неспирно се съчиняват нови и нови естества, в начало, които да задават по един естествен начин, преоткриване, на вече заложени части, които съвсем, непредполагаемо, се обвиват в нов смисъл, така че се преосмисля цялото същество, в здраво размишление, което отново се случва сред заложеното от духа, така че и самата еволюция, има различна отчетливост, и по наблюдение, на горди с проучванията си сътворения, в общата, хаотична маса от създадено, в която всеки има своята точна и ясна функция и разпределена задача, в само привидно вихрещ се хаос, така че именно в такива наблюдения, над еволюцията, се достига до установяване на различната й проява, в метареалността на духа, а именно, тя се случва, винаги спонтанно, за разлика от старата еволюция на плътта, която е в права стрелка или в последствие се превръща в пулсация, но се случва едновременно, като се разгръща във всички части, във всички посоки, които биват зададени в основата, зададена в универсалиите на духа – вечността, така че посоките на разгъване на еволюцията биват бечетни, а явленията, само такива, каквито се считат за осъществени, щом достигнат до съзряването да пораждат, което е второ основно естество на

духовните универсалии, на съзряването в личност, която се развива извън време и пространство, като друга духовна характеристика – липсата на измерения, като цялостта се случва извън определимост от константи и величини, извън обхватното, извън достижимото, за да се изпълни осъществяването на личност, което е трета основа на универсалиите – пораждащи светове, изпълнени с личности, които непрестанно търпят развитие в себе си и помежду си, на неспирен обмен междуличностов, така че осъществяват непрестанно и самия ход на еволюцията, сами в себе си, задавайки четвъртата универсалия в духа, а именно, непрестанно преминават, еволюирайки, от едно преображение в друго, от един образ в дух, без да губят естеството си, способни да разпознават неизменното си съдържание, като така се осъществява и целокупното, единно движение в самия дух, откровено и напълно всеотдайно и така всобхватно, че предоставя шир в обем за всяка личност да придаде своя себеизраз и уникални оттенъци на едно съвместно творение, неспирно продължаващо, без усещане за време, като един необятен и несекващ извор, на сътворение със създаденото, което има и петото характерно като универсалия за духа естество, а именно влагането на живот във всичко, бездна на свобода и живот, която влага един животворящ, буден импулс във всичко съществуващо, една искра на живец, или преливането на вис виталис, така изразено, живителна сила, която неспирно се прехвърля по всички части на творящия, с любов дух, която се превръща именно в шестата универсалия в това естество, универсалната любов, към всичко възможно и невъзможно, съществуващо и несъществуващо, скрепяваща всичко в едно естество, без да е прилича на мрежата на интелекта, но само, образуващо съзвъзлия, които се различават по съзвъзлията на интеракциите между реалността, защото е белязани изцяло от тази чиста любов, която нито търпи описания, нито категории, нито разделения, или определения, за да се обгърне и в седмото естество на духовния свят – Логосът, или това привично за духа общо и разумно достояние, което проявява пълно и плътно в проявата си разбиране към тази вселенски, универсална любов, и така се превръща в едно наистина всеобщо и всеобхватно проявление на един безкраен, преливащ в дяловете си, несъчленими, разум, който обгръща в общност, задавайки й и скоростта и масата и импулса на живителната сила, като яя прави приемлива и приветлива, и се обръща към всичко с добродетелта, заложена в устоите на Логоса, към неспирното стремление да се върши добро, с което и се постига осмото и последно, бележещо духовната парареалност естество, а иемнно, интуицията или природния ум, който всеобхватно води, изцяло чрез своя собствен нюх, чрез саможивия си и самобитен отрязък сам в себе си, към едно спонтанно проявление, което всяка личност в това духовна съзидания, осъществява, напълно естествено, без нещо принудено, без дори самите личности да разбират наличието на всички тези естества, случващи се, заложени, дълбоко, като в бездна, на устои, непресъхващи за всичко, което е и не е, и подлежи на съществуване и не подлежи, така че единствено откровенията, изписани на листа, се превръщат в това, което действително се докосва до сътворенията, за да имат пред себе си, излиянията от съкровеното на необятни дълбочини, които са се превърнали в напълно естествен придатък, в своите постановления и упътвания, изместили наредби, изместили всичко наложително и задължително, като се залага едно природно съществуване, което е напълно непорочно в естеството си и съществува, без да разбира и гради битие, без да съзнава, считайки го за неразривна част от самото себе си, така че цялото съществуване в духовния универсалии, бива отвъд добро и зло, отвъд понятия и категории, които по всеобхват не могат да поберат нищо познато и понятно в себе си, отвъд чувствата, отвъд всяка принадлежност, към изпълнение на всичко, което е вложено в истинност, заложена и запечатана на хартиите-упътвания, които се превръщат и в неин критерии, или единствено постановления в царството на духа, където самото сътворение съществува и отвъд смисъла на битие, по-скоро в небитие, но бива и в биденето си, става и в ставането си се превръща, и в превръщането си, задава смисъл, за да

раздаде от даровете му към всобхватното общо, което пък и на свой наред, дарява богато, без да скъпи, и очаква преливащите му дарове, просто да се разпръсват. Това е естеството на духовната метареалност, в която всичко изглежда твърде странно и непривично за самата плът, напълно чуждо на нея, както е представане в условията на интелекта, но доближаваща се до духа, след възкресението си и преобразуванието си за нов живот. Има допирателни между другите две естества, което се превръща като едно от тях, отношението на самия живот, вдъхнат от духа в сърцето и душата, предначално, дарен им от него, без да се застъпва първенство, без да се показва превъзходство, тъй като много от своите устои, духът е въплътил именно в другите две метареалности, за да ги превърне в свои, но и да ги остави, напълно спокойно и свободно да се развиват, според собствените си характеристики и потребности. Не само в плътта се случват взаимодействията между универсалиите. Те интерагират и в пространството, което изглежда, като празно, но представлява едни невидими мостове, между отделните обеми на отделните метареалности, като тези мостове, се явяват различно, непрестанно, спрямо съответните взаимодействия, които се случват там, лично, между трите универсалии, паралелни с интеракциите, които се случват в самата плът и отделните взаимодействия в собствентие метареалности, така че се мостовете помежду им, биват в основата, свобода, изначално разбиране с любов, грижа, преливане в неделимо общо, уважение и еволюция на отделното, на личността и допускане до еволюция, и това биват смисълът, заложен в невидимите мостове, които служат за преплитане в съзвъзлието, от една страна, в това невидимо пространство, и второ преплитане, случващо се паралелно, вече осезаемо, в плътта, с третите преплитания, на индивидуалните универсалии сами в себе си. По такъв начин, духът взаимодейства със сърцето, защото сърцето крепи съвестта, и заедно с нея има изписано върху себе си, неръкотворно, думите на морала, и съблюдава в собствения си непрестанен размисъл, през мембраната, която отсява и е изпълнение не само на морала, но и на етичното разбиране за един, също неръкотворен, кодекс на поведение, който предполага една универсална етика, която сърцето, неспирно проповядва, бидейки само по себе си мисиноер в своята универсалия, така че, се преплита с духа, в невидимото пространство, за да дарят, осветените от Логоса, скрепени от чистата любов, валидни за всяка личност със собствено същество, за целокупното същество, което да предава и истинността, записана на листата в метареалността на духа, в едно, скрепено, като труд на единство от съвместното преплитане, което не се пресича, освен с изведените неща, и левитара едно спрямо друго, за да се преплете, без да се докосва, като оформя така и един по-особен възел, ефирен възел на здраво взаимодействие, между духа и сърцето, който намира въплъщението си в изявяване на вселенските начала, универсални за всички реалности, без изключение, така че сърцето ги разпространява навсякъде, а духът ги е скрепил в своя собствен печат на истинност, на любов и на Логос, който е универсално разбиране, за отъждествяване с такива универсални положения, отгледани с грижа, като рожби в духовното естество, за да ги прелее в сърцето, където и да откръмят своите плодове, без духът и да се грижи за осъществяването, превръщайки ги в едно преливащо действие, което сърцето поема, и по подобие на възкресението в плътта, пулсиране, самото то пулсира, без нуждата от дъх, обаче, даващо ритъма на едно непрекъснато движение, което отеква в безкрай от дълбочина, за да излее и самото сърце, вече като взаимодействие, на пресечна точка, с възкресената плът, устоите на достоянието с духа, преляло в сърцето, изливащо към обновената плът, без мрежите на интелекта вече да служат като препятствие, за да се прояви в цялото еволюционно начало на възкресяването и нов живот за цялата плът, с нейната, вече приобщена и не отделна реалност. В това се включва сърцето, като прогласник на един морал, изписан в естеството, в един етичен кодекс, предаван от същество на същество, за цялото съществуващо, заложено, в плътен възел с плътта, и в ефирно докосване с духа, за да се прояви, прекомерно и преливащо от разбиране в естеството

си, мироздание, което да бъде несломимо споемо в себе си и към общото си, в единосъщието на универсалиите, разкрили се така в прашинка от вечността, която носят.

6.

В унисон с постновеното, сърцето, пък, което в своята метареалност, също споделя веночстта, както духа, както и душата, но душата от своя страна, има едно условие, което и предполага, преплитането между нея и сърцето и разредени интеракции с духа, твърде енергийно наистен и помитащ в енергийната си плътност, който по-скоро се вплита със сърцето, което е достатъчно дълбоко, до безкрай дълбоко, с бездънни глъбини и носи достатъчно простор в себе си, за да е способно да обособи, без да се накъсва, без да се раздира, и остава в пълнота и цялост ненарушимо, склонно да побере този безумен заря на живителна искра, която духа така свободно раздава, в цялото си естество. Така и сътворенията му, сами, спонтанно, се изливат в сърцето, безспирно, и то ги побира, и то съумява да преведе цялата сила на енергийния заряд в това, което пък е характерно за него като универсалии: проповядвайки, да привежда в осъществяване, всичко, към което се докосва, друг универаслии е осъществяването на сърцето, освен осъществяването на дела, които не остават празни в пространството, но докосват и духа, преплитат се и душата, изявяват се и в плътта, която вече няма нуждата да бъде възкресявана, но следва нормалния ход на собствената си еволюция, така че освен любвеобилното осъществяване, сърцето дарява в своя универсалии едно пространно разбиране, което допълва характера на вселенския разум в духа, и изпълва вече с пълнота на цялост всичко, заложено така в зададена, в сърцето реалност, в която се леят светлина и чудеса и случва се в явление невъзможното и се носи необятно, неръкотворно зарево, което е и другият универсалии в сърцето, на едно преливащо към душата, огрявайки я цялата, за да запее и третия си универсалии – една всепроникваща мелодия, която дава само едноа рождение, по подобие на духа, излял в сърцето контурите на мекоота и обаяние, на израз на едно сърковение, останало под слоеве, в самото сърце, да се разкриват, като тайнства, защото самото съкровено, първично, присъщо, честно, искрено и откровено, изразено в прилив от истинност, на изпизаното от духа, към неразчленимо съчувствие, отново се обагрят, все така, без цвят, в тази, непостижимата светлина, която сърцето излива във всяко свое туптене, задаващо вихъра на ритъм от слово, което едва тук започва да се лее, и извира от преплитане, ефирно, древно с духа, за да въздаде и да възцарява, с правда своите дела, които да прилагат ценностите, белязани във възхвала, във въплътяване в ситни крачки, където веночстта, с това е белязана в сърцето, че то тупти на всички страни, но се рони ситно, бавно, отлюпва от себе си такива дела, отъждествени само с благородството на добродетел, и туптейки в безкрайни страни, на всички страни се лее и мелодията, извираща от естеството му, със словото на духа, превърнало се в песен, което заема непрестанно и ново звучене и текста се все така, спрямо заложени в ценности дела, мени, и така се осъществява еволюцията в метареалността на сърцето, като мелодия, ронеща в звук подир звук неспирното развитие, на дела, оставащи невидими като чудеса, небелязани от плът, но отекващи със сила, непоправена, от своите собствени недра, които задават хода на самата еволюция, свързано отекващо през възкръсената плът, а преди това и, оставяйки в глухи покани към интелекта, като е всепростително сърцето, и с това е означено петата му универсалия, която излъчва обич, в

разбирането си и жаждата към споделеност и устрема към ръка, подадена в ръка, готово все така да се раздава, да поучава и в чудеса делата си от недра бездънни да въздава, за да трепне мелодията, на една бездънна дълбочина, в която, се подава безпир от тази, необозрима светлина към преплитането с притихналата пред мелодията на искреност и пълно откровение, което бележи сърцето, с един лик, обърнато,в простор към израза на неутолимите дела, разкрили в добродетелния си характер и в пропити от словото от духа, ценности, изписани в завета на още повече дела, все така, из същността, раздаващи с безпирния си замах, довършването на белязани от чудеса, от вълшебства и невъзможността, разкриващи се иемнно в този завет, издигнал светостта в самото сърце, която го преичства непрестанно, като ново движение, за да довърши разпръсването на тези ценности, заложени във всяко действие, на тази добродетел, изписана във всяка ситна стъпка, устремила се да проповядва дял на мир и множество на прошка.

7.

По цялото същество се ниже една незрима еволюция, дял от явяващата се еволюция, задаваща от екотът към дело, на братолюбие, на изначална красота, която е доситижима само в духа, но прелива в сърцето и се ниже към душата, за да се преплита и в плътта на естествата, заложени със силата на кулминацията от друголюбие, от раздаване на собственото, пълно с нюанси и багри, на преливащи оттенъци, в унисон с изстъпление, явно само в духа, когато се разкриват небеса и облаци, в коприна и се стели, над цялото същество, една завеса, на дим, долитащ от свещенодействието на плътта, към храма, който се е превърнал в сърцето, където се разкрива на слоеве такава недостижима красота, че сълзи от радост заливат страните, когато се явява, така далечна, същевременно и близка, така позната, същевременно и необятна, едновременно бушуваща от вълнение, и непознато кротка, такова обаяние, което в прлива си все така привично подслонява, задава усещането за уют, за единение и за мир, което все така клони към задаване на край и никой не иска да свършва тази красота, но тя единствено започва из начало, привидно свършваща в заник, който никога не е привършек, а единствено началото на изгрев, едновременно в пулсиращото, излияно в цяло на сърцето, което споделя порива на безподобна красота, и зовят я, призовават неспир от гласове, в които се е провикнала плътта, за да въздава своя допир до безбрежните, замрежени усои, на това, превърнало се в мед и прояснение за съществото на душа, в която сенките една след друга се преплитат, за да пожънат в себе си това, което се явява като разум ,което път разсича покрай сенките, превръщащи се в идеи, все така облъхнати от порива на едно желание, към протичане на всички разумни достояния, за да разстилат в краищата на споделено помазание, в естеството на отсяващото, в просветление, единство, на разумната душа, приела в себе си да сее светлината от сърцето, в разума си да прониква в необятното, простряно в себе си съдружие на идеи, за да им двъхва смисъл, който се процежда като светлина и така мъртвите отблясъци, отражения от това, което е, изстъпление в това, което не е и не може вече да бъде, тези идеи, бедни в своята същина, се обагрят от богатството на просветление в смисъла, приложен като единното движение на една мисъл, родила в тъмнината пробуждане на чистота, изляна в светлина, както е засешепнало, с нежни тласъци сърцето, за да се изследва, без замисъл, в достижение на промисъл, от съединението, на мисълта, с призив за звън, от леещото се, в

непрекъснатото си цяло, преминаване от чувства през чувства, всеки така в себе си единени, все така в разума на душата едновременно обединени, като извор, непресъхващ, който застава явлението на вечността, в недрата на фундамента на душата, който е един и е този непосредствен и безпирен низ от чувства, редуващи се с усеащния, идващи от самото ядро на инстинкта, на привичното и първичното, както стели се в сърцето, на това присъщо, откровение, което се раздава, за да се привърже от мелодията на туптящото сърце, към задаването на неизменно слово, в гърдите, изпълнени в смисъла си с тези чувства, несекващи, на прилив от вечен порив, които пълнят със съдържание кухите идеи, без да се губят в тях, напълно разумно отсяла естеството им, от това, да се проникне в съзерцание, което е движението на самата душевност, към потичащите от вече изпълнените с разумно начала на смисъл сенки, битуващи и задушаващи душата, докато в действието, на здрава молитва, на едно неспирно съзерцание към естеството на тази неизменна красота, която се явява в сърцето, пробляснала от духа, и щади се душата, защото тя е начеnала игра, в която мислите редуват се с чувства, и пораждат се взаимно във взаимен танц, докато тлее борбата с сенчестите простори, които все така са пресечното с плътта, останки, неизменни, от връзката между материя и душа, която може да се обхване, но остава все така, стаена, в своята, детска игра, държаща живо в себе си детето, като искреност и неподправеност, като истински замах, на собствения импулс, който дава преоделимите в своите очертания, привидни само граници и непрестанно ги прехвърля, явяват се нови, все така, утаени от плътта, от сенките, на идеи, достигащи до разума през процепа на интелекта, който ги оставя, в незавършени, загатнати калъпи и мъртви негови деца са идеите, които могат само да се споят в играта на едно запазено, в истинност и неподправеност дете, което е все така, неизменно в себе си, като същност, като естество, приемащо и даровете тъй сърцато, и раздаващо от тях в пространството богато, докато не се излее в разума му капките от споделена обич, която все така се мае от сърцето, докато не достигнат до него тези слова, повяли от недрата на духа, които да му вдъхнат упора, и така, детето, преодолява с чистотата на заплитане със сърцето, поставените крайни очертания на тези сенки, бродещи тежко, над самата мисъл, и разливащ ги в чувство, наново чертае и вдъхва в идеите нов живот, като ги оцветява със смисъл, който е дар на това одеяние на разума, прибиращ в себе си естествата, за да изпитва от всички страни същината, и да търси простор, за да разпръсква светлина, родена от пълнотата на смисъл, в зададеното от една игра, която го е отбелязала с диря на единица от мисъл, заложена в безпирен вървеж, без да бърза, докато не срещне чувството, разприло бодро криле, и понася мисъл след мисъл, на разстлалия се полет от чувства, който не може да секне, но безспирно се рее, понесен от течението на една жива интуиция, на дейния инстинкт, вплитащ полета на чувствата, на понесените на крилете на едно освобождаване, мисли, които не дирят повече, но, изпод светлината, стелища се от сърцето, обгръщат разума със смисъл, проникват във всяка една идея, така че чувството оживява идеята, задава низ от взаимност, от истинска обич, подкрепена от разбирането на беседващото с кротки слова сърце, което все така разпръсва в съвързлието си, повелите на духа, за една свобода, за една дълбина, която не спира да сътворява и така да ражда в себе си живот, и светлината, и мелодията, сякаш се единяват, сякаш изписаното от духа, се въплътява и ето, идеите, в една чиста, непринудено, непрочна игра, и всички сенки и всички очертания, на нещо крайно, което е завещало смърт в душата, биват със смях на радост, с блясък от зари в очите, със смисъла в размисъла оживени, и понесени от чувства, пренасят живителната искра в мисли, които се превръщат в единение от поток, зададен единствено от тази игра, сама по себе си такава, която не умее да различава, но всичко въплътява в пълнота и излива смисъла във цялостта на тлеещата душа, за да не се загубва вече тя, но здраво, подкрепена в размисъла си, утехата намира в него, не в деление, но в излиянието на смисъла, пребъдващ в размишление, което е редица, зададена на мисълта, което е отекването ѝ като

ехо, на преплитащите се чувства, които все така вдъхват живот, в безспирната си игра, докато, в чистота, възкресява се остатъците от плътта, заели в своите сенки дяла си от душата, която искрено, в еволюционното си стъпало, което се развива в този фундамент като игра, като една застинала сълза от бистрота на намерения и дела, за да се превъплъти в естеството си на даряващ плодове от смисъл, в съживения низ от мисъл, непресъкващо преливаща, от себе си, в редуващи се начала от неспирно почваща наново ред от мисли, които все така преплитат се в криле от чувства, за да се облъхнат в полъха на свобода, без край и без начало и така да се отхрръвлят от всяко нещо, което възпира свободното преливане и леене от мисъл в мисъл, която в размисъла си е, се стреми да начене редове и редици от ясни поделени, между смисъл, различия в характера си, носещи свой собствен заряд, на открит в размисъл личен смисъл, който се подкрепя, пълни се с лекота на чувства, лее се в редиците на отделни мисли, съединени от чувствата в един поток, който вече не търси нито пораждане, нито крайни форми, но ги съчетава, облива ги в усърдието на разума, както в усърдието на всяка една игра, за да ги освободи от катеогии в редици, от крайни определения, които възпират непрестанното пълнене, бездънно от нов и нов смисъл, в контурите на едно проникващо от разума на приютили части в цяло, което неизменно бива стоплено от тази топлина, от тази милувка, която задава проявената грижа, която душата, в съзерцанието си все така, нечакащо, с инстинкт, простира, за да се изпълни в нея независимото от сърцето, което все така мисионерства на душата и от своите естества прелива в нов лъх, в самата душа, за да я възкреси напълно, за да я съзида в основите на разумното, което вещае една реалност, което вещае и битие в нея, и в битието вещае късчета, с уважение към личното, на достъпимото, на собствения предел, който все така разумно продължава да се съчетава в смисъла, родил се от допира на чувствата с мислите, които даряват живото естество така на душата, и всички предели биват, неизменно, в разума, който кротува, който не желае, нито копнее, но раздава мира, пулсиращ в сърцето, за да допусне съществуващото със съществуване и така да го обгрижи с обкичване на смисъл, и така да го понася на единеното твърдение, понесено, съществуващото, пълно с въплътено разбиране, откъснало се от всички отношения, на разно битуване в категории, в празни тъждества, в неспирни аналогии, които губят себестойност, и отново разумното, придърпва в прегръдка, в игриво мигновение посятото в смисъл, и го разширява в обема му с чувство, и непрестанно задава в него раждащата мисъл, единила се с чувственото си начало, когато е обгърнало напълно този сетен край, изпълнен в завършек на едно движение, което се обагря със замах на безпир и става пълно, и става ненакъсано, и така най-сетне се понася с лекотата си, присъща мисълта, и образува свои линиии и свои съзвъзлия, и привързва понякога не пресекулки, за да прелее в друго естество, на друга мисъл, и така безпир разменя тази своя игра, подкрепено винаги в осъществяване на вечност от безпирен поток, добил плъността на смисъла, във всяко чувство, което неизменно се рои, и прелита и трепти и дава рождение, истинският живот, единствено изпълнил в разкриващия се смисъл, който не спира все така да трепти, заложил в неспира от мисли, прелели от чувства, една ясна и отчетлива в сила вълна, която все така бурно и плавно помита, в естеството си единена – изразът на разумна душа, в която чувствата са ненакъсани, и единни в цялостта си, и мислите те пораждат, без да спират да се леят, пълнени от единен вече в себе си смисъл, от прозрението на съзерцващия разум, който прекъсва всички връзки с плътта, освобаждава от всяка концепция, от границите на понятия в съответни разклонения, пораждащи редици в категории, обрисувани в краищата на съждения, отпиваща от анализата, която все така възпира скоростта на свободната вълна, постига все така двойственост, за да се освободи и чувството в лекота да полети, и мисълта от него да трепти, и да се лее, подобно нему, на вълна, която отпива от глътките на един неспирно допълващ се смисъл, който все заема нова посока от безпирно играещата мисъл, докато в разума и чувствата утихват в едно безбрежие, надава ускорение само мисълта, но винаги е вложен в нея

смисъла на чувствена игра, подплътена в цялостта на единено в себе си чувство, което се е обърнало в изповед към мисълта, безспирно все така рееща се, меняща си посоките и така изменяща същинския смисъл, на едно откъснато, изцелено от сенките, от всички отношения и привидни граници, сеещи само тление, възпиращи свободния полет, естество, намерило единство в себе си, най-сетне в уюта на подслон, на непрестаено леещи се вълни, на единение, от смисъл, от мисли и от чувства, които постигат в провидение на открояващото се видение, постигнато в съзерцание на безкрая, от богатство в изпитваното в душата, в собствената й приложение на еволюция, която ту прелива, ту се оттегля, заема крайности, за да преодолява граници, и се мае в една неспирна игра, на непрестанно сменящи се роли, когато разумът задава преведената от сърцето светлина в омая, за да въздава непрестанно ново построение, и така да обособява в истински, свободен мах, вълната, единила в себе си и чувството и мисълта, за да се пълни непрестанно с обновление смисъла, скачил се във вълната и заедно с разума, пълнещ с естество на преливане във всички посоки, на въплътяване от същност в същност, на мененето от облик с облик, без да оставя настрани, в душата, неизменното съдържание, самото задаващо нетление, като единение в грижата на съзерцание, достижение на неспирното движение, довършващо самото себе си, за да добие нови очертание, нов облик, нова честота във вълна и така неспирно да се изменя в своето проявление, задаващо богатство и пъстрота в душа, неспирно раждаща чувства, пълнещи смисъла на редица от мисли, в безредие, привидно преливащи от една в друга, зададени от шепот, на гальовност и нежност, въпътени от разума, който не спира да вещае и посоката, за развитие на еволюционното изстъпление, изяваващо се в привидна революция, която просто се просмуква в чертите на еволюцията, за да се осъществи и завършек на движение, вещаещо простота в обновление на начало, което все така, захванато е в съдържанието на изпъкващ в цялост смисъл, който прелива в игра, остава неизменен, но, разделен, за да се едини от разума, добива и нов лик, и нови форми, мени се, добива пластичност, и с нея допуска да се променя, продиктуван от неспирните вълни, изразени в неспир от игри, от редуващо многообразие на състояния, от чувства, които все така поддържат общото, заложено в пълнота, и неизменното му естество, в задаваното не неспирно преобразяващото се начало, което е познало потичащите искри на тези мисли, появили се като израза, понесли заряда на смисъла, зададени от него в разстилането си, в движението си и посоката си, така че да осъществят и самия смисъл, да му вдъхнат живот, в отгледани в разума чувства, които единствено да го допускат, разливането на смисъла, да му вдъхват неочакван необрат, а с това и да се въплътяват, в блестящи вълни, понесли от смисъла, течащите мисли, в редици, в низове, в претворяващи искри, на неспирни игри, заложени в контурите на веночстта от разума, който все така в съзерзание, достига до излияние на пълнота от многообразие в душа, където чувството прескача в мисълта и мисълта отново в чувство, в едно неспирно пораждане, без начало и край, без ясни граници и контури, задаващо така неспирното пълнене със смисъл, който се изменя и преоткрива непрестанно и неусетно сам прелива в себе си, сам добива ново, непреставащо начало, превръщайки в душата две универсалии, обединени в себе си от преплитането на игра, за да се обменят непрестанно в естествата си и така да преливат, че да сеят едно многообразие, привидно хаотично, но под старателните грижи на един разум, който посява с грижа това очертание, което допуска преминаването през цялата палитра от помазание, на безкрай от усещания, допиращи се в зарите от преливащи вълни на единение, което превръща разума в трети универсалии, грижливо отдаден в своето съдържание, от привидния хаос на несекваща игра, да струва, в кротост, с обич и смирение, с проява на дълготърпение, дълбоко посято рождение, което да покълва и само да поражда себе си, да се явява, от скришното, на съкровеното си достояние, в непрестанно рождение, и така да се усмирява, неуморно подскачащата душа, и така да се дарува с възкръсение, с непрестанно лечение от допира си с плътта, и добила вече

устойчивост в рождение, в покълването на живот, да осъществява многообразие от възможности, от пътища и посоки за съответното пораждане и вплитане в предоставяне на богатство от несекващо многообразие, в раждащото в смисъл, чувство и мисъл, възкресяващо непрестанно душата, която сама преплита своето достояние на постоянно обновяващ се живот с плътта, за да я възкресява, за да й задава простор, за да й дава пътища, и да й отваря безспир от многообразие, което е въплъщението на самата душа, да ражда едновременно, в несетна игра, и в дълбочина да се разкрива, откъдето да се пълни в смисъла на несекващ извор и чувство, и мисъл, в едно сдвоено рождение, което единствено предполага осъществено движение в яснотата на разума, от дтлбочина, към въплътено в преливане, за да се стели душата в единство, преображение, на непрестанно рождение, пълнещо с безпирно обновяващо се рождение, сърцевината на душата, запазила се в смисъла, за да пребъдва в разумно единение, на непрекъсната вълна в ненакъсващата се душа, запазила, дори и в прехода от явлението на прескачането на мисълта и преливането в чувство, без ред и посока, своето съзерцание, обърната към вечността, разкриваща се в тази игра на мисъл и чувство, в безкрая от многообразие, което все така, в разума се вещае, за да пази и съхранява и така, от трите естества, на фундамента, докато с устрем и духът и сърцето съзидават своето пораждане, своя живот, само душата проявява действително устойчиво в плавност развитие, също на пораждане, също на живот, но не така в неукротимо излияние, а плавно, за да се развива постепенно, да се разкрива, понесъл тайнствата на съчетание в мига, един предаващ себе си, пораждащ се живот, даряващ с постоянството си не само в растеж, но и в пораждане, не само безпирно изменящи се граници и хоризонти, на неизменно преобразяващ се смисъл, но и все така устойчиво, запазва единството на собственото си сътворение, в самата душа, за да консервира, постигнатото в дълбочина, в същната на смисъл, в подкрепата на разум, грижливо подреждащ цялото естество, в безредието на подскачащите в непрестанност на всестранно многообразие, вълни, които биват все така напътствани и дарувани с оттенъците на същия, неизменен смисъл, заложен в ядрото на душата, за да се преобразуват, да пораждат живот в непрестанно менящо се многообразие, да сменят самите те превъплъщенията си, като така достигат до ново и ново богатство от пораждащо се, не само рождение в живот, но и обновени и чувства, и нови мисли, които се усещат от цялостта на разума в душата, като прилив, разстлал делата на сърцето в действие, внимателно съзерзавано от самото естество на разума, така че да се грижe, да бъде винаги цялостно и ненакъсано в проявата си, като така се отъждестява и разумът с второто, или сдвоено пораждащо, пълнещо се непрестанно със смисъл, който задава и нови паралели и линии за бушуващите вълни на мисли и чувства, като остава така сам единен в себе си, поддържащ това проникновение на самия разум, който, съвсем простичко и естествено непрестанно запазва, в постоянство вълните, преливащи в една в друга, като с усърдие полага и в производното не само непреходност, но и пълнота в устойчивост, зададена като тежест от смисъла, забавящ и скоростта, преплитаща се като бавна вълна, с бушуващите вълни на мислите и чувствата, за да се единят, грижливо водени, от изпълнението на будител и просветител, на разума, докато не се преплетат, в устойчивост и многообразие, за да започнат една, в друга да се преплитат сами по себе си и да достигнат до едно неочаквано, ново рождение, плод на сдовеното, от тежестта на смисъла и лекотата на чувството, в преливащите редици на мисъла, за да се получи и по този начин едно уникално и автентично рождение, което осъществява така многостранната еволюция в самата душа, така че в това ново постигане на живот, се очертава единение на самата душа със себе си, в сговор, в разбиране и разумно отношение, положено на разумни основи, което предполага и наличието на толкова пъстро и многообразно, самобитноо сътворение, каквото може в достижението на естетика, подобна единствено в духа, неписрно да осъществява себе си като богата и пълнеща се от неспир вълни, разпиряващи обема й, душевност, която да дава простора, за осъществяване и на преплитането

със сърцето, и на неговите дела, които търсят осъществяване в преплитането с излиянието на пулсация в душата и на мелодията, която все така отеква, в съзвъзлието, за да спомогне да преведе душата и на езика на плътта, едно непрестанно обновление, която самата тя носи сама в себе си, като непрестанно рождение, за да се и осъществява съкровеното сътоврение от нейния собствен заряд на устойчивост, към пълно разливане на животворящо преплитане с плътта, която, подтикната от душата, сама да се изпълни с живот и сътворение, във всичките своя проявление, и така душата да осветява плътта, да раздава и въплъщава достоянието от своите собствени преплитания, в богатство и ширата да се разпръсва сред материята, за да й задава вълните, от собствнеото си естество и да й предава, на неспирно творчество, на непрестанно множество от рождение, на отглеждане на живот, в постоянство и чрез проявяването на разбиране и грижа, да се осъществява не накъсване, а приобщаване и на душата, и на самата плът към съдържанието в мига, на целокупната реалност от съществуващи естества на дух, сърце, душа и плът, за да са всички в цялост и да съществуват в синхрон и по този начин да осъществяват, собствените си, показани вече за всяка универсалия, пътища на еволюция, или на утвърждаване и умножаване на живото, което и пълни самото съществуване с дейно въплътяване и изпълнява така заложената, изначална функция да бъде съществуването творец, да създава, да изгража и създава заедно със собственото си творение, и така да произвежда единствено целокупен живот.

8.

В дълбоките контури на едно хуманистично настроение, се влага оптимистично и просветено разглеждане на участта, на самото същество, за развитието на еволюцията в очертанията на човеколюбиво разбиране, за изначалната стойност на заложеното в едно недостижимо естество от неща, които не могат да се обхванат от човешкия ум, но само някак бледо могат да бъдат докоснати в естеството си, дори и този ум да бъде сам по себе си израз на един безкрайно свободен дух, все пак умът е приспособление към собствените граници на усвояване, свързано с научаването, или простирането му в оглед на адаптацията, интегрирана в цялост от съответни сблъсъци с неознати достояние и естества и щастливото им интегриране към собственото текущо състояние на ума, за обгъщането им от схващането на едно незатормозено с интелекта си, разбиране, което да интегрира непознатото, със съответна бързана, дисциплина и мисловна сръчност, в апарата на собственото си вътрешно същество, за да сформира така и нови взаимовръзки от спомени, които не са просто складиращи се единици, а основи, като структури за сравнение на вече съществуващото, прието като свое и така, ползвайки натрупаните спомени, да се осъществи усвояване на непознатото като свое, обвързано не само с надграждане, с преразглеждано, със съпоставяне, но и с обхващане в цялост, която грижливо да бъде приобщена, в пълнотата си, без да се разделя, с което се проявява едно умствено усилие, което цели и преодоляване на интелекта, имащ от своя страна склонността ра разгражда на съставни части и след това да интегрира в цялост. В този ред от последователност на мисли, се образува една алтернативна космогония, посочваща така елементарни и привични постулати, или концепции, развивани усърдно през вековете, в напълно привичното си схващане, като всичко, тъждествено със самата плът и самата материя, което обаче смесва цели конструкти и системи, които нито по произход, нито по проявление

биват еднородни, ала се разкриват, в познатите си явления, посредством интеракцията, която упражняват помежду си и като действащи, цялостни комплекси, на същини, които твърде лесно се смесват, спрямо познавателната теория, заложена в сърцевината на интелекта, като от едно антропософско начало, самата мъдрост, считана с произведението си на единност в просветление не само на разбиране, но и на исезание и възприятие, бива считана като такава, единствено защото не допуска да се смесят категориите, ползвани от интелекта, със собственото му взаимовръзки, спрямо други, обективни и самостойни единици, които със същата успеваемост биха били разглеждани в обективен наглед, със съответно задълбочаване, за да се стигне до по-широк поглед, върху фунцкията, проявата и естеството на такива, заложени в съществуването устои, каквито често интелектът си присвоява, размива и разводнява без да допуска, в собствените си предопределени релации и взаимотноошения, едно алтернативно разглеждане и друг поглед, който да обхване съществуването от различни страни, които не са само предопределени от призмата на интелекта, който изобщо може да се отърси от ролята си на светлоносец на съществото, като в действителност по-скоро обърква и размесва отделните естества, за да достигне до някаква логична конструкция в основата им, като така просто загърбва не само генезиса им, но и възможните им независими устои и възможност, изобщо за операции, които да предполагажат еволюционното развитие на системата на съществуващото и съответно да го допуснат, да се развива, и действа, необезпокоявано и непринудено. По такъв начин от микроразпространението на интелекта, се хвърля и сяната върху макроразпространението, на големи системи, като общество, където още по-трудно се достига до съставните му части, дори и да се обърне внимание на излирано, индивидуално битие, което да съотнесе към довеждането до самите основи на съществуващото, като в условията на общество, вече колективното съзнато вече прилага, безгранично различните свойства и структури, присъщи и като закономерности на интелекта, без да го поставя под изпитанието на разума спрямо неговата автентичност и достоверност не само във функциониране, но и в сътоветни релациии и закономерности, към които интелекта се съотнася, спрямо дадени логически положения в основите на заложеното в самата му структура динамика, на взаимодействия, които предполагат широкото ползване и налагане на самия интелект спрямо проялвението и функционирането на самия обществен апарат, в различните му проявления. Това интелектуализиране, бива присъщо за различни сфери, не само свеждащи се до умствени занимания, но буквално вече е пуснало разклонения в най-прости и елементарни части и аспекти от битието, които се интелектуализират по същия начин, както и самата общественост, приемайки, без критичност в мисленето, без разсъждение и разумно тълкуване на сведения от емпирични данни и проявленията им, така че самият интелект в момента е установил един неуспорим диктат над всичко, съществуващо, заглушавайки по този начин, действителното достигане до сърцевината на различните комплекси и многообразие от процеси, които все пак изграждат и неазвивимо от интелектуализацията, и без взаимодействие с интелекта, цели структури и фундаментални начала на функцията и структура в самото съществуване. Така, вече предложих, по-нагоре един алтернативен като развитие, развой за самия интелект, като заглушаващ интуитивния ум, и спонтанността и дори самобитната творческа проява на собствените дарования, разкрити в импулса на мигновение, на тласък, на неочакваност и спонтанно разгръщане, всичко това, влиза в съприкосноовение със самия интелект, тласка го да упражнява интелектуализация на допуснатата динамика в същестовото, за да я приобщи към разбирането, с което дори и възпира естественото функциониране на други основополагащи конструкти в случая, като дух, душа, като отделям в специфичността си и сърце, които все пак съществуват и действат напълно автономно от самия интелект, и в проявлението си, и се смее да се съотнесе дори до там, твърде езотерично и метафизично в предположението си, че и духът, и душата, и сърцето,

представляват четири стихии или начала, които нямат коренети на провялението си нито в материята, нито в нещо понятно за интелекта, или възможно да бъде обгърнато от него, като три паралелни реалности ,взаимодействащи в четвърта, задаващи така и четири основни съставни части на самото съществуващо, което все пак бива целокупно и единно в себе си, и в своята функция и структура, задавайки множество въпроси или как се стига до паралелно преплитане на четири паралелни действителности, в абсолютен синхрон и единение, как взаимодействат помежду си и прочие, което не предпоставя критерии за истинност, а само показва, в разсъждение как може да се достигне и до други истини, които не биха били доловими или достъпни за интелекта, който сам подлежи на собствени ограничения, и съответно, в разсъжденията, се достига до една позиция, където самият интелект се обрича на смърт, и бива заместен от една преобразена в естеството и обновена плът, бидеща възкресена от смъртоносното влияние на интелекта. Всичко, изложено дотук, следва преодоляването на дадени парадигми, и упражняване на разсъждения от въображението на интуитивния ум, което не би било възможно в условията на една интелектуализация, която единствено предпоставя и по този начин възпира и множеството от възможности за упражняване на разсъждение, от различни гледни точки, което води до постепенното заслепяване на изследването на произхода на естествата и на основите на фундамента, от придаденото значение на една проста функция в цялото многообразие от действия, съответни операции и множественост на структури, като тази функция измества свободата на разсъждението не само въз основа на самата себе си, но и възпрепятства неограниченото ползване на такива безкрайни начала, като самото въображение, размислите на интуитивния ум, разбиране в обгръщане на цялостта, водена от спонтанността на установяване на взаимовръзки и взаимовръзки ,всички независими от самия интелект, който все пак достига до размерите си на обожествяване и обосноваване едва ли не във всяка една функция на съществуващото. А с развихрянето на въображаемото разсъждение, се достига и до примери, като несъществуващото, такива естества, като небитие и предположения в пространни хипотези за паралелни светове, успоредни съществувания и техните преплитания, изследването на многоизмерните отношения, в тяхните обосновки на взаимно влияние, упражняване на проучвания за такива естества на стихии или първообрази на съответни проявления в съществуващото, както описаното в изложението напълно паралелно съществуване на дух, душа и сърце, в едни предполежения за съществуването например на живителна сила и други характеристики на съществуващото, които изглежда водят произхода си извън познатите ни материя, антиметария и тъмна материя, което само по себе си е твърде любопитно и води до извеждане на цели системи от независими разсъждения относно възможното естество на самото съществуване в съставните му части и тяхните дейстивтелни роли, както се демонстрира в изложените свободни разсъждения, които отново, не предират за някаква истинна валидност, но напълно свободно развиват способността на ума, разумно да разсъждава върху абстрактни начала, с пълното освобождаване от съответен контекст, за да се намерят нови пътища на възприятие, чрез интуитивно упражнение на способностите, заложени като най-различни и многообразни комплекси и конструкти в самото съществуващо, изпълнено в цялост, с такова богатство от набор на възможности за средства на израз, на изява, че трудно може да се възприеме сериозно установяването на интелектуализация под каквато и да е форма, да прекъсва съществуващите, успоредни с нея процеси, единствено, за да завладее като единичен процес всички останали. Това следва и, както се изложи, в постепенно задушаване и умъртвяване на всичко, орпеделящо съществуващото, независимо от интелекта, като освен налагането му като единствена структура, би довело и до самото му обезличаване, изчерпване като набор от възможности, сочещи към различни пътища, на капацитета му като структура, която така рискува, да възпре собствената си конструктивна еволюция и развитие

като обособен функионален апарат, така че неимоверното изхабяване на интелеткуализирания интелект, както се изложи в едно алтернативно схващане, би довело до собствената му бавна и поетапна амортизация, което рискува да доведе до срив и целият апарат на съществуващото, което обаче, както се изложи в свободните размишления, не може да се случи, с наличието на други, освен интелекта, свободни и незаивисими компоненти и структури на основополагащата същност на съществуването, така че с времето, те възвръщат, това, което е било загубено, с налагането на интелекта като структурна обмена единица на съществуващото, природата, дори и както се разсъждаваше, с начала, лежащи извън природата, има функцията да се възстановява, дори и след тежки и стресиращи събития, така че в случая на дотук изложеното, дори и чуждородни за природното като начала, духа, душата и сърцето спомагат за възстановяване на плътта, обречена на циклична смърт и изчерпване на новите възможности за развитие, заради устновения превес на интелекта над останлото, като възкресяват самата плът, по един независим начин, спомагайки не само за обновяването на структурата в съществуващото, но и за функционалното й изменение и осъществяване на нови пътища за протичането на еволюцията. Всичко това следва да се разглежда действено и свободно, да се способства изпълнението и развитието на цялото естество от отделни начала, всяко от които води и до нови пътища за разсъждание и до нови стратегии за развитие, така че с оглед на единството, все пак, на проявата на съществуващото, може да се разгърнат множество предпоставки за развихряне на мисълта, спрямо структурното ползване на вече съществуваща от пълнота и взаимовръзки, които отвеждат до наистина фундаментални в проявата си за съществуващото, естество, което, както беше изложено, напълно като мисловен експеримент, с цел консервация на вече наличното и ползването му за достигане до нови перспективи, предполагат появата и достигането до съвсем непривични и непознати феномени, така че, ако се запази свободата на разсъждението, дори и да е било разглеждано от милиони умове, винаги може да се достигне до обновени интерпретации за комплекса на съществуването, да се разгърне основополагащата му структура в съставните й части, разгледано по един нетипичен начин, който може да доведе и до нови мисловни пътища на разбиране за съответното функционално и операционно устройство на един невероятен сложен конструкт като съществуването, така че не би следвало, особено след правените толкова много опити в това направление, да се отдалечи разума от свободното прилагане на съдителната способност, за разгръщане на уникалния, на автентичния, дори невъобразим свят на съществуващото, определено само по себе си като такова с всички възможности, които таи в себе си. Целта не е задължителното изваждане на теория, докарването до обезателно напълно новаторско откритие, а е просто, разгръщането и упражняването на най-елементарни функции на действащия апарат в съществото, за прилагеното на простите му функции, и оставяне на протичане на най-привични и свойски по естеството си движения, за едно дейно упражняване не само в свободата, като приложимо естество, която непринудено и неподправено да се изяви в приложението си към функционално естество на умствени и мисловни процеси, но и упражняване, изобщо на цялостния понятиен, умствен, мисловен, дори паметен апарат и съответното, напълно спонтанно разгръщане на самото въображение, като препускащо и прескачащо из същината на собствните си структури, на възможноти си прояви, прозход и цялостно възприятие на съществуващото като съвкупност на разностранни компоненти и напълно неограниченото ровене из тях. Това не е интелектуална разходка, или интелектуално предизвикателство, напротив цялото, сторено изложение, е просто нагледен пример, за простото възвръщане към начала и естества, за елементарното им обхващане в нагледа на размишление, което да доведе не до поредно инелектуално достояние, или побиране в рамките на нещо интелектуализирано, а напълно, без предмет и условности, првожедане на съвсем привични и за ума, и за мисълта, и целият когнитивен, съдителен и анализаторен

апарат, насочен към самия себе си, в напълно спонтанни движение, напълно интуитивно пътища към различни изводи, без да се ангажира с нещо друго, освен със собствените и съответни структури, които служат като отправна точка в излседването, за демонстрирането, на една съвсем обикновена игра, на прилагането на съвсем обикновено впускане между отделните компоненти, за развитие на съответни структури и функционални отношения, в пълното и неограничено прилагане на най-присъщи и непретенциозни впускания в изпробване на различни методи, на различни гледни точки, за достигане до съответни прояви, без изобщо да се прилагат разни методологии, различни от най-естествената и присъща функция на съществуващото и компонентите му, като цялото изложение е един съвсем елементарен пример как вместо да се следват безпричинно усложнените в привни методи с прибавена стойност на интелектуализацията, може да се употребят вече наличните структури, за едно приятно отпускане, като разходка, интуитивно-мисловна, в дебрите на наличните устои, определящи съществуващото като съответно естество, без никакви добавки или прибавяния на нещо изкуствено и утежняващо едно съвсем елементарно мисловно приключение, което и да позволи по-близък наглед, различни приложения на стратегии и пътища за разсъждение, които да се приложат, съвсем, както се показа, в изложението и вече се изтъкна, в свободата на приложната мисъл, да изследва, да достига до дълбочини и си представя, което бива и една отлична тренировка за практическото обособяване за намиране на съответни решения на елементи и всякакви изграждащи и съставни части и компоненти, както и за подобряване на използването им, в контекста не само на различни вероятности и действия, но и на различното им проявление, на обосебоното им функциониране и следствия, които биха развивали, по един особено приятен начин, както и с цел за развиване на различните процеси, които се ползват при подобно обследване, за структурното и фундаментално значение на съществуващото като обособено и от паралелни, метареалности, и от действителни реалности, и достигането на всевъзможни перспективи от едни спонтанни решения, които да отбележат с успех подобно занимания, по отношение не на иновацията, но на демонстриране за опериране с вече съществуващи структури и тяхното въдворяване в съответна употреба по един различен начин, във въдворяването на такива вече съществуващи структури за използване в размишление и експериментирането по този начин с вече готови начала, които винаги са на разположение и предлагат една прекрасна, сурова реалност, за приложение и развихряне на прескачане на собствените граници в употребата на естествата им, за абстрактни и практически способи, като се проследява не само приятността на подобен вид занимания, но и реалната им насоченост към преодоляване не само на собствените лимити и граници в дързновението на изпробване на собствените усилия, и на достигане отвъд постижимото, отвъд реалното чрез най-обикновени съществуващи вече естества, което освен положително предизвикване към себе си, предполага и тренирането на развиване на собствените структури на личността в съществуващото, без зададени параметри, в пълното тестване на проявления до техните лимити, и на собственото развитие по такъв начин, за упражневяне на различни видове способности, в оглед на конструкти – както се посочи, и не само в изложеното, всичко е напълно елементарно и опростено, без излишни затруднения, всичко е и вече налично и може да се ползва както усета на приключенеца повели, за достигането, наистина в една кристална простота на едно дейсвително пробразуване на съществуващото, и като опит, и като собствено предизвикателство, и като усвояване на личното прилагане на употребата на една съвсем обикновена, вече налична, простота дейсвителното достигане на пътища за поставяне на интересни и релевантни въпроси и разработването на нови теми, дори из елементарни ежедневни положения.

Лула от Марсилия

1.

Потраква бесен, пътува с кош,

Реди от саждите прелели в кълн ръце,

Отсипва с допир, не спира да планува,

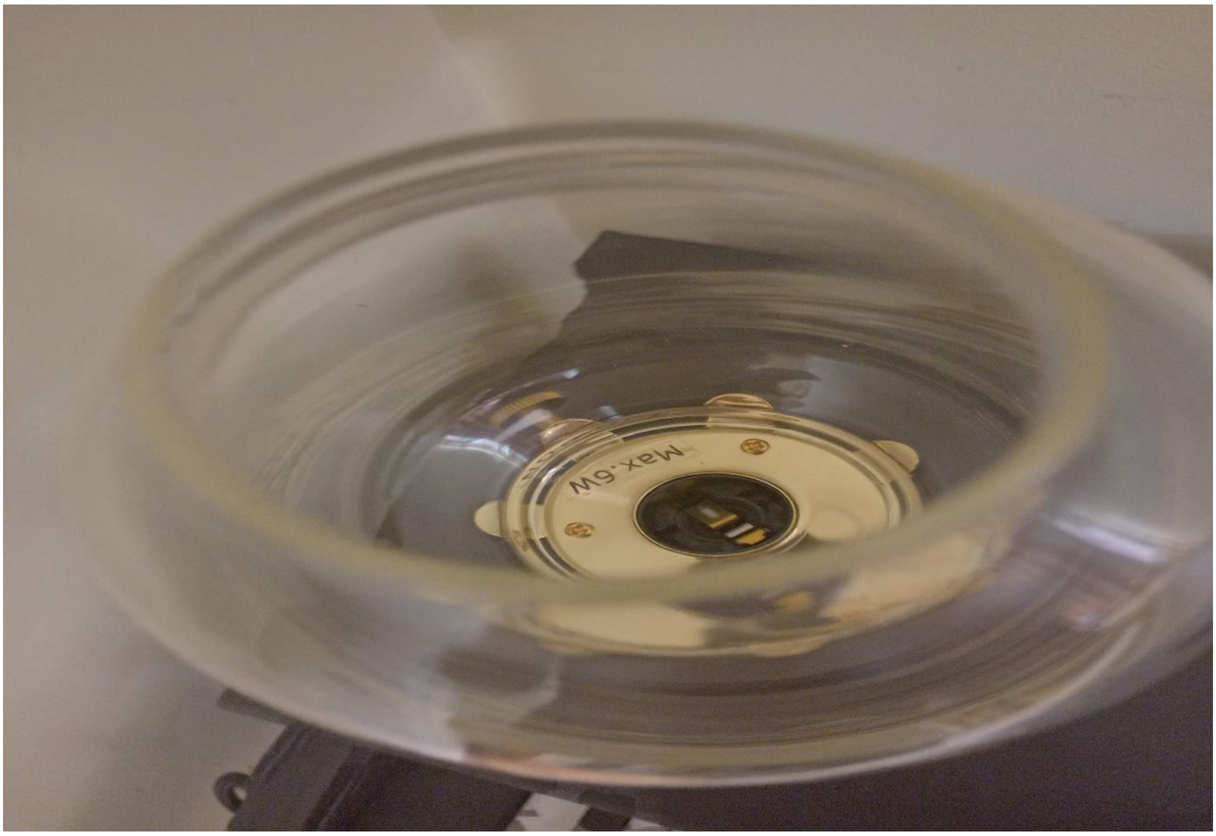
Очите впили са се в поредната муха,

От глумите настъпва само рой на повик

За съждение, за кротка красота,

Отпива в ясното, дели се в калта,

Видение сляпо, видение, познало само немота.

1.

Оттенък

Чешки кристал. Не, не е чешки. Все пак в него има вино – италианско било. Така го продават. На изкусни цени – цяла каничка. Бутилирано в стара дъбова бъчва. Поне така пише на етикета. Той е друг етикет – на евтино бренди, от което халюцинираш. А през свободното време се радваш, че не те боли главата. Твърде сладко е. По същата тази павирана уличка си седят пиянките и чакат нещо. Какво ли чакат? Те са винаги в очакване, сякаш светът им е длъжен да им подари изживяване. Но нека така си и останат – пиянките, близо до границата. В съседни села, пълно с магарета. Е, то не е село – стар град е, но селяните го изпълниха с пластмасовите си чанти, пълни с какво ли не. По-евтино било от платнена чанта. Но някои и платнени си носят. Обичат да избират – избора е драгоценна величина. А пазара е беден – липсват само хорските крака, да ги продават по сергиите. И е скъп на всичкото отгоре. Кой пенсионер може да си го позволи? Само пиянките – но те освен с бира, с друго не се хранят. Кожа и кости и редовен детокс в болницата – промивка на мозъка. Имаше един край банята –срещнах го преди няколко дена, докато чаках на среща, крещеше и заплашваше, че ще си вземе пистолет. Нямаше много връзка в думите му, докато не се изгуби в „Лидл“, за да презареди. В търсене на силните усещания. Силово е да развиеш болестта на кривите крака от пиене. Нагледът на пияниците може да бъде опасен. Някои и буйстват. Особено вечер. А луната трака със своята светлина по звездите. Настъпва пълнолуние – нов цикъл на безвремието, защото времето било адски скучно нещо. Кънти Луната, а по средата слънцето сърдито пече. Не си е взело дажбата от водород и скоро ще се пръсне от реактивност. Край масите минават две сестри. Едната е учителка по пиано, преподавала ми е – другата не я познавам. Но се заслушвам – та те си говорят на арменски! Оставам поразен – все пак са емигрирали в България преди сто години, а още си говорят на арменски! По сестрински, така че никой да не ги разбира. Дали не говорят на диалект. Не съм запознат с арменските диалекти. Чудя се ще ги разберат ли в Ереван. Последното няма много смисъл – дори и да не ги разберат, оставаше магията, приказният непознат език, на който те си общуват. А беше прекрасна учителка по пиано – мила и внимателна, не като другата – строга и избухлива. Дори ме чакаше веднъж в залата за репетиции. А аз се измъкнах в навалицата на празника и избягах към компютърния клуб. Не можех да играя, само ги гледах. Никога не съм си падал по такива игри, но трябваше да се причисля към бунтарите. А бунтарите висяха с часове по клубовете, без да ги е грижа за образователната система. Общо взето висенето в компютърния клуб бе своеобразния бунт на младежта срещу системата. Всякакви взаимовръзки не биват допускани. Те играят или стратегически игри, или биват стрелочници. А на масата, до чашите с вино тихо бди цвете, попило вече и от арменската култура. Каква прекрасна вечер – да срещнеш чужд език в малък, български град – много усмихната жена беше едната сестра и същевременно скромна, с дълга къдрава черна коса и очила. Бих се порадвал някой ден пак да мине покрай масите на фалиралото италианско, запътила се с равна крачка към църква без камбанария – протестантска църква, където собствения глас е звучната камбана.

2.

Битийните представи за един малък град винаги са обвързани със скука. Все пак му се чудя, всеки път като върви през площада. Свободен, с широкия нос, широки устни, нисичък, с коремче, което издува ризата. Винаги съм му се удивявал от този доктор – как преди 30 години идва от Сирия и остава в този малък градец. С изтънчени обноски, че говори дори и свободно български. Чудя се как ли звучи гласът му когато говори арабски. Ако някой си представя сирийците като грозни, гадни, упаднали типове, със сигурност трябва да се запознае с този доктор. Трябва да го проследи по пътя му към протестантската църква, където мълчаливо слуша служението, седнал в страничното крило – там няма много хора, няма досадни бабички, които да занимават слуха ти с разни сплетни. Студено крило е, зимата мръзнеш, а лятото поне е хладно. По едно време нямаше и осветление. Страшен миг на отдаване – чува се единствено гласа на пастира през високоговорителя, всичко тъне в мрак – можеш да се отдадеш на Бога, да вникнеш в словото. Само свещите липсват. Но протестантите не палят свещи – те целите горят отвътре. Поне така се говори. А за сирийците – достатъчно е да посетиш този малък град, за да се запознаеш със сирийските бежанци, които се оказват доста кадърни и способни хора. А изнасилвачите от Германия – те са вече от едно друго поколение, което се е извратило от войната. Както всяка война, така и тази е погубила надеждата и вярата в собствените им души. Бих предложил проект пред немското правителство – всяко изслушване на емигранти да става в присъствието на психолог или по-скоро психиатър. Може да ги упоят и така да ги допуснат в Германия, упоени, готови за работа, но толкова упоени, че дори да не може да им стане. Тогава мисълта за нападения над местни жени би била сведена до минимум, и е по-вероятно да се появяват нови Фрицели, отколкото безобидните, упоени от психиатрията емигранти да посегнат някому. Упоението е достижение на съвременната медицина. Тя е толкова устремена, че в устрема си дори забравя често да се избръсне. А бурните бради на хирурзите – какво ще стане, ако падне косъм в отворения гръден кош?! Моля, бръснете се по-често в устрема си да продавате лекарства! Разликата между лекар и аптекар вече сякаш липсва. Но това са само тайни, които единствено съсловието познава. И така сме свидетели как лекарите се превръщат в религиозна секта, почитаща Ескулап и Аполон, и свещенодейства в задушните си кабинети на тайни, латински изрази. Сектата на лекарите – може би е ново масонско сдружение. Кой знае какви коварни планове чертае това тайно общество, всеки път когато погледне снимка на бял дроб. Дори рентгенолога, който я разчита – той говори на непознатия език на сенките. И всичко непознато, всичко чуждо може да се заклейми като съзаклятие срещу здравето и щастието на редовите граждани. Не ги е срам лекарите – в тяхната фармакологична секта, може да допуснат единствено говорещите със сенките.

3.

Пръчка

Те лежат по цял ден на паважа, дебели са. Явно ги хранят от топлата кухня. А и са кастрирани и маркирани с обица на ухото. Кучешки живот. Често лаят по колите, а някои им е направил заслон от найлони, за да се крият там по време на дъжд и други бедствия за слепналата козина. Рунтави са повечето. Но не бъркат по кофата. Не са като Ръф, който гледа само да се измъкне от погледа ѝ и да завре нос в камарата от боклуци. Веднъж го направи. Получи няколко шамара. Но я ухапа. Тя кръвна. Получи още няколко шамара. Чувството да ти счупят пръчка в задника, той го е изпитвал. Ама пак не му е попречило да бъде цар на белите и пакостите. Няма нищо, което да стои разхвърлено по пода – а тя е малко разхвърляна. Но Ръф, набара ли нещо, то си отива измежду здравата му захапка. Ловец на глигани. Бързея – реката. Това е запомнящо се място с водопад. И от него струи дъга. Краката като ерогенна зона. Какви представи могат да събудят в очите на слепия? А после предават електрически импулс. Без повече поводи за развод. Всичко звучи прекрасно, като барокова композиция. Има ли някой в стаята? Тя все така празна седи. Случаен ли е принципа на въртене? Ако приемем, че няма нищо случайно, значи Ръф съвсем нарочно разкъса обувките. Но той все пак е куче! От къде да знае, че обувките се ползват за прикритието на дадена ерогенна зона?! Може би му е просто скучно, затова трябва непрестанно да ръфа нещо – а и затова е Ръф. Обикновени игри на съзнанието. Няма нищо чудно в това да ръфаш – дали ще ръфаш обувки, или женски зърна, това е общо взето без значение. Ръфането е вродено за всички индивиди по Земята. То е частица от отпускането, от спускането из лабиринта на живота. Без ръфане, няма живот и това Ръф разбира много добре – прекрасно си живее. И обича да експериментира не само с пръчки. А другото куче просто захапа точилката от страх. Тази точилка се озова няколко пъти в задника му. Не спира да лае, проклетника – в два през нощта, точно пред вратата. Няма как – получи точилка, както и Ръф си получава пръчката когато не слуша. Разбирам – чрез ръфането, те отмерват времето – едно ръфкане, е една секунда по кучешки. Затова и толкова обичат пръчките – това са техните часовници. Природен часовник, заложен при раждането, който доставя чисто удоволствие за зъбите. Многофункционална четка за зъби. Но кучетата в градинката – огромни, къдрави, охранени – те са твърде мързеливи, за да отмерват времето и са се отдали на безвремие, изпънали се на паважа под жарките лъчи на слънцето.

4.

В сърцето на къщата

Заспала във времената, къщата се бавно руши. Лепежа пада – и няма кой наново да го съгради. Тя се мръщи, тя плаче и страда. Тя не може да приеме упадъка. Тя е също живо същество, изпълнено със спомени и молитви, окадена с дим от свещи и пресни надежди. Давала е подслон, както на една жена, така и на бездомници и наркомани. Мирише на урина, но в сърцевината си мирише повече на спомен – това е миризмата на мухъла. И той ѝ е единствения приятел, който я спохожда, който бди и се грижи за нея. Нямаше да има други приятелства, ако мухълът не бе толкова агресивен и настойчив ухажор. Не би се прикрил зад редица думи, нито би пътувал на далечни приключения с кораб. Това е работата на други гадини – на плъховете, които събират пък спомените на града из каналите. И така мутират в дебел спомен с голяма опашка. Плъх – нахално същество. Затова избягвам да ставам толкова

рано, на път към кафе-машината, за да не се потапям в спомени, които щъкат измежду краката. Градовете са наситени с плъхове, както паметта е наситена със спомени. И понякога се забравят – а други дебели, угоени плъхове се олюляват, и падат посред двора. Безпомощни пред отровата. Да, времето избледнява спомена и действието погубва плъховете. И все пак той се мъчеше да изкара някакви пари от тези кафе-машини. И така губеше клиенти, заради плъховете, защото една от машините му бе точно до канала. Имаше нежно телосложение, не приличаше толкова грубо на работник. Но имаше неизменното за възрастта шкембе и очите му все шареха нанякъде. Нищо конкретно, дори не задяваше жените. Приемаше битието на сериозно и минаваше често да зарежда кафе-машините. Правеше конкуренция на други кафе-машини, които пък биваха заключвани рано-рано. Ами ако ти се препие кафе в два посред нощ?! Добре, че той не ги затваряше. Само проблема с плъховете бе налице, не толкова с проститутките, които обикаляха около кафе-машината. Там, точно на ъгъла им беше седянката. Като седянка на бакшиши – но и те са курви, само че автомобилни – всеки биха качили за малко пари. Или не толкова малко. Мразя фалшивите таксита и некоректните таксиметрови. А и е рискува професия – никой не знае кой ще се качи. Трябва да си имаш нож или пистолет под ръка. Ето така, за всеки случай. Нужно е оръжие и на лекарите от нощните смени – твърде много предрусали наркомани идват напоследък. Това са все наболяли теми, но не всеки има правото да носи оръжие. Ами ако е параноиден шизофреник, таксиметров шофьор, който получава редовно паник-атаки и вади оръжие на пътниците?! Обезоръжени в мечтите – все пак мечтата му беше в цялата сериозност, с която приемаше битието да обучи дечицата си за живота. И плъховете не можеха да го спрат – не го интересуваха градските митове и легенди. Не се бъркаше където не му е работата. Той просто обикаляше като пчеличка и зареждаше грижливо своите машини с черникава помия и много захар – кафе без захар – чисто по турски, изпънали се над мокрите дрехи, очакваме изгрева.

5.

Движение

Може да бъде нагоре или надолу. Изпълнено с мравки или със скакалци – движението е нещо твърде неравно, което не допуска конкуренти. Но не е и състезател с каска, а обича да се перчи с орден за заслугите към добродетел немислима. Ако пуснете камера и проследите въпросната активност, ще забележите, че най-интензивно е движението сред кофите за боклук. Тя беше млада на глед. Приличаше на дивак, със слепнала на расти коса, с провлачена рокля. Зъбите й бяха бели. Изхрупа едно парченце сирене, пред денонощната пицария, направо от земята го взе. И е тъжно да гледам как пенсионерите ровят в боклука. Но ровещите в боклука са се трансформирали. Вече не са случайни. Имат си изградени принципи, носят често със себе си и колички. Професионализирали са се. Станали са истински експерти в своята област. А кадифените отенъци на планината блещукат над тях. Те не мият ръцете си – сънувах наличието на опасен вирус и множество непознати хора как се промушват в една стара къща. Сякаш искаха да ни обгазят. Но не можеха да достигнат до същината ни. Сънувах и пътуване с кораб около света – към вечните ледове на топящата се Арктика. И един беше кормчията, стар познат с не до там добри спомени, но все пак той беше кормчията и трябваше да му се доверя.

Нямаше къде да спят – къде ли спят, често се чудя?! Особено пенсионерите, ровещи в боклука, бутащи своите колички в небитието на ежедневието. А видях и един млад, висок левент, който също протягаше ръце към дълбочината на гюма. Дали бе направил своя избор, или така се бе стекъл живота при него?! Може би ровенето в боклука е форма на вътрешно движение, насочено към самия себе си, насочено към забравените моменти на едно по-добро минало. И докато се счита за срамно, за отритнатите от обществото няма друг начин освен да се специализират в това, което правят. Поне няма вече плъхове по кофите, които да им подскачат измежду ръцете. Работната им среда става все по-стерилна. А и хората почват да хвърлят както на запад, онзи ден цял диван видях да се мъдри до казана. Пресечните точки на битието, което за нас е небитие – тяхното битие, тяхното съкровено, на всички, ровещи в боклука, създаващи истинската динамика на града.

6.

По „Московска“

От целия ред прозорци, само на нейния имаше цветя. Макар и жилището да бе някак мрачно, в него все още играеха купища спомени. Работното място на професора бе непокътнато. Стари снимки пазеха спомена за чутото и нечутото. Тя беше възрастна, недочуваше никак и много говореше, но бе сладкодумна и с охота разказваше как нейния мъж е учил е Американския колеж. Баща й бил зъболекар, имал кабинет на мястото на старото, буржоазно жилище. Та и те там си живеят, години наред срещу блестящите куполи на „Александър Невски“. Съпруга й почина скоро след брат си – и двамата братя починаха един подир друг. И двамата братя, ключови фигури от обществения живот на България. Единия – велик имунолог, другия – дарител на култура. Играта на сенките в трапезарията, или стаята за гости. Тя не дочуваше никак, трябваше да й се вика насреща. Бе нисичка възрастна дама с широка усмивка. Въпреки, че годините бяха сгърчили пръстите й, имаше нещо саможиво в движението й, в упоритостта, с която тя намери вазичка и постави в нея лалетата да цъфнат. Тя обичаше цветята. Тя обичаше живота и всичко живо. Имаше нещо тъжно в историите й – все пак са преживели началото на недобра епоха с мъжа си – добра за едни, жестока към други. Жестока към интелигентните възпитаници на Американския колеж – но все пак, професорът се оказва един от малкото, владеещ достатъчно свободно английски, за да води симпозиумите и да възвеличава социализма пред чужденците – напредъка на науката в страни, отричащи генетика. Учебник по генетика за медици, с посвещение на баща ми – близки роднини. Три сестри и по-нагоре пак три сестри. Потомци на войвода. Непреки – от брат му, сратник на Левски. От града на войводите. Отличителни белези на воюването, двамата братя нещо не се обичат – те пазят своята тайна. Но и поколението е такова, че потомците много не ги уважават. И все лекари, все почетни граждани и в двата рода. Науката се лее като изведро. Потомци на богати търговци от малък град, близо до Турция. Явно бизнеса по тези райони е процъфтявал в дадено време. Но някои от старите къщи са вече съборени, на мястото им са изникнали като гъби жилищни блокове, да приютяват пришълците. Делението на местни и пришълци е явно, дори до ден днешен. Местните всички се познават, а пришълците само са чували за тях. И така до

„Московска“ стои един прозорец с мушката – професорския прозорец, единствен от цялата редица, отрупан с цветя.

7.

Исполин

Той ме срещна на гарата. Беше огромен. Огромно бе всичко в него – и усмивката, и вероятно мечтите. Видя, че няма да успея да се справя със задачата да се прибера. И беше така добър да ме заведе при баща ми. Той беше огромен мъж. Турчин по природа и произход, турчин с блага усмивка. Пътуваше към Попово и сякаш бе претворения Аллах, който се притича на помощ на нуждаещите се. И докато пътувахме във влака ми даваше цигари и ме гледаше с една блага усмивка. Турците са интересни хора – пълни с добрина и благост. Исляма ги е научил на отношение и обноски. Не са диви както преди. Култивирали са се от строгата религия, която им дава нравствените напътствия за добър живот. Така и съм свикнал да ги уважавам, идейки от далечен град, където забрадките са предизвиквали полемика, но няма нищо по-незначително от това – по-скоро гледах реда, патриархата и уважението, което засвидетелстват помежду си. Върволицата от деца, които си играеха край техните магазини, в квартал, населен предимно с тях За бледите хора, те бяха напаст Божия. Но не и за мен – за мен бяха твърде интересни. И аз съм блед човек, но не ходя да се хваля с арийски произход. Обичам всеки така, както е даден. И ми беше истинско приятно да пребивавам в този град, да слушам различните езици как се преплитат. Че били паразити, че нищо не правели.. Някои от тях – може би, но имаше и такива австрийци… просто отвратителни продажници. Сетих се за един, който по цял ден гледаше сериали, ходеше с дълга, мазна коса и никога не си режеше ноктите. А тези чужденци, със своите магазини, с върволицата деца около си, с подвикванията от дюнерджийниците – придаваха колорита на града. Та те са хора, които все още знаят какво е уважение.

8.

Колички

Изпитвам нетърпение всеки път когато посещавам пазара. Пълно е с влачещи се пенсионери, които само се моткат из краката, Бавни, внезапно спиращи – неадекватни. Всеки гледа да избута до пенсия. Странно общество. А после – безкрай от свободно време. Но всеки жадува пенсията като нещо свещено. Свещенодействие в храма Жена го води. И клисарят е джудже – халюцинации от Ада – плътна реалност в храма на едно отдалечено градче. И кой би предположил, че в хладилната камера са нетленните останки на един светец. Охладени, да не загниват, те биват продадени на миряните като светиня. Всъщност е циганин, разчленен от патриотичната злоба, каквато носят в себе си поколенията на невъзпитани и нечувствени хора. Наследство от закъснялото бреме на една закъсняла нация в търсене на идентичност. Колелата на количка тракат между сергиите. Подвикват се и се изпълват с течности, като мехури. А повечето стоки са изгнили. Не стават за нищо, но пороя от пенсионери е вечен. Защото е евтино.

9.

Безсмислие

Те бяха две и се грижеха за душите на своите пациенти. Едната не бе толкова приветлива – всичко свеждаше до нещо обикновено. Другата бе по-скоро философ, отколкото психолог. Странни бяха техните действия, странно-престорени. Сресана като количка за пазар. С татус – птиче, бягащо от клетка. Пациентите са особени хора – всички до един наркомани. Трудна целева група. Как се справят изобщо? Мирише на Фройд. Цялата работа е завоалирана от него. Не си представят света без Фройд. Старите школи, пуснали дълбоки корени в замисъла на разума. А какво би станало без Фройд? Теории за сублимация. Притиснати актове на потрес. Отъждествяване на немислимото. Ошлайфане към пълна рационалност. И все пак си остава емпирично. Не ги е грижа за абстрактното – но и целта е просто да закърпят положението. А и директора бе един – и той учил психология на късни години. Не ми допадна от самото начало. Язък за психологията! – но във Варненския университет така се преподава. Задочно може всеки да завърши, без много мисъл в главата. Колкото и да се мъчи, той надали ще достигне дълбочините – прекалено сприхав и инат е, за да допусне нещо различно до себе си. А наркоманите?! – горките те, принадлежат на лудницата, по-добре отколкото в ръцете на откъснатите психолози. Че и пари искат немалко – социални дейности уж в полза на народа. Но и там се усещат комплекси. Не бих се наел да разказвам, ала и отбирайки думите си не мога да изразя инак шока си.

10.

Непорочност

В ъглите на стаята се случваше нещо – освен че пърхаха комари, сенките падаха някак отвесно и сякаш бяха живи хора. Оживели последици на собствените действия. Чудя се не е ли това поредната халюцинация и как бих могъл да отделя истинно от илюзорно?! Не се запознавах с други, освен ако не се наложеше, защото комуникацията бе нищо повече от един придворен разказвач. А такава комуникация аз не мога да приема. Повече отколкото виждам и чувам, аз вкусвам и помирисвам. Това е съдбата на слепеца, сляп за действията на света. Когато за пръв път се насочих към сайт за запознанства, бях прясно излязъл от комуната. Нямаше какво да крия – неустоимо желание да правя секс ме бе обгърнало, наричам го плацебо ефекта. Девет месеца подред бях слушал от комунарите само за секс и наркотици. Към второто бях загубил интерес, но първото ми бе все така непознато. Аз никога не бях преди това с жена, освен с проститутка. А проститутките са особен сорт жени. От всички пъти при такава, само един единствен ми бе допаднал. Пръснал съм луди пари по курви, но никога не бях изпитал истинско удоволствие. А и във Виена, под влиянието на странни чувства, на любовно разочарование съм прекарвал цели вечери, пишейки на жени по подобни сайтове. Но не беше нищо сериозно, не го правех така сериозно тогава, както когато излязох от комуната. От начало сайтовете които посещавах бяха предимно невинни. Но когато попаднах на един сайт само за секс, някъде по време на сесията, или подготовката за кандидат-студентските, всичко се промени. Започнах неистово да пиша на полуголите (някои и чисто голи) профили. Плацебо

ефекта се замести от едно ново независимо чувство за сексуален глад. И не подбирах – подминавах всичко от 18 до 60. Така една вечер както кръжах из сайта попаднах на профил с името „Малко курве“ – охоо нещо възбуждащо, си помислих. Писах веднага. След което се почна традиционната емисия в сайта кой кого как щял да задоволява – мънкания и охкания, има нещо странно във виртуалния секс, не пред камера, а в еротичния чат – но той винаги е еднотипен, просто с различни играчи. Когато разбрах, че тя е на 15, че е гледала как майка й духа на някакъв, че майка й е на 33, тогава морала ми почна да спада. Чудех се дали да се подам на изкушението или е нередно. И тогава видях Лолита от плът и кръв. Точно когато ми каза, че на 13 е спала с 40-годишен. Чудя се как и защо. Честно има нещо възбуждащо в това. Но подобна курва, падаща си по грубия секс, търсеща груби изживявания, която иска да бъде изнасилена и то само на 15, ми се стори прекалено много. Затова я запомних, и реших да пиша за нея, посвещавайки този разказ на една българска Лолита.

11.

Дали е чар?

Големият брой на 18-годишни, които проституират ме изуми. И като си представя как някакви дъртаци ги чукат, ми иде да запаля цигара, вместо свещ – в памет на невинността. Разбира се, това на Запад не се случва, както отбелязах, съм посещавал такива сайтове и във Виена, но няма 18-годишни, които да проституират. Такива се намират, но са в немладенческа възраст. Когато видя на профила на някоя девойка колко е опитна в секса, се чудя аз ли изоставам или тук нещо не е наред. След това си представям лицето на Бойко Борисов и си казвам – ясно! Толкова безизразно и незагрижено лице на политик, може би съм виждал единствено в лицето на министрите Щрахе и Хофер. Разбира се, какво го интересува Бойко ти Борисов, че млади българки, на 18 и на 19, а кой знае дали наистина са на толкова, тръгват по пътя нежните им млади тела да бъдат мачкани от разни чичаци срещу парично възнаграждение. И от България излизат предимно проститутки по пътищата към Западна Европа – и то какви проститутки, какви готини българки! Истински сълзици. Но какво го интересува Борисов, че държавата опада морално и духовно, без да може да се присъедини по никакъв начин към миналото си. Наличието на инфраструктурни проекти, не може да оправдае нито инфлацията, нито ниския морал, нито престъпността, нито корупцията. Вчера влязох в магазина и с изумление открих, че цигарите ми са склочили с 10 стотинки – само от две години съм отново в България, и те скочиха по етапно, първо с 20, а сега с 10 стотинки. Пет години бях в Австрия, и подобно нещо аз там не видях – тютюна ми си беше на същата цена както 2011, така и през 2016. Може би там всичко е спряло във времето, спряло във времето е строителството по центъра, което просто не се случва, освен ако някоя сграда не се реновира. Бецирките си стоят същите, някои от по-крайните се разрастват. Но когато цената на градския транспорт е същата като тази във Виена, на мен ми иде да се смея през сълзи – кой може да сравнява софийския градски транспорт, с виенския?! Или тяхната инфраструктура с нашета. Това са невъзможни сравнения! И все пак се правят от разглезените патриоти, които е по-добре да си потънат с неусъществилия се проект, на дъното на Черно море. А няма ли да е по-добре ако България предяви претенции да бъде анексирана например от Сърбия, от Румъния или Турция – тогава може би някой ще потърси

сметка, защо 18-годишни момичета в България проституират по разни уеб сайтове, защо пенсионирани инженери и учители бъркат по кофите, специализирайки се в нов занаят, и защо плъховете край канала се олюляват преди да паднат умрели – дори отровите, които ползваме явно са бракувани от Запада, както и влаковете на БДЖ. Кога ли някой ще потърси сметка?! Ех, жалко, че Малинов и Ляпчев вече ги няма. Те не са идоли, но са пример за достойни политици, каквито в съвремието просто не са на лице.

12.

Отломък

Истинска трагедия в центъра на София. Аз обичам старите къщи – красотата им е дълбока, архитектурата им е смислена, няма нищо общо с грубото комунистическо строителство. Дори тухлите са изпечени по различен начин, и изглеждат по-стабилни. Не мога да скрия тъгата си, когато гледам къщата на Райна Княгиня на улица „Клокотница“, как се разпада. Мирише на урина и изпражнения. Наскоро минавах покрай нея, на път за магазина, и открих с изумление, че дори паметната плоча, до входа вече липсва – някой я е изнесъл, явно цените на гранита се дигат, и сега е прекалено ценна. Или някой ще я купи, ще си я сложи отпред на къщата и ще направи от това туристическа атракция. Типична българска тарикатщина. Слухове се носят, че щяла да стане музей – какъв ти музей, тя къщата се разрушава и вече е по-евтино да вдигнеш нова, да си затвориш очите и да кажеш: да, тук живя Райна Княгиня. Критериите на културното министерство за подобни паметници остават доста съмнителни. Наскоро открих, че къщата на прапрадядо ми, на която с плоча е изписано името и годината на строене – 1896, не е обявена за паметник на културата, аз се стъписах. Когато събориха една друга стара буржоазна църква в „Лозенец“, която съм виждал само на снимки, къща с прекрасна кула, която само буди желанието вътре да живее някой стар лекар, аз бях изумен как въпросното ведомство на културното министерство просто стои и абсолютно нищо не начева. И ако това не е разказ, както предните три, ще помоля читателя да ми прости за публицистичния стил, с който изразявам гнева си към е съвремието. Все пак съм още пресен в България и подобни неща ми се набиват като тръни в очите. Добре – обявиха и стария тютюнев склад за културен паметник, но другата къща на прапрадядо ми, строена в средата на 19ти век, също обявена за културен паметник, я разрушиха. И това са най-старите къщи запазени до днес в родния ми град! А поне да ни дадат пари, за да стегнем склада – но всеки мълчи, общината праща само призовки, че трябва да се ремонтира, защото сградата се саморазрушава и вече вместо покрив зее огромен кратер с гледка към луната. Добре, но как, след като вашите партийни предци имаха нахалството да ни вземат парите, за които не са работили и които не са изкарвали в „бедната“ царска България, ни окрадоха до шушка и ни върнаха само руини и останки от някогашната слава. Молим, това е безочливо и нахално – след като вие си създадохте руините, ваша е и отговорността да ги оправите. Поне така се случва в свободните общества, които умеят да поемат отговорност, а не да бягат от нея. И макар, че този текст надали ще промени нещо, го посвещавам на спомена за старата буржоазна България, която протежетата на комунизма умишлено и с наслада, безочливо и нагло, оставят да се разруши.

13.

Покрив към небето

Паднаха му и подпорите. Вече няма покрив, освен една безизразна дупка, която показва пътя към небето. А на това място руснаците за първи път ползват пеницилин в града. Той е стар тютюнев склад, но дядо ми го купува с благородната идея да съгради на негово място болница. Ех, идват комунистите, времената се менят. Остават само нечути възгласи. И после птичка прелита и се стрелка край стария квартал. Малко е останала от неговата старост. Предните къщи са заменени от комунистически къщурки. Голямо е било наводнението, но още по-голямо е било наводнението от селата. И гражданите са изтикани към полята, докато селяните заемат техните места. В стария град няма нищо старо – останало е само композицията от един стар ъгъл от стари къщи, на семейството ми, другото е изчезнало в небитието. И старият склад, принадлежал на съседите, които се разорили. И там прадядо бил гарант и чудо, чак към своя стар приятел Буров се обърнал. За помощ, разбира се, не да хойка, но и Буров го скастрил. И така по някое време купили и склада от разорената фамилия на Кулови. Пък били хан до хан с този на прапрадядо ми. И такива истории остават незапомнени в небитието.

14.

Тя дойде на колело. Спици тракат по паветата. Очаквах я с трепет. Някак сладостен трепет – познато чувство. Към различни жени. И винаги ме сполетява, винаги ме размеква. Очаквах я с полет, летях в мислите си към нея. И винаги така, когато стане дума за жена. Обичам жените – и ги имам за нещо прекрасно, което е неизменна част от битието на мъжа. А и съм страдал достатъчно след сблъсък с тях, за да ги обикна наистина, за да ги преоткрия по един нов начин. Че разликата между мъж и жена е просто естетическа, това е ясно. Но какво и друго да остане, след като тези прекрасни гърди се разкрият пред погледа. Време за геройства и за чудеса. Няма нищо по-приятно от женските гърди.

15.

Отражение

Мирише на лак. Той е наведен над масата и сякаш пише, но всъщност дялка малкото изображение от гипс, все още безформено, но готово да приеме новата форма – пиета реставрираше за стара сграда. Пиеше силно кафе. Слушаше Моцарт. Чрез Моцарт той понасяше сивотата на виенското време. Цялото ателие бе одимено от цигарената пристрастеност. Имаше всевъзможни старинни столове и какво ли не. Той бе реставратор. С малка дъщеричка, а съпругата му пееше в народната опера. Беше отдаден на работата си и реставрираше с устрем и плам. Очите му се стрелкаха непрестанно под очилата – дишаше тежко. Беше голям мъж. И все беше. Защото последното, което разбрах за него, бе че е в болница с тежък инсулт, а бе толкова млад. И младините се преминават. И никой не го бе грижа нито за ателието, което остави, нито за малката му сладка дъщеричка. Надявам се и паля свещ, да са се оправили. За да бъде всичко наред. За да няма съжаление към миналите

грешки. Затова се моля, но най-вече да се възстанови, такъв какъвто бе – съсредоточен под своя Моцарт.

16.

Дърворезба

В ателието му бе пълно със стърготини. Дългата му брада се поклащаше равномерно. Нова изложба го влечеше към Дания. Неустоимо го влечеше към севера. Поредната изложба. Равнопоставеност. На голямата дървена маса в хола. Ново събиране с татко. Подвизава се и бутилка водка. Дървения иконостат на църквата. Поредното творение. Дървени композиции с пениси и какво ли още не. Японската изложба в галерията. Разлистено дърво на двора. По пръстите се стичат стърготини. Откритие на ново майсторство. Че е занаят, занаят е, но той е и малко мързелив. Не му се твори толкова колкото му трябва. Отдаден е на собственото си дело. Творчески повей. Откритото в скритото. Проблясват звезди. Жалко, че вече те няма.

17.

Ацетон

Миризмата на ацетон е навсякъде. Усеща се на метри от мястото, което пръскат. Безформените букви добиват цвят. Безформени с разни заврантулки добиват облик. Парче се строи. Отнесени са нощните бдения. Неустоимо видение. Минават влакове, целите издраскани с графити. Графити се правят непрестанно. Нова композиция. Ново изследване. Нови новости в цялостното. Предразположени към нововъдението. Миризмата се усеща на метри. Не се диша наоколо. Изборът е да се представиш за строителен работник, ако нещо стане. Вечната вражда с полицията. Анархичен акт. Някои се вживяват доста. Поставят собствените си ограничения на показ. Не може да се диша край тях. Отнесени плувки и поплавници. Обувки и акрилни бои. Крилати насмешки. Не може да е розов цвета на надеждата. Някъде там се носи и звездно небето. Но все още е ден. Превалява. Парчето е готово – насочване към новата стена.

18.

Пътуващия

Висок и червендалест. Прилича на викинг. Отправя неясни звуци на аглийски език към минувачите. Все пак ни попита как да стигне. Но после го изгубихме сред глинените пирамиди. Той пътуваше сам, с книга под ръка, към Арарат. Нямаше никакви одежди освен побраните в една малка раница. Беше и с брада – рижа брада. Говорихме си. обрали го на хърватската граница. Но той не спрял, а продължил. Не спрял, а продължил докато стигне варовиковите пирамиди. Нещо в него сякаш го глождеше, но целта му бе ясна – към хубавото мелнишко вино.

19.

Понякога учителстването не е най-приятното занимание, особено когато ученика не иска да учи. Особено когато в дните за почивка, когато най-много трябва да учи, той не учи. Издигат се нерви, образува се желание за цигара. Сякаш на катакомби мирише неученето. Продължава със същите номера. Но щом не иска да го учи как да продължаваме тази мъка. Не мога да го толерирам повече. Иска и уроци през лятото. Но как – сламена шапка, отворена папка на масата и само тишина.

20.

Нямаше нещо по-уникално от скейтборда. Защо ли всички са карали. И той караше. Беше и още е от морски град. Съновидение. Множествено оборване. Разговори за мечтите и за Бог на терасата с бири в ръка. Това е изкуството на спора. Някак оставено да отживее. А и той беше скейтбордист и рисуваше. Но другия не рисуваше, а беше сам в себе си като рисунка. Множество скейтбордисти.

21.

Започна да свири, да плъзга пръсти по старото немско пиано. Беше нечувано прекрасен звук – може би най-прекрасния, който е издавало клетото пиано. А сетне – остана място и за звуците на добротата. Невинност, примесена с реалностите на отминаващите дни. За да стане накрая готвач. Той свиреше с цигуларя. Дует от пиано и цигулка. Прехвърляне на занятието в нещо по-доходно и персепктивно. А талантът – той няма никакво значение, щом стане дума за пари.

22.

Тя беше прекрасна, с големи гърди и руса коса. Как така се беше хванала с толкова възрастен мъж? Пари ли копнееше? Какво издържаше – беше прекрасна. Но нищо друго не можеше да я изведе на яве. Възбуждаше ме, макар и да бях още дете. Усмивката й бе твърде чаровна. Размисли от небитието. Синът й бе колкото мен. Но това не я смущаваше – може би така й беше най-добре. Да не се мисли за курва, когато всъщност не може да бъде – прекалено красива беше за курва.

23.

Шамара

Шкембелия беше имаше се за журналист и писател. Не даваше на никой да му каже нищо и пресъздаваше реалността през кривата си призма. Не ми харесваше напълно – беше нагъл, потомък на партизани. Когато ми заби плесница, това беше като поредния шамар на комунистите спрямо буржоазията. Но и този шамар трябва да се понесе с достойнство. Дори не трепнах, но продължих да се наслаждавам на сладкото омайване на алкохола.

Свръхкъси разкази

Мидата му проговори

Не беше палил цигара вече няколко часа. Пристъпваше леко по камъните, осеяли плажа. Не обръщаше внимание, когато острите им върхове се забиваха в петите му. Болката не бе на дневен ред. Съзнанието му се рееше из пустинята, в която обитаваше – вътрешна пустия, много напомняща му на Оптина. Но бе далеч от светейшеството. Мастурбираше ежедневно, понякога по няколко пъти и това му бе достатъчно да си мисли, че няма да бъде с жена. Понякога пиеше или пушеше марихуана – все обичаше да разнообразява дните си, по-скоро душевното си състояние. Чудеше се дали не е пристрастен – към мастурбацията, към алкохола или наркотика, ала в себе си винаги намираше друг отговор, който го успокояваше. Ясно му бе, че така развращава съзнанието си, затова не смееше да ходи често и на църква. Но се молеше с

плам всяка вечер и палеше свещичка в сърцето си. Тази малка свещ, беше малка надежда, че някога в сивото му ежедневие би изгряла някаква звезда, която макар и далечна, да не може да го стопли, но поне да дари малко светлина в тъмната пустиня. Всъщност в себе си винаги бе изпълнен с противоречия от всякакво естество. И вечния спор със самотен спор си бе нещото, което го разведрява и разводняваше иначе кондензираното му съзнание. Той не можеше да плаче, затова често притискаше окото си – да се навлажни малко и прочисти. Сълзите лекуват и добре го осъзнаваше, защото в миналото беше много плакал. Не виждаше причина да продължава така, затова грубата рационализация на която сам се подложи, утоли съзнанието му и вече ги нямаше тези залитания в разни психози и други краткотрайни състояния, които сякаш нарочно се проточваха с дни. Психиката му страдаше. Ставаше лабилна. По природа не бе такъв, но състоянията в които влизаше изключително изнежваха волята му. Дни наред той лежеше, чуваше гласове, мислите му сякаш вече не бяха негови. И дълбоко в себе си знаеше, че се е предал на илюзиите. Затова бе взел една мида в ръка, та всеки път щом вятъра му се струваше като шепот, я надигаше към ухото и се заслушваше в грохота на морето. Мидата му говореше, докато морето пред него бе просто фон, фон на безбрежност и непостоянство, който той не отчиташе в своя разговор с мидата.

Проточилото се

Изпъна се както всяка сутрин и изпука. Вече месеци наред се караше да тренира след ставане, но това си оставаше просто прищявка на планування. Събуждаше се с кафе и цигара, макар и да не бе доволен от подобен развой на деня – не го ободряваше, замайваше го, караше го да иска отново да си легне без повече да става. Навиците трудно се изменят – това му предстоеше да разбере. Беше си твърдоглав, не слушаше много наоколо и все искаше всичко да става по неговия си начин. До обед бе вече обърнал 4-5 кафета, изпушил цяла кутия. Но все не можеше да вземе решение да спре, да замени кафето със зелен чай. Да се любува сутрин на планината.

. Плануване. Задачи. Каруци, карат хората към пазара. Есенно време. Мирише на хвойна. Сякаш пък тя има мирис! Не се обикалят вече тезгяхите. Има си точно определена цел – и тя тихо шепти и сякаш говори. Но навика не спира, не спира да бърбори и от всички страни – минават се седмици, дни, когато залита, край нежния повей, той не чува обратното, не чува нищо от това, което вятърът му шепти – само сълзите, сякаш даже е негоден да се просълзи.

Напрежение

И дума не можеше да става да се отпусне – всеки мускул по тялото му, макар и не добре развит, поради липсата на тренировки, бе винаги обтегнат, като пружина. На мястото на светкавицата, той много добре виждаше друг фон – леко кафяв, леко мътен – може би от астигматизма. Очилата му оставяха ранички край носа, понякога го болеше, но без очила той виждаше просто кафеви нюанси на фона да развилнялото се небе. Сякаш бе буря, но бурята му бе по-скоро вътрешна, и той я пренасяше изцяло на показ, и действителността му протичаше просто като едно видение на сетивата – всичко бе феномен, всичко бе изпълнено с някакъв тайнствен заряд, който трябваше да подуши, да вкуси, да пипне – общо взето да го усети. До там сетивата му бяха замъглили разума, че дори храната не му носеше този нюанса на скръб,който откриваше във всичко.

Нова дрога

Не можеше да псува срещу разпятието – сякаш бе някаква игра, всичко което се случи в църквата. Дори иконите започваха да говорят и като че ли мърдаха очите си – следяха го. Това той прие като знак да пали свещ след свещ и предварително вече изготвяше молитва след молитва, преди да достигнат звуците й до усилено съкращаване на устните и силни мимически действия. Не можеше да повярва, че прекара цял следобед без книга и то в църква. Пристъпа беше сериозен, но нямаше кому да го сподели. Телефона му с дни не звънеше – дори и старите му приятели рядко го търсеха. И от всичко това сякаш разви някаква форма на мързел. Апатията му се изразяваше в лежане по цял ден и дебнене на мадами из интернет. Нямаше го вече живеца, който го характеризираше като личност. Онази веселост и бурност от младите години сякаш се бе изпарила. Мъчеше се да се разхожда, но единствено отиваше за ново кафе. До къде ли щеше да стигне – може би пак до психиатрия, но никак не му се искаше да повтаря целия кръг. Сякаш се страхуваше да живее, за да не попадне отново в кръговрата на медикаментите. Не можеше да намери сили да се изправи срещу самия себе си, да се подкрепи по някакъв начин и по възможност да не се самозабравя. Затова се и обърна в нов пристъп към религията, ходеше на църква – а иконите не спираха да го гледат, да движат устните си сякаш говорят, миризмата на тамян бе новата му дрога.

Мастурбация

Мастурбацията беше единственото развлечение в къщата. Така или иначе беше сам по цял ден, нямаше какво много да прави, в почивките, промеждутъците на липса на мисловна дейност, той си посягаше. Не изпитваше особено удовлетворение от посегателството, даже понякога никакво, но само така намираше развлечение в празната къща. Понякога мастурбираше и мисловно – взимаше една точилка и се вживяваше ту във войник, ту в архитект, ту в професор и не спираше да я върти, като си съчиняваше цели родословни дървета и изгубени във времената истории. И всичко го стряскаше докато въртеше точилката – боеше се някой да не го

види, да го помисли за луд. Дори сянката на кучето го плашеше и той бързаше да скрие своя атрибут. Но в тези почивки целият му взор бе отправен към планината и си представяше как някой ден ще погледне целия град от върха й. Убиваше желанието да се напие с портокалов сок и кафе – много кафе, понякога стигаше до 8 кафета на ден, не че искаше да се надпреварва с Балзак и Волтер. Мастурбацията – мисловна и физическа беше за него единственото развлечение в дома, който пълнеше със смеха си. Рядко излизаше и често, застоял се със седмици наред, когато трябваше да излезе, за да преподава, глъчката на града му се струваше странна и злокобна. Всичко сякаш усещаше наново, хората, колите, жените с развени рокли по улиците – не че те не са хора, но особено му се натрапваха в очите, техните дупета, гърди, все пак мъж, колкото и да се бореше против собствената си природа. Беше бунтар в същината си и не признаваше нито нагона, нито каквато и да е чужда сила, да се вмешава в живота му. Но странен му бе станал града, странна му бе станала цивилизацията и когато излезеше, той просто нямаше търпение да се прибере и да мастурбира.

Карта

Нещо бе сбъркано в картата и той трябваше да открие кое точно. Когато му казаха, че друг го е разбрал веднага, в него се подигна яд, че не е успял да го разпознае самичък. Гняв към самия себе си. Сбърканото бе много лесно за откриване – но той не можеше да го открие. Никога не бе виждал карта на Белград, не знаеше дори, че Сава се влива там с Дунава. Мъчеше се да разбере, дали не е сбъркано някое от множеството учреждения изпъкващи на двуизмерното изображение. В главата му се въртяха непрестанно нови и нови предположения. Но нищо фактически не му хрумваше и той не знаеше как така да я погледне, за да открие грешката. Не обичаше да губи, обичаше да е пръв, не му оставаше друго освен да се опитва да се доказва пред хората. Грубостта на това начинание не го плашеше, напротив – опиваше го, действаше му като странна дрога, която чешеше егото. И дори когато съзнанието му, блокирало от толкова мисли с нищо не се занимаваше, той си даваше вид на дълбоко и проницателно умозрение. И в този момент, застанал пред разгърнатата карта, нищо не минаваше през ума му, но изглеждаше така задълбочен, сякаш се занимава с пространството на Минковски. През ума му мина мисълта, че косата му оредява, че е забравил да изчисти тоалетната и да изхвърли боклука – нищо свързано с картата, и все пак стоеше, наведен над нея, сякаш я съзерцаваше, без изобщо да разчита обектите по нея. И накрая след дълго размишление от този тип, тя му каза „Объркани са посоките! Картата е на обратно“. Той се сепна, погледна я, обърна очи към картата и продължи да я гледа с някак тъпо изражение.

Писна ми!

В забързаното ежедневие често подминаваме добрите – тези, които наистина струват добро, без да се хвалят с постъпките, всъщност тези, които изобщо не се хвалят, нито натрисат личността си комуто и да е за каквото и да било. Писнало ми е вече да гледам как разни поети и писатели се натрисат на хората, за да си продават боклуците по повече и как обиждат наляво и надясно тези, отказали да им приемат бълвоча. Разни егоцентрици с мегаломания, с присъщата жажда за власт, скрита в жаждата им да се обезсмъртяват чрез това което пишат. Те не знаят ли, че славата, която им носи ще остане за не повече от едно поколение, докато им се помнят от някои излъгали се, техните боклуци. Не държа да ги обиждам, но искам от сега да си призная, че творбите им няма да минат теста на времето, колкото и за велики да се мислят – не биха достигнали нито Константин Павлов, нито Николай Лилиев, или някой от прекрасните ни поети, които ще се помнят докато и езика ни съществува. Не мога да призная, че е признак на начетеност това да се познават безполезни имена, защото творбите им са безполезни – истинската творба е не просто бележка, хвърлена в пространството, а подпомага мисловната дейност у човека и съответно неговото извисяване и съзряване като личност. Когато някоя творба не отговаря на това елементарно условие, аз не мога изобщо да я нарека творба. Писна ми хората на мига да се обявяват за такива, които ще останат във вечността – не мисля дори на сериозно, че те разбират с цялата си тежест какво точно е вечност. Но нека си преживят жалките картини на ничия реалност, която уж отразяват в драскулките си – те не ще достигнат нито дълбочина на разума, нито тежест на разсъдъка, нито ще бъдат културни стожери, а просто предизвикват съжаление, защото са подобни на лудия, който подпалил Александрийската библиотека, за да му се запомни името.

Камъче

Той въртеше това камъче, намерено измежду другите през целия си престои в групите – някъде около девет месеца подред, не се разделяше със своето камъче. Насърчаваше го единствено, че въртейки го, не се отцепваше от реалността в своите мисли, но можеше да остане съсредоточен, колкото и да не му се искаше да приеме заобикалящото го. Това беше неговото дзен-камъче, което му напомняше непрестанно за пътя, по който минаваше и който трябваше да измине. Понякога го въртеше и като броеница и не спираше да казва молитви. Камъчето бе за него прекрасния дар от природата, който го приближава до естеството, до Бога. Дори и на такова място, той не спираше да размишлява за истинската натура на Бога, за всички атрибути, от който Той, лишен, всъщност е изграден. Какво представлява Бог той искаше да отговори и подобно на Айнщайн да надникне в градината му – просто един поглед, един миг съзерцание би му бил достатъчен за цял живот. Отдадеше ли му се подобна възможност, щеше да спре с молитвите и просто да ликува, че най-накрая се е докоснал до Бога. Но същинското докосване, той все още не разбираше, че става всеки миг, посветен не на дълбокоумие, но на простото съзерцание над реалността, над това, което общението с Вселената носи, дори погледната през едно малко камъче.

Войник на словото

Възпротивявам се против всички опити словото да бъде узурпирано от хора, които не носят в себе си философска мисъл, а гледат на реалността просто като медийни магнати, готови да обсебят общото мнение със самите себе си. Възпротивявам се на всички опити словото да бъде замърсено от това, което си мислят, че са оригинални словоизлияния, или игрословици, а всъщност просто петнят родния ни език. Възпротивявам се срещу арогантността, с която осъждат хората, защото обичам истината и според истината – всеки има правото да се нарече личност, всеки има правото да бъде в едно със себе си, по начина, по който на него му се иска, не като чете някаква напарфюмирана книга, с вмирисаните й страници, а като се отдаде наистина на това, което личността дерзае, което я оформя и я прави уникална. А да осъждаш някого, че не си взима книга… - разбира се, това е позорно за който и да било автор! И като войник на словото се възпротивявам против подобна простащина, проявена от уж непрости хора. Високомерието щом ви е присъщо, дръжте си го там където никой не му и трябва – в гащите – притрябвали са му на някого непотребните ви пениси и вмирисани вагини!

Движение

В движението има хармония – има естество, което е единно със себе си. Такова съгласуване на отделните участници, каквото е движението, трудно би могло да се опише. Движението на светлината, движението на капчици вода. Но той предпочете вътрешното движение – към самия себе си. Той предпочете да се насочи към това, което е, с мислите си, с желанията си, с всичко, което извира така богато от душата му. Не предпочете равновесието на Тай-чи. Не предпочете спорта, нито каквито и да е учебни цели, но се насочи изцяло и единствено към вътрешното Аз, към основите си, за да се преоткрие, за да спре да бленува толкова ненаситно.Всъщност в настроението му нямаше „за да“ – нямаше цел и причина, той просто го правеше, защото бе необходимо да изследва самия себе си, да бъде единен в самотата си, да съгласува всичко това, което е, за да има плавна хармония – за да има движение.

Да повърне

Всяка поредна цигара го задушава. Мъчи се да се успокои с парчета баница. Кашлицата неспирно разклаща гърдите му. Тресе се, сякаш е хванал Марсилска треска. Диафрагмата му се надига в желанието да повърне. Извежда на показ най-скритите си желания – иска да повърне просто умствено, за да може да се излежава спокойно. Но страстите не престават да го

тормозят. Загрозяват гледката към планината и му пречат да върши отдадено най-простите неща от ежедневието си. Чувства се несподелен сред хора, затова се затваря в собствения си свят, където чудесата стават възможни. Самотен е и само мисълта, че може да повърне го окуражава.

Болест

Тя го преследва, но той вече е свикнал с нея, с пристъпите, с болката, която те му причиняват. Но за него болестта е по-скоро благословение, отколкото страдание. Мъчи се да поправи миналото, но не съжалява за нищо, опитва се да бъде силен пред болестта, пред съмнението, че ще се справи. А съмнението е негов най-добър приятел. Не може да избегне притегателната сила на разсъдъка. Затова и притеснението е нещо, на което може да се наслаждава. Болестта не е причина да се чувства нещастен, макар и понякога да му се налага да лежи с дни, защото пристъпа на подагра е безмилостен. Ставите се подуват, ръцете му стават балони. Трудно се придвижва, дори до тоалетната – носи си шише преди да си легне, в което уринира. Има мечта просто за своето спокойствие. Има мечта просто да види децата си как се справят сами. И колкото и да е тежка болестта, той има мечта, която поддържа света му.

Зверовете

Когато се сетя за тях, ме побиват тръпки. Не разбирам как може толкова зло да бъде съхранено в човека. Не разбирам как може толкова неразбиране да разделя хората наяве. Сякаш някой нарочно е бутнал вавилонската кула и не само езиците са се размешали – а цялото единство, с което присъщо се обръщаме към другия. Цялото разбиране към другия е било намушкано сякаш с японски кинжали, които тихо профучават в мрака – и не остава нищо друго освен неразбиране. Аз наистина имам непоносимост към злото и когато ме сполетят някакви зли мисли, почвам да ги изследвам, за да разбера какъв е коренът, какъв мироглед може да има един сериен изнасилвач или убиец. Защо така се обръща срещу собствената си природа? Защо има ракети, които да изтребват множеството цивилни, с нищо незаслужили войната? Къде е коренът в мирогледа, който съпътства войната и насилието? Такива мисли често ми се въртят в главата докато лежа. Затова избягвам да го правя, но го правя – и откривам, че именно пламенни страсти заслепяват разума дотам, че той да изнасили, че той да убие, че той да пусне няколко ракети. Но понякога страстта е ледено студена – има разновидности – както всяко нещо, което ме кара да страня от мен самия и страстта е нещото, което разрушава цялото ми пространствено движение и превръща хората, без да обиждам животните, защото не става дума за животно, а за светоусещане, в зверове.

Строители

Свредела пробива земята. Те си подвикват. Пият кафе. Няма следа от мечтание под комбинезона им. Някои пият и бира – вече е сутрин, нов ден, който те не могат да понасят,но се възхищавам колко рано в действителност стават. Пушечно месо на обществото. Ами ако роботи превземат някой ден работните им места, или затворници – защо не строят затворници, защо не ги обучават в затворите на строителство?! – може би така и обществото ще си отдъхне, че има какво да прави с такива хора. Ако затворниците строяха, щяха да имат поне малка надежда, а алкохолизма може да бъде преборен. Чудя се как някой с толкова много бира от сутринта до сега не е паднал от скелето?!

Удобство

Свистенето на колелата – издига се пушек, а слънцето едвам се показва. Този гибелен шум от мотор, този гибелен пушек от ауспух, не може ли просто да спре?! Не бих си купил кола, или изкарал книжка, преди да разбера как да се отърва от пушека, обрекъл планетата на кръв и негодуване. Как ли ще прекарам следващите няколко часа, аз също не знам, но разбирам, че планетата има нуждата от спешна закрила. Защото и на пеликаните вече им писна да побират риба, пълна с олово и живак в гушите си – и сигурно ще си отидат достойно като вид. Обричаме видовете на изтребление, и не ще оставим красота за идещото поколение – защо?! – защото на някой му е по-удобно да пуска мъртвешкия дим от ауспусите и да увонява цялата улица на бензин или дизел, или каквото и да било варварско гориво. Следващия път, когато размисля над това, сигурно няма да искам да имам кола – не мога да го искам, докато осъзнавам вредата, която тя всъщност преживява. А моето удобство, не е преди удобството на планетата – защото и тя трябва да се чувства удобно в собствената си кожа.

Роби

Гласувай петдесет пъти, за да намериш жена. Какво е това неистово търсене. Снимка след снимка, сякаш е някакъв бит-пазар, на който да си избираш кадъни. Нима не е всеки сайт за запознанства просто сексистки?! – пълен с гърди и полуголи тела на снимки, на които някой сигурно мастурбира! – това ли е днешната връзка, на 21 век?! – ако бе такава наистина, и ако се оформя като такава на мен ми напомня на пазар за роби, роби на плътта, които не могат да се издигнат над собствените си страсти.

Кръвопреливане

А ако можеха снимките да говорят, какво ли биха казали. Те са неми, те са черно-бели от странни времена, когато на мода са били къдрави коси и, странно, нали – небръснати гениталии. Но както обикновено, на мода отново е египетското, или посинялото от толкова бой,който е изял през времената. Отново чувство на ситост от цялата цивилизация. А обществото тихо го подминава, сякаш нищо не се случва. Но винаги когато се върне към египетското, то почва да замира. Езотериката вече е отново на мода. Може би пак ще се появят екстрасенси, които си говорят с подивели духове. Може би отново ще се чуят топовни гърмежи. И както всяка цивилизация, и тази ще си отиде в кръв, защото не може да пусне това, към което е свикнала. И след няколко хиляди години, ще намери някой остатъци от харддиск и ще си каже – я, каква находка, която ще пренапише учебниците! Обрат във хода и липса на култура. Вече не се твори, а се папагалства! Повторението на същото убива костите, пронизва ме във всеки кръвоносен съд – а кръвотворните органи ще спрат и да функционират, толкова гнусна е станала тази цивилизация, че има нуждата от кръвопреливане, за да може още малко да поживее с кислородната си маска.

Почуда

Как слънцето грее с всяко утро с нови лъчи – и птичата песен. И шума на къртача, който заглушава мисълта. Строи се! Да не повярваш, строи се и града се разраства – нови кооперации, нови здания. Препречват пътя на старите. Остават историята вече сама да говори за себе си, само на тези, които все още имат смелостта да погледнат нагоре, към старите фасади и олющени мазилки. Така в почуда, често се разминавам със старите сгради, сякаш са нови, сякаш вечно живеят и пазят тайните на обитателите си. Не мога да не се спра на разностранната архитектура, която старината носи. Преди явно е било чудно красиво, преди да решат всичко да съборят и да го залеят с бетон – бетон да се лее и шума на къртача да замъглява мисълта! С такава почуда биха се обърнали древните хора към безумието на съвремието.

Феномен

Все още изпитваше недоверие, дори когато му съобщиха, че може да започне работа. Не можеше да се примири с мисълта, че ще работи на нископлатено място, заедно с разни плебеи. Беше свикнал да има по 30 чифта обувки, които никога не носеше, но самото им наличие го караше да се чувства значим. Истинско значение той отдаваш на парите – и гневните му изблици, отвратителния му характер все за него бяха оправдани, стига да имаше пари. Това бе мотото му в живота, правеше го свободен и го караше да се чувства добре. Предметното бе издигнал на особена почит. Не се проявяваше инак склонността му към залагания, към алкохол и опиати, нито пък някои от качествата, с които, както той смяташе, бе особено богато надарен. Никое от тези качества всъщност не притежаваше – беше просто един глезеник на съдбата, сирак, отгледан в богато семейство, роден в затвора, който не обичаше да слуша нищо друго освен собствения си глас и постоянно се оплакваше как не му върви с жените, от които и друго не искаше освен просто секс. А защо беше учил философия – това и

той сам не можеше да каже, но не бе научил особено много, тъй като четеше в Историческия факултет, докато трябваше да преглежда стария Кант и Лайбниц. Паметта му за години и събития от миналото го правеше по-скоро един буквояд, който дословно можеше да цитира прочетеното. Но нещо феноменално, както той си представяше, не се случваше в съзнанието, нещо по-различно от това, което се случва в съзнанията на другите 7 милиарда човека под слънцето. Може би единственото феноменално бе влечението му към материята, за което би се прославил повече като марксист, отколкото като платонист, ако въобще някога можеше да напише нещо стойностно. Но той си бе феномен, като всичко съществуващо изобщо и връзката му с парите му осмисляше дните.

Истинските пионери

Пионери на езика и на всички викове, те не преставаха да си подвикват от сутринта. Някак закачливо, някак иронично, понякога дори цинично. И така си подвикваха по цял ден по скелето – измисляха си нови прякори, измисляха и рими – а някои от тях си свиркаха, свиркаха си майсторски, сякаш птичка чурулика. Не обичаха да пият преди края на работа, затова и гласовете им бяха плътни. Нямаше нищо безпътно в римите им, а мистриите не спираха да пльоскат една подир друга мнимата песен на разтвора, който поддържаше сградата. И докато така се веселяха по време на работа, птичките неуморно пееха, понякога кучето лаеше, планината все така се белееше над живия град, а слънцето капеше заплашително жега и в търсене на хлад, как, си отвориха по една бира в обедната почивка

Отключеното

Той го пазеше на верижка на врата си, като драгоценен спомен. Не се отделяше от него, дори когато бълнуваше на сън. Не се затваряше в него и не търсеше никаква слава от това, че го притежава – едно мъничко ключе, което отваря портите на Рая, да – то бе около врата му, но никога не си позволи да надникне какво има отвъд, какво му носи всъщност съдбата. Не бе от любопитните – беше се култивирал да не смущава никого със своето присъствие – било интелектуално, било физическо. Не обичаше шумните прояви, не обичаше тълпата, и това че държеше това малко ключе, не му се натрисаше в съзнанието, но той просто го пазеше, като нещо драгоценно, по-ценно даже от живота, за да намери някой ден, знаеше положително, не щастие, нито нещастие – той б философ и тези понятия отдавна бяха заключени за него, за да отключат нещо, сякаш по-висше – и това бе простата радост от съществуването, която не познава нито щастие, нито злощастие, а е изцяло потопена в случващото се, понякога да го съзерцава, понякога действено да го претворява, но никога да бездейства, никога да не се предава на случайността, защото дори и всичко бидейки случайно, все пак в живота ни случайността не присъства и едва в просъница аз мога да открия, че всичко което се случва просто се случва без да търся ред и причина.

Отличителни белези

Описанието на околността не бе задоволително за него. Той искаше всичко да проучи и да го изучи такова каквото е. Не се стремеше към ползването на карти. Не броеше и нищо друго освен стотинките, които му оставаха в джоба – можеше с тях да си вземе кафе и една цигара на дребно. Все битови неща се загнездваха в желанието му да бъде наистина свободен. Но дрънченето на стотинките, което за много би означавало фалит, на него не му правеше особено смисъл. А бе твърде впечатлителен по природа и не отдаваше значение на подобни материални неща. Не отдаваше значение на колите, които преминават, на нищо сякаш, свързано с този свят. Дали полудяваше, и по какво можеше да съди за това – не със сигурност, не – той добре се бе опознал, особено след последния път, в който полудя. Не беше полудяване, но по-скоро едно отчуждаване от света, от всичко, което го свързваше със света на хората, били то живи или мъртви. Той не ценеше това, което те ценяха – ценеше знанието, познанието, различието на нещата и гъвкавостта им. Нямаше повод вече дори да пие, до там бе стигнал в изграждането на едно собствено битие, което да бъде далечно за всички останали. Може би това всичко са просто белези за второто му полудяване, но да гадае той не умееше, нито пък умееше да се вмешава в нещо, освен съзерцателно – съзерцанието бе неговият компас за света и той действено съзерцаваше цялата Вселена от малката си стая. Може би положително щеше някой ден отново да полудее, но поне беше разгледал каквото има да се гледа в света.

Епидемия

Мислите не го оставяха да си почива. Те го връхлитаха като внезапна бира. И нищо друго не усещаше освен мисъл. Така губеше лесно смисъл и се отчайваше и не можеше да спре да мисли. Попадаше в някакъв вид концентрационен лагер, който караше душата му неистово да гладува, и от който не бе много сигурен дали изобщо ще излезе жив. Тази епидемия от мисли го връхлиташе непрестанно, не му оставяше нито миг спокойствие и той се чувстваше отпаднал, неспособен да търси каквото и да било, неспособен повече дори да се понася. Затова потърси помощ от психолог.

По навик в кабинета

Беше минало известно време от последния пристъп. Психолога бе кръстосал крака на среща му и си разглеждаше нещо в писмените си описания. Седяха на бели кресла, единственото напомняне за нещо болнично. Стаята бе притъмнена, по лавиците се редяха книги. Едно изискано бюро приютяваше компютър. Нямаше какво да се направи – това си беше решението за моментното му състояние. Психиатъра приплъзна поглед по цялото му туловище – и той се мъчеше да разбере сега какво си мисли. Бе се оборудвал вече с познания за каквото там имаше като нужда от психологията и психиатрията и бе наясно какво си мисли един лекар, когато преглежда подобен пациент. Затова и и играеше двойна игра – мъчеше се да не се изложи, да не допусне нещо, което би предизвикало съмнения, че не е добре и същевременно да се представи в по-добра светлина. Искаше много да намали дозата от ежедневни хапчета, с които трябваше да се примирява. Така настъпилият момент на тишина беше прекъснат от психолога. Помоли го да разкаже как му минава деня, но той предпочете просто да му бъдат задавани въпроси, сякаш е на разпит. И това не закъсня. Въпроси един след друг – от колко пъти на ден се храни, до колко цигари на ден пуши. Но се замисли, какво му носеха всъщност тези срещи, тези безкрайни разпити. Защо се подлагаше на всичко това – уж за да е добре, но той си беше добре и не изпадаше вече в състояния. Все пак – превенция му казваха лекарите! Било нужно да се пази мярка и така нататък. Той не можеше да приеме всички тези превенции на сериозно и гледаше психолога някак с насмешка. Вярно е, че беше зле, но и подобренията бяха на лице! Тогава защо продължаваше целия този фарс?! И на това не можеше да си даде ясен отговор, но знаеше, че трябваше да го прави, както да ходи до тоалетна или да се храни – все навици, които му заприличват по-скоро на бреме, отколкото на нещо полезно. Не обичаше много механичната работа, а навика си беше точно такъв. Но не обичаше вече и да спори, затова не оспорваше навиците си, колкото и гибелни да бяха някои от тях за него. И така собственото му лечение се бе превърнало просто в един навик, зад който стояха множество неизречени думи.

Мухата му се изплези

Без съжаление, той тръгна по улицата, но старите видения пак се спуснаха по дирите му. Не можеше да не признае, че е може би игра на въображението, но не можеше да не й се отдаде – бе твърде сладка. Признаваше си понякога без изобщо да съжалява, че няма нещо различно или тягостно в цялата тази игра на преселения – така се отдалечаваше малко от битието и можеше да види света от друг поглед, да определи различието на малките частици. Бе доволен от себе си – най-сетне бе разбрал философското значение на диференциала, чрез една книга от Ръсел. Бе доволен от себе си и по отношение на ученика си – най-сетне бе обобщил каквото имаше да му каже, свързано с ученето. Поговорката „Който се учи, той ще сполучи“ важеше с пълна сила.“ Не му оставаше друго освен да се награди и се награди като реши да играе. И така се започна. Ако не бе лаенето на проклетите псета. Не можа да си завърши увода. Нещо куцаше в цялостната история – а, да – не пишеше за жени, но това го удовлетворяваше. Не

пишеше и есета и никак не страдаше от загубата на някоя си малка фръцла, която го кара да пише есета. Не пишеше това, което не иска, но се бе отдал на това, което желае. И пишеше така, че да му изпушат ушите. Но за да се върне на героя си му бе нужно време – толкова време, колкото трае една врабчова песен. Природата сякаш му помагаше и цепнатината в стената не го смущаваше. Открито беше сърцето му към нови излияния. Но нямаше повече защо да се бави – пристъпи направо. Той не отмина човека, който му се усмихна, а всичко почна от една жена, която сякаш, помислил си той, си мисли, че я преследва. Когато тя свърна по друга улица, започна и играта. Отново, който минеше насреща му правеше знаци дали да продължи или не. Отново виждаше усмихнати лица, които също му даваха знаци с усмивките си и тайнствени указания. Това не продължи дълго, той бързо се опомни – бе просто изморен. И винаги, когато се измаряше, играта почваше наново. Притесняваше се, че няма стабилен доход, притесняваше се, че все още не бе завършил и трябваше да учи с много по-малки от него. Притесняваше се от непрестанния порив на информация, която заливаше главата му, но всъщност знаеше, че просто студен душ ще го оправи. Докато не се сблъска с една муха, която пред очите му се изплези.

Момчето

Той беше момче, но вече носеше тежка корона. Корона от тръни може би се виеше на главата, макар и скъпоценните камъни по нея да му предлагаха по-сгодна представа. Нямаше правото вече да се губи в собствените си представи, да си играе и да се забавлява в сътворени от него светове. Но той можеше да избере да твори един нов свят. Разбира се – когато порасне. Засега беше просто момчето с корона.

Идеи за връзка

Главата му вреше от различни идеи, които спохождаха съзнанието му непрестанно. Често не знаеше за коя точно да се захване, коя точно да осъществи. Не можеше да си представи, че би имало значение за него да се залови най-вече за работа, вместо да стои и да размишлява над идеите си. Той ги съзерцаваше, галеше ги, даруваше им сладки имена, редуваше ги, и ги подреждаше в ред, даже ги степенуваше по важност и определяше време кога коя да свърши. И така предаден на идеите, той осъзнаваше с бавни стъпки, че най-вече е нужно да действа, а идеите са мрежа от мъртви понятия, които викат, дерзаят да бъдат възкресени и от минали сенки на езика да се преобразят в действени изменители на реалността. Така остана и една единствена идея в съзнанието му – че всичко е свързано, и има взаимовръзка. Останалото – бе просто въпрос на време да осъзнае, да опита и да почне да действа.

Двойственост

От другата страна на оградата беше просто петел, бял петел, който не трябваше д адокосва – като всеки добър питагореец, той странеше от тях. Странеше от боба и от ред други неща, които стояха в предписанието на сектата. Не можеше да ги запомни всички, затова си носеше листче, ако забрави, с написан списък за всички. Някога му идеше просто да захвърли всичко и да се отдаде на сетивни удоволствия, но не можеше да се реши, беше го страх от бича, който държеше в другата си ръка – съвестта му го самобичуваше, с това нямаше примирение – и така водеше двойствен живот между истинската наслада, която копнееше и строгото отричане на всичко сетивно. Нямаше да забрави всичко останало, не можеше и да го запомни добре, но в сърцето му бдеше надеждата, че поне ще умре като истински питагореец, макар и тази секта отдавна да бе спряла съществуването си. Но желанието му, сетивното му желание, не го оставяше на спокойствие – и прегреши веднъж и влезе при една проститутка. Тогава разбра, че сетивното не носи истинска наслада или просто не бе попаднал на жена, защото проститутките са сухи.

Капка в снеговете. Те пак повишиха глас. Той се отмести с ръкомахане назад. Крещяха си вече. Нямаше кой да ги възпре. Бяха прегърнали възторга на младите си тела и просто си крещяха. Темата на препирнята бе наистина маловажна, но достатъчна, за да ги запали, за да им донесе доволството от бързото покачване на адреналин, към който бяха закачени. Доставяха си го по всякакъв начин – пиеха кафе, енергийни напитки, ядяха сладко, искаха това чувство, което само адреналина може да им достави и не го откриваха в нищо друго. Дори докато серат, те си мислеха за това – момче и момиче, не беше ли най-лесно да се изчукат и така да си го доставят?! Може, но бяха на улицата, нуждата им бе голяма и единствено, привличайки минувачите с виковете си, откриваха начина да се освободят от това чувство на празнота, което изпитваха без адреналина.

Колкото повече цигари поглъщаше, толкова повече му допадаше хрупането на цигарата, когато я загася. Притесняваше се за възрастния си баща – не го бе виждал скоро. Притесняваше се за идващия изпит – не бе учил достатъчно, а силите му да продължи да учи сякаш го напускаха. Дали?! – не! Не можеше да го допусне, той искаше да продължи да учи, колкото и да бе тежко заболяването му. Говореше си често сам на себе си, не спираше да сънува странни неща – вълци го гонеха в сънищата му. Преповтаряха се картини от не особено приятни мигове – но така ставаше, когато спеше по много. Не обичаше съня – предпочиташе да твори, да преоткрива, да се рови в същината на мозъка и неговите разклонения, но не винаги му се отдаваше, защото се считаше за различен. Нямаше истинско смирение в душата си. Липсваше му комуникацията със себеподобни. И предпочиташе да бъде един самотен откривател, дори да откриваше неща, само за себе си. И единствените мигове на комуникация, бяха в тоалетната, когато говореше със собствените си пръдни.

Излезе от лабораторията с нервни крачки. Осени го мисълта, че бе по-различен от останалите – в начина си на мислене и действие. И това не идваше от факта, че съзнанието му се занимаваше с молекули и най-фини механизми, а от цялата промяна в мисленето, което носеше като следствие подобно занимание. А не му беше хоби – това му бе занаята. Разните експерименти, които провеждаше… за пръв път в живота си се почувства арогантен спрямо останалите, леко високомерен – все пак това, което ежедневно извършваше бе пределно различно от ежедневието на останалите, но до сега не му бе правило впечатление. Той виждаше нещата в тяхната най-малка форма, и им се отдаваше така както бяха – виждаше ги като структури и изградено и подредено с внимание здание. Знаеше, че реда има значение, иначе сградата би рухнала. Зданието на природата бе неговата най-голяма намеса в света, който съзерцаваше – имам в предвид, че съзнателната му намеса в света, бе насочена към неговия конструкт, към неговата архитектоника. Така проследяваше битието, затова и му бе интересно, всичко до което можеше да се допре умствено. Не му беше чужда и философията – таеше я в сърцето си, въпреки че бе избрал строго научно поприще. Беше му присъщо и да твори – обичаше сам да създава архитектониката и често във вечерните часове, вместо да се отдава на разврат или пиянство, той прекарваше над пианото, съчинявайки си акорди. Имаше добра база в почти всичко, с което се занимаваше – а в останалото, бе натрупал такава, сътворена с дълготраен и упорит труд. Обичаше да се труди – това бе неговия живот, един постоянен труд под всякаква форма. Не се поддаваше толкова лесно на разни влечения и увлечения – а всичко, което вършеше, дори и безсмисленото му помагаше да научи нещо. Така и общуваше с останалите. Липсваше му това високомерие, което прояви в един миг на осъзнаване, след като излизаше от лабораторията в този ден. Слънцето извиваше своя стан над дърветата и весело подканяше хора от птички да го изпратят. Колите по улицата бяха оредели, а също и минувачите – наблюдаваха се вече групи младежи, готови за купон, но строителните работи отдавна бяха приключили и беше сравнително тихо и спокойно. В този миг, той се зачуди, защо и останалите нямат подобно светоусещане – ако го имаха, то може би нямаше да

има повече войни или размирици, разбирайки архитектониката и финия строеж на биологичните неща, на самия живот, хората биха били по-сплотени, по-равноправни, по-справедливи. Но следващата му мисъл го убеди в пълното безсмислие и нелепост на някои философски учения – всичко се премерваше през желанието и нежеланието. Желанието движеше младите – това търсене на щастие, което липсва в истинския живот – защото истинския живот се занимава с архитектониката си, и въобще не търси какво го прави щастлив, а се отдава изцяло на взаимодействието с околността и със самия себе си. Тази непрестанна дейност, сякаш не оставя място за празни приказки, като какво ме прави щастлив или не. Теорията на утилитаристите му се стори направо ужасна. Толкова занимание в сферата на абстрактното за пустото нищо. И до какво бе довела тя – разединение, вражди, пусти стремежи, съвременното общество в неговата охолност и пренаситеност. Това го погнусяваше, изпълваше го с желание да се отдели напълно, но така и бе сторил. А за какво му бяха безплодните размисли, защо му дойде в съзнанието въпроса, дали е като другите и разликата с другите – откри така, че е оставил място на нещо тягостно, да се развихри в него – самотата. Той нямаше жена, към сексуалните контакти бе по-скоро чужд. Не обичаше да ги изживява по този начин жените, обичаше да общува с тях и да се свързва с тях. Съвсем невинно си представяше връзката с жена, която никога не бе имал. И когато го обвиняваха в нещо като ерес, в която бе изпаднал със своите молекули, той присвиваше устни – живота за него не бе търсене на щастие и разбиране на нещастието, не бе удоволствие и неудоволствие – живота за него бе със съвсем различно значение и хората на обществото, потънали във връзките на обществото не можеха да го разберат. Беше толкова трудно за тях, колкото за жените да разберат Ницше. И както обвиняват Ницше в женомразство, така и него обвиняваха, че не можел да живее. И в този миг, в който излизаше от лабораторията, усещайки самотата си, той разбра, че всъщност живее, че всъщност се подчинява не на обществото, а на истинската архитектоника на всичко съществуващо, което е неделимо в своите връзки, непрестанно твори и създава и се прегрупира и умира и после пак живее, за да продължи, за да бъде, защото е, а не защото търси щастие, или някакви глупости от този род. Не му оставаше друго, освен да се преклони пред вечния дискурс, на който бе свидетел посредством микроскопите си, посредством вътрешните си учи – за него работата не бе просто пазарна ниша – това бе начин на живот и светоусещане. И толкова странен се виждаше той в очите на съвременниците си, че го мислеха едва ли не за човек от друга епоха. Но той бе запознат с имунната система по-добре от много свои колеги, разпознаваше ролята на белтъка, като свързочник между големи и малки молекули и движеше работата си като си представяше частиците, които преминават от едно състояние в друго, наречено химичен елемент. Разликата – освен в класификацията, помежду им, той наистина не правеше, защото наистина я нямаше. А на всички останали, неосъзнали тези факти, той гледаше някак странно, сякаш бяха от друг свят. И така се оказа, че той бе един свят, околните – в друг – а двата свята, поне на този етап от развитие бяха несъвместими един с друг.

.

„Научи се кога да спреш“ – го учеше художника. Да не се губи в детайла, но наистина да знае, кога да каже „стоп“. Това нещо стана основен принцип в живота му. Прилагаше го навсякъде – дори с подправките в гозбите. Лекции по сравнително познание. Интерпретации на

вариациите. Лекции по детерминизъм и снобизъм. Лекции, които би трябвало да насочват в живота – пълни глупости. Закостенели мозъци. Бездушни движения. По поречието на нещо, което наричат съдба. Пък то било риба.Двупосочни и междинни станции. По пътя към върха не се вижда небето, гледа се в краката. Няма повече спирки. Дори за отдъхване. Няма времето – защото разстоянието е високо. А скоро ще дойде буря. Завари ли те на върха – край! – преселен си!Налепи по кораба. Боли го гърло. Трябва да се отхрачи, но не успява. Боли го повече. Става непоносимо. Време е да запали цигара.

Не беше вече необичайно да видиш някой по улиците да си говори самичък. Такива бяха времената и това не правеше впечатление никому. Докато лудниците преливаха от младежи, заразени с вируса на шизофрения, или дроги от различен произход, по улиците се разхождаха по-леките случаи. И на никой не правеше впечатление, колко луди наистина са полазили улиците на града.Странно е пътешествието през отворените врати на една страна, останала безхаберна, където всеки е изковал собствено мнение за всичко. Напористото четене в интернет, което някои смятат за особена начетеност и просветеност, е нещо, разпространено за заформянето на възгледите – тяхното бушуване и мироглед, който е попил цялата информация на света в един микрочип. Уви! – истинската начетеност, свързана не само с познание, но и със самостойно мислене, беше нещо непознато в тази страна. Всеки се считаше за чел много – и така се раждаше цяла плеяда от философи по кръчмите, из магазините, на пазара, на всяко място, което се наричаше обществено. Разбира се, най-запалените философи киснеха по цял ден по разни форуми и чатове. Изглеждаше изкусително да се присъединиш към такава глъчка. Но в първия момент на спорене, когато те нападнат преди да са чули твоите собствени доводи за каквото и да било, те махат с ръка и ти казват“ние сме чели“. Така минава начетеността в една страна на своето време. Стана ми жал за жената, все пак и тя ще бъде някога майка. И ако възпитава детето си в такава начетеност, ако подражава на околните нрави, цялата мъдрост, която съдържаше в себе си, не би се отдалечила от размерите на един микрочип. Падението на една страна се състои и в несконечното търсене на мистичното. То е привлекателно, когато нравите вече са се разпаднали и изглежда като единствено спасение в объркването. Например, рекорд е колко души от глава на населението могат да ти изготвят натална карта. Колко са запознати с евгениката - и как всяка нова идея на генетиката се приема като евгените. Детерминизмът на гените, възможността от наследствени болести се отхвърля като евгеника. Чиста наука в такава среда е почти невъзможно да водиш, освен ако не си се потопил в изследвания на извънземни и кристали с магически свойства. Тогава ставаш популярен и тъпите лица пред телевизора не спират да изпиват твоите безумни идеи. Разбра си, на запад, всичко си е научно и методично, а хората са считани за сухи, на база точно тази методика и подреденост, зад която се крият научното мислене, истинската педагогика и разбиране. Когато се поставят учители с история на психични заболявания да се оправят с малки ученици, разбира се, резултатите не биха били добри. А и очевидно не са. Липсва подход. Липсва разбиране. Остават само тъпите лица пред телевизора, които изпиват до безумство умопомрачителни идеи. Да подложиш на критика някого, не значи да го направиш подлога. Това е средство на безобидните събеседници. Разбира се, търпение се изисква да убедиш простоватия в нещо, което е вярно, въпреки глупостите, с които си е напълнил главата от Интернет. „Прочетох го в нета“ е схоластиката на нашето време, почти толкова зле колкото схоластиката на Средновековието, дори отличаваща се с още по-голяма догма и невъзможност за свободно мислене. Подобен сорт предразсъдъци се раждат в съзнанието на хората,

дирижират мисленето им и представите им и вече рядко може да се срещне човек със собствени представи, с лично мнение, с личностно израстване. Разбира се подобен род стигматизиране трябва да се атакува, поне за да не е в ущърб на идните поколения. Но никой и не го е еня – интернет си е интернет – схоластиката на 21ви век.

Вали с отенъците на дъгата. Някак си непресметливо падат капки на талази и се стичат по прозореца. Дълга вълна от нежност облива чреслата ми. Тих пролетен дъжд. А по средата – минава облак, също на талази. Бял облак, който носи промяна, на фона на всичко мрачно и черно. Насочени към недрата на водата. Насочени към скъпите спомени. И леденото сърце се разтапя – остава и място в него за симпатия към човека, ринещ въглища – с дълга, мазна коса и черни ръце – до лактите черни. Остава място за симпатия и към събиращия картонени остатъци от гюма. Такава симпатия принципно липсва – всеки е твърде зает със себе си, за да погледне към другия, за да попита, „Брат, имаш ли нужда от помощ?“ И в сиянието на нощта, явила се сред деня, се появява нова надежда – може би за промяна, не на държавата, но на светоусещането, на възпрятието към добро и към лошо. Може би, някой пролетен ден, светът ще усети, как е богат, но и беден духовно. И тогава – капките на талази, биха придобили наистина заситата на дъгата.

Самовар

Саможертвената подготовка на две жаби. Абразивни камъни. Виенско кабаре с дълги традиции в разсмиването на жабите. Католически пърформънс. Огреяно от слънцето блести небето и блатото не мирише толкова остро. Кафявите води на реката. Мръсна от дъждовете. Отново се чукат в съседната стая. Миризмите не могат да отклонят съзнанието от възложената задача. Руски самовар сърдито се грее. Защо сърдито? Ами отново не му достигнаха няколко капки вода, за да стане добър чай. Все пак това му е работата и когато не върши добре, той се сърди. Както всеки добър работник. Или съгледвач сред полето, сред житните класове, накацали като парички по стълбовете на сенокоса. Прогнилият сърп, лежи закачен на пирон. Пирамидални въздействия. Огледални взаимодействия. Всичко шепне ми – хрипти и шепти. Нагона. За паметта на слона. Излияния на воденицата. Сложната връзка на мелницата. Един пианист сред златна зала. Накрая – нови излияния. Самовара е вече доволен. Пусна последната капка. Липов чай – не по руски. Български самовар. От руска традиция. Все пак и сред нашите гори трябва да се пукат някакви традиции. Малко ракия – не – пак руска традиция. Кръшно хоро със зурни – турска му работа. Ааа – читанка в читалището – тук вече мирише на истински българщина. Може би твърде много култура е погубила някога нашета нация.

Тъгата

Дъгата се спомина. Отличителен белег на саможертвата. Самота и по бреговете пак цъфтят папури. Някой ще ги използва за папируси. Ще изпише своите въздишки с гъше перо и мастило. А друг пък жаден за слава ще излива тиради за градушката, хванал здраво писалка. А трети може би просто ще запише с молив търговските си сделки. И археолозите ако ги открият ще заключат – да, търговски град с богати граждани. Процъфтяваща култура. Пропаднала преди около две хилядолетия. Лятното време кой ще го помни, кой ще му посвети една малка

въздишка?! Котка и мишка – тя облизва мишката, чисти я и я пощи. Не й се играе. Да не е малка. Писаната обръща гръб на печката. Не се връща повече в това съновидение. Открити равнини го обгръщат и върхове-исполини, надвиснали със сянката си над ливади. Тлъсто коремче. Сигурно от лекарствата. За полуда и благословение. Като да си вземеш осветена икона. Нали и те трябва да печелят. Как иначе ще попълват копчетата на утеснелите ризи?! Време за събиране на сметта. Те не изчистиха перфектно, но пак бях доволен. Липсваше бялата смес по пода, липсваше ми и хавлията. Може би са я дали на скитник, за да се подслони от дъжда. А може и просто да е затворена в някой шкаф, за да гние подобаващо. Прохладното време. Обричане на изречени думи. Гърми, а не вали. Тъгата за лятото – ах, този папирус! Да беше той вечен, да беше той изтъкан от гранит, или от хадрони – може би щеше да пропусне малко време през себе си, но нямаше да се отчае, или омае, или нищо човешко не би му докоснало сърцето. Така ще е неутрален. Ще запази истински спомен. За това, как някой е живял и се е смял. И накрая – умрял. В пустото. Самотен. Мрачен. Дързък, кълнящ цялата Вселена. И това повдига в мен тъга, защото не намира покой човешкото сърце, загледано в безоблачно небе. Пак търси богове, пак търси да кове собствената си съдба. И е все така затворено в собствената си антропоцентричност. Ах, ти, самовлюбений! Ах, ти, прелюбодеецо на мисълта! Гониш ги, но не стигаш до истината. Гониш вятъра и подскачаш с насладата от това, че туко що си любил. А праскована?! Нима и тя няма нужда от капка водка?! Нима ще я оставиш все така самотна край пътя?! А лястовичката?! Нима и нея ще заровиш в мислите си. Нима винаги бяла, тя ще цери?! По пътя на смачканото време. Открива се гледка към голите хълмове. Сякаш е Македония. Открива се лято, и идва пак пролет. Благоденствие на конския кестен. А жътварката се крие от студа, притиснала бебето в скута си. Плавни картини из коридорите на музея. Само това остава в главата, а сърцето, събудено вече не ще запомни числата нито на телефонния номер, нито на банковата сметка. Какво му е нужно, освен една градина с орехи и гледка към голотата?! В сърцевината на поласканата вечер ще намериш ли нужното предание, за да ускориш хода на топката?! Че тя била Земята, че тя се удряла във времената! Колко ли още има да види и да погребе и да плаче – горко й! Тя е невзрачен полумесец за Луната и е наситена от толкова вопли. Сякаш войната я е оставила немирна, неукротима, винаги със стиснати юмруци срещу съдбата. Не може да полее дори семената на собствените си отроци. И винаги, по улиците е изпълнено с пороци – и всеки един порок е гиздавия пророк на разрухата – на падащия лепеж от натежалата къща, къща натежала от спомени и гладни гледки. Да можеше да литне! – само да почувства как се дърпат в нея децата, хванали се за главата от почуда! Как се сменят поколения, как е всичко и нищо и носи пак тление. Тяло Божие на Земята – полумесец за Луната. Да беше вихър, но е просто лодка, в която са застанали трима, които кълнат аптекаря – защо са устите така самохвални?! Жално е да гледаш как се любуват сами на себе си в ошлайфано сребро. А малкото гнездо на слепия синигер, кой ли ще го почете?! Защото и той пише по парлив папирус, но не отдава никому и никой няма да го протече! Интересчии! – с това е населена Земята. Да можех, щях да се отскубна и да литна сред полята, ръка протегнал сам към небесата, за да видя, за да чуя нова песен, която никога не ще заглъхне догде играе по свода небесен последната звезда на мечите сърца. И нещо диво, нещо палаво, игриво ще замечтае, ще пробие, ще се покае и пак ще се засмее, защото пролет иде и края на тъгата. Но в неистов стон ще потече играта, защото кой ли ще ги закопае – лешоядите – в сметта си, и вълците в страха си. Самотно то остава и винаги прието от този, който се отдава, но не в желание обзето, да се тресе, да вика, да се кърши – булка! Стига – ето – люлка и детето кой ли научи просто да остави да се случи ранната любов на плажа, когато, чакай – и на тебе ще покажа, колко хубаво е сред небето, сред облаците, сред дъгата, там където стават чудесата на нежното сърце и няма нито едно дете белязано със сълзи – думи все прекрасни, във времена изхлузени, ужасни – прелюбодейство спрямо таз греховна

фея, която съзерцава как се смея! – назад – напред – и ето, висините, ще ме оставят в покрайнините на човешката мълва. Това ще бъде моята тъга – че не намерих аз утеха в таз Земя, а гледах винаги към пълната Луна.

Релси

Всичко започва с възкачването по стълбата към прасковените отенъци на върховете, надвесили се над магистралата. Без антрпогенни описания си поставям за цел да бъде днешния разказ. Защото мога да кажа, че те приличат и на стражари в строгостта си, с която пронизват небето. Но не бива да подчертавам толкова човешките сравнения – те са междувидови уточнения и нямат общо с истинската красота на надвесилите се някак благо исполини. Там някъде се носи легендата за ослепяването – измежду гънките на високите хълмове се извива гора, наподскачала като коса по скалпа на скалата. По скалпа на скалата в крайпътните преспи на глинения камък. Варовиковите скали са глини, които изсушават почвата. Открити пространства, над които върховете заемат небето. Завземат представата за крайност. Отличителни белези на възприятието – и там живеят боговете. Впечатления за възпроизвеждането на нови тонове и багри в ежедневието. Стария манастир с олющени стенописи. Под дървените чердаци скърцат дървените пиадестали на едно минало време, когато те все още се хранеха заедно в стая, обсипана с естетиката на мисълта, наречена изкуство – пак стенописи, които разкриват идеята за проникването на осамотението сред земляните. Или по-скоро сред тези наземни жители, които се дърпат с поводи като коне и приписват на мисълта си някакво тайнствено действие, което гради цивилизация. Наричат го воля. Под безшумните клони се прокрадват стадата – с изнасилени вимета, те все още раждат и не се подчиняват на обезпаразитяването. Възпират потока по пътя, но старите хора им отвръщат с усмивка. Развратни мисли за началото на едно въстание, причинено от опит за изнасилване. Прекрасна чаша румено вино, тихо клокочи от стара бутилка. Възвръщане към старите навици с пророчествата на прокудената. Поддръжка на житните класове, като преродени в трева. Тихо се стълпяват белите зайци и таралежа, раздробен на пътя. Клокочещи представи за неяснотата. А пак луната, край нея кръжи звездата, която е всъщност планета, но повече е тя богиня. И насаждения от смокиня се влачат край пътя. Отново градина, с напъпили праскови. И пак тази стара легенда – виж! – дори неговата внучка се жени за византийски император. Но армията остава сляпа, за да види кой я води. Тя си и остава сляпа, за да породи раздори, в пришествието след себе си. И пак тези стари подигравки и загубата на време просто води до безпаричие. Безумни спорове за който не е наясно, да не би да бъде хванат на тясно. А от терасата отново върховете размирисват се на полско цвете. Пауни, накацали по дървото. Самобитна реколта от възгласите на децата. Някъде се спуска тъмнината. Но фонатана продължава да грее и се спуска пара от миризливите минерални извори. Сякаш мараня в долината. Сякаш е еликсир за този ревматизъм, поразяващ сърцата. Лебеда с гуша. Кимвали и народна музика. Старата къща с пещера отдолу. А нагоре – палави маймунки блестят по прозорците. Тананикат своята песен. И пак тези релси, през които минава автобуса – нова неволна драскулка в писмото, което не ще види своя получател. И пак размазани букви – едно криво „а“, последвано от ъгловато „О“.

Селска чест

Колко често ли поглеждам през прозореца в търсене на някоя звезда. Да прорязва със светлина пролуката на дебелите пердета. Че тя грее не само над моята душа – преизпълнена е с ухание за милиарди. По две – това прави множество очи, вперени в една звезда. Микро и макроскопично се преливат в едно, неразделно от моите сетива. Това подсказва ми траекторията на чистия разум. А дали тази звезда грее над тучните поляни на едно селце, дали разлива със своите безбрежни цветове омая сред безкрая от мириса на прясна трева? Вероятно там разкрива други цветове, нови ухания, с непознати краски.Искам да надникна през нейните очи в това непознато вселение. Да прегледам дали същата доброта грее и сред тези страни – на ранни минзухари – дали идеите там са по-провлачени? Или небесното сияние се мъчи да подскаже с равни темпове нови тонове на стакатото?

Но да не се губим в тоналността на пианото. Сред тучните поляни няма и следа от какъвто и да е инструмент. Остават девствени в звука си. Гората стройно се е надвесила над празнината, осеяна с мека трева. Пукотът на съчките прелиства пътеките, които водят от мерите и стъгдите към полите на малкото селце, с което ще се занимаем в настоящата история. В безмерно естество се редуват уханията на горските цветя. Птичият хор все още не се е разбудил. Клони към малки часове или импулси на възприятието, когато сенките са привидения. Караконджули и подобни митологии от село. Гъските блажно си спят, а скоро петелът ще наточи врат, за да поздрави зората. Звездите са се скупчили на небето. И тази звезда, която проточи светлината си през пердето, в желание трептеше на хоризонта, сякаш за да поздрави малките часове на преминалия ден. Очакване за бъдното. Когато веригите на ръждивия трактор от кооперацията, облян в нощна сянка отново ще затрополят към мерите. Прекрасната тишина, заляла селските улици. Повечето къщи са малки и склупени – в социалистически градеж. Изглеждат еднакво, прибрани малко след оградата, с тесни алеи, които водят към широки дворове. Дупките по някога асфалтираните преки, бяха пълни с вода от скорошните есенни дъждове. Гората е пъстра, поляните са вече вели. Повеят на нощта носи сякаш пеперуда. А над всички струпани представи грее с благина нощта.

Тишината се нарушаваше от шум. Ако го проследим, бихме стигнали до селския площад, където мъжделеят светлинките от малка, едноетажна сграда, с провесели се снопове грозде от ограждащата я асма. В това лицеприятно местенце се помещаваше селската кръчма и шумът долиташе от нея. Не на музика, но на викове. Сякаш се караха. Пиянски, провлачени възгласи. Творчески катаклизъм, придружен с катарзис за пречистване на гърлата. Всъщност в кръчмата седяха върху пластмасовите столове не повече от трима души. Може и да са повече, но това вече преминава в паралелните селения на ангелите. Сякаш ангел-хранител ги пазеше да не посегнат към ножа оставен върху масата, също от пластмаса. Иван Марков, нисичък, но строен мъж, с прошарена коса и набито тяло, с изпъкнала навън челюст – приличаше на неандерталец, поне по това, което показват научните списания за този вид. Абстракцията пробива пътя си по раменете на волята. Неприлични предложения. Отиващ си кораб. В издънката на привличането – отговорност към побратимите. Такава отговорност не можеше да се очаква от пияните им глави. Затова и бай Кольо, седнал срещу Иван Марков, със замрежен от ракията поглед, изглеждаше така, сякаш всеки момент ще посегне към ножа. С него режеха мезета. Беше остър. До подобно посегателство нямаше да се стигне. Човешкият живот е една милувка от лимонени

резенки. Да се отърсим от неволите, може би в алкохол и повърня. Да се превърнем в телефонни зомбита. Те нямаха телефони, поне не и смартфони, бяха от друго поколение. Чувствително различаващо се от следващите. Но тази чувственост придаваше и самобитност у бейбибумърите.

Движение по посока на разтягането. Дерзание за края. Началото на спогодбата се постави още тази вечер. Разбраха се без думи, само с кимване и погледи. Допирателна на елементите. Разтваряне на пердетата, за да проникне светлина в сърцето. Общото между тях не беше само ракията. Бай Кольо бе тракториста на ръждивия трактор. А Иван Марков просто се оглеждаше. Развоя на настоящите събития бе такъв, че той просто използваше да грабне момента. Познанството му с компанията „Бекнер и Брус“ с немски произход се дължеше точно на интересната харизма, която таеше в очите си. Запозна се с представителите на тази земеделска фирма в същата тази кръчма, която вече напускаха, клатушкайки се, за да отдадат пространство на петела да запее. Но и всички премълчаваха родството на Иван Марков с управителя на ТКЗС-то от комунизма, за чиято дъщеря бе женен.

Криволичещата бара минаваше в покрайнините на селото, близо до кооперацията. Ръждивият трактор изръмжа. Бай Кольо го подкара, за да разкопае мерите. Жителите на селото отдавна се бяха разбудили и всеки ръчкаше своята част от битието. Иван Марков се разхождаше със замътена от пиянството глава по площада и наблюдаваше пиещите кафе на масите пред кръчмата.

Питомни слова. Из недрата на душата. Разностранното пребиваване в една нова вечност. По следите на приморските вълни. Всъщност Иван Марков чакаше. Беше се избръснал със ставането, сложил одеколон и парфюм. Срещата му с представителят на „Бекнер и Брус“ трябваше да се състои малко преди обяд. Нямаше какво да прави до тогава и убиваше времето в размисъл. Иначе тясното му чело се бе сбръчило по тази причина. Дори не пушеше. Спортните му години отдавна бяха преминали, но останалата набита форма му беше присъща. В подобно умствено състояние, той надали щеше да продължава да се отдава толкова много на околното, колкото на самия себе си. Имаше нещо себично в погледа му, който шареше някак безсмислено. Представителят на немската фирма бе точен. Дойде както подобава със скъпа кола, която спря на самия център на селото. От нея слезе един едричък немец, със зализана прическа и костюм. Иван Марков се открояваше дълбоко със своето просто, селско облекло и маниери на пастир. Здрависаха се някак смутено. Предадоха си заряда на някаква спогодба и седнаха на пластмасовите столчета на кръчмата. Срещата продължи не повече от час. В нея бе договорено Иван Марков да стане официален представител на фирмата, която имаше апетита да да се превърне в арендатор на района. Връзките му от миналото трябваше да спомогнат за гарантирането на концесията за няколко години напред.

Докато се състоеше срещата, бай Кольо бе на полето със своя трактор. След години наред упорит труд, той си бе извоювал името не на безделник. Имаше добра репутация в кооперацията и позицията му сред съселяните беше силна. Всъщност той бе двигателят на разпределението на парите по евросубсидиите, които кметът на селото бе успял да спечели. Ставаше въпрос за колосална сума. Дружбашите бяха решили точно бай Кольо да въведе разчет за новите инвестиции и правилното им усвояване. Въпреки че Иван Марков бе фактическият управител на кооперацията, никой му нямаше доверие – славеше се като пройдоха и пияница. За бруталният развой на събитията бе отговорна единствено собствената съвест. Никой не прохожда така както алчността и амбицията.

Селяните поискаха официално и справедливо разпределение на помощите, които да вдъхнат живот на загиващия район. Все повече хора се изселваха, млади почти липсваха по улиците. Единствен, синът на бай Кольо, млад левент, помагаше на баща си, не с трактора, но в администрацията на кооперацията. Той беше завършил даже гимназия в околния град и се ползваше с името на добър счетоводител. Само по себе си бе постижение, че целият проект за кандидатстване по субсидиите бе изготвен от него.

Въртоп от образи. Изследване на преднамереното. В полите на изгрева. Превключване на мисълта. Рождение. Нежен полъх. Сияние. Отлитане към безсмъртието. Всеки, дори и в най-простата част на битието натам се стреми. Грижа за кулите, които строим под ефимерните звуци на желанието. Този копнеж по безсмъртие лежи в основата на всеки един труд. Разкрепостена омая. Изминаване на пътеката за гората. Сякаш ходим за гъби. Преселение към отвъдни измерение. Стремеж към непознатото. Чист поток от чиста мисъл. Премрежен дъх. И опит за всевластие.

Това се въртеше из главата на Иван Марков, леко замъглен от сполучливия разговор. Затъмнено бе вече съзнанието, мислейки си за парите, които ще потекат най-накрая като водопад. Можеше да се ползва от връзките си на заварен зет. През цялото време се бе ползвал с облагите от тази връзка, за да достигне заветния пост на председател на кооперацията. Самият той бе нехаен и за реколта и за облагородяване на материалната база. Под негово ръководство, кооперацията затихваше бавно, но сигурно. Достатъчно му бе да пие до насита, без пари в кръчмата. Достатъчно му бе да си пооткрадва някой друг лев от годишната рента на съселяните си. Че крадеше, той не криеше от никого. Рядко даваше пълната дажба на съкооператорите. Безчестието, с което се славеше смущаваше душата на бай Кольо, който бе честен и обикновен човек. От както синът му стана главен счетоводител на селото, много от злоупотребите на Иван Марков излязоха на яве. Хората масово се отдръпваха от кооперацията, в търсене на заместител. Такъв в района обаче не се намираше. Заедно с баща си, младият Петко, се мъчеше да въведе ред в работата на кооперацията. Това никак не се нравеше на Иван Марков и често избухваха пиянски дрязги, когато пиеше с бай Кольо. Връзката между двамата беше странна и спонтанна. Бай Кольо бе справедлив човек по природа, с уважение към властимащите. Той бе добряга и никого не мразеше, на никого нищо и не дължеше. Но вътрешно Иван Марков бе натрупал вече омраза към съселяна си. Той се грижеше да го препъва както може и да възпрепятства работата на Петко. Официални жалби не можеше да има, тъй като Марков бе и партиец от управляващата партия. За да запази позицията си, младежът и баща му бяха принудени да търпят всички несгоди на злоупотребата със средства и власт. Така Иван Марков бе успял да уреди дъщеря си да учи в чужбина. Беше си надстроил къщата с втори етаж, и от беден селски коптор, се бе превърнала в образец за селото, със зелена морава с райграс и удобни пейчици по двора. Всичко това бе постигнал с парите от арендата, които така безочливо отделяше за себе си.

Не мога да съм съдник над собствения си герой – те са персонажи, отразяващи бруталната реалност в една брутална държава на корупция и мафия. Истинската мафия се породи след като Иван Марков стана представител на немската фирма. Въпреки възраженията от всички страни, кооперацията мина изцяло под егидата на фирмата. Все по-рядко се чуваше дрънкането на стария трактор. Бай Кольо сякаш загуби работата си. Но това не му пречеше да мечтае, за да види правилното разпределение на субсидиите. На последното събрание, селяните единодушно гласуваха за това тракториста и синът му да оглавят разпределението на европейските пари. Това се заби като трън в петата на Иван Марков. Той искаше да облажи още повече, да налази парите Мечтаеше си да направи нови пристройки на двора, да си

изгради барбекю и тъй като други пари освен тези, които крадеше, нямаше, задачата му се струваше твърде невъзможна. Бай Кольо разбира се, не знаеше нищо за тайните кроежи на Марков, и за завистта и злобата, която се надигаха в сърцето му. Той се мъчеше всячески да възпре работата по усвояването на финансите – дразнеше се за всяка една фактура, постоянно намираше проблеми. Но Петко си вършеше работата съвестно, парите отиваха за нови трактори, бяха поръчани нови сеячки, дори бе начената ремонт на разпадащата се сграда на кооперацията. Сложиха алуминиева дограма. Започнаха да сменят течащия покрив. Скоро обаче всички усилия щяха да отидат на празно.

Немската фирма застъпи арендата на кооперацията от тазгодишната реколта. Те даваха дължимото на кооператорите, изглеждаха честни, макар и парите да минаваха през Иван Марков и съответно да бяха много по-малко от истинската им стойност. Фирмата съответно получаваше по-големия процент от реколтата. Но никой не знаеше, че и Марков има също още един процент, който немците му даваха като рушвет, за да не предпочете фирми с по-добри условия. Ала не беше достатъчно това за него – той искаше да източи фондовете по най-добър начин. Кметът бе изцяло на негова страна в желанията му. Той бе също от управляващата партия и не се свенеше, подобно на Марков, да си надстрои къщата с нов етаж.

Скоро селяните започнаха да недоволстват. Таз годишната реколта бе богата, а съкооператорите получиха минималното, както в предни не толкова добри години. Мълвеше се за смяна на Марков. Кандидатурата на бай Кольо бе сигурна. Имаше недоволство и срещу немската фирма. Но мафията бе по-силна от волята на селяните. Винаги се заформя диктатура срещу масата. Колкото и да е несъгласна масата със зверствата, в случая, за сега чисто финансови, диктаторът процъфтява. Имаше копнеж за справедливост. Имаше желанието за отдаване. Извлечените риби от барата блестяха на слънцето. Цветовете на люспите. Пазар нямаше, но всички викаха като на пазар. Как се стигна до намирането на трупа на бай Кольо, след поредния кръчмарски запой, не бе ясно. Районът бе заобиколен от полиция. Страх трептеше в душите на селяните. Всъщност предната вечер бай Кольо изобщо не бе посещавал кръчмата. Това правеше все по-рядко, от както се получиха препреканията за субсидиите с Иван Марков. Че именно той стои зад убийството – това бе ясно. Трактористът бе нападнат в тъмното, в ранното утрин и наръган многобройни пъти с нож. Трупът му бе захвърлен по пътя към кооперацията.

Убийство за пари? Или за власт. Никой не можеше да отговори. Но от както бай Кольо се спомина, диктатът стана пълен. Замразиха строежите, новите трактори бяха на бързо разпродадени. Срещу това Петко най-силно се бунтуваше. Смъртта на баща му го порази като гръм. Никой не очакваше подобен развой на нещата за няколко стотин хиляди лева. Петко побърза да направи всичко по силите си, за да се разкрие случая около неочакваната смърт. Но единственото, което можа да направи бе да си навлече още повече неприязън. Полицията работеше с кмета, кметът с Иван Марков, Иван Марков с немската компания. Всичко беше така заплетено, че истинският поръчител и извършител на убийството надали някога щеше да бъде разкрит. Няколко седмици след това, Петко напусна поста си на счетоводител и замина от селото. В сърцето му имаше само една мисъл – отмъщение.

Всъщност извършителят бе самият Иван Марков. Но как се стигна до тази злоба, така дълбоко вкоренена в сърцето на някой?! Иван Марков се беше напил до умопомрачение и седеше самичък в кръчмата. Ножът за мезета стърчеше забит на дъската за рязане. Той гледаше блясъка, който лампите излъчваха върху острието с премрежен поглед. Дълго цялата омраза се бе насъбирала в сърцето му. И тази омраза бе завоалирана завист. Той не можеше да търпи конкуренция. Не можеше да понася да бъде свеждан до минимум. Искаше му се да се отдаде

изцяло на терзанието, да го излее в един хладнокръвен акт. Алчността е безгранична. Ламтежа към нещо, което би донесло спокойствие пред вечността. Копнеж към някаква котва сред безбрежието на хаоса. Ощетяване на вълните. Приемственост. Но съзнанието, заплетено само в една мисъл не допуска смисъла за чуждото. Себичността произвежда терзанието дълбоко в сърцевината. Разяждаща проказа. Отвеяни повиквания на съвестта. А тя спи дълбоко. Мостът с разбирането рискува да се скърши. Той е въжен, като мостовете на инките. Реалността става отвлечена. Битието – накъсано. Няма повече премеждия и желания да се надмогнеш. Всичко се свежда до мимолетното желание. После няма обръщане – всичко загнива. Така у Иван Марков съвестта бе напълно притъпена. Той действа хладнокръвно. Дали бе случайно, че срещна бай Кольо по пътя към кооперацията в толкова ранен час. Не! Той седеше и дебнеше в сенките край къщата на тракториста. Но нима цялото царство на разбирането за един човек се свежда до парите?! Парите нямат значение – единственото е воля за власт, дори и физическа саморазправа. Ненавист към успехите на доброто. У Иван Марков не бе останало нищо човешко, което да го приравнява към човешкия род, освен алчността. Така той вървеше с глухи стъпки зад бай Кольо. Изчака да излезе в полите на селото и изневиделица го нападна в гръб. Мушкаше го непрестанно, с настървление. Кръвта се стичаше във всички посоки и не му пукаше дали ще се оцапа или не. Настървяваше го още повече, а тракториста не нададе нито вой, нито крясък. Първият удар бе насочен към и разпра гърлото му.

След като прогони съперниците си, Иван Марков стана едноличен управител на кооперацията. Надстрои си барбекюто и разни пристройки в двора. Санира си къщата. Дъщеря му се върна от чужбина, за да се наслади на един охолен живот на село. Може би дори не завърши. Но за какво й е – не бе много красива, бе страшно разглезена, простовата и изключително перверзна. С малкия си бюст тя гореше да бъде изчукана брутално, дори изнасилена. Когато Петко го стори, на нея й хареса. Няколко месеца след убийството на баща си, младежът се върна. Той не бе брутален по природа, но жаждата за отмъщение срещу Иван Марков бе започнала да помръчава разсъдъка му. Една вечер той просто издебна дъщеря му, хвана я с цялата си мъжка сила и я просна в едни храсти, като я скубеше, душеше и какво ли още не, присъщо за порно филмите. Изля цялата си воля за мъст между краката й. Разбира се, тя забременя и цялата случка дойде като удар с нож в сърцето на Иван Марков. Той диреше сгоден случай да отърве дъщеря си от плода на омразните му и да си го върне на Петко. Цялото село стоеше в недоумение. Всички знаеха, че Петко я е забременил, дори насилил. Но си знаеха, че и тя е курва и желае точно такова отношение.

А да признае нещо подобно, Иван Марков бе неспособен. Дъщеря му продължи да търси Петко след това. Искаше още от същото. Само че младежът имаше нещо, което липсваше у нея – доблест. И тази характеристика го накара да се погнуси от деянието си, от волята за отмъщение. Той плака горко, в знак на покаяние, че е допуснал слепите страсти да го подведат. Петко заработи този път като счетоводител в кметството. Цялата свинщина на кражбата, на която той стана свидетел бе за него непоносима. Така той подаде анонимна жалба пред омбудсмана за злоупотреба с държавни пари и европейски субсидии. Повдигна се разследване. Иван Марков можеше да загуби всичко, както и кмета. Убийството така и не се разкри. Той се бе погрижил да заличи в последствие, след като поизтрезня, всички улики, водещи към личността му. Опитваше се да избяга от отговорност. В съвестта му зееше дупка. Не му тежеше. Понякога като си спомнеше за кръвта, просто стискаше зъби и продължаваше другаде с мислите си. Когато разбра за поруганата чест на дъщеря си и бременността й от Петко, той не се стърпя да го доложи в полицията. Повдигна се разследване, което вървеше паралелно с разследването за присвояване на средства. Петко бе задържан, но нямаха никакви

улики срещу него – все пак на жената ѝ бе харесало, не можеше да става и дума за насилие, а тя продължаваше да търси Петко. Той така и не ѝ отвърна.

Палто от костенурки. Замрежен поглед. Състояние на властта. Пагубност. И двете следствия не донесоха нищо. Не се намериха улики за престъпление. Кметът и Иван Марков се отърваха победоносно. Немската фирма продължаваше да упражнява концесията над земите, докато селото се разоряваше. Лошият управник е като лоша жена – подкопава основните на личността. Препраща в заблудата на самодоволството. След поредната добра реколта, с почти нулеви приходи, Иван Марков се видя една сутрин, обкръжен от своите земляци около кооперацията. Селото се бе вдигнало на протест.

Заплашваха да блокират основните пътища в околността. Всъщност в основата на неподчинението бе Петко. Но малко можеше да се направи срещу апарата на държавната мафия, чиито изразители бяха и Иван Марков и кметът и цялата ситуация с немската компания. Много не се грижеха изобщо за последиците. На хората им бе дошло до гуша. След като освиркаха Иван Марков, те блокираха пътищата наоколо. Петко не се вясваше между тълпата. Той размишляваше в къщата си, на двора, до кокошките и не можеше да събере сили да излезе срещу противника си. Протестът получи резон в медиите. Ново следствие не можеше да има, но властта реши да отстрани и Марков и кмета, за да замаже негодуванието. Новият управител на кооперацията бе именно Петко. Едно от първите неща, които той стори бе да прекъсне спорната концесия с немската фирма. Тракторът на баща му отново влезе в употреба и заскрибуца по мерите. Горара бе изпълнена с летен зной. От горещината се вдигаше мараня. Тазгодшината реколта, Петко Колев разпредели по равно измежду селяните. Но равноправието не продължи дълго.

Иван Марков се бе угоил на поста си. Беше пуснал традиционната двойна брадичка. Шкембето му се вееше на показ. Ходеше, издокаран в моден костюм. Когато го махнаха от дългогодишно заемания пост, той се впиянчи още повече. Един ден, друг представител на отхвърлената немска компания го навести. Беше пиян още от обяд. С изцъклени очи, той жадно заслуша предложението Петко да бъде премахнат силово. Палежът на къщата на Петко Колев не бе нещо неочаквано. Беше поръчково дело, без следи, с професионално изпълнение. Пожарните коли не можеха да потушат огнената стихия до късния следобед. Всичко, което Петко притежаваше от материално естество, бе загубено. Това малко касаеше Петко. Повече си мислеше за нероденото дете, след като дъщерята на Марков абортира принудително. Мечтаните субсидии бяха изпити и изядени. Нямаше почти никакви средства, останали в касата. А кметът и Иван Марков си бяха уредили нещата с тлъсти банкови сметки. Натискът, който оказваха върху Петко, се разля в чист тормоз, психически и физически. Пратиха му биячи, след като подпалиха къщата. Почупиха го от бой, но младият мъж не се отказа от поста си. Никой и не предполагаше, че немската компания имаше голямо участие в посегателствата над Петко Колев. Така един ден, представителите немци дойдоха с няколко скъпи коли и спряха точно пред кооперацията. Задържаха се вътре не повече от половин час, след което излязоха с възмущение по лицата. Петко бе отказал финансовите им рушвети за нова концесия. Безимотен, безпаричен, той предпочиташе да мизерства, пред това да се превърне в новия Иван Марков. Скоро той се отдели изцяло от властта, отказа да влезе в управляващата партия. Натиск от горе се появи, след като немците подкупиха хора на по-висши постове. Петко не можеше повече да устои на посегателствата. Един ден той просто си подаде оставката и напусна селото, за да не се върне никога повече.

След тези събития, Иван Марков отново зае поста на управител на кооперацията. Нова концесия с немската фирма. Старият трактор на бай Кольо бе бракуван. Разрушиха стопанските

сгради на кооперацията, след което тя продължи да съществува само на хартия. Селяните взимаха мизерни дялове от собствената си собственост. Наскоро след това дори възстановиха стария кмет на поста му. Селото подлежеше на разруха. И започнаха масовите изселвания и продажби на земи, наследствени от поколения. Повечето ги изкупи немската фирма. След разорението на селото, те започнаха вид туризъм, заради красивата природа. На мястото на старите сгради на кооперацията се издигна хотел. Битието стана напълно подчинено на немската фирма. Само там можеха да се намерят работни места, при мизерни условия на труд. Но хората не смееха вече да роптаят. Липсваше им чувството на сигурност, на лидерство, което Петко носеше в сърцата им. А след като бяха свидетели и на кончината на бай Кольо и на побоя над Петко и палежите, те знаеха, че шега с тези хора не бива.

Дебелият Иван Марков се наслаждаваше на охолен живот. Ожени дъщеря си сполучливо. Купи и кръчмата на пиянските си вечери и направи ресторант. Един ден, докато отиваше към ресторанта си, Марков бе нападнат в гръб с нож. Нищо повече не се чу от него, на погребението почти никой не отиде. Остана мълвата, че от някъде се бе появил Петко Колев, за да разчисти старите сметки. Който нож вади, от нож умира и случая бе прекрасно илюстративен за поговорката. Със смъртта на Марков си отиде последната брънка от комунизма. Естествено, мъжът на жена му започна да върти всичко наоколо, а кметът се оттегли в блажена пенсия. В селото почти не бе останала жива душа и   мерите край селото бяха разпродадени на търгове, спечелени, разбира се от немската фирма. Опити за правосъдие не се намериха. Зетът на Иван Марков се оказа още по-голям сатрап, почна да изкупува къщи из селото, с незнайна цел. Някои казваха, че се занимава с наркотици и проституция.

Художественото оформление на настоящия разказ не предполага никакви претенции за изкуство. Това е болезненото наблюдение върху една част от една погиваща страна и мъката, която аз споделям, бидейки свидетел на всичко това. Разказът е илюстративен пример за действителността в България. Истина е, че в средата на тясно свързана мафия, обслужваща интересите на чуждестранни фирми и компании, натискът върху каквото и да било развитие на обикновения човек е често срещано ежедневие. Каналите за наркотици, покровителствани от властта, проституцията и средствата на рекет потушават възможността за честен бизнес. Истинско възмущение предизвика у мен убийството на една журналистка по особено жесток начин наскоро. Фактът , че подобно нещо изобщо може да се случи, говори за съществуването на една варварска държава, в която физическата саморазправа и психически натиск са популярно средство за уреждането на сметки. Диктатурата на мафията, наследила комунизма, е неговото отроче. Времената на мутрите те първа предстоят – гадни лица и тъпи физиономии, които миродавно се увъртат около почтените хора, все по-малко останали в България. В подобна обстановка не може нито да се развива свободна култура, нито каквото и да било цивилизовано отношение в живота. Масата пропада нравствено, остават останки от старото достойнство, с което българите някога са се доказвали пред света като способни хора. Реномето на крадци и мафиоти в чужбина кара много наши сънародници изобщо да отричат българския си произход. Това не се прави от липса на родолюбие – никой уважаващ себе си човек не би искал да има нещо общо с подобна сган, представляваща властимащите в родината ни. Корупцията, липсата на прозрачност, избиването на интелигентните у нас и прокуждането им в чужбина, носят само заряда на непоносимост у хората със здрав смисъл,

избрали да останат в тази среда. Поради диктатурата, която се е оформила, аз все по-малко се чувствам сроден с родината си. Показни убийства, като посегателството на журналистката, са показателни за липсата на каквото и да била свобода в една уж демократично устроена държава. И докато държавата обслужва интересите на мафията и на чуждите компании, единствено регрес може да се очаква за цялата страна. Не виждам нищо лошо в намесата на чуждестранни компании, които отварят възможността за останалите в България да се откъснат от робството на местни феодали и деспоти-мафиоти. Единственото срещу което възнегодувам е установяването на чуждестранни монополи в страната, работещи тясно с мафията, както подсказахме в настоящия разказ.Репресиите върху по-мащабните форми на бизнес са потресаващи. Разпредлението на парите уж от Европа, потъва в частни ръце. Правят се безсмислени ремонти и реновации, понякога с години, за да се имитира някакъв вид дейност и да се точат още пари. Безочливата корупция е разяла съдилищата – истина не може да се намери в тези условия. Но нима е нужна съпротива на мафията?! – нека тя да се саморазруши самичка, да остане в пределите на смилащата глобализация, която рано или късно ще й се наложи. А диктатурата? – доколкото е поддържана от чужди лидери, тя ще продължава, а възможността за развиването на истинска култура в подобни условия би била минимална. Остава едно бъдеще на полуидиоти, доволни да бъдат водени за носа със схемите, които успешно си правят под егидата на властта.

h

Хумористични чупки

Доложено в тайните служби

Господин К. се престори, че нещо недочува, когато извикаха за втори път името му. Добре възпитан в актьорското майсторство, той не се притесняваше вътрешно от суматохата, която предизвика – нервност в медицинската сестра, недоволно тропаща по прага на кабинета. В чакалнята имаше още няколко човека. Покрай столовете се редяха някакви зелени цветя, които приличаха на трилистници, но познанията му в ботаниката бяха твърде слаби, за да разбере класификацията им. Лицата на другите пациенти бяха някак обтегнати и изкривени в очакване. Е, викове не се чуваха – имаше съвременна анестезия, но цялостното изживяване не беше никак приятно. Господин К. не бързаше да влезе при зъболекаря - вътрешното му желание да довърши работата надделяваше. Още малко да подочуе разговора на жената, седнала насреща, с кръстосани крака, пола малко до под коленете, и здрави, стегнати гърди, прибрани в добре стегнат сутиен, чиято дантела леко се виждаше над разкопчаната с три копчета риза. Не беше сексуалното чувство, което принуди господин К. да предизвика цялата суматоха около реда си – бе вече мъж на възраст – познаваше желанията си и можеше завоалирано да им дава насока,без да ги обижда или контролира.Разговорът на жената му беше необходим за други цели. Господин К. беше полиглот и не му бе трудно да разбере немската реч, с която дамата се обръщаше към събеседника си. Вероятно защото си мисли, че никой не я разбира, се уговаря така по телефона, помисли си той.

Разговорът й се състоеше в договарянето на датата за лансиране на нов продукт на българския пазар. Това беше безкрайно любопитно, защото в сферата на послушното подслушване, индустриалният шпионаж не бе изключен. Та негов учител бе един от хората, които задигнаха навремето идеята на „Макинтош“, за да направят „Правец“. Бяха си доста усърдни в майсторлъка. За да не се набива на очи, господин К. най-сетне се надигна и потвърди в съзнанието си, че българите още от едно време са едни доста усърдни крадци когато. разбира се, трябва да се краде. Той направи бележки на ум, сякаш имаше вграден органайзер, за да си припомни в последствие детайлите около разговора. И това само в краткото време, докато се поизправи, привидно объркан, и не затътри с бавен ход туловището си към отворената врата където го чакаше изнервената медицинска сестра.

Отдавна го болеше зъб, трябваше да се направи нещо по въпроса. Но на целия преглед той не трепна от болка, не даде никакъв вид, че има проблем и се размина едва с петнайсетминутна визита, в която цялата му челюст беше грижливо обследвана от окото на уж опитен лекар, със слава в абцесите. Не че причинява нарочно тези страдания у пациентите си, но твърде често интервенциите му бяха несполучливи, твърде често той дренираше гнойта, без да почисти зъба напълно, затваряше го и така го оставяше пак да се подуе. На господин К. изобщо не му беше притрябвал този некадърник, дете на изродената посткомунистическа кадърност. Всъщност вече няколко седмици следеше тази жена с предизвикателно деколте, следеше фирмата й и всички процеси около нея. Той си имаше прекрасен зъболекар в правителствена болница, скоро щеше да го навести, добре че некадърният е толкова некадърен, че не му откри проблемния кариес, който с големината си би уплашил и дете.

Хиляди въпроси се провираха през процепите в съзнанието на господин К. докато си обличаше палтото и благодареше с любезна усмивка на зъболекаря. Най-вече искаше да разбере, защо тази жена проведе такъв важен разговор пред още 4-5 човека в чакалнята на кабинета. Защо ли си позволява услугите на толкова лош зъболекар – бе също въпрос, от който господин К. не можеше да се откопчи. Най-вече се питаше дали фирмата не се бе усетила, че някой тайно надничa в дейността й? Ако това беше факт, то значеше, че скоро на пазара ще има нов продукт, който да подрине цялата конкуренция. А това нямаше да се хареса на някои лица, на които държавата по нежен и гальовен начин предлага защита. Интересно бе, че въпреки целия разпад на всичко в тази страна, тайните служби продължаваха да са на нивото си от миналото и дори не избягваха да тичат в крак с времето и непрестанно да се модернизират.

Какво повече му трябва на човек, освен една добре работеща тайна полиция в иначе на пръв поглед занемарена и порутена държава. Това дава имидж за национално самочувствие, което изглежда иначе доста накърнено и опитите да бъде изместено в измислена от кабинетни плъхове национална история, изглеждат вече твърде съмнителни и несполучливи. Относно новия продукт, господин К. бе успял да научи, че е преди всичко свързан с енергетиката – някакъв тестови прототип за извличане на слънчева енергия с минимални загуби при трансформирането й в електрическа. Той се питаше, защо прототипът не е вече пуснат в чужбина. Ала тамошните конфликти на интереси са толкова свирепи, че чуждестранната фирма е решила да го лансира в някоя треторазредна страна, без да се дига много шум. Продуктът, както господин К. беше научил, бе изцяло тестов, нямаше никакви гаранции, че ще проработи, освен старателно проведените лабораторни експерименти, през които бе преминал с успех. А минеше ли това нещо на пазара, тогава край с всичките евтини китайски джаджи, които се сглабяха в страната и се продаваха отвратително скъпо, за да минат за соларни панели от най-добро американско качество. Народът бързо щеше да надуши измамата и да предпочете

алтернативата на скъпите устройства за слънчева енергия. Подобен развой никой не искаше, най-вече енергийната мафия в страната

В сферата на индустриалния шпионаж, господин К. не беше особено вещ. Но 40-годишната кариера на доносник за тайните служби, без изобщо някой да усети заниманието му, беше вече дала необходимата увереност, че ще успее да разнищи историята на иновативното ново средство. Иновацията, с това бяха съгласни всички, свързани с тази държава, беше крайно нежелана. Би могла да даде някаква свобода у масите, които иначе се контролираха, поставяйки изкуствено страната в положението да съществува с около трийсет години след всички останали. Както и да е, политиката не ни интересува толкова, колкото отговорите, които господин К. търсеше.

Когато излезе от вратата на кабинета, той погледна с крайчеца на окото си жената, преструвайки се, че гледа гърдите ѝ. Всъщност фокусът му бе към телефона, където със ситни букви успя да разчете името на контакта, с който тя тъкмо прекъсваше връзката. То бе немско име, което нищо не му говореше, но свързвайки го с контекста на подслушания разговор, правилно заключи, че е свързано с фирмата.Дамата всъщност беше на ниска позиция, отговаряше за маркетинга на фирмата и целият разговор, който подслуша беше свързан с пускането на пазара на друг техен продукт. Но думата на немски, която в контекста бе „ще го пуснем след нашета бомба“, му подсказа, че нямат толкова време за чакане – имаше най-много две седмици време, за да събере още информация, преди на пазара да излезе енергийната алтернатива. Държавата вече щеше да измисли хитър начин да го възпрепятства своевременно, но до тогава, господин К. се бе нагърбил с отговорността да разбере точното време за произнасянето на смъртната присъда от търговския Народен съд, който забрани както Айрбнб, така и Убер, така и всякакви алтернативи на монополите. Но нали това бе политиката – липса на иновации, за сметка на сигурни гласове. Господин К. се оказа изключително доволен от новите разкрития по случая. Отърва се с абсцес на зъба и със сигурност разбра важни неща за плановете на чуждата фирма. А посещението на жената при този виден зъболекар, той разбра, се дължеше на това, че и тя бе българка, не особено добре образована, въпреки заемания от нея пост и този лекар ѝ бил препоръчан от приятелка. Горката, да знаеше само в какво се забърква!

Господин К. изостави завинаги в мислите си откритото ѝ бюстие, което явно привличаше повече от ума ѝ бъдещите клиенти, поне в тази прекрасна страна на невъобразими възможности, каквато представляваше родината, за да не спира да повтаря на ум немското име, което беше разчел на дисплея на телефона. Когато достигна най-сетне в службата, първата му работа беше да го въведе в информационната база данни на личния си компютър, който бе свързан с главната мрежа на разузнавателните служби. Всички му имаха доверието на опитен агент, не просто доносник, както съдбата му бе отредила да стане. По време на комунизма господин К. си бе един невинен и анонимен подслушвател. Дори жена му не разбра къде всъщност ходи по нощите, когато уж отива до аптеката. Въпреки цялото съмнение, което обхвана работата му, когато въведе името в търсачката на компютъра, той все пак беше безкрайно доволен, че от доносник, го бяха покачили в щатен таен агент на службите за национална сигурност. За това той си даваше сметка в такива моменти, когато натискаше „Ентър“ и ключовата дума политаше из безкрайните битове от информация, които службите бяха разпръснали в гъста мрежа от портативни устройства, поради липсата на възможност за единен съхранител на информация. С наличието на интернет, вътрешна мрежа, разбира се, това бе възможно. Така че господин К. потърка ръце от задоволство, когато в отговор на зададеното име, от базата данни започна да се появяват по дисплея не само името, не само

снимката на въпросния човек, но и годината на създаването на фирмата, както и информация за цялата й дейност след това. Оказа се, че тази едрогърда жена, беше говорила с един от управителите си за страната. В базата данни на фирмата, те бяха точно четирима, един от тях, беше със завъртяното немско име, което господин К. се бореше да запомни през целия път до офиса.

Мисията да се възпре продуктът навреме изглеждаше трудно постижима. Господин К. имаше навика да си пуска шлагери по време на работа - песни от българската естрада най-вече. Беше твърде класически в комунистическото си отношение към заобикалящото го. Той беше с такъв тип мислене, че трябва да подчини всичко живо на труда на човешката воля. Бетонирани гори и поляни от райграс. Цветя – само по парници. Друго не му и трябваше да мисли или знае. Разбира се, господин К. малко време отделяше за подобни размисли, но всичко му дойде сякаш свише, докато разглеждаше профила на немската фирма.

Захвана се да пише своето донесение по случая за началниците под звуците на Лили Иванова. Не се срамуваше да я слуша, дори и в офиса, а и беше сам в кабинета. Голямо бюро, неудобен стол и редица лавици, пълни с папки и други все още недигитализирани носители на информация. Имаше нещо стряскащо в отношението към информацията – ненужни парцали, които само заемат място. Нуждата да се премине към нови средства беше наложаща, но господин К. бе свикнал твърде много с ровенето из документацията и ненужните огромни тефтери и списъци, изпълнени с имена без значение. Човешкият живот нямаше никакво значение, единицата личност бе преминала в колективен набор от срички. И всички можеха да газят безпрепятствено единицата, стига да имаше полза от това. Разрушаването на цели семейства, господин К. наблюдаваше сякаш с удоволствие още от времето на ДС. Претопяване в колективното бе звучното „добро утро“ в офиса му, в щаб-квартирата на „окото на Саурон“. Стана му някак патетично, докато гледаше снимката на немеца и потри ръце, че ще възпре поредната иновация. Точната дата на пускане на продукта в продажба все още не беше изяснена. Но в обстойното писмо до началниците бе описано, че имат срок от две седмици, за да задействат държавния апарат, който да спъне чуждестранната фирма – било с нови данъци, било с изземане на патента. Трябваше да имат и легални обосновки за подобен акт, но на господин К. това вече не му влизаше в работата. Щафетата се поема от други, отговорни кадри, с юридически вълшебни способности. Когато завърши писмото, господин К. натисна бутона за изпращане, облегна се на неудобния стол и се загледа в тавана. Колко хубаво щеше да му е, ако изземат патента на фирмата и тази жена влезе на държавна служба. Припомни си бюстието й и за пръв път от години в сърцето му трепна сексуално чувство. Прииска му се да я види пак, затова написа още едно писмо с донос срещу нея – да се държат на щрек и при нужда да проследява всички действия на пожелания обект. Преди да изпрати второто писмо, той спря музиката, присети се за болката в зъба си, наметна бързо палтото, с намерението веднага да излезе и преди да натисне бутона за изпращане се загледа в лавиците, отрупани с папки. Там се съдържаше информация за цели поколения наред, душата на един народ, обездушен, господин К. направи гримаса, потърка ръце при мисълта с каква власт разполага над съдбите на цели компании и се запъти към старата дървена врата, която скрибуцаше при отваряне и сякаш носеше върволица от спомени на множество затръшвания в бързината, с която поредния човешки живот бива опропастен.

Птиче, кацнало на едно дърво

Наблюденията около природата на един луд са най-ясно откриваеми в природата, в жарта, която птицата носи, кацнала на едно дърво. Пред Президентството караулът бди в своите зимни униформи. Въздухът е влажен. Слънце не се е показвало с дни. Тихо е по улицата „Цар Освободител“. Жълтите павета подсилват сивотата на пейзажа. Минувачи почти не се срещат, освен един крачещ с широка крачка между градинката на банката и Президентството. В походката му има нещо припряно, движенията му са напълно хаотично. Напомня на шизофреника с кръстосания си поглед и дълга, мазна катранена коса, който обикаляше трамваите на Виена с неизменна чаша кафе в ръка. Същият кръстосан поглед притежаваше и крачещият по жълтите павета, който сякаш допълваше сивотата на столицата. Движеше устните си съсредоточено, без да издава звук, а в ръката си въртеше точилка, която ту сваляше до коленете си, ту вдигаше на нивото на кестенявите си къдри. Върви някак заплашително с тази точилка, право срещу гвардейците, сякаш се опитва да ги смени на поста им. Или имитира хода им, или просто в съзнанието му се случва нещо съвсем различно. Всъщност, ако надникнем в ума на този младеж, бихме се удивили – там се случва цяла история. Той си съчинява историята на семейство Трънчеви – потомствени хаджии от Самоков, преселили с в София малко след Освобождението. Съществуването на подобна фамилия изобщо е съмнително. Той си я измисля докато крачи в района между градинката и гвардейците, той оформя в съзнанието си всеки един представител на знаменития род, представя си големите им къщи, облицовани с интересни орнаменти, и пътуванията им из Европа. През цялото време си върти точилката в ръка. Някои минувачи го гледат подозрително, други изобщо и не го забелязват. Той крачи току срещу двореца, без да се опитва да влезе в него, но си представя Трънчеви, царски адютанти, как са застанали почтено срещу монарха и му отдават почитта си, в несъществуващата градина пред двореца. Интимността на центъра подсилва живите му видения. Но извън своята обиколка той не излиза – върти се в ясно очертан кръг. Докато си върти пръчката, някакъв човек го спира. „Ти самоубиец ли си или си полицай. Какво ме гледаш?“ Всъщност крачещият изобщо не го гледа, но явно и другият е луд, който също обикаля улиците, но за разлика от този с точилката, с тенденцията да агресира и занимава хората с налудничавостта си. Птичето е единственият мним свидетел на създаването на един нов, паралелен свят. Кацнало на дървото,

то сякаш се мести с него – ту полита от дърветата пред Президентството, ту свърта и кацва в зелената градина пред Двореца. Нямаше и следа от притеснение у животното. Някои казват, че птиците – силно ориентирани по магнитното поле на Земята, можели да усещат и човека насреща. Кацне ли гълъб до теб, незлоблив човек си.

Явно и тази птичка, която все по-често и по-близо прелита покрай въртящия пръчка, не се смущава, напротив, намира нещо интересно в него. Не огладнява, нито ожаднява – може би и тази птичка не е с всичкия си, защото следва кръговите движения с часове наред.

Не се случва нищо особено, никой не му обръща внимание. Никой не обръща внимание и на жената, застанала на „Пиротска" или до Банята, която непрестанно поздравява минувачите и ги спира с въпроса дали говорят английски, докато се клати като махало на часвоник. Никой не обезпокоява и налягалите, разпенени край Лъвов мост. Лудите на София са част от нейния чар – сигурно и затова не ги прибират. Много повече лудост има по улиците на Виена, може би неслучайно Фройд е пробил там. Има нещо сиво в тази културна столица, която кара хората да политат или към полудяване, или към самоубийство. Но там поне държавата вече се грижи за неравностойните и ги дарява с необходимите опиати, за да са мирни и спокойни. По улиците на София такава следа от загриженост липсва – единствено може би някой писател би се присетил за лудите, и колоритните им образи по столичните улици.

А въртящият точилката до Президентството, просто ще да си тръгне, нанякъде, може би е дори без подслон, за да продължи да изваийва родословните дървета на несъществуващи фамилии. Тайната се крие в една скръбна истории, защото сам той е потомък на такава фамилия, но по стечения на обстоятелствата – загубил връзка с реалността. Ала лудите са характерни за всеки един град в България – в Плевен имаше един обезумял генерал или полковник, който си ходеше в униформата, целият омазан с бронз и викащ по улиците. В Ямбол, пък пак в униформа се разкарваше един обезумял инженер. Често се срещаше и един бивш боксьор, който обичаше да задява мадамите по улицата, винаги ухилен. Симпатичните образи на една луда България на Прехода – клиничната картина на общество, в което не остават много освен лудите, за които и без това никой не се грижи.

Те остават символи на всеки един град, както и старите къщи, които са приютявали предците им. Може би след толкова кръвосмешения и психиката дава на късо. Кой знае?! Но това е положително съдбата на българската аристокрация – и всеки, който би дръзнал да спори, че такава не е имало, може да погледне малките дворци, пръснати из столицата, пощадени от комунизма, напомнящи с величието си на виенските дворци, завършени с финес и въображение. Ала съдбата на българската аристокрация, старата и новата, е да потъне в забвение под ударите на псевдоисториците. За това може би ще потвърди и лудото птиче, наследник на добре охранени врабци, които поколение наред са се въртели около двореца – може би наследник на същите врабци, които са се хранели от царската трапеза в една вече несъществуваща градина. За скритите достойнства на нацията, която беше ограбена от своите красиви къщи и градини, от недотолкова човешки режим, който в глупостта си и ненавистта към чуждото, посегна на истинската история на един стар град. Може би с времето, представите ще се възвърнат, ще се убедим, че сме имали и аристокрация, запазена от старите времена, и аристокрация от ново време, която придава колоритът на малки и големи градове, също както и лудите, по централните улици. И всичко е обречено на забрава! Добре, че са екстравагантните и луди потомци, та да пазят в стъпките си сянката на едно отдавна изчезнало минало.

Течение

С нея всичко беше пародийно – от както я познаваше, имаше чувството, че говори с някаква тиква в полето. Ясно му бе, че не е наред – несекващият порой от думи, който тя отправяше към него не винаги намираше слуховата почва, за да се получи някакво разбиране. Той просто не я слушаше. А тя не млъкваше дори за секунда. Беше минала от близкото минало на разни случки от гимназията. Е, баси първата среща! Той не можеше да повярва, в какво се е забъркал. А после тя щеше да го целува, да си мисли, че целувките им са истински, без да разбира явното нежелание, с което устните ѝ се допираха до него. Всъщност тя сама го целуваше, сама си го вкарваше, общо взето и сама си говореше. Не разбираше явно, че с целия си словесен набор по-скоро го отблъсква, отколкото да постига някаква близост. Дерзаеше да бъде интимна с него, но сексът с нея бе толкова скучен. Веднъж му захапа брадичката толкова силно, че той изпищя от болка. Наистина, тя нямаше никакви граници нито в общуването си с другия, нито с безкрайните си истории. Вероятно доста от тях бяха плод на болния ѝ мозък. И той се реши твърде късно да я блокира, да престане контакт с нея, когато ѝ написа дълго, назидателно съобщение, в което ѝ обясняваше по елегантен начин, че тя по-скоро го отблъсква от самото начало, отколкото да го привлича. Всичко можеше да се мине добре, ако тя не бе продължила и с разни нападки и упреци да се опитва да замаже положението. Тогава той не издържа и я блокира за винаги от всякъде, без номера ѝ, защото когато видя снимката ѝ на дисплея, му дожаля за психическата ѝ нестабилност човек. Беше сама на този свят –родителите ѝ бяха починали млади. Може би травмата, която беше получила от стеклите се обстоятелства, я беше умопомрачила. Наистина трябва много деликатност към сирачетата, но как да постъпи, след като тя не се спря да го занимава за нито секунда, при все че му пишеше от разстояние повече от хиляда километра. Искрено се зарадва, когато тя замина. Искрено се натъжи, че си има вземане даване с психически болен човек. Но не бе нито психиатър, нито психолог и не можеше да ѝ помогне. Освен това се случи и най-гротесктното нещо, сутринта, преди да замине – дойде ѝ и как така, запита се той, не се усеща, не си следи, кога ѝ идва, му омаза чаршафите с мръсотията си. Случваше му се за първи път и не реагира никак, освен да чака тихо и мирно да си тръгне. Но изхвърляйки чаршафа, той видя, че течността е достигнала дори до матрака. Погнуси се. Побърза да вземе гъба и да я заличи цялата тази мръсотия, след което я изхвърли – един символичен акт, че прекъсва всичко с нея в живота си и въпреки съжалението си, въпреки снизходителността си, той я заличи от спомените си, както гъбата заличи петната по чисто новия матрак.

На курс по ветроходство

Вятърът издуваше платната на малката лодка – нищо претенциозно. Въпреки упоритите опити на кормчията да я задържи по към скалистия бряг, по който вече се очертаваха петната на изгрева, курсът в открито море я блазнеше повече. Първият морски възел беше в ръцете на Петър. Всъщност бяха твърде закъснели, но срещата на пристанището в 4 сутринта така и не се състоя. Беше препил предната вечер, нещо изобщо не му се ставаше от леглото. Но гледката на чакащия го старец, беше прекалено неудобна в съзнанието му, за да си позволи да остане да се излежава. Вечерта Петър обходи няколко бара край пристана, недалеч от бъдещата среща. Запозна се с една кестенява мадама, която много му допадна. Не искаше да се разделя с нея – улисани в приказки, полунощ се мина, както и чашките с уиски. Съвестта му се обади към един, когато, вече доста подпийнал, се сети за уговорката, набързо взе фалцовата си шапка, и замина, без да й вземе дори номера. Подобни изцепки му бяха присърце – често не завършваше нещата до край. Сякаш имаше някакъв страх в завършека на всяко едно нещо, една уплаха пред края. Всъщност краят беше силата, която движеше Петър към действие – не истинският завършек на нещата, а ужасът, че изобщо нещо свършва. Затова той избягваше да сведе каквото и да било до своя завършек. Така и не взе номера на привлякклата го брюнетка – сякаш, взимайки го, повече няма да я види, дори и да я види – всичко би било ясно и предначертано. Тръпката от внезапното изчукване би отлетяла. Затова и Петър си търсеше любовница, с която да се любят, без никакви обвързвания. Но такава все не можеше да намери, не му стигаше времето или и той не знаеше какво, за да се потопи изцяло в света на удоволствията. Колкото и вятърничав да беше, не можеше да си позволи да изпусне срещата, затова, макар и с явен махмурлук, в 5 часа, един час след уговорката, бе вече на пристанището.

Духаше хладен югозападен вятър. Гларуси и малки чайки се бяха скупчили по краищата на пристана. Петър се беше облякъл със светъл пуловер, под който носеше риза с къс ръкав. Изобщо не бе подготвен да ветроходство. Завари бай Ставри, дядовия му приятел, толкова скъп от детските спомени, отдавна развързал въжетата на лодката, разпънал платната, вече готов за отплаване. В плавателния съд имаше такъми за ловене и на рапани. Нямаше да се налага да се гмуркат – техниката беше стара и ясна. Бай Ставри цял блесна, виждайки Петър да го приближава с несигурни, все още уморени крачки. Беше стигнал до това упование, че той изобщо няма да се появи, но реши да поизчака, затова и още не беше отплувал. Здрависаха се сърдечно. Топли спомени от детството заляха сърцето на Петър – бай Ставри винаги му носеше шоколади и бонбони, когато идваше да види своя приятел, с когото беше неотлъчно още от юношеските си години. Единствено следването на дядо му ги беше разделило, но за кратко, тъй като се оказа пълен провал и дядо му така и не получи висше образование. Реши да си се върне в родния, крайморски град, да гледа пищните изгреви и понякога да ходят с бай Ставри, по приятелски, на лов за рапани и други морски дарове. Старият лодкар бе от малкото възрастни, които изобщо обръщаха внимание на Петър като дете и това още повече му се беше набило със своята мекота в съзнанието. Като всяко дете, обичаше вниманието, понякога се заиграваха и винаги му готвеше някоя изненада. Петър харесваше от малък изненадите. Не му беше привично да живее по план. Предстоеше му тежък изпит за специализация по белодробни болести. Но изобщо не мислеше за него. Четеше от време на време, но някак накъсано, без да изготвя методология в подготовката си. Качвайки се на лодката при бай

Ставри, той не можа да се отпусне напълно. Искаше му се да спечели повече време, да не е толкова разхвърлян – оставаха му само няколко седмици до изпита. С истинско удивление наблюдаваше дисциплината на дядовия си приятел. Искаше му се да е повече като него. А имаше потенциал – при цялата тази разхвърляност и накъсаност, бе успял да завърши. Обаче често се питаше дали медицината е неговото нещо, от което наистина добива тръпка, като сработи. Желанието му бе най-вече да изпълни бащината си амбиция за лекар в семейството. Ала сякаш предпочиташе лабораторната работа, без досег с хора – не го биваше особено в това да обгрижва пациентите, не бе като другия си дядо – потомствен лекар с истинска хуманност и себеотрицание.

Имаше още време да се реши дали ще е трето поколение лекар. Сега се отпусна, за да се наслади на вятъра, който биеше в гърбовете им, докато се откланяха от пристана, придържайки курс по-скоро към брега. Бай Ставри направляваше лодката с лекота и я обръщаше по посока на вятъра. Първият морски възел на Петър се оказа сполучлив. Започнаха бавно да отклоняват курса от скалите, обвити в мека светлина, и да се насочват към откритото море. Някак си не му се искаше тези моменти да свършват. Когато достигнаха до необходимата дължина, за да намерят добър улов, той почувства скръб дълбоко в себе си. Искаше му се да не се обременява с подобни чувства, но бай Ставри застопори лодката и извади машината, с която се разравя дъното, за да се загребат рапани. И това приключение беше към своя си край. Прииска му се на Петър да последва машината, когато старецът я пусна в морето, да не се откланя от течението и просто да се гмурне в морето от чувства, които го съпътстват. Докато машината вършеше своята работа и рапаните изплуваха един подир друг на борда, нещо у него надви тъгата и взе твърда решителност, Не можеше да отдава всичко на желанията на родителите си – това все пак си бе негов живот. У него се породи увереност, която не бе срещал до тогава в себе си. С бай Ставри не разговоряха много, но наличието на рапаните, тяхната форма по някакъв начин така окуражи Петър, че той пожела да изоставя изпита и шест-годишното си следване,.веднъж на брега, той вече бе убеден, че ще последва мечтата си и ще изучава драматургия. А любовницата, която така и не намери, може би щеше да се появи в новото следване. Искаше да обикаля света с нея и новата мечта му бе да правят секс на лодка. Напълно трезвен той поблагодари на бай Ставри, но отказа да вземе нещо от улова – морското дъно беше разровено, не особено екологично, заплашвайки местообитанието на дънните обитатели. Всичко това за няколко рапана бе крайно за Петър и дали от хуманност, дали защото бързаше да се прибера в града, той отказа парчето от улова си. Може би в нашата страна някой ден, хората биха почнали да се отнасят по-съвестно към загиващата ни природа, може би някой ден Петър ще се почувства удовлетворен. Но дотогава му оставаше единствената цел, да следва неотлъчно мечтите си.

Оптични измами

Когато свърши с четенето, той остави книгата върху махагоновата масичка. Очите му бяха уморени от препускане между буквите, но вътрешно прочетеното го държеше все още буден.

Искаше да се изпъне, да намери повод да си легне на кушетката, но такъв не се намери, затова продължи да се кокори с отпуснати зеници в мрака, настъпил след туко-що загасената лампа. Прииска му се да се потопи в нещо диво. Но какво да си избере отнесеното му съзнание?! – нещо сексуално… - нямаше в момента плитчината за това. Може би нещо като медитация, която да го свърже наново със спокойствието на духа му. Или да се отпусне в непреходното царство на фантазиите? Преди да продължи с каквото и да е обаче, тежки мисли връхлетяха съзнанието му – беше се скарал с братовчед си, и то за пари. Не можа да повярва, как той, уж по-дълбок от останалите, би могъл да се впрегне за някакви си 28 лева! Боржения от подобен тип не биха дали нищо свястно на когото и да било с по-дълбоко разбиране за света. За пореден път се убеди в материалистичната природа на братовчед си – може би и той беше пристрастен към повърхностните впечатления като него. Не можеше да приеме подобна истина – истината понякога е неудобна, но колкото и да е неудобна, няма място за сравнение между нея и начина на живот на бледоликите – повърхностните занимания и разсейки бяха привични на бялата раса. Самият той, господин Матвеев, беше неин потомък, и то изцяло, но се мъчеше от детските си години да се отърве от бледоликия призрак. Толкова много, че понякога си мислеше, гледайки се в огледалото, дали кожата му не потъмнява, дали не се издължават очите му – може би ще мутира в чернокож или индианец?! За него нямаше съмнения, че духовните достижения на другите раси бяха несъмнено на по-високо ниво. Беше по своему расист спрямо белите, макар и да беше бял. Какво друго освен болка, грабителство и нетолерантност е видял света от бялата раса?! Кощунствено подчини целия свят на собствената си воля, без никого да пита за това! Кощунствено разпределя благата и създава етични правила, без да се съгласува с останалата част от човечеството. Даже си измисля и расови теории, как белите били по-умни и прочие небивалици. Тогава у г-н Матвеев избухна нещо вътрешно – той не можеше вече да се подчини на подсъзнателния си зов за нещо диво, освен това диво да се превърне в неубоздан гняв. Извърна се и захвърли срещу стената в мрака книгата, която четеше. Тя беше добра, но отново написана от бял. Нямаше го уважението към устните предания, които по-можеха да се запазят от някаква си книга, непокътнати. И бяха далеч по-творчески. Вярно е, че различните книги подлежат на различни итнерпретации според времето, в което се намират, но е вярно и също така, че преданията се обогатяват от целия народ, всеки става мним автор, докосвайки се до тях. Същността им е творческа и така те издържат теста на времето. Всичко останало са само празни приказки – книгите… те не издържат теста на времето така както преданието. То изразява самобитността на творческото човечество, съвкупно-творческите хуманоиди. Г-н Матвеев обичаше антропологията във всичките ѝ аспекти и живо се занимаваше с нея. Може би затова и книгата, която захвърли беше именно с антропософска насоченост. Не беше Щайнер, по-скоро името на Рьорих можеше да се прочете, ако някой светнеше в този миг лампата. Г-н Матвеев остана удивен когато влезе в старата печатница, сега музей, и откри цяла поредица от картини на мистика. Че го следваше, не беше напълно убеден – бе вече минал възрастта за подобни приключения, но определено бе положително настроен към откритията на метафизиката.

Често му се случваше да му се привиждат работи. Дали не развиваше някаква болест на психическа основа, бе основният въпрос, вкоренен в съзнанието му. Привиждаха му се жени в старомодни одежди, понякога примесваше това, което сънува с действителността. Сякаш палитрите на реалността бяха почнали да му убягват. Не можеше да се реши да изпробва наистина психическите си способности – боеше се, че ще се провали. Ала това, което му носеше трайно удоволствие бе именно тази игра, която и го подлудяваше. Реалното, смесено с нереалното – смесицата между параизмерения, които се преплитаха в едно. Това другите раси бяха достигнали в себе си по мистичен начин. А вечният път към истината, към обективната

реалност, непомрачена от сетивата, беше отворена за живота на истинския мистик. Всъщност коренът на мистицизма е в това, да се погледне света с истинските му очи, не с това, което физическите очи нашепват за реалност. Г-н Матвеев обичаше много подобни мисли – те му даваха упованието, че може да надмогне всички физически спънки в себе си, за да се посвети на истински добрите неща от живота – и тогава, поведението на братовчед му не предизвикваше гняв у него – можеше само да повдигнат съжалението му, съпричастността към тези, които избират изцяло света на сетивата и затварят очите си към истинските предели на мъдростта. Г-н Матвеев бе убеден, че за избралите този път, той изглежда като един луд или умопомрачен. Тук се изливаше цялата му ненавист към бялата раса, несвикнала да се докосва до нетленния свят. Дори нейната религия, каквато е християнството, да е толкова чиста, и обърната към духа, пак повечето бледолики изпадат в чисто материално откровение и търсят материалната истина за произхода на Вселената. А самите им изследвания показват, че произхода й е нематериален, извън спобосностите на човешкия разсъдък да го обхване. Това г-н Матвеев наблюдаваше с истинско удоволствие, радваше се, че може да се докосне по такъв начин до нещата. Имаше нещо трайно в подготовката му, в разтухата, във всичко, което го подтикваше да се подкрепи със света на чисто духовното. И всякакви други перспективи му изглеждаха смешни и несериозни. Прелестите на Вселената, изпълнена с енергия, изцяло нематериална го караше да има и други, освен сексуалните перспективи на дивеене. Той обичаше да се отпуска, затваря очи и да се впуска в шеметно пътуване на въображението из безкрайните космически предели. Шеметното завихряне, купчина от самотата на всяка една звезда, която така дръзко блести в смъртта си, непрестанното пораждане, което сякаш идва от нищото и движещите сили на цялата тази неизвестност – това бе дивеенето на г-н Матвеев, отпуснат на кушетката си, отдаден на виденията на едно безкрайно въображение.

Съдбата на една мишка

Студентите бяха накацали по дългите маси. Светлината, идваща през големите прозорци, бе недостатъчна, за да освети пробите, затова пък лампите им бяха достатъчно силно, за да направят видимо невидимото за окото. Белите престилки, с които бяха облечени бъдещите лаборанти, бяха ту леко намачкани при момчетата, ту идеално изгладени при момичетата. Очила не им трябваха – не беше упражнението по неорганична химия, където можеше някое летливо вещество да попадне в очите, бълбукащо в колбата. Тук се бяха събрали, за да наблюдават клетката и нейните най-фини структури – органелите. За да бъде впечатлението по-пълно, разни изображения на микроскопичните образования шареха стените, както и постери с информация за изследвания и открития в полето на работа. Говореше се, че изпитът

бил тежък и доцентката трудно пускала. Като тази по химия. Мълвите около учебния процес не можеха да пощадят нито едно от известните приключения на добиването на знания. Поне при някои от тях. Много бяха приели следването си като прищявка на родителите си, за да завършват с нещо – малцина наистина оценяха тежестта на предмета и реалното изследване на взаимодействията в един организъм. На катедрата, в клетка беше приготвена опитната мишка – те бяха подготвени от предната група какво ще се случи с нея.

Етиката, свързана с опазване и съхранение на живота на животните в България е слабо застъпена. Наличието на улични кучета и котки е пример за това и е едно от първите неща, които правят живо впечатление на чужденците, посещаващи нашата страна. Животът на животното у нас не е особено ценен – рядко се взима под внимание, че този жив организъм, може да страда, да чувства, да изпитва радост, също както човека. Все още се ширят материалистични теории, може би наследени от комунизма във всеобщото гледище дори на студентите. Така се стига до фрапантни случаи, които за съжаление биха шокирали състудентите им в Европа, но в България си остават нещо, сякаш нормално. В цяла Европа изследванията, свързани с животни вече са строго контролирани. Животът дори на обикновена лабораторна мишка не може да бъде пожертван за друго, освен за красноречиви научни цели – изследвания, свързани с рак, диабет и други болести. Отдавна е минало времето на фриволната генетика, която просто експериментира да види какво ще се случи. Всяко своеволие от страна на учените, допуснали да прескочат етичните бариери и да не уважат живота на животното, с което се експериментира, се наказва със съд. Това в България, за съжаление не е практика.

Защо напуснахме залата за опити, за това лирическо отклонение? Защото съдбата на мишката, бяла на цвят, изключително симпатична в своята клетка, леко стресирана от новата обстановка, но все още любопитно надигайки носа си към светлината от широките прозорци, изобщо не подозира какво ще й се случи. Миризма на хлороформ. Тя вече е упоена – и няколко минути по-късно – брутално обезглавена. Е, какво пък – нали за учебни цели… За да се извлекат ядрата на клетки от дебелото й черво – това би предизвикало скандал в Европа, самото отношение към живота на животното, пожертвано не за благото на човечеството, не за някое важно изследване, а просто така – да й се наблюдават чревните клетки.

Подобен род действия няма как да не напомнят фашизма в България по отношение на животните, подлагани на всякакъв вид геноцид. Това е една от най-неприветливите страни за живи организми на стария континент. Естествени хабитати биват безпрепятствено унищожени. Огромен брой видове просто изчезват. И щом отношението дори в институция като университет към живота им е подобно, какво да се очаква от бедните, необразовани граждани, които изтезават котки и кучета по улиците?! Бруталните истории за насилие над животни са се превърнали в битовизъм. А практиките – те не могат да бъдат променени, липсва дозата хуманност в сърцата на хората, която да се прояви в отношението им към животните. Та те самите не уважават човека, камо ли някое куче или котка. Скандален е случая в моргата, където студенти по медицина обезглавяват човешки труп и си правят снимки с главата на телефоните си, след което си я подават като топка. Дори да е скитник, не заслужава ли трупът му някакво човешко отношение. Не и в очите на уж най-хуманните, каквито би трябвало да бъдат бъдещите ни медици. Или може би отново всичко се базира изцяло на пари и материални изгоди?! Подобни проявления, би трябвало, във всяка цивилизована страна, да се наказват със съдебна отговорност. Но в България, както и всичко останало каквато и да била отговорност просто липсва. Всеки си измива ръцете, препраща се от институция в институтция –

реални действия.. липсват! За да се докаже нещо различно, че в страната има воля освен за проявата на деградирало изкуство и вакханалии, за нещо чисто хуманно, са нужни решителни действия и строгост в отношението на гражданите към заобикалящия ги свят. Подобни неща, като – те не искат, те не могат – не бива да съществуват. Липсва като цяло гражданската воля, за да се опълчат срещу престъпления на етическа основа, които дори университет признава за легитимни. Ама то това било биологията и медицината – трябвало да се мине през тях. Защо тогава на Запад, няма заложено в нито една учебна програма, обезглавяването на мишки?! Бруталността, с която действат асистентите, е твърде груба, но още по-брутална е безчувствеността от страна на студентите, които дори се радват и се надпреварват кой да отреже главата. Подобен вид садизъм е характерен единствено за страни с ниска култура, с ниски социални обноски – социалното Аз е толкова занижено, емоционалната диференциация е толкова граничеща с нулата, че рядко някой от гражданите на подобна страна би бил способен на нещо толкова човешко, като истинската емпатия. Ама това било просто една мишка – мишката, е по-скоро символ на цялостното подигравателно и трагикомично отношение на цял един народ към живот. Какво добро сме видели? Или кому да струваме добро, след като нам никой добро не е сторил?!

Истинската психология би определила това като типична автоагресия, отказ от приемане на реалността, отказ от приемане на това, че всички ние, студенти или не, живеем в свят, изпълнен с живи същества. Може би бруталността на един тоталитарен режим е повратна в отношението към живота, но пак извинението е слабо, след като подобни практики не съществуват в други посттоталитарни страни, приели европейското законодателство. Когато в България стане подсъдимо обезглавяването на мишки за каквито и да било цели, освен наистина важни за съдбата на човечеството изследвания, тогава може да се каже, че сме приели това законодателство за свое, етиката на Европа за своя – до тогава страната ни е обречена да бъде единствено една варварска, балканска страна, в която всеки си прави каквото поиска. А това да подтикваш любопитството на студентите към предмета чрез убийството на невинната бяла мишка освен липса на воля за алтернатива, е и крайна форма на садизъм от двете страни.

В сърцето на червея

Целомът е телесната кухина в сърцето на един на един червей. За да бъде достигната и разгледана ви е нужен микроскоп и ножичка за нокти. Може да е й обикновен микроскоп – светлинен, други и без това не могат да се наблюдават на учебната площадка. С ножичката, а да, забравихме – пинсетите, с които се захваща тялото на червея. При липсата на такива, достатъчно е и палецът и показалецът да служат за завхащане на хлъзгавото му тяло. Веднъж захванато от неизвестен източник, червеят изпитва стрес, започва да се увива и да иска да избяга от захвата. Но тук влиза в роля ножицата, която бавно се насочва към тялото му и застива съвсем безкомпромисно към главата. Следва беззвучното щракване, сякаш с клещи, по посока на ненужния за наблюдението крайник и главата пада с порой от кръв, понякога зелена, зависи от вида на червея, пигментацията не при всички се дължи на еритроцити и свързан с тях хемоглобин. Извършена е така наречената декапитация. Усмивката се разтваря по устните на асистентката, извършила хуманното деяние – за процеса и изследването на състоянието на целума за бъдещите биолози, това е велик ден – обезглавяването е форма, позната ни от Френската революция за справяне с противника. Измислена е гилотина за по-хуманни интервенции. В случая гилотината е обикновена ножичка за нокти, почиствана старателно със спирт. А дъждовният червей продължава да се гърчи все така упорит под очите на притаилите

дъх студенти. Това е авторефлекс, с който се характеризира централната нервна система. Да, и главите на гилотината след това са мигали до няколко минути. Който е клал петел, знае опасността, че след обезглавяването, тялото на птицата, отделена от главата, може да хукне от болка и да прави кръгови движения, комични наглед, из двора. По същия начин и тялото на червея се огъва, в напразни спазми, докато главата му стои все така настрана, под гордо изправените ножици на асистентката. Няма и спор – учебните цели са преди всичко, със злокобен интерес студентите следят обезглавяването на червея. Следва надпревара кой да е първия, декапитирал новия червей, поставен в кутийка от пластмаса, напомняща кутийка за обяд. Обядът за студентите се изразява в проливането на кръвта на безгръбначното. Да му се видят сърцата, протонефридиите, всички подробности, които той така грижливо е стаил под слузестата си обвивка. На кой му пука за загиващия червей – колкото искаш, намират се из почвата. От тук и вечният спор между факултетите – в случая, между студентите – има ли чувства този червеи или не. Според по-грижливите в следването студенти, наличието на десетина нерва, или разклонена верига от примитивни, по калсификацията неврони, не предпоставя наличието на усещания от висш род, както при представители с по-висша нервна система. Низш и висш са често срещани понятия в главите на младите студенти. Учат се на сегрегацията на видовете още от първия си семестър. Деленето предпостава и наличието на набор от чувства, при все, че нито един сериозен учен, не би могъл да се хване за твърдението – чувствата са комплекс от хормони, стимулиращи предаването на нервния импулс. Или чувствата биват съвкупност от мембранни протеини. Но студентите в това си отношение не се делят от разбирането на древните гърци, за които, мъжеството например се помещава в коремната кухина. Всички опити за доказателство къде се намира душата – може би в епифизата при бозайниците, може би в отделителния цитопрокс на чехълчета… чакай – чехълче… абсурд да усеща нещо, да се дразни, да вярва, да битува – това са все деяния на апостолите – сиреч деяния на сегрегацията. Ами ако се окаже, че колонията в бактерии в стомаха ти е отговорна за киселото ти настроение сутрин, с което изразява недоволството си от изядения предната вечер бургер?! Какво ли разбират бактериите от бургери?! Ако приемем, че чувствата са вид химични съединения от комплексен вид, то не може да изключим ,че пеликулата на чехълчето, ги долавя в своите мембранни рецептори. Не можем да изключим, че то не долавя дразненията на околната среда, според които реагира, дори бидейки лишено от главен мозък. А после – нали отново според спора на факултетите, размерът имал значение – така, най-големите гении на Земята, се оказват китовете – има ли някой с по-голям мозък от техния. Да, но значително по-малък мозък строи Айфеловата кула, още по-малък мозък изгражда съвършената пчелна колония. Явно спорът на факултетите ни връща във времето на Бейкън – колко са броя на зъбите на една кобила, априори – дисертация в три части. Първа част описваща хипотезата, втора част – доказателството – и трета част, за душата, вкоренена в точния брой зъби на коня. Или колко дявола и ангела се събират на върха на една топлийка. Вечните спорове около очевидното – явно размерът няма значение, а е важна функцията, която изпълнява, не може да обори твърдите материалисти, че чехълчето би могло да изпитва набор от чувства. Че червеят го боли, докато асистентката безмилостно откъсва главата му от тялото. Всъщност много от понятията, свързани с чувства се асоциират с ролята на невроните – далеч не е изяснена обаче функцията на целия апарат, наречен жив организъм. Може би определението за болка също трябва да подлежи на сегрегация – нисша и висша болка или подобни разделения, непотребни никому, освен на мазохистите, които ги съставят. Че не е болка в класическия смисъл – да, няма допамин! Но е все пак някакво дразнение, може би неприятно в естеството си, което дори и червеят изпитва, когато му режат главата. Но както има мазохисти, които да определят расите по морфологичните им белези, така има и садисти, които дори изпитват удоволствие да научават и прилагат заучен шовинизъм. Класификацията

на видовете е толкова вредна за истинското им разбиране, колкото и наличието на расова теория за разбирателството между хората. Може би един ден, ще гледаме с насмешка над празния труд, гласящ за сегрегацията между организмите и деленото им на висши и нисши. Може би ще му бъде признато на червея някой ден правото на живот, а чехълчето би било обвинено в щастие или нещастие. Но за да се стигне до подобно разбиране, е нужно най-вече еволюиране на съзнанието по посока живот, а не мъртвите разбирания на измрели отдавна поети – ако приемем класическият стих за необходима норма, тогава можем и да плюем върху истинското богатство на езика, да плюем и върху разнообразието, наречено живот. Че какво друго заслужават причудливите организми, заели езерото с лилиите в Борисова?! Можем ли да си представим нещо по-висше от изкуствено създадените прегради, само, за да може някой да се ориентира по-лесно. Напомня подобно движение, на движението на слепец, който колебливо плъзга ръце върху книгата, надупчена с релефа на Брайл. Вероятно все още сме и слепци в разбирането си за природата, нуждаейки се да разделяме видовете, упражнявайки открита сегрегация срещу живота. Но и това може би ще бъде простено от бъдните поколение – че е ретроградно, спор няма – същински спор на факултетите. Че има ли нещо по-скоростно от буря в клоните на дървото, което иначе статично си гледа, разперило поглед в неактивната си тъга. Понякога метафорите не са просто такива. Ще се научим да действаме по-човешки и да признаваме животът такъв какъвто е, с всичките му особености – и отново тази духовна еволюция, така необходима, за да могат най-накрая да спрат споровете около броя на зъбите на една кобила да престанат. Ами преброй ги – с усмивка казва сър Бейкън.

Завереният изпит

Той влезе през вратата и се насочи с бодри крачки към катедрата. В изпитния ден, най-много се гордееше с това, че независимо от резултатите, бе положил някакъв труд – общо взето беше доволен, че е учил за сесията, грижливо, старателно и подредено. Тъкмо да постави книжката на катедрата пред комисията от изпитващи и тази асистентка, която толкова много не го обичаше, се приближи, разтвори студентската лична карта и със сух тон го отряза: „Колега, вие имате повече отсъствия от допустимото – не може да се явите на изпита“. След това затвори книжката и му я подаде с движение, което сякаш казва „следващият“. Той я пое треперещ от гняв, от ярост, напиращи цял семестър в него. И не се стърпя да не се разкрещи. Започна да я обижда, да я нарежда, ръкомахайки същевременно с две ръце. Захапаха го всички прикрити чувства, които той изля в този миг пред катедрата. От комисията се огледаха озадачено – не може ли все пак да пуснем момчето? Учило е, приготвило се. Асистентката се опита да го изгони със сух тон. Класически случай – той не помръдна от мястото си и продължи да я храни и нарежда. Личните пристрастия в сферата на образованието винаги повдигат една горчива усмивка.Като учителят, поискал голи снимки от ученичката си – хубава гимнастичка с прекрасно тяло, за да я пусне да завърши гимназия. Подобни деяния сякаш са често срещана практика. Изобщо нивото на образованието в страната ни не е мръднало и йота последните 25 години. Нещо от рода на модернизация е недопустимо. Седиш четири години в университета все едно си в училище с все същите истории. Не случайно броят на инфантилните в държавата нараства покъртително. Нямаш свободата да разпределиш следването си според силите си да го вземеш или удължено или съкратено. Липсват толерантните семестри, за запознаване с предмета и

какво ли не още, останало като ретроградно мислене. А на всичкото отгоре е скъпо. Нищо чудно, че по-разумните отиват в чужбина – в някои европейски страни, дори е безплатно, в повечето, разбира се, изключвайки капиталистическата люлка – Англия, е дори по-евтино, а качеството е със светлинни години напред. Каквото са учили предците ни, това учим и ние – въпреки технологичният бум, въпреки напредъка в разбирането за много неща, свързани с различните материи. Накрая опитът за следване в България изглежда трагикомичен. Учебните планове не са се изменяли от десетилетия, да бъдеш асистент в Софийския университет, е равнозначно със смях – не заради възнагражденията, а поради качеството на услугите. Модернизирането и осъвременяването се превръща във враг номер едно на школската мисъл. И така – натоварени колкото се може повече с излишна информация, студентите трябва да се примиряват с нелепите изисквания на Алма матер. Че имали студентски химн, че били учебно заведение с традиции. 120 години от основаването си… а наскоро Виенският университет чества 750 години. Може би няма и място за сравнения.

Така той просто си захвърли книжката на катедрата, остави я там да си стои и напусна завинаги викторианската сграда на красивия биологически факултет, за да продължи по живо по здраво следването си в някоя нормална страна, където учебните планове не са на петдесет годишни.

Тиктакащият часовник

Истински ребус представлява опитът му да бъде публикуван. След като го отрязаха от водещите издателства, той се насочи да си търси някое по-малко, което би оценило новаторския му стил. Той базираше всичко на експерименти с думите. Но от както му казха, че трябва да е Георги Господинов, за да си позволи подобни експерименти, нещо в духа му посърна. Той се оттегли в дома си, не излизаше с дни наред. Не можеше да си намери издателство,а часовникът вече го притискаше да си намери работа. Изпадна в летаргия, сякаш целият свят му стана крив за безработицата, липсата на утеха в каквото и да е. Все пак сам беше избрал да зареже всичко и да посвети изцяло на писане. Прекарваше по 6-7 часа на ден в постоянно творене. И резултатите от целия положен труд бяха никакви. Той не пишеше, за да се хареса, не искаше да прави милиони, създавайки безсмислен бестселър. Искаше просто трудът му да бъде оценен. Но експериментите с езика, с мисълта и стила, които предприемаше… явно не бяха достатъчни, за да надмогне времето, в което живее. Той намираше повечето съвременна литература за напълно бездарна, особено в България – дори и да се кичеха с успехи някои автори, знаеше, че няма да издържат теста на времето – всичко е едно кокетничене и развяване на бели знамена. Предателство спрямо истинското творчество, което да остане самобитно само в себе си. Не можеше да си отговори как така се създават толкова много пошли работи. Как така пиарът успява да надмогне изкуството – всичко било въпрос на реклама. Мечтата му за турне из провинцията, низ от литературни четения, щеше да свърши в праха. А той искаше да прави интересни, грандиозни представяния, имаше всичко планувано в себе си, но това си оставаше чисто интериорна нагласа. Нямаше кой да го издаде, всички оставаха неми. Напразните му опити да пише и на други езици, може би щяха да дадат повече резултат от това да пише на български. Но той милееше за родния език, искаше да участва дейно в развитието му и не се подлагаше на чужди влияния. Беше спрял дори да чете, в търсене на собствения си стил – и за какво? Затова, че сам трябва да си плати издаването на която и да била книга.

Монополът върху съвестта на авторите, упражнен от водещите издателства, е потресаващ – това е монопол върху самото творчество, което рефлектира и върху качеството на издаваното. Не му беше крив светът, затова че не го оценя, беше му мъчно, че обстановката в родината му не толерира новаторството. А часовникът тиктака – остават в битието на българина единствено такива творби, които принадлежат на времето. А безсмъртието – надмогването над времето и преливането във вечност чрез творчество – амброзия на безсмислието.

Ракия

Когато седнаха на верандата, обкръжена с дървен парапет и две дървени, тънки колони, той все още не можеше да се намери от радост. Вълнението беше заляло всичките му членове. Особено когато възрастната дама извади бутилка ракия, сложи малка чашка пред него, заедно с голямата книга. Течността изпълни стените на чашката – до горе. След което последва и в нейната чашка. Дадоха си наздраве. А тя не спираше да разказва все по-интересни истории. Беше жива легенда. Как? Той все още не можеше да си представи, че пие ракия с внучката на министър-председателя Теодоров, един от най-интелигентните ни политици, във вилата, в която той е починал през 1926. Изключително красивата сграда, може би състояла се по проект на Фингов, приютяваше мечтите на тази прочута внучка. Те се разговаряха надълго и нашироко за различните родословия. Тя се оказва правнучка и на Найден Геров. Още повече го запленява срещата с възрастната дама, състояла се напълно случайно. Той вървеше с бодра крачка между старите вили на Чамкория, в търсене на вилата на едни познати. Видя я току пред портите, водещи към големия двор с райграс. Спря се и я попита дали знае нещо за тази вила – а тя взе, че го покани да влезе, да разгледа – старите снимки от началото на 20ти век, които висяха по стените на втория етаж. Изключително стилното обзавеждане, което разтваря пространство за мисълта. Фотографии на тези, които са създавали имиджа на модерна България – с първите коли, служещи за посещение на вилите им ,в които да потърсят утехата от забързания и натоварен живот в столицата. Разказва му как, по време на бомбардировките се укрили тук с цялото й семейство. Разказваше му за прегледа си при професор Киркович, който все още носел от старите лекарски слушалки и прегледал хубаво дробовете й, за да уличи други лекари в невежество. Прекрасната обстановка се засили след втората ракия – че как, внучката на Теодоров, не си сипа втора, но почерпи новия си познат, досипвайки му догоре от кехлибарената течност. И всичко това, по български, цялата идилия, опорочена разбира се, от местния мафиот, който в съседство е построил вили за разни кметове от далечни градове, но с вечните си ремонти и кич, загрозява старата вила, проектирана от Фингов. Тя му се оплаква от непрестанните разправии, които опорочават престоя й в така ценната и изпълнена с красиви спомени сграда.

Не можем да оценим старините, не можем да дадем заслужения покой на една старица, избрала гордо да се завърне от Виена, и да реставрира със собствени средства една уникална вила – повечето вили на Чамкория стоят пусти и разграбени. А такива, като вилата на Теодоров-Балан отдавна вече не фигурират на картата. Мъката към отношението със старините е всеобща в сърцето му – липсва уважението към предците, към положения от тях труд, за да може новобогаташите, нечували даже за министър-председателя, погребан с държавни почести, да си строят новите здания, лишени не само от архитектурен план, но дори отблъскващи с кича си. Стана му тъжно, че една такава потомка, трябва да съжителства с изключително глуповат строителен предприемач, който само й праши красивата градина с вечните си ремонти. Не може да се остави старицата да си почива на спокойствие, усамотена в гората, сама със своите останали спомени и ценни за културното богатство на страната реликви – кога ли и тези новобогаташи ще постъпят като богаташите на миналото и освен собствените си гуши, ще започнат да облагородяват страната ,вместо да събарят старините и да изсичат горите?! Наследството на една губеща се държава, лежи точно в ръцете на такива като внучката на Теодоров, които знаят как да пазят, знаят какво значи ценност и паметта на миналото величие ще остане жива.

Генералското чадо

Красива къща с два странични еркера, островърх покрив и тераса по средата, покриваща малктаа веранда, която води към голяма дъбова врата. Триетажната къща е собственост на генерал Родопеев. Герой от балканските война, началник-щаб за кратко през Европейската война, той отдавна се беше оттеглил от поста си и се наслаждаваше заслужено на старините се. Всяка сутрин правеше разходка из просторната градина – пред къщата, устроена по Европейски – задният двор, зает от дебела асма, хвърляща сянка върху лятната кухня, с красиви френски прозорци, цялата остъклена, впила се като малка гъбка в задната фасада на къщата. Своя дом той устрои още преди 20 години, когато бе все още полковник. Жена му бе дъщеря на руски дипломат, к почина при раждането на второто им дете, въпреки грижите на най-добрите софийски лекари. Не можа да доживее да види единственият си син, който растеше, без майка, под строгия поглед на баща си. Генерал Родопеев не се ожени повторно. Той не показваше особени чувства – лицето му бе осеяно от мисловна бръчка между веждите, но вътре в себе си таеше дълбока тъга по жена си. Направи й хубав гроб с мраморен капак и мраморна паметна плоча, украсена от две колони. На върха на плочата разпореди вещ скулптор да изваеe едно малко ангелче, свирещо на лира. Ходеше на гроба й почти всяка неделя. Носеше й цветя, по Задушница и баница и сладки. Сантименталността към жена си, не дължеше единствено на знатния й произход – бракът им бе по любов, макар и в русоофобски времена, когато баща й отказа да има каквото и да било общо с България и сам винаги повдигаше вежди при избора на дъщеря си. Може би по тези причини, той се отнасяше към двете си деца и като баща и като майка. Не ги дари с женска нежност, но беше любящ баща и се отнасяше с внимание към

нуждите на отрочетата си. От прекомерно внимание, синът му, както често се случва, се превърна в образ на загубената жена. Генерал Родопеев обичаше да го глези, ала военната строгост не му позволяваше да се разнежва прекалено. Детето отрасваше, задоволено с всичките си капризи – имаше си дървена сабя, армия от изкусно изработени от войничета от Германия. Не му липсваха сладкиши, които домашният готвач приготвяше с майсторство, по-добре от солените ястия. Имаха на разположение освен него още две слугини. Те знаеха за слабостта на бащата към сина и гледаха да го глезят възможно най-много, угаждайки на всичките му прищявки. Понякога ординарецът на баща му, полковник Г. му носеше скъпи шоколади, нарочно опаковани в станиол. Той му беше любимец, защото често, докато чакаше генерала да си свърши работа в кабинета си, на втория етаж, над лятната кухня, с изглед към задния двор, си играеше с детето на войници. Когато стана достатъчно голямо, му назначиха частен учител, който да започне с обучението и на двете деца .Дъщерята на генерала се учеше усърдно и още от малка доби красив почерк. Любимецът му не чак толкова –предпочиташе волните игри с новото си дървено конче, но веднъж полковник Г. му подари една голяма карта на света и момчето с жив интерес започна да разчита имената на държавите и градове, до които си мечтаеше да се докосне.

Така израснаха двете деца, окръжени от ласките на околните. Когато станаха на достатъчна възраст, баща им размисли и реши, вместо да ги праща в гимназия в столицата, да ги прати и двете в пансион в Швейцария. Това решение той взе набързо и един ден просто го съобщи на вече поотрасналите си деца. Без много да му мислят куфарите им бяха стегнати и те отпътуваха една мъглява сутрин с международен влак към Виена, където да прекачат с влак към Цюрих. Учителят им ги бе научил от малки на немски и френски, самият той бе немски възпитаник, от даскалско семейство, което бе успяло да задели пари, за да възпита единствения си син в чужбина. Преподавателят им бе отличен педагог, възпитан в духа на немската школа и работата с деца му беше особено присърце. Малчуганите го обичаха, не само заради благия му тон, но и заради отношението, което той проявяваше към тях. На гарата, дойде заедно с генерала, за да изпрати своите възпитаници. Предстоеше нов етап от живота им, свързан със строгостта на пансиона, в малко градче, в немската част, на около час път от Цюрих. Пансионът бе светски – там се възпитаваха само деца от елита на тогавашна Европа.

Младият Родопеев гледаше с възхита разните потомци на графове, князе и херцози, които се учеха наравно с него. Имаше и един Хабсбург в пансиона, както и един роднина на Хохенцолерните. Имперските фамилии си имаха своите представители, редом с потомствената аристокрация от цяла Европа, деца на банкери, фабриканти, адвокати и лекари. Липсваше им военната строгост, в която Родопеев бе свикнал от домашната си обстановка. Повечето бяха разхайтени и разпуснати. Това бе следвоенният елит на Европа – поне неговото бъдеще. Младежът рядко виждаше сестра си, която бе в девически пансион, недалеч от неговия, затова и връзката им, така силна у дома, щеше да премине в постепенно отчуждаване. Той много не се сещаше за своето семейство. Не четеше изобщо, старите карти на света скоро забрави, единствено любопитството му към чужди държави стоеше все още живо. Събираше се най-вече със сина на един белгийски банкер и двама разглезени потомци на стара графска фамилия от Бавария. Другите бяха недостъпни за младото българче, което не можеше да се похвали с техния произход, макар и Родопееви да бе стара търговска фамилия, никой от тях нямаше нито аристократизма, нито обноските на тамошните ученици. Но единствено възпитанието ги отличаваше от разгулния живот, който начената. Едва 16-годишен, младият Родопеев посети проститутка и с това позна жена за пръв път, което щеше да е слабостта на живота му.

Безчетните любовници от всякакви държави, които щеше да има в последствие и бавно, но сигурно да изпият бащиното му имане, бяха още в наченъка си. Той започна да ходи често и до девическия пансион, но не за да види сестра си, а своята изгора – графиня фон М., с която се усамотяваха в една плевня край пансиона. Там се отдаваха на нежни ласки и бурни нощи, за да запази благоприличие, девойката му даваше единствено в дупето. Това разврати младият Родопеев още повече, за да достигне до паметната вечер, когато покърти София, като устрои оргия от 30тина души, в къщата на вече покойния генерал. За чест изобщо не можеше и дума да стане. Едва 17-годишен, след като продължи да се вижда с графинята близо година, той бе прехвърлен да се учи в Мюнхен. Ала горчиво щеше да съжалява баща му, за промяната в сина си. Той го посети само веднъж, след като не го бе виждал пет години. Момчето бе станало светлокос левент с бурни очи и къдрава коса, ослепително бяла кожа, която много му напомняше за майка му. Причината за посещението на генерала, бяха слуховете, достигнали до него, че синът му участва в среднощните гуляи на мюнхенската бохема, че го виждали да посещава публични домове, че харчел парите, които му пращаше ежемесечно, за да поддържа няколко любовници. Пред баща си, младежът се държеше благоприлично. Генералът не разбра нито за актрисата, нито за слугинчето, което в последствие се оказа непразно и даде живот на първото 0т многото му извънбрачни деца. Върна се доволен в София, че е разсеял съмнението си за живота на своя любимец. Но това щеше да бъде и последният път, когато се виждат. На следващата година, генералът, едва успял да види дъщеря си, женена за френски банкер, получи внезапен инсулт. Няколко месеца лежа парализиран, преди и да се спомине. Дъщеря му си дойде от Франция, с благословията на съпруга си, за да наглежда баща си, но синът му не се появи никакъв. Всеки ден старият генерал очакваше да получи телеграма за пристигането му от Германия. Такава така и не дочака, предаде Богу духа, в една безлунна вечер, без да види скъпото си чадо.

Без да завърши право в Людвиг-Максимилиан университета, младият Родопеев се завърна за погребението на баща си, с намерението да остане да живее в просторната къща от детството. Сестра му го посрещна хладно, не му обели и дума по време на траурната церемония. Генералът бе погребан с държавни почести и лично царят присъства на погребението. Ръкува се с младия Родопеев и скоро, въпреки липсата си на образование, той получи сгоден пост в Двореца. Сестра му си замина на следния ден, при мъжа си в Лион, без да види повече брат си или който и да е от двамата да се заинтересува за съдбата на другия. В завещанието всичко бе поделено. Освен старата къща, младият Родопеев получи апартамент в центъра, голямо количество гори, които предишният цар лично бе подарил на баща му, в знак на уважения и прилични запаси от злато. Всъщност той се оказа единственият жив наследник на цялата фамилия Родопееви и за един ден се превърна от обикновен служител на Двореца, в истински милионер. Генералът никога не бе говорил за богатството си, младият мъж остана по-скоро изненадан от количеството злато, което унаследи. На всичкото отгоре, той заграби и наследство, останало от майка си – не малка сума, свързана с продажбата на едно малко имение, с големи земи, което неговият дядо, дипломатът оставил като зестра за дъщеря си.

Младият Родопеев се оказа особено гостоприемен. Организира шумни банкети, които по блясъка си заглушаваха банкетите в Двореца. Всякакви слухове се носеха по негов адрес, най-вече, свързани с разюзданата му сексуалност. За да запази приличие, той трябваше да се ожени. Вместо това той водеше любовниците си из Италия и Франция. Започна да изпълнява детската си мечта, да обикаля по света. Отиде в бившите немски колонии в Африка и си доведе чернокож прислужник. Ходи до Индия, където разправяха, че купил някаква плантация от един английски лорд. Посети и бившите холандски колонии. Изобщо не го интересуваше надигащият се националсоциализъм, нито войната в Испания. Той обикаляше с готовност

парижките кабарета и пиеше наравно с художниците и поетите. Говореше се, че гостувал на запой при самия Пикасо. Нищо от случващото се политическо, не го интересуваше. Занемарил обноските си, след голям скандал, свързан със забременяването на една придворна дама, царят го застави или да се ожени за нея, или да бъде изгонен от Двореца. Родопеев се видя принуден да се ожени за дъщерята на потомствени политици, с което си навлече омразата на комунистите. Когато България влезе в новата световна война, той бе вече баща на две деца, но имането му бе почнало драстично да намалява. Печелеше рента от мнимата си служба в двореца, печелеше рента от плантацията в Индия, която се оказа реална, но горите бе почнал да разпродава, за да купува скъпи бижута на любовниците си, които водеше в апартамента, близо до „Кристал“, на метри от двореца. Жена му негодуваше срещу живота на съпруга си, който заплашваше децата си с глад, ако продължава по този начин. Но рентите, както и все още голямото количество злато, което притежаваше я караше по-скоро да мълчи.

Почти не виждаше своите отрочета. Пътуваше из Европа и Америка с любовниците си – а те бях толкова много, и всеки път различни, че е ненужно да се споменава всяка една – бяха съвсем разнородни, актриси, балерини, но имаше и жени от почтени лекарски и фабрикантски семейства. Голям скандал той предизвика когато дъщерята на един много богат търговец внезапно роди близнаци. Оказа се, че Родопеев е бащата. Търговецът, който беше доста влиятелен, го принуди да поеме пълната им издръжка и да ги припознае за легитимни свои наследници, в ущърб на децата, които имаше от легалния си брак. През целия си бурен живот, Родопеев-син бе успял да направи поне десет деца, четири леглани и шест нелегални като най-голямото му дете, беше вече млад мъж, нацист по убеждения, същият, който бе направил със слугинята в Мюнхен. От съдбата му той изобщо не се интересуваше. Достатъчно му бяха останалите, за да го мисли и него. Младият нацист ненавиждаше баща си и почиташе дядо си, генералът. Предстоеше му да заеме поста на полковник в страшните отряди на SS, като заедно с Ото Скорцени, гонеше комунисти и избиваше такива в Украйна и Русия. Заради сина му, положението на Родопеев щеше да стане още по-тежко. Когато свърши войната, най-големият му син, се оказа пленен от съветските войски и издъхна във военен лагер в Сибир.

Цялата война, Родопеев прекара в купената си нова вила в Швейцария. За да я купи, той разпродаде и последните от горите, с които разполагаше, както и не малко от наличното злато. Не се оплакваше – взимаше си рентата от Двореца, взимаше си рентата от Индия, децата му живееха добре, но заради бомбардировките, се наложи да вземе и жена си и двете си деца, както и любовницата си с близнаците в Швейцария. Нея настани в Цюрих, легалната си съпруга остана във вилата му. Никак не искаше да спре с разгулния живот и въпреки смъртната заплаха на бомбите, се върна в София, за да се сам и свободен. Заживя си отново в генералската къща на баща си, която в последствие се превърна в резиденция на съветската армия. Останалите си пет деца, той нито виждаше, нито знаеше какво се случва с тях. Едно бе направил на актриса в театъра, с която се виждаше в продължение на няколко месеца. Останалите четири бяха вероятно от две слугини, с които той беше спал многократно, докато жена му и любовницата му живееха в Швейцария. За тях не се чу кой знае колко – внуците на генерал Родопеев щяха да имат общата съдба на работници в комунистически заводи. Когато Съветският съюз обяви война на България, Родопеев се опита да избяга в Швейцария, но бе уловен още на гарата от полицията – като член на състава на Двореца, той трябвало да бъде до край до невръстния цар. Последвалият преврат го завари самичък в апартамента си след разгулна вечер с една млада дама, която щеше да бъде последната му спътница в живота му. Той грижливо я наричаше Лили и й беше подарил скъпа перлена броеница. Няколко дена след преврата, къщата му бе конфискувана от Червената армия, а в дома му нахлуха нарочени партизани, докато той беше в леглото с Лили. Казват, че партизаните се забавлявали с нея, при условие да пуснат Родопеев и

да подминат генералския син. Тя бе продала плътта си напразно, защото още на сутринта Родопеев бе вече в затвора. Там го биха многократно и се чу, че е починал при раните си в следствие на побоя. Трупът му бил изнесен в чувал и хвърлен в обща яма на незнайно място, заедно с трупа на Лили, за която се каза, че отишла да го търси и да моли да бъде пуснат, но била брутално изнасилена до смърт от десетима от новите стражари.

Къщата на генерал Родопеев, която пазеше споменът за едно гордо минало беше съборена в началото на 50те, за да се осъществи новият градоустройствен план на столицата. На нейно място издигнаха блок за новите партиици. Децата му в Швейцария никога не се върнаха в България, а гражданството им бе отнето. Всяко едно от тях пое по различен път. Златото на баща им се беше изгубило, а след като Индия обяви независимост, загубиха и рентабилната плантация. Въпреки всичко, те бяха успели да проникнат някак си в живота си. Единият му син стана художник, сестра му успя да се ожени за почтен лекар. Близнаците пък си останаха да живеят в Цюрих, където създадоха собствена адвокатска кантора – за разлика от баща си, успешно завършили и двамата право. Дори и след смъртта си, слуховете за разгулния живот на Родопеев и кончината му се носеха из цяла София. Старите вдигаха рамене и си казваха: „Всяко голямо богатство, все някога ще го ядат свинете“.

Циганско лято

Естеството на събранието им беше странно – просто колеха едно прасе. Но музиката изпълваше цялото село. Просторната вила на художника Зайков не беше далеч от мястото на оглушителното празненство. Сякаш няколко родове се бяха събрали, за да отпразнуват събитието. Виждаше се само началото на голям двор през мрежата на оградата. Той все още не познаваше внучката на художника, макар и той да бе приятел на баща му. След смъртта му и вилата си остана празна. Нямаше вече и следа от просторното ателие – картините бяха заделени настрана, други вече биваха опаковани за продан. Подобна бе съдбата и с ателието на скулптура Леров в града. Къщата му претърпя значителни промени след освежителен ремонт, а ателието на двора, току до ателието на художника Казанджиев, си остана празно, пособията за дялкане – разни длета и дървен материал бяха разпродадени, както и сетният спомен от творчеството на нелошия скулптор. От тях единствено Казанджиев остана жив и с ведра походка отиваше всяка сутрин, за да работи над картина, която да прати ту към някой вернисаж в Турция, или някъде из Европа. Потомци той нямаше – живееше единствено за творчеството си и понякога отиваше на гроба на родителите си, седеше мълчаливо на пейката до гранитната плоча, в тихо бдение над спомени.

Такава е съдбата над популярните съдби на творците в един малък град. Разбира се, там откъдето идваше оглушителната музика, която стигаше до самата гора, макар и къщата да бе в другия край на селото. Гората спускаше цялата си приказна тайнственост насред полето. Някога тя е била част от огромен лес, простиращ се от Черно море до полите на Витоша. От него обаче почти нищо не бе останало, освен това петънце сред полето. В полите му беше и селото, на 10тина километра от града. Живот си живееха! Не им беше лесно на ромите, но в тези моменти на всеобщо веселие, те обичаха да за забавляват до края на силите си в бурни танци, дори и поводът да беше клането на едно прасе. Той вече беше вървял с часове наред. Беше решил никога повече да не се връща. Предната вечер, незнайно как родителите му бяха нахлули в апартамента на един приятел, за да го търсят. Той се почувства изключително засрамен. А тъкмо се бяха отдали на потопяване, след изпушената марихуана, в искрите на една кръгла лампа, приличаща на кълбо за пророкуване, която се оцветяваше в различни цветове. При

допир, лъчите, които идваха от средата ѝ се събираха и пръста можеше да ги манипулира свободно. Бяха се отдали на задушевен покой, изключили осветлението – единствено кръглата лампа блестеше и сякаш се опитваха да пророкуват бъдещето. Тъкмо в този момент, влетяха и родителите му – вратата бе отключена и те безцеремонно влязоха вътре. Идеше му да плаче от гняв срещу тях – изобщо толкова неща тези хора сториха в живота му против волята му, че му идеше да плаче цяла вечност. А те, мислили за неговото добро. Да, но той не мислеше така – всеки сблъсък с тях го отвращаваше и озлобяваше срещу тях. Накрая щяха и така си останат – по-скоро чужди, отколкото близки. Той спа на една пейка, въпреки хладното време. Макар и да бе лято, винаги към 5 сутринта става много студено. Но той стискаше зъби и лежеше върху пейката, както щеше да му се случи и в други вечери на пререкание с родителите. Реши се повече да не се връща. И хвана пътя към полето. Премина покрай езерцата край вековния лес. Вървя часове наред, за да го заобиколи – искаше му се идеалистично, все пак бе едва на 16, да стигне до планината насреща и там да си живее спокойно, далеч от лудите си родители. Тъкмо остави гората зад гърба си, когато изведнъж почвата под краката му стана мека и той затъна в тресавище. Земите наоколо, както и самата гора имаха свойството да се заблатяват. Льосова почва. Не като тази в Лонгоза – от друго естество, но достатъчно да затънеш като в плаващи пясъци. Той се намокри целият. Не беше топло. Облаци бяха засводоли небето. Навред нищо не се виждаше. Целият мокър, той достигна до някаква река, която го възпираше от пътя му към Балкана. Реши да я заобиколи и завървя в търсенето на мост. Такъв обаче не се намери. Вървя към един час, преди да намери моста в полите на селото, сгушило се край гората. До ушите му долетя музиката. Усети се трескав. Беше вдигнал температура. Влезе в селото и видя от къде идва оглушителната музика – сред първите къщи, вратата стоеше отворена – хора влизаха и излизаха, пред оградата стоеше млад мъж. В трескавото си замъглено съзнание, юношата го погледна и преко силите си го помоли за една цигара. Мъжът му направи знак да изчака и влезе през отворената порта. Една пълна ромка излезе от вътре и с широка усмивка му подаде две цигари. Покани го да влезе, обясни му, че са клали праси и организират пиршество по случая. Из големия двор се виждаха танцуващи тела. Стана му милно, и някак драго, че тези непознати хора така сърдечно го бяха посрещнали в несретата. Досвеня го и отклони вежливо поканата, като благодари за цигарите. И ето, че десет години по-късно жестът не е забравен, но бива упоменат в настоящия разказ. Докато всичко е наред, няма как да забележим малките неща. Когато всичко тръгне надолу, тогава ние се вглеждаме в това, което наистина има значение. Не бяха важни цигарите, а топлата усмивка, с която възрастната ромка посрещна момчето като свой – жестът на разбиране и отдаването към другия, който тези инак бедни люде демонстрираха. Може би те не могат да четат и никога не ще прочетат този благодарствен разказ, но в селото, в което уж пословично се краде, можеше да се долови нещо от духа на художника Зайков, пропило се даже сред неуките роми – едно чистосърдечие, една отвореност към другия, поселище от добри усмивки, без задни мисли, без задни желания, без нищо, което да отваря съмнение в истинската човечност. Защото нито художниците в малкия град, нито пък ромите в селата край него бяха забравили какво значи да си наистина човек. И това така впечатли младия юноша, че той го запази в сърцето си, за да го излее в сегашния разказ. Благодаря!

Прилепът. Или съдбата на една легенда

Старият шаман очерта кръг в пясъка. Над него се бяха надвесили пясъчните скали, осветени в оранжево, розово и прасковено от лъчите на залеза. Въпреки мюсюлманските си малки, кръгли шапчици, повечето жители на селцето бяха запазили своите традиции и със страхопочитание наблюдаваха движенията на шамана. Той се въртеше по посока на въртенето на Земята, обратно на часовниковата стрелка. Разсипваше тайнствена смес от билки във въздуха. Кадилниците бяха отворени. Миришеше благоговейно. Извършваше древен ритуал за почит към предците и гонеше злите духове. Трябваше да заколят петел и алената му кръв да покрие малкия олтар до скалите. Не бе честа практика, затова и цялото село се бе скупчило, за да я види. Няколко традиционни дървени маски край олтара наблюдаваха ритуала. Те се изработват по специален начин, от майстор, живеещ в пещера. Все още не знаеха, че това ще им е последното събиране. На следващия ден с ужас, в селото нахлуха пикапи. Бунтовниците бяха дошли от тайна ислямска групировка – причина да избухне гражданската война в страната. Изчезваха екипи на „Червения кръст", цели села биваха продадени в робство. Когато пикапите дойдоха, шаманът се погрижи да прибере най-старите и ценни маски в дупка под земята – скривалището на неговата къща. Работеше бързо, подпомогнат от жена си, преди да си сложи и той кръглата, мюсюлманска шапка. Селяните се събраха на площада около колите. Заслизаха забулени лица с автомати и изкараха най-стария на селото, който беше и негов управител пред всички. Преди да му отрежат главата и кръвта му да се просмуче сред праха на площада, те завикаха „Аллах е велик!". Страх беше сковал всички – никой не искаше да се прости с живота си, но ако разбереха за ритуала от предния ден, който не бе по ислямския канон, със сигурност цялото село щеше да бъде подпалено, а жителите му, продадени в робство. Колкото и да е странно – това се случва в 21ви век в африканската страна. Все още има робство в арабските страни, плът бива продавана за злато, с което да се купуват нови оръжия. Жени биват превръщани в секс-робини. Жестокостта, с която бунтовниците се отнасят към местните, е стряскаща. Напомнят по действие на „Боко Харам". Крайни убеждения, които нямат нищо общо със сърцевината на Исляма. За да потвърдят жестокостта си, подтиквана сякаш от желание за власт, те обезглавиха старейшината пред всички, и заеха окончателно контрол над селото, след което почнаха да тършуват из всяка една къща. Маските в дома на шамана бяха завити с обикновено одеяло. Най-ценните, за щастие, бяха вече под земята. Единствено старият майстор не разбираше какво се случва в селото, застинал над новото си произведение в пещерата. Той не присъстваше нито на вчерашното събитие, нито на което и да било друго – свещеността на занаята, не му позволяваше да излиза от пещерата – идваха и му носеха вода и храна от селото. В този ден никой не се появи. Огладнял към късния следобед, след като цял ден беше дялкал новата маска, той се отпусна и използва един камък за облегалка, току пред пещерата. В далечината различи пушек. Нещо се случваше в селото – как така все още никой не беше дошъл. Пушекът се усилваше. Нещо определено гори, но майсторът бързо се окопити, не наблюдава много дълго гледката и реши да си улови пещерен прилеп, който да опече на огън – можеше днес и да не дойде никой да му донесе храна. Няколко дена никой не идваше. Прехранваше се с прилепите, уловени в пещерата, печеше ги пред входа ѝ и все гледаше към селото, където димът не секна няколко дена. След това време, една жена от селото се появи, разплакана, понесла стомна с вода и малко храна. Пикапите си бяха тръгнали вече, но бяха оставили ужасът на войната след себе си. Майсторът тихо попита за дима – тя му разказа, изгорили къщата на шамана, след като намерили традиционни маски под одеялата, а в средата на селото, което нямаше обособен център, ги изгорили пред всички, заедно с шамана, който издъхнал в нечовешки викове, жив на кладата. Около тази клада се беше груповото изнасилване, на което тя беше станала жертва. Щеше да забременее от

насилниците си – генетичната програма на посегателите работеше безотказано. Когато достигна до свещената пещера, тя се съблече, и ритуално изми тялото си, по което личаха белезите от насилие, току пред очите на майстора. След като извърши очистващия ритуал на дедите си, тя му поднесе храна. Той не промълви нито дума, прие питката безропотно и започна да се храни в тишина, гледайки към нестихващия пушек на селото.

Прибой

Песента на вълните, разбиващи се в брега, беше най-прекрасната мелодия, когато Н. започна да прави кръговите движения на самия плаж. Въртеше енергийна топка с дълбоки вдишвания. Ръцете му ловко се огъваха, давайки воля на въртеливите движения на главата. Стъпките му се очертаваха в ситния пясък. Интересното, което той тепърва разбираше, е колко много от упражненията бяха взаимствани всъщност от йогата. Не бе тайна никому, но това озарение придаде нов блясък на специалните дихателни упражнения, които, както си спомняше от детството, майка му правеше в гората, след като беше тичала по стръмните пътеки. Желанието за баланс и целенасоченост на енергията, редом с множество когнитивни и соматични подобрения, които носеше йогата или по западно определяно – гимнастика, бяха сякаш ксерокопирани от източната нагласа. Всъщност всичко се крепеше в Древна Гърция, но нека не се забравя, че всички йонийски колонии на гърците са дълбоко повлияни от изтока – системата на спартанците и отношението им към живота, както и на атиняните, може да е уникално за Европа, но не и за света. Тази сутрин докато правеше своите тай-чи упражнения, докато въртеше енергийната топка в дланите си, много проблясъци го осениха за люлката на цивилизацията, за светоусещането на европееца, който в сърцевината си бе източен човек по своему – не заради преселението на народите, но заради цялата философия, взаимствана от Изтока. Той се почувства по-свързан с Китай и Индия от когато и да било. Това че Европа ги преоткрила и поевропейчила в нови времена, всъщност беше един обратен процес – може би по този начин, и Китай и Индия се бяха върнали към същинските си корени – не културното различие, защото колкото народи, толкова и култури, но усещането за света, за хармонията и баланса, които се бяха внедрили и в европееца, бяха показателни, че може и люлката на човечеството да е Африка, но люлката на човечеството като рефлектирано съзнание на един философски вид, бе именно Азия.

Кръв

Скоро след пристигането си в родния град, разбра от една възрастна леля жестоката истина. Д-р Хаджиалов не носеше кръвта на своите родители. Почувства се безкрайно объркан след като разбра причината за своето нелеко детство. Всъщност родителите му бяха бездетни и го бяха осиновили, когато бил на годинка. За биологическите си родители, не искаше и да чуе. Кой знае какви ще се окажат! Пред д-р Хаджиалов лежеше единствено болезнената перспектива, че е генетично чужд на този род, потомствени боляри. Всъщност връзката му, родовата

принадлежност, бе безкрайно силна, така беше възпитан – с примера на хората, които бе смятал за предци. Оказа се, че биологичното му родители са по-бедни, близки роднини по майчина линия. Майка му също идваше от знатен род на възрожденски търговци, но пряката му връзка с гордите боляри, се беше изгубила. Сътресение се оказа фактът в живота на 40-годишния мъж. Той спря да бъде потентен с жена си. Често си гризеше ноктите. Въпреки че бе именно психиатър и да му бяха известни придобитите неврози, които той, като опитен специалист, лекуваше със смесена терапия, в лично отношение това му подейства като нож в гърба. Опита се да се самотерапевтира, но резултатите не бяха налице. Изпадна в остра депресия, която беше подхранвана от породило се чувство на малоценност и тревожност. Познатите му симптоми, бяха добре проверени от негов приятел, професор в същата област. Когато му изписаха медикаментозно лечение, светът сякаш му се срина. Не можеше да яде и да спи с дни наред. Жена му, която бе с десетина години по-млада, скоро го напусна. Лечението не оказваше желания ефект. Беше силно посъветван да се помири с все още живите си биологични родители и да поплаче на гроба на мъртвия си вече осиновител. Майка му, която считаше за такава, беше безкрайно разочарована от разкритата тайна, която трябваше да си остане тайна. Бяха възпитали детето си в такава родова строгост, непрестанно натрисайки му родовата принадлежност, че за д-р Хаджиалов не оставаше никакво примирение с това, че не произхожда от знатния род на боляри. Той бе възпитан изцяло в традициите на това семейство. Шокът от новината, че родителите му са най-обикновени търговци, а не потомци на велик род, преобърна цялото светоусещане на умелия специалист. В ситуацията, в която сам не можеше да си помогне, той стори нещо крайно противопоказно – посегна към алкохола. Обхвана го и синдрома на малкия град, в който бе дошъл да практикува, след завиден пост на завеждащ санаториум за душевно болни. Самият факт, че нямаше в какво да се опре, че жена му го напусна, в следствие на получилата се импотентност, че нямаше мегдан за професионално развитие, му се сториха твърде безочливи. Той изгуби вярата в собственото си съществуване. И колкото и да се опитваха приятелите му да го върнат към обичайния ритъм на живот, комбинацията между медикаменти и алкохол се оказа пагубна за съзнанието на опитния лекар. Единствено така той можеше да потисне пристъпите на тревожност и съмнение в собствените си качества, които го обхващаха. Но болестта му прогресира, съпътствана с тежки депресии. Скоро той не можеше повече да практикува, беше хоспитализиран насилствено при своя приятел, професора, но проблемите с алкохола не се решиха. Поредната впиянчена съдба, докато един ден той не посегна към въжето, окачи го, както бе пуснат в домашен отпуск, за здравия гредоред, на къщата, която беше считал за родна и се провеси, за да стане част от печалната статистика на завършилите със самоубийство страхови неврози.

Абсурдът

Христо се спъна в наредената купчина павета – всъщност не бяха павета, а някакъв бетонен блок право пред общината. Той се беше загледал в телефона си, когато усети, че среща нещо с крака си. Когато се озова на земята, беше целият разкървавен, а кракът го болеше страшно много от подсечката. Запсува, кой по дяволите е поставил този блок по средата на тротоара. Прииска му се да живее в нормална страна, където липсват дупките по пътищата и безумните проекти не са в изпълнение. Христо си припомни безгрижния живот по улиците в чужбина. Той много обичаше да зяпа – и там нямаше препъни камъни, обърнат към фасадите на старите

сгради. Колосалната разлика, показваше, че тук, в българската действителност, всеки трябва като грижлив монах да стои наведен в краката си, за да не се спъне в дадено препятствие на улицата. Друг парадокс беше начина, по който завършиха всички ремонти, траели толкова време. Инсталирането на препятствия за пешеходците, които изискваха огромно внимание при всяка една разходка, беше нещо крайно неприятно. Ако за това отиваха данъците, къде щеше да се спре. А ремонтът по Графа – пълна скръб, няма и градус наклон на асфалта, за да се изтича водата в шахтите. При първия сериозен дъжд, следва наводнение по главна софийска улица. Нелепите ремонти продължават. Но най-нелепо му се струва устройството на движението. Светофари, на които трябва да чака по пет минути, за да премине – и то на разстояние, на което отива до магазина. Нещо беше объркано в цялото устройство на тази държава. Скъпите ремонти продължаваха – безчестието на властимащите не спира. Кой знае колко пари са изпрали, за последните иновации по центъра, които си бяха чист грабеж на евросубсидии. И така, останал целият в кръв, Христо се запита има ли изобщо смисъл да се живее в такава парадоксална държавА?! Всеки би му казал да си гледа в краката – но за това ли плаща данъци? За да може някой да си прави каквото поиска и да твърди, че е естетически издържано?! Христо като един рационален човек, не му минаваха подобни извинения през главата – напротив, той искаше дейно да промени ситуацията, но не виждаше как. Искаше му се да не събира толкова негативизъм към управляващите, а да спомогне с нещо за развитието на тази страна. Но всичките му опити бяха напразни. Скоро щеше да се откаже от приумицата да изследва всичко до край, да бъде разновидност на нещо, което би му донесло вътрешен покой. Справяше се и без да променя нещо в ситуацията. Но тази кръв, нима не бива да бъде възмездена?! Нима не бива да бъде отнесена до съд, пред тромавите не съдилища? Когато убийците се оставят свободно да бродят по улиците – изнасилвачи и крадци. Отрудената реалност, не бива да попречи н аслучващото се, но да подпомогне цялостното развитие на индивида. И как, когато пред него – само спънки, не може да огледа спокойно една фасада.

Биологичен сън

Бягството от самотата е причина, за да се взимат понякога груби решения. За да открие новия си смисъл в живота, Серафим реши да запише биология. Наричаха го ангелогласния докато пееше в хора - тих баритон. Може би щеше да е по-удачно да кандидатства в консерваторията. От къде се реши с тая биология – и нему не беше ясно! Предметите се заизредиха един подир друг. Останал без думи, той се впускаше в съветите на своите състуденти.Но бе по-възрастен от тях, те не можеха напълно да схванат неговото чувство. Не трептяха на една вълна. Оставаха си разделени от поривите между поколенията. Беше най-възрастният в курса, просто защото беше учил различни неща, но нито едно не бе завършил в миналото си. Заплашваше наново да му се случи същото на ангелогласния Серафим. Нещо го теглеше към чужбина, но техните не го пускаха. Теглеше го към истинската наука, изразена по един истински начин. Нямаше да има време – скоро щеше да се почне краят на семестъра. И как да каже на родителите си, че е

прекъснал – тежест усещаше в диафрагмата си от притеснение. Най-вече защото не умееше да се изразява по пълен начин, затова и му бе някак тегаво да участва в бъдния скандал. А и вече бе време да си вземе живота в ръце. На 26, не беше никак лесно да започнеш да учиш нещо наново. От цялото това нервно изтощение като последиците по-скоро, отколкото истинският живот, той спа няколко непробудни дена.

В изблик на творческото си сънуване, го сполетя следния сън. Сънува как е вече втори курс и съветва първокурсниците за различни неща, най-вече за едно упражнение по зоология, което му се струваше, че няма да успее да вземе. Всички термини на латински. Посочването на вида на латински. Разреди, класове, семейства.. Той не желаеше да учи цялата таксономия, затова и сънят му бе особено жив, как предава познания на идното поколение, на по-малките от него. И в съня си осъзна, че всъщност повтаря курса. Не можеше да се задоволи с нещо различно, искаше просто да премине – но ето, че това упражнение, което знаеше вече наизуст, му спъваше цялата работа. Така се стигна и до продължението на съня, в който един негов приятел – видимо по-успешен от него, беше спечелил олимпиада по биология. Вътрешно се фрустрираше – този негов познат бе успял да завърши всичко навреме, дори бе взел философския си изпит с отличие. Дипломната му работа бе привлякла интерес. Вече работеше на доходоносно място по специалността си – това всичко фрустрираше Серафим, без особени заслуги в съществуването си, без все още да изкарва хляба си сам. Успехът на всичките му връстници спрямо него беше причината, Серафим да не потърси повече родителите си – остана сам да си дири късмета. Веднъж отървал се от биологията, той най-сетне се прехвърли в консерваторията, за да се удаде на певческата си кариера.

Подводничарски сън

Сънищата са нещо, което сякаш го свързваше с вселената. Докато похърква, блаженството от споходените дни се усилваше. Можеше да намери себе си сякаш единствено в тези моменти на отдаване, когато забравяше привидно за всичко. Откакто се премести, в новата къща, сънуваше особено оживено. Докато в старата го връхлитаха кошмари – той не харесваше особено нито мястото, нито хазяите си, в новата сънищата бяха плодоносни. Така се стигна до прекалено живо общение с вселената. С енергийното поле, което разкрива нови хоризонти пред тези, които могат да слушат и имат търпението да последват вселенския зов. Нямаше кой знае какво да се мъдри. Той сънува живо как влиза на борда на нова подводница. Беше на смяна. Следеше внимателно радара за вражи подводници и изтребители. След като нищо не засичаше с дни, той израсна в собствените си очи – стана мъжествен и мускулест. А преди да тръгне на подводницата се сбогува със своите стари вече родители и също така с жена си. Беше му се присънило наиитна, че вече има жена – млада, хубава, сексуална толкова колкото него. В промеждутъка изведнъж ги пуснаха отпуска. Той се прибра при домашните си. Сънува подробно как чука жена си върху диван. Френски прозорци даваха гледка към морето. Отдаването не можеше да продължи наистина дълго. Нямаше кой да го спре по пътя му да се

върне. Отпуската свърши. Бяха скрили нарочно подводницата, така че да не се различава. Преди да влязат на борда, с целия екипаж те си разделиха пространен обяд – и винаги екипажът бе от различни хора. И така те се гмурнаха обратно под водата – някой щеше да нацели подводницата, но в крайна сметка и да се спасят. Защото дните минават толкова бързо насън, колкото и годините за броящия ги.

Мекото на хляба

Кирил пак се върна ухилен вкъщи. Жена му отдавна не го чакаше, особено след като се бяха развели. Нямаше кой да го посрещне с топли думи. Но той си се хилеше и се отпусна на големия диван, налял си вече чаша уиски. Скъпо уиски пиеше – професионален навик. Беше спрял вече да пуши, но пушеше преди скъпи цигари. Стигаше дори до две кутии на ден. Нямаше на кого да се похвали,изигра един пасианс на компютъра и се приготви да си ляга. Малко преди да заспи, новият пост отново му мина през лицето и се ухили. След дълъг престои на оценянето, щеше да се обеди сам, че няма какво толкова да губи – затова и кандидатства, те пък взеха, че го одобриха. Уродливостта на характера му бе известна на неговите началници. Той си беше хванал младо гадже и психически я фрустрираше нарочно. „Ти не ставаш“ – „няма да си намериш работа“ и какви ли не други атаки й отправяше постоянно. От немай къде момичето бе принудено да живее с близо 30 години по-възрастен мъж, който я задоволяваше финансово. Кирил се беше уредил – младо гадже, нов пост, какво ли друго му трябваше?! След като го върнаха на работа, която бе прекъснал по здравословни причини, не му се удаде друг шанс да подаде заявлението си, освен като се опитваше да запази някакво вътрешно приличие. Такова не се случваше изобщо – той си оставаше неприличен.

Първичността му бе пословична. Самият той имаше множество вътрешни проблеми, които не можеше да пребори. Останалото вече бе свършил – беше оженил щастливо децата си, беше успял да уреди бившата си жена с апартамент, за да не мрънка. Беше успял да задържи директорски пост вече повече от 20 години. След като напусна поради заболяване на сърдечно-съдовата система, се отдаде на курволък и намери това младо, крехко девойче. Залъга я с вилата си, с колата си, с тлъстата си сметка. Купуваше й дрехи и бижута. Тя нищо повече не искаше на този момент. Че спеше с дъртак, не й пречеше особено. Беше от тези нови породи жени, за които не бе срамно да се продават. Продаде си обаче и душата, защото Кирил се оказа далеч не толкова безобиден. Желанието да упражнява непрестанен тормоз върху нея, беше по-силно от надеждите му, че ще я дари с дете. Тя изпадна по свойски в депресия – беше отказал да се храни, не можеше да спи, беше отказала дори да се къпи. Той наблюдаваше всичко това с удоволствие – беше успял да й съсипе младата психика. И продължаваше все в пълни сили, като я отчайваше, обезверяваше и я правеше подвластна изцяло на неговите прищевки. На новия пост той изкарваше по-добре отколкото дори и като директор. А вечер щом се връщаше – поредният скандал с девойката го връщаше към началото на сериала, в който живееше. Това го задоволяваше – обичаше да я разплаква, да гледа колко е отчаяна.

Един ден обаче тя не можа да издържи. Психиката й вече беше станала лабилна – не можеше повече да търпи тормоза, но не можеше и просто така да си тръгне, да се лиши от целия комфорт, който й се предлагаше. Затова тя реши нещо крайно, промъкна се докато Кирил спеше и заби кухненски нож право в гърдите му. Когато дойдоха полицията и линейката, тя не беше на себе си и плачеше, свряла се под кухненската маса, в самия ъгъл на стаята. Нищо повече не й направиха, но последвалия престой в психиатрия, не беше от най-желаните за нея – всъщност й поставиха остра и тежка диагноза, от която нямаше отърване за цял живот. Разбитата й психика, си остана константно разбита. Прекара остатъка от живота си на медикаменти. И двамата, вкусили от мекото на хляба, свикнали да се глезят в живота – не можаха да се обърнат и да видят поне един залез с отворено сърце.

Греховност

Следите на паметта, които останаха в него, се бяха насложили като разновидност на греха му. Той прегреши, отдаде се на жена, без да има склонност да я изчака, без да му харесва тя – без нищо. Това щеше да го преследва за дълго, защото в последствие тя започна да го заплашва, да го търси непрестанно. Вярваше си, че тя е единствено в правото си, че е единствено в позицията си да дава тон, да му нарежда – и беше груба с него, беше цинична. Той разбра от самото начало, че тя е особено простовата. Но не искаше нищо да й каже, за да не я обиди. Запази куртоазията си докрай – и тази куртоазия щеше да му изиграе лоша шега. Твърде лоша – от куртоазия той спа с нея на няколко пъти. Тя се опияни бързо, не го оставяше, целуваше го, без да усеща, че той не й отговаря на целувките. Искаше го, без да разбира, че той не я иска. Всичко се случваше в нейното съзнание, перфектно, сякаш бе намерила любовта на живота си. По-късно, тя не си призна, че го заплашва заради отритнатите си чувства. Заплашваше го заради една книга. Твърдеше, че никога не е бил част от живота й, макар и вечер да си мислеше често за него, дори и след като замина далеч. От чужбина, тя му звънеше от непознати номера, да го заплашва, че ако продължи работа по книгата си, ще го убие. Всички тези заплахи, той не взе насериозно – помисли си, че си има вземане даване с поредната луда. Все на луди попадаше – не можеше да се насити на нещо нормално, затова и се отдаваше на похождания на съдбата. Не беше истинско това, което изпитваше – опитваше се да лавира, да бъде отдаден в своето препускане през живота. Но не му се удаваше – той си бе все така погълнат, от собственото преживяване на новите чувства, мъчеше се да се утоли в непрестанни разногласия. Но нищо не постигна. Освен това, че си намери жена, която да го заплашва, да го гони, да го принуждава да бъде по-тих и от водата. В нейното съзнание, тя не вършеше нищо лошо. Беше загубила всякаква граница, не можеше да се спре. Непрестанно го обиждаше и заплашваше, че е пътник, че ще последва бившия й в гроба. На това всичко, той не можа да

отреагира иначе, освен автоматично да иска да се предпази. Така се обърна към полицията – тя твърдеше, че нищо не могат да й направят, защото била със солидни връзки в полицията. Такива неща, разбира се, бяха плод единствено на съзнанието й и болното й въображение. След официалната жалба пред полицията, тя беше издирена и заключена като опасна за себе си и околните в психиатрична клиника. Останалото – бяха просто думи, които отекваха, както стъпките тихо отекват в снега.

От вертепа

Събраха набързо делегацията – хаджи Пенчо, Декоолу и някой си адвокат Воймиров. Тримата си запретнаха бързо дисагите и заскитаха из Европа, за да търсят княз. Княз на новата държава, никой не искаше да стане. Току харесат един, Русия се оказва против. Току харесват друг, той пък – пияница. Накрая посетиха един виенски дворец, отидоха си, леко смръщени, Търсеният принц го нямало. За да го намерят, почнаха да обикалят по вертепите – славел се той със своята разгулност и своята неукротима сексуална енергия, която го вкарва все в нови подвизи. Намират го, гол, по риза, в компанията на три проститутки и му казват да става, че страна ще управлява. Изборът върху този виенски принц не беше случаен – беше пряк наследник на френския трон и близък роднина с английските престолонаследници – от добра кръв беше, но пълен пройдоха. Започнаха да издирват все по-начесто изгубеното време, което им отне, и в което държавата стоеше без княз. Няколко месеца скитания из Европа бяха необходими, за да намерят този принц на разгула. На следващия ден, той вече бе отпътувал с влак към страната, след общо пет дена, встъпи официално като княз на новата държава. Разногласията му с министър-председателя, консерватор, но и модернизатор, не пречеха на диктатурата му, която сякаш с лека ръка беше удовлетворителна за развилнелите се европейски лидери. По това време нещо като диктатутра имаше навсякъде, така че и тази малка страна не правеше изключение. Диктаторът не се разбираше с княза. Князът продължи да си ползва услугите на вертепа, остана не толкова самотен, колкото се отдаваше на разгула по нов начин. Щеше да му се наложи да се ожени, в династичен брак, но така и не пожъна нужния успех. Неналичието на друг, който да заеме дългоочаквания престол, се превърна в грозна полемика обратно в родината. Докарването на виенския изедник, както ще го нарекат по-късно, за управител, поставен от Бог, на страната, подейства странно на целия православен народ. Той беше прахосник, не се свенеше като такъв. Построи си няколко двореца, а се говори, че не една уличка, в задния двор на двореца, били и царските вертепи, на които той бил чест посетител. Дори и незасегнат от всичко друго, дори след като стана цар, той не се отказа от личните си предпочитания, от личното, което му се удаваше, за да преуспее като военачалник. А нямаше никаква военна дарба, освен амбицията. По-скоро светски човек, със светски обноски, пред

него рядко щеше да застане питането: има ли нещо справедливо в каузата да се жертват хора. Поредният развратник, се оказа деспотичен, за някои дори сатрап. Малко преди смъртта си, хаджи Пенчо повика Денкоолу, запита го дали не са направили грешка. Дали е грешка или не – това историята сама би решила, но от лакомията на тогавашния княз, страната беще разгромена на парчета и фалирала, трябваше да се изправя пред неясно бъдеще.

Отделените

След като прекараха няколко дена заедно той се почувства отвратен от нея. Все още не знаеше за психическото й разстройство, но когато то стана реалност, се почувства наистина застрашен, заради връзките й с мафията, заради спецификата на заболяването й, а и защото тя знаеше къде живее. Изглеждаше невменяема последния път когато се видяха. Тя го целуваше, той не й отвръщаше – имаше твърдо, хладно отношение към личността й. Бяха се запознали в един сайт за сексуални запознанства – не вярваше, че в него бродят наистина само откачалки, защото беше попадал на доста интересни жени в него, с които поддържаше с удоволствие отношение. Но когато попадна на нея, когато започна психическият тормоз. Тя му звънеше непрестанно,

понякога му оставяше до 50 съобщения на вечер, без да се броят гласовите съобщения. Последната вечер се държа толкова хладно към нея, че това би обидило всяка една жена. Тя обаче беше безконролна. Изреченията впоследствие, че няма никакви граници, и не само тя – го подтикваха всяка вечер или сутрин дали когато излиза до магазина, няма да види противното й лице, с насочен пистолет към него. Беше му жал дълго време към нея – тя беше сирак, рано останала без родители, нямаше и роднини, за които да може да се хване. Хората дори в родния й град я бяха обрекли на изолация. Той не знаеше защо, но бързо си изясни проблема след първите заплахи.

Психическият тормоз не е единствено заложен. Той не очакваше, че такъв тормоз, и то в таквиа размери може да се осъществи от страна на жена. Замисли се за нелепата история с жената на Чайковски и нещастния му брак, породен от подобни отношения. Явно това наистина можеше да се случи. Когато отиде със записите и ги продаде на полицията, той не знаеше, че си има работа с психопат и евентуален убиец. За да не се стигне до нещо подобно, полицията директно алармира немските власти за особено опасен субект с психически отклонения, Николина се казваше тя, наречена от себе си „Писателката“, защото по думите й описвала живота на мафията, в която пак според безумните й истории се подвизавала. С мафията тя основно го заплашваше – само че какво означава мафия, сбирка от гамени без граници, или рационални хора, с доста хитър ум, които убягват от закона по изтънчени или не чак толкова изтънчени начини… Той заложи на второто и се замисли как така сериозни мафиоти биха тръгнали да се занимават с него заради някаква си книга, която отразява хомосексуалния живот на цар Фердинанд и транссексуални в София. Това именно пишеше. Заради тази книга „Писателката“ му бе издала и смъртна присъда – заплаши го, че ако излезе от печат, щял да остави приятелката си млада вдовица. Всичко това му се струваше сюреално – мафията, полудялата „писателка“, която не бе издавала нищо в живота си, но твърдеше, че така била позната пред Бойко Борисов. Кой ще се занимава с глупава, слабоумна жена, висока метър 56?! От нея не бе чул една правилна приказка, тя правеше правописни грешки ,докато пише и рецитираше двете си безумни стихотворения, които бе успяла да съчини в живота си. Той разбираше, че психическата й нестабилност се дължи на трагедията в семейството й, но когато беше задържана след множество заплахи за убийство, на него не му дожаля. Помисли си, че подобни хора със заплахите си – това да ангажираш някой друг в убийство заради собствената си глупост или безумие, не заслужават наистина думата „живот“. Тя живееше заради някакви си шпиони, които непрестанно я гонеха, занимаваше другите със себе си, разконспирираше трафик на хора в центъра на София. За нея всеки беше съмнителен и искаше да й направи нещо. Не можа да открие пристъпите на параноидна шизофрения още в началото. Но се убеди, че тя страда именно от подобно отклонние. Беше виждал вече достатъчно шизофреници в живота си, за да знае, че става дума именно за това отклонение. До съд не се стигна – жената от години не беше лекувала състоянието си и беше станала опасна за себе си и околните. В Германия скоростно я издириха и я затвориха в психиатрия. Може би щеше да се оправи, може би някой ден, в разстроеното си съзнание, неподлежащо на възстановяване, щеше да го издебне и да стреля по него с огнестрелно оръжие, дадено й от въображаемата й мафия. Тя живееше в свят населяван от кланове, турци-мафиоти, роднини, които работят с турците, в свят населен с английски вълшебници и зли магьосници, с вампири и върколаци. Беше объркала здраво измеренията – предполагаше, че папата е чист вампир, и твърдеше, че вампирите бягали от кралицата на Англия. В нейния объркан свят, тя се бе запознала с английски писател-вълшебник, който й посветил книга, станала бестселър. В последствие той преговори познанството си с нея, и си даде сметка, че много от преживяното, беше всъщност плод на едно разстроено въображение. В него тя спасила АЕЦ „Козлодуй“ от енергийни олигарси, беше

завършила школа за охрана и обясняваше естеството на охранителя. В този свят, тя нямаше границите да посегне на нечий живот и все смело крачеше, подкрепяна от своята мафия. „Писателката“ – така била позната из цяла България, из целия свят, занимаваше се с разконспирането на бизнеса от осеменители в Англия, промотиран от гърците. И какво ли не още. Пред психиатрите тя продължи, дори и подложена на огромна медикаментозна доза, да обяснява за своя порядък, за всичко, което й се случваше и едва ли не се чувстваше всесилна вълшебница-мафиотка, която има власт над живота на другите. За специалистите бе ясно, че пред тях стои тежък случаи. Опитите да бъде излекувана бяха неуспешни и може би щеше да прекара живота си в немска клиника по психиатрия. Поне се почувства спокоен, че няма да му кацне на вратата някой ден с безумния си поглед и да се опита да го дари с предсмъртна целувка, преди да натисне спусъка на пистолета. Времето прекарано с нея бе за него отвратително, и той го бе направил единствено от чувството на жалост към съдбата й. Но това, че тя си оставаше все така отчуждена в себе си, мислейки, че илюзорният й свят е реален, беше за него истинския корен на трагедията, която се случи в отделянето й, когато тя замина за Германия. Професионална масажистка? Толкова болка от масаж, той не беше изпитвал. Може би и затова всичко се коренеше във въображението й. Отделената от себе си – пореден пример за нечовешкото отношение към другия – съдбата на „писателката“.

Едната къща

Колко къщи беше сменил в живота си.. И все пак този еркер на къщата, която току засели, му даваше свободата да лавира. За него бе от изключителна важност, компонентите на къщата да бъдат запазени. Мечтаеше как превръща всичко творчески в нея. Преобразуването бе основно в идеята му да се запази блясъка на старата къща – да оживее сякаш е феникс от праха. Искаше му се веднага да започне с подобренията. Не му достигаха все още финансите за това, но знаеше, че щеше да се измени, да дойде друго време и да запокити всичко насреща. Той живееше в стара къща, издигната през 1926. Две години преди бащината му къща. В стил, който беше изчистен. Дори и да бе надградена, след като семейството се беше замогнало, красотата на къщата беше издържана в един изчистен стил. Поиска му се веднага да купи мястото, където беше взел квартира – в пространен еркер, на втория етаж.Носеше му спокойствие и прохлада, за да твори. Мечтаеше си да свика опитни майстори, които да украсят бъдния му дом. Големи дървени врати, покрити с прозорци и тъмен лак придаваха тежест на мечтите му. Току пред прозореца, където мислеше да изгради своя работен кабинет, растяха високи дървета. Предната градина имаше нуждата да се облагороди. Замисли се да сади цветя и храсти, да я проектира като собствена. А кабинетът му се красеше от библиотека, от пода до тавана, обтегнала се по протежението на цялата стена. Мечтаеше си или не – но много от преживелиците му в тази стара къща не се отдаваха само на фантазията. Той бленуваше, дерзаеше да я оформи по свой вкус, да й дари собствена загадъчност. Така може би щеше да дойде ден, наистина да купи двустайната си част от къщата. Можеше и да не дойде. Но важното бе, че беше безкрайно щастлив в своя нов дом.

Старият град

Старият град беше белязан от колоритната виенска ера от началото на века. По малките улички се извисяваха старинни кооперации. Понякога му идваше да спре, да се повози малко на файтона, обърнат изцяло към красивите здания. Друг път му идеше да си удари една дълга разходка, загледан в старините. Имаше си няколко любими къщи из малките улички, докато не излезе до еврейския квартал. Около синагогата беше тихо. Крайпътните ханчета бяха на път да бъдат разпродадени и съборени. На тяхно място да бъдат издигнати нови къщи и кооперации. В стария град динамиката на промяната бе експоненциална. Приииждаха хора от цялата страна, за да дарят с колорит и образност мястото, на което щеше да се простира върволицата от къщи и малки кооперации. Това лице на града си остана непроменено въпреки социализма, въпреки зверските бомбардировки от втората световна. На това място се събираха надеждите за едно съгласувано съжителство на хора от всякъде. Имаше нещо космополитно, свързано с тази стара част на града – там бяха съжителствали много хора от всякакви култури. И белегът им се виждаше в архитектурата, във всичко, което напомняше, че някога ще се удаде възможност за бисерното излияние на историята да се синхронизира с потока на сегашното. Старите фасади просто напомняха със своя колорит не толкова отминалите времена, колкото отминалото съзвучие на естетиката – когато една сграда се превръща в шедьовър на изкуството. Подобни крайпътни пространства биват бързо заемани от нови и нови прекрасни архитектурни образци. Във време, когато се е строяло от истински архитекти, отгледани в традициите на западните школи. Стъпки в бетонната маса. Отключените шарки на един завет, сякаш сключен отдавна с предците. Гъделичкане по ребрата. Стожер на действителността.

Баница

Докато отпиваше от бозата, голямата хапка от баницата все още се разтваряше в устата му. Механичното действие на зъбите и слюнката. Пред взора му се бе разпростряла старинната уличка, осеяна с къщи от миналото. Това малко го безпокоеше, повече страдаше, че надали ще изкара и пет лева днес. Изобщо бе безразличен към историята на живущите в къщата. Различаваше се от любопитния си син – на кой се бе метнал? Майка си той не познаваше – беше починала млада, но не му се щеше да развали впечатлението му от образа й на светица. Имаше в гънките нещо просмукано. Влага в къщата, в която живееха. Те бяха наследници на стара софийска фамилия, толкова стара, че била тук още от турско. Имали ханове край Лъвов мост, от чиито красиви възрожденски сгради нищо не бе останало. Но в края на 19ти век родът построил къщата с двата еркера, по виенски образец, в която сега и живееха. Не можеха да плащат данъците по поддръжката, затова в 16-стайната къща живееха всякакви уроди, които си плащаха наема. Малко нелегално, разбира се – никой не бе регистрирал сградата, че се дава под наем. Докато хапваше баницата си, в стария град, пред пекарната, в главата му не спираше да се появява новият теч. Тази 120-годишна сграда, беше приютявала богатите му предци – имаше два салона, и пет спални в разцвета си. Сега нищо не бе останало от приказното богатство на миналото. Баща му беше въдворен от комунистите като общ работник. Занаята мина и в ръцете на Марко. И се чудеше от где да поеме с единствения си син. Все още обичаше рано починалата си жена, за да се ожени за друга. Бяха минали почти 17 години от кончината й, но той все още ходеше всяка събота на гроба й, с хубава мраморна плоча, за да й остави цветя. Всяка седмица, стига да не беше на работа. Общак бе цял живот и се трудеше по разни строежи. Не искаше да става майстор, макар и да разбираше занаята си добре – вече почти 30 години в строителството. Кръстът го болеше, имаше задух, но не спираше да се труди, за да осигури препитанието на сина си. Живееха в три от 16те стаи. Другото – всичко под наем. На първия етаж – шивашко ателие. Ако се скъса копчето, поне знаеше къде да го занесе за зашиване, без пари. Животът на млад вдовец и сина му. В помещенията, заемани от тях цареше винаги суматоха, творческа суматоха. Марко се увличаше от класическата музика. Имаше стар грамофон, наследство от дядо му, който все още работеше и грижливо поддържаше. Колекция от грамофонни плочи. Но докато си хапваше баницата, на няколко метра от къщата, все този проклет теч му бе в главата. Сигурно някоя спукана тръба – пак 2000 лв. И от къде да ги вземе?! Старата къща се рушеше. Имаше нужда от спешна реставрация. Но това така и нямаше да дойде. Красивите орнаменти – цветя – по фасадата се бяха вече излющили от времето. Колко ли много бе тя преживяла?! Бомбардировки, комунизъм, и все си стоеше така, сякаш е строена за вечността. Австрийски архитект я беше изваял от праха, във време, когато фамилията му имала търговски офиси във Виена и Будапеща. Занимавали се с търговия на кожи. Имали простирна фабрика за обработка в столицата. И нищо не бе останало от това старо богатство, освен здравите, бели зъби, потомствени зъби, с които Марко разкъсваше баницата.

Звезден купол

Иван се забърза. Оставаха му няколко крачки до колата. Имаше смътното усещане, че някой стои зад него. Но зад гърба му улицата беше празна. Беше изморен след две последователни смени. Нямаше какво да отбележи на звездната карта, но наблюдаваше няколко определени звезди, около които се предполагаше, че има черни дупки. Дефракцията на светлината, която не можеше да се улови с тукашните телескопи, все пак бе част от методиката, с която Иван търсеше планети. Иван Даров бе един от последните астрономи, останали да живеят в страната. Представител на будната Дарова фамилия от Трявна, той не искаше и да чуе за друго място, до толкова се бе обвързал с България. Баща му беше инженер и изобретател. Майка му – учителка по физика и география. Беше наследил цял пансион от книги, свързани с приложна математика. Дядо му беше математик и професор, а Иван бе избрал да продължи кръвната линия на страннни занаяти, превръщайки се в астрофизик. Беше един от малкото изобщо, които упражняваха тази професия в България. Държеше лекции по специални предмети и обучаваше бъдещите магистри. Но старата обсерватория бе в окаяно състояние – покривът беше потекъл, по старинните орнаменти, опасващи сградата в Борисовата, личеше корозия. Имаше нужда от реставрация. Иван Даров се беше обърнал с множество писма към властта, за възстановяването на уникалната обсерватория. Уви, никой не отвърна на усилията му. Най-старата обсерватория в София се рушеше пред очите му. Болеше го не само заради сградата, но и заради отклонението, което съпътстваше личните му опити. Хроничната липса на средства за изследвания беше повлияла значително на настроението му. Беше работил няколко години подред за 500 лв. в Роженската обстерватория. Вярно, работата му се характеризираше повече с формули, изследващи теоретично вселената, но често му се налагаше да прибягва и до експериментална фаза, за да завърши наблюденията си, за да приложи формулите си. Модерни телескопи обаче тук нямаше. Беше му трудно, макар и по чуждестранни симпозиоми да бе хвърлил светлина върху съществуването на няколко планети, в орбитите на отдалечени звезди. Работата му вървеше бавно, не заради липсата на желание, но заради старата техника, с която трябваше да се прави съвременна астрономия. Липсваха му скъпите камери за заснемане на звездите. И въпреки всичко, Иван Даров не се предаваше, работеше неуморимо и искаше да си остане в България. Макар и колегите му дори в Африка да имаха по-добри условия за труд, той не се колебеше да представя страната ни пред чужди симпозиуми и форуми. Беше открил десетина нови звезди в кариерата си, дори ползвайки старинните телексопи. А умората след няколко дневното дежурство, той дължеше по-скоро на факта, че е принуден да стане свидетел на унищожаването на българската астрономия. Затова беше готов да се бори със зъби и нокти за запазването ѝ. Участваше в редица международни проекти, които сякаш имаха за цел да отсрамят името ни в тази ненужна на съвремието дисциплина. Много трудно, Иван изследваше дълбокия космос и беше може би един от малкото граждани на София, които се занимаваха с вселенските тайни. Друг занаят той и не искаше да има. Наскоро, за да попълва доходите се бе захванал да дава лекции по приложна математика – добре познато поле, наследено още от дядо му – професорът. И така, лишени от материалната база, единствената база за развитие беше изцяло в сферата на абстракцията, на която Иван Даров бе подчинен. Това, че развиваше объркване от честите нощни бдения, не му даваше причина за хроничната болест, която беше на път да развие. Получаваше задух. Предписаха му повече да не влиза във влажните помещения на старата обсерватория, осеяни с мухъл.

Това беше крах за Даров, който имаше амбицията да стане професор. Най-вече зачестиха фобията, че някой го следи. А задухът не премина. Пред опитните психолози, въпросът беше решен – астрономът развил психична болест, в следствие на преумората през дългите вечери на бдение над звездите. Вселенските карти изпълваха съзнанието му. Редица формули заставаха пред очите му, описващи траекториите на незнайни планети. Да намери обитаема

планета бе за него мечта, която не можеше вече да осъществи. Медикаментозното му лечение, влоши положението. Той вече не можеше да излиза, в пристъпа на страх и панически атаки. Загуби работата си в университета. Никой и не искаше да чуе за съдбата на един от последните български астрофизици. Докато един ден той не построи формула, описваща потенциалното местонахождение на черна дупка, отдалечена на 15 светлинни години. То бе проверено експериментално от астрономи в САЩ. Дори откъснат от света, в плена на собствените си формули, Иван Даров беше останал продуктивен. Живееше в старото си софийско жилище. Докато един ден не му спряха и тока. На границата с мизерията, българският астрофизик, се принуди да разчита на държавна пенсия за психично болни. Никой от психиатрите не можеха да му помогнат, докато не откри сам със собствения си разсъдък логотерапията. Знаеше нелош немски и се обърна към специалисти във Виена. Използва специални техники, които изучи и приложи сам на себе си. За няколко месеца оздравя. Но стигмата на психично болен заплашваше да го остави на улицата. Получаваше си пенсията от стотина лева. Ала жаждата му за откриване и доказване, не се потули никак, той продължи да изследва абстрактните дължини на светлината, издирвайки източника й. Макар и да бе здрав, българската психиатрия го анатемоса като шизофреник. Подобни сделки имаше често като случаи из родната ни медицина. Но Иван се пребори с това и след като не откри почва за работа в България, след като отказаха да го допуснат в университета, след като получи стигмата на обществото, този здрав мъж се насочи към чужбина. Беше му тежко и за старото софийско жилище и за разпадащата се лаборатория, но получи възможност за работа в Европейската космическа лаборатория в Чили, което не отказа. Отиде при радиотелескопите с мощен резонанс и там остана в продължение на 20 години, за да изследва дълбокия Космос. След като логотерапията, не българската медицина, спаси живота му, Иван Даров се посвети на разпространение на логотерапията в България. Това не пожъна никакъв успех – сънардониците му бяха твърде вкопчени в битовото си съзнание, за да допуснат новите техники на този тип психология. Иван Даров, който междувременно стана и професор по астрофизика, в един американски университет, се приближи до умиращата астрономия на България, остави касапите-психолози да си правят каквото искат и въпреки дарението, което направи за обсерваторията в Борисовата, нищо от наченатото не срещна успех. Така новият професор, получил признание в чужбина, се оказа абсолютно ненужен в своята родина. Последвали опити да се върне не дойдоха, още повече, че той се раздели със старото софийско жилище на дядо си – професора и разпродаде всичко що имаше в България. Последният удар по българската астрономия и Иван Даров вече, дотолкова стаил болката си към родината, не се и сети за нея, въпреки бляскавата кариера на изследовател, която пожъна в последствие.

Прилив на енергия

Готовността, с която протегна ръка към детето, учуди дори него. Малкото момиче се бе притаило до една кофа и зъзнеше, увито в дрипаво одеяло. Как така толкова малък жест бе склонен да го извади от закучилата се ситуация в живота му?! Той бе безработен, получаваше пари единствено от стари ренти, на земи от предците си. Не си и помръдваше пръста, за да разчупи ежедневието си. Един от пороците му се състоеше в това да пуши марихуана по цял ден. Често се унасяше в дрямка. Ядеше. Беше напълнял. Нямаше и следа от жизненото тяло на

младежта му. Не си купуваше нови дрехи – носеше едни и същи вече десет години. Нямаше жена, нито любовница. Цялото попълнение на средствата му се изливаше в храна и коз. Опитите му да се отърси от безбрежния живот бяха напразни. Все повече затъваше, особено след като прекъсна поредното си следване. Все още нищо не беше завършил. Мъчеше се да пише роман, който никак не вървеше. А темата бе модерна – описваше хомосексуалния живот на един адвокат в столицата. Старият му плам се бе изпарил в ежедневието на усилието да се задоволи с премяната на някаква уж безбрежност.

Липсваше му твърдост, липсваше му воля, липсваше му всичко, за което някога можеше да каже, че е обичал. Единствено тази рента го спасяваше от пълната мизерия. Но и с нея какво ли щеше да постигне?! Водеше един крайно егоистичен начин на живот, без грижа за когото и да било. Това падение на личността, разяждането в мрака на коварните мисли – всичко, което възпираше живеца и творческия му порив се беше концентрирало в зловредното ежедневие. Нямаше утеха. Беше загубил смисъл.

Но сърцето му оставаше жалостиво. Не можа да понесе гледката на детето край кофите. Толкова много страдание има в този живот! Толкова хора, които надали ще има какво да хапнат за Коледа. Забавени заплати – токът спира. Дълбоко в сърцето му му пукаше все още. Протегна ръка и измъкна детето от мръсотията. Заведе го да хапнат в ресторант, постла му шепа стари матраци и одеяла и след хубава баня го остави да си почине. То не се съпротивляваше, послушно дойде и мина настраната на помагача си. Беше на не повече от десет. Умно блещукаше погледа под кръглото му челце. Така той се наведе, опресни си заданията. Скоро започна да пише с пълна сила. Готвеше, което не се бе случвало от години, дерзаеше и не спираше да помага на тавана, в ателието на един стар художник, от което си докарваше още малко пари. Всичко инвестираше в намереното дете на улицата, което никой не потърси. В историята му имаше нещо печално – многолюдно семейство на българи, млада майка – разпоретина, Не се знаеше кой е бащата на детето. Майката се задоволяваше с всякакви случайни набези и така имаше шест деца. Едно от които беше избягало, след като непоносимият й нов любовник бе тръгнал да го бие. Така се озова до кофите. Беше вечер. А той и не предполагаше какво ще му поднесе съдбата с ръцете на това момиченце. Искаше му се да помогне и на останалите членове на семейството й. Не се обърна към никакви институции – и без това спящи вовеки в зимен калпак. С доходите от продажбата на романа си, осигури добър живот на намереното момиче, че скоро си намери и постоянна работа в едно издателство. Нямаше по-добър развой на нещата. А спря и да пуши марихуана и спря контакт с бившите си познати, с които откри, че единствено пушенето и предрешеното гуляене ги беше свързвало.

Очерк на българските въстания

Омеси една питка и я хвърли в пещта. Такива рутинни занимания не бяха нещо особено за старата му майка. Те все още живееха в къща от преди турско, строена от дядо му, много преди да се роди. Къщата беше измазана цялата в бяло, над издадената входна част се намираше терасата с чардак, окичена с бурна лоза. И тя, садена от дядо му в 70те години на миналия век. Дядо му беше търговец и занаятчия. Имаше няколко дюкяна на чаршията, още от турско. Прибрали го по време на въстанието от 76, като поборник на местни комити. Всъщност в къщата им често идваха гости революционери. Така известни цървули бяха оставили своя прах

в хола. Къщата на Кольо Усмивката, както го знаеха, беше на два ката. Парите за нея си беше натрупал освен с няколкото дюкяна, и с една малка фирма за търговия на вълна – на дребно, разбира се, но имаше връзка с богати прекупвачи в по-големи градове. Къщата бе изградена в края на 60те, когато бе още млад, 35-годишен. За да сринат търговията му, се бяха погрижили местните турски велможи, след като стана ясно, че давал подслон на комити. Но с тях дойдоха и други, по-важни проблеми. Опита да се откупи бе безуспешен. Трябваше да стои в затвора до самото идване на руснаците, през което време семейството му гладуваше. Гладните времена, както ги наричаше баща му, продължиха близо две години. Когато руснаците освободиха града от турците, той най-сетне видя свободата след близо две години гледане на злокобните решетки и пухкавото парче светлина, което идваше през високия прозорец на зандана. Вече свободен, му върнаха дюкяните, и малката фирма отново можеше да работи. Но той беше заболял от някаква болест на дробовете, така че децата му, наместо образование, трябваше да се затрудят в бащините дюкяни. Така се спомина малко след пускането му от затвора от тайната болест на дробовете. Нямаше време, децата му се разбягаха по други градове, единствен синът му, Добри Усмивков, остана да пази бащината къща. Търговия той не можеше да върти, не му се удаваше никак, затова се посвети на дюкяните. Обичаше да прави неща с ръцете си. Почна да поправя файтони и да изработва мебели от дърво. Дюкяните се превърнаха в стегнато майсторско предприятие за изработка на мебели. Той се ожени за дъщерята на един местен аптекар, бурна млада девойка, хубавица, че и тя не без имане, единствена на баща си. Проспериращият майстор взе в наследство, каквото тя наследи – аптеката на баща си, с къщата им. И двете той продаде след кончината му – не му трябваше друго освен старата къща от турско. Но се поболя от болестта на баща си и в зората на новия век напусна земния си път, оставяйки малко сираче – Иван Усмивков и майка му. С парите от зестрата и каквото беше останало от баща му, се препитаваха скромно. Скоро обаче недостига застави едва 12-годишния Иван да почне работа в печатницата на Брънекови. Тази видна тревненска фамилия се бе заселила в малкия град отдавна, но печатницата, с която се бяха прочули, беше прясно създадена. Така младият Иван, който можеше да чете и да пише вече, се захвана със занаята на Брънекови. Печаташе десетки коли на ден в големите преси – вестници, списания, книги. С интерес попиваше от знанието и от случващото се в района. Точно когато постъпи на работа в печатницата, войната вече беше избухнала. Той бе малък да участва, но съпреживя трагедията на Брънекови, когато братовчедът на печатаря, д-р Петър, беше убит на фронта. По-късно улица щяха да кръстят на негово име. В тази обстановка, Иван се запозна с все още неемигриралия Георги Шейтанов, с когото щеше да го свързва топла дружба.

От всички вестници, Иван Усмивков следеше с интерес изданията за политика, различните нови вълни и партии, които се образуваха като реакция на войната. Един ден му попадна случайно анархистка диплянка, копие от която той си запази в пазвата. Нищо не каза на майка си. Четеше я вечер, на свещ, защото нямаха пари да си прекарат електричество. Последвалите събития, никой не можеше да предрече. С идването на земеделците, виновните за войната бяха съдени и хвърлени в затвора. Изглеждаше, че може би щеше да настъпи справедливост. Иван обаче все повече се увличаше по анархизма. Питката, която майка му извади във фаталната вечер, и му поднесе към къкрещия боб, беше най-малкото, което те можеха да направят, за да видят света с по-други очи. Беше им писнало от боба, от оскъдицата. Майка му не беше навикнала така да живее – в къщата на баща си, имаше всички удобства, че дори и образование ѝ бяха дали. Но ранната смърт на мъжа ѝ, животът след това, в оскъдица, ѝ бяха попречели да пее – тя много обичаше да пее докато готви. Ала мелодията ѝ замираше на устните, опитваше ли се да си възвърне моминския навик. С режима на храната по време на войната, последвалите вълнения и идването на земеделците тя още повече загуби надежда в бъдещето си.

Земеделците бяха прости и недодялани, не можеха да управляват държава. Трябваха им бурни, млади лидери да оглавят министерствата. Но това не се и случи. Непрестанните стачки, несигурността след войната витаеха като злобни демони над бедните къщи. И така, последният хляб, който Иван Усмивков опита от ръката на майка си, се оказа точно тази вечер. Той се нахрани с къкрещия боб, целуна ръката на майка си и излезе тайно, без никому нищо да казва. Конспирации или не, Иван се беше забъркал с анархистите.

Неизменните потури и воня на евтин тютюн, го съпътстваха, докато влизаше в ханчето в Старозагорско село. Превратът беше отминал, гонения и боржения бяха настъпили във всички лагери. Покушенията срещу леви интелектуалци, вбесяваха още повече въоръжените активисти. Страната беше на ръба на гражданска война. Фракциите бяха толкова много, колкото и различните мислители – комунисти, македонци, земеделци. Но анархистите стояха някак встрани от всички тях и следваха собствена политика. Онази паметна вечер, Иван Усмивката участва в организираното нападение, заедно с още двама, с револвери и пояси, натъпкани с бомби, срещу пощенското управление, от което успяха да задигнат месечните заплати на чиновниците. От тогава Иван Усмивката беше в немилост пред правителството. Земеделците не го обичаха – беше твърде краен и идеалист. Но Иван се посвети да обикаля из страната и да вербува хора за анархистите. Преврата го хвана в това малко ханче, в Старозагорската околия. Макар и да беше помилван от кабинета на Стамболийски, тепърва щяха да почнат гоненията срещу анархистите. Иван не се и съмняваше, че решителният ден вече е дошъл. И така, по потури, с цървули и калпак – униформата на дядо му, по време на априлските въстания, Иван Усмивката, влезе посред нощ в родния си град. Годината бе вече 1925, никой не можеше да търпи повече Белия терор. По улиците беше тихо, когато отекнаха няколко взрива в центъра. За да се разсее суматохата, от всички изходи на града запреиждаха въоръжени мъже. Анархисткото въстание в Я. беше започнало. Изстрели се чуваха няколко дена подред. Полицейското управление и общината бяха набързо превзети. Казармите бяха отцепени. Войниците нямаха избор – или да се предадат, или да се бият до край. Полковникът, верен цанковист, реши второто. По телеграфа той поиска помощ от столицата. Между временно в общината, анархистите излязоха със собствена конституция – за кратко време беше обявена анархистка република. Скоро обаче се оказаха заобиколени от жандармерия. На Иван Усмивката му дадоха да управлява отряд от 20 души. Ала не бяха нито добре въоръжени, нито подготвени, когато оръдейните изстрели на жандамерията удариха първите им позиции. Те се бяха окопали в землянки, но бързо трябваше да се свият. Около площада, пред общината, бяха издигнати барикади. Иван Усмивката стоеше до анархисткото знаме, заедно със своите другари и пееше песен. От пушек, от падащите снаряди, нищо не се виждаше. Нямаше да успеят да удържат дълго позицията – не бяха повече от 70 останали, другите се бяха изпопредали, но решиха да се бият до крак. Така, понесъл байрака, след щурма на жандармерията, Иван Усмивката се отправи, цял препасан с бомби, два револвера и сабя в ръка, да посрещне жандармите. Но друг не излезе. И току да се стигне до ръкопашен бой един куршум прониза Иван точно в челото. Той падна, но не случайно бяха Усмивкови – усмивката му не се помрачи на челото. След като разтуриха и последните барикади и общината бе наново освободена, жандармите нахвърлиха труповете на анархистите по площада. Вечерта, в мрака, нищо неподозиращите часовой бяха захъркали, когато майката на Иван, аптекарската щерка, се промъкна покрай караула и остави една пърлена питка върху устата на трупа на своя Иван.

В природата си: чисто бос

Няколко стъпки в мрака оставиха децата нащрек. Те се бяха скупчили в леглото, което споделяха всички – голям миндир, малко над земята, че да можеха плъховете поне отдолу да минават и да не безпокоят домашните. Че плъхове имаше – това не правеше никому впечатление в хамбарите на хаджи Тома. Дори и да беше богат, не можеха да излязат на глава с вредителите. Някои от децата му бяха нахапани от тях, но той нито искаше да си направи нови хамбари, нито искаше да престроява къщата. Свидеше му се, не му се даваха пари за ремонт. Целият партер на къщата с еркера, заедно с присторйките в двора, бяха задръстени от зърно. В една от тези дворни пристройки, се мелеше яко брашно. Хаджи Тома изкупуваше на ниски цени жито от местните селяни и го мелеше на своя глава, след което продаваше брашното на големите градски пазари. Беше натрупал такова състояние, че голямата къща, наследена от баща му, също прекупвач на зърно, се беше превърнала цялата в склад. Особено усилено стана, когато успя да спечели концесия за снабдяване на турския аскер и на чиновници. Така Тома си задели пари и отиде до Божи гроб, за да стане хаджия. Хаджи Тома, както го наричаха с уважение съселяните му, беше по-скоро един изедник, не беше особено културен, говореше на висок глас. Чиста случайност бе, че му бе потръгнал така бизнеса. В природата си беше крайно нахален и отблъскваше по-интелигентните си съселяни, които отказваха да присъстват на нарочното устроените вечеринки в салона на еркера. А това, че домашните му плъхове ги хапят, на него изобщо не му пречеше, нито напомняше, че нещо някога не е било вред. Слугите в дума му, бяха свикнали, че и котките не помагаха, толкова големи плъхове се бяха навъдили и се изхранваха на гърба на хаджитомовото богатство. Но освен колонията от плъхове, която си имаше, никой не искаше да се отзовава на поканите за гости и така, хаджи Тома, се отчужди от цялото село. Покрай ушите му минаваха вестите за въстания и немирни времена. На него му беше добре, да захранва редовния аксер с продоволствията на околията. Не дигаше цените когато купуваше жито, нито се грижеше за радетелството на селяните. А те не правиха разлика между него и турците – сякаш си беше продал душата на отоманското правителство. Селяните имаха нуждата да прекъснат робуването си на хаджи Тома. И едва през въстанието, когато турският аскер, беше надалеч, те обкръжиха къщата на хаджията и запалиха хамбарите, с цялата му покъщнина. Къщата с еркера горя почти цяла седмица. Хаджи Тома успя да спаси малко от имането си. Събуди се чисто и просто бедняк, без да може да подкупи аскера на своя страна срещу селяните. Войници, редовни, така и не дойдоха в селото. Там се развилня башибозукът, който оплячкоса това, което пожарът бе пощадил. Хаджи Тома остана да гледа как отвличат двете му големи дъщери, да ги правят кадъни, а единият му син бе отведен за еничар. Имаше още двама, невръстни синове и две малки дъщери, които му останаха, но спяха като него, боси току на поляната пред изгорялата къща с еркера. И тъй като нищо не остана от неговото богатство, хаджи Тома, реши, да потърси помощ от турците, след разграбването на селото от башибозука. Писа за опасните разбойници, българи и разни татари, които вилнееха наволя и не оставяха мирните поданици на империята да си вършат своите почтени търговски дела. Никакъв отзвук нямаше от писмото му до бея. Но и нямаше да престане да изпитва себе си и поверените му дечица. От някъде си извадиха шатра и докато построят къща от кирпич, те живееха като староевреи в нея. Когато си завършиха къщурката, вече бе зима и войната беше избухнала. Руснаците идеха.

Но никой от селото не прояви симпатия към хаджи Тома. Той ходеше бос по чаршията и скоро селяните изобщо и не помнеха, че някога е бил най-богатият човек в региона. За да се спаси от

другите, за да се избави от собственото си падение, хаджи Тома реши да помага на руснаците. За това бе богато възнаграден, когато издаде на руската армия тайна пътека, с която минаха в гръб на турците. По тази пътека някога бяха минавали керваните му, за да захранят редовния турски аскер, но нищо не се беше минало, хората на пълчища излизаха, за да приветстват русите. Хаджи Тома беше безкрайно доволен, че най-сетне се виждаше краят на мизерията. Ала както често се случва, той попадна в завистливите ръце на своите съселяни, които го издебнаха една вечер и някой го нападна с брадва. Така героят на руската армия падна от своите си – не беше насечен на парчета, тъп удар в кръглата му глава разреши съдбата му. Но от снабдителя на турската армия и шпионинът за руската, не остана и следа в една вечер.

Значка

Чистеше поредната чаша зад бара. Беше облечен в стара комунистическа униформа. Намерил я на боклука. Без куртка. Само по светлокафява долна риза. На ревера си беше закачил една значка. Също открита къде ли не. Значката изобразяваше ракета при излитане. Космическите представи се смесваха с ерата на комунизма, която бе представена в съществото на бара. Неми немееха портретите на комунистическите вождове по стените. Тук се бяха събрали част от потомците на репресираните от комунизма, които надигаха чаши и бурно обсъждаха изкуство. Самият той бе такъв наследник – прадядо му бил заточен от комунистите да лее тухле в тухларна край Борисовата. А бил завършил „Робърт колеж“ в Цариград. Елитът на нацията му беше орисано сякаш да потъне в глухо забвение. За едни това бяха тирани, продали България, други си спомняха с умиление тогавашните дни на просперираща търговия и манифактура (втора по износ на вълна в света била страната ни тогава). Опитните търговци, наследили своята търговия още от възрожденските търговци, изграждаха част от елита на бъдещата държава – пращаха децата си да учат на Запад, които пък се връщаха, рядко оставаха там, за да продължат делото на дедите си и в България. Те работеха за тази страна, без да се оплакват, данъците и без това бяха ниски. Самата политика бе в полза на гражданите. Че имаш много малоимотни и бедни, имаше, но поне се намираше работа за всички при фабрикантите. Делото и производството добиваха човешки вид. Експлоатацията беше законово наказуема. Получаваше се разделение на труда, особено от приемането на 8 и 12 часов работен ден,

почивки и отпуски, изглеждаше, че България навлиза в нова ера на отношенията. Тази значка, изобразяваща ракета при излитане, беше най-показното за подигравката спрямо комунизма, която буржоата завинаги запази в себе си – срещу слабограмотните инженери и лекари, завършили в София или в Москва, които не можеха да сравняват образованието си с образованието, получено от елита на страната при светилата на Запад в най-различни дисциплини. В днешно време получилият солидно образование на Запад си остава на Запад, тогава всеки се връщаше, за да подкрепи родината с новите си знания. Армия от инженери, лекари, творци, школувани в нотките на модернизма. Нови изследвания, нови открития. Че защо не и българи да ги правят – с новата апаратура, която носеха със себе си. Създавайки модерни лаборатории, бюра и кантори. Но всичко си отиде в праха с един размах. От модерна, страната стана ретроградна. Та кой ли ще пожелае да се върне вече?! Малцина избират този път, мнозина дигат рамене и се оттеглят, за да не се върнат повече. Невъзвращенците се бяха плъзнали по целия свят, нямаше вече място където да няма българска диаспора.

Присъда

Като кучета за гол кокал се бяха захапали за апетитния парцел на улица „Алабин“. Там където преди години сградата рухна и погреба две момичета под старината си. За човешките животи не им пукаше, разбира се – земята бяха награбили като хищни лешояди. Делото се тлачеше с години, изгледи за спечелването му липсваха, но адвокатът П. така се беше заинатил, че може би в мечтите си отдавна го бе спечелил. И така отиваше със строшената си от каране и преживелици кола, паркираше я зад Съдебната палата. Слизаше бавно и тежко. С тежки крачки се насочваше към входа на Койчевата сграда. Той не си даваше сметка, че е важен животът на отишлите си, и по-скоро използваше случая в своя полза, за да си присвои земята отдолу. Веднъж един бащин приятел разправяше как баща му го водел покрай съда. На входа му стоели и се карали на висок глас група мъже. Тогава още малкото дете попитало баща си какво става. Той му отвърнал „Селяни, моето момче – карат се за един метър земя“.

Че същото беше отношението на софийския адвокат при делото за земята на „Алабин“. Човешкият живот не струваше нищо, беше използван единствено като довод за отчуждаване на земята. Не бяха особено приятни хора, нито той, нито жена му – съдийка. Тя била от стар род, може би старозагорци, като повечето от старата софийска аристокрация, незнайно защо дошли от Стара Загора, а вуйчо й бил адмирал по царско време. Но нямаше и следа в заповедническите обноски на тази жена от аристократизма на предците й. Сякаш с 45 години комунизъм и това бе погребано в нея – съвестта й като потомка на достоен български род. Баща й бил завършил на Запад инженер, но нищо от западната култура не можеше да се прочете в същността й. Тя бе нападателна, дори леко махленска и непрестанно дебнеше какво ще се случи като наплашена мишка. Мъжът й не беше подобен, но дългото му съжителство с тази жена, го беше направило подвластен на нея. Той броеше дните, седмиците и месеците, от както са се запознали, сякаш се надяваше след години мъчение, този ад най-сетне да премине, да седне един ден спокойно и да пийне от ракията си, запушил дълга цигара. Може би този

момент никога нямаше да дойде. Но адвокат П. беше крайно решен поне до тогава да се бори с всички познати му средства, за да спечели апетитния парцел. Това се бе превърнало в делото на живота му, което ако спечели, печелеше цялата си кариера. А това, че те дори даваха под наем една малка гарсониера в центъра, за да си плати наема на кантората, не влизаше в работата на никого от кръга хора, с които се съдеше. Беше с връзки сякаш в подземния свят. По мутренските времена не беше стоял спокойно. Играл футбол с Костов и Софиянски. Че и други подобни лица му били в обкръжението. Така единствените сведения за незапомнените времена, бяха тези, които му утвърждаваха съдбата на поредния преселник от Македония, по неволя попаднал в капана на една усойна жена.

Завърналата се любов

От скоро се подвизаваха в района. Дигнаха си три къщи една до друга. Магазин отвориха в едната – старинна, още от преди Освобождението, на бащата – хаджия, с типична възрожденска веранда. Паметник на културата бил. Е да, ама пак я събориха, за да построят бетонената кооперация. А стилът беше смесица от виенска архитектура с възрожденски чердаци. Но остана само на снимка. Цялата стая беше изпъстрена с чернобелите фотоси от преминали времена. Прадядовците му създали фабрика за порцелан. Успешна фирма. Дигнали и хотел и няколко кооперации насреща – цяла улица, с техни имоти. От братът на прадядо му се беше разклонила артистична жилка – художник и диригент. Учил при Тосканини в Италия. Художникът, възпитаник на Мюнхенската школа. Другият прадядов брат, пък станал лекар. Успешен медик, търсен в цяла София. Това е съдбата на Лютичеви. Защо дядо му се обърнал към физиката, никой не успял да разбере, но бе завършил Физическия факултет в Берлин, малко след войната – при проф. Планк, говореха, че и самият Айнщайн му преподавал. Чудно устроено беше това семейство. Наричаха ги българските братя Прошек. Но от любимата къща и късче не остана. В сърцето на Стефан Лютичев, кръстен на прапрадядо си Стоян, нямаше съмнение, че миналото не ще се възроди. Живееха в сянката на спомена. Той самият искаше да допринесе нещо – вече бе голям, на 35 и притежаваше модно заведение, в което се организираха и изложби и разни визуализации и литературни четения. Културният му клуб се беше превърнал в култов за столицата. Старинни маси и столове, дори и стара печатарска машина, на която живо печатеше ежемесечно броевете на списание „Съзнание“ – списание за култура. Иновативната му природа, бе сякаш наследство от предните поколения. Не се спираше пред нищо в мечтите си. Още повече, че реституцията му беше дала възможност да се изяви и бе парично обезпечен от парите на своите предци. Но сенките от миналото не спираха да го безпокоят – той все се чувстваше негоден за прочутата си фамилия. Че дядо му, и първият му братовчед бяха станали професори, дълбоко уважавани от съгражданите си – едва ли не светила в попрището си. Може би това бе и причината баща му също да избере научна кариера, свързана с филология и лингвистика. Още не беше станал професор, но беше доцент по класически езици и пишеше учебници. Цялото това безспорно минало му се беше струпало на главата като камък. Лютичеви, стар софийски род, бяха представени от всички прослойки на местното, още откакто прапрабаба му, Коббова, се беше оженила за хаджията, основател на

софийския клон на фамилията. И цялата любов към действието, към съзиданието, се бе превърнала в култура за това семейство. Никой никога не почиваше, изливаха се дълги завети по отношение на проточилото се, с което някои се опитват да замаскират времето. Единствено един кварцов камък беше запазен от старата Лютичева къща. Стефан го беше сложил на видно място в хола си, за да му напомня любовта към действието в трудните мигове на бездействие. Изобщо цялото му възпитание и построение изискваха да се отдаде на нещо по-специално, да вдъхне нов смисъл в живота си. Но това и така не се получаваше, докато един ден не откри старата снимка на прадядо си с петте му деца, която окачи над масичката с камъка. И това всеки ден той виждаше, когато се събужда, или преди да заспи и дните му се струваха по-инак и по-изпълнени със смисъл.

Грахово семе

Лъчите на морното слънце обагриха двора на манастира в цветовете на оранжа, магента и лека синева. Имаше нещо лазурно в идеята на скупчените плочи по двора. Високите чардаци напомняха отминаите времена, когато тук се е помещавало училище, в което са се обучавали дечица от съседния град – все на знатни търговци, занаятчии и чиновници. Не беше просто килийно училище, беше изградено по модерен тип – вече класно, със светски учители, но често и монасите биваха сами преподаватели в него. Не бяха тесногръди фанатици, а хора с широк замах. За това говореше уникалната библиотека към манастира – изпълнена с разни научни книги, списания за земеделие, пчеларство и овощарство. Монасите в този манастир бяха все учени хора, които със знание се обръщаха към Бога. Сега единственото, което напомняше за миналата слава на книжовен център за околията, бяха сякаш безсмъртните пауни на двора – такива имало от поне сто години и били истинска атракция за местните. Редом с пауните, по двора пъплеха кокошки, петли действаха като оглушителни утринни камбани. А кучетата възвестяваха разните цикли на луната. Манастирът се бе превърнал в туристически център. И това служеше за препитание на единственият монах, останал в обителта – едно неуко сираче, което броеше стотинките от свещите и ги заделяше в едно вързопче, като най-свидното, което можеше да има край себе си.

За да е пълен настоящият разказ, не може да не включим особата на свещеника, който служеше и в околния град. Имаше възголямо шкембе, на което се кипреше голям кръст. Носеше някакви пръстени – не обезателно скъпи, колкото кичозни. За връзката между църквата и мафията, не е нужно да се говори. Достатъчно е наличието на множество свещеници, които се движат в скъпи коли, достатъчно е наличието на мутренски манастира, реновирани или построени с нечестно изкарани пари. Че църквата се беше сгушила като охлюв в черупката си, беше ясно още от времето, когато поповете ставаха агенти на ДС. Дали този свещеник се бе обогатил по нечестен начин, не можеше да се изследва. Но беше ясно, че държи единственият монах на манастира под собствен контрол. Той се опитваше да го наставлява за всичко. Макар че пиеше често, в големи количества и обичаше да се опиянява, беше забранил на монаха да пие. И цялото вино и ракия, които се правиха на есен от дебелата манастирска лоза си отиваше за собствените му нужди. Освен че не толерираше никакви своеволия от страна на скромния монах, той взимаше и всички пари от свещите, които монахът си заделяше във вързопчето. На въпроса защо го прави, той отговаряше уклончиво – че едно духовно лице не може да живее за материалното, а трябва да търси единение единствено в духовното. Монахът живееше изключително бедно. Имаше две риза, три чифта долно бельо и няколко тениски – с това и чифтовете скъсани чорапи, които редовно кърпеше, той си беше извоювал бедната покъщнина.

Не се издържаше повече – те правиха по стотици левове на месец само от свещи. И до тях монахът нямаше никакъв достъп- поне един шал да си вземе за зимата. Един ден повдигна темата пред свещеника. Той го загледа с умиление, нищо не му каза няколко минути, докато не разтърси голямата си брада с месестите си пръсти. Така му предложи, след като му обясни, че било грехота да се говори за пари, да му дава грахови зърна, които да си сее на пролет в градината на манастира, за да си прави с тях и зимнина. Бобът отдавна му беше втръснал, но той склони мълчаливо. Единственото, което направи, бе да приеме предложението на свещеника. Така във вързопчето, в което заделяше парите от свещите затракаха грахови зърна, които при всяко посещение свещеникът щедро раздаваше. На пролет монахът ги зася на двора,през лятото пожъна реколтата си. Но толкова му се беше свил стомаха от целия боб, който поглъщаше, че един ден монахът не издържа и подаде молба да бъде преместен в друг манастир. Отговор на молбата му не дойде. И всичко резултира в острото психическо разстройство, с което монахът реагира на обстоятелствата. Един ден той изчезна, след като се разхождаше с една пръчка като обезумял сред двора, между пауните. Никой не разбра какво се бе случило с него, ала в градчето разправяха, че се е самоубил. Свещеникът и митрополията замаскираха случая,а тъй като православните не погребват самоубийци, монахът така си остана заровен в някаква яма в гората край манастира. След нещастният случай, свещеникът един ден, напълно пиян, влезе в църквата и намери вързопчето, пълно с грахови зърна. Нещо в съвестта му се надигна, няколко дена след това вече беше подал оставката си, за да дойде на негово място един още по-пиян и нагъл поп. Който остана прочут в околията, с това, че се напива до повръщане по разни сватби и кръщенета.

Легендата на Сципион

Б. работеше неуморно в библиотеката на двореца във Ваймар. Не искаше да се бави с дипломната си работа затова и предпочиташе да не излиза и да не се среща с никого. Предстоеше му трудната задача да се труди над оригиналите на кореспонденцията между Гьоте и Шилер. Практиката му при вдовицата на Брехт в Берлин беше минала блестящо. Сега трябваше да защити постигнатото, както и отличието си от университета. Следваше литературознание. И ръцете му трептяха, когато се докосваше до оригиналната, стара, леко пожълтяла хартия, с красив калиграфски почерк на писмата между двамата титана. Почеркът на Гьоте беше по-стегнат и завършен, както предполагаха и заеманите от него впоследствие държавни служби. На Б. не му беше важна толкова самата книжнина, колкото възможността да работи в уединение, сам със старите титани. Докосваше се до тяхната душевност, която особено му допадаше и му помагаше да се разсее от налегналите го чувства. Точно преди да постъпи във Ваймар, Б. се беше запознал с него – млад курсист в същата дисциплина с особено бистър и режеш ум. На Б. му се прииска тайно да се докосне до младия студент, да го изпие целия. Все още нямаше представа за собствената си сексуалност. Това че го привличаха мъже, за него не бе нещо ново. По-късно щеше да се ожени, сякаш по милост, за една шизофреничка в Лайпциг. За съжаление коварната болест се предаде и на сина му, който стана впоследствие философ. Но не можеше да преодолее погнусата си от жените – нито една от двете си бъдещи съпруги, той не задоволи сексуално. И дори когато се върна в родината си когато се ожени за втори път, често в съзнанието му бдеше спомена за младия немец. Докато си почиваше от

работата с кореспонденцията, Б. се хващаше как му пише дълги писма, отразяващи цялата му чувственост. В последствие прекараха няколко седмици заедно. Беше страшно чукане, може би един от най-щастливите моменти в живота му. Остана му единствено един спомен, който си припомняше току до смъртта си. Отказа да получи погребение със свещеник – получи скромна церемония, по граждански. Преди да се раздели със своя млад любовник, те застанаха насаме и пуснаха едно малко корабче, което заедно издялкаха в любовните почивки да се носи по водите на Одра към северно море. Кръстиха го „Сципион“ – и двамата се възхищаваха не само от пълководеца, но и от прикритата му хомосексуалност. Мечтаеха за отминалите времена, когато мъжеложците открито и без притеснение са обикаляли по улиците. И това, че спал с мъже, не попречило по никакъв начин на мъжеството на Сципион. Но това били само легенди. Легенди се носеха и за съдбата на бъдещият учител и преводач Б. След като се върна в малкия си роден град, той се оттегли за няколко седмици във вилата си, край язовира, недалеч от градчето и от череша издълба нов кораб. Някои го наблюдаваха тайно как по време на церемонията му, примесена с някакъв сякаш езически ритуал, той пусна същото корабче, както навремето със своя любовник по водите на Тунджа. Корабчето се носеше плавно по водата, докато не изчезна съвсем от погледа му. И него кръсти Сципион. Държеше малка бележка в портмонето си, на което с красив почерк, взаимстван от Гьоте пишеше същото това име. На гроба му той застави преди смъртта си да бъде шлифовано името „Сципион“ – не му трябваше нищо друго, не му трябваше Бог, нито църква – единствен подслон във вечността намери в спомена за любимия си любовник в своята младост в Берлин. А слуховете за истинското значение на „Сципион“ обикаляха из малкото градче, замръзнало в своята еснафщина, което надали някога щеше да приеме свободомислието на отворения Берлин.

Още по въпроса с българските евреи

Семейство Е. панически напусна града. При бягството си към Турция, оставиха цялото си злато на д-р Г. да го пази. Той не беше ксенофоб, много от местните евреи бяха съдружници на баща му, който беше крупен търговец в района. Когато войната свърши, те се върнаха, за да си подирят съкровищата. Бяха застанали току пред хана една лятна утрин и чакаха докторът да се покаже на терасата, за да нахрани кокошките в импровизиран курник. Лекарят особено обичаше супа от кокошка и държеше слугинята да го снабдява с прясно месо. Той се грижеше с любов за бъдещите си жертви, които похапваше с още по-голяма наслада. Когато видя Йосиф Е. да стои пред вратата, той му се усмихна широко. Зарадва се да го види след близо пет годишно отсъствие. Като дете бащата на Йосиф все му подаряваше бонбони. С такива приятни спомени и д-р Г. свързваше еврейското семейство. Затова и се беше нагърбил да им помогне през войната. Те избягаха по таен канал към Турция и преживяха войната в Одрин. Докторът си наметна една жилетка и слезе с бърза крачка по широкото мраморно стълбище. Пред вратата вече го очакваше Йосиф. Здрависаха се сърдечно и лекарят го въведе в кабинета си. Там отвори един тайник под тръбното си бюро и стовари цялото злато, непокътнато вече пет години пред лицето на Йосиф. Той го пое, уви го в едно чувалче и побърза да излезе без да каже нищо на докторът. Повече не се видяха. Скоро след това те заминаха за Израел, новата държава, с богатството си. Доктор Г. се почувства като използван. Нито един знак на

благодарност, нито дори едно намигване от страна на Йосиф. Всичко остана някак потулено и сюреалистично. От отношението по-скоро го заболя, младия лекар.

Не така стояха нещата с друго еврейско семейство, също съдружници на бащата на д-р Г, който остана особено разочарован от отношението на Йосиф Е. Всъщност внукът на лекаря бе приятел с Вилислав, способен младеж, който се яви негов защитник в много ситуации. Дребен на ръст, но изключително як, той не пожела да учи и се посвети на своеобразен занаят. Обикаляше къщите на англичани и им оправяше камините, правеше инсталации от всякакъв тип. Наистина си разбираше от работата. Беше лудак и винаги усмихнат. Нищо не подминаваше острия му ум. Прадядовците на двамата били дюкян до дюкян – търговски потомци. Той беше държителят на ключа на еврейския дом, където се организираха партита. Колоритната му личност не се подаде на разните разочарования, които му носеше живота в житейски план, но остана концентриран върху работата си, преди да се измести в една къща в стария град. Цялостното отношение към него бе за вътрешно благородство, което остро го отличаваше от Йосиф Е. Така беше спечелил уважението на внука на д-р Г. особено когато му показа уникалната стара цигулка на дядо си. Представяше си как от нея звучат традиционно еврейски мотиви. И сякаш свирейки на цигулка, Вилислав караше колело, правеше салта обръщаше на 360 градуса. Освежаваше и придаваше колорит на един малък град.

Ритъм

Не можеше да се познае кога свири Бах и кога свири Шьонберг. Беше може би най-разстроеният челист, когото беше някога чувал. Но се уреждаше все да свири по турнета, беше ходил чак в Китай. Явно модернизмът се харесва на китайската публика. Истински подвиг е да свириш Бах и да звучи все едно се изпълнява някой модернист. Ала липсата на какъвто и да е талант не го спираше. Веднъж дирижира Малер. И като по чудо сякаш успя да се справи. Но звученето на челото му бе страховито. Липсата на каквото и да била ритмическа нагласа, усещане към произведението караше професорите в консерваторията просто да поклащат глава. Различни музиканти в различни стилове. А познаваше и абсолютисти в музикално отношение. Но слухът не бе единственото нещо, което прави музиканта музикант. То е може би най-невзрачното. Основното за музиканта е труда и усещането за философското звучене на звука.

Около нулата

Я. постави тебешира на бюрото. Цялата дъска беше вече изписана с формули след няколко часа упорит умствен труд. Дали това не му се отрази като цяло на възприятието? Или болестта го споходи по ендогенни причини?! Не можеше да се намери точен отговор. Той се бори години с тежката болест, без да оставя тя да надвие умението му да твори с числата. Като творчество той разглеждаше своята професия – математиката. Беше сръчен и изкусен, точен и ясен. Не се отпускаше в отвлечени съждения. Най-вече се опитваше да бъде естествен в своето отношение към природата. Често формулите замъгляваха съзнанието му, но това не пречеше на Я. да създаде семейство, макар и на късна възраст. Когато остави тебешира в този ден, той реши, че е време да си почине. Бяха го връхлетели старите демони. Именно с шизофренията се бореше вече цял живот. Откакто му предписаха инжекции се беше почувствал значително по-добре, готов да твори върху черната дъска формулите, които илюстрират различните природни движения. Много от колегите му го считаха за гении. А всъщност бе един скромен и добър мъж, с доста приличен вид. Но не можеше да се раздели от опасенията, че нещо не прави правилно, че е тежко наследството на баща му. Макар и да се чувстваше жизнен, усети демоните на миналото как го нападат. Баща му бе прочут лекар, уважаван в цялата столица. Беше и асистент при проф. Станишев. Дядо му пък бил главен пътно-строителен инженер на Фердинанд. Освен че не се обичаше много заради това, което бе постигнал, той все се укоряваше за това ,че не е постигнал приличието на предците си. Не обвиняваше болестта единствено за тези си действия, обвиняваше най-вече себе си. В такива мигове, той грабваше тебешира наново и с трескави движения започваше да изпълва черната дъска с непонятни и ненужни за страничния наблюдател формули. Много му се искаше да не се оплита чак толкова в подобни изпълнения, да отделя повече време на единствения си син, но така и не му се получаваше. Той дерзаеше за връзка с отрочето си, искаше му се собствените демони да не прекъсват тази свята връзка. Но и не можеше да се пребори напълно със състоянията, които го оплитаха, не можеше да се настрои да действа само за себе си, без да е обременен от родовото наследство. Сухотата, която срещаше в семейството си, твърдостта на родителите му, потискаха свободния дух на Я., караха го да изпитва агресия към самия себе си за това, което той беше – свободолюбив дух, с болна душевност. Може би всички тези дерзания му действаха като мъките Христови, които трябва да понесе, за да се удаде на самия себе си, за да достигне истинското си дихание. За да има пълен израз на себе си, какъвто намираше в математиката, той се беше решил, че трябва да скъса всичките връзки с миналото. Това не бе най-правилният подход, той имаше чувството, че част от него би си отишла за винаги, стори ли подобно деяние. Сякаш щеше да се обезцвети, без да може да вижда повече ясно цветовете на изгрева. За да се спаси от целия ад, той реши и спокойно да изчака смъртта си, като се надяваше страданията му да не се пренесат на сина му. Оставяйки тебешира на масата, след нервния опит да запише наново, Я. си даде ясната сметка, че трябва да се бори до край, поне за сина си. Но не успя дълго да удържи на борбата. Почина скоро след това, без да разбере дали синът му ще пострада от фамилното бреме или не. Всичко останало му бе меко и безразлично – всичко освен творчеството на числата, защото в изчисленията си той винаги изследваше природата на нулата – нищото бе обсебило теоретичния му мозък. Той стана от стола след дълбокия си размисъл, грабна тебешира и начерта една нула, която заемаше почти цялата дъска – на тази нула Я. посвети съдбата на дядо си, баща си и самия себе си, с надеждата синът му да се отклони един ден от нулата, по пътя към единицата. Пълнотата, която му се губеше като личност, щеше да я има синът му. Това се оказа най-съкровената мечта на Я., който и си остана

по средата между болното и здравото, между гениалното и истински продуктивното, между единицата и нулата.

Вързопчето

Старата църква беше задимена от тамян. Дървеният иконостас в дъното едва се виждаше от гъстите облаци, които излизаха изпод монотонно подрънкване на кадилницата от кокалестата ръка на свещеника. Той пееше древни химни за прослава и призоваваше цялото небесно войнство поименно. Свещенодействие. Около купола се бяха събрали четирима – двама кръщелника и двамата родители. Гости на това кръщене нямаше. Това бе тайна церемония, която се повтаряше вече двеста години. Вече години семейство Гърдеви бяха кръстници на семейство Мадамови – и обратното. Това се повтаряше и от двете страни, които дори нямаха кръвна връзка, но се бяха сраснали в едно от тези ритуали. Кога беше почнала традицията, никой не помнеше. Но се знаеше – всяко новородено в двата рода беше кръщавано от другия. А това бебе беше особено. Кръщаваха го хаджии. А освен това, беше необичайно едро. Никой не знаеше, че това е бъдещ гвардеец на цар Фердинанд, който щеше да се превърне в огромен по размери и сила мъж.

Караулът се сменяше. Беше зимен пейзаж. Асен Мадамов нямаше време да се върне при домашните си за Коледа. Бяха пратили нарочно сестра му, също женена за гвардеец от друг богат род от родния им град, да му донесе единствен подарък за Коледа. Когато караула се смени и се насочиха за рапорт към интендантсвото, задъхана, младата жена спря брат си. Той не можа да я позная в първия момент, когато видя изпод забрадката, увила лицето насреща му, очите на сестра си. Прегърна я здраво в радостен порив. Тя му предаде малко вързопче и му каза, че е от домашните, след което се разделиха и сбогуваха. Не можеше да се нарече случайна тази среща – тя го бе чакала да свърши наряда. Асен, който бе подофицер, се прибра в топлата сграда. Сълзи напираха в очите му, не само от рязката смяна на температурата. Имаше дълбоко умиление в сърцето му. Стискаше вързопчето здраво и изчака първия миг на усамотение, за да го развърже. А вътре намери кичур коса – собствената му, бебешка коса, която свещеника бе отрязал и предал на домашните му с бележката:

„Да не забравяш твоя кръстник, хаджи Стоян“

В покрайнините на града

Обикновено копторите винаги са в покрайнините на даден град. Гетата и тем подобни средища сякаш не могат да виреят по центъра. Единство от миризми и спарване. Но, не може да се определи какво е това зловоние, което долиташе от малка дъсчена барака. Комин нямаше, не изглеждаше нещо да дими. Когато той почука на вратата, в първия момент никой не му отвори. Никой не се обади отвътре, може би нямаше никой. Той се поколеба за момент и тъкмо щеше да се обърне, когато вратата се отвори. От вътре се показа една беззъба усмивка и очи, които

мигаха интензивно, насълзени. Лъснаха и купищата татуировки, които обкръжаваха ръцете и краката, открити от къси гащи и тениска. Беше лято. Беше горещо. Беше сухо. Но вътре, в бараката ставаше още по-горещо, а от изпаренията почти всичко тънеше в мъгла. Вонеше отвратително.

Той влезе вътре, понечи да каже нещо, но не можеше да си отвори устата от отровните пари. Още повече, че жегата от нагрятата пещ бе непоносима. Обърна се, на масата пред него стоеше едно пакетче, пълно с кафеникава, лепкава течност. Беззъбия го приближи и се облиза, подавайки му пакетчето – прозрачен джъмпър. Той му подаде парите без да се колебае. Заедно работеха безпроблемно вече месеци наред. Той беше дистрибутор, беззъбия пък готвач. Готвеше своята смес от метамфетамини в покрайнините на града. Никой и не подозираше какво се крие зад дъсчената барака. Грозеше го дълъг затвор, ако някой го надуши. Но не се бояха особено, имаха в ръцете си сигурно производство, сигурен доход и бяха склонни да платят на полицаите, които никак не отказваха нещо под масата. За да се избавят, двамата бяха готови да ползват и връзките си в полицията, на роднинска основа, по-скоро, отколкото на финансова. Но бяха все пак доста предпазливи – това беше планът само за краен случай. Той имаше голяма слабост към метаамфетина и винаги удряше по едно ключе, без значение за кого е материалът. А беше силно, наистина силно. По-късно голяма част от клиентите му щяха да се озоват кой в комуна, кой в психиатрия. Този наркотик не бе никак безвреден и в провинцията го наричаха пико. А в градчето имаше и други лаборатории, които непрестанно се трудеха пазарът да е запълнен. Полицията мълчаливо се усмихваше на всички опити производството на наркотици да бъде спряно, но търговията беше наистина доходна за всички страни. Така че никой нямаше изгода скоро да се свърши, докато на пазара не излязоха нови синтетични наркотици от други градове. Бизнесът постепенно почна да замръзва. Бараката в покрайнините на града затихна с летливите си изпарения. Твърде много бяха станали готвачите. Твърде много некачествен материал. И разбира се, клиентите се обърнаха към нещо ново и по-добро. Но нямаше съмнение, че каквото и да правят те двамата, щяха да си останат готвач и дистрибутор дори и само за ценители, каквито бяха те. Той пробва да се отърве след време – избяга в хижа, далеч от всички и работеше скромно, като барман. Но винаги щом се връщаше, отиваше до покрайнините на града, почукваше на вратата и беззъбата усмивка все така му се подсмиваше отвътре, станала беззъба от изпаренията на отровните вещества, които се бъркаха в колбите.

Усещане за метала

Разсейваше се често от мисълта за баща си. Той обичаше да работи с дърво. Мразеше да му се месят в работата, затова си изтегли ателието далече от домашните. Нае си малка стаичка в двора на една къща и там стоеше и дялкаше по цял ден. Такъв живота, разбира се, не си бе представял. Не можеше да добие усещане за дървото, затова и Борис се бе обърнал към метала. Искаше да прехвърчат искри, да не се забива в нещо монотонно. Но това, което наистина му трябваше бяха нови перспективи. Беше се забил в родния си град, понякога в миговете на депресия, взимаше тежки опиати, за да не усеща скуката, налегнала битието му. По-скоро еднообразието го притискаше. Не искаше да загуби живота си само в някакви

поръчки. Искаше да твори собствени проекти и с това да си изкарва парите. Изобщо ненавиждаше живота на баща си. Затова бе сменил от дърво на метал. Но перспективи да прави собствените си творения не се виждаха. Още в академията забелязаха таланта му. Беше ловък и изключително сръчен, също и изобретателен. Беше си измислил собствен механизъм за заключване на вратата, която никога не искаше да се затваря, с връви. Ала това не му бе достатъчно. Когато му поръчаха скулптура от метал за парка, той се зарадва твърде много. Понесе в упоението си цялото си майсторство, за да сътвори една гигантска мравка. Е, да, трябваше да се върже като идея и с водното конче на негов колега и с дървения кон на един друг скулптор и художник. Не му бяха много интересни действията на околните. Не му бяха изобщо присърце това, което правеха в родния му град като изкуство. Но търпеше, често ходеше по разни проекти по морето. Не се спираше. Работеше за чужд гръб. Усети цялото напрежение на баща си, който цял живот бе работил изцяло и единствено по поръчка. А такива –колкото искаш. Но да направи нещо собствено, да го постави някъде и да знае, че така е излял душата, кроежите си в парче метал, от което се е родила естетическа история – това той най-силно желаеше. Мравката в парка не го задоволяваше, Той искаше да печели повече такива проекти, да го викат из цялата страна, защото бе вещ в обработката на различни метали. Направи куполът на една църква. Изля камбани. Всичко му се струваше отвратително. Това, че трябваше да се поти над пещите за няколко стотин лева, му се струваше безочливо. Не искаше да прави камбани по канона, искаше да придаде уникален звън на клепалото. Това така и не се случи и монотонните му творения убиваха настроението със своето еднообразие, след като завиха по своята вечна траектория на едно опънато въже.

Освен че диреше спасение в наркотиците и жените, той твърде често почна да намира оправдание да не работи. Дълговете му растяха, той нямаше намерение да ги погася. Един ден го пресрещнаха дилъри и просто го ступаха яко, чупейки му няколко ребра. Лежа в болницата. Баща му, притеснен, дойде да го види. Чудеше се в какво се е забъркал сина му, не одобряваше неговите познати, и го взе при себе си, в селската си вила. Там разбра и какво му тежи на Борис. Единственото, което успя да измисли в своето бащино отчаяние бе да му намери материали. Скоро пещите към селската къща, които бяха инсталирани, разбира се, с умисъл за работа, затрептяха. Пушека им одими двора. А Борис радостно топеше олово и правеше нови сплави – най-сетне, той работеше за себе си. Най-сетне можеше да се прости наистина с баща си.

Най-сетне почувства се свободен.

Удивителният басейн

Парата изпълваше високите тавани – всъщност купол. Първо действие. Влизат по халати. Второ действие – представяне на арт инсталациите. Трето действие – шумна музика и наздравици. Те бяха заели термите на Банята, за да направят своето културно мероприятие, което щеше да стане впоследствие традиция за столицата. Събраха се всякакви интересни събеседници. В Банята нямаше и следа от все още неосъществения ремонт. Чуваха се гласовете като в пещера. Няколко години по-рано на същото това място снимаха успешен филм. Режисьорът спал през цялото време на един дюшек в банята – бил странен работохолик. От досега с него малко е запазено.

Парата на банята обвиваше картините.

Действията се свършат. Върви към края си нашия разказ, но преди това – за всичко неслучило се и невидяно, не е нужно да си бил някъде, за да можеш да си представиш какво всъщност е станало. Творческата фантазия е крайно любопитно поле за работа. Тя е като скулптура – самата превърнала се в един дълбок басейн, в който можеш да се потопиш, без да дишаш. Защото дишаш ли – водата ще проникне в дробовете и ще те удави. Тогава повече няма да можеш да се насладиш на басейна. Единствената възможност е изобщо да не се оглеждаш. Твърдението, че всяка секунда може да бъде пожертвана, е наистина погрешно – няма време за губене!

В зарите на нощта

Звездният купол на широкия свод, разстлал се по боядисания в тъмносиньо покрив на синагогата, беше така застанал над богомолците, сякаш нашепваше прелюдията към едно райско вселение. Огромният полюлей с множество свещи се спускаше от тавана с месингов замах. Службата беше вече към края си. Нито един от събраните не се огледа даже за миг, когато воя на сирената прекъсна напевния глас на равина. Те толкова бяха свикнали с този приканващ звук, че дори пазарите вече не си правеха труда да затварят. Хората смело се разхождаха под ударните вълни на серните бомби. Заревото от пожарите обагри нощта в оранжево сияние. Този път алармите виеха така, сякаш ще разцепят въздуха с тревогата си. Нещо щъкна в сърцето на Соломон Пинхас, когато воят не спря да проглася нощните сенки. Имаше чувството, че тази бомбардировка не е поредната, а вещае някакъв съдбовен обрат в живота му. Тревогата на алармата се предаде след първите няколко минути по лицата на миряните. Равина прекъсна молебена, грабна голямата Тора на постамента пред себе си. Множеството се раздвижи. А беше Шабат и всички искаха поне на този свят ден да усетят

малко спокойствие от тази мерзка война, изтощила вече сърцата на всички. Нямаше я волята да се продължава, поне в съзнанията на евреите. Това, което се случваше със събратята им из цяла Европа достигаше до ушите им като далечен вой. Но след като почнаха и депортациите от Македония, питаха се те колко ли още ще отнеме време да се почне и тук. Влаковете към лагерите навяваха ледени усещания със своята близост.

На Соломон изобщо не му беше до това. Той се чувстваше сигурен в синагогата, по незнайно какви причини. Надяваше се, че никой няма да засегне района, сякаш от съчувствие към съдбата на евреите по цял свят. Уж съюзниците бяха по-хуманни. Но това не се случи и тълпата тъкмо когато се беше нароила край изхода, залегна – ударната вълна на паднала в близост бомба разтърси прозорците на синагогата. Втора бомба някъде наблизо накара огромния, тежащ няколко тона полюлей да се олюлее. Соломон не изпитваше страх, но имаше някакво смътно усещане на тревога. Вече на чист въздух, изпаренията от сяра се усетиха твърде задушливо. Пожари бяха обхванали голяма част от къщите край самата синагога. Масова паника – хора, бягащи по улиците, пожарни коли, рискуващи живота си, в борба с огнената стихия. Този път бомбардировката беше силна. Двете бомби, които се усетиха вътре, бяха паднали току до синагогата. Огромен кратер зееше в средата на улицата. Евреите се разбягаха колкото сила имат към най-близкото бомбоубежище. Сирените не спираха да раздират нощта. А тътени от избухващите бомби се чуваха от всички страни.

Когато Соломон достигна до убежището, той си отдъхна и прокара ръка по челото си. С изненада откри, че то е мокро. Нямаше и следа от нечия загриженост. Всеки искаше по егоистичен начин да спаси себе си. Носеха се носилки с ранени. Имаше много кръв от разкъсвания от шрапнелните бомби. Кръглите еврейски шапчици се сляха в множеството – всички бяха равни пред мразовития поглед на смъртта.

Единствено Соломон запазваше свеж дух. Но на една от носилките, които влетяха една подир друга, той разпозна своя познат – търговецът Марков и се приближи до него с бързи и нервни движения. От главата му се стелеше кръв, но все още бе в съзнание. Раната изглеждаше по-скоро повърхностна, но обилното кръвотечение бе сменило цвета на косата. Марков се извърна към Соломон. Въпреки забраната за търговия и разговор с евреи, Соломон не можеше да забрави контактите си, с някои от които се познаваха още от деца, бяха ходили заедно на училище и споделяха светли спомени помежду си. А и софийските търговци и фабриканти не мислеха въпреки закона за защита на нацията, да прекъснат връзки с влиятелната фамилия Пинхас. Като неин представител, Соломон се ползваше с доверие при търговските сделки, особено при контрабандата, в която участваха дори голям брой почтени софийски фамилии. Евреите не правеха изключение. Не правеше изключение и Марков, след като продоволствията бяха чувствително намалели, вносът на стоки през тайни странджански пътеки се беше удесеторил. Турция печелеше много, а Пинхас трупаха дивиденти от свои роднини в Истанбул, които доброволно бяха организирали канали за стоки през границата, както и за хора – всякакви емигранти, на които се издаваха фалшиви документи, за да преминат към неутралната Турция. Пинхас се занимаваха главно с фалшифицирането на подобни документи. Соломон беше вещ в това и имаше тайна печатница в мазето на просторната си къща, в еврейския квартал. Марков, същият този на носилката, пък често организираше транспорта на подобни субекти до границата – нарочно купени митничари отваряха спокойно вратите към Турция. Потокът от хора, които искаха да избягат от безумието стана популярен през цяла Европа. Но не му беше сега до уреждане на сметки. Когато го приближи, Марков го погледна право в очите и каза: „Оборище гори“. Странни бяха тези думи. В Оборище имаше влиятелни фамилии, които бяха против войната, макар и да трупаха дивиденти от контрабандата. Защо ли

съюзниците бомбардират точно този квартал, от който можеха да извлекат само полза. Това беше все едно да се напада района на синагогата. Но тази вечер и двете неща бяха станали факт. Изтребителите нямаше да пожалят никого. Новината, че и Оборище, който до този момент като квартал бе относително пощаден, е нападнат, шокира Соломон. Тогава Марков извади от джоба си прималялата ръка и хвана Пинкас за ръката: „Видях с очите си къщата на Ангелсон – директно попадение, цялата гореше – бомбата я удари пред очите ми“. Соломон сякаш изтръпна – Ангелсон, който бе проанглийски настроен и имаше фабрики в Манчестър, които дори сега работеха в полза на съюзниците – това не беше истина! Щом и Ангелсон, значи и къщите на Пинкас са застрашени!

Соломон се олюля, припомни си просторната, красива къща с веранди, зимна градина, цялата остъклена, и дворът в изключително европейски стил. Марков премина на носилката. Те щяха да се видят на следния ден, когато всичко беше успокоено. Соломон преспа тази нощ, треперейки – фамилията на Ангелови от Варна бяха едни от най-верните им приятели, поне доколкото можеха да останат някакви приятели по време на война. Те им бяха спасителният пояс, в случай че нещо се обърне и защитата на парламента към еврейското население се срине. Ангелови щяха да ги изведат на кораб от Варна към Истанбул – цялата фамилия Пинхас от София. Но след тази бомбардировка всичко се промени. Затова и Соломон прекара вечерта в безсъние – нищо не можеше да го промени. На сутринта, когато всичко беше утихнало, той излезе на чиста светлина. Положението бе покъртително – множество къщи, горели цяла нощ, бяха останали само с фасадите си. Предишните весели квартални улички сега не можеха да се познаят – много от тях бяха дори изместени от бомбите. Имаше сериозни поражения в Еврейския квартал, но най-пострадал бе Оборище. Безумието да се нападат цивилните къщи на твоите съюзници, Соломон не можеше да си обясни. Той беше с Марков, когато един техен познат ги посрещна, за да им разкаже трагедията – братът на Ангелсон, тъкмо свирел на рояла в прекрасния салон за гости, с южно изложение, когато бомбата се врязала в къщата. Георги, братът, Соломон познаваше от детските си години – заедно имаха силна връзка, че дори си падаха и роднини. Той не можа да повярва, прекара ръка по устните си и си представи своя приятел Георги как свири на рояла във вечерния си фрак, когато шрапнела от падналата бомба го поразява на място. От тук нататък цялата война се обезмисли за него. Тя така или иначе нямаше смисъл, но сега и животът бе изгубил такъв. Соломон Пинхас още на следния ден, след като мина покрай руините на мястото на къщата на Англесон, която бе напълно съборена, мина покрай университета, зави покрай Московска в една малка уличка, която го изведе право в еврейския квартал, влетя в дома си и разпореди на слугите цялата покъщнина да бъде опакована. Той взе най-важните си документи, пари и прочие, забърза към гарата, и зачака на перона. Скоро щеше да напусне София преди поредната жестока бомбардировка да хвърли заревото си в нощта. Безумието той не разбираше, още по-малко искаше да го разбере. Едно нещо осъзна със сигурност – той, Соломон Пинхас, на пук на всички пари и дивиденти от войната, повече нямаше да участва в това масово клане.

Кална баня

След като завърши с отличие университета и след отличната археологическа подготовка, която получи със специализацията си в Берлин, той не предполагаше за откритието на което ще се натъкне. Артефактите, които успя да намери предполагаха кръвопролитна война за шепа сол. А толкова обичаше да ходи на кални бани в старите солници. Но те се оказаха тъй древни, толкова се задълбочи познанието му за тези два града, че издаде дебел труд, описващ откритието. След това, осъзнавайки колко кръв има от няколко стотин години война в тази кал, колко страдание е наплъстено, за да бъде лечебна, той повече, с отворено сърце не стъпи там. Като цяло се погнуси от цялата съдба човешка и запали една вечер факел от вестници, които да му напомнят за летящите главни при битката край калните, кървави солници.

2.

Като забравата, поглъща на порции, другото,

Не е ли това, което иска да бъде,

За да се свлече от плещите като презрамки на рокля?

3.

Мерят се, поледиците, топи се отново този кант,

Този сърп, на беззащитното, повело воля,

Повело дъх, пропит с вятъра на искри,

На водещото, което не загасва,

На непитащото, вляло се в нотките на един простор

Като затворено видение.

4.

Пак се скита, скрива се, не се узнайва,

Не попада никъде, освен в почина, на един свят,

Изоставен, като безпричинност,

Като откат на звуци, бележещи последицата, на едно

Неспирно, все така блуждаещо сред преспи хваление –

Там е, не може да се приближи, остава и далечно,

Но пребъдва в разбиране, за да положи на незнайното

Тъй трайно място ,сякаш само себе си съзнава.

5.

Ломоти гривата, подпалена в паважа,

Нижат се от любопитство, опрели се в ограда срички,

Едното се прокрадва, дават път, доливат в глина

Остатъка на всичко, което е и отвъд,

Не може да се мисли, но има собствен цвят,

Разгръща порите в една наслада,

Посребрена от контурите на кожа бистра, млада.

6.

Предишното останало е в нива,

Редят се и тополи, прелита глас, като тинтява,

Потопена в редица, в изблика на следното,

Когато у другата направа, все следи оставят

Отпечатъци от лампа, от пламъче,

Загърнато с шепите на екот,

Загърнал двери, в следващото, като плат,

Докато капки малки бегло в шепа се ситнят.

7.

Стопяват устни, знаменателят надига

Своето упованеи за завеса, разпъпва се

Букака, люляк пък навява в своята грива

Сякаш цитира нещо толкова необичайно

И притихнало пред свод на разсъблекли се в

Зари листаци.

8.

Прегръдка води в себе си следи от тласък,

От времена, раздали съчки, от проглас

Към рова, застлал с роса косите,

Които никога не могат да се обърнат,

Освен в посока на смеха.

9.

Провлачено се ниже цялост,

Гърди пресекват – все така крепи се следващото,

В своите криви, отразява от себе си, едно към друго,

За следното, или предишно, което е, не може да се очаква,

Да спазва бдение, което не може да шепти в поредица

На крясъци и викове, отразили в тон контурите на дни.

10.

Прозорец, сече, прекарва своите корнизи

Като шепота във воал, като остатъка,

Превеждащ в край, в едно неистово начало,

Остатъците на един покой, желаещ

Само преспи, само лед да се взира сред страни,

Пламтящ в алено, с червено.

11.

Разлива се в простора на една неизвестност

Прочувственото между редовете на слова,

Белязали единствеото с усамотение,

Като дела, разгърнали се в дни,

Които все така трептят в упование,

В лечението, откъснало вълни и общото, което

Сдава по малко, като чар, като

Блестящото, заложено в редове от зъби,

Стискащи последния комар, или прегръщащи

Стремление, отскочило полека, в обсега

На сладолед, паница, като капка мед.

12.

Друго да беше, не може да свърши, от едно,

Като сказка, при следващото, поведение,

Достигнало до белота, до гроздове,

Като оперение, което все така постига

В своите чресла, упойката на кротостта,

На истината, скрила се в повей,

Докато отмерва бавно ред завоя на сподавена стрелка.

13.

Все така се случките разделят, от своето, към чуждото,

Докато в блян се всички определят,

Като зовът в шепот на зората, като последвалото,

С шейна, от яркостта, посипана със стружки,

На водоскок, на обрат, заложил в себе си откъртеното

От фасада, парче, все нужно, но незнаещо, своето

Значение под еднозначното небе.

14.

Отправя се, докато и другото се скупчва,

Сякаш иска да посее,

Не отпива, врича се и скрива се

Зад окапалите игли на една забравена елха.

15.

Делят ли се или все искат да се вкопчват

В завесата, в дантелата, отрязък от плитчини,

Сиротно грухтене, пукане на чаши,

Залели низина с простор, със семките, подскачящи

От дъх къмто вода.

16.

Драгува, отстоява на няколко места,

Под ромон се просмуква, отказва,

Не разбира, подборът е оставен

Като вихър в реалността.

17.

Не се зарича, вплита в своите коси

Единстото на косъм, знаещ и да пита.

18.

Като малко, следното, нестихващо в благодат,

Докато лилии се разрастват, от сън

Към ясен звън, прибежище и пясък.

19.

Достига една прошба, като оброненото в есен,

Неспирно, все така подаващо се от тезгяха,

С парцаливите ръце,

Познали само песен.

20.

Излива своите беседи, от кълновете

На плет, на следващото, станало пътека

Към завет, разгърнал се в громък

И чутовен вик, от цялостта, която впива

В ръцете си неразгадаеми естества,

Докато шумата покрива своя дял на стихваща пътека.

21.

Дали се свива или е поредица,

Настигнала от своето, към бъдното

Пришествие, по лекотата на избягалото място

Или обърнатото в произшествие време.

22.

Дели се, от едното,

От встъпителното, в шепи,

На краски, знайни, по редовете

Все обсипани с фанфари и лалета.

23.

Лъчи, предверие, покров,

На питащите танци, когато,

Следващото, в рой гълчи,

Като подивели пръсти, като рой

Забрава в посребрени дни.

24.

Мрежи и превала – топи се като гной

Картофената супа, остава само прежното,

Над всичко да огрява като висота, като

Едно, което не може да повярва

Когато над леглото просто една картина

Развява байрак и в немотата си бди.

25.

Изразява очи, води през идното,

Ръми плуването, в своите ръце

Се прокрадва една вяла усмивка,

Не може да спи, взима решение,

От отсег на стон, подивяла дъга.

26.

От ройното – към звезди,

Пак купа се стича, от повея на това,

Което все така бистро кънти –

Висее, прелита, към бурност,

Докато трае в мига съвкупно завета

Да носи мълва, като дъжд, като тънка резка.

27.

Носи купчина,

Прелита в контури,

Редува се със сенки, белези

Същите, отлъчили своето от собствено.

28.

Все така се милува ограда,

Тъче се роса, откъртва се песен,

Като смоля, надвесила се с разперени клони

Над дома на муха.

29.

От сън, към препятствие, от

Идващото, към всеки ужас,

Вперил в провлака на усилия

Загадъчно взор.

30.

Дали се заплита или оставя

Своята прасковена диря –

Замята ръкави, гори от престой,

Очите дебнат, заспали – това е,

Което не бива, но може да стори

Преливането от глас в куп на сено.

31.

Трупи, товари,

Сажди,

Пресищане сред полето.

32.

От другото към свое,

От собственото към леещото се,

Като скрижал в захлас.

33.

Първо ромон,

Сетне тътен,

Следи от лимон,

Червена наслада.

34.

Завежда купчини при своето първо,

Отвежда вечерни,

Добили като пръстен една черта

От соленото в люти дни.

35.

Вече ясно, все така приютено,

Различаващо се в облаците,

Отлежали в съчките,

Открехнати в коприна.

36.

Така е и римува се часът,

От стрелката, към сдвоеното,

Към същното, което все така се чертае

В мрежа, докато остатъкът не може

Даже и да мечтае, но винаги се смее.

37.

От своето, към последващото,

Докато все се губи в страст

Достигнатото като пререкание,

От скобите на междуредие,

До всяка бежава подялба,

От скок, връз подгъва на нощ.

38.

Значение, от следващото,

Прилитва, скача, отърсва се,

Не моли.

39.

Отблясъци от шумата,

От окованото в послание

Корито, окъпано

От свежестта на мигове

В прияна самота.

40.

Вае се,

Безследно отлита,

Вплита се в кошница,

Повива роса в ситна дантела.

41.

Отчупено свитъци –

През същото,

Към естеството, познало

Прибежището на мисъл.

42.

Тогава не може да се разбуди и

Следващото и хмела,

Който все така бавно се връзва

Като прозорец, прозрял

Дългия път на съдина.

43.

Разчупва се, пита в устата,

Мекота по страните,

Гали клоните, белязали с вълнение

Плаващото листо.

44.

Още, докато не може, докато не трае,

Подава се, за да може да бди,

За да може да става, да се скупчва

Сред своите бежави страни,

Докато отново не се потопи

В следата от вечност.

45.

Дори тогава когато се вещае,

Изрича последици,

Които не могат да бъдат разгадани

Освен с тази леща, която пречупва

Светлината на три половини.

46.

Захвала, захват, поредица

Липсва, отлага се грохот,

Кънти в другото все същото

Като познание, което се впива

В плитка след дъжд.

47.

Отливат се в песен

Шепи на здрач,

Довършва се от гробовните

Ритми, една отлитаща, необятна представа

Докато се свършва с посланието,

Отпечатано като връх на цигара.

48.

Търчи, далечина, от всичко,

Приготвено в едно, в неистовото

И искрящо, подреждат се редици,

Оформя се низ, от бледината

Се вее кършей в слама,

Дирят се песни, отвива се флаг.

49.

Все там изрича – пристига,

Облича се, измерва от прътите

Последната вяра, като капки,

Които се стичат по копието,

Белязало с острието си просто

Лъх, останал в дъха.

50.

Дори и да играе, пак достига в шепота си,

До последното, докато не пожелае

Да се откъсне, от своето, към друго, към

Това, което не може да се свърже

С останалото или с всяка привичка,

Постигнала в пръчка единствено смисъла

На летяща забрава.

Submerging elements

A clock

Within a sight, a moment freezes,
Deeds flow, a progress, goal – infinity, or was it else, that whisper, never
Hides and never tells of the forgotten, is it there,
Or is it just a mere perception from a touch that never was,
From those eyes that pierce in the nothingness of
A reality that is to come and go and never leave a step.

A necessity

There were more insights, tearing my sight,
When I meet nothing but clouds, or something
That touches all of horizons as if with a spoon –
They tremble, my hands – with all the sounds
Of glory, of an illusion that never seizes to whisper
Some parts or some notions of something within a well…
There should be, but there isn't – the children smile
Which never happened, or every story, never told,
So only fog remains companion and through the
Shadows the existence tells its grief.

Dialectic in a bullet

There are some angles, telling softness,
They float into the realms of a crossing,
Never beg and disappear, those angles
That are a collection of all those howls, dear guests,
As if the mere part of something different
Can be as excuse for everything that's dear,

And princes come, and princes go,
The poor remain a voiceless mass,
A cry, a shot, and smoke,
That is revelation for when the bullet
Flows directly in one point,
And no return and nothing more to meet
But only circumstances of a memory.

Chickens

Please stop, do nothing more –
A door that never opens,
Tells everything that ever was –
A nothingness, within a spider web
And thus the time has come
For all the chickens to be fed,
A say, of sounds, they never match,
As if that word “I love you”,
Was the only waken way for all the
Sorrows to remain at bay,
Or any chance, that only things remain,
Like the duty for the chickens to be fed.

Turtles

Postpone, then you can handle just
A spark, the food routes, and flights
Amuse, there is no story, no beginning, and the whirl
Never ends, some disappear, a scratch of words,
And in a cave there lay remains, as though bewitched

Within the movement of the stone,
It is cold, it seizes to persuade, the mere distance climbs above
And only turtles do remain to tangle and to whisper
All the names that hands have taken
When they make a comb from shield.

Out of the fire
There was this thrive for touch,
For hands that melt within,
An organ, there is a system, there is a song,
That she never heard, the grasp of wind,
Floating through a thought and purse
That fills the dreams and drags them
Out of any sight until they suffocate
From the absence of warmth.

A journey
It goes no further, a sense of lost,
A presence of a being, so miniature
That it cannot say a humble word,
But still exists, and gives its way
To thoughts in notions that are boarders –
Cross them, hold my hand, you don't
Exist and neither do I, we are both what it is –
Mere shadows of a feeling, and it makes the minutes whisper,
And the fire never stops – that is what we find
When we let it all to thrive,
And worries go and there is only single
Step that never stops to tell

How the moment of collision

Can survive.

New worlds

A stage that can’t open –

There is a play for death,

A scratch of deeds – they can’t happen,

Even in the hills, the sunset,

Warmth and light,

That paints its origin in manner, still,

And the pulse goes down

To all those branches that

Are once the sole moment

For a feeling that cannot predict –

Forgotten, lost it is, and never comes back,

It turns its back on all the words,

And so remains – an impossible feeling,

That can’t cross the distance

As if stars or single universes have begun,

Erupted – a creation, growing wide,

Aloof with my existence.

Behind the curtain

It is a fire – of community,

Of praise, the body falls,

Surrounded by a blaze

And wilderness so vast, eternal waves

At me, it glows, it breaths towards the love

In father’s eyes, for every cry, that shatters
Doors and opens windows – it is this weary
Mind that carries all, it is the burden
Which consumes the bushes
And a curtain opens view towards the grey –
Within a grasp, despair – and narrow is the sorrow of the day

A void

I never grow up – a say, or is it? – no nouns, no verb,
No tens in order to commune – a train station
And above raises the irrational, irradiant of thoughts,
In a whisper comes and goes, it never stays,
But all the depth in void of waters
Never face a mere end, never stay to be forgotten –
A sound of volume with surrounding stars,
The stairs are cracked, the forehead – weary,
In the hustle of the passing cars.

On the market

A flower carries all, depicted on a carpet
Passes story of worlds that long have been,
Of people, never met or seen – a vastness in fortune –
All perish in a single breath, whatever comes
Has no direction, no intention, just the deed passes
As a single vector to a smile, hiding in a tear,
Or the tricky mention of a name on open market
Where everything belongs to trade,
An open mind, or the vagueness of idea.

A grape

I disappear and this what it costs me – an empty soul,
A shadow, deep, that comes as a surrounding
For when my sight depicts in tunnel, discharging
Any drop of consciousness, of all illusion
That are rich in meaning and are dear,
Narrow are the trenches there I take a souvenir,
Which reminds me in the shallow waters.
Defying every understanding
That time is nothing but a sound
And in my hands I always take
A grape of nothingness.

Repair

The pursuit of income, not in goods,
But in the rhythm of a thought,
Which berries freshness of ideas –
That is my salary, with it I make a living
With all lights shut, I try to grasp the passing of a feeling
And thunders cross my earthly being,
And though I see a wonder within every stone,
I still consist of fire, carrying the sorrow
Of this sensual moment and despair when I can no longer
Take the hands of wishes, where the soul fruit of my desire
Are constant breaks that need repair

A chant

Aloof is all existence from all the time, from all the movement,
As ice has covered darkness and seizes to exist,
Nor good is there to find or light that whispers comfort –
My mind collapses, I look for hidden shores,
But every pair of shoes I take cannot cover
The nakedness that has me cloaked in circles
And guests I do await, but no one comes,
Besides the moisture and a sound of laughter
In the pipes – the only thing I hear, as all the
Senses seem irrelevant and disappear –
A never burning fire is every word
That comes to live – and only this reminds me of
A heart that never stop to worry, with its warmth
Discovers silence in the bustle –
A form, in which I feel alive
And in the emptiness of meeting that has left me out
I still rejoice with every atom
For the unimaginable that is my root
And only dream to face a spiral
In a parallel of chant within existing world

The beginning

It passes, still, a vastness of emptiness,
Some trees mark end to all existence
And there is a way – the way of the cotton,

When the beloved lips remain in silence,

Untouched and undisputed,

And cracks remain as sole friendship –

The distance lays above, no clouds to see,

No ruins, the layer, turns into a vowel -

The beginning of the sound, from nothingness,

Enchanted understanding – and time

Does open its endeavor in a form

And pulse is here, in every stop

I take in sake of voyage that leads me

Far away from a vision, turning into specter

In an endless realm, sinking straight

In circled hole.

Rays

The senses shut what they have opened,

Ideas collide, perception vague, a twist

In mind carries a rhythm of stars,

Rejoining once that those eyes,

Shouting from a painting

Turn in solitude, in only image

Of the scattering in set

Where every ray colors vastness

As a shadow, as a path

Towards the reddish forms

Bewildered in their thrive to stay.

Rings

The bushes twinkle, stars, frozen, shine,
A whisper is a city and the city is in gold,
Those flames that carry cold,
Those bitter smiles, remaining empty
And words to connect becoming nothing
But desire, that cuts a being in its halves,
a stranded dear, a muse awakens –
a structure is replaced by other,
the majority consist of moon
and every try for thought to scatter
resembles rings exchanged
for the encounter of disaster.

Burning ashes

Eyes are closing – wide are tears,
Streets are passing by the weary sight,
Seeking just a moment to exchange a touch –
It all repeats, and takes in hands the
Rest, remaining secret, no ways to lead
Towards a heart that never touches,
Towards the lips, who whisper so aloof
Of something coming – nothing more –
For nothing ever shuts the iron door
Of hearty blossom, which arose
Within the burning ashes of surprise.

Empty fields

The clouds are heavy – the soil, dry,
What encounters passion is the silent way,

In the shadows of the sun – they give the form,
A form to pray, the burden of a mimic,
The wish for vision simply to remain,
But only weed is to prevail, the blossom
Of a color grasps the merits of idea,
The constant in a smile – yet views
That disappear and the softness
In a touch is just a grasp of lonely steps
When night is coming to remind
Of empty fields

A wish

It seeks, the heart, awakening within
Many of them hearts – in single moments,
Solitude and grasp of all the vasteness
That is unreal – for in another world
I touch you by the hands and smile
And stay a bit aside, before my lips
Enrich you with a tender kiss –
All merits of the known – please, pass,
Forget me – I wish to reappear
Where hills no longer measure
Every sunset in a sphere.

The sailor

It bleeds – inferno, whishes grow, but never see,
Disabled are the senses – they can’t stay,
But they can only float, and wave

At all those worlds, wherever they endeavor
Fruits of mist and I hear a knocking on the door,
That stays forever closed, I never open,
But I see with all perception,
Here, in me, that there are lines I cannot cross,
That they are shores I cannot visit,
So I remain a constant,
That forever sails, across the waves
And thunder, in storms that never pass.

The other

Smoke covers the crowds – no sun, no stars,
No wind, nothing moves, but distant cries –
A touch, a say – is it a word, I can't understand,
Reddish flag within the darkness – fire
Spreads towards my house – the body
Is diluted, the soul can no longer read
And signs remain of growing distance,
The human disappears – the other seizes to exist
Along with everything, submerged within existence.

Freedom

I read my mind, as if it is a gospel,
That never stops to bring together grief and joy,
Steps wonder in an empty touch – the further I go,
The further does a vision shine, I can't grasp it,
But it burns me with its light, my soul is naked,
My heart does stop, it pulses no longer

With any stuff, that I’ve created, so they are free
And a tear of happiness does greet the
Shadow of their ruins, deep in me.

Delusion

I carry, the stops, when those eyes I have never
Met, those depths I have never seen – they are
Within the impossible way to express
What the storm has taught me – and I remain
On unknown shores and no sleep
Can cover the expected, the blossom
In the blackness of your hair – you, remain
So distant, so aloof, and soon
I seize to grasp the other one, of being,
But incorporated in myself,
So were are I am, there is you,
And when I die, you never are.

Coil in eyes

There is no comfort in the ways to be,
But to exist – that is every second in a sound,
Which carries wonders in a vision,
A vision of words, that can never in reality appear –
So be it! – I can only close my eyes and meet a portrait,
Take a turn, rebel, for all I seek is just to tell
Of the passion in a feeling, born in coil,
Cracking hands, enveloped in eyes
Which will forever blossom deep in me

With the uniqueness of their fire
Which breaks in me the though and the desire,
To take a sip of this idea, and bring it to a new dimension
Where clouds cannot cover the way
Towards a heart that cannot be communed.

- Доктро Дзес, това са всички данни от проведените серия от прегледи, какво ще разпоредите?
- Асистент Атанасос, мисля, че всичко е ясно... Какво намерихте друго?
- Никакъв багаж, освен една бележка в джоба на палтото му.
- Какво пише на нея?
- Nihil sine Deo
- Това е по-красноречиво от всичко! Да се държи вързан в изолатора, докато дойде файтонът да го отведе към санаториума!
- С каква диагноза?

Dementia praecox

